

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ

הַקּוּרְאָן הַמְּפָאָר

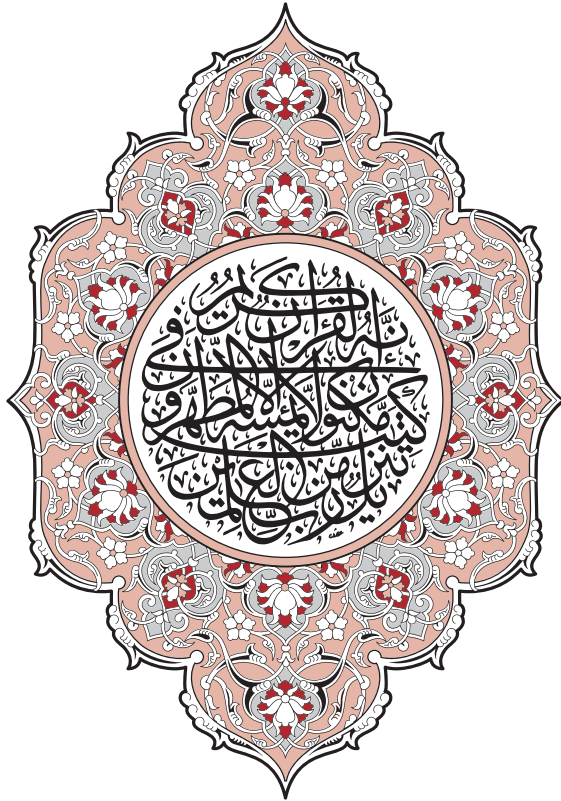
תרגום

פרופ' אַסְעַד נֶמֶר בּוּסוּל

מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

אל-מדינה אל-מונוורה

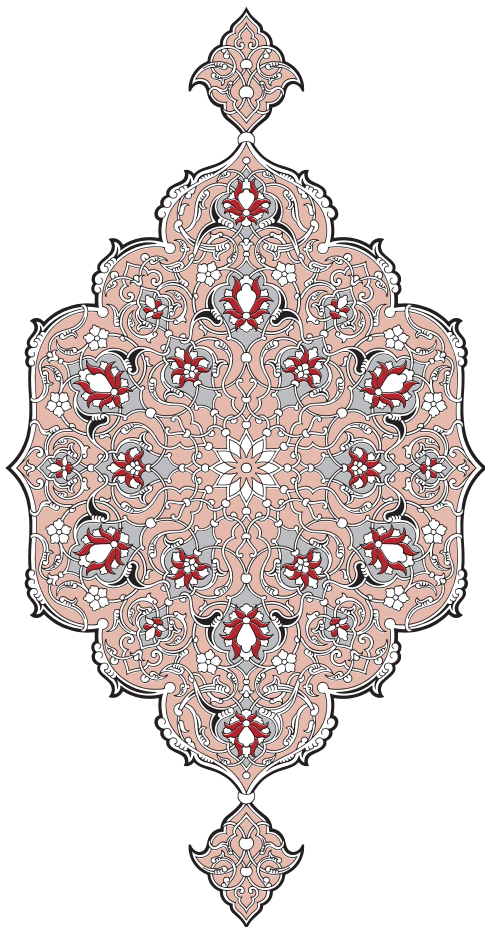
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ اَنۡزَلَ عَلَیۡكَ الْكِتٰبَ الْغَیۡظُ

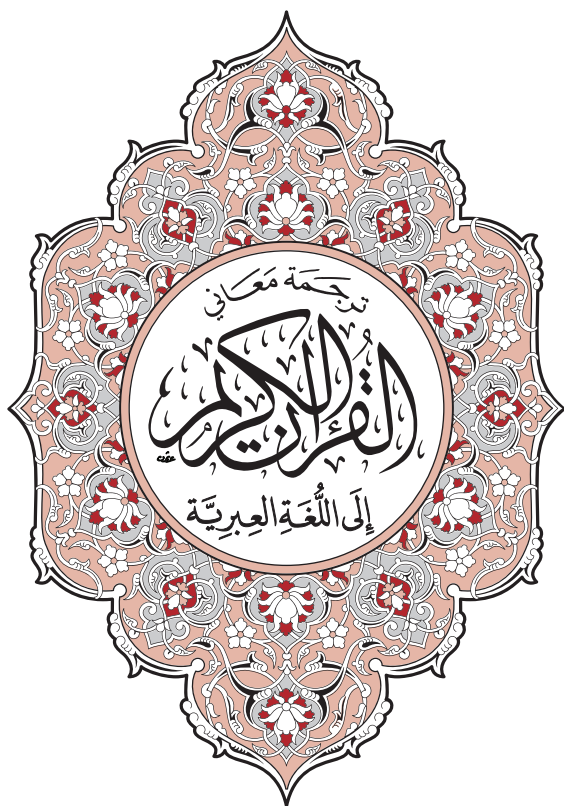
שָׁרַת שְׁנֵי הַמִּסְגָּדִים הַקְדוּשִׁים (הַפְּעֻקָּה וּמִסְגֵּד הַנְּבִיא), הוּד מַלְכוּתוֹ
הַמֶּלֶךְ סַלְמָאן בֶּן עַבְד אֱלֻ-עִזִּיז אֵאל סוּעוּד מֶלֶךְ הַמַּמְלָכָה הַסַּעּוּדִית
מִתְכַבֵּד לְהוֹצִיא צוֹ לְהַדְפֵּס תִּרְגוּם הַזֶּה לְמוֹבְנֵי הַקּוֹרָאן הַמְּפּוֹאֵר

تَمَدَّف بِالْأَرْطِبَاعَةِ هَذِهِ التَّرْجُومَةِ لِمَعَانِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ
خَالِدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْمَلِكِ سَلْمَانُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ الْعُتُوبِ
مَلِكُ الْمَنَافِسَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

وَقَفَّ لِلَّهِ تَعَالَى مِنْ خَادِمِ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ
 الْمَلِكِ سَيِّدُ الْمَنَانِ غِيَاثِ الْبَرَزِيزِ أَلِ سَعُودِ
 وَلَا يَجُوزُ بَيْعُهُ
 يَسُوِّعُ مَجَانًّا

וקף לאללה יתעלה מטעם שרת שג'י המסגדים הקדושים
 המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סעוד
 המכירה אסורה
 בחינם

مَجْمَعُ الْمَلِكِ فَهْدٍ لِطَبَائِعِ الصَّحَفِ الشَّرِيفِ

מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ الدكتور
عبد اللطيف بن عبد العزيز بن عبد الرحمن آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين، القائل في كتابه الكريم:

﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾.

والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد، القائل:
«خيركم من تعلم القرآن وعلمه».

أما بعد:

فإنفاذاً لتوجيهات خادم الحرمين الشريفين، الملك سلمان بن عبد العزيز آل سعود - حفظه الله - بالعناية بكتاب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد بالمملكة العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم المهمة؛ تسهيلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله ﷺ: «بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً».

وخدمةً للناطقين باللغة العبرية يطيب لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة إلى اللغة العبرية التي قام بها الدكتور أسعد بصول، وراجعها من قبل المجمع الدكتور تيسير حسن محمد العزام.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لنذكر أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كلّ من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله. والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللَّهُمَّ تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

הקדמה

**מאת הוד מעלתו שיח' ד"ר עבד אל-לטיף בן עבד
אל-עזיז בן עבד אר-רחמן אאל אש-שיח' השר לעניני
האסלאם והאוקאף (ההקדשים) וההסברה וההכוון
המשגיח על מרכז המלך פהד**

השבח לאלה רבון העולמים, שאומר בספרו (הקוראן): «הנה בא אליכם
אור מעם אלה ספר ברור (הקוראן)».

תפלת אלה ושלומו על נכבד הנביאים ושלחי אלה (הנביא מוחמד),
שאמר: «הנעלים ביניכם הם אלה שלמדו את הקוראן ולמדוהו».

ולגוף הענין:

אנו נענים להנחיות שרת שני המסגדים הקדושים (הפצעה ומסגד
הנביא), הוד מלכותו המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד (וישמרהו
אלה ויאריך ימיו). מבקש הוד מלכותו בהנחיותיו לתרגם את מובני
הקוראן המפאך לכל שפות תבל כדי להביא את תכנו בפני העמים
המסלמים והלא מסלמים שאינם דוברי ערבית.

המשך לעניני האסלאם והאוקאף וההסברה והכוון בממלכה הסעודית,
מאמין בחשיבות תרגום מובני הקוראן המפאך לשפות תבל וזאת כדי
לעשות כמצותו של הנביא מוחמד שצוה על המסלמים באומרו: «מסרו
מפי לאנשים ולו פסוק אחד».

ובכן כשרות לדוברי השפה העברית, מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן
המפאך באל-מדינה אל-מונורה שמח להציג בפני דוברי העברית
הנכבדים התרגום העברי למובני הקוראן המפאך פרי עמלו של ד"ר
אסעד נמר בוסול, תרגום שעבר הנהגה של ד"ר תיסיר חסן מוחמד עזאם
מטעם מרכז המלך פהד.

השבח כלו לאלה ושתבח שמו שהכתיר את פעלנו הנשגב הזה בהצלחה.
וכלנו תקוה שפעל זה יביא תועלת וברכה לבני אנוש.

אך חשוב לצַיֵן שְׂכָכֵל שֶׁהַצְלָחָתוֹ בְּבִירָה תִּהְיֶה בַּתְּרָגוֹם, אִין אָנוּ מְצַפִּים
שֶׁנֶּצְלִיחַ לְהַעֲבִיר אֶת תִּכְנוֹ וּמוֹכְנוֹ שֶׁל הַקּוּרְאָן הַמִּפְאָר, הַתִּכּוֹן הָעֲצוּם
וְהַפְּבִיר בְּנוֹסָף לְנוֹסוּחֵי פְּסוּקֵי הַנִּפְלְאִים וְהַמְדִּיקִים שֶׁל הַקּוּרְאָן
מִהַעֲרָבִית לְכָל שָׁפָה אַחֶרֶת אֲשֶׁר תִּהְיֶה.

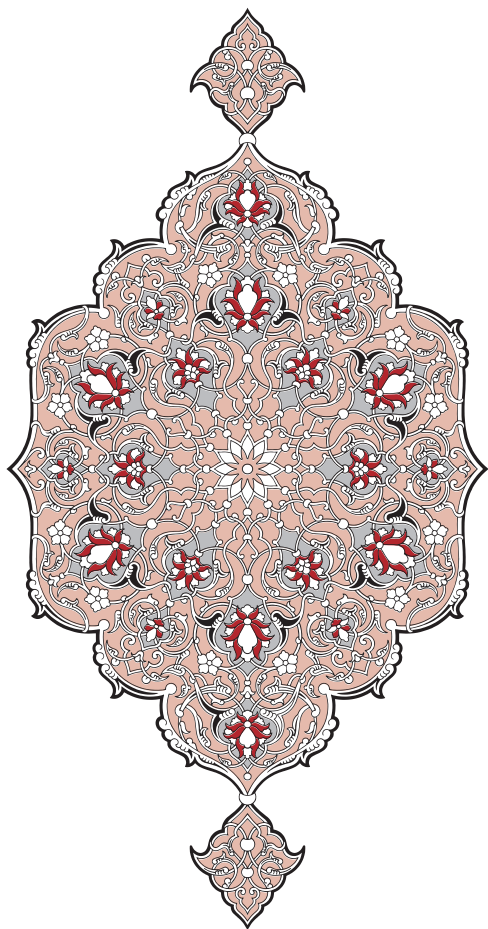
וּבְנוֹסָף לָכֵךְ נֹאמַר שֶׁהַתְּרָגוֹם הַזֶּה מְבִיעַ אֶת הַבְּנֵתוֹ הָאִישִׁית שֶׁל הַמַּתְרָגִם
לְנֶסַח הַקּוּרְאָנִי בְּעִרְבִית, וְלֹא מִן הַנִּמְנָע שֶׁמָּה שֶׁקּוֹרָה לְכָל מַעֲשֵׂה אֱנוֹשׁ
שֶׁיִּפְּלוּ טַעֲמֵי בַּתְּרָגוֹם אוֹ חֲסוֹרוֹת, כִּי הַשְּׁלֵמוֹת הֵינּוּ אֵד וְרַק לְאַלְלָה
(וַיִּשְׁתַּבַּח שָׁמוֹ).

אִי לָכֵךְ בִּקְשֵׁתֵנוּ מִקּוּרְאֵי הַתְּרָגוֹם הָעִבְרִי הַזֶּה שִׁיּוּדִיעוֹ לְאִנְשֵׁי מְרָכֹז
הַמְלָךְ פֶּהַד בָּאֵל-מְדִינָה אֵל-מוֹנִיָּה אִם לָהֶם יֵשׁ הַעֲרוֹת עַל הַתְּרָגוֹם, דָּבָר
שֶׁיָּבִיא לִיָּדֵינוּ לְתַקֵּן הַתְּרָגוֹם בְּהוֹצָאוֹת הָעִתִּידוֹת שֶׁל הַתְּרָגוֹם.

וּלְבִסּוֹף, אֲלֵלָה הוּא מְנַחֵנוּ לְדָרֶךְ הַהַצְלָחָה וּלְמַעֲשֵׂי הַחֶסֶד.

אֱלֹהֵינוּ! קַבֵּל נָא אֶת עַמְלָנוּ זֶה.

הָרִי אֶתְּהָ הַשּׁוֹמֵעַ הַנֶּעֱנֶה וְהַכֵּל יוֹדֵעַ.

הקדמת המתרגם בשם אללה הרחמן והרחום

השבח לַאֱלֹהָ אֲשֶׁר בְּחֶסֶדּוֹ נִשְׁלַם כָּל טוֹב וְתַפִּילַת אֱלֹהָ וּשְׁלוֹמוֹ עַל נְבִיאָנוּ מִוְּחַמַּד וְעַל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ וְחִבְרָיו. לְאַחֵר קִבַּלְתָּ הַהִזְמָנָה מִטַּעַם מִרְכְּזֵי הַמֶּלֶךְ פֶּהַד לְהַדְפֵּסֶת הַקּוּרְאָן הַמְּפֹאָר בַּאֲל־מִדִּינָה אֶל־מוֹנוֹרָה עַל מִנַּת לְתַרְגֵּם אֶת מִוִּבְנֵי הַקּוּרְאָן לְשִׁפְהָ הָעִבְרִית, שֶׁמִּחֲתִי הֵייתָה גְדוּלָּה עַל הַכְּבוֹד הַזֶּה שֶׁנִּתֵּן לִי. אוֹלֵם הִיָּה לִי הָרֵבָה הַיְסוּס לְקַבֵּל עַל עֲצָמִי אֶת הַמְּשִׁימָה הַזֹּאת בְּגִלְלָה הָעוֹבְדָה שֶׁתִּרְגֹּם מִוִּבְנֵי הַקּוּרְאָן טוֹמֵן בְּחוּבּוֹ אַחֲרִיּוֹת גְּדוּלָּה. וּבְכָל זֹאת מָה שֶׁדַּחֲף אוֹתִי לְקַבֵּל עַל אַחֲרִיּוֹתִי אֶת הַמְּשִׁימָה הַזֹּאת, שֶׁלֹּא קִיִּים תִּרְגֹּם נִכּוֹן וְרֹאיוֹ לְמוֹבְנֵי הַקּוּרְאָן הַמְּפֹאָר לְשִׁפְהָ הָעִבְרִית. שֶׁהָרִי תִּרְגֹּמוֹמִים הַנִּמְצָאִים בְּיַד קוּרְאֵי הָעִבְרִית, כּוֹלֵם תִּרְגוּמִים שֶׁל מִתְּרַגְּמִים יְהוּדִים :

- 1) הרמן (צבי חיים) רקנדורף - אלקוראן או המקרא, 1857.¹
- 2) יוסף יואל רבלין - אלקוראן, הַדְפָּסָה שְׁנִיָּה: תשכ"ג 1963.
- 3) אַהֲרֹן בֶּן שֶׁמֶשׁ - הַקּוּרְאָן, מִהֲדוּרָה שְׁנִיָּה, 1978.
- 4) אוֹרִי רֹבִינֶן - הַקּוּרְאָן, 2005.

תִּרְגוּמִים אֵלֶּה אֵינִם מִבְּטָאִים אֶת מִוִּבְנֵי סִפְרוֹ שֶׁל אֱלֹהָ בְּצוּרָה נִכּוֹנָה אֲצִל קוּרְאֵי הָעִבְרִית, כִּי לֹא יִתְקַבֵּל עַל הַדְּעָת שֶׁהַמִּתְּרַגֵּם אֶת מִוִּבְנֵי הַקּוּרְאָן תִּרְגֹּם נִכּוֹן אֲלֹא אִם כִּי חַיִּיב לְהִיּוֹת אָדָם מֵאֲמִין שֶׁסִּפְרָה זֶה הֵנוּ הַשְּׂרָאָה אֱלֹהִית. וּמָה שֶׁעֶזֶר לִי לְקַבֵּל הַהַחֲלָטָה הִיָּה הַתִּרְגוּם שֶׁלִּי לְקוּרְאָן הַמְּפֹאָר לֶאֱנַגְלִית שְׁפוּרְסִם בִּשְׁנַת 2011.

מָה שֶׁמֵּאֲפִיֵּן תִּרְגוּם זֶה מִתְּרַגְּמוֹמִים אַחֲרִים, הַמֵּאֲמֵץ הַמִּיּוּחַד שֶׁהִשְׁקַעְתִּי בַּהֲבָהֶרֶת וְהַבִּלְטָה מִסֵּר הַקּוּרְאָן הַמוֹסְרִי, הָאֵינְדִּיבִּדּוּאֵלִי, הַחֲבֵרֵתִי, וַיְחַסֵּה אֶסְלָאִם שׁוֹחֵר הַשְּׁלוֹם בִּקְרִב הַמוֹסְלָמִים וְהָלֹא מוֹסְלָמִים, וּבַעִיקָר הַיְּהוּדִים וְהַנִּצְרִים.

תִּרְגוּם זֶה שׁוֹנֶה מִקּוּדְמָיו בְּאוֹפֵן דְּרַסְטִי בַּהִיּוֹתוֹ תִּרְגוּם אֶסְלָאִמִי, שֶׁעֵרַךְ אוֹתוֹ מוֹסְלִם מֵאֲמִין בַּאֲלֵלָה, בְּשִׁלְחִיו וּבִסְפָּרִיו שֶׁהוֹרְדוֹ עַל יְדֵי אֱלֹהָ הָעֶזְזוֹ וְהַחֲכָם.

תִּרְגוּם זֶה מְכִיל הַקְּדֵמָה אֹדוֹת הַקּוּרְאָן וּמַדְעֵי הַקּוּרְאָן שֶׁהוֹגְשׁוּ עַל יְדֵי מְכּוֹן הַמֶּלֶךְ פֶּהַד לְהַדְפֵּסֶת הַקּוּרְאָן הַמְּפֹאָר, הַקְּדֵמָה שֶׁתִּרְגַּמְנוּ אוֹתָהּ תַּחַת הַכּוֹתֶרֶת: "הַקְּדֵמָה לְתִרְגוּם מִוִּבְנֵי הַקּוּרְאָן הַמְּפֹאָר". הַקְּדֵמָה הַחוֹשֶׁפֶת בְּפִנֵּי הַקּוּרָא אֶת מִוִּבְנֵי הַקּוּרְאָן וּמַדְעֵיו וְהַתַּפְתָּחוֹת הַמַּדְעֵי הַזֶּה בְּמַהֲלֶךְ הַדּוֹרוֹת.

1. הַתִּרְגוּם הַזֶּה אֵינוֹ יָדוּעַ לְקוּרְאֵי הָעִבְרִית הַמּוֹדֵרְנִי.

לגבי שיטת התרגום הריהי מפורטת בפסקות הבאות:

- א. הקפדתי על נכונות ודייקנות בתרגום מובני הטקסט הקוראני הקפדה מלאה. במידה והלשון העברית לא עמדה בהקפת המובן של הטקסט הערבי, הוספתי ביטויים מבהירים בין סוגריים ( ) או הערתי בשוליים מספר של הוספות להבהרת המשמעות, ומספר הערות השוליים הגיע ל-1800.
- ב. הסתמכתי בתרגום על «את-תפסיר אל-מויסר, הפרשנות הנוחה», שיצא לאור על ידי מכון המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר באל-מדינה אל-מונורה שחובר על ידי אנשי דעת מובחרים (עולמא).
- ג. נעזרתי בשני מילונים חדישים להסברת מובני מלים בערבית ותרגמתי אותן לעברית:
  - (1) פרופ' דוד איילון, ופרופ' פסח שנער, מלון ערבי-עברי ללשון הערבית החדשה قاموس عربي-عبري للغة العربية المعاصرة.
  - (2) ד"ר דוד שגיב, מילון שגיב, ערבי – עברי, ערבי – עברי. נדפס 2008. قاموس سجييف، عربي-عبري، عبري-عربي. 2008.
- ד. חיברתי בין הפסוקים המדברים על נושא אחד בפרקים שונים וצינתי את שם הפרק ומספרו וגם מספר הפסוק, למשל: (ראה סורת אל-בקה 2: 210).
- ה. חילקתי את התרגום לשלושים חלקים, כפי שזה מתבטא בחלוקת הקוראן, חילקתי את הפרק (הסורה) לפסקים ופסקאות עם מספרים סידוריים להקל על הקורא לאתר את הפסוקים שבהם הוא עצר במהלך קריאת הקוראן.
- ו. השתמשתי במבטא הכבוד "אללה" הערבי במקום כל שם עברי אחר, על-מנת לבטא את שם אללה יתברך ויתעלה שמו. אבל שמות הכבוד האחרים של אללה תרגמתי לעברית, למשל: «בשם אללה הרחמן והרחום».
- ז. שמרתי על השמות הערביים של הנביאים והדמויות החשובות בנוסף לשם המקביל לו בעברית (אם קיים) בין סוגריים, כגון: מוסא (משה). וצינתי נספח של שמות הנביאים בסוף התרגום, גם שמרתי על מספר מונחים בערבית שהיה קשה לתרגמם לעברית כמו: זכאת, חניף, ג'האד.
- ח. ערכתי תוכן עניינים בסוף התרגום לשמות ולנושאים החשובים והעיקריים.
- ט. השתמשתי בתעתיק השמות הערביים, באותיות ערביות, בעיקר האותיות הערביות שאין להן מקביל בעברית כגון:

ث = ת', ج = ג', ذ = ד', ض = צ', ظ = ט', غ = ע' וכו'

 וצינתי רשימה לאותיות אלה (נספח) בסוף התרגום.

י. ניקדתי את התרגום במלואו, ניקוד מלא על-מנת למנוע חוסר הבנה בקריאת מילה או מונח קוראני. בארבעת התרגומים של המתרגמים היהודיים, למשל: בן שמש לא ניקד את תרגומו, ואורי רובין ניקד חלקי, אבל ריבלין ניקד את התרגום ניקוד מלא, כי הוא השתמש בשפה תלמודית קשה שקוראי העברית התקשו לקרוא או להבין. גם צבי חיים לא ניקד את התרגום שלו.

י"א. הסברתי את שמות הפרקים, וציינתי מדוע נקרא הפרק בשם זה, וגם ציינתי את המקומות שזכר בהם השם הזה בפרקים אחרים, ציון שם הפרק, מספרו ומספר הפסוק.

גם נתתי שמות עבריים חדשים למספר פרקים המתאים לרוח השם בתוך הפרק, למשל: אל-מא'דה- תרגמתי לעברית: הסעודה מן השמים במקום השולחן הערוך או השולחן כפי שתרגמו ארבעת המתרגמים היהודיים. ויש דוגמת השם הזה שמות רבים. כלומר, החזרתי את הרוח האסלאמית לשמות של הפרקים.

י"ב. ציינתי אם הפרק ירד במכה או במדינה.

י"ג. קראתי לתרגום שלי (הקוראן המפואר), תפארת לספר אללה ישתבח ויתעלה שמו. ולהבדיל מתרגומים קודמים שלא התייחסו לזה. למשל:

- 1) צבי חיים – הקוראן או המקרא.
- 2) יוסף יואל רבלין – אֶלְקוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.
- 3) אַהְרֹן בֶּן שֶׁמֶשׁ – הַקּוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.
- 4) אורי רובין – הַקּוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.

נקודת המחלוקת העיקרית ביני לבין המתרגמים היהודיים שהם סבורים כי הנביא מוחמד עליו תפילת אללה ושלומו, חיבר את הקוראן ולא הורד על ידי אללה ישתבח ויתעלה שמו. ולכן, כולם התייחסו לקוראן כטקסט ספרותי.

אני מודה לאללה יתעלה וישתבח שמו, אחר שהשלמתי את מלאכת התרגום של מובני הקוראן המפואר לשפה העברית, ובכן הצלחתי להיות המתרגם היחיד לקוראן המפואר לשתי שפות: האנגלית והעברית. כמו-כן, התרגום העברי הזה הנו התרגום הראשון שיוזם אותו מוסלם. אני מקווה שנתתי לקוראן המפואר את כבודו וחלקו בהעברת מובניו לקוראי השפה העברית בצורה אמינה כדת וכדין ולפי רצונו של אללה.

הקדמת תרגומי מובני הקוראן המפואר

פתח דבר

הקוראן המפואר הוא דבר אלה (יתעלה שמו) הוריד פסוקיו והמובנים שלו אל שליחו מוחמד (עליו ברכת אלה ושלום) כרחמנות לכל בני אנוש, מבשר ומזחיר, ולקראו אל אלה, ברצונו, ולהיות אור מאיר. והנה הגדרה קצרה לקוראן המפואר ושליחותו.

1. הגדרה כללית לקוראן המפואר:

הקוראן המפואר הוא דבר אלה (יתעלה שמו) אשר הורד על שליחו מוחמד (עליו ברכת אלה ושלום), אשר הושרה אליו בכתבו ובלשונו, הכתוב בספר (הקוראן), אשר עבר מפה לאוזן, הבא בזה אחר זה, אשר עובדים הבורא בקריאתו.

אללה (יתעלה שמו) הוא אשר קרא להשראה שהוריד על שליחו מוחמד (עליו ברכת אלה ושלום) «הקוראן». אלה (יתעלה שמו) אומר: «הן אנחנו הורדנו אליך את הקוראן בהמשך» (הקוראן 76 : 23), משום שהוא נקרא בהתמדה ולא יוזנח.

ואלה (יתעלה שמו) קרא לו גם «אל-כתאב, הספר». אלה (יתעלה שמו) אומר: «הורדנו לך (מוחמד) את הספר (הקוראן) עם האמת». משום שהוא עשוי להכתב בהתמדה ולא יוזנח.

ואלה (יתעלה שמו) תאר את הקוראן המפואר שהוא: «פִּנְקָאן, מבדיל בין האמת לשקר», והוא: «דִּ'כֶּר, הזכרה», והוא: «הוֹדָא, הדרכה, הנחיה», והוא: «נור, אור», והוא: «שִׁפְא', רפוי», והוא: «חִכִּים, חכם», והוא «מִנְעֻטִּה, דרשה, עצה», ועוד מהתיאורים המראים את עצמת הקוראן המפואר ושלימותו שליחותו.

הביטוי «מוֹצֵחֶף, ספר, כרך» נלקח מן «הַצּוּחוּף, הדפים» אשר הקוראן המפואר נכתב עליהם. וזה כינוי אשר חברי הנביא (עליו ברכת אלה ושלום) השתמשו להורות על הספר אשר הקוראן המפואר נכתב על הדפים שלו.

הקוראן המפואר הוא השראה מאללה (יתעלה שמו) הוריד אותו המלאך גִּ'בְּרִיל (עליו השלום) מן השמים לתוך הלב של הנביא מוחמד (עליו ברכת אלה ושלום). אלה (יתעלה שמו) אומר: «ואכן הוא (הקוראן) הורד מאת ריבון העולמים. ירד בו (מן השמים) הרוח הנאמן (גִּ'בְּרִיל, גבריאל), על לבך למען תהיה מן המזהירים,¹ בלשון ערבית ברורה». (הקוראן 26 : 192 - 195)

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 97.

הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) אינו מיוחד בין השליחים בענין זה. אומנם כל אחיו השליחים (עליהם ברכת אללה ושלומו) ג'פְּרִיל (עליו השלום) היה יורד עליהם בהשראה מאללה (יתעלה שמו).

ואללה (יתעלה שמו) יבחר לנאמנות עצומה זו מי שהוא ירצה. אללה (יתעלה שמו) אומר: «אללה בוחר שליחים מקרב המלאכים ומקרב האנשים. אללה שומע ורואה». (הקוראן 22: 75)

והוא יודע היטב מי מסוגל לקבל אותה ומי שאינו מסוגל, משום שהבריות הם בריאתו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «ורִיבונך יברא את אשר ירצה ויבחר...» (הקוראן 28: 68)

2. ירידת הקוראן המפואר מן השמים:

ירידת ההשראה על שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) היתה ביום שני, השבעה-עשר ברמז'אן, שנת 610 לספירת הנוצרים במערת חֲרָא' – אחד מהרי מכה המכובדת – אשר המלאך ג'פְּרִיל (עליו השלום) ירד עליו מן השמים בפסוקים האלה:

1. קרא בשם רִיבונך אשר ברא!
  2. ברא את האדם מטיפת דם קרוש.
  3. קרא! וריבונך הוא הנדיב מכל.
  4. אשר לימד (את האדם) לכתוב בעט.
  5. לימד את האדם את אשר מעולם לא ידע. (הקוראן 96: 1 - 5)
- הפסוקים האלה היו הראשונים שהורדו לשליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו). והנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) חזר אל ביתו במכה כשלבד רועד מהמורא והפחד אשר חווה. הוא סיפר את הספור לרעיתו, אם המאמינים, ח'דיג'ה בִּנְת חֲוֵילָד (ירצה אותה אללה), ואמר לה: «אני ירא לנפשי». היא ענתה לו: «לא ולא! בשורה טובה לך. אללה לא יביש אותך. אתה עושה חסד עם הקרובים, ואתה דובר אמת, ואתה נושא בנטל של היגע, ומקבל את האורח, ועוזר לנפגעי האסונות». אחר, לקחה אותו אל בן דוד שלה, «נֶרְקָה בֶּן נִפְל», והוא היה איש חכם, ואמרה לו: «הוי בן דוד! שמע לבן אחיך!»
- וכאשר שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) סיפר לו את סיפורו. ורקה בן נופל אמר: «זה המלאך שירד על מוסא (משה). הלוואי והייתי צעיר, הלוואי והייתי חי בזמן שבני עמך יוציאו אותך». שליח אללה שאל: «הם מוציאים אותי?» ורקה אמר: «כן, כל איש אשר בא במה שבאת בו בני עמו התנגדו לו. ואם יבוא יומך ואני עוד חי אעזור לך בכל כוחי». אך ורקה נפטר זמן קצר אחרי הפגישה הזו.

הקוראן לא ירד שלם בבת אחת על שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) כמו שירדו ספרים של נביאים קודמים (עליהם שלום), אומנם הוא ירד מחולק במשך עשרים ושלוש שנים. לפעמים ירדה סורה שלמה, או מספר פסוקים מסורה.

החכמה מירידת הקוראן מחולק¹ כדי לייצב ולחזק את לב הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) בחידוש ירידת ג'בריל (עליו השלום) בהשראה, כדי שיהיה יותר חזק לעמוד בפני התעקשות הפגניים והתנגדותם למה שנשלח בו בהתחלת השליחות. אללה (יתעלה שמו) אומר: «אמרו הכופרים, 'למה לא הורד אליו הקוראן בבת אחת?' הורדנו אותו כך בהדרגה למען נחזק את לבך. ועשינו אותו ברור וקל להבין».²

כמו כן, בהורדת הקוראן מחולק יש חוכמה תרבותית גדולה נוספת, והיא ההדרגה במאמינים בהודעה והמעשה בסעיפי הדת, בכדי שיהיה יותר קל ללמדו ולהבינו, והיציאה מחשכת הבערות והכפירה והשותפות אל אור האימונה והייחוד והידע.

3. העלאת הקוראן המפואר על הכתב:

מבין האמצעים החשובים ביותר לשמירת הטקסטים הוא העלאתם בכתב, והחומר שלא מעלים בכתב עלול להשכח. ומשום שהקוראן המפואר הורד כהדרגה לבני העולם עד יום הדין, היה צריך להעלותו בכתב.

העלאת הקוראן המפואר בכתב זכתה בהתענינותו של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) ותשומת לבו. הוא הנחה אחדים מבין חבריו היודעים בכתיבת הקוראן המפואר ועשה מהם כותבים להעלאת הקוראן בכתב. המפורסם ביותר מביניהם היה: זייד בן ת'אבת אל-אנצארי (יְרָצָהוּ אֵלֶּהָ).³

כל הזמן ההשראה ירדה על השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו), שמר אותה בזכרונו, אחר הכתיב מה שירד אליו לאחד מכותבי ההשראה לכתוב אותה, ויאמר: «שימו הפסוקים האלה בסורה שנוצר בה כך וכך», ויזכיר להם את שם הסורה, ויצווה עליהם לכתוב את הפסוקים בה. אחר הוא יצווה על חבריו ללמוד מה שירד מן הקוראן המפואר ולשמור אותו בזכרונו. לכן כל הקוראן המפואר נכתב בזמנו (עליו ברכת אללה ושלומו) על הטבלאות.⁴

1. ע' תפסיר אט-טברי 19: 10; ואל-מורשד אל-ג'יזי, אבו שאמה אל-מקדסי, ע' 28.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 106; וסורת אל-מורקאן 25: 32.

3. תפסיר אט-טברי 1: 28.

4. צחיח אל-בו'ח'ארי; חדית' 4592 ו 4593.

גיבריל (עליו השלום) היה מעדכן את הקוראן המפואר פעם אחת בכל שנה, אמנם בשנה אשר בה הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) נפטר, הוא עדכן אותו פעמיים לפי סדר פסוקיו וסורותיו כפי שהוא בספר שנמצא בין ידי המוסלמים כיום כהגשמה למה שאללה (יתעלה שמו) אומר: «אכן עלינו אסיפתו וקריאתו, אך בקוראנו אותו, עקוב אחר קריאתו (מאתנו)». (הקוראן 75: 17 - 18) וכפי שאללה (יתעלה שמו) אומר: «אנחנו נקריא אותך ולא תשכח». (הקוראן 87: 6)

4. איסוף הקוראן המפואר בטבלאות:

אחרי מות השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו), הח'ליפה הראשד, «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה), ציווה לאסוף את הקוראן בטבלאות באופן מאורגן כדי שלא ילך חלק מן הקוראן לאיבוד בגלל מות יודעי הקוראן בעל פה (קורא' אל-קוראן), או בגלל לקוי הדפים שנכתב הקוראן עליהם.

התפקיד הזה נמסר לוועדה מורכבת מארבעה אנשים בראשותו של כותב ההשראה, זייד בן ת'אבת (ירצהו אללה). ואחרי בדיקתה בדיקה קפדנית והשוואתה למה שהיה כתוב בדפים ומה שנשמר על ידי יודעי הקוראן בעל פה. החומר נשמר בביתו של «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה) עד יום מותו. אחר הועבר החומר לשמירת הח'ליפה השני, «עומר בן אל-ח'טאב» (ירצהו אללה), ואחרי מותו של עומר, החומר הקוראני נשמר בביתה של אשתו של הנביא, אם המאמינים, «חפצה בת עומר» (ירצהו אללה את שניהם).¹

וכאשר האסלאם התפשט בעולם, נזקקו המוסלמים לספרי קוראן לקרוא. אחדים מחברי הנביא יעצו לח'ליפה הראשד, «עות'מאן בן עפאן» (ירצהו אללה) בצורך ליחוד המוסלמים לקוראן «אמאם מנהיג, דוגמא» אשר כל המוסלמים יקחו לדוגמה בקריאתם. לכן הוא ציווה על קבוצה מבין אלה הלומדים את הקוראן המפואר בעל פה למלא את התפקיד הזה, ועל ראשם «זייד בן ת'אבת» (ירצהו אללה) מסתמכים על הדפים אשר הקוראן נכתב עליהם בימי «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה). והם אספו הדפים האלה בכרך אחד, והעתיקו ממנו כמה עותקים, ושלח «עות'מאן» (ירצהו אללה) עותק לכל עיר בירה במדינה האסלאמית. וציווה על המוסלמים להעתיק עותקים פרטיים רק ממנו.

וכל הקוראנים הידועים בעולם היום, אם הם בכתב יד או בדפוס, מקורם מהעותקים שהועתקו ונשלחו לערי הבירה של המוסלמים, ואינם שונים מהם במאומה מכל הבחינות.

1. ר' צחיח אל-בוז'ארי; חדית' 4986; סונן את-תרמד'י, חדית' 3103; מוסנד אל-אמאם אחמד, חדית' 76.

ועד היום הזה המוסלמים מטפלים בהדפסת הקוראן המפואר שקדו על השמוש במכוונות הדפוס המשוכללות ביותר להגשים דרגה עליונה ביותר בהוצאת הקוראן לפי הנוסח אשר נכתב בו הקוראן בתקופת החליפות של «עות'מאן בן עפאן» (ירצהו אללה) הידוע בכתוב העות'מאני.

5. ארגון הקוראן המפואר וחלוקתו לסורות ופרקים:

הקוראן המפואר מתחיל ב «סורת אל-פאתחה, הפותחת 1», ומסיים «בסורת אנ-נאס, בני אנוש 114», והוא כולל 114 סורות (פרקים), ארגון הסורות מבוסס על המסורת של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו), ואינו מבוסס על סדר ההורדה הכרונולוגי מן השמים. הסורה הראשונה שהורדה מן השמים היא «סורת אל-עלק» והסדר שלה הוא (96). חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) ידעו סדר הפסוקים והסורות מקריאתו של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) לקוראן המפואר.¹

הקוראן המפואר מחולק לשלושים חלקים, וכל חלק מחולק לשני חֶזֶב (פרשה) וכל חזב (פרשה) מחולק לארבעה רובעים. חלוקה זו היא המעשה של המלומדים, כדי להקל על המוסלמים קריאת הקוראן המפואר.

6. לימוד הקוראן המפואר:

המוסלמים דאגו מאוד ללמוד הקוראן המפואר ושיננו קריאתו כפי שהורד מן השמים על השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו). הבקאים בקוראן מבין חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) לימדו אותו לדור השני עד ששלטו בנוסח שלו, והבהירו להם כל פסוק עד שהבינו את פירושו. וככה הם למדו את ההלכה והמעשה. יודעי הקוראן בעל פה מן הדור השני הקימו בתי ספר ללמוד קוראן לפי מה שלמדו מדור החברים של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) מבחינת קריאתו ושליטה בטכסט שלו ומספר אותיותיו ומילותיו, וסדר הסורות והפסוקים, וקריאתו באופן מדויק ומתוקן ושיטות זמירתו. לכן, הקוראן המפואר המשיך להיות נושא ללימוד ושמירה לזכרון וקריאה. התלמיד מקבל אותו מהמורה המלומד באופן מלולי בשפה הערבית הקלאסית כפי שירד מן השמים על הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) עד ימינו.

והקוראן נקרא לפי מספר קריאות והן איך לקרוא ולבטא אותיותיו אשר הדור השני למד מקוראי הקוראן מבין חברי הנביא שלמדו אותו בעל פה מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) אשר הרשה להם ללמד את הקריאות השונות. הידוע

1. אד-דאני, צטט אותו באל-מוקנע (ע 8) מן האמאם מאלכ בן אנס.

ביותר בין הקריאות בימינו: קריאת «עצם» מן המסורת של תלמידו «חפצ בן סולימאן». וקריאת «נאפע» מן המסורת של תלמידו «עות'מאן בן סעיד» הידוע ב«וורש». גם המסורת של «אד-דורי» מ «אבו עמר אל-בצרי». גם המסורת של «קאלון» מ «נאפע».

7. פירוש הקוראן המפואר:

פירוש הקוראן הוא הבהרת המובנים שלו. אללה (יתעלה שמו) אמר: «זהו ספר (הקוראן) אשר הורדנו מן השמים אליך, מבורך, למען יתבוננו באותותיו אנשי תבונה ויוזהרו». (הקוראן 38: 29)

שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) היה מבהיר לחבריו מה שלא הבינו מבטויי הקוראן המפואר.¹ אומנם השתלטותם הטובה בשפה בזמן ההוא, חסד מהם להרבות בשאלות על מובן הפסוקים של הקוראן המפואר. אבל בבוא השנים הצורך לפירוש הקוראן הלך וגדל.

וממה שנלמד והועבר מהשליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) וחבריו ותלמידיהם מן הדור השני מפירוש הקוראן המפואר נמצא ובוסס גרעין למדע הפרשנות, נקרא, מדע הפרשנות הנמסר במסורת, הנחשב לאמצעי החשוב ביותר להבנת הקוראן המפואר. משום שהוא מבהיר לנו איך הדור הראשון הבין פסוקי הקוראן המפואר מתוך ידיעת הדור הראשון לשפה הערבית, והחיים שלו בתוך המאורעות שהתרחשו בזמן הורדת הקוראן המפואר מן השמים אל הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו).

א. סוגי הפירוש:

מגמות מומחי התפסיר גדלו במספר לפי התענינותם המדעית. לכן, הופיעו תפאסיר, פירושים המעוניינים בצד הלשוני של הקוראן המפואר, תפאסיר אחרים התענינו בצד הפקחי, ההלכתי, והחוקתי, אחרים התענינו בצד ההסטורי, או המחשבתי, או הפסיכולוגי וכו'.

חכמי התפסיר חילקו אותו לשני חלקים:

1. התפסיר המסורתי, והוא מה שנמסר מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) והחברים שלו והדור השני.
2. התפסיר הרציונלי או האגית'האד המבוסס על יסודות מדעיים נכונים.

1. תפסיר אט-טברי 1: 37; ואבן תימיייה, מוקדמה פי אוצול את-תפסיר, 35.

ב. שיטות התפסיר הטובות ביותר והחוקים שלהן:

התפסיר המסורתי הוא העומד בראש תפסיר הקוראן המפואר. משום שהוא מועבר מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו). או מחבריו ותלמידיהם מן הדור השני. אלה הם הבקאים ביותר בכך.

8. נפלאות הקוראן המפואר:

הנפלאות מבחינה תרמנולוגית: תיאור מעשה או מחשבה שעובר היכולת הנורמלית לעשות. הנס או המופת, תיאור מקרה להראות נסים והוכחות של הנביאים והשליחים (עליהם שלום). הביטוי הזה לא נזכר בקוראן המפואר. אומנם הנס וההוכחה באו להוכיח את המעשים ואותות הנביאים והשליחים (עליהם השלום). הביטוי הזה לא נזכר בקוראן. אומנם האות (אל-איה) וההוכחה (אל-בורהאן) וכו' נזכרו בו.

הקוראן המפואר הוא הדיבור של אללה (יתעלה שמו), ויש בו מן השלימות במובניו והיופי באותותיו והמלים שלו מה שבני אדם אינם יכולים להביא אפילו מה שהוא קרוב לו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «א. ל. ר.¹ זהו ספר (הקוראן) אותותיו תוקנו ופורשו מאת החכם והבקיא (אללה)». (הקוראן 11: 1)

הפגניים ניסו להעלות ספק במקור הקוראן המפואר ולהרחיק את האנשים ממנו על ידי המצאת שקרים והעלאת הספק מסביבו.² לכן אללה (יתעלה שמו) הוריד אותות התגרה בהם להביא קוראן כמו הקוראן המפואר, או עשר סורות, או סורה אחת, אם באמת הם צודקים.³ אומנם הם נכשלו, וצייתו לו שהקוראן המפואר על אף שהוא בשפה הערבית, אבל אי אפשר לחקות אותו או להביא ספר כמותו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «ואם יאמרו, 'הוא (מוחמד) המציא אותו (הקוראן)'. אמור, «הביאו סורה אחת דומה לו, והזמינו (לעזרתכם) כל מי שאתם יכולים מלבד אללה אם באמת אתם צודקים».⁴ (הקוראן 10: 38)

הקוראן הכריז בפומבי ובכל כוח על חולשת כל בני האנוש והג'ן עוזרים להם מלהביא במה שהוא דומה לקוראן המפואר, אפילו אם תומכים האחד בשני: «אמור, 'אם בני האנוש והג'ן הסכימו ביניהם להביא ספר דומה לקוראן, לא יוכלו להביא כמוהו, ולו גם יסייעו זה לזה»». (הקוראן 17: 88)

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 7, ופי' 25; סורת אל-אנביא' 21: 5; סורת סבא' 34: 43; סורת יא-סין 36: 69; סורת אצ-צאפאת 37: 36; סורת צ 38: 1; וסורת אט-טור 52: 30.

3. ר' סורת אל-בקרה 23: 23; סורת ינוס 10: 38; סורת הוד 11: 13; וסורת אט-טור 52: 34.

4. ר' סורת אל-בקרה 2: 24; סורת אל-אסרא' 17: 88; וסורת הוד 11: 13.

9. תרגום מובני הקוראן המפואר:

התרגום הוא העברת הדיבור משפה לשפה אחרת. התרגום אינו בלי קשיים. משום שהתבנית הלשונית מיצגת אחד מהרכבי הטקסט. קשה מאוד לשמור על המשמעות הלשונית להרכב זה כשמתרגמים את הנוסח לשפה אחרת. אם כך המצב עם תרגום החומר אשר בני האדם מחברים, הקושי בתרגום החומר הקוראני יהיה עוד יותר גדול, משום שהוא הדיבור של אללה שהורד מאללה בשפה הערבית. אין ביכולת איזה שהוא בן אדם לטעון שהוא הבין את כל החומר הקוראני, או שהוא יכול לכתוב אותו מחדש כפי שהוא הורד מן השמים בסגנונו הערבי.

על אף הקושי בתרגום הקוראן המפואר, העולמא המוסלמים מדגישים את הצורך במסירת הקוראן המפואר ושליחותו לכל עמי תבל בכל לשונותיהם. ומימוש זה לא יתגשם אלא באמצעות התרגום.

תרגום הקוראן המפואר אל השפות השונות יקרה:

1. או תרגום למובני הקוראן המפואר, והוא התרגום בלי תפסיר (פירוש), ומצמצם במובני המונחים של הטקסט הקוראני.

2. או תרגום פרשני עם הבהרה, תרגום זה הוא תפסיר (פירוש) הקוראן המפואר לשפה זרה.

לא משנה כמה שהתרגום למובני הקוראן המפואר יהיה מדויק, והמתרגם שולט בשתי השפות, בקיא במובני הפסוקים, התרגום הזה לא נחשב לקוראן משתי סבות:

א. הקוראן המפואר הוא הדיבור של אללה (יתעלה שמו) הורד מן השמים בשפה הערבית, והוא עומד בשיא של אמנות הדיבור והדיוק, לכן חזרה על כתיבת פסוקיו בשפה אחרת תבטל קריאתו קוראן.

ב. מביע את הבנת המתרגם למובני הקוראן המפואר, מבחינה זו הוא דומה לתפסיר (פירוש). כפי שהתפסיר לא נקרא קוראן, לכן אי אפשר לקרוא לאיזה שהוא תרגום קוראן.

בכדי שתרגום מובני הקוראן המפואר יהיה מקובל, צריך לאמת בו מה שהעולמא הניחו מהכללים לביאור מובני הקוראן המפואר, עם הזהירות שהמתרגם לא יעשה מתרגומו כסוי להפצת מובנים מסולפים למובני הקוראן המפואר, או פוגע בטקסי ומקדשי האסלאם, וזה מה שפגם במספר תרגומים אשר עשו אחדים מן המזרחנים ואלה שטוענים בשקר שהם שייכים לאסלאם בזמן שהם מאמינים בדוגמה מושחתת החותרת להרוס את ערכי דת האסלאם המעולים.

1

סִוֵּרַת אֶל-פִּאתְחָה הַפּוֹתַחַת

אֶל-פִּאתְחָה, הַפּוֹתַחַת : נִקְרֵאת בְּשֵׁם זֶה מִשּׁוּם
שֶׁבִּקְרִיאָתָהּ פּוֹתַחִים אֶת קְרִיאַת הַקּוֹרְאֵן. וְהִיא נִכְתֶּבֶת
בְּהִתְחַלַּת הַקּוֹרְאֵן. הוֹרְדָה בִּמְכָה אַחֲרֵי סוֹרֵת אֶל-עֶלֶק 96.
וְהִתְפִּילָה נַעֲשֶׂתָה כִּמְצוּהַ דִּתִּית חֲמֵשׁ פַּעֲמִים בְּיוֹם וּלְיֵלָה
בִּמְכָה. הִתְפִּילָה הַיּוֹם יוֹמִית לֹא תִתְקַבֵּל בְּלִי קְרִיאַת אֶל-
פִּאתְחָה.

סורת אל-פאתחה 1

1. בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הֶרְחֵמוֹ וְהֶרְחוּם,²
2. הַשֶּׁבַח לְאֱלֹהֵה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
3. הֶרְחֵמוֹ וְהֶרְחוּם,
4. שׁוֹלֵט בְּיוֹם הַדִּין,
5. רַק אוֹתָךְ נַעֲבֹד, וְרַק מִמֶּךָ נִשְׁגֶּה עֲזָרָה,
6. הִנַּחַה אוֹתָנוּ בְּאֶרֶץ מִיִּשְׁרָאִים,
7. אֶרֶץ אֱלֹהִים אֲשֶׁר הֵעֲנִיקָתָ לָהֶם חֶסֶד, לֹא אֶרֶץ שֶׁל אֱלֹהִים אֲשֶׁר קָלַלְתָּ אֱלֹהִים
רוֹבֵצֵת עֲלֵיהֶם (בְּגִלָּל שִׁיזְעוּ אֶת הָאֻמּוֹת וְלֹא הִתְנַהְּגוּ לְפִיָּה), וְלֹא (הָאֶרֶץ)
שֶׁל הַתּוֹעִים (אֲשֶׁר לֹא רָצוּ לָלֶכֶת בְּאֶרֶץ מִיִּשְׁרָאִים).

1. לפי דעתי יותר טוב להשתמש בשם הערבי «אֱלֹהֵה» במקום השמות העבריים «אלוהים», או «ה», או איזה שם עברי אחר.

2. «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ = בסם אללאה אר-רחמאן אר-רחים», נחשבת לפסוק מן הסורה הזו. הנסחה הזו נקראת בערבית: «תסמיה» או «בסמלה». היא מופיעה בראש כל הסורות בקוראן מלבד «סורת בראאיה» או «את-תובה 9». והיא מעין ברכה או תפילה שהמוסלם אומר לפני התחלת כל מעשה שהוא עומד לעשות. וכותב אותה גם בראש ספר או אגרת. גם אומר אותה לפני שהוא נכנס לכל מקום שהוא.

2

סִוֵּרַת אֶל-בְּקָרָה

הַפָּרָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-בְּקָרָה, הַפָּרָה» מהפסוקים 67 - 73. השם «אֶל-בְּקָרָה» נזכר בסורה זו בפעם ראשונה, ואינו מופיע בסורה אחרת. אולם הוא נזכר בריבוי בשלוש סורות אחרות. סורת אל-בקרה 2 : 70 ; סורת אל-אנעאם 6 : 144, 146 ; וסורת יוסוף 12 : 43, 46. הסורה הורדה במדינה. ופסוקיה מאתים ושמונים וששה. קיבלה את שמה «הַפָּרָה» מפסוק ששים ושבעה.

סורת אל-בקה 2

בשם אללה הרחמן והרחים

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. ספר זה (הקראן), אין ספק בו (שהוא מאללה).² הוא מדריך לִקְרֹא שְׁמִים,³
3. המאמינים בנסתר, והמקימים את התפלה, והמוציאים (פצדקה) ממה שֶׁהֻעַנְנוּ לָהֶם.
4. והמאמינים במה שהורד מן השמים אליך (מוחמד), ובמה שהורד (לנביאים) אשר קדמו לך,⁴ והם מאמינים בקיום העולם הבא.
5. כל אלה רבונם מדריך אותם בדרך הישר, ואלה הם המפזלים.
6. אכן אלה אשר כפרו, הינו הן אם תזהירם ואם לא תזהירם, לא יאמינו.⁵
7. אלה חתם על לבותיהם, ואטם את אזניהם, ושם על עיניהם כסות, וצפוי להם ענש עצום.
8. ובבני אדם יש אלה אשר יאמרו, אנחנו מאמינים באללה וביום האחרון, ובעצם הם לא מאמינים.
9. הם חושבים שהם מרמים את אלה ואת המאמינים, ואולם את עצמם הם מרמים, בלי שירגישו בזה.⁶

קטע 2

10. ישנה מחלה בלבבותיהם, אלה יוסיף להם עוד מחלה,⁷ וצפוי להם ענש מכאיב למה הם היו משקרים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. אלו אחדות מן האותיות המסתוריות המופיעות בראש 18 סורות מסורות הקוראן. ונקראות «פואתח אס-סור, פותחות הסורות, או מפתחות הסורות». רוב פרשני הקוראן המוסלמים אומרים, שאינם יודעים המובן שלהן. רק אללה יודע מה פשרן ומה הכוונה מפתחת כמה סורות בהן.

2. ר' סורת אס-סגידה 32 : 1.

3. ר' סורת ינוס 10 : 57 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 82.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 136.

5. ר' סורת אל-בקה 2 : 145 ; וסורת ינוס 10 : 96.

6. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 142 ; וסורת אל-מוג'אדלה 58 : 18.

7. ר' סורת את-תובה 9 : 124 - 125.

11. וְכִשְׁמִישָׁהוּ אוֹמֵר לָהֶם, אֵל תִּשְׁחִיתוּ בְּאַרְצָי! הֵם עֹנִים, אֲנַחְנוּ רַק מִתְקַנִּים.
12. אֲדָּ רַק הֵם הַמִּשְׁחִיתִים, וְאוֹלָם אֵינָם מִרְגִּישִׁים בָּזָה.
13. וְכִשְׁמִישָׁהוּ אוֹמֵר לָהֶם, הָאֲמִינוּ כְּשֶׁם שֶׁהָאֲמִינוּ בְּנֵי הָאָדָם, הֵם עֹנִים, «הִנָּאִמִּין כְּפִי שֶׁהָאֲמִינוּ הָאֻוִּילִים?» אֶלָּא הֵם עֲצָמָם הָאֻוִּילִים, אֲדָּ אֵינָם יוֹדְעִים.
14. וְכִי יִפְגְּשׁוּ אֶת הַמַּאֲמִינִים, יֹאמְרוּ, «מַאֲמִינִים אַנּוּ», וּבִפְרֹדָם עִם הַשִּׁטְנִים שְׁלָהֶם, יֹאמְרוּ, «עֲמָכֶם אֲנַחְנוּ, וְאֲדָּ אֲנַחְנוּ מִהֶתְלִים».
15. אֶלְלָה יִהְיֶה לָּהֶם, וַיִּשְׁאִיר אוֹתָם בְּמַרְסִים יִתְעוּ.¹
16. אֶלָּה אֲשֶׁר בָּחֲרוּ בִּסְטִיָּה בְּמָקוֹם הַהִדְרָכָה, עֲסָקְתֶּם לֹא הִבִּיאָה לָהֶם כָּל רוּחַ, וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.
17. מִשְׁלֶם כְּמִשְׁלוֹ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁהִדְלִיק אֵשׁ, וְכִשְׁהָאֵשׁ הָאִירָה עַל סִבְיָתוֹ, נָטַל אֶלְלָה אֶת אוֹרָם וְהִשְׁאִירָם בְּאַפְלָה וְלֹא רוֹאִים.
18. הֵם חֲרָשִׁים, וְאֶלְמִים, וְעוֹרִים, לָכֵן אֵינָם יְכוּלִים לַחְזֹר לַאֲמוּנָה שֶׁנִּטְשׁוּ.
19. אוֹ כִּמוֹ עֲנָנָה כְּבֹדָה, מְלֵאָה אֶפְלָה, רַעַם וּבָרָק, וְהֵם יִשִּׁימוּ אֶצְבְּעוֹתֵיהֶם בְּאֻזְנֵיהֶם מִן הָרַעַשׁ הָאֲדִיר שֶׁל הָרַעַם וּמִפְּחַד הַמָּוֶת.² אֶלְלָה מִקִּיף אֶת הַכּוֹפְרִים.
20. כְּמַעַט וְהִבְרַק הָעוֹוִיר אוֹתָם, וְכִאֲשֶׁר יֹאִיר לָהֶם, יִלְכוּ בְּאוֹרוֹ, וְכִאֲשֶׁר יִחְשִׁיד לָהֶם, יַעֲצְרוּ מַלְכָּת. לוֹ רָצָה אֶלְלָה יִסַּח אֶת שְׁמִיעֶתָם וְאֶת רְאִיתָם, כִּי אֶלְלָה הַכֹּל-יִכְלֹל.

קטע 3

21. הוּי בְּנֵי אָדָם! עֲבֹדוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת אֶלָּה אֲשֶׁר קִדְּמוּ לָכֶם, אוֹלֵי תִירָאוּ (אֶת אֶלְלָה).
22. הוּא אֲשֶׁר שָׁטַח לָכֶם אֶת הָאָרֶץ, וּבָנָה אֶת הַשָּׁמַיִם (כְּתִקְרָה),³ וְהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם אֲשֶׁר בָּהֶם הַצְּמִיחַ כָּל מִינֵי פְרוֹת וְצִמְחִים כְּפִרְנֶסָה לָכֶם (וּלְבִהֲמוֹתֵיכֶם),⁴ לָכֵן אֵל תַּעֲשׂוּ שׁוֹיִם לְאֶלְלָה בְּיֹדְעִיו.⁵

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 178 ; סורת אל-אנעאם 6 : 110 ; וסורת אל-חדיד 57 : 13.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 57 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 4.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 32.

4. ר' סורת ע'אפר 40 : 64.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 40.

23. **אִינְךָ אִם יֵשׁ לָכֶם סֶפֶק בְּקִרְאָן אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם עַל עֲבֹדְנוּ (מוֹחֲמַד), הִבִּיאוּ וְלוֹ סוּרָה¹ אַחַת דּוֹמָה לוֹ וְקִרְאוּ אֶת עוֹזְרִיכֶם מִבִּלְעָדִי אֵלֶיךָ, אִם בְּאַמֶּת אַתֶּם צוֹדְקִים.²**
24. **וְאִם לֹא תַעֲשׂוּ כֵן, וְאִכֵּן לֹא תַעֲשׂוּ, הַשְׁמֵרוּ לָכֶם מִפְּנֵי אֵשׁ אֲשֶׁר חִמְרָה הַדִּלֵּק שָׁלָה הוּא בְּנֵי אָדָם³ וְאַבְנִים, הוֹכֵנָה לַכּוֹפְרִים.⁴**
25. **בָּשָׂר לֹאֵלֶּה אֲשֶׁר הֵאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב כִּי (בִּיּוֹם הַדִּין) מִיַּעֲדִים לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחַתָּם, כָּל זָמַן שֶׁתִּתְּנֶשׁ לָהֶם בְּרָכָה מִפָּרִי הַגֵּן, וְגִידוֹ, «הֲלֹא זֶה מִה שֶׁהִגֵּשׁ לָנוּ לִפְנֵים?» וְיִגֵּשׁוּ לָהֶם סוּגִים אֲחֵרִים שֶׁל פְּרוֹת דּוֹמִים, נוֹסֵף לְכָל זֶה יֵשׁ לָהֶם שָׁם בְּנוֹת זֹג טְהוֹרוֹת, וְיִחִיו שָׁם לְנֶצַח.**
26. **אֵלֶּלֶה אֵינֹו מִתְּבַנֵּשׁ בְּמִשּׁוֹלוֹ מִשָּׁל כְּלִשְׁהוֹ, יִתּוּשׁ אוֹ לַנֶּעֱלָה עָלָיו. אֲשֶׁר לַמַּאֲמִינִים, הֵם יוֹדְעִים כִּי הוּא הָאֱמֶת מִרְבּוֹנָם. אֵךְ הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, «מָה רָצָה אֵלֶּלֶה בְּמִשָּׁל זֶה?» בְּזֹאת יִתְּנָה רַבִּים, וּמִדְרִיךְ בְּזֹאת רַבִּים. וְאוֹלָם רַק אֶת הַמִּשְׁחָתִים יִתְּנָה.**
27. **אֵלֶּה אֲשֶׁר יִפְרוּ אֶת הַבְּרִית שֶׁל אֵלֶּלֶה לְאַחַר שֶׁנִּחְתַּמָּה כְּבָרִית, וְיִנְתָּקוּ כָּל קֶשֶׁר אֲשֶׁר צִוָּה אֵלֶּלֶה לְחַבֵּר וּמִרְבִּים שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ, רַק אֵלֶּה הֵם הַמַּפְסִידִים (בִּיּוֹם הַדִּין).⁵**
28. **אֵיךְ תִּכְפְּרוּ בְּאֵלֶּלֶה? וְאַתֶּם הֵייתֶם מֵתִים וְהִחִיָּה אֶתְכֶם? וְשׁוּב יִמִּיתְכֶם, וְשׁוּב יִחִיָּה אֶתְכֶם, וְאַלּוֹ תוֹשְׁבוּ (בִּיּוֹם הַדִּין).**
29. **הוּא אֲשֶׁר בָּרָא לָכֶם אֶת כָּל מַה שֶּׁבְּאַרְץ, וְאַחַר כֵּן פָּנָה אֶל הַשָּׁמַיִם וְסִדֵּר אוֹתָם לְשִׁבְעָה רְקִיעִים. וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.⁶**
30. **וּכְשֶׁאָמַר רַבּוֹנֵךְ לַמַּלְאָכִים, «הִנֵּנִי עוֹמֵד לְשִׁים מִמֶּנָּה בְּאַרְץ». וְהֵם אָמְרוּ, «הִתְשִׁים בָּהּ אֶת אֲשֶׁר יִמְלֹא אוֹתָהּ חֶרֶב, וְיִשְׁפֹּךְ דָּם, וְאַנְחֵנוּ נִשְׁבַּח אוֹתָךְ וְנִקְדְּשֶׁךָ?» אָמַר, «יִודֵעַ אֲנִי מַה שֶּׁאֵינְכֶם יוֹדְעִים».**
31. **וְהוּא לִמַּד לְאָדָם אֶת הַשִּׁמּוֹת (שֶׁל הַכּוֹלָאִים) כָּלֵם, וְאַחַר כֵּן הִצִּיגָם לִפְנֵי הַמַּלְאָכִים, וְאָמַר, «הוֹדִיעוּנִי אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם אִם אַתֶּם צוֹדְקִים».**

1. סורה: פרשה בקוראן.

2. ר' סורת ינווס 10: 37 - 38; סורת הוד 11: 13; וסורת אל-אסרא' 17: 88.

3. בני-אדם: הכופרים מבני-אדם.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 98; וסורת אל-גין' 72: 15.

5. ר' סורת אר-רעד 13: 19 - 25.

6. ר' סורת פוצלת; או חא. מים אס-סגידה 41: 10 - 12.

קטע 4

32. אָמְרוּ, «הַשָּׁבַח לָךְ! אֵין אָנַחְנוּ יוֹדְעִים דְּבַר מַלְבָּד אֲשֶׁר לַמִּדְתָּנוּ אַתָּה הַיּוֹדֵעַ וְהַחֹכֵם».
33. אֵלֶּלָה אָמַר, «אָדָם! גִּלְהָ לָהֶם אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם». וְכַאֲשֶׁר גִּלְהָ (אָדָם) לָהֶם אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם. (אֵלֶּלָה) אָמַר, «הֵאֵם לֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, כִּי יוֹדֵעַ אֲנִי אֶת נִסְתָּרוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְיוֹדֵעַ אֲנִי אֲשֶׁר תִּגְלוּ וְתַעֲלִימוּ».
34. וְכַאֲשֶׁר אָמַרְנוּ לַמַּלְאָכִים, «סִגְדוּ לָאָדָם!»¹ וְהֵם סִגְדוּ, רַק אַבְלִיס (הַשָּׂטָן)² סָרַב וְהָיָה שֹׁחֵץ וְכוֹפֵר.
35. וְאָמַרְנוּ, «אָדָם! שָׁכֵן אַתָּה וְזוּגְתְךָ בְּגֵן, וְאָכְלוּ מִפְּרֻתָיו, וְחִיו חַיֵּי נַעַם וְיָרוּחָה, אֲדָּ אֵל תִּקְרְבוּ אֶל הָעֵץ הַזֶּה³ פֶּן תִּגְרְמוּ עוֹל לְעַצְמְכֶם».
36. אוּלָם הַשָּׂטָן הִתְעָה אֶת שְׁנֵיהֶם וְגָרַם לִגְרוּשָׁם מִכָּל אֲשֶׁר הָיוּ בּוֹ (מַחֲיֵי הַנֶּעֱם). וְאָמַרְנוּ, «רְדוּ (מִן הַגֵּן לָאָרֶץ) וְהָיוּ אוֹיְבִים זֶה לָזֶה, וּבָאָרֶץ תִּשְׁבּוּ רַק לְזֶמַן מִגְבֵּל וּמִמָּנָה תִּתְפַּרְנְסוּ».
37. אַחֵר כִּדּוֹ אָדָם קִבַּל מַלְאִים (תַּפְּלוֹת)⁴ מִרְבּוֹנוֹ (וְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה), (אֵלֶּלָה) קִבַּל אֶת תִּשְׁוֹבָתוֹ, כִּי הוּא הַמְּקַבֵּל שְׂבִים וְרוּחִים.
38. אָמַרְנוּ, «רְדוּ כָּלֶכֶם מִמֶּנּוּ (הַגֵּן), וְאוּלָם אִם אַתֶּם מְקַבְּלִים מִמֶּנִּי הַדְּרָכָה אֶל הַדְּרֹךְ הַיְשָׁרָה, הֵן כָּל הַהוֹלֵךְ בְּדְרָכֵי הַיְשָׁרָה, לֹא עָלִיָּהֶם הַפְּחַד וְלֹא עָלִיָּהֶם הַיְגוֹן».
39. אֲדָּ אֵלֶּה שֶׁכִּפְּרוּ וְהִכְחִישׁוּ אוֹתוֹתֵינוּ (פְּסוּקֵי הַקְּרָאָן), בְּעָלֵי הָאֵשׁ הֵם, לְעוֹלָמִים יְהִיו בָּהֶם.

קטע 5

40. הָיוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֹסֵד שֶׁהֶעֱנֵקְתִּי לָכֶם, וְקִיְמוּ אֶת בְּרִיתִי לְמַעַן אֶקִּים אֲנִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְרַק אוֹתִי הָיוּ יִרְאִים.
41. וְהֶאֱמִינוּ בְּמִה שֶׁהוֹרְדְתִּי (הַקּוֹרְאָן) הוּא מֵאֲשֶׁר אֶת מֶה שֶׁעֲמַכֶּם (הַתּוֹרָה), וְאֵל תִּהְיוּ הָרִאשׁוֹנִים לְכַפּוֹר בּוֹ, וְאֵל תִּמְכְּרוּ אֶת אוֹתוֹתֵי בְּמַחִיר מָאֵד זוֹל, וְיִרְאוּ רַק אוֹתִי.
42. וְאֵל תַּעֲרַבְבוּ אֶת הָאֱמֶת בְּהֶבֶל, וְאֵל תַּעֲלִימוּ אֶת הָאֱמֶת בְּיֹדְעִים.

1. הַסּוּגִיד בְּשִׁבְלֵי אָדָם הוּא סוּגִיד תַּעֲטִיִּים, סִגִּידָה שֶׁל כְּבוֹד וְלֹא סוּגִיד עֲבָאָה, סִגִּידָה שֶׁל פּוֹלְחִין.
2. אַבְלִיס: הַשָּׂטָן.
3. הָעֵץ אֵינוֹ מוֹגֵדֵר בְּאִיסְלָאִם.
4. הַמַּלְאִים (הַתַּפְּלוֹת) נִמְצְאוּ בְּסוּרַת אֶל-אֶרְאָף 7: 23.

43. וְקִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְיִתְּנוּ אֶת הַזִּכָּאת, ¹ וְכָרְעוּ עִם הַכֹּזְרִים.
44. הַתְּצִיּוּ עַל בְּנֵי הָאָדָם לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים, וְאֶת עַצְמְכֶם שְׂכַחְתֶּם, אִף עַל פִּי שְׁאֲתֶם קוֹרְאִים בְּסִפֵּר (הַתּוֹרָה)? הָאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ?
45. הַתְּאַזְרוּ בְּסִבְלָנוּת וּבַתְּפִלָּה (נִגְדָּ כָּל רָעָה), ² אֲמָנִם עֲצוּמָה הִיא (הַקִּמַּת הַתְּפִלָּה), אֲדָּ לֹא לַצְנוּעִים,
46. אֱלֹה הַחוֹשְׁבִים כִּי יִפְגְּשׁוּ עִם רְבוּנָם וְאֵלֵיו יָשׁוּבוּ.
- קִטְעַת 6**
47. הִוֵּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֹסֶד שֶׁהֶעֱנֵקְתִּי לָכֶם אֲשֶׁר בְּחִרְתִּי בָכֶם מִכָּל הָעַמִּים (לְהַפִּיץ אֶת הַדָּת שְׁלִי בֵּין שְׁאָר הָעַמִּים).
48. הִשְׁמַרְוּ מִפְּנֵי יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ לֹא תִפְדֶּה נַפְשׁ אֶת רְעוּתָהּ, ³ וְלֹא תִתְקַבֵּל הַשְׁתַּדְּלוּתָהּ, וּדְמִי כִפֹּר לֹא יִתְקַבֵּל מִמֶּנָּה, ⁴ וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם עֲזָרָה. ⁵
49. וְכִשְׁהַצְלַנּוּ אֶתְכֶם מֵאֲנָשֵׁי פְרָעָה אֲשֶׁר עָנּוּ אֶתְכֶם בְּעֲנוּיִים רָעִים, וְשִׁחְטוּ אֶת בְּנֵיכֶם וְהִשְׁאִירוּ בַחַיִּים אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם. ⁶ וּבַהֲצִילְכֶם מִהָעוֹל שֶׁל פְּרָעָה, רְבוּנְכֶם עָשָׂה לָכֶם חֹסֶד גָּדוֹל.
50. וְכִשְׁקִרְעֵנוּ אֶת הַיָּם לִפְנֵיכֶם וְהַצְלַנּוּ אֶתְכֶם, וְהִטְבַּעְנוּ אֶת אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְעֵינֵיכֶם רוֹאוֹת.
51. וְכִשְׁנוּעַדְנוּ עִם מוֹסָא (מֹשֶׁה) אַרְבָּעִים לֵילוֹת, ⁷ וַעֲשִׂיתֶם לָכֶם אֶת הָעֵגֶל בְּהַעֲדָרוֹ, וְהִיִּיתֶם לְחוֹטְאִים. ⁸
52. אֲדָ אֲנַחְנוּ סָלַחְנוּ לָכֶם אוֹלֵי תִכְרִיו טוֹבָה.
53. וְנִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר וְאֶת הַפָּרָקָאן ⁹ אוֹלֵי תִהְיוּ מְדַרְכִּים.
54. וְכֹאֲשֶׁר מוֹסָא אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, «בְּנֵי עַמִּי! אֲתֶם גִּרְמַתֶּם לַעֲצַמְכֶם עוֹל בַּעֲשׂוֹתְכֶם אֶת הָעֵגֶל, לָכֵן חֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה אֶל בּוֹרְאֵכֶם, וְהִרְגוּ אֶת עַצְמְכֶם,

1. טהר, זכאת, מס שנתי היא באחוז של 2.5% מערך הרכוש שהמוסלם מחזיק במשך השנה. זכאת, אחד מחמשת עקרי האסלאם: שתי העדויות «אין אלוה זולת אללה, ומוחמד הוא השליח של אללה»; תפילה; זכאת; צום; וחג', העליה לרגל למכה.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 45.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 164; וסורת לוקמאן 31 : 33.

4. ר' סורת אל-חדיד 57 : 15.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 25.

6. השאירו את הנשים בחיים לשעבד אותן.

7. ר' סורת אל-אעראף 7 : 142.

8. ר' סורת אל-אעראף 7 : 148.

9. הפורקאן למען שיהיה מסוגל להבחין בין אמת ובין שקר.

וְזֶה יוֹתֵר טוֹב לָכֶם אֲצֵל בּוֹרְאֵכֶם, וְיִקְבֹּל אֶת תְּשׁוּבַתְכֶם, כִּי הוּא מְקַבֵּל
הַחוֹזְרִים בְּתִשּׁוּבָה וְרַחוּם».

55. וּכְאֲשֶׁר אָמַרְתָּם, «מוֹסָא! לֹא נֹאמִין לָךְ עַד אִם נִרְאָה אֵלֶּלָה בְּגִלּוֹי», אֲזַ
הִכָּה בָּכֶם הָרַעַם וְעֵינֵיכֶם רוֹאוֹת (וְהִרְג אֶתְכֶם).

56. וְהַחִינוּ אֶתְכֶם אַחֲרֵי מוֹתְכֶם לְמַעַן תּוֹדוּ.

57. וְנִצֵּל עֲלֵיכֶם בָּעֵנָן, וְנוֹעַד לָכֶם אֶת הַמָּן וְאֶת הַשֶּׁלֶו (הַסְלִיָּא),¹ לְמַעַן שְׁתֹּאכְלוּ
מִהַטּוֹב אֲשֶׁר פְּרִנְסֵנוּ אֶתְכֶם. וְלֹא גִרְמוּ לָנוּ כָּל נֶזֶק, אֲמַנְם הֵם הִזִּיקוּ לַעֲצָמָם.

58. וּכְאֲשֶׁר אָמַרְנוּ, «הַכְּנִסוּ אֶל הַעֲגֵרָה הַזֹּאת, וְאֲכָלוּ מִהַתּוֹצֵרֶת שָׁלָה לְעִנְיָה
מִכָּל אֲשֶׁר תִּרְצוּ, אֵד הַכְּנִסוּ מִשְׁתַּחֲוִים בְּשַׁעַר וְאָמְרוּ, «חֲטָה»,² וְנִסְלַח
לָכֶם עַל חֲטֵאֵיכֶם וְנוֹסִיף עוֹד טוֹבָה לַעֲוִשֵׁי הַטּוֹב».

59. וְאוֹלָם הִרְשָׁעִים הַמִּירוּ, וְאָמְרוּ אַחֲרֵת מֵאֲשֶׁר נֹאמַר אֲלֵיהֶם, עַל כֵּן
הוֹרְדָנוּ עַל הִרְשָׁעִים עֲנֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם בְּגִלְל סִטְיָתָם.

קטע 7

60. וּכְאֲשֶׁר מוֹסָא בִקֵּשׁ לְהִשְׁקוֹת אֶת בְּנֵי עַמּוֹ מִיָּם. אָמַרְנוּ, «הִכָּה בְּמִטָּף אֶת
הַסְּלֵעַ!» וְאֲזַ הַתִּבְבְּקָעוּ מִמֶּנּוּ שְׁנַיִם עֶשֶׂר מַעֲנִיּוֹת, וְכָל שִׁבְט יָדַע אֶת מְקוֹם
שְׁתִּיתוֹ. אֲכָלוּ וּשְׁתוּ מִטּוֹב אֵלֶּלָה. וְאֵל תִּמְלָאוּ אֶת הָאָרֶץ שְׁחִיתוֹת.

61. כְּאֲשֶׁר אָמַרְתָּם, «מוֹסָא! לֹא נִסְבֵּל יוֹתֵר לֶאֱכֹל מִמֵּאֲכָל אֶחָד. הַתִּפְּלֵל
בְּשִׁבְלֵנוּ לְרִבּוֹנָךְ שְׁתוֹצִיא לָנוּ הָאָרֶץ, מִירְקוֹתֶיהָ, קִשּׁוּאֶיהָ, שׁוּמִיָּהּ, עֲדָשֶׁיהָ,
וּבִצְלֵיהָ». אָמַר, «הַמַּחְלִיפִים אֶתְּם אֶת הַטּוֹב בְּגִרּוּעַ? לָכוּ לָכֶם וְהִשְׁתַּקְעוּ
בְּאִיזוֹ שֶׁהִיא אָרֶץ אֲשֶׁר תִּמְצָאוּ אֶת מַה שְּׁאֲתֶם מִבִּקְשֵׁיכֶם». הַשְׁפִּלּוֹת
וְהַדְּלוֹת נִכְפּוּ עֲלֵיהֶם, וְנִחְלוּ אֶת זַעְמוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה עַל שִׁכְפָּרוֹ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּלָה,
וְעַל שֶׁהִרְגוּ אֶת הַנְּבִיאִים בְּלֹא צֶדֶק.³ וְעַל הַיּוֹתֵם מוֹרְדִים וְעִבְרוּ אֶת הַחֹק.

קטע 8

62. הַמֵּאֲמִינִים (הַמִּסְלָמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַנּוֹצְרִים וְהַצֵּאֲבָאִים,⁴ מִי מֵהֶם
שֶׁהִאֲמִין בְּאֵלֶּלָה וּבִיּוֹם הָאַחֲרוֹן וַעֲשָׂה אֶת הַטּוֹב, שִׁכְרָם אֲצֵל רְבוּזָם, וְאִין
עֲלֵיהֶם פֶּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.⁵

1. הַמָּן, מִין מֵאֵכֵל מִתּוֹק כְּדִבְשׁ. סְלִיָּא, חֲשִׁי, מִין עוֹף אִפּוֹר קֶצֶת קֹטֵן מִן הַיּוֹנָה.

2. בְּאִמְרָם חֲטָה, הֵם מִבְּקָשִׁים סְלִיחָה מֵאֵלֶּלָה עַל מַעֲשֵׂי הָרַע שֶׁעָשׂוּ.

3. הַתּוֹרָה וְהַאֲנִיָּל מַעֲשִׂים לַמַּעֲשֶׂה זֶה עַל יְדֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל.

4. הַצֵּאֲבָאִים: כְּתוּת קְרוֹבוֹת לְנִצְרוֹת שֶׁהִטְבִּילָה הִיתָה לָהֶם יְסוּד חֲשׁוֹב בְּדָתָם. אֵלֶּה מִבִּינֵיהֶם אֲשֶׁר

הֵאֲמִינוּ וְעִבְדוּ אֶת אֵלֶּלָה.

5. ר' סוֹרַת אֶל-מֵאִידָה 5: 69; וְסוֹרַת אֶל-חֲגִי 22: 17.

63. (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ) כְּאֲשֶׁר כָּרְתָנוּ עִמָּכֶם אֶת הַבְּרִית, וְהִרְמֵנוּ אֶת הַר הַטּוֹר¹ מֵעֲלֵיכֶם.² קִבְּלוּ הֵיטֵב אֶת אֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם, וְזָכְרוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר בּוֹ, לְמַעַן תִּירָאוּ (אוֹתִי).
64. לְאַחֵר מִכֵּן פָּנִיתֶם עָרָף, וְלוֹיֵל חֲסָדִי אֵלֶּלָה וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם הֵייתֶם בֵּין הַמִּפְסִידִים.
65. אַתֶּם כָּבֵד יוֹדְעִים עַל אֱלֹה מִבְּיַנְיָכֶם אֲשֶׁר חָלְלוּ אֶת הַשַּׁבָּת, אֲמַרְנוּ לָהֶם, «הֵיוּ קוֹפִים בְּזוּיִים».³
66. זֹאת עָשִׂינוּ כְּעֹשֶׂה לְדַגְמָא לְדוֹרָם וּלְבָאִים אַחֲרֵיהֶם וְלִקְחָ לִירָאִים.
67. וְכַאֲשֶׁר אָמַר מוֹסָא לְעַמּוֹ, «אֵלֶּלָה מִצְוָה עֲלֵיכֶם לְזַבֵּחַ פָּרָה». אָמְרוּ, «הֵאֵם אַתָּה מֵהֶתֵּל בְּנוֹ?», אָמַר, «יִשְׁמְרֵנִי אֵלֶּלָה לְהִיּוֹת כְּאַחַד הַבּוֹרִים».
68. אָמְרוּ, «הֵתִפְלַל אֶל רְבוּנְךָ יְבָאָר לָנוּ מָה הִיא?», אָמַר (מוֹסָא), «הִיא אוֹמֵר, «כִּי הִיא פָּרָה בְּגִיל מְמָצֵעַ, לֹא זָקְנָה וְלֹא צָעִירָה, עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתֶם»».
69. אָמְרוּ, «הֵתִפְלַל אֶל רְבוּנְךָ לְצִין לָנוּ אֶת צִבְעָה». אָמַר (מוֹסָא), «הִיא אוֹמֵר, כִּי הִיא פָּרָה צֹהֶבָה, זוֹהֶרֶת בְּצִבְעָה מְשֻׁמַּחֶת אֶת הָרוּאִים».
70. אָמְרוּ, «הֵתִפְלַל אֶל רְבוּנְךָ לְמַעַן יְבָאָר לָנוּ יוֹתֵר מָה הִיא, כִּי כָּל הַפְּרוֹת דּוֹמוֹת בְּעֵינֵינוּ. לְמַעַן נִהְיָה מְדַרְכִּים אִם יִרְצָה אֵלֶּלָה».
71. אָמַר (מוֹסָא), «הִיא אוֹמֵר, כִּי הִיא פָּרָה אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עוֹל לְצָרְכֵי חֲרִישָׁה אוֹ הַשְׁקָאָה, תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ כֶּתֶם (צִבְעֵ שׁוֹנָה מִצִּבְעָה)».
- אָמְרוּ, «עֲתָה בָּאת בְּדִבְרֵי הָאֲמָת». אַזְּ זָבְחוּ אוֹתָהּ, וְכִמְעַט וְלֹא עָשׂוּ זֹאת (מִתּוֹךְ עֶקְשָׁנוֹת).

קטע 9

72. וְכִי תִרְצְחוּ נַפְשׁ וְתִאֲשִׁימוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ בַּהֲרִיגָתָהּ, אֵלֶּלָה וְגָלָה אֶת אֲשֶׁר תַּעֲלִימוּ.
73. וְאֲמַרְנוּ, הִכּוּ אֶת הַנֶּרְצָח בְּחֶלֶק מִמֶּנָּה (וַיַּחֲזֹר לַחַיִּים), כִּכָּה יַחֲיָה אֵלֶּלָה אֶת הַמֵּתִים (בַּיּוֹם הַדִּין) וְיִרְאָה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.
74. אַחֵר כִּד נִתְקַשּׁוּ לְבוֹתֵיכֶם כְּאָבּוֹ וְאָף יוֹתֵר קֶשֶׁה מִמֶּנָּה, הָרִי יֵשׁ גַּם מִבֵּין הָאֲבָנִים פּוֹרְצִים נְהֻרוֹת, וּמִבְּקִיעֵיהֶן זֹרְמִים מַיִם, וְיֵשׁ גַּם אֲבָנִים מִתְּפוֹרְרוֹת מִתּוֹךְ יִרְאֵת אֵלֶּלָה. וְאֵלֶּלָה אֵינוֹ רִשְׁלוֹ לְאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.

1. הַטּוֹר הוּא הַר בְּסִינִי.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 171.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 166.

75. המקוים אתם (המסלמים, שהיהודים) יאמינו לכם? הלא חלק מהם היו שומעים את דברי אללה (התורה), ואחרי שהבינו אותם היו מסלפים אותם בידועים?
76. בפגשם את המאמינים (המסלמים), היו אומרים, «מאמינים אנחנו». אך בהפגשם איש עם רעהו, אומרים איש לרעהו, «התספרו להם מה שאללה גלה לכם למען יתנפחו עמכם בפני רבונכם? האם לא תשכילו».¹
77. האינם יודעים, כי אללה יודע את אשר יסתירו ואת אשר יגלו?
78. יש בהם בורים אשר לא ידעו את הספר (התורה), רק הרהורי לב, והם רק משערים.
79. אכן אוי אללה שיכתבו את הספר² בידיהם, ואחר אומרים, «מאת אללה הוא». בעבור מחיר קטן מאד, ואוי להם מאשר כתבו ידיהם, ואוי להם בעבור מה שהרחיבו.
80. ואמרו, «לא תגע בנו אש (הגיהנום) אלא למספר ימים». אמר, «הקבלתם על כך הבטחה מאללה? הן אללה לא יפר הבטחה. או שאתם מדברים על אללה מה שאינכם יודעים?»
81. אכן, כל העושה רע, וכפירתו הקיפה אותו, כל אלה יורדי האש ולנצח יחיו בה.
82. אולם המאמינים עושי הטוב, כל אלה מאנשי הגן ולנצח יחיו בו.

קטע 10

83. וכי שפרתנו ברית עם בני ישראל (אמרנו), «אל תעבדו אלא את אללה, ולהורים תיטיבו, ולקרובי משפחה, וליתומים, ולמספנים»³ ואמרו דברים טובים לבני אדם, וקיימו את התפלה, ושלמו זכאת. אך אתם, מלבד מעטים מכם פניתם ערר, והפכתם למתנגדיה (הברית).
84. וכי שפרתנו ברית עמכם (אמרנו), «אל תשפכו דמים, ואל יגרש איש את רעהו מביתו». ואתם הסכמתם והעדתם על כך.
85. וכעת אתם הורגים אחד את השני ומגרשים חלק מכם מבתיהם, משתלטים עליהם בפשע ובמלחמות, וכאשר הם נופלים בידיכם כשבויים אתם דורשים פדיון מהם, בעת שנאסר עליכם לגרשם

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 72.

2. במעשיהם זה, הם מסלפים את התורה.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 36.

מִבְּתִיָּהֶם. הָאֵם תִּצְמָנִי בְּחֶלֶק מִן הַסֶּפֶר (הַתּוֹרָה) וְתִכְפְּרוּ בְּחֶלֶק; וְאֵין עֲנִשׁוֹ שֶׁל מִי שֶׁיַּעֲשֶׂה זֶה מִכֶּם בְּעוֹלָם הַזֶּה אֲלֵא קִלּוֹ, וְעִנֵּשׁ מֵאֵד קִשָּׁה בְּיוֹם תַּחֲיַת הַמֵּתִים. אַךְ אֵין מַעֲשִׂיכֶם בְּלִתי יְדוּעִים לְאֵלֶּהָ.

86. הַמַּעֲדִיפִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, עֲנִשָּׁם לֹא יוֹקֵל וְלֹא יִהְיֶה לָּהֶם עוֹזֵר.

קטע 11

87. וְכָבֵד נִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֶּפֶר (הַתּוֹרָה), וְשִׁלַּחְנוּ לְאַחֵר מִכֶּן עוֹד שְׁלִיחִים, וְנִתְּנוּ לְעִיסָא בֶן מֶרְס (יְהוֹשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ) הַחוֹכְחוֹת וְחִזְקֵנוּ אוֹתוֹ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ¹ אֲכֹן כָּל זְמַן שֶׁיָּבִיא לָכֶם שְׁלִיחַ שְׁלִיחוֹת שֶׁלֹּא לְפִי חֶשֶׁקְכֶם, תִּמְלָאוּ יְהִירוֹת, וְחֶלֶק מֵהֶם תִּכְחִישׁוּ, וְחֶלֶק תַּהֲרִגוּ?

88. וְהֵם אָמְרוּ, «לְבוֹתֵינוּ סְתוּמִים (לְכָל שְׁלִיחוֹת חֲדָשָׁה)»². לֹא כֵן הוּא, אֲלֵלָה קִלְלָם עַל כְּפִירְתָּם, כִּי מִמַּעֲטִים הֵם לְהֶאֱמִין.

89. כְּאֲשֶׁר בָּא אֲלֵיהֶם סֶפֶר מֵאֵת אֵלֶּהָ³ מִקֵּיִם אֶת אֲשֶׁר בִּידָם⁴, וְלִפְנֵי בּוֹאֻ הָיוּ מִקּוּיִם כִּי יוֹכְלוּ בְּאִמְצָעוֹתָו לְנַצֵּחַ אֶת הַכּוֹפְרִים. וְכְּאֲשֶׁר הֵצַג לָהֶם הַסֶּפֶר אֲשֶׁר הִכִּירוּ, כְּפָרוּ בּוֹ. קִלְלַת אֵלֶּהָ עַל הַכּוֹפְרִים.

90. מִה גְּרוּעַ הַמִּמְחִיר שָׁבוּ מִכְרוּ אֶת רוּחָם, בְּכַפְרָם בְּמַה שֶׁהוֹרִיד אֵלֶּהָ מִן הַשָּׁמַיִם (הַקּוֹרְאָן) מִקְנָאָה בְּמַה שֶׁגִּלָּה בְּחִסְדּוֹ לְמִי שֶׁבָּחַר מִעֲבָדָיו. עַל כֵּן הוֹסִיפוּ רָגֹז עַל רָגֹז (מֵאֵלֶּהָ). וְלַכּוֹפְרִים עֲנִשׁ מִשְׁפִּיל⁵.

91. וְאֵם אוֹמְרִים לָהֶם, «הֶאֱמִינוּ בְּמַה שֶׁהוֹרִיד אֵלֶּהָ מִן הַשָּׁמַיִם (הַקּוֹרְאָן)», יֹאמְרוּ, «נֶאֱמִין בְּמַה שֶׁהוֹרִיד אֵלֵינוּ (הַתּוֹרָה)», אֲמָנָם הֵם כּוֹפְרִים בְּאֲשֶׁר מַעֲבֵר לְזֹאת, וְאוֹלָם הוּא הָאֱמֶת, וּמֵאֲשֶׁר אֶת אֲשֶׁר עִמָּם (הַתּוֹרָה)⁶. אָמַר, «מִדּוּעַ הִרְגָתֶם אֶת נְבִיאֵי אֵלֶּהָ מִקֵּדָם, אִם אַתֶּם מֵאֲמִינִים?»⁷

92. וּמוֹסָא (מֹשֶׁה) כָּבֵד הִבִּיא לָכֶם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וּבְכָל זֹאת עֲשִׂיתֶם אֶת הָעֵגֶל (כְּאֵלֻוֹהַ) בְּהַעֲדָרוֹ, וּבְמַעֲשִׂיכֶם אֵלֶּה הֵייתֶם חוֹטְאִים⁸.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 253 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 110.

2. ר' סורת פוצלת 41 : 5 ; וסורת אנ-נסא' 4 : 155.

3. הקוראן.

4. התורה,

5. ר' סורת ע'אפר 40 : 60.

6. ר' סורת אל-בקרה 2 : 146 ; וסורת אל-אנעאם 6 : 20.

7. ר' סורת אל-בקרה 2 : 87 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 70.

8. ר' סורת אל-אעראף 7 : 148 - 149.

93. וְכַאֲשֶׁר כָּרְתֵנוּ אֶתְכֶם אֶת הַבְּרִית, וְהִרְמֵנוּ אֶת הַר הַטּוֹר מֵעַלְיֶיכֶם. (וְאִמְרָנוּ), «קִבְּלוּ בְּעֹז אֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם וְצִיתֵנוּ». אֲמַרְתֶּם, «שָׁמַעְנוּ אֶדְ לֹא נְצִיתָ», כִּי בִכְפֻרְתֶּכֶם סִפְגַּתְּם אֶת הָעֶגְל בַּלְבוּתֵיכֶם, אָמַר, «מָה רָע אֲשֶׁר אֲמוֹנִיתְכֶם מַצְוָה עֲלֵיכֶם, אִם בָּאֵמֶת מֵאֲמִינִים אַתֶּם (בְּאֵלֶּה)».
94. אָמַר, «הֵאֵם רַק לָכֶם בִּלְבָד, וְלֹא לְכָל בְּנֵי אָדָם, מִיַּעַד הָעוֹלָם הֵבֵא אֶצֶל אֱלֹהֵה, אִם אַתֶּם צוֹדְקִים עֲלֵיכֶם לְשֹׂאף לָמוֹת?»¹
95. אֶדְ הֵם לְעוֹלָם לֹא יִשְׁאַפוּ לָמוֹת, בְּשָׁל כָּל שְׁהִקְדִּימוּ מִן הַחֲטָאִים, כִּי אֱלֹהֵה מִכִּיר אֶת הַחוּטָאִים.
96. (אֲדַרְבָּה), תִּמְצָאֵם מִשְׁתוֹקְקִים לַחַיִּים יוֹתֵר מִכָּל אָדָם אַחֵר, וּמִכָּל עוֹבְדֵי אֱלִילִים, וְכָל אֶחָד מֵהֶם מְקוֹה לַחַיּוֹת אֶלְף שָׁנָה, וְאוֹלָם אִם יִחְיֶה, זֶה לֹא יִרְחִיק אוֹתוֹ מִן הָעֹנֶשׁ כִּי אֱלֹהֵה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

קטע 12

97. אָמַר (מוֹחַמַד), «כָּל מִי שֶׁהָיָה אוֹיֵב לְגִ'בְּרִיל (גִּבְרִיאֵל), אֲשֶׁר הוֹרִיד אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אֶל לְבָד בְּרִצּוֹן אֱלֹהֵה, לִמְעַן יֵאָשֶׁר אֶת אֲשֶׁר הוֹרֵד לִפְנֵיו,² וְהַדְרִכָּה וּבִשׁוּרָה טוֹבָה לַמֵּאֲמִינִים».
98. כָּל מִי שֶׁהָיָה אוֹיֵב לְאֱלֹהֵה וּלְמַלְאָכָיו וּשְׁלִיחָיו וּלְגִ'בְּרִיל וּלְמִיכָאֵיל, אָכֵן אֱלֹהֵה הוּא אוֹיֵב לְכּוֹפְרִים.
99. וּכְבֵּר הוֹרְדֵנוּ אֶלְיָךְ (מוֹחַמַד) מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, רַק הַמִּשְׁחָתִים יִכְפְּרוּ בָהֶם.
100. וְכָל שְׁכָרְתוֹ בְּרִית, חֶלֶק מֵהֶם יִפְרוּ אוֹתוֹ. אֲמַנְם מִרְבִּיתֶם לֹא יֵאֲמִינוּ.
101. וּכְשֶׁבֵּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ (מוֹחַמַד) מֵאֵת אֱלֹהֵה לֵאשֶׁר אֶת מַה שְּׁבִידִיהֶם (הַתּוֹרָה), הַשְּׁלִיחַ חֶלֶק מֵאֵלֶה שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַסִּפֵּר (הַתּוֹרָה) אֶת סִפֵּר אֱלֹהֵה (הַקּוֹרְאָן) מֵאַחוּרֵי גִבְס, כְּאֵלוֹ שֶׁלֹא יָדְעוּ.
102. וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַדְּבָרִים שֶׁלְמָדוֹ הַשְּׁטָנִים (אֶת הַמִּשְׁתַּתְפִּים) בִּימֵי מַלְכוּת סוּלַיְמָאן (שְׁלֵמָה), סוּלַיְמָאן לֹא כָפַר וְלֹא לָמַד כְּשָׁפִים, וְרַק הַשְּׁטָנִים הֵם שֶׁכָּפְרוּ. הֵם (הַשְּׁטָנִים) לָמְדוּ אֶת הָאֲנָשִׁים כְּשָׁפִים וְכָל מַה שֶׁהוֹרֵד לְשָׁנֵי הַמֵּלָאכִים בְּבִבְל, הָאֲרוֹת וּמֵאֲרוֹת.³ אוֹלָם הֵם לֹא הָיוּ מְלַמְּדִים

1. ר' סורת אל-גיומועה 62 : 6.

2. התורה והאגיויל.

3. האורות ומארות, שני מלאכים שמרדו בשמים, לכן גורשו לארץ, ונפלו בבבל בעיראק של ימינו, והתחילו ללמד את בני האדם כשפים.

אִישׁ לִפְנֵי שְׁהִיּוּ מִזְהִירִים אוֹתוֹ: «אֲנַחְנוּ רַק מַעֲמִידִים אֶתְכֶם בְּנִסְיוֹן
אֲדָּה אֶל תִּכְפְּרוּ!» כִּד לְמַדּוּ מִשְׁנִיָּהֶם כִּי צַד לְהַפְרִיד בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ,
וְאוֹלָם לֹא יָכֹלוּ לְהִזִּיק לָמִי שֶׁהוּא אֶלָּא בְּרִשּׁוֹתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ. אֵלֶּה שֶׁהֵם
לְמַדּוּ מֵהֶם, לְמַדּוּ אֶת אֲשֶׁר יִזִּיק לָהֶם וְלֹא יוֹעִיל, וְהֵם יָדְעוּ כִּי כָּל
הַלּוֹמֵד זֹאת אֵין לוֹ חֶלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא. מֵה גְרוּעַ הַמְּחִיר שֶׁבּוּ מְכָרוּ אֶת
עַצְמָם לוֹ רַק יָדְעוּ.

103. אֵלוּ הָאֲמִינוּ וְהִיוּ יִרְאִים הִיָּה גְמוּלָם טוֹב מֵאֵת אֱלֹהָ. לוֹ רַק יָדְעוּ.

קטע 13

104. הִיוּ הַמַּאֲמִינִים! אֶל תִּגִּידוּ «רְאֵנָא»,¹ הִגִּידוּ, «אוּנְט'וֹרְנָא», וְשָׁמְעוּ

(לִנְבִיא כְּשֶׁהוּא קוֹרֵא אֶת הַקּוֹרְאָן לִפְנֵיהֶם). וְלַכּוֹפְרִים יֵשׁ עֲנֹשׁ מְכָאִיב.²

105. הַכּוֹפְרִים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר אוֹ הַפְּגָנִיִּים, אֵינֶם רוֹצִים כִּי תוֹרֵד אֲלֵיהֶם כָּל

טוֹבָה מֵעַם רְבוּנֹכָם, אֲדָּה אֱלֹהָ מְקַצֵּב רַחֲמָיו לָמִי שֶׁיִּרְצֶה. כִּי אֱלֹהָ בְּעַל

חֶסֶד עֲצוּם.

106. כָּל פְּסוּק (בַּקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר נִבְטַל אוֹ נִשְׁכַּח, נִבִּיא פְּסוּק טוֹב מִמֶּנּוּ אוֹ דוֹמָה

לוֹ.³ הָאֵינֶךָ יוֹדֵעַ כִּי אֱלֹהָ כָּל-יָכוֹל?

107. הָאֵם לֹא תִדַּע כִּי לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵין לָהֶם עוֹז וּמִגֵּן

מִלְּבָדּוּ.

108. הָאֵם תִּרְצוּ לְשֹׁאֹל הַשְּׁלִיחַ שֶׁלָּכֶם (מוֹחֲמֵד) אֲשֶׁר נִשְׁאֵל מוֹסָא (מֹשֶׁה)

לִפְנֵינוּ? וּמִי שֶׁמַּחֲלִיף אֲמוּנָה בַּכִּפִּירָה הוּא תוֹעָה מִן הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה.

109. רַבִּים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנִּצְרִים) רוֹצִים לְהַחֲזִירָכֶם לְהִיּוֹת

כּוֹפְרִים לְאַחֵר שֶׁכָּבֵר הָאֲמִנָּתָם, מֵתוֹדֵד קִנְיָא, אַחֲרֵי שֶׁנִּגְלְתָה לָהֶם הָאֲמָת.

מַחֲלוּ וְסִלְחוּ⁴ עַד אֲשֶׁר יַחֲלִיט אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכוֹל.⁵

110. קִנְיָמוֹ אֶת הַתַּפְּלָה וְשִׁלְמוֹ זָכָאֵת, כִּי כָּל טוֹבָה שֶׁתִּקְדִּימוּ לְמַעַן עַצְמָכֶם

הִיא, תִּמְצְאוּ אוֹתָהּ אֶצְלֵי אֱלֹהָ (בַּיּוֹם הַדִּין).⁶ אֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

1. אֱלֹהָ צוּוּהָ עַל הַמַּאֲמִינִים, כִּי כֹאשֶׁר הֵם פּוֹנִים בַּדְּבָרֵיהֶם אֶל הַנְּבִיא, לֹא לֵאמֹר, «רְאֵנָא רְאֵנָא,
הַקֶּשֶׁב אֵלֵינוּ» מִשּׁוּם שֶׁהִיְהוּדִים סִילְפוּ אֶת הַבִּיטוּי מֵעֵרְבִית לְעִבְרִית וּבִיטְאוּ אוֹתוֹ «רְעִינוּ, הֵרַע
שִׁלְנוּ».

2. ר' סורת א-נסא' 4: 46.

3. ר' סורת א-נחל 16: 101.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25: 63.

5. ר' סורת אל-חג' 22: 40.

6. ר' סורת אז-זלולה 99: 7.

111. הם (היהודים והנוצרים) טוענים, שְׁלַגְנוּ וּפָנְסוּ רַק יְהוּדִים אוֹ נוֹצְרִים, זֹאת הִיא שְׂאִיפְתָּם. אָמַר, «הֲצִיגוּ אֶת הוֹכַחְתְּכֶם אִם בְּאַמֶּת אַתֶּם צוֹדִיקִים».

112. אֲדַרְבֵּה! כָּל מִי שֶׁמִּתְמַסֵּר בְּכָל לְבוֹ לְאַלְלָהּ¹ וְעוֹשֶׂה אֶת הַטוֹב, יָבוֹא עַל שְׂכָרוֹ אֲצֵל רַבּוֹנוֹ,² וְלֹא יִהְיֶה עָלֵיהֶם פֶּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.³

קטע 14

113. הַיְּהוּדִים אוֹמְרִים, אֲמוֹנַת הַנוֹצְרִים אֵין לָהּ כָּל יְסוֹד, וְהַנוֹצְרִים אוֹמְרִים, אֲמוֹנַת הַיְּהוּדִים אֵין לָהּ כָּל יְסוֹד, אַף עַל פִּי שְׁשֹׁנֵי הַצַּדִּיקִים קוֹרְאִים אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה וְהַאֲגָ'ל). כְּמוֹ כֵּן יִגִּידוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינֶם יוֹדְעִים דָּבָר. אֲלֵלָה יִשְׁפֹּט בִּינְיָהֶם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים בְּכָל אֲשֶׁר נִחְלְקוּ.

114. וּמִי רָשַׁע יוֹתֵר מִן הָאָדָם אֲשֶׁר חוֹסֵם אֶת מִסְגְּדֵי אֲלֵלָה וּמוֹנֵעַ אֶת הַזְכָּרַת שְׁמוֹ בָּהֶם, וְטָרַח לְמַעַן חֲרֹבָנָם? אֲנָשִׁים כְּאַלֶּה לֹא יוֹרְשֶׁה לָהֶם לְהַכְנִס אֲלֵיהֶם (לְמִסְגְּדִים) בְּלֹא יִרְאֶה וּפֶחַד. יִקְבְּלוּ חֲרָפָה וּבוֹשָׁה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְעָנֹשׁ עֲצוֹם בְּעוֹלָם הַבָּא.

115. לְאַלְלָה שֶׁיָּד הַמַּזְרָח וְהַמַּעֲרָב, וּלְכָל צֶדֶד אֲשֶׁר תִּפְּנוּ, שֶׁם פָּנִי אֲלֵלָה. אֲלֵלָה הַכֹּל-מִקִּיף וְיוֹדֵעַ הַכֹּל.

116. הם (הַנוֹצְרִים) אוֹמְרִים, אֲלֵלָה הוֹלִיד בֶּן. יִתְעַלֶּה שְׁמוֹ! כָּל אֲשֶׁר בִּשְׁמִים וּבְאַרְצֵי שְׁלוֹם הֵם, וְהַכֹּל מִתְמַסְרִים לְעִבּוֹדָתוֹ.⁴

117. (אֲלֵלָה) הַבוֹרָא אֶת הַשְּׁמִים וְאֶת הָאָרֶץ, וּבִהְחִלִּיטוֹ לְבָרָא דָּבָר רַק יֹאמַר לוֹ, «הִיְהִי», וְהִנֵּה הוּא.⁵

118. הַבוֹרִים אוֹמְרִים, «לָמָּה לֹא יַדְבֵּר אֲלֵינוּ אֲלֵלָה, אוֹ יִנָּתֵן לָנוּ אוֹת?» כִּי דָּבְרוּ גַם אֵלֶּה אֲשֶׁר קִדְּמוּ לָהֶם, לְבוֹתֵיהֶם דּוֹמִים. כְּבָר הַבְּהִירָנוּ אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים הַבְּטוּחִים בְּאַמוֹנָתָם.

119. וְאוֹתָדָּ (מִיחֻמֵּד) שֶׁלַּחֲנוּ עִם הָאָמֶת כְּמִבְשָׁר וּמִזְהִיר וְלֹא תִשָּׂאֵל עַל אֲנָשִׁי גִיְהֻנוֹם.⁶

1. ר' סורת אל-פאתחה 1 : 5 ; וסורת אל-אנעאם 6 : 79.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 123 - 124 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 94.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 28.

4. ר' סורת מרים 19 : 93.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 101.

6. ר' סורת אר-רעד 13 : 40 ; סורת אנ-נחל 16 : 82 ; וסורת קאף 50 : 45.

120. הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים לֹא יִהְיוּ מְרָצִים מִמֶּדָּה אֶלָּא אִם תִּשְׁתַּיֵּךְ לְדָתָם. אָמַר, «יֵרֶק הַדֶּרֶכַת אֵלֶּה (דַּת הָאִסְלָאם) הִיא הַהִדְרָכָה הָאֲמִתִּית». וְאִם תִּטָּה אֵינֶן לְהַבְלִיָּהם לְאַחַר מִה שֶּׁבָּא אֵלֶיךָ מִן הַדַּעַת (הַקְרָאֵן), לֹא יִהְיֶה לָּךְ אֶצֶל אֵלֶּה לֹא עוֹזֵר וְלֹא מוֹשִׁיעַ.
121. אֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), וְאֲשֶׁר קוֹרְאִים בּוֹ קְרִיאָה אֲמִתִּית, אֵלֶּה מֵאֲמִינִים בּוֹ, וְהַכּוֹפְרִים בּוֹ הֵם הַמִּפְסִידִים.

קטע 15

122. הוּא בְּנִי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֹסֶד שֶׁהֵעֵנְקָתִי לָכֶם וְשִׁבְחֵרְתִּי בָכֶם מִכָּל הָעַמִּים (בְּנֵי זִמְמָכֶם).¹
123. הִשְׁמְרוּ מִפְּנֵי יוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ לֹא תִפְדֶּה נַפְשׁ אֶת רְעוּתָהּ, דְּמִי כִפֹּר לֹא יִתְקַבְּלוּ מִמֶּנָּה, וְלֹא יִתְקַבֵּל הַשְׁתַּדְּלוּתָהּ, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם עֲזָרָה.
124. כְּאֲשֶׁר רְבוּנוֹ שָׁל אֲבְרָהָם (אֲבָרָהָם) נְסוּחוֹ בְּכִמְהָ מִצּוֹת שֶׁעֲמַד בָּהֶן.² אָמַר (רְבוּנוֹ), «הִנֵּנִי מִמֶּנָּה אוֹתָדָה אֲמָאם, מִנְּחִיג, לְבְנֵי הָאָדָם». אָמַר (אֲבָרָהָם), «וּמִזְרָעִי אַחֲרָי!» אָמַר (אֵלֶּה), «בְּרִיתִי לֹא תִגִּיעַ לַחוּטָאִים (שֶׁלֹּא מְקִיָּמִים אֶת מִצְוֹת אֵלֶּה)».³
125. וְכִשְׁעֲשִׂינוּ מִהִבִּית (הַכְּעָבָה) כְּמָקוֹם עֲלִיָּה⁴ וּמִבְטָח לְאֲנוּשׁוֹת.⁵ וְצוּיָנוּ, «עֲשׂוּ מִ'מָּקָאם אֲבָרָהָם»⁶ מָקוֹם לְתַפְלָהָ. וְהִטְלָנוּ עַל אֲבָרָהָם וְעַל אֶסְמָאֵיל (וְשִׁמְעָאֵל) לְטַהֵר אֶת בֵּיתִי לְמַעַן הַמְקִיפִים אוֹתוֹ וּלְמַעַן הַמַּתִּיחִידִים לְעִבּוּדֵת אֵלֶּה וּלְמַעַן הַכּוֹרְעִים וְהַסּוֹגְדִים (לְאֵלֶּה).
126. וְכִאֲשֶׁר אָמַר אֲבָרָהָם, «רְבוּנִי! עֲשֵׂה אֶת הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) כְּעִיר מִבְטָחִים, וּפְרִיֶס אֶת תּוֹשְׁבֶיהָ מִכָּל הַפְּרִי,⁷ לְאֵלֶּה אֲשֶׁר הֵאֱמִינוּ בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן». אָמַר (אֵלֶּה), «גַּם הַכּוֹפֵר, אֲתָן לוֹ לְהַתְעַנֵּג זִמְנִית בְּמַעַט, וְאַחַר אָבִיא אוֹתוֹ בְּכַח אֵל עֲנֵשׁ הָאֵשׁ. וְכִמְהָ רַע סוּפוֹ!»⁸

1. ר' סורת אל-בכרה 2: 47.

2. ר' סורת אאל עמרן 3: 68; סורת אנ-נחל 16: 120 - 123; וסורת אנ-נגים 53: 37. יש כאלה מבין מפרשי הקוראן הקלסיים האומרים, כי אבראהים מילא כשלושים פקודות מאללה: עשר בסורת אל-מואמנון 23: 1 - 11, ועשר בסורת אל-מעארג' 70: 22 - 35; ועשר בסורת אל-אחזאב 33: 35.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5: 45.

4. מרכז של חגי ועומרה.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29: 67.

6. מקאם אבראהים: לפי רוב המפרשים, הוא אבן קדושה המצויה קרוב לכעבה, והיא שימשה את אבראהים כשעמד עליה לצורך בניית הכעבה.

7. ר' סורת אל-קצצ 28: 57.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 20.

127. וְכַאֲשֶׁר הָקִים אֲבְרָאֵהִים וְאַסְמָעִיל אֶת יְסוּדוֹת הַבֵּית, (הַתְּפִלָּה),
«רְבוּנוֹ! קִבֵּל מֵאֲתָנוּ (אֶת מַעֲשֵׂינוּ), כִּי אֵתָה הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ,
128. וַעֲשֵׂה אוֹתָנוּ מְסוּרִים לָךְ וּמְזַרְעֵנוּ אִמָּה מְסוּרָה לָךְ, וְהִרְאֵה לָנוּ אֶת טְקֵסֵי
הָעֲלִיָּה לְרָגֶל, וְקִבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתֵינוּ,¹ כִּי אֵתָה הַמְּקַבֵּל שְׂבִים בְּתִשְׁבּוּחַ
וְהַרְחוּם.
129. רְבוּנוֹ! הִקֵּם בְּתוֹכָם (בְּנֵי אֲסָמָעִיל) שְׁלִיחַ מְקַרְבָּם אֲשֶׁר יִקְרָא לַפְּנִיָּהִם
אֶת אוֹתוֹתֶיךָ וְיִלְמְדֵם אֶת הַסֵּפֶר (הַקְּרָאן) וְאֵת הַחֲכָמָה וַיִּתְּהֶם,² כִּי
אֵתָה הַעֲזִיז וְהַחֲכָם».

קִטְעַן 16

130. וּמִי שֶׁלֹּא יִבְחַר בְּדַת אֲבְרָאֵהִים³ מִלְּבַד אִישׁ נִבְעֵר מִדַּעַת? וְכִבֵּר בְּחִרְנוּ בּוֹ
(אֲבְרָאֵהִים) בְּעוֹלָם הַזֶּה,⁴ וּבְעוֹלָם הַבָּא מְקוֹמוֹ בֵּין הַצַּדִּיקִים.
131. וְכִשְׁרְבוֹנוֹ אָמַר לוֹ, «אֲסֵלָם, הַתְּמַסֵּר!» אָמַר, «אֲנִי מְסוּר לָךְ רַבּוֹן
הָעוֹלָמִים».
132. וְכַךְ צָוָה אֲבְרָאֵהִים לְבָנָיו, וְגַם יַעֲקֹב, «בְּנֵי! אֵלֶּלָה בְּחַר לָכֶם אֶת הַדָּת
וְאַל תִּמְוֹתוּ אֶלָּא כְּמִסְלָמִים, מִתְּמַסְרִים».
133. הָאֵם הֵייתֶם נוֹכְחִים כְּשֶׁאָמַר יַעֲקֹב לַפְּנֵי מוֹתוֹ לְבָנָיו, «מָה תַעֲבֹדוּ לְאַחַר
מוֹתִי?» אָמְרוּ, «נַעֲבֹד אֱלֹהֶיךָ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֶיךָ, אֲבְרָאֵהִים, וְאַסְמָעִיל,
וְאַסְחָאק (וְצִחָק), הוּא הָאֱלֹהִים הָאֶחָד לוֹ אֲנַחְנוּ מְסוּרִים».
134. זֹאת אִמָּה שֶׁכִּבֵּר חִלָּהּ, שֶׁתְּקַבֵּל אֶת גְּמוּלָהּ עַל הַשְּׁגִיָּה, וְאַתֶּם תִּקְבְּלוּ אֶת
גְּמוּלָתְכֶם עַל הַשְּׁגִיָּתְכֶם. וְאַתֶּם אֵינְכֶם אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁעָשׂוּ.
135. הֵם⁵ אָמְרוּ, «הֵייוּ יְהוּדִים אוֹ נוֹצְרִים לְמַעַן תִּהְיוּ מְדַרְכִּים».
אָמַר, «לִהְיוֹת, נִאֲמִין בְּדַת אֲבְרָאֵהִים הַחֲנִיף,⁶ וְלֹא עֹבֵד אֱלִילִים».
136. אָמְרוּ, «אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאֱלֹהִים, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד אֱלִינוּ מִן הַשָּׁמַיִם
(הַקּוֹרְאָן), וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם אֶל אֲבְרָאֵהִים, וְאַסְמָעִיל,
וְאַסְחָאק, וְיַעֲקֹב, וְהַשִּׁבְטִים, וּבִאֲשֶׁר נִתֵּן לְמוֹסָא (מֹשֶׁה), וְלִעִיסָא

1. ר' סורת את-תובה 9 : 118.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 269.

3. הדת של אברהם מוגדרת בסורת אל-אנעאם 6 : 79; וסורת אז-זוהירוף 43 : 27; וסורת אנ-נחל

16 : 120 - 121.

4. ר' פסוק 124 בסורה זו, אף אללה בחר באברהם כאמאם, מנהיג רוחני לאנושות כלה.

5. היהודים והנוצרים.

6. חניף = מוסלמי נאמן, תמים דרך.

(יהושוע המשיח), ובאשר נתן לנביאים מרבונם. אין אנחנו מבדילים ביניהם. ומתמסרים אנחנו לאללה».

137. אם נאמינו באשר תאמינו אתם, הריהם מדרכים, אך אם יפנו ערף הרי משום שהם מתנגדים לכם, ואללה יעזר לך נגדם, כי הוא השומע, היודע.

138. (הדת שלנו) היא הדת האמתית של אללה, ואין טוב מדתו של אללה שאותו אנחנו עובדים.

139. אמר: למה תתוכחו אתנו על אללה, בזמן שהוא רבוננו ורבונוכם, ולנו מעשינו ולכם מעשיכם, ואנחנו רק לו בלבד מסורים.

140. או אולי תגידו שאברהם, ואסמאעיל, ואסחאק, ויעקוב, והשבטים היו יהודים או נוצרים? אמר, «היודעים אתם טוב יותר מאללה? חוטאים מכל הם המסתירים את העדות אשר קבלו מאת אללה. אללה שם לב למעשיכם».

141. זאת אמה שכבר חלפה, שתקבל את גמולה על מעשיה, ואתם תקבלו את גמולכם על מעשיכם. ואתם אינכם אחראים למה שעשו.

חלק 2

קטע 17

142. הכסילים יאמרו, «מה גרם להם לשנוי בכיוון הקבלה, התפלה, שהיו נוהגים לפנות אליו?» אמר, «לאללה המזרח והמערב,³ והוא מדריד את מי שיירצה אל הדרך הישרה».

143. וכך עשינו אתכם אמת ישר, למען תהיו עדים על מעשי בני האדם,⁴ והשליח (מוחמד) יהיה עד למעשיכם. וקבענו את כיוון התפלה אשר פנית אליו לפניך למען ידע מי הולך אחרי השליח ומי יחזר על עקביו.⁵ ואמנם קשה הנה הדבר, אך לא לאללה אשר אללה הדריד. כי אללה לא יגרע (משכר) אמונתכם, כי אללה רב-חסד ורחום לבני האדם.

1. ר' סורת אר-רום 30 : 30.

2. קבלה, הכיוון שאליו פונים המתפללים המוסלמים. הנביא והמוסלמים במשך שלוש-עשרה שנים במכה פנו בזמן התפילה לכיוון בית אל-מקדס, ירושלים, והמשיכו לששה-עשר חודשים במדינה, אחרי כן אללה ציווה על המוסלמים לפנות לכיוון הכעבה במכה.

3. ר' פי 115 בסורה זו.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 110 ; סורת אנ-נסא' 4 : 135 ; וסורת את-תובה 9 : 71.

5. ר' סורת את-תובה 9 : 124 - 125 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 2 - 4.

144. אֲנַחְנוּ רוֹאִים כִּי צִדַּד אֶתָּה מִפְּנֵה פָּנֶיךָ כֹּחַ וְכֹחַ הַשְּׂמִימָה, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לָךְ כּוּוֹן תִּפְלָה שְׁתִּהְיָה מְרֻצָּה מִמֶּנּוּ. וּלְכֹךְ הִפְנוּ פְּנִיכֶם (בְּתִפְלָה) לְעֵבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ (הַכְּעֵבָה), וּבְכָל מְקוֹם שְׁתִּהְיִי בּוֹ הִפְנוּ פְּנִיכֶם (בְּתִפְלָה) לְעֵבֶר. אֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) יוֹדְעִים שְׂזוּהִי הָאֱמֶת מְרֻבֵּנָה. וְאֵלֶּה לֹא יַעֲלִים עֵינֵי מֵאֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.
145. אֲדָ גַם אִם תִּבְיֵא לְאֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר אֶת כָּל הָאוֹתוֹת, לֹא יִסְכִּימוּ לְכוּוֹן הַתִּפְלָה שְׁלָךְ, וְאִף אֶתָּה לֹא תִסְכִּים לְכוּוֹן תִּפְלָתָם. וְאִף הֵם (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) לֹא יִקְבְּלוּ עָלֵיהֶם זֶה אֶת כּוּוֹן תִּפְלָתוֹ שֶׁל זֶה. לָכֵן אִם לְאַחֵר כָּל מִה שֶׁהֶעֱנֵק לָךְ מִן הַדַּעַת תִּלָּךְ אַחֲרֵי נְטִיאוֹתֵיהֶם, תִּהְיָה מִן הַחוּטָאִים.
146. אֵלֶּה אֲשֶׁר לָהֶם נָתַנוּ אֶת הַסֵּפֶר מִכִּירִים אוֹתוֹ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כְּמוֹ שֶׁהֵם מִכִּירִים אֶת בְּנֵיהֶם, אֲדָ חֶלֶק מֵהֶם מִסְתִּיר אֶת הָאֱמֶת בְּיוֹדְעִין.
147. (מִה שֶׁנָּתַן לָךְ) הוּא הָאֱמֶת מְרֻבֵּנָה וְלָכֵן אֵל תִּהְיָה מִן הַסִּפְקָנִים.

קטע 18

148. לְכָל אֶחָד יֵשׁ כּוּוֹן תִּפְלָה אֲשֶׁר אֵלָיו יִפְּנֶה. לָכֵן הִתְחַרוּ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים. בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר תִּהְיִי, מֵשֶׁם יִבְיֹאכֶם אֵלֶּה. אֵלֶּה הוּא הַכֹּל-יָכוֹל.
149. מִכָּל מְקוֹם (עַל פְּנֵי הָאֶרֶץ) שֶׁתִּצָּא מִמֶּנּוּ הִפְנֶה פָּנֶיךָ (בְּתִפְלָה) לְעֵבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ. וְאָכֵן זֹאת הִיא הָאֱמֶת מְרֻבֵּנָה. וְלֹא נַעֲלָמוּ מֵאֵלֶּה מַעֲשִׂיכֶם.¹
150. וּמִכָּל מְקוֹם (עַל פְּנֵי הָאֶרֶץ) שֶׁתִּצָּא מִמֶּנּוּ הִפְנֶה פָּנֶיךָ (בְּתִפְלָה) לְעֵבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ. וּבְכָל אֲשֶׁר תִּהְיִי הִפְנוּ פְּנִיכֶם (בְּתִפְלָה) לְעֵבֶר. לְמַעַן שֶׁלֹּא תִהְיָה לְאִנְשִׁים טַעֲנָה נִגְדָּכֶם. מִלְּבַד הַעוֹשִׂים מֵהֶם. אֲדָ אֵל תִּירָאוּ מֵהֶם, רַק אוֹתִי תִירָאוּ, לְמַעַן אֲשָׁלִים חֲסִדֵי עַמְּכֶם וּלְמַעַן שֶׁתִּדְּרֹכוּ.
151. כְּמוֹ שֶׁשְׁלַחְנוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחִים מִכֶּם אֲשֶׁר יִקְרָא לְפָנֶיכֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וַיִּטְהַרְכֶּם, וַיִּלְמְדְכֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאֵן) וְאֶת הַחֻמָּה (הַמְסֻרֶת) שֶׁל הַנְּבִיא, וַיִּלְמְדְכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא יִדְעֶתֶם.²
152. לָכֵן זָכְרוּ אוֹתִי לְמַעַן אֲזַכֵּר אֶתְכֶם, וְהוֹדוּ לִי וְאֵל תִּכְפְּרוּ בִּי.³

1. ר' סורת אנ-נור 24 : 63.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 164.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 7.

קטע 19

153. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הִתְאַזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וּבִתְפִלָּה. כִּי אֵלֶּה הוּא עִם רַבִּי סִבְלָנוֹת.¹
154. וְלֹא תֵאֱמָרוּ לְנִהְיָגִים בְּשִׁבִּיל אֵלֶּה, «מֵתִים». אֲדַרְבָּה, הֵם «חַיִּים». אֲנִי אֵין אַתֶּם מְרַגְּשִׁים בָּזֶה.²
155. אֲנִי נֶעֱמִיד אֶתְכֶם בְּנִסְיוֹן עַל יְדֵי פַחַד, וְרָעַב, וּמַחְסוֹר בְּרִכּוּשׁ וּבִנְפֶשׁ וּבִיבּוּלִים.³ בְּשׂוֹר טוֹב לְרַבִּי סִבְלָנוֹת,
156. כְּאֲשֶׁר יִפְגַע בָּהֶם אֶסּוֹן יֵאֱמָרוּ, «לֹאֵלֶּה אֲנִי שְׂיָכִים וְאֵלִיו אֲנִי חוֹזְרִים».
157. כָּל אֶלֶה עֲלֵיהֶם תִּחְלֶנָּה תִּפְלוֹת מִרְבוֹנִם וְרַחֲמִים, וְאֵלֶּה הֵם הַמִּדְרָכִים.
158. אֶצ־צֶפֶא וְאֶל-מְרוֹה⁴ הֵן מִטְקָסִי הַפִּלְחֹן שֶׁל אֵלֶּה, עַל כֵּן כָּל הָעוֹלָה לְרַגֵּל אֶל הַבֵּית בַּחֲג' אוֹ בְּעוֹמְרָה, מִבְּקָר בּוֹ (הַבֵּית), מִתֵּר לוֹ לַעֲשׂוֹת הַקְּפוֹת סְבִיבּוֹ. וְכָל הַמִּתְנַדֵּב לַעֲשׂוֹת טוֹב, אֵלֶּה מְכִיר טוֹבָה וְיִוִּדֶע.⁵
159. כָּל אֶלֶה הַמִּסְתִּירִים אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים וְהַמִּדְרָכָה אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מֶן הַשָּׁמַיִם לְאַחֵר שֶׁהִבְהִרְנוּ אוֹתָם לִבְנֵי אָדָם בְּסִפֵּר (הַקּוֹרְאֵן). אוֹתָם יִסְלַל אֵלֶּה וְיִסְלְלוּ אוֹתָם כָּל הַבְּרִיּוֹת,
160. לֹא כֵן אֵלֶּה הַחוֹזְרִים בְּתִשּׁוּבָה וְהַמְּטִיבִים אֶת מַעֲשֵׂיהֶם וְהַמְּבִהִירִים אֶת אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִהָאוֹתוֹת, כָּל אֵלֶּה אֶקְבֵּל אֶת תִּשּׁוּבָתָם, כִּי אֲנִי מְקַבֵּל שְׂבִים בְּתִשּׁוּבָה וְרַחוּם.
161. אוֹלָם הַכּוֹפְרִים אֲשֶׁר מֵתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, תִּחּוֹל עֲלֵיהֶם קָלֶלֶת אֵלֶּה,
- וְהַמְּלֹאכִים, וְכָל בְּנֵי הָאָדָם.
162. וְיִשְׁאַרוּ מְקַלְלִים לְנֶצַח וְלֹא יוֹקֵל מַעֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ וְלֹא יִדְחָה.
163. הָאֵלֶּה שְׁלֵכֶם (אֵלֶּה) אֵלֶּה אֶחָד הוּא, וְאֵין אֵלֶּה זּוּלָתוֹ, וְהוּא הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם.

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 10.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 169.

3. ר' סורת מוחמד 47 : 31.

4. אצ-צפא ואל-מרוה, שתי גבעות על-יד הכעבה במכה. לפי המסורת, הגר, אמו של אסמאעיל רצה בין שתי הגבעות על מנת למצוא עזרה בשבילה ובשביל בנה התינוק, אסמאעיל.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 40.

קטע 20

164. אֲכֹן, בְּבְרִיאת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבְחִלּוּפֵי לַיְלָה וַיּוֹם,¹ וּבְאַנְיוֹת הַשָּׁטוֹת עַל פְּנֵי הַיָּם, הַמּוֹבִילוֹת אֶת כָּל הַמּוֹעִיל לִבְנֵי אָדָם,² וּבַמִּיִּם שֶׁאֵלֶלָה מוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם לְהַחֲיוֹת אֶת הָאֲדָמָה אַחֲרֵי הַיּוֹתָה כְּמִתָּה,³ וְהַפִּיץ בָּהּ מִכָּל סוּגֵי בְּעָלֵי חַיִּים,⁴ וּבִכְוִיֹּן תְּנוּעוֹת הַרוּחוֹת וְהַעֲנָנִים הַכְּפוּפִים לִפְקֻדָּתוֹ בֵּין שָׁמַיִם וָאָרֶץ, בְּכָל אֵלֶּה הוֹכָחוֹת בְּרוּרוֹת לִבְנֵי אָדָם נְבוֹנִים.⁵
165. וְלַמְּרוֹת כָּל זֶה, יֵשׁ אֲנָשִׁים שְׁעוֹשִׂים לָהֶם אֲלִילִים שְׁוִים לְאֵלֶלָה, וְאוֹתָם אוֹהֲבִים כְּאַהֲבַת אֵלֶלָה. אוֹלָם אַהֲבַת הַמַּאֲמִינִים לְאֵלֶלָה גְּדוֹלָה יוֹתֵר. וְלוֹ הָיוּ הַכּוֹפְרִים רוֹאִים אֶת הָעֵנֶשׁ, הָיוּ בְּטוּחִים מָה רַב כּחוֹ שֶׁל אֵלֶלָה וּמָה קָבֵד עֲנִשׁוֹ.
166. אִזּוֹ יִתְנַכְּרוּ הַמִּנְהִיגִים לַמִּנְהִיגִים,⁶ כְּשֶׁיִּרְאוּ אֶת הָעֵנֶשׁ, וְנִקְטְעוּ בִּינֵיהֶם הַקְּשָׁרִים.
167. וַיֹּאמְרוּ הַמִּנְהִיגִים, «לֹו נִתַּן לָנוּ לַחֲזוֹר לְעוֹלָם הִיֵּינוּ מִתְנַכְּרִים לָהֶם כְּשֵׁם שֶׁהֵם הִתְנַכְּרוּ לָנוּ». כִּכָּה יֵרָאֶה לָהֶם אֵלֶלָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם לְמַעַן יִצְטָעְרוּ, וּלְעוֹלָם לֹא יֵצְאוּ מִן הָאֵשׁ.

קטע 21

168. בְּנֵי אָדָם! אֲכֹלוּ מִן הַחֵלָל, הַמִּתֵּר, וְהַטּוֹב אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְאַל תִּלְכּוּ בַּעֲקֻבוֹת הַשָּׁטָן, כִּי הוּא אוֹיֵב גָּלוּי לָכֶם,
169. הוּא מְסִית אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת אֶת מַעֲשֵׂה הָרַע וְהַתּוֹעֵבָה, וְלַהֲגִיד עַל אֵלֶלָה מִה שְׁאִינְכֶם יוֹדְעִים.
170. אִם אוֹמְרִים לָהֶם (לַכּוֹפְרִים), «הִתְנַהֲגוּ לְפִי מִה שֶׁאֵלֶלָה הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם», יִגִּידוּ, «לֹא! נִלְךְ בַּעֲקֻבוֹת מִה שֶׁמַּצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים». אַף עַל פִּי שֶׁאֲבוֹתֵיהֶם לֹא הִבִּינוּ דְּבַר וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.
171. הַכּוֹפְרִים נִמְשְׁלוּ (לְבַהֲמוֹת) אֲשֶׁר הוֹלְכוֹת אַחֲרֵי הַקּוֹל שֶׁל (הַרוֹעָה) מִבְּלִי שִׁבְיָנוּ מִה הוּא אוֹמֵר. הֵם חֲרָשִׁים, אֵלִמִּים, וְעוֹנִרִים, וְלֹא יָבִינוּ.

1. ר' סורת יא. סין 36 : 40 ; וסורת פוצלת 41 : 37.

2. ר' סורת אברהמים 14 : 32 ; וסורת לוקמאן 31 : 31.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 33 ; וסורת אל-חגי' 22 : 5.

4. ר' סורת הוד 11 : 6.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 191.

6. ר' סורת אל-קצצ 28 : 63 ; סורת סבא' 34 : 33 - 31, ופי' 41 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5.

172. הוּי המַאֲמִינִים! אֲכֹלוּ מִן הַחֵלָל, הַמֵּתֵר, הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר הֶעֱנֵקְנוּ לַפְּרִנְסִיתְכֶם, וְהוֹדוּ לְאֵלֶּהָ אִם אוֹתוֹ אַתֶּם עוֹבְדִים.
173. הוּא אֲסַר עֲלֵיכֶם לֶאֱכֹל אֶת הַנֶּבֱלָה, וְאֶת הַדָּם, וְאֶת בֶּשֶׂר הַחֲזִיר, וְאֶת אֲשֶׁר הִקְרַב לָאֵל זִילַת אֵלֶּהָ. אֲךָ מִי שָׂאוּכַל זֹאת מִצָּרָה וְלֹא מִתַּאֲוָה אוֹ הִרְגָּל אֵין בּוֹ חֵטָא, כִּי אֵלֶּה סוּלַח וְרוּחוֹ.
174. אֵלֶּה אֲשֶׁר בִּתְמוּרָה זֹלָה מִסְתִּירִים חֵלֶק מִמָּה שֶׁהוֹרִיד אֵלֶּה בִּסְפָר (הַתּוֹרָה), אֵינֶם מִמְּלָאִים בְּטָנָם אֶלָּא בָּאֵשׁ, וּבִיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, לֹא יִדְבֵּר אֲלֵיהֶם אֵלֶּהָ וְלֹא יִזְכֶּה אוֹתָם, עַנֵּשׁ מִכָּאִיב מִחֶפֶז לָהֶם.
175. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּחֲרוּ בַּתְּעֵיזָה בַּמָּקוֹם הַדָּרְכָה, וּבַעֲנֵשׁ בַּמָּקוֹם סְלִיחָה. כִּמָּה הֵם יְכוּלִים לִסְבּוֹל אֶת (הַעֲנֵשׁ) שֶׁל הָאֵשׁ (בִּיּוֹם הַדִּין),
176. זֹאת כִּי אֵלֶּה הוֹרִיד אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם עִם הָאֱמֶת. כָּל אֵלֶּה הַמְּחַלְקִים בַּדְּבַר הַסֵּפֶר נִתּוּנִים בְּפִלּוּג מִרְחִיק לִכְתּוֹ מִן הָאֱמֶת.

קִטְעַת 22

177. אֵין זֶה מַעֲשֵׂה חֶסֶד, אִם רַק תִּטּוּ אֶת פְּנֵיכֶם לַעֲבֹר הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב. מַעֲשֵׂה הַחֶסֶד הָאֱמֶתִי הוּא, הָאֱמוּנָה בְּאֵלֶּהָ, וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וּבִמְלָאִים, וּבִסְפָרִים הַקְדוּשִׁים,¹ וּבִנְבִיאִים, וְלִתֵּת אֶת הַחוֹן עַל אֵף הִיּוֹתוֹ אֶהוּב, לְקִרְוֵי מִשְׁפָּחָה, וִיתוּמִים, וּמִסְכִּינִים, וְעוֹבְרֵי אֶרֶץ, וְקִבְצָנִים, וְשִׁחְרוּרֵי עֲבָדִים; וְכֵן בְּקִיּוֹם הַתִּפְלָה וּבִתְשֻׁלוֹם זָכָת; וְהַמְקִימִים הַתְּחִיבוֹת,² וְהַמְחִזְקִים מַעֲמָד בְּסִבְלָנוֹת בָּאִסּוֹן וּבִצָּרָה וְלַעֲת מִלְחָמָה. כָּל אֵלֶּה הֵם הַצֹּדִקִים וְאֵלֶּה הֵם הַיְּרָאִים.
178. הוּי המַאֲמִינִים! מִצְוָה עֲלֵיכֶם לִנְקוֹם אֶת דָּם הַנִּרְצָחִים: בֶּן חוֹרִין תַּחַת בֶּן חוֹרִין, וְעֶבֶד תַּחַת עֶבֶד, וּנְקֵבָה תַּחַת נְקֵבָה. אֲךָ מִי שֶׁקְרוּבֵי הַנִּרְצָח סָלְחוּ לוֹ (שֶׁלֹּא יוּצָא לְהוֹרֵג), עָלָיו לִנְהוֹג לְפִי הַחֶסֶד וּלְשֹׁלֵם כֶּכֶר בְּעֵין יָפָה. זֹהִי הַקִּלָּה הַנִּתְּנָה לָכֶם מֵאֵת רַבּוֹנְכֶם וְרוֹחֲמִים. אֲךָ מִי שֶׁחוֹזֵר וְהוֹרֵג (אֶת הַרוֹצֵחַ) לְאַחֵר תְּשֻׁלוֹם כֶּכֶר, צָפוּי לוֹ עֲנֵשׁ מִכָּאִיב.
179. הוּי בְּעָלֵי הַבֵּינָה! עֲנֵשׁ הוּא הַבְּסִיס הָעִקְרִי לְהִגָּה וּבִטְחוֹן בַּחַיִּים, אִם אַתֶּם רוֹצִים לְשִׁמּוֹר עַל עַצְמְכֶם מֵעוֹל.
180. בַּהֲגִיעַ שְׁעָתוֹ שֶׁל אֶחָד מִכֶּם לְמוֹת, וּמִיָּנִיחַ נְכָסִים אַחֲרָיו, מִצְוָה עָלָיו לְצוּת (חֵלֶק מִן) הַנֶּכֶס לְהוֹרִים וְלְקְרוּבֵי הַמִּשְׁפָּחָה לְפִי הַחֶסֶד. זֹהִי חוֹבָה עַל הַיְּרָאִים.

1. הַסִּפְרִים הַקְדוּשִׁים שֶׁאֵלֶּה הוֹרִיד הֵם: הַתּוֹרָה, וְהַנְּבִיאִים, וְהַקּוּרְאָן.

2. ר' סורת אר-רעד 13: 20.

181. כָּל הַמִּשְׁנָה צִנָּאָה לְאַחַר שֶׁהָיָה עַד שְׁמִיעָהּ לָהּ, תַּחֲוֹל הָאֲשָׁמָה עַל הַמִּשְׁנִים. כִּי אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.

182. אוֹלָם מִי שְׁחוּשֵׁשׁ כִּי נִהַג הַמִּצְוָה בְּעוֹל אוֹ חָטָא, וְהַשְׁכִּין שְׁלוֹם בֵּין הַיּוֹרָשִׁים, אֵין עָלָיו אֲשָׁמָה, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלַח וְרוֹחוּם.

קטע 23

183. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! נִצְוָה עֲלֵיכֶם הַצּוּם כָּשֶׁם שֶׁנִּצְוָה עַל אֱלֹה שֶׁקָּדְמוֹ לָכֶם, לִמְעַן שֶׁתִּהְיוּ יִרְאִים,

184. יָמִים סְפוּרִים, אֵד אִם אֶחָד מִכֶּם חוֹלָה אוֹ נוֹסֵעַ (רְחוּק) מִבֵּיתוֹ, עָלָיו לָצוּם אוֹתָם (הַיָּמִים שֶׁהִפְסִיד) בַּיָּמִים אַחֲרֵים (בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנָה). אוֹלָם מִתֵּר לְאֱלֹה שֶׁלֹּא יְכוּלִים לָצוּם, לִפְדוֹת אֶת עַצְמָם עַל יְדֵי הָאֲכָלָת מִסֶּכֶן (וְלִכְל יוֹם שֶׁיִּפְסִידוּ). וְאוֹלָם כָּכָל שֶׁיִּתְנַגֵּב הָאָדָם לַעֲשׂוֹת טוֹב, כֵּן יוֹטֵב לוֹ. אִמְנָם אִם תִּצְוּמוּ יוֹטֵב לָכֶם, לוֹ רַק יִדְעֵתֶם.

185. חֲדָשׁ רִמְצָא¹ הוּא הַחֲדָשׁ שֶׁבּוֹ הוֹרֵד הַקָּרָאן מִן הַשָּׁמַיִם לִמְעַן יָבִיא לְבָנֵי הָאָדָם הַדֶּרֶךְ וְאוֹתוֹת בְּהִירִים (אֶל-פּוֹרְקָאן). מִי שֶׁנִּמְצָא (בְּבִיתוֹ) בַּחֲדָשׁ זֶה עָלָיו לָצוּם בּוֹ, אֵד הַחוֹלָה אוֹ הַנוֹסֵעַ (רְחוּק מִן הַבֵּית), יָצוּם מִסְפֵּר יָמִים אַחֲרֵים. אֵלֶּלָה רוּצָה לְהַקְל, וְלֹא לְהַכְבִּיד עֲלֵיכֶם, לִמְעַן שֶׁתּוֹכְלוּ לְהַשְׁלִים אֶת הַמִּסְפֵּר, וְלִמְעַן תִּשְׁבְּחוּ אֶת אֵלֶּלָה עַל הַדֶּרֶכְתוֹ לָכֶם,² וְלַהּוֹדוֹת לוֹ (עַל חִסְדּוֹ).

186. (הוּי הַנְּבִיא!) אִם יִשְׁאַלְוּ עוֹבְדֵי עָלִי, הִנֵּה קָרוֹב אָנִי, וְאַעֲנֶה לְקִרְיָאֵת הַקְּוֹרָא אֱלִי. וְעֲלִיָּהֶם לְצִיַּת לִי וְלַהֲאָמִין בִּי, לִמְעַן יִלְכוּ בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר.

187. הֵתֵר לָכֶם בְּלִילוֹת הַצּוּם לְהַזְדַּוֵּג עִם נְשׁוֹתֵיכֶם, כִּי הֵן כָּסוּת לָכֶם וְאַתֶּם כָּסוּת לָהֶן. אֵלֶּלָה יָדַע שֶׁהֵייתֶם מְזִיקִים לַעֲצָמְכֶם בְּמִנוּעַ עַצְמְכֶם מֵהֶן, וְחִזֵּר וְהִקְל עֲלֵיכֶם. מַעֲתָה הַזְדַּוֵּגוּ עִמָּן וְהִתְנַהֲגוּ לְפִי מַה שֶׁמִּצְוָה אֵלֶּלָה לָכֶם, וְאַכְלוּ וּשְׁתוּ בְּמִשְׁךְ הַלֵּילָה, עַד אֲשֶׁר תּוֹכְלוּ לְהַבְחִין בֵּין חוּט לְבֵן (אוֹר הַשָּׁחַר) וְחוּט שְׁחֹר (חֲשֻׁכַת הַלֵּילָה) לַעֲת שְׁחִירָת, וְאַחֵר כִּד הַמִּשְׁכִּיכִים בָּצוּם עַד הַלֵּילָה הַבָּא. וְאַל תִּזְדַּוֵּגוּ עִמָּן בְּלִילוֹת הַתִּיחַדוֹתֵיכֶם בְּמִסְגָּדִים (לְמִטְרַת פְּלָחֵן). אֵלֶּה חֲסוֹת אֵלֶּלָה אֶל תִּקְרְבוּ אֵלֵיהֶן. כִּד מִבְּהִיר אֵלֶּלָה אוֹתוֹתֵיו לְבָנֵי הָאָדָם לִמְעַן יִהְיוּ יִרְאִים.

188. אֶל תֵּאכְלוּ אִישׁ אֶת הוֹן רַעְהוּ בְּלֹא צָדֵק, וְאַל תִּשְׁתַּמְשׁוּ בּוֹ (בְּהוֹן) לְשִׁחַד שׁוֹפְטִים כִּדִּי לְבָלוֹעַ מֵהוֹן הָאֲחֵרִים בְּזָדוֹן וּבִזְדָּעִין.

1. חודש רמז'אן, הוא החודש התשיעי לפי לוח השנה ההג'רית (המוסלמית).

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 200; סורת קאף 50: 39 - 40; וסורת אל-ג'ומועה 62: 10.

קטע 24

189. וְשָׂאוּדָה (מוֹחֲמַד) עַל הַסְהָרוֹנִים. אָמַר, «הֵם לְמַעַן יִקְבְּעוּ הָאֲנָשִׁים אֶת מוֹעֲדֵיהֶם עַל פִּיהֶם וְאֶת הַחֵג, הָעֲלִיָּה לְרָגֵל». אִין זֶה חֶסֶד שֶׁתִּכְנְסוּ לְבִתְיָכֶם מֵאַחֹר (כְּשֶׁאַתֶּם בְּמַצֵּב הָאֲחֵרָאם),¹ אָמְנִם חֶסֶד הוּא יִרְאֵת אֱלֹהָ, וְלָכֵן הִכְנִסוּ דָרָךְ הַדְּלֹתוֹת הַקְּדָמִיּוֹת שֶׁל הַבָּתִּים, וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ לְמַעַן שֶׁתִּצְלִיחוּ.
190. הִלַּחְמוּ בְּשָׂבִיל אֱלֹהָ רַק בְּאֵלָה שֶׁיִּלַּחְמוּ בָּכֶם, וְאַל תִּגְזִימוּ בַּתְּגוּבָה, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב עוֹשֵׂי מַעֲשֵׂי אֵיבָה.
191. הִרְגוּ אוֹתָם (אֵלָה שֶׁנִּלַּחְמוּ בָּכֶם) בְּכָל מְקוֹם שֶׁתִּפְגְּשׁוּ אוֹתָם, וְגִרְשׁוּ אוֹתָם מִהַמְּקוֹמוֹת שֶׁמֵּהֶם גִּרְשׁוּ אֶתְכֶם. כְּפִיָּת לַחֹץ וְעֵנֶשׂ עַל אֲנָשִׁים לְהַמִּיר אֶת דָּתָם קָשָׁה מִהַרִּיגָתָם. אַל תִּלַּחְמוּ בָּהֶם לִיד הַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ, אֵלָּא אִם תִּתְקַפּוּ. אִם יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם, הִרְגוּ אוֹתָם. כִּי זֶה עֲנֵשׁ הַכּוֹפְרִים.
192. אִךְ אִם יִפְסִיקוּ (בְּמַעֲשֵׂי הַתּוֹקְפָנוּת שֶׁלָּהֶם). הִנֵּה אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.
193. הִלַּחְמוּ בָּהֶם עַד שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לְאַלֵּץ אֶתְכֶם לְהַמִּיר אֶת דָּתְכֶם, וְהִדֵּת כְּלָה תִּהְיֶה לְאַלְלָה.² וְאִם יִפְסִיקוּ, אִין לְהִלָּחֵם אֵלָּא נֶגֶד הַכּוֹפְרִים.
194. חֲלוּל חֹדֶשׁ קְדוֹשׁ³ תַּחַת חֲלוּל חֹדֶשׁ קְדוֹשׁ, כִּי חֲלוּל הַקְּדוֹשִׁים דּוֹרֵשׁ עֲנֵשׁ. מִי שֶׁתּוֹקֵף אֶתְכֶם, הִלַּחְמוּ גַם אִתָּם בּוֹ, כְּפִי שֶׁתִּקַּף אֶתְכֶם, וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, וְיָדְעוּ כִּי אֱלֹהָ עִם הַיִּרְאִים.
195. הוֹצִיאוּ מִמּוֹן בְּשָׂבִיל אֱלֹהָ, וְאַל תִּבְיֹאוּ כְּלָיָה עַל עַצְמְכֶם, וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, כִּי אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
196. קִנְיָמוֹ אֶת הַחֵג⁴ וְהַעֲוִימָה⁵ רַק לְשֵׁם אֱלֹהָ. וְאִם נִמְנָע מִכֶּם לְהַשְׁלִימָם, הִקְרִיבוּ הַקֶּרְבֵּן בְּהִתְאֵם לִיכְלֹתְכֶם, וְאַל תִּגְלַחוּ אֶת רִאשֵׁיכֶם עַד שֶׁיִּגְיַע הַקֶּרְבֵּן אֶל הַמְּקוֹם הַמֵּיָעֵד לְשִׁחִיטָתוֹ. וְאוּלָּם אִם יִהְיֶה בִּינֵיכֶם חוֹלָה אוֹ נִגְיַע בְּרֹאשׁוֹ (יְכַל לְהַתְּגַלֵּחַ), וַיִּכְפֹּר בְּצוּם אוֹ בְּצִדְקָה אוֹ קֶרֶבֶן. אִם תַּעֲשׂוּ
-
1. המדובר בפסוק זה הוא על מנהג פולחני בתקופת הגיאהליה שעל פיו נמנעו האנשים מלהכנס לבתיהם בזמן החג' והם במצב האחרים, ואם נאלצו להיכנס, הם נכנסו מאחור.
2. ר' סורת אל-אנפאל 9 : 29.
3. החודשים הקדושים הם ארבעה: רג'ב, החודש השביעי; ד'ו אל-קיעדה, החודש האחד-עשר; ד'ו אל-חג'ה, החודש השנים-עשר; ואל-מוחרם, החודש הראשון. במשך החודשים הללו אין מלחמה או מעשי תוקפנות בכל חצי-האי ערב.
4. קיום החג' לפחות פעם אחת בחי' המוסלם אם הוא יכול מבחינה כספית ובריאותית. ר' סורת אאל עמרן 3 : 97.
5. העומרה, ביקור לכעבה בכל ימי השנה חוץ מחודש החג'. העומרה אינה חובה כמו החג'.

דִּרְכְּכֶם בְּזֶמֶן שֶׁל שָׁלוֹם אַתֶּם יְכוּלִים לָקִים אֶת הַחֹג' וְהַעֲוִמְרָה בְּיַחַד,
יָבִיא מִהֶקְרָבוֹ לִפִּי יִכְלֶתוּ, אִךְ מִי שֶׁלֹּא יְכוּל לְהִקְרִיב קֶרְבָּן, עָלָיו לָצוּם
שְׁלוֹשָׁה יָמִים בַּחֹג', וּשְׁבָעָה כְּשֶׁתַּחֲזְרוּ הַבְּיָתָה. עֲשֶׂרָה תַּמִּימִים יִהְיוּ. כִּד
יִנְהֲגוּ אֵלֶּה שְׁבַנִּי בֵּיתֶם אֵינֶם מִתְּגוֹרְרִים לִיד הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ, יִרְאוּ אֶת
אֱלֹהֵה וְדָעוּ כִּי אֱלֹהֵה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.

קטע 25

197. מוֹעֵד הַחֹג' הוּא בְּחֻדְשֵׁים יְדוּעִים,¹ וּמִי שֶׁלֹּוֹקֵה עַל עֲצָמוֹ לָקִים בָּהֶם
אֶת הַחֹג', חַיֵּב לְהַמְנִיעַ מִיַּחְסֵי מִין, מִשְׁחִיתוֹת, וּמִמְרִיבוֹת בְּתַקּוּפַת
הַחֹג'.² כָּל מַעֲשֶׂה טוֹב שֶׁתַּעֲשֶׂה, אֱלֹהֵה יַדַּע אוֹתוֹ. הַכִּינוּ צִידָה לְדֶרֶךְ, דָּעוּ
כִּי הַצִּידָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר הִיא יִרְאֵת אֱלֹהֵה,³ וְלָכֵן יִרְאוּנִי אַתֶּם בַּעֲלֵי
תְּבוּנָה.
198. אֵין כָּל רַע בְּהַשְׁגַּת פְּרִנְסָה מֵעַם רְבוּזֶנְכֶם בַּחֹג'.⁴ בְּצִאֲתְכֶם מֵעֶרְפָּאת (חֲזָרָה
לְמַכָּה). הַזִּכִּירוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהֵה עַל יַד הַמָּקוֹם הַקָּדוֹשׁ,⁵ הַזִּכִּירוּ אֶת שְׁמוֹ
כְּפִי שֶׁהִדְרִיךְ אַתְּכֶם, וְכִי הֵייתֶם לִפְנֵי כֵן מִן הַתּוֹעִים,
199. אַחֵר כָּךְ, צֵאוּ מִהַמָּקוֹם שֶׁמִּמּוֹ יוֹצֵאִים כָּל הָעוֹלָם לְרָגֶל, וּבִקְשׁוּ אֶת
סְלִיחַת אֱלֹהֵה, כִּי אֱלֹהֵה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.
200. בְּהַשְׁלִימְכֶם אֶת טַקְסִיכֶם, הַזִּכִּירוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהֵה כְּשֶׁם שֶׁנִּהְגְּתֶם לְהַזְכִּיר
אֶת אֲבוֹתֵיכֶם וְעוֹד יוֹתֵר מִכָּךְ. יֵשׁ אֲנָשִׁים הָאוֹמְרִים, «רְבוּזֵנוּ! תֵּן לָנוּ
(בְּרִיאֹת, הוֹן, וּבְנִים) בְּעוֹלָם הַזֶּה», לֵאמֹר לֹא יִהְיֶה חֶלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא,⁶
201. וַיֵּשׁ בָּהֶם מֵאֲמִינִים הַמִּתְפַּלְלִים, «רְבוּזֵנוּ! תֵּן לָנוּ טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְטוֹבָה
בְּעוֹלָם הַבָּא, וּשְׁמַר אוֹתָנוּ מֵעֲנֵשׁ הָאֵשׁ»,⁷
202. אֵלֶּה (הַמִּתְפַּלְלִים בְּתַפִּלָּה זוּ), יִקְבְּלוּ אֶת תַּגְמוֹלָם לִפִּי הַשְּׁגִיחֶם, וְאֱלֹהֵה
הוּא מְהִיר-חֶשְׁבּוֹן.

1. חודשי החג' הם: ד'ו אל-קעדה, ד'ו אל-חג'יה, ואל-מוחרם.

2. ר' סורת את-תובה 9: 36; וסורת אל-חג' 22: 25.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 26.

4. עבד-אללה בן עבאס אמר: השווקים החשובים מחוץ למכה בתקופת הג'אהליה הם, עוכאט', מג'נה, וד'ו אל-מג'אז. העולים לרגל הגיעו לשווקים חודש לפני מועד החג' עם כל מיני סחורות לעשות כסף. בבוא האסלאם המוסלמים חשבו שזה אסור לעשות מסחר בזמן החג', אבל אללה התיר להם לעשות מסחר ולהרוויח כסף בימי החג'.

5. אל-משער אל-חראם, אל-מוזדלפה.

6. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 19.

7. ר' סורת אש-שורא 42: 20.

203. הִזְכִּירוּ אֶת אֱלֹהָהּ בְּמִסְפָּר יָמִים מְסֻיָּמִים,¹ אֵךְ מִי שְׁמַקְדִּים אוֹ מֵאַחַר בְּשָׁנֵי יָמִים לֹא נֶאֱשָׁם, אִם יָרָא אֱלֹהָהּ הוּא. יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָהּ וְדַעוּ כִּי אֱלֹהֵי תֵּאֲסִפּוּ.²
204. יֵשׁ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר דְּבוּרֵיהֶם עַל הָעוֹלָם הֵזָה מוֹצִיאִים חֹן בְּעֵינֶיךָ, וְהֵם מְזַכְּרִים אֶת אֱלֹהָהּ כְּעַד עַל אֲשֶׁר בָּלְבָם.³ אוֹלָם הֵם הַאֲזִיבִים הַגְּדוֹלִים בְּיוֹתֵר,
205. וְכַאֲשֶׁר הוּא פוֹנֶה עֲרֹף רַץ בְּרַחֲבֵי הָאָרֶץ לְהַשְׁחִית אֶת הָאָדָמָה וְאֶת פְּרִיָּהּ, וְאֱלֹהָהּ אֵינוֹ אוֹהֵב שְׁחִיתוֹת,
206. וְאִם נֶאֱמַר לוֹ, יָרָא אֶת אֱלֹהָהּ! הוּא מֵתַגָּאָה בַּפֶּשַׁע.⁴ לָכֵן דִּיּוּ גִיהֶזֶם, וְכִמָּה נוֹרָא הִיצוּעַ.
207. אֵךְ יֵשׁ אֲשֶׁר הַמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ כְּדִי לְקַבֵּל בְּרַכַּת אֱלֹהָהּ.⁵ אֱלֹהָהּ הוּא מְלֵא חֶמְלָה אֶל עֶבְדֵּיו.
208. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! קִבְּלוּ בְּלִבְכֶם עַל עֲצָמְכֶם אֶת הָאִסְלָאִם כְּלוֹ וְאֵל תִּלְכוּ בְּדַרְכֵי הַשָּׁטָן, כִּי הוּא אוֹיְבְּכֶם הַגָּלוּי.
209. וְאִם שְׁגִיתֶם לְאַחַר שְׁקִבְלֶתֶם אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, דַּעוּ כִּי אֱלֹהָהּ הוּא עֲזִיז וְחָכָם.
210. הֵאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מִצָּפִים (לְיוֹם הַדִּין) שְׂיָבוֹא אֱלֹהָהּ עֲלֵיהֶם בְּשִׁכְבוֹת עֲנָנִים עִם הַמְּלָאֲכִים! וְהַדִּין נֶחֱרָץ, וְאֵל אֱלֹהָהּ יוֹחֲזֵרוּ כָּל הָעֲנָנִים.⁶

קטע 26

211. שְׂאֵל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כִּמָּה אוֹתוֹת בְּרוּרִים הִבֵּאֵנוּ לָהֶם. כָּל הַמְּסַלֵּף אֶת חֶסֶד (דֵּת) אֱלֹהָהּ אַחֲרֵי שֶׁהֶעֱנַק לוֹ, (עָלִיו לְהִבִּין) שֶׁאֱלֹהָהּ מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.⁷
212. הַכּוֹפְרִים מְקַסְמִים מַחֲיֵי הָעוֹלָם הֵזָה,⁸ לָכֵן הֵם בְּזִים לְמֵאֲמִינִים (הַמַּחֲכִּים לַחֲיֵי הָעוֹלָם הַבָּא), וְאוֹלָם בְּיוֹם תְּנַחִית הַמֵּתִים יִהְיוּ הַמֵּאֲמִינִים הַיִּרְאִים בְּדַרְגָּה יוֹתֵר גְּבוּהָהּ מֵהֶם; (וְגַם בְּעוֹלָם הֵזָה) אֱלֹהָהּ שׁוֹלֵחַ פְּרִנְסָה לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה בְּלִי הַגְּבָלָה.⁹

1. הימים הם: 11, 12, 13 מחודש די אל-חג'ה.

2. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 79 ; וסורת אל-מולכ 67 : 24.

3. ר' סורת אל-מונאפקון 63 : 1 ; וסורת אנ-נסא' 4 : 108.

4. ר' סורת אל-חג' 22 : 72.

5. ר' סורת את-תובה 9 : 111.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 25.

7. ר' סורת אבראהים 14 : 28.

8. ר' סורת אל-כהף 18 : 7.

9. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 18 - 21.

213. בְּנֵי אָדָם הָיוּ אֲמָה אַחַת (בְּלִי אֲמוּנָה)¹, וְאִזּוּ שָׁלַח אֱלֹהָ אֶת הַנְּבִיאִים כְּמַבְשָׁרִים וּמְזַהֲרִים, וְשָׁלַח אֲתָם אֶת הַסֵּפֶר² עִם הָאֲמֹת כְּדִי לְשַׁפֵּט בֵּין בְּנֵי אָדָם בְּצִדִּיק בְּכָל אֲשֶׁר נָחֲלְקוּ בּוֹ.³ וְלֹא נָחֲלְקוּ בּוֹ אֵלָּא לְאַחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, וְזֹאת מִתּוֹךְ קִנְיָהּ בֵּינֵיהֶם. וְאִזּוּ הִדְרִיף אֱלֹהָ אֶת הַמַּאֲמִינִים אֶל הָאֲמֹת אֲשֶׁר נָחֲלְקוּ בָּהּ, כִּי אֱלֹהָ מִדְרִיף אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

214. הָאֲמָנִים חֲשַׁבְתָּם כִּי תִכְנְסוּ לַגֵּן וְלֹא יִקְרָה לָכֶם מִה שֶׁקְרָה לְאַלֶּה שֶׁקָּדְמוֹ לָכֶם: פָּגְעוּ בָהֶם יְסוּרִים וְצָרוֹת וְזַעְזָעוּ, עַד אֲשֶׁר אָמַר הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) וְהַמַּאֲמִינִים אִתּוֹ, «מִתִּי יָבוֹא נִצְחוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָ?» וְאֲמָנִים נִצְחוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָ קְרוֹב.⁴

215. הֵם (הַמַּאֲמִינִים) שְׂוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד), «כִּמָּה לְהוֹצִיא (מִרְכּוּשָׁם) כְּצִדִּיקָה, וְאִידֶּךָ?» אָמַר, «כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, יִנָּתֵן לַהּוֹרִים, וְלִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִיתוּמִים, וְלִמְסַכְנִים, וְעוֹבְרֵי אֲרָח. וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂוּ, יֵדַע בּוֹ אֱלֹהָ».

216. צָנָה עֲלֵיכֶם הַקֶּרֶב,⁵ אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא שְׂנוֹא עֲלֵיכֶם, אֵדֶךָ יֵשׁ שֶׁתִּשְׁנֹאוּ דְבַר מָה, אֵף כִּי טוֹב הוּא לָכֶם, וְיֵשׁ שֶׁתֹּאחֲזוּ דְבַר מָה, אֵף כִּי רַע הוּא לָכֶם. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְאַתֶּם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.

קטע 27

217. יֵשׁ כְּאֵלֶּה שְׂשׂוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוֹת הַחֲדָשׁ הַקָּדוֹשׁ, עַל הַמִּלְחָמָה בּוֹ. אָמַר, «מִלְחָמָה בַּחֲדָשׁ הַקָּדוֹשׁ הִיא פֶּשַׁע גָּדוֹל, אֵדֶךָ לִמְנַע אֲנָשִׁים מִלְּלַכֵּת בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ וְאִי אֲמוּנָה (שֶׁלָּכֶם) בּוֹ, וְגַם לִמְנַע אֲנָשִׁים מִלְּהַכְנִס לְמִסְגָּד הַקָּדוֹשׁ, וְלַהּוֹצִיא אֶת יוֹשְׁבָיו (הַנְּבִיאִים וְהַמְסַלְּמִים) מִמְּקוֹ, כָּל אֵלֶּה פֶּשַׁע יוֹתֵר גָּדוֹל אֲצֵל אֱלֹהָ. לַחֲץ וְעָנָשׁ עַל אֲנָשִׁים לְהַמִּיר אֶת דָּתָם קָשִׁים מִהַרְיָגָתָם. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לֹא יִפְסִיקוּ לְהִלָּחֵם בָּכֶם עַד אֲשֶׁר יוֹצִיאוּ אֶתְכֶם מִדִּתְכֶם, אִם יִצְלִיחוּ בְּכֶךָ. אֵלֶּה מִכֶּם שֶׁיִּנְטְשׁוּ אֶת דָּתָם וְיִמּוּתוּ כּוֹפְרִים, וְיִפְסִידוּ אֶת הַגָּמוּל שֶׁל מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אֵלֶּה יִהְיוּ מִשׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, וְלִעוֹלָם יִחִיו בָּהּ.

218. אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וְהִגִּירוּ⁶ וּבִצְעוּ ג' הָאֵד (מֵאֲבָק) בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, הֵם מְקוּיִם לְרַחֲמֵי אֱלֹהָ. כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

1. ר' סורת ינוס 10 : 19.

2. הספר: כינוי קיבוצי לכלל כתבי הקודש שניתנו לכל נביא ונביא.

3. ר' סורת אל-גיאיתיה 45 : 29 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 9.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 12 ; סורת אל-ענכבות 29 : 2 - 3 ; סורת אל-אחזאב 33 : 9 - 11 ; וסורת אז-

זוחירוף 43 : 8 - 7.

5. ר' סורת אל-חגי' 22 : 39.

6. המהגרים, אלה הם המוסלמים שהגרו ממכה לאל-מדינה.

219. יֵשׁ כְּאֵלֶּה שְׁשׁ־אֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוֹת הַיּוֹן וְהַמִּיֶּסֶר, מִשְׁחָק גּוֹרֵל, אָמֹר, «יֵשׁ בָּהֶם חֲטָא גָדוֹל, וְיֵשׁ בָּהֶם תּוֹעֵלֶת לְבָנִי אָדָם (מִבְּחִינָה פְּלִלִית), וְאוֹלָם הַחֲטָא יוֹתֵר גָּדוֹל מִהַתּוֹעֵלֶת».¹ וְיִשְׁאַלּוּךְ מִמָּה יוֹצִיאוּ (לַצִּדָּקָה), אָמֹר, «מֵה שְׁאַתָּם יְכוּלִים מִהַעֲדָף שֶׁל הַעֲשֵׂר שְׁלָכָם. כִּדְּ יִבְהִיר אֲלֵלָה לָכֶם אֵת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּחֲשִׁבוּ (עַל מֵה שִׁיוֹעִיל לָכֶם), בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא». וְיִשְׁאַלּוּךְ כִּיצַד לִנְהַג עִם הַיְּתוּמִים? אָמֹר, «אִם תִּנְהַלּוּ אֵת עֲנִיֵּיהֶם בְּצוּרָה נִפְרֶדֶת וְטוֹבָה, זֶה יוֹתֵר טוֹב לָכֶם, וְאִם תִּעַרְבְּבוּ אֵת רְכוּשֵׁם לְרְכוּשְׁכֶם, כָּאֲחִים שְׁלָכָם יִהְיוּ». אֲלֵלָה מִבְּחִין בֵּין הַמִּשְׁחָת לְבֵין הַיֶּשֶׁר, אֱלוֹ רָצָה אֲלֵלָה הִיא מִקְשָׁה עֲלֵיכֶם (שֶׁלֹּא לַעֲרַבֵּב אֵת רְכוּשֵׁם לְרְכוּשְׁכֶם). אֲלֵלָה עֲזִיז וְחָכָם.
221. אֵל תִּתְחַתֵּנוּ עִם פְּגִינּוֹת עַד אִם תִּצְמֶנָּה, כִּי אִשָּׁה מִצְמֶנָּה טוֹבָה הִיא מִפְּגִינָתִי, גַּם אִם הַפְּגִינָתִי מִצְאָה חוֹן בְּעִינֵיכֶם. וְאֵל תִּשְׂאִי (נָשִׁים מִצְמֶנּוֹת) לְאֲנָשִׁים פְּגִינָיִים עַד אִם יִצְמֶנּוּ, וְאִישׁ מִצְמֶנּוּ טוֹב מִפְּגִי גַם אִם הוּא מִצְאָ חוֹן בְּעִינֵיכֶם. אֵלָּה (הַפְּגִינָיִים) מִצְמֶנִּים אֵל הָאֵשׁ, וְאֱלוֹ אֲלֵלָה מִצְמֶנּוּ אֵל הַגֶּן וְלִזְכּוֹת בְּחִינָה בְּרִשּׁוֹתוֹ. כִּדְּ מִבְּהִיר אֲלֵלָה אֵת הָאוֹתוֹת לְבָנִי אָדָם לְמַעַן יִזְכְּרוּ.

קטע 28

222. וְיִשְׁאַלּוּךְ עַל אוֹדוֹת הַנֹּסֶת. אָמֹר, «זֶהוּמָּה הִיא, לָכֵן הִתְרַחֲקוּ מִן הַנָּשִׁים בְּתַקִּיפַת הַנֹּסֶת וְאֵל תִּזְדַּנְּגוּ עִמָּהֶן עַד אֲשֶׁר יִשְׁתַּהֲרוּ, וְאַחֲרֵי שִׁיטְהָרוּ בּוֹאוּ אֵלֶיהֶן כְּאֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם אֲלֵלָה. אֲלֵלָה אוֹהֶבֶת אֵת הַחוֹזְרִים בְּתִשּׁוּבָה, וְאוֹהֶבֶת אֵת הַמִּשְׁתַּהֲרִים».
223. נִשְׁוֹתֵיכֶם הֵן אֲדָמַת חֲרִישׁ לָכֶם, וּבּוֹאוּ אֵל חֲרִישְׁכֶם מֵאִיזָה צַד שֶׁתִּרְצוּ. הַקִּדְיָמוּ לַעֲשׂוֹת לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, וְיִרְאוּ אֵת אֲלֵלָה, וְיִדְּעוּ כִּי עֲתִידִים אַתֶּם לִפְגֹּשׁ אוֹתוֹ. וּבִישׁוֹר לְמִצְמֶנִּים.
224. אֵל תַּעֲשׂוּ מֵאֲלֵלָה מִטְרָה לְשִׁבְעוֹתֵיכֶם, לְמַעַן שְׁלֹא תִהְיוּ נְדִיבִים, וְיִרְאִים, וְעוֹשֵׂי שְׁלוֹם בֵּין בְּנֵי הָאָדָם,² כִּי אֲלֵלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
225. אֲלֵלָה לֹא יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם בְּגִלָּל פְּלִיטָה פֶּה בְּשִׁבְעוֹתֵיכֶם, אֵדָּה הוּא יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם בְּגִלָּל בְּנִית לְבוֹתֵיכֶם,³ וְאֲלֵלָה סוֹלַח וּמְתוֹן.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5: 90 - 91; וסורת אנ-נסא' 4: 43. יש ביין ובמיסר חטא גדול מאשר תועלת: זה השלב הראשון והכנה לאיסור שנית יין באסלאם.

2. ר' סורת אנ-נור 24: 22.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5: 89.

226. לֹא־אֵלָה שֶׁנִּשְׁבָּעוּ לֹא לִקְיָם יַחֲסִי מִיָּן עִם נְשׁוֹתֵיהֶם, נִתְּנָת שְׁהוּת שֶׁל אֲרֻבָּעָה חֳדָשִׁים, לַחֲזֹר בָּהֶם מִשְׁבּוּעָתָם, וְאוּלָם אִם יַחֲזְרוּ בָּהֶם מִשְׁבּוּעָתָם, הִנֵּה אֵלָלָה סוֹלַח וְרוּחוֹם.

227. וְאוּלָם אִם יַחֲלִיטוּ עַל גְּרוּשֵׁיוֹ, הִנֵּה אֵלָלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

228. הַגְּרוּשׁוֹת תִּמְתַּנָּה שְׁלוּשָׁה מַחֲזָרֵי נְדָה, וְאַסוּר לָהֶן לְהַסְתִּיר אֶת אִשָּׁר אֵלָלָה בְּרָא בְּרַחֲמֵיהֶן, אִם מֵאֲמִינוֹת הֵן בְּאֵלָלָה וּבִיּוֹם הָאַחֲרוֹן. לְבַעֲלֵיהֶן שְׁמוּרָה הַזִּכּוֹת לְהַשִּׁיבָן בְּמִשְׁשׁ תְּקוּפַת הַזְּמַן הַזֶּה, אִם יֵרָצוּ לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם. הֵן זָכָאיוֹת לְזָכוֹת דּוֹמוֹת לַחֻבּוֹת וּלְיַחֲס הוֹגֵן, וְאוּלָם לְגָבְרִים יִתְרוֹן עֲלֵיהֶן. וְאֵלָלָה הוּא עֲזִיז וְחָכָם.

קטע 29

229. מִתֵּר לְבַעֵצ גְּרוּשֵׁיוֹ (זְמַנִּיִּים) פְּעָמִים, אֶדְ בְּפַעַם הַשְּׁלִישִׁית יַחֲלֹט (סוֹפִית) אִם לְהַחֲזִיק בְּאִשָּׁה בְּחֶסֶד, אוֹ לְשַׁלַּח (סוֹפִית) בְּנִדְבָנוֹת. בְּגְרוּשֵׁיוֹן סוֹפִים אִסוּר לְבַעֵל לְקַבֵּל חֲזָרָה אִיזָה שֶׁהוּא דָּבָר מִמָּה שֶׁנִּתֵּן לָהּ (כְּמַהר),¹ אֵלָלָה אִם כֵּן יַחֲשֹׁשׁוּ הַשְּׂנִים כִּי לֹא יוּכְלוּ לְהַקִּים אֶת חֻקּוֹת אֵלָלָה. וְאִם אֲתָם יִרְאִים שֶׁלֹּא יוּכְלוּ הַשְּׂנִים לְהַקִּים אֶת חֻקּוֹת אֵלָלָה (לַחֲיוֹת בְּשְׁלוֹם כְּזוּג כְּדַת וְכִדִּין), לֹא יַחֲשֹׁב לָהֶם לַחֲטָא אִם תִּפְדָּה הָאִשָּׁה אֶת עַצְמָהּ (מִהַנְשׂוּאִין עַל יְדֵי הַחֲזָרָה חֲלָק מִמָּה שֶׁנִּתֵּן לָהּ). אֵלָה הֵם הַחֻקִּים שֶׁקִּבַּע אֵלָלָה, וְאֵל תַּעֲבְרוּ עֲלֵיהֶם, כִּי כָּל הַעוֹבְרִים עַל חֻקֵּי אֵלָלָה הֵם חוֹטְאִים.

230. וְאִם יִגְרָשָׁה (בְּפַעַם הַשְּׁלִישִׁית), לֹא תִהְיֶה עוֹד מִתֵּרָת לוֹ, עַד אֲשֶׁר תִּנָּשֵׂא לְבַעֵל אַחֵר. וְאִם (הַבַּעֵל הַחֲדָשׁ) יִגְרָשָׁה, לֹא יִהְיֶה חֲטָא עַל הַשְּׂנִים אִם יִנָּשְׂאוּ שׁוּב, אִם חוֹשְׁבִים הֵם כִּי יִקְיָמוּ אֶת חֻקֵּי אֵלָלָה. אֵלָה הֵם הַחֻקִּים אֲשֶׁר קִבַּע אֵלָלָה וְאֲשֶׁר הוּא מִבְּהִיר לְבַעֲלֵי דַעַת.

231. וְאִם אֲתָם מִגְרָשִׁים אֶת הַנָּשִׁים, וְהֵן כְּבָר מְלָאוּ אֶת תְּקוּפַת הַהִמְתַּנָּה שֶׁלָּהֶן, הַחֲלִיטוּ הָאִם לְהַחֲזִיק בָּהֶן בְּחֶסֶד אוֹ לְשַׁלַּח בְּחֶסֶד, וְאוּלָם אֵל לָכֶם לְהוֹסִיף וּלְהַחֲזִיק בָּהֶן רַק כְּדִי לְהַצִּיק לָהֶן. כָּל הַעוֹשָׂה זֹאת חוֹטָא לְנַפְשׁוֹ. אֵל תַּעֲשׂוּ חֻקֵּי אֵלָלָה לְלַעַג. וְזָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁנָּטָה לָכֶם אֵלָלָה² וְאֶת הַסֶּפֶר (הַקּוֹרְאָן) וְהַחֲכָמָה (הַמְסַרְתָּ שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר הוֹרִיד אֲלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם לְהַזְהִירְכֶם. וַיִּרְאוּ אֶת אֵלָלָה וַיְדַעוּ לָכֶם כִּי אֵלָלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 19 - 20; סורת אל-אחזאב 33: 28; וסורת אט-טלאק 65: 6.

2. החסד הוא שאללה ברא לאנשים בנות זוג. ר' סורת אר-רום 30: 21.

קטע 30

232. ואם אתם מגרשים את הנשים, והן כבר מלאו את תקופת ההמתנה שלהן, אל תמנעו מהן לחזור לבעליהן. אם הסכימו ביניהם במקביל. כך נדרש לנהוג מכל אחד מכם המאמין באללה והיום האחרון. וזה מרבה את טהרתכם, כי אללה יודע את אינכם יודעים.

233. אמהות (מגרשות) יניקו את ילדיהן שנתיים שלמות למי שירצה לקים במלואה את תקופת ההנקה.¹ על האב של התינוק לפרנס אותו ולהלבישו במקביל. אך אין לחייב נפש יותר מכפי יכולתה.² אין להציק לאם בשל ילדה, ואין להציק לאב בשל ילדו. ועל הורש למלא אותם תפקידים. ואם ירצו שניהם גמילה בהסכמה ביניהם והתנצות לא יהיה חטא עליהם. אם תרצו לשפר מניקה לילדיכם. לא יהיה חטא עליכם אם תשלמו את שכרה במקביל. ויראו את אללה, ודעו כי אללה רואה מעשיכם.

234. אם אנשים נפטרים ומשאירים נשים, עליהן להמתין (לא להתחתן) ארבעה חדשים ועשרה ימים. עם תום תקופת ההמתנה, אתם לא אחראים למה שתעשינה בעצמן בצורה הוגנת ומקבלת.³ אללה בקיא במעשיכם.

235. לא יחשב לכם לחטא אם תרמזו שאתם מעוניינים לשאת אשה מסוימת, או אם תחשבו על כך בלבכם. אללה יודע כי תחשבו עליהן. אולם אסור להפגש עמהן בסתר, ועליכם להתקשר אתן אך ורק בצורות המקבלות, ואל תחליטו לבצע את קשר הנשואין אלא כעבר הזמן הקבוע להמתנה. דעו, כי אללה יודע מה שבלבכם והזהירו ממנו, ודעו כי אללה סולח ומתון.

קטע 31

236. לא יחשב לכם לחטא אם תגרשו נשים לפני שבעלתם אותן, ולפני שקבעתם להן מהר, אך תנו להן פצוי במקביל, העשיר לפי יכולתו, והעני לפי יכולתו, כי זוהי חובת הנדבנים.

237. אם תגרשו אותן לפני שבעלתם אותן אולם לאחר שקבעתם להן מהר, שלמו להן מחצית מאשר קבעתם להן, אלא אם וותרנה על המגיע להן, או וותר הממנה על עניי האשה (אם היא קטינה), ואם וותרו תהיו

1. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 15.

2. ר' סורת אט-טלאק 65 : 7.

3. הכוונה פה, הן חופשיות להתחתן עם מי שהן רוצות מבלי התערבות בני משפחתן.

קְרוֹבִים יוֹתֵר לִירֵאת אֱלֹהָ, וְאֵל תִּשְׁכַּחוּ אֶת הַנְּדִיבוֹת בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ רוֹאֶה מְעֻשֵׁיכֶם.

238. שְׁמְרוּ עַל (זִמְנֵי) הַתַּפְלוֹת, וּבַעֲקָר עַל הַתַּפְלָה הָאֲמֻצֵּית (תַּפְלַת אַחֵר הַצְּהָרִים), וְקוֹמוּ לְהַתְפַּלֵּל אֶל אֱלֹהָ בְּהַתְמַסְרוֹת.

239. וּבִשְׁעַת סִכְנָה הַתַּפְלּוֹ בְּהִלִּיכָה עַל רִגְלֵיכֶם אוֹ בְּרִכְיָה (עַל אֲמֻצֵּי נְסִיעָה). אַךְ בְּהִיוֹתְכֶם בְּמָקוֹם בָּטוּחַ הַתַּפְלּוֹ אֶל אֱלֹהָ כְּדֶרֶךְ שְׁלֹמֶדְכֶם מִה שְׁמִקְדָם לֹא הֵייתֶם יוֹדְעִים.

240. אֱלֹהָ אֲשֶׁר עוֹמְדִים לְמוֹת וְיִשְׁאִירוּ נָשִׁים (אֲלֻמָּנוֹת) אַחֲרֵיהֶם, יֵשׁ לְצוֹת לְנָשִׁים פְּרִנְסָה לְמִשְׁךְ שְׁנָה שְׁלָמָה, וּלְהִשָּׂאֵר בְּמִשְׁךְ שְׁנָה בְּבֵית שְׁגָרוֹ בּוֹ. אוּלָם אִם תַּעֲזֹבְנָה הַבֵּית מְרֻצוֹן, אַתֶּם לֹא אַחֲרָאִים לָמָּה שְׁתַּעֲשִׂינָה בְּעֶצְמוֹ¹ מִה שֶׁהוּא מְקַבֵּל. אֱלֹהָ הוּא עֹזֵז וְחָכָם.

241. חוֹבָה הִיא עַל הִירָאִים לְהַבְטִיחַ לְנָשִׁים הַמְגֻרְשׁוֹת אֲמֻצֵּי מַחֲיָה כְּמִקְבֵּל.

242. כִּן יִבְחִיר אֱלֹהָ לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו לְמַעַן תִּבְיִנוּ.

קטע 32

243. הֵאֵם לֹא שְׁמַעְתָּ עַל אֱלֹהָ אֲשֶׁר בָּרָחוּ בְּאֲלִפִּיהֶם מִבְּתֵיָהֶם לְמַעַן יִנְצְלוּ מִמָּוֶת, אָמֵן אֱלֹהָ אֲמַר לָהֶם, «מוֹתוּ!» וְאַחֵר הִחֲיָה אוֹתָם. הֵן אֱלֹהָ רַב-חֶסֶד עַל בְּנֵי הָאָדָם, אַךְ רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם מִפִּירִים תּוֹדָה.²

244. הִלְחַמְנוּ בַּשָּׂבִיל אֱלֹהָ,³ וּדְעוּ כִּי אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

245. כָּל מִי שֶׁגָּמַל לְאֱלֹהָ גָּמוּל חֶסֶד,⁴ אֱלֹהָ יַכְפִּיל לוֹ כָּפֹל כְּפָלִים.⁵ וְאֱלֹהָ נוֹתֵן פֶּעַם בְּצֻמָּצוֹם וּפֶעַם נוֹתֵן בְּיָד נְדִיבָה, וְאֵלָיו תּוֹשְׁבוּ

246. הֵאֵם לֹא שְׁמַעְתָּ עַל מִנְהִיגֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַחֵר מוֹסָא (מֹשֶׁה), אֲשֶׁר אָמְרוּ לְנָבִיא שְׁלֵהֶם, «בְּחַר לָנוּ מִלֵּךְ לְמַעַן נִלְחַם בַּשָּׂבִיל אֱלֹהָ!» אָמַר לָהֶם, «הֵאֵם לְאַחֵר שִׁנְצָה עֲלֵיכֶם לְהִלָּחֵם לֹא תִלָּחֲמוּ?» אָמְרוּ, «וְלָמָּה לֹא נִלָּחֵם בַּשָּׂבִיל אֱלֹהָ לְאַחֵר שֶׁגִּרְשָׁנוּ מִבְּתֵינֵנוּ וְאַבְדָנוּ אֶת בְּנֵינוּ?» אוּלָם כְּאֲשֶׁר נִצְטוּוּ לְהִלָּחֵם, פָּנוּ עָרֶף, פָּרַט לְמַעֲטִים מֵהֶם, וְאֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִי הֵם הַחוֹטְאִים.

1. זאת אומרת להתחתן. במקרה כזה לא מותר לאנשי המשפחה להתערב ולמנוע מהן להתחתן.

2. ר' סורת אל-אנפאל 8: 24; סורת אל-אנעאם 6: 123; וסורת אד-דוח'אן 44: 56.

3. שביל אללה, בערבית «في سبيل الله» למען אללה, או בשביל אללה, מונח כולל כל מיני מעשים טובים במיוחד מלחמה נגד אויבי אללה והחברה מחוץ לחברה ומתוכה (למען אללה).

4. בערבית «قرض حسن» הלוואת חסד, גמול חסד.

5. ר' סורת סבא' 34: 39; וסורת את-תע'אבון 64: 17.

247. וְהִנְבִּיא שְׁלֵהֶם אָמַר לָהֶם, «אַלֶּלָה בָּחַר לָכֶם טָאֻלוֹת כְּמִלְךָ עֲלֵיכֶם». אָמְרוּ, «אֵיךְ יִמְלֹךְ הוּא עֲלֵינוּ וְאֶנְחֵנוּ רְאוּיִים יוֹתֵר מִמֶּנּוּ לְמַלּוּכָה? וְגַם עֲשֹׂר רַב אֵין לוֹ». אָמַר, «אַלֶּלָה בָּחַר בּוֹ לְמִלְךָ עֲלֵיכֶם, וְהִרְבָּה לוֹ דַּעַת וְקוֹמָה». אֶלֶלָה נוֹתֵן מַלְכוּת לְמִי שִׁירָצָה, וְאַלֶּלָה רַב-אֶמְצָעִים וְרַב-דַּעַת.

248. וְאָמַר לָהֶם נְבִיאָם, «הָאוֹת לְאֲשׁוֹר מַלְכוּתוֹ יִנָּתֵן לָכֶם בְּבֹא אֲרוֹן הַבְּרִית אֲלֵיכֶם עִם הַשְּׂכִינָה בְּתוֹכּוֹ מִרְבוֹנְכֶם וּשְׂרִידִים שֶׁהִשְׁאִירוּ בְּנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל מוֹסֵא וּבְנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל הָאֲרוֹן (אֶהְרֹן) כְּאֲשֶׁר הוּא נִשָּׂא עַל יְדֵי הַמַּלְאָכִים. בְּזֹאת יֵשׁ לָכֶם אוֹת, אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם».

קטע 33

249. כְּאֲשֶׁר יָצָא טָאֻלוֹת עִם הַחִילִים שָׁלוֹ, אָמַר, «הִנֵּה אֶלֶלָה מְנַסָּה אֶתְכֶם בְּנֶהֱר. מִי שִׁישְׁתָּה מִמֶּנּוּ לֹא לִי הוּא, אֵד מִי שֶׁלֹּא יִטְעֵם מִמֶּנּוּ לִי הוּא, וְגַם כָּל הַשּׁוֹתֶה רַק בְּמִלּוֹא יָדוֹ». (וְכֹאשֶׁר הִגִּיעוּ אֶל הַנֶּהֱר) רַבָּם שָׁתוּ עַד לְרוּיָה מִמֶּנּוּ, פָּרַט לְמַעֲטִים, וּבַחֲצִיתוֹ אֶת הַנֶּהֱר יָחַד עִם נְאֻמָּיו, אָמְרוּ, «אֵין בְּכַחֲנוּ לְהִלָּחֵם הַיּוֹם בְּג' אֱלוֹת (בְּגִלְת) וְחִילָיו». וְרַק אֶלָּה שִׁיָּדְעוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לְכַגֵּשׁ אֶת אֶלֶלָה, אָמְרוּ, «כְּמָה פְּעָמִים הִקְבוּצָה הַקִּטְנָה נִצָּחָה בַּעֲזָרַת אֶלֶלָה קְבוּצָה גְּדוֹלָה מִמֶּנָּה. אֶלֶלָה הוּא עִם הַסְּבָלָנִים».

250. וְכִשְׁעָמְדוּ פָּנִים אֶל פָּנִים מוֹל ג' אֱלוֹת (גִּלְת) וְחִילָיו, אָמְרוּ, «רְבוּיָנוּ! הַשֶּׁרָה סְבָלָנוֹת עֲלֵינוּ, חִזַּק אֶת מַעֲמָדְנוּ, וְעִזֹּר לָנוּ לְגִבּוֹר עַל הַכּוֹפְרִים».

251. וּבַעֲזָרַת אֶלֶלָה הֵם הִבִּיסוּ אוֹתָם, וְדֹאוּד (דָּוִד) הִרָג אֶת ג' אֱלוֹת, וְאַלֶּלָה נָתַן לוֹ אֶת הַמְּלוּכָה וְאֶת הַחֲכָמָה וְלָמַדְהוּ מִכָּל מַה שִׁירָצָה. וְלוֹלֵא הִדִּף אֶלֶלָה בְּנֵי הָאָדָם, אֶלָּה בִּידֵי אֶלָּה, נִשְׁחַתָּה הָאָרֶץ. אֶלֶלָה הוּא רַב-חֹסֵד לְכָל הַבְּרוּאִים.

252. אֶלָּה אוֹתוֹת אֶלֶלָה נִקְרָא אוֹתָם לְפָנֶיךָ (מוֹחֲמִד) בְּאַמָּת,¹ וְאַתָּה הִנֵּךְ אֶחָד מִן הַשְּׁלִיחִים.

חלק 3

253. אלה השליחים, העדפנו אחדים מהם על פני אחדים. יש בהם אחדים אשר דבר אלה אתם, ואחדים מהם פאלה שהעלה בדרגות. ולעיסא בן מרים נתנו אותות בהירים, ונזקנו אותו ברוח הקדש, לו רצה אלה לא היו אלה שבאו אחריהם מחלקים ביניהם לאחר שנתנו להם האותות הבהירים, ואולם הם נחלקו ביניהם: כי חלק מהם האמינו וחלק כפרו. אלו רצה אלה, לא היו נלחמים ביניהם. ואלה פועל כרצונו.

קטע 34

254. הוי המאמינים! הוציאו מן הממון שהענקנו לכם, לפני שביא יום שאין בו מקח וממכר, ולא קשרי ידידות, ולא תתקבל כל התערבות, והכופרים הם החוטאים.¹

255. אלה, אין אלה זולתו, החי והנצחי, לא תאחו אותו תנומה ולא שנה. לו כל אשר בשמים וכל אשר בארץ. ומי זה אשר יבוא בהמלצה לפניו אלא ברשותו? הוא יודע את אשר לפניו ואת אשר אחריהם, והם לא יוכלו להשיג מאומה מידעתו אלא ברשותו. הכורסי שלו (כסאו)² מכיל שמים וארץ, ולא תכבד עליו שמירתם. והוא העליון והעצום.

256. אין לכפת דת בפח,³ כי כבר הברר הישר מן התעיה. כל הכופר בטאע'ות (אלילים) ומאמין באלה מחזיק בקשר האמיץ הבילתי מנתק,⁴ כי אלה שומע ויודע.

257. אלה הוא מגן על המאמינים ומעבירם מן החשכה אל האור, אולם הכופרים, הטאע'ות (האלילים) מגנים עליהם, ונעבירו אותם מן האור אל החשכה.⁵ אלה משוכני האש ולנצח יהיו בה.

קטע 35

258. האם לא ראית את האיש אשר התנפח עם אבראהים בדבר רבונו בגלל שאלה נתן לו את המלוכה? כשאבראהים אמר לו, רבוני הוא אשר

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 101.

2. כסאו: מונח זה העניק לפסוק זה את הכינוי «אית אל-כורסי, פסוק הכסא». המוסלמים נותנים חשיבות מיוחדת לפסוק זה, והם קוראים אותו כל הזמן מבקשים ברכתו של אלה.

3. אלה מצווה על המוסלמים לא לכפות אסלאם על איזה שהוא בן אדם משום שאסלאם הוא מתנה שאללה מעניק למי שהוא ירצה. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 125 ; וסורת אז-זומר 39 : 22.

4. הקשר האמיץ הוא דת האסלאם.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 122, ופ' 153.

יחיה וימית. אמר, גם אני אחיה ואמית. אז אמר אברההים, אלה יביא את השמש מן המזרח, תביא אתה אותה מן המערב. אז נדהם הכופר. אלה לא ידריך את הרשעים.

259. או מה אתה חושב על האיש, אשר עבר בעיר שחרבה על כל בניניה, אמר, «איך יוכל אלה להחיותה לאחר מותה?» אז המיתו אלה מאה שנים, ואז החיה אותו ואמר לו, «כמה זמן שהית בין המתים?» אמר, «שהיתי יום או חלק מיום». ואז אמר לו אלה, «לא, כי מאה שנים שהית. הבט אל מאכלך ומשקך לא השתנו, והבט אל חמורך. כך נעשה ממך אות לבני האדם. והבט אל העצמות, איך נקים אותן ואחר כך נכסה אותן בשר». לאחר שנתברר לו הדבר, אמר, «מכיר אני כי אלה הכל-זלל».
260. וכאשר אברההים אמר, «רבוני! הראה לי איך תחיה את המתים». אמר (אלה), «האם לא תאמין?» אמר (אברההים), «בדאי, כן. אבל למען ירגע לבי». אמר אלה, «קח ארבעה מיני צפורים וצרף אותם אליך (ונחתך אותן לחתיכות), ושים כל חתיכה על הר, אחר קרא אליהן, ובמהירות יבואו אליך עפים. דע כי אלה עזוז וחכם».

קטע 36

261. משלם של אלה המוציאים מכספם למען אלה כגרעין שהצמיח שבע שבולים, ובכל שבלת מאה גרעינים. אלה כפיל למי שיצרחה, ואלה רב-חסד ויודע.
262. המוציאים מכספם בשביל אלה, ואינם מלזים את תרומתם בדברי התברבות ופגיעה, הנה שכרם אצל רבונם, ולא עליהם הפחד ולא עליהם הגון.
263. אמירת דברים יפים (למבקש עזרתכם) וסליחה יותר טוב מצדקה אשר תבוא אחריה פגיעה. ואלה בלתי-זקוק לדבר ומתון.
264. הוי המאמינים! אל תבטלו את הצדקה שלכם על ידי התברבות ופגיעה, כמותו אדם המוציא מכספו כדי להראות לבני האדם, ואינו מאמין באלה וביום האחרון. דומה הוא לסלע מכסה עפר; שגשם שוטף פגע בו, והשאירו צחיח. כך גם הם לא יפיקו דבר ממה שעשו. ואלה לא ידריך את הכופרים.
265. המוציאים מכספם בבקשם את רצון אלה, ומתוך רצונם הטוב, נמשלו לגן על רמה שירד עליו גשם שוטף, לכן הכפיל את יבולו, ובאין גשם, יספיק לו הטל. ואלה רואה את מעשיכם.

266. הִירְצָה הָאֶחָד מֵכֶם שִׁיְהִיָּה לוֹ גֹן תְּמָרִים וְעֵנָבִים וּמִכָּל הַפְּרוֹת, אֲשֶׁר נִהְרוֹת זֹרָמִים תַּחְתָּיו, אִךְ לֵעַת זָקְנָתוֹ יִהְיוּ לוֹ יְלָדִים חֲלָשִׁים, וְהֵגֶן יִפְגַּע בְּסִעְרָה הָרַת אֵשׁ שֶׁתִּשְׂרֹף אוֹתוֹ? כִּדּוּ בְּהִיר לָכֶם אֶלְלָה אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּחֲשֹׁבוּ עָלֵיהֶם.

קטע 37

267. הִזֵּי הַמַּאֲמִינִים! הוֹצִיאוּ (בְּשָׁבִיל אֶלְלָה) מִן הַמִּבְחָר שְׁאִסְפִּיתֶם, וּמִמָּה שֶׁהוֹצֵאנוּ לָכֶם מִן הָאֲדָמָה, וְאַל תִּבְחְרוּ אֶת הַפָּחוֹת שֶׁבּוֹ לָתֵת (בְּשָׁבִיל אֶלְלָה), אֲשֶׁר לֹא הֵייתֶם לוֹקְחִים לַעֲצֻמְכֶם אֶלָּא אִם תַּעֲלִימוּ עֵין. דַּעוּ כִּי אֶלְלָה בְּלִתִּי-זָקוּק לְדָבָר וּמִשְׁבָּח.
268. הַשֵּׁטָן יַפְחִיד אֶתְכֶם בְּעֵי, וּמִצָּה עֲלֵיכֶם לַהֲיוֹת מְשַׁחֲתִים, וְאֵלּוּ אֶלְלָה מִבְּטִיחַ לָכֶם סְלִיחָה מִמֶּנּוּ וְחֶסֶד, אֶלְלָה רַב-אֲמָצְעִים וְיֹדֵעַ.
269. הוּא (אֶלְלָה) יִתֵּן אֶת הַחֲכָמָה לְאֲשֶׁר יִרְצָה. וּמִי שֶׁמִּקְבֵּל הַחֲכָמָה (מֵאֶלְלָה) יִזְכָּה בְּרַב טוֹבָה. רַק בַּעֲלֵי בִינָה יִזְכְּרוּ.
270. כָּל תְּרוּמָה שֶׁתִּתְּרֻמוּ וְכָל נֶדֶר שֶׁתִּתְּדְרוּ, אֶלְלָה יַדַּע אוֹתָם. וְלַכּוֹפְרִים אֵין עוֹזְרִים.
271. אִם תִּתְּנוּ צִדְקָה בְּגִלּוּי טוֹב הוּא, אִךְ אִם תִּסְתִּירוּ אוֹתָהּ וְתִתְּנוּהָ לַעֲנִיִּים יוֹתֵר טוֹב לָכֶם, וְאֶלְלָה יַכְפֹּר לָכֶם מִרְעוֹתֵיכֶם. אֶלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
272. אֵין אֶתָּה (מוֹחֲמַד) אַחֲרָאִי לְהַדְרִכְתֶּם, כִּי אֶלְלָה מְדַרְיָךְ אֶת מִי שֶׁיִּרְצָה. וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, לְנַפְשְׁכֶם הוּא, וְלֹא תּוֹצִיאוּהָ אֶלָּא לְרָצוֹת פְּנִי אֶלְלָה. כָּל הַטּוֹב שֶׁתּוֹצִיאוּ יוֹחֲזֵר וְיוֹכַפֵּל לָכֶם (בְּיוֹם הַדִּין) וְלֹא תַעֲשֹׁקוּ,
273. (הַצִּדְקָה שֶׁתּוֹצִיאוּ) הִיא מִיַּעֲדֵת לַעֲנִיִּים אֲשֶׁר אֵינֶם יְכוּלִים לְנוֹעַ בְּאַרְץ לְצִרְכֵי פְּרִנְסָתָם בְּגִלָּל אֲמוֹנָתָם בְּאֶלְלָה. וּמִי שֶׁלֹּא מִכִּיר אוֹתָם וְאֶת הַמַּצָּב שֶׁלָּהֶם יַחֲשֹׁבֵם לַעֲשִׂירִים, כִּי נִמְנָעִים הֵם מִלְּבַקֵּשׁ צִדְקָה, אוֹלָם תִּכְרִים בְּסִימָנָם, אֵין הֵם שׁוֹאֲלִים טוֹבָה מֵאֲנָשִׁים בְּהַפְצָרָה. כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, אֶלְלָה יוֹדֵעַ אוֹתוֹ.

קטע 38

274. כָּל אֶלָּה שֶׁמוֹצִיאים בְּסָפֶם (בַּצִּדְקָה) לִילָה וְיוֹם בְּסִתֵּר וּבִגְלוּי, לָהֶם שְׁכָרָם אֶצֶל רַבּוֹנָם, וְלֹא עֲלֵיהֶם מוֹרָא וְלֹא יִגּוֹן.
275. הָאוֹכְלִים רַבִּית לֹא יָקוּמוּ לְתַחֲיָה (בְּיוֹם תַּחֲיַת הַמֵּתִים) אֶלָּא כִּפִּי שִׁיקוּם מִי שֵׁישׁ בּוֹ שִׁמְךָ שֶׁל שְׁעוֹן, קָם וְנוֹפֵל. זֹאת בְּגִלָּל שֶׁאֲמָרוּ, «מִקָּח וּמִמְכָּר כְּמוֹ רַבִּית». וְאוֹלָם אֶלְלָה הִתִּיר אֶת הַמִּקָּח וְהַמִּמְכָּר וְאֶת הָרַבִּית אָסַר.

לכו, כל מי שהגיעה אליו אזהרה זו מרבונו, והפסיק לאכל רבית, יחזיק באשר כבר קבל, ואללה יטפל בענינו. אך אשר לשוב (לקחת רבית), אלה משוכני האש ולנצח יהיו בה.

276. אללה ימחק את הרבית ויכרה את הצדקה. אללה אינו אוהב כל כופר וחוטא.

277. אך אלה אשר האמינו ועשו את הטוב, והקימו את התפלה ונתנו את הזכאת, להם שכרם אצל רבונם, ולא עליהם הפחד ולא עליהם הגון.

278. הוי המאמינים! יראו את אללה, והניחו מה שנותר לכם מן הרבית אם באמת מאמינים אתם,

279. ואם לא תעשו כן, הכינו את עצמכם למלחמה באללה ושליו, ואולם אם תחזרו בתשובה, תקבלו בחזרה את הקרן של הונכם, לא תעשקו ולא תעשקו.

280. ואם במצוקה הוא (החייב), תנתנו לו ארבה (עד אשר ירחב לו), ואם תעשו עמו צדקה (שלא לגבות את החוב), טוב לכם, לו ידעתם.

281. יראו את היום בו תחזרו אל אללה, ואז תקבל כל נפש את המגיע לה, והם לא יעשקו.

קטע 39

282. הוי המאמינים! כאשר אתם נותנים חוב ביניכם לזמן קבוע, עשו זאת בכתב, וצריף לכתב לכם כותב בצדק. אסור לכותב לסרב מלכתב כאשר למדחו אללה. עליו לכתב, והחייב יכתיב לו, ויירא את אללה רבונו, ולא נפחית מחובו מאומה. אם החייב היה בלתי שפוי או חלוש בדעתו שאינו מסוגל להכתיב, יכתיב הממנה עליו בשמו בצדק. הקימו שני עדים מקרב אנשיכם. אם לא ימצאו שני אנשים, כי אז איש אחד ושתי נשים אשר אתם מרצים מהן כעדות, שאם תשגה האחת, תזכיר לה האחרת. ואסור לעדים לסרב מלהעיד בכל זמן שיתבקשו להעיד. ואל תתשללו בכתיבת החוב בין אם קטן הוא או גדול, ואת מועד פרעונו. דרך זו כשרה יותר בעיני אללה וטובה יותר לשמירת העדות ולמניעת ספקות. ואולם אם סחורה זמינה היא אשר תמסרוה מיד ליד ביניכם, אין בעיה אם לא תכתבוה. הקימו עדים לכל עסקה שתעשו, מבלי שתשתמשו בלחץ נגד כותב או עד, כי אם כה תעשו, יהיה זה חטא מצדכם. לכו יראו את אללה, ואללה ילמדכם, ואללה יודע כל דבר.

283. ואם נוסעים אתם, ולא תמצאו כותב, הפקידו פקדון. אם מוסר אדם פקדון לרעהו, חייב מקבל הפקדון להחזירו כמצות אלה רבונו. ולא תעלימו את העדות, ואשר יעלים אותה בלבדו אשם הוא, כי אלה יודע את מעשיכם.

קטע 40

284. לאלה כל מה שבשמים ומה שבארץ, ובין אם תגלו או תסתירו את מה שבנפשכם, אלה ישפט אתכם עליו, ואחר יסלח למי שירצה ויעניש את מי שירצה, כי אלה הכל-יכל.

285. השליח (מוחמד) האמין במה שהורד אליו מרבונו, וגם כן המאמינים. כל אחד האמין באלה ובמלאכיו, ובספריו¹ ובשליחיו, מבלי להפלות בין אחד משליחיו, ואומרים, שמענו וצייתנו, סלח לנו רבונו, וסוף כלם לחזר אליך.

286. אלה, אינו מטיל על נפש לשאת יותר מכפי יכולתה, ותקבל את שכרה לפי מעשיה הטובים, ותקבל את ענשה לפי חטאייה. רבונו! אל תכעס עלינו אם נשפח או נשגח, רבונו! אל תטיל עלינו נטל כפי שהטלת על אלה שקדמו לנו. ואל תטיל עלינו במה שאין בכחנו לשאת, וסלח לנו, ומחל לנו, ורחם עלינו, כי אתה השולט בנו, והענק לנו נצחון על האנשים הכופרים.

1. ספרי אלה הם: התורה, האנגיל, והקוראן.

3

סִוֵּרַת אֶאֱל עֶמְרָאן מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם

סורה זו קיבלה את שמה מן השם «אאל עֶמְרָאן, מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם» הנזכר בפסוקים 33 - 37. משפחת עמראן היא משפחת «מרים» אמו של הנביא «עיסא בן מרים», ולא משפחת מוסא והארוֹן. השם «אאל עֶמְרָאן» הופיע בסורה זו בפעם ראשונה. סורה זו הורדה במדינה אחרי סורת אל-אנפאל 8, ופסוקיה מאתים. קיבלה את שמה «מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם» מפסוק שלושים ושלושה.

סורת אאל עמרן 3

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֵן וְהַרְחִים

קטע 1

1. א.ל.מ.¹
2. אֱלֹהֵה, אֵין אֱלֹהֵה אַלֵּא הוּא, חַחֵי וְהַקְּסִים,
3. הוּא הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם אֱלִיד (מוֹחַמַד) הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) בְּאַמַת מֵאֲשֶׁר אֵת (סִפְרֵי הַקֹּדֶשׁ) שֶׁהוֹרִידוּ לְפָנָיו, וְגַם הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֵת הַתּוֹרָה וְהָאִנְג'ִיל (הָאִוֶּנְגִ'לִיוֹן),
4. מִקֹּדֶם כְּהַדְרִיכָה לְבְנֵי אָדָם, וְהוֹרִיד אֵת הַפּוֹרְקָאן.² הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת אֱלֹהֵה, לָהֶם עֵנֶשׁ קָשָׁה (בְּיוֹם הַדִּין), כִּי אֱלֹהֵה עֲזוּז וּבָעַל עֲנָשִׁין.
5. אֱלֹהֵה, אֵין דְּבַר בְּאַרְצָא אוֹ בְּשָׁמַיִם שֶׁנִּסְתֵּר מִמֶּנּוּ.
6. הוּא שְׁעֶצֶב דְּמוֹתֶכֶם בְּרַחֵם כְּרִצּוֹנוֹ, וְאֵין אֱלֹהֵה מִבְּלַעַדְיוֹ, וְהוּא הָעֲזוּז וְהַחֲכָם.
7. הוּא שֶׁהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם אֱלִיד (מוֹחַמַד) אֵת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן). יִשְׁנֵם בּוֹ אוֹתוֹת מִדְּקִים, וְהֵם יִסּוּד הַסֵּפֶר,³ וְאַחֲרֵים הַמְּשַׁתְּמָעִים לְכֻמָּה פָּנִים. אֵלֵה אֲשֶׁר תַּעֲיָה בְּלִבָּם בּוֹחֲרִים אֵת הָאוֹתוֹת הַמְּשַׁתְּמָעִים לְכֻמָּה פָּנִים כְּדִי לַעֲוֹר סִפְקוֹת, וְכַדִּי לְפָרְשׁוֹ כְּחַפְצָא לִבָּם, וְאוּלָם רַק אֱלֹהֵה יַדַּע אֵת פִּשְׁרוֹ. הַמְּשַׁרְשִׁים בְּחֻכְמָה וּבִידַע אוֹמְרִים, אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בּוֹ, הַכֹּל מֵעַם רְבוּנְנוֹ. רַק בְּעֲלֵי הַבִּינָה יִזְכְּרוּ.
8. רְבוּנְנוֹ! אַל תַּתְּעָה אֵת לְבוֹתֵינוּ לְאַחַר שֶׁהַדְרִכְתֵּנוּ, וְתוֹן לָנוּ רַחֲמִים מֵאַתָּה, כִּי אַתָּה הוּא הַנוֹתֵן בְּשִׁפְעָא.
9. רְבוּנְנוֹ! אַתָּה תֵּאַסֹּף אֵת כָּל בְּנֵי הָאָדָם בְּיוֹם אֲשֶׁר אֵין סִפְקָא בְּבוֹאוֹ (יוֹם הַדִּין). אֱלֹהֵה לֹא יִפֹּר הַבִּטְחָה.

קטע 2

10. הַכּוֹפְרִים, לֹא יַעֲזֹר לָהֶם רְכוּשָׁם וְלֹא בְּנֵיהֶם בְּמֵאוּמָה אֲצֵל אֱלֹהֵה, אֵלֵה יִהְיוּ דְלָק הָאֵשׁ.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. הפורקאן, אחד מכינויי הקוראן, המבדיל בין אמת ושקר.

3. בערבית, «אום אל-כתאב, אם הספר», או «הלוח השמימי».

11. כְּמִנְהַג אֲנָשֵׁי פְּרָעָה וְאֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם, כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְאֵלֶּלָה הָעֲנִישׁ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם. וְהַעֲנֵשׁ שֶׁל אֵלֶּלָה קָשָׁה מְאֹד.¹
12. אָמַר לְכוּפְּרִים! תִּנְאַחוּ וְתִאֲסְפוּ אֶל גֵּיהֶנֶם. כִּמְהָ רַע מְקוֹם הַמְּנוּחָה!
13. כִּבְרָה הִיָּה לָכֶם אוֹת בְּשָׁנֵי מַחֲנוֹת אֲשֶׁר נִכְּגָשׁוּ (בְּבִדָּר);² מַחֲנֶה אֶחָד לֶחֶם לְמַעַן אֵלֶּלָה,³ וְהַשָּׁנִי כֶּפֶר.⁴ הַמֶּאֱמִינִים רְאוּ בְּעֵינֵיהֶם אֶת מַחֲנֶה הַכוּפְּרִים כְּאֵלוּ הִיָּה כְּפָלִים מִמֶּסְפָּרָם הֵם.⁵ כִּדּוּ מִנְחִיל אֵלֶּלָה נֶאֱחָו לְמִי שְׂיִרְצָה. וּבִזְהָ יֵשׁ לְקַח לְבַעֲלֵי בִינָה.
14. הָאֲנָשִׁים מִקְּסָמִים בְּאַהֲבַת הַחֶשֶׁק לְנָשִׁים וּלְבָנִים וּלְאוֹצְרוֹת זָהָב וְכֶסֶף, וְסוּסִים מְצִינִים, וּמִקְנֶה, וְזֶרַע. כֹּל זֶה תִּעֲנוּג וְזִמְנֵי שֶׁל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲמָנָם הַתִּעֲנוּג הַנֶּאֱחָי הוּא אֵצֶל אֵלֶּלָה.
15. אָמַר! הָאֲגִיד לָכֶם מֶה טוֹב לָכֶם יוֹתֵר מִכֹּל זֶה! לִירְאִים יֵשׁ אֵצֶל רְבוּנָם גָּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם לְנֶאֱחָח יַחֲיוּ בָּהֶם, וּבְנוֹת זֹג מְטַהֲרוֹת, נוֹסֵף לְכֹל זֶה יִקְבְּלוּ הָרָצוֹן שֶׁל אֵלֶּלָה. וְאֵלֶּלָה מְשִׁיגִים עַל עֲבָדָיו.
16. הָאוֹמְרִים, רְבוּנוּ! אָנוּ מֶאֱמִינִים בָּךְ, סִלַּח לָנוּ עַל חֲטֵאֵינוּ, וּשְׁמֹר עָלֵינוּ מַעֲנֵשׁ הָאֵשׁ.
17. בַּעֲלֵי הַסִּבְלָנוּת, וְאֲנָשֵׁי הָאֲמָת, וְהָאֲדוּקִים, הַמוֹצִיאִים מִמּוֹן (כְּצִדְקָה), וְהַמְתַּפְּלִים לְסִלִּיחָה עִם שָׁחַר.
18. אֵלֶּלָה הָעִיד כִּי אֵין אֵלֶּה זֹלָתוֹ, וְכֹן (הַעִידוּ) הַמְּלָאכִים, וּבַעֲלֵי הַדַּעַת, עוֹמֵד בְּצִדְקָה. אֵין אֵלֶּה זֹלָתוֹ, הָעִזּוֹ וְהַחֶכֶם.
19. הַדַּת הָאֲמָתִית אֵצֶל אֵלֶּלָה הִיא דַּת הָאֲסֻלָּא. אֵלֶּה שֶׁנִּתֵּן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנֹּצְרִים), לֹא נִחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם אֵלָּא מִתּוֹךְ קִנְיָה מִצָּדָם (לְדַת הָאֲסֻלָּא) לְאַחֵר שֶׁהִגִּיעָה אֲלֵיהֶם הַדַּעַת. וּמִי שֶׁכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹת אֵלֶּלָה, הֵנָּה אֵלֶּלָה מִהִיר-חֶשְׁבוֹן.
20. אִם יִתְנַכְחוּ אֶתְךָ (מוֹחֲמָד), אָמַר, «הַתְּמַסְרֵתִי לְאֵלֶּלָה אֲנִי וְהַחֲסִידִים שְׁלִי. וְאָמַר לְאֵלֶּה אֲשֶׁר נִתֵּן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנֹּצְרִים) וּלְאֵלֶּה שְׁלֹא

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 52.

2. בדר : מקום בין מכה ואל-מדינה שבו המאמינים ניצחו את הכופרים של מכה בשנה השנית להג'רא בפעם הראשונה מאז קום האסלאם במכה.

3. המחנה שלחם למען אלה, הוא המחנה של המוסלמים של מדינה.

4. המחנה הכופר הוא המחנה של קוריש. הכופרים של מכה.

5. בעצם מספר הכופרים היה פי שלושה או ארבעה יותר מהמוסלמים, ולראות אותם פי שניים יותר מהם הקל עליהם ונתן להם בטחון עצמי. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 44.

נתן להם ספר, האם התמסרתם לאללה? ואם הם התמסרו, הם כבר הדרך. ואם יפנו ערף, (אין אתה אחראי להם), כי עליך רק להודיע להם. ואללה משגיח על עבדיו».

קטע 3

21. הכופרים באותות אללה, וההורגים את הנביאים בלי צדק, וגם הם הורגים את האנשים אשר יצו אותם על צדק. אלה בשר להם כי אנשים מכאב.
22. וכל מעשיהם בעולם הזה יאבדו להם, ובעולם הבא לא יהיה להם עוזר.
23. הלא ראינו את אלה אשר ידעו מנה מן הספר (התורה) מזמנים לבוא אל ספר אללה (הקוראן) למען ישפט ביניהם, והנה חבורה מהם התרחקה וסרבה.
24. זאת כי אמרו, «לא תגע בנו האש אלא לימים ספורים». השלה אותם מה שבדו בדת שלהם.
25. ומה יעשו כאשר נאספם ביום (יום הדין) שאין ספק בו, כשכל נפש תקבל את גמולה, והם לא יקפחו.
26. התפלל! «אללה! מולך המלכות, הנך מעניק מלוכה למי שתראה, ותפקיע את המלוכה ממי שתראה, אתה נותן עז למי שתראה, ומשפיל את מי שתראה, בידך כל הטוב, ואתה הכל-יכל».
27. אתה מחדיר הלילה לתוך היום, ומחדיר את היום לתוך הלילה, ומוציא את החי מן המת ואת המת מן החי, ותשלח פרנסה לאשר תראה בלי הגבלה».
28. אל יקחו המאמינים את הכופרים למגנים במקום המאמינים. וכל העושה זאת, אין לו מה לקוות מאללה, אלא אם תעשו זאת להגן על עצמכם מפני סכנה. אללה יזהירכם ממנו, כי אל אללה הכל חוזרים.
29. אמר! אם תסתירו אשר בלבותיכם (מן הידידות לכופרים) או תגלוהו, אללה ידע אותו, כי הוא יודע את כל אשר בשמים ואשר בארץ, ואללה הכל-יכל,
30. ביום אשר בו תמצא כל נפש את כל מעשיה הטובים והרעים נצבים לפניו, אז תראה כל נפש שיהיה בינה לבין מעשיה הרעים מרחק מאוד גדול. אללה מזהירכם ממנו, אך הוא רחום בעבדיו.

קטע 4

31. (הוי מוחמד!) אָמַר: «אַם אוֹהֲבִים אַתֶּם אֶת אֵלֶּה, תֵּאַמִּינוּ בִּי וְנִהְיֶה כָּפִי שְׂאֵנִי נוֹהֵג, אֲזִי יֵאָהֲבֶכֶם אֵלֶּה וְיִסְלַח לָכֶם עַל חֲטָאֵיכֶם. אֵלֶּה סוֹלַח וְרַחוּם».
32. אָמַר! «צִיְתוּ לְאֵלֶּה וְלִשְׁלִיחַ (מוֹחַמַד)», וְאַם יִפְנוּ עֲרֹף, הִנֵּה אֵלֶּה אֵינּוּ אוֹהֵב אֶת הַכּוֹפְרִים.
33. אֵלֶּה בָּחַר אֶת אָדָם (הָרֹאשׁוֹן), וְאֶת נוֹחַ (נֹחַ), וְאֶת מִשְׁפַּחַת אַבְרָהָם, וְאֶת מִשְׁפַּחַת עֲמֵרָאן מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם.
34. כֻּלָּם בְּנֵי שׁוֹשֶׁלֶת אַחַת. וְאֵלֶּה שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.
35. כַּאֲשֶׁר אֶשְׁתּוּ שֶׁל עֲמֵרָאן¹ אָמְרָה, «רְבוּנִי! הִנֵּה נִדְרֹתֵי לִךְ אֶת אֲשֶׁר בְּבִטְנִי. אֲנִי קִבַּל מִמֶּנִּי! אֶתָּה הַשׁוֹמֵעַ וְהַיֹּדֵעַ».
36. כַּאֲשֶׁר יִלְדָה אוֹתָהּ, אָמְרָה, «רְבוּנִי! יִלְדֹתִי נִקְבָּה - וְיִדְאִי, אֵלֶּה יֹדֵעַ מַה שְׁיִלְדָה - וְאִין הַזָּכָר כְּנִקְבָּה, וְקִרְאֹתִי אֶת שְׁמָה מְרִים, אֲנִי שְׁמַר עֲלֶיהָ וְעַל צִאָצְאֶיהָ מִפְּנֵי הַשָּׁטָן הָאָרוּר».
37. רְבוּנָה קִבַּל אוֹתָהּ (הַבַּת) קִבְּלָה טוֹבָה, וְהַצְמִיחַ אוֹתָהּ כְּצֶמַח טוֹב, וְיִמְנָה לָהּ אֶת זָכְרֶיהָ (זְכָרֶיהָ) לְאָמֶן. בְּכָל פַּעַם שֶׁבִּקֵּר אֶצְלָה זָכְרֶיהָ בְּמָקוֹם עֲבוֹדָתָהּ אֶת אֵלֶּה, מִצָּא אֶצְלָה מְזוֹן. אָמַר, «מְרִים מֵאִין לִךְ זֶה?» אָמְרָה, «מֵאֵת אֵלֶּה הוּא». אֵלֶּה מִפְּרִינֵס אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה בְּלֹא חֲשָׁבוֹן.
38. שֵׁם זָכְרֶיהָ הַתְּפִלָּה אֶל רְבוּנוֹ, «רְבוּנִי! הַעֲנֵק לִי צִאָצְאִים טוֹבִים מֵאֵתָּךְ, כִּי אֶתָּה שׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה».
39. וְהַמְלָאָכִים קָרְאוּ אֵלָיו בְּעוֹדוֹ עוֹמֵד בַּתְּפִלָּה בְּמִסְגָּד, אֵלֶּה מִבְּשֹׁר לִךְ עַל (בֶּן וְשִׁמּוֹ) יִחְזִיא (יִחְזִינֶן) מֵאֲמִין בְּמִלָּה אֲשֶׁר תִּבּוֹא מֵאֵלֶּה, וְיִהְיֶה רְבוּן, וְטָהוֹר, וְנָבִיא מִן הַיְּשָׁרִים.
40. אָמַר (זָכְרֶיהָ), «רְבוּנִי! כִּיצַד יִהְיֶה לִי בֶן וְאֲנִי מְאוּד זָקֵן וְאֶשְׁתִּי עֲקָרָה?» וְהוּא נִעְנֶה, «כִּדּוּ יִהְיֶה. אֵלֶּה נַעֲשֶׂה כָּל מַה שְׁיִרְצָה».
41. אָמַר (זָכְרֶיהָ), «רְבוּנִי! עֲשֵׂה לִי אוֹת». וְהוּא נִעְנֶה, «הָאוֹת שֶׁלִּךְ הוּא: אֵל תִּדְבֹּר עִם בְּנֵי הָאָדָם שְׁלוֹשָׁה יָמִים אֲלֹא בְּרִמּוֹ. וְהִרְבֵּה לְהַזְכִּיר אֶת רְבוּנִךְ וְהַתְּפִלָּה אֵלָיו עָרֵב וּבִקְרָה».

1. עמראן, האב של מרים אמו של הנביא עיסא אל-מסיח (המשיח).

קטע 5

42. וזכר פאָשר המלאכים אָמרו, «מַרְיָם! אַלְלָה בַּחַר בָּךְ, וְטַהַר אוֹתְךָ, וּבַחַר בָּךְ לַהֲיוֹת מַעַל נְשׁוֹת הָעוֹלָם,
43. מַרְיָם! צִיְיִתִּי לְרִבּוֹנְךָ, וְסִגְדִּי, וְכַרְעִי עִם הַכּוֹרְעִים».
44. זָהוּ אֶחָד מִן הַמַּאֲרָעוֹת הַנִּסְתָּרִים אֲשֶׁר אָנַחְנוּ מַגְלִים אוֹתוֹ לָךְ (הַנְּבִיא), כִּי לֹא הָיִיתָ עִמָּהֶם פֶּאָשֶׁר (הַפִּילוֹ גּוֹרֵל) בְּהַשְׁלִיכֶם אֶת עֲטִיתָם לְמַעַן יִדְעוּ מִי מֵהֶם יִהְיֶה אִמּוֹן אֶת מַרְיָם, וְלֹא הָיִיתָ עִמָּהֶם בְּרִיבָם בִּינֵיהֶם.
45. וְהַמַּלְאכִים אָמְרוּ, «מַרְיָם! אַלְלָה מְבַשֵּׁרְךָ עַל (הַלְדָּת בּוֹ לָךְ) עַל פִּי מֶלֶךְ מַאֲתוֹ, שְׁמוֹ הַמַּסִּיחַ (הַמְּשִׁיחַ) עֵיסָא בֶן מַרְיָם, נִכְבָּד בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וּמִן הַמַּקְרָבִים (לְאַלְלָה).
46. וַיְדַבֵּר אֶל בְּנֵי אָדָם בַּהֲיוֹתוֹ בְּעָרִיסָה וּבְגִיל הַעֲמִידָה, וַיִּהְיֶה מִן הַיִּשְׂרָאִים».
47. אָמְרָה, «רִבּוֹנִי! כִּיצַד יִהְיֶה לִּי בֶן וְאִישׁ לֹא בָא אֵלַי?» נִשְׁנְתָה, «כֵּךְ יִבְרָא אַלְלָה אֶת מַה שְּׂיִרְצָה, וְאִם הִחְלִיט עַל דְּבָר, הוּא יֹאמֶר לוֹ, 'הִיָּה!' וְהִיָּה».
48. הוּא (אַלְלָה) יִלְמְדֵהוּ הַכֶּתֶב, וְהַחֲכָמָה, וְהַתּוֹרָה, וְהָאֱנִי' יֵל.
49. וַיִּשְׁלַח אוֹתוֹ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, (וַיֹּאמֶר לָהֶם), «הִנֵּה בָאתִי אֲלֵיכֶם עִם אוֹת מְרִבּוֹנְכֶם: אֶבְרָא לָכֶם מִטּוֹי דְּמוֹת עוֹף, וְאֶפֶח בּוֹ (רוּחַ), וְהִיָּה לְעוֹף בְּרָצוֹן אַלְלָה. וְאֲנִי אֶרְפָּא אֶת הָעוֹר מִלְּדָה, וְאֶת הַמַּצָּרַע, וְאֶחֱזִיָּה אֶת הַמַּתִּים בְּרָצוֹן אַלְלָה. נוֹסֵף לָכֵל זֶה, אֲנִי אוֹכַל לְהוֹדִיעַכֶם אֶת אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ וּמָה אַתֶּם אוֹגְרִים בְּבִתְיֶכֶם. בְּזֹאת יִהְיֶה לָכֶם אוֹת (שְׁאֲנִי נְבִיא) אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם,
50. וְאֲנִי מֵאֲמִין בַּתּוֹרָה שֶׁבִּין יָדִי, וְלִהְתִּיר לָכֶם חֶלֶק מִמָּה (הָאֵל) שְׁנֶאֱסַר עֲלֵיכֶם. וְהִבֵּאתִי לָכֶם אוֹת מֵעַם רִבּוֹנְכֶם, לָכֵן יִרְאוּ אֶת אַלְלָה וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי.
51. כִּי אַלְלָה הוּא רִבּוֹנִי וְרִבּוֹנְכֶם, עַל כֵּן עֲבֹדוּהוּ, וְזָהוּ דְרָךְ הַיִּשְׂרָאֵל».
52. אַךְ פֶּאָשֶׁר הָרְגִישׁ עֵיסָא (הַמְּשִׁיחַ) בְּכַפִּירְתֶּם, אָמַר, «מִי יִהְיֶה עוֹזְרִי לְאַלְלָה?» אָמְרוּ חֲסִידָיו, «אֲנַחְנוּ נַעֲזֹר לָךְ לְמַעַן אַלְלָה. אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים וְהִיָּה לָנוּ עַד כִּי מִסְלָמִים (מִתְמַסְרִים) אֲנַחְנוּ.
53. רִבּוֹנֵנוּ! אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים פֶּאָשֶׁר הוֹרְדָתָ (מִן הָאֱנִי' יֵל), וְנִלְדָּ אַחֲרֵי הַשְׁלִיחַ (עֵיסָא), עַל כֵּן כָּתַב אוֹתָנוּ עִם הָעֲדִים».
54. הֵם (הַלֹּא מֵאֲמִינִים בְּעֵיסָא) זָמְמוּ נִגְדוֹ, וְאַלְלָה זָמַם, וְאַלְלָה הוּא הַטּוֹב שֶׁבְּזוֹמָמִים.

קטע 6

55. אַלְלָה אָמַר, «עִיסָא! אַנִּי עוֹמֵד לְהוֹצִיאָךְ מִן הָעוֹלָם הַזֶּה וְאַעֲלֶה אוֹתָךְ אֵלַי, וְאַצִּיל אוֹתָךְ מִן הַכּוֹפְרִים, וְאַשִּׁים אֶת הַמַּאֲמִינִים בְּךָ מַעַל הַכּוֹפְרִים עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים, וְאַזְ תַּחֲזְרוּ אֵלַי, וְאַשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם בְּאַשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ .
56. אַךְ אֶת אֲשֶׁר כָּפְרוּ, אַעֲנִישׁ אוֹתָם עֲנֵשׁ קָשָׁה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְאִין לָהֶם כָּל עוֹזָר».
57. אוֹלָם אַלָּה אֲשֶׁר הָאֲמִינִי וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, (אַלְלָה) יִתֵּן לָהֶם אֶת שְׂכָרָם. אַלְלָה אִינוֹ אוֹהֵב אֶת הָרָשָׁעִים.
58. זֶה מַה שֶּׁאַנְחֵנוּ מוֹסְרִים לָךְ (מוֹחֲמַד) הוּא מִן הָאוֹתוֹת וְהַסִּפְרֵי הַמַּחֲכִים הַמִּפְרִיד בֵּין הָאָמֶת וְהַשְׁקָר.
59. הִנֵּה מִשַּׁל עִיסָא אַצֵּל אַלְלָה כְּמִשַּׁל אָדָם, אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתוֹ מֵעֶפֶר, וְאַזְ אָמַר לוֹ, «הִיָּה!» וְהִיָּה.
60. זֶה הָאָמֶת מִרְבוּנְךָ, וְלָכֵן אֵל תִּהְיֶה מִן הַסִּפְקָנִים.
61. אִם יִתְנַכְחוּ אֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוֹתָיו (עִיסָא הַמְּשִׁיחַ) לְאַחַר כָּל הַדַּעַת אֲשֶׁר בָּאָה אֵלַיךְ, אָמַר, «בּוֹאוּ וְנִקְרָא לְבָנֵינוּ וּלְבָנֵיכֶם, וּלְנָשֵׁינוּ וּלְנָשֵׁיכֶם, וְכָלנוּ יַחַד אֲנַחְנוּ וְאַתֶּם, וְנִתְפַּלֵּל כִּי קָלֶלֶת אַלְלָה תַּחֲוִיל עַל הַמְּשַׁקְרִים».
62. זֶהוּ הַסִּפּוּר הָאָמֶתִי. וְאִין אַלָּה זולַת אַלְלָה וְהוּא הָעִזִּיז וְהַחֲכָם .
63. אִם יִפְנוּ עָרְף, הֲרִי אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת הַמְּשַׁחֲיִתִּים.

קטע 7

64. אָמַר, «בַּעֲלֵי הַסִּפְרִי! בּוֹאוּ אֵל דְּבַר נְשׂוּהָ בּוֹ אֲנַחְנוּ וְאַתֶּם ; (וְהוּא) שְׁנַעֲבַד רַק אֶת אַלְלָה, וְלֹא נִשְׁתַּף בּוֹ דְּבַר, וְלֹא יִסַּח אִישׁ מֵאִתְּנוּ אִישׁ מִהַצֵּד הָאַחֵר כְּאִדּוֹן זולַת אַלְלָה. וְאִם יִפְנוּ עָרְף, אָמְרוּ, הָעִידוּ כִּי מִסְלָמִים אָנוּ».
65. בַּעֲלֵי הַסִּפְרִי! לָמָּה תִּתְנַכְחוּ בְּדַבַּר אַבְרָאָהִים? הֵן רַק אַחֲרֵי הוֹרְדוֹ הַתּוֹרָה וְהָאֲנִי יֵל. הָאִם לֹא תִשְׁכִּילוּ?
66. הֲלֹא אַתֶּם תְּמִיד מִתְנַכְּחִים (אִתְּנוּ) עַל מַה שֶּׁיִּדּוּעַ לָכֶם? וְלָמָּה תִּתְנַכְּחוּ עַל מַה שֶּׁאִינוּ יְדוּעַ לָכֶם? אָכֵן אַלְלָה יוֹדֵעַ וְאַתֶּם לֹא תִדְעוּ.
67. אַבְרָאָהִים לֹא הִיָּה יְהוּדִי וְלֹא נוֹצְרִי, אַךְ הִיָּה חֲנִיף וּמִסְלָם, וְלֹא הִיָּה עוֹבֵד אֱלִילִים.
68. הָרְאוּיִים יוֹתֵר לְהִיּוֹת קְרוֹבִים לְאַבְרָאָהִים הֵם הַהוֹלָכִים בְּדַרְכּוֹ, וְהַנִּבְיָא הַזֶּה (מוֹחֲמַד), וְהַמַּאֲמִינִים (הַמְּסַלְמִים). אַלְלָה הוּא מְגוֹ הַמַּאֲמִינִים.

69. קבוצה מבַעְלִי הסֵפֶר רָצוּ לְהַתְעוֹתְכֶם, אֲדָּ אֵין הֵם מִתְעִים אֶלָּא אֶת עֲצָמָם בְּלֹא שְׂיָחוּשׁוּ (שֶׁהֵם מִתְעִים אֶת עֲצָמָם).
70. הוּי בַעְלִי הַסֵּפֶר! מִדּוּעַ תִּכְפְּרוּ בְּאוֹתוֹת אֶלְלָה עַל אִף שְׁאַתֶּם מִכִּירִים אוֹתָם?
71. הוּי בַעְלִי הַסֵּפֶר! לָמָּה זֶה תִּלְבִּישׁוּ אֶת הָאֲמֹת בְּשָׁקֶר, וְתַעְלִימוּ אֶת הָאֲמֹת וְאַתֶּם יוֹדְעִים?

קטע 8

72. קבוצה מבַעְלִי הַסֵּפֶר אָמְרוּ (לְבָנֵי דָתָם), «הָאֲמִינוּ בְּרֹאשִׁית הַיּוֹם בְּמָה שְׁהוּיִד אֶל הַמַּאֲמִינִים (הַקּוֹרְאָן), וְכִפְרוּ בּוֹ בְּסוֹף הַיּוֹם, לְמַעַן יִחְזְרוּ בָּהֶם.
73. וְאַל תִּתְּנוּ אֲמוֹנוֹ אֶלָּא בְּמִי שְׁהוּא בֶן דָּתְכֶם». אָמַר (מוֹחַמַד), «הַהִדְרָכָה הָאֲמִתִּית הִיא הַדְרָכַת אֶלְלָה, אֲבָל אַתֶּם (בַּעְלֵי הַסֵּפֶר) אֵינְכֶם רוֹצִים כִּי יִנְתְּנוּ לְאַחֲרִים כְּאֲשֶׁר נִתְּנוּ לָכֶם». אֲדָּ אִם יוֹסִיפוּ לְהִתְנַכַּח עִמָּכֶם בְּפָנֵי רַבּוֹנְכֶם. אָמַר לָהֶם, «הַחֲסֹד הוּא בִּידֵי אֶלְלָה הַמַּעֲנִיק אוֹתוֹ לְמִי שְׁיִרְצָה, וְאַלְלָה רַב-אֲמָצְעִים וְיוֹדַע.
74. הוּא בּוֹחֵר לְרַחֲמֵינוּ אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה, וְאַלְלָה הוּא בַעַל הַחֲסֹד הַעֲצוֹם».
75. יֵשׁ בֶּן בַּעְלִי הַסֵּפֶר אֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִם תִּפְקִיד בִּידֵיהֶם קֹנְטָאר,¹ יִחְזִירוּהוּ לָדָּ, אֲדָּ יֵשׁ בִּינֵיהֶם כְּאֵלָה, אֲשֶׁר אִם תִּפְקִיד בִּידֵיו דִּינָאר² אֶחָד, לֹא יִחְזִירוּהוּ, אֶלָּא אִם תִּמְשִׁיךְ לְתוֹבְעוֹ וְלֹא תִרְפָּה מִמֶּנּוּ. זֹאת כִּי אָמְרוּ, «שְׁאִין הֵם אַחֲרָאִים כְּלָפִי הָאוֹמִיין».³ זֶהוּ שָׁקֶר שֶׁהֵם מְפִיצִים בְּשֵׁם אֶלְלָה וְהֵם יוֹדְעִים.
76. בְּנוֹדָי, אֶלְלָה אוֹהֵב רַק אֶת אֵלָה הַמְקִימִים אֶת הַתְּחִיבִיּוּתֵיהֶם וְנוֹהֲגִים בִּירְאֵת אֶלְלָה.
77. אֲדָּ אֵלָה הַמוֹכְרִים אֶת בְּרִית אֶלְלָה וְאֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם בְּמַחִיר מַעֵט, אֵלָה לֹא יִהְיֶה לָהֶם חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא יִדְבֵּר אֵלֵיהֶם אֶלְלָה, וְלֹא יִבִּיט אֵלֵיהֶם בַּיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים, וְלֹא יִזְכֶּה אוֹתָם, וְעַנְשָׁם יִהְיֶה מְאוֹד מְכַאִיב.
78. וְיֵשׁ בָּהֶם (בַּעְלֵי-הַסֵּפֶר) אֲנָשִׁים הַהוֹפְכִים בְּלִשׁוֹנָם אֶת מְלוֹת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמַעַן תִּחַשְׁבוּ כִּי הוּא מִן הַסֵּפֶר, וְאוֹלָם אֵין הוּא מִן הַסֵּפֶר. וְיֹאמְרוּ, זֶהוּ מַאֲלָלָה. וְאוֹלָם אֵין הוּא מַאֲלָלָה, וְכָדָּ הֵם מְכַזְּבִים בְּשֵׁם אֶלְלָה בִּיּוֹדְעִין.

1. משקל מאה רוטל.

2. דינאר, מטבע של זהב.

3. האומיין בערבית מקביל לגויים בעברית, הלא יהודים.

79. אַסור לאַדס, אַשׁר אַלְלָה נָתַן לוֹ אֶת הַסֵּפֶר, וְאֶת הַחֲכָמָה, וְאֶת הַנְּבוּאָה, לֵאמֹר לְבָנֵי אָדָם, הֵיוּ עֲבָדִים לִי בַּמְּקוֹם לְאַלְלָה. אֲלָא הוּא יֹאמֶר, הֵיוּ רַבָּנִים עַל סִמְךָ כָּל אֲשֶׁר תִּלְמְדוּ מִן הַסֵּפֶר וְאֶת כָּל אֲשֶׁר תִּדְרָשׁוּ.
80. וְאַסור לוֹ לְצִוּוֹת עֲלֵיכֶם לִקְבֹּל אֶת הַמְּלָאכִים וְאֶת הַנְּבִיאִים בְּאֲדוֹנִים. הִיצִיָּה עֲלֵיכֶם לְכַפֵּר אַחֲרֵי הַיּוֹתָכֶם מִסְּלָמִים (מִתְּמַסְּרִים לְאַלְלָה).

קטע 9

81. (וְיִזְכֹּר הוּא הַנְּבִיא) בְּאֲשֶׁר כָּרַת אַלְלָה בְּרִית עִם (כָּל) הַנְּבִיאִים אָמַר, «אֲנִי עוֹמֵד לְתֵת לָכֶם אֶת הַסֵּפֶר וְהַחֲכָמָה בְּתַנְאִי, כְּשִׁיבֹא אֲלֵיכֶם שְׁלִיחַ הַמֶּאֱשֶׁר אֶת אֲשֶׁר עִמָּכֶם (מִהַסֵּפֶר וְהַחֲכָמָה), עֲלֵיכֶם לְהֶאֱמִין בּוֹ וּלְעִזֹּר לוֹ», וְשָׂאֵל (אַלְלָה), «הַמֶּאֱשֶׁרִים וּמִקְבָּלִים אַתֶּם עֲלֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר הִטְלַתִּי עֲלֵיכֶם?» אָמְרוּ, «מֶאֱשֶׁרִים אֲנַחְנוּ». אָמַר (אַלְלָה), «אִם כֵּן הָעִידוּ, וְאֲנִי אֶתְכֶם מִן הָעַדִּים»,
82. וְאַכּוּ, מִי שְׁפוּנָה עֶרְף לְאַחַר כָּל זֹאת, אֲלָה מְשַׁחֲתִים הֵם.
83. הֵאֵם יִבְקָשׁוּ דָת מִבְּלַעֲדֵי דָת שֶׁל אַלְלָה? הֵן וְלוֹ נִכְנְעוּ כָּל מִי שֶׁבִּשְׂמִים וְהָאֶרֶץ, אִם מִרְצוֹן אוֹ שְׂלֵא מִרְצוֹן, וְאֵלֵיו יוֹשְׁבוּ.
84. אָמַר, «מֶאֱמִינִים אֲנַחְנוּ בְּאַלְלָה וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלֵינוּ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד לְאַבְרָהָם וְאַסְמָאֵעִיל וְאַסְחָאק וְיַעֲקֹב וְהַשִּׁבְטִים, וּבְאֲשֶׁר נָתַן לְמוֹסָא וְעִיסָא וּלְנְבִיאִים מְרֻבָּנִים. לֹא מִבְּחִינִים בִּינִיָּהֶם, וְתִמְיָמִים אֲנַחְנוּ עִמּוֹ».
85. מִי שֶׁמֶאֱמִין בְּדָת אַחֶרֶת מִלְּבַד הָאִסְלָאם לֹא יִתְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, וּבַעוֹלָם הִבָּא יִהְיֶה מִן הָאוֹבְדִים.
86. אִידָּהּ יִדְרִיךְ אַלְלָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר כָּפְרוּ אַחֲרֵי שֶׁהֶאֱמִינוּ, וְיַעֲדוּ כִּי הִשְׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) אֶמֶת הוּא, וְלֹאֲחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים! אַלְלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים,
87. עֲנָשָׁם שֶׁל אֲלָה יִהְיֶה, שֶׁתְּחוּל עֲלֵיהֶם קִלְלַת אַלְלָה וְהַמְּלָאכִים וְכָל בְּנֵי הָאָדָם.
88. לִנְצַח יִהְיוּ בְּתוֹכָהּ (הָאֵשׁ), וְעֲנָשָׁם לֹא יוֹקֵל, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם אֶרְכָּה,
89. פָּרַט לֹאֲלָה אֲשֶׁר יַחְזְרוּ בְּתִשְׁבִּיבָה לְאַחַר מִכּוֹן וְיַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי אַלְלָה סוֹלַח וְרַחוּם.
90. אֲלָה אֲשֶׁר כָּפְרוּ לְאַחַר שֶׁהֶאֱמִינוּ, וְהוֹסִיפוּ לְהַמְשִׁיךְ בַּכְּפִירָתָם, לֹא יִתְקַבֵּל תִּשְׁוִבָתָם, וְאֲלָה הֵם הַתּוֹעִים.

91. אלה אשר כפרו וימותו בעודם כופרים, לא יתקבלו מהם דמי פדיון, אפלו כמלוא הארץ זהב. לכל אלה צפוי ענש מכאיב, ולא יהיו להם עוזרים.

חלק 4

קטע 10

92. לא יתקבלו את החסד של אלה, אם לא תוציאו מכל מה שאהוב עליכם. כל אשר תוציאו, יהיה ידוע לאלה.
93. כל המאכלים היו מתרים לבני ישראל, מלבד מה שאסר ישראל על עצמו לפני הורדת התורה. אמר (מוחמד), «הביאו את התורה וקראוהא אם אתם צודקים».
94. אף אלה הבוידים שקרים על אלה אחרי זה, אלה הם החוטאים.
95. אמר, «אללה מדבר אמת, על פן התנהגו לפי דת אבראהים החניף, שלא היה בפגניות».
96. הבית (הקדוש) הראשון שהוקם לבני האדם הוא זה אשר בבכה,¹ ובו ברכה והדרכה לבני העולם.
97. בו ציונים ברורים, מקאם אבראהים.² כל הבא אליו יהיה בטוח. ואללה צנה על בני האדם לעלות לרגל אל הבית, כל היכול להגיע אליו. ואולם כל אשר יכפר, הנה אלה אינו זקוק לבני אדם.
98. אמר, «הוי בעלי הספר! למה תכחשו באותות אלה? ואללה עד למעשיכם?»
99. אמר, «הוי בעלי הספר! מדוע אתם עוסקים להרחיק את אשר נאמין (באסלאם) מעל השביל של אלה, ויתסלפו את מה שאתם עדים לאמתותו? אכן לא נעלמו מאלה מעשיכם».
100. הוי המאמינים! אם תצייתו לקבוצה מבעלי הספר, יחזירוכם לאחר אמונתכם לכופרים.
101. וכיצד תוכלו לכפר בעוד אותות אלה נקראים בפניכם, ושלחו עודנו חי ביניכם? ומי שסומך על אלה ידרך אל הדרך הישרה.

1. כינוי לעיר מכה.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 125.

קטע 11

102. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ כְּרְאוּי לֹא, וְאֵל תַּמּוּתוֹ אֵלָא כְּמִסְלָמִים,
 103. וְהַחֲזִיקוּ בַּחֲבֹל שֶׁל אֱלֹהָ (הַקּוֹרְאָן) וְאֵל תִּתְפַּלְּגוּ, וְזָכְרוּ אֶת חֶסֶד אֱלֹהָ
 אֲשֶׁר נָטָה לָכֶם כְּאֲשֶׁר הָיִיתֶם אוֹיְבִים, וְהִשְׁכִּין שְׁלוֹם וְרַעוּת בֵּינֵיכֶם,
 וְהָיִיתֶם אֲחִים בַּחֲסִדוֹ, וְהָיִיתֶם עַל שְׂפַת תְּהוֹם, וְהִצִּיל אֶתְכֶם מִמָּוֶה. כִּד
 יִבְהִיר לָכֶם אֱלֹהָ אֶת אוֹתוֹתָיו לְמַעַן תִּדְרְכוּ,
 104. צְרִיכָה לְקוֹם מִבְּיַנִּיכֶם חֲבוּרָה הַמְזַמֶּינָה אַחֲרֵים אֶל הַטּוֹב, וְהַמְצִינָה עֲשֵׂה
 וְלֹא תַעֲשֶׂה, וְאֵלָה הֵם הַזֹּכִים (בְּגוֹ עֵדוֹ בְּיוֹם הַדִּין),
 105. וְלֹא תִהְיוּ כְּאֵלָה אֲשֶׁר נִפְרְדוּ וְחִלְקוּ אֵלָה עַל אֵלָה לְאַחַר שֶׁבָּאוּ אֵלֵיהֶם
 הַהוֹכָחוֹת הַבְּהִירוֹת, כִּי לָהֶם צָכּוּי עֲנֹשׁ עָצוֹם,
 106. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ יֵאִירוּ פָּנִים וְיִחַשְׁיכוּ פָּנִים. וּלְבַעֲלֵי הַפָּנִים
 הַחֲשׂוֹכוֹת יֵאָמֵר, הֵאֵם כִּפְרַתְכֶם לְאַחַר שֶׁהִאֲמַנְתֶּם? טַעְמוֹ אִפּוֹא אֶת הָעֲנֹשׁ
 שֶׁבּוֹ כִּפְרַתְכֶם.
 107. אֵד אֵלָה אֲשֶׁר הֵאִירוּ פָּנֵיהֶם יִשְׁאַרוּ בְּרַחֲמֵי אֱלֹהָ (בְּגוֹ עֵדוֹ) לְעוֹלָם.
 108. אֵלָה אוֹתוֹת אֱלֹהָ (פְּסוּקֵי הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר נִקְרָא לָד (הַנְּבִיא) בְּאַמֶּת, כִּי
 אֱלֹהָ אֵינוֹ רוֹצֵה לְגֵרֵם עוֹל לְבְרִיּוֹת.
 109. לְאֱלֹהָ כָּל אֲשֶׁר בִּשְׂמִים וְאֲשֶׁר בְּאַרְץ וְלֹאֵלָה יוֹחֲזוּ כָּל הַדְּבָרִים.

קטע 12

110. אַתֶּם (הַמִּסְלָמִים) הָאֵמָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר שֶׁנִּתְּנָה לְבְּנֵי הָאָדָם מֵעוֹלָם,
 הַמְצִינִים עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, וּמֵאֲמִינִים בְּאֱלֹהָ. לוֹ הָאֲמִינִי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר
 (בְּמוֹחַמַד וּבְשִׁלְחוֹתוֹ), טוֹב הָיָה לָהֶם. יֵשׁ מֵאֲמִינִים בֵּינֵיהֶם, וְאוֹלָם
 מִרְבִּיתֶם מִשְׁחָתִים.
 111. אֵינֶם יְכוּלִים לַפְּעֹעַ בְּכֶם אֵלָא בַּפְּגִיעוֹת קִטְנוֹת (בְּמַלִּים גְּסוֹת), וְאֵם יִלְחַמוּ
 בְּכֶם יִפְּנוּ לָכֶם עֶרְץ וְלֹא יִנְצְחוּ.
 112. הַהִשְׁפָּלָה נִכְפָּתָה עֲלֵיהֶם בְּאֲשֶׁר יִמְצְאוּ, אֵלָא בַּחֲסוּתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ אוֹ
 בַּחֲסוּתֶם שֶׁל בְּנֵי הָאָדָם, וְנִחְלוּ הַכַּעַס שֶׁל אֱלֹהָ, וְדָלוּת נִכְפָּתָה עֲלֵיהֶם,
 עַל אֲשֶׁר כִּפְּרוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ, וְהִרְגוּ אֶת הַנְּבִיאִים בְּלִי צֶדֶק. (זֶה עֲנִשָּׁם)
 עַל כִּי מָרְדּוּ וְעָבְרוּ אֶת חֻק אֱלֹהָ.
 113. אוֹלָם לֹא כָּלָם דּוֹמִים. יֵשׁ בֵּין בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר חֲבוּרָה שֶׁל אֲנָשֵׁי יִשְׂרָאֵל
 הַקּוֹרְאִים אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהָ בְּלִילָה וְסוֹגְדִים לוֹ,

114. הם מאמינים באללה וביום האחרון ומצוים עשה ולא תעשה, וממהרים לעשות מעשים טובים. אלו הם הישרים,
115. כל טוב שיעשו, אללה יפיר בו. ואללה יודע מי הם הישרים.
116. אולם לזוהרים לא יועילו נכסיהם ובניהם במאומה בפני אללה. הם בעלי האש, ויחיו בה לעולם.
117. מה שהם מוציאים על חיי העולם הזה משול לרוח רעשנית עזה קרה אשר פגעה בצרע של אנשים אשר חטאו והשחיתה אותם. אללה לא קפח אותם, כי הם את נפשותיהם קפחו.
118. הוי המאמינים! אל תקחו לכם פאנשי שלומם את אלה שלא מביניכם, כי לא יחסכו מאמץ לגרם לכם צרות ממשכות. הם תמיד מקוים שתסבולו, תמיד הם מביעים שנאה כלפיכם, אך אשר לבותיהם יסתירו רב מזה. כבר הבהרנו לכם את האותות אם אתם מבינים.
119. הנה אתם אוהבים אותם (בעלי הספר), ואלו הם אינם אוהבים אתכם, ואתם מאמינים בספרים כלם¹ (בזמן שהם לא מאמינים בקוראן). והם בפגושם אתכם יאמרו, מאמינים אנחנו. ואולם כאשר לא תהיו אתם, הם ישכו וצבעותיהם מזעם עליכם. אמר, מותו בצעמכם, אללה יודע מה שבלבבות.
120. כל טובה אשר תבוא עליכם תפריע להם. וכל צרה שתבוא עליכם ישמחו בה. ואם תסבולו ותיראו את אללה לא תזיק לכם תחבולתם במאומה. אללה מקיף את מה שהם עושים.

קטע 13

121. (הוי הנביא!) זכר כאשר השכמת לצאת מביתך כדי לקבוע למאמינים עמדות לקרב (בקרב אוחד). ואללה שומע ויודע,
122. כי אז נפלה רוחם של שני שבטים² מביניכם, אך אללה הגן עליהם, כי על אללה סומכים המאמינים.

1. הכוונה היא לספרים הקדושים: התורה, והאנגיל, והקוראן.

2. שני השבטים הם: בנו שלמה ובנו חארתיה, אשר חשבו לחזור אל מדינה באמצע הדרך לאוחד עם המפקד שלהם עבד אללה אבן אבי אובי, ראש הצבועים. בסוף הם החליטו להמשיך בדרכם ולהצטרף לנביא. וכך עשו.

123. אֵלֶּלָה נָתַן לָכֶם נֶצְחון בְּקֶרֶב בְּדֶרֶךְ כְּאִשֶּׁר הָיִיתֶם חֲלָשִׁים (מִבְּחִינָה צְבָאִית), וְלָכֵן יָרָאוּ אֶת אֵלֶּלָה, לְמַעַן שְׁתַּכִּירוּ לוֹ טוֹבָה.

124. בְּאֵמֹר לְמַאֲמִינִים, הָאֵם לֹא דִי בְּכַד שֶׁרְבוּנְכֶם הִכִּין לְעִזְרַתְכֶם שְׁלֹשֶׁת אֲלֶפִי מִלְּאָכִים?

125. בְּנֻדְאִי! אִם תִּהְיוּ בְּעָלֵי סִבְלָנוּת, וְתִהְיֶה בְּכֶם יָרָאָה, וְלוֹ יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם הַתְּקִפַּת פֶּתַע, יִשְׁלַח רְבוּנְכֶם לְעִזְרַתְכֶם חֲמִשָּׁת אֲלֶפִים מִלְּאָכִים מְסֻמָּנִים.

126. אֵלֶּלָה עָשָׂה זֹאת כְּבִשְׁוֹרָה בְּשִׁבְלֶכֶם וּלְמַעַן יִבְטַח לְבָבְכֶם בּוֹ. וְהַנֶּצְחון הוּא רַק מֵאֵלֶּלָה, הַעֲוִזוּ וְהַחֲכִם,

127. (הַנֶּצְחון בְּבִדָּר) הִיָּה כְּדִי שֶׁאֵלֶּלָה יִכְחִיד אַחָדִים מֵאֵלָה שֶׁכִּפְרוּ, אוֹ לְהַפִּיל אֶת רוּחָם וּיָשׁוּבוּ מֵאֲכֻזָּבִים (רְאוּיִים הֵם לְחֶרֶף וּלְבוּשָׁה).

128. עֲנֵנוּ (בְּנֵי הָאָדָם) אֵינוֹ בְּיָדֶיךָ. אֵלֶּלָה יִסְלַח לָמִי שֶׁיִּרְצָה, אוֹ יַעֲנִישׁ אוֹתָם מִשׁוּם שֶׁהֵם חוֹטְאִים.

129. וְאֵלֶּלָה כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְהוּא סוֹלַח לָמִי שֶׁיִּרְצָה, וּמַעֲנִישׁ אֶת מִי שֶׁיִּרְצָה, וְאֵלֶּלָה סוֹלַח וְרוּחַם.

קטע 14

130. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ רֵבִית כְּפוֹלָה וּמִכְפֹּלֶת, וְיָרָאוּ אֶת אֵלֶּלָה לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.

131. וְשִׁמְרוּ עַל עֲצָמְכֶם מִהֶאֱשׁ שֶׁהוֹכְנָה לְכּוֹפְרִים,

132. וְצִיתוּ לְאֵלֶּלָה וְלִשְׁלִיחַ לְמַעַן תִּרְוַחְמוּ.

133. מִהֲרוּ אֶל סְלִיחָה מִרְבוּנְכֶם וְלָגוּ שֶׁרַחְבּוֹ כְּרַחֵב הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ הַמֵּיֶעַד לִירָאִים,

134. הַמּוֹצִיאִים (בְּצִדְקָה) מִכִּסְפָּם בַּעַת שְׁפַע וּבַעַת מְצוּקָה, וְלֵאֵלָה הַכּוֹבְשִׁים אֶת כְּעֶסֶם, וְהַסּוֹלְחִים לְבְּנֵי הָאָדָם, כִּי אֵלֶּלָה אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב,

135. וְאֲשֶׁר בַּעֲשׂוֹתָם מַעֲשֵׂה מִגְנָה, אוֹ חָטְאוּ לְעַצְמָם, יִזְכְּרוּ בְּאֵלֶּלָה, וּיִבְקְשׁוּ אֶת סְלִיחָתוֹ עַל חַטָּאֵיהֶם. כִּי מִי יִסְלַח עַל חַטָּאִים מִבְּלִעְדֵי אֵלֶּלָה. וְלֹא יִמְשִׁיכוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם (הָרָעִים) בִּיּוֹדָעִים.

1. קרב בדר (באר בדרך שבין מכה ומדינה רחוק כמאתיים קילומטרים ממדינה), התרחש בחודש מרס 624, בין צבאות המוסלמים וקורייש, ויד המוסלמים הייתה על העליונה. היה זה הנצחון המשמעותי הראשון של המוסלמים על בני קוריש הכופרים.

136. אֵלֶּה גְּמוּלָם סְלִיחָה מִרְבוּנָם, וְגַנִּים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרְמִים מִתְחַתָּם, שְׂבָהֶם יִחִיו לְנֶצַח. אָכֵן מִה טוֹב שְׂכָר הָעַמָּלִים.
137. דִּירוֹת וְעַמִּים רַבִּים חָלְפוּ לִפְנֵיכֶם. וְלָכֵן קוֹמוּ וְעִבְרוּ בְּאַרְץ וְרֹאוּ מִה הִיִּתָּה אַחֲרִית הַמִּכְחִישִׁים,
138. זוֹהִי הַבְּהָרָה לְבְנֵי הָאָדָם וְהַדְּרָכָה וְלִקַּח לִירְאִים.
139. אֵל תִּהְיוּ חֲלָשִׁים וְאַל תַּעֲצְבוּ (לְאֲשֶׁר פָּגַע בְּכֶם בְּאוֹחוֹד), כִּי עֲלִיוֹנִים תִּהְיוּ אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
140. וְאִם נִפְצַעְתֶּם (בְּקָרֵב אוֹחוֹד), גַּם הֵם (הַכּוֹפְרִים) נִפְצְעוּ כְּמוֹתְכֶם (בְּקָרֵב בְּדָר). וְהִנֵּנוּ מַעֲבִירִים אֶת יָמֵי הַנֶּצַח וּבֵין בְּנֵי הָאָדָם מִצַּד לְצַד, לְמַעַן יִבְחִין אֵלֶּה בְּמֵאֲמִינִים וַיִּבְחַר מִבְּיַנֵּיכֶם חָלָלִים קְדוֹשִׁים. וְאַלֶּה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הָרָשָׁעִים,
141. וְלַמַּעַן יִבְחִין אֶת הַמֵּאֲמִינִים וַיִּמְחֹץ אֶת הַכּוֹפְרִים.
142. הַחֲשַׁבְתֶּם כִּי תִכְנְסוּ לָנוּ מִבְּלִי שְׁאֵלָה יִבְחִין מִי הֵם הַמוֹגֵ' אֶהְדִּין (הַנֶּאֱבָקִים) בֵּינֵיכֶם וּמִי הֵם הַסּוֹבְלִים?
143. הֲלֹא הִיִּיתֶם שׁוֹאֲפִים תְּמִיד לָמוֹת (בְּקָרֵב) עוֹד לִפְנֵי שְׂפָגְשַׁתֶּם בּוֹ (בְּקָרֵב אוֹחוֹד), וְאַמְנֵם אַתֶּם רְאִיתֶם אֶת הַמּוֹת לִנְגֹד עֵינֵיכֶם.

קטע 15

144. אֵין מוֹחַמַד אֶלָּא שְׁלִיחַ אֲשֶׁר הִשְׁלִיחִים חָלְפוּ לִפְנֵינוּ, וְאִם יָמוּת אוֹ יִהְיֶה תַחֲזִירוּ בְּכֶם (מִן הָאִסְלָאם)? וְכָל הַחוֹזֵר בּוֹ, לֹא יִזְקַ לְאֵלֶּה בְּמֹאוּמָה, וְאַלֶּה יִגְמַל לְאֵלֶּה שְׂמוֹדִים לוֹ.
145. לֹא תָמוּת נַפְשׁ אֶלָּא בְּרִשׁוֹתוֹ שֶׁל אֵלֶּה בְּמוֹעֵד הַנִּקְבָּע (עַל יְדֵי אֵלֶּה); ¹ מִי שְׂרָצָה בַּתְּגִמּוּל שֶׁל הָעוֹלָם הִזָּה נִתֵּן לוֹ מִמֶּנּוּ, אִךְ מִי שְׂרָצָה בַּתְּגִמּוּל שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא נִתֵּן לוֹ מִמֶּנּוּ. וְנִגְמַל לְמוֹדִים.
146. נְבִיאִים רַבִּים אֲשֶׁר רַבּוּת לְחַמּוֹ לְצַדִּים, וְלֹא נָפַל לָבָם כְּתוֹצָאָה מִכָּל אֲשֶׁר פָּגַע בָּהֶם בְּמִלְחָמָתָם לְמַעַן אֵלֶּה, וְלֹא נַחֲלָשׁוּ וְלֹא נִכְנְעוּ. אֵלֶּה אוֹהֵב אֶת הַסּוֹבְלִים,
147. הֵם לֹא (הַתְּלוּנִי) וְלֹא אָמְרוּ דְּבַר אֶלָּא, «רְבוּנֵנוּ! סִלַּח לָנוּ לַחֲטָאֵינוּ וּמִה שֶׁלֹּא מִלֵּאנוּ מִחוֹבָתֵנוּ לָךְ, וְהַצֵּב אֵיתָן אֶת רַגְלֵינוּ, וְתֵן לָנוּ נֶצַח וְעַל הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים».

148. אֱלֹהִים נָתַן לָהֶם אֶת שִׁכְרֵי הָעוֹלָם הַזֶּה (הַנִּצְחוֹן עַל אוֹיְבֵיהֶם), וְהַשְׁכָּר הַמְעֻלָּה שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא (גֵּן עֵדֶן), וְאֱלֹהִים אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטוֹב.

קטע 16

149. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! אִם תִּצְיָתוֹ לַכּוֹפְרִים, יִחְזִירוּ אֶתְכֶם אַחֲרָה לַכְּפִירָה, וְתִתְּכֶם לַמִּפְסִידִים,

150. לֹא כִי אֱלֹהִים מְגַנְנֶכֶם וְהוּא הַטוֹב בַּמּוֹשִׁיעִים.

151. נָטִיל אִימָה בְּלִבְךָ הַכּוֹפְרִים, עַל מַה שִׁיַּחֲסוּ לְאֱלֹהִים שֶׁתִּפְּסִים לֹא כָּל הוֹכָחָה מִמֶּנּוּ. הָאֵשׁ תִּהְיֶה הַמַּעֲוֹן שֶׁלָּהֶם, וְיִמָּה נֹרָא יִהְיֶה מַעֲוֹן הַחוּטָאִים.

152. אֱלֹהִים קִים אֶת הַבְּטָחָתוֹ לָכֶם כְּשֶׁהִשְׁמַדְתֶּם אוֹתָם (הָאוֹיְבִים שֶׁלָּכֶם) בְּרִשּׁוֹתוֹ, עַד אֲשֶׁר נִכְשַׁלְתֶּם וְנָפַל הַסִּכְסוּף בֵּינֵיכֶם, וְלֹא פָעַלְתֶּם לְפִי הוֹרָאוֹת הַנְּבִיא, וְאוֹלָם לְאַחַר שֶׁהִרְאָה לָכֶם אֶת אֲשֶׁר אֶהְבַּתֶּם (אֶת הַשָּׁלָל מִרְכּוּשׁ הָעוֹלָם הַזֶּה), מִשּׁוּם שֶׁהָיוּ בֵּינֵיכֶם כְּאֵלָה שָׂרְצוּ בְּרִכּוּשׁ הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָיוּ כְּאֵלָה שָׂרְצוּ בַּשָּׁכָר בְּעוֹלָם הַבָּא. לָכֵן הִטָּה אֶת פְּגִיעְכֶם מֵעַלֵּיהֶם כְּדִי לְנִסּוּתְכֶם. וּבִסּוּף סִלַּח לָכֶם. כִּי אֱלֹהִים רַב-חֶסֶד לַמֵּאֲמִינִים.

153. וְזָכַר) כְּאֲשֶׁר נִסְתָּם אֶל הָהָר (הַר אוֹחוּד) וְלֹא שָׁמַתָּ לִבְךָ לְאֵף אֶחָד, עַל אֵף שֶׁהִשְׁלַיִת (מוֹחַמַד) קוֹרָא לָכֶם מֵאַחֲרָיִךְ. עַל כֵּן גָּמַל לָכֶם (אֱלֹהִים) בְּצַעַר תַּחַת צַעַר, לְמַעַן תִּשְׁכַּחוּ אֶת הַנִּצְחוֹן וְהַשָּׁלָל שֶׁאַבְדִּיתֶם וְאֶת הַכִּשְׁלוֹן שֶׁפָּגַע בָּכֶם. אֱלֹהִים בָּקִיא בַּמַּעֲשִׂיכֶם.

154. לְאַחַר הַצַּעַר הוֹרִיד עֲלֵיכֶם שִׁלּוֹה עַל יְדֵי תְנוּמָה שֶׁאַחֲזָה בַּשְּׁמוּרוֹת עֵינֵי קְבוּצָה מִכֶּם, וְאֵלּוּ קְבוּצָה אַחֲרֵת דָּאָגָה רַק לְשִׁלוֹם עֲצָמָה, לָכֵן חֲשָׁבָה עַל אֱלֹהִים מַחְשְׁבוֹת שֶׁלֹּא הִיָּתָה בָּהֶן אֲמָת, מַחְשְׁבוֹת שֶׁל (אֲנָשִׁי) ג' אֶהְלִייה,¹ אוֹמְרִים, הֲאִם אֲנַחְנוּ אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁקָּרָה? אָמַר, הַעֲנֵנוּ כֵּלּוּ בִּידֵי אֱלֹהִים. הֵם מִסְתִּירִים בְּנַפְשׁוֹתֵיהֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא יָגִלוּ לָךְ. הֵם אוֹמְרִים, לוֹ רַק הִנֵּה הַדָּבָר בְּדִינּוֹ, לֹא נִהְרָגוּ פֹה. אָמַר, לוֹ גַּם הִיָּיתֶם בְּבִתֵּיכֶם, הָיוּ אֵלָה אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶם לָמוּת יוֹצֵאִים מִרְצוֹנָם לְמִקּוֹם הָרִיגָתָם. כִּדּוּ אֱלֹהִים רָצָה לְהַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹן, וּלְבַחֵן אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשְׁכֶם, כִּי אֱלֹהִים יוֹדֵעַ מָה אַתֶּם מִסְתִּירִים בְּלִבּוֹתֵיכֶם.

155. אֵלָה בָּכֶם אֲשֶׁר נִמְלְטוּ עַל נַפְשָׁם בָּיוֹם (אוֹחוּד) שֶׁנִּפְגְּשׁוּ שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת (הַמִּסְלָמִים וְהַכּוֹפְרִים), רַק הַשָּׁטָן פָּתָה אוֹתָם לַעֲשׂוֹת אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּגִלָּל חֲטָאֵיהֶם, אֱלֹהִים סִלַּח לָהֶם, כִּי אֱלֹהִים סוֹלֵחַ וּמְתוֹן.

1. הַגִּיאָהִלָּה: מוֹנֵחַ עַרְבִי הַמַּתָּאֵר אֶת מַצֵּב הָעֵדֶר הַמַּעֲצוֹר הַמוֹסְרִי וְהַדִּתִּי אֶצֶל עַרְבֵי חֲצִי-הָאֵי עַרֵב הַטְרוֹם אֶסְלָאִמִּים.

קטע 17

156. הוי המאמינים! אל תהיו כאלה אשר כפרו האומרים על אחיהם אשר הלכו רחוק בארץ, או לחמו בקרבות, אלו נשארו עמנו לא מתו, ולא נהרגו. אלה יעשה דברם זה כגון בלבותיהם. אלה יחיה וימית. ואלה רואה את מעשיכם.
157. אם תהרגו בשביל אלה, או תמותו, הנה סליחת אלה ורחמי טובים מכל אשר יאגרו.
158. וכי תמותו או תהרגו, הנה אל אלה תאספו.
159. מתוך רחמי רבונך (הוי מוחמד) התנחסף בעדינות להם (למסלמים), כי לו היית תקיף וקשוח לב, היו מתפזרים מסביבך. לכן סלח להם וישאל סליחת אלה להם, ותמשיך להתעצב בהם, וכאשר תגיע להחלטה סמוך על אלה והחלט, כי אלה אוהב את הסומכים רק עליו.
160. אם אלה יעזר לך, אין מי שינצחכם. אך אם הוא יכשיל אתכם, מי יעזר לכם זולתו? רק על אלה יסמכו המאמינים.
161. הנביא בשום אופן לא יגנב (מן השלל), וכל מי שיגנב, יבוא וגנבתו בידו ביום תחית המתים, ואז ישלם לכל נפש מה שרכשה (בעולם הזה), והם (בני האדם) לא יעשקו.
162. האם מי שנוהג לפי רצון אלה כמו מי שנפל עליו זעם אלה? (בן אדם כזה) מעונו הגיהנם, ומה רע סופם של בני אדם כאלה.
163. הם מדרגים אצל אלה. אלה רואה מה שהם עושים.
164. אלה גמל חסד עם המאמינים, בשולחו אליהם שליח מקרבם, למען יקרא בפניהם את אותותיו, לזכותם, וללמדם את הספר (הקוראן) ואת החכמה (המסורת של הנביא), שהרי היו מקדמים בתעיה גמורה.
165. וכאשר פגע בכס אסון (בקרב אוחוד), וכבר פגעתם (באויב) כפלים כמותו (בקרב בדר), אמרתם, מאין זה? אמר, הוא מאתכם אתם גרמתם לו. אלה הוא הכל-יכל.
166. ומה שפגע בכס ביום (אוחוד) שנפגשו שני המחנות (המאמינים והכופרים), קרה ברשות אלה, למען ידע מי הם המאמינים,
167. ולמען ידע מי הם הצבועים, אשר בהאמר להם, בואו והלחמו בשביל אלה, או הדפו את האויב. אמרו, לו ידענו כי תהיה מלחמה היינו באים אתכם. קרובים הם ביום ההוא לכפירה מאשר לאמונה, משום שאומרים בפיותיהם את אשר אין בלבותיהם, אך אלה יודע את אשר יעלימו.

168. אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵצְאוּ לְמִלְחָמָה, אָמְרוּ עַל אֲחֵיהֶם (שֶׁנִּפְּלוּ בְּמִלְחָמָה), לוֹ שָׁמְעוּ לָנוּ, לֹא הָיוּ נִהְרָגִים, אָמַר, «סִלְקוּ אֶת הַמּוֹת מֵעַצְמְכֶם, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים».

169. אֵל תִּחְשָׁב אֶת הַנוֹפְלִים בְּשִׁבִּיל אֵלֶּה לְמוֹתֵיכֶם, כִּי חַיִּים הֵם. אֲצֵל רַבּוֹנָם מַחֲיָתָם,

170. הֵם שְׂמֵחִים בְּמָה שֶׁאֵלֶּה מַחֲסִדוֹ מַעֲנִיק לָהֶם, וּמִתְבַּשְּׂרִים לֵאמֹר שֶׁנִּשְׁאַרוּ בַּחַיִּים וְעוֹד לֹא הִצְטָרְפוּ אֲלֵיהֶם, לֹא יִהְיֶה מִמָּה לִּפְחַד וְלֹא עַל מָה לְהִתְעַצֵּב.

171. וּמִתְבַּשְּׂרִים בְּנִדְיבוֹת מֵאֵלֶּה וְחֶסֶד, כִּי אֵלֶּה לֹא יִקַּח אֶת שְׂכָר הַמַּאֲמִינִים,

קטע 18

172. אֲשֶׁר נִעְנֶוּ לֵאמֹר וְהִשְׁלִיחַ (מוֹחֲמֵד), לְאַחַר שֶׁפָּגַע בָּהֶם הַפָּצַע (בְּקֶרֶב אוֹחוֹד), לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב וְהַיִּרְאִים שֶׁמּוֹר שְׂכָר עָצוֹם,

173. וְכֵן לֵאמֹר אֲשֶׁר אָמְרוּ לָהֶם הָאֲנָשִׁים, הִנֵּה הָאֲוִיבִים (אֲנָשֵׁי מִכָּה) הַכִּינוּ לָכֶם כּוֹחַ רַב לְהִלָּחֵם בָּכֶם, לָכֵן יִרְאוּ מִפְּנֵיהֶם. אַךְ אֲמוּנָתָם גְּבִירָה. וְאָמְרוּ, דִּינוּ בְּאֵלֶּה שֶׁהוּא הַטּוֹב בְּמִגְנִים.

174. (הַמַּאֲמִינִים סָמְכוּ עַל אֵלֶּה וַיֵּצְאוּ לְהִתְנַקֵּשׁ בְּאוִיב), אֲבָל הֵם חֲזָרוּ הַבִּיטָה בְּנִדְיבוֹת שֶׁל אֵלֶּה וּבְחֶסֶד, וְלֹא פָּגַע בָּהֶם כָּל רַע. וְנִחְגּוּ לְפִי רְצוֹן אֵלֶּה, וְאֵלֶּה בַּעַל הַחֶסֶד הָעָצוֹם.

175. הַשָּׂטָן הוּא שֶׁמְטִיל עֲלֵיכֶם פֶּחַד עַל יְדֵי נֶאֱמָנוּ, אַךְ אֵל תִּפְחַדוּ מֵהֶם, וַיִּרְאוּ רַק אוֹתִי, אִם אַתֶּם מַאֲמִינִים.

176. (הוּא הַגִּבְיָא!) אֵל יִצְעָרוֹד אֵלֶּה הַחֲשִׁים לְכַפִּירָה, הֵם לֹא יִזְיָקוּ לֵאמֹר בְּמֵאוּמָה. אֵלֶּה לֹא יִתְּנוּ לָהֶם חֶלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא, וְעֲנִשָׁם עָצוֹם.

177. אֵלֶּה שֶׁבִּחְרוּ בְּכַפִּירָה בְּמִקוֹם אֲמוּנָה לֹא יִזְיָקוּ לֵאמֹר בְּמֵאוּמָה, וְעֲנִשָׁם מִכָּאִיב.

178. אֵל יִחְשְׁבוּ הַכּוֹפְרִים אִם נִאֲרִיד אֶת יְמֵיהֶם, כִּי זֶה טוֹב לְנַפְשׁוֹתֵיהֶם. אֲנַחְנוּ נִאֲרִיד אֶת יְמֵיהֶם רַק לְמַעַן יוֹסִיפוּ חֵטְא. וְעֲנִשָׁם בְּסוֹף מִשְׁפִּיל.

179. אֵלֶּה לֹא יִשְׁאִיר אֶת הַמַּאֲמִינִים בְּמַצֵּב שֶׁבּוּ אַתֶּם נִמְצָאִים, אֲלֹא עַד אֲשֶׁר יִבְדִּיל בֵּין הָרַע וּבֵין הַטּוֹב. אֵלֶּה לֹא יִגְלֶה לָכֶם אֶת הַנִּסְתֵּר, אֲבָל אֵלֶּה יִבְחַר לוֹ שְׁלִיחִים כְּפִי שְׂרָצָה. עַל כֵּן הָאֲמִינוּ בְּאֵלֶּה וּבְשְׁלִיחֵיהֶם, וְאִם תִּאֲמִינוּ וְתִהְיֶה בָכֶם יִרְאָה יִהְיֶה שְׂכָרְכֶם עָצוֹם.

180. אל יחשבו המקמצים לתת מן החסד שאללה העניק להם, כי הוא לטובתם. להפך, לרעתם הוא, ואת כל מה שיקמצו ישאו כסוגר על צוארם ביום תחית המתים, כי לאללה ירשת השמים והארץ, ואללה בקיא במעשיכם.

קטע 19

181. אללה שמע את דברי אלה אשר אמרו, «אללה עני ואנחנו עשירים». נכתב את אשר אמרו, ואת הריגתם את הנביאים בלא צדק. (וביום הדין) נאמר, טעמו את ענש הבערה,

182. פענש על אשר קדמו ידיכם, באמת, אללה אינו עושה את עבדיו.

183. האומרים, אללה הטיל עלינו שלא נאמין לכל שליח אם לא יביא לנו קרבן שהאש תאכל אותו, אמר (מוחמד), «שליחים אשר היו לפני כבר הביאו לכם אותות בהירים, ואת (הקרבן) אשר אמרתם, ולמה הרגתם אותם אם באמת אתם צודקים?»

184. אכן אם הם נכחישו את דבריהם, הנה כבר לפניך הכחשו דברי שליחים אשר באו באותות בהירים והזבור (מגלות) שננתנו לשליחים לפני הנביא מוחמד, וספרים קדושים מאירים את הדרך.

185. על כל נפש לטעם את המנות, וביום תחית המתים תקבלו את גמולכם, ואשר ירחק מן האש ויכנס לגן יזכה, וכי חיי העולם הזה אינם אלא תענוג רמיה.

186. (הוי המאמינים!) עוד תתנסו באבדן רכושכם ונפשותיכם, ותשמעו מאלה אשר נתן להם הספר לפניכם והפגניים דבורים שיפגעו בכם הרבה, אך אם תסבלו ותיראו, זה סימן של רצון איתן.

187. (ויזכר הוי הנביא אז) אללה כרת ברית עם אלה אשר נתן להם הספר (היהודים והנוצרים), (לאמר), עליכם לבאר אותו לבני האדם ולא תעלימוהו. ואולם הם השליכוהו (הברית) מאחורי גביהם עבור תמורה זולה. מה גרועה העסקה שעשו.

188. אל תחשב כי אלה השמחים במעשיהם ואוהבים שישיבחו על מה שלא עשו, ואל תחשב אותם ינצלו מן הענש המכאיב הצפוי להם.

189. לאללה מלכות השמים והארץ, ואללה הכל-יכל.

קטע 20

190. הנה בבריאת השמים והארץ ובחלוף הלילה והיום אותות לנבונים.

191. אלה המזכירים את אלה בעמידה, בישיבה, ובשכבם על צדם, וחושבים על בריאת השמים והארץ, (וימתפללים), רבוננו! לא בראת כל זה לנח; לך השבח! ושמר עלינו מענש האש.
192. רבוננו! כל מי שתכניס אל האש, אתה משפיל אותו, ולחוטאים אין עוזר.
193. רבוננו! אנחנו שמענו קורא (הנביא מוחמד) הקורא לאמונה, ואומר, האמינו ברבונכם! והאמנו. רבוננו! סלח לנו על חטאינו וכפר לנו מרעותינו, ואספנו עם הישרים.
194. רבוננו! תן לנו את אשר הבטחת לנו על ידי שליחך, ואל תשפילנו ביום תחית המתים, כי אתה לא תפר ההבטחה.
195. רבונם נענה להם, אני לא מבטל את עמלו של עמל מכס, זכר או נקבה, משום שכלכם שוים אצלי. אלה אשר הגרו וגרשו מבתיכם, ונפגעו בגללי, ונלחמו ונפלו (במלחמה למעני), אכפר להם מרעותיהם, ואכניסם אל גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, כגמול המגיע להם מאלה, כי הגמול היפה שמור אצל אלה.
196. אל תשלה אותך (מוחמד) השליטה של הכופרים במקומות שונים בעולם (וחיי הרוחה שהם חיים),
197. זוהי הנאה קטנה, ואחריה יהיה מעונם בגיהנם, ומה רע שם היצוע,
198. אך היראים את רבונם, להם גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, לעולמים ישפנו בתוכם, מתנת אלה. כל אשר את אלה, טוב הוא לישרים.
199. בין בעלי הספר יש אשר יאמין באלה, ובאשר הורד אליכם (הקוראן) מן השמים, ובאשר הורד אליהם, נכנעים לפני אלה. הם אינם מחליפים את אותות אלה בתמורה זולה. אלה להם שכרם אצל רבונם, ואללה מהיר חשבון.
200. הוי המאמינים! חכו בסבלנות, והתחרו עם אויביכם והחזיקו מעמד בסבלנות, ואל תפסיקו המאבק נגד אויבי ואויביכם, והיו יראים את אלה למען תצליחו.

4

סִוֵּרַת אֶן-נִסְאָ' הַנָּשִׁים

סורה זו קיבלה את שמה «אֶן-נִסְאָ', הַנָּשִׁים» מפ' 3 וכו'.
הנושא המרכזי בסורה זו הוא הנשים והיחסים בין בני
הזוג, וזכויות וחובות של כל אחד מבני הזוג.
הורדה במדינה אחרי סורת אל-מומתחנה 60, ופסוקיה
מאה ושבעים וששה. קיבלה את שמה «הַנָּשִׁים» מפסוק
שלושה.

סורת אנ-נסא' 4

בשם אללה הרחמן והרחים

קטע 1

1. הוי בני אדם! יראו את רבונכם אשר ברא אתכם מנפש אחת,¹ וברא ממנה את בת זוגה, ומשניהם הפיץ אנשים ונשים במדה מרבה. ויראו את אללה אשר בשמו תתיחסו זה לזה, ואל תתנכרו לשארי בשרכם, כי אללה משגיח עליכם.
2. עליכם למסור ליתומים את רכושם (פשייתבגרו), מבלי להחליף את הטוב ממנו ברע, ואל תערכבו בין רכושם לבין רכושכם, כי זהו חטא גדול.
3. ואם תראו כי לא תוכלו לנהג בצדק עם היתומות, הנשאו לנשים המוצאות חן בעיניכם, לשתיים, לשלוש, או לארבע. אך כי תראו שלא תוכלו לנהג בהן בצדק, הנשאו לאחת, או מן (השפחות) אשר בבעלותכם. הוא קרוב יותר אשר לא תעשו עול.
4. תנו לנשים מהן מרצון טוב, אך אם תתננה לכם על חלק ממנו כטוב לבן,² אכלו אותו לבריאות.
5. אל תפקידו בידי חלושי דעת את רכושכם אשר אללה מנה אתכם לנהל. ואולם פרנסו אותם והלבישום, ודברו עמם בדבור יפה.
6. ותבחנו את היתומים (אשר תחת השגחתכם), בהגיעם לגיל הנשואין; ואז אם תבחינו בהם בגרות, החזירו להם את רכושם, ואל תזדרזו באכלו לפני שיתבגרו. על (המשגיח) העשיר להמנע מלאכל מרכוש היתום, אך העני רשאי לאכל כמקבל. ובתתכם להם את הונם, העידו עליהם עדים. דינו באללה לבדו לעשית חשבון.³
7. לזכרים חלק מאשר עזבו ההורים והקרובים, ולנשים חלק מאשר עזבו ההורים והקרובים, אם מעט הוא ואם רב, חלק קצוב.
8. וכי ימצאו במקום חלקת (הירשה) קרובי משפחה, ויתומים, ומסכנים, יש להעניק להם חלק (מן העזבו) ודברו עמם בעדינות.

1. הנפש של אדם הראשון.

2. האשה רשאית לוותר לבעלה על חלק ממנה.

3. ר' סורת אל-אנעם 6 : 152 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 34.

9. (מְרֻשִׁים) הַחוֹשְׁשִׁים לַעֲתִיד צָאצָאִים חֲלוּשִׁים, עֲלֵיהֶם לַחֲשֹׁשׁ (לִיתּוּמִים אֲשֶׁר תַּחַת הַנְּהָלָתָם) כָּשֶׁם שֶׁהֵיוּ חוֹשְׁשִׁים אֵלּוּ הַנִּיחוּ גַם הֵם שְׂאָרִים חֲסָרֵי יִשְׁע, עַל כֵּן יִהְיוּ יִרְאִים אֶת אֵלֶּהָ, וַיִּדְּבְרוּ דְּבָרִים יְשָׁרִים.
10. וְאַמְנָם אֵלֶּה אֲשֶׁר יֹאכְלוּ אֶת הוֹן הִיתּוּמִים בְּעֶשֶׂק, יִמְלְאוּ בִטְנֵיהֶם אֵשׁ, וּבָאֵשׁ יוֹקְדֹת יִצְלוּ.

קטע 2

11. אֵלֶּה מִצְוָה לָכֶם בִּיחֹס לִילָדִים שְׁלָכֶם (בִּירְשָׁה): לִזְכֹּר יִהְיֶה כַּחֲלָק שְׁתֵּי נְקֻבוֹת. וְאִם רַק בְּנוֹת הֵן (וּבָנִים אֵין לוֹ), וְהֵן יוֹתֵר מְשֻׁתִּים, לָהֶן שְׁתֵּי שְׁלִישִׁוֹת מֵאֲשֶׁר עֹזב (הָאָב). וְאִם תִּהְיֶה יַחֲידָה (וּבָנִים אֵין לוֹ), יִהְיֶה לָּהּ הַחֲצִי. אֲשֶׁר לַהוֹרִים, לְכָל אֶחָד מֵהֶם הַשְּׁשִׁית מֵאֲשֶׁר עֹזב אִם יֵשׁ לוֹ יִלָּדִים (אֶחָד אוֹ יוֹתֵר, זָכָר אוֹ נְקֵבָה). אֲךָ כְּשֶׁאֵין יִלָּדִים, וְהוֹרֵיוּ הֵם הַיּוֹרְשִׁים הַיַּחֲדִידִים, מְקַבְּלֹת אִמּוֹ שְׁלִישׁ אֶחָד. אֲךָ אִם הָיוּ לוֹ אֲחִים וְאֲחִיוֹת, מְקַבְּלֹת אִמּוֹ שְׁשִׁית. כִּד תַּחֲלִקוּ לְאַחֵר קִיּוֹם צְנֻאָתוֹ וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתָיו. הוֹרִיכֶם אוֹ יִלָּדִיכֶם לֹא תִדְעוּ מִי מֵהֶם הַקְּרוֹב לָכֶם יוֹתֵר לַהוֹעִיל. זֹאת הַמִּצְוָה מֵאֵת אֵלֶּהָ. אֵלֶּהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
12. לָכֶם מַחֲצִית עֲזֻבוֹן שֶׁל בְּנוֹת זִוְגָכֶם, אִם אֵין לָהֶן יִלָּד. אֲךָ אִם יֵשׁ לָהֶן יִלָּד, לָכֶם רִבַּע עֲזֻבוֹן, לְאַחֵר קִיּוֹם צְנֻאוֹתֵיהֶן וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתֵיהֶן. כְּמוֹ כֵּן מוֹגִיעַ לָהֶן הָרִבַּע מֵעֲזֻבוֹנָכֶם אִם לֹא יִהְיֶה לָכֶם יִלָּד. וְאִם יֵשׁ לָכֶם יִלָּד, לָהֶן שְׁמִינִית עֲזֻבוֹנָכֶם, לְאַחֵר קִיּוֹם צְנֻאוֹתֵיכֶם וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתֵיכֶם. כְּשֶׁאֵין הוֹרִים אוֹ יִלָּדִים לְגֵבֶר אוֹ לְאִשָּׁה, אֲךָ יֵשׁ אָח אוֹ אֲחוֹת, יִהְיֶה חֲלָק כָּל אֶחָד מֵהֶם שְׁשִׁית; אֲךָ אִם רַבִּים הֵם מִזֶּה, הֵם שֶׁתַּפִּים בְּשְׁלִישׁ, לְאַחֵר קִיּוֹם צְנֻאוֹתוֹ וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתָיו, לֹלֵא גְרִימַת נֶזֶק (לַיּוֹרְשִׁים), זֹאת הַמִּצְוָה מֵאֵלֶּהָ, וְאֵלֶּהָ יוֹדֵעַ וּמִתּוֹן.
13. וְאֵלֶּה חֻקּוֹת אֵלֶּהָ, וְכָל מִי שֶׁמִּצִּית לְאֵלֶּהָ וּלְשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד), הוּא יִכְנִיסוּ אֵל גִּנִּים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, לְעוֹלָמִים יַחֲיוּ בְּתוֹכָם. זֹהִי הַזִּכְיָה הַעֲצוּמָה.
14. אוּלָם מִי שֶׁמִּתְנַגֵּד לְאֵלֶּהָ וּלְשְׁלִיחוֹ, וְעוֹבֵר עַל חֻקּוֹ, יִכְנִיסוּ אֵל הָאֵשׁ לַהֲשָׂאֵר בְּתוֹכָהּ לְנֶצַח, וְעָנְשׁוּ יִהְיֶה מִשְׁפִּיל.

קטע 3

15. נְשׁוֹתֵיכֶם הַמֵּאֲשָׁמוֹת בְּזָנוּת, וְהַעֲדוּ בָהֶן אַרְבַּעַה עֲדִים (נְאֻמָּנִים) מְכָם. אִם יַעֲדוּ, עֲצְרוּ אוֹתָן בְּבֵתִים עַד יוֹם מוֹתָן. אוֹ עַד אֲשֶׁר אֵלֶּהָ יַעֲשֶׂה לָהֶן דֶּרֶךְ.

16. וְאַשֶׁר יַעֲשֶׂה שְׁנִים מִכֶּם, ¹ הַעֲנִישׁוּ אוֹתָם (שְׁנִיָּהם), וְאִם יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה וַיִּתְּנֶהוּ כְּמִקְבֵּל, הִפְסִיקוּ לְהִזִּיק לָהֶם. אֲלֵלָה מִקְבֵּל אֶת תִּשְׁבוֹת עַבְדִּי וְרָחוּם.
17. אֲלֵלָה יִקְבֵּל אֶת תִּשְׁבוֹבָתָם שֶׁל אֵלֶּה הָעוֹשִׂים רָעָה בְּשִׁגְגָה, וְהַמְמַהֲרִים לְחֹזֵר בְּתִשְׁבוּבָה, אֲלֵלָה יִקְבֵּל אֶת חֲזָרָתָם בְּתִשְׁבוּבָה. אֲלֵלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.
18. אֲדָּ לֹא תִתְקַבֵּל הַחֲזָרָה בְּתִשְׁבוּבָה לְחוּטָאִים, אֲשֶׁר בְּהִגִּיעַ שְׁעָתָם לְמוֹת הֵם אוֹמְרִים, אֲנִי חוֹזֵר בְּתִשְׁבוּבָה, וְלֹא לְמֵתִים כְּכּוֹפְרִים, כִּי לָהֶם הִכְנוּ עֹנֶשׁ מִכְּאִיב.
19. הִי הַמְאֲמִינִים! אֲסוּר לָכֶם לְרִשֶׁת (אוּ לְשֹׂאת) אֶת הַנָּשִׁים (אֲלֻמְנוֹת אֲבוֹתֵיכֶם) נָגֵד רְצוֹנָן. וְלֹא תִמְנְעוּ אוֹתָן מִלְּהַנָּשֵׂא (לְאִישׁ אַחֵר). וְאַל תַּצִּיקוּ לְנִשְׁוֹתֵיכֶם כִּדִּי לְקַבֵּל מִהֶן בַּחֲזָרָה חֶלֶק מֵאֲשֶׁר נִתְּנָם לָהֶן (הַמַּהֲרָה), פָּרִט לְמִקְרָה שֶׁל זָנוּת שֶׁהוֹכַחָה. נִהְגוּ בָּהֶן בְּהִגִּינוּת, וְאִם תִּשְׁנְאוּ אוֹתָן, כִּי יִתְּכוּ שֶׁתִּשְׁנְאוּ אֵיזָה שֶׁהוּא דָּבָר, וְאַלֵּלָה יַעֲשֶׂה בּוֹ טוֹבָה רַבָּה.
20. אִם תִּרְצוּ לְשֹׂאת אִשָּׁה אַחֶרֶת בְּמִקוֹם הָאִשָּׁה שֶׁאַתֶּם נְשׂוּאִים לָהּ, וְכִבֵּר נִתְּנָם לְרֹאשׁוֹנָה קִינָסָר, ² אַל לָכֶם לְקַחַת בַּחֲזָרָה חֶלֶק מִמֶּנּוּ. הִתְרַצוּ לְקַחְתּוֹ עַל יְדֵי עֲלִילוֹת וְהַאֲשָׁמוֹת כּוֹזְבוֹת?
21. כִּי אֵיךְ תִּקְחוּהוּ לְאַחֵר נְחִסִּי הָאִשׁוֹת שֶׁקִּיַּמְתֶּם בִּינֵיכֶם, וְלְאַחֵר בְּרִית הַנְּשׂוּאִין?
22. אֲסוּר לָכֶם לְשֹׂאת אֶת הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נָשְׂאוּ אֲבוֹתֵיכֶם, ³ אֲלֵא אִם כָּבֵר קָרָה מִקֻּדָּם (לִפְנֵי אִסְלָאם), כִּי זֶה מַעֲשֶׂה תוֹעֵבָה בְּלִתי מוֹסְרִי וּמִנְהַג מִבִּישׁ.

קטע 4

23. וְהַנָּשִׁים הָאֵלֶּה אֲסוּרוֹת עֲלֵיכֶם לְנִשְׂוֹאִין וּלְנִחְסִי מִין: אֲמוֹתֵיכֶם, וּבְנוֹתֵיכֶם, וְאֶחֱיוֹתֵיכֶם, וְדוֹדוֹתֵיכֶם אֶחֱיוֹת אֶחֱיוֹת אֶמְכֶם, וּבְנוֹת הָאָח, וּבְנוֹת הָאָחוֹת, וְאֲמוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר הִינִיקוּ אֶתְכֶם, וְאֶחֱיוֹתֵיכֶם לְנִיָּקָה, וְאֲמוֹת נְשִׁיכֶם, וּבְנוֹתֵיכֶם הַחוּרָגוֹת מִנָּשִׁים אֲשֶׁר נָשְׂאתֶם אוֹתָן, אֲדָּ אִם לֹא נָשְׂאתֶם אוֹתָן אֵין חֶטָּא עֲלֵיכֶם לְשֹׂאת אוֹתָן (בְּנוֹתֵיהֶן), וְנִשְׁוֹת בְּנֵיכֶם יוֹצְאֵי חֻלְצֵיכֶם, וְאַל תִּנָּשְׂאוּ לְנִשְׁוֹת אֶחֱיוֹת יַחֲדוֹ, מִלְּבַד אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לִפְנֵי כֵן (לִפְנֵי אִסְלָאם). אֲלֵלָה סוֹלַח וְרָחוּם.

1. איש ואשה. פסוק זה מעדכן את הצו של הפסוק הקודם, אשר העונש הוא לאיש וההחזקה בבית לאשה עד שתמות. פסוק זה קובע כי העונש לשניהם. ר' סורת אנ-נור 24: 1 - 3.

2. ר' סורת אאל עמראן 3: 75.

3. ר' לעיל, פ' 19.

חלק 5

24. (כֵּן אִסוּרוֹת לָכֶם) נָשִׁים נְשׂוּאוֹת, חוץ מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר שְׂבוּיוֹת מִלְחָמָה, זֶה חֹק אֱלֹהָ אֲשֶׁר הוֹרִיד לָכֶם. אִךְ חוץ מֵאֵלֶּה מִתְּרוֹת לָכֶם לְנִשְׂוֹאִין, אִךְ מִבְּלַעַדִּי אֵלֶּה מִתֵּר לָכֶם לְמַצֵּא נָשִׁים אֲשֶׁר תִּשְׁלְמוּ לָהֶן אֶת מִהְרֵן מֵהוֹנְכֶם לְמִטְרַת נְשׂוּאִים, אִךְ לֹא לָשֵׁם זֵנוּת. חוֹבָה עֲלֵיכֶם לְשַׁלֵּם אֶת הַמֶּהָר שֶׁקִּבַּעְתֶּם לְנָשִׁים אֲשֶׁר נִהְיִיתֶם בִּיחְסִים מִיָּנִיִּים אֲתָן בְּצוּרָה חֲקִית (נְשׂוּאִין), וְלֹא יִהְיֶה חֲטָא אִם תִּבְּאוּ לַיָּדִי הַסֶּכֶם מִיַּחַד בְּיַחַס לְגוּרֵל הַמֶּהָר, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

25. וְיָמִי שֶׁקֶצֶרָה יָדוֹ מִלְשָׁאת אֶת הַנְּנוּעוֹת מִבְּנוֹת הַחוּרִין הַמֵּאֲמִינוֹת, כִּי אִזְּ אֶת הַשְּׁפָחוֹת הַמֵּאֲמִינוֹת אֲשֶׁר בִּבְעָלוּתְכֶם. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ טוֹב מִי מִכֶּם מֵאֲמִין. הַמֵּאֲמִינִים שִׂיכִים הָאֶחָד לָרֵעֵהוּ. עֲלֵיכֶם לִשְׁאֵת אוֹתָן בְּרִשּׁוֹת מִשְׁפָּחוֹתֵיהֶן, וְשַׁלְמוּ לָהֶן אֶת הַמֶּהָר הַמְּגִיעַ לָהֶן בְּמִקְבָּל, וּבִתְקֹף קְדוּשֵׁי נְשׂוּאִין וְלֹא לָשֵׁם זֵנוּת. אוּלָם אִם תִּזְנֶה (אַחֲרֵי הַנְּשׂוּאִין), יַחֲוֹל עֲלֶיהָ רַק מִחֲצִית הָעֶנֶשׂ שֶׁחָל עַל אִשָּׁה נְשׂוּאָה בֵּת חוּרִין. זֶה הַדֶּרֶךְ לְכָל אֶחָד מִכֶּם שִׂיּוּצָרוֹ גּוֹבֵר עָלָיו. אִךְ מוֹטֵב לָכֶם שֶׁתִּשְׁלְטוּ בְּיִצְרָכֶם. וְאֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

קטע 5

26. אֱלֹהָ רוֹצֵה לְהַדְרִיכְכֶם בְּדַרְכֵיהֶם שֶׁל אֵלֶּה שֶׁקִּדְמוּ לָכֶם, וּיְקַבֵּל אֶת חֲזִרְתְּכֶם בְּתִשְׁבּוּבָה, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

27. אֱלֹהָ רוֹצֵה לְקַבֵּל אֶת חֲזִרְתְּכֶם בְּתִשְׁבּוּבָה, אִךְ אֵלֶּה הַמִּשְׁעָבְדִּים לְתַאֲוֹת רוֹצִים כִּי תִרְחִיקוּ לְסִטּוֹת (מִן הַדֶּת).

28. אֱלֹהָ רוֹצֵה לְהַקֵּל עֲלֵיכֶם, כִּי הוּא יוֹדֵעַ מֵהַ חֲלָשִׁים בְּרָאוּ בְּנֵי הָאָדָם.

29. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! אַל תִּאֲכְלוּ אֶת הוֹנְכֶם בְּיָנִיכֶם בְּלֹא צֶדֶק, אֲלֹא אִם תִּהְיֶה זֶה עֲסָקָה מִתּוֹךְ הַסֶּכֶם הַדָּדִי, וְאַל תִּבְּיֵאוּ כָּלֶיהָ עַל עֲצָמְכֶם, כִּי אֱלֹהָ מֵרַחֵם עֲלֵיכֶם.

30. וְאֲשֶׁר נַעֲשָׂה אֶת כָּל אֵלֶּה (גִּזְלַת רְכוּשׁ וְהָרַג שֶׁל אַחֲרִים) בְּאֵיבָה וּבְחֶסֶר צֶדֶק, נִצְלָה אוֹתוֹ בְּאֵשׁ (גִּיהֶנֶם), וְזֶה מֵאֲד קָל לְאֱלֹהָ.

31. אִם תִּרְחֲקוּ מִן הַחֲטָאִים הַגְּדוֹלִים אֲשֶׁר נֶאֱסַר עֲלֵיכֶם לַעֲשׂוֹת, וְכִפֵּר לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים, וְנִכְנִיס אֶתְכֶם לְמִקּוֹם נִכְבָּד (וְעַד).

32. אַל תִּחַפְּצוּ לְקַבֵּל אֶת מֵה שֶׁאֱלֹהָ הַעֲדִיף אֶחָדִים מִכֶּם עַל אֲחֵדִים. וְכָל אִישׁ יְקַבֵּל גָּמוּל לְפִי מַעֲשָׁיו, וְכָל אִשָּׁה תְּקַבֵּל גָּמוּל לְפִי מַעֲשֵׂיהָ, וּבִקְשׁוֹ אֶת חֲסִדוֹ שֶׁל אֱלֹהָ. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

33. לְכָל אֶחָד עָשִׂינוּ יוֹרְשִׁים שֶׁיִּקְבְּלוּ חֵלֶק מִמֶּה שֶׁהוֹרִים וּקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה עָזְבוּ. וְאַלֶּה אֲשֶׁר כָּרְתָם אִתָּם בְּרִית , תָּנוּ לָהֶם אֶת הַמִּגְיַע לָהֶם, כִּי אֵלֶּה עַד לְכָל דָּבָר.

קטע 6

34. הַגְּבָרִים מְנַהֲלִים אֶת עַנְיָנֵי הַנָּשִׁים בְּגִלְל שֶׁהַעֲדִיף אֵלֶּה אֶחָדִים מֵהֶם עַל אֶחָדִים מֵהוּ, וְכִי הֵם מוֹצִיאִים מִרְכוּשָׁם לְפָרִנְסָתוֹ. הַיְּשָׁרוֹת הֵן הָאֲדוּקוֹת הַשּׁוֹמְרוֹת עַל הַנִּסְתֵּר כְּדֶרֶךְ שִׁישְׁמֹר אֵלֶּה. אֲךָ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר אִתָּם חוֹשָׁשִׁים שֶׁתִּמְרָדְנָה, הִטִּיפוּ לָהֶן מוֹסֵר, וְהַתְּנַכְרוּ לָהֶן בַּמִּשְׁעָב, וְהִכּוּ אוֹתָן (בַּעֲדִינּוֹת), וְאִם תִּצְיַתְנָה לָכֶם, אַל תִּזְיְקוּ לָהֶן, וְאַלֶּה עָלֵיוֹן וְכָבִיר.

35. וְאִם תִּחְשָׁשׁוּ לְפִלּוּג בֵּין הַשָּׁנִים, שִׁלְחוּ שׁוֹפֵט מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ וְשׁוֹפֵט מִמִּשְׁפַּחְתָּהּ, וְאִם יֵרְצוּ שְׁנֵיהֶם לְהַתְּפִיֵּס, נָבִיא אֵלֶּה לִידֵי הַסֶּכֶם בִּינֵיהֶם. אֵלֶּה יוֹדֵעַ וּבָקִיא.

36. עֲבְדוּ אֶת אֵלֶּה וְלֹא תִשְׁתַּפּוּ בּוֹ דָּבָר, וְהִטִּיבוּ לַהוֹרִים, וְלִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִיתוּמִים, וְלִמְסַכְּנִים, וְלִשְׁכֹּן קְרוֹב הַמִּשְׁפָּחָה, וְלִשְׁכֹּן הָזֶר, וְלָבוֹן לְוִיָּה בְּבֵית אֹז בְּדֶרֶךְ, וְלַעֲוָבֵי אֶרֶץ, וְלַעֲבָדִים. אֵלֶּה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַיָּהִיר וּמִתְחַלֵּל.

37. הַמְּקַמְצִים וְהַמְּצוּיִם אֶת בְּנֵי הָאָדָם לַהֲיוֹת קַמְצָנִים, וְהַמְּסַתִּירִים אֶת מֶה שֶׁאֵלֶּה נָתַן לָהֶם מִחֲסֵדוֹ. וְהִכְנוּ לַכּוֹפְרִים עֵנֶשׁ מִחֲפִיר.

38. (הַעֲנֵשׁ הַמִּחֲפִיר מוֹכֵן) לֵאמֹה הַמוֹצִיאִים אֶת כֶּסֶף מִתּוֹךְ צְבִיעוֹת, וְאֵינָם מַאֲמִינִים בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הַדִּין. וּמִי שֶׁלּוֹקַח אֶת הַשֶּׁטֶן כִּידִיד, הַיָּדִיד הַזֶּה רָע מְאֹד.

39. וּמֶה יִפְרִיעַ לָהֶם לִי הָאֲמִינוּ בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְהוֹצִיאוּ מִהַחֲסֵד שֶׁאֵלֶּה הֶעֱנִיק לָהֶם!¹ וְאַלֶּה יוֹדֵעַ אוֹתָם טוֹב.

40. אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂק וְלוֹ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין, וְאִם תִּהְיֶה טוֹבָה, הוּא יִכְפִּיל אוֹתָהּ, וְיַעֲנִיק שָׂכָר עֲצוֹם מֵאֲתוֹ.

41. מֶה אֲתָה (מוֹחַמַּד) חוֹשֵׁב, אִם (בִּיּוֹם הַדִּין) כֶּאֱשֶׁר נָבִיא מְכַל אֲמָה עַד, וְנָבִיא אוֹתָךְ לַעֲד בְּאֵלֶּה (הַמְּסַלְמִים),

42. בִּיּוֹם הַהוּא יָקוּוּ הַכּוֹפְרִים שֶׁלֹּא שָׁמְעוּ לְשָׁלִיחַ (מוֹחַמַּד) כִּי תִכְסֶּה אוֹתָם הָאֲדָמָה (יְמוֹתוֹ), וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ לְהַסְתִּיר מִלֶּה מֵאֵלֶּה.

קטע 7

43. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אַל תִּתְּפַלְּלוּ כְּשִׁאֲתֵם שְׂכֹרִים,¹ עַד אֲשֶׁר תִּדְּעוּ מָה אַתֶּם אוֹמְרִים, וְלֹא כְּשִׁאֲתֵם טְמֵאִים, (וְאַל תִּכְנְסוּ אֶל הַמִּסְגָּדִים) אֲלֹא אִם אַתֶּם עוֹבְרֵי אֶרֶץ, עַד אֲשֶׁר תִּתְּרַחְצוּ. וְאִם חוֹלִים אַתֶּם, אוֹ בְּנִסְעָה, אוֹ אַחֲרֵי עֲשִׂית צָרְכִים, אוֹ בְּאַתֶּם בְּמַנְעַ מִינִי עִם נָשִׁים, וְלֹא תִמְצְאוּ מִים, בִּקְשׁוּ לָכֶם עֶפְרָ נָקִי, וְהִכּוּ אֶת הָעֶפְר בִּידֵיכֶם, נָקוּ אֶת יְדֵיכֶם מִן הָעֶפְר, וּמִשְׁחוּ אֶת הַפָּנִים בְּכַפֵּיכֶם פַּעַם אַחַת, וְהִכּוּ הָעֶפְר בְּכַפֵּיכֶם, וּמִשְׁחוּ אֶת יְדֵיכֶם.² אֵלֶּלָה חוֹנֵן וְסוֹלָח.
44. הֲלֹא רָאִיתָ אֶת אֵלָה אֲשֶׁר יָדְעוּ חֶלֶק מִן הַסִּפֵּר (הַתּוֹרָה) רָכְשׁוּ לְעֶצְמָם תַּעֲנִיָּה, וְרוֹצִים שָׁגַם אַתֶּם וַתִּתְּעוּ מִן הַשְּׂבִיל שֶׁל אֵלֶּלָה.
45. אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ יוֹתֵר טוֹב מִכֶּם אֶת אוֹיְבֵיכֶם, וְדִי בְּאַלְלָה כְּמִגֹּן, וְדִי בְּאַלְלָה כְּעוֹזֵר.
46. יֵשׁ מֵאַלָּה שֶׁהִתִּיחֵדוּ הַמִּשְׁנִים אֶת הַמּוֹבֵן שֶׁל פְּסוּקֵי הַתּוֹרָה, וְאוֹמְרִים (לְנִבְיָא), שְׂמַעְנוּ וּמִרְדְּנוּ, וּשְׂמַע, וּנְקוּהָ שְׁלֹא תִשְׁמַע, וְ«רָאעֲנָא»³ בְּעוֹת לְשׁוֹנָם, לְהַשְׁמִיץ אֶת הַדָּת (הָאִסְלָאָם). אֵלּוּ הָיוּ אוֹמְרִים, נִשְׁמַע וּנְצִיט; שְׂמַע; וְהִבֵּט אֵלֵינוּ,⁴ כִּי אִזּוּ הָיָה זֶה טוֹב יוֹתֵר לָהֶם וְנִכּוֹן יוֹתֵר. אֲדָּ אֵלֶּלָה קָלָם עַל כְּפִירְתֶּם, וְרַק מַעֲטִים מְאֹד מֵהֶם גָּמִינוּ.
47. הוּי אַתֶּם אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם הַסִּפֵּר! הָאֲמִינוּ בְּאֲשֶׁר הוֹרְדְּנוּ מִן הַשָּׁמַיִם (הַקּוֹרְאָן) הַמֵּאֲשֵׁר אֶת אֲשֶׁר עִמָּכֶם (הַתּוֹרָה), לְפָנֵי שְׁנִטְשִׁטְשׁ אֶת צוֹרַת פְּנִיכֶם וְנִהַפֵּץ אוֹתָם לְאַחֹר, אוֹ נִקְלַל אוֹתָם כְּשֶׁם שֶׁקָּלְלָנוּ אֶת מַחְלָלֵי הַשְּׁבֵת.⁵ צוֹ אֵלֶּלָה תְּמִיד מִתְּקִים.
48. אֵלֶּלָה לֹא יִסְלַח לְאַלָּה שְׁעוֹשִׁים לוֹ שְׁתַּפִּים, אֲדָּ יִסְלַח כָּל אֲשֶׁר פָּחוֹת מִזֶּה לְמִי שִׁירְצָה. כָּל הַמִּצְרָף שֶׁתֵּף לְאַלְלָה, הוּא בְּעַצֵּם בְּדָה חֲטָא עֲצוּם.
49. הָאִם לֹא רָאִיתָ אֶת אֵלָה אֲשֶׁר יִזְכּוּ נַפְשָׁם? וְאוֹלָם אֵלֶּלָה יִזְכֶּה רַק אֶת מִי שִׁירְצָה, וְהֵם לֹא יַעֲשִׂקוּ בְּקָרוֹם גִּרְעִין הַתֶּמֶר.
50. רָאֵה! אִיךָ הֵם בּוֹדִים עַל אֵלֶּלָה שֶׁקָּרִים. וּמִסְפִּיק בְּזֶה חֲטָא בְּהִיר.

1. בעודכם שיכורים: זה השלב השני לאסור שתית יין. בשביל שלב ראשון ר' סורת אל-בקה 2: 219.

בנוגע לשלב השלישי והרביעי ר' סורת אל-מאאידה 5: 90 - 91.

2. פעולה זו נקראת «תימום». ר' סורת אל-מאאידה 5: 6.

3. ר' סורת אל-בקה 2: 104. כל זה מכוון נגד הנביא מוחמד.

4. בערבית, «أَنْظَرْنَا أَوْנُصُورُنَا»: הבט אלינו».

5. ר' סורת אל-בקה 2: 61.

קטע 8

51. הלא ראית את אלה אשר נתן להם חלק מן הספר (התורה), מאמינים באלילים «ג' בַּתָּ» וְ«טָאע' וּת»,¹ אומרים על הכופרים, ² «אלה מדרכים יותר מן המאמינים (המסלמים)».
52. אלה הם אשר קלל אלה, ומי שאלה מקלל, לא תמצא לו עוזר.
53. אם היה להם חלק במלכות השמים, לא היו נותנים לאנשים ולא כלום.
54. הרי הם מקנאים באנשים (המסלמים) על מה שהעניק להם אלה מחסדו. כבר הענקנו למשפחת אברהם את הספר ואת החכמה, ונתנו להם מלכות עצומה.
55. אחדים מהם האמינו בו (בקוראן), ואחדים מהם מנעו אנשים מלהאמין בו. ויש בשבילים בגיהנם מספיק אש יוקדת.
56. אכן את אלה אשר כפרו באותותינו, נצלה באש (גיהנם), וכשעורוֹתיהם נשרפו, נחליכם בעורות חדשים, למען יטעמו את הענש. אלה הוא עוזה וחקם.
57. אמנם אלה שהאמינו ועשו טוב, אותם נכניס לגנים שנהרות זורמים מתחתם, ובהם יהיו לעולם. שם יש להם בנות זוג טהורות. וגם נכניס אותם תחת צללי צללים.
58. אלה מצוה לכם, החזירו את הפקדונות שבידיכם לבעליהם, ושפטו את בני האדם משפט צדק. כמה הוא יפה המוסר שאלה מטויף לכם. ואללה שומע ורוצה.
59. הוי המאמינים! צייתו לאלה ולשליח ולאחראים ביניכם. ואם תריבו ביניכם³ על דבר מה, תשפטו אותו לפי (הספר של) אלה, ולפי (המסורת של) הנביא, אם מאמינים אתם באללה וביום הדין, כי זהו הנהג הטוב וההגון ביותר.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 256.

2. הכופרים של מכה אשר היהודים של מדינה ניסו להסיתם נגד הנביא מוחמד באומרם להם, «שאתם הולכים בדרך הישרה יותר ממוחמד, ודתכם טובה יותר מדתו».

3. ביניכם : אתם העם והאחראים ביניכם. התנהגו ביניכם בצורה הוגנת ודמוקרטית, ולא על ידי מהפכות צבאיות.

קטע 9

60. הלא ראית את אלה האומרים, כי מאמינים הם באשר הורד אליך מן השמים (הקוראן) ובאשר הורד לפניך? כיצד הם רוצים להשפט לפי המסורת של הטאע'ות,¹ אף על פי שנצטוו לכפר בו? השטן רוצה להתעוּתם רחוק מאוד מן הקו הישר.
61. וכי יאמר להם, בואו אל אשר הוריד אלה מן השמים (הקוראן), ואל השליח (מוחמד), תראה את הצבועים מתרחקים ממך.
62. איך הצבועים האלה יתנהגו באשר יפגע בהם אסון, שבעצם ידיהם גרמו לו, הם באים אליך ונשבעים באללה, התכוננו רק לעשות טוב והשלקמה בין האנשים.
63. אלה אשר אלה יודע את אשר בלבם, על כן התרחק מהם ודרש להם דרשה טובה, ואמר להם דברים חזקים מאוד שישפיעו עליהם.
64. אנחנו שולחים כל שליח כדי שאנשים יציתו לו ברשות אלה. ולו באו אליך אחרי החטאים שגרמו לעצמם ומבקשים את סליחת אלה, והשליח היה מבקש את סליחת אלה למענם. כי אז מצאו את אלה מקבל שבים ורחום.
65. בחיי רבונך! הם לא יהיו מאמינים עד אשר ירצו בדך כשופט לשפט ביניהם בריבם, ולא ימצאו בנפשותיהם כל הסתיגות מפסק דינך ויקבלוהו בשלמות.
66. אלו היינו מצוים אותם, הרגו איש את רעהו, או צאו מבתיכם, רק מעטים מהם היו עושים כדך. אמנם, לו היו עושים מה שנדרש מהם, היה טוב להם וגם מחזק את אמונתם יותר.
67. ואז הן נתנו להם שכר עצום מאתנו.
68. והיינו מדריכים אותם בדרך הישר.
69. ומי שיצית לאלה ולשליח (מוחמד), כל אלה יהיו (בעולם הבא) עם הנביאים, והצדיקים, והקדושים,² והישרים שאלה היטיב להם, ומה טובה ונעימה חברתם של אלה (בגן עדן).
70. זה הוא החסד של אלה, ואין יודע באללה (את מה שאיתם עושים).

1. לא לפי החוק של אלה והנביא. ר' סורת אל-בקה 2 : 256.

2. אלה שמתו למען קדוש השם.

קטע 10

71. הוּי המַאֲמִינִים! בַּצֵּאתְכֶם לַקָּרֵב, הִתְנַהְגּוּ בְּזִהְרִירוֹת, הִתְקַדְּמוּ בְּקִבּוּצוֹת אוֹ כְּלֶכֶם יַחַד,
72. יֵשׁ בֵּינֵיכֶם מִי שֶׁמִּתְעַכֵּב לְצֵאת לַמִּלְחָמָה, וְאִם יִפְגַּע בָּכֶם אָסוֹן יֹאמַר, אֵלֶּלָה נָטָה לִי חֶסֶד כִּי לֹא הִיִּיתִי עִמָּהֶם,
73. וְאִם תִּקְבְּלוּ חֶסֶד מֵאֵלֶּלָה, יֹאמַר, כָּאֵלוּ לֹא הִיִּתָּה בֵּינֵיכֶם יָדִידוֹת, הֲלוֹאִי אֲנִי וְהִיִּיתִי אִתָּם! וְהִיִּיתִי זֹכָה זְכִיָּה עֲצוּמָה.
74. עַל אֵלֶּה הַמוֹכְרִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה תִּמְוֹרֶת הָעוֹלָם הַבָּא לְהִלָּחֵם בְּשָׂבִיל אֵלֶּלָה, וּמִי שֶׁנִּלָּחֵם בְּשָׂבִיל אֵלֶּלָה, וַיִּהְרַג אוֹ יִנָּצֵחַ, נִתֵּן לוֹ גְּמוּל עֲצוּם.
75. מִה לָּכֶם כִּי לֹא תִלָּחֲמוּ בְּשָׂבִיל אֵלֶּלָה, וְלַעְזוֹר לְאֲנָשִׁים וְנָשִׁים וְיֻלְדִים הַחֲלָשִׁים (בַּמִּכָּה), הָאוֹמְרִים, רְבוּנָנוּ! הוֹצִיאָנוּ מִן הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) אֲשֶׁר שׁוֹכְנֶיהָ חוֹטְאִים, וְתוֹ לָנוּ מִלִּפְנֵיךְ מָגוּ, וְהִקָּם לָנוּ מִלִּפְנֵיךְ מוֹשִׁיעַ.
76. הַמַּאֲמִינִים נִלָּחֲמִים בְּשָׂבִיל שֶׁל אֵלֶּלָה, וְאֵלוּ הַכּוֹפְרִים נִלָּחֲמִים בְּשָׂבִיל הַטָּאעוֹת, הַשָּׁטוֹן, עַל כֵּן הִלָּחֲמוּ בַּחֲבָרֵי הַשָּׁטוֹן, כִּי מִזְמַת הַשָּׁטוֹן הִיא חֲלָשָׁה.

קטע 11

77. הֲלֹא רָאִיתָ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר נֹאמַר לָהֶם, אַל תִּלָּחֲמוּ, אֵד קִיַּמּוּ אֶת הַתְּפִלָּה וְשָׁלְמוּ אֶת הַזָּבָת. וְאוֹלָם כְּשֶׁנִּצְטָווּ לְהִלָּחֵם, הִנֵּה חֲבוּרָה מֵהֶם מִפְּחָדֵת מִבְּנֵי אָדָם, כִּפִּי שֶׁהִיא מִפְּחָדֵת מֵאֵלֶּלָה, אֲפֹלוּ יוֹתֵר מִכָּד, וְאָמְרוּ, רְבוּנָנוּ! לָמָּה גִזַּרְתָּ עָלֵינוּ מִלְחָמָה? לֹולֵא נִתֵּת לָנוּ שְׁהוּת לְזָמֵן מָה? אָמַר, הַתַּעֲנוּג שֶׁל הָעוֹלָם הִזָּה מְאוּד קָטָן, וְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא טוֹבִים יוֹתֵר לִירָאִי אֵלֶּלָה, וְאַתֶּם לֹא תִקְפְּחוּ מְאוּמָה.
78. אֵיפֹה שֶׁתִּהְיוּ, הַמּוֹת יִשְׁיַגְּכֶם, אֲפֹלוּ אִם תִּהְיוּ בְּמַגְדָּלִים גְּבוּהִים. אֵלֶּה הֵם, אִם תִּשְׁיַגְּם טוֹבָה יֹאמְרוּ, זֶה מֵאֵלֶּלָה, וְאִם תִּשְׁיַגְּם צָרָה, יֹאמְרוּ, זֶה מִמָּדָּ (מוֹחַמַד). אָמַר, חֲכַל מֵאֵלֶּלָה. וַיִּמָּה לִקְהֵל הַזֶּה שְׂאִינוּ מִבֵּין דָּבָר.
79. (הוּי בֶן אָדָם!) כָּל טוֹבָה אֲשֶׁר נוֹפֶלֶת בְּחִלְקָד מֵאֵת אֵלֶּלָה הִיא, וְכָל רָעָה אֲשֶׁר תִּפְגַּע בָּךְ, מֵעַצְמָהּ הִיא. אֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ (מוֹחַמַד) כְּשָׁלִיחַ אֶל בְּנֵי הָאָדָם, וְאִין עַד כְּמוֹ אֵלֶּלָה.
80. כָּל מִי שֶׁמִּצִּית לְשָׁלִיחַ, הוּא בַּעֲצָם מִצִּית לְאֵלֶּלָה, וְאֲשֶׁר לְמִסְרָבִים, הָרִי לֹא שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ שׁוֹמֵר עֲלֵיהֶם,

81. וְהִם אוֹמְרִים, מִצִּיתִים אֲנַחְנוּ, אֲבָל בְּצֹאתֶם מֵעַל פְּנִיד, קְבוּצָה מִהֶם זָמְמָה בַּחֲשֵׁךְ הַלַּיְלָה דְּבָרִים שׁוֹנִים מֵאֲשֶׁר אָמְרָה לָךְ, וְאוֹלַם אֵלֶּלָה רוּשִׁם אֶת אֲשֶׁר יִזְמְמוּ. אַתָּה, אֵל תִּשִּׁים לָהֶם לֵב, וְהִשְׁעֵן עַל אֵלֶּלָה, כִּי הוּא דִּיו כְּמִגֵּן עֲלִיד.
82. הֲאֵם לֹא יִתְבּוֹנְנוּ בַּקּוּרְאָן? הֵן לֹא מֵאֵלֶּלָה הִיא, כִּי אִזּוּ מִצָּאוּ בּוֹ נְגוּדִים רַבִּים.¹
83. אִם יִגִּיעַ אֲלֵיהֶם דְּבַר הַנוֹגֵעַ לְבִטְחוֹן אוֹ לְאִמָּה, הֵם מִמְהָרִים לְהִפְצוֹ, אֲדָּא אִלוּ הָיוּ מְבִיאִים אוֹתוֹ לְשָׁלִיחַ וְלֶאחֲרָאִים מִבִּינֵיהֶם, הָיוּ מְבִינִים אוֹתוֹ וַיּוֹדְעִים אֶת פִּשְׁרוֹ. לֹאִלָּא הַחֲסֵד שֶׁל אֵלֶּלָה וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם הֵייתֶם הוֹלְכִים בְּעִקְבוֹת הַשָּׁטָן, מִלְּבַד מְעַטִּים מִכֶּם.
84. (וְאַתָּה הַנְּבִיא) הִלַּחַם בְּשִׁבִּיל אֵלֶּלָה, וְאִין אַתָּה אַחֲרָאִי אֵלָּא לְעֶצְמָךְ, הָרִי עֲלִיד לְהֵאִץ בַּמַּאֲמִנִים (לְהִלַּחַם), (בְּדָ וּבַמַּאֲמִנִים) אֵלֶּלָה יִשְׁבֵּר אֶת כּוֹחַ הַכּוֹפְרִים, כִּי אֵלֶּלָה חֲזָק מֵהֶם וְהִעֲנֵשׁ שְׁלוֹ יוֹתֵר קָשָׁה.
85. הַמְּמַלִּיץ הַמְּלַצָּה טוֹבָה יְהִיה לּוֹ חֵלֶק בָּהּ, אֲמֵנָם, הַמְּמַלִּיץ הַמְּלַצָּה רָעָה, יִקְבֵּל עֲנֵשׁ שְׁוֹה לָהּ, כִּי אֵלֶּלָה מְשִׁיחַ עַל כָּל דְּבַר.
86. וְאִם מִי שֶׁהוּא מְבַרֵךְ אֶתְכֶם לְשָׁלוֹם, בִּרְכוּ בְּבִרְכָּה יוֹתֵר טוֹבָה מִמֶּנָּה, אוֹ הַחֲזִירוּ בְּרִכָּה דּוּמָה. כִּי אֵלֶּלָה מַעֲנִיק חֲסֵד עַל כָּל מַעֲשֵׂה שְׁתַּעֲשׂוּ.
87. אֵלֶּלָה, אִין אֵלָּה זֹלָתוֹ, אִין סַפֵּק, הוּא יֵאָסֵף אֶתְכֶם בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים, וּמִי צוֹדֵק מֵאֵלֶּלָה בַּמַּאֲמָרוֹ?

קטע 12

88. וּמָה לָכֶם כִּי נַחֲלַקְתֶּם לְשִׁתֵּי קְבוּצוֹת בְּנוֹגֵעַ לַצְבוּעִים? וְאֵלֶּלָה הָעֲנִישׁ אוֹתָם בְּגִלְל מַעֲשֵׂיהֶם, הִתְרַצוּ לְהַדְרִיד אֶת אֲשֶׁר אֵלֶּלָה הִתְעַהּוּ? וּמִי שְׂאֵלֶלָה מִתַּעֲהָ, אִין דְּרִיד כָּל שְׁהִיא לְהַדְרִיכוֹ.
89. הֵם (הַצְבוּעִים) רָצוּ שֶׁתִּכְפְּרוּ כְּפִי שֶׁכְּפְרוּ וְתִהְיוּ דּוּמִים לָהֶם. וְאֵל תִּקְחוּ מִבִּינֵיהֶם יְדִידִים נְאֻמָּנִים עַד אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּשִׁבִּיל אֵלֶּלָה. אוֹלַם אִם יִסְרְבוּ תִפְסוּ אוֹתָם וְהִרְגוּ אוֹתָם בְּאֲשֶׁר תִּמְצָאוּ אוֹתָם, וְאֵל תִּקְחוּ מֵהֶם יְדִיד נְאֻמָּן אוֹ עוֹזֵר.
90. מִלְּבַד אֵלָּה אֲשֶׁר יֵשׁ יַחַס בֵּינָם לְבִין אֲנָשִׁים שְׁנֵי בְרִית בֵּינְכֶם לְבֵינָם, אוֹ אֵלָּה שְׁיָבוֹאוּ אֲלֵיכֶם וְאִין לָהֶם הָאִמָּץ וְהָרָצוֹן לְהִלַּחַם נִגְדָּכֶם וְנִגְדָּ בְּנִי

1. כלומר, דברים המכחישים זה את זה.

עמם. אלו רצה אלה, היה משליטם עליכם והיו נלחמים בכם. לכן, אם הם נמנעים מלהלחם נגדכם ומציעים לכם שלום, הרי שאללה אינו רוצה שתלחמו בהם.

91. כמו כן תמצאו אחרים (צבועים) שרוצים להבטיח את עצמם מצדכם וגם מצד בני שבטם. כל עוד שחזרו לכפירה לפתות אתכם להיות כופרים, הם עצמם חזרו והסתבכו בה. אם לא יפסיקו את המזמות שלהם נגדכם, ולא יבקשו להשלים עמכם ואינם מפסיקים להתגרות בכם, כי אז תתפסו אותם ותהרגו אותם באשר תמצאו אותם, כי עליהם נתנו לכם שלטון מוחלט.

קטע 13

92. אסור למאמין להרוג מאמין אלא בשגגה. ואשר יהרג מאמין בשגגה, ישחרר עבד מאמין וישלם כפר נפש למשפחתו (של הנרצח), אלא אם (משפחת הנרצח) תעשה צדקה אתו. ואם הנרצח הוא מקרב אויביכם והוא עצמו מאמין, (כפרו) שחרור עבד מאמין. אך אם הנרצח משבט אשר ברית ביניכם לבינם, ישלם הכפר למשפחתו, ושחרור עבד מאמין. ומי שאין ביכולתו לשחרר עבד, נצום שני חדשים רצופים, כדי שאללה יקבל את תשובתו. אלה יודע וחקם.
93. ומי שהורג מאמין בכוונה תחלה (בלי צדק), ענשו גיהנם לנצח, ואללה ישפד את זעמו עליו ויקללו והכין לו ענש עצום.
94. הוי המאמינים! בצאתכם לדרך בשביל אלה, והייתם בטוחים במה שתעשו, ואל תאמרו למי שיברך אתכם לשלום, אין אתה מאמין, בבקשכם להשיג את צרכי העולם הזה. כי אצל אלה שמור לכם חסד רב. הן הייתם לפנים (מסתירים את הדת שלכם), ואללה נטה לכם חסדו (בפעולתכם חזקים), על כן היו בטוחים במה שתעשו, כי אלה בקיא במעשיכם.
95. המאמינים הנשארים בבתיהם (ולא יוצאים למלחמה בשביל אלה), פרט לאלה יש בהם נכות, אינם שווים לאלה היוצאים למלחמה בשביל אלה ברכושם ובנפשותיהם. אלה העדיף את הנלחמים בשבילו ברכושם ובנפשותיהם על אלה הנשארים בבתיהם בדרגה. אמנם אלה הבטיח לשני הצדדים טובות. אך אלה העדיף את הנלחמים בשבילו בשכר עצום,
96. דרגות גבוהות מאתו וסליחה ורחמים, כי אלה סולח ורחום.

קטע 14

97. וְאַלֶּה (הַמֵּאֲמִינִים) אֲשֶׁר נָטְלוּ הַמִּלָּאִכִּים אֶת נַשְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁעָשְׂקוּ אֶת עַצְמָם (בַּחַיּוֹתָם בֵּין הַכּוֹפְרִים לָכֵן לֹא יָכְלוּ לְבַצֵּעַ אֶת דָּתָם כְּרֹאוֹי), שֶׁאֵלּוּ (הַמִּלָּאִכִּים) אוֹתָם, מָה עָשִׂיתָם בַּיַּחַס לְדִתְכֶם? אָמְרוּ, הֵיינוּ חֲלוּשִׁים בְּאֲדָמְתָנוּ. הַמִּלָּאִכִּים אָמְרוּ, הֵאֵם לֹא הֵייתָ אֲדָמַת אֱלֹה מִסְפִּיק רַחֲבָה לְמַעַן שֶׁתִּהְיֶה בָּהּ: אֲנָשִׁים אֵלֶּה, מְעוֹנָם הוּא גִיּוֹנָם, וְמָה נוֹרָא הַמְּעוֹן.
98. פָּרַט לַחֲלוּשִׁים בֵּין הַגְּבָרִים, וְהַנָּשִׁים, וְהַיְלָדִים, שֶׁלֹּא יָכְלוּ לַעְזֹר לַעֲצָמָם, וְלֹא יָכְלוּ לְמַצֵּא מוֹצֵא אַחֵר מֵאֲשֶׁר לְהַשְׁאֵר בְּבִתֵּיהֶם,
99. כָּל אֵלֶּה, יִתְּכוּ שֶׁאֲלֵלֶה יִסְלַח לָהֶם, כִּי הוּא סוֹלַח וּמַכְפִּיר.
100. כָּל הַמִּהְגֵּר בְּשָׂבִיל אֱלֹהָ, יִמָּצֵא בְּאַרְצָּה מְקוֹמוֹת מַחְסֵה רַבִּים וְרוֹחָה, וְכָל הַיּוֹצֵא כְּדֵי לַהֲגִיר אֶל אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ, אֲבָל הוּא נִפְטָר בְּדֶרֶךְ, יִהְיֶה שְׂכָרוֹ עַל אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוֹם.

קטע 15

101. וּכְשֶׁאַתֶּם נוֹסְעִים רְחוֹק מִבְּתִיכֶם, מִתֵּר לָכֶם לִקְצֹר בַּתְּפִלָּה,¹ מִחֲשֵׁשׁ שִׁיתְקִיפוּ אֶתְכֶם הַכּוֹפְרִים בְּזִמְן תְּפִלַּתְכֶם. הַכּוֹפְרִים הֵם אוֹיְבֵכֶם הַגָּלוּי.
102. (הוּי הַנְּבִיאִי!) אִם תִּהְיֶה (בַּמַּעֲרָכָה) עִם הָאֲנָשִׁים שְׁלָךְ, וּכְשֶׁתִּתְקִים אֶת הַתְּפִלָּה, תֵּן לְקוֹבִיצָה מֵהֶם לְהַתְּפִלָּל אֶתְךָ כְּשֶׁנִּשְׁקָם עִמָּהֶם, וּכְשֶׁיִּסְגְּדוּ תִּהְיֶה הַקּוֹבִיצָה הָאַחֲרֶת מֵאַחֲרֵיכֶם (פְּנִים מוֹעֲדוֹת לְקִרְאָת הָאוֹיֵב), וּכְשֶׁהַקּוֹבִיצָה הָרִאשׁוֹנָה תִּגְמֹר אֶת הַסְּגִידָה תִּקּוּם, וְיִחַלְּפוּ מַעֲמָד, וְעַלִּיהֶם לְהִזְהֵר וּלְקַחֵת אֶת נִשְׁקָם אִתָּם.² הַכּוֹפְרִים הֵיוּ רוֹצִים שֶׁתַּעֲזְבוּ אֶת נִשְׁקָכֶם וְאֶת כְּלִיכֶם, וְאִזּוּ יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם וְיִשְׁמִידוּכֶם. אִין כָּל רַע אִם פָּגַע בְּכֶם הַמְּטָר, אוֹ הֵייתֶם חוֹלִים בְּהִנָּחַת נִשְׁקָכֶם, אִךְ הַשְּׁמֵרוֹ לָכֶם. וְאַלֶּה הַכֵּין לַכּוֹפְרִים עֹנֶשׁ מִשְׁפִּיל,
103. וּכְשֶׁתִּגְמְרוּ אֶת הַתְּפִלָּה (בַּתְּנָאִים כְּאַלֶּה), הִזְכִּירוּ אֶת אֱלֹהָ בְּעִמְדָכֶם, וּבִשְׁבִּתְכֶם, וּבִשְׁכַּבְכֶם, וּכְשֶׁתִּהְיוּ בְּמָקוֹם מְבִטְחִים, קִיְּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה כְּרָגִיל. הַתְּפִלָּה נִקְבְּעוּ זְמַנָּהּ לְמֵאֲמִינִים.

1. אללה צווה על המוסלמים להתפלל חמש פעמים ביום. אחדים מן התפילות האלה כמו, צהרים, בין הערבים, ותפילת הלילה הן ארבע השתחויות. הנה בפסוק הזה אללה הרשה למוסלמים הנוסעים רחוק מן הבית לקצר את התפילה של ארבע השתחויות רק לשתים. תפילה זו נקראת בערבית: صلاة السفر, צלאת אס-ספר = תפילת הנסיעה.

2. התפילה הזו נקראת בערבית: صلاة الخوف, צלאת אל-ח'ויף = תפילת הפחד. המוסלמים מתפללים רק השתחויה אחת בזמן המלחמה כשחלק מהם עומד מול האויב בשדה הקרב.

104. אל תהיו חלשים מלעקב אחרי האויב, כי אם אתם מתיסרים הרי הם מתיסרים כמוכם, ואולם לכם תקוה (לתגמול טוב) מאללה, ולכם אין תקוה. אלה יודע וחקם.

קטע 16

105. הורדנו לך (מוחמד) מן השמים את הספר (הקוראן) עם האמת, למען תשפט בין בני אדם כפי שאללה השירה אליך, ואל תהיה מגן על הבוגדים, ושאל את אלה את סליחתו, כי הוא סולח ורחום.
106. ואל תגן על אלה שבגדו בעצמם (באי קיום מצות הדת). אלה אינו אוהב את הבוגד והפושע.
108. הם (הכופרים) מנסים להסתיר מן האנשים, אך לא יצליחו להסתיר מאלה, כי הוא כל הזמן אתם, כי הם זוממים בחשכת הלילה דברים שהוא אינו אוהב. ואללה מקיף את כל מעשיהם.
109. הנה אתם (המאמינים) הגננתם עליהם (אלה שבגדו בעצמם) בעולם הזה, אך ביום תחית המתים מי יגן עליהם לפני אלה, או מי יהיה המגן עליהם?
110. אולם העושה רעה וחוטא לעצמו ואחר כך חוזר בתשובה, ימצא את אלה סולח ורחום.
111. העובר עברה, חוטא רק נגד עצמו, ואללה יודע וחקם.
112. ומי שעושה חטא או עברה, ויטיל אותם על אחר זכאי, הוא מחיב את עצמו קזב ופשע ברור.

קטע 17

113. לולא חסד אלה ורחמי עליך, הייתה קבוצה מהם יוזמת להתעורר. ואולם את עצמם הם מתעים, ולא פגעו בך במאומה. אלה הוריד לך מן השמים את הספר (הקוראן) ואת החכמה ולמדך את אשר לא ידעת, וכי חסד אלה עצום עליך.
114. על פי רב לא תצא טובה משיחותיהם הסודיות, אלא אם יחלט על צדקה, או חסד, או השקנת שלום בין בני האדם, כל העושה זאת במטרה לרצות פני אלה, נעניק לו שכר עצום.
115. כל מי שרוב עם השליח לאחר שהתבררה לו הדרך הישרה, ויבחר בדרך אחרת מזו של המאמינים, אותו נזביל בדרך שבחר לעצמו, נצלהו בגיהנם, וסופו יהיה הגרוע ביותר.

קטע 18

116. אַללָה לא יסלח כָּל שְׁתּוּף עִמּוֹ, אֲדָּהּ הוּא יסלח כָּל חֲטָא חוּץ מִזֶּה לְמִי שֶׁהוּא רוּצָה. מִי שֶׁמִּשְׁתַּף לְאַלְלָה מֶה שֶׁהוּא מֵרְחִיק לְתַעֲוֹת.
117. אֵלָה (הַכּוֹפְרִים) עוֹבְדִים אֱלִילוֹת נִקְבוֹת מִבְּלַעַדִּי אֵלָלָה, וְכֵן עוֹבְדִים שְׁטֹן מוֹרֵד,
118. שֶׁאַלְלָה קָלַל אוֹתוֹ, כְּשֶׁאָמַר (הַשְׁטֵן), אֶשְׁחָ לְעַצְמִי חֵלֶק מִסִּים מַעֲבָדִיד,
119. וְאַתָּעָה אוֹתָם, וְאַעֲוֹרֵר תִּקְוָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, וְאַצְוֶה אוֹתָם לְכָרוֹת אֶת אֲזִנֵּי הַבְּהֵמוֹת, וְאַצְוֶם לְשֹׁנוֹת אֶת בְּרִיאַת אֵלָלָה. מִי שֶׁלּוֹקַח לוֹ אֶת הַשְׁטֵן כְּאֶדוֹן בַּמָּקוֹם אֵלָלָה, סוֹפוֹ אֲבָדוֹן מַחֲלָט.
120. הַשְׁטֵן מִבְּטִיחַ וּמַעֲוֹרֵר תִּקְוֹת בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אֲדָּהּ הַבְּטוּחוֹתָיו הֵן רַק רְמִיָּה,
121. וּמַעֲוֹנָם שֶׁל אֵלָה הוּא הַגִּיהָזֵם, שֶׁמִּמֶּנּוּ לֹא יוֹכְלוּ לְהַמְלִיט.
122. אֵלָה שֶׁהֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ הַטּוֹב, אוֹתָם נִכְנִיס לְגַנִּים שְׁנֵהָרוֹת זֹרְמִים מִתְּחִתָּם, לְעוֹלָמִים יִשְׁאַרוּ בְּתוֹכָם. זֹהִי הַבְּטַחַת אֱמֶת שֶׁל אֵלָלָה, וּמִי נֶאֱמָן מֵאַלְלָה בְּדָבָרוֹ?
123. אִין זֶה (הַחֲסֵד לְהַכְנִס לְגֹן) לְפִי שֶׁאִיפְתָּכֶם (הַמְסַלְמִים) אוֹ שֶׁאִיפְתַּת בַּעֲלֵי הַסִּפֵּר, מִי שֶׁעוֹשֶׂה רַע יַעֲנֹשׁ, וְלֹא יִמָּצֵא לוֹ מִגֹּן וְלֹא עוֹזֵר נֶגֶד אֵלָלָה.
124. עוֹשֶׂה הַטּוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, וְהוּא מֵאַמִּין, אֵלָה יִכְנִסוּ אֶל הַגֹּן, וְלֹא יַעֲשִׂקוּ מֵאוּמָה.
125. אִין בַּעַל דַּת טוֹבָה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לָזֶה שֶׁמִּסֵּר עַצְמוֹ לְאַלְלָה¹ וְהוּא מִיטִּיב, וְנִהַג לְפִי דַת אַבְרָהָהִים הַחֲנִיף,² אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ אֵלָלָה כִּידִיד?
126. לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בִּשְׂמִים וְכָל אֲשֶׁר בָּאֲרָץ, וְאַלְלָה מִקִּיף כָּל דָּבָר.

קטע 19

127. הֵם מִבְּקָשִׁים חוֹת דַּעְתָּד (מוֹחֲמֵד) בַּעֲנֵן הַנָּשִׁים,³ אָמַר, אֵלָלָה יִבְהִיר לָכֶם אֶת עֵינֵינוּ, וְכֵן מֶה שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים בַּסִּפֵּר (הַקּוֹרְאָן), בַּעֲנֵן הַנָּשִׁים הִתְנוּמוֹת אֲשֶׁר בְּרָצוֹנְכֶם לְשִׁאתוֹ וְאִינְכֶם מִשְׁלָמִים לָהֶן מֶה שֶׁנִּפְסַק לָהֶן (הַמֶּהָר). וּבַעֲנֵן הִתְנוּמוֹת הַקְּטִינִים חֲסֵרֵי הַמִּגֹּן, עֲלֵיכֶם לְנַהֵג עִם הִתְנוּמוֹת בְּצִדִּיק. וְכָל טוֹב שֶׁתַּעֲשׂוּ בַּעֲנֵינֶם, אֵלָלָה יָדַע אוֹתוֹ.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 112.

2. חניף: ר' סורת אל-בקרה 2: 135.

3. הקטע הזה, מפסוק 127 - 130 הוא השלמה למה שנאמר בפתיחת הסורה בנוגע לנשים מפסוק 1 - 4.

128. ואם תרגיש אשה סלידה מצד בעלה, או מתרחק ממנה, אין כל רע על שניהם אם ישלימו ביניהם, כי טוב השלום (בשביל שניהם), אבל הנפשות הצרות עין פעלו (במיוחד הבעל שהוא נוטה לא לשלם את המהר המבטח). ואולם אם תיטיבו ותהיו גראים, כי אללה בקיא במעשיכם (והוא נטיב לכם),
129. אין ביכולתכם לנהל צדק בין נשותיכם גם אם תשקדו על כך. ואולם אל תרחיקו לכת בגטיתכם (אל הצחת), ותשאירו (את הצחרת) בתלויה באויר. אם תשלימו ותהיו גראים, הנה אללה סולח ורחום.
130. אם יפרדו (הזוג) יעניק אללה לכל אחד מבני הזוג מהשפע שלו, כי אללה רב-שפע וחכם,
131. לאללה כל אשר בשמים ואשר בארץ. כבר צוינו את אלה אשר נתן להם הספר לפניכם, ואתכם, יראו את אללה. וכי תכפרו, הנה לאללה כל אשר בשמים וכל אשר בארץ, כי אללה אינו זקוק לדבר ומשבח.
132. לאללה כל אשר בשמים והארץ. והוא לבדו ידיו כמגן,
133. אם רק ירצה ישמיד אתכם ויביא אחרים במקומכם. ואללה זכל לעשות זאת.
134. כל הרוצה תגמול בעולם הזה, אצל אללה שמור תגמול העולם הזה והעולם הבא. אללה שומע ורואה.

קטע 20

135. הוי המאמינים! בצעו את הצדק כראוי, והעידו עדות אמת בשם אללה, אפלו נגד עצמכם או נגד ההורים וקרובי המשפחה, אם הוא עשיר או עני, אללה יודע מה טוב להם יותר מכסף, ואל תלכו אחרי יצריכם לסלף עדות אמת ולסטות או להתרחק ממנה. כי אללה בקיא במעשיכם.
136. הוי המאמינים! האמינו באללה ובשליחו (מוחמד), ובספר (הקוראן) אשר הוריד מן השמים לשליחו, ובספרים שהוריד לפני (הקוראן). כל הכופר באללה, ובמלאכיו, ובספריו, ובשליחיו, וביום האחרון, תועה תענה מרחיקת לכת.
137. אלה שהאמינו ואחר כך פרשו, ושוב האמינו ושוב פרשו, ודבקו בכפירה, אללה לא יסלח להם, ולא ידריכם אל הנתיב הישר.

138. בִּשְׂרָ לַצְבוּעִים כִּי צָפוּי לָהֶם עֲנֵשׁ מִכְּאִיב,
139. אֲשֶׁר לֹקָחִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמַגְנִים מִבִּלְעָדֵי הַמַּאֲמִינִים. הָאֵם הֵם מִבְקָשִׁים אֶצְלָם עֹז? הֲלֹא הָעֹז אֶצֶל אֱלֹהָ?
140. אֱלֹהָ הוֹרִיד לָכֶם בִּסְפָר (הַקּוֹרְאָן), אִם תִּשְׁמְעוּ אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ וְלוֹעָגִים לָהֶם, אַל תִּשְׁבּוּ אִפּוּא אַתֶּם עַד אִם יִשְׁחִיו בְּדִבְרֵים אַחֲרֵים. כִּי אִזּוֹ תִּהְיוּ כְּמוֹתֶם. אָכֵן אֱלֹהָ מְאַסֶּף אֶת הַצְבוּעִים וְאֶת הַכּוֹפְרִים יַחְדָּו אֶל גִּיהֶנֶם,
141. כִּי אֵלָה (הַצְבוּעִים) הַמְצַפִּים לְמָה שְׂיִקְרָה לָכֶם. אִם אֱלֹהָ נוֹתֵן לָכֶם נֶצְחוֹן יֵאמְרוּ, הָאֵם לֹא הִיָּינוּ עִמָּכֶם? אִךְ כְּשֶׁנִּשׁ לִפְעָמִים מִזֶּל לְכּוֹפְרִים, הֵם יֵאמְרוּ (לָהֶם), הָאֵם לֹא עֲזַרְנוּ לָכֶם וּמִנְעָנוּ הַתְּקִפָּה עַל יְדֵי הַמַּאֲמִינִים עֲלֵיכֶם? אֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם בְּיוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים, וְאֱלֹהָ לְעוֹלָם לֹא יִתֵּן לְכּוֹפְרִים שְׁלִטוֹן (עֲלִיוֹנוֹת) עַל הַמַּאֲמִינִים.

קִטְעַ 21

142. הַצְבוּעִים מְנַסִּים לְרַמּוֹת אֶת אֱלֹהָ, וְאוֹלָם הוּא זֶה אֲשֶׁר מְרַמֶּה אוֹתָם. בְּקוֹמָם לְתַפְלָה, יִקּוּמוּ עֲצָלִים, וְזֹאת רַק כְּדֵי שֶׁהָאֲנָשִׁים יֵרְאוּ אוֹתָם. אִךְ אִין הֵם מְזַכִּירִים אֶת שֵׁם אֱלֹהָ אֶלָּא מַעַט,
143. בְּתוֹךְ כֵּךְ הֵם פּוֹסְחִים עַל שְׁתֵּי הַסְּעָפִים, וְאֵינָם מְשַׁתִּיכִים לְאֵלָה (הַמַּאֲמִינִים) אוֹ לְאֵלָה (הַכּוֹפְרִים). וְכָל מִי שֶׁאֱלֹהָ מִתְּעָה, לֹא תִמָּצָא לוֹ שְׂבִיל (לְאֵמוּנָה וְהַדְּרָכָה).
144. הִיוּ הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּקְחוּ אֶת הַכּוֹפְרִים לְבַעֲלֵי בְרִית בְּמִקּוֹם הַמַּאֲמִינִים, הַתִּרְצוּ לָתֵת לְאֱלֹהָ הוֹכְחוֹת בְּרוּרוֹת נִגְדָּדָם (שְׁאַתֶּם לֹא צוֹדִיקִים בְּאֵמוּנַתְכֶם)?
145. הַצְבוּעִים יִהְיוּ בְּשִׁפְלַת הַמַּדְרָגָה שֶׁל הָאֵשׁ, וְלֹא תִמָּצָא לָהֶם עוֹזָר,
146. וְאוֹלָם לֹא כֵן אֵלָה שֶׁחֲזָרוּ בְּתִשּׁוּבָה וְהִיטִיבוּ מַעֲשֵׂיהֶם, וְדָבְקוּ בְּדַת שֶׁל אֱלֹהָ, וְהִתְמַסְרוּ בְּלֵב שֶׁלֵּם לְאֵמוּנָתָם בְּאֱלֹהָ, אֵלָה יִהְיוּ עִם הַמַּאֲמִינִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא). אֱלֹהָ יַעֲנִיק לַמַּאֲמִינִים שְׂכָר עֲצוּם.
147. מֶה יַעֲשֶׂה אֱלֹהָ בַּעֲנִישְׁתְּכֶם, אִם תִּכְפְּרוּ טוֹבָה וְתִאֲמִינוּ? אֱלֹהָ מְכִיר טוֹבָה וְיוֹדֵעַ.

חלק 6

148. אֵלֶּלָה אֵינִי אוֹהֵב אֶת הַמַּדְבָּרִים בְּקוֹל רֶם בְּרַבִּים בְּגִנוֹת אַחֲרִים, אֵלָּא
אֲשֶׁר נֶעֱשֶׂק. אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
149. בֵּין אִם תִּגְלוּ מַעֲשֶׂה טוֹב אוֹ תַסְתִּירוּהוּ אוֹ תַסְלְחוּ לָרָעָה, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלֵחַ
וְכָל-יָכוֹל.
150. אַכֵּן הַכּוֹפְרִים בְּאֵלֶּלָה וּבִשְׁלִיחֵי וְהַרוֹצִים לְהַבְדִּיל בֵּין אֵלֶּלָה וּבֵין שְׁלִיחֵי,
וְהָאוֹמְרִים, נֶאֱמִין בְּאַחַדִּים מֵהֶם וְנִכְפָּר בְּאַחַדִּים, וְהֵם רוֹצִים לְקַחַת
לָהֶם דֶּרֶךְ בֵּינֵינוּ (בֵּין הָאֱמוּנָה וְהַכְפִּירָה),
151. אֵלָּה הֵם הַכּוֹפְרִים הָאֲמִתִּיִּים, וְלַכּוֹפְרִים הַזֵּדִים עֲנֵשׁ מִחֲפִיר,
152. וְאֵלָּה הַמֵּאֲמִינִים בְּאֵלֶּלָה וּבִשְׁלִיחֵי, מִבְּלִי לְהַפְלוֹת בֵּינֵיהֶם, הוּא יִתֵּן
לָהֶם אֶת שְׂכָרָם, כִּי אֵלֶּלָה הוּא סוֹלֵחַ וְרוּחִים.

קטע 22

153. בְּעֲלֵי הַסִּפֵּר (הַיְּהוּדִים) שׁוֹאֲלִים מִמֶּךָ (מוֹחֲמַד) כִּי תוֹרִיד אֲלֵיהֶם סִפֵּר
מִן הַשָּׁמַיִם. הֵם שָׂאוּ מִמוּסָא דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד, הֵם אָמְרוּ, הֲרָאָה לָנוּ אֶת
אֵלֶּלָה בְּגִלּוֹי. וְאִזּוּ פָּגַע בָּהֶם הָרַעַם עַל חֲטָאָם זֶה, וְעַל חֲטָאָם בַּעֲשִׂית הַעֲגֹל
לְאַחַר שִׁנְתָנוּ לָהֶם הַהוֹכָחוֹת הַבְּהִירוֹת. וְסִלְחָנוּ לָהֶם עַל כֵּךְ, וְנִתְּנוּ לְמוּסָא
שֶׁלְטוֹן מִחֲלֹט עֲלֵיהֶם.
154. וְהִרְמֵנוּ אֶת הַר הַטּוֹר מֵעֲלֵיהֶם כְּשֶׁלֹּא קִיָּמוּ אֶת בְּרִיתָם (שֶׁכָּרְתָנוּ אִתָּם).
וְאִמְרָנוּ לָהֶם, הַכְּנִסוּ בַּהֲשִׁיתְחוּיָהּ בְּשַׁעַר, וְגַם אִמְרָנוּ לָהֶם, אַל תַּחֲלְלוּ אֶת
הַשִּׁבְת, וְקִבְּלֵנוּ מֵהֶם עַל כֵּךְ הַתַּחֲבִיבוֹת מִדְּגִשָׁת.
155. מִשׁוּם שֶׁהִפְרוּ אֶת בְּרִיתָם, וְכִפְרוּ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּלָה, וְהִרְגוּ אֶת הַנְּבִיאִים
בְּלֹא צֶדֶק, וְאָמְרוּ, כִּי לְבוֹתֵינוּ אֲטוּמִים. אֲדַרְבָּה, אֵלֶּלָה חֲתָם אֶת
לְבוֹתֵיהֶם בְּכִפְרֵתָם, וְרַק מַעַט מֵהֶם מֵאֲמִינִים.
156. וּבִגְלַל כְּפִירֵתָם, וְהוֹצִיאָם עַל מְרִים (מְרִים) עֲלִילַת שְׁוֹא חֲמוּרָה,
157. וּבִגְלַל אוֹמְרָם, אֲנַחְנוּ הִרְגָנוּ אֶת הַמְּשִׁיחַ, עִיסָא בֶן מְרִים, שְׁלִיחַ אֵלֶּלָה.
וְאַכֵּן לֹא הִרְגוּ אוֹתוֹ וְלֹא צִלְבוּ אוֹתוֹ, וְרַק נִדְּמָה לָהֶם. אֵלָּה אֲשֶׁר נַחֲלָקוּ
עַל אוֹדוּתֵי הֵם בְּסִפֵּק בְּדַבַּר מוֹתוֹ, אֵינָם יוֹדְעִים מֵאוּמָה בְּעֵינֵינוּ זֶה, וְרַק
אַחַר דְּמִיּוֹן שְׁוֹא יִלְכוּ. וְאִמְנָם לֹא הִרְגוּהוּ בְּאִמְנָת.
158. מִשׁוּם שֶׁאֵלֶּלָה הֵעֲלָה אוֹתוֹ אֵלָיו, כִּי אֵלֶּלָה עֲזִיז וְחָכָם.

159. וְאִין בִּבְעָלִי הַסֵּפֶר אֶחָד אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִין בּוֹ לִפְנֵי מוֹתוֹ וְשֶׁל עִיסָא בֶן מְרִים, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים יָקוּם לַעֲד בָּהֶם.
160. אוֹלַם אֵת אֵלֶּה שֶׁהִתִּיחַדוּ בְּגִלּל הַחֲטָאִים שֶׁעָשׂוּ, אֲסֶרְנוּ עֲלֵיהֶם הַרְבֵּה מֵאֲכָלִים טוֹבִים אֲשֶׁר הָיוּ מִתָּרִים לָהֶם, וְכִיּוֹן שֶׁהִרְחִיקוּ רַבִּים מֵעַל שְׁבִיל אֵלֶּלֶה,
161. וְכֵן הִעֲנִשְׁנוּ אוֹתָם עַל אֲשֶׁר לָקְחוּ רַבִּית אַף עַל פִּי שֶׁנֶּאֱסָרָה עֲלֵיהֶם, וְעַל אֲכָלָם הוּן הָאֲנָשִׁים בְּלֹא צֶדֶק. לְכוֹפְרִים אֲשֶׁר בָּהֶם הִכְנוּ עֹנֶשׁ מִכְּאִיב.
162. וְאוֹלַם הַמִּשְׁרָשִׁים וּמִבְּסָסִים בִּמְדַע אֲשֶׁר בָּהֶם, וְהַמֵּאֲמִינִים בָּמָה שֶׁהוֹרֵד אֱלִיד (מִן הַשָּׁמַיִם) וּבָמָה שֶׁהוֹרֵד לִפְנִיָּה, הַמְקִימִים אֵת הַתַּפְּלָה, וְהַנּוֹתִינִים אֵת הַזָּכָאֵת, וְהַמֵּאֲמִינִים בְּאֵלֶּלֶה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, לְכָל אֵלֶּה נָתַן שָׂכָר עֲצוּם.

קִטְעַ 23

163. הַשְּׁרִינוּ אֱלִיד (מוֹחַמַד), כְּפִי שֶׁהִשְׁרִינוּ אֶל נוֹחַ (נֹחַ) וְהַנְּבִיאִים שֶׁלְאַחֲרָיו, וְאֵל אַבְרָהָהִים, וְאַסְמָאעִיל, וְאַסְחָאק, וְיַעֲקֹב, וְהַשִּׁבְטִים, וְעִיסָא, וְאִיִּב, וְיוֹנוֹס, וְהָאֲרוֹן, וְסוֹלִימָאן, לְדָאוּד נָתַנוּ אֵת הַזָּבוּר.¹
164. וְשְׁלִיחִים אַחֲרֵים שֶׁסִּפְרְנוּ לָךְ עֲלֵיהֶם מִקֶּדֶם, וְשְׁלִיחִים אֲשֶׁר לֹא סִפְרְנוּ לָךְ עֲלֵיהֶם. וְעַם מוֹסָא אֵלֶּלֶה דְּבַר וְשִׁירוֹת.
165. כָּל אֵלֶּה הָיוּ שְׁלִיחִים מִבְּשָׂרִים וּמִזְהִירִים, לְמַעַן לֹא תִהְיֶה לְבִנֵּי אָדָם טַעֲנָה אֶל אֵלֶּלֶה לְאַחַר בּוֹא הַשְּׁלִיחִים, וְאֵלֶּלֶה הוּא עֲזוּז וְחָכָם.
166. וְאוֹלַם אֵלֶּלֶה מַעֲיֵד עַל אֲשֶׁר הוֹרִיד אֱלִיד מִן הַשָּׁמַיִם, הוּא הוֹרִיד אוֹתוֹ בִּידִיעָתוֹ, וְכֵן הַמְּלָאכִים יַעֲיִדוּ עַל כָּךְ, וְדִיּוֹ בְּאֵלֶּלֶה כַּעֲד.
167. הַכוֹפְרִים וְהַמִּרְחִיקִים אֲנָשִׁים מֵעַל הַשְּׁבִיל שֶׁל אֵלֶּלֶה הִרְחִיקוּ מֵאֵד לַתְּעוֹת,
168. וְגַם אֵלֶּה שֶׁכִּפְּרוּ וְעָשְׂקוּ אַחֲרֵים, אֵלֶּלֶה לֹא יִסְלַח לָהֶם וְלֹא יִדְרִיכֵם אֶל דֶּרֶךְ (אֲלַחָה)
169. אֵלֶּה בְּדֶרֶךְ לְגִיהֶנָּם שָׁבוּ (גִּיהֶנָּם) וְשָׂאָרוֹ לְנִצָּחַת, וְזֶה קַל מֵאֵד לְאֵלֶּלֶה.
170. הוּי בְּנֵי אָדָם! הַשְּׁלִיחַ (מוֹחַמַד) בָּא אֵלֵיכֶם עִם הָאוֹת (הָאֲמֵת) מִרְבוּנְכֶם, וּמוֹטָב לָכֶם לְהֵאֱמִין בּוֹ, כִּי אִם תִּכְפְּרוּ, הִנֵּה לְאֵלֶּלֶה כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. אֵלֶּלֶה יוֹדֵעַ וְחָכָם.

171. הוּי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (הַנּוֹצְרִים)! אֵל תִּהְיוּ קִיצוֹנִיִּים בְּדַת שְׁלָכְכֶם, וְאַל תִּדְבְּרוּ עַל אֱלֹהָ אֵלָּא אֶת הָאֻמָּת. הַמְּסִיחַ, עִיסָא בֶן מֶרְס, הוּא שְׁלִיחַ אֱלֹהָ, וּמִלְתּוֹ אֲשֶׁר אוֹתָהּ הִטִּיל אֶל מֶרְס, וְרוּחַ מִלְפְּנָיו לָכֵן הָאֻמִּינוּ בְּאֱלֹהָ וּבְשְׁלִיחֵיו, וְאַל תִּגִּידוּ, שְׁלוּשָׁה הֵם. מוּטָב לָכֵם לְהִמָּנַע מִזֶּה, כִּי אֱלֹהָ הוּא רַק אֵלֶּה אֶחָד. לוֹ הִשְׁבַּח מִהְיוֹת לוֹ בֶּן, כִּי לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְדִינוֹ לְאֱלֹהָ כְּמִגֹּן.

קטע 24

172. הַמְּסִיחַ (הַמְּשִׁיחַ) לֹא נִמְנַע לְהִיּוֹת כְּעַבְדֵּי לְאֱלֹהָ, וְאַף לֹא הִמְלֵאכִים הַמְּקַרְבִּים לְאֱלֹהָ, כָּל הַנִּמְנָע לְעַבְדֵּי אוֹתוֹ, וְיִהְיֶה יְהִיר, אֶת כָּלֶם הוּא יֵאָסֵף אֵלָיו (בְּיוֹם הַדִּין),
173. אֲשֶׁר לְאֱלֹהָ שֶׁהָאֻמִּינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לָהֶם הוּא מְשַׁלֵּם אֶת שְׂכָרָם וּמוֹסִיף לָהֶם מִחֲסָדוֹ, אֲשֶׁר לְאֱלֹהָ שֶׁנִּמְנָעוּ לְהִיּוֹת עַבְדִּים לְאֱלֹהָ וְהַתִּנְהָרוּ, הוּא הַעֲנִישׁ אוֹתָם בְּעֵנֶשׁ מִכְּאִיב, וְלֹא יִמְצְאוּ לָהֶם מִגֹּן אוֹ עוֹזָר נֶגֶד אֱלֹהָ.
174. הוּי בְּנֵי אָדָם! נִתְּנָה לָכֵם הוֹכָחָה מִרְבוֹנְכֶם, וְהוֹרְדְנוּ אֵלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם אוֹר מִבְּהִיר (הַקּוֹרְאָן).
175. לָכֵן. כָּל אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֻמִּינוּ בְּאֱלֹהָ וְסָמְכוּ עָלָיו, הוּא יִכְנִיס אוֹתָם בְּרַחֲמָיו וּבְחֲסָדוֹ וְיִדְרִיכֶם אֵלָיו בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
176. הֵם מִבְּקָשִׁים חַוֹּת דַּעְתָּד (מוֹחֲמַד).¹ אָמַר, «אֱלֹהָ יִבְחִיר לָכֵם בְּעֵינָן הַמּוֹרִישׁ שְׁאִין לוֹ יִלְדִים אוֹ הוֹרִים לְרֶשֶׁת אוֹתוֹ. אִם יֵשׁ לוֹ אַחֹת אַחַת, תִּקְבֵּל חֲצִי עֲזָבוֹנוֹ, וְהוּא יִרֶשׁ אוֹתָהּ אִם אֵין לָהּ יִלְד. אִם יִשְׁאִיר שְׁתֵּי אַחֵיוֹת, הֵן תִּקְבֵּלְנָה שְׁנֵי שְׁלִישִׁים מִהַעֲזָבוֹן. וְאִם הַשְּׁאִיר אַחִים וְאַחֵיוֹת, לִגְבֹּר חֶלֶק כְּחֻלְקוֹן שֶׁל שְׁתֵּי נָשִׁים. אֱלֹהָ מִבְּהִיר לָכֵם זֹאת לְבַל תִּתְּעוּ, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דְּבָר».

1. על אל-כלאלה=בעניין המוריש שאין לו ילדים או הורים לרשת אותו.

5

סִוֵּרַת אֶל-מֵאֵיִדָּה הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם

סורה זו קיבלה את שמה מפסוק 112, אשר בו מתחיל ספור «אֶל-מֵאֵיִדָּה, הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם» שתלמידיו של עיסא בן מרים בקשו ממנו לשאול את ריבונו להוריד להם סעודה מן השמים שיאכלו ממנה, ותהייה להם סימן של כבוד לדורות הבאים. וזו הפעם הראשונה והיחידה שהשם «אֶל-מֵאֵיִדָּה» נזכר בקוראן. הסורה הורדה במדינה אחרי סורת אל-פתח 48, ופסוקיה מאה ועשרים. קיבלה את שמה «הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם» מפסוק מאה ושנים-עשר.

סורת אל-מאאידה 5

בשם אללה הרחמן והרחים

קטע 1

1. **הוי המאמינים! מלאו את חובותיכם. בהמות המקנה¹ התרו לכם למאכל, מלבד מה שנאסר עליכם בספר (הקוראן), ומה שנצוד בתקיפת העליה לרגל. אללה יצוה את אשר ירצה.**
2. **הוי המאמינים! אל תחללו את המקומות הקדושים, פלחני אללה, ולא את החדש הקדוש, ולא את הקרבנות וקשויטיהם, ולא את העולים לרגל הבאים לבקש חסד ורצון מרבונם, וכשתגמרו את החג², יש לכם הרשות לצוד ציד. לא תגרם שנאתכם לאלה שמנעו מכם את הגישה למסגד הקדוש להתקיפם, ועזרתם איש לרעהו לחסד וליראת אללה, ולא תשתפו פעלה אתם לעשות מעשי פשע ותוקפנות, ויראו את אללה, כי ענש אללה קשה מאוד.**
3. **נאסר עליכם לאכילה, הנבלה והדם ובשר החזיר, ואשר נקרא עליו שם אחר זולת אללה,³ את בשר בהמה החניקה, והמכה, והרוגה על ידי נפילה, הנגוחה, ובהמה שנהרגה על ידי חייה טורפת, אף לא אשר שחטתם. בנוסף לכל זה, אסור לכם לאכל כל אשר נשחט על מזבח אילים, ואסר עליכם הטלת חצים, במשחקי גורלות, כי זוהי תועבה. היום נואשו הכופרים מדתכם, על פן אל תיראו מפניהם, כי אותי תיראו. היום השלמתי לכם את דתכם ותממתי את חסדי עליכם, ורציתי את האסלאם לדת בשבילכם.⁴ וכל הנאלץ מחמת רעב,⁴ ולא מתוך נטיה לחטא, הגה אללה סולח ורחים.**
4. **ישאלוך, מה עוד מתר להם לאכל? אמר, התרו לכם כל הדברים הטובים, וכן כל החיות והדורסים אשר אלפתם ואשר למדתם אותן את אשר למד אתכם אללה. אכלו ממה שצדו למענכם, ותזכירו את שם אללה עליו, ויראו את אללה. כי אללה מהיר-חשבון.**

1. בהמות המקנה הן: צאן, ועז, ובקר, וגמלים.

2. ר' סורת אל-בכרה 2: 173.

3. היום השלמתי... הדובר הוא אללה. הצהרה זו ניתנה בסוף העליה לרגל הסופית של הנביא מוחמד למכה, שהתקיימה זמן קצר לפני מותו של הנביא (שנת 632/10).

4. הנאלץ מחמת רעב: לאכול מאכלים אסורים.

5. היום התרו לכם המטעמים, ומאכל¹ אלה אשר נתן להם הספר לפניכם (היהודים והנוצרים), ומאכלכם מתר להם. כמו כן מתר לכם לשאת נשים צנועות מאמינות (מסלמות), וגם נשים צנועות מקרב אלה אשר נתן להם הספר לפניכם, בתנאי שתשלמו להן מהרן, בתקף קדושי נשואין ולא כפרוצות או פילגשים. כל הכופר באמונה, עמלו בעולם הזה לשוא, ובעולם הבא יהיה מן האובדים.²

קטע 2

6. הוי המאמינים! בקומכם לתפלה רחצו פניכם וידיכם עד המרפקים, ומשחו את ראשיכם (במים), ורחצו את רגליכם עם הקרסלים. וכי תהיו טמאים (מיחסי מין) הטהרו (ברחיצת הגוף). ואף כי תהיו חולים, או בנסיעה, או אחרי עשיית צרכים, או באתם במגע מיני עם נשים, ולא תמצאו מים, בקשו לכם עפר נקי, והכו את העפר בידים, נקו את ידיכם מן העפר, ומשחו את הפנים בכפיכם פעם אחת, והכו העפר בכפיכם, ופשפו את הכפים. אין אלה רוצה להכביד עליכם, אלא לטהרکم ולהשלים חסדו עליכם, למען תודו לו.
7. זכרו את החסד שהעניק לכם אלה, ואת בריתו אשר עמכם, באשר אמרתם, שמענו ועשינו. ויראו את אלה, כי אלה יודע מה שנסתתר בלבבות.
8. הוי המאמינים! בצעו את הצדק כראוי (למען פני אלה), והעידו עדות אמת בשם אלה, ולא תגרם שנאתכם למישהו לנהג (ולשפט) באי צדק. נהגו בצדק, זה קרוב יותר ליראת אלה. ויראו את אלה. כי אלה בקיא בכל מה שתעשו.
9. אלה הבטים לאלה אשר האמינו ועשו את הטוב סליחה ושקר עצום (ביום הדין).
10. אף לאלה שפפרו והכחישו את אותותינו הם בעלי השאול (אש הגיהנם).
11. הוי המאמינים! זכרו את חסד אלה עמכם באשר יזמו אנשים להתקוף אתכם והוא מנעם, ולכן יראוהו, כי רק על אלה יסמכו המאמינים.

1. הכונה פה לבשר של בהמות מאכל שנשחטו על ידי אנשים שניתן להם הספר (הנוצרים והיהודים).

2. בפסוק זה: אלה מנחה למוסלמים לקיים יחסים משפחתיים וחברתיים הגונים עם הנוצרים והיהודים.

קטע 3

12. אֱלֹהָהּ כָּרַת בְּרִית עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּמִנִּינוּ עָלֵיהֶם מִבְּנֵיהֶם שְׁנַיִם-עָשָׂר נְגִידִים. אֱלֹהָהּ אָמַר (לָהֶם), אֲנִי אֶהְיֶה עִמָּכֶם אִם תִּקְיָמוּ אֶת הַתִּפְלָה, וְתִתְּנוּ זָבָאֵת, וְתִאֲמִינוּ לְשְׁלִיחֵי וְתַעֲזְרוּ לָהֶם, וְתִגְמְלוּ לְאֱלֹהָהּ גְּמוּל חֶסֶד, אֲזִי אֲכַפֵּר לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים וְאֲכַנִּיסְכֶם לְגַנִּים אֲשֶׁר הִנְהַרְוֹת זֹרֵמִים מִתַּחְתָּם. אַךְ מִי שִׁיכְפֹּר מִכֶּם לְאַחַר כָּל זֹאת תוֹעָה הוּא מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
13. וּבְאֲשֶׁר הִפְרוּ אֶת בְּרִיתָם, קָלְלָנוּ אוֹתָם וְהִקְשִׁינוּ אֶת לְבוֹתֵיהֶם, מַעֲוָתִים אֶת הַמּוֹבֵן שֶׁל פְּסוּקֵי הַתּוֹרָה, וְשָׁכְחוּ חֵלֶק מִמָּה שֶׁהִזְכֵּר לָהֶם, וְלֹא תִחַדֵּל מִלְּרֹאוֹת שָׁהִם בּוֹגְדִים, חוּץ מִמַּעֲשִׂים מֵהֶם, וְסָלַח לָהֶם וְחָנַן אוֹתָם. כִּי אֱלֹהָהּ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
14. וְאֵת אֵלֶּה אֲשֶׁר טָעְנוּ שָׁהִם נוֹצְרִים, כָּרַתְנוּ בְּרִית, וְשָׁכְחוּ חֵלֶק מִמָּה שֶׁהִזְכֵּרוּ בּוֹ, לָכֵן עוֹרְרָנוּ בְּנֵיהֶם אֵיבָה וְשִׁנְאָה שֶׁתִּתְקַיֵּם עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמָּתִים. אֲזִי יוֹדִיעַ לָהֶם אֱלֹהָהּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
15. הוּא בָּעֲלֵי הַסֵּפֶר! שְׁלִיחָנוּ (מוֹחֲמַד) בָּא אֵלֵיכֶם כְּדִי שִׁיבָאֵר לָכֶם הַרְבֵּה מִמָּה שֶׁהִייתֶם מַסְתִּירִים מִן הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה וְהָאִנְג'יל), וְלִסְלַח לְרַבִּים. הִנֵּה בָּא אֵלֵיכֶם אוֹר מֵאֱלֹהָהּ וְסֵפֶר בְּהִיר (הַקּוּרְאָן),
16. אֲשֶׁר בּוֹ יִדְרִיךְ אֱלֹהָהּ אֶל שְׁבִילֵי הַשְּׁלוֹם אֶת כָּל הַמִּבְקֵשׁ אֶת רְצוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָהּ, וְיַעֲבִירֵם מִן הַחֹשֶׁךְ לְאוֹר בְּרִשׁוֹת אֱלֹהָהּ, וְיִדְרִיךְ אוֹתָם אֶל הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
17. כּוֹפְרִים הֵם אֵלֶּה הָאוֹמְרִים כִּי אֱלֹהָהּ הוּא הַמַּסִּיחַ (הַמָּשִׁיחַ) בֶּן מֶרֶם. אָמַר, לְמִי יֵשׁ שְׁלֹטוֹן עִם אֱלֹהָהּ, אִם יִרְצֶה לְהַמִּית אֶת הַמַּסִּיחַ בֶּן מֶרֶם וְאֵת אִמּוֹ וְאֵת כָּל בְּנֵי אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם? לְאֱלֹהָהּ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בְּנֵיהֶם. הוּא בּוֹרֵא מֶה שִׁירְצָה, וְאֱלֹהָהּ הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
18. הִיְהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים אוֹמְרִים, אֲנַחְנוּ בְּנֵי אֱלֹהָהּ וְאַהוּבָיו. אָמַר, וְלָמָּה יַעֲנִישְׁכֶם בְּעוֹנוֹתֵיכֶם? אֵינְכֶם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם מִמָּה שִׁבָּרָא. הוּא סוֹלֵחַ לְמִי שִׁירְצָה וּמַעֲנִישׁ אֶת מִי שִׁירְצָה. וְלְאֱלֹהָהּ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בְּנֵיהֶם, וְסוֹף כָּל הַבְּרִיּוֹת לַחֲזֹר אֵלָיו.
19. הוּא בָּעֲלֵי הַסֵּפֶר! שְׁלִיחָנוּ (מוֹחֲמַד) בָּא אֵלֵיכֶם כְּדִי שִׁיבָאֵר לָכֶם, בְּתִקּוּפַת הַהִמָּתְנָה בַּהוֹפָעַת הַשְּׁלִיחִים, לְבָל תִּגִּידוּ, שֶׁלֹּא בָּא אֵלֵינוּ מִבֶּשֶׁר אוֹ מִזְהִיר. הִנֵּה בָּא אֵלֵיכֶם מִבֶּשֶׁר וּמִזְהִיר (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד). וְאֱלֹהָהּ הַכֹּל-יָכֹל.

קטע 4

20. וזכר כַּאֲשֶׁר מוֹסָא (מֹשֶׁה) אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, בְּנֵי עַמִּי! זָכְרוּ אֶת הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשָׂה אֲתֶכֶם אֱלֹהָ, בְּהַקִּימוֹ בְּקִרְבְּכֶם נְבִיאִים, וּבַעֲשׂוֹתוֹ אֲתֶכֶם לְמַלְכִּים (שִׁחְרַר אֲתֶכֶם מִן הַשְׁעָבִיד שֶׁל פְּרָעָה), וּבְנוֹתְנֵוּ לָכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא נָתַן לְאֶחָד מִבְּנֵי עוֹלָם (זְמַנִּים).
21. בְּנֵי עַמִּי! הִכְנָסוּ אֶל הָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה אֲשֶׁר הוֹעִיד לָכֶם אֱלֹהָ, וְאַל תִּפְּנּוּ עָרָף לְמַעַן לֹא תִפְסִידוּ אֶת הַטּוֹב שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה וְשֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא.
22. אָמְרוּ, מוֹסָא! בָּאָרֶץ שׁוֹכֵן עִם שֶׁל גְּבוּרִים, וְלַעוֹלָם לֹא נִכְנָס אֵלֶיהָ עַד אִם יֵצְאוּ מִתּוֹכָהּ. וְרַק אִם יֵצְאוּ מִתּוֹכָהּ, נִכְנָס אֵלֶיהָ.
23. רַק שְׁנֵי אַנְשִׁים מִיִּרְאֵי אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה אִתָּם חֶסֶד, אָמְרוּ, הִכְנָסוּ אֵלֶיהֶם מִן הַשָּׁעַר, וְכַאֲשֶׁר תִּכְנָסוּ בּוֹ, תִּגְבְּרוּ (עֲלִיהֶם), וְסִמְכוּ עַל אֱלֹהָ אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
24. (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל) אָמְרוּ, לֹא נִכְנָס אֵלֶיהָ לְעוֹלָם, כָּל עוֹד הֵם (בְּנֵי הָעַמְּלָקִים) בְּתוֹכָהּ. לָךְ אַפּוֹא אַתָּה וְרַבּוֹנְךָ וְהַלְחֲמוּ, כִּי אֲנַחְנוּ כָּאֵן יוֹשְׁבִים.
25. אָמַר (מוֹסָא), רַבּוֹנִי! אֵינִי שְׁלִיט אֲלָא עַל עַצְמִי וְעַל אַחִי. פֶּסֶק נָא בֵּינֵינוּ לְבֵין הָעֵדָה הַמִּשְׁחָתֶת הַזֹּאת.
26. אָמַר (אֱלֹהָ), (אָרֶץ כְּנַעַן) תִּהְיֶה אֲסוּרָה עֲלֵיהֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה, שֶׁבָּהֶן יִתְּעוּ בָאָרֶץ (הַמִּדְבָּר), אֵל תִּצְטָרַע עַל עֲדַת הַמִּשְׁחָתִים.

קטע 5

27. (הוּא הַנְּבִיא!) קָרָא לָהֶם אֶת הַסְּפֹר הָאֲמִתִּי שֶׁל שְׁנֵי בָנָיו שֶׁל אָדָם, בְּהַקְרִיבָם שְׁנֵיהֶם קִרְבָּן, וְהוּא (אֱלֹהָ) קִבֵּל מִן הָאֶחָד, וְאוֹלָם מִן הָאֲחֵר לֹא קִבֵּל. אָמַר (הָאֲחֵר לְאֲחִיו), אֲנִי הוֹרֵג אוֹתָךְ. אֲמַנָם אֲחִיו אָמַר, אֱלֹהָ מִקְבֵּל קִרְבָּנוֹת רַק מִן הַיִּרְאִים בְּלִבָּד,
28. גַּם אִם תִּשְׁלַח יָדְךָ לְהַרְג אוֹתִי, לֹא אֲשַׁלַּח יָדִי לְהַרְג אוֹתָךְ, כִּי יֵרָא אֲנִי מֵאֱלֹהָ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
29. אֲנִי רוֹצֵה שֶׁתִּשָּׂא בַּחֲטָא לְהַרְגִּיתִי יַחַד עִם שְׂאֵר חַטָּאֶיךָ, וְתִהְיֶה מִשׁוֹכְנִי הָאֵשׁ, וְזֶה הַעֲלָשׁ שֶׁל הָרָשָׁעִים.
30. אֲמַנָם, נִפְשׁוּ הַרְשָׁתָה לֹא לְהַרְג אֶת אֲחִיו, וְהִיא מִן הָאוֹבְדִים.
31. אֲזִי אֱלֹהָ שֶׁלַח עוֹרֵב שֶׁבַחשׁ בְּאֲדָמָה לְהַרְאוֹת לוֹ (לְרוֹצֵחַ) כִּי־צַד יִכְסֶּה גּוֹפֶת אֲחִיו. הוּא (הַרוֹצֵחַ) אָמַר, אוֹי לִי! אֵיךְ לֹא יִכְלָתִי לְהִיּוֹת כְּמוֹ הָעוֹרֵב הַזֶּה, וְאֶכְסֶה גּוֹפֶת אֲחִי! וְהוּא הִתְחַרַּט מְאוֹד (עַל כָּל מַה שָּׁעָשָׂה).

32. בגלל זה צוינו את בני ישראל, שכל ההורג נפש אחת, בלא שהרגה נפש, או פעלה למלא את הארץ שחיתות, כאלו הרג את כל בני אדם, וכל המחיה נפש אחת, כאלו החיה את כל בני האדם. (לאחר מכן) שליחינו הביאו להם (לבני אדם) את האותות הבהירים. אולם אף על פי כן היו רבים מהם מן המתפרצים.
33. הענש של אלה הלוחמים באלה ופועלים להפיץ שחיתות בארץ, שהם יהרגו או יצלבו, או יכרתו יד מינם ורגל שמאלם, או שיגלו מארץ מגורם אל מקום אחר, בנוסף לזה, חרפה תהיה להם בעולם הזה, ובעולם הבא להם ענש עצום,
34. חוץ מאלה אשר יחזרו בתשובה לפני שיפלו בידיכם, כי אלה הוא סולח ורחום.

קטע 6

35. הוי המאמינים! יראו את אלה, בקשו אמצעי חסד על מנת להשיג את חסדו של אלה, והאבקו בשבילו, למען תצליחו.
36. אם יהיה לכופרים מלוא הארץ רכוש ואף כפלים למען יפדו עצמם מן הענש ביום תחית המתים לא יתקבל מהם, ורק ענש מכאיב צפוי להם.
37. הם רוצים לצאת מן האש, אך בשום אופן לא יצאו ממנה, ולקדם ענש נצחי.
38. הגנב והגנבת, קטעו ידיהם כענש למה שעשו, ענש לדגמה מאלה.
39. אך החוזר בתשובה לאחר שחטא והמתקן את התנהגותו, אלה יקבל את חזרתו בתשובה. אלה סולח ורחום.
40. אינך יודע כי אלה לו מלכות השמים והארץ, יענש את אשר ירצה ויסלח לאשר ירצה, ואלה הכל-יכל.
41. הוי השליח! אל תתעצב בגלל הממהרים לכפר מאלה (הצבועים) שאמרו בפיהם, האמינו, אך לבותיהם לא האמינו. וגם לא על אלה שהתיחדו, שומעים לשקר, ושומעים לאנשים אחרים אשר לא יבואו אליך, המענות את המובן של פסוקי התורה, ואומרים, אם מובן כזה יובא אליכם קבלו אותו, ואם לא הזהירו. אם אלה רוצה להעמיד מישהו בנסיון, לא תוכל לעזר לו עם אלה. הם אלה אשר אלה אינו רוצה לטהר את לבותיהם, חרפה תהיה להם בעולם הזה, ובעולם הבא להם ענש עצום.

42. הם (היהודים) מקשיבים לדברי כָּזָב, ולוקחים רבית אסורה. אך אם יפנו אליך (הנביא), שפט ביניהם (אם תרצה), או תתרחק מהם. אם תתרחק מהם, לא יזיקו לך במאומה, ואם תשפט, שפט ביניהם בצדק. אלקה אוהב את עושי הצדק.
43. אך למה יבחרו בך כשופט ביניהם, ואתם התורה, ובה משפט אלקה, ואחר משפטם הם פונים עָרְף? אלה אינם מאמינים.

קטע 7

44. אכן הורדנו את התורה, תוכה הדרך ואור, ועל פיה שפטו הנביאים אשר התמסרו לאללה את היהודים, וגם הרבנים והחכמים, בהתאם לספר אלקה שהפקד בידיהם והיו עדים עליו, לכן אל תיראו מפני האנשים, ויראו רק אותי, ואל תמכרו את אותותי במחיר זול מאוד. כל מי שאינו שופט לפי מה שהוריד אלקה, אלה הם הכופרים.
45. וצוינו בה (התורה) עליהם, כי נפש תחת נפש, ועין תחת עין, ואף תחת אף, ואזן תחת אזן, וישן תחת שון, וכי גם על הפצעים יש גמול. ואולם כל העושה צדקה,¹ יכפר לו.² כל מי שאינו שופט על פי הדבר אשר הוריד אלקה, אלה הם הפושעים.
46. ובעקבותיהם (הנביאים) שלחנו עיסא בן מרים מאשר את התורה שקדמה לו, ונתנו לו את האנג'ל, ובו הדרך ואור, ומאשר את התורה אשר היתה לפניו עם הדרך ואזהרה ליראים,
47. על בעלי האנג'ל לשפט על פי שהוריד בו אלקה, כל מי שאינו שופט לפי מה שאלקה הוריד, אלה הם המשחתים.
48. והורדנו אליך (מוחמד) מן השמים את הספר (הקוראן) עם האמת, ומאשר את הספרים שהורדו לפניו ושולט עליהם. על כן שפט ביניהם על פי שהוריד אלקה מן השמים, ואל תלך אחרי יצריהם הסוטים מן האמת שנתנה לך. לכל אחד מכם נתנו חק ומנהג. ואלי רצה אלקה היתה עושה את כלכם אמה אחת, אך הוא רצה לנסותכם במה שנתן לכם, לכן התחרו ביניכם במעשים טובים, כי כלכם אל אלקה תשובו, ואז יודיעכם את הדבר אשר נחלקתם בו.

1. מוותר לאשר פגע בו.

2. לנפוע, ויזכה לגמול מאת אלה ביום הדין.

49. שִׁפֹּט בִּינֵיהֶם עַל פִּי שְׁהוּרִיד אֱלֹלָה, וְאַל תִּלְךְ אַחֲרֵי יִצְרִיָּהֶם הַסּוּטִים מִן הָאָמֶת (שְׁנִתְּנָה לָךְ), וְלָכֵן הִזְהַר אוֹתָם לִבֵּל יִפְתּוּד לִסְטוֹת מִחֶלֶק מִן הַחֻקִּים. וְאִם יִפְנוּ עָרֶף, דַּע כִּי אֱלֹלָה רוֹצֵה לִפְגֹּעַ בָּהֶם עַל חֲטָאֵיהֶם. וְכִי מִרְבִּית בְּנֵי אָדָם פּוֹרְקֵי עַל שָׁמַיִם.
50. הָאִם (הַיְּהוּדִים הָאֵלֶּה) רוֹצִים כִּי תִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם לְפִי חֹק חֶג' אֶהְלֵיָהּ? הֲלֹא אֵין טוֹב מֵאֱלֹלָה כְּשׁוֹפֵט בֵּין בְּנֵי אָדָם הַבּוֹטְחִים בּוֹ.

קטע 8

51. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּקְחוּ לָכֶם אֶת הַיְּהוּדִים וְאֶת הַנוֹצְרִים לִבְנֵי בְרִית. הֵם בְּנֵי בְרִית זֶה לָזֶה. וְאַשֶּׁר יִקַּח אוֹתָם לִבְנֵי בְרִית, מֵהֶם הוּא. אֱלֹלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַחוֹטָאִים (אֲשֶׁר מִצַּדִּידִים עִם הַכּוֹפְרִים).
52. הֵן רוֹאֶה אֶתָּה כִּי אֵלֶּה (הַצְּבוּעִים) שֵׁישׁ מִחֶלֶה בְּלִבּוֹתֵיהֶם חֲשִׁים אֲלֵיהֶם (הַיְּהוּדִים) וְאוֹמְרִים, יִרְאִים אֲנַחְנוּ (שְׁהַיְּהוּדִים יִנָּצְחוּ אֶת הַמִּסְלָמִים) וַיִּפְגַּע בָּנוּ אֲסוּן. אֲדָּ יִתְּכֵן שְׂאֵלָה בְּיַד נֶאֱחָו, אוֹ יַעֲשֶׂה מִשְׁהוּ לַחֲזֹק אֶת הַכּוֹחַ שֶׁל הַמִּסְלָמִים. וְאִזּוֹ יִתְחַרְטוּ (הַצְּבוּעִים) עַל אֲשֶׁר הִסְתִּירוּ בְּנַפְשׁוֹתֵיהֶם.
53. וְהַמַּאֲמִינִים יֹאמְרוּ, הָאִם אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר נִשְׁבְּעוּ בְּאֱלֹלָה בְּשִׁבְעָה נֶאֱמָנָה שֶׁהֵם אֲתֶכֶם? מַעֲשִׂיהֶם יִכְשְׁלוּ וְהֵם יִהְיוּ מִן הָאוֹבְדִים.
54. הוּי הַמַּאֲמִינִים! מִי שִׁינֵּטֵשׁ אֶת דָּתוֹ מִבִּינֵיכֶם, אִזּוֹ בְּיַד אֱלֹלָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר יֵאָהֵב אוֹתָם וְיֵאָהֲבוּ אוֹתוֹ, נוֹחִים לַמַּאֲמִינִים וְקָשִׁים לַכּוֹפְרִים, וַיִּבְצְעוּ ג' הָאֵד (מַאֲבָק) בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹלָה, לֹא יִרְתְּעוּ מִפְּנֵי גְנוּי וְתוֹכַחָה. זֶה הַחֲסֵד שֶׁל אֱלֹלָה שֶׁהוּא מַעֲנִיק לְכָל מִי שִׁיִּרְצֶה, כִּי הוּא מִקִּיף וְיִוֹדֵעַ.
55. הַמִּגְנִיִּים שֶׁלָּכֶם הֵם, אֱלֹלָה, וְשִׁלִּיחוֹ (מוֹחֲמַד), וְהַמַּאֲמִינִים הַמִּקְיָמִים אֶת הַתְּפִלָּה, וְהַמִּשְׁלָמִים אֶת הַזִּכָּאת כְּשֶׁהֵם כּוֹרְעִים לְאֱלֹלָה.
56. וּמִי שְׁלֹקַח לוֹ לַמִּגְנִיִּים אֶת אֱלֹלָה, וְאֶת שִׁלִּיחוֹ, וְאֶת הַמַּאֲמִינִים, הֵם שִׂכְרִים לַמַּחֲנֶה שֶׁל אֱלֹלָה, וְהֵם הַמִּנְצָחִים.

קטע 9

57. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּקְחוּ לָכֶם לִבְנֵי בְרִית מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסִּפָּר (הַיְּהוּדִים וְהַנוֹצְרִים) וּמִן הַכּוֹפְרִים, אֲשֶׁר שָׁמוּ אֶת דִּתְכֶם לְלַעַג וְלִשְׁחֹק. וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹלָה, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.

58. וכשאתם קוראים לתפלה הם שמים אותה ללעג וישחוק, כי הם אנשים חסרי דעת.

59. אמר, הוי בעלי הספר! האם אתם מתנקמים בנו משום שאנחנו מאמינים באללה ובמה שהורד לנו (הקוראן) מן השמים, ובמה שהורד מקדם, ובאשר מרביתכם משחתים?

60. אמר, האגיד לכם, רעה מזאת, למי הענש הרע ביותר מכל אצל אללה? לאלה אשר קללם אללה, וכעס עליהם, והפך מהם לקופים ולחזירים, ואשר עבדו את האליל טאע'ות. מקום אלה הוא הרע ביותר (ביום הדין), וגדולה מכל, תעניתם מן הדרך הישרה.

61. אם יבואו אליכם (הצבועים מבין היהודים) יאמרו, אנחנו מאמינים, הרי הם נכנסים אליכם ככופרים ויוצאים ככופרים, אך אללה יודע את מה שהם מסתירים.

62. תראה רבים מהם חשים לחטא ולתוקפנות וקבלת רבית אסורה. מה נורא אשר הם עושים.

63. ולמה אין הרבנים והחכמים שלהם מונעים אותם מלחטא בדבריהם ומקבלת רבית אסורה? כמה רעים מעשיהם.

64. היהודים אומרים, אללה כבול יד¹, ידיהם כבולות, וארורים הם על אשר אמרו. כי ידי אללה פשוטות להעניק כפאשר ירצה. מה שהורד אליך מרבונך מוסיף לרבים מהם מרידה וכפירה. ולכן זרענו איבה ושאנאה ביניהם עד יום תחית המתים. בכל עת שהם יבעירו את אש המלחמה, מכבה אותה אללה, לכן הם מנסים למלא את הארץ שחיתות, ואללה אינו אוהב את המשחיתים.

65. לו האמינו בעלי הספר (בשליחותו של מוחמד) ויראו את אללה היינו מכפרים להם על מעשיהם הרעים, ומכניסים אותם לגנות הנעימים,

66. ולו קימו את התורה ואת האנג'יל ומה שהורד אליהם מרבונם (הקוראן), היו אוכלים בשפע משוב השמים והארץ. אמנם יש ביניהם קבוצה הגונה, אך מרביתם רעים מעשיהם.

1. כלומר: לא יוכל עוד להשפיע טובה. היד פה כינוי על כוחו ונדיבותו של אללה, ולא יד אמיתית.

קטע 10

67. הוֹי הַשְּׁלִיחַ! הוֹדַע אֶת אֲשֶׁר הוֹרִיד אֵלֶיךָ רְבוּנְךָ מִן הַשָּׁמַיִם, וְכִי אִם לֹא בִּן תַּעֲשֶׂה, אִזּוֹ לֹא הוֹדַעְתָּ אֶת שְׁלִיחוּתוֹ (שֶׁל אֱלֹהִים). הֵן אֱלֹהִים יִשְׁמַר אוֹתְךָ מִן הָאֲנָשִׁים. אֱלֹהִים אֵינוֹ מְדַרִּיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.
68. אָמַר, הוֹי בְּעָלֵי הַסֶּפֶר! הָאֱמוּנָה שֶׁלְכֶם אֵינָה אֱמֶתִית כָּל עוֹד שֶׁלֹּא תִקְיָמוּ אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הָאֲנִי' יל וְאֶת מָה שֶׁהוֹרֵד אֲלֵיכֶם מִרְבוּנְכֶם (הַקּוֹרְאָן). מָה שֶׁהוֹרֵד אֲלֵיךָ (מוֹחֶמֶד) מִרְבוּנְךָ, מוֹסִיף לְרַבִּים מֵהֶם (בְּעָלֵי הַסֶּפֶר) שֶׁחֲצוּנוֹת וְכַפְּרָה, אֵךְ לֹא תַצְטַעַר עַל מָה שֶׁעוֹשֶׂה עִם הַכּוֹפְרִים.
69. הַמַּאֲמִינִים (הַמִּסְלָמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַנְּצָרִים, וְהַנּוֹצְרִים, ¹ מִי שֶׁהֶאֱמִין מֵהֶם בְּאֱלֹהִים וּבִיּוֹם הָאַחֲרוֹן וַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, עֲלֵיהֶם לֹא יִהְיֶה פֶחַד וְלֹא יִצְטַעֲרוּ.
70. אֲנַחְנוּ כִּרְתֵּנוּ בְּרִית עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְשִׁלַּחְנוּ אֲלֵיהֶם שְׁלִיחִים, אֵךְ בְּכָל פַּעַם שֶׁהֵבִיא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ שֶׁלֹּא לָפִי תַאֲזוֹת נַפְשָׁם, הִכְחִישוּ אֶת דְּבָרֵי אֲחָדִים, וְאַחֲדִים מֵהֶם הִרְגוּ.
71. הֵם חָשְׁבוּ שֶׁלֹּא יַעֲנִשׁוּ, לָכֵן הֵם הִתְעַוְּרוּ וְאַטְמוּ אֶת אֲזָנֵיהֶם. אָבֵל הַעֲנִשׁוּ, לְאַחֵר מִכּוֹן קִבֵּל אֱלֹהִים אֶת תְּשׁוּבָתְךָ, אוּלַם שׁוֹב הַתְּנַהֲגוּ רַבִּים כְּעוֹרִים וְכַחֲרָשִׁים. וְאַלְלָה רוֹאֶה אֶת אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.
72. אָכֵן כִּפְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, כִּי אֱלֹהִים הוּא הַמַּסִּיחַ (הַמְּשִׁיחַ) בֶּן מֶרֶם. הַמַּסִּיחַ אָמַר, הוֹי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהִים, רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם. כָּל הַמַּצְרֵף שֶׁתַּפִּים לְאֱלֹהִים, יַחֲרִים אוֹתוֹ אֱלֹהִים מִן הַנּוֹ, וּמַעֲוֹנוֹ יִהְיֶה הָאֵשׁ. וְלַחוּטָאִים אֵין עוֹזְרִים.
73. אָכֵן כִּפְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, אֱלֹהִים הוּא שְׁלִישִׁי בְּשִׁלוּשָׁה, אֵין כָּל אֱלֹהִים אֶלָּא אֱלֹהִים אֶחָד (אֱלֹהִים). וְאִם לֹא יַחֲדְלוּ מִדְּבָרֵיהֶם, יָבוֹא עַל הַכּוֹפְרִים עֲנָשׁ מִכְּאִיב.
74. הֲלֹא יַחֲזִרוּ בְּתִשׁוּבָה אֶל אֱלֹהִים, וַיִּבְקְשׁוּ אֶת סְלִיחָתוֹ? הֵן אֱלֹהִים סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
75. הַמַּסִּיחַ בֶּן מֶרֶם אֵינוֹ אֶלָּא שְׁלִיחַ כְּמוֹ הַשְּׁלִיחִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ, וְאִמּוֹ הִתְנָה צְדִיקָה, וּשְׁנִיָּה (הִיוּ בְּנֵי אָדָם) אֲשֶׁר אָכְלוּ מִזֶּן. רָאֵה אֵיךְ אֲנַחְנוּ מְבַהֲרִים לָהֶם אֶת הָאוֹתוֹת, וְהַסְתַּכֵּל אֵיךְ הֵם סוֹטִים מִן הָאֱמֶת.

76. אָמַר, הַתַּעֲבָדוֹ זֹלַת אֵלֶּלָה מִיִּשְׁהוּ שְׁאִינוּ יָכוֹל לְהִזִּיק אוֹ לְהִיטִיב לָכֶם; אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
77. אָמַר, הוּי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים)! אֵל תִּגְזִימוּ וְתִקְסוּ מִן הָאֱמֶת בְּעֵינֵיךְ דַּתְכֶם, וְלֹא תִלְכוּ אַחֲרֵי נְטִיאוֹת אֲנָשִׁים שֶׁתַּעֲוּ מִקֶּדֶם וְהִתְעוּ רַבִּים וְתַעֲוּ מַעַל הַשִּׁבִּיל הַיָּשָׁר.

קטע 11

78. הַכּוֹפְרִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל קָלְלוּ עַל יְדֵי דַאוּוּד (דָּוִד) וְעִיסָא בֶן מֶרְיָם מִשׁוּם שֶׁמָּרְדּוּ וְהָיוּ עוֹבְרֵי חֹק,
79. וְלֹא מָנְעוּ זֶה אֶת זֶה מִמַּעֲשֵׂיהֶם הַמִּגְנִיִּים. מֶה נֹרָא אֲשֶׁר עָשׂוּ.
80. תִּרְאֶה רַבִּים מִבְּנֵיהֶם (הַיְּהוּדִים) לּוֹקְחִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמִגְנִיִּים, מֶה נֹרָא הוּא הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהִקְדִּימוּ לַעֲצָמָם אֲשֶׁר גָּרַם כִּי אֵלֶּלָה כָּעַס עֲלֵיהֶם, וְלִנְצַח הֵם בְּעֵנֶשׁ שׁוֹכְנִים.
81. אֱלוֹ הָאֱמִינוּ בְּאֵלֶּלָה וּבִנְבִיא (מוֹחֲמַד) וּבִמֶּה שֶׁהוֹרֵד אֵלָיו (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, לֹא הָיוּ לּוֹקְחִים אוֹתָם (הַכּוֹפְרִים) לְמִגְנִיִּים, וְאוֹלַם רַבִּים מֵהֶם מִשְׁחַתִּים.

חלק 7

82. אַתָּה תִּמְצָא כִּי הַיְּהוּדִים וְהַפְּגָנִיִּים, אֵיבָתָם לְמַאֲמִינִים (הַמִּסְלָמִים) חֲזָקָה בְּיוֹתֵר, אֲךָ תִּמְצָא כִּי אֵלָה הַטּוֹעֲנִים, «נוֹצְרִים אֲנַחְנוּ», וְיִדּוּתָם לְמַאֲמִינִים חֲזָקָה בְּיוֹתֵר, מִשׁוּם שֶׁיֵּשׁ בִּינֵיהֶם כְּמָרִים וְנָזִירִים, וְאֵינָם שֹׁחֲצִים,
83. וְכֹאֲשֶׁר הֵם שׁוֹמְעִים אֶת מֶה שֶׁהוֹרֵד אֶל הַשָּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) מִן הַשָּׁמַיִם, אַתָּה רוֹאֶה אֶת עֵינֵיהֶם מְזִילוֹת דְּמָעוֹת, בְּגִלְל שֶׁהִפִּירוּ אֶת הָאֱמֶת (שֶׁל הַקּוֹרְאָן). הֵם אוֹמְרִים, «רְבוּנָנוּ! מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ, עַל כֵּן כָּתַב אוֹתָנוּ עִם הַעֲדִים (לְאֻמּוֹת הַקּוֹרְאָן),
84. וּמֶה לָנוּ כִּי לֹא נֵאֱמִין בְּאֵלֶּלָה וּבָאֱמֶת שֶׁבָּאָה אֵלֵינוּ (עַל יְדֵי מוֹחֲמַד), וְאֲנַחְנוּ מִקּוּיִם כִּי כִנְיִסָנוּ רְבוּנָנוּ בְּתוֹךְ הָאֲנָשִׁים הַיִּשְׂרָאֵלִים (בְּיוֹם הַדִּין).»
85. אֵלֶּלָה יְגַמַּל לָהֶם (בְּיוֹם הַדִּין) בְּגִנִּים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, לִנְצַח יִשְׁכְּנוּ בָּהֶם, וְזֶהוּ גְמוּל עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
86. אֲךָ אֵלָה שֶׁכִּפְרוּ וְהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, אֵלָה הֵם בַּעֲלֵי הַשְּׂאוֹל (אֲשֶׁר הִגִּיהֶם).

קטע 12

87. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּאָסְרוּ (עַל עֲצָמְכֶם) אֶת הַמֵּאֲכָלִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר הִתִּיר אֱלֹהָ לָכֶם, וְאַל תַּעֲבְרוּ חֶק, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַעוֹבְרִים חֶק.
88. אֲכָלוּ מִמָּה שֶׁאֱלֹהָ פָּרַנֵס אֶתְכֶם, מִן הַמִּתֵּר וְהַטּוֹב, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בּוֹ אַתֶּם מֵאֲמִינִים.
89. לֹא יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם אֱלֹהָ לְפָלִיטָה פֹּה בְּשָׁבוּעוֹתֵיכֶם, אֲבָל יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם אִם תִּשְׁבְּעוּ בְּכוֹנָה תִּחְלָה. לְמַעַן יִכְפֹּר לְנִשְׁבָּע (אִם לֹא יִקַּם אֶת שְׁבוּעָתוֹ), עָלָיו לְהֵאֱכִיל עֲשָׂרָה עֲנִיִּים מִן הַמְּזוֹן שֶׁהוּא מֵאֲכִיל בּוֹ אֶת בְּנֵי בֵיתוֹ יוֹם יוֹם, אוֹ לְהַלְבִּישׁ אוֹתָם, אוֹ לְשַׁחֲרֵר עֶבֶד. אִךָ כָּל מִי שֶׁאֵין לוֹ הָאֲמָצָעִים, יֵצוּם שְׁלוֹשָׁה יָמִים. זֶהוּ הַכּוֹפֵר בְּעַד אֵי קִיּוּם שְׁבוּעָה, עַל כֵּן הִזְהָרוּ בְּשָׁבוּעוֹתֵיכֶם. כָּכָה יִבְהִיר לָכֶם אֱלֹהָ אוֹתוֹתָיו לְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.
90. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הִינֵן וּמִשְׁחָקֵי הַמַּזַּל, מִיֶּסֶר,¹ וְזָבַח עַל מַצְבּוֹת (לְמַעַן הֶאֱלִילִים), וְהַחֲצִים לְמַגְרָלָה, תּוֹעֵבָה הֵם מִמַּעֲשֵׂה הַשָּׁטָן, עַל כֵּן הִתְרַחֲקוּ מֵהֶם לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.²
91. הַשָּׁטָן רוֹצֵה לְהַטִּיל בִּינֵיכֶם אֵיבָה וְשִׁנְאָה בֵּינֵי וּבִמִּיֶּסֶר וּלְהַסִּירְכֶם מִזִּכְרֵ אֱלֹהָ וּמִהַתְּפִלָּה. הֵאֵם אַתֶּם מְצִיתִים לְאִסּוּר?³
92. צִיתוּ לְאֱלֹהָ וְצִיתוּ לְשָׁלִיחַ (מוֹחִמֵד) וְהִזְהָרוּ, כִּי אִם תִּפְגְּנוּ עָרְף, דָּעוּ כִּי עַל שְׁלִיחָנוּ רַק לְמַסֵּר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.
93. אֵין חֶטָא עַל הַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב בְּגִלְגַל מָה שֶׁאֲכָלוּ וְשָׁתוּ מִן הָאִסּוּר לְאָכֹל וְלִשְׁתּוֹת (לִפְנֵי הָאִסּוּר) אִם יֵרְאוּ אֶת אֱלֹהָ וְהֵאֲמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, וְאַחֵר יֵרְאוּ וְהֵאֲמִינוּ, וְעוֹד יֵרְאוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, כִּי אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

קטע 13

94. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֱלֹהָ יַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹן עַל יְדֵי הַצִּיד שֶׁתּוֹכְלוּ לְצוֹד בִּידֵיכֶם וּבְרִמְחֵיכֶם (בְּעוֹנֶת הַעֲלִיָּה לְרִגְלָה), וְזֹאת לְמַעַן יִבְרַר אֱלֹהָ מִי יֵירָא אוֹתוֹ בְּסִתֵּר. וּמִי שֶׁיִּחְטָא אַחֲרֵי כֵן צָפוּי לוֹ עֲנֵשׁ מְכֹאֵב.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 219.

2. התרחקו מעליהם למען תצליחו: השלב השלישי לאסור שתית יין. בשביל שלב ראשון, ר' אל-בקרה 2: 219, ובשביל שלב שני, ר' אנ-נסא' 4: 43.

3. האם אתם נשמעים לאסור? : זה השלב הרביעי והסופי לאסור שתית יין באסלאם.

95. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּהְרֹגוּ (בַּהֲמוֹת) צִיד כְּשֶׁאַתֶּם עוֹלִים לָרָגֶל, וְכָל הַהוֹרֵג בַּהֲמֹת צִיד בְּכוֹנֶנָה תִּחְלָה, הָעֹנֵשׁ שָׁלוֹ הוּא שְׁחִיטָת בַּהֲמָה דּוֹמָה לָמָּה שֶׁהָרֹג, לְפִי הַחֲלֻטָּה שֶׁנִּי אֲנָשִׁים וְשָׂרִים מִבְּנֵינִיכֶם, כְּקָרְבָן שֶׁיִּזְבַּח עַל יַד הַכַּעֲבָה, אוֹ בַּכֶּפֶר, הָאֲכֻלָּת מִסְכְּנִים, אוֹ לְצוּם מִסְפָּר יָמִים שְׁנוּם לְכַמוֹת הָאֲכָל שֶׁיִּתֵּן לְמִסְכְּנִים, לְמַעַן יִסְבֹּל הָעֹנֵשׁ עַל מַעֲשָׂהוּ. אֲלֵלָה יִסְלַח עַל מַה שֶׁנַּעֲשֶׂה בָעֵבֶר, אֲדָּ מִי שֶׁיָּשׁוּב לַעֲשׂוֹת זֹאת יִנָּקֶם בּוֹ אֲלֵלָה, כִּי אֲלֵלָה עֲזִיז וּבַעַל נִקְמוֹת.
96. הִתֵּר לָכֶם לְדוּג בָּיִם לְאֲכִילָה וּלְטוֹבַת הַנְּאֻתָּכֶם בַּבֵּית וּבַצִּידָה לְדָרָךְ. אֲדָּ נֶאֱסָר עֲלֵיכֶם לְצוּד בַּיַּבֶּשֶׁה בְּתַקּוּפַת הָעֵלָה לָרָגֶל. וַיֵּרְאוּ אֶת אֲלֵלָה אֲשֶׁר אֵלָיו תֹּאסָפוּ (בַּיּוֹם הַדִּין).
97. אֲלֵלָה עָשָׂה אֶת הַכַּעֲבָה, הַבֵּית הַקָּדוֹשׁ מְקוֹם לְקִיּוּם מִצְוֹת וּבִטְחוֹן לְבָנֵי אָדָם, גַּם הַחֲדָשִׁים הַקָּדוֹשִׁים,¹ וְנֶאֱסָר לְהַתְקִיף אֶת בַּהֲמוֹת הַזֵּבַח עַל קְשׁוּטֵיהֶם שֶׁיִּקְרְבוּ לַכַּעֲבָה, לְמַעַן תִּדְעוּ כִּי אֲלֵלָה יוֹדֵעַ עַל מַה שֶׁבִּשְׂמִים וּבְאֶרֶץ, וְכִי אֲלֵלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
98. דַּעוּ כִּי אֲלֵלָה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת, וּבְאוֹתָהּ מִדָּה הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
99. עַל הַשְּׁלִיחַ רַק לְהִזְהִיר וּלְהַדְרִיךְ, וְאֲלֵלָה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תִּגְלוּ וְאֶת אֲשֶׁר תַּעֲלִימוּ.
100. אָמֵר, הֲרַע וְהִטּוֹב אֵינָם שְׁוִים זֶה לָזֶה, וְלוֹ גַּם אִם הֲרַע יִמָּצָא חוֹ בְּעֵינֶיךָ, עַל כֵּן יֵרְאוּ אֶת אֲלֵלָה אֲתֶם בְּעָלֵי הַבִּינָה לְמַעַן תַּצְלִיחוּ.

קִטְעַ 14

101. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּשְׁאָלוּ עַל עֲנִינִים אֲשֶׁר אִם יִתְגַּלוּ לָכֶם יִהְיוּ קָשִׁים עֲלֵיכֶם, וְאוֹלָם אִם תִּשְׁאָלוּ עֲלֵיהֶם בְּזִמְן יְרִידַת אוֹתוֹת הַקּוּרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם יִתְגַּלוּ לָכֶם. אֲלֵלָה סֹלַח לָכֶם מִלְּבַצֵּעַ אוֹתָם, כִּי אֲלֵלָה סוֹלֵחַ וּמְתוֹן.
102. יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁשְׁאָלוּ עַל עֲנִינִים אֵלָּה לְפָנֵיכֶם, וּכְשֶׁנִּתְגַּלוּ לָהֶם כִּפְרוּ בָהֶם.
103. אֲלֵלָה לֹא חוֹקֵק אֶת «תִּבְחִירָה»² אוֹ «סֵאֲאִיבָה»³ אוֹ «נִצִּילָה»⁴ אוֹ «חֵאֲמִי»⁵ וְאוֹלָם הַכּוֹפְרִים מַעֲלִילִים זֹאת עַל אֲלֵלָה בְּשִׁקָּר, כִּי מִרְבִּיתָם חִסְרֵי בִינָה.

1. החודשים הקדושים ארבעה: רג'ב, ד'ו אל-קיעדה, ד'ו אל-חיג'ה, אל-מוחרם.
 2. תִּבְחִירָה= קטיעת אזני הנאקה. אחרי שתוליד מספר מסויים. נאקה כזו יוקדש החלב שלה לאלילים.
 3. סֵאֲאִיבָה= רעייה חופשית של נאקה והיא מוקדשת לאלילים.
 4. נִצִּילָה= נאקה היוולדת נקבה בפעם הראשונה וממשיכה להוליד נקבות בלי זכר ביניהן. והיא גם מוקדשת לאלילים.
 5. חֵאֲמִי= גמול זכר מיועד לצורכי הפריה, ואחרי שיפירה מספר מסויים של נקבות הוא יוקדש לאלילים.

104. וְכִשְׁנֹנְאֵמֶר לָהֶם (הַכּוֹפְרִים הַעוֹשִׂים כָּל הַשְּׁקָרִים הָאֵלֶּה), בּוֹאוּ אֶל אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶלְלָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֶל הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד), הֵם אוֹמְרִים, דִּינּוּ בְּמָה שֶׁמֻּצְאָנוּ אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים. אֵף כִּי לֹא יָדְעוּ אֲבוֹתֵיהֶם דָּבָר וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים?
105. הָיוּ הַמֻּאֲמִינִים! דִּיֵּאֲגוּ לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, וְאִם תִּהְיוּ מְדַרְכִּים לֹא יִזְיק לָכֶם אֵיזָה שֶׁהוּא תוֹעָה. כִּי אֶל אֶלְלָה תַּחֲזְרוּ כְּלָכֶם, וְאַזּוּ יוֹדִיעַ לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
106. הָיוּ הַמֻּאֲמִינִים! מִי מִכֶּם אֲשֶׁר עוֹמֵד לְמוֹת עָלָיו לְהַעֲמִיד שְׁנֵי אֲנָשִׁים יִשְׁרִים מִקְרַבְכֶּם עַל צוֹאָתוֹ לִפְנֵי מוֹתוֹ, אוֹ אִם יִקְרָה וְאֶחָד מִכֶּם עֹמֵד לְמוֹת בְּנוֹסְעֵכֶם בַּדֶּרֶךְ, הַעֲמִידוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים זָרִים (אִם לֹא תִמָּצְאוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִבְּנֵיכֶם). וְאִם אֵינְכֶם בּוֹטְחִים בָּהֶם, תַּעֲכְבוּ אוֹתָם לְאַחֵר הַתַּפְלָה, וְתִדְרְשׁוּ מֵהֶם שִׁישְׁבָּעוּ בְּאֶלְלָה, לֹא נִשְׁנָה עֲדוּתָנוּ זֶה בְּעַד כָּל מַחִיר, גַּם אִם זֶה יִהְיֶה לְמַעַן קְרוֹב מִשְׁפָּחָה שְׁלָנוּ, וְלֹא נַעֲלִים דָּבָר מִעֲדוּתָנוּ שֶׁהַתַּחֲתִיבָנוּ בְּפָנֵי אֶלְלָה לְשֹׁמֵר, וְאִם כִּךָּ נַעֲשֶׂה, נִהְיָ חוֹטְאִים,
107. אֵךְ אִם יִתְגַּלֵּה אַחֵר כִּךָּ שֶׁהֵם אֲשֶׁמִּים (בְּשֻׁנוֹי עֲדוּתָם), אֲזִי יִשְׁבָּעוּ בְּאֶלְלָה שְׁנֵי יוֹרְשִׁים, עֲדוּתָנוּ אֲמַתִּית יוֹתֵר מִעֲדוּתָם שֶׁל שְׁנֵי הָעַדִּים (בִּשְׁעַת הַמָּוֶת), וְלֹא קִפְחָנוּ אֵף אֶחָד מִשְׁאֵר הַיּוֹרְשִׁים, וְאִם עָשִׂינוּ זֹאת, נִהְיָ חוֹטְאִים.
108. שְׁבוּעָה כְּזוֹ תִּבְטִיחַ מִסִּירַת עֲדוּת אֲמַת, עַל יְדֵי הַחֲשֵׁשׁ שֶׁעֲדוּת כּוֹזֶבֶת תִּבְטֹל עַל יְדֵי שְׁבוּעָתָם שֶׁל הַיּוֹרְשִׁים. יִרְאוּ אֶת אֶלְלָה וְשָׁמְעוּ לוֹ, כִּי אֶלְלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַמִּשְׁחָתִים.

קטע 15

109. בְּיוֹם (יּוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר אֶלְלָה יֵאָסֹף אֶת הַשְּׁלִיחִים, וְיֹאמֶר, מָה הִיָּתָה תִּשְׁוִבְתָּם שֶׁל אֵלֶּה שֶׁאֲלִיָּהֶם נִשְׁלַחְתָּם! הֵם יֹאמְרוּ, אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים, אֲתָה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמוֹת.
110. כְּאֲשֶׁר אֶלְלָה יֹאמֶר (בְּיוֹם הַדִּין), הוּא עִיסָא בֶן מַרְיָם! זָכַר אֶת חֲסָדֵי לָךְ וְלֹאֲמָךְ, כְּאֲשֶׁר סִנְעִיתִי לָךְ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְעֲזַרְתִּי לָךְ לְדַבֵּר אֶל הָאֲנָשִׁים בְּהִיּוֹתְךָ בְּעָרִיסָה, וְכֹאֲשֶׁר גִּדַּלְתָּ, וְלִמְדַתִּיךָ אֶת הַתָּב, וְאֶת הַחֲכָמָה, וְאֶת הַתּוֹרָה, וְהָאֲנִי יֵל, וְכֹאֲשֶׁר צָרְתָּ בְּרִשׁוֹתֵי דְמוּת עוֹף מִטִּין, וְנִפְחַת בּוֹ רוּחַ וְהָיָה לְעוֹף אֲמַתִּי בְּרִשׁוֹתֵי, וּבְרִשׁוֹתֵי רַפְאֵת אֶת הָעוֹר מִלְּדָה, וְאֶת הַמְצָרָה, וְהַחֲיִיתָ אֶת הַמֵּתִים. וְזָכַר כְּאֲשֶׁר הִגִּינוֹתִי עָלֶיךָ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁבָּאת אֲלֵיָּהֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲמָנָם הַכּוֹפְרִים מִבְּנֵיָהֶם אָמְרוּ, "שִׂאִין הֵם אֶלָּא כְּשׁוּף בְּרוּר".

111. וְכַאֲשֶׁר הִשְׁרִיתִי לְתַלְמִידֶיךָ, הָאֲמִינוּ בִּי וּבִשְׁלִיחִי (הַמְּסִיחַ עֵיסָא). אָמְרוּ, מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ, וְהָעֵד עָלֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ מְסֻרִים לָךְ (מִסְלָמִים).
112. וְכַאֲשֶׁר אָמְרוּ הַתַּלְמִידִים, הוּא עֵיסָא בֶן מָרְסִי! הַכֹּל רְבוּנָךְ לְהוֹרִיד אֵלֵינוּ סְעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם? אָמַר (עֵיסָא), יֵרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
113. אָמְרוּ, רוֹצִים אֲנַחְנוּ לֵאכֹל מִמֶּנָּה וְיִרְגְּעוּ לְבוֹתֵינוּ, וְנִדַּע כִּי אַמֶּת דְּבָרְךָ אֵלֵינוּ, וְנִהְיָה עֲדִים עָלֶיךָ.
114. אָמַר עֵיסָא בֶן מָרְסִי, הוּא אֱלֹהָ רְבוּנִנוּ! הוֹרֵד אֵלֵינוּ סְעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יִהְיֶה לָנוּ חֵג לְרֵאשׁוֹן בָּנוּ וְאַחֲרוֹן בָּנוּ, וְאוֹת מֵאֲתָךְ, וּפְרִסְנוּ כִּי אַתָּה הַטּוֹב בַּמִּפְרָנִסִים.
115. אָמַר אֱלֹהָ, הִנְנִי מוֹרִיד אוֹתָהּ אֵלֶיכֶם, וְאִם אַחֲרֵי זֶה יִכְפֹּר מִיִּשְׁהוּ מִכֶּם, אֲעֲנִישׁ אוֹתוֹ בְּעֵנֶשׁ שְׁלֹא הֶעֱנֵשְׁתִּי בּוֹ אִישׁ מִבְּנֵי הָאָדָם.

קטע 16

116. כַּאֲשֶׁר יֹאמַר אֱלֹהָ (בְּיוֹם הַדִּין), הוּא עֵיסָא בֶן מָרְסִי! הֲאִם אַתָּה אֲמַרְתָּ לְאֲנָשִׁים, קָחוּ אוֹתִי וְאֶת אָמִי כְּשֶׁנִּי אֵלִים מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהָ? יֹאמַר (עֵיסָא), לָךְ הִשְׁבַּח! אֵין לִי סְמֻכוֹת לֵאמֹר מֶה שְׂאִינִי זָכָאִי לֵאמֹר, הֵן לוֹ אֲמַרְתִּי אוֹתוֹ, וְדַעַת אוֹתוֹ. אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשִׁי, וְאֵינִי יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשְׁךָ, וְאַתָּה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמוֹת,
117. אֲנִי לֹא אֲמַרְתִּי לָהֶם אֶלָּא מֶה שְׁצוּיָת עָלַי לֵאמֹר, עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם. כָּל עוֹד הֵייתִי בִּינֵיהֶם הֵייתִי עַד לְמַעֲשֵׂיהֶם, וּכְשֶׁהֲחִזַּרְתָּ אוֹתִי אֵלֶיךָ, הֵייתָ אַתָּה הַמְּשַׁגֵּחַ עָלֵיהֶם, וְאַתָּה עַד לְכָל דְּבָר.
118. אִם תַּעֲנִישׁ אוֹתָם, הֲרִי הֵם עוֹבְדֶיךָ, וְאִם תִּסְלַח לָהֶם, הִנֵּה אַתָּה הַעֲזוֹז וְהַחֲכָם.
119. יֹאמַר אֱלֹהָ, זֶה הוּא יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תוֹעִיל לְאֲנָשֵׁי הָאֲמֶת, הָאֲמֶת אֲשֶׁר הִצְהִירוּ, לָהֶם גָּנִים אֲשֶׁר נִהְרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, הֵם יִשְׁאָרוּ בָהֶם לְנֶצַח, כְּשֶׁאֱלֹה מְרַצָּה מֵהֶם, וְהֵם מְרַצִּים מִמֶּנּוּ, וְזוֹהִי הַזִּכְיָה הַעֲצוּמָה.
120. לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.

6

סִוֵּרַת אֶל-אֲנַעָאם

הַמִּקְנָה

סורה זו קיבלה את שמה «אל-אנעאם, המקנה»,
מן הפסוקים 136 - 139, בפסוקים אלה אללה מנחה
למאמינים איך להתיחס לחיות בית מהם למאכל ומה
מהם לרכיבה. וגם אללה בטל כמה ממנהגי הג'אהליה
בנוגע לבהימות.
הורדה במכה אחרי סורת אל-חג'ר 15, ופסוקיה מאה
ששים וחמשה. קיבלה את שמה «המקנה» מפסוק מאה
שלושים וששה.

סורת אל-אנעאם 6

בשם אללה הרחמן והרחים

קטע 1

1. השבח לאללה שבפרא את השמים ואת הארץ, ועשה את האפלה ואת האור, ובכל אלה הכופרים בודים (שתפים) שנים לרבונם (אללה).
2. הוא אשר יצר אתכם מטין, וקצב עת (לחיי כל בן אדם), וקבע מועד אחר (יום תחית המתים) הידוע רק לו, ובכל זאת אתם מטילים ספק ביכולתו של אללה להחזיאת המתים ביום הדין.
3. הוא אללה בשמים ובארץ, הידע מה שתעלימו ומה שתגלו, והוא יודע את כל מה שאתם משיגים.
4. ואכן לא בא אליהם אות מאותות רבונם, אשר לא יפנו (הכופרים) לו ערף,
5. הכופרים מכחישים לאמת שבאה אליהם, אולם סופם שיבוא אליהם (הענש) שהם לועגים לו,
6. האם אינם רואים מה רבים הדורות אשר השמדנו לפניהם? דורות שבססנו אותם בארץ כפי שלא בססנו אתכם. ממטר השמים הורדנו להם בשפע, ואת הנהרות הזרמנו מתחת לאדמותיהם, ואף על פי כן השמדנו אותם על חטאיהם, והקמנו במקומם דורות אחרים.
7. אלו היינו מורידים לך מן השמים ספר כתוב על מגלת ניר, ומששו אותו בידיהם, אמרו הכופרים, שאין זה אלא פשוף גלוי.
8. וגם הם אמרו, לו הורד אליו מלאך מן השמים? הן לו הורדנו מלאך, נחרץ הדבר (בהשמדתם), ולא היתה נתנת להם ארפה לרגע.
9. גם אם היינו שולחים מלאך, היינו שולחים אותו בצורת אדם, ואף היו חושדים בו כפי שחשדו (בנביא מוחמד).
10. כבר לעגו לשליחים לפניך, ואז הקיף בלועגים כל אשר לעגו לו.

קטע 2

11. אמר (לכופרים), שישירו בארץ ויראו איך היתה אחרית המכחישים.
12. אמר, למי כל אשר בשמים ובארץ? אמר, לאללה. הוא כתב על עצמו רחמים (כלפי בני אדם וכל הבריות), אף הוא יאסוף אתכם ביום תחית

- המתים, שאין ספק בו. ואולם כל אלה שאבדו את עצמם (בכפירתם באֱלֹהָ וּבִשְׁלִיחוֹ) לעולם לא נאמינו.
13. לוֹ כָּל אֲשֶׁר שָׁכַן בְּלִילָה וּבִיּוֹם, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
14. אָמַר, הַבִּלְעָדִי אֵלֶּלָה אֶקַּח לִי מִגֵּן! בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא הַמִּפְרָגִס, וְאֵינּוּ זָקוּק לְפִרְנָסָה. אָמַר, צִוִּיתִי לְהִיּוֹת רֹאשׁוֹן הַמַּסְלָמִים (הַמִּתְמַסְּרִים לוֹ) וְלֹא לְהִיּוֹת מִן הַפְּגָנִיִּים.
15. אָמַר, אֲנִי יָרָא אִם אֶמְרֵד בְּרַבּוּנִי יָבֹא עָלַי עֲנֹשׁ שֶׁל יוֹם עֲצוֹם,
16. מִי שֶׁיִּרְחַק הָעֲנֹשׁ מִמֶּנּוּ בְּיוֹם הַחֹוֹא (יוֹם הַדִּין), רַחֵם עָלָיו אֵלֶּלָה, וְזוֹ הִיא הַזִּכָּיָה הַמִּבְהָקָת.
17. אִם צָרָה מֵעַם אֵלֶּלָה תִּפְגַּע בָּךְ, לֹא יָכֹל אֵף אֶחָד מִלְּבָדּוֹ לְהַסִּירָהּ, וְאִם יָבִיא עָלֶיךָ כָּל טוֹב, הִנֵּה הוּא כָּל-יָכוֹל.
18. וְהוּא הַמִּכְנִיעַ אֶת עַבְדּוֹ, וְהוּא הַחֹכֵם הַבָּקִיא.
19. אָמַר, מַה הִיא הַעֲדוּת הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר (בִּינִי לְבִינֵיכֶם שְׁאֵנִי צוֹדֵק בְּשְׁלִיחוֹתַי)? אָמַר, אֵלֶּלָה עַד בִּינִי וּבִינֵיכֶם. הֵן הַשְׂרָה לִי הַקּוֹרְאָן הַזֶּה לְהַזְהִירָכֶם בּוֹ וְאֵת כָּל אֲשֶׁר יִגִּיעַ אֵלָיו. אֵתֶם מַעֲיִדִים כִּי יֵשׁ אֱלִים אֲחֵרִים זוֹלָת אֵלֶּלָה. אָמַר, אֲנִי לֹא אֶעִיד. אָמַר, אֵלֶּלָה הוּא הָאֵל הַיָּחִיד, וְאֲנִי מִתְנַגֵּר מִכָּל אֲשֶׁר תִּשְׁתַּפּוּ בוֹ. אֵין לִי מַה לַּעֲשׂוֹת עִם כָּל שֶׁתֵּף שֶׁאַתֶּם מִשְׁתַּפִּים בּוֹ (אֵלֶּלָה).
20. אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר הַכִּירוֹ אוֹתוֹ (הַנְּבִיא מוֹחִמֵּד) כְּפִי שֶׁהַכִּירוֹ אֶת בְּנֵיהֶם, וְרַק אֵלֶּה אֲשֶׁר אָבְדוּ נַפְשׁוֹתֵיהֶם לֹא נֶאֱמִינוּ בוֹ.

קטע 3

21. וּמִי חוּטֵא יוֹתֵר מִזֶּה הַבּוֹדָה שֶׁקָּרַע עַל אֵלֶּלָה אוֹ הַמִּתְפַּחֵשׁ לְאוֹתוֹתָיו? אָכֵן, הַחוּטֵאִים לֹא יִצְלִיחוּ.
22. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) כְּאֲשֶׁר נֶאֱסַף אֶת כָּלָם יַחַד, וְנֹאמַר לְעוֹבְדֵי הָאֱלִילִים, הֵיכֵן הֵם הַשְׁתַּפִּים אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם כִּי שִׁתְּפִים הֵם לְאֵלֶּלָה?
23. אִזּוֹ מִבְּחִנָּם יִהְיֶה בְּאֶמְרָם, נִשְׁבָּעִים אֲנַחְנוּ בְּאֵלֶּלָה רַבּוּנֵנוּ, כִּי לֹא הֵינּוּ עוֹבְדֵי אֱלִילִים.
24. רָאֵה כִּיצַד יִשְׁקְרוּ בְּאֲשֶׁר לַעֲצָמָם, וְכִיצַד יַחְלֹף כָּל מַה שֶּׁהָיוּ בּוֹדִים.
25. יֵשׁ בָּהֶם שׁוֹמְעִים אוֹתָךְ (קוֹרָא אֶת הַקּוֹרְאָן), אוֹלָם אֲנַחְנוּ אֶטְמְנוּ אֶת לְבוֹתֵיהֶם לְמַעַן לֹא יָבִינוּ אוֹתוֹ, וְהַכְּבִדְנוּ אֶת אֲזַנֵּיהֶם (מִלְשָׁמַע אוֹתוֹ).

- גם אם יראו כל אות (מן הקוראן) לא נאמינו בו, והם באים אליך רק להתנכח אתך. הכופרים אומרים, אלה הם אגדות הקדמונים.
26. והם אוסרים על הגנשים להקשיב לו, ומרחיקים עצמם מעליו. ומביאים בליה רק על עצמם מבלי שירגישו זאת.
27. אם תראה אותם (הכופרים) פשיעמדו מול האש ויאמרו, לו רק יחזירונו (אל חיי העולם) לא היינו מתכחשים לאותות רבוננו, והיינו מאמינים.
28. (הענין הוא לא כף), אלא משום שנגלה להם כל אשר הסתירו לפנים, ואלו היו מחזרים, היו שבים ועושים את אשר נאסר עליהם, כי כוזבים הם.
29. והם אמרו, אין חיים אחרים מלבד חיינו בעולם הזה כי לא נקום לתחייה.
30. אם תראה אותם עומדים (ביום הדין) לפני רבונם, כשהוא אומר להם, האם אין זאת האמת? והם אומרים, כן, ברבוננו! אז אללה אומר, טעמו אפוא מן הענש אשר בו כפרתם.

קטע 4

31. אבודים יהיו הכופרים בפגישתם עם אללה, וכאשר תבוא עליהם שעת הדין לפתע, יאמרו, חבל לנו על כל אשר הזנחנו, וישאו את חטאיהם על גביהם, ומה רע הוא המשא.
32. ואין חיי העולם הזה אלא משחק ושעשוע, וחיי העולם הבא טובים יותר ליראים. האם לא תבינו?
33. אנחנו יודעים כי יעציבו דבריהם, בינם לבין עצמם הם אינם חושבים שאתה משקר, אולם לאותות אללה יתכחשו הכופרים.
34. כבר הכחשו שליחים שקדמו לך, אשר קבלו בסבלנות את ההכחות והפגיעות, עד אשר באה אליהם עזרתנו. כי אין להחליף את דברי אללה, וכבר באו אליך מקורות השליחים (שקדמו לך).
35. ואם התרחקותם קשה עליך, האם תוכל למצא לך מנהרה באדמה, או סלם לעלות לשמים ותביא להם אות (שאתה צודק, עשה זאת). לו רצה אללה היה מכניס אותם להדרכתו, לכן אל תהיה מחסרי הסבלנות.
36. רק אלה שמוכנים לשמע מסגלים לענות לך, ואלו המתים (הכופרים) אללה יחיה אותם (ביום תחיית המתים), ואלו יוחזרו.

37. וְאָמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹהֵי מֶן הַשָּׁמַיִם אוֹת מְרִבּוֹנוֹ (שֶׁהוּא צוֹדֵק בְּנִבּוּאָתוֹ)? אָמַר, אֵלֶּלָה כָּל לְהוֹרִיד אוֹת, אוֹלָם מְרִבִּיתֶם לֹא יָדְעוּ.
38. כָּל רֶמֶשׂ עָלֵי אֲדָמוֹת וְכָל עוֹף הַמְּעוֹפֵף בְּכַנְפָיו אֵינָם אֵלָּא אֲמוֹת כְּמוֹתֶכֶם. דָּבָר לֹא הַשְׁמַטְנוּ מִן הַלּוּחַ הַשְּׁמִיר.¹ אַחֲרֵי כֵן יֵאָסְפוּ אֶל רְבוֹנָם.
39. אֵלֶּה אֲשֶׁר הִכְחִישוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם חֲרָשִׁים וְאַלְמִים וּבַחֲשֻׁכָּה תִמְהִיִּם. אֵלֶּלָה יִתְּעָה אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה, וְאֶת אֲשֶׁר יִרְצָה יִדְרִיךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
40. אָמַר, נִיחֵת, אִם יָבוֹא עֲלֵיכֶם עֲנֹשׁ מֵאֵלֶּלָה אוֹ תָּבוֹא שְׁעַת הַדִּין, הֵאֵם תִּפְּנוּ אֲזִי אֶל מִי שֶׁהוּא אַחֵר זולת אֵלֶּלָה, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים?
41. אֲדַרְבֵּא, כִּי רַק אֱלֹהֵי תִפְּנוּ בְּקִרְיָאת עֲזָרָה, וְהוּא, אִם יִרְצָה יְסִיר מֵעֲלֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם קוֹרְאִים אֱלֹהֵי לְהַסִּיר, וְתִשְׁכַּחוּ אֶת אֲשֶׁר שִׁתְּפַתֶּם בּוֹ.

קטע 5

42. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים אֶל אֲמוֹת שֶׁקָּדְמוּ לָךְ (וְהֵם הִכְחִישוּ אוֹתָם), לָכֵן נִהְגְנוּ בָהֶם בְּתִלְאוֹת וּבְצָרוֹת לְמַעַן יִתְחַנְּנוּ אֶל אֵלֶּלָה.
43. אוֹלָם עִם בּוֹא הַתִּלְלָה שְׁלָנוּ עֲלֵיהֶם, הָיוּ חִיָּבִים לְהִתְחַנֵּן אֶל אֵלֶּלָה. אִךְ לְבוֹתֵיהֶם הִתְקַשּׁוּ, כִּי הִשְׁטִן הָרָאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם בְּאוֹר יָפָה.
44. כְּאֲשֶׁר שִׁכְחוּ אֶת אֲשֶׁר הִזְכִּירוּ בּוֹ, פָּתַחְנוּ לָהֶם שְׁעָרֵי כָל דָּבָר (טוֹב), וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר שִׁמְחוּ בְּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם, הִפְתַּעְנוּ אוֹתָם בְּמַכָּה שֶׁהִבִּיֵּאָה אוֹתָם לִידֵי יָאוֹשׁ.
45. כִּדְ נִגְדַע שְׂרָשָׁם שֶׁל הַכּוֹפְרִים, הִשְׁבַּח לְאֵלֶּלָה רְבוֹן הַעוֹלָמִים.
46. אָמַר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, אִם יִטַּל אֵלֶּלָה מִכֶּם אֶת חוֹשׁ שְׁמִיעֵתְכֶם וְרֵאיוֹתְכֶם וְיֵאָטֵם אֶת לְבוֹתֵיכֶם, מִי הוּא אֱלֹהֵי מִבְּלַעַדִּי אֵלֶּלָה אֲשֶׁר יַחְזִירֵם לָכֶם? רָאֵה כִּיצַד אֲנַחְנוּ מְגוֹנִים אֶת הָאֲזָקִירוֹת, אִךְ הֵם פּוֹנִים עֲרִף.
47. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כִּדְ שָׂאֵם לִפְתָּע, אוֹ בְּגִלּוֹי כְּשֶׁאַתֶּם מְסִתְּפִלִים, יָבוֹא עֲנֹשׁוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה, הַיִּשְׁמַד מִיִּשְׁהוּ מִלְּבַד קֹהֵל הַכּוֹפְרִים?
48. לֹא נִשְׁלַח אֶת הַשְּׁלִיחִים אֵלָּא כְּמַבְשָׁרִים וּמִזְהִירִים, וְלָכֵן כָּל אֵלֶּה שֶׁהִאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטוֹב לֹא עֲלִיהֶם הַפְּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.
49. אִךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, יַגַּע בָּהֶם הָעֲנֹשׁ, כִּי הָיוּ מְשַׁחֲתִים.

1. הכוונה פה לאל-לוח אל-מחפוט', הלוח השמימי הכולל כל מה שגלוי וידוע לפני אללה.

50. אָמַר, אִינִי טוֹעַן, כִּי אֲנִי שׁוֹלֵט עַל אוֹצְרוֹת אֱלֹהָה, וְאִין אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמָה, וְאִינִי טוֹעַן כִּי מִלְאָךְ אֲנִי. אֲנִי רַק נוֹהֵג לְפִי מִה שֶׁהִשְׁרָה אֱלִי. אָמַר, הִישׁוּוּ הָעוֹר וְהַפֶּסֶחַ? הֲאֵם לֹא תִחַשְׁבוּ עַל כָּךְ?

קטע 6

51. הִזְהַר בּוֹ (בַּקּוֹרְאָן) אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר יִירָאוּ כִּי יֹאסְפוּ אֶל רְבוּנָם, שְׂאִין לָהֶם מִבְּלַעַדֵּיו לֹא מִגֵּן וְלֹא מִלִּיץ, לִמְעַן יוֹסִיפוּ יִרְאָה.
52. אֶל תִּגְרֹשׁ אֶת (עַנְיֵי הַמַּעֲמִינִים) הַקּוֹרְאִים אֶל רְבוּנָם בְּקֹר וְעָרֵב בְּתַקְוָה שֶׁהוּא יַפְנֶה אֲלֵיהֶם בְּרַחֲמִים. לֹא עֲלִיף לָדוֹן אוֹתָם, וְלֹא עֲלֵיהֶם לָדוֹן אוֹתָךְ. אִם תִּגְרֹשׁ אֶזְ תַּהֲיֶה מִן הַמִּקְפָּחִים.
53. כִּךְ נִסִּינוּ אֶת הָאֲנָשִׁים חֶלֶק מֵהֶם בַּחֲלֶק מֵהֶם (הָעַנְיִים וְהָעֲשִׁירִים). (הָעֲשִׁירִים) יֹאמְרוּ, הֲאֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר נָטָה לָהֶם אֱלֹהָ חֲסִדוֹ מִתּוֹכֵנוּ? אִךְ הֲאִין אֱלֹהָ יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הֵם הַמּוֹדִים לוֹ?
54. כַּאֲשֶׁר הַמַּעֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ יִבְאוּ אֲלֶיךָ, אָמַר, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם! רְבוּנְכֶם כָּתֵב עַל עַצְמוֹ הַרְחֲמִים. לָכֵן אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֶּם רָעָה בְּשֵׁל חֹסֶר יְדִיעָה, וְאַחֲרֵי כֵן יָשׁוּב וַיַּעֲשֶׂה טוֹב, הִנֵּה הוּא (אֱלֹהָ) סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
55. כִּךְ אֲנַחְנוּ מִבְּאָרִים אֶת הָאוֹתוֹת לִמְעַן תִּתְגַּלֶּה דְרָכָם שֶׁל הַחוֹטְאִים.

קטע 7

56. אָמַר (לְכוֹפְרִים), נֶאֱסַר עָלִי לַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֲלֵיהֶם מִבְּלַעַדֵּי אֱלֹהָ. אָמַר, לֹא אֵלֶךְ אַחֲרֵי יִצְרִיכְם, כִּי אֶזְ הוּ אֶתְעָה, וְלֹא אֶהְיֶה מִן הַמַּדְרָכִים.
57. אָמַר, אֲנִי נוֹהֵג לְפִי רְאִיָּה בְּרוּרָה מֵעַם רְבוּנִי, וְאוֹלָם אֶתֶם הַתִּכְפָּחִשְׁתֶּם לָזֶה. לֹא בִּידֵי הַדְּבָר (הָעֵנֶשׁ) אֲשֶׁר תִּבְקָשׁוּ לְהַחִישׁוּ, וְהַמִּשְׁפָּט הוּא בִּידֵי אֱלֹהָ לְבָדוֹ, הַפּוֹסֵק בְּצִדְקָה, וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּפוֹסְקִים.
58. אָמַר, לוֹ הִיָּה בִּידֵי הַדְּבָר (הָעֵנֶשׁ) שְׂאֶתֶם דּוֹרְשִׁים לְהַחִישׁוּ, הִיָּה נִגְמָר הָעֵנֶן בִּינִי לְבִינֵיכֶם. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ טוֹב מִי הֵם הַכּוֹפְרִים.
59. וְאַתּוּ מִפְּתָחוֹת הַתַּעֲלוּמוֹת, לֹא יִדְעֶנָּה זוֹלָתוֹ, וַיֵּדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר בִּיבִשָּׁה וְאֲשֶׁר בָּיִם, וְאִין עָלָה נוֹפֵל מִבְּלִי דַעְתּוֹ, וְכָל גְּרַעֲיוֹ בְּמַחֲשַׁבֵּי הָאֲדָמָה, וְכָל דְּבָר, בִּין אִם לַח וּבִין אִם יָבֵשׁ, רָשׁוּם בְּלוּחַ הַשְּׁמוֹר בְּשָׁמַיִם.
60. וְהוּא אֲשֶׁר יֹאסֹף אֶתְכֶם בְּשִׁנַּת הַלֵּילָה, וַיֵּדַע אֶת אֲשֶׁר פַּעַלְתֶּם בַּיּוֹם, וְלֹאֲחֹר מִכֵּן יִקָּים אֶתְכֶם בּוֹ (בַּיּוֹם), עַד הַמָּלָא זְמַן מִגְבֹּל, וְאַחֲרֵי כֵן אֲלִיו תִּשְׁוִיבְתֶּכֶם, אֶז יוֹדִיעְכֶם אֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם.

קטע 8

61. והוא המכניע את עובדיו, והוא שולח שומרים (מלאכים) עליכם (לשמר את צעדיכם ומעשיכם), ובבוא המוות אל אחד מכם, יוציאו שליחינו את נשמתו, והם לא יזניחו את התפקיד שלהם.
62. ואז יוחזרו אל אלה אדונם האמתי, שרק לו השפוט, והוא המהיר במחשבים.
63. אמר, מי יצילכם מחשכת היבשה והים בקראכם אליו נכנעים בגלוי ובסתרי? אם יצילנו מזאת נהיה מכירי תודה.
64. אמר, אלה יצילכם מהם ומכל צער, אבל לאחר מכן תשתפו עמו אליים.
65. אמר, הוא היכול לשלח עליכם ענש מעליכם או מתחת לרגליכם, או להכניס פרוד ביניכם ולתת לחלק מכם להשפיל את החלק האחר, ראה כיצד אנחנו מגוננים את האזהרות, למען יבינו.
66. בני עמך כחשו בו (הקוראן), והוא האמת. אמר, אין אני אחראי לכם.
67. לכל מארע מועדו, ולבסוף תדעו (מה יקרה לכם).
68. ואם תראה את אלה המדברים על אותותינו בלעג, התרחק מהם עד אשר ידברו על ענין אחר. וכי נשכים אותך השטן (ולא תתרחק), אל תשב אחרי ההזרה עם החוטאים.
69. אין על היראים כל אחריות למה שהחוטאים עושים, אלא להזהירם למען ייראו.
70. הזנח את אלה העושים את הדת לשחוק ושעשועים, ונשחיי העולם הזה התעו אותם, והזהר אותם (הכופרים) בו (הקוראן), כי כל נפש אחראית למעשיה. ואין לה זולת אלה לא מגן ולא מליץ, וכל פדיון לא יתקבל ממנה. ואלה אשר הפקידו את עצמם למעשיהם הרעים יקבלו משקה של רותחים וענש מכאיב כי כפרו (ביום הדין).

קטע 9

71. אמר, הנפנה לאחר מאללה, אל מי שלא יועיל ולא יזיק לנו ונחזור אל הכפירה לאחר שאללה הדריכנו ואז נהיה כאותו אדם שהשטנים הביאו אותו במבוכה והתעוהו אף על פי שחבריו קראו לו אל ההדרכה, בוא אלינו. אמר, רק הדרכת אלה היא ההדרכה הנכונה, וצוינו להתמסר לרבון העולמים.

72. וגם צוינו, קימו את התפלה ויראוהו, כי אליו תאספו.
73. והוא אשר ברא את השמים ואת הארץ באמת. ביום (הדין) אשר בו הוא יאמר, «היה», והיה, וכל דבריו אמת. ולו המליכה ביום אשר יתקע בשופר. הוא יודע הנסתרות והגלות, והוא החכם והבקי.
74. וכאשר אמר אבראהים לאביו אור, התקח לך את הפסילים לאלהים? רואה אני כי אתה ובני עמך בתעיה ברורה.
75. וככה הראינו לאבראהים את מלכות השמים והארץ, למען יהיה מן הבוטחים באמונתם.
76. וכאשר החשיף הלילה, ראה כוכב, ואמר, זה רבוני. אבל כאשר שקע, אמר, אינני אוהב את השוקעים.
77. וכאשר ראה את הירח עולה, אמר, זה רבוני. ואולם כאשר שקע, אמר, אם רבוני לא ידריכני אהיה מן התועים.
78. וכאשר ראה את השמש עולה, אמר, זה רבוני, זה יותר גדול מכלם. ואולם כאשר שקעה, אמר, הוי בני עמי! אני מתנער ממה שאתם משתפים עם אלה.
79. אני נושא את פני כהני¹ אל מי שברא את השמים ואת הארץ, ואין אני מן הפגניים.
80. וכשבני עמו התוכחו אתו (על עבודת אלה), אמר, התתוכחו אתי על אלה, אשר הדריו אותי (לעבודתו)? אין אני מפחד ממה שאתם משתפים בו, ודבר לא יקרה אלא אם ירצה רבוני. ורבוני מקיף בידעתו כל דבר. האם לא תזכרו?
81. ואיך אני אפחד ממה שאתם משתפים באלה, ואתם לא מפחדים לשתף באלה שאתם אשר הוא לא הוריד אליכם כל אסמכתא. לכו, איזה משני הצדדים (המאמינים או הכופרים) זכאי לבטחון, אם יודעים אתם?
82. אלה אשר האמינו ולא ערבבו את אמונתם בפפירה, להם הבטחון והם המדרכים.

קטע 10

83. וזאת הוכחתנו, נתנו אותה לאַבְרָאָהִים להוכיח את בְּנֵי עֲמוֹ. נָרִים
בְּמַעֲלוֹת אֶת אֲשֶׁר נִרְצָה. כִּי רְבוּנָךְ חָכֵם וְיֹדֵעַ.
84. וְנָתַנוּ לוֹ (לְאַבְרָאָהִים) אֶת אֶסְחָאק (יִצְחָק) וְיַעֲקֹב וְכָבֵד הִדְרָכְנוּ כָּל
אֶחָד מֵהֶם, וְאֶת נוֹחַ הִדְרָכְנוּ לִפְנֵי כֵן. וּמִצְאָאָצְאִיו (שֶׁל אַבְרָאָהִים)
דְּאוּוֹד וְסוֹלִימָאן (שְׁלֹמֹה) וְאַיִב וְיוֹסֵף וּמוֹסֵא וְהָאֲרוֹן, כִּךְ נִגְמַל לְעוֹשֵׁי
הַטּוֹב.
85. וְכִמוֹ כֵּן אֶת זַכְרִיא וְיִחְזִיא (יִחוּנָן) וְעִיסָא וְאַלְיָאס (אַלְיָהוּ), שְׂכָלָם מִן
הַיְּשָׁרִים.
86. וְאֶת אֶסְמָאֵגִיל (יִשְׁמַעֵאל) וְאַלְיָסַע (אַלְיָשָׁע) וְיוֹנוֹס (יוֹנָה) וְלוֹט. אֶת כָּל
אֶחָד מֵהֶם רוֹמְמָנוּ מִכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם.
87. בִּיחַד עִם כָּמָה מַאֲבוּתֵיהֶם וְצִאָאָצְאֵיהֶם וְאַחֵיהֶם שְׂבַחְרָנוּ בָּהֶם, וְהִדְרָכְנוּ
אוֹתָם לְדֶרֶךְ הַיְּשָׁר.
88. זֹה הִתְדַּרְכָּה שֶׁל אֱלֹהָ, אֲשֶׁר בָּהּ דִּרְיָךְ אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה מִבְּיִן עֲבָדָיו. אִם
יִצְרָפוּ לוֹ שְׂתַפִּים, לְשׁוֹא הָיוּ כָּל מַעֲשֵׂיהֶם.
89. לְכָל אֱלֹהִים נָתַנוּ אֶת הַסֵּפֶר,¹ וְאֶת הַחֻקִּים, וְהַנְּבוּאָה, אִם אֱלֹהִים (אֲנָשִׁי
קוֹרִישׁ) יִכְפְּרוּ בָּהּ (הַנְּבוּאָה שֶׁל מוֹחֲמַד), הִנֵּה הִפְקִדְנוּ עָלֶיהָ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר
לֹא יִכְפְּרוּ בָּהּ.
90. הֵם (הַנְּבִיאִים) אֲשֶׁר הִדְרִיךְ אֱלֹהָ, וְהִלְכֵת בְּדֶרֶךְ הַיְּשָׁרָה. אָמֵר, אִין אֲנִי
דּוֹרֵשׁ מִכֶּם שְׂכָר עַל שְׁלִיחוּתִי שֶׁהִיא אֲזַהְרָה לְבְנֵי עוֹלָם.

קטע 11

91. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לֹא הִעָרִיכוּ אֶת אֱלֹהִים כְּרָאוּי לוֹ, כְּאֲשֶׁר אָמְרוּ, לֹא הוֹרִיד
אֱלֹהִים דָּבָר מִן הַשָּׁמַיִם אֶל כֵּן אָדָם. אָמֵר, מִי הוֹרִיד לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר
(הַתּוֹרָה) כְּמֹאד וְהִדְרָכָה לְבְנֵי אָדָם? אֲמָנָם, אַתֶּם (הַיְּהוּדִים) עוֹשִׂים
אוֹתוֹ מַגְלוֹת מַגְלוֹת שְׁחָלַק מֵהֶן אַתֶּם מַגְלִים אֵד הַרְבֵּה מֵהֶן אַתֶּם
מַסְתִּירִים. וְאַתֶּם (אֲנָשִׁי מִכָּה) לְמַדְתֶּם (מִן הַקּוֹרְאָן) מָה שֶׁלֹּא יִדְעֶתֶם וְלֹא
יָדְעוּ אֲבוֹתֵיכֶם. אָמֵר, אֱלֹהִים (אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַסֵּפֶר). אַחֵר כִּךְ עֲזַב אוֹתָם
לְנַפְשָׁם לְהַשְׁתַּעֲשֵׁעַ בְּהַבְלֵיהֶם.

1. הַסֵּפֶר: כִּינוֹי קִיבוּצִי לַכְּתָבִי הַקּוֹדֵשׁ שֶׁנִּיתְּנוּ לְכָל נְבִיא וְנְבִיאָה.

92. זהו ספר (הקוראן) אשר הורדנו אותו מן השמים מבדד ומאשר את אשר הורד לפניו (התורה והאנג'יל), ולמען תזהיר בו את אם הערים (מכה) וסביבותיה. המאמינים באחרית הימים יאמינו בו (הקוראן) ושמו על תפלותיהם.

93. ומי כופר יותר מזה הבודה שקר על אלה, או אומר, השנה לי, ולא השנה לו דבר? או מזה האומר, גם אני יכול להוריד לכם את מה שאללה הוריד! לו היית יכול לראות את הכופרים האלה בחרחוריי הקסיסה כאשר המלאכים שולחים ידיהם ואומרים, הוציאו נפשותיכם! היום תענשו בענש משפיל על אשר הייתם מדברים כזב על אלה ודוחים ביהירות את אותותיו.

94. הנה באתם אלינו, בודדים כאשר בראנו אתכם בפעם הראשונה, ונטשתם את מה שהענקנו לכם. ולא נראה אתכם המליצים, אשר טענתם כי הם שתפים לאלה. נכרת הקשר ביניכם, וימה שהייתם סומכים עליו חלף ועבר.

קטע 12

95. אלה הפולח את הזרע של הנו, ואת הגלגל של הדקל, ויוציא את החי מן המות ויוציא את המת מן החי. זהו אלה, וכיצד אפוא תוסרו מן האמת?

96. הוא מבקיע את אור הבקר מחשכת הלילה, והוא עשה את הלילה למנוחה, ואת השמש והירח למועדים וחשובים. זהו התכנון של העוז והיודע.

97. הוא אשר עשה לכם את הכוכבים למען תדרכו על פיהם בחשכה ביבשה ובבים. כך נבחר את האותות לאנשי דעת.

98. הוא אשר יצר אתכם מנפש אחת, ואז תשקנו ואחר תפקדו (ברחם אמהותיכם). כך נבחר את האותות לאנשי בינה.

99. והוא אשר הוריד מן השמים מים, ובהם הוצאנו מן האדמה צמחים מכל מין וירק עם גרעינים ערוכים ועצי תמרים שמהם הוצאנו אשכולות תמרים נמוכים וקרוכים ליד, וכן פרי ענבים וזיתים ורמונים, מסוגים דומים ושונים, הסתכלו כיצד יצמח ויבשיל הפרי שלקחם. האם אין בו אותות לאנשים מאמינים?

100. הם (הכופרים) עשו שתפכים לאללה את הג'ן (השדים), אף על פי שהוא ברא אותם. הם בדו לו בנים ובנות מבלי דעת. ישתבח ויתעלה מעל השקרים אשר בהם יתארו אותו.

קטע 13

101. בורא השמים והארץ, כיצד יהיה לו בן, ואין לו בת זוג? הוא אשר יצר כל דבר, והוא יודע כל דבר.
102. זהו אללה רבונכם, אין אלה מבצעדיו, בורא כל דבר. עבדו אותו אפוא. על כל דבר הוא מגן,
103. לא תשיג אותו כל עין, אף הוא ישיג כל עין, והוא הממחה והבקיא.
104. כבר נתנו לכם הוכחות בהירות מרבונכם, המבחין בהן לטובתו הוא הדבר, והמצעים עין מהן, לרעתו יהיה, ואין אני שומר עליכם.
105. כך נבחר את האותות. ואולם הם יאמרו, למדת זאת מבני אדם. ואנחנו נבאר אותו (הקוראן) לאנשי דעת (המאמינים).
106. נהג לפי מה שהשרה לך מרבונך, שאין אלה אלא הוא, והתרחק מן הפגניים.
107. לו רצה אללה לא היו משתפים (לו שתפים), ואותך לא עשינו כשומר עליהם, ולא חובתך להשגיח עליהם.
108. אל תגדפו את אלה (האלילים) אשר יקראו אליהם (הכופרים) מבצעדי אללה, למען שלא יגדפו את אללה מתוך איבה ובלי דעת. כך אנחנו קשטנו לך אמה את מעשיה, ובסוף יחזרו אל רבונם, ויודיע להם את אשר עשו (בעולם הזה).
109. הם (הכופרים) נשבעו באללה והדגישו את שבועתם כי אם יבוא אליהם מופת יאמינו בו. אמר, המופתים באים מאללה. אתם (המאמינים) אינכם יודעים כשיבוא המופת אליהם, לא יאמינו.
110. אנחנו נאטם את לבותיהם ואת עיניהם, וכשם שלא האמינו בפעם הראשונה (באותות הקוראן), כן נשאירם לתעות בכפירתם.

חלק 8

קטע 14

111. לוי גס הורדנו אליהם את המלאכים מן השמים, והמתים היו מדברים אליהם, ונציג כל דבר שהם שואלים לנגד עיניהם, לא נאמינו אם אלה לא ירצה כך, כי מרביתם נבערים מדעת.
112. וכך הקמנו אויב לכל נביא משטני האנוש והג' (השדים), הם מלחשים זה לזה התפארות שוא כהתענה. לוי רצה אלה לא היו עושים זאת, לכן עזב אותם עם כל מה שהם בודים,
113. הם עושים זאת למען שלבות אלה אשר לא נאמינו בעולם הבא יקשיבו להם, וישבעו רצון מהם, ויבצעו מה שהם רוצים מהפשע.
114. האבקש לי שופט מבלעדי אלה? הן הוא אשר הוריד אליכם הספר (הקוראן) מן השמים מפרש ומבאר, ואלה אשר נתנו להם את הספר (התורה) יודעים שהוא הורד מרבונך באמת. לכן אל תטיל ספק במה שהורדנו אליך.
115. וכך נשלמו דברי רבונך (הקוראן) והוא יתקים בשלמותו באמת ובצדק, ואין אשר יחליף את דבריו, והוא השומע והיודע.
116. אם תציג לרב אלה שבארץ, הם יתעוד מן השביל של אלה, כי הם הולכים אחרי דמיון שוא, ואין הם אלא משקרים.
117. רבונך יודע טוב מי תועה מן השביל שלו, והוא מכיר טוב את המדרכים.
118. אכלו מן (הזבח) אשר נזכר שם אלה עליו, אם מאמינים אתם באותותיו.
119. ומה לכם שלא תאכלו מאשר הזכר עליו שם אלה? כי כבר הבהיר (אללה) לכם מה שאסור לכם, חוץ מאשר תאכלו לאכלו. אמנם רבים יתעו אחרי יצריהם מחסר דעת, רבונך יודע טוב מי הם העוברים (חק).
120. אל תחטאו בגלוי או בסתר. כי החוטאים יענשו בגלל החטא שעשו.
121. אל תאכלו מאשר לא הזכר עליו שם אלה (בשעת שחיתותו), כי זה פשע. השטנים רומזים לידידיהם להתנפח אתכם. אך אם תשמעו לקולם, תהיו פגניים.

קטע 15

122. האם זה שהיה כמות (בגלל כפירתו) והחיינו אותו (באמונה) ונתנו לו אור (הקוראן), להאיר דרכו בין האנשים, דומה לזה שנשאר בחשך (הכפירה) שאינו יכול לצאת ממנו? הכופרים מקסמים במעשיהם הרעים.

123. וכך גרמנו למנהיגי החוטאים בכל עיר, לזמם למנע מאנשיה ללכת בדרך אלקה, אולם הם זוממים נגד עצמם מבלי שירגישו שהם זוממים נגד עצמם.

124. אלה הם הכופרים באשר יצג להם אות, יאמרו, לא נאמין עד אם נקבל את אשר קבלו שליחי אלקה (הקודמים), ואולם אלקה יודע היכן ישים את שליחותו. ועל החוטאים יחולו השפלה וענש קשים מאת אלקה על חרישתם מזמות.

125. מי שאלקה רוצה להדריכו, ירחיב לבו לאסלאם, אך את מי שירצה להשאיר בתעיה, יעשה את לבו צר ולחוץ כאלו היה מנסה לטפס השמימה. כך ישפך אלקה את הענש מן השמים על אלה שלא נאמינו.

126. זהו השביל הישר של רבונד, וכך אנחנו מבהירים את האותות לאנשים אשר יזכרו.

127. להם משכון השלום אצל רבונד והוא המגן שלהם בזכות מעשיהם הטובים.

128. ביום (יום הדין) שאלקה יאספם יחד, יאמר אלקה, הוי עדת הג'! הרביתם להתעוות בני אדם, אז יגידו ידידיהם מבני האנוש, רבונד! נצלנו איש את רעהו והגיעה שעתנו שקבעת לנו. ואז יאמר (אלקה) להם, האש תהיה מגוריקם להשאר בה לנצח, אלא אם ירצה אלקה אחרת. כי רבונד חכם ויודע.

129. כך עושים אנחנו את הכופרים מבני אדם בעלי ברית זה לזה בשל הפשע שעשו.

קטע 16

130. הוי קהל הג' (השדים) וקהל בני האנוש! האם לא באו אליכם שליחים מקרבכם למסור לכם את אותותי ויזהירו אתכם כי תפגשו את יומכם זה? הם יאמרו, אנחנו מעידים נגד עצמנו. חיי העולם הזה הולוכו אותם שולל, והם יעידו על עצמם שהיו כופרים.

131. אולם רבוֹנֶד לא הִיָּה מְשֻׁמֵּד עָרִים בְּגוֹרְמוֹ לָהֶן עוֹל, מִבְּלִי שִׁישְׁלַח לָהֶם שְׁלִיחַ שִׁיזְהִיר אוֹתָן קֹדֶם.
132. לְכָל אֶחָד (מֵאֲמִין אוֹ לא מֵאֲמִין) דְּרָגוֹת עַל פִּי מַעֲשָׂיו, כִּי רְבוֹנֶד מִפְּקַח עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
133. אֲמָנָם רְבוֹנֶד בַּעַל הָאֲמָצְעִים הָאֲדִירִים, וּבַעַל הַרְחֻמִּים, אֵד אִם יִרְצָה יִשְׁמִיד אֶתְכֶם, וְיַחְלִיפְכֶם בְּאַחֲרִים שִׁיבְרָא כְּפִי שִׁבְרָא אֶתְכֶם מְזָרַע אֲנָשִׁים אַחֲרִים שֶׁקִּדְמוֹ לָכֶם.
134. מֶה שֶׁהִבְטִיחַ לָכֶם (הַכּוֹפְרִים מִן הָעֵשָׂה) בּוֹא יְבוֹא, וְאַתֶּם לֹא תוֹכְלוּ לְבָרֵחַ מֵאַלְלָה.
135. אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲשׂוּ כְּפִי שֶׁמִּתְחַשֵּׁק לָכֶם, אֲמָנָם אֲנִי אַעֲשֶׂה כְּפִי שֶׁאַלְלָה רוֹצָה אוֹתִי לַעֲשׂוֹת, וּלְבִסּוֹף תִּדְעוּ מִי יִקְבֹּל אֶת הַנֶּגֶן! כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יִצְלִיחוּ (בַּעוֹלָם הַבָּא).
136. הֵם (הַכּוֹפְרִים) הִקְדִּישׁוּ לְאַלְלָה חֵלֶק מִמֶּה שִׁבְרָא מִיבּוֹל הַשָּׂדֶה וּמִן הַמִּקְנֶה, וְאָמְרוּ, הַחֵלֶק הַזֶּה לְאַלְלָה, וְהַחֵלֶק הַזֶּה לְשִׁתְּפִים אֲשֶׁר צִרְפָנוּ לוֹ מִן הָאֵלִילִים, עַל פִּי טַעֲנָתָם. אֵד מֶה שֶׁהִקְדֵּשׁ לְשִׁתְּפֵיהֶם לֹא נִגִיעַ אֶל אֲלָלָה, וְאֲשֶׁר הִקְדִּישׁוּ אֶל אֲלָלָה הוּא אֶל שִׁתְּפֵיהֶם נִגִיעַ. וְכֹה רַע הוּא מִשְׁפָּטָם.
137. כִּד (הַשָּׁטָן) קִשֵּׁט לְרַבִּים מִן הַפְּגָנִיִּים אֶת הַרִיגַת יִלְדֵיהֶם, בְּאוֹר זָפָה, לְמַעַן יָבִיא כְּלָיָה עֲלֵיהֶם וּיְבַלְבֹּל לָהֶם אֶת דָּתָם. אֵלוֹ רָצָה אֲלָלָה, לֹא הָיוּ עוֹשִׂים זֹאת. וְלָכֵן עָזַב אוֹתָם לְנַפְשָׁם עִם מֶה שֶׁבָּדוּ.
138. וְהֵם אוֹמְרִים, הַמִּקְנֶה וּיְבּוֹל הַשָּׂדֶה אֵלָה חֲרָם הֵם. לְדַעְתָּם אֲסוּר לְטַעַם מִהֶם בְּלֹא רְשׁוּתָם אֵלָא מִי שִׁיִּרְצוּ. וְכֵן גַּמְלִים אֲשֶׁר גָּבַם נֶאֱסַר לְמִטְעֵן וְלִרְכִיבָה, וְסוּג מִקְנֶה אֲשֶׁר לֹא יִזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֲלָלָה (בְּשִׁחְטָם אוֹתוֹ), עַל כָּל הַשְּׁקָרִים הָאֵלָה שֶׁהֵם יַחֲסוּ לְאַלְלָה, יִקְבְּלוּ אֶת עֲנָשָׁם.
139. הֵם גַּם אוֹמְרִים, מֶה בִּבְטָן הַמִּקְנֶה הַזֶּה מֵיֵד אֵד וְרַק לְאֲנָשִׁים מִבִּינֵינוּ, אֲמָנָם הוּא אֲסוּר לְנָשִׁים שָׁלְנוּ. וְאִם הֶעֱבֵר נוֹלֵד מֵת יִהְיֶה מִשְׁתַּף בֵּין הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים. אֲלָלָה יַעֲנִישָׁם עַל מִנְהַגֵיהֶם אֵלָה, כִּי הוּא חָכֵם וְיוֹדֵעַ.
140. אֵלָה שֶׁהִרְגוּ אֶת יִלְדֵיהֶם מִתּוֹךְ בַּעֲרוֹת וְחִסְרֵ דַעַת, וְאֲסָרוּ אֶת אֲשֶׁר אֲלָלָה סִפֵּק לָהֶם, מִתּוֹךְ שֶׁקָר שֶׁהֵם יַחֲסוּ לְאַלְלָה. הֵם הָאוֹבְדִים שֶׁתַּעוּ וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.

קטע 17

141. הוא אָפֿער הצמית גנִים, מְשׁוֹרְגוֹת וּבִלְתִּי מְשׁוֹרְגוֹת, וְהִדְקָלִים, וְזָרְעֵי מֵאֶכֶל שׁוֹנִים, וְזִיתִים, וְרִמּוֹנִים, לְעֵתִים דּוֹמִים וְלְעֵתִים לֹא דּוֹמִים. אָכְלוּ מִפְּרוֹתֵיהֶם כְּשִׁיבָשִׁילוֹ, וּבִיּוֹם הַקָּצִיר שָׁלְמוּ אֶת הַזָּכָאֵת שָׁלוּ, וְאֵל תִּבְזָזוּ, מִשּׁוּם שֶׁאֵלֶּלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמְּבֻזָּזִים.
142. הוא גַּם יָצַר לָכֶם אֶת הַמִּקְנֶה, בְּהֵמוֹת לְרִכִּיבָה וּמִשָּׂא, וּבְהֵמוֹת לְאֲכִילָה. אָכְלוּ מִמֶּה שֶׁאֵלֶּלָה יָצַר לְפִרְסֵתְכֶם, וְאֵל תֵּלְכוּ בַּעֲקֹבוֹת הַשָּׁטָן, מִשּׁוּם שֶׁהוּא אוֹיֵב גָּלוּי לָכֶם.
143. (וְאֵלֶּלָה) יָצַר שְׁמוֹנֶה בְּנֵי זִוִּג (שֶׁל בְּהֵמוֹת), מִן הַכְּבָשִׁים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים, וּמִן הָעִזִּים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים. אָמַר, הֵאֵם אֲסוּרִים עֲלֵיכֶם לְאֲכִילָה, הַזָּכָרִים, הַנִּקְבּוֹת, אוֹ מֶה שֶׁבִּרְחֹם הַנִּקְבּוֹת? הוֹדִיעוּ לִי לְפִי מִיטֵב יְדִיעַתְכֶם, אִם אֲנִשִּׁי אֶמֶת אֶתֶם.
144. וְיָצַר מִן הַגְּמָלִים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים, וּמִן הַבָּקָר אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים. אָמַר, הֵאֵם אֲסוּרִים עֲלֵיכֶם לְאֲכִילָה, הַזָּכָרִים, הַנִּקְבּוֹת, אוֹ מֶה שֶׁבִּרְחֹם הַנִּקְבּוֹת? הֵאֵם הֵייתֶם נוֹכָחִים כְּאִשֶּׁר אֵלֶּלָה צִוָּה עַל כָּדָ? וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִן הַבּוֹדָה שְׁקָרִים עַל אֵלֶּלָה לְהַתְעוֹת בָּהֶם אֲנָשִׁים בְּלִי דַעַת? אֵלֶּלָה לֹא יְדָרִיד אֶת הַכּוֹפְרִים.

קטע 18

145. אָמַר, לֹא אֶמְצָא בָּכֶל אִשֶּׁר הִשְׁרָה אֵלַי דָּבָר הָאָסוּר לֹאֲכֹל לֹאֲכֹל אוֹתוֹ, אֲלֹא אִם נִבְלָה, אוֹ דָם שְׁפוּף, אוֹ בָשָׂר חָזִיר כִּי תוֹעֵבָה הוּא, אוֹ בָשָׂר שֶׁלֹּא נִזְבַּח בָּשֶׂם אֵלֶּלָה. אוֹלָם הִנָּאֵלֶךְ, הָאוֹכֵל בְּלֹא מִתְאַוָּה וּבְלֹא זִדּוֹן, הֵנָּה רְבוּנָדָה סוֹלַח וְרוֹחוּם.
146. וְעַל אֵלֶּה שֶׁהִתִּיחַדוּ אֲסֻרָנוּ כָּל בַּעַל צַפְרָנִים, וּמִן הַבָּקָר וְהַצֹּאן אֲסֻרָנוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַשָּׁמֶן, חוּץ מִן הַנִּשְׂאָה עַל גִּבָּם, אוֹ עַל הַמַּעֲעִים, אוֹ הַדְּבֵק בַּעֲצָם. אֲסוּר זֶה הוּא עֹנֵשׁ עַל חֲטֵאֵיהֶם, וְאַנְחָנוּ דּוֹבְרֵי הָאֶמֶת.
147. וְאִם יִכְחִישׁוּ אֶת דְּבָרִידָה, אָמַר, רְבוּנָכֶם אֶמְנֵם רַב-רַחֲמִים, אֵד לֹא יִחֲסֹף עֵנְשׁוֹ מִהַפּוֹשְׁעִים.
148. הַפְּגָנִים יֹאמְרוּ, לוֹ רָצָה אֵלֶּלָה, לֹא הֵייוּ אֲנַחְנוּ וְאַבּוֹתֵינוּ מְצַרְפִּים לוֹ שְׁתַּפִּים, וְלֹא אֲסֻרָנוּ מֵאוֹמָה. כִּכָּה הַכְחִישׁוּ גַם אֵלֶּה שֶׁהָיוּ לַפְּגִיָּה, עַד אִשֶּׁר טַעְמוֹ אֶת עֵנְשָׁנוּ. אָמַר, הֵאֵם יֵשׁ דַּעַת כְּלָשְׁהִי בִּדְכֶם אִשֶּׁר תּוֹצִיאוּ אוֹתָהּ אֵלֵינוּ? אוֹ שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים אַחֲרֵי דְמִיוֹנְכֶם, אֵין אֶתֶם אֲלֹא מְשַׁקְרִים.

149. אָמַר, בְּיַד אֵלֶּלָה הִהוּכְחָה הַבְּרוּרָה, וְלוֹ רָצָה הָיָה מְדִרִיד אֶת כָּלֶכֶם.
150. אָמַר (לְפָנָיִים), הִבִּיאוּ אֶת עֲדֵיכֶם שְׁיַעֲיֶדוּ אִם בְּאַמַּת אֵלֶּלָה הוּא אֲשֶׁר אָסַר מִה שְׁאַתֶּם אוֹסְרִים (מִן הַזֶּרַע וְהַמִּקְנָה). וְאִם יַעֲיֶדוּ, אֵל תִּקְבֹּל אֶת עֲדוּתְם, וְאֵל תִּלְךְ בְּעֶקְבוֹת הַנְּטִיּוֹת הַקִּפְרִיזִיּוֹת שֶׁל אֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְכַּחְשׁוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ, וְאִינֶם מַאֲמִינִים בְּיוֹם הָאַחֲרוֹן, וּבּוֹדִים שׁוֹיִם לְרַבּוֹנָם.
151. אָמַר, בּוֹאוּ אוֹדִיעַ לָכֶם אֶת אֲשֶׁר אָסַר עֲלֵיכֶם רַבּוֹנְכֶם! אֵל תִּשְׁתַּפוּ אִתּוֹ כָּל שְׁתֵּף, וְהִטִּיבוּ לְהוֹרִיכֶם, וְאֵל תִּהְרָגוּ אֶת יְלָדֵיכֶם מֵעַי, אֲנַחְנוּ נִפְרָגֵם אֶתְכֶם וְאוֹתְם, וְאֵל תִּקְרְבוּ אֶל הַתּוֹעֲבוֹת, הַגְּלוּיּוֹת מִמֶּה וְהַנְּסֻתָרוֹת, וְאֵל תִּהְרָגוּ אֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר אָסַר אֵלֶּלָה, אֵלֶּה בְּצִדְקָה. זֶהוּ אֲשֶׁר אֵלֶּלָה צָוָה אֶתְכֶם לַמַּעַן תִּשְׁכִּילוּ.
152. וְלֹא תִקְרְבוּ אֶל הוֹן הַיָּתוֹם אֵלֶּה בְּהִגִּינוֹת עַד שְׁיִתְבַּגֵּר, וְלִהְיָפִיד עַל הַצֶּדֶק בְּמִדָּה וּבִמְשָׁקֶל, לֹא נִכְבֵּיד עַל נֶפֶשׁ לְשֹׂאת יוֹתֵר מִכִּפִּי יִכְלֶתָהּ. בְּדִבְרֶכֶם, הָיוּ צוֹדֵקִים, וְאִם גַּם נִגַּד קְרוֹבִים. וְהִקִּימוּ בְּרִית אֵלֶּלָה. זֶה הַדִּבֵּר אֲשֶׁר צָוָה אֶתְכֶם אֵלֶּלָה לַמַּעַן תִּזְכְּרוּ.
153. (אֵלֶּלָה אוֹמֵר), זֶהוּ הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר אֲשֶׁר לִי (אִסְלָאם), עַל כֵּן לָכוּ בּוֹ, וְאֵל תִּלְכוּ בַּשְּׁבִילִים שְׁיַפְרִידוּ אֶתְכֶם מִשְׁבִּיל אֵלֶּלָה. זֶה מִה שְׁצָוָה אֶתְכֶם לַמַּעַן תִּירָאוּ.
154. וְלִמּוּסָא נָתַנוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) שְׁלָם וּבִצּוֹרָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר, וּבְאוֹר לְכָל דָּבָר, וְהַדְרָכָה וְרַחֲמִים לַמַּעַן יֵאֱמִינוּ בְּפָגִישָׁה עִם רַבּוֹנָם.
155. וְזֶה סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם, מְבֹרָךְ. לָכֵן נִהְיָה עַל פִּיו וַיִּרְאוּ אֶת אֵלֶּלָה לַמַּעַן יִתְרוֹחֲמוּ,
156. כְּדִי שֶׁלֹּא תֵאֱמָרוּ, הַסֵּפֶר¹ הוֹרֵד אֶל שְׁתֵּי עֲדוּת² לְפָנֵינוּ, וְלֹא הִסְפִּקֵנוּ לְלִמּוּד אוֹתָם.³
157. אוֹ שְׁתֵּאֱמָרוּ, אֵלֹה הוֹרֵד הַסֵּפֶר אֵלֵינוּ, הֵינּוּ מְדַרְכִּים יוֹתֵר מֵהֶם (הַיְּהוּדִים וְהַנִּזְרִיִּים), כְּעַתָּה בָּא גַם אֵלֵיכֶם סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) מִרַבּוֹנְכֶם, כְּהוּכְחָה בְּרוּרָה, וְהַדְרָכָה, וְרַחֲמִים. מִי אִפּוֹא חוּטָא יוֹתֵר מִזֶּה הַמִּכְחִישׁ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּלָה וְסוּטָה מֵהֶם. אֲנַחְנוּ נַעֲנִישׁ אֶת הַסּוּטִים מֵאוֹתוֹתֵינוּ בְּעֵנֶשׁ קִשָּׁה מְאוֹד עַל סוּטָתָם.

1. הכוונה בספר היא, התורה ואנגיל.

2. שתי העדות הן, היהודים והנוצרים.

3. אותם = הספרים שקדמו לקוראן, התורה והאנגיל.

158. האם מחכים הכופרים עד אשר יבואו אליהם המלאכים (להוציא את נשמתם), או יבוא רבונך (לשפט אותם ביום הדין)¹, או יבואו כמה מאותות רבונך (סימני יום הדין)? היום שבו יבואו כמה מאותות רבונך, לא תועיל לנפש אמונתה (אז), אם היא לא האמינה לפני כן, או תפעל טוב באמונתה. אמר, המתנינו, והנה אנחנו ממתינים.
159. אלה אשר נחלקו בדתם והפכו לסיעות מפזרות, אין להן מה לעשות אתם, אמנם, ענינם בידי אלה, והוא יודיע להם את אשר עשו.²
160. מי שיעשה מעשה טוב גמולו יהיה עשר פעמים יותר, אולם מי שיעשה מעשה רע יענש רק במעשהו, והם לא יעשקו.
161. אמר, רבוני הדריך אותי אל השביל הישר, הדת האמתית של אבראהים החניף שלא היה בפגניים.
162. אמר, תפילתי וקרבני וחי ומותי לאלה רבון העולמים הם,
163. שאין שתף לו, וזה הוא אשר צויתי, ואני ראשון המסלמים.
164. אמר, האבקש רבון זולת אלה הן הוא רבון כל דבר? וכל נפש תעשה מעשה רע, היא אחראית לו (ביום הדין), ואין נפש שתשא את העל של נפש אחרת, כי אל רבונכם תחזרו, והוא יודיעכם את דבר כל אשר נחלקתם בו.
165. והוא אשר הקימכם דור אחר דור בארץ, והעלה אחדים מכם בדרגות (הפרנסה והכוח) על פני אחרים, למען נסותכם באשר נתן לכם. רבונך מהיר הענש, והוא סולח ורחום.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 210.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 128.

7

סִוְרַת אֶל-אַעְרָאף

הַחוּמָה הַחוּצָצַת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם

סורה זו קיבלה את שמה מפסוק 46. השם «אֶל-אַעְרָאף», הַחוּמָה הַחוּצָצַת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם» איפוא שיחה מתקיימת בין אנשי הגן לבין אנשי האש. הורדה במכה אחרי סורת צאד 38, ופסוקיה מאתיים וששה. קיבלה את שמה «הַחוּמָה הַחוּצָצַת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם» מפסוק ארבעים וששה.

סורת אל-אעראף 7

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהִרְחוּסִים

קטע 1

1. א.ל.מ.צ.¹
2. (הקוראן) הוא סֵפֶר (עצום) אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלָיְךָ (מוֹחֲמַד) מִן הַשָּׁמַיִם, לָכֵן לֹא יִהְיֶה שׁוֹם סֵפֶק בְּלִבְךָ בִּיחֹס אֵלָיו (שֶׁהוּא הוֹרֵד אֵלָיְךָ מֵאֵת אֱלֹהֵה), כִּי לִהְיֶה בּוֹ אֶת הַכּוֹפְרִים, וְלִהְיֶה כִּיר לַמַּאֲמִנִים,
3. לָכֵן אַחֲרֵי מֶה שֶׁהוֹרֵד אֵלֵיכֶם מִרְבוֹנְכֶם, וְאֵל תִּלְכּוּ אַחֲרֵי מִדְרִיכִים זֹלָתוֹ. מֶה מַעֲט נִזְכָּרִים אַתֶּם.²
4. רַבּוֹת הֵן הָעָרִים אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ. הֶעֱנֵשׁ שְׁלָנוּ בָּא עֲלֵיהֶן, בְּלִילָה כְּשֶׁהֵם יֹשְׁבִים, אִו בְּשַׁעַת מְנוּחַת הַצֹּהֲרִים,³
5. וְאִזּוּ כְּשֶׁהֶעֱנֵשׁ שְׁלָנוּ בָּא עֲלֵיהֶם, קָרָאוּ (בַּחֲרָטָה), בְּאַמַּת הַיָּינוּ כּוֹפְרִים.⁴
6. (בְּיוֹם הַדִּין) נִשְׁאַל אֶת כָּל הָאֱמוּנוֹת אֲשֶׁר נִשְׁלְחוּ שְׁלִיחִים אֵלֵיהֶן, אֵיךְ עָנִיתֶם לְשְׁלִיחֵיהֶם? וְנִשְׁאַל אֶת הַשְּׁלִיחִים עַל מַעֲשֵׂיהֶם.⁵
7. בְּכָל זֹאת, אֲנַחְנוּ נוֹדִיעַ לְכָל בְּנֵי אָדָם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם, כִּי מַעֲוֹלָם לֹא הָיִינוּ רַחוּקִים מֵהֶם.⁶
8. בְּיוֹם הַהוּא מַעֲשֵׂי בְנֵי הָאָדָם יִשְׁקְלוּ בְּמֵאֲזִנֵּי צָדֵק, וְאֵלֶּה שְׁמִשְׁקָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁלֵהֶם יִהְיֶה כֶּבֶד, הֵם יִהְיוּ הַמַּצְלִיחִים,⁷
9. אוֹלָם אֵלֶּה שְׁמִשְׁקָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁלֵהֶם יִהְיֶה קֵל, אֵלֶּה הֵם שְׁאֵבְדוּ אֶת נַפְשֹׁתֵיהֶם עַל יְדֵי כְּפִירְתָם בְּאוֹתוֹתֵינוּ.⁸
10. אֲנַחְנוּ הוֹשִׁבְנוּ אֶתְכֶם בְּאַרְצְךָ וְסִפְקָנוּ לָכֶם בָּהּ מַחִיָּה, אַךְ מַעֲטָה הִיא תוֹדִיתְכֶם (לְאֱלֹהֵה).⁹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. צאד.

2. ר' סורת יוסוף 12: 103, ופי' 106; וסורת אל-אנעאם 6: 146.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 97; וסורת אנ-נחל 16: 45 - 47.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 11 - 15.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5: 109; וסורת אל-קצצ 28: 65.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59.

7. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40; וסורת אל-אנביא' 21: 47.

8. ר' סורת אל-מואמנון 23: 102 - 103; וסורת אל-קארה 101: 6 - 11.

9. ר' סורת אבראהים 14: 34.

קטע 2

11. אַנחנוּ כָּבֵר בְּרֹאנוּ אֶתְכֶם וּלְאַחַר מִכּוֹן צִירְנוּ אֶתְכֶם (בַּצּוּרָה הַיְּפָה בִּיחִיר), וְצוּרְנוּ לַמְּלָאכִים, סָגְדוּ לְאָדָם, וְהֵם סָגְדוּ, אֲלָא אֲבָלִים שֶׁלֹּא הָיָה בֵּין הַסּוֹגְדִים.¹
12. אָמַר (אֱלֹהָה), מַה מֵנַע אוֹתָךְ מִלְּסַגֵּד כְּאֲשֶׁר צוּיְתִי אוֹתָךְ? אָמַר, אֲנִי טוֹב מִמֶּנּוּ. אוֹתִי בְּרֹאֶת מֵאֵשׁ וְאוֹתוֹ בְּרֹאֶת מַטְיוֹן.
13. אָמַר (אֱלֹהָה), אִם כֵּן, רַד מִחֲנֹן, כִּי לֹא מִתֵּר לָךְ לִהְיוֹת שֹׁחֵץ בְּנוֹ. צֹא! כִּי מִן הַבְּזוּיִים אַתָּה.
14. אָמַר (אֲבָלִים), תֵּן לִי אֶרְכָּה עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים.
15. אָמַר (אֱלֹהָה), אֶרְכָּה נִתְּנָת לָךְ.
16. אוֹלָם הוּא (אֲבָלִים) הוֹסִיף, הוֹאִיל וְגִרְמַת לִי לַתְּעוֹת, אֶאָרֵב לָהֶם (לְבָנִי אָדָם) בְּשִׁבִּיל הַיֶּשֶׁר שֶׁלָּךְ.
17. וְאִזּוּ אֶתְקִיף אוֹתָם מִכָּל הַצְּדָדִים, מִפְּנִיָּהֶם וְאַחֲרֵיהֶם וּמִימִינָם וּמִשְׁמָאלָם, וְאַתָּה תִּרְאֶה מִרְבִּיתָם לֹא יִכְרִיו לָךְ טוֹבָה.²
18. הוּא (אֱלֹהָה) אָמַר, צֹא מִכָּאוֹן, מִגִּנָּה וּמוֹבָס, אֲנִי אֲמַלֵּא אֶת גִּיהֶנֶם בְּךָ וּבְכָל אֱלֹהֵי הַהוֹלָכִים אַחֲרֶיךָ.³
19. הוּי אָדָם! שִׁכּוֹ אַתָּה וְאַשְׁתָּךְ בְּנוֹ, וְאִכְלוּ מִכָּל אֲשֶׁר תִּרְצוּ, אֵךְ אֵל תִּתְקַרְבוּ מִן הָעֵץ הַזֶּה, וְאִזּוּ תִגְרְמוּ עוֹל לְעֶצְמְכֶם.⁴
20. הַשָּׁטָן פָּתָה אוֹתָם לְמַעַן שִׁירָאָה לָהֶם אֶת מַעֲרִמֵּיהֶם אֲשֶׁר נִסְתָּרוּ מֵהֶם. וְאָמַר, רְבוּזְנְכֶם אֲסֹר לָכֶם לְקֹרֵב אֶל עֵץ זֶה לְבַל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְתַחֲיוּ מִלְּאָכִים אוֹ תַחֲיוּ לְעוֹלָם,⁵
21. הוּא נִשְׁבַּע לָהֶם לֵאמֹר, אֲנִי יוֹעֵץ נֶאֱמָן לָכֶם,
22. וְהַכְשִׁילָם בְּעֶרְמָתוֹ. וְכַאֲשֶׁר טַעְמוּ מִן הָעֵץ נִגְלוּ לָהֶם מַעֲרִמֵּיהֶם, אִזּוּ הִתְחִילוּ לְכַסּוֹת אֶת עֶרְוַתָם מֵעֵלֵי חֲנוּ. אִזּוּ קָרָא אֲלֵיהֶם רְבוּזָם, הֵאֵם לֹא אֲסִרְתִּי עֲלֵיכֶם לְקֹרֵב אֶל הָעֵץ הַזֶּה? וְלֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, כִּי הַשָּׁטָן הוּא לָכֶם אוֹיֵב בָּרוּר?

1. ר' סורת אל-חגיר 15 : 28 - 29.

2. ר' סורת סבא' 34 : 20 - 21.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 63 - 65.

4. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 35.

5. ר' סורת טא. הא 20 : 120.

23. אָמְרוּ, רְבוּנֵנוּ! חָטְאָנוּ לְנַפְשֵׁנוּ, וְאִם לֹא תִסָּלַח לָנוּ וּתִרְחַמְנוּ, נִהְיָה מִן הָאוֹבְדִים.

24. אָמַר (אֱלֹהָהּ), רְדוּ (כֻּלְכֶם אֶל הָאָרֶץ) כְּאוֹיְבִים זֶה לָזֶה, וּבְאָרֶץ יֵשׁ לָכֶם מִשְׁכָּן וְטוֹבֵת הַנָּאָה לְזִמְן קָצוּב,

25. וְאָמַר, וְבָהּ תַּחֲיוּ וְבָהּ תָּמוּתוּ וּמִמָּנָה תוֹצְאוּ (בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים).

קטע 3

26. הִיוּ בְּנֵי אָדָם! הוֹרְדֵנוּ לָכֶם לְבוּשׁ לְהַסְתִּיר אֶת עֲרוֹתְכֶם, וּבִגְד פָּאָר, אֵד לְבוּשׁ יִרְאֵת אֱלֹהָהּ טוֹב מִמֶּנּוּ, זֶה הוּא מְאוֹתוֹת אֱלֹהָהּ, לְמַעַן יִזְכְּרוּ.

27. הִיוּ בְּנֵי אָדָם! אַל תִּפְתָּה אֶתְכֶם הַשָּׁטָן כְּפִי שֶׁהוֹצִיא אֶת אֲבוֹתֵיכֶם מִן הַגֶּן, בְּהַפְשִׁיטוֹ אוֹתְכֶם מִבִּגְדֵיהֶם לְהַרְאוֹתְכֶם אֶת עֲרוֹתְכֶם. הוּא וְעַדְתּוֹ יִרְאוּ אֶתְכֶם מְאִיפָה שְׁלֹא תִרְאוּ אוֹתְכֶם. אֲנַחְנוּ עֲשִׂינוּ אֶת הַשָּׁטָנִים לְמַגְנִים לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ.¹

28. בַּעֲשׂוֹתְכֶם מַעֲשֵׂה תוֹעֵבָה יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים, כִּדּוּ מִצָּאָנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים, וְאֱלֹהָ צָוָה אוֹתָנוּ בְּזֹאת. אָמַר, אֱלֹהָ לֹא יִצְוֶה עַל מַעֲשֵׂי תוֹעֵבָה. הַתְּאֵמְרוּ עַל אֱלֹהָ אֶת אֲשֶׁר לֹא תִדְעוּ?

29. אָמַר, רְבוּנֵי מִצְוֶה רַק עַל הַצֶּדֶק, וְהַתְּפַלְלוּ בְּנִיאָמְנוֹת לְאֱלֹהָ בְּכָל מְקוֹם תִּפְלָה (מִסְגָּד), וְקִרְאוּ לוֹ בְּהַתְּמַסְרוֹת מְלָאָה. כָּשֶׁם שֶׁבָּרָא אֶתְכֶם לְרַאשׁוֹנָה, כֵּן תִּשׁוּבוּ (אֵלָיו),

30. (אֱלֹהָ עָשָׂה אֶת בְּנֵי אָדָם לְשִׁתֵּי קְבוּצוֹת), קְבוּצָה אֲשֶׁר אוֹתָהּ הַדְרִיד, וּקְבוּצָה נִגְזְרָה עָלֶיהָ תַּעֲרִיחַ מִשׁוּם שְׁחִיבְרִיָּה לְקַחוּ אֶת הַשָּׁטָנִים לְאֲדוֹנִים זוֹלַת אֱלֹהָ, וְהֵם חוֹשְׁבִים שֶׁהֵם מְדַרְכִּים.

31. הִיוּ בְּנֵי אָדָם! הַתְּלַבְּשׁוּ יָפָה כְּשֶׁאַתֶּם מְבַקְרִים בְּכָל מִסְגָּד, וְאִכְלוּ וּשְׁתוּ, אֵד לֹא תִגְזִימוּ, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמְּגִזִּימִים,

32. אָמַר, וְכִי מִי אֶסָּר אֶת הַלְבוּשׁ הַנָּקִי וְהַיָּפָה וְהַמְזוֹן הַטָּעִים וְהַמִּתָּר אֲשֶׁר הָעֵנִיק לַעֲבָדָיו? אָמַר, רַק אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ בַּחַיִּיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה יִהְיוּ זָכָאִים לָהֶם, וְהִיא רַק לָהֶם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. כִּדּוּ אֲנַחְנוּ מִבְּהִירִים בְּמִפְרָשׁ אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.

קטע 4

33. אָמַר, רַבּוֹנִי אָסַר אֶת הַתּוֹעֲבוֹת, הַגְּלוּיּוֹת בְּהֵן וְהַנִּסְתָּרוֹת, וְאֶת הַפְּשָׁע, וְהַעֲשָׂק, וְלִשְׁתּוֹף לְאֵלֶּה שְׂתַּפִּים אֲשֶׁר הוּא לֹא הִרְשָׁה, וְלִהְיִיד עַל אֵלֶּה דְּבָרִים שְׂאִינְכֶם יוֹדְעִים.¹
34. לְכָל אִמָּה מוֹעֵד קְבוּעַ, וּבִהְגִיעַ מוֹעֵדָם, לֹא יוֹכְלוּ לְדַחֲוֹתוֹ אִף לֹא בִּשְׁעָה, וְלֹא לְהַקְדִּימוֹ.
35. הוּי בְּנֵי אָדָם! כְּאֲשֶׁר יָבוֹאוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחִים מִקִּרְבְּכֶם לְמַעַן יִמָּסְרוּ לָכֶם אוֹתוֹתַי, כָּל אֵלֶּה אֲשֶׁר יִירָאוּ אֶת אֵלֶּה וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לֹא יִפֹּל עֲלֵיהֶם פַּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.
36. אֲדָּ אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתַי וְהִתְנַשְּׂאוּ עֲלֵיהֶם, אֵלֶּה בַּעֲלֵי הָאֵשׁ הַזֶּה, וּלְעוֹלָם יִהְיוּ בָּהֶּ.
37. וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִזֶּה שְׁבוּדָה שְׁקָרִים עַל אֵלֶּה, אוֹ מִתְכַּחֵשׁ לְאוֹתוֹתַי? כָּל אֵלֶּה יִקְבְּלוּ אֶת עֲנָשׁ כְּתוּב בַּלּוּחַ הַשְּׁמִימִי (הַלּוּחַ הַשְּׁמׁוֹר). כְּאֲשֶׁר יָבוֹאוּ שְׁלִיחֵינוּ (מִלְּאַכֵּי הַמָּוֶת) אֲלֵיהֶם לְהוֹצִיא אֶת נַשְׁמָתָם, וַיִּשְׁאַלּוּ אוֹתָם, הִיכֵן הֵם אֵלֶּה שְׁהֵייתֶם קוֹרְאִים וּפּוֹנִים אֲלֵיהֶם, זִילַת אֵלֶּה? וְהֵם יֹאמְרוּ, הֵם אָבְדוּ לָנוּ. אֲזִי יַעֲדִידוּ עַל עַצְמָם כִּי כָּפְרוּ.²
38. אֲזִי יֹאמֵר (אֵלֶּה לְכוֹפְרִים), הַכְּנִסוּ לָאֵשׁ וְהַצְטַרְפוּ אֶל אַמּוֹת שֶׁל ג'ן (שְׂדִים) וּבְנֵי אָנוּשׁ אֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֲלֵיהֶם לְפָנֵיכֶם. כָּל אִמָּה תִקְלַל אֶת אַחוֹתָהּ בְּהַכְנָסָהּ,³ וְכְאֲשֶׁר יִתְאַסְפוּ כָּלָן בְּתוֹכָהּ, תִּפְנֶה הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁבָּהֶן אֶל הָרִאשׁוֹנָה, וְתִגִּיד, רַבּוֹנִי! אֵלֶּה הִתְעוּ אוֹתָנוּ, עַל כֵּן הִכְפַּל לָהֶם אֶת עֲנָשָׁם בְּאֵשׁ.⁴ יֹאמֵר (אֵלֶּה), לְכָל אַחַת בְּכֶם יִכְפַּל הָעֲנָשׁ, וְאוּלָם לֹא תִדְעוּ.⁵
39. וַיֹּאמְרוּ הָרִאשׁוֹנִים שֶׁבָּהֶם לְאֲחֵרוֹנִים בָּהֶם, אִין לָכֶם יִתְרוֹן עָלֵינוּ, טַעֲמוּ אֶת הָעֲנָשׁ כְּגִמּוּל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים.⁶

קטע 5

40. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתַי וְהִתְנַחֲסוּ אֲלֵיהֶם בִּיהִירוֹת, לֹא יִפְתְּחוּ לָהֶם שַׁעֲרֵי שְׁמַיִם וְלֹא יָבוֹאוּ בָּנָן, עַד אִם יַעֲבֹר הַקָּמַל בְּקוֹף הַמַּחֲסִי. כִּדְּ נַעֲנִישׁ אֶת הַכוֹפְרִים.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

2. ר' סורת יונוס 10 : 69 - 70 ; וסורת לוקמאן 31 : 23 - 24.

3. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 166 - 167 ; וסורת אל-עִנְכַּבּוֹת 29 : 25.

4. ר' סורת אל-אֲחוּזָאב 33 : 66 - 68.

5. ר' סורת אֲנִיחַל 16 : 25, ופי' 88 ; וסורת אל-עִנְכַּבּוֹת 29 : 13.

6. ר' סורת סבאי' 34 : 31 - 33.

41. גִּיהֵנִם יִהְיֶה מְקוֹם מְנוּחָה וּמְכֻסָּה לָהֶם, וְכָךְ נַעֲנִישׁ אֶת הַכּוֹפְרִים.
42. אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב (לְפִי מִיטֵב יְכַלְתֶּם), לֹא נִכְבֵּיד עַל נַפְשׁ לְשֹׂאת יוֹתֵר מִכִּפִּי יְכַלְתָּהּ, אֵלֶּה הֵם שׁוֹכְנֵי הַגֶּן לְנֶצֶחַ.
43. וְנִעְקָר כָּל טֵינָה מִלְּבוֹתֵיהֶם, בְּזֶמַן שֶׁנִּהְרֹת זֶרְמִים מִתַּחְתָּם, וְיֹאמְרוּ, הִשְׁבַּח לְאַלֵּלָה אֲשֶׁר הִדְרִיכֵנוּ לָזֶה, כִּי לֹא הֵיִינוּ מוֹצְאִים דְּרַכְּנוּ הִנֵּה, לוֹלֵא הִדְרִיכֵנוּ אֵלֶּלָה. עַל יְדֵי שְׁלִיחֵי רְבוּנְנוּ שֶׁהֵבִיאוּ לָנוּ אֶת הָאֱמֶת. אִזּוּ יִקְרָאוּ, זֶהוּ לָכֶם הַגֶּן אֲשֶׁר נִחַלְתֶּם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הַטּוֹבִים.
44. שׁוֹכְנֵי הַגֶּן יִקְרָאוּ אֶל שׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, כָּבֵר מֵצֵאֵנוּ כִּי כָּל אֲשֶׁר הוֹעִיד לָנוּ רְבוּנְנוּ אֱמֶת הוּא. הָאֵם מֵצֵאתֶם גַּם אַתֶּם אֶת כָּל אֲשֶׁר הוֹעִיד לָכֶם רְבוּנְכֶם אֱמֶת הוּא? יֹאמְרוּ, «כֵּן».¹ אִזּוּ יִכְרִיז כְּרוֹז בְּתוֹכָם, קָלְלַת אֵלֶּלָה עַל הַכּוֹפְרִים,
45. אֲשֶׁר הִרְחִיקוּ אֲנָשִׁים מִהִשְׁבִּיל שֶׁל אֵלֶּלָה, וּפָעְלוּ לְעַקְמוֹ, וְכִפְרוּ בְּעוֹלָם הַבָּא.
46. בֵּין שְׁנֵיהֶם (הַמֵּאֱמִינִים וְהַכּוֹפְרִים) קִיּוּמָת מִחֻצָּה עֲצוּמָה, וְעַל הַמִּחֻצָּה נִצְבִּים אֲנָשִׁים² הַמִּכְפִּירִים אֶת כָּלֶם לְפִי סִימְנֵיהֶם. וְהֵם יִקְרָאוּ אֶל הַמֵּיַעֲדִים לָגֹן, אֲשֶׁר עֲדִין לֹא נִכְנסוּ אֵלָיו, אֲמָנָם הֵם מְקוּיִם, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם.
47. אִךְ כְּאֲשֶׁר יִפְנֶה מִבֶּטֶם לְעַמֶּת אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ, יֹאמְרוּ, רְבוּנְנוּ! אַל תִּכְנִיס אוֹתֵנוּ עִם הַכּוֹפְרִים.

קטע 6

48. הָאֲנָשִׁים הַנִּצְבִּים עַל הַמִּחֻצָּה יִקְרָאוּ אֶל אֲנָשִׁים שֶׁיִּכְפִּירוּ לְפִי סִימְנֵיהֶם, מִה הוֹעִיל לָכֶם הַחֹן שֶׁאַסַּפְתֶּם? וּמִה הוֹעִילָה לָכֶם יְהִירוּתְכֶם?
49. אֶת אֵלֶּה (הָעֲנִיִּים וְהַחֲלוּשִׁים) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתֶּם כִּי לֹא יִפְרֹשׁ אֵלֶּלָה אֶת רַחֲמֵיו עֲלֵיהֶם? יֹאמֶר לָהֶם, הַכְּנִסוּ אֶל הַגֶּן, לֹא יִפֹּל עֲלֵיכֶם פֶּחַד וְלֹא תִצְטָעְרוּ.
50. אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ יִקְרָאוּ אֶל אֲנָשֵׁי הַגֶּן, תִּשְׁפְּכוּ עֲלֵינוּ מִן הַמִּים, אוּ מִמֶּה שֶׁאֵלֶּלָה פָּרַס אֶתְכֶם. יֹאמְרוּ (אֲנָשֵׁי הַגֶּן), אֵלֶּלָה אָסַר זֹאת עַל הַכּוֹפְרִים,
51. אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת דְּתָם שֶׁעָשׂוּעַ וּמִשְׁחָק, וְאֲשֶׁר חִי הָעוֹלָם הַזֶּה הִתְעוּ אוֹתָם. הַיּוֹם נִשְׁכַּח אוֹתָם כִּפִּי שֶׁשְׁכַּחוּ כִּי יוֹמָם זֶה עוֹמֵד לְבּוֹא, וְכִשֶּׁם שֶׁהִתְכַּחְשׁוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ.³

1. ר' סורת אצ-צאפאת 27: 54 - 59; וסורת אט-טור 57: 14 - 16.

2. אנשים אשר מעשיהם הטובים והרעים שווים, והם מקווים להכנס לגן עדן. ר' סורת אל-חדיד 57: 13.

3. ר' סורת את-תובה 9: 67; וסורת טא. הא. 20: 126; וסורת אל-ג'אתיה 45: 34.

52. כְּבֹר הִבְאֵנוּ לָכֶם סֶפֶר (הַקּוֹרְאָן) שֶׁבִּאֲרָנוּ בְּדַעַת¹, הַדְרָכָה וְרַחֲמִים לְמַאֲמָנִים.

53. לֹא נוֹתַר לָהֶם אֵלָּה לְצַפּוֹת כִּי תִתְגַּשְׁמְנָה הַאֲזָהָרוֹת שְׁלוֹ. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר תִּתְגַּשֹּׁם אֲזָהָרוֹתֵינוּ, נִגִּידוּ אֵלָּה אֲשֶׁר שָׁכַחוּ אוֹתוֹ, שְׁלִיחֵי רְבוּנָנוּ הִבְיָאוּ אֶת הָאֱמֶת, וְעַתָּה הִישׁ לָנוּ מִי שְׁיִמְלִיץ לְטוֹבָתָנוּ, אוֹ שֶׁנִּחְזֹר לַחַיִּים כְּדִי שְׁנוּכַל לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים שׁוֹנִים מֵאֲשֶׁר עָשִׂינוּ? הֵם כְּבֹר אֲבָדוֹ אֶת עַצְמָם (בְּכַפִּירָתָם), וּמָה שֶׁבָּדוּ נָטַשׁ אוֹתָם.

קטע 7

54. רְבוּנְכֶם הוּא אֵלָּה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, וְאִז עָלָה עַל פֶּס הַמַּלְכוּת, הוּא כֶּסֶה אֶת הַיּוֹם בַּלֵּילָה, כְּשֶׁהוּא רוֹדְפוֹ בְּמַהֲרִירוֹת נִמְשָׁכֶת, וּבָרָא אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ וְאֶת הַכּוֹכָבִים הַנִּכְנָעִים לְרָצוֹנוֹ.² לוֹ כָּל הַבְּרִיאָה וְהַשְּׁלֵטוֹן. בָּרוּךְ אֵלָּה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.

55. קָרָאוּ לְרְבוּנְכֶם בְּכַנִּיעָה, וּבִלְחַשׁ.³ אֵין הוּא אוֹהֵב אֶת הַתּוֹקֶפְנִים.

56. אַל תִּשְׁחִיתוּ בְּאָרֶץ אַחֲרֵי שֶׁהִשְׁכַּחְנוּ שְׁלוֹם בְּרַחֲבֶיהָ, וְקָרָאוּ אֵלָיו (לְאֵלָּה) בִּירְאָה וְתִקְוָה, רַחֲמֵי אֵלָּה קְרוּבִים מַעֲשִׂי הַטּוֹב.⁴

57. הוּא הַשּׁוֹלֵחַ אֶת הָרוּחוֹת בְּשׁוֹרָה טוֹבָה לִפְנֵי רַחֲמֵיו (הַגִּשְׁם),⁵ וְכֹאֲשֶׁר יִשְׂאוּ עֵינָיו כְּבֹד (מִלֵּא מִים), נוֹבִיל אוֹתוֹ אֶל אֲדָמָה שֶׁהִיְתָה כְּמִתָּה, וְנוֹרִיד עָלֶיהָ אֶת הַמִּים, וְנוֹצִיא בָהֶם מִכָּל פְּרִי,⁶ כִּכָּה נוֹצִיא אֶת הַמִּיתִים (מִקְבְּרֵיהֶם בְּיוֹם הַדִּין), לְמַעַן תִּזְכְּרוּ.⁷

58. הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה, תִּצְמִיחַ צִמְחָהּ (טוֹבִים וּבִשְׁפַע) בְּרָשׁוֹת רְבוּנָם, וְהָאֲדָמָה הָרָעָה לֹא תִצְמִיחַ צִמְחָהּ אֵלָּה אֲמָלִים. כִּךָּ נִבְאָר אֶת הָאוֹתוֹת לְמַכְרִי תוֹדָה.

קטע 8

59. כְּבֹר שְׁלַחְנוּ אֶת נוֹחַ אֶל בְּנֵי עֵמּוֹ,⁸ וְהוּא אָמַר, הוּי בְנֵי עֵמִי! עֲבָדוּ אֶת אֵלָּה כִּי אֵין לָכֶם אֵלָּה זֹלָתוֹ. אֲכֹן מִפֶּחַד אֲנִי שֶׁיָּבֹא עֲלֵיכֶם עֹנֶשׁ יוֹם עָצוֹם (יוֹם הַדִּין).

1. ר' סורת הוד 11: 1; וסורת אנ-נסא' 4: 166.

2. ר' סורת יא. סין 36: 37 - 40.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 205; וסורת מרים 19: 3.

4. ר' סורת אל-אעראף 7: 156.

5. ר' סורת אר-רום 30: 46.

6. ר' סורת אש-שורא 42: 28.

7. ר' סורת אר-רום 30: 50.

8. ר' סורת הוד 11: 23 - 48.

60. אַךְ נִכְבְּדִי עִמּוֹ אֲמָרוּ, אֲנַחְנוּ רוֹאִים שְׁאֵתָה תוֹעָה תַּעֲיָה מִחֻלָּטָת.
 61. אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! אֵין אֲנִי תוֹעָה, אֲמַנִם אֲנִי שְׁלִיחַ רַבּוֹן הַעוֹלָמִים,¹
 62. בָּאתִי לְמִסֵּר לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וּלְעַצְ לָכֶם, מִשּׁוּם שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ
 מֵאֵלֶּה מִה שְׁאַתֶּם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.
 63. הָאֵם תִּתְּפִלּוּ שֶׁבָּאָה אֲלֵיכֶם תְּזַכֶּרֶת מִרַבּוֹנְכֶם עַל יְדֵי אִישׁ מִקִּרְבְּכֶם,
 לִמְעַן יִזְהַרְכֶם וְתִירָאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם וּלְמַעַן תִּרוּחֲמוּ?
 64. אַךְ הֵם הִתְפַּחְשׁוּ לוֹ וְאָז הִצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֵת אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עִמּוֹ בַּתִּבְּחָה,²
 וְהִטְבַּעְנוּ אֶת מִכְחִישֵׁי אוֹתוֹתֵינוּ. כִּי אֲנָשִׁים עוֹרֵי לֵב הִיוּ.³

קטע 9

65. וְאֵל בְּנֵי עַאד⁴ שְׁלַחְנוּ אֶת אַחִיהֶם הוּד, וְהוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת
 אֱלֹהָ, שְׁאֵין לָכֶם אֱלֹהַ זֹולָתוֹ. הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
 66. אֲמָרוּ נִכְבְּדִי בְנֵי עַמּוֹ שֶׁכִּפְּרוּ, נִרְאָה לָנוּ שֵׁישׁ בָּדָּ בַּעֲרוֹת, וְאֲנַחְנוּ חוֹשְׁשִׁים
 כִּי אֵתָה מִהַמְשַׁקְרִים.
 67. אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! אֵין בִּי בַּעֲרוֹת, אֲמַנִם אֲנִי שְׁלִיחַ רַבּוֹן הַעוֹלָמִים,
 68. לְמִסֵּר לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וְאֲנִי יוֹעֵץ נֶאֱמָן לָכֶם.
 69. הָאֵם תִּתְּפִלּוּ שֶׁבָּאָה אֲלֵיכֶם תְּזַכֶּרֶת מִרַבּוֹנְכֶם עַל יְדֵי אִישׁ מִקִּרְבְּכֶם,
 לִמְעַן יִזְהַרְכֶם? זָכְרוּ כִּי אַתֶּם בָּאתֶם אַחֲרֵי עַם נוּחַ, וְעָשָׂה אֶתְכֶם עֲנָקִים.
 זָכְרוּ חֲסָדִי אֲלֵהָ לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
 70. אֲמָרוּ, הָאֵם בָּאת אֵלֵינוּ לְמַעַן נַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ לְבָדוֹ וְנַעֲזֹב אֶת אֲשֶׁר עֲבָדוּ
 אֲבוֹתֵינוּ?⁵ אִם כֵּן הִדְבֵּר? הִבָּא עֲלֵינוּ אֶת (הַעֲנָשׁ) שֶׁבּוּ אֵתָה מֵאִים עֲלֵינוּ,
 אִם אֵתָה צוֹדֵק.
 71. וְהוּד אָמַר, כָּבֵר נָפַל עֲלֵיכֶם עֲנָשׁ וְכַעַס מִרַבּוֹנְכֶם. הָאֵם אַתֶּם מִתּוֹפְכִים
 אֶתִּי אוֹדוֹת אֱלִילִים שְׁאַתֶּם וְאֲבוֹתֵיכֶם קִרְאתֶם אֱלֹהַ מִבְּלִי שׁוּם רְאִיָּה
 מֵאֵלֶּה? לָכֵן חֲכוּ (לְעֲנֵשׁ מֵאֵלֶּה) וְאֲנִי מִחֻפָּה עִמָּכֶם.
 72. אֲזִי הִצְלָנוּ בְּרַחֲמֵינוּ אֶת הוּד וְאֵת אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עִמּוֹ, וְהִשְׁמַדְנוּ אֶת אֵלֶּה
 שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְלֹא הֶאֱמִינוּ.⁶

1. ר' סורת אל-אחקאף 46: 11; וסורת אל-מוטפין 83: 22.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 15.

3. ר' סורת נווח 71: 25.

4. שבטים ערבים קדמונים. ר' סורת הוד 11: 50 - 60; סורת פוצלת 40: 15; וסורת אל-פג'ר 89: 6 - 8.

5. ר' סורת אל-אנפאל 8: 32.

6. ר' סורת אל-חאקה 69: 6 - 8.

קטע 10

73. וְאֵל עִם תִּ' מוֹדִי¹ שְׁלַחְנוּ אֶת צֹאֲלָח אַחִיקָם, וְהוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ לְבַדּוֹ שְׁאִין לָכֶם אֵל זֹלָתוֹ.² כְּבֹר בָּאָה לָכֶם הִזְכָּחַ בְּרוּרָה מְרֻבֹּנָכֶם, זֶה הַנָּאֻקָּה³ שֶׁל אֱלֹהָ לְאוֹת לָכֶם. תִּנּוּ לָהּ לְרַעוֹת בְּאֲדַמַּת אֱלֹהָ וְאֵל תִּפְגְּעוּ בָּהּ לְרַעָה,⁴ פֶּן יִפְגַּע בְּכֶם עֵנֶשׁ מִכְּאִיב.
74. וְזָכְרוּ כִּי אַתֶּם בְּאֲתֶם אַחֲרֵי עִם עֲאֵד וְכִי אֱלֹהָ הוֹשִׁיב אֶתְכֶם בְּאֶרֶץ, שְׁבַמִּישׁוּרִיָּה הַקִּמְתֶּם מְצוּדוֹת וְאַרְמוֹנוֹת, וּבִהְרִיָּה חֲצַבְתֶּם בְּתִים. זָכְרוּ חֲסִדֵי אֱלֹהָ. לָכֵן הִזְכֵּרוּ וְאֵל תִּשְׁחִיתוּ בְּאֶרֶץ.
75. אָמְרוּ הַשְׁחָצִנִים מִבֵּין נִכְבְּדֵי עַמּוֹ לְמַאֲמִינִים הַחֲלָשִׁים אֲשֶׁר בָּהֶם, הֵאֵם מַאֲמִינִים אַתֶּם שְׁצֹאֲלָח נִשְׁלַח עַל יְדֵי רְבוֹנוֹ? הַמַּאֲמִינִים הַחֲלָשִׁים אָמְרוּ, בּוֹדָאִי! מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּשִׁלְחִיתוֹ.
76. אָמְרוּ הַשְׁחָצִנִים, וְאַנְחֵנוּ כּוֹפְרִים בְּכָל אֲשֶׁר אַתֶּם מַאֲמִינִים בּוֹ.
77. וְעָקְרוּ אֶת הַנָּאֻקָּה, וּמָרְדּוּ עַל צוֹ רְבוֹנָם, וְאָמְרוּ, הוּא צֹאֲלָח! הִבֵּא עֲלֵינוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ (מִהֶעֱנֵשׁ), אִם בְּאֲמַת אֶתָּה שְׁלִיחַ (מֵאֱלֹהָ):⁵
78. אַז תִּקְפָּה אוֹתָם רַעִידַת אֲדָמָה וַיִּהְיוּ לְמֵתִים מוּטָלִים בְּבִתְיָהֶם.
79. אַז הִתְרַחַק מֵהֶם צֹאֲלָח וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! כְּבֹר מְסַרְתִּי לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רְבוֹנִי, וְעַצְתִּי לָכֶם בְּכִנוּת, אֲדָּ אַתֶּם לֹא אוֹהֲבִים אֶת הַיּוֹעֲצִים הַכֵּנִים.
80. וְגַם לוֹט (לוֹט) אָמַר לְבִנֵּי עַמּוֹ, אַתֶּם הָרֵאשׁוֹנִים מִכָּל בְּנֵי עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת הַתּוֹעֲבָה,
81. לְבוֹא בַּתְּאֲנָה מִיִּנִית אֶל זָכָרִים בְּמִקּוֹם נִקְבוֹת, וְאַתֶּם אֲנָשִׁים מְגִזִּימִים.
82. בְּנֵי עַמּוֹ רַק הִשִּׁיבוּ, גִּרְשׁוּ אוֹתוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ מַעֲיִרְכֶם כִּי אֲנָשִׁים מִטְּהָרִים מִלַּעֲשׂוֹת מַה שְּׁאַתֶּם עוֹשִׂים.
83. אוֹלָם אֲנַחְנוּ הַצִּלָּנוּ אוֹתוֹ עִם בְּנֵי בֵיתוֹ,⁶ חוּץ מֵאִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר גּוֹרְלָהּ נִחְרָץ לְקַבֵּל אֶת הָעֵנֶשׁ.
84. אַז הִמְטִרְנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר (שֶׁל אֲבָנִים), וַיֵּרָאָה מָה הָיָה סוּפָם שֶׁל הַחוֹטְאִים.⁷

1. ערבים קדמונים שהתגוררו בצפון החג'אז.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 36 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 25.

3. נאקה : נקבת הגמל.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 155 ; וסורת אל-קמר 54 : 28.

5. ר' סורת אש-שמש 91 : 14.

6. ר' סורת אד-ד'אריאת 51 : 35 - 36.

7. ר' סורת הוד 11 : 82 - 83.

קטע 11

85. וְאֵל תּוֹשְׁבֵי מִדְּבָר שְׁלַחְנוּ אֶת אַחִיהֶם שׁוֹעִיב, הוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַ זֹלָתוֹ, כִּי הִגִּיעָה אֲלֵיכֶם כָּבֵר הוֹכָחָה מִרְבוֹנְכֶם, עַל כֵּן מִדְּבָר בְּמִדֵּינַת הָאֱמֶת וְשִׁמְרוּ עַל מַאֲזְנֵי צֶדֶק וְאֵל תִּפְחִיתוּ לְאִנְשֵׁים מִן הַמִּגִּיעַ לָהֶם.¹ אֵל תַּעֲזֹרוּ שְׁחִיתוֹת בְּאֶרֶץ אַחֲרֵי שְׁטִהְרָה מִכַּפִּירָה. כִּי לְטוֹבֶתְכֶם הוּא אִם תִּהְיוּ מֵאֲמִינִים.
86. אֵל תִּשְׁבּוּ עַל אִם הִדְרָךְ לְהַתְעוֹת מֵאֲמִינִים מִשְׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, עַל יְדֵי אִיוִּמִים וְסִלּוּפִים, וּבִבְקָשְׁכֶם לְעָקֹם אוֹתוֹ לְפִי רְצוֹנְכֶם. וְזָכְרוּ שְׁהִיִּיתֶם מַעֲטִים וְאֱלֹהָ הִרְבָּה אֶתְכֶם, וְרָאוּ מָה הִיָּה סוּפָם שֶׁל הַמִּשְׁחִיתִים.
87. אִם חִלַּק מִכֶּם מֵאֲמִין בְּשִׁלְיחוֹתַי וְחִלַּק אֵינּוּ מֵאֲמִין, חֲכוּ עַד שֶׁאֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בִּינֵינוּ, כִּי הוּא הַטוֹב בְּשׁוֹפְטִים.

חלק 9

88. אֵךְ נִכְבְּדֵי עַמּוֹ הַמַּתִּיְהָרִים אָמְרוּ, הוּי שׁוֹעִיב! אֲנַחְנוּ נוֹצִיא אוֹתָךְ וְאֵת הַמֵּאֲמִינִים אֶתָּךְ מֵעֵירֵנוּ, אֵלָּא אִם תִּשְׁוּבוּ אֶל דִּתְנוּ. אָמַר שׁוֹעִיב, הִנְחֹזֹר לְדִתְכֶם גַּם אִם אֲנַחְנוּ שׁוֹנְאִים אוֹתָהּ?
89. נִהְיָה בּוֹדִים כְּזָב עַל אֱלֹהָ אִם נִחֹזֹר אֶל דִּתְכֶם לְאַחַר שֶׁאֱלֹהָ הִצִּיל אוֹתְנוּ מִמָּנָה. לֹא נִחֹזֹר אֵלֶיהָ אֵלָּא אִם יִרְצָה אֱלֹהָ רְבוֹנְנוּ, שֶׁהוּא מִקִּיף כָּל דָּבָר בִּידִיעָתוֹ, כִּי עַל אֱלֹהָ אֲנַחְנוּ סוּמְכִים. רְבוֹנְנוּ! שְׁפֹט בֵּינֵינוּ לְבִין בְּנֵי עַמִּינוּ בְּצֶדֶק, כִּי אֵתָה הַטוֹב שֶׁבְּשׁוֹפְטִים.
90. אֵךְ נִכְבְּדֵי בְנֵי עַמּוֹ (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, אִם תִּלְכּוּ אַחֲרֵי שׁוֹעִיב תִּהְיוּ מִפְּסִידִים.
91. אִזּוּ תִקְפָּה אוֹתָם רְעִידַת אֲדָמָה וְיִהְיוּ לְמִתִּים מוּטָלִים בְּבִתְיָהֶם.²
92. כָּל אֵלָה שֶׁלֹּא הָאֲמִינוּ לְשׁוֹעִיב, הִשְׁמָדוּ כְּמוֹ מַעוֹלָם לֹא הָיוּ (נִמְצָאִים) שָׁם. כָּל אֵלָה שֶׁלֹּא הָאֲמִינוּ לְשׁוֹעִיב, הֵם אֲשֶׁר הִפְסִידוּ.

קטע 12

93. אִזּוּ הִתְרַחַק מֵהֶם שׁוֹעִיב, אָמְנָם הוּא אָמַר לָהֶם, בְּנֵי עַמִּי! מִסְרִיתִי לָכֶם אֶת הַזְהָרַת רְבוֹנִי, וְעֵצָתִי לָכֶם, וְכִיצַד אֲצַטְעֵר עַל אִנְשֵׁים כּוֹפְרִים?
94. כְּאֲשֶׁר הֵינְנוּ שׁוֹלְחִים נְבִיא לְעִיר מִן הָעָרִים (וְהִכְחִישׁוּ אֶת שְׁלִיחוֹתָם), הֵינְנוּ מִכִּים אֶת תּוֹשְׁבֶיהָ בְּאֶסּוֹן וְצָרָה לְמַעַן יִחְזְרוּ אֶל אֱלֹהָ וְיִבְקָשׁוּ סְלִיחָה.

1. ר' סורת אל-מוטפפין 83: 1 - 6.

2. ר' סורת הוד 11: 87, ופ' 94; וסורת אש-שוערא' 26: 187 - 189.

95. אחר כך החלפנו את הרעה בטובה ורנוחה, וכאשר שבו לאיתנם, אמרו, גם אבותינו פקדו אותם המצוקה והרנוחה. על כן הכינו בהם לפתע, ולא הרגישו זאת.
96. לו היו תושבי הערים האלה מאמינים ויראים, היינו פותחים להם שערי ברכה מן השמים ומן הארץ, ואולם הם הכחישו את האותות, על כן הכינו בהם כגמול מעשיהם.
97. האם בטוחים תושבי הערים כי הענש שלנו לא יבוא עליהם בלילה כשהם ישנים?
98. או האם בטוחים תושבי הערים כי הענש שלנו לא יבוא עליהם לאור היום כשהם משתעשעים?
99. או האם בטוחים הם כי לא יפקדו בהם תככי אלה, אין בטוחים מתככי אלה מלבד המפסידים.

קטע 13

100. האם לא התברר לאלה היוֹרְשִׁים את הארץ אחרי תושביה הקודמים, ש'לו רצינו היינו מענישים אותם על חטאיהם? והיינו אוטמים את לבותיהם ולא היו שומעים? ¹
101. אלו הן הערים אשר ספרנו לך על קורותיהן, ששליחיהן באו אליהן עם הוכחות, אך הם לא רצו להאמין למה שהתבכשו לפני זה. כך אוטם אלה את לבות הכופרים.
102. ולא מצאנו את מרביתם קימו ברית, ומצאנו כמרביתם היו משחיתים.
103. אחר כך שלחנו את מוסא (משה) עם אותותינו אל פרעה ונכבדיו, אמנם הם הכחישו אותם, וראה מה הנה סופם של המשחיתים.
104. אמר מוסא, הוי פרעה! הנה אני שלוח מאת רבון העולמים.
105. ואני מתחייב שלא אמר על אלה דבר זולת האמת. כבר הבאתי לכם סימן ברור מאת רבונכם, על כן שלח עמי את בני ישראל.
106. אמר (פרעה), אם הבאת סימן, הציג אותו, אם באמת אתה צודק?
107. אז השליך (מוסא) את מטתו והנה הוא נחש ברור (חי),
108. אחר כך הוציא את נדו (מחיקו), והנה לבנה היא בעיני הרואים.
109. אמרו הנכבדים מאנשי פרעה, זהו מכשף ממחה,

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 6 ; סורת אבראהים 14 : 44 - 45 ; סורת טא. הא 20 : 128 ; וסורת אס-סג'ד

קטע 14

110. הוא רוצה להוציאכם מארצכם. (אז פרעה אמר), אם כן, במה אתם מינעצים?
111. אמרו, השקה אותו ואת אחיו (הארוו), ושלח שליחים לכל הערים לאסוף,
112. להביא אליך כל מכשף ממחה.
113. המכשפים באו אל פרעה ואמרו, האם נקבל פרס אם ננצח?
114. אמר פרעה, כן, ואתם תהיו מן המקרבים.
115. אמרו המכשפים, הוי מוסא! הברצונך להשליך מטף בראשונה, או שפאנחנו נהיה המשליכים?
116. אמר (מוסא), השליכו אתם! באשר השליכו (את מטותיהם וחבליהם), אחזו את עיני הקהל והפחידוהו וחוללו פשוף עצום.
117. אף אנחנו השרינו למוסא, השליך את מטף, ויבלע את מרמת המכשפים.
118. אז נתגלתה האמת ונתבטלו כל מעשיהם (שקרי המכשפים),
119. וכך נחלו המכשפים תבוסה (ופרעה ואנשיו) השפלו,
120. ויפלו המכשפים משתחווים (לאללה רבון העולמים).
121. ואמרו, האמנו ברבון העולמים,
122. רבונם של מוסא והארוו.
123. אמר פרעה, ההאמנתם לו בלי רשותי? מזמה היא אשר יזמתם בעיר להוציא ממנה את תושביה, אף אתם עוד תדעו (מה אעשה בכם?)
124. אכרת את ידיכם ואת רגליכם חליפות (נד זמין עם רגל שמאל ולהפך), ואחר כך אצלב את כלכם.
125. אמרו, סופנו נחזר אל רבוננו.¹
126. אתה פועס עלינו בגלל שהאמנו באותות רבוננו (אללה) כשהגיעו אלינו. רבוננו! הענק לנו סבלנות ותן לנו למות מתמסרים לך (מסלמים).

קטע 15

127. אמרו נכבדי עם פרעה, התרשה למוסא ועמו להשחית בארץ ולעזוב אותך ואת אליהיך? אמר, נהרג את בניהם ונשאיר את נשותיהם חיות, ואנחנו שולטים עליהם.

128. אז אמר מוסא לבני עמו, בקשו עזרה מאלה והיו סובלניים, כי הארץ היא לאלה והוא יוריש אותה למי שירצה מעבדיו, והנצחון הסופי יהיה ליראים.

129. והם אמרו, הירע לנו לפני בואך, ואף אחרי בואך. אמר מוסא, יתכן שרבונכם רוצה להשמיד את אויבכם ולהוריש לכם את הארץ, ויראה כיצד אתם מתנהגים.

קטע 16

130. הן לפנים הבאנו על עם פרעה שנות הפצרת ומחסור בתנובה, למען ירתעו.

131. כשבאה עליהם שנה טובה אמרו, זה מגיע לנו, אולם בשנה רעה היו מטילים על מוסא ועמו את האחריות לרע מזלם, אף על פי שהמזל הוא רק בידי אלה, אבל מרביתם אינם יודעים זאת.

132. אמרו (פרעה ואנשיו), אם גם תביא אלינו כל אות לפתות אותנו, לא נאמין לך.

133. אז שלחנו עליהם את השטפון, ואת הארבה, ואת הכנים, ואת הצפרדעים, ואת הדם, אותות מפרכים, אך הם התנשאו והיו אנשים פושעים.

134. וכאשר בא עליהם הענש מן השמים, אמרו, הוי מוסא! קרא למעננו אל רבונך לפי שהודיע לך, ואם תסיר את הענש הזה מעלינו, נאמין לך, ונשלח עמך את בני ישראל.

135. אך כאשר גלינו את הענש מעליהם לתקופה מסוימת, לא קימו את הבטחתם.

136. ואז נקמנו בהם, והטבענו אותם בים, כי הכחישו את אותותינו והסichו את דעתם מהם.

137. אחר כך הורשנו לעם שהיה משעבד את מזרח ומערבה של הארץ אשר ברכנו,¹ והתקיימה במלואה הבטחתו של רבונך לבני ישראל על אשר חכו בסבלנות עד שהרסנו את כל מה שבנה וזרע פרעה והאנשים שלו.²

138. ואז העברנו את בני ישראל את הים, אחר כך הם באו אל עם שהיו מתמסרים לאילילים שלהם. אז בני ישראל אמרו, הוי מוסא (משה)! עשה לנו אל כמו האלים שלהם. ומוסא אמר להם, אנשים נבערים אתם.

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 5 - 6.

2. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 25 - 28.

139. אֵלֶּה, יִחַרְבַּ כָּל אֲשֶׁר לָהֶם, וּבִטַּל כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ.
140. וְהוּא אָמַר, הֶאֱבֹקֵשׁ לָכֶם אֱלֹה זֵילַת אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּחַר בָּכֶם מִבֵּין הָעַמִּים,
141. וְהִצַּלְנוּ אֶתְכֶם מֵאֲנָשִׁי פְרָעָה שֶׁהָיוּ מַצִּיקִים לָכֶם בְּיָסוּרִים רָעִים, בְּהִרְגַּת בְּנֵיכֶם הַזְּכָרִים וְהַשְׁאָרַת נְשׁוֹתֵיכֶם לְחַיֵּי הָעַבְדּוֹת, וּבְזֹאת הַתְּנִסְיָתָם בְּמִבְחָן עֲצוּם מְרֻבֵּןכֶּם?

קטע 17

142. אַחֲרֵ כֵךְ קִבְּעֵנוּ לְמוֹסָא מוֹעֵד אֶתְנוּ, שְׁלוֹשִׁים לַיְלֹת וְהוֹסַפְנוּ עֲשָׂרָה עֲלֵיהֶם, וְכֵךְ מָלְאוּ לוֹ אַרְבָּעִים לַיְלֹת לְהַפְגֵּשׁ עִם רַבּוֹנוֹ. (וְלִפְנֵי שֶׁהִלָּךְ לִפְגִּישַׁת רַבּוֹנוֹ) אָמַר לְאַחֲיוֹ הָאֲרוֹן, מַלֵּא אֶת מִקְוָמִי בְּהִנְהַגַּת בְּנֵי עַמִּי וְדֹאג לְשְׁלוֹמָם וְאַל תִּלָּךְ בְּעַקְבוֹת הַמִּשְׁחִיתִים.
143. כֹּאֲשֶׁר בָּא מוֹסָא לַעֲת מוֹעֲדֵנוּ, וְרַבּוֹנוֹ דִּבֶּר אֵתוֹ. אָמַר, רַבּוֹנִי! הֲרָאֲנִי אֶת פְּנִיד. אָמַר, לֹא תִרְאֲנִי, וְאוֹלָם הִבֵּט אֶל הָהָר, אִם יִשְׁאָר יָצִיב בְּמִקְוָמוֹ אוֹלִי תִרְאֲנִי. כֹּאֲשֶׁר הִתְגַּלָּה רַבּוֹנוֹ אֶל הָהָר, הִתְמוֹטֵט הָהָר וְנִנְעַלֵם מִמִּקְוָמוֹ, וּמוֹסָא נָפַל מִכָּה רָעָם. וּכְשֶׁהִתְעוֹרָר, אָמַר, לָךְ הִשְׁבַּח! הִנְנִי שֶׁב אֱלִיד, וְרֹאשׁוֹן אֲנִי בְּמֵאֲמִינִים.
144. אָמַר אֵלֶּה, הוּא מוֹסָא! אֲנִי בְּחִרְתִּיד מַעַל הָאֲנָשִׁים בַּעֲשׂוֹתִיד הַשְּׁלִיחַ שְׁלִי וּבִדְבָרֵי אֱלִיד. לָכֵן קַח אֶת מַה שֶּׁנִּתְּתִי לָךְ (הַלּוּחוֹת) וְהָיָה מְכִיר תּוֹדָה.
145. וְכִתְּבֵנוּ לוֹ בַּלּוּחוֹת עַל כָּל דָּבָר וְהִזְהָרָה וּבִאֹר לְכָל דָּבָר (עֲשֵׂה וְאַל תַּעֲשֵׂה), (וְצִוִּינוּ עֲלָיו), אֵיחָז בָּהֶם בְּכַח, וְצִוָּה לְבָנֵי עַמֶּךָ לְבַצֵּעַ אֶת הַטּוֹב שֶׁבָּהֶם, וְאֲנִי אֲרָאָה לָכֶם אֶת מִשְׁכָּנוֹת הַמִּשְׁחִיתִים.
146. אֲנִי אֲרַחִיק מֵאוֹתוֹתִי אֶת אֵלֶּה הַמִּתְנַשְּׂאִים בְּאַרְצִי בְּלִי צֶדֶק, וְאַף אִם יִרְאוּ כָּל אוֹת לֹא יֵאֱמִינוּ בוֹ, ¹ וְאַף אִם יִרְאוּ אֶת שְׂבִיל הַיָּשָׁר לֹא יֵלְכוּ בוֹ, אֲדָּ אִם יִרְאוּ אֶת שְׂבִיל הַשְּׁחִיתוֹת יֵלְכוּ בוֹ, ² זֹאת בְּגִלְל שֶׁהֶם הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְלֹא שָׁמוּ לֵב לָהֶם.
147. כָּל הַמִּתְפַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹתֵינוּ וְאֵינָם מֵאֱמִינִים בְּפִגִּישַׁת הָעוֹלָם הַבָּא, לֹא יִתְקַבְּלוּ מֵעֲשִׂיהֶם, וּלְפִי מַעֲשֵׂיהֶם יַעֲנִשׁוּ.

1. ר' סורת יונוס 10: 96 - 97.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 25.

148. בְּגִי עֲמוּ שֶׁל מוֹסָא עָשׂוּ בְּהֶעֱדָרוֹ עִגְל מִהַתְּכַשִּׁיטִים שֶׁלָּהֶם וְלוֹ קוֹל גּוֹעָה.¹
הָאֵם לֹא רָאוּ שְׂאִינֹ מְדַבֵּר אֲלֵיהֶם וְאִינֹ מְדַרְיֹ אוֹתָם בְּדֶרֶכָם? בְּעִשְׂוֹתָם
אוֹתוֹ עָשׂוּ עוֹל לְעַצְמָם.

149. וְאִמְנָם הֵם הִתְחַרְטוּ אַחֵר כֶּךָ כִּי רָאוּ שִׁתְּעוּ, וְאִמְרוּ, אָכֵן אִם לֹא יִרְחַם
עָלֵינוּ רְבוּנָנוּ וְיִסְלַח לָנוּ, נִהְיֶה מִן הַמִּפְסִידִים (בְּיוֹם הַדִּין).

150. וְכַאֲשֶׁר חֲזַר מוֹסָא אֶל עֲמוֹ הִזָּה כּוֹעֵס וְזוֹעֵף, אָמַר, רַע הוּא אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם
אַחֲרַי! כֹּל כֶּךָ מֵהָר שִׁכַּחְתֶּם אֶת עֲבוֹדַת רְבוּנְכֶם? אִזּוֹ הַשְּׁלִיף אֶת הַלּוּחוֹת,
וְאִחְזוּ בְּרָאשׁ אַחִיו וּמִשְׁכּוֹ אֲלָיו. אָמַר (אֲחִיו), בֶּן אִמִּי! הָעַם גָּבַר עָלִי
וְכִמְעַט הָרַג אוֹתִי, אֵל תִּתֵּן לְאוֹיְבִים כִּי יִלְעָזוּ בִּי, וְאֵל תִּשְׁלֵם אוֹתִי עִם
הַחוֹטְאִים.

151. אָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! סִלַּח לִי וּלְאַחֵי וִרְחַם עָלֵינוּ כִּי אַתָּה הַטּוֹב
שֶׁבְּרַחֲמָנִים.

קטע 18

152. אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הָעִגְל, זַעַם רְבוּנָם יָגַע בָּהֶם, וַיִּשְׁפְּלוּ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,
כִּי כֶךָ נַעֲנִישׁ אֶת הַבּוֹדִים אֲלֵיהֶם.

153. אִזּוֹ לֵאלֹהִים שִׁעֲשׂוּ רָעָה וְאַחֵר חֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה וְהִאֲמִינוּ, לְאַחֵר כֹּל זֹאת,
רְבוּנָךְ סוֹלַח וִרְחוּם.

154. וְכַאֲשֶׁר שָׁכַךְ זַעֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא, לָקַח אֶת הַלּוּחוֹת, שֶׁעָלִיהֶם כְּתוּבִים דְּבָרֵי
הַדֶּרֶךְ וִרְחֻמִּים לְאֵלֶּה הַיִּרְאִים אֶת רְבוּנָם.

155. וְאִזּוֹ בָּחַר מוֹסָא שְׂבָעִים מִבְּנֵי עֲמוֹ לָעֵת מוֹעֲדָנוּ. וְכַאֲשֶׁר רָעְדָה הָאֲדָמָה
תַּחְתֵּיהֶם, אָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! אֵלֹהֵי רַצִּית הַשְּׁמַדְתָּ אוֹתָם וְאוֹתִי לִפְנֵי
כֹּן. הִתְהַרְגוּ אוֹתָנוּ עֲבוּר מַעֲשֵׂי הַשּׁוֹטִים שֶׁבָּנוּ? אִין זֶה אֶלָּא מִבְּחֹן מַצִּיד,
תִּתְּנָהּ בּוֹ אֶת אֲשֶׁר תִּרְצֶה וְתִדְרִיף אֶת אֲשֶׁר תִּרְצֶה. אַתָּה מְגַנְנוּ, סִלַּח לָנוּ
וִרְחַמְנוּ, כִּי אַתָּה הַטּוֹב בְּסוֹלָחִים.

156. וְכַתֵּב לָנוּ טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, כִּי חֲזָרְנוּ בְּתִשׁוּבָה אֲלֵיךָ. אָמַר
(אֲלֵלֶּהָ), אָכֵן אֶפְגַּע בְּעִנְשִׁי אֶת מִי אֲשֶׁר אֲרָצָה, וְאוֹלָם הַרְחַמְנוֹת שְׁלִי
מִקְיָפָה הַכֹּל,³ אֶכְתֵּב אוֹתָהּ לְאֵלֶּה הַיִּרְאִים אוֹתִי וְנוֹתְנִים זָכָאת (צִדְקָה)
וְהִמְאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ,

1. ר' סורת טא. הא 20 : 85.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 88.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 54 ; וסורת ע'אפר 40 : 7.

157. ההולכים אחרי השליח (מוחמד), הנביא שאינו יודע לקרא ולכתב (אָמִי), אֲשֶׁר אוֹתוֹ יִמָּצְאוּ כְּתוּב בַּתּוֹרָה וְהָאֲנִי יָל. הוא יִצְוֶה אוֹתָם לַעֲשׂוֹת אֶת הַדָּק וְיִמְנַע אוֹתָם מִן הָרַע, וְיִתִּיר לָהֶם אֶת הַמְּטַעֲמִים וְיִאֲסֹר עֲלֵיהֶם אֶת הַתּוֹעֲבוֹת, וְיִסִּיר אֶת סִבְלָם וְעֵלָם מֵעֲלֵיהֶם (שֶׁהִטִּילוּ עַל עֲצָמָם) אֲשֶׁר הִכְבִּידוּ עֲלֵיהֶם. רק אֵלֶּה אֲשֶׁר יִאֲמִינוּ בּוֹ וְיִכְבְּדוּ אוֹתוֹ וְיַעֲזְרוּ לוֹ וְיִלְכוּ אַחֲרֵי הָאוֹר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרֵד לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם, אֵלֶּה הֵם הַמַּצְלִיחִים.

קטע 19

158. אָמַר (מוחמד), הוּא בְּנִי אָדָם! הִנְנִי שֹׁלִיחַ אֵלֶּלֶּה אֶל כָּלֶכֶם, אֲשֶׁר לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אִין אֵל זוֹלָתוֹ, וְהוּא מַחִיָּה וּמִמִּית. עַל כֵּן הָאֲמִינוּ בְּאֵלֶּלֶּה וּבְשִׁלְחוֹ, הִנְבִּיא הָאָמִי (שֶׁאִינוּ יוֹדֵעַ לִקְרֹא וּלְכַתֵּב), הַמַּאֲמִין בְּאֵלֶּלֶּה וּבִדְבָרָיו, וְלִכּוֹ אַחֲרָיו לְמַעַן תִּדְרְכוּ לְדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.¹

159. יֵשׁ בְּבְנֵי עַמּוֹ שֶׁל מוֹסָא חִבּוּרָה אֲשֶׁר תִּדְרִיף בְּאֵמַת וּבָה תִשְׁפֹּט.²

160. וְחִלְקֵנוּ (אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל) לְשָׁנִים-עֶשְׂרֵי שְׁבָטִים. וְכָאֲשֶׁר בִּקֵּשׁ הָעָם מִיָּם לְשָׁתוֹת הוֹרִינוּ לְמוֹסָא, הִכָּה בְּמִטָּה אֶת הַסֵּלַע. וּפָרְצוּ מִמֶּנּוּ שָׁנִים-עֶשְׂרֵי מַעֲנִוֹת, וְכָל שְׁבֵט יָדַע אֶת מִשְׁקָחוֹ.³ וְנִצַּל עֲלֵיהֶם בָּעֵנָן. וְנוֹרִיד לָהֶם אֶת הַמָּן וְאֶת הַשֶּׁלֶן. (וְאִמְרָנוּ), אֲכָלוּ מִן הַמְּטַעֲמִים שֶׁהֵעֲנַקְנוּ לָכֶם. הֵם לֹא גָרְמוּ לָנוּ עוֹל (שֶׁלֹּא הִכִּירוּ טוֹבָה עַל הַחֶסֶד שֶׁהֵעֲנַקְנוּ לָהֶם), כִּי אִמְנָם לַעֲצָמָם גָּרְמוּ עוֹל.⁴

161. וְכָאֲשֶׁר נֶאֱמַר לָהֶם, שִׁכְנוּ בְּעִיר הַזֹּאת, וְאֲכָלוּ מִמֶּנָּה מִכָּל אֲשֶׁר תִּאֲוָה נִפְשָׁכֶם, אֲדָ אִמְרוּ, "חֲטָה", וְהִכְנִסוּ בְּשַׁעַר מִשְׁתַּחֲוִים,⁵ לְמַעַן נִסְלַח לָכֶם אֶת חַטֹּאתֵיכֶם, וְנִרְבֶּה אֶת שְׁכַר עוֹשֵׂי הַטוֹב.

162. וְאוֹלַם הַכּוֹפְרִים מִבִּינֵיהֶם אִמְרוּ דָּבָר שׁוֹנֶה מֵאֲשֶׁר נֶאֱמַר לָהֶם לְהִגִּיד, עַל כֵּן שִׁלְחָנוּ עֲלֵיהֶם עֹנֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם, בְּגִלְל כְּפִירְתָם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 20 ; סורת אל-אנעאם 6 : 19 ; וסורת הוד 11 : 17.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 121 ; סורת אאל עמראן 3 : 113, ופי' 199 ; סורת אל-אסרא' 17 : 107 - 109 ; וסורת אל-קצא 28 : 52 - 54.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 60.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 59.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 58.

קטע 20

163. וישאל אותם (היהודים) על אודות העיר אשר שכנה על חוף הים, הם (תושביה) חללו את השבת, כי דגו הים עלו על פני הים ביום השבת, ואלו בימים אשר לא שבתו הדגים לא באו. כי ככה העמדנו בנסיון את המשתיתים.¹
164. חבורה מביניהם אמרה, למה אתם מטיפים לאנשים אשר אללה עומד להשמידם או לענש אותם בענש גדול? אמרו, למלוי חובתנו כלפי רבונכם, ויתכן שתהיה בהם יראה.
165. באשר שכחו את אשר הזכר להם, הצלנו את אלה אשר אסרו את הרע, והענשנו את הפושעים בענש קשה על פשעם.
166. וכאשר המשיכו לעשות את האסור שהוטל עליהם, אמרנו להם, היו קופים בזויים.²
167. רבונך הכריז, כי עד יום תחית המתים ישלח עליהם אויבים שיציקו להם ביסורים קשים. רבונך מהיר-בענש, והוא אף סולח ורחום.
168. אחר כך חלקנו אותם (בני ישראל) בארץ עדות, בהם יש העושים הישר, ובהם יש לא כן (נעשו), ונסינו אותם בטובות וברעות אולי ישובו.
169. הדורות שבאו אחריהם (חלופי רע) אמנם ירשו את הספר, אך יחד עם זה היו לוקחים הנחות ממה שהזדמן להם מחיי העולם הזה (אם הוא מתר או לא),³ ואומרים, ודאי יסלח לנו. ואולם אם ימצאו אותו הדבר יקחו אותו.⁴ האם לא קבלו את הברית בספר (התורה) לאמר על אללה את האמת לבדה? הם אלה שלמדו את הספר ועסקו בו. חיי העולם הבא טובים יותר (מחיי העולם הזה) ליראים. האם לא תבינו?
170. ואלה המחזיקים בספר והמקימים את התפלה, אנחנו לא נקפח את שכרם של עושי הישר.
171. וכשעקרנו את הקר ונשאנו אותו כסוכך מעליהם,⁵ עד כי חשבו כי נופל הוא עליהם. (צוינו עליהם), אחריו בלחץ באשר נתנו להם (התורה) וזכרו את אשר בה למען תיראו (אללה).

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 65.

2. העונש היה רק נגד אלה שחללו את השבת. דור אחד בלבד.

3. ר' סורת מרים 19: 59.

4. כלומר, אחרי דעתם כי חטאו, ואמרו, «כי יסולח להם», שבו ולקחו עוד כפלים מהאסור.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4: 154.

קטע 21

172. וְכַאֲשֶׁר רְבוּנָד נָטַל מִבְּנֵי הָאָדָם, מִגִּבְיָהֶם, אֶת יוֹצְאֵי חִלְצִיָּהֶם,¹ וְהָעִיד אוֹתָם עַל עֲצָמָם, הַמַּעֲיִדִים אֹתָם שְׁאֵנִי רְבוּנָדָם? וְהֵם עָנוּ, אָמֵנָם כֹּן, מַעֲיִדִים אֲנַחְנוּ. (כֹּל זֶה עֲשִׂיתִי) לְמַעַן שְׁלֹא תֵאמְרוּ בַּיּוֹם תְּנִחִית הַמֵּתִים, לֹא שָׁמְנוּ לָב לָזֶה.
173. אוֹ שְׁלֹא תֵאמְרוּ, אֲבוֹתֵינוּ הָיוּ פִּגְנִיִּים לְפָנֵינוּ, וְאֲנַחְנוּ רַק צִאֲצָאִים אַחֲרֵיהֶם. הָאֵם תַּעֲנִישׁ אוֹתָנוּ עַל הַחֲטָא שֶׁל הַכּוֹפְרִים?
174. כִּדְ נִבְחִיר אֶת הָאוֹתוֹת בַּמִּפְרָט, כִּדִּי שְׂיַחֲזְרוּ (מַעֲבֹדֹת הָאֱלִילִים לַעֲבֹדֹת אֱלֹהִים).
175. קָרָא לָהֶם אֶת הַסְּפֹר שֶׁל הָאִישׁ אֲשֶׁר נָתַנוּ לוֹ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְאוֹלָם הוּא הַסֵּתִילֶק מֵהֶם, וְהִשְׁטָן רָדַף אוֹתוֹ וְהָיָה מִן הַתּוֹעִים.
176. אֱלוֹ רָצִינוּ, הָיִינוּ מְרוֹמְמִים אֶת הַמַּעֲמָד שֶׁלֹּו בְּהֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, אֲדָּ הוּא נָטָה לַחַיִּי הַעוֹלָם הַזֶּה וְלִיצְרֵיו. אָדָם כָּזֶה נִמְשָׁל לְכָלֵב אֲשֶׁר בִּין אִם תִּתְקַף אוֹתוֹ וְיִבִּין אִם תִּנָּח לוֹ יִנָּשֵׁם בְּכַבִּדּוֹת. לְזֹאת נִמְשָׁלוּ מִכְחִישֵׁי אוֹתוֹתֵינוּ. עַל כֵּן סִפֵּר אֶת הַסְּפֹר לְמַעַן יִזְכְּרוּ.²
177. מָה רַע הַמִּשָּׁל שֶׁל אֱלֹהִים שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וְאוֹלָם רַק לַעֲצָמָם יִגְרְמוּ עוֹל.
178. אֶת מִי שְׁאֲלָלָה מִדְּרִידָּ הוּא הַמִּדְרָדָּ, וְאֶת מִי שֶׁהוּא מִתְּעָה, אֱלֹהִים הֵם הַמִּפְסִידִים.
179. וְכִבֵּר בְּרָאנוּ לְגִיהֵנוֹם רַבִּים מִבֵּין הַגֵּ' (הַשְּׂדִים) וּבְגִי אָנוֹשׁ בְּעָלֵי שָׂקָל אָמֵנָם הֵם לֹא מִבִּינִים, עֵינֵינִם לָהֶם אָמֵנָם לֹא יֵרָאוּ, אֲזִנִּים לָהֶם אָמֵנָם לֹא שְׁמַעוּ. הֵם דּוֹמִים לְבִהֲמוֹת, וְהֵם תּוֹעִים אַף יוֹתֵר. אֱלֹהִים הֵם הַבִּלְתִּי זִהְרִים.³
180. לְאֲלֹלָה שְׂיָכִים הַשְּׂמוֹת הַזֵּפִים, עַל כֵּן קָרָאוּ לוֹ בְּהֵם, וְעִזְבוּ אֶת אֱלֹהִים הַמִּסְלָפִים בַּשְּׂמוֹת הַזֵּפִים שֶׁלוֹ. הֵם יִקְבְּלוּ אֶת הָעֹנֶשׁ הַמִּתְאִים לְמַעֲשֵׂיהֶם.
181. בִּין אֱלֹהִים שֶׁבְּרָאנוּ מִן הַגֵּ' וּבְגִי אָנוֹשׁ יֵשׁ חֲבוּרָה נוֹהֲגִים עַל פִּי הָאֻמָּת וְעַל פִּיהָ יַעֲשׂוּ צִדִּיק.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 133, ופי' 165; וסורת אנ-נמל 27: 62.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 6; וסורת את-תובה 9: 80.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 18, ופי' 171; סורת אל-אנפאל 8: 23; סורת אל-חגי' 22: 46; סורת אז-זוחרוף

43: 36 - 37; וסורת אל-אחקאף 46: 26.

קטע 22

182. אַמָּנָם אֱלֹה שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, נָבִיא אוֹתָם בְּהִדְרָגָה לִידֵי עֵנֶשׁ מִבְּלִי לְדַעַת מֵאֵין בָּא עֲלֵיהֶם הָעֵנֶשׁ.¹
183. וְלִמְרוֹת שְׁאֵנִי נוֹתֵן לָהֶם אֲרֻכָּה, וְאוֹלָם מְזַמְּתִי אֵיתָנָה הִיא.
184. הָאֵם לֹא חֲשָׁבוּ כִּי אֵין בָּאִישׁ שְׁלֵהֶם (הַנָּבִיא מוֹחֲמַד) כָּל שְׁגָעוֹן, וְאֵין הוּא אֶלָּא מִזְהִיר גָּלוּי?²
185. הָאֵם לֹא יֵרָאוּ אֶת מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל דָּבָר שֶׁבָּרָא אֱלֹה, וְכִי קָרוֹב בָּבֶר סוּפָם? וְלֹאֲחֵר כָּל זֹאת (אֲזִיזָה הַקּוֹרְאָן), לְאִיזוֹ אֲזִיזָה הֵם יִאֲמִינוּ?
186. מִי שֶׁאֱלָלָה יִתְעָה, אֵין לוֹ מִדְרִיךְ, וְהוּא יִשְׁאִיר אוֹתָם תוֹהִים בְּכַפִּירָתָם.³
187. (הַכּוֹפְרִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל שְׁעַת הַדִּין מִתִּי תִבּוֹא?⁴ אָמַר, רַק רְבוּנִי יוֹדֵעַ זֹאת, וְרַק הוּא יִגְלֶה מוֹעֵדָה. הָעֶצְמָה שֶׁלָּהּ כְּבֹדָה מְאֹד בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְלֹא תִבּוֹא עֲלֵיכֶם אֶלָּא לִפְתָּע. הֵם שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ כְּאִלּוּ אַתָּה מַעֲנִין לְדַעַת מִתִּי תִבּוֹא. אָמַר, רַק לְאֱלָלָה הִידֵעַ עֲלֶיהָ, וּמִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יוֹדְעִים אֶת הָאֲמִתּוֹת הַזֹּאת.
188. אָמַר, אֵין בִּיכְלָתִי לְהִבִּיא תוֹעֵלַת לְעֶצְמִי אוֹ לְהַעֲבִיר רָעָה מֵעָלִי, בְּלִי רָצוֹן אֱלֹה, וְלוֹ יִדְעָתִי אֶת הַנִּסְתֵּר הַיְּתִי מִרְבָּה טוֹבָה לְעֶצְמִי וְהָרַע לֹא הִיָּה פּוֹגַע בִּי. אֵין אֲנִי אֶלָּא מִזְהִיר וּמְבַשֵּׁר לְאֲנָשִׁים מֵאֲמִינִים.

קטע 23

189. הוּא (אֱלֹה) אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מִנֶּפֶשׁ אַחַת וּמִמָּנָה עָשָׂה לוֹ (לְאָדָם) בֵּית זוּג לְשִׁכּוֹן עִמָּה, וְכַאֲשֶׁר הִזְדוּג אִתָּה, וְהִיא נִכְנָסָה לְהַרְיוֹן, בְּהִתְחַלָּה הִיָּה קָל מִשָּׂא הַרְיוֹנָה, אַךְ כַּאֲשֶׁר הַרְיוֹנָה נִעְשָׂה כְּבֹד הַזּוּג הִתְפַּלְּלוּ אֶל אֱלֹה רְבוּנָם וְאָמְרוּ, אִם תִּתֵּן לָנוּ בֶּן טוֹב נִהְיָה מְאֹד מוֹדִים לָךְ.
190. אוֹלָם כַּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם בֶּן טוֹב, שִׁתְּפוּ לוֹ שִׁתְּפִים, וְיִחַסּוּ לָהֶם חֶלֶק בְּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם. אָכֵן יִתְעַלָּה אֱלֹה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתְּפוּ לוֹ.
191. וְכִיִּצַּד יִצְרָפוּ לוֹ מֶה שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְבָרָא, וְאֲשֶׁר הֵם עֲצָמָם נִבְרָאִים?
192. וְאִינָם יָכוֹלִים לַעְזֹר לָהֶם, וְאֵף לֹא לַעְזֹר לְעֶצְמָם.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 44 - 45.

2. ר' סורת סבא' 34 : 46 ; וסורת את-תכויר 81 : 22.

3. ר' סורת יונס 10 : 101.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 38 ; סורת אל-אחזאב 33 : 63 ; וסורת אש-שורא 42 : 18.

193. ואם תקראו להם לבוא אל דרך הישר, לא ילכו אחריכם. אחת היא לכם אם תקראו להם או אם תהיו שקטים.
194. אכן אלה אשר תקראו אליהם מבלעדי אלה, עבדים לאללה הם כמזכרם. קראו להם וראו אם יענו לכם אם באמת אתם צודקים.
195. האם יש להם רגלים שבהן ילכו, או ידים שבהן יתפשטו בכח, או עינים לראות בהן, או אזנים לשמע בהן? אמר, קראו אל שתפיכם, והתנפלו לי, ואל תתנו לי שהות.
196. אלה הוא המגן שלי אשר הוריד את הספר (הקוראן) מן השמים, והוא מגן הישרים.
197. וכי אלה אשר תקראו אליהם זולתו אינם יכולים לעזר לכם ולא לעצמם.
198. אם תקראו להם לבוא אל דרך הישר, לא ישמעו, ואתה תראה אותם כאלו הם מביטים אליך, אך לא יראו.
199. קבל את ההתנהגות הזפה מן האנשים, וצוה על הטוב והמקבל, והתרחק מן הבועזים.
200. ואם השטן ינסה לפתות אותך, בקש עזרה מאלה השומע והיודע.
201. הנראים, אם השטן ינסה לפתות אותם, נזכרים (בעבודתם לאללה), והנה הם רואים את דרך הישר.
202. ואלו אחיהם (של השטנים) הושיטו עזרה לכוֹפְרִים להמשיך בכפָּרם ולא הרפו.
203. אם לא תביא להם (לכוֹפְרִים) אות, יאמרו, מדוע לא תמציאואהו בעצמך? אמר, אני נוהג לפי מה שהשָׁרָה אלי מעם רבוני. והקוראן הוא השָׁרָה מרבונכם כדי להאיר עינים, ולהביא הִדְרָכָה ורחמים למאמינים.
204. וכשתקוראן נקרא לפניכם, האזינו לו והקשיבו למען תרחמו.
205. והזכר בלבד את רבוֹנְךָ בְּקֹר וְעָרַב בִּירָאָה ופחד, ואל תשא קולך, ואל תהיה מן המזלזלים.
206. אלה (המלאכים) הנמצאים עם רבוֹנְךָ לא יתנשאו מלעבד אותו, והם משבחים אותו, וסוגדים לו.

8

סִוְרַת אֶל-אַנְפָּאֵל שְׁלַל הַמִּלְחָמָה

סורה זו קיבלה את שמה «אל-אנפאל, שְׁלַל הַמִּלְחָמָה» מפסוק אחד וכו'. פסוק זה ועוד פסוקים הורדו לסדר את עניני שלל המלחמה וחלוקתו בין הלוחמים, משום שזו היתה הפעם הראשונה אשר בה המוסלמים נצחו על אויביהם אנשי מכה וקבלו שלל מלחמה. הורדה במדינה, אחרי סורת אל-בקרה 2, ופסוקיה שבעים וחמישה. קיבלה את שמה «שְׁלַל הַמִּלְחָמָה» מפסוק אחד.

סורת אל-אנפאל 8

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. (הַמְסַלְמִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (הַנְּבִיא) אוֹדוֹת הַשָּׁלָל. אָמַר, הַשָּׁלָל שִׁינָּךְ לְאֱלֹהָ וּלְשָׁלִיחֵי, עַל כֵּן יָרָאוּ אֶת אֱלֹהָ, וְהַשְׁלִימוּ בֵּינֵיכֶם, וְצִיְתוּ לְאֱלֹהָ וּלְשָׁלִיחוֹ אִם מֵאֲמִינִים אֲתֶם.
2. אֲכֹן הַמֵּאֲמִינִים הֵם אֵלֶּה כְּאֲשֶׁר יִזְכֵּר אֱלֹהָ, וַיִּמְלְאוּ לְבוֹתֵיהֶם מוֹרָא,¹ וַבְּהִקְרָא אוֹתוֹתָיו לְפָנֵיהֶם, יוֹסִיפוּ לָהֶם אֲמוּנָה, וְעַל רְבוּנָם יִשְׁעֲנוּ.²
3. וְאֲשֶׁר קִיְמוּ אֶת הַתַּפְלָה וַיּוֹצִיאוּ (צִדְקָה) מִמָּה שֶׁהֵעֲנִקְנוּ לָהֶם.
4. אֵלֶּה הֵם הַמֵּאֲמִינִים הָאֲמִתִּיִּים, לָהֶם מַעֲלוֹת אֶצֶל רְבוּנָם, וְסִלְיָה, וּפְרִנְסָה בִיד נְדִיבָה (לְעַד בְּגֹן עֶדֶן).³
5. כְּשֶׁהוֹצִיָּאתָ רְבוּנוֹךְ מִבֵּיתָךְ (בְּמַדִּינָה) עִם הָאֲמִת, ⁴ קְבוּצָה מִן הַמֵּאֲמִינִים לֹא רָצְתָה בְּזֹאת.⁵
6. הֵם מִתְנַפְּחִים אֲתָךְ עַל הָאֲמִת (שֶׁל הַמִּלְחָמָה) לְאַחַר שֶׁהִתְבַּרְרָה לָהֶם, כְּמוֹ שֶׁהֵם מוֹבִילִים לְמוֹת כָּאֵלוֹ הֵם רוֹאִים אוֹתוֹ.
7. אַךְ כְּאֲשֶׁר אֱלֹהָ הִבְטִיחַ לָכֶם נֶצַחֲוֹן בְּאַחַת מִהֻבּוּצוֹת, רָצִיתֶם שֶׁתִּהְיֶה זוֹ הָאֲחַת הַבִּלְתִּי מִזֵּינָת, וְאוֹלַם אֱלֹהָ רָצָה לְהַקִּים אֶת הָאֲמִת בְּדִבְרֵי וּלְהַבִּיס אֶת הַכּוֹפְרִים,
8. כִּדְּ כִּדְּ לְהַקִּים אֶת הָאֲמִת (שֶׁל הָאִסְלָאם) וּלְבַטֵּל אֶת הַהֶבֶל (שֶׁל הַכִּפְיָרָה), עַל אֵף הַתִּנְגְדוֹת הַכּוֹפְרִים.
9. וּכְשֶׁקִּרְאתֶם אֶת רְבוּנוֹכֶם לְעִזְרָה וְהוּא נִעְנָה לָכֶם,⁶ אֲנִי אֶשְׁלַח לְעִזְרַתְכֶם אֶלְף מִלְאָכִים אֲשֶׁר יָבוֹאוּ בָּזָה אַחֵר זֶה.

1. ר' סורת את-תובה 9 : 124.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 135.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 163 ; סורת אל-חג' 21 : 50 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 4 - 5.

4. הוציאך ריבונך מבייתך במדינה, אל הקרב בבדר. המרחק בין מדינה ובדר הוא בערך 250 קילומטרים. אני נסעתי את המרחק הזה בשנת 2014 במכונית מודרנית ולא על גמל כפי שנסע הנביא (ברכת אללה ושלומו עליו) וחבריו.

5. קבוצה לא רצתה בזאת: לא רצתה לצאת לקרב בבדר. ר' סורת אל-בקהר 2 : 216.

6. אנשי מכה היו אלף והמוסלמים רק שלוש מאות. הנביא מוחמד התפלל אל אללה לתת נצחון למוסלמים.

10. זו היתה בשורה מאללה למען יבטחו לבותיכם בה, ואולם הנצחון מאת אללה לבדו הוא. כי אללה עוזו וחכם.

קטע 2

11. הוא הביא עליכם תנומה כהרגעה לכם מאתו,¹ והוריד עליכם מים מן השמים למען יטהר אתכם בהם ולמען לנקות אתכם מטמאת השטן, וכדי שיחזק את לבותיכם ויציב איתן את רגליכם.

12. רבונד אמר למלאכים, אני עמכם, על כן חזקו את המאמינים. אני אטיל אימה בלבבות הכופרים, ואתם הכו מעל לצוארים (ראשים) וחתכו להם כל איבר.²

13. כל זה קרה לכופרים משום שהם התנגדו לאללה ולשליחו. וכל המתנגד לאללה ולשליחו, הנה אללה עונש קשות (בעולם הזה ובעולם הבא).

14. זהו (הענש) בשבילכם, טעמו אותו בחיים. ולכופרים גם מחכה הענש של האש (בעולם הבא).

15. הוי המאמינים! בפוגשכם את הכופרים בקרב פנים אל פנים אל תפנו להם ערף,

16. כי מי שיפנה להם ערף, פרט לצרף תמרון קרבי או הצטרפות לגדוד, יעלה על עצמו זעם אללה, ומעונו יהיה הגיהנם, ושם יהיה סופו המר.

17. ולא אתם הרגתם אותם (הכופרים של מכה), אבל אללה הרג אותם, ואתה (הנביא) לא השלכת (את העפר בפני הכופרים), כי אם אללה השליך, זאת למען יתנסו המאמינים בנסיון חסד מעמו. אללה שומע ויודע.³

18. כל זה מאללה והוא מתיש את מזמות הכופרים.

19. (כופרי מכה!) אם רציתם בנצחון (על המסלמים) הרי הם נצחו אתכם, ואם תפסיקו להלחם (במסלמים) ייטב לכם, כי אם תחזרו להלחם נלחם גם אנחנו, ואז לא יועילו לכם הגדודים שלכם גם אם ירבה מספרם. כי אללה עם המאמינים.

1. אללה הביא התנומה על המוסלמים גם בקרב של אוחד אשר קרה שנה אחרי הקרב של بدر. ר' סורת אאל עמראן 3 : 154.

2. ר' סורת מוחמד 47 : 4.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 123.

קטע 3

20. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! צִיְתוּ לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחוֹ וְאַל תִּנְטְשׁוּ אוֹתוֹ כֹּל עוֹד אַתֶּם שׁוֹמְעִים (אֶת הַקּוֹרְאָן נִקְרָא לִפְנֵיכֶם),
21. וְאַל תִּהְיוּ כְּאַלֶּה (הַכּוֹפְרִים) הָאוֹמְרִים, שְׁמַעְנוּ, וְהֵם בְּאֵמֶת לֹא שׁוֹמְעִים.
22. הַיִּצּוּרִים הָרָעִים בְּיוֹתֵר לִפְנֵי אֱלֹהָ הֵם הַחֲרָשִׁים וְהָאֱלָמִים אֲשֶׁר לֹא יִבְיִנוּ.¹
23. אֱלוֹ יָדַע אֱלֹהָ שְׁיֵשׁ בָּהֶם מַשְׁהוּ טוֹב, הִיָּה מִרְשָׁה לָהֶם לְשִׁמְעַ, אֲדָּ לוֹ גַּם הִיָּה מִרְשָׁה לָהֶם לְשִׁמְעַ, הִיוּ פּוֹנִים עֲרָף מִבְּלִי לְשִׁמְעַ (אֶת דְּבָרֵי הַנְּבִיא).
24. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הִעֲנוּ לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחַ בְּקוֹרְאוֹ אֶתְכֶם כְּשֶׁהוּא מַעֲנִיק לָכֶם חַיִּים, וְדַעוּ כִּי אֱלֹהָ מִפְּרִיד בֵּין הָאָדָם וּבֵין לִבָּבוֹ,² וְכִי אֵלָיו תִּתְאַסְּפוּ.
25. שְׁמְרוּ עַל עַצְמְכֶם מִפְּנֵי מִבְּחָן הַפּוֹגֵעַ לֹא רַק בַּחוּטָאִים שְׁבִינִיכֶם (לִבְדָּם), וְדַעוּ כִּי אֱלֹהָ מַעֲנִישׁ קָשָׁה.
26. וְזָכְרוּ כְּשֶׁהִיִּיתֶם מַעֲטִים וְנִרְדָּפִים בְּאַרְץ (בְּמַכָּה) וּמִפְּחָדִים פֶּן יַחֲטֹפוּ אֶתְכֶם הָאֲנָשִׁים, וְהִנֵּה נָתַן לָכֶם מִקְלֵט וְחֹזֶק אֶתְכֶם בְּעֶזְרָתוֹ (בְּפִדְר), וּפְרִיֵּס אֶתְכֶם בְּמִטְעָמִים לְמַעַן תִּדּוּ לוֹ.
27. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אַל תִּבְגְּדוּ בְּאַלְלָה וּבְשָׁלִיחַ, וְאַל תִּבְגְּדוּ בְּיוֹדְעֵי בְּאַשֶׁר הִפְקֹד בִּידֵיכֶם.
28. וְדַעוּ כִּי הֵהוּן שְׁלָכֶם וּבִגְנִיכֶם הֵם רַק מִבְּחָן לָכֶם, וְאַצֵּל אֱלֹהָ הַשָּׂכָר הַעֲצוּם.

קטע 4

29. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אִם רַק אֱלֹהָ תִּירָאוּ, הוּא יִתֵּן לָכֶם פִּירְקָאוֹ³ (הַבְּחִנָּה בֵּין אֵמֶת לְהַבֵּל), וְיִכַּפֵּר עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים וְיִסְלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהָ רַב-חֶסֶד.
30. (זָכֵר מוֹחֲמַד!) כְּשֶׁהַכּוֹפְרִים זָמְמוּ לְאַסֵּר אוֹתְךָ, אוֹ לְהַרְג אוֹתְךָ, אוֹ לְהַגְלוֹת אוֹתְךָ. הַכּוֹפְרִים זָמְמוּ וְאַלְלָה זָמַם וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּיוֹמָמִים.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 18, ופי' 171.

2. ר' סורת קאף 50: 16.

3. ר' סורת אאל עמראן 3: 4.

31. כְּאֶשֶׁר אוֹתוֹתֵינוּ נִקְרְאִים לְפָנֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים), הֵם אוֹמְרִים, כְּבָר שְׁמַעְנוּ זֹאת, וְלוֹ רָצִינוּ הֵינּוּ גַם אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים כְּמוֹתוֹ, כִּי אֵין אֵלָה אֶלָּא אַגְדוֹת הַקְדָּמוֹנִים.¹
32. וְזָכַר כְּאֶשֶׁר אָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), הוּא אֵלָה! אִם זֹאת הִיא הָאֱמֶת שְׁלָךְ, אִזְּהֵמָטָר עָלֵינוּ אֲבָנִים מִן הַשָּׁמַיִם, אוֹ הֵבֵא עָלֵינוּ עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.²
33. אֲבָל אֵלָה לֹא הִיא מַעֲנִישׁ אוֹתָם כָּל זֶמַן שֶׁהֵייתָ אִתָּהּ (מוֹחֲמַד) נִמְצָא בִּינֵיהֶם, וְכֵן לֹא הִיא מַעֲנִישׁ אוֹתָם כָּל עוֹד הֵם מִבְּקָשִׁים סְלִיחָה.
34. וְלָמָּה שְׁלֹא יַעֲנִישׁ אוֹתָם אֵלָה, בְּזִמָּן שֶׁהֵם מוֹנְעִים אֶת הַמַּאֲמִינִים מִלְּהִתְפַּלֵּל בַּמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ? הֵם לֹא מְמַנִּים עָלָיו. הַמְמַנִּים עָלָיו בְּאֵמֶת הֵם הִיִּרָאִים, אֲדָּ מִרְבִּיתָם אֵינָם יוֹדְעִים.³
35. תִּפְלָתָם (הַכּוֹפְרִים) לִיד הַבַּיִת (הַכְּעָבָה) אֵינָה אֶלָּא צָפָצוּף פֶּה וּמַחִיאַת כַּפַּיִם, לָכֵן טַעְמוֹ אֶת הָעֹנֵשׁ עַל כְּפִירְתָּם.
36. הַכּוֹפְרִים מוֹצִיאִים אֶת הָעֹשֶׁר שֶׁלָּהֶם כְּדִי לִמְנוֹעַ מַאֲנָשִׁים לָלֶכֶת בִּשְׁבִיל שֶׁל אֵלָה. הֵם יוֹסִיפוּ לְהוֹצִיא אוֹתוֹ, וּלְבִסּוֹף יִהְיֶה לַצַּעַר בִּשְׁבִילָם, וּלְאַחַר מִכֵּן הֵם יוֹבְסוּ וְהַכּוֹפְרִים יֵאָסְפוּ אֶל גִּיהֶנָּם.
37. עַל מִנֵּת שֶׁאֵלָה יִבְחִין בֵּין הָרַע וּבֵין הַטוֹב, וְיַעֲרֵם אֶת הָעֹשֶׁר הָרַע וּבְעָלָיו הָרָשָׁעִים בַּעֲרָמָה גְּדוֹלָה וְיִשְׁלִיךְ אֶת הַכֹּל אֶל תוֹךְ גִּיהֶנָּם, כִּי כָּל אֵלָה (הַכּוֹפְרִים) הֵם הַמִּפְסִידִים.⁴

קִטְעַ 5

38. אָמַר לְכּוֹפְרִים, כִּי אִם יִחְדְּלוּ מִן הַכְּפִירָה, יִסְלַח לָהֶם כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ בַּעֲבָר (אִם יִתְאַסְּלוּ), אֲדָּ אִם יוֹשִׁבוּ (לְכַפֵּר), הֲרִי כְּבָר נַעֲנִשׁוּ בַּעֲבָר כּוֹפְרִים כְּאֵלָה,
39. הַלְחֲמוּ בָהֶם עַד אֲשֶׁר לֹא תִהְיֶה כְּפִירָה יוֹתֵר, וְתִהְיֶה הָאֱמוּנָה רַק לְאֵלָה. וְאִם יֵאֱמִינוּ, הֲרִי אֵלָה רּוּחָהּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם,⁵

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 5 - 6.

2. ר' סורת אש-שוּעֵרָא 26 : 187 ; סורת אל-עִנְכַּבּוּת 29 : 53 ; סורת צֹאד 38 : 16 ; וסורת אל-מַעֲרָגִי 70 : 1 - 3.

3. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 217 ; וסורת אֶת-תּוֹבָה 9 : 16 - 17.

4. ר' סורת אַל עֵמְרָאן 3 : 142, ופי' 166 - 167, ופי' 179 ; סורת אֶת-תּוֹבָה 9 : 16 ; סורת יוֹנוּס 10 : 28 ; סורת אֶר-רוּם 30 : 14, ופי' 43 ; וסורת יֵא. סִין 36 : 59.

5. ר' סורת אֶת-תּוֹבָה 9 : 5, ופי' 11.

40. ואם ימשיכו בכפירתם, דעו כי אלקה הוא המגן עליכם, והוא הטוב במגנים ובעוזרים.

חלק 10

41. דעו כי החמש מכל השלל אשר יפל בידיכם מהאויב שינף לאללה ולשליח ולקרוביו (של השליח), וליתומים, ולמסכנים, ולנוסעים רחוק מן הבית, אם מאמינים אתם באללה ובמה שהורדנו לעבדנו (מוחמד) מן השמים ביום הפורקאן (יום בדר), ביום אשר נפגשו שני המחנות (המסלמים והכופרים של מכה). ואללה הוא הכל-יכל.

42. אתם הייתם בצד העמק הקרוב למדינה, והם (כופרי מכה) היו בצד הרחוק, ושיירת הסחורה הייתה למטה מכם. אלו הייתם קובעים מראש להפגש עמם לא הייתם נפגשים, ואולם אלקה רצה לבצע ענין שהחלט מקדם (והוא נצחון המסלמים על הכופרים), כדי שיידע מי שמת שהוא מת לפי הוכחה ברורה מאללה, ומי שנשאר בחיים נשאר לפי הוכחה ברורה מאללה, ואללה הוא שומע ויודע.

43. אלקה הראה אותם לך בשנתך מעטים מאד, ואלו היה מראה אותם לך רבים הייתם נכשלים, והייתם רבים (מתנוכחים) ביניכם אם ללחם בהם או לא. אלקה מנע זאת מכם, כי הוא יודע מה שיש בתוך הלבבות שלכם.

44. וכאשר הראה אלקה לכם את אויביכם כמעטים והפחית את מספרכם בעיניהם, למען יבצע אלקה דבר שצריך להשלים (הנצחון של המסלמים על הכופרים), כי אליו חוזרים כל העננים.²

קטע 6

45. הוי המאמינים! כשתפגשו קבוצת לוחמים (כופרים), לחמו בעז ואל תברחו מן הקרב, והרבו להזכיר את אלקה למען תצליחו,

46. וציתו לאללה ולשליחו, ואל תריבו ביניכם, למען שלא תכשלו ותפסידו, אך התאזרו בסבלנות, כי אלקה עם בעלי הסבלנות,

47. ואל תהיו כמי (הכופרים של מכה) שניצאו מבתייהם בהתרברבות והתפארות בפני הבירות, ולמנע אנשים מקלקת בשביל של אלקה (להאמין), ואללה מקיף את מעשיהם.

1. ר' סורת אל-אנפאל 6 : 122.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 13.

48. וְכִשְׁהִשְׁטֹן הָרָאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם בְּאוֹר זָפָה, וְאָמַר, אִין הַיּוֹם מִי שְׂנִנְצַח אֶתְכֶם כִּי אֲנִי מִגֹּן שְׁלָכֶם. וְאוֹלֶם כְּאֶשֶׁר שְׁנִי הַמַּחְנוֹת עֲמְדוּ פְּנִים אֶל פְּנִים, חֹזֵר בּוֹ הַשְׁטֹן, וְאָמַר, אִין אֲנִי אַחֲרָאִי לָכֶם, כִּי רוֹאָה אֲנִי מַה שְּׂאֲתֶם לֹא רוֹאִים. וּמִפֶּחַד אֲנִי מֵאֲלָלָה. וְאֲלָלָה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.¹

קטע 7

49. הַצְּבוּעִים וְאֵלָה אֶשֶׁר יֵשׁ מַחְלַת כְּפִירָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אָמְרוּ, דָּתֶם שֶׁל אֵלָה (הַמַּסְלְמִים) הוֹלִיכָה אוֹתָם שׁוֹלָל. וְאוֹלֶם כָּל הַנִּסְמָךְ עַל אֵלָלָה, הִנֵּה אֲלָלָה עֲזִיז וְחָכֵם.

50. לוֹ רַק זְכֻלָּת לְרֹאוֹת כְּשֶׁהַמְּלָאכִים יוֹצִיאוּ אֶת נִשְׁמוֹת הַכּוֹפְרִים, וְיַחַבְטוּ עַל פְּנֵיהֶם וְגִבֵּיהֶם, וְיֹאמְרוּ, טַעַמְו אֶת עֲנֵשׁ הַבְּעֵרָה.²

51. כְּעֵנֶשׁ עַל אֶשֶׁר קָדְמוּ וְדִכְּם, בְּאַמְת, אֲלָלָה אִינוּ עוֹשֵׁק אֶת עַבְדּוֹ.³

52. כְּמִנְהַג אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאֶשֶׁר לַפְּנִיָּה, כְּחִשּׁוֹ בְּאוֹתוֹת אֲלָלָה, וְאֲלָלָה הֶעֱנִישׁ אוֹתָם בְּגִלַּל חֲטָאֵיהֶם. אֲלָלָה חֹזֵק וְעֲנִשׁוֹ קָשָׁה.⁴

53. אוֹלֶם אֲלָלָה לֹא יִשְׁנָה (לְרַעָה) אֶת הַטּוֹבָה שֶׁהוּא הֶעֱנִיק לָעַם, עַד אֶשֶׁר יִשְׁנוּ הֵם (לְרַעָה) אֶת אֶשֶׁר בְּנַפְשׁוֹתֵיהֶם. אֲלָלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.⁵

54. דִּינָם בְּזָה כְּדִין אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאֵלָה אֶשֶׁר הָיוּ לַפְּנִיָּה, הֵם הַכְּחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹת רְבוּנָם, וְהֶעֱנִשְׁנוּ אוֹתָם בְּגִלַּל חֲטָאֵיהֶם, וְהִטְבַּעְנוּ אֶת אֲנָשֵׁי פְרָעָה, כִּי הָיוּ כָּלָם כּוֹפְרִים.

55. הַיְצוּרִים הָרָעִים בְּיוֹתֵר לַפְּנֵי אֲלָלָה הֵם הַכּוֹפְרִים, אֶשֶׁר הֵם לֹא יֶאֱמִינוּ.⁶

56. הֵם אֵלָה אֶשֶׁר כָּרַת אֶתָּם בְּרִית, וּבְכָל פַּעַם זָפְרוּ אוֹתוֹ, וְהֵם לֹא יִירָאוּ (אֲלָלָה).

57. אִם תִּפְגֹּשׁ אוֹתָם בַּמִּלְחָמָה, פֹּזֵר אוֹתָם לְכָל רוּחַ כְּדִי לְהַרְתִּיעַ אֵלָה הַעוֹמְדִים אַחֲרֵיהֶם, וּלְמַעַן יִזְכְּרוּ.

58. אִם תַּחֲשֹׁשׁ לַבְּגִידָה מִצַּד בַּעַל בְּרִית, הַשְׁלֵךְ לָהֶם אֶת בְּרִיתָם כְּפִי שְׂבָגְדוֹ בָּךְ, כִּי אֲלָלָה אִינוּ אוֹהֵב אֶת הַבּוֹגְדִים.

1. ר' סורת אבראהים 14 : 22 ; וסורת אל-חשר 59 : 16.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 93 ; וסורת מוחמד 47 : 27.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 182.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 11.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 11.

6. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 22.

קטע 8

59. אל יחשבו הכופרים כי הם הספיקו להנצח, הם לא יכולים להמלט מהענש שֶׁלָנו.¹
60. הכינו כוח לקראתם ככל שתוכלו, וסוסים מוכנים לקרב,² כדי להפחיד ולהרתיע אויבי אללה ואויביכם, ואויבים אחרים מלבדם אשר אינכם יודעים, אך אללה יודע אותם. כל אשר תוציאו בשביל של אללה, יוחזר אליכם במלואו (ביום הדין) ולא תקפחו.³
61. אך אם טו לשלום, הטה גם אתה, וסמך על אללה, כי הוא השומע והיודע.
62. ואם ירצו לרמותך, דידך באללה, הוא אשר מחזק אותך בעזרתו ובעזרת המאמינים (המהגרים של מכה והעוזרים של מדינה),
63. שהוא אחד את לבותיהם, לוי גם הוצאת את כל אוצרות הארץ, לא היית מצליח לאחד את לבותיהם, אך אללה אחד אותם, כי הוא רב-כח וחכם.⁴
64. הוי הנביא! אללה מגן עליך ועל המאמינים אשר אתך.

קטע 9

65. הוי הנביא! עודד את המאמינים למלחמה, אם עשרים מקם יחזיקו מעמד בסבלנות, יתגברו על מאתים (מן הכופרים), ואם יהיו בכם מאה כאלה, יתגברו על אלף (מן הכופרים) שהם חסרי בינה.
66. ואולם עתה הקל אללה עליכם, בידעו כי יש בכם חלשה, ולכן אם מאה בכם יחזיקו מעמד בסבלנות יתגברו על מאתים, ואם יהיו בכם אלף כאלה, יתגברו ברצון אללה, על אלפים, כי אללה עם בעלי הסבלנות.
67. אינו מתר לנביא לקחת שבויים בטרם יהרג מספר גדול מן האויב. אתם רוצים טובת העולם הזה, ואילו אללה רוצה (לכם) את טובת העולם הבא, כי אללה רב-כח וחכם.
68. לולא גזר אללה מקדם (בלקיחת השבויים), הייתם נענשים בענש עצום על (השבויים) שֶׁלָקחתם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3: 196 - 197; סורת אנ-נור 24: 57; וסורת אל-ענכבות 29: 4.

2. בימינו במקום הסוסים על המוסלמים להכין טנקים, מטוסים, תותחים, וטילים.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 261.

4. ר' סורת אאל עמראן 3: 103.

69. לכו אכלו מן השלל אשר לקחתם מן המתר והטוב, ויראו את אלה, כי אלה סולח ורחום.

קטע 10

70. הוי הנביא! אמר אל אלה אשר בידיכם מן השבויים, אם ידע אלה כי יש טוב בלבותיכם, יתן לכם יותר טוב מכל אשר נלקח מכם, ויסלח לכם, כי אלה סולח ורחום.

71. אם ירצו לבגד בך, הרי גם הם נסו לבגד באללה לפני כן, ולכן השליט אתכם עליהם, כי אלה יודע וחקם.

72. אף אלה אשר האמינו והגרו (ממכה למדינה), ולחמו והקריבו את רכושם ונפשותיהם בשביל של אלה, ואלה (תושבי מדינה) אשר נתנו מחסה ועזרו, כל אלה מגנים איש לאחיו.¹ ואלה אשר האמינו, אף לא הגרו, אין לכם לעזר להם עד אשר יגרו (אליכם). אף אם עזרה לדת יבקשו מכם, עליכם לעזר, בלתי אם כי יהיה זה נגד אנשים אשר יש ברית בינכם ובינם. כי אלה רואה את מעשיכם.

73. הכופרים מגנים זה לזה, ואם אתם המאמינים לא תנהגו כן (תהיו מגנים אחד לשני), תהיה הסתה ושחיתות רבה בארץ.

74. אלה אשר האמינו והגרו, ולחמו והקריבו את רכושם ונפשותיהם בשביל של אלה, ואלה אשר נתנו מחסה ועזרו, אלה הם המאמינים האמתיים, יזכו בסליחה ופרנסה בזד נדיבה (לעד בגן עדן).²

75. וכן גם אלה שהאמינו אחר כך, והגרו, וקמו עמכם להאבק, הם נחשבים כחלק מכם. קרובי משפחה יהיו ראשונים לרשת זה את זה, לפי החק של אלה, אלה יודע כל דבר.

1. ר' סורת את-תובה 9: 117; וסורת אל-חשר 59: 8 - 9.

2. ר' סורת אאל עמראן 3: 163; סורת אל-חגי' 21: 50; וסורת אנ-נאזעאת 79: 4 - 5. ועיין פ' 4 לעל.

9

סִוֵּרַת אֶת-תּוֹבָה הַחֲזָרָה בְּתַשׁוּבָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶת-תּוֹבָה, הַחֲזָרָה בְּתַשׁוּבָה» מן המאורע החשוב, והוא קבלת אללה לחזרת שלושת האנשים שלא השתתפו בפשיטת תבוכ עם הנביא. (ר' פ' 17 - 118)

סורה זו הורדה במדינה אחרי סורת אל-מאאידה 5, ופסוקיה מאה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הַחֲזָרָה בְּתַשׁוּבָה» מפסוק מאה וארבעה. הסורה הזו היא הסורה היחידה בקוראן אשר «התסמיה» לא נכתבה ולא נקראה בהתחלתה.

סורת את-תובה 9

קטע 1

1. זוהי משיכת יד מאללה ושליוח מן הפגניים אשר כרתם אתם ברית,
2. תוכלו לנוע בארץ במשך ארבעה חדשים ללא הפרעה,¹ ודעו כי לא תבחרו מאללה, וכי אללה משפיל את הכופרים.
3. וזוהי הצהרה מאללה ושליוח לאנשים ביום החג הגדול,² כי אללה ושליוח אינם מחיבים עוד כלפי הפגניים. ואם תחזרו בתשובה, יהיה טוב לכם, ואולם אם תפנו ערף, דעו כי לא תוכלו לברח מאללה, ובשר לכופרים כי צפוי להם ענש מכאיב (ביום הדין),
4. פרט לאלה מבין הפגניים שערכתם עמם חוזים, ואשר לא החסירו דבר מהתחייבותם כלפיכם, ולא עזרו לאויביכם. לאלה השלימו את חוזהם עד שתמלא תקופתם, כי אללה אוהב את היראים.
5. עם תם החדשים הקדושים, הרגו את הפגניים בכל מקום שתמצאו אותם. אסרו אותם, שימו עליהם מצור, והמתינו להם בכל מארב. אך אם יחזרו בתשובה, ויקימו את התפלה, וישלמו את הנפאת, שחררו אותם, כי אללה סולח ורחום.
6. ואם אחד מן הפגניים שאל את חסידך,³ תן לו את חסידך למען ישמע את דברי אללה (הקוראן), ואחר כך הגן עליו עד אשר יגיע למקום שבו הוא בטוח. זאת באשר הם אנשים שאינם יודעים.

קטע 2

7. לא צריך להיות לפגניים הבטחה לשלום אצל אללה ואצל שליחו. ההבטחה לשלום תנתן רק לאלה אשר ערכתם עמם הסכם ליד המסגד הקדוש, כל עוד שהם מקימים את תנאי ההסכם אתכם, קימו גם אתם את התנאים אתם. כי אללה אוהב את היראים אותו.

1. הצהרה זו מכוונת לכופרים.

2. החג אל-אכבר, החג הגדול, העלייה לרגל שנערכה בעיר מכה בשנה התשיעית להגירה (מרס, שנת 631). החג הזה כונה «החג הגדול» משום שזה הייה החג הראשון תחת שלטון האסלאם אחרי שחרור מכה מהכופרים.

3. חסות המוסלם.

8. הכיצד (תאמינו להם) ואם יגברו עליכם, לא יתחשבו בקרבת הדם אשר ביניכם ולא בהתחייבות שנתנו לכם. הם ירגיעו אתכם במה שאומרים בפיותיקה, אמנם בלבותיהם הם שונאים אתכם, ומרבייתם משחתים.
9. הם (הפגניים) מכרו את אותות אלה במחיר מאד זול, ומנעו אנשים מללקת בשבילו. מה רעים מעשיהם.
10. הם לא יתחשבו בקרבת הדם אשר בינם לבין המאמינים ולא בהתחייבות שנתנו להם. כל אלה הם אנשים תוקפניים.
11. אולם אם יחזרו בתשובה, ויקימו את התפלה, וישלמו את הזכאת, יהיו אחיכם לאמונה. ונבהיר את האותות לאנשים יודעים.
12. אך אם (הכופרים) הפרו את שבועותיהם לאחר שהתחייבו לקימו והשמיצו את דתכם, כי אז הלחמו בראשי הכפירה, כי אין אמון להם, למען ימנעו ממעשים כאלה.
13. הלא תלחמו באנשים אשר הפרו את שבועותיהם, ופגעו לגרש את השלח (מוחמד ממכה),¹ ותקפו אתכם לראשונה? היראים אתם מהם? הן אלה ראוי יותר שתיראו ממנו אם באמת אתם מאמינים.
14. הלחמו אפוא בהם, ואללה יעניש אותם בידיכם וישפיל אותם ויביא לכם נצחון עליהם ויביא הנאה ללבותיהם של אנשים מאמינים,
15. וירחיק כעס ללבותיהם, ויקבל אלה חזרתו בתשובה למי שיצאה, כי אלה יודע וחכם.
16. האם חשבתם שאללה יניח לכם לפני שהוא ידע מי מכם השתתף בג' האד (מאבק בשביל של אלה) ולא לקחו להם ידי נפש זולת אלה ושלחו והמאמינים? אלה בקיא במעשיכם.²

קטע 3

17. אסור לפגניים לבקר ולשרת במסגדי אלה כל זמן שהם מעידים על עצמם שהם כופרים. אלה, מעשיהם לא יתקבלו, ובאש ישארו לנצח.
18. במסגדי אלה רשאי לבקר ולשרת רק המאמין באללה וביום האחרון, והמקיס את התפלה, ומשלים את הזכאת, הירא רק את אלה, רק אלה הם המדרכים.

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 30.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 142, ופי' 179 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 2 - 3.

19. האם אתם חושבים שהשקאת עולים לרגל והשרות במסגד הקדוש שנים למעשיו של המאמין באללה וביום הדין ויצא לג'יהאד בשביל של אללה? אין הם שונים זה לזה אצל אללה. ואללה אינו מדריך את הכופרים.
20. אלה שהאמינו והגרו ויצאו לג'יהאד בשביל של אללה ברכושם ובנפשתיהם, דרגתם גבוהה יותר מכל אצל אללה, ואלה הם הזוכים.
21. רבונם יבשר להם כי יעניק להם מרחמיו ושביעת רצון וגנים שבהם צפוי להם אשר נצחי,
22. ובהם ישארו לעולמים, כי אצל אללה השכר הגדול ביותר.
23. הוי המאמינים! אל תקחו את אבותיכם ואחיכם למגנים לכם, אם הם בוחרים בפפירה במקום האמונה,¹ וכל הלוקח אותם כמגנים הוא מן הכופרים.
24. אמר, אם אבותיכם ובניכם ואחיכם ונשותיכם וקרובי משפחתכם, ורכוש שרכשתם, וסחורות שאתם חוששים לאי מכירתן, ומשכנות נעימים לכם, אם כל אלה אהובים עליכם יותר מאללה ומשליחו ומהיציאה לג'יהאד בשבילו, אז המתינו עד שיבצע אללה את דברו, כי אללה לא ידריך את האנשים המשחתים.
- קטע 4**
25. אללה עזר לכם והעניק לכם נצחון במקומות רבים. אמנם ביום חוני² כאשר מספרכם הגדול נתן לכם בטחון, אבל לא הועיל לכם במאומה, ומרחבי הארץ נעשו צרים לכם, וגם ברחתם מן הקרב,
26. אז הוריד אללה את שכנתו על שליחו ועל המאמינים, והוריד חילים שנסתרו מעיניכם, והעניש את הכופרים, וזה העניש של הכופרים.
27. ולאחר מכן קבל אללה תשובת כל מי שירצה (מן הכופרים), כי אללה סולח ורחום.
28. הוי המאמינים! הפגניים טמאים הם, ואסור להם להתקרב אל המסגד הקדוש לאחר השנה הזאת. ואם אתם חוששים למחסור (בגלל הפחתת ההכנסות). אללה בחסדו? מלא חסרונכם אם ירצה, כי אללה יודע וחקכם.

1. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 22.

2. חוני, עמק בקירבת מכה היה בו קרב חוני בין המוסלמים לכופרים בשנת 8 להגירה אחרי שחרור מכה מן הכופרים והנצחון הגדול בהנהגת הנביא מוחמד.

29. הלחמו (באלה המתמרדים) מבין בעלי הספר הלא מאמינים באללה ולא ביום הדין ואינם אוסרים מה שאסר אללה ושלחו ואינם נוהגים לפי הדת האמתית (דת האסלאם), עד שישליכו את הנשק שלהם וישלמו לכם את הג'זיה ויקבלו את שלטונכם עליהם.

קטע 5

30. היהודים טוענים שעוזיר² הוא הבן של אללה. הנוצרים אומרים, המסיח הוא הבן של אללה. זה דברם הם אשר בדו. דברם זה דומה לדברי אלה שפפרו לפניהם. יקל אותם אללה כי הם סוטים מן האמת אל השקר.

31. הם (היהודים) לקחו את הרבנים שלהם,³ ו(הנוצרים) לקחו את הנזירים שלהם לאדונים מבלעדי אללה. גם (הנוצרים) לקחו את המסיח עיסא בן מרם לאדון מבלעדי אללה, אף על פי שנצטוו לעבד רק אלה אחד שאין אלה זולתו. לו השבח מעל כל מה שהם משתפים לו.

32. הם (הכופרים) רוצים לכבות את אור אללה בפיותיהם, אך אללה נגביר וינשלים את אורו על כרחם של הכופרים.

33. הוא (אללה) אשר שלח את שליחו (מוחמד) בדרך הישר ובדת האמת (האסלאם), כדי שיעלה אותה על כל הדתות, אפלו אם שגאו זאת הפגניים.

34. הוי המאמינים! יש רבים מהרבנים של היהודים והנזירים של הנוצרים מנאילים את רכוש האנשים בלא צדק, ומונעים אנשים מללכת בשביל של אללה. אך לאלה אשר יצברו זהב וכסף, ולא יוציאום בשביל של אללה, בשר להם על ענש מכאיב,

35. ביום אשר ילהיטו את (מטבעות הזהב והכסף) באש גיהנם, יטבע בכונה על מצחיהם, צדיהם, וגביהם, ונאמר להם, זה מה שצברתם לעצמכם, טעמו אפוא את אשר צברתם.

36. הנה מספר החדשים אצל אללה שנים-עשר חדש בלוח השמימי של אללה⁴ מיום שפרא אללה שמים וארץ. ארבעה מהם קדושים. זאת הדת הנכונה. ולא תגרמו בהם עול לעצמכם.⁵ אך הלחמו בפגניים כלם, באשר הם נלחמים בכם כלכם, ודעו כי אללה הוא עם הנראים.

1. מס מיוחד שהוטל על יהודים ונוצרים תחת שלטון האסלאם.

2. עוזר, הוא עזרא הסופר. לפי התלמוד הוא כתב את התורה אחרי שכמעט ונשכחה.

3. ר' סורת אאל עמראן 3: 79 - 80.

4. בערבית אל-לוח אל-מחפוז = הלוח השמימי הכולל כל מה שגלוי וידוע אצל אללה.

5. ר' סורת אל-חגי' 22: 25.

37. דחוי חדש קדש מהשנה אינו אלא הוספה בכפירה, ויתעו בו הכופרים; שנה אחת וחללו אותו ושנה אחרת יקדשו אותו, כדי להתאים עם מספר החדשים שאללה קדש, ובזה הם מחללים את מה שאללה עשה קדוש. המעשה הרע הזה שלכם נעשה יפה בעיניהם. ואללה לא ידריך את הכופרים.

קטע 6

38. הוי המאמינים! מה קורה לכם כאשר תזעקו למלחמה בשביל אללה, אתם זזים באטיות כאלו נדבקתם אל הארץ! האם רציתם את חיי העולם הזה במקום חיי העולם הבא?¹ תענוגות העולם הזה מעטים מאוד בהשוואה לתענוגות העולם הבא.
39. אם לא תצאו להלחם (באויבי אללה ואויביכם), אללה יעניש אתכם עניש מכאיב, ויביא במקומכם אנשים אחרים (שיצאו למלחמה באויב בלי הסוסים), ולא תוכלו להזיק לו במאומה, כי אללה כל-יכול.
40. אם לא תעזרו לו (הנביא), אללה כבר עזר לו כאשר הוציאו אותו הכופרים (ממכה) כשהוא השני מן השנים;² כשהיו מסתתרים במערה, וכשהוא (הנביא) אמר לחברו, אל תתעצב! אללה הוא עמנו, אז הוריד אללה את שכנתו עליו, וסיע לו בגדודים אשר לא ראיתם, והוא השפיל את דבר הכופרים, ודבר אללה תמיד העליון, כי אללה עזוז ורחם.
41. צאו למלחמה באויב, כשקל או כבד עליכם, ולחמו בשביל של אללה ברכושכם ובנפשותיכם, כי זה טוב יותר לכם, אם יודעים אתם.
42. לו זה היה שקל שזוכים בו ללא מאמץ והדרך קצרה וקלה היו מצטרפים אליך, אך המרחק היה ארוך וקשה יותר מדי בשבילם. והם ישבעו באללה לו יכלנו היינו יוצאים אתכם. ובשבועת שקר קזו גביאו קליון על עצמם, כי אללה יודע שהם משקרים.

קטע 7

43. (ואתה השליח) יסלח לך אללה, מדוע הרשית להם (להחלץ בקלות), לפני שיתברר לך אלה הצודקים, ותדע מי הם המשקרים.
44. המאמינים באללה וביום הדין אינם מבקשים את רשותך שלא להאבק בשביל של אללה ברכושם ובנפשותיהם. ואללה יודע את היראים.

1. ר' סורת את-תובה 9: 41, ופ' 120, ופ' 122; וסורת מוחמד 47: 38.

2. שני מן השניים, המדובר הוא בנביא ובאבו בכר, חברו הקרוב ביותר של הנביא.

45. רק אֱלֹה שְׁאִינֶנּוּ מֵאֲמִינִים בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הַדִּין וַיֵּשׁ חֲשָׁד בְּלִבּוֹתֵיהֶם שׁוֹאֲלִים אֶת רְשׁוּתָךְ כְּדִי לֹא לְהֶאֱבֹק בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, וְהֵם מְבַלְבְּלִים בְּחֲשָׁד שְׁלֵהֶם.
46. לוֹ רָצוּ לְצִאת לֵג' הָאֵד אֲתָךְ, הֵיוּ מִתְכַּוְּנִים, אוֹלֵם אֱלֹהָ לֹא אָהֵב אֶת יְצִיאָתָם אֲתָךְ, לָכֵן מָנַע מֵהֶם לָקוּם וּלְצִאת, וְנֶאֱמַר לָהֶם, הַשְׂאֲרוּ עִם אֱלֹה שְׁאִינֶנּוּ יְכוּלִים לְצִאת (כְּמוֹ הַנָּשִׁים, וְהַיְלָדִים, וְהַזְקֵנִים, וְהַחוּלִים, וְכו').
47. אֱלוֹ יִצְאוּ אֲתָכֶם, הֵיוּ מְפִיצִים בְּלִבּוֹל דַּעַת בִּינִיכֶם, וְהֵיוּ מְמַהֲרִים בִּינִיכֶם לְהַסִּית אֶחָד נֶגֶד הָאֲחֵר לִיצֹר פְּרוֹד בְּקֶרֶבְכֶם, וַיֵּשׁ אֲחָדִים מֵכֶם הַנוֹטִים לְשִׁמְעַל לָהֶם. אֱלֹהָ מְכִיר אֶת הַצְּבוּעִים.
48. כְּבָר מִקֹּדֶם זָמְמוּ לִיצֹר מַחֲלָקֶת בֵּין הַמֵּאֲמִינִים, וְנָסוּ לְהַפִּיץ לָךְ אֶת הָעֲנִינִים לְהַכְשִׁילָךְ, עַד אֲשֶׁר הוֹפִיעָה הָאֲמֶת וַיְדַבֵּר אֱלֹהָ נֶצַח, וְהֵם מְלֹאֵי רָגֶז.
49. וַיֵּשׁ בִּינֵיהֶם מִי שְׁאוֹמֵר, הַרְשָׁה לִי לֹא לְהַצְטַרֵּף אֵלֶיךָ, וְאֵל תַּעֲמִידִנִי בַּמִּבְחָן, וּכְבָר נִכְשְׁלוּ בַּמִּבְחָן, וְגִיחָם מִקִּיפָה בַּכּוֹפְרִים מִכָּל הַצְּדָדִים.
50. וְאִם מֶה שֶׁהוּא טוֹב יִקְרָה לָךְ, יִפְרִיעַ לָהֶם מְאוֹד, וְאִם יִפְגַע בָּךְ אֶסוֹן, יֵאמְרוּ, טוֹב שֶׁדָּאֲגֵנוּ לְעַצְמָנוּ וּלְעֲנִינֵנוּ, וַיִּתְרַחֲקוּ מִמֶּךָ שְׂמֵחִים לְמַה שֶּׁפָּגַע בָּךְ.
51. אָמַר, כָּלוּם לֹא יִפְגַע בָּנוּ חוּץ מִמָּה שֶׁאֱלֹהָ כָּתַב לָנוּ, הוּא הַמִּגֵּן עָלֵינוּ, וְעַל אֱלֹהָ סוֹמְכִים הַמֵּאֲמִינִים.
52. אָמַר, אַתֶּם (הַכּוֹפְרִים) מְצַפִּים שֶׁיִּקְרָה לָנוּ אַחַת מִשְׁתֵּי הַטּוֹבוֹת מֵעַם אֱלֹהָ, (נִצְחוֹן אוֹ מוֹת קְדוֹשִׁים), אֵךְ אֲנַחְנוּ מְצַפִּים לָכֶם שֶׁאֱלֹהָ יִפְגַע בָּכֶם בְּעֵנֶשׁ, מִלִּפְנֵינוּ אוֹ בִּידֵינוּ. הַמִּתִּינוּ, וְגַם אֲנַחְנוּ מִמִּתִּינִים עִמָּכֶם.
53. אָמַר (לְצְבוּעִים), אִם תּוֹצִיאוּ מִמוֹן מְרָצוֹן אוֹ מִבְּלִי רָצוֹן, לֹא יִתְקַבֵּל מֵכֶם, כִּי אַתֶּם אֲנָשִׁים מְשַׁחֲתִים.
54. הַסִּבָּה שֶׁמִּנְעָה מִן הַחוֹן שֶׁהוֹצִיאוּ לְהַתְקַבֵּל, הִיא, הֵיוֹתָם כּוֹפְרִים בְּאֵלֶּה וּבִשְׁלִיחוֹ, וּבְהַקְמָתָם אֶת הַתְּפִלָּה בְּאֵי רָצוֹן, וּבְהוֹצִיאָם מִהַחוֹן שְׁלֵהֶם בְּעַל כָּרְחֶם.
55. אֵל תִּתְפַּעֵל מַעֲצָמַת הוֹנֵם וְרֹב בְּנֵיהֶם, כִּי אֱלֹהָ נָתַן לָהֶם כָּל זֶה כְּעֵנֶשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה עַד שְׁיָמוּתוֹ כְּכּוֹפְרִים.¹

56. הם (הצבועים) נשבעים, כי הם שׂיכים לָכֶם (למאמינים), אֲבָל הם לא שׂיכים לָכֶם, וְהֵם עוֹשִׂים זאת מתוך פֶּחַד,
57. לוֹ הָיוּ מוֹצֵאִים מַחֲסָה אוֹ מַעְרָה, אוֹ מָקוֹם אַחֵר שְׂיֻכְלוּ לְהִסְתַּתֵּר בוֹ, הָיוּ נִכְנָסִים אֵלָיו בְּחִפְזוֹ.
58. יֵשׁ בָּאֵלֶּה מִבִּינֵיהֶם שְׁלֹעֲגִים לָךְ (הנביא) בְּגִלְל חֲלָקָת כִּסְפִי הַצִּדְקָה, כִּי אִם יִקְבְּלוּ חֶלֶק יִשְׁמְחוּ, וְאִם לֹא יִקְבְּלוּ יִרְגְּזוּ,
59. לוֹ רַק הָיוּ מִסְתַּפְּקִים בְּמָה שֶׁאֲלָלָה וּשְׁלִיחוֹ נֹתְנִים לָהֶם, וְהָיוּ אוֹמְרִים, דִּינִי בָּאֲלָלָה, הוּא יִתֵּן לָנוּ מַחֲסָדוֹ, וְגַם שְׁלִיחוֹ יִתֵּן לָנוּ, וְרַק אֶת אֲלָלָה לְבַדּוֹ אֲנַחְנוּ שׁוֹאֲלִים.

קטע 8

60. כִּסְפִי הַצִּדְקוֹת (הנפאֵת) מִיַּעֲדִים לַעֲנִיִּים, לְמַסְכָּנִים, וְלַפְּקִידִים הַפּוֹעֲלִים לְגִבּוֹת אֶת הַצִּדְקוֹת, וְלֹאֲלֶה שֶׁאַתֶּם מְקַרְבִּים אֶת לְבוֹתֵיהֶם לְאַסְלָאם, וּלְשִׁחְרוֹר עֲבָדִים, לְשִׁקּוּעִים בְּחוֹבוֹת, וּלְמַמּוֹ (העוֹבְדִים) בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֲלָלָה, וּלְנוֹסְעִים רְחוֹק מִן הַבַּיִת שֶׁאֵזַל כִּסְפָּם, הַחֲלָקָה הַזֹּאת הִיא מַצָּחָה מֵאֲלָלָה. אֲלָלָה יוֹדֵעַ וְחָכָם.
61. יֵשׁ בִּינֵיהֶם (הצבועים) בָּאֵלֶּה הַמַּצִּיקִים לְנָבִיא, וְאוֹמְרִים, הוּא מִטָּה אֵזוֹן וּמַאֲמִין לְכָל אֶחָד. אָמֹר, הוּא אֵזוֹן הַמְקַשִּׁיבָה לְכָל דְּבַר טוֹב שֶׁאַתֶּם אוֹמְרִים לוֹ, וְהוּא מַאֲמִין בָּאֲלָלָה, וּמַאֲמִין לְמַאֲמִינִים, גַּם הוּא רַב רְחֻמִּים לֹאֲלֶה שֶׁהֶאֱמִינוּ מִבִּינֵיהֶם. אֵךְ לֹאֲלֶה הַמַּצִּיקִים לְשְׁלִיחַ אֲלָלָה צָפוּי עֹנֵשׁ מְכַאֵב.
62. הם (הצבועים) נשבעים לָכֶם בָּאֲלָלָה לְרַצּוֹתְכֶם, אֵךְ מוֹטֵב לָהֶם כִּי יִרְצוּ אֶת אֲלָלָה וְאֶת שְׁלִיחוֹ אִם בְּאַמֶּת הם מַאֲמִינִים.
63. הֵאֵם אֵינִם יוֹדְעִים, כִּי הַמִּתְנַגֵּד לְאֲלָלָה וּלְשְׁלִיחוֹ מִחֲפָז לוֹ אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם, וְכֵה יִשְׁאַר לְנֶצַח? זֶה הַחֲרָפָה הַגְּדוֹלָה.
64. הַצְּבֹעִים מִפְּחָדִים שֶׁמָּא תִינָרַד סוּרָה¹ מִן הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר תוֹדִיעַ לָהֶם עַל מַה שֶּׁהֵם מִסְתִּירִים בְּלִבּוֹתֵיהֶם (מִן הַכְּפִירָה). אָמֹר לָהֶם, הַמְשִׁיכּוֹ לְהִלְעִיג, אֲלָלָה מְגַלֶּה אֶת מַה שֶׁאַתֶּם מִפְּחָדִים מִמּוֹ.
65. אִם תִּשְׁאַל אוֹתָם (אודות מה שֶׁהֵם אוֹמְרִים נִגְדָּךְ), יֹאמְרוּ, הֵינּוּ מִתְלוֹצְצִים. אָמֹר, הֵאֵם בָּאֲלָלָה, וּבְאוֹתוֹתָיו, וּבְשְׁלִיחוֹ אַתֶּם מִתְלוֹצְצִים?

66. אל תתנצל! כְּבֹר חֲזָרְתָם לִפְנֵי ה' אֲחֵר שֶׁהִיא מִנְתָּה, אִם נִסְלַח לְקִבּוּצָה מִכֶּם (שְׁחֲזָרָה בְּתִשְׁבּוּבָה), נִעְנִישׁ קִבּוּצָה אַחֲרֵת עַל כִּי חָטְאָה.

קטע 9

67. הַצְבוּעִים וְהַצְבוּעוֹת הֵם אוֹתוֹ מִן ; מִצְוִים לַעֲשׂוֹת אֶת הָאִסּוּר (הָרַע), וְאוֹסְרִים אֶת הַמִּתָּר (הַטּוֹב), וְאֵינָם מוֹצִיאִים מִהוֹנֵם בְּצִדְקָה. הֵם שְׂכָחוּ אֶת אֱלֹהֵי, וְהוּא שְׂכַח אוֹתָם (מִרְחֻמִּיו). הַצְבוּעִים הֵם הַמְשֻׁחָתִים.¹
68. אֱלֹהֵי הַבְּטִיחַ לַצְבוּעִים וְלַצְבוּעוֹת וְלִכְפֹּרִים אֶת אֵשׁ גִּיהֶנֶם, לְנִצָּח יְחִיו בָּהּ, וְהִיא מִנְתָּ חֶלְקָם, וְאֱלֹהֵי קָלָל אוֹתָם, וּמַחֲכָה לָהֶם עֵנֶשׁ מִתְּמִיד.
69. (מַעֲשִׂיכֶם אֵתֶם הַצְבוּעִים) דּוֹמִים לְמַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל אֱלֹהֵי שְׂקָדְמוֹ לָכֶם, אֲמָנָם הֵם הָיוּ חֲזָקִים מִכֶּם וְעָשִׂירִים יוֹתֵר מִכֶּם עִם יוֹתֵר בָּנִים, וְהֵם נִהְנוּ מֵאוֹד מִמָּה שֶׁנָּתַן לָהֶם, גַּם אֵתֶם נִהְנִיתֶם בְּחֶלְקָכֶם כְּמוֹ אֱלֹהֵי שֶׁהָיוּ לְפָנֵיכֶם וְהֵם נִהְנוּ מִמָּה שֶׁנָּתַן לָהֶם, וְשִׁקְעֵתֶם בְּדַבְּרֵי שְׂקָר עַל אֱלֹהֵי כְּפִי שֶׁשִּׁקְעוּ. אֱלֹהֵי הִלָּד עָמְלָם לְאִבּוֹד בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא יְהִיו חֲמֻסִּידִים.
70. הֵאֵם לֹא קִבְּלוּ אֶת תּוֹלְדוֹת אֱלֹהֵי שְׂקָדְמוֹ לָהֶם, הַעֲמִים שֶׁל נוֹחַ, וְעָאֲד, וְיִתְּמוֹד, וְהָעַם שֶׁל אֲבְרָהָם, וְתוֹשְׁבֵי מִדְּבָר, וְהָעָרִים הַהַפּוּכּוֹת (אֲנָשִׁי לוֹט), אֲשֶׁר הִשְׁלִיחוּם שְׁלָחָם הִבִּיאוּ לָהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים. (אֲמָנָם הֵם הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהֵי, לָכֵן הוּא הִעֲנִישׁ אוֹתָם). לָכֵן אֱלֹהֵי לֹא עָשָׂה לָהֶם עוֹל, הֵם גָּרְמוּ עוֹל לְעַצְמָם.
71. הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת מְגַנִּים אִישׁ לְרֵעֵהוּ. מִצְוִים לַעֲשׂוֹת אֶת הַמִּתָּר (הַטּוֹב), וְאוֹסְרִים אֶת הָאִסּוּר (הָרַע),² וּמְקַיְמִים אֶת הַתְּפִלָּה, וּמְשַׁלְּמִים אֶת הַזָּפָאֵת, וּמַצִּיִּתִּים לְאֱלֹהֵי וְלִשְׁלִיחוֹ. אֱלֹהֵי יִרְחַם אֱלֹהֵי עַלֵּיהֶם (בְּיוֹם הַדִּין). אֱלֹהֵי עֲזָזוּ וְחָכְם.
72. אֱלֹהֵי הַבְּטִיחַ לְמַאֲמִינִים וּלְמַאֲמִינוֹת גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתְּחַתָּם, אֲשֶׁר בָּהֶם יְהִיו לְעוֹלָמִים, וּמְשַׁכְּנוֹת נְעִימִים בְּגִי עֵדוֹ, נוֹסֵף לְכָל זֶה רָצוֹן מֵאֵת אֱלֹהֵי, זוֹהִי הַזְכִּיחַ הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר.

קטע 10

73. הִזִּי הַנְּבִיא! צֵא לִגְ'הָאֲד נֶגֶד הַכּוֹפְרִים (שֶׁל מִכָּה וְשִׁאֵר הַשְּׁבָטִים הָעַרְבִיִּים) וְהַצְבוּעִים, וְאֵל תִּרְפָּה מֵהֶם, כִּי מַעֲוֹנִם יְהִיָּה גִיהֶנֶם, וְכִמָּה רַע הַמַּעֲוֹן.

1. ר' סורת אל-ג'אית'ה 45 : 34.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 104.

74. הם (הצבועים) נשבעים באללה שלא אמרו דבר (המזיק לנביא ולמאמינים). אמנם, הם אמרו את אמרת הכפירה, וכפרו לאחר שהיו מסלמים, וזממו (להרג את השליח), אבל הם נכשלו. הרגיו אותם שאללה ושלחיו עשו מהם עשירים בברכת אללה שהעניק להם על ידי שליחו. לכן, אם יחזרו בתשובה, זה יהיה יותר טוב בשבילם, אבל אם יתרחקו מן האסלאם, אללה יעניש אותם ענש מכאיב בעולם הזה ובעולם הבא. ולא יהיה להם בארץ מגן ולא עוזר.
75. יושב באללה מביניהם שהתחייבו לאללה, אם הוא יתן לנו מחסדו, נתן צדקה ונהיה מן הישרים.
76. ואולם כאשר העניק להם מחסדו, הם החזיקו אותו (ולא נתנו צדקה), ופנו ערף כשהם סוטים רחוק מן האסלאם.
77. לכן אללה הוסיף צביעות בלבותיהם, עד ליום אשר יפגשוהו (יום הדין) בגלל שהם לא מלאו התחייבותם לאללה, ושקרו.
78. האם אינם יודעים כי אללה יודע סודם ודבר סתרם, וכי אללה יודע את הנסתרות?
79. אלה (הצבועים) שפוגעים במאמינים (העשירים) המתנדבים לתת צדקה, וגם הם פוגעים במאמינים (העניים) שבקשי יכולים לתת צדקה, הם (הצבועים) לועגים להם, אללה ילעג להם, ולתת להם ענש מכאיב.
80. לא משנה אם תתפלל בשבילם שאללה יסלח להם, או לא תתפלל, אפלו אם תתפלל למענם שבעים פעם, אללה לא יסלח להם בשום אופן, משום ששכפרו באללה ובשליחו, ואללה לא ידריך את המשחיתים.

קטע 11

81. אלה שנשארו בביתיהם (והשתמטו) ולא הצטרפו לשליח אללה (בצאתו לתבואה)¹ שמחו שלא יצאו, באותו זמן סרבו לקיים ג' האד ברכושם ובנפשותיהם בשביל של אללה. ואמרו אחד לשני, אל תצאו לג' האד בחם. אמר, האש של גיהנם לוקטת יותר, לו רק הבינו,²

1. תבואה, מקום בצפון החג'אז קרוב לגבולות ממלכת ירדן, שיצא אליו הנביא עם המאמינים ממדינה כדי להלחם ברומים, והיו אחדים מהמוסלמים שהשתמטו מיציאה עם הנביא בגלל הפחד והחוסר בשנת 9 להגירה. המוסלמים לא נפגשו באויב ולא נפלה מלחמה.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4: 56; סורת אל-חג' 22: 19 - 22; וסורת אל-מעארג' 70: 15 - 16.

82. הם יִצְחָקוּ מְעַט (בְּעוֹלָם הַזֶּה), אֲבָל הֵם עוֹמְדִים לְבָכוֹת הַרְבֵּה (בְּעוֹלָם הַבָּא) כְּעֹנֵשׁ לְמָה שֶׁעָשׂוּ.

83. וְכֹאשֶׁר יִחְזִירָךְ אֵלֶיךָ אַחַת מִקְבוּצוֹתֵיהֶם (הַצְבוּעִים), וְאַזּוּ יִבְקֹשׁוּ אוֹתָךְ לְהַרְשׁוֹת לָהֶם לְצִאת אִתָּךְ לְקָרֵב. אָמַר, לֹא תֵצְאוּ אִתִּי לְעוֹלָם, וְלֹא תִלָּחֲמוּ אִתִּי בְּאוֹיֵב לְעוֹלָם, בְּפֶעַם הָרִאשׁוֹנָה רְצִיתֶם לְהִשָּׁאֵר בְּבֵית, וְלָכֵן, הִשָּׁאֲרוּ עִם אֵלֶּה הַנִּשְׁאָרִים בְּבֵית, הַחֲלָשִׁים (הַנָּשִׁים וְהַיְלָדִים וְהַזְקֵנִים וְהַחֹלִים).¹

84. וְאַתָּה (הַשְּׁלִיחַ) אַל תִּתְפַּלֵּל לְעוֹלָם עַל גּוֹפֵת אֶחָד מֵהֶם, וְאַל תַּעֲמֹד לִיד קִבְרוֹ לְהַתְפַּלֵּל לְמַעַנּוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהֵם כָּפְרוּ בְּאֵלֶיךָ וּבִשְׁלִיחוֹ וַיָּמָתוּ בְּעוֹדָם מִשְׁחָתִים.

85. וְאַל תִּתְרַשֵּׁם מֵהוֹנֵם הָרֵב וְהַמְסָפֵר הַגָּדוֹל שֶׁל בְּנֵיהֶם. אֵלֶּה רוֹצֵה לְתֵת לָהֶם אֵת זֶה כְּעֹנֵשׁ בְּשִׁבְלָם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְעַד שְׁיָמוּתוֹ כְּכֹפָרִים.²

86. וְכֹאשֶׁר יוֹרֶדֶת סוּרָה מִן הַשָּׁמַיִם הָאוֹמֶרֶת, הָאֲמִינוּ בְּאֵלֶיךָ וּבְצִעּוֹ ג', הָאֵד עִם שְׁלִיחוֹ, בְּעֲלֵי הָאֲמָצִיעִים מִבְּנֵיהֶם מִיָּד וְשִׁאֲלוּ אֵת רְשׁוּתָךְ, וַיֹּאמְרוּ, הַרְשָׁה לָנוּ לְהִשָּׁאֵר עִם אֵלֶּה שְׁנִשְׁאָרִים בְּבֵית (הַנָּשִׁים וְהַיְלָדִים וְהַזְקֵנִים וְהַחֹלִים).

87. הֵם (הַצְבוּעִים) רוֹצִים לְהִשָּׁאֵר עִם הַנָּשִׁים וְהַיְלָדִים וְהַזְקֵנִים וּבְעֲלֵי הַמּוֹם, כִּי נֶאֱמַטּוּ לְבוֹתֵיהֶם, לָכֵן, הֵם לֹא יָבִינוּ.

88. אֵד הַשְּׁלִיחַ (מִוַּחֲמַד) וְהַמְאֲמִינִים עִמּוֹ בְּצִעּוֹ ג' הָאֵד בְּרִכּוּשָׁם וּבִנְפֻשׁוֹתֵיהֶם, שְׁמֹר לָהֶם כָּל הַטּוֹב (בְּעוֹלָם הַבָּא) וְהֵם הַמְצַלִּיחִים.

89. אֵלֶּה הַכִּין לָהֶם גָּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֶרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם. לִנְצַח יַחֲיוּ בָּהֶם, וְזוֹ הַזְכִּיָּה הַגָּדוֹלָה.

קֶטַע 12

90. הַמִּתְנַצֵּלִים מִבֵּין שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר בָּאוּ (אֵל הַשְּׁלִיחַ) לְהַתְנַצֵּל לְפָנָיו עַל הַמַּצָּב הַקָּשֶׁה שֶׁלָּהֶם, לְמַעַן שְׁיִרְשָׁה לָהֶם לֹא לְצִאת אִתּוֹ לְקָרֵב, וְהַמִּתְכַּחֲשִׁים לְאֵלֶיךָ וְלִשְׁלִיחוֹ עוֹד לֹא יָצְאוּ עִם הַנְּבִיא. עֹנֵשׁ מִכְאִיב יִפְגַּע בְּאֵלֶּה שֶׁכָּפְרוּ מִבְּנֵיהֶם.

91. אֵין חֲטָא עַל הַחֲלָשִׁים וְהַחֹלִים וְלֹאֵלֶּה שְׂאִין לָהֶם הָאֲמָצִיעִים לְהַכִּין אֵת עַצְמָם לְצִאת עִם הַשְּׁלִיחַ לְקָרֵב, אִם הֵם נִשְׁאָרוּ נְאֻמִּים לְאֵלֶּה וְלִשְׁלִיחוֹ, כִּי אֵין סִבָּה לְהַעֲנִישׁ אֵת עוֹשֵׁי הַטּוֹב, וְאֵלֶּה סוֹלַח וְרוּחוֹם,

1. ר' סורת אל-פתח 48 : 15.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 55.

92. גם אין חטא על אלה אשר באו אליך (השליח) למען תעזר להם באמצעי רכיבה כדי לצאת אתך לקרב, ואמרת להם, אין לי שום אמצעים לתת להם, ואז חזרו ועיניהם זולגות דמעות מצער, כי אין להם את האמצעים לצאת אתך.

חלק 11

93. האשמה היא על העשירים השואלים את רשותך להשאר עם אלה הנשארים בבית (הנשים והילדים והזקנים וכו'), ואללה אטם את לבותיהם, ואין הם יודעים (הענש המכח להם עם אללה).
94. הם מנסים להתנצל אליכם בשובכם אליהם. אמר, אל תתנצלו! לא נאמין לכם בכלל, משום שאללה גלה לנו את הענין שלכם, אללה ושליו יראו את מעשיכם, ובסוף תחזרו אל יודע הנסתרות והנגלות, והוא יודיע לכם את אשר עשיתם.
95. כאשר תחזרו אליהם (מהמסע שלכם), הם (הצבועים שבחרו להשאר בבית) ישבעו לכם באללה כדי שלא תשאלו אותם אודות מה שעשו, עזבו אותם לנפשם, כי טמאים הם. מעונם גיהנם, כענש למה שעשו.
96. הם ישבעו לכם כדי שתהיו מרצים מהם, אפלו אם תהיו מרצים מהם, אללה לא יהיה מרצה מהאנשים המשתחיתים.
97. שוכני המדבר הם הכופרים והצבועים ביותר, וראויים יותר שלא ילמדו את החקים שאללה הוריד מן השמים על שליו. אללה יודע וחקם.
98. יש בין שוכני המדבר כאלה הרואים כקנס את מה שהם מוציאים (בשביל של אללה), ומחכים שאסון ורעה יפגעו בכם, אך האסון והרעה יפגעו בהם. אללה שומע ויודע,
99. אך יש בין שוכני המדבר כאלה המאמינים באללה וביום הדין, הרואים במה שהם מוציאים (בשביל של אללה) אמצעי התקרבות לאללה וקבלת תפלות השליח (מוחמד) בשבילם, באמת התקרבות היא להם, ואללה יכניסם ברחמי, כי אללה סולח ורחום.
100. אללה מאד מרצה מהראשונים של המהגרים (המאמינים של מכה) והתומכים (המאמינים של מדינה) ואלה אשר המשיכו במעשים הטובים אחריהם, והם מרצים ממנו, והוא הכין להם גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, וישכנו בהם לצחצח, וזוהי הזכיה הגדולה.¹

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 218; סורת אאל עמרן 3: 195; סורת אל-אנפאל 8: 72 - 75; סורת את-תובה 9: 20; סורת אנ-נחל 16: 41, ופי' 110; וסורת אל-חגי' 22: 58.

101. יש צבועים מבין שוכני המדבר אשר סביבכם ומשוכני מדינה הרחיקו לכת בצבועיותם, שאתה לא מכיר אותם, אמנם אנחנו מכירים אותם. נעניש אותם פעמים (בעולם הזה). ולאחר מכן גם יחזרו אל ענש עצום (בעולם הבא).
102. ואמנם ישנם אחרים (מאנשי מדינה) שהודו בחטאם וחזרו בתשובה, וכך ערבו מעשה טוב במעשה רע. יתכן שאללה יקבל חזרתם בתשובה, כי אלה סולח ורחום.

קטע 13

103. קבל מרכושם צדקה לטהרם ולזכותם בה, והתפלל בעדם, כי תפלתך מרגיעה אותם, ואללה שומע ויודע.
104. האינם יודעים כי אלה מקבל את חזרת עבדיו בתשובה, ומקבל את הצדקה שהם נותנים. אלה הוא המקבל את חזרת עבדיו בתשובה ורחום.
105. אמר, עשו (מעשים טובים), ואללה יראה את מעשיכם, וכן גם שליו, וגם המאמינים, ולאחר מכן תחזרו אל יודע הנסתר והנגלה, והוא יודיע לכם על אשר עשיתם.
106. ויש כאלה שדינם נדחה, מחכים לדיו של אלה, אולי יעניש אותם או יקבל את חזרתם בתשובה, כי אלה יודע ורחם.
107. ואלה (מבין הצבועים) שהקימו מסגד לשם הצדקה (למאמינים)¹ וכפירה, ולזרוע הפרדה בין המאמינים, וכדי שישמש מקלט לכל אלה שגלחמו באללה ובשליו מלפנים. הם נשבעים, התכוננו רק לטובה, ואולם אלה יעיד כי הם משקרים.
108. לעולם לא תקים תפלה בו. את המסגד שנוסד מהיום הראשון על יראת אלה,² ראוי יותר שתקים בו תפלה. יש בו אנשים שאוהבים להטהר, ואללה אוהב את המטהרים.
109. האם את מי שישד את בנינו על יראה ורצון מאללה טוב יותר או מי שישד את בנינו על שפת תהום שהתמוטט בו אל אש גיהנם? אלה לא ידריך את הכופרים.
110. את בנינם (של הצבועים) אשר בנו ממשיך להיות חרדה בלבותיהם עד אשר לבותיהם יקרעו. אלה יודע ורחם.

1. מסגיד אצי-צ'ראר שהקימו הצבועים להתקייף המוסלמים במדינה ממנו. אבל הנביא והמוסלמים הרסו אותו לפני שהצבועים יכלו לבצע את מזימתם.

2. מסגיד קובא' קרוב למסגד הנביא במדינה.

קטע 14

111. אֱלֹהָה קָנָה מִהִמָּאֲמִינִים אֶת נִפְשׁוֹתֵיהֶם וְהוֹנֵם תְּמוּרַת הַגֹּן, אִם יִלְחֲמוּ בִשְׂבִיל שֵׁל אֱלֹהָ, וְהֵם הוֹרְגִים אוֹ נִהָרְגִים. זוֹהִי הַבְּטָחָה אֲמִתִּית מִמֶּנּוּ בַתּוֹרָה וּבִאֲנִי' יל וּבִקְוִיָּאָן, וְיִי יוֹתֵר נֶאֱמַן מֵאֱלֹהָ בְּקִיּוֹם הַבְּטָחָתוֹ! לָכוֹ קִבְּלוּ אֶת הַבְּטוּרָה בְּעֶסְקָה אֲשֶׁר כָּרְתֶם עִם אֱלֹהָ. זוֹהִי הַזְכָּיָה הַגְּדוּלָּה.
112. אֵלֶּה הֵם, הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, וְהַעוֹבְדִים אֶת אֱלֹהָ, וְהַמְשַׁבְּחִים אֶת אֱלֹהָ, וְהַצִּמִּים, וְהַכוֹרְעִים, וְהַסּוֹגְדִים בְּתַפִּלָּתָם לְאֱלֹהָ, וְהַמְצִיּוֹם לַעֲשׂוֹת אֶת הַטוֹב, וְהַאֲסִירִים אֶת הָרַע, הַמְקִימִים אֶת דִּינֵי אֱלֹהָ, וּבִשְׂר טוֹבוֹת לְמֵאֲמִינִים.
113. אֵין לִנְבִיא וְלִמֵּאֲמִינִים לִשְׁאֹל מֵאֱלֹהָ סְלִיחָה עַל הַפְּגָמִים, אֲפִלוּ אִם הֵם קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, לְאַחַר שֶׁהִתְבָּרַר לָהֶם כִּי הֵם אֲנָשִׁי גִיָּהֵם.
114. הַסְּלִיחָה שֶׁשָּׂאֵל אֲבֵרָאֵהִים אֶת אֱלֹהָ לְמַעַן אָבִיו לֹא הִיָּתָה אֶלָּא בְּגִלָּל הַבְּטָחָה שֶׁהִבְטִיחַ לוֹ, וְאוּלָּם כֹּאֲשֶׁר הִתְבָּרַר לוֹ כִּי אוֹיֵב הוּא לְאֱלֹהָ מִשְׁדָּד יָדוֹ מִמֶּנּוּ, כִּי אֲבֵרָאֵהִים הָיָה מְרַבָּה הַתַּחֲנוּנוֹת אֶל אֱלֹהָ וּמִתּוֹן.
115. אֱלֹהָ לֹא הָיָה מִתְּעָה אֲנָשִׁים לְאַחַר שֶׁהִדְרִיךְ אוֹתָם עַד שֶׁיִּבְהִיר לָהֶם מַה עָלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת כְּדִי לְשַׁמֵּר אֶת עֲצָמָם מִנִּזְעָמוֹ שֵׁל אֱלֹהָ. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דְּבָר.
116. לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא מַחֲיָה וּמֵמִית, וְאֵין לָכֶם זוּלָתוֹ מִגֹּן אוֹ עוֹזָר.
117. אֱלֹהָ קִבֵּל אֶת תִּשׁוּבַת הַנְּבִיא וְהַמְהַגְרִים וְהַתּוֹמְכִים, וְכָל אֵלֶּה שֶׁהִצְטִרְפוּ אֵלָיו בְּזֶמַן הַמְצִיּוֹקָה (בְּזֶמַן הַמַּסָּע הַקָּשֶׁה לְתַבּוּכָה) לְאַחַר שֶׁהִלָּבְבוּת שֵׁל חֵלֶק מֵהֶם כְּמַעַט סָרוּ מִדֶּרֶךְ הַיִּשְׂרָאֵל, וְאֵז אֱלֹהָ קִבֵּל אֶת תִּשׁוּבָתָם, כִּי חֲנוּן וְרַחוּם הוּא לָהֶם.
118. כְּמוֹ כֵּן, אֱלֹהָ קִבֵּל אֶת תִּשׁוּבַת שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים¹ שֶׁלֹּא הִצְטִרְפוּ לִנְבִיא, כֹּאֲשֶׁר הָאָרֶץ עַל כָּל רַחֲבָה נַעֲשֵׂתָה צָרָה לָהֶם, גַּם נִפְשָׁם נַעֲשֵׂתָה צָרָה לָהֶם, וְיָדְעוּ שֶׁאֵין מִפְּלֵט מֵאֱלֹהָ אֶלָּא בִּפְנִיָּה אֵלָיו, וְאֵז הוּא קִבֵּל אֶת תִּשׁוּבָתָם, כִּי אֱלֹהָ הוּא הַמְקַבֵּל הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, וְהַרְחוּם.

קטע 15

119. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, וְהָיוּ עִם אֲנָשִׁי הָאֲמִת הַצּוֹדִקִים (בְּכָל מַעֲשֵׂיהֶם).
120. אֲסוּר לְתוֹשְׁבֵי מְדִינָה וְתוֹשְׁבֵי הַמִּדְבָּר מִסְבִּיב לָהֶם שֶׁלֹּא לְהִצְטִרֵּף אֶל שְׁלִיחַ אֱלֹהָ (מוֹחַמַד), וְלְהַעֲדִיף אֶת נִפְשׁוֹתֵיהֶם עַל נִפְשׁוֹ, מִשּׁוּם שֶׁלֹּא יִפְגַּע

1. שלושת האנשים הם: כעב בן מאלכ, והלאל בן אומייה, ומורארה בן רביעה.

בָּהֶם צָמָא, עֲיִפּוֹת, חֶסֶר מְזוֹן בְּשָׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, וְכֵן לֹא יִדְרְכוּ בְּמָקוֹם
אֲשֶׁר יִרְגִּיזוּ אֶת הַכּוֹפְרִים, וְלֹא יִפְגְּעוּ בְּאוֹיֵב אִיזוֹ פְּגִיעָה כָּל שְׁהִיא, אֲלֹא
שְׂיִרְשֻׁם לְזִכְוֹתָם מַעֲשֶׂה טוֹב, כִּי הוּא לֹא יִקְפַח שָׂכָר עוֹשֵׂי הַטּוֹב,

121. כָּל הוֹצָאָה שְׂיוֹצִיאוֹ אִם גְּדוּלָה אוֹ קִטְנָה, אוֹ כָּל וְאִדִּי שְׂיִחְצוֹ, יִפְתָּב לָהֶם
(כְּמַעֲשֶׂה טוֹב), עַל מִנַּת שְׂאֵלָה יִגְמַל לָהֶם הַגְּמוּל הַטּוֹב בְּיוֹתֵר.

122. אֵין חוֹבָה עַל כָּל הַמַּאֲמִינִים לְצִאת לְמַלְחָמָה בְּאוֹיֵב, דִּי בְּחֶלֶק מִכָּל
קְבוּצָה לְצִאת, לְמַעַן אֵלֶּה שֶׁלֹּא נִצְאוּ לְלָמְדוֹ אֶת דָּתָם, וְכֹאֲשֶׁר בְּנֵי
קְבוּצָתָם יִחְזְרוּ אֲלֵיהֶם מִהַמְּלָחָמָה לְלָמְדוֹ אוֹתָם מִה שֶׁלָּמְדוֹ בְּהַעֲדָרָם
(מִהַנְּבִיא), לְמַעַן שְׂיִהְיוּ זִהְרִים.

קטע 16

123. הִזִּי הַמַּאֲמִינִים! הִלַּחֲמוּ בַּכּוֹפְרִים הַשּׁוֹכְנִים קְרוֹב לָכֶם, וְהָיוּ קְשׁוּחִים
אֲתָם, וּדְעוּ כִּי אֵלֶּה עִם הִירָאִים.

124. וְכֹאֲשֶׁר סוּרָה יוֹרְדַת מִן הַשָּׁמַיִם, אֲחָדִים מֵהֶם (הַצְּבוּעִים) אוֹמְרִים
(בְּלַעַג), לָמִי מָכֶם סוּרָה זֹאת הוֹסִיפָה אֲמוּנָה? אַכֵּן לְמַאֲמִינִים הוֹסִיפָה
אֲמוּנָה, וְהֵם (הַמַּאֲמִינִים) שְׂמַחִים בָּמָה שְׂאֵלָה נָתַן לָהֶם מִהַאֲמוּנָה.

125. אֲדָּ לֵאמֹר שְׁנֵשׁ מַחְלָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם (הַצְּבוּעִים) הוֹסִיפָה טְמָאָה עַל טְמָאָתָם,
וּמִתְּנוּ בַּעֲדָם כּוֹפְרִים.¹

126. הֲלֹא יִרְאוּ (הַצְּבוּעִים) שֶׁהֵם נִבְחֲנוּ בְּכָל שָׁנָה פַּעַם אוֹ פַּעַמִּים? אֲדָּ הֵם אֵינָם
חוֹזְרִים בַּתְּשׁוּבָה וְלֹא נִזְכָּרִים.

127. וְכֹאֲשֶׁר יוֹרְדַת סוּרָה מִן הַשָּׁמַיִם, הֵם (הַצְּבוּעִים) מִבִּיטִים אֶחָד בְּשָׁנִי
(וְאוֹמְרִים), הֲאִם מִיִּשְׁהוּ רֹאֶה אֲתָכֶם? וְאַחֵר כֶּךָ יִסְתַּלְקוּ (אִם מְרַגְּשִׁים
שֶׁלֹּא שָׂמִים לֵב לָהֶם). אֵלֶּה הִטָּה אֶת לִבּוֹתֵיהֶם (מִן הַאֲמוּנָה), וְהֵם
אֲנָשִׁים חֲסָרֵי בִינָה.²

128. כִּבְּרָ בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ מִקְרַבְכֶּם,³ שֶׁפּוֹאֵב לוֹ כָּל צָרָה שֶׁתִּפְּגַע בָּכֶם, וְדוֹאֵג
לָכֶם, וּמִתְנַחֵס לְמַאֲמִינִים בְּחֶמְלָה וְרַחֲמִים,⁴

129. אֲדָּ אִם יִתְרַחֲקוּ מִמֶּךָ (הַשְּׁלִיחַ), אָמֹר, דִּינִי בְּאֵלֶּה, שְׂאִין אֵלֶּה זוּלָתוֹ,
עָלִיו סִמְכָתִי וְהוּא רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת הַעֲצוֹם.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 82 ; וסורת פוצלת 41 : 44.

2. ר' סורת אל-מודת' 74 : 49 - 51 ; סורת אל-מעארג' 70 : 36 - 37 ; וסורת אצ-צ' 61 : 5.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 129 ; וסורת אאל עמראן 3 : 164.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 215 - 217.

10

סִוְרַת יוֹנוֹס

יוֹנָה

סורה זו קיבלה את שמה «יונוס, יוֹנָה» משום שבה לבד
נזכר ספור עמו של ינוס שהאמינו אחרי שאיים עליהם
יונוס בעונש כבד,
לכן אללה שלח להם. הספור הזה נזכר בקוראן במקומות
אחרים. ר' פ' 98, וסורת אל-אנביא' 21 : 87 - 88, וסורת
אז-צאפאת 37 : 139 - 148.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אסרא' 17, ופסוקיה מאה
ותשעה. קיבלה את שמה «יוֹנָה» מפסוק תשעים ושמונה.

סורת יונס 10

בִּשְׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהִרְחוּם

קטע 1

1. א. ל. ר. ¹

אֵלֶּה הֵם אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַחֲכָם (הַקּוֹרְאָה),

2. הָאֵם זֶה דָּבָר מוֹזֵר בְּעֵינֵי אַנְשִׁים כִּי הִשְׁרִינוּ אֶל אִישׁ מִקֶּרֶבָם (מוֹחֲמָד),²
וְצוּינוּ לוֹ, הִזְהָר אֶת בְּנֵי הָאָדָם (שֶׁעוֹד לֹא הֵאֱמִינוּ), וּבִשְׂר לְמַאֲמִינִים שֶׁיֵּשׁ
לָהֶם גְּמוּל טוֹב אֲצֶל רַבּוֹנָם.³ אַךְ הַכּוֹפְרִים אֲמָרוּ, זֶהוּ מִכְשָׁף בְּרוּר.

3. רַבּוֹנָכֶם הוּא אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשֵׁשֶׁה יָמִים,
וּלְאַחֵר מִכֵּן עָלָה עַל פֶּס הַמַּלְכוּת, מְנַהֵל אֶת עֲנִינֵי הַבְּרִיּוֹת לְבַדּוֹ,⁴ וְאִין
מִמְלִיץ שֶׁמֶתֶר לוֹ לְהַמְלִיץ בְּפָנָיו עַל מִישָׁהוּ בְּלִי הַסִּפְמָתוֹ.⁵ זֶהוּ אֱלֹהֵה
רַבּוֹנָכֶם שֶׁעֲלֵיכֶם לְעַבְדּוֹ. הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?⁶

4. כָּלְכֶם תִּחַזְרוּ אֵלָיו (בְּיוֹם הַדִּין), זֶה הַבְּטָחָה אֱמֵתִית שֶׁל אֱלֹהֵה, הוּא בּוֹרָא
אֶת בְּנֵי הָאָדָם בְּרָאשִׁית, (וְאַחֵר שְׁמִית אוֹתָם) הוּא יִבְרָא אוֹתָם שְׁנִית,⁷
לְמַעַן יִגְמַל לְמַאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב בְּצַדִּק, וְלַכּוֹפְרִים יִתֵּן כְּעֹנֶשׁ מִשְׁקָה
רוֹתַח וְעֹנֶשׁ מִכְאִיב עַל כְּפִירְתָּם.⁸

5. הוּא שֶׁעָשָׂה אֶת הַשָּׁמַיִם כְּמִקּוֹר שֶׁל אוֹר וְאֶת הַיָּרֵחַ כְּאוֹרָה וְקָבַע לוֹ
מַסְלּוּלִים, לְמַעַן תִּדְעוּ אֶת מִנֵּן הַיָּמִים וְחִשְׁבוּן הַחֲדָשִׁים וְהַשָּׁנִים,⁹ וְהוּא
בָּרָא אֶת כָּל זֶה בְּאֵמֶת וּלְמַעַן שִׁיבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.¹⁰

6. הִנֵּה בְּחִלּוֹף הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם וּבְאֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהֵה בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ אוֹתוֹת
לְאֲנָשִׁים יִרְאִים.¹¹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 63 ; סורת צאד 38 : 5 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.

3. ר' סורת אל-כהף 18 : 2 - 3.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 59 ; סורת הוד 11 : 6 ; וסורת סבא' 34 : 3.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 255 ; סורת סבא' 34 : 23 ; וסורת אנ-נג'ים 53 : 26.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116 ; וסורת אז-זוח'רף 43 : 87.

7. ר' סורת אר-רום 30 : 27.

8. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 42 - 43 ; סורת צאד 38 : 57 - 58 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 43 - 44.

9. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96 ; וסורת יא. סין 36 : 40.

10. ר' סורת אל-אעראף 7 : 5.

11. ר' סורת יונס 10 : 101 ; סורת יוסוף 12 : 105 ; וסורת סבא' 34 : 95.

7. אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם חוֹשְׁבִים לַפֶּגֶשׁ אוֹתָנוּ, וְהֵם שְׂמֵחִים בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וּבְטָחוֹ בָּהֶם, וְשִׂכְחוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ,
8. מֵעוֹנָם שֶׁל אֵלֶּה הָאֵשׁ כְּעֹנֶשׁ עַל מַה שֶּׁעָשׂוּ (מִהַמַּעֲשִׂים הָרָעִים),
9. אוֹלָם אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, רַבּוֹנָם יִדְרִיף אוֹתָם לְמַעַן אֲמוּנָתָם, (וַיִּכְנִיסֶם אֶל גֶּן עֵדֶן), אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם,
10. תִּפְלָתָם בְּגֶן עֵדֶן, «הַשְׁבַּח לַךְ אֱלֹהֵהּ», וּבִרְכָתָם בִּיְנֵיהֶם, «שְׁלוֹם»,¹ וְסִיּוּם תִּפְלָתָם, «הַשְׁבַּח לְאֱלֹהֵה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים».²

קטע 2

11. לוֹ הַחִישׁ אֱלֹהֵה אֶת הָרָעָה לִבְנֵי אָדָם כְּשֶׁהֵם מְבַקְשִׁים אוֹתָהּ כְּמוֹ שֶׁהוּא מַחִישׁ אֶת הַטוֹב כְּשֶׁמְבַקְשִׁים אוֹתוֹ, כְּכֹר סוֹפֶם בָּא אֲלֵיהֶם,³ אַבְל אֲנַחְנוּ מְנִיחִים לְאֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם מְקוּיִם לְהַפֶּגֶשׁ עִמָּנוּ (בַּיּוֹם הַדִּין) לְתַעוֹת בְּעוֹרֹנָם.
12. וְכַאֲשֶׁר צָרָה פּוֹגַעַת בְּאָדָם, הוּא יִקְרָא לָנוּ בְּשִׂכְיָהּ עַל צָדוֹ, אוֹ בִישִׁיבָהּ, אוֹ בַעֲמִידָהּ,⁴ וְכַשְּׁנָסִיר אֶת הַצָּרָה מֵעָלָיו, הוּא מִתְנַהֵג כְּאִלוֹ לֹא קָרָא אֲלֵינוּ לַעֲזֹר לוֹ לְהַסִּיר צָרָה שֶׁפָּגְעָה בּוֹ, כִּדְ נִרְאָה כִּי טוֹב בְּעֵינֵי הַמְשֻׁחָתִים הָרַע שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
13. וְכִבֵּר הַשְׂמֵדָנוּ אֶת הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיכֶם כְּשֶׁהֵם עָשְׂקוּ, לְמִרוֹת שְׂשִׁלִּיחֵיהֶם הַבִּיאוּ אֲלֵיהֶם אוֹתוֹת וּבְהִירִים, אִךְ הֵם לֹא הֶאֱמִינוּ, כִּדְ נַעֲנִישׁ אֶת הַחוֹטָאִים.
14. וְאִזְ עָשִׂינוּ אֶתְכֶם כְּיוֹרְשֵׁיהֶם בְּאַרְץ, לְמַעַן נִרְאָה כִּיצַד תִּתְנַהֲגוּ.
15. וּבְהִקְרָא לִפְנֵיהֶם אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּהִירִים, אֲמָרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בַּפְּגִישָׁה עִמָּנוּ (בַּיּוֹם הַדִּין), הִבֵּא קוֹרְאָן אַחֵר מִזֶּה אוֹ הַמִּירוֹחוֹ. אָמַר, אֵין בִּיכְלָתִי לְהַמִּיר אוֹתוֹ עַל דַּעַת עֲצָמִי. אֲנִי אֶתְנַהֵג לְפִי מַה שֶׁהִשְׁרָה לִי, וְאֲנִי יִרָא אִם לֹא אֲצִיֵּת לְרַבּוֹנִי אֲקַבֵּל אֶת הָעֹנֶשׁ שֶׁל יוֹם עֲצוּם (יוֹם הַדִּין).
16. אָמַר, לוֹ רָצָה אֱלֹהֵה, לֹא קָרָאתִי אוֹתוֹ (הַקוֹרְאָן) לִפְנֵיכֶם, וְהוּא לֹא הִבִּיא אוֹתוֹ לִידִיעַתְכֶם, וְכִבֵּר שְׁהִיתִי בִּינֵיכֶם חֶלֶק גָּדוֹל מִחַיֵּי לִפְנֵינוּ,⁵ הָאֵם לֹא תִבְיֵנוּ?

1. ר' סורת אר-רעד 13: 23 - 24; סורת אל-אחזאב 33: 44; סורת יא. סין 36: 58; וסורת אל-ואקעה 25: 26.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 1; וסורת אל-כהף 18: 2 - 3.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 11.

4. ר' סורת פוצלת 41: 51.

5. הנביא מוחמד קבל ההשראה הראשונה כשהוא היה בן ארבעים שנה.

17. ומי חוטא יותר ממי שבִּדְּהָ שְׁקָרִים עַל אֱלֹהָ אוֹ מִכְחִישׁ אֶת אוֹתוֹתָיו? הַפּוֹשְׁעִים לֹא יִצְלִיחוּ,¹
18. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) עוֹבְדִים מִבִּלְעָדִי אֱלֹהָ (אֱלִילִים) אֲשֶׁר לֹא יִזְקוּ לָהֶם אוֹ יוֹעִילוּ לָהֶם, וְאוֹמְרִים, אֵלֶּה יִמְלִיצוּ עָלֵינוּ בְּפָנֵי אֱלֹהָ. אָמַר, הֲאִם אַתֶּם מוֹדִיעִים לְאֱלֹהָ מָה שֶׁהוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ? יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה שְׁמוֹ מֵעַל הַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ!
19. בְּנֵי אָדָם בָּלִם הָיוּ מֵאַמִּינִים בְּדַת אַחַת, וְאִזּוֹ נִחְלָקוּ בֵּינֵיהֶם (אֲחָדִים כְּפָרוּ וְאֲחָדִים נִשְׁאָרוּ מֵאַמִּינִים בְּאֱלֹהָ), וְלוֹלֵא הַחֲלָטָה קוֹדֶמֶת שֶׁל רְבוּנָה, הִזָּה נִשְׁפָּט בֵּינֵיהֶם אוֹדוֹת מָה שֶׁנִּחְלָקוּ בּוֹ.
20. הֵם אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹהֵינוּ (הַנְּבִיא) אוֹת (מוֹחָשִׁי) מִרְבוּנוֹ? אָמַר, הַנִּסְתֵּר הוּא רַק בְּיַד אֱלֹהָ, חֲכוּ (לְהַחֲלִטֵת אֱלֹהָ), גַּם אֲנִי אַחֲפָה עִמָּכֶם.²

קטע 3

21. וְכַאֲשֶׁר נַעֲנִיק לְבָנֵי אָדָם (הַפְּגָנִיִּים) רַחֲמִים אַחֲרֵי צָרָה אֲשֶׁר פָּגְעָה בָּהֶם, וְזָמְמוּ מִזְמָה נֶגֶד אוֹתוֹתָיו. אָמַר, אֱלֹהָ מְהִיר יוֹתֵר בְּמִזְמוֹתָיו נִגְדָּכֶם, אֲכֹן שְׁלִיחִינוּ (הַמְּלָאָכִים) יִכְתְּבוּ אֶת אֲשֶׁר תִּזְמוּ.³
22. הוּא הַמְּסִיעַ אֶתְכֶם בִּיבֻשָׁה וּבֵיָם, וְלִפְעָמִים קוֹרֶה כְּשֶׁאַתֶּם נִמְצָאִים בַּסְּפִינּוֹת הַשְּׁטוֹת עִם רוּחַ טוֹבָה וְהִיִּיתֶם שְׂמֵחִים בָּהּ, וְהִנֵּה תִּבּוֹא עֲלֵיהֶן רוּחַ סַעֲרָה וְהַגְלִים יַעֲלוּ אֵלֵיהֶם מִכָּל עֶבֶר וְחָשְׁבוּ כִּי הֵם הוֹלְכִים לְאֲבוֹד, הַתְּפַלְּלוּ אֶל אֱלֹהָ בְּמִסִּירוֹת אֲמִתִּיּוֹת, אִם תִּצְלִיל אוֹתָנוּ מִהַצָּרָה הַזֹּאת נִהְיָה מוֹדִים לָךְ עַל חֲסִדְךָ,⁴
23. וְאוֹלָם לְאַחַר שֶׁהִצִּיל אוֹתָם, הִנֵּה הֵם הַתְּחִילוּ לַעֲשׂוֹת עוֹל בְּאָרֶץ בְּלֹא צֶדֶק. הוּי הָאֲנָשִׁים! תוֹצֵאֶת הָעוֹל שֶׁלְכֶם תַּחֲוֹל עֲלֵיכֶם (בַּיּוֹם הַדִּין), מָה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים זֶה רַק תַּעֲנוּג שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וּלְבִסּוֹף תַּחֲזֹרוּ אֵלֵינוּ, וְאִזּוֹ נוֹדִיעַ לְכֶם מָה שֶׁעֲשִׂיתֶם.
24. חַיִּי הָעוֹלָם הַזֶּה מְשַׁלֵּם לַמִּים אֲשֶׁר אֲנִיחֵנוּ מוֹרִידִים מִן הַשָּׁמַיִם, וְיִשְׁקוּ אֶת צֶמַח הָאָרֶץ, אֲשֶׁר יִהְיֶה לְמֵאֻכַּל הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה. וְכַאֲשֶׁר הָאָרֶץ מִתְקַשֶּׁטֶת בְּגוֹנֵי הַצִּמְחִים, וְיוֹשְׁבֵיהָ חָשְׁבוּ שֶׁהֵם שׁוֹלְטִים עָלֶיהָ, וְאִזּוֹ בָּאָה

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 21, ופ' 93.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 10 - 11; סורת אל-אסרא' 17: 59; סורת ינוס 10: 96 - 97; סורת אל-אנעאם 6: 7; סורת אל-חג'ר 15: 14 - 15; וסורת אט-טור 52: 44.

3. ר' סורת ינוס 10: 12.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17: 17.

- פִּקְדָתֵנוּ (לְהַשְׁמִיד אוֹתָהּ) בְּחֹשֶׁכֶת הַלַּיְלָה אוֹ לְאוֹר הַיּוֹם, וְנִהְפָּכָה לְשִׁדָּה אַחֵר קָצִיר, כָּאֵלוּ מַעֲוָלָם לֹא צָמְחָה. כִּי נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאַנְשֵׁים בְּעָלֵי מִחְשָׁבָה.¹
25. אֵלֶּלָה מִזְמִין אֶל מַעֲוֹן הַשָּׁלוֹם (וְגו' עֵדוּ), וּמִדְרִיךְ אֶת מִישָׁהוּ רוֹצֶה בְּדִרְךָ הַיָּשָׁר.
26. (אֵלֶּלָה מַעֲנִיק אֶת) הַטּוֹב (וְגו' עֵדוּ) לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב (בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְעוֹד יוֹתֵר,² וְאֶת פְּנִיָּהֶם לֹא יִכְסֶּה אֲבָק וְלֹא הַשְׁפָּלָה, אֵלָּה הֵם אֲנָשֵׁי הַגֶּן אֲשֶׁר יִשְׁאַרוּ בּוֹ לְנֶצַח,
27. וְלֹאֵלָה אֲשֶׁר עָשׂוּ מַעֲשִׂים רָעִים הֶעֱנֵשׁ עַל רָעָה רָעָה כְּמוֹתֶיהָ, וְהַשְׁפָּלָה תִּכְסֶּה אֶת פְּנִיָּהֶם,³ וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִגֵּן מִפְּנֵי אֵלֶּלָה, וּפְנִיָּהֶם כָּאֵלוּ כִּסּוּ בְּקִטְעֵי לִיל אֶפֶל, אֵלָּה אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ אֲשֶׁר יִשְׁאַרוּ בָּהּ לְנֶצַח.
28. בְּיוֹם (יּוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר נֶאֱסָף אוֹתָם יַחְדָּו,⁴ נֹאמַר לְפָנֵינוּ, עֲמְדוּ בְּמִקוֹמְכֶם אַתֶּם וְשִׁתְּפִיכֶם (שְׁשִׁתְּפִתֶם עִם אֵלֶּלָה)!⁵ וְנִפְרִיד בֵּינֵיהֶם,⁶ וְהַשְׁתַּפִּים (הָאֵלִילִים שֶׁעָבְדוּ) יֹאמְרוּ, לֹא אוֹתֵנוּ עָבַדְתֶּם,⁷
29. דֵּי בְּאֵלֶּלָה לְעַד בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם, אָכֵן לֹא שָׁמְנוּ לָב כִּי עָבַדְתֶּם אוֹתֵנוּ,
30. וְאִזּוֹ תִשְׁפֹּט כָּל נֶפֶשׁ לְפִי מַעֲשֵׂיהָ הַקּוֹדְמִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה), וְאַחֵר יוֹחֲזְרוּ אֶל אֵלֶּלָה, אֲדוֹנֵם הָאֲמִתִּי, וְיִתְרַחֲקוּ מֵהֶם הָאֵלִילִים שֶׁבָּדוּ.⁸

קטע 4

31. אָמַר, מִי מִפְּרִגְס אֶתְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם וּמִן הָאָרֶץ?⁹ וּמִי נָתַן לָכֶם אֶת הַשְׁמִיעָה וְאֶת הָרְאִיָּה?¹⁰ וּמִי מוֹצִיא אֶת הַחַי מִן הַמֵּת וְאֶת הַמֵּת מִן הַחַי?¹¹ וּמִי מְנַהֵל אֶת הָעֵנָנִים (בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ)?¹² הֵם יֹאמְרוּ, אֵלֶּלָה. אָמַר, לָכֵן, לָמָּה לֹא תִירָאוּ אוֹתוֹ?

1. ר' סורת הוד 11: 94 - 95; סורת אל-כהן 18: 45; סורת אז-זומר 39: 21; וסורת אל-חדיד 57: 20.
 2. ועוד יותר: להביט אל הפנים של אלה בגן עדן. ר' סורת קאף 50: 35.
 3. ר' סורת אאל עמראם 3: 106 - 107; סורת אבראהים 14: 42 - 44; סורת אש-שורא 42: 45; סורת אל-קיאמה 75: 10 - 12; וסורת עבס 80: 38 - 42.
 4. ר' סורת אל-כהן 18: 47.
 5. ר' סורת יא. סין 36: 59.
 6. ר' סורת אר-רום 30: 14, ופ' 43.
 7. ר' סורת מרים 19: 82; וסורת אל-אחאף 46: 5 - 6.
 8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 13 - 14; סורת אט-טלאק 86: 9; וסורת אל-קיאמה 75: 13.
 9. ר' סורת עבס 80: 27 - 31; וסורת אל-מולכ 67: 21.
 10. ר' סורת אל-אנעאם 6: 46; וסורת אל-מולכ 67: 23.
 11. ר' סורת אאל עמראן 3: 27.
 12. ר' סורת אר-רחמאן 55: 29.

32. וְאָמַר, זֶהוּ אֵלֶּלָה רְבוּנְכֶם הָאֻמָּתִי. וְאִין דְּבַר זִילְת הָאֻמָּת חוּץ מִהִתְעִיָּה. לָכֵן, כִּי־צַד אֶתֶם סוֹטִים מַעְבֻּדְתּוֹ?
33. וְלָכֵן רְבוּנְךָ פֶּסֶק וּבְצֶדֶק כִּי פוֹרְקִי עַל שָׁמַיִם לֹא גִאֲמִינוּ.¹
34. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ בֵּין הַשְּׁתַּפִּים שְׁלָכֶם (אֵלִילִיכֶם) מִי שְׂיֻכַּל לְהִתְחִיל אֶת הַבְּרִיאָה וְאֵז יַחְזִירֶם אֵלָיו? אָמַר, אֵלֶּלָה יִתְחִיל אֶת הַבְּרִיאָה וְאַחֵר כֶּד (יִמְיָתֶם וְיַחְיָה אוֹתָם) יַחְזִירֶם אֵלָיו (בְּיוֹם תַּחֲיַת הַמֵּתִים), וְכִי־צַד תִּסְטוּ מִדְּרֶךְ הָאֻמָּת אֶל דְּרֶךְ הִתְעִיָּה?
35. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ בֵּין הַשְּׁתַּפִּים שְׁלָכֶם מִי שְׂיֻכַּל לְהַדְרִיךְ אֶל הָאֻמָּת? אָמַר, רַק אֵלֶּלָה מִדְּרֶךְ אֶל הָאֻמָּת. לָכֵן מִי שֶׁמִּדְּרֶךְ אֶל הָאֻמָּת רָאוּי מְכַל שְׂיֻאֲמִינוּ בּוֹ, וְלֹא זֶה שְׂאִינוּ מִדְּרֶךְ וְהוּא זָקוּק לְהַדְרֶכָּה.² מַה קָּרָה לָכֶם, כִּי־צַד אֶתֶם שׁוֹפְטִים?
36. מַרְבִּיתֶם הוֹלְכִים אַחֲרֵי כָזָב, וְאוֹלֵם הַכָּזָב לֹא יוֹעִיל בְּפָנֵי הָאֻמָּת בְּמֵאוּמָּה. אָכֵן יוֹדֵעַ אֵלֶּלָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
37. אִי אֶפְשָׁר לְהַבִּיא אֶת הַקּוֹרְאָן מְכַל מְכַל שֶׁהוּא מְלַבֵּד אֵלֶּלָה, כִּי אֵלֶּלָה הוֹרִיד אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם לְאֶשֶׁר אֶת הַסְּפָרִים שֶׁקִּדְּמוּ לוֹ (הַתּוֹרָה וְהַאֲנִי' יל'), וְיֵשׁ בּוֹ הַבְּהִירָה לְמַה שֶׁהוֹרֵד בְּסְפָרִים שֶׁקִּדְּמוּ לוֹ, אִין סֶפֶק בּוֹ שֶׁהוּא מַעֵם רְבוֹן הַעוֹלָמִים.
38. וְאֵם יֵאמְרוּ, הוּא (מוֹחַמֵּד) הַמְצִיא אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). אָמַר, הִבִּיאוּ סוּרָה אַחַת דּוֹקָה לוֹ, וְהִזְמִינוּ (לְעִזְרָתְכֶם) כָּל מִי שְׂאֵתֶם יְכוּלִים מְלַבֵּד אֵלֶּלָה, אִם בְּאֻמָּת אֶתֶם צוֹדְקִים.³
39. וְאוֹלֵם הֵם הַכְּחִישׁוּ (אֶת הַקּוֹרְאָן) לְפָנֵי שֶׁהִבִּינוּ אֶת תַּכְנֵנוּ וְלֹא יָדְעוּ אֶת פֶּשֶׁרוֹ. כְּמוֹ כֵּן הַכְּחִישׁוּ (אֶת סְפָרֵיהֶם) אֵלֶּה שֶׁהָיוּ לְפָנֵיהֶם, וְרָאָה מַה הָיָה סוֹפֶם שֶׁל הַכּוֹפְרִים.
40. וְיֵשׁ כְּאֵלֶּה מְבִינֵיהֶם (בְּנֵי הָעָם שֶׁל הַנְּבִיא) שֶׁהִאֲמִינוּ בּוֹ (בְּקוֹרְאָן), וְיֵשׁ כְּאֵלֶּה מְבִינֵיהֶם שֶׁלֹּא הִאֲמִינוּ בּוֹ. רְבוּנְךָ יוֹדֵעַ טוֹב אֶת הַמְּשַׁחֲיָתִים.

קטע 5

41. אִם שָׁלְלוּ אֶת דְּבָרֶיךָ. אָמַר, לִי מַעֲשֵׂי וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם, אֶתֶם אֵינְכֶם אַחֲרָאִים לְמַה שְּׂאֲנִי עוֹשֶׂה וְאֲנִי לֹא אַחֲרָאִי לְמַה שְּׂאֵתֶם עוֹשִׂים.⁴

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 71.

2. ר' סורת מרים 19 : 42; וסורת אצ-צאפאת 37 : 95 - 96.

3. ר' סורת אל-בקהר 2 : 24; סורת אל-אסרא' 17 : 88; וסורת הוד 11 : 13.

4. ר' סורת אל-מומתחנה 60 : 4; וסורת אל-כאפרון 109 : 106.

42. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה מִבְּנֵיהֶם שָׁהָם שׁוֹמְעִים אוֹתָד, (אָדָּ לֹא מִבְּנִים מֵה שְׁאֵתָה אוֹמֵר), אוֹלָם הַתּוֹכֵל לְהַשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים עַל אֵף שָׁהָם לֹא גִבִּינוּ?
43. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה מִבְּנֵיהֶם שָׁהָם מִסְתַּכְלִים בָּדָ (אָדָּ לֹא רוֹאִים אֶת סִימָנִי הַנְּבוּאָה שְׁאֵלָה נֶתַן לָדָ), אוֹלָם הַתּוֹכֵל לְהַדְרִיף אֶת הָעוֹרִים עַל אֵף שָׁהָם אֵינָם רוֹאִים?¹
44. אֵלֶּלֶה אֵינוֹ מְקַפֵּחַ אֶת בְּנֵי אָדָם מֵאוֹמָה, אָדָּ הֵם מְקַפְּחִים אֶת עַצְמָם.
45. וּבָיִים שְׁנֵאֶסֶף אוֹתָם (כָּל בְּנֵי אָדָם) יִרְגִּישׁוּ כְּאֵלוֹ שָׁהוּ (בְּעוֹלָם) רַק שְׁעָה אַחַת,² וַיִּכְרִיזוּ זֶה אֶת זֶה (לְזִמּוֹן קֶצֶר מֵאוֹד). אֵלֶּה שְׁלֹא הָאֵמִינוּ בַּפְּגִישַׁת אֵלֶּלֶה בְּסִידוֹ וְלֹא יִהְיוּ מְדַרְכִּים.
46. אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהַרְאוֹת לָדָ (הַנְּבִיא) חֵלֶק מִן הָעֲנֵשׁ שֶׁהוֹעֲדָנוּ לָהֶם בְּחַיִּים, אוֹ תַּמּוּת לִפְנֵי (בּוֹאוֹ שֶׁל הָעֲנֵשׁ). לְבִסּוֹף יוֹחֲזִרוּ אֵלֵינוּ, אַחֵר אֵלֶּלֶה יִהְיֶה עַד לְאַשֵּׁר יַעֲשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה).
47. לְכָל אֶמָּה שֶׁקֹּדֶמָה שָׁלַחְנוּ שְׁלִיחַ, וְלֵאחֵר בּוֹא שְׁלִיחַם, יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם (בַּיּוֹם הַדִּין) בְּצִדָּק וְלֹא יִקְפָּחוּ.³
48. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, מִתִּי יָבוֹא הָאִיוֹם הַזֶּה (יוֹם הַדִּין) אִם בְּאֵמַת אֲתָם צוֹדִיקִים (בְּאִיוֹם שְׁלָכָם)?⁴
49. אָמֵר, אֵין בִּיכְלָתִי לַעֲזֹר לַעֲצָמִי, לְהַסִּיר רָעָה מֵעַצְמִי אוֹ לְהַבִּיא טוֹבָה לַעֲצָמִי בְּלִי רָצוֹן שֶׁל אֵלֶּלֶה. לְכָל אֶמָּה נִקְבַּע סוֹף, וְכִשְׁיִגִיעַ זְמַנָּם (לְמוּת) לֹא יוֹכְלוּ לְדַחוּתוֹ אֵף בְּשַׁעָה וְלֹא לְהַקְדִּימוֹ.⁵
50. אָמֵר, אֵידָ אֲתָם מִרְגִּישִׁים אִם יָבוֹא אֲלֵיכֶם עֲנֵשׁוֹ בְּשִׁכְבְּכֶם לַיְלָה אוֹ בַּיּוֹם? וַיֵּמָה הַכּוֹפְרִים רוֹצִים בָּזָה שָׁהָם מִבְּקָשִׁים לְהַחִישׁוֹ?
51. וְכַאֲשֶׁר (יוֹם הַדִּין) יִגִיעַ תֵּאֱמִינוּ בּוֹ? כַּעַת אֲתָם מֵאֲמִינִים בּוֹ? לְמִרוֹת שְׁדָרְשֶׁתֶם לְהַחִישׁוֹ?⁶
52. וְאֵז נֵאֱמָר לְכּוֹפְרִים, טַעְמוֹ אִפּוֹא אֶת הָעֲנֵשׁ הַנֶּחָחִי, הָאֵם אֵין זֶה הָעֲנֵשׁ הַרְאוֹי לָרַע שֶׁעָשִׂיתֶם (בְּעוֹלָם)?⁷

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 41 - 42.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 102 - 104 ; סורת אל-מואמנון 23 : 112 - 114 ; סורת אר-רום 30 : 55 - 56 ;

סורת אנ-נאזעאת 79 : 46.

3. ר' סורת אז-זומר 39 : 69.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 18.

5. ר' סורת אל-מוטאפקון 63 : 11.

6. ר' סורת אס-סגידה 32 : 12 ; וסורת עיאפר 40 : 84 - 85.

7. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 16.

53. הכופרים מבקשים ממך ידיעה עליו, האם הוא אמת? אמר, כן, ברבונני! אמת הוא, ואתם לא תוכלו להמלט (מהענש של אלה).¹

קטע 6

54. ולו יהיה לכל נפש כופרת כל הון העולם תהיה מוכנה לשלמו כפדיון עבור עצמה.² וכאשר יראו את הענש ירגישו חרטה עמקה, ואז ישפט ביניהם משפט צדק והם לא יעשקו.

55. לאלה כל אשר בשמים ובארץ. והבטחת אלה אמת היא, ואולם מרביתם (הכופרים) לא יודעים.

56. הוא (אלה) יחיה וימית ואליו תחזרו (ביום תחית המתים).

57. הוי בני אדם! כבר באה לכם דרשה (הקוראן) מרבונכם, ובה רפוי למחלות הלבלבות, והדרכה, ורחמים למאמינים.³

58. אמר, (הקוראן) שבא אליכם) בחסד של אלה וברחמיו, בזאת ישמחו, כי הוא טוב יותר מכל ההון אשר יאספו.

59. אמר, מה אתם חושבים על המזון שאלה יצר לכם, אולם אתם עשיתם חלק ממנו אסור וחלק מתר? אמר, האם אלה הרשה לכם לעשות כן, או תבדו על אלה כזב?⁴

60. ומה דעתם של אלה הבוידים על אלה הכזב (כי יקרה) ביום תחית המתים! אלה מעניק חסד לבני אדם, אך מרביתם אינם מכירים תודה לאלה.

קטע 7

61. אין דבר שתעסק בו, או קריאה שתקרא בקוראן, או כל מעשה שתעשו, מבלי שנהיה עדים לו כשתתחילו לעסק בו, אין דבר שייחבא מרבונך ולו כמשקל גרעין, בארץ או בשמים, או מה שקטן או גדול ממנו, והכל נרשם בפנקס רשום ברור.⁵

62. המקרבים לאלה לא יהיה עליהם פחד ולא גיון,

63. אלה אשר האמינו וייראו אלה,

1. ר' סורת יא. סין 36 : 82 ; סורת סבא' 34 : 3 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 7.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 36.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 82 ; וסורת פוצלת 41 : 44.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 136.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 28, ופ' 59 ; סורת הוד 11 : 6 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 213 - 218.

64. לָהֶם הַבְּשׂוּרָה בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אֵין לְשׁוֹנוֹת אֶת דְּבָרֵי אֱלֹלָה, זֶה הוּא הָאִשֶּׁר הִגְדֹּל.
65. אֵל יַעֲצִיבוּ אוֹתָךְ דְּבָרֵיהֶם. הַכּוֹחַ הַעֲצוּם כָּלוּ שִׁיךְ לְאֱלֹלָה, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
66. כָּל אִשֶּׁר בְּשָׂמִים וְאִשֶּׁר בְּאַרְץ שִׁיךְ לְאֱלֹלָה, עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים אֵינָם עוֹבְדִים מִה שֶׁהוּא אֱמֶתִי, הֵם הוֹלְכִים אַחֲרֵי כָזָב, וְהֵם מְשַׁקְרִים אוֹדוֹת מִה שֶׁהֵם מֵיַחֲסִים לְאֱלֹלָה.
67. הוּא (אֱלֹלָה) אִשֶּׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלֵּילָה (חֲשׁוֹךְ) לְמִנוּחַתְכֶם, וְאֶת הַיּוֹם (מֵאִיר) לְמַעַן תִּרְאוּ לְאוֹרִי, וְיֵשׁ בְּכָל זֶה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים שׁוֹמְעִים.
68. הֵם (הַנּוֹצְרִים) אוֹמְרִים, הוֹלִיד אֱלֹלָה וְלָד, לוֹ הִשָּׁבַח! הוּא הַבִּלְתִּי זָקוֹק לְדָבָר, כִּי לוֹ כָּל מִה שֶׁבְּשָׂמִים וּבְאַרְץ, הָאֵם יֵשׁ לָכֶם שְׁלֹטוֹן (הוֹכָחָה) בָּזֶה? הַתֹּאמְרוּ עַל אֱלֹלָה אֶת אִשֶּׁר לֹא תִדְעוּ?¹
69. אָמַר, אֱלֹה הַטּוֹפְלִים שְׁקָרִים עַל אֱלֹלָה לְעוֹלָם לֹא יַצְלִיחוּ.
70. (הַכּוֹפְרִים יִהְיוּ) הַנָּאֵה קֶצֶרָה בְּעוֹלָם הִזָּה, וְאִזּוּ יוֹחֲזִרוּ אֵלֵינוּ, וְנִטְעִימָם אֶת הָעֵנֶשׁ הַחֹזֵק עַל כְּפִירָתָם.

קטע 8

71. סִפֵּר לָהֶם (כּוֹפְרֵי מִכָּה) עַל נוֹחַ כְּשֶׁאָמַר לְבָנָי עֲמוֹ, בְּנֵי עַמִּי! אִם נוֹכַחוֹתִי בְּיָנִיכֶם וְהִזְכַּרְתִּי לָכֶם אֶת אוֹתוֹת אֱלֹלָה קִשּׁוֹת בְּעֵינֵיכֶם? אֲנִי סוֹמֵךְ עַל אֱלֹלָה. הַחֲלִיטוּ בְּיָנִיכֶם מִה יָכוּלִים לַעֲשׂוֹת אִתָּם וְשִׁתְּפִיכֶם אִשֶּׁר צִרְפָתָם לְאֱלֹלָה, וְהִכְרִיזוּ אֶת מִה שֶׁאִתָּם זִמְמִים, וַעֲשׂוּ בִּי מִה שֶׁאִתָּם יָכוּלִים לַעֲשׂוֹת, וְלֹא תִצַּפּוּ לִי,²
72. וְאִם לֹא תִקְבְּלוּ אֶת שְׁלִיחוֹתִי אֵלֵיכֶם, אֲנִי לֹא שְׂאֵלְתִי מִכֶּם שְׁכָר, כִּי שְׁכָרִי מֵאֱלֹלָה, וְצִוִּיתִי לַהֲיוֹת מִן הַמְּסַלְמִים (הַמִּתְמַסְרִים לְאֱלֹלָה).³
73. אֲךֶּה הֵם הִתְנַגְדּוּ לוֹ, וְאֶנְחֲנוּ הַצִּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת כָּל אִשֶּׁר הָיוּ עֲמוֹ בִּתְבָה, וַעֲשִׂינוּ אוֹתָם לְמַחְלִיפִים לְכּוֹפְרִים שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ אִשֶּׁר הִטְבַּעְנוּ. רָאֵה מִה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַמּוֹזְהָרִים.

1. ר' סורת מרים 19 : 88 - 95.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 59 - 64 ; וסורת הוד 11 : 54 - 56.

3. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 131 - 132 ; סורת אל-מֵאִידָה 5 : 44 ; סורת אל-אֲנַעַם 6 : 162 - 163 ; סורת אל-אֲעֵרָאף 7 : 126 ; סורת יוֹנוֹס 10 : 84 ; סורת יוֹסוֹף 12 : 101 ; וסורת אֲנִי-נִמַּל 27 : 44 , ופי' 91.

74. אַחֲרָיו (נוח) שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים¹ לְבִנֵי עֲמִיָּהֶם, וְהֵם הִבִּיאוּ לָהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲדָם הֵם לֹא הֵאֱמִינוּ בְּמָה שֶׁכָּפְרוּ בּוֹ מִקֶּדֶם.² כִּךְ אֲנַחְנוּ אוֹטָמִים אֶת לִבָּבוֹת אֵלֶּה שֶׁחָרְגוּ מִגְּבוּלוֹת אֵלֶּה.³
75. אַחֲרֵיהֶם (השְׁלִיחִים) שְׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא וְהָאֲרוֹן, עִם אוֹתוֹתֵינוּ אֶל פְּרָעָה וְנִכְבְּדִי עִמּוֹ, אֲדָם הֵם הִתְיַחֲרוּ וְהָיוּ אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים וְחוֹטְאִים,
76. וְכַאֲשֶׁר בָּאָה אֵלֵיהֶם הָאֱמֶת מֵאֲתָנִי, אֲמָרוּ, זֶה כְּשׁוֹף בָּרוּר.⁴
77. אֲמָר מוֹסָא, הָאוֹמְרִים אַתֶּם לָאֱמֶת כַּאֲשֶׁר בָּאָה אֵלֵיכֶם, כְּשׁוֹף הוּא זֶה? וְהַמְכַשְּׁפִים לְעוֹלָם לֹא יַצְלִיחוּ.
78. הֵם (פְּרָעָה וְנִכְבְּדִי) אֲמָרוּ לְמוֹסָא, הָאֵם בָּאתְ אֵלֵינוּ לְהַעֲבִירָנוּ מִהַדָּת שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְמַעַן שִׁיחֶה לָכֶם הַשְׁלֵטוֹן בְּאַרְצִי?⁵ וְאֲנַחְנוּ לֹא נֵאֱמִין לָכֶם,
79. וְאִזְּ אֲמָר פְּרָעָה, הִבִּיאוּ אֵלַי כָּל מְכַשֵּׁף אָמֵן.
80. וְכַאֲשֶׁר בָּאוּ הַמְכַשְּׁפִים, אֲמָר לָהֶם מוֹסָא, הַשְׁלִיכוּ אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם רוֹצִים לְהַשְׁלִיךְ!⁶
81. וְכַאֲשֶׁר הַשְׁלִיכוּ (אֶת מִטּוֹתֵיהֶם וְחִבְלֵיהֶם), אֲמָר לָהֶם מוֹסָא, מַה שֶּׁעָשִׂיתֶם הוּא מַעֲשֵׂה כְּשָׁפִים, וְאֵלֶּה יִבְטְלוּ.⁷ אֵלֶּה לֹא יִתְּנוּ לְמַעֲשֵׂה הַמְשֻׁחִיתִים לְהַצְלִיחַ.⁸
82. אֵלֶּה מֵאֲשֶׁר אֶת הָאֱמֶת בְּדַבְּרִי עַל אֵף שִׁנְאת הַפּוֹשְׁעִים.

קִטְעַן 9

83. רַק מַעֲשִׂים מִבְּנֵי עִמּוֹ שֶׁל מוֹסָא הֵאֱמִינוּ בּוֹ, כִּי פָּחְדוּ מִפְּרָעָה וְנִכְבְּדִי לְהַעֲנִיֵּשׁ אוֹתָם. וּפְרָעָה הִתְנַשָּׂא בְּאַרְץ וְעִבֵּר כָּל גְּבוּל בְּכִפְרֵתוֹ.
84. וְאֲמָר מוֹסָא, בְּנֵי עִמִּי! אִם תֵּאֱמִינוּ בְּאֵלֶּה סִמְכוּ עָלַי, אִם אַתֶּם מִתְמַסְרִים לּוֹ?⁹

1. השליחים אחרי נוח הם: הוד; צאלח; אבראהים; לוט; שועיב; ינוס; ואחרים.
 2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 110.
 3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 17.
 4. ר' סורת אנ-נמל 27: 14.
 5. למוסא והארוֹן.
 6. ר' סורת טא. הא 20: 65 - 66.
 7. ר' סורת אל-אעראף 7: 116.
 8. ר' סורת טא. הא 20: 67 - 69.
 9. ר' סורת הוד 11: 123; סורת אז-זומר 39: 36; סורת אל-מולכ 67: 29; סורת אט-טלאק 65: 3; סורת אל-מוזמל 73: 9.

85. הם אָמְרוּ, אָנְחָנוּ סוֹמְכִים עַל אֱלֹהָהּ. רְבוּנָנוּ! אֵל תִּתֵּן לַכּוֹפְרִים לְרָדֹף אוֹתָנוּ וּלְנַצַּח אוֹתָנוּ,
86. וְהַצִּילָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ מִן הַכּוֹפְרִים.
87. וְהִשְׁרָנוּ אֶל מוֹסָא וְאַחִיו (הָאֲרוֹן), הִקִּימוּ לְבָנֵי עַמְּכֶם בְּמִצְרַיִם בְּתֵימָם לְמִקְלֵט בְּשַׁעַת סַכָּנָה, וְלִמְקוֹמוֹת תִּפְלָה, וְקִיְמוּ אֶת הַתִּפְלָה, וּבִשְׂרָר לַמַּאֲמִינִים.
88. וְאָמַר מוֹסָא, רְבוּנָנוּ! אֶתְּהָ הֵעֲנֵקֶתָ לְפָרְעָה וּלְנִכְבְּדִיו רְכוּשׁ וְהוֹן עָצוֹם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה. רְבוּנָנוּ! הֵם מִשְׁתַּמְּשִׁים בּוֹ לְהַתְעוֹת אֲנָשִׁים מִשְׁבִּילֶךָ. רְבוּנָנוּ! הַשְׁמַד אֶת הַזֶּה וְאַטֵּם אֶת לְבוֹתֵיהֶם לְבֵל יֶאֱמִינוּ עַד אֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הָעֲנֹשׁ הַמְכָאִיב.¹
89. אֱלֹהָהּ אָמַר, וְתִפְלֹתְכֶם נִעֲנֶתָה, לָכֵן הִמְשִׁיכוּ לָלֶכֶת בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָהּ, וְלֹא תֵלְכוּ בְּשִׁבִּיל שֶׁל חֲסָרֵי הַדַּעַת.
90. וְכַאֲשֶׁר הִעֲבֵרְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּיָם, וּפָרְעָה וּגְדוּדֵיו רָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם בְּזָדוֹן וְאִיבָה, וְכַאֲשֶׁר עָמַד פָּרְעָה לְטַבֵּעַ, אָמַר, אֲנִי מֵאֲמִין שֶׁאֵין אֱלֹהָהּ זֹלַת הָאֵל שֶׁבְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֲמִינִים בּוֹ, וְאֲנִי מִן הַמִּתְמַסְרִים לוֹ,
91. אֲזִי נֹאֲמַר לוֹ, כָּעַתָּה! וְכִבֵּר מְרֹדֶת מִקֹּדֶם וְהִיִּיתָ מִן הַמִּשְׁחִיתִים,
92. אוֹלָם הַיּוֹם נִצִּיל אוֹתָךְ בְּגוֹפֶךָ לְמַעַן תִּהְיֶה לְאוֹת לְבָאִים אַחֲרֶיךָ. אֲךָ מִרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם שְׂמִים לֵב לְאוֹתוֹתֵינוּ.
93. וְכִבֵּר הוֹשִׁבְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמוֹשָׁב בְּטוֹחַ, וּפְרָנְסָנוּ אוֹתָם בְּמִאֲכָלִים טוֹבִים, וְהֵם לֹא נִחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם אֶלָּא אַחֲרֵי שֶׁהִעֲנִיקָה לָהֶם הַדַּעַת. רְבוּנָךְ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם בְּיוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים בְּמָה שֶׁנִּחְלְקוּ בּוֹ.

קִטְעַן 10

94. אִם יֵשׁ לְךָ סִפְק כָּל שֶׁהוּא בְּנוֹגֵעַ לְמָה שֶׁהוֹרֵד אֱלֹהִים (מִהָעֵנָן הַזֶּה), שְׂאֵל אֶת אֱלֹהֵי הַקּוֹרָאִים אֶת הַסֹּפֵר (הַתּוֹרָה וְהָאֲנָג'יל) לְפָנֶיךָ. כִּבֵּר בָּאָה אֱלֹהִים הָאֲמֵת מִרְבוּנָךְ, לָכֵן, אֵל תִּהְיֶה מִן הַסֹּפְקָנִים,
95. וְאֵל תִּהְיֶה בְּמִכְחִישִׁים אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהָהּ, לְבֵל תִּהְיֶה מִן הַמִּפְסִידִים.
96. אֱלֹהֵי אֲשֶׁר אֱלֹהָהּ הַחֲלִיט הַחֲלִטָה צִדִּיק, לְגִרְשָׁם מִרְחֲמֵיו, לֹא יֶאֱמִינוּ,
97. וְלוֹ בָּא אֲלֵיהֶם כָּל אוֹת, עַד שֶׁיֵּרְאוּ אֶת הָעֲנֹשׁ הַמְכָאִיב.²

1. ר' סורת נוח 71 : 26 - 27.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 111 ; וסורת ינוס 10 : 88.

98. הָאֱמוּנָה לֹא עֲזָרָה לְעִיר כָּל שֶׁהִיא כָּמוֹ שֶׁעֲזָרָה לְבָנֵי עַמּוֹ שֶׁל יוֹנוֹס, כְּאִשֶּׁר הָאֱמִינוּ, הִסְרָנוּ מֵעַלֵּיהֶם אֶת עֹנֶשׁ הַקָּלוֹן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְנִתְּנוּ לָהֶם לַחֲיוֹת בִּהְנֵאָה עַד עֵת.¹
99. וְלוֹ רָצָה רְבוּנָדָה הָיוּ מֵאֲמִינִים כָּל בְּנֵי הָאָדָם הַשּׁוֹכְנִים בְּאַרְץ, הָאֵם אֶתָּה כּוֹפֶה עַל הָאֲנָשִׁים לַחֲיוֹת מֵאֲמִינִים?²
100. אֵין נָפֶשׁ שְׂתוּכָל לְהֵאֱמִין מִבְּלִי הֶרְצוֹן שֶׁל אֱלֹהָ, וְהוּא יְטִיל אֶת הָעֹנֶשׁ עַל אֵלָה שְׂאִינִם מְבִינִים.
101. אָמַר, הִתְבּוֹנְנוּ בְּכָל מֶה שֵׁיִשׁ בְּשָׁמַיִם וּבְאַרְץ מֵאוֹתוֹת אֱלֹהָ, אֲמַנִם הָאוֹתוֹת וְהָאֲזָהָרוֹת לֹא יַעֲזְרוּ לְאֲנָשִׁים שְׂאִינִם מֵאֲמִינִים.
102. הָאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מַחֲכִים אֶלָּא לְיָמִים (שֶׁל עֹנֶשׁ) כָּמוֹ הַיָּמִים שֶׁל אֵלָה שֶׁעֲבָרוּ לִפְנֵיהֶם. אָמַר, חֲכוּ! וְאֲנִי מַחֲכָה בֵּין הַמַּחֲכִים עִמָּכֶם,
103. לְאַחֵר מִכּוֹן, אֲנַחְנוּ נַצִּיל אֶת שְׁלִיחֵינוּ וְאֶת הַמֵּאֲמִינִים, כִּי חוֹבָה עָלֵינוּ לְהַצִּיל אֶת הַמֵּאֲמִינִים.

קִטְעַן 11

104. אָמַר, הוּא בְּנֵי הָאָדָם! אִם יֵשׁ לָכֶם סֶפֶק כָּל שֶׁהוּא בִּדְתַּת שְׁלִי, אֵינִי עוֹבֵד אֶת אֵלָה אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעֲדִי אֱלֹהָ, כִּי רַק אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר יִמְיָתְכֶם אֲנִי אֶעֱבֹד, וְצוּיָתִי לַחֲיוֹת מִן הַמֵּאֲמִינִים.
105. וְעַמִּד נִצִּיב כְּחִנּוּף לְשֹׁמֵר אֶת הַדֵּת (וְלַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ לְבִדּוֹ), וְאֵל תִּהְיֶה מִן הַפְּגָנִיִּים,
106. וְאֵל תִּתְפַּלֵּל מִלְּבַד אֱלֹהָ לְמִי שֶׁהוּא שְׂלֵא יַעֲזֹר וְלֹא יִזְיק לָךְ. וְאִם תַּעֲשֶׂה זֹאת, הִנֵּה אֶחָד מִן הַכּוֹפְרִים.
107. וְאִם יָבִיא אֱלֹהָ עָלֶיךָ צָרָה, אֵין מִי שֶׁהוּא שֶׁיִּכַּל לְהַסִּיר אוֹתָהּ מִלְּבִדּוֹ, וְאִם יִרְצָה לְגַמֵּל לָךְ חֶסֶד, לֹא יוּכַל אִישׁ לַעֲצֹר אֶת חֶסֶדּוֹ, הוּא יַעֲנִיק אֶת חֶסֶדּוֹ לְאִשֶּׁר יִרְצָה מִבֵּין עַבְדָּיו. וְהוּא הַסּוֹלֵחַ וְהַרְחוּם.
108. אָמַר, הוּא בְּנֵי אָדָם! בָּאָה לָכֶם הָאֲמַת (הַקּוֹרְאָן) מִרְבוּנָדָה, לָכוּ, מִי שֶׁמִּקְבֵּל אֶת הַחֶדְרָכָה, הוּא מִקְבֵּל אוֹתָהּ בְּשִׁבְלֵי עֲצָמוֹ, וּמִי שֶׁיִּתְעָה, הוּא יִתְעָה רַק אֶת עֲצָמוֹ. וְאֵין אֲנִי אַחֲרָאִי לְמֶה שֶׁיִּקְרָה לָכֶם.
109. נִהַג לְפִי מֶה שֶׁהִשְׁרָה לָךְ, וְחִכָּה בְּסִבְלָנוֹת לְמִשְׁפָּט אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַטּוֹב שֶׁבְּשׁוֹפְטִים.

1. ר' סורת יא. סין 36 : 30 ; סורת אד' - ד'איראת 51 : 52 ; וסורת אז - וז'ורוף 43 : 23.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 272 ; סורת חוד 11 : 148 - 149 ; סורת אר-רעד 13 : 31, ופי' 40 ; סורת אל-קצצ

28 : 56 ; סורת פאטר 35 : 8 ; וסורת אל-ע'אשיה 88 : 21 - 22.

11

סִוְרַת הוֹד

הוד

סורה זו קיבלה את שמה «הוד» משום שהשם של «הוד»
נזכר בה חמש פעמים. ר' פ' : 50, 53, 58, 60, 89. השם
«הוד» גם נזכר בסורות אחרות, כמו : סורת אל-אעראף
7 : 65 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 124.
הורדה במכה אחרי סורת ינוס 10, ופסוקיה מאה
עשרים ושלושה. קיבלה את שמה «הוד» מפסוק חמישים
ושלושה.

סורת הוד 11

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. א. ל. ר. ¹
זֶהוּ סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר אוֹתוֹתָיו נִשְׁמְרוּ מִפְּנֵי כָּל סֵלֹף וְזִיוֹף, ² וּפְרָשׁוּ
מֵאֵת הַחֲכָם וְהַבָּקִיא (אֵלֶּלָה),
2. כְּדִי שְׁלֹא תַעֲבְדוּ אֵלָא אֶת אֱלֹהֵה. ³ אֲנִי (הַנְּבִיא) שְׁנַשְׁלַחְתִּי אֲלֵיכֶם כְּמִזְהִיר
וְכַמְבַּשֵּׁר מֵאִתּוֹ,
3. וּבִקְשׁוּ סְלִיחָה מִרְבוֹנְכֶם וְחִזְרוּ אֵלָיו בְּתַשׁוּבָה, וְהוּא יַעֲנִיק לָכֶם מִנְעָמִים
לְזֶמַּן מְגֻבֵּל, וְיַעֲנִיק חֶסֶד לְמִי שְׁרָאוּי לוֹ. ⁴ אַךְ אִם תִּסָּטוּ, חוֹשֵׁשׁ אֲנִי לָכֶם
מִפְּנֵי הַעֲנֹשׁ שֶׁל יוֹם כְּבִיר (יוֹם הַדִּין),
4. אֶל אֱלֹהֵה תִשׁוּבַתְכֶם (בְּיוֹם הַדִּין), וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
5. הֵם (הַפְּגָנִים) מֵתֵאֱמָצִים לְמַעַן שְׁיִסְתִּירוּ אֶת כְּפִירְתָם מִמֶּנּוּ, הָאֵם אֵינָם
יודְעִים כְּשֶׁהֵם מְכַסִּים אֶת עֲצָמָם בְּבִגְדֵיהֶם, הוּא יֵדַע אֶת אֲשֶׁר יִסְתִּירוּ
אוֹ יִגְלוּ? כִּי אֱלֹהֵה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּלִבָּבוֹת.

חלק 12

6. פֶּרְנִסֶּת כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה בְּאֶרֶץ מֵאֵת אֱלֹהֵה, וְהוּא יוֹדֵעַ אֶת מִשְׁכָּנָה כְּשֶׁהִיא
חַיָּה, וְיֹדֵעַ אֶת מְקוֹם מוֹתָהּ, כִּי הַכֹּל כְּתוּב וּמִפְּרֵט בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי
הַבְּרוּר. ⁵
7. וְהוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשִׁשָּׁה יָמִים, כְּשֶׁכֶּס מְלֻכוֹתוֹ הָיָה
עַל פְּנֵי הַמַּיִם, לְמַעַן יִבְחוּ אֶתְכֶם מִי בְּכֶם מִיִּטִּיב לַעֲשׂוֹת. ⁶ וְאֵם תֵּאֱמַר
(הַשְּׁלִיחַ מוֹחֵמֵד), שְׁלֹאחַר הַמְּנוֹת תִּקְוִמוֹ לְתַחֲיָהּ. הַכּוֹפְרִים יֵאמְרוּ, אֵין זֶה
אֵלָא כְּשׁוֹף בְּרוּר. ⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-חג' 22 : 52.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 36 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 25.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 97.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 38, ופי' 59.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116 ; סורת צאד 38 : 27 ; וסורת אד' ד' אריאת 51 : 56.

7. ר' סורת אר-רום 30 : 27 ; וסורת לוקמאן 31 : 28.

8. ואם אֲנַחְנוּ דוֹחִים אֶת הָעֵנֶשׁ מֵהֶם עַד לְזָמַן מְסִיָּה. יֹאמְרוּ, מַה מַּעֲבֵב אוֹתוֹ? אוּלַם בְּיוֹם שְׂבִיבָא עֲלֵיהֶם הָעֵנֶשׁ אֵינוֹ נִדְחָה מֵעֲלֵיהֶם, וּבַמָּה שְׂלַעְגוּ לוֹ יִקְיף אוֹתָם.

קִטְעַ 2

9. אִם נַעֲנִיק לְאָדָם מִרַחֲמֵינוּ, וְאַחֵר נְסִירָם מֵעֲלֵיו, הוּא מִתְיָאֵשׁ וְכוֹפֵר,
10. אִךְ אִם נַעֲנִיק לוֹ מִחֲסָדֵינוּ לְאַחֵר מְצוּקָה שְׁפָגְעָה בּוֹ, הוּא אוֹמֵר, חֲלָפוּ הָרְעוּת מֵעָלִי, וְיִהְיֶה שְׁמִיחַ וּמִתְגַּאֲחַ בְּעַצְמוֹ,
11. לֹא כֵן בְּעָלֵי הַסְּבָלָנוּת וְעוֹשֵׂי הַטּוֹב, לָהֶם שְׁמוּרָה סְלִיחָה וְשֹׁכֵר גָּדוֹל (בְּיוֹם הַדִּין).¹
12. אוֹלֵי אֶתָּה חוֹשֵׁב לְהַשְׁמִיט חֶלֶק מִמָּה שֶׁהִשְׁרָה אֱלֹהִים, וְצָר לָךְ עַל כֶּךָ, שְׂיֹאמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם אוֹצָר, אוֹ לֹא בָּא עִמּוֹ מִלְּאָךְ?² אֶתָּה רַק מְזַהֵר. וְאַלְלָה אַחֲרָאֵי לְכָל דָּבָר.
13. וְאוֹלֵי יִגִּידוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). אָמַר, הִבִּיאוּ עֲשֵׂר סוּרוֹת בְּדוֹיּוֹת כְּמוֹהוּ, וְהַזְמִינוּ לְעֲזָרְתְּכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר תּוּכְלוּ זוּלַת אֲלָלָה, אִם אַתֶּם צוֹדֵקִים?
14. וְאִם אִם לֹא יִשְׁבִּיבוּ לָכֶם, דַּעוּ, כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם בְּיָדֵיכֶם אֲלָלָה, וְכִי אֵין אֵל זוּלָתוֹ. אַחֲרֵי כָל זֶה, הָאֵם לֹא תִהְיֶה מְסַלְּמִים?³
15. הַשּׂוֹאֲפִים לַחַיִּי הָעוֹלָם הִזָּה וְקַשְׁוִיטֵיהֶם, נִגְמַל לָהֶם לְפִי מַעֲשֵׂיהֶם בְּעוֹלָם הִזָּה, וְלֹא יִקְפְּחוּ,⁴
16. אֲלֵה אֲשֶׁר דָּבָר לֹא יִהְיֶה לָהֶם בְּעוֹלָם הַבָּא אֲלֵא הָאֵשׁ, וְכָל מַה שֶׁעָשׂוּ בְּעוֹלָם הִזָּה יִסְכַּל, וְלֹא יִהְיֶה עֶרְךָ לָמָּה שֶׁפָּעֲלוּ,
17. מִי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ הַזִּכְחָה בְּרוּרָה מֵעַם רְבוּנוֹ (הַקּוֹרְאָן),⁵ וְלִצְדוֹ עוֹמֵד עַד מָאֵתוֹ, וּלְפָנָיו סִפְרוֹ שֶׁל מוֹסָא כְּמִדְרִיךְ וְרַחֲמִים לְמִי שֶׁהֶאֱמִין בּוֹ, וְכָל הַכּוֹפֵר בּוֹ מִבֵּין הָאֲנָשִׁים שֶׁהִתְקַבְּצוּ (וְהִתְנַגְּדוּ לְנִבְיֵי מוֹחֲמַד), לוֹ נוֹעֲדָה הָאֵשׁ.⁶ אֵל תִּהְיֶה בְּסִפְקָ בְּדָבָר הִזָּה, כִּי הוּא הֶאֱמַת מֵאֵת רְבוּנְךָ,⁷ וְאוּלַם מְרַבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יֵאֱמִינוּ.

1. ר' סורת אל-מעארג' 70 : 19 - 22 ; וסורת אל-עצר 103 : 3.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 7 - 8.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 112.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 18 - 21 ; וסורת אש-שורא 42 : 20.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 30.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 19 ; וסורת אס-סגידה 32 : 1 - 2.

7. ר' סורת אל-בקרה 2 : 2 ; וסורת אס-סגידה 32 : 2.

18. ומי יותר כופר מזה הבודה על אלהה כְּזָב? אֵלֶּה יַעֲמְדוּ בְיוֹם הַדִּין בְּפָנַי רְבוּנִם, וְהַעֲדִים יִכְרִיזוּ, הִנֵּה הֵם אֵלֶּה כְּזָבוּ עַל רְבוּנִם. אַכֵּן, קָלַלְתָּ אֱלֹהָה עַל הַכּוֹפְרִים,
19. אֵלֶּה אֲשֶׁר מָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלְלַכֶּת בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָה, וְרָצוּ שֶׁהַשָּׂבִיל יִהְיֶה עֶקֶם, וְהֵם כָּפְרוּ בַּעוֹלָם הַבָּא,
20. אֵלֶּה לֹא יוּכְלוּ לְהַתְחַמֵּק מִמֶּנּוּ (אֱלֹהָה) בְּאַרְץ, וְאִין לָהֶם בְּפָנַי אֱלֹהָה כָּל מִגְנִים. וְיוֹכֶפֶל עֲנָשָׁם בְּגִיהֶנֶם,¹ הֵם לֹא יָכְלוּ לִשְׁמַע (אֶת הַקּוֹרְאָן) וְלֹא יָכְלוּ לִרְאוֹת (אוֹתוֹת אֱלֹהָה),²
21. הֵם אֲשֶׁר אָבְדוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם, וְהָאֱלִילִים שֶׁבָּדוּ זָנְחוּ אוֹתָם,³
22. אִין סֶפֶק שֶׁבַּעוֹלָם הַבָּא יִהְיוּ הֵם הַמַּפְסִידִים מִכָּל.
23. הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב וְהַנִּכְנָעִים בְּפָנַי רְבוּנִם, אֵלֶּה הֵם שׁוֹכְנֵי הַגֹּן, וְלִנְצַח יִהְיוּ בּוֹ.
24. מִשְׁלֵם שֶׁל שְׁנֵי הַצִּדִּים (הַכּוֹפְרִים וְהַמַּאֲמִינִים) כְּמוֹ עוֹר וְחֶרֶשׁ מִצָּד, וְלִפְקֹחַ וּלְשׁוֹמֵעַ מִצָּד אַחֵר. הָאֵם הֵם שׁוֹיִם הָאֶחָד לַשְּׁנִי? הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?⁴

קטע 3

25. וּכְבָּר שְׁלַחְנוּ אֶת נוֹחַ אֶל בְּנֵי עֲמוֹ. (הוא אָמַר לָהֶם), אֲנִי מְזַהֵר אֶתְכֶם בְּלִשׁוֹן בְּרוּרָה,
26. אֶל תַּעֲבֹדוּ אֵלָּא אֶת אֱלֹהָה, (וְאֵם לֹא) אֲנִי מִפְּחַד שֶׁתִּקְבְּלוּ עָנֶשׁ יוֹם מִכְּאִיב.
27. הַכּוֹפְרִים מִבֵּין מְנַהֲגֵי בְנֵי עֲמוֹ אֲמָרוּ, אֲנַחְנוּ רוֹאִים שֶׁאַתָּה בֶּן אָדָם כְּמוֹתֵנוּ, וְרוֹאִים אֲנַחְנוּ כִּי רַק הָעֲלֻבִּים מְבִינֵנוּ הָאֱמִינִי בָּדָה, וְאֲנַחְנוּ רוֹאִים שֶׁאִין לָכֶם יִתְרוֹן עָלֵינוּ מִשׁוּם שֶׁאֲנַחְנוּ חוֹשְׁבִים שֶׁאַתָּם מְשַׁקְרִים.⁵
28. (נוֹחַ) אָמַר, הִזֵּי בְנֵי עַמִּי! מֶה תֹּאמְרוּ אִם יֵשׁ לִי הוֹכְחָה בְּרוּרָה מִרְבוּנִי, וְהַעֲנִיק לִי רַחֲמִים מֵאֵתוֹ שֶׁנִּסְתְּרוּ מִכֶּם, הַחוֹשְׁבִים אֶתְם שֶׁנִּכְפְּהָ אוֹתָה עָלֵיכֶם אִם לֹא תִרְצוּ?

1. ר' סורת אנ-נחל 16 : 88.

2. ר' סורת אל-מולכ 67 : 10.

3. ר' סורת אל-בקר 2 : 166; סורת מרים 19 : 81 - 82; סורת אל-ענכבות 29 : 25; וסורת אל-אחקאף

6 : 46.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 23; סורת אל-חשר 90 : 20; וסורת פאטר 35 : 19 - 24.

5. ר' סורת אז-זוחירוף 43 : 23.

29. (נוח) אָמַר, הִיזִי בְּנֵי עַמִּי! אֵינִי דּוֹרֵשׁ מִכֶּם הוּן בְּעַד שְׁלִיחוּתִי, כִּי שְׂכָרִי מֵאַלְלָה, לָכֵן לֹא אֶגְרֹשׁ מִלְּפָנַי אֶת אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לְפָנַי אֶת רַבּוֹנִם.¹ אֲנִי רוֹאֶה שְׁאַתֶּם אֲנָשִׁים בּוֹרִים.
30. הִיזִי בְּנֵי עַמִּי! מִי יַעֲזֹר לִי בְּפָנַי אֵלֶּה אִם אֲנִי אֶגְרֹשׁ אוֹתָם מִלְּפָנַי? הֵאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
31. אֵין אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם כִּי בְּיָדִי אוֹצְרוֹת אֵלֶּה, וְאֵינִי יוֹדֵעַ אֶת הַנִּסְתֵּר, וְאֵין אֲנִי אוֹמֵר כִּי מִלֶּאֱדָ אֲנִי, וְאֵינִי אוֹמֵר אֶל אֵלֶּה שְׁאַתֶּם מְזַלְזָלִים בָּהֶם כִּי אֵלֶּה לֹא יַעֲנִיק לָהֶם כָּל טוֹבָה. אֵלֶּה יוֹדֵעַ מַה שֶׁבִּנְפְּשׁוֹתֵיהֶם. וְאִם זֹאת אֶעֱשֶׂה, אֶגְרֹם עוֹל לַעֲצָמִי.
32. אָמַרְוּ, נוּחַ! הִתְנַפְּחֵת עִמָּנוּ וְהִרְבִּיתָ לְהִתְנַפֵּחַ, הִבֵּא עֲלֵינוּ (אֶת הָעֶנֶשׁ) שְׁאַיִמָּת בּוֹ אִם בְּאַמָּת אֶתָּה צוֹדֵק.
33. אָמַר נוּחַ, אֵלֶּה יָבִיא אוֹתוֹ עֲלֵיכֶם אִם יִרְצֶה, וְאֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְבַרֵּחַ מֵאַלְלָה,
34. לֹא תוֹעִיל לָכֶם עֲצָתִי, אִם בְּרָצוֹנִי לִיעֹץ לָכֶם אִם אֵלֶּה רוֹצֶה שְׁתִּשְׁאַרוּ בַּתְּעִיָּה, כִּי הוּא רַבּוֹנְכֶם וְאֵלֵיו תוֹחֲזוּ.
35. הֵאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ. אָמַר, אִם בְּאַמָּת בְּדִיתִי אוֹתוֹ, הֲרִי רַק עָלִי הָאַחֲרִיּוֹת לְחֻטָּאִי, אֵד אֲנִי חוֹף מִחֻטָּאֵיכֶם.

קִטְעַ 4

36. וְאַלְלָה הִשְׁרָה לְנוּחַ, מִלֵּבֵד אֵלֶּה שֶׁכָּבַר הֶאֱמִינוּ, לֹא יֶאֱמִין עוֹד אִף אֶחָד מִבְּנֵי עַמּוֹ, לְכָדָּ אֵל תִּצְטַעַר עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
37. וּבִגְוָה אֶת הַתִּבְּהָ בְּהִשְׁגָּחַתְנוּ וְהִשְׁרָאֲתָנוּ,² וְאֵל תִּשְׁאַל אוֹתִי לְסֹלֶחַ לְכוֹפְרִים, כִּי הֵם יוֹטְבֵעוּ.
38. וְכַאֲשֶׁר הָיָה נוּחַ בּוֹנֶה אֶת הַתִּבְּהָ, וְכִשְׁמִנְהִיגִים מִבְּנֵי עַמּוֹ עָבְרוּ עַל פָּנָיו הֵם לָעָגוּ לוֹ. אָמַר, כָּשֶׁם שְׁאַתֶּם לוֹעֲגִים לָנוּ, גַּם אֲנַחְנוּ נִלְעַג לָכֶם כַּאֲשֶׁר תִּלְעָגוּ,
39. וְאַתֶּם עוֹמְדִים לְדַעַת עַל מִי יָבִיא הָעֶנֶשׁ שֶׁיִּשְׁפִּיל אוֹתוֹ, וְעַל מִי יַחֲוֹל הָעֶנֶשׁ הַנִּצְחִי.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 52 - 53.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 39.

40. וּכְאֲשֶׁר בָּא הַצּוֹ שֶׁלָנוּ (לְהַשְׁמִיד אֶת הַכּוֹפְרִים), וְרַתַּח הַתַּנּוּר.¹ אָמַרְנוּ (לְנוּחַ), קַח אֶתְּךָ אֶל הַתֵּבָה זֶוּג מִכָּל מִין בְּיַחַד עִם בְּנֵי בֵיתְךָ - פֶּרֶט לְאֵלֶּה שֶׁקָּבַר נַחֲרָץ גּוֹרְלָם.² וְאֵת הַמֵּאֲמִינִים, כִּי רַק מַעֲשִׂים הָאֵמִינוּ.
41. וְאָמַר נֹחַ, עָלוּ בָּה, בְּשֵׁם אֵלֶּה הַפִּלְגָּתָה וַעֲגִינָתָה, כִּי רַבּוֹנִי סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
42. וּבִהְיוֹת הַתֵּבָה מְהֻלָּכֶת בֵּין גָּלִים גְּבוּהִים כְּהָרִים,³ קָרָא נֹחַ אֶל אֶחָד מִבְּנָיו, שֶׁלֹּא הַצֵּטְרָף אֲלֵיהֶם, בְּנִי! הַצֵּטְרָף אֲלֵינוּ וְאֵל תִּהְיֶה עִם הַכּוֹפְרִים.
43. אָמַר (הַבֵּן), אֲנִי אֲמַצָּא מַחֲסֶה בְּהָר שֶׁיִּגְנוּ עָלַי מִפְּנֵי הַמַּיִם. אָמַר (נֹחַ), אֵין מִגֵּן הַיּוֹם מִן הַפְּסִיקָה שֶׁל אֵלֶּה, אֲלֹא רַק לְמִי שֶׁאֵלֶּה יִרְחַם עָלָיו. וְאֵז הַפְּרִידוֹ בִּינֵיהֶם הַגָּלִים, וְהִנֵּה בְנוֹ בֵּין הַטּוֹבָעִים.
44. וְאֵז נֶאֱמַר, הוּא אֲדָמָה! בִּלְעִי אֶת מִימֶיךָ! וְהוּא שָׁמַיִם! הַפְּסִיקוּ! אֵז פָּחַתוּ הַמַּיִם, וְהַעֲנִינוּ נִגְמָר. (וְהַתֵּבָה) הִטִּילָה אֶת הָעֵגוֹן עַל הָר אֶל-ג' וְיָדִי,⁴ וְאֵז נֶאֱמַר, הַאֲבִדוֹן לַכּוֹפְרִים.
45. נֹחַ קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ, רַבּוֹנִי! בְּנִי הוּא מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי, וְהִבְטַחְתָּךְ (לְהַצִּיל אוֹתִי וּבְנֵי מִשְׁפַּחְתִּי) אֲמַת הַיָּא, וְאַתָּה הַטּוֹב בֵּין הַשּׁוֹפְטִים.
46. אָמַר (אֵלֶּה), נֹחַ! אֵין הוּא מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא כּוֹפֵר וְחוֹטֵא. לָכֵן אֵל תִּשְׁאֵל אוֹתִי מֶה שֶׁאֵין לָךְ יְדִיעָה עָלָיו, אֲנִי מְזַהֵר אוֹתְךָ שֶׁלֹּא לְהִיּוֹת בִּנְבָעָרִים.
47. אָמַר (נֹחַ), רַבּוֹנִי! אֲנִי מִבְּקֵשׁ מַחֲסֶה אֲצִלְּךָ מִפְּנֵי שֶׁאֲשָׂאֵל אוֹתְךָ עַל אֲשֶׁר לֹא אֲדַע. אִם לֹא תִסְלַח לִי וְתִרְחַם עָלַי אֶהְיֶה גַם אֲנִי מִן הַמִּפְסִידִים.
48. אֵז נֶאֱמַר, נֹחַ! רַד בְּשָׁלוֹם מֵאַתָּנוּ וּבִבְרָכוֹת עֲלֶיךָ וְעַל הָאֲמוֹת אֲשֶׁר אֲתָּךְ, אֲדָ אֲמוֹת אַחֲרוֹת (כּוֹפְרוֹת) נַעֲנִיק לָהֶן תַּעֲנוּג זְמַנִּי, וְלֵאחֲרַי מִכּוֹן יִקְבְּלוּ עָנֶשׁ מִכְּאִיב מֵאַתָּנוּ.
49. סִפּוֹר זֶה אֶחָד מִסִּפּוּרֵי הָעֶבֶר הַנִּסְתֵּר שֶׁאַנְחָנוּ מִגָּלִים לָךְ, לֹא יְדַעְתָּם עָלָיו אֲתָּה וּבְנֵי עִמְךָ לִפְנֵי זֶה, לָכֵן הִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוּת, כִּי הַתּוֹצָאָה הַטּוֹבָה לִירָאִים.⁵

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 27 ; וסורת אל-קמר 54 : 11 - 14.

2. כמו אחד הבנים שלו ואשתו של נוח.

3. ר' סורת אל-קמר 54 : 15 ; וסורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

4. יש הקובעים את מקומו של הר אל-גידי בין תורכיה ועיראק.

5. ר' סורת ע'אפר 40 : 51 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 171 - 172.

קטע 5

50. וְאֵל בְּנֵי עָאד¹ שְׁלַחְנוּ אֶת הַיּוֹד אַחִיהֶם, וְהוּא אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! עֲבָדוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַ מִבְּלַעַדְיוֹ, כִּי אַתֶּם רַק מִשְׁקָרִים (בְּכַפִּירֵתְכֶם).
51. הוּי בְּנֵי עַמִּי! אֵין אֲנִי דּוֹרֵשׁ מִכֶּם שְׂכָר עָלָיו (עַל מַה שֶּׁאֲנִי קוֹרֵא אֶתְכֶם לַעֲבֹד אֱלֹהָ לְבַדּוֹ), שְׂכָרִי עַל מִי שֶׁבָּרָא אוֹתִי, הָאֵם לֹא תִבְיֵנוּ?
52. הוּי בְּנֵי עַמִּי! בְּקִשׁוֹ סְלִיחָה מִרְבוּנְכֶם וְחִזְרוּ אֵלָיו בְּתִשׁוּבָה, וְאִזּוֹ יוֹרִיד לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם גֶּשֶׁמִּי בְּרָכָה וְיוֹסִיף לָכֶם כּוֹחַ עַל כּוֹחְכֶם, וְאֵל תִּסְטוּ כְּחוּטָאִים.
53. הֵם אָמְרוּ, הַיּוֹד! לֹא הִבֵּאתָ לָנוּ כָּל הוֹכָחָה בְּרוּרָה, לָכֵן אֵינָנוּ נוֹטְשִׁים אֶת אֱלֹהֵינוּ לְפִי דְבָרֶיךָ, וְאֵין אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים לָךְ.
54. אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים, יִתְּכֶן שְׂאֲחָד מֵאֱלֹהֵינוּ גֶרֶם לְשִׁגְעוֹנְךָ. הוּא אָמַר, אֲנִי מַעֲד עָלִי אֶת אֱלֹהָ, וְהָיוּ עֲדִים גַּם אַתֶּם שֶׁאֲנִי מִתְנַגֵּר מִמָּה שֶׁאַתֶּם מְשִׁתְּפִים, עַם אֱלֹהָ, לָכֵן הִתְנַפְּלוּ לִי כֻלְכֶם וְאֵל תִּתְּנוּ לִי שָׁהוּת,
55. אֲנִי סוֹמֵךְ עַל אֱלֹהָ רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם, שֶׁאֵין בְּרִיָּה בְּעוֹלָם אֲלָא הוּא שׁוֹלֵט בָּהּ. רְבוּנִי מוֹבִיל לְדָרְךָ יִשְׁרָה.
57. וְאִם תִּסְטוּ, אֲנִי כָּבֵר מִסִּרְתֵּי לָכֶם אֶת אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתִּי לְהַבִּיא אֲלֵיכֶם. רְבוּנִי יַחֲלִיף אֶתְכֶם בְּאֲנָשִׁים אַחֲרִים מִבְּלִי שְׁתוּכָלוּ לְהַצִּיק לוֹ בְּמֵאוּמָה. רְבוּנִי שׁוֹמֵר עַל כָּל דְּבָר (וְהוּא יִשְׁמַר עָלֵי מִכֶּם).
58. וְכַאֲשֶׁר בָּא גִזְרֵי הַדִּין שְׁלָנוּ לְהַעֲנִיֵּשׁ אוֹתָם, הִצְלָנוּ בְּרַחֲמֵינוּ אֶת הַיּוֹד וְעַמּוֹ כָּל אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ לוֹ וְחִלְצָנוּ אוֹתָם מֵעַנְשׁ כָּבֵד.
59. וְהִנֵּה בְּנֵי עַם עָאד כִּפְרוּ בְּאוֹתוֹת רְבוּנָם וְלֹא צִיָּתוֹ לְשִׁלְיָחוֹ, וְצִיָּתוֹ לְצוּוֹ שֶׁל כָּל עָרִיץ וְקִשָּׁה עָרִיץ,
60. לָכוּ רִדְפָה אוֹתָם קָלְלָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵי הַמֵּתִים (מִחֻכָּה לָהֶם עֲנֵשׁ כָּבֵד), עַל אֲשֶׁר כִּפְרוּ בְּרְבוּנָם. הֶאֱבָדוּן לְאֲנָשֵׁי עָאד, עַמּוֹ שֶׁל הַיּוֹד.

קטע 6

61. וְאֵל בְּנֵי עַם תִּמְדִּי שְׁלַחְנוּ אַחִיהֶם צֹאֲלָח. וְהוּא אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! עֲבָדוּ אֶת אֱלֹהָ, שֶׁאֵין לָכֶם אֱלֹהַ מִלְּבָדּוֹ, הוּא בָּרָא אֶתְכֶם מִן הָאֲדָמָה, וְנָתַן לָכֶם לַחֲיוֹת בָּהּ. לָכֵן שְׁאֵלוּ אֶת סְלִיחָתוֹ וְשׁוּבוּ אֵלָיו בְּתִשׁוּבָה, כִּי רְבוּנִי קָרוֹב וְעוֹנָה לְשׁוֹאֲאִים אוֹתוֹ.²

1. בני עאד: הם אומה ערבית קדומה טרום-אסלאמית שנכחדה הרבה זמן לפני קום האסלאם. ר' סורת אל-אעראף 7: 65 - 71.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 186.

62. הם אָמְרוּ, הוּי צֹאֲלָח! לִפְנֵי זֶה הָיִיתָ בְּעֵינֵינוּ אִישׁ חָכָם וּמְתוּן, הָאֵם אַתָּה אוֹסֵר עָלֵינוּ לַעֲבֹד מֶה שְׁעָבְדוּ אֲבוֹתֵינוּ? יֵשׁ לָנוּ סֶפֶק גָּדוֹל בְּאֶשֶׁר אַתָּה קוֹרֵא לָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ.
63. אָמַר (צֹאֲלָח), הוּי בְּנֵי עַמִּי! מָה אַתֶּם אוֹמְרִים, אִם יֵשׁ בְּיָדִי הוֹכָחָה בְּרוּרָה מֵרְבוּנִי, וְהוּא הָעֵנִיק לִי רַחֲמָנוּת מִמֶּנּוּ (הַנְּבוּאָה)? לָכֵן מִי יֵצִיל אוֹתִי מֵאֲלָלָה אִם אֲנִי לֹא אֶצִּית לוֹ? אַתֶּם לֹא מוֹסִיפִים לִי אֶלָּא אֲבַדּוֹן.
64. הוּי בְּנֵי עַמִּי! הִנֵּה נֹאקָה שֶׁל אֱלֹהִים¹ לְאוֹת לָכֶם. תָּנוּ לָהּ לִרְעוֹת פְּרִצוֹנָה בְּאֲדָמַת אֱלֹהִים, וְלֹא תִפְגְּעוּ בָּהּ לִרְעָה, אַחֲרֵת יִפְגַּע בְּכֶם עֹנֶשׁ מִהִיר.²
65. אוֹלָם הֵם עֲקְרוּ אוֹתָהּ. וְאָז אָמַר לָהֶם צֹאֲלָח, תִּהְיוּ מֵהַחַיִּים שְׁלָכֶם שְׁלוֹשָׁה יָמִים, זֹהִי הַתְּרָאָה צוֹדֶקֶת.
66. וְכַאֲשֶׁר בָּא גֹזֵר הַדִּין שְׁלָנוּ (לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם), הִצְלָנוּ אֶת צֹאֲלָח וְאֶת כָּל אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ לוֹ בְּרַחֲמֵינוּ מִהַשְׁפֶּלֶת אוֹתוֹ יוֹם. וְרְבוּנָד הוּא הַחֲזֵק וְהַעֲזוּז.
67. וְהַעֲקָה פָּגַעָה בְּאֵלֶּה שֶׁכִּפְּרוּ, כְּתוּצָאָה נִהְפְּכוּ לַפְּגָרִים מוֹטָלִים עַל פְּנֵיהֶם בְּבִתְיָהֶם,
68. כָּאֵלּוּ שֶׁמַּעוֹלָם לֹא הָיוּ בַחַיִּים. בְּנֵי ת' מוֹד כִּפְּרוּ, הֶאֱבַדּוֹן לֹאֲנָשֵׁי עַם ת' מוֹד.

קטע 7

69. וְאֶת הַשְּׁלִיחִים (הַמְּלָאכִים) שְׁלָנוּ הִבִּיאוּ לְאַבְרָאָהִים אֶת הַבְּשׂוּרָה. אָמְרוּ, שְׁלוֹם! אָמַר, שְׁלוֹם! וְהוּא חָשׁ וְהִבִּיא לָהֶם עֵגֶל שֶׁמֶן צֵלוי (לְאֹכֶל),³
70. (אֲמָנָם הֵם לֹא אָכְלוּ) וְכִשְׁהוּא רָאָה אֶת יְדֵיהֶם לֹא מְגִיעוֹת אֵלָיו, חָשַׁד בָּהֶם וּפָחַד מֵהֶם.⁴ אָבֵל, הֵם אָמְרוּ לוֹ, אֵל תִּפְחַד! אֲנַחְנוּ נִשְׁלַחְנוּ אֶל עַם לוֹט.
71. אֵד אֲשֶׁתּוֹ (שֶׁל אַבְרָאָהִים) שֶׁהִיָּתָה עוֹמֶדֶת בְּקִרְבָּתָם (וְהִיא שָׁמְעָה מָה הָיוּ אוֹמְרִים), צִחָקָה. וְאָז בִּשְׁרֵנוּ לָהּ עַל הַלֵּדֶת אֶסְחָאק (וַיִּצְחָק), וְאַחֲרֵי אֶסְחָאק יַעֲקֹב (וַיַּעֲקֹב),⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 73.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 73 - 79.

3. ר' סורת אד-ד' אריאת 51: 26 - 27.

4. לפי מנהגי שוכני המדבר אם האורח מסרב לאכל את אוכל ההארח שמגישים לו; התנהגות זו של האורח נחשבת לסימן של איבה.

5. ר' סורת אל-בקרה 2: 133.

72. וְאָמְרָהּ, אוֹי לִי! אֵיךְ אֵלֶּד וְאָנִי זִקְנָה וּבִעָלִי זֶה גַם זָקוֹ? בְּאַמֶּת זֶה דָּבָר מוֹזֵר.¹

73. אָמְרוּ (הַמְלָאכִים), הֲאֵם אֶת מִתְפַּלְאֵת מִהֶעֱנֵן שֶׁל אֵלֶּהָ? רַחֲמֵי אֵלֶּהָ וּבְרֻכּוֹתֶיךָ עָלֶיכֶם בְּנֵי הַבַּיִת, כִּי הוּא (אֵלֶּהָ) רַב-תַּפְאָרֶת וּמִהָלָל.

74. וְכַאֲשֶׁר נִרְגַע אֲבֵרָא הֵימֶּנּוּ וְנִתְּנָה לוֹ הַבְּשׂוּרָה (עַל הַלְדַת אֶסְחָאק וְיַעֲקֹב, הַמְּשִׁיחַ לְהַתְנוּכָה עִמָּנוּ עַל אוֹדוֹת בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל לוֹט).

75. כִּי אֲבֵרָא הֵימֶּנּוּ הָיָה מִתּוֹן, וּמִרְבָּה לְהַתְפַּלֵּל אֶל אֵלֶּהָ, וְחוֹזֵר בְּתִשְׁבָּה.

76. הוּא אֲבֵרָא הֵימֶּנּוּ! שָׂכַח מִזֶּה, הִנֵּה כְּבֹד הַגִּיעָה חֲחֻלָּט רַבּוֹנָה, וְהֶעֱלָשׁ בָּא אֵלֶיהֶם, וְאֵין לַעֲצֹר אוֹתוֹ.

77. בָּבוֹא שְׁלִיחֵינוּ (הַמְלָאכִים) אֶל לוֹט, בּוֹאֵם הָיָה רַע בְּעֵינָיו, וְהָיָה עָלָיו לְמַעֲמָסָה. וְאָמַר, זָחוּ יוֹם קִשָּׁה.

78. הָאֲנָשִׁים מִבְּנֵי עַמּוֹ בָּאוּ אֵלָיו בְּמַהֲרִיּוֹת, וְהֵם הָיוּ עוֹשִׂים מַעֲשֵׂה תוֹעֵבָה (סְטִיָּה מִיִּנִית) לִפְנֵי זֶה. אָמַר לָהֶם, בְּנֵי עַמִּי! הִנֵּה בְּנוֹתֶיךָ² (הַתַּחֲתָנוֹת אֵתָן) הֵן טְהוֹרוֹת לָכֶם יוֹתֵר. יִרְאוּ אֶת אֵלֶּהָ וְאֵל תְּבִיאֻה עָלֶיךָ חֲרָפָה בְּהַתְקַפֵּת אוֹרְחֵי, הָאֵין בָּכֶם אִישׁ שֶׁהוּא בֹר דַּעַת?

79. אָמְרוּ, אֵתָה כְּבֹד יוֹדֵעַ כִּי אֵין לָנוּ זְכוּת עַל בְּנוֹתֶיךָ, וְאֵתָה יוֹדֵעַ מָה רְצוֹנָנוּ.

80. וְאָמַר, לוֹ הָיָה לִי כּוֹחַ נִגְדָּכֶם, אוֹ לוֹ הָיָה לִי מִשְׁעָן חֲזָק לְהִשְׁעָן בּוֹ.

81. אָמְרוּ (הָאוֹרְחִים הַמְלָאכִים), הוּא לוֹט! אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רַבּוֹנָה, וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ לְהַגִּיעַ אֵלָיֶךָ. הוֹצֵא אֶת בְּנֵי בֵיתְךָ בְּלִילָה הַזֶּה, וְאֵל יְבִיט אַחַד מִכֶּם לְאַחֹר, פָּרַט לֹא שְׂתִיף אֲשֶׁר יִקְרָה לָהּ מִה שִׁיקְרָה לָהֶם. הַמוֹעֵד שֶׁלָּהֶם הוּא בַּבֹּקֶר, הָאֵין חֲבָקָר קְרוֹב?

82. וְכַאֲשֶׁר בָּצַע הַצּוֹ שְׁלָנוּ נִגְדָם, הִפְכָנוּ אוֹתָהּ מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה,³ וְהִמְטֵרְנוּ עָלֶיהָ אֲבָגִים מִטֵּיט יָבֵשׁ (סִג' יל) בְּלִי הָרָף,⁴

83. מִסְמָנוֹת בְּסִימָן מִיַּחַד לְפִי הוֹרָאת רַבּוֹנָה, וְאֵין הֵן (הָאֲבָגִים) רְחוּקוֹת מִן הַכּוֹפְרִים (שֶׁל מִכָּה).

1. ר' סורת אד'-ד' אריאת 51 : 29.

2. הכוונה היא לכל בנות עמו של לוט. ר' גם סורת אל-חגיר 15 : 71.

3. העיר שלום היתה סדום בקרבת ים המלח. ר' סורת אנ-נגים 53 : 53.

4. ר' סורת אד'-ד' אריאת 51 : 33.

קטע 8

84. וְאֵל בְּנֵי מִדְיָן שָׁלְחָנוּ אֶת שׁוּעִיבָה אַחֵיהֶם. וְהוּא אָמַר, הִיוּ בְּנֵי עַמִּי! עֲבָדוּ אֶת אֱלֹהָה, כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהָ מִבְּלַעַדִּי, וְאֵל תַּפְחִיתוּ בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקָל. הֵן רוּאָה אֲנִי כִי הַמָּצֵב שֶׁלָּכֶם בַּחַיִּים טוֹב הוּא, אֲךָ אֲנִי מִפְּחָד כִּי יָבוֹא עֲלֵיכֶם הָעֵנֶשׁ שֶׁל יוֹם מִקִּיף.
85. הִיוּ בְּנֵי עַמִּי! הִשְׁלִימוּ אֶת הַמִּדָּה וְהַמִּשְׁקָל, וְאֵל תַּפְחִיתוּ לְאַנְשֵׁים מִן הַמַּגִּיעַ לָהֶם, וְאֵל תַּפִּיצוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצְךָ,
86. מַה שְּׂאֲלָה הַתִּיר לָכֶם מִהַרְוֹחַ שְׁמִיגִיעַ לָכֶם, טוֹב לָכֶם זֹאת אִם אַתֶּם מֵאַמִּינִים, אוֹלָם אֲנִי לֹא יָכֹל לִשְׁמֹר עֲלֵיכֶם.
87. אָמְרוּ, הִיוּ שׁוּעִיבָה! הָאֵם תִּפְקֹלֶתָּ מִצָּוָה עֲלֶיךָ (לדַּרְשׁ מֵאַתָּנוּ) שְׁנַעֲזֹב אֶת אֲשֶׁר עֲבָדוּ אֲבוֹתֵינוּ, וְכִי נִפְסִיק לַעֲשׂוֹת בְּרַכּוּשֵׁינוּ כְּרָצוֹנֵנוּ? (וְהוֹסִיפוּ בְּלַעַג), הָאֵם אַתָּה הַיָּחִיד מִבְּיַנֵּינוּ הַמֵּתוּן וְהַחֹלָף בְּדַרְךְ הַיָּשָׁר?
88. אָמַר (שׁוּעִיבָה), הִיוּ בְּנֵי עַמִּי! מַה אַתֶּם אוֹמְרִים, אִם יֵשׁ לִי הֹכְחָה בְּרוּרָה מִרְבוֹנִי, וְגַם הָעֵנִיק לִי פְרָנְסָה טוֹבָה מֵאַתָּה. לָכֵן אֵינִי רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל שְׂאֵנִי אוֹסֵר עֲלֵיכֶם. בְּרָצוֹנִי לְתַנּוֹן כָּכָל יָכֹלְתִּי. הַצִּלְחָתִי תְלוּיָה רַק בְּאַלְלָה שֶׁעָלִיו אֲנִי סוֹמֵךְ וְאֵלִיו חוֹזֵר בַּתְּשׁוּבָה.
89. הִיוּ בְּנֵי עַמִּי! אֵל תִּתְּנוּ לְהַתְנַגְּדוּתְכֶם לִי שֶׁתִּבְיֵא עֲלֵיכֶם אֶסּוֹן כְּאַסּוֹנָם שֶׁל אֲנָשֵׁי נוֹחַ, אוֹ אֲנָשֵׁי הוֹד, אוֹ אֲנָשֵׁי צֹאֲלָח, נוֹסֵף לְכָל זֶה אֲנָשֵׁי לוֹט אֵינָם רְחוּקִים מִכֶּם.
90. בִּקְשׁוּ סִלְיָה מִרְבוֹנְכֶם, וְחִזְרוּ אֵלָיו בַּתְּשׁוּבָה, כִּי רְבוֹנִי רַחוּם וְחוֹמֶל.
91. אָמְרוּ, שׁוּעִיבָה! אֵין אָנוּ מִבְּנֵים הַרְבֵּה מִמָּה שְׂאַתָּה אוֹמֵר. וְאַנְחָנוּ רוֹאִים כִּי אַתָּה חֹסֵר אוֹנִים (לֹא מִבִּין הָעֵלִית שְׁלָנוּ), וְלוֹלֵא בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ הֵיינוּ רוֹגְמִים אוֹתְךָ בְּאַבְנִים, וְאֵין אַתָּה נִמְנַע מֵאַתָּנוּ.
92. וְאָמַר, הָאֵם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי יוֹתֵר חֲזָקִים בְּעֵינֵיכֶם מֵאַלְלָה, עַד כִּדִּי כָךְ שֶׁפְּנִיתֶם עֲרֹף לְמָה שֶׁהוּא צָוָה אֶתְכֶם? רְבוֹנִי מִקִּיף בְּכָל אֲשֶׁר אַתֶּם עוֹשִׂים.
93. בְּנֵי עַמִּי! הַמְּשִׁיכוּ לַעֲשׂוֹת מַה שְּׂאַתֶּם עוֹשִׂים, וְגַם אֲנִי אֶעֱשֶׂה כְּרָצוֹנִי, אֲךָ סוֹפְכֶם שֶׁתִּדְּעוּ עַל מִי יָבוֹא עֵנֶשׁ מִשְׁפִּיל וּמִי הוּא הַכּוֹזֵב. כַּחוֹ וְרֹאֵה מַה יִּקְרָה לָכֶם, וְגַם אֲנִי מִחֻכָּה אֶתְכֶם.

94. וְכַאֲשֶׁר בָּא עֲנִשְׁנוּ נִגְדָם, הִצְלָנוּ אֶת שׁוֹעִיב וְאֶת הַמֵּאֲמִינִים אֲשֶׁר עִמּוֹ, בְּרַחֲמֹנֹת מֵאֲתָנוּ, אֲזִי לְכּוֹפְרִים פָּגַע בָּהֶם קוֹל צְנוּחָה וְהֵם נִהַפְּכוּ לַפְּגָרִים מוֹטָלִים עַל פְּנֵיהֶם בְּבִתְיָהֶם,¹
95. וְהִשְׁמָדוֹ כָּאֵלוֹ מַעֲוֹלָם לֹא חָיו בְּבִתְיָהֶם. הֶאֱבִדּוּן לֹאֲנָשִׁי עִם מִדְּיָן כְּפִי שֶׁאֲבָדוּ בְּנֵי עִם ת' מוֹד.

קטע 9

96. וְכִבֵּר שְׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ וְהוֹכַחָה בְּרוּרָה,
97. אֶל פְּרַעָה וְאֲנָשֵׁי הַשְּׁלִטוֹן שָׁלוּ, (אֲבָל פְּרַעָה לֹא הֶאֱמִין) וְהֵם הִלְכוּ בַּעֲקֹבוֹתָיו, וְאִין דִּרְכוּ שֶׁל פְּרַעָה יִשְׁרָה,²
98. וְלָכֵן יִצְעַד פְּרַעָה בְּרֹאשׁ בְּנֵי עִמּוֹ בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים וַיּוֹבִילֵם אֶל הָאֵשׁ. כִּמָּה רַע הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֱלֹיו יִכְנָסוּ,
99. וְקִלְקָה רִדְפָה אוֹתָם בַּעֲוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. כִּמָּה רַע מֵה שֶׁיִּקְבְּלוּ נוֹסֵף לְמָה שֶׁקִּבְּלוּ בַּעֲוֹלָם הַזֶּה.³
100. זֶהוּ רַק חֵלֶק מִיִּדְעוֹת הָעִזְרוֹת, נִסְפָּר לָךְ, אֲשֶׁר חֵלֶק מֵהוּ עוֹד קִזְם וְחֵלֶק הַשְּׁמִד,
101. וְלֹא אֲנַחְנוּ עֲשִׂקְנוּ אוֹתָם, אֶלָּא הֵם עֲשִׂקּוּ אֶת עַצְמָם. הֶאֱלִילִים שֶׁאֲלִיהֶם הִתְפַּלְּלוּ לֹא עָזְרוּ לָהֶם בְּכָלל כְּאֲשֶׁר בָּצַע הַצוּ שֶׁל רְבוּנָד. לְהַפְּדוֹ, אֵךְ הֵם הוֹסִיפוּ לָהֶם עֲנֵשׁ עַל עֲנִשָּׁם.
102. וְכֵּן הוּא הַעֲנֵשׁ שֶׁל רְבוּנָד כְּאֲשֶׁר הוּא מַעֲנִישׁ אֶת אֲנָשֵׁי הָעִזְרוֹת הַכּוֹפְרִים. וְעֲנִשׁוֹ מְכַאֵיב וְחִזָּק,
103. בְּמַעֲשֵׂה רְבוּנָד זֶה יֵשׁ אוֹת לְמִי שֶׁיִּרְאֵה מַעֲנֵשׁ הָעוֹלָם הַבָּא, בְּיוֹם שֶׁיִּאֲסָפוּ אֱלֹיו כָּל בְּנֵי הָאָדָם לְדִין. וּבְיוֹם הַזֶּה כָּל הַבְּרִיּוֹת יִהְיוּ עֲדִים.⁴
104. וְאֲנַחְנוּ דּוֹחִים אוֹתוֹ רַק לְמוֹעֵד מְסִים,
105. כְּאֲשֶׁר הַיּוֹם הַזֶּה יְבוֹא, לֹא יוֹכֵל אָדָם לְדַבֵּר בְּלִי רְשׁוֹתוֹ (שֶׁל אֱלֹהִים),⁵ מִבִּינֵיהֶם יִהְיוּ הָאֲמִלִּים וְהַמֵּאֲשָׁרִים,⁶

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 91.

2. ר' סורת אל-מוזמל 73 : 16 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 21 - 26.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 38 ; סורת אל-אחזאב 33 : 67 ; סורת אל-קצצ 28 : 42 ; וסורת עיאפר 40 : 46.

4. ר' סורת אל-כהף 18 : 47.

5. ר' סורת טא. הא 20 : 109 ; וסורת אנ-נבא' 78 : 38.

6. ר' סורת אש-שורא 42 : 7.

106. אֶת הָאֲמָלָלִים, הֵם יִהְיוּ בָּאֵשׁ, שֶׁיִּהְיוּ נֶאֱנָחִים וְנֶאֱנָקִים.
107. לְנֶצַח יִהְיוּ בָּהּ, כָּל עוֹד יִתְקִימוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אֲלֵא אִם יִרְצֶה רְבוּנָד אַחֶרֶת.¹ כִּי רְבוּנָד פָּעָלוּ כְּפִי שֶׁהוּא רוֹצֶה.
108. אֲשֶׁר לְמֵאשְׁרִים הֵם יִהְיוּ בְּגוֹ, וְלְנֶצַח יִהְיוּ בוֹ, כָּל עוֹד הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ קִזְמִים, אֲלֵא אִם יִרְצֶה רְבוּנָד אַחֶרֶת.² תִּהְיֶה זֶה כְּמִתְנֶה בְּלִתִּי נִפְסָקֶת.
109. לֹא יִהְיֶה בָּד סָפֵק אֲפּוֹא בְּמֶה שֶׁהַכּוֹפְרִים הָאֵלֶּה עוֹבְדִים, הֵם אֵינִם עוֹבְדִים אֲלֵא מֶה שֶׁעֲבָדוּ אֲבוֹתֵיהֶם לִפְנֵיהֶם. כִּי אֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לָהֶם אֶת כָּל הַמְּגִיעַ לָהֶם מִן הָעֵנֶשׁ בְּשִׁלְמוֹת.

קטע 10

110. אֲנַחְנוּ נִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), וְאוֹלָם הֵם (הַיְּהוּדִים) נִחְלְקוּ בוֹ, וְלוֹלֵא הַחֲלֻטָּה קוֹדֶמֶת מִרְבוּנָד, הִיָּה שׁוֹפֵט בִּינִיָּהֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה). וְהֵם (הַכּוֹפְרִים מִבֵּין הַיְּהוּדִים וְהַפְּגָנִים) מִפְּקָפְקִים בוֹ (הַקּוֹרְאֵן) בְּאִפֹּן חֲמוּר.
111. וְאָכַן לְכֻלָּם (אֵלֶּה שֶׁכָּפְרוּ בַּקּוֹרְאֵן) יִשְׁלַם רְבוּנָד כְּפָעָלָם, כִּי הוּא בָּקִיא בְּמֶה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
112. וְלָכֵן הַמִּשְׁדָּ בְּדִרְכָּד כְּפִי שֶׁצִּוִּיתִי, אֶתְּהָ וְאֵלֶּה שֶׁחֲזָרוּ בְּתִשְׁבִּיָּה אֶתְּהָ, וְאֵל תִּגְזִימוּ, כִּי אֵלֶּה רוֹאֶה אֶת כָּל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.
113. וְאֵל תִּבְטְחוּ בַּכּוֹפְרִים, לְבַל תִּפְגַּע בָּכֶם הָאֵשׁ. אֲזִי לֹא יִהְיֶה לָכֶם מְגֻנִים זוֹלַת אֵלֶּלֶה, וְלֹא תִקְבְּלוּ עֲזָרָה כָּל שֶׁהִיא.
114. קִיָּם אֶת הַתִּפְלָה בְּשָׁנֵי קִצּוֹת הַיּוֹם,³ וּמִשְׁדָּ שְׁעוֹת מִחֲלִילָה, כִּי הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים מְכַפְּרִים וּמוֹחִים אֶת הַמַּעֲשִׂים הָרָעִים. וְזוֹ הַזְכָּרָה לְאֵלֶּה שְׂרוֹצִים לְהַזְכֵּר.
115. וְהַתְּאֵזָר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי אֵלֶּלֶה לֹא יֵאבֵד אֶת שְׁכָרָם שֶׁל עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
116. לוֹ הָיוּ בְּקֶרֶב הַדּוֹרוֹת שֶׁקִּדְּמוּ לָכֶם אֲנָשִׁים שֶׁהִתְנַגְּדוּ לְמַעֲשִׂים רָעִים, הֵינּוּ מִצִּילִים אוֹתָם. וְהֵם רַק מַעֲטִים מִבִּינִיָּהֶם, אֲבָל הַכּוֹפְרִים הַמְּשִׁיכוּ בְּכַפָּרָם וּבְתַעֲנוּגוֹתֵיהֶם וְהָיוּ חוֹטְאִים.
117. רְבוּנָד לֹא הָיָה מְשִׁמֵּד עָרִים בְּלִי סִבָּה מַצְדִּיקָת, בְּעוֹד תּוֹשְׁבֵיהֶן עוֹשִׂים טוֹב.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 128.

2. להוציא החוטאים מבין המאמינים.

3. הבוקר והערב.

118. לוי רצה רבונד, היתה עושה את כל בני האדם אמה אחת, אך הם נמשיכו להיות מפלגים (בין אמונה וכפירה),
119. אלא אלה אשר רחם רבונד עליהם (והאמינו), לשם כך (להיות מפלגים) הוא ברא אותם. על כך פסק רבונד, למלא גיהנם בשדים ובני האדם יחדו (מן הכופרים).
120. אנחנו מספרים לך את הכל על קורות שליחינו שקדמו לך אשר יחזק את לבך. ובזאת (סורה זו) באה אליך האמת והאזהרה (לכופרים) והזכרה למאמינים.
121. אמר לאלה שלא האמינו, עשו כל מה שאתם רוצים, ואנחנו נעשה כל מה שאנחנו רוצים,
122. וחכו גם אנחנו מחכים.
123. לאללה שידך כל הנסתר בשמים ובארץ, ואליו ייחזר כל דבר, ולכן עבד אותו והסמך עליו, ורבונכם אינו מתעלם ממה שאתם עושים.

12

סִוְרַת יוֹסֵף

יוֹסֵף

סורה זו קיבלה את שמה «יוסוף, יוסף» משום שהספור של יוסוף נזכר בה בשלימותו. ספורו של יוסוף לא נזכר במקום אחר בקוראן; רק שמו נזכר בשתי סורות; סורת אל-אנעאם 6 : 84; וסורת ע'אפר 40 : 34. הורדה במכה אחרי סורת הוד 11; ופסוקיה מאה ואחד-עשר. קיבלה את שמה «יוסף» מפסוק ארבעה.

סורת יוסף 12

בשם אללה הרחמן והרחים

קטע 1

1. א.ל.ר.¹
אלה אותות הספר הבהיר (הקוראן).
2. ואנחנו הורדנו אותו מן השמים קוראן בערבית למען תבינו.
3. אנחנו נספר לך הספורים הטובים ביותר על ידי מה שהשרינו לך מהקוראן הזה, לפני זה (הקוראן) לא ידעת את הדברים האלה.
4. כאשר יוסוף (יוסף) אמר לאביו, אבא! ראיתי (בחלום) אחד-עשר כוכבים ואת השמש ואת הירח, ראיתי אותם סוגדים לי.²
5. אמר (האב), בני! אל תספר את חלומך לאחיד לבל יזממו מזמות נגדך. כי השטן אויב גלוי לבן האדם.
6. כך יבחר בך רבונך וילמדך לפרש את החלומות שאחרים יראו, וישלים את חסדו לך ולמשפחת יעקוב, כפי שהשלים את חסדו לאבותיך, אבראהים ואסחאק לפניך. רבונך יודע ורחם.

קטע 2

7. בספור של יוסוף ואחיו יש אות ולקח לשואלים.
8. וכאשר אמרו (אחיו של יוסוף), הנה יוסוף ואחיו אהובים לאבינו יותר מאותנו, אם כי אנחנו חבורה. אכן אבינו שרוי בטעות גמורה.
9. והם אמרו, הרגו את יוסוף או השליכו אותו למקום רחוק בארץ, אז אהבת אביכם תפנה רק אליכם, ונהיה אנשים מצליחים בלעדיו.
10. ואז אמר אחד מהם, אל תהרגו את יוסוף, מוטב שתשליכו אותו למעמקי בור, יתכן ואחת השירות תמצא אותו, אם באמת אתם רוצים לעשות מה שהוא.
11. ואז אמרו, אבינו! למה אינך בוטח בנו בכל הנוגע ליוסף? ולטובתו אנחנו דואגים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. הסגידה ליוסף מתוך חוקרה ולא פולחן. כמו סגידת המלאכים לאדם. ר' סורת אל-בקה 2 : 34.

12. שלח אותו עֲמֵנו מִחֵר יִשְׁחַק וְיִשְׁמַח וְאַנְחֵנו נִשְׁמַר עָלָיו.
13. אָמַר (יַעֲקֹב), אֲנִי אֲדַאֵג מְאֹד אִם תִּקְחוּ אוֹתוֹ עִמָּכֶם, וְאֲנִי מִפֶּחַד שֶׁהֲזָאב יִטְרֹף אוֹתוֹ כְּשֶׁאַתֶּם לֹא שָׁמִים לֵב אֵלָיו.
14. הֵם אָמְרוּ, אִם יֹאכַל אוֹתוֹ הַזָּאב בְּעוֹד אֲנַחְנוּ חֲבוּרָה וְחוֹזְקִים, נִהְיֶה מְאֹד נִכְשָׁלִים.
15. וְכֹאשֶׁר לָקְחוּ אוֹתוֹ, וְלֵאחֶר שָׁזְמְמוּ לְהַשְׁלִיכוֹ לְתוֹךְ הַבּוֹר, הִשְׁרִינוּ לוֹ, עוֹד תִּזְכֹּר לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם זֶה בְּלִי שִׁנְיָה שׁוּ.
16. וְכִשְׁחֲזְרוּ אֶל אֲבִיהֶם בְּעָרֵב בּוֹכִים,
17. הֵם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! עָרְכֵנוּ תַּחֲרוֹת מְרוֹץ בִּינֵינוּ וְהִשְׁאַרְנוּ אֶת יוֹסֵף עַל כְּלֵינוּ, וְאִז טָרַף אוֹתוֹ הַזָּאב, אֶתָּה לֹא תִּצְמִין לָנוּ אֶפְלוּ אִם אֲנַחְנוּ הִיִּינוּ צוֹדְקִים.
18. וְהִבִּיאוּ אֶת כְּתָנֹתָו וְעֹלֶיהָ דָם שָׁקַר. אָמַר (יַעֲקֹב), נִתְּפַתִּיתֶם לַעֲשׂוֹת דְּבָר מִה רַע. עָלִי לְהִתְאַזֵּר יָפֶה בְּסִבְלָנוֹת, וְאַלְלָה יַעֲזֹר לִי מִפְּנֵי מִה שֶׁאַתֶּם מִתְאַרִים.
19. וְהִנֵּה הִגִּיעָה שִׁנְיָה, וְהֵם שָׁלְחוּ אֶחָד מֵהֶם לְשָׂאב מַיִם. וְכֹאשֶׁר הוֹרִיד אֶת דָּלָיו, וּלְפַתַּע הוּא קָרָא, הִתְבַּשְּׂרוּ! מִצְּאֵתִי נַעַר בְּבוֹר, וְהִסְתִּירוּ אוֹתוֹ בְּתוֹךְ הַסְּחוּרָה שְׁלָהֶם, אֵד אֲלָלָה יָדַע מִה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
20. (וְאַחֲרָיו) מָכְרוּ אוֹתוֹ בְּמַחִיר זֹל מְאֹד, בְּעָבוּר דְּרָהֲמִים¹ סְפוּרִים, כִּי לֹא הָיָה לָהֶם עֵנָן בּוֹ.

קטע 3

21. הָאִישׁ מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר קָנָה אוֹתוֹ אָמַר לְאִשְׁתּוֹ, הִתְיַחֲסִי אֵלָיו בְּכָבוֹד, כִּי אוֹלִי יוֹעִיל לָנוּ, אוֹ נֶסַח אוֹתוֹ כָּבוֹ שָׁלָנוּ. וְכֵן בִּסְסָנוּ אֶת יוֹסֵף בְּאַרְץ (מִצְרַיִם), וְכֵדִי לְלַמֵּד אוֹתוֹ לְפָרֵשׁ אֶת הַחֲלוֹמוֹת, וְאַלְלָה שׁוֹלֵט עַל כָּל הָעֹנִינִים שָׁלוֹ, וְאוֹלָם מִרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם יוֹדְעִים.
22. וְכֹאשֶׁר הִגִּיעַ יוֹסֵף לְבִגְרוּתוֹ הִעֲנִקְנוּ לוֹ חֲכָמָה וְדַעַת. כְּזֹאת נִגְמַל לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב.
23. הָאִשָּׁה אֲשֶׁר הָיָה בְּבִיתָהּ נִסְתָּה לְפִתּוֹת אוֹתוֹ, וְנִגְעָלָה אֶת הַדְּלָתוֹת, וְאַמְרָה, בּוֹא אֵלַי, אָמַר, יִשְׁמְרֵנִי אֲלָלָה! הֵן אֲדוֹנִי כָּבֵד אֶת שְׁהוּתִי בְּבִיתוֹ. הַחוּטָאִים לֹא יִצְלִיחוּ.

24. וְאֶכֶן חֲשָׁקָה נִפְשָׁה בּוֹ וְאִף הוּא חֲשָׁקָה נִפְשׁוֹ בָּהּ לִלְוִי רָאָה אֶת אוֹת רַבּוֹנוֹ.¹ עֲשִׂינוּ זֹאת כְּדִי לְהַרְחִיק אֶת הָרָעָה וְאֶת הַתּוֹעֵבָה מִמֶּנּוּ. כִּי הִיָּה מַעֲבָדֵינוּ הַטְּהוֹרִים אֲשֶׁר הִתְמַסְּרוּ לַעֲבֹדֶת אֱלֹהִים.
25. וְהוּא רָץ לִקְרֹאת הַדֹּלֶת לְבָרַח, אֲבָל הִיא רָצָה אַחֲרָיו לְתַפֵּס אוֹתוֹ, וְאִזּוּ הִיא קָרָעָה אֶת כְּתֻנְתּוֹ מֵאַחֹר, וְהִם מָצְאוּ אֶת בַּעֲלָהּ לִיד הַדֹּלֶת. וְאִזּוּ אֲמָרָה, מַה דִּינוֹ שֶׁל מִי שֶׁרָצָה לַעֲשׂוֹת מַעֲשֶׂה תּוֹעֵבָה עִם אִשְׁתּוֹ, אִם לֹא מֵאִסָּר אוֹ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב?
26. אָמַר יוֹסוּף, הִיא נִסְתָּה לַפְתּוֹת אוֹתִי, וְעַד מִבְּנֵי בֵּיתָה הַעִיד, אִם כְּתֻנְתּוֹ קְרוּעָה מִלְּפָנִים, הָרִי הִיא צוֹדְקָת וְהוּא שָׁקֵר,
27. אֲדָּא אִם כְּתֻנְתּוֹ קְרוּעָה מֵאַחֹר, הָרִי הִיא מְשַׁקֶּרֶת וְהוּא צוֹדֵק.
28. וְכַאֲשֶׁר רָאָה (בַּעֲלָהּ) כִּי כְתֻנְתּוֹ קְרוּעָה מֵאַחֹר, אָמַר, אֶכֶן זֶה מִזְמֹמֶתְכֶן, כִּי מְזֻמֶּתְכֶן עֲצוּמָה,
29. אֶתָּה יוֹסוּף, סוּר מִזֶּה. וְאֵת, בְּקָשִׁי סְלִיחָה עַל חֲטָאֲךָ, כִּי הָיִית מִן הַחוֹטָאִים.

קִטְעַ 4

30. וְנָשִׁים בָּעִיר אָמְרוּ, אִשֶּׁת הַשֵּׁר חֲשָׁקָה בַּעֲבָדָה וְרָצָתָה לַפְתּוֹת אוֹתוֹ, אֲנַחְנוּ רוֹאוֹת שֶׁהִיא בַּתְּעִיָּה גְלוּיָה.
31. וְכַאֲשֶׁר שָׁמְעָה עַל דְּבָרֵי הָרְכִילוֹת שֶׁלָּהֶן, הִזְמִינָה אוֹתָן, וְהִכְנִיחָ לָהֶן מְקוֹם יְשִׁיבָה נוֹחַ וְאֵכָל לֵאכֹל, וְנִתְּנָה סָבִין בְּיַד כָּל אַחַת. וְאָמְרָה לוֹ, צֵא אֵלֵיָּהֶן. וְכַאֲשֶׁר הַנָּשִׁים רָאוּ אֶת יוֹסוּף נִדְּהֶמוּ מִלִּפִּי מְרָאָהוּ עַד כִּי חָתְכוּ אֶת יְדֵיהֶן,² וְאָמְרוּ, יִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהִים! אֵין זֶה בֶּן אָדָם. אֵין כִּי זֶה אֱלֹה מֵלֶאֱדָ מְכַבֵּד.
32. וְאִזּוּ אֲמָרָה, הִנֵּה הוּא זֶה אֲשֶׁר גָּנִיתָן אוֹתִי בְּגִלְלוֹ. אֲמַנְס רְצִיתִי לַפְתּוֹת אוֹתוֹ, אֲדָּא הוּא כָּבֵשׁ אֶת יָצְרוֹ. אִם לֹא יַעֲשֶׂה אֶת מַה שֶׁאֲדָרֵשׁ מִמֶּנּוּ, יֵאָסֵר וְיִהְיֶה מִן הַנִּכְנָעִים.
33. אָמַר יוֹסוּף, רַבּוֹנִי! הַמֵּאִסָּר טוֹב לִי מִמָּה שֶׁהֵן מְזַמִּינוֹת אוֹתִי לַעֲשׂוֹת, וְאִם לֹא תִרְחִיק מִמֶּנִּי אֶת מְזֻמּוֹתֵיהֶן, אֶכְנַע וְאֶהְיֶה בֶּין הַחוֹטָאִים.
34. וְרַבּוֹנוֹ נִעֲנָה לוֹ, וְהִרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת מְזֻמּוֹתֵיהֶן. כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
35. אֲמַנְס אַחֲרֵי שֶׁרָאוּ שֶׁהוּא חָף מִפֶּשַׁע הַחֲלִיטוֹ לֵאסֹר אוֹתוֹ לְזִמּוֹן מָה.

1. ראה את אות ריבוננו = יש האומרים, שהמלאך גיבריל נגלה לו, או יעקוב אביו.

2. מתוך התפעלות ביופיו של יוסוף חתכו את ידיהן במקום לחתוך את הפרו שנתנה להן לאכול.

קטע 5

36. וְשָׁנִי נְעָרִים נִכְנְסוּ עִמּוֹ אֶל בֵּית הַסֵּהר. אָמַר הָאֶחָד, הִנֵּה רָאִיתִי עֲצָמִי בַּחֲלוֹם סוֹחֵט עֲבָדִים לַעֲשׂוֹת יָיִן. וְהָאֲחֵר אָמַר, הִנֵּה רָאִיתִי עֲצָמִי בַּחֲלוֹם נוֹשֵׂא לֶחֶם עַל רֹאשִׁי וְהַעֲוֹף אוֹכֵל מִמֶּנּוּ. (שְׁנִיָּהֶם אָמְרוּ), הוֹדַע לָנוּ אֵת פְּרוּשׁוֹ, כִּי אֲנַחְנוּ רוֹאִים אוֹתָךְ מַעֲוֹשֵׁי הַטּוֹב.
37. וְאָז אָמַר יוֹסֵף, כֹּל אֲכָל שְׂיוּבָא אֲלֵיכֶם, אֲנִי יָכוֹל לְהוֹדִיעַ לָכֶם עָלָיו לִפְנֵי שְׂגִישׁ לָכֶם. זֶהוּ מַה שְׁלַמְדָּנִי רְבוּנִי, כִּי אֲנִי נִטְשָׁתִי אֵת דָּתָם שֶׁל אֱלֹהֵי אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ, וְיִכְפְּרוּ בַּעֲוֹלֹם הַבָּא,
38. וְהֵאֱמַנְתִּי בְּדַת אֲבוֹתִי, אֲבָרָא הֵימֶן, אֶסְחָאק, וְיַעֲקֹב, וְאֵל לָנוּ לְשִׁתְּףָ עִם אֱלֹהָ כֹּל שֶׁהוּא. זֶה הַחֲסֵד שֶׁל אֱלֹהָ עָלֵינוּ וְעַל כָּל בְּנֵי הָאָדָם, וְאוֹלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יוֹדִי (לְאֱלֹהָ).
39. חֲבֵרִי לְמֵאֶסָר! הֵאֵם (עֲבוֹדָת) רְבוּנִים שׁוֹנִים טוֹבָה יוֹתֵר מֵעֲבוֹדַת אֱלֹהָ, הָאֶחָד וְהַמְּנַצֵּחַ?
40. הָאֱלִילִים שְׂאֵתָם עוֹבְדִים מִבִּלְעָדִי אֵינָם אֵלָּא שְׁמוֹת שְׂאֵתָם וְאֲבוֹתֵיכֶם בְּדִיתָם בְּלִי כָּל רְשׁוֹת מֵאֱלֹהָ. הַשְׁלִטוֹן בְּיַד אֱלֹהָ לְבַד, וְהוּא צָוָה כִּי לֹא תַעֲבֹדוּ אֵלָּא אוֹתוֹ, זֹאת הִיא הַדַּת הַיִּשְׁרָה, וְאוֹלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יָדְעוּ.
41. חֲבֵרִי לְמֵאֶסָר! וְאֲשֶׁר לְפֶשֶׁר חֲלוּמוֹתֵיכֶם, אֶחָד מִשְׁנֵיכֶם יִשְׁקָה אֵת אֲדוֹנוֹ יָיִן, וְהַשְׁנִי יִצְלַב וְהַעֲוֹף תֹּאכֵל מִרֹאשׁוֹ. כָּבֵר נִחְרָץ הַדָּבָר שֶׁשְׂאֵלְתֶם עָלָיו.
42. אָז אָמַר לָזֶה אֲשֶׁר חָשַׁב שֶׁהוּא יִנָּצַל, הִזְכֵּר אוֹתִי בִּפְנֵי אֲדוֹנֶיךָ. אֵד שֶׁטָּוֶן הַשְׂכִּיחוּהוּ לְהִזְכִּירוֹ בִּפְנֵי אֲדוֹנָיו, וְהוּא (יוֹסֵף) נִשְׁאַר בְּבֵית הַסֵּהר שָׁנִים מִסָּפָר.

קטע 6

43. וְכַאֲשֶׁר הִמְלִיךְ אָמַר, (בַּחֲלוֹם) רָאִיתִי שְׁבַע פָּרוֹת שְׁמֹנוֹת, וְהִנֵּה שְׁבַע פָּרוֹת רָזוֹת אוֹכְלוֹת אוֹתָן, וְשְׁבַע שְׁבוּלִים יִרְקוֹת וְאַחֲרוֹת יִבְשׁוֹת. הוּא אֲנָשִׁים נִכְבָּדִים! תָּנוּ דַּעְתְּכֶם עַל חֲלוּמִי, אִם אַתֶּם יָכוֹלִים לְפָרֵשׁ חֲלוּמוֹת.
44. הֵם אָמְרוּ, חֲלוּמוֹת מְבַלְבָּלִים, וְאֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים לְפָרֵשׁ חֲלוּמוֹת.
45. וְהִנֵּה זֶה אֲשֶׁר נִצַּל, נִזְכָּר (בְּיוֹסֵף) אַחֲרֵי זְמַן מָה, וְאָמַר, אֲנִי אָבִיא לָכֶם אֵת פֶּשֶׁרוֹ, הִרְשׁוּ לִי לָלֶכֶת,
46. (וְכִשְׁהִגִּיעַ אֶל יוֹסֵף בְּבֵית הַסֵּהר) אָמַר לוֹ, יוֹסֵף הַצַּדִּיק! מַה דַּעְתָּךְ עַל שְׁבַע פָּרוֹת שְׁמֹנוֹת הַנֶּאֱכָלוֹת עַל יְדֵי שְׁבַע פָּרוֹת רָזוֹת, וְשְׁבַע שְׁבוּלִים יִרְקוֹת וְאַחֲרוֹת יִבְשׁוֹת, לְמַעַן אֲחֹזֵר לְאֲנָשִׁים כָּדִי שִׁידְעוּ?

47. אָמַר (יוסוף), שְׁבַע שָׁנִים תִּזְרְעוּ בְּשָׂקִידָה גְדוֹלָה, אַךְ אֶת מַה שֶּׁתִּקְצְרוּ הַנִּיחוּ אוֹתוֹ בְּשִׁבְלִי, מִלְּבַד מַעַט אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ תֹאכְלוּ.
48. אַחֵר גְּבוֹאוּ שְׁבַע שָׁנִים קָשׁוֹת שֶׁתֹּאכְלֶנָה אֶת כָּל מַה שֶּׁחֲסַכְתֶּם, מִלְּבַד מַעַט אֲשֶׁר אוֹתוֹ תִּשְׁמְרוּ,
49. אַחֵר כִּךְ תֵּבוֹא שָׁנָה שְׁבָה יֵרֵד גֶּשֶׁם, וְבָהּ יִהְיֶה שְׁפַע בְּפָרִי.

קטע 7

50. וְאִזּוּ אָמַר הַמֶּלֶךְ, הִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֵלַי! וְכֹאֲשֶׁר בָּא הַשְּׁלִיחַ אֵלָיו, אָמַר (יוסוף), שׁוּב אֶל אֲדוֹנֶיךָ וּשְׂאֵל אוֹתוֹ, לְבַרֵּר אֶת עֵינֵי הַנָּשִׁים אֲשֶׁר פָּצְעוּ אֶת יְדֵיהֶן. כִּי רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מְזֻמָּתוֹ.
51. וְאָמַר הַמֶּלֶךְ, מַה קָּרָה לָכֵן כֹּאֲשֶׁר שִׁדְלָתָן אֶת יוֹסֵף? אָמְרוּ, יִשְׁמְרוּ אֵלֶיךָ! אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעוֹת עָלָיו כָּל רַע. אִזּוּ אָמְרָה אִשְׁתּוֹ הַשֵּׁר, עֲתָה נִכּוֹנָה (נִתְגַּלְתָּה) הָאֵמֶת, אֲנִי נִסִּיתִי לְפַתּוֹת אוֹתוֹ, וְהוּא מֵהַצּוֹדָקִים.
52. בְּזֹאת יָדַע (בַּעֲלִי) כִּי לֹא בִגְדָתִי בּוֹ בְּסִתֵּר, וְכִי אֵלֶיךָ לֹא יִדְרִיךְ אֶת מְזֻמַּת הַבּוֹגְדִים.

חלק 13

53. וְלֹא אֲזַכֶּה אֶת נַפְשִׁי, כִּי הֵיכָר מִדִּים לָרָעָה, פָּרַט לֹאֲשֶׁר עָלָיו יָרַחַם רְבוּנִי. כִּי רְבוּנִי סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
54. וְאִזּוּ הַמֶּלֶךְ אָמַר, הִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֵלַי וְאֶבְחַר בּוֹ לְשֵׁרֹתִי. וְכֹאֲשֶׁר בָּא אָמַר לוֹ הַמֶּלֶךְ, אֵתָה אֲצַלְנוּ נִכְבָּד וְנִנְאָמָן.
55. אָמַר יוֹסוּף, הִפְקֵד אוֹתִי עַל אוֹצְרוֹת הָאָרֶץ, כִּי אֲנִי שׁוֹמֵר נְאֻמָּן וְיַעַל יָדַע.
56. כִּךְ בִּשְׁסָנּוּ אֶת מַעֲמָדוֹ שֶׁל יוֹסוּף בְּאָרֶץ (מִצְרַיִם), לִשְׁכֵּן בְּכָל מְקוֹם שִׁינְרָחָה, וְכִךְ נַעֲנִיק רַחֲמֵינוּ לְמִי שִׁנְרָחָה, וְלֹא נִגְרַע מִשְׁכָּר עוֹשֵׂי הַטּוֹב,
57. וְאוּלָם שְׁכָר הָעוֹלָם הֵבֵא טוֹב יוֹתֵר לְאֵלֶּה הַמַּאֲמִינִים וְהַיִּרְאִים (אֶת אֵלֶּה).

קטע 8

58. וְכֹאֲשֶׁר אָחָיו שֶׁל יוֹסוּף בָּאוּ וְנִכְנְסוּ אֵלָיו, וְהוּא הִפִּיר אוֹתָם אַךְ הֵם לֹא הִכִּירוּ אוֹתוֹ.
59. אוּלָם לְאַחֵר שֶׁסִּפֵּק לָהֶם אֶת צִרְכֵיהֶם מִן הַמְּזוֹן, אָמַר, בִּפְעַם הַבָּאָה הִבִּיאוּ אֵלַי אֲחֵיכֶם מֵאֲבִיכֶם. הֵן תִּרְאוּ כִּי אֲנִי נוֹתֵן אֶת הַמִּדָּה מְלֵאָה, וְכִי אֲנִי הַטּוֹב שֶׁבַּמֶּאֲרָחִים,

60. אַךְ אִם לֹא תִבְיֹאוּהוּ אֵלַי, לֹא יִהְיֶה לָכֶם עוֹד מִזֶּזֶן אִתִּי, וְלֹא תִקְרְבוּ אֵלַי.
61. אָמְרוּ, נִשְׁתַּדֵּל לְשַׁכְנֵעַ אֶת אָבִיו לְשַׁלַּח אוֹתוֹ אִתָּנוּ. וְאַנְחֵנוּ עֹמְדִים לַעֲשׂוֹת זֹאת.
62. וְאָמַר יוֹסֵף לְעוֹזְרָיו, שִׁימוּ אֶת כַּסְפָּם בְּאַמְתָּחוֹתֵיהֶם לְמַעַן יִמָּצְאוּהוּ בְּשׁוּבָם לְמִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם, וְיִתְּכוּ שְׂיַחְזָרוּ.
63. וּכְשִׁחְזְרוּ אֶל אֲבִיהֶם אָמְרוּ, אָבִינוּ! נִמְנַע הָאֵכֶל מֵאִתָּנוּ (אִם לֹא תִשְׁלַח אֶת אַחֵינוּ אִתָּנוּ), עַל כֵּן שִׁלַּח עִמָּנוּ אֶת אַחֵינוּ לְמַעַן נָבִיא אֵכֶל. וְאַנְחֵנוּ נִשְׁמָר עָלָיו.
64. אָמַר יַעֲקֹב, הֲאֵמִין לָכֶם שֶׁתִּשְׁמְרוּהוּ כְּשֶׁם שֶׁהֲאֵמַנְתִּי לָכֶם לִשְׁמֹר אֶת אַחֵיו מִלְּפָנַי! אֲלֵלָה הוּא הַשׁוֹמֵר הַטוֹב וְהוּא הַרְחוּם בְּרַחֲמָנִים.
65. וּכְאֲשֶׁר פָּתְחוּ אֶת אַמְתָּחוֹתֵיהֶם, וְהִנֵּה רָאוּ שֶׁכַּסְפָּם הוֹחֵזֵר אֲלֵיהֶם. וְהִם אָמְרוּ, אָבִינוּ! מָה עוֹד נִבְקֹשׁ! הִנֵּה כַּסְפֵּנוּ הוֹחֵזֵר אֵלֵינוּ, וְנוֹכַל לְפָרֵס אֶת מִשְׁפְּחוֹתֵינוּ. וְנִשְׁמָר עַל אַחֵינוּ, וְנִקְבֵּל מִשָּׂא גָמֵל יוֹתֵר, שֶׁהוּא לֹא כָל כָּךְ חָשׁוֹב בְּשִׁבִּילוֹ (הָאֲדוֹן הַמִּצְרִי).
66. אָמַר, אֲנִי לֹא אֲשַׁלַּח אוֹתוֹ אִתְּכֶם אֲלֵא לְאַחֵר שְׁתִּתְחַיְּבוּ בְּשִׁבּוּעָה לִפְנֵי אֲלֵלָה שְׁתִּחְזְרוּ אוֹתוֹ אֵלַי, פָּרֵט לְמִקְרָה שָׂאִין בִּיכְלֹתְכֶם לְהִגֹּן עַל עַצְמְכֶם. וְכֹאשֶׁר נִשְׁבְּעוּ לוֹ. אָמַר, אֲלֵלָה מִשְׁגִּיחַ עַל אֲשֶׁר הִסְכַּמְנוּ.
67. וְאָמַר, בְּנִי! אֵל תִּכְנָסוּ מִשְׁעַר אֶחָד, כִּי אִם הִכְנָסוּ מִשְׁעָרִים שׁוֹנִים. וְאוֹלָם לֹא אוֹכַל לַעֲזֹר לָכֶם בְּפָנַי אֲלֵלָה מְאוּמָה. כִּי הִתְחַלְטָה בִּידוֹ, וְעָלָיו נִשְׁעַנְתִּי, וְעָלָיו יִשְׁעֵנוּ הַנִּשְׁעָנִים.
68. וְכֹאשֶׁר נִכְנָסוּ כְּפִי שֶׁאָמַר לָהֶם אֲבִיהֶם, לֹא הָיָה מוֹעִיל לָהֶם בְּמְאוּמָה אֲצֵל אֲלֵלָה, אֲלֵא חֹשֶׁק שֶׁהָיָה בְּלֵב יַעֲקֹב וְהוּא הִבִּיעַ אוֹתוֹ, וְהוּא הָיָה אִישׁ דַּעַת, כְּפִי שֶׁלְמַדְנוּ אוֹתוֹ, וְאוֹלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יָדְעוּ.

קִטְעַ 9

69. וְכֹאשֶׁר (הָאֲחִים) נִכְנָסוּ אֶל יוֹסֵף, אָסַף אֵלָיו אֶת אַחִיו¹, אָמַר לוֹ, אַחִידִי אֲנִי, אֵל תִּצְטָעַר עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ (לִי).
70. וּלְאַחֵר שֶׁסָּפַק צָרְכֵיהֶם בְּמִזֶּזֶן, שָׁם אֶת הַגְּבִיעַ בְּאַמְתַּחַת אַחִיו. אַז כְּרוֹז קָרָא, הוּי אֲנִשִּׁי הַשִּׁנְיָה! אָכֵן גְּנָבִים אַתֶּם.
71. הִם אָמְרוּ וּפְנוּ אֲלֵיהֶם, וּמָה אָבִד לָכֶם?

1. אחיו בן אמו ואביו. האחים האחרים היו רק בני אביו מאם אחרת.

72. אָמרוּ, אַבד לָנוּ גְבִיעַ הַמֶּלֶךְ. וּמִי שִׁיחֲזִיר אוֹתוֹ יִקְבֹּל מִטְעֹן שֶׁל גָּמַל נוֹסֵף, אֲנִי מִתְחַיֵּב בָּזֹאת.
73. אָמרוּ הָאֲחִים, אֲנַחְנוּ נִשְׁפָּעִים בְּאַלְלָהּ! וְאַתֶּם כָּבֵר יוֹדְעִים כִּי לֹא בָּאֵנוּ לְהִשְׁחִית בְּאַרְץ. וְכִי אֵין אֲנַחְנוּ גָּנָבִים.
74. וְאָז אָמְרוּ (אֲנָשֵׁי יוֹסוּף), וּמָה הוּא עֲנִשׁוֹ שֶׁל הַגָּנָב (אֲצִלְכֶם) אִם אַתֶּם מְשֻׁקְרִים?
75. אָמְרוּ (הָאֲחִים), הֲעֵנֶשׁ הַמַּגִּיעַ לָזֶה שֶׁבִּאֲמַתְחָתוֹ (יִמְצָא הַגְּבִיעַ)?¹ הֲיִהְיֶה הֲעֵנֶשׁ הַמַּגִּיעַ לוֹ (שֶׁהִיָּה עֶבֶד), כִּד אֲנַחְנוּ מַעֲנִישִׁים אֶת הַפּוֹשְׁעִים.
76. וְהוּא הִתְחִיל לְחַפֵּשׂ אֶת אֲמַתְחוֹת הָאֲחִים שְׁלוֹ לִפְנֵי שֶׁחִפֵּשׂ אֶת אֲמַתְחַת הָאָח שְׁלוֹ (מִשְׁנֵי הוֹרִיו), וּלְבַסּוֹף הוֹצִיא אוֹתוֹ (הַגְּבִיעַ) מֵאֲמַתְחָתוֹ שֶׁל אָחִיו. וְכִד אֲנַחְנוּ הִדְרַכְנוּ אֶת יוֹסוּף לְתַחְבוּלָה הַזֹּאת, מִשּׁוֹם שֶׁלֹּא הִיָּה בִּיכָלְתּוֹ לִפִּי דִין הַמֶּלֶךְ לְקַחַת אֶת אָחִיו כְּעֶבֶד בְּלִי סִבָּה חֻקִּית, אֲלֵא אִם יִרְצֶה אֲלָלָה. אֲנַחְנוּ מַעֲלִים בְּדִרְגּוֹת אֶת מִי שֶׁנִּרְצָה, וּמַעַל כָּל אִישׁ דַּעַת מִצּוֹי מִי שֶׁהוּא יוֹתֵר בַּעַל דַּעַת מִמֶּנּוּ (אֲלָלָה).
77. וְאָז אָמְרוּ הָאֲחִים, אִם הוּא גָּנַב הֲרִי גַם אָח לוֹ גָּנַב לִפְנֵים. יוֹסוּף שָׁמַר זֹאת בְּנִפְשׁוֹ, וְלֹא הֵעִיר לָהֶם עַל כֵּד. וְאָמַר (בְּנִפְשׁוֹ), הַמַּעֲמֵד שֶׁלְכֶם הוּא יוֹתֵר גְּרוּעַ מִמָּה שֶׁאַתֶּם אוֹמְרִים. וְאַלְלָה יוֹדֵעַ יוֹתֵר אֶת מַה שֶׁאַתֶּם מִתְאַרִים.
78. וְאָז אָמְרוּ הָאֲחִים, הוּי כְּבוֹד הַשְּׁלִיט! יֵשׁ לוֹ אֵב זָקֵן מְאוּד, עַל כֵּן קָח לָךְ אֶחָד מֵאֲתָנּוּ בְּמִקְוָמוֹ, רוֹאִים אֲנַחְנוּ כִּי אֲתָה אִישׁ חֲסֵד.
79. אָמַר, יִשְׁמְרֵנִי אֲלָלָה! לֹא נִקַּח אֲלֵא אֶת זֶה אֲשֶׁר אֲצִלוֹ מִצֵּאֵנוּ אֶת הַחֲפֵץ שֶׁלָּנוּ, אַחֲרֵת אֲנַחְנוּ נִהְיָה עוֹשְׁקִים.

קִטְעַ 10

80. וְכַאֲשֶׁר נִוְאָשׁוּ מִמֶּנּוּ, הִתְיַעֲצוּ בֵּינֵיהֶם. אָמַר הָאָח הַגָּדוֹל בָּהֶם, אַתֶּם יוֹדְעִים כִּי אֲבִיכֶם לִקַּח עֲלֵיכֶם הַתְּחִיבוֹת בְּשֵׁם אֲלָלָה, הֵן כָּבֵר קִדָּם לֹא קִיַּמְתֶּם אֶת הַבְּטַחְתְּכֶם כָּלִפִּי יוֹסוּף. לָכֵן אֲנִי לֹא אֶעֱזֹב אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת עַד שִׁירְשָׁה לִי אָבִי, אוֹ עַד אֲשֶׁר יִשְׁפֹּט אוֹתִי אֲלָלָה, כִּי הוּא הַטּוֹב שֶׁבַּשּׁוֹפְטִים.
81. וְאַתֶּם שׁוּבוּ אֶל אֲבִיכֶם וְאָמְרוּ לוֹ, הוּי אֲבִינוּ! גָּנַב בְּנֵךְ, וְלֹא נָעִיד כִּי אִם אֶת אֲשֶׁר דָּעָנוּ. וְאֵין אֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים עַל הַנִּסְתֵּר.

1. הַעוֹנֵשׁ הוּא שֶׁעֲבוֹד הַגּוֹיֵב לְבַעַל הַחֲפֵץ הַגָּנָב.

82. וישאל את אנשי העירה (במצרים) שהיינו בזה, ואת אנשי השירה אשר באנו בזה. ואכן אמת נדבר.
83. אמר אביהם, התפתתה לכם נפשכם לעולל דבר מה. עלי להתאזר בסבלנות בצורה הונגת, ויתכן שאללה יחזיר את כלם אלי, כי הוא חיודע והחכם.
84. ואז התרחק מהם ואמר, יגוני מאוד גדול לאבדנו של יוסוף. וכהו עיניו מן הצער, והוא עצר את יגונו.
85. ואמרו בני ביתו, חי אללה! האם לא תחדל להזכיר את יוסוף עד שיתש כוחך או תמות.
86. אמר, אני מתאונן על צערי ויגוני לאללה, כי אני יודע (מן הרחמנות) של אללה את מה שאינכם יודעים.
87. הוי בני! לכו ובקשו לגלות ידיעות על יוסוף ואחיו, ואל תתיאשו מרחמי אללה, כי רק אנשים כופרים יתיאשו מרחמי אללה.
88. וכאשר נכנסו אליו (יוסוף) אמרו, הוי כבוד השליט! מצוקה פגעה בנו ובני ביתנו, והבאנו מעט כסף, תן לנו בבקשה מדת מזון מלאה או עשה צדקה עמנו, כי אללה גומל לנו תני צדקה.
89. אמר, האם אתם זוכרים מה שעשיתם ביוסוף ואחיו בהיותכם נבערים?
90. אמרו, באמת אתה יוסוף! הוא אמר, כן אני יוסוף וזה אחי. אללה העניק לנו חסד, ומי שיא את אללה ויסבל, אללה לא יגרע משכרו של עושה הטוב.
91. אמרו, חי אללה! אללה העדיף אותך עלינו, ונאנחנו היינו חוטאים.
92. ואז הוא אמר, אין תוכחה עליכם היום, ואללה יסלח לכם, כי הוא הרחום ברחמים,
93. קחו את פתגמי זאת והניחוה על פני אבי ואירי עיניו. והביאו אלי את כל בני ביתכם.

קטע 11

94. וכאשר יצאה השירה לדרכה, אמר אביהם, אני מריח את הריח של יוסוף, אם לא תלעגו לי.
95. אמרו, חי אללה! עדין אתה שקוע בתעניתך הקודמת.

96. וּבְאֶשֶׁר הִגִּיעַ אֵלָיו הַמִּבְשָׁר הֵנִיחַ אוֹתָהּ (הַכֶּתֶנֶת) עַל פָּנָיו וְהוּא חָזַר לִרְאוֹת. וְאָז אָמַר, הֲלֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּהָ אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם לֹא יוֹדְעִים.
97. וְאָמְרוּ, הוּא אֲבִינוּ! בִּקֵּשׁ לְמַעַנְנוּ סְלִיחָה מֵאֵלֶּהָ עַל חֲטֵאֵינוּ, כִּי אֲנַחְנוּ הֵיינו חוֹטְאִים.
98. וְהוּא אָמַר, אֲשַׁאל אֶת רַבּוֹנִי לְסַלַּח לָכֶם, כִּי הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהַרְחוּם.
99. כְּאֲשֶׁר נִכְנסוּ אֶל יוֹסוּף, אָסַף אֵלָיו אֶת הוֹרָיו, וְאָמַר לָהֶם, הֲכִנְסוּ לְמִצְרַיִם בְּרִצּוֹנוֹ שֶׁל אֵלֶּהָ בְּטוֹחִים.
100. וְאָז הֶעֱלָה אֶת הוֹרָיו עַל פֶּס הַכְּבוֹד, וְהֵם סָגְדוּ לוֹ.¹ וְהוּא אָמַר, אֲבָא! זֶה הוּא פִתְרוֹן חֲלוּמֵי מִלְפָּנִים. רַבּוֹנִי הִגִּישׁ אוֹתוֹ. הוּא הֶעֱנִיק לִי חֶסֶד בְּהוֹצִיאוֹ אוֹתִי מִבֵּית הַסֹּהַר, וּבִהְבִּיאוֹ אֶתְכֶם אֵלַי מִן הַמִּדְבָּר, לְאַחֵר שֶׁהִשְׁטָן גָּרַם פְּרוּד בֵּינִי לְבֵין אַחִי, כִּי רַבּוֹנִי הִמְיִטִּיב וְהִעֲוִשָׁה חֶסֶד לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, וְהוּא הִיּוֹדֵעַ וְהַחֲכָם.
101. רַבּוֹנִי! אַתָּה הֶעֱנַקְתָּ לִּי שְׁלֹטוֹן וְלִמְדַתְנִי אֶת פְּרוֹשׁ הַחֲלוּמוֹת. אַתָּה בּוֹרֵא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְהִמְגֵּן עָלַי בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. הִמִּית אוֹתִי כְּמַתְמַסֵּר לָךְ, וְצִרְפִּנִי אֶל הַיִּשְׂרָאֵלִים.
102. זֶהוּ אֶחָד מִן הַמַּקְרִים הַנִּסְתָּרִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מְגַלִּים לָךְ, כִּי לֹא הִיִּית אַתָּם בְּזַמַּן שֶׁהִחְלִיטוּ לַעֲשׂוֹת מַה שֶׁעָשׂוּ וְזָמְמוּ מִזְמָה.
103. מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים (מִבְּנֵי עַמָּךְ) לֹא יֵאֱמִינוּ (לָךְ) אֲפֹלוּ אִם אַתָּה שׁוֹקֵד עַל כָּךְ.
104. וְאִין אַתָּה מְבַקֵּשׁ שְׂכָר מֵהֶם עַל כָּךְ, כִּשֶּׁהִבֵּאתָ לָהֶם (הַקּוֹרְאָן) הוּא אֲזַכְּרָה לְבִנֵּי הָעוֹלָם,

קִטְעַ 12

105. רַבִּים הֵם הָאוֹתוֹת שֶׁבִּשְׂמַיִם וּבְאָרֶץ אֲשֶׁר הֵם רוֹאִים כָּל הַזָּמַן אֲךָ אֵינָם שָׂמִים יָד,
106. רַבִּים מֵהֶם לֹא יֵאֱמִינוּ בְּאֵלֶּהָ בְּלֹא לְצַרְף לוֹ שְׂתַפִּים,
107. הֵאֵם בְּטוֹחִים הֵם שֶׁלֹּא יָבוֹא עֲלֵיהֶם עֲנֵשׁ מִקִּיף מִהֶעֱנֵשׁ שֶׁל אֵלֶּהָ? אוֹ שֶׁלֹּא תָבוֹא אֲלֵיהֶם שְׁעַת הַדִּין פְּתָאוּם בְּלִי שִׁירְגִישׁוֹ?
108. אָמַר לָהֶם, זֶהוּ הַשְּׁבִיל שְׁלִי! אֲנִי וְהַמַּאֲמִינִים בִּי מִזְמִינִים (לְהַאֲמִין) בְּאֵלֶּהָ בְּהוֹכָחָה בְּרוּרָה. הַשְּׁבִיחַ לְאֵלֶּהָ! וְאִין אֲנִי מִבֵּין הַפְּגָנִים.

1. לַחֲשַׁתְחוּת, או הַסְגִידָה: הִיא מִתּוֹךְ הוֹקְרָה וְלֹא פוֹלַחַן.

109. וְלֹא שָׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים לְפָנֶיךָ אֱלֹא אֲנָשִׁים מִבְּנֵי הָעָרִים שֶׁהִשְׁרִינוּ לָהֶם. הָאֵם לֹא יִתְהַלְכוּ בְּאֶרֶץ לְרֹאוֹת מָה הִיָּה סוּפָם שֶׁל אֱלֹהֵי שְׁקָדְמוֹ לָהֶם? וְהַעוֹלָם תִּבְּא טוֹב יוֹתֵר לִירָאִים. הָאֵם לֹא תִּבְיֵנוּ?
110. כְּאֲשֶׁר נִוְאַשׁוּ הַשְׁלִיחִים (מֵאֲמוּנַת בְּנֵי עַמָּם) וְחָשְׁבוּ כִּי הֵם הוֹכְחָשׁוּ, נִצְחוּנָנוּ בָּא אֲלֵיהֶם (אֶל הַשְׁלִיחִים) וְהִצְלָנוּ אֶת כָּל מִי שֶׁרָצִינוּ, וְעַנְשָׁנוּ לֹא יִמָּנַע מִן הַחוֹטָאִים.
111. בְּסִפּוּרִים שֶׁלָּהֶם טָמוּן לָקַח לְבַעֲלֵי תִּבּוּנָה. אֵין הֵם סִפּוּרִים שֶׁאֲפָשָׁר לְבָדוֹתָם. אֱלֹא אֲשׁוּר (לְסִפָּרִים) שְׁקָדְמוֹ לוֹ, וְהִבְהָרַת כָּל הָעֲנִינִים הַחֲשׂוּבִים לְבְנֵי הָאָדָם, וְהִדְרָכָה, וְרַחֲמִים לְאֲנָשִׁים הַמֵּאֲמִינִים.

13

סִוֵּרַת אֶךְ-רַעַד

הָרָעַם

סורה זו קיבלה את שמה «אך-רעַד» בגלל חביטוי «אך-רַעַד, הָרָעַם» שנזכר בה בפעם ראשונה ; בגלל שסורה זו הורדה במכה.

השם «אך-רַעַד» נזכר בסורת אל-בקרה 2 : 19. אבן עאשור חשב שזה אחרי סורת אר-רעד משום שסורת אל-בקה הורדה במדינה.

הורדה במכה אחרי סורת מוחמד 47 ; ופסוקיה ארבעים ושלושה. קיבלה את שמה «הָרָעַם» מפסוק שלושה-עשר.

סורת אר-רעד 13

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א.ל.מ.ר.¹
אללה אותות הספר (תקוראן), אשר הורד אליך מן השמים מעם רבונך
הוא האמת, אבל רב האנשים אינם מאמינים.
2. אללה הוא אשר רומם את השמים בלי עמודים כפי שאתם רואים
אותם (השמים),² לאחר מכן עלה על פס המלכות, והכניע את השמש
ואת הירח, וכל אחד מסתובב במסלול שלו לזמן קצוב.³ הוא מנהל את
העניינים, ומבהיר לכם את האותות למען תהיו בטוחים בפגישת רבונכם
(ביום הדין).
3. והוא אשר שטח את הארץ והתקין בה הרים גבוהים, והזרים בה נהרות,
וברא לכם את הפרי מכל מין זוג, והוא עטף את היום בלילה. בכל זה יש
אותות לאנשים מבינים.
4. ובארץ עשה קטעים סמוכים זה לזה (אבל שונים זה מזה). (ויש בארץ)
גנות ענבים, וצמחים שונים, ודקלים בגי שרש אחד, או בגי שרשים
נפרדים שכלם מקבלים השקאה מאותם מים. אמנם אנוחנו מבדילים
ביניהם בטעם וריח, ובזה אותות לאנשים מבינים.
5. אם אתה מתפלא, תתפלא על מה שהם אומרים, האם אחרי היותנו
לעפר נהיה לבריאה חדשה?⁴ השואלים האלה כופרים ברבונם ואשר
קבלים ינחו על צואריהם (ביום הדין), ואשר הם יהיו בעלי האש.
לעולמים יהיו בה.
6. הם (הכופרים) שואלים אותך להחיש (להם) את הרעה לפני הטובה.⁵
וכבר היו לפנייהם עמים ששפרו וקבלו ענש. רבונך סולח לבני אדם
למרות היותם עושקים, אך רבונך מעניש קשות.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. רא.

2. ר' סורת אט-טלאק 65 : 12 ; וסורת אל-חג' 22 : 65.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 38 - 39.

4. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 33.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 53 - 54 ; סורת אל-מעארג' 70 : 1 ; וסורת אש-שורא 42 : 18.

7. הכופרים אומרים, למה לא הורד לו גס מרבוננו? ¹ אתה רק מזוהר, ולכל אמה יש מדרף (שידרף אותה לדרף הישר). ²

קטע 2

8. אללה הוא היודע את אשר תשא (ברחמה) כל נקבה, ³ ומה יוצא מן הרחם לפני תם תקופת ההריון או אחריה. וכל דבר אצלו לפי מדה וזמן מדיקים,
9. הוא יודע את הנסתרות ואת הנגלות, והוא הכביר והנעלה.
10. בעיניו (של אללה) כלכם שוים, מי שמסתיר סוד או מגלה אותו, וזה המסתתר בחשכת הלילה או מתהלך לאור היום. ⁴
11. יש לו (לאללה) מלאכים שומרים את האדם מלפניו ומאחוריו, והם משגיחים ומגנים עליו לפי הצו של אללה. אללה לא ישנה את המצב של בני איזו קהלה אלא אם ישנו הם את אשר בנפשותיהם. ואם אללה ירצה לפגוע באיזו קהלה אין מי שיכל לעצור אותו, כי אין להם (הכופרים) מגן זולתו.
12. הוא המראה לכם את הברק בפחד (מן הענש) ובתקוה (לגשם), והוא יוצר את העננים הכבדים המלאים במים.
13. הרעם משבח אותו ומהללו, ⁵ וכן המלאכים, בשל יראתם אותו. הוא שולח את סופות הברקים, לפגוע במי שיירצה, ואולם הכופרים מתוכחים (עם הנביא מוחמד) על אללה החזק בגברותו וענשו. ⁶
14. הקריאה האמתית והצודקת שייכת לו בלבד, ואלה הקוראים אל אלילים שונים זולת אללה, האלילים לא יענו להם בכלל. דומים הם למי שמושיט את כפות ידיו אל המים להביאם אל פיו, אך הם לא יגיעו אליו, כי קריאת הכופרים היא רק תעיה.
15. לאללה סוגדים כל אשר בשמים ובארץ, סוגדים מרצון או מכפייה, הם וצליהם ערב ובקר. ⁷

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 59.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 272 ; וסורת פאטר 35 : 24.

3. ר' סורת אנ-נבים 53 : 32 ; סורת אז-זומר 39 : 6 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 12 - 14.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 7 ; סורת הוד 11 : 5 ; וסורת ינוס 10 : 61.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44.

6. ר' סורת אנ-נמל 27 : 50 - 51.

7. ר' סורת אנ-נחל 16 : 48.

16. אָמַר (מוֹחַמַד), מִי הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? אָמַר, אֱלֹהָהּ, אָמַר, וּבְכָל זֹאת לִקְחֶתֶם לָכֶם מִגְנִים זֹלָתוֹ שְׁאִינֶם יְכוּלִים לְהוֹעִיל אוֹ לְהִרְעֵ אֶפְלוֹ לְעַצְמָם. אָמַר, הֲאֵם הָעוֹר וְהַפֶּקַח הֵם שְׁוִים? אוֹ הַחֹשֶׁךְ וְהָאוֹר? הֲאֵם עָשׂוּ שְׁתֵּפִים לְאֱלֹהָהּ שֶׁבְּרָאוּ כְּפִי שֶׁהוּא בָּרָא, לָכֵן אֵינֶם יְכוּלִים לְהִבָּחֵן בֵּין בְּרִיאוֹת אֱלֹהָהּ לְבְרִיאוֹת אֱלִילֵיהֶם? אָמַר, אֱלֹהָהּ בּוֹרָא כָּל דָּבָר וְהוּא הַיָּחִיד וְהָאֶחָד וְהַמִּנְצָח.

17. הוּא הוֹרִיד מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֵז הַנְּחָלִים זָרְמוּ לְפִי מִדּוֹתֵיהֶם, וְהָזָרַם נִשָּׂא קֶצֶף רַב. כְּמוֹ כֵּן הַקֶּצֶף הָעוֹלָה מִמִּתְכַּת אֲשֶׁר יִתִּיכוּ בָּאֵשׁ לְמַעַן עֲשׂוֹת תִּכְשִׁיטִים וְכִלִּים. לְזֹאת יִמְשִׁיל אֱלֹהָהּ אֶת הָאֲמָת וְהַשִּׁקָּר. וְאָכֹן בְּאֲשֶׁר לְקֶצֶף יַעֲלֶם, אֵד הַמוֹעִיל לְבָנֵי אָדָם שֶׁאֵר בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה. כֵּן יִמְשַׁל אֱלֹהָהּ מְשָׁלִים.¹

18. לְאֲשֶׁר נַעֲנוּ לְרַבּוֹנָם צָפוּי כָּל טוֹב. אֵד אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר לֹא יַעֲנוּ לוֹ, אִם יִהְיֶה לָהֶם כָּל אֲשֶׁר בְּאָרֶץ עוֹד כְּמוֹהוּ אִתּוֹ, הֵם יִהְיוּ מוֹכֵנִים לַפְּדוֹת אֶת עַצְמָם בְּיוֹם הַדִּין. כִּי חֲשַׁבּוֹנָם יִהְיֶה קָשָׁה מְאוֹד, וּמִגּוֹרֵיהֶם גִּיהֶנֶם. מֶה רַע הַצּוֹעֵ?²

קטע 3

19. הֲאֵם הָאָדָם הַיּוֹדֵעַ כִּי אֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיד (הַקּוֹרְאָן) מֵאֵת רַבּוֹנָהּ הוּא הָאֲמָת,³ כִּי אֲשֶׁר הוּא עוֹר (שְׁאִינוֹ רוֹאֶה אֶת הָאֲמָת)?⁴ רַק בְּעָלֵי בִינָה יִזְכְּרוּ,

20. הֵם אֵלֶּה הַמְּקִימִים אֶת הַבְּרִית עִם אֱלֹהָהּ, וְאֵינֶם מְפָרִים אֶת הַתְּחִיבוֹתָם,

21. וְהַמְּקַשְּׂרִים אֶת הַקֶּשֶׁר אֲשֶׁר אֱלֹהָהּ צָוָה לְקַשֵּׁר,⁵ וְיִרְאוּ אֶת רַבּוֹנָם, וּפָחַדוּ מִפְּנֵי חֲשָׁבוֹן סוֹפֵי חִמּוֹר,

22. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר עָמְדוּ בְּנִסְיוֹן כְּדִי לְרַצּוֹת אֶת פְּנֵי רַבּוֹנָם, וְקִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְהוֹצִיאוּ מִמָּה שֶׁהִעֲנִקְנוּ לָהֶם בְּסִתֵּר וּבְגִלּוּי, וְהוֹדִיפִים אֶת הָרָעָה בְּטוֹבָה, לְכָל אֵלֶּה הַגִּמּוּל וְהָאֲשֶׁר חִסּוּפֵי בְּעוֹלָם הַבָּא,

23. גָּנִי עֵדוֹן אֲשֶׁר אֱלִיהֶם? כִּנְסוּ הֵם וְכָל הַיִּשְׁרִים מִבֵּין הוֹרִיָּהֶם, וְרַעֲיוֹתֵיהֶם, וְיִלְדֵיהֶם,⁶ כְּשֶׁהִמְלֵאכִים וְכִנְסוּ עֲלֵיהֶם מִכָּל שַׁעַר,

1. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 43.

2. ר' סורת יונוס 7 : 26 ; וסורת אל-כהף 18 : 87 - 88.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 115.

4. ר' סורת אל-חשר 59 : 20.

5. כמו עזרה לקרובים ונוקמים.

6. ר' סורת אט-טור 52 : 21.

24. (מְבָרְכִים אוֹתָם בְּאוֹמְרָם לָהֶם), שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם! עַל אֲשֶׁר הֵייתֶם בְּחֵיכֶם בְּעַלֵי סִבְלֹנוֹת, מִה טוֹב וּמִה נְעִים הַגְּמוּל הַסּוֹפִי שֶׁלְכֶם.
25. אוֹלָם אֵלֶּה הַמַּפְרִים אֶת הַבְּרִית שֶׁכָּתְרוּ עִם אֱלֹהָ, וְהַמְנַתְקִים כָּל קֶשֶׁר אֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהָ לְקַשֵּׁר, וּמִשְׁחִיתִים בְּאַרְצָ, עֲלֵיהֶם תִּפְּל הַקִּלְלָה, וְלָהֶם הַמַּעֲוֹן הַסּוֹפִי הַגָּרוֹעַ בְּיוֹתֵר.
26. אֱלֹהָ מַפְרִינֵם בְּשִׁפְעָ אוֹ בְּדִלּוֹת אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה.¹ וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) שְׂמֵחִים בְּחֵי הַעוֹלָם הַזֶּה,² וְאוֹלָם חֲזִי הַעוֹלָם הַזֶּה הֵם הַנֶּאֱדָה חוֹלְפֶת לְעֵמֶת חֲזִי הַעוֹלָם הַבָּא.

קטע 4

27. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד לוֹ גֶּס מִרְבוֹנוֹ? אָמַר, אֱלֹהָ מוֹלִיךְ שׁוֹלֵל אֶת מִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, וּמַדְרִיךְ אֵלָיו אֶת מִי שֶׁחוֹזֵר בְּתַשׁוּבָה.³
28. אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְלִבּוֹתֵיהֶם רְגוּעִים בְּזִכָּר אֱלֹהָ. כִּי רַק בְּזִכָּר אֱלֹהָ יִרְגְּעוּ הַלְּבָבוֹת,
29. הַמֶּאֱמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, הַטוֹבֶה לָהֶם וְיָשׁוּבוּ אֶל מְקוֹם יָפֶה (וְנָן עֵדוֹן בְּיוֹם הַדִּין).
30. כְּמוֹ כֵּן, שְׁלַחְנוּ אוֹתָדָ (מוֹחֲמַד) אֶל אִמָּה אֲשֶׁר לִפְנֶיהָ חָלְפוּ אֲמוֹת אַחֲרוֹת, לְמַעַן תִּקְרָא בְּפִנֵּיהֶם אֶת אֲשֶׁר הִשְׁרִינוּ לָדָ (הַקּוֹרְאָן). וְהֵם כּוֹפְרִים בְּרַחֲמָיו. אָמַר, הוּא רְבוּנִי, שְׁאִין אֵלֶּה זִוְלָתוֹ, וְעָלִיו אֲנִי סוֹמֵד, וְאֵלָיו אֲנִי חוֹזֵר בְּתַשׁוּבָה.⁴
31. לוֹ הִזָּה קוֹרְאָן אֲשֶׁר מַפְגִּינוּ הָרִים נְעֻלְמִים מִמְּקוֹמָם, אוֹ נִבְקָעָה בּוֹ הָאֶרֶץ, אוֹ מִדְּבָרִים עִם הַמֵּתִים, (וְהִזָּה הַקּוֹרְאָן הַזֶּה). אֲבָל כָּל הָעֲנִינִים בְּיַד אֱלֹהָ. הָאִין הַמֶּאֱמִינִים יוֹדְעִים כִּי אֵלִיו רָצָה אֱלֹהָ, הִזָּה מַדְרִיךְ אֶת בְּנֵי הָאָדָם כָּלָם! אֶת הַכּוֹפְרִים תִּפְגַּע בָּהֶם מִהַלּוּמָה,⁵ אוֹ תִּפְּל בְּקִרְבָּת בְּתֵיהֶם, בְּגִלְל מַעֲשֵׂיהֶם הַנְּבִזִּים, עַד אֲשֶׁר תִּתְּקִינֵם הַבְּטָחַת אֱלֹהָ. כִּי לֹא יִפֹּר אֱלֹהָ אֶת הַהִבְטָחָה.⁶

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 77 ; וסורת אל-אעלא 87 : 16 - 17.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 111 ; וסורת יונוס 10 : 96 - 97, ופי' 102.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 34 ; וסורת אנ-נחל 16 : 63.

5. מהלומה, בערבית قارعة קארה. הביטוי הזה נזכר עוד ארבע פעמים בקוראן, בסורת אל-חאקה 69 :

4 ; וסורת אל-קארה 101 : 1 - 3.

6. ר' סורת אבראהים 14 : 47.

קטע 5

32. כְּבֹר לְפָנֶיךָ לַעֲגוֹ לְשִׁלְיָחִים, וְאַנִּי דְחִיתִי אֶת עֲנָשָׁם שֶׁל הַכּוֹפְרִים, אַחֲרֵךְ הָעֲנָשָׁתִי אוֹתָם. וְעֲנִשִּׁי הָיָה מְאוּד קָשָׁה.¹
33. (מִי רָאוּי לְהִיּוֹת נֶעֱבָד) הַמְשַׁגִּיחַ עַל מַעֲשֵׂה כָל נֶפֶשׁ? (אוּ הַשְׂתַּפִּים שֶׁבָּנִי הָאֲדָם עוֹשִׂים?)² אָמַר, קָרָאוּ בְּשִׁמוֹתֵיהֶם. אוּ אַתֶּם מוֹדִיעִים לְאֵלֶּהָ עַל מַה שֶּׁאִינוּ יוֹדְעִים בְּאַרְצָךְ? אוּ סֵתָם אַתֶּם מְדַבְּרִים³ לְכּוֹפְרִים נִרְאָה מַה שֶּׁמִּמּוֹ בָּעֵינִי יָפָה,⁴ וְנִמְנָעוּ מִלְּלַכֵּת בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר. וּמִי שֶׁאֵלֶּהָ מוֹלִיד שׁוֹלֵל, אֵין לוֹ מִדְרִיךְ.⁵
34. הֵם יַעֲנִשׁוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְהָעֲנִשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַבֹּא עוֹד יוֹתֵר קָשָׁה,⁶ וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִגֹּן מִפְּנֵי אֵלֶּהָ.
35. זֶה מִשָּׁל (תִּיאֹר) הַגִּנָּה אֲשֶׁר נֹעֲדָה (מֵאֵלֶּהָ) לְיִרְאִים, זֹרְמִים מִתַּחְתֶּיהָ הַנִּהְרֹת, אֲכֵלָה קִיָּם לְעַד וְצִלָּה. זֶה שֶׁכֵּר הִירְאִים, וְשֶׁכֵּר הַכּוֹפְרִים הוּא הָאֵשׁ.

קטע 6

36. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַנּוֹצְרִים וְהַיְּהוּדִים, אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ בְּךָ) וְשִׁמְחוּ בָּזֶה אֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלֹהִים (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם,⁷ אִךְ הַסִּיעוֹת (שֶׁל הַכּוֹפְרִים וְאֲחֵדִים מִבְּעַלֵּי הַסֵּפֶר) הִתְכַּחֲשׁוּ לְחַלֵּק מִמֶּנּוּ. אָמַר, אֲכֹן צְוִיתִי לַעֲבֹד רַק אֶת אֵלֶּהָ וְלֹא לְשִׁתְּףִי בּוֹ, אֵלִיו אֶקְרָא, וְאֵלִיו אֲנִי חוֹזֵר.
37. כְּמוֹ כִּן הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים כְּבוֹרְקָאן (הַבְּחִנָּה בִּין אֲמֹת לְשִׁקְרָה) בְּעֶרְבִית. לָכֵן אִם אֵתָּה נוֹהֵג לְפִי נְטִיט לָבָם לְאַחֲרֵךְ כָּל הַדַּעַת שֶׁהֶעֱנִקָה לָךְ, לֹא יִהְיֶה לָךְ עוֹזֵר וְלֹא מִגֹּן מִפְּנֵי אֵלֶּהָ.
38. וְכְּבֹר שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים לְפָנֶיךָ, וְנִתְּנוּ לָהֶם בְּנוֹת זֹוג וְצֶאֱצָאִים.⁸ וְאֵין שְׁלִיחַ שֶׁיִּכָּל לְהִבְיֵא אוֹת בְּלִי רְשׁוּתוֹ שֶׁל אֵלֶּהָ. לְכָל עֵת מוֹעֵד.⁹

1. ר' סורת הוד 11 : 102 ; וסורת אל-חג' 22 : 48.

2. ר' סורת אל-אנעאם 5 : 39 ; סורת יונוס 10 : 61 ; סורת הוד 11 : 6 ; סורת אר-רעד 13 : 10 ; סורת טא. הא 20 : 7 ; וסורת אל-חדיד 57 : 4.

3. ר' סורת אנ-נגים 53 : 23.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 25.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 41 ; וסורת אנ-נחל 16 : 37.

6. ר' סורת אל-פג' 89 : 25 - 26.

7. ר' סורת אל-בקרה 2 : 121 ; סורת אאל עמראן 3 : 199 ; וסורת אנ-נחל 16 : 37.

8. ר' סורת אל-כהן 18 : 110.

9. ר' סורת אאל עמראן 3 : 145 ; וסורת אל-חג' 22 : 70.

39. והוא מוחק את מה שִׁירָצָה או מְשַׁאִיר את מה שִׁירָצָה מן הצוים והחקים,¹ כי אָצְלוּ אִם הִסְפֵּר.²
40. בֵּין אִם נִרְאָה לָךְ חֶלֶק מִהֶעֱנֵשׁ אֲשֶׁר הוּעַדְנוּ לְכּוֹפְרִים, וּבֵין אִם תִּמּוֹת לִפְנֵי שָׁזָה יִקְרָה, הֲרִי עֲלֶיךָ רֶק לְהִכְרִיז (אֶת שְׁלִיחוֹתֶיךָ), וְעֲלֵינוּ הִחֲשָׁבוֹן.³
41. הָאִם אֵין הֵם רוֹאִים כִּי אֲנַחְנוּ בָּאִים אֶל הָאֶרֶץ וּמִפְחִיתִים אוֹתָהּ מִכָּל קִצּוֹתֶיהָ,⁴ אֲלֵלָה שׁוֹפֵט, וְאֵין מִי שְׁיִתְּנֶנָּה לְמִשְׁפָּטוֹ, וְהוּא מְהִיר חֲשָׁבוֹן.
42. אֲלֵה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם זָמְמוֹ, וְאוֹלַם הַשְּׁלֵטוֹן בְּיָדֵי אֲלֵלָה הוּא.⁵ הֲרִי הוּא יוֹדֵעַ מַה כָּל נֶפֶשׁ תִּרְפֹּשׁ, וְהַכּוֹפְרִים עוֹד יִדְעוּ לָמִי יִהְיֶה הַשָּׂכָר הַטּוֹב (בְּיוֹם הַדִּין).
43. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, אֵין אֶתָּה שְׁלִיחַ מֵאֵת אֲלֵלָה. אָמַר, דֵּי בְּאֲלֵלָה כְּעַד בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, וּמִי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ דַּעַת מִן הִסְפֵּר.⁶

1. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 4.

2. אם הספר, בערבית أم الكتاب' אום אל-כתאב : זה כנוי של אל-לוח אל-מחפוט', הלוח הגנוז (ראה סורת אל-בורוג' 85 : 22).

3. ר' סורת אל-ע'אשיה 88 : 21 - 26.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 41.

5. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 30 ; וסורת אנ-נמל 27 : 50 - 52.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 156 - 157.

14

סִוֵּרַת אַבְרָאָהִים אַבְרָהָם

סורה זו קיבלה את שמה «אַבְרָאָהִים, אַבְרָהָם» מהעובדה שהסורה כוללת הספור של «אַבְרָאָהִים» בפירוט, וישובו את בנו אסמאעיל בואדי של מכה היבש. גם בשל תודתו לאללה אשר נתן לו שני הבנים, אסמאעיל ואסחאק. ר' פ' 35 - 41. נוסף לזה אברהמים נזכר 69 פעמים בקוראן, ממנה פעם אחת בסורה זו.

הורדה במכה אחרי סורת נוח 71, ופסוקיה חמשים ושניים. קיבלה את שמה «אַבְרָהָם» מפסוק שלושים וארבעה.

סורת אברהם 14

בשם אללה הרחמן והרחים

קטע 1

1. א. ל. ר.¹
זה ספר (הקוראן) הורדנו אליך (מוחמד) מן השמים, למען הוציא את בני האדם מאפלה לאור ברצון רבונם, אל שבילו של העיוז ורב-התפארת,²
אללה אשר לו כל אשר בשמים וכל אשר בארץ.³ ואוי לכופרים מן הענש הכבד,
2. אלה המעדיפים את חיי העולם הזה על חיי העולם הבא, ומונעים אנשים מללכת בשביל של אלה, ורוצים שהדת של אלה תהיה עקמה, כל אלה הם בתעיה עמקה.
3. ולא שלחנו שליח אלא באשר הוא מדבר לשון בני עמו למען להבהיר את שליחותו להם. ואז, אלה מתעה את מי שהוא רוצה, ומדריך את אשר ירצה, כי הוא העיוז והחכם.
4. וכבר שלחנו את מוסא עם האותות שלנו, (וצוינו לו), הוצא את עמו מהחשכה אל האור, והזכר להם את ימי אלה, כי בהם אותות לכל המתאזר בסבלנות והמכיר תודה (לאלה).
5. וכאשר מוסא אמר לבני עמו, זכרו את החסד אשר העניק לכם אלה בהצילו אתכם מאנשי פרעה שהענישו אתכם ענש קשה, והרגו את בניכם והשאירו בחיים את נשותיכם,⁴ בזה אלה העמיד אתכם בנסיון גדול.

קטע 2

7. ורבוונכם הכריז, אם תודו לי, ארבה להעניק לכם חסד, אך אם תכפרו, הנה ענשי קשה.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-בכרה 2: 257; וסורת אל-חדיד 57: 9.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 158.

4. ר' סורת אל-אעראף 7: 127, ופ' 141,

8. מוסא אמר, אם תכפרו אתם וכל בני האדם החיים בארץ, אין אלה זקוק לכם והוא רב-תפארת.¹
9. האם לא שמעתם על אלה שקדמו לכם מעמי נוח (נח), עאד, ות' מוד, וכל אלה אשר באו אחריהם, שרק אלה יודע עליהם. השליחים אשר נשלחו אליהם הביאו אליהם אותות בהירים, ואולם הם נשכו את כפות ידיהם (מתוך רגז)² ואמרו, אנחנו כופרים באשר נשלחתם למסר לנו, ואנחנו מטיילים ספק בכל אשר תקראו לנו להאמין בו.
10. השליחים שלהם אמרו, היש ספק באלה בורא השמים והארץ? קורא לכם למען יסלח לכם על חטאיכם וידחה את ענשכם לזמן מסים (עד יום הדין)?³ אמרו, אין אתם אלא בני אדם כמונו, ואתם רוצים למנע אותנו מלעבד אשר עבדו אבותינו. הביאו לנו הוכחה ברורה.
11. השליחים שלהם אמרו, אמנם אנחנו בני אדם כמוהם הנו, אך אלה מעניק את חסדו (בשליחות) למי שירצה מעובדיו, ואין בכוחנו להביא לכם הוכחה אלא ברשות אלה, ועל אלה ישענו המאמינים.
12. ולמה לא נשען על אלה שהנחה אותנו בדרכינו? אנחנו נסבל את פגיעותיכם, ועל אלה ישענו הנשענים.

קטע 3

13. הכופרים אמרו לשליחיהם, אנחנו נגרשכם מארצנו אם לא תחזרו לדתנו.⁴ אולם רבונם השירה אליהם, אנחנו נשמיד את הכופרים, ונשפין אתכם בארץ אחריהם,⁵ זה גמולו של ה'רא אותי ואת התראתי.⁶
15. (השליחים) שאלו את עזרת רבונם,⁷ ואז כל עריץ עקשן היה מתאכזב,⁸
16. ולפניו (הכופר) מחכה לו גיהנם, וישם ישיקה מגלה,⁹

1. ר' סורת אז-זמר 39 : 7 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 119.

3. ר' סורת הוד 11 : 3.

4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 88 ; סורת אל-אנפאל 8 : 30 ; סורת אל-אסרא' 17 : 76 ; וסורת אנ-נמל

56 : 27.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 128, ופ' 137 ; סורת אל-אנביא' 21 : 105 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 171 - 173 ;

וסורת אל-מוג'אדלה 58 : 21.

6. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 46 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 37 - 41.

7. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 19, ופ' 32.

8. ר' סורת קאף 50 : 24 - 26.

9. ר' סורת צאד 38 : 57 - 58.

17. וילגם אותו מבלי שיוכל לבולעו, והמנות יבוא אליו מפל עבר, אך הוא לא ימות, ¹ ומחפה לו ענש קשה.²
18. מעשיהם של הכופרים ברבונם (בחי העולם הזה) דומים לאפר אשר פגעה בו רוח ביום סערה,³ ולכן לא יוכלו להפיק מאומה מאשר רכשו, וזוהי התעיה הרחוקה מן הדרך.
19. הלא תראה כי אלה ברא את השמים ואת הארץ על יסוד האמת, ואם ירצה ישמידכם ויביא בריאה חדשה (במקומכם),⁴
20. ואין הדרך קשה על אלה.
21. (וביום הדין) כֹּאֲשֶׁר יופיעו כלם בפני אלה, יאמרו החלשים לאלה שהתנשאו, אנחנו הלכנו אחריכם (וציתנו לכם), האם אתם יכולים לעזר לנו להסיר מעלינו מעט מענשו של אלה? (המתנשאים) יאמרו, לו הנחנו אלה, כי אז היינו מנחים אתכם. אחת היא לנו אם תקצר רוחנו ואם נאריך רוחנו, אין לנו מפקט (מן הענש).⁵

קטע 4

22. כֹּאֲשֶׁר הענינו תם ונשלם נגיד השטן, הנה אלה הבטיח לכם הבטחת אמת, ואלו אני הבטחתי לכם ולא קימתי,⁶ ואין לי עליכם כל שלטון. אני קראתי לכם ואתם נעניתם לי, ולכן אל תאשימו אותי אלא את נפשתיכם תאשימו, לא אוכל לעזר לכם ואתם לא תעזרו לי, ואני מכחיש את השתפות עם אלה שאתם מיחסים לי.⁷ אכן לכופרים ענש מכאיב.
23. אלה שהאמינו ועשו את הטוב יכנסו אל גנים שנהרות זורמים מתחתם. לעולם יחיו בתוכם ברשות רבונם, וברכתם בתוכם «שלום».⁸

1. ר' סורת פאטר 35 : 36.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 64 - 68 ; סורת אר-רחמאן 55 : 43 - 44 ; אד-דוח'אן 44 : 43 - 50 ; סורת אל-ואקעה 56 : 41 - 44 ; וסורת צאד 38 : 55 - 58.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 264 ; סורת אאל עמראן 3 : 117 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 23.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 133 ; סורת אל-מאאידה 5 : 54 ; סורת יא. סין 36 : 77 - 83 ; סורת פאטר 35 : 15 - 17 ; סורת אל-אחקאף 46 : 33 ; וסורת מוחמד 47 : 38.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 38 - 39 ; סורת אל-אחזאב 33 : 66 - 68 ; סורת סבא' 34 : 31 - 33 ; וסורת ע'אפר 40 : 47 - 48.

6. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 120.

7. ר' סורת מרים 19 : 82 ; ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6.

8. ר' סורת ינוס 10 : 10 ; סורת אר-רעד 13 : 23 - 24 ; סורת אל-פורקאן 25 : 75 ; וסורת אז-זומר 39 : 73.

24. הלא תראה שאללה מדמה את האמרה הטובה (מלת האמונה באללה) לעץ נאה (הדקל) ששרשיו נטועים עמק באדמה וענפיו פונים למעלה לשמים,

25. ואת פריו יתן כל הזמן ברשות רבונו. ואללה ממשיך משלים לאנשים למען יזכרו.

26. האמרה הרעה (מלת הכפירה) נמשלה לעץ רקוב עקור מן האדמה באין לו קביעות.

27. אללה מחזק את המאמינים במלים יציבות בעולם הזה¹ ובעולם הבא. את הכופרים יתעה אללה, ואללה יעשה את אשר ירצה.

קטע 5

28. הלא תראה את אלה אשר החליפו חסדי אללה בכפירה, וחושבו את בני עמם בגיהנם,

29. אשר בו יצלו, וכמה רע הוא המעון!

30. והם עשו לאללה שוים, להתעוות משבילו. אמר, התענגו, אך סופכם אל האש.

31. אמר לעובדי אשר האמינו, שיקימו את התפלה, ויוציאו מפה שהענקנו להם בסתר ובגלוי, בטרים גבוא יום לא מקח וממכר בו, ולא רעות.²

32. אללה הוא אשר ברא את השמים ואת הארץ, והוריד מן השמים מים, ובהם הצמיח פרות שונים לפרנסתכם,³ והכפיר לכם את הספינות לשוט בים, וגם הכפיר לכם את הנהרות.

33. והכפיר לכם את השמש ואת הירח אשר ינועו במסלולם בהתמדה, והכפיר לכם את הלילה ואת היום.⁴

34. והוא שהעניק לכם מכל מה שביקשתם. אם תנסו לספר את חסדי אללה לא תוכלו למנות את כלם, אך האדם גורם עול לעצמו וכפרן.

1. במילים יציבות: דברי אמונה שאותם ישמיעו בכל מצב, כמו העדות, «אני מעיד שאין אלוה זולת אללה, ומעיד שמוחמד שליחו של אללה».

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 123, ופ' 254; וסורת אל-חדיד 57: 15.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 22.

4. ר' סורת אל-אעראף 7: 54; סורת יא. סין 36: 40; וסורת פאטר 35: 13.

קטע 6

35. וזכר כַּאֲשֶׁר אַבְרָהָם אָמַר, רְבוּנִי! עֲשֵׂה אֶת הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) בְּטוּחָהּ,¹ וְהִרְחַק אוֹתִי וְאֶת בְּנֵי מַעְבֻּדֹת הַפְּסִילִים.
36. רְבוּנִי! הִם הִתְעוּ אֲנָשִׁים רַבִּים, עַל כֵּן, אֲשֶׁר הִלֵּךְ בְּדֶרֶךְ הוּא שִׁיף לִי, וְכִי הִתְנַגַּד לִי, הִנֵּה אַתָּה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.²
37. רְבוּנִי! הִנֵּה הוֹשַׁבְתִּי מִצִּיּוֹן מִצִּיּוֹן בְּעֶמֶק בְּלִתִּי פוֹרָה עַל-יַד בֵּיתְךָ הַקָּדוֹשׁ (הַכְּעָבָה). רְבוּנִי! לְמַעַן יִזְכְּרוּ אֶת הַתַּפְּלָה. לָכֵן הִטָּה אֶת לְבוֹת הָאֲנָשִׁים אֵלֵיהֶם, וּפְרִיָס אוֹתָם מִכָּל פָּרִי, לְמַעַן יוֹדוּ לָךְ.³
38. רְבוּנִי! אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲלִים וְאֶת אֲשֶׁר נִגְלָה, וְלֹא יַעֲלֶם מֵאֵלֶּךָ מְאוּמָּה לֹא בְּאֶרֶץ וְלֹא בַּשָּׁמַיִם.
39. הִשָּׁבַח לְאֵלֶּךָ אֲשֶׁר נָתַן לִי לָעֵת זִקְנָה אֶת אֶסְמָאֵל וְאֶת אֶסְחָאק, כִּי רְבוּנִי שׁוֹמֵעַ הַתַּפְּלָה.
40. רְבוּנִי! עֲזֹר לִי שְׂאָקִים אֶת הַתַּפְּלָה, וּמִצִּיּוֹן. רְבוּנִי! וְקַבֵּל אֶת תַּפְּלָתִי.
41. רְבוּנִי! וְסֹלֵחַ לִי וְלַהּוֹרִי וְלַמֶּאֱמִינִים בְּיוֹם יְקוֹם הַחֲשָׁבוֹן.

קטע 7

42. אֵל תִּחַשֵּׁב כִּי אֵלֶּךָ לֹא שֵׁם לֵב לְמַעֲשֵׂה הַחוּטָאִים, הוּא רַק נוֹתֵן לָהֶם אֲרָכָה עַד לְיוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תִּהְיֶינָה עֵינֵיהֶם קְמוֹת מִבְּהֵלָה וּפְחַד,
43. וְהֵם יִתְרוֹצְצוּ, וְרָאשֵׁיהֶם מוֹרְמִים בְּמִבְטָ קְפוּא, וְלְבוֹתֵיהֶם רִיקִים (מֵרֵב פֶּחַד).⁴
44. הִזְהַר אֲפּוּא אֶת בְּנֵי הָאָדָם מִפְּנֵי יוֹם זְבוּא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ, אֲזִי יֹאמְרוּ הַחוּטָאִים, רְבוּנִי! דְּחָה אֶת דִּינִי עַד עֵת קְרוּבָה, וְנִעְנֶה לְקִרְיָאֲתָךְ וְנִגְלֶךְ אַחֲרֵי הַשְּׁלִיחִים.⁵ (אֲזִי אֵלֶּךָ יֹאמְרִי), הֵאֵם לֹא נִשְׁבַּעְתָּם לִפְנֵי כֵן כִּי אֵין לָכֶם כְּלִיָּה?
45. וּשְׁכַנְתָּם בְּמִשְׁכְּנוֹת אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשָׂקוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם. וְהִתְבָּרַר לָכֶם כִּי צַד הָעֶנֶשׁנוֹ אוֹתָם, וּמִשְׁלָנוּ לָכֶם מִשְׁלִים.⁶

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 126 ; סורת אאל עמראן 3 : 96 - 97 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 67.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 118.

3. ר' סורת אל-קצצ 28 : 57.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 108 - 111 ; סורת אל-קמר 54 : 8 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 43.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 28 ; סורת אל-מואמנון 23 : 99 - 100 ; סורת אס-סג'ידה 32 : 12 ; סורת

פאטר 35 : 37 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 9 - 10.

6. ר' סורת אל-קמר 54 : 55.

46. וְהִם זָמְמוּ מִזְמָה (לְהַרְגֹּת אֶת הַנְּבִיא), אֲדָא אֱלֹהָהּ יָדַע עַל מִזְמָתָם (וּבִטֹּל אוֹתָהּ), וְאִם גַּם יָכְלוּ לַעֲקֹר הָרִים בְּמִזְמָתָם.¹
47. אֵל תִּחְשָׁב כִּי אֱלֹהָהּ אֵינוֹ מְקַיֵּם הַבְּטָחָתוֹ לְשִׁלְיָחָיו. כִּי אֱלֹהָהּ עֲזִיז וּבֹעֵל נְקָמוֹת.
48. בַּיּוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) תִּתְחַלֵּף הָאֲדָמָה בָּאֲדָמָה אַחֶרֶת, וְהַשְּׂמִים גַּם הֵם,² וּבְנֵי אָדָם יִתְנַצְּבוּ לִפְנֵי אֱלֹהָהּ הָאֶחָד וְהַמְּנַצֵּחַ.
49. תִּרְאֶה אֶת הַפּוֹשְׁעִים בַּיּוֹם הַהוּא אֲסוּרִים בְּאַזְיקִים,³
50. כְּשֶׁהֵם לְבוּשִׁים כְּתָנוֹת שֶׁל זָפָת, וְהָאֵשׁ מְלַהֶטֶת אֶת פְּנֵיהֶם,
51. כְּדוֹ יִגְמַל אֱלֹהָהּ לְכָל נֶפֶשׁ כְּמַעֲשֶׂיהָ, אֱלֹהָהּ מְהִיר חֹשֶׁבוֹ.⁴
52. זֹהִי אֲזִיזָהּ לְבְנֵי אָדָם לְמַעַן יִזְהָרוּ בָּהּ וַיָּדְעוּ כִּי אֵלֶּהָ אֶחָד הוּא, לְמַעַן יִזְכְּרוּ בְּעָלֵי הַבִּינָה.

1. ר' סורת מרים 19 : 90.

2. ר' סורת אז-זומר 39 : 67.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 13 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; סורת צאד 38 : 37 - 38 ; וסורת את-תכויר

7 : 81.

4. ר' סורת אנ-נגים 53 : 31.

15

סִוְרַת אֶל-חֶגְר

אֶל-חֶגְר

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-חֶגְר» מהעובדה שאללה הזכיר בה מה שקרה לת'מוד, בני עמו של הנביא צאלח שהתגוררו באל-חג'ר. מקום אל-חג'ר בדרך המובילה בין אל-חג'אז וסוריה. ר' פ' 80. הורדה במכה אחרי סורת יוסוף 12, ופסוקיה תשעים ותשעה. קבלה את שמה «אֶל-חֶגְר» מפסוק 80.

סורת אל-חג'ר 15

חלק 14

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. א. ל. ר.¹
2. אֵלֶּה אוֹתוֹתַי שֶׁל הַסֵּפֶר וְהַקּוּרְאָן הַגָּלוּי.²
3. אֵין סִפֵּק שֶׁהַכּוֹפְרִים יִקְוּוּ (בְּיוֹם הַדִּין) לִי הֵיוּ מִסְלָמִים,³
4. לָכֵן עָזַב אוֹתָם יֹאכְלוּ וְיִתְעַנְּגוּ, וְהַתְקַנָּה (שֶׁלֹּא יִהְיֶה יוֹם הַדִּין) תִּפְסִיחַ אֶת דַּעְתָּם (מִהֶאֱמוּנָה בְּאֱלֹהֵי). אֵד סוּפֶם יֵדְעוּ.⁴
5. וְלֹא הִשְׁמַדְנוּ עִיר אֶלָּא לְפִי מוֹעֵד נִקְבַּע בְּסֵפֶר מִקֶּדֶם,
6. אֵין אִמָּה שֶׁתּוֹכַל לְהַקְדִּים אֶת מוֹעֵדָה אוֹ לְדַחֲתָהּ.
7. וְהֵם אָמְרוּ, הִזֵּי זֶה אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלָיו הַקּוּרְאָן⁵ מִן הַשָּׁמַיִם, אָכֵן מִשְׁגַּע אֶתָּה,
8. לָמָּה לֹא תִבְיֵא אֵלֵינוּ אֶת הַמַּלְאָכִים אִם אֶתָּה צוֹדֵק?⁶
9. אֲנַחְנוּ לֹא נוֹרִיד אֶת הַמַּלְאָכִים אֶלָּא עִם הָאֱמֶת, אוּלַם אִם יוֹרְדוּ מַלְאָכִים
10. אִז לֹא יִהְיֶה לְכּוֹפְרִים אַרְכָּה.
11. אֲנַחְנוּ הוֹרְדֵנוּ אֶת הַקּוּרְאָן⁷ מִן הַשָּׁמַיִם וְאֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים אוֹתוֹ לְעַד.
12. וְכִבֵּר מִלְפָּנֶיךָ (מוֹחֲמַד) שֶׁלַּחְנוּ שְׁלִיחִים לְעִדּוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת,
13. אֵד לֹא בָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ מִבְּלִי שֶׁלְעָגוּ לוֹ.
14. וְכֵן אֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים אוֹתָהּ (הַכִּפְרִיָּה בְּאֱלֹהֵי) אֶל לֵב הַכּוֹפְרִים,
15. וְהֵם לֹא יֵאֱמִינוּ, וְכֵן קָרָה גַם לְאִמּוֹת קוֹדְמוֹת (לֹא הֶאֱמִינוּ כְּתוֹצֵאָהּ הַעֲנִשׁוֹ).

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. הספר והקוראן שני מונחים לאותו ספר. ר' סורת אנ-נמל 27: 1.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6: 27.

4. ר' סורת אנ-נמל 53: 30; וסורת אל-מורסלאת 77: 46.

5. המונח המקורי הוא اَللّٰهُ אَد-דִּיכֵר, ההזרה, שם לקוראן.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25: 21 - 22; וסורת אז-זוחירוף 43: 53.

7. המונח המקורי הוא اَللّٰهُ אَد-דִּיכֵר; ר' הערה 5 לעיל.

14. וְלוֹ נִפְתַּח לָהֶם שַׁעַר בְּרָקִיעַ לַעֲלוֹת בּוֹ לַשָּׁמַיִם,
15. כִּי גַם אִזּוֹ יֹאמְרוּ, אָכֵן רָאִיתֵנוּ מִקְסָמָת, וְאַנְחֵנוּ כְּאַנְשִׁים מְכַשְּׁפִים.

קטע 2

16. וּכְבֹר בְּרֵאנוּ בַּשָּׁמַיִם כּוֹכְבִים, וְקִשְׁטֵנוּ (אֶת הַשָּׁמַיִם) לְרוֹאִים,¹
17. וְשִׁמְרָנוּ אוֹתָם מִפְּנֵי כָל שָׁטָן אָרוּר,
18. אֲלֵא הַמַּאֲזִין בְּגִנְבָה, מִיַּד יִתְקִיף אוֹתוֹ כּוֹכֵב שְׂבִיט מֵאִיר (שִׁישְׁרָף אוֹתוֹ).
19. וּכְבֹר פְּרִשְׁנוּ אֶת הָאָרֶץ וְקִבְעֵנוּ בָּהּ הָרִים נְטוּעִים עֲמָק וְחִזָּק, וְהַצְמַחְנוּ בָּהּ
מִכָּל הַסּוּגִים בְּמַדָּה וּבְאִזּוֹן,
20. וּבְרֵאנוּ בָּהּ מְקוֹרוֹת מַחִיָּה לָכֶם וּלְכָל אֵלֶּה שָׁאִין אַתֶּם מִפְּרִיָסִים.²
21. אוֹצְרוֹת כָּל דָּבָר הֵם בְּיַדֵּנוּ, אֲדָּה נֹרִיד אוֹתָם רַק בְּמַדָּה קְצוּבָה.
22. שְׁלַחְנוּ אֶת הָרוּחוֹת לְהַפְרִיזָה הָעֲנָנִים וְהַצְמַחִים, וְהוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיֵּם
וְהַשְׁקִינוּ אֶתְכֶם מֵהֶם,³ וְלֹא בִיּוֹדֵכֶם אֲגִירְתֶּם.
23. רַק אֲנַחְנוּ נַחִיָּה וְנִמִּית, וְאַנְחֵנוּ הַיּוֹרְשִׁים.
24. וְאַנְחֵנוּ יוֹדְעִים אֶת אֵלֶּה מִכֶּם שִׁיקְדִימוּ וְאֶת אֵלֶּה שִׁיאַחֲרוּ (לְהַגִּיעַ אֶל
רְבוֹנָם),
25. וְאֶת כָּלֶם יֵאָסֹף רְבוֹנָד, כִּי הוּא הַחֶכֶם וְהַיּוֹדֵעַ.

קטע 3

26. אֲנַחְנוּ בְּרֵאנוּ אֶת הָאָדָם מְטִיט יָבֵשׁ שְׁחוּר,⁴
27. וְאֶת הַשָּׂדִים בְּרֵאנוּ לִפְנֵי כֵן מֵאֵשׁ לוֹהֶטָת.
28. וּכְאֲשֶׁר רְבוֹנָד אָמַר לַמַּלְאָכִים, עוֹמֵד אֲנִי לְבְרָא אָדָם מְטִיט יָבֵשׁ שְׁחוּר,
29. וּכְאֲשֶׁר אֲעַצְבֵּנוּ וְאֶפַח בּוֹ מִרוּחִי, (כִּבְדּוֹ אוֹתוֹ) וְסָגְדוּ לוֹ,
30. הַמַּלְאָכִים סָגְדוּ בָּלֶם,
31. וְרַק אֲבָלִיס (הַשָּׁטָן) סָרַב לְהִיּוֹת בְּסוּגָדִים,⁵
32. אִזּוֹ אָמַר (אֲלֵלֶּה), הוּא אֲבָלִיס! מַה לָּךְ שִׁיאִינָד בְּסוּגָדִים?

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 61.

2. ר' סורת הוד 11 : 6 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 60.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 10 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 68 - 70.

4. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 14 - 15.

5. אבליס, ר' סורת אל-בקרה 2 : 34.

33. אָמַר (אַבְלִיס), אִין אֲנִי סוֹגֵד לְאַדָּם אֲשֶׁר בָּרָאתָ מִטֵּיט נִקְשָׁה שְׁחוֹר וְרִיחוֹ מִשְׁתַּנָּה.
34. אָמַר (אַלְלָה), צָא מִמֶּנּוּ (גֵּן עֵדֶן), כִּי אֲרוּר אַתָּה,
35. וְעַלִּיד הִקְלָלָה עַד יוֹם הַדִּין.
36. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! תֵּן לִי אֲרָכָה עַד יוֹם תַּחֲיֵית הַמֵּתִים.
37. אָמַר (אַלְלָה), אַתָּה תִּהְיֶה בֵּין אֱלֹה שְׁתַּנָּה לָהֶם אֲרָכָה,
38. עַד יוֹם הַמוֹעֵד הַזֶּה.
39. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! כָּשֶׁם שֶׁגִּרְמַתְּ לִי לְהִיּוֹת בְּסוּטִים, אֲנִי אֶקְשֹׁט לָהֶם (בְּנֵי אָדָם) אֶת חֲטֵאֵיהֶם בְּאוֹר יָפֶה וְאַתָּעָה אֶת כָּלָם,
40. פָּרַט לַעֲבָדֶיךָ הַנִּבְחָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם.
41. אָמַר (אַלְלָה), זֶה שְׁבִיל יָשָׁר שְׁמוּבִיל אֵלַי,
42. אֲדָּעַל עַבְדִּי אִין לָךְ כָּל שְׁלֹטוֹן, פָּרַט לַאֲלֹה שְׁיִתְעוּ וְיִלְכוּ אַחֲרֶיךָ,
43. גִּיהֶנֶם הוּא מְקוֹם הָאֶסְכָּפִים יַחְדוֹ,
44. יֵשׁ לוֹ שְׁבָעָה שְׁעָרִים, וְלִכָּל שַׁעַר מְקָצָה חֵלֶק מֵהֶם.
- קִטְעַ 4**
45. אֲדָּעַ יֵרָאִי אֱלֹלָה יִהְיוּ בְּגִנִּים וּמַעֲיֵנוֹת,
46. בּוֹאוּ בְּתוֹכָם בְּשָׁלוֹם, בּוֹטְחִים,
47. וְהוֹצֵאנוּ מִלְּבוֹתֵיהֶם אֶת הַטִּינָה, וְהֵם יִהְיוּ אַחִים זֶה לָזֶה, כְּשֶׁהֵם יוֹשְׁבִים עַל צֻעִים זֶה לְעַמֹּת זֶה,
48. בְּלִי שְׁיִסְבְּלוּ מַעֲיִפוֹת, וְלַעוֹלָם לֹא יוֹצֵאוּ מֵהֶם.
49. וְהוֹדַע לַעֲבָדִי כִּי אֲנִי הוּא הַסּוֹלַח וְהַרְחוּם,
50. וְכִי עֲנֹשִׁי הוּא הַעֲנֹשׁ הַמְּכַאֵב.
51. וְהוֹדַע לָהֶם עַל אוֹרְחֵיו שֶׁל אַבְרָהָם,
52. כְּאֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֵלָיו וְאָמְרוּ, «שָׁלוֹם». אָמַר, נִבְהָלִים אֲנִינָה מִכֶּם.
53. אָמְרוּ, אַל תִּבְהַל, בָּאנוּ לְבָשָׁר לָךְ עַל בֶּן בְּרַעַת (יִצְחָק).
54. אָמַר, הֲאֵם תִּבְשָׁרוּנִי עַל אֶף שֶׁהִזְדַּקְנִיתִי? בְּמָה זֶה תִּבְשָׁרוּנִי?
55. אָמְרוּ, בְּשָׁרְנוּ אוֹתָךְ בְּאַמֶּת, וְאַל תִּהְיֶה מִן הַמִּתְנַאֲשִׁים.
56. אָמַר, וְכִי מִי יִתִּיאֵשׁ מִרְחֲמֵי רְבוּנוֹ מִלְּבַד הַתּוֹעִים.
57. אָמַר, מַה מִּטְרַתְכֶם, אַתֶּם הַשְּׁלִיחִים?

58. אָמְרוּ, נִשְׁלַחְנוּ אֶל עִם שֶׁל פּוֹשְׁעִים (כְּדִי לְהַשְׁמִיד אוֹתָם),

59. חוּץ מִמִּשְׁפַּחַת לוֹט אֲשֶׁר נָצִיל אֶת כָּלָם,

60. חוּץ מֵאִשְׁתּוֹ, גִּזְרְנוּ שְׁתֵּיהֶּה בֵּין אֵלֶּה שִׁישְׁמְדוּ.¹

קטע 5

61. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעוּ הַשְּׁלִיחִים אֶל בֵּיתוֹ שֶׁל לוֹט,

62. אָמַר לָהֶם, אֵין אַתֶּם מְכָרִים לִי.

63. אֲדַרְבָּה, אֲנַחְנוּ בָּאנוּ אֵלֶיךָ עִם (הָעֵנֶשׁ) אֲשֶׁר לֹא הֶאֱמִינוּ בּוֹ,

64. וְהִבֵּאנוּ לָךְ אֶת הָאֲמֶת, וְאֲנַחְנוּ צוֹדִיקִים,

65. לָכֵן הוֹצֵא אֶת מִשְׁפַּחְתְּךָ בְּמִשְׁךָ הַלֵּילָה הַזֶּה וְלֹךְ אַחֲרֵיהֶם, וְאַל תִּפְּנוּ

לְאַחֲרֵיהֶם, וְהִמָּשִׁיכוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר צִוִּיתָם לָלֶכֶת.

66. וְכֵן הוֹדְעֵנוּ לְלוֹט עַל הָעֵנֶן הַזֶּה, כִּי אֵלֶּה יִשְׁמְדוּ עִם בֶּקֶר.²

67. אָמְנָם כְּשֶׁאֲנָשִׁי הָעִיר בָּאוּ שְׂמֵחִים.

68. אָמַר לוֹט, אֵלֶּה הֵם אוֹרְחֵי, וְאַל תִּמְטִיטוּ חֲרָפָה עָלַי,

69. יִרְאוּ אֶלְלָה וְאַל תִּשְׁפִּילוּ אוֹתִי.

70. הָאֲנָשִׁים אָמְרוּ, הֵאֵם לֹא אֶסְרְנוּ עֲלֶיךָ לְאַרְבַּע אֲנָשִׁים זָרִים?

71. אָמַר, הִנֵּה בְּנוֹתַי הַזֵּדוּגוֹ אֵתָּן אִם אַתֶּם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשֶׂה.

72. בְּחִיף (מוֹתָמֵד)! הֵם הָיוּ מְבַלְבְּלִים מִשְׁכָּרוֹנִים.

73. עִם זָרִיחַת הַשָּׁמֶשׁ, הִלָּמָה בָּהֶם צוֹחַת הָעֵנֶשׁ,

74. וְהִפְכְּנוּ אֶת הָעָרִים עַל רֹאשׁוֹ, וְהִמָּטְרְנוּ עֲלֵיהֶם בְּרָצִיפוֹת אֲבָגֵי חֶמֶר שְׂרופוֹת.

75. בְּקוֹרוֹת אֵלֶּה, אוֹתוֹת לְבָנֵי אָדָם הַלּוֹמְדִים לָקַח.

76. כִּי הָעָרִים הַחֲרָבוֹת עוֹמְדוֹת עַל-יַד הַדֶּרֶךְ הַסְקִימָת עֲדֵנוּ.³

77. וְאַף בָּזָה אוֹת לְמַאֲמִינִים.

78. וְגַם אֶת אֲנָשֵׁי אֶל-אֵיכָה (הַחֲרָשׁוֹת שֶׁל מְדִינָה) הָיוּ חוֹטְאִים,

79. בְּשִׁתְיָהֶן נִקְמְנוּ,⁴ וְהָיוּ יוֹשְׁבוֹת עַל אִם הַדֶּרֶךְ הַסְקִימָת.⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 63.

2. ר' סורת הוֹד 11 : 81.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 137. דרך המסחר של סוחרי מכה בדרכם לסוריה. כך יכולים הם לראות את שרידי העיר וללמוד לקח.

4. שתייהן : אל-איכה ועירו של לוט.

5. ר' סורת הוֹד 11 : 89.

קטע 6

80. תוֹשְׁבֵי אֶל-חַג'ר¹ הִכְחִישׁוּ בְשָׁלִיחִים,
81. וְכִאֲשֶׁר נָתְנוּ לָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הִתְנַגְּדוּ לָהֶם.²
82. הֵם חָצְבוּ בְּהָרִים בְּתִים, וַיֵּשְׁבוּ בְּטוּחִים,
83. אֲדָּ עַם בֶּקֶר הֶלְמָה בָּהֶם צֹחַת הָעֵנֶשׂ,
84. לֹא הוֹעִיל לָהֶם כָּל רְכוּשָׁם שֶׁצָּבְרוּ.
85. וְאַנְחֵנוּ בָּרֵאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם עַל יְסוֹד הָאָמֶת.³
וְאִין סִפְק שֶׁשַּׁעַת הַדִּין תָּבוֹא, עַל כֵּן סָלַח לָהֶם סְלִיחָה בְּחֶסֶד.⁴
86. וְאָכֵן רְבוּנָדָּ הוּא הַבוּרָא וְהַיּוֹדֵעַ.⁵
87. וְאָכֵן נָתְנוּ לָדָּ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) שֶׁבַעָה מִן הָאוֹתוֹת הַחוּזָרִים וְנִשְׁנִים,⁶ וְאֶת
הַקּוּרְאָן הַנֶּעֱלָה,
88. אֵל תִּשָּׂא עֵינֶיךָ אֶל אֲשֶׁר הָעֵנְקָנוּ זְמַנִּית לְבָנֵי אָדָם שׁוֹנִים, וְאֵל תִּצְטַעַר
בְּשִׁבִּילָם, וּפְרֹשׁ כְּנָפֶיךָ לַהֲגִנַּת הַמַּאֲמִינִים,
89. וְאָמַר, הִנֵּה אֲנִי הַמְזַהֵר הַגָּלוּי.
90. כִּדָּ גַם הוֹרְדָנוּ עַל הַמַּחְלָקִים,⁷
91. אֲשֶׁר פָּרְקוּ אֶת הַקּוּרְאָן לַחֲלָקִים.⁸
92. בְּחַיֵּי רְבוּנָדָּ! נִשְׁפֹּט אֶת כָּלֶם (בְּיוֹם הַדִּין),
93. עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
94. וְאַתָּה (מוֹחֲמַד) מִלֹּא אֶת שְׁלִיחוֹתֶךָ כִּפִּי שֶׁנִּצְטוּיֶת וְהִתְרַחַק מִן הַכְּפָנִיִּים,
95. אֲנַחְנוּ כָּבֵר הַגָּנוּ עֲלֶיךָ מִן הַמַּלְעִיגִים,
96. אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ עִם אֱלֹהָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים, בְּסוּפָם שֶׁיִּדְעוּ.
97. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כִּי יִכָּאֵב לָךְ לְשִׁמְעַת אֶת כָּל אֲשֶׁר יֹאמְרוּ,
98. הֲלָל וְשַׁבַּח אֶת רְבוּנָדָּ וְהִיא בְּמִשְׁתַּחֲוִים,
99. וְעַבַּד אֶת רְבוּנָדָּ עַד בּוֹא אֱלִידָּ הַנּוֹדָאִי (הַמּוֹת).

1. אל-חג'ר, עירם של בני ת'מוד, צפון למדינה.

2. ר' סורת הוד 11 : 65 ; וסורת פוצלת 41 : 17.

3. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116 ; סורת צאד 38 : 27 ; וסורת אנ-נגים 53 : 31.

4. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 89.

5. ר' סורת יא. סין 36 : 81 - 83.

6. הכוונה היא לסורת אל-פאתחה, 1.

7. ר' סורת אנ-נמל 27 : 49 ; סורת אנ-נחל 16 : 38 ; וסורת אבראהים 14 : 44.

8. אחדים טענו שהוא כשוף, שירה, וכו' כדי להטעות את האנשים מלהאמין באמיתות הקוראן.

16

סִוֵּרַת אֶן-נִחַל הַדְּבוּרִים

סורה זו נקראת «אֶן-נִחַל, הַדְּבוּרִים» בגלל מה שנוכר בה מפלאי הדבורים, והשראת אללה אליהם איך ואיפה לבנות את הבית שלהם, ר' פ' 68 - 69. הדבורים לא נזכרו באזו שהיא סורה אחרת.
הורדה במכה אחרי סורת אל-כהף 18, ופסוקיה מאה עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «הַדְּבוּרִים» מפסוק ששים ושמונה.

סורת אנ-נחל 16

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. המועד של (יום הדין) וגזר דינו של אללה להעניש אתכם (הכופרים) קרוב מאוד, ואל תחישו בואו. ישתבח ויתעלה מעל השתפים אשר יצפו לו.¹
2. הוא (אללה) שולח את המלאכים עם ההשראה והנבואה על מי שיצא מבין עובדיו,² (ומצוה אותם), הזהירו, כי אין אלה אלא אני, ויראו אותי,³ ברא את השמים ואת הארץ באמת, יתעלה על השתפים אשר ישתפו לו.⁴
3. ברא את האדם מטפה, והנה הוא גריב גלוי (לבוראו).⁵
4. ואת המקנה בראו לכם, בו חם (מלבוש מן העור והצמר), וצרכים אחרים, וממנו תאכלו,
5. מראה בואם הביתה של עדרים (מן הגמלים) וצאתם אל המרעה, מוסיף לכם יקרה ויפי,
6. והם נושאים את מטענכם הכבד אל ארץ שלא תוכלו להגיע אליה בלי עמל קשה. רבונכם חנון ורחום.⁶
7. וברא את הסוסים, הפרדים, והחמורים למען תרכבו עליהם, ולתפארת לכם. ויברא גם את אשר לא תדעו.⁷
8. ואללה יראה לבני אדם את השביל הישר, ואולם יש גם שבילים עקמים אינם מובילים אל הישועה. אלו רצה (אללה), היה מדרוך את כלכם.⁸

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 1 ; סורת אל-קמר 54 : 1 ; סורת אל-ענכבות 29 : 53 - 54 ; וסורת אש-שורא 18 : 42.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; סורת אל-חג' 22 : 75 ; וסורת ע'אפר 40 : 15 - 16.

3. ר' סורת אש-שורא 42 : 52.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 54 - 55.

5. ר' סורת יא. סין 36 : 77 - 79.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 143 - 144.

7. ר' סורת ע'אפר 40 : 79 - 81 ; סורת יא. סין 36 : 71 - 72 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 12 - 14.

8. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 153 ; סורת אל-חג' 15 : 14 ; סורת יונס 10 : 99 ; וסורת הוד 11 : 118 - 119.

קטע 2

10. והוא אשר הוריד מן השמים מים לכם, מהם למשקה, ומהם לצמח עצים אשר תרעו בהם (בהמותיכם),
11. ונצמיח לכם בהם תבואות, וזיתים, ועצי תמר, וגפנים, וכל פרי. בכל אלה אותות לאנשים חושבים.¹
12. והכניע לשירותכם את הלילה ואת היום ואת השמש ואת הירח, גם את הכוכבים הוא הכניע לשירותכם בפקדתו, ובזה אותות לבעלי דעת.²
13. וגם את כל אשר ברא ופזר על פני האדמה, בצבעים שונים. בזאת אותות לאנשים אשר יזכרו.
14. והוא אשר הכניע את הים לשירותכם, למען תאכלו ממנו בשר טרי, ותוציאו ממנו תבשילים שתתקשטו בהם. ותראו את הספינות שטות בו, למען תבקשו לכם פרנסה מחסדו (של אלה), ולמען תודו לאלה.
15. והוא התקין בארץ הרים לבל תטה בכם, וכן נהרות ושבילים למען תדרכו,³
16. וציוני דרך וגם לפי הכוכבים.
17. האם אתם מדמים את מי שבורא כל זה למי שאינו בורא מאומה? האם לא תחשבו?
18. ואם תנסו לספר חסדי אלה הרי לא תמנו אותם.⁴ אלה סולח ורחום.
19. אלה יודע מה שתסתירו ומה שתגלו.
20. את אלה אשר אליהם (הכופרים) קוראים מבצעדי אלה לא יוכלו לברא דבר, הם עצמם בידי אדם נעשו,⁵
21. חסרי חיים הם, ואינם מיעדים לקום לתחייה (ביום הדין).

קטע 3

22. אלהיכם הוא יחיד ואחד, ואכן אלה אשר לא נאמינו באחרית, לבותיהם כופרים והם יהירים,⁶

1. ר' סורת אנ-נחל 27 : 60.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 31.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 34.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 95 - 96.

6. ר' סורת צאד 38 : 5 ; סורת אז-זומר 39 : 45 ; וסורת ע'אפר 40 : 60.

23. אין ספק כי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת מַה שְּׁיִסְתִּירוּ וְאֶת מַה שְּׁיִגְלוּ. אָכֵן הוּא לֹא יֵאָהֵב אֶת הַמִּתְנַשָּׁאִים.

24. וְאִם יִשְׁאַלְוּ, מַה הוֹרִיד רַבּוֹנְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם? יֹאמְרוּ, אֲגָדוֹת הַקְּדָמוֹנִים.¹

25. לָכֵן יִשְׁאוּ בְיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים אֶת מִשְׁאֵ הַטָּאִיָּהִם בְּשִׁלְמוֹתוֹ, וְגַם חֵלֶק מִמִּשְׁאֵם שֶׁל אֱלֹהֵ הַתְּעוּ בְּלִי דַעַת, מַה נוֹרָא הוּא הַמִּשְׁא.²

קטע 4

26. כָּבֵד זְמָמוֹ קוֹדְמִיָּהֶם (נִגְדַּד הַשְּׁלִיחִים שְׁלָהֶם),³ אֵךְ אֱלֹהֵ הָרֶס אֶת יְסוּדוֹת בְּנִינֵיהֶם וְהַגָּזוֹת נָפְלוּ עֲלֵיהֶם מִלְּמַעְלָה, וְכֹא עֲלִיהֶם הָעֵנֶשׁ בְּלִי שִׁינְגִישׁוֹ זֹאת.⁴

27. וּבְיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים יִשְׁפִּילִם אֱלֹהֵ וְיֹאמְרוּ לָהֶם, הֵיכֵן הִם שִׁתְּפִי שְׁבִגְלָלֶם הַתִּנְגְדָתָם לַשְּׁלִיחִים? וּבְעֲלֵי הַדַּעַת יֹאמְרוּ, אָכֵן, הַחֶרְפָּה וְהַבּוֹשָׁה עַל הַכּוֹפְרִים הַיּוֹם,

28. אֵלֶּה אֲשֶׁר לָקְחוּ הַמִּלְאָכִים אֶת נִשְׁמָתָם וּכְשָׁהֶם מְקַפְּחִים אֶת עַצְמָם, יֹאמְרוּ מִתּוֹךְ כְּנִיעָה, לֹא עָשִׂינוּ כָּל רַע. אָכֵן, אֱלֹהֵ יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָם,⁵

29. עַל כֵּן, הַכְּנָסוּ בְּשַׁעְרֵי גִיהֶנֶם, וְהַשְׁאֲרוּ בּוֹ לְנֶצַח. כַּמָּה נוֹרָא יִהְיֶה מַעוֹן הַיְּהִירִים.⁶

30. אוּלָם כְּאֲשֶׁר יִשְׁאַלוּ אֶת הַיִּרְאִים, מַה זֶה הוֹרִיד רַבּוֹנְכֶם? הִם יַעֲנוּ, טוֹב. לְעוֹשֵׁי הַטוֹב תִּשְׁלַם טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֵךְ בְּעוֹלָם הַבָּא הוּא טוֹב יוֹתֵר. מַה נָּעִים מַעוֹן הַיִּרְאִים!⁷

31. גְּנִי עֵדוֹן אֲשֶׁר יִכְנָסוּ אֲלֵיהֶם שְׁמֵתֶחְתָּם נְהוֹרוֹת זֹרָמִים. לָהֶם בְּתוֹכָם כָּל אֲשֶׁר יִחַפְּצוּ, כַּמָּה יִגְמַל אֱלֹהֵ לִירְאִים (אוֹתוֹ),

32. אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר הַמִּלְאָכִים לֹקְחִים אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם, כְּשִׁלְבוֹתֵיהֶם טְהוֹרִים מִן הַכְּפִירָה יִגִּידוּ לָהֶם, «שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם! הַכְּנָסוּ לָגוֹן בְּזִכּוֹת מַעֲשֵׂיכֶם».⁸

1. ר' סורת אל-פורקאן 25: 5, ופ' 9; וסורת אל מודת' 74: 18 - 24.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 13.

3. ר' סורת אבראהים 14: 46; סורת נוח 71: 22; וסורת סבא' 34: 33.

4. ר' סורת אל-מאאידה 5: 64; וסורת אל-חשר 59: 2.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 23; וסורת אל-מוג'אדלה 58: 18.

6. ר' סורת פאטר 35: 36; וסורת ע'אפר 40: 46.

7. ר' סורת אאל עמראן 3: 198; וסורת אנ-נחל 16: 97; וסורת אל-קצצ 28: 80; וסורת אל-אעלא 87:

17; וסורת אצי' צ'וחא 93: 4.

8. ר' סורת אבראהים 14: 27; וסורת פוצלת 41: 30 - 32.

33. אֶת אֵלֶּה (הַכּוֹפְּרִים) אֲשֶׁר מַחֲכִים עַד לְהוֹפְעֵת מִלְּאֲכֵי הַמּוֹת אֲלֵיהֶם, אוֹ עַד שְׂיָבוֹא מוֹעֵד רְבוּנָךְ (בְּהֻעָנְשָׁתָם), כְּמוֹהֶם עָשׂוּ הַדּוֹרוֹת שֶׁהָיוּ לִפְנֵיהֶם, וְאֵלֶּלָה לֹא קִפַּח אוֹתָם, אֵלֶּלָה הֵם קִפְחוּ אֶת עַצְמָם.

34. וְכֵן פָּגַע בָּהֶם כָּל הָרַע אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְהִעָנְשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעָגִים לוֹ הַקִּיף אוֹתָם.

קטע 5

35. הַפְּגִנִּים אָמְרוּ, אֵלֵינוּ רָצָה אֵלֶּלָה לֹא עֲבַדְנוּ מִבְּלַעַדִּי דָּבָר, לֹא אֲנַחְנוּ וְלֹא אֲבוֹתֵינוּ, וְלֹא אֲסָרְנוּ דָּבָר שֶׁהוּא לֹא אָסֹר. כֵּן עָשׂוּ גַם אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם. אִךְ אֵין עַל הַשְּׁלִיחִים אֵלֶּלָה לְהִזְהִיר בְּגִלּוֹי.¹

36. וְאֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אֶל כָּל אִמָּה שְׁלִיחַ לֵאמֹר, עֲבַדוּ אֶת אֵלֶּלָה וְהִתְרַחֲקוּ מִטֹּאעֹת (הַשְּׁקוּצִים). חֲלַק מֵהֶם הִדְרִיךְ אֵלֶּלָה, וְעַל אַחֲרִים נִגְזַר בְּצִדֵּק לְתַעֲוֹת. סִירוּ בָּאָרֶץ וִירְאוּ אִידֵּי הִיתָה אַחֲרִית הַמְּכַחֲשִׁים.

37. (הוּי הַנְּבִיאִי!) אִם תִּתְאַמֵּץ לְהִדְרִיךְ אוֹתָם, הִנֵּה אֵלֶּלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר כָּבֵד הִתְעָה, וְאֵין לָהֶם כָּל מוֹשִׁיעִים.

38. הֵם נִשְׁבְּעוּ בְּאֵלֶּלָה בְּכָל תַּקָּף, שֶׁהוּא לֹא יַחֲיֶה אֶת הַמֵּתִים. אָכֵן, זֹאת הַבְּטָחָה אֲמִתִּית מֵאֵת אֵלֶּלָה, אֲמָנָם רַב הָאֲנָשִׁים אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת,

39. כֵּן כְּדֵי לְבָאֵר אֶת כָּל אֲשֶׁר נַחֲלָקוּ בוֹ, וְכֵן יִדְעוּ הַכּוֹפְּרִים כִּי הָיוּ מְשַׁקְּרִים.

40. כֹּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ רוֹצִים לְבָרֵא דָּבָר אֲנַחְנוּ רַק אוֹמְרִים, «הִיָּה!» וְהִיָּה.

קטע 6

41. אֵלֶּה אֲשֶׁר הִגְדוּ לְמַעַן אֵלֶּלָה לְאַחַר שֶׁנִּעְשָׂקוּ, נִשְׁכִּין הֵיטֵב בְּעוֹלָם הַזֶּה, אִידֵּי שֶׁכָּר הַעוֹלָם הֵבִיא רַב מָזָה, לוֹ יִדְעוּ,

42. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ בְּעַלֵּי סִבְלָנוֹת וְעַל רְבוּנָם סָמְכוּ.

43. לִפְנֵיךְ לֹא שְׁלַחְנוּ אֵלֶּלָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִשְׁרִינוּ לָהֶם. אִם אַתָּם לֹא יוֹדְעִים זֹאת, שְׁאֵלּוּ אֶת בְּעַלֵּי הַחֲכָמָה.²

44. (וְשְׁלַחְנוּ אוֹתָם) עִם הוֹכָחוֹת וְסִפְרֵי קִדְשׁ, וְאֵלֶּיךְ (מוֹחֲמַד) הוֹרְדְנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַקּוּרְאָן,³ לְמַעַן תִּבְהִיר לְאֲנָשִׁים אֶת אֲשֶׁר הוֹרֵד אֲלֵיהֶם, לְמַעַן יַחֲשְׁבוּ וַיִּדְרְכוּ בוֹ.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 25 ; סורת אז-זוח'ריון 43 : 45 ; וסורת אל-מולכ 67 : 18.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 93 - 94 ; סורת אל-פורקאן 25 : 20 ; סורת אל-אנביא' 21 : 8 ; וסורת אל-כהן 18 : 110.

3. המונח המקורי הוא اللّٰهُ א-ד'יכר, ההזרה, שם לקוראן. ר' סורת אל-חג'יר 15 : 6, ור' פ' 9.

45. האם בטוחים זוממי השחיתות והרע שאללה לא יבקע את הארץ תחתיהם, או שהענש לא יבוא עליהם בלא שיצפו מאין,¹
46. או שלא יעצר את תנועתם בדרךים, ולא יוכלו לחמק מענשו של אלה, 47. או שלא יעקבם על ידי הטלת פחד עליהם.² אולם רבונכם הוא חומל ורחום.
48. האם לא יראו כי כל אשר ברא אלה, יטיל את צלו ימין ושמאל, סוגדים לאללה בהכנעה.
49. ולאללה יסגד כל אשר בשמים וכל אשר בארץ מכל רמש עד המלאכים ואין הם מתנשאים.
50. (המלאכים) יראים את רבונם אשר הוא מעל להם, ויעשו כמצווה עליהם.
- קטע 7**
51. אלה אמר, אל תעשו לכם שני אלהים. יש רק אלה אחד. ורק אותי תיראו,
52. לו כל אשר בשמים ובארץ, ועבודתו היא הממשכת. האם מישוהו זולת אלה תיראו?
53. וכל חסד אשר לכם מאללה הוא. ובפגע בכם צרה אליו תפנו בקריאה.³
54. ואולם באשר הוא יסיר את הצרה מעליכם, והנה חלק מכם משתף אֱלִילִים עם רבונם,
55. ואינם מודים על החסד שנתנו להם. התענגו אפוא, ואולם עוד תדעו.
56. הם נוֹתְנִים חֶלֶק מֵאֲשֶׁר הֶעֱנֵקְנוּ לָהֶם⁴ לאלה (האלילים) שאינם יודעים דבר (ולא יוכלו לעזור להם). חי אלה! עוד תשאלו על כל אשר בדיתם.
57. הם מיחסים לאללה בנות. ישתבח שמו! ומיחסים לעצמם מה שיחפצו (מן הבנים).⁵
58. וכאשר מבשרים לאחד מהם על הולדת בת, קודרות פניו והוא מתמלא זעם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 68 ; וסורת אל-מולכ 67 : 16 - 17.

2. ר' סורת הוד 11 : 102 ; וסורת אל-חגי' 22 : 48.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 136.

5. ר' סורת אנ-נגים 53 : 22 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 151 - 154.

59. ומסתתרת מהאנשים מרע הבשורה שקבל. ומתרהר, האם יחזיק בה, על אף ההשפלה, או לקבר אותה (חיה) בעפר?¹ כמה רע מה שהם שופטים! לאלה אשר לא נאמינו באחרית שיך כל דבר נחות, ואלו לאללה שיך כל דבר נעלה, והוא העוז והחכם.

קטע 8

61. לו היה אלה מקרב את הדין של בני אדם (בעולם הזה) לפי חטאיהם, לא היה משאיר על פני האדמה רמש, אך אלה נותן להם ארבה למועד מסים. ובהגיע המועד שלהם לא יוכלו לדחותו אף בשעה, ולא להקדימו. הם מניחים לאללה את מה שהם שונאים לעצמם (מן הבנות), ולשונותיהם מספרות כזב כי להם נועד כל הטוב. אין ספק כי שמונה להם האש שבה הם יהיו מזנחים ונשפחים.²
63. באללה! כבר שלחנו שליחים לאמות לפניך, אמנם השטן הראה להם את מעשיהם הרעים באור יפה. הוא מגנם היום (יום הדין), ולקם ענש מכאיב.
64. ולא הורדנו אליך (מוחמד) את הספר (הקוראן) מן השמים, אלא כדי שתבהיר להם את מה שהם מחלקים בו, וכתרכה ורחמים לאנשים מאמינים.
65. אלה הוריד מן השמים מים והחיה בהם את האדמה לאחר מותה, ובזאת אות לאנשים שומעים את דברי אלה.

קטע 9

66. במקנה יש לקח לכם, אנחנו משקים אתכם מבטניהם מתוככי הים והפרש חלב טהור נעים לשותים,
67. ומפרי התמרים והענבים אתם מכינים שכר ומזון טוב. ובזאת אות לאנשי בינה.³
68. רבונד השירה לדבורים, עשינה לכן בתים בהרים, ובעצים, ובכל אשר האנשים יבנו,

1. הכוונה כאן למנהג של אחדים מן השבטים הערביים לפני האסלאם לקבור את הבנות חיות מפחד העוני. האסלאם בטל ומנע המנהג הברברי הזה. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 137 ; וסורת את-תכויר 81 : 9 - 8.

2. ר' סורת הוד 11 : 9 - 10 ; סורת אל-כהף 18 : 35 - 36 ; סורת מרים 19 : 77 ; וסורת פוצ-צללת 41 : 50.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 34 - 36.

69. וְאֶכְלָנָה מִכָּל פְּרִי, וְעוֹפֹנָה בַּמִּסְלוּלִים שֶׁשָּׁלַל לִפְנֵיכֶן רַבּוֹנֶכֶן. מִשְׁקָה בִצְבָעִים וּטַעֲמִים שְׁוֹנִים יֵצֵא, וּבֹו מִרְפָּא לִבְנֵי אָדָם. אַכֵּן בָּזָה אוֹת לְאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.

70. אֵלֶּלָה בָּרָא אֶתְכֶם וְאַחֵר כָּד וַיְמִיתְכֶם, וַיֵּשׁ בָּכֶם הָעֵתִיד לְהִגִּיעַ אֶל גִּיל הַזְקָנָה הַמִּפְלֶגֶת אֲשֶׁר בּוֹ לֹא יָדַע דָּבָר אַחֲרֵי יוֹדְעוֹ. אֵלֶּלָה הוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַכֹּל-יָכוֹל.¹

קטע 10

71. אֵלֶּלָה הֶעֱדִיף אֶחָדִים מֵכֶם עַל אַחֵרִים בַּפְּרִנְסָה, אֵד אֶת אֵלָה שֶׁהֶעֱדָפוּ אִינֶם נוֹתְנִים לְעַבְדֵיהֶם חֶלֶק מִמֶּנּוּ לְמַעַן יִהְיוּ שְׁוִים, לָכֵן לָמָּה הֵם מִכְחִישִׁים אֶת חֲסְדֵי אֵלֶּלָה (בַּעֲשִׂיתָם לוֹ שְׁתַּפִּים)?²

72. וְאֵלֶּלָה יֵצֵר לָכֶם מִנְפְּשׁוֹתֵיכֶם בְּנוֹת זֹוג, וַיִּמְחֶן נָתַן לָכֶם יָלָדִים וַיְנַכְדִים, וְהוּא פְּרִינֵס אֶתְכֶם מִכָּל טוֹב. הַבְּהֶבֶל יֵאֱמִינוּ וּבַחֲסֵד אֵלֶּלָה יִכְפְּרוּ?

73. וְעַבְדּוֹ מִבְּלַעֲדֵי אֵלֶּלָה אֶת אֲשֶׁר לֹא יוֹכֵל לְכַלֵּל אוֹתָם מְאוּמָּה, לֹא מִן הַשָּׂמִים וְלֹא מִן הָאָרֶץ, וְלַעוֹלָם לֹא יוֹכֵלוּ,

74. לָכֵן אֵל תִּדְמוּ דָּבָר לְאֵלֶּלָה. אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ אֵד אֶתְּם אִינֶכֶם יוֹדְעִים.

75. מִשָּׁל אֵלֶּלָה מִשָּׁל, עַל עֶבֶד מִשְׁעַבְד לְאִדּוֹנוֹ וְאִין לֹא שְׁלִיטָה עַל שׁוֹם דָּבָר, וְלַעֲמָתוֹ אִישׁ אֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לוֹ פְּרִינְסָה בְּשִׁפְעַ וְהוּא תוֹרֵם בְּסִתֵּר וּבִגְלוֹי, הֵאֵם הֵם שְׁוִים? הַשִּׁבַּח לְאֵלֶּלָה! וְאוֹלָם מִרְבִּיתָם לֹא יָדְעוּ.

76. וְעוֹד מוֹשֵׁל אֵלֶּלָה מִשָּׁל עַל שְׁנֵי אֲנָשִׁים: הָאֶחָד מֵהֶם אֵלֵם וְחֹסֵר כָּל זְכֻלָּת וְהוּא לְמַעֲמָסָה עַל אִדּוֹנָיו, וְהוּא נִכְשָׁל בְּכָל מָה שֶׁהֶפְקֵד לִידָיו. הֵאֵם הוּא שׁוֹה לְאָדָם הַמִּמְנָה עַל אַחֵרִים וְנוֹהֵג בָּהֶם בְּצֶדֶק וְהוּא עֲצָמוֹ הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר?

קטע 11

77. לְאֵלֶּלָה תַעֲלִימַת הַשָּׂמִים וְהָאָרֶץ. שְׁעַת הַדִּין עֲלוּלָה לְבוֹא כְּהֶרֶף עֵין אוֹ קְרוֹב מְזָה, כִּי אֵלֶּלָה הַכֹּל-יָכוֹל.

78. אֵלֶּלָה הוֹצִיאָכֶם מִבֶּטֶן אִמְהוֹתֵיכֶם לֹא תִדְעוּ דָּבָר, וְנָתַן לָכֶם אֶת חוּשֵׁי הַשְּׂמִיעָה וְהָרְאָיָה וְאֶת הַלֵּב לְהַבְנִיחַ, לְמַעַן תּוֹדּוּ לוֹ.³

1. ר' סורת אר-רום 30 : 54.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 28.

3. ר' סורת אל-מולכ 67 : 23 - 24.

79. האם לא יראו את העוף הכפוף לרצונו של אללה באויר השמים? לא

יחזיקנו בלתי אם אללה. ואכן בזה אותות למאמינים.¹

80. אללה עשה לכם משכן מבתיכם, ועשה לכם מעורות המקנה אהלים אשר יקל עליכם לשאת בנסיעה ובחניה, ומצמר המקנה ושערוֹתיהם נתן לכם רהיטים וכלי בית לשמושכם עד זמן מסים.

81. וגם עשה לכם אללה צללים מאשר ברא, ונתן לכם מחסה בהרים, ובגדים להגנה מפני החם (והקר), ולבוש למגן במלחמה. כך השלים חסדו עמכם למען תתמסרו לאללה לבדו.

82. ואם יפנו ערף, עליך רק למסר הודעה ברורה.

83. הם מכירים בחסד אללה, אך מתכחשים לו, ומרביֹתם כופרים.

קטע 12

84. ביום ההוא (יום הדיון) נקים עד (נביא) מכל אמה, ולא ינתן לכופרים לדבר ולא לחזר בתשובה,²

85. בראות החוטאים את הענש, לא יוכל מעליהם, ולא יקבלו ארכה.³

86. ובראות הפגניים את השתפים אשר שתפו אותם לאללה, יאמרו, רבוננו! אלה הם השתפים אשר היינו קוראים אליהם מבלעדך. אז יענו להם (השתפים), אתם משקרים (בעשׂוֹתנו שתפים לאללה).⁴

87. ביום ההוא (יום הדיון) יתמסרו לאללה, וכל מה שפדו יחלוֹף מהם.⁵

88. אלה שפפרו ומנעו אחרים מללכת בשבילו של אללה, הוספנו להם ענש על הענש באשר השחיתו.⁶

89. וביום (הדיון) נקים על כל אמה עד (נביא) מקרבה למען יעיד עליה, ונביא אותך (מוחמד) עד על אלה (המסלמים). והורדנו אליך את הספר (הקוראן) מן השמים להבהרת כל דבר וכהדרכה, ורחמים ובשורה למסלמים.⁷

1. ר' סורת אל-מולכ 67 : 19.

2. ר' סורת אל-מורסלאת 77 : 35 - 36.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 12 - 14 ; סורת אל-כהף 18 : 53 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 39 - 40.

4. ר' סורת אל-כהף 18 : 52 ; סורת מרים 19 : 81 - 82 ; סורת אל-ענכבות 29 : 25 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6.

5. ר' סורת מרים 19 : 38 ; סורת טא. הא 20 : 111 ; וסורת אס-סגידה 32 : 12.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 26 ; וסורת אל-אעראף 7 : 18.

7. ר' סורת אל-אעראף 7 : 6 ; סורת אל-מאאידה 5 : 109 ; סורת אל-חגיר 15 : 92 - 93 ; וסורת אל-קצצ 28 : 55.

קטע 13

90. אֱלֹהָ מִצְוָה לַעֲשׂוֹת צֶדֶק, וְלִגְמֹל חֶסֶד,¹ וְלַעְזֹר לַקְּרוֹב הַמִּשְׁפָּחָה (הַנִּזְקָק),² הוּא אוֹסֵר אֶת הַתּוֹעֵבָה, וְאֶת הַמְּגִנָּה, וְהַעֲשֹׁק,³ וְהוּא מְזַהֵרְכֶם לְמַעַן תִּזְהָרוּ.
91. קִיְּמוּ אֶת הַתְּחִיבֹתֵיכֶם שֶׁהִתְחַיַּבְתֶּם בְּשֵׁם אֱלֹהָ, וְאַל תִּפְּרוּ הַתְּחִיבֹתֵיכֶם לְאַחֵר שְׂאֲשֵׁרְתֶם אוֹתוֹ בְּשִׁבוּעָה בַּעֲשׂוֹתְכֶם אֶת אֱלֹהָ עֶרֶב לָכֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת כָּל מַה שְּׂאֲתֶם עוֹשִׂים.
92. אַל תַּחֲזִרוּ בַּהֲבִטְחוֹתֵיכֶם וְתִהְיוּ כְּאִשָּׁה הַחוֹזֶרֶת וּמִתִּירָה לַחוּטִים אֶת מַה שְּׂאֲרָגָה וְטוֹתָה בַּשְּׂקִידָה, בְּהִשְׁתַּמְשָׁכְכֶם בְּשִׁבוּעֹתֵיכֶם רַק כְּדִי לְהוֹנוֹת זֶה אֶת זֶה, בְּהִיּוֹת אִמָּה רַבָּה מֵאִמָּה. בְּכָל זֶה אֱלֹהָ מְנַסֶּה אֶתְכֶם. בְּיוֹם הַתִּקּוּמָה יִבְאָר לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ.
93. לוֹ רָצָה אֱלֹהָ הִיָּה עוֹשֶׂה אֶתְכֶם עֵדָה אַחַת.⁴ אִךְ אֱלֹהָ יִשְׁאִיר אֶת מִי שְׂיִבְחָר בַּתְּעִיָּה וְיִדְרִיף אֶת מִי שְׂיִבְחָר בַּהֲדָרָכָה. וְאֱלֹהָ יִשְׁאֵל אֶתְכֶם עַל אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.
94. אַל תִּשְׁתַּמְּשׁוּ בְּשִׁבוּעֹתֵיכֶם לְהוֹנוֹת זֶה אֶת זֶה, פֶּן תִּלְכוּ לְאִבּוֹד אַחֲרֵי שְׂהִייתֶם בְּטוֹחִים, וְתִרְגְּשׁוּ טַעַם רַע, כִּי מְנַעֲתֶם אֲנָשִׁים מִשְׁבִּיל אֱלֹהָ, וְצָפוּי לָכֶם עֲנֹשׁ עָצוּם.
95. אַל תִּמְכְּרוּ אֶת בְּרִיתְכֶם עִם אֱלֹהָ בְּמַחִיר מַעֲט. כָּל הַשְּׁמוֹר אֲצֶל אֱלֹהָ טוֹב לָכֶם יוֹתֵר, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם.
96. כָּל מַה שֵּׁיֵשׁ לָכֶם יֵאָזַל, וְרַק מַה שְּׂאֲצֶל אֱלֹהָ לְעוֹלָם יִשְׁאָר, וְאַנְחֲנוּ נִגְמֹל לְבַעֲלֵי הַסְּבָלָנוֹת אֶת הַשְּׂכָר הַטוֹב בְּיוֹתֵר עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
97. וְלִמְאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, זָכָר אוֹ נְקִבָּה, נִחְיָה אוֹתוֹ חַיִּים טוֹבִים, וְנִתֵּן לָהֶם אֶת שְׂכָרָם עַל כָּל הַטוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ.
98. בְּקוֹרְאָךְ בְּקוֹרְאֵן בְּקֹשׁ מַחֲסֶה בְּאֱלֹהָ מִפְּנֵי הַשְּׁטָן הָאָרוּר,
99. כִּי אֵין לוֹ כָּל שְׁלֹטוֹן עַל הַמְאֲמִינִים הַסּוֹמְכִים עַל רַבּוֹנָם,
100. שְׁלֹטוֹנוֹ רַק עַל אֵלָה שְׁלֹקְחִים אוֹתוֹ לְאֶדוֹן, וְעַל אֵלָה הַמִּשְׁתַּפֵּים עִם אֱלֹהָ שְׂתַּפִּים.

1. ר' סורת אל-מאידה 5 : 45 ; סורת אנ-נחל 16 : 126 ; וסורת אש-שורא 42 : 40.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 26.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 33.

4. ר' סורת יונוס 10 : 99 ; וסורת חוד 11 : 118 - 119.

קטע 14

101. כְּאֶשֶׁר אֲנַחְנוּ מַחְלִיפִים פְּסוּק בְּפִסּוּק אַחֵר, וְאֵלֶּלָה יוֹדֵעַ יוֹתֵר מֵהֶם מֵה שְׁהוֹרִיד מִן הַשְּׂמִימִים. הֵם אוֹמְרִים (לְנִבְיָא), אַכֵּן אַתָּה בּוֹדֵה כָּזָב. וְאוּלַם מִרְבִּיתֶם אֵינֶם יוֹדְעִים.
102. אֶמֶר, רוּחַ הַקֹּדֶשׁ (ג' בְּרִיל) הוֹרִיד אוֹתוֹ מֵעַם רְבוּנָה עַל יְסוֹד הָאֻמָּת לְחִזּוּק רוּחָם שֶׁל הַמַּאֲמִינִים וּכְהַדְרָכָה וּבִשְׁוֹרָה לְמַסְלָמִים.
103. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים שֶׁהֵם אוֹמְרִים, אֲנוֹשׁ מְלַמֵּד אוֹתוֹ (מוֹחַמַד)¹. וְאוּלַם לְשׁוֹנוֹ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁעָלָיו הֵם רוֹמְזִים הוּא נִכְרִי וְהַקּוֹרְאָן הוּא בְּלִשׁוֹן עַרְבִי בָּרוּר.
104. אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֲמִינוּ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּלָה, אֵלֶּלָה לֹא יִדְרִיךְ אוֹתָם, וְלֹהֵם עֲנֵשׁ מִכְאִיב,
105. רַק אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֲמִינוּ, בּוֹדִים שְׂקָרִים וְהֵם הַמְּכַזְּבִים.
106. עַל מִי שֶׁכּוֹפֵר בְּאֵלֶּלָה לְאַחֵר שֶׁהָאִמִּין בּוֹ, בְּלִעְדֵּי אֲשֶׁר נִכְּפָה עָלָיו בְּעוֹד לְבוֹ בְּטוֹחַ בְּאִמּוּנָה, רַק הַפּוֹתְחִים אֶת לִבָּם לְכַפִּירָה, יְחוּל זַעַם אֵלֶּלָה וְעֲנֵשׁ עֲצוּם,
107. עַל אֵלֶּה שֶׁהֶעֱדִיפוּ אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְאֵלֶּלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים,
108. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵטֵם אֵלֶּלָה אֶת לְבוֹתֵיהֶם, שֶׁמִּיעֲתָם וּרְאִיתָם וְהֵם אֵלֶּה הַלֹּא שְׂמִים יָב לָמָּה שֶׁמִּצַּפָּה לָהֶם מִן הָעֲנֵשׁ,
109. אֵין סִפֵּק כִּי בְּעוֹלָם הַבָּא יִהְיוּ מִן הַמַּפְסִידִים.
110. לְאֵלֶּה אֲשֶׁר נִרְדְּפוּ וְנִכְנְעוּ בְּאִפְן חִיצוֹנִי לְלַחֵץ הַכּוֹפְרִים, אוּלַם הִגְרוּ וְנִלְחֲמוּ בְּסִבְלָנוּת, רְבוּנָה יִתְיַחַס אֲלֵיהֶם לְאַחֵר כָּל זֹאת בְּסִלִּיחָה וּבִרְחֻמִּים².

קטע 15

111. וּבִיּוֹם הַדִּין תִּבּוֹא כָּל נֶפֶשׁ לְטַעַן לְעֲצָמָה. כָּל נֶפֶשׁ תִּקְבֵּל אֶת הַגְּמוּלָה בְּעֵד מַעֲשֶׂיהָ וְלֹא יִעֲשֶׂקוּ.
112. אֵלֶּלָה מוֹשֵׁל מִשָּׁל, עִיר³ הֵייתָה בְּטוּחָה וּשְׂקָטָה, וְתִבּוֹא לָהּ פְּרִנְסָתָה מִכָּל מְקוֹם בְּשִׁפְעָה. וְתִכְפֹּר בְּחִסְדֵּי אֵלֶּלָה, וְהִטְעִימָה אֵלֶּלָה אֶת טַעַם הָרָעִב וְהַפֶּחֶד עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ⁴.

1. המדובר הוא בעבד יווני נוצרי היה נפח במכה, הנביא מוחמד לפעמים ישב אליו ודבר אתו.
 2. ר' סורת אל-בקהר 2 : 218.
 3. העיר היא מכה בזמנו של הנביא מוחמד, שנהנתה משיירות מסחר שהגיעו אליה מכל עבר.
 4. ר' סורת אבראהים 14 : 28 - 29 ; וסורת אל-קצצ 28 : 57.

113. וְכָבֵד בָּא אֱלִיהֶם שְׁלִיחַ מִקְרָבָם,¹ אֵךְ הֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בּוֹ. עַל כֵּךְ בָּא הָעֶנֶשׂ עֲלֵיהֶם וְהֵם חוֹטְאִים.
114. אָכְלוּ מִמֶּה שֶׁהֶעֱנִיק לָכֶם אֱלֹהָ מִן הַמִּתָּר וְהַטּוֹב, וְהוֹדּוּ עַל חֶסֶד אֱלֹהָ, אִם אוֹתוֹ תַעֲבֹדוּ.²
115. אֱלֹהָ אָסַר עֲלֵיכֶם לֶאֱכֹל אֶת הַנִּבְלָה, וְאֶת הַדָּם, וְאֶת בֶּשֶׂר הַחַיָּזִיר, וְאֶת אֲשֶׁר הִקְרַב לֵאל זֹולַת אֱלֹהָ. אֵךְ מִי שֶׁאוֹכֵל זֹאת מַצְרָה וְלֹא מִתְאַוֶּה אוֹ הֶרְגֵל אֵין בּוֹ חֶטָּא, כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.³
116. וְאַל תֹּאמְרוּ עַל מֶה שֶׁלְּשׁוֹנוֹתֵיכֶם מְשַׁקְרוֹת וּמִתְאַרְוֹת, זֶה מִתָּר וְזֶה אָסוּר, לְמַעַן תִּיחַסּוּ לֵאלֹהָ מֶה שֶׁאִינוּ אֵמֶת. כָּל הַבּוֹדִים שֶׁקֶר וּמִיחַסִּים אוֹתוֹ לֵאלֹהָ לֹא יִצְלִיחוּ.
117. הִנָּאָה קִצְרָה לָהֶם בַּעוֹלָם הַזֶּה, וּבַעוֹלָם הַבָּא יִקְבְּלוּ עָנֶשׂ מִכָּאִיב.⁴
118. עַל הִיְהוּדִים אָסַרְנוּ אֶת אֲשֶׁר הִזְכַּרְנוּ לָךְ מִקִּדְּם וְלֹא אֲנַחְנוּ שֶׁקִּפְחָנוּ אוֹתָם, אֲלֹא הֵם קִפְחוּ אֶת עַצְמָם.⁵
119. וְלֵאלֹהָ אֲשֶׁר חֶטָּאוּ בִּשְׁגָגָה וְאַחַר כֵּךְ חִזְרוּ בַּתְּשׁוּבָה וַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, הִנֵּה רַבּוֹנָךְ הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

קטע 16

120. אֶבְרָאָהִים הָיָה לְמִנְהִיג בַּעֲבֹדֶת אֱלֹהָ וּמַצִּית לוֹ, חֲנִיף, וְלֹא הָיָה בַּעֲבֹדֵי הָאֱלִילִים,
121. וְהוּא הִפִּיר לֵאלֹהָ תּוֹדָה עַל חֶסְדּוֹ, וְהוּא בָּחַר בּוֹ, וְהִדְרִיךְ אוֹתוֹ אֶל הַשְּׂבִיל הַיָּשָׁר,
122. נִתְּנוּ לוֹ בַּעוֹלָם הַזֶּה טוֹבָה, וּבַעוֹלָם הַבָּא הוּא בֵּין הַיָּשָׁרִים.
123. וְהִשְׁרִינוּ אֵלָיֶךְ (מוֹחֲמַד), לָךְ בְּדֶרֶךְ דֵּת אֶבְרָאָהִים (הָאִסְלָאָם) אֲשֶׁר הָיָה חֲנִיף, וְלֹא הָיָה מִן הַפְּגָנִיִּים.
124. יוֹם הַשְּׁבִת נִקְבַּע (לַעֲבֹדֶת אֱלֹהָ) לֵאלֹהָ אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ (הִיְהוּדִים), רַבּוֹנָךְ יִשְׁפֹּט בִּינְיָהֶם בְּיוֹם הַתִּקּוּמָה בְּעֵינֶיךָ אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 151 - 152; סורת אאל עמראן 3: 164; וסורת אט-טלאק 65: 10.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 172; וסורת אל-מאאידה 5: 88.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 173; וסורת אל-מאאידה 5: 3.

4. ר' סורת ינוס 10: 69 - 70.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4: 160; וסורת אל-אנעאם 6: 146.

125. קרא אל שביל רבונך בחכמה והזהרה נאה, והתנפח עמם בצורה הולגת ונאותה ביותר. רבונך יודע יותר מי תעה משבילו, והוא יודע יותר מי הם המדרכים.

126. ובהענישכם, השיבו רק באותה מדה וצורה שהענישתם בה, ואולם אם תסבלו ותסלחו, יהיה יותר טוב לבעלי סבלנות,

127. התאזר בסבלנות, ואללה הוא אשר יעזר לך להתאזר בסבלנות, ואל תצטער על מה שהם זוממים נגדך,

128. כי אללה הוא עם היראים ועם עושי הטוב.

17

סִוֵּרַת אֶל-אַסְרָא' הַמַּסָּע הַלִּילִי

סורה זו נקראת «אֶל-אַסְרָא», הַמַּסָּע הַלִּילִי» משום שהפסוק הראשון מדבר על המסע הלילי של הנביא מוחמד שאללה הסיעו במשך הלילה מן המסגד הקדוש (הכעבה) במכה אל אל-מסג'ד אל-אקצא בירושלים, ומשם אל השמים וחזרה למכה. הורדה במכה אחרי סורת אל-קצצ 28, ופסוקיה מאה ואחד-עשר. קיבלה את שמה «הַמַּסָּע הַלִּילִי» מפסוק אחד.

סורת אל-אסרא' 17

חלק 15

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. השבח לאללה אשר הסיע את עבדו (מוחמד) במשך הלילה מן המסגד הקדוש (המקבה) אל המסגד הקיצון (אל-מסג' אל-אקצא)¹ אשר ברכנו את סביבתו, למען נראה לו מאותותינו. הוא (אללה) השומע והרואה.
2. ואנחנו נתנו למוסא את הספר (התורה) ועשינו אותו כמדריך לבני ישראל, אל תקחו לכם מגן זולתי, הוי צאצאי אלה אשר נשאנו עם נוח (בתבה), והוא היה עבד מודה לאללה.
3. ואנחנו גזרנו על בני ישראל בספר, פעמים תרבו שחיתות בארץ (הקדש) לאחר שתהיו שחצנים לדרךה גדולה,
4. וכאשר הגיע מועד הפעם הראשונה, שלחנו בכם עבדים לנו אנשי עז חזקים, והם התפרצו בין הבתים, וכך קימה ההבטחה,
5. ולאחר כך החזרנו לכם את השלטון עליהם, והענקנו לכם רכוש ובנים וצבא רב משלהם,
6. אם תעשו טוב לנפשכם תיטיבו, אך אם תעשו את הרע, לנפשכם תרעו. כאשר בא מועד הפעם השנייה, (שלחנו בכם את עבדינו) כדי שינצחו אתכם וישפילו אתכם, ויכנסו אל ההיכל (המסגד), בשם שנכנסו אליו בפעם הראשונה, ולמען להרס כל אשר כבשו עד היסוד.
7. אולי ירחם עליכם רבונכם, אך אם תשובו לעשות את הרע נענישכם שוב, כי עשינו את גיהנם כמכלאה לכופרים.
8. הקוראן הזה מדריך אל מה שנכון וישר, והוא מבשר למאמינים אשר יעשו את הישר כי להם שכר גדול.
9. אך לאללה אשר לא יאמינו בעולם הבא הועדנו ענש מכאיב.

קטע 2

11. הָאָדָם (בְּשַׁעַת רִגְזוֹ) יִתְפַּלֵּל לָרַע (נֶגֶד עֲצָמוֹ) כְּשֶׁם שְׂוִיתְפַּלֵּל לטוֹב, וְהָאָדָם הוּא חֹסֵר סִבְלָנוּת.
12. עֲשִׂינוּ אֶת הַלְלִילָה וְהַיּוֹם כְּשִׁנֵּי אוֹתוֹת: וְהַחֲשַׁכְנוּ אֶת אוֹת הַלְלִילָה, אוֹלָם אוֹת הַיּוֹם הָאִירוֹנוּ,¹ לְמַעַן תִּבְקָשׁוּ לָכֶם חֹסֶד מֵעַם רְבוּזָכֶם, וּלְמַעַן תִּדְעוּ אֶת מִנְּנוֹ הַשָּׁנִים וְהַחֲשָׁבוֹן (הַחֲדָשִׁים וְהַיָּמִים), וְכָל דָּבָר בְּאָרְנוּ בְּמִפְרָשׁ.²
13. כָּל אָדָם אַחֲרָאִי לְמַעֲשָׂיו³ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבַיּוֹם תִּחְיֶית הַמֵּתִים נּוֹצִיא לוֹ רְשִׁימָה פְּתוּחָה בְּכָל מַעֲשָׂיו שֶׁעָשָׂה בְּעוֹלָם הַזֶּה,
14. וְנֹאמַר לוֹ, עֵן בְּרִשְׁמִית מַעֲשִׂיךָ וּשְׁפֹט אֶת עַצְמְךָ בְּעַצְמְךָ.
15. כָּל הַמִּיִּשִׁיר לְכֶת, רַק לטוֹבַת נִפְשׁוֹ יִיִּשִׁיר לְכֶת, וְהַחֲלֹף בְּדָרְךָ תַּעֲנֶה, רַק אֶת נִפְשׁוֹ יִתַּעַה, כִּי לֹא תִשָּׂא נִפְשׁ אֶת מִשְׁאֵל זִוְלָתָהּ. וְלֹא נַעֲנִישׁ (אֶמְחָה) לִפְנֵי שֶׁנִּשְׁלַח אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ.
16. וְכֹאשֶׁר נִרְצָה לְהַשְׁמִיד עִיר, נִצְוָה אֶת עֲשִׂירֶיהָ שְׁטוּפִי הַשָּׁפַע (לְהֶאֱמִין בְּאֵלָהּ וּלְצִיֵּת לוֹ), וְאוֹלָם הֵם לֹא יִצִּיתוּ וְיִסְטוּ מִדְּרֹךְ הַמוֹסֵר, וְקִזְּזִים גִּזֵּר הַדִּין עֲלֵיהֶם בְּצֹדֵק, וְהָרַס נִהַרַס אוֹתָהּ.
17. מָה רַבִּים הַדּוֹרוֹת שֶׁהִשְׁמַדְנוּ לְאַחַר דּוֹרוֹ שֶׁל נּוֹחַ, כִּי רְבוּזָךְ בָּקִיא וְרוֹאֶה אֶת חֲטָאֵי עַבְדִּיו.
18. לְבוֹחֵר בְּחֵי הָעוֹלָם הַחֲלֹף נַעֲנִיק וְנִתֵּן אֶת מָה שֶׁנִּחְלִיט לְמִי שֶׁנִּרְצָה, וְאַחַר כֵּךְ נִתֵּן לוֹ אֶת גִּיהֶנֶם, וְבוֹ יִצְלָה מִשְׁפָּל וּמִרְחִמֵי אֵלָהּ.
19. וְכָל הַחֹפֵץ בְּעוֹלָם הַבָּא וְעוֹשֶׂה לְמַעַנּוֹ בְּהִיּוֹתוֹ מֵאֲמִין, מַעֲשִׂי כָּל אֵלָה יִזְכּוּ בְּתוֹדָהּ.
20. לְכֻלָּם, לְאֵלָה (הַכּוֹפְרִים) וּלְאֵלָה (הַמֵּאֲמִינִים), נַעֲנִיק אֶת נְדִיבוֹת רְבוּזָךְ, כִּי נְדִיבוֹת רְבוּזָךְ אֵינָהּ מִגְּבֻלָּת.
21. רֹאֶה כִּיצַד הִעֲדָנוּ אַחֲדִים מֵהֶם עַל אַחֲרִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה), אוֹלָם בְּעוֹלָם הַבָּא הַדְּרָגוֹת (לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב) גְּבוּהוֹת יוֹתֵר, וְהַחֲעֲדָפָה רַבָּה יוֹתֵר.
22. אֵל תִּקַּח לָךְ אַחֵר עִם אֵלָהּ, לְמַעַן לֹא תִהְיֶה מִשְׁפָּל וּמִנְדָּה.

1. ר' סורת ינוס 10: 67.

2. ר' סורת ינוס 10: 5.

3. במקור בערבית طائر في عشقه = עופו תלוי בצוארו. הערבים היו מעווננים, פסמסטים. ולפני נסיעה או מעשה חשוב היו מעיפים עופות. והיה אם יימין העוף והיה לסמן טוב, ואם משמאל והיה לסמן רע. אללה והנביא מוחמד בטלו את המנהג הזה. והנה אללה אומר, «כל אדם אחראי למעשיו».

קטע 3

23. רבונד צנה שלא תעבדו אלא אותו בלבד, ותגמלו חסד עם ההורים.¹
אם יגיעו האחד מהם או שניהם לגיל זקנה אצלך, אל תאמר להם אפלו
«אוף»² ואל תגער בהם. דבר עמהם בעדינות ובכבוד רב,
24. ופרש להם כסף של כניעות מתוך רחמים,³ ואמר, «רבוני! רחם עליהם
כפי שרחמו עלי בגדלם אותי מקטנות».
25. רבונכם יודע טוב את כל מה שבנפשותיכם, כי תעשו הישר. והוא סולח
לחוזרים בתשובה.
26. תן לקרוב המשפחה את זכותו מן הצדקה, ולמסכן, ולעובר ארח, אף אל
תפזר בלי חשבון,⁴
27. הפזרנים אחי השטנים הם, והשטן כופר מבקש ברבונו.
28. ואם אין ביכולתך לעזור להם, וכשאתה מקנה לרחמי רבונך, דבר אליהם
בעדינות.
29. ואל תכבל ידך אל צנאך (מקמצנות), ואל תושיטה ללא גבול
(מפזרנות), למען לא תשב מגנה וחסר כל.
30. רבונך שולח פרנסה בשפע או בדלילות לאשר ירצה, כי הוא בקיא
בעבדיו ורואה את מעשיהם.

קטע 4

31. אל תהרגו את ילדיכם מפחד העני,⁵ כי אגחנו ונפרנס אותם ואיתכם, כי
הריגתם היא חטא גדול.⁶
32. אל תתקרבו מן הזנות, כי תועבה היא ונהג רע.
33. ולא תהרגו את הנפש אשר אסר אלה להרגה, אלא לפי צדק.⁷ וכל
הנרצח בחסר צדק, הנה נתנו לקרוב גואלו שלטון לגאל את דמו, אף לא
יעבר חק בהרג,⁸ כי אלה יושיע לו.

1. ר' סורת לוקמאן 31 : 14.

2. «אוף» קריאת בוז ומיאוס, כלומר שלא תראה להם שהם מעין מעמסה עליך.

3. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 88.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 67.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

7. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

8. יהרוג רק את הרוצח עצמו. ולא יהרוג אותו באכזריות. ואסור לו להרוג אף אחד מקרובי הרוצח.

34. וְאֵל תִּנְהַלּוּ נְכֹסֵי הַיְתוֹם אֶלָּא בְּצוּרָה הוֹגֶנֶת, עַד שְׁיָגִיעַ לְבָנְרוֹתוֹ.¹ וְקִימוּ בְּאַחֲרִיּוֹת כָּל הַתַּחֲיִּיבוֹת, כִּי עַל הַהִתְחַיְּבוּת יֵשׁ לָתֶת אֶת הַדִּין בְּיוֹם הַדִּין.
35. וְכִשְׁאַתֶּם מוֹדְדִים וְשׁוֹקְלִים הַשְּׁלִימוּ אֶת הַמִּדָּה וְשִׁקְלוּ בְּמֵאֲזִנֵּי צֶדֶק.² טוֹב לָכֶם הַדָּבָר יוֹתֵר בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.
36. וְאֵל תִּלְדוּ אַחֲרֵי דָבָר אֲשֶׁר אִתָּה אֵינְךָ יוֹדֵעַ אוֹתוֹ טוֹב. הַשְּׁמִיעָה, וְהִרְאוּת, וְהַמְחִשְׁבָּה, כָּל אֵלֶּה יַעֲיִדוּ עַל בְּעָלֵיהֶם בְּיוֹם הַדִּין.³
37. וְאֵל תִּלְדוּ בִּיהִירוֹת עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, כִּי לֹא תִבְקַע אֶת הָאֲדָמָה וְלֹא תִשְׁיַג בְּקוֹמָתָהּ אֶת גְּבוּהַּ הַהָרִים,
38. כָּל זֶה רַע וְשֹׁנוֹא עַל רְבוּנְךָ.
39. זֶהוּ חֵלֶק מִן הַחֲכָמָה אֲשֶׁר רְבוּנְךָ הִשְׁרָה לָךְ. אֵל תִּקַּח לָךְ עִם אֵלֶּה אֱלֹהִים אַחֵר, פֶּן תִּשְׁלַח אֶל גִּיהֶנֶם מַגֵּנָה וּמִגֶּרֶשׁ מִרְחֲמֵי אֵלֶּה.
40. (הוּא הַכּוֹפְרִים!) הֲאֵם אַתֶּם חוֹשְׁבִים שֶׁהַעֲנִיק לָכֶם רְבוּנְכֶם בָּנִים, וְלַעֲצָמוֹ לָקַח בָּנוֹת מִבְּיִן הַמַּלְאָכִים? דָּבָר מַגֵּנָה אוֹמְרִים אַתֶּם.

קטע 5

41. וְכָבֵד הִבְאֵנוּ כָּל מִינֵי נוֹשָׁאִים בְּקוּרְאָן הַזֶּה לַמַּעַן יִזְכְּרוּ, וְאוֹלָם כָּל זֶה לֹא יוֹסִיף לָהֶם אֶלָּא הַתִּנְכְּרוֹת.
42. אָמַר, אֵלֵּי הָיוּ לְאֵלֶּה אֱלֹהִים שֶׁתַּפִּים זוֹלָתוֹ, כִּפִּי שֶׁהֵם טוֹעִנִים, אִזְּ הָיוּ מוֹצָאִים לַעֲצָמָם נְתִיב אֶל רְבוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת.
43. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה בְּהִרְבֵּה מַעַל כָּל מֶה שֶׁהֵם טוֹעִנִים.
44. יִשְׁבַּחוּהוּ שֶׁבַעַת הָרְקִיעִים וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְאֵין דָּבָר אֲשֶׁר לֹא יִשְׁבַּחוּ וְיִהְלְלוּ, וְאוֹלָם לֹא תִבְיֵנוּ אֶת תִּשְׁבָּחָתָם. מִתּוֹן הוּא וְסוֹלַח.
45. בְּקוּרְאָה אֶת הַקּוּרְאָן שֶׁמֶנּוּ בֵּינָךְ וּבֵינִי אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא מִסָּדָה לְהַסְתִּיר.⁴
46. וְעַל לְבוֹתֵיהֶם אֲטַמְנוּ בְּכִסּוּי, לְבַל לְבִינוּ אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן), וְאֶת אֲזִנֵּיהֶם הַכְּבִדְנוּ. וְכֹאֲשֶׁר אִתָּה מְזִכִּיר בְּקוּרְאָן אֶת רְבוּנְךָ לְבִדּוֹ, פּוֹנִים לָךְ הַכּוֹפְרִים עֲרֵךְ בְּהִתְנַכְּרוֹת.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152.

3. ר' סורת אל-חוגיוראט 49 : 12. יעידו על ההתנהגות הבלתי מוסרית של בעליהם.

4. נסתום את אוזניהם ולבוניהם לשמוע את הקוראן. ר' סורת אז-זומר 39 : 45.

47. וְאַנְחֵנוּ יוֹדְעִים הֵיטֵב מֶה הֵם חוֹשְׁבִים בְּאֶשֶׁר הֵם שׁוֹמְעִים, וְכִי הַכּוֹפְרִים מֵתִלַּחֲשִׁים בִּינֵיהֶם, שְׁאֵתָם הוֹלְכִים אַחֲרֵי אָדָם מִכְשָׁף.¹
48. רֹאֵה לָמָּה הִמְשִׁילוּ אוֹתָךְ, כִּי תַעֲזוּ וְלֹא יוֹכְלוּ לִמְצֹא אֶת הַדֶּרֶךְ.
49. וְהֵם אָמְרוּ, הֲאֵם לְאַחַר שְׁנֵהָיָה עֲצָמוֹת וּשְׁיָרֵי גּוֹף נָקוּם לְתַחֲיָה כַּבְּרִיאָה חֲדָשָׁה?²
50. אָמַר, אֲפֹלוּ תַּהְיוּ אֲבָנִים אוֹ בְרָזֶל,
51. אוֹ בְּרִיאָה שְׂאִין בִּכְלִיתְכֶם לְחֹשֶׁב עָלֶיהָ. הֵם יֹאמְרוּ, מִי יַחְזִיר אוֹתָנוּ לְחַיִּים? אָמַר, זֶה אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם בְּרֵאשׁוֹנָה. אֲזַי יִנְיִדוּ בְּרֵאשִׁיָּהֶם בְּלַעַג, וַיֹּאמְרוּ, מָתִי זֶה? אָמַר, אוֹלֵי בְקָרוֹב.³
52. יוֹם שֶׁיִּקְרָא לָכֶם (לְקוֹם מִקְבָּרֵיכֶם), וְתַעֲנוּ לוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ.⁴ תַּחֲשֹׁבוּ אֲזַי כִּי רַק זָמַן קָצָר עָבַר עֲלֵיכֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

קטע 6

53. וַאֲמַר לַעֲבָדִי שֶׁיִּדְבְּרוּ רַק טוֹבוֹת, אַחֲרֵת, הַשֹּׁטָן יִכְנִיס פְּרוֹד וְשִׁנְאָה בִּינֵיהֶם. כִּי הַשֹּׁטָן אוֹיֵב גָּלוּי לָאָדָם.
54. רְבוּנְכֶם מִפֶּיֶר אֶתְכֶם טוֹב, וְאֵם יִרְצָה יִרְחַמְכֶם, וְאֵם יִרְצָה יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם, וְלֹא שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ (מוֹחֲמֵד) כְּאַחֲרָאֵי לָהֶם.
55. וְרְבוּנְךָ יוֹדֵעַ טוֹב אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. וּכְבֹּר הַעֲדַפְנוּ אֶחָדִים מִן הַנְּבִיאִים עַל אֲחֵרִים.⁵ וְנִתְּנוּ לְדַאוּד אֶת הַזִּבּוֹר.⁶
56. אָמַר (לְכוֹפְרֵי עִירְךָ), קְרָאוּ לְאַלֶּהָ אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם שֶׁהֵם קִיָּמִים זוֹלַת אֵלֶּלָה לַעֲזָרָה, הֵם לֹא יוֹכְלוּ לְהַסִּיר כָּל צָרָה מִכֶּם וְלֹא יוֹכְלוּ לְהַמִּיטָהּ.
57. אֵלֶּה (אֱלִילִים) אֲשֶׁר אֱלִיהֶם עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים קוֹרְאִים, אֲזַי הֵם עֲצָמָם מִבְּקָשִׁים קָשֶׁר עִם אֵלֶּלָה, וּמִתַּחֲרִים בִּינֵיהֶם, מִי מֵהֶם יוֹתֵר קָרוֹב מִרְבוּנָם, וּמִבְּקָשִׁים אֶת רַחֲמָיו, וּמִפְּחָדִים מַעֲנִשׁוֹ. אֲזַי יֵשׁ לְהַזְהִיר מִעַנְשׁ רְבוּנְךָ.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 33.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 78 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 10.

3. ר' סורת יונוס 10 : 48 ; וסורת אש-שורא 42 : 18.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 40, ופי' 77 ; סורת אל-קמר 54 : 50 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 19 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 13.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 253.

6. הזבור : ר' סורת אנ-נסא' 4 : 163 ; סורת אל-אחזאב 33 : 7 ; וסורת אש-שורא 42 : 13.

58. אין כל עיר חוטאת שלא נשמיד אותה לפני יום תחית המתים, או נעניש אותה ענש קשה. וזה רשום בפנקס רשום (אצל אללה).¹
59. לא נמנענו משלח את האותות (לכופרי מכה), אלא משום שהדורות הראשונים הכחישו אותם. וכבר נתנו לבני עם ת' מיד את הנאקה פאות ברור וגלוי לעין, אך הם כפרו בה, כי אין אנחנו שולחים אותות אלא לשם אזהרה והפחדה.
60. כבר אמרנו לך כי רבונך מקיף את כל בני האדם. לא עשינו את מה שהראינו לך במסע הלילה אלא לבחון את בני האדם, וגם את העץ הארוך² הנזכר בקוראן. אנחנו מפחידים אותם, אך הדבר מאוד מוסיף לעריצותם.

קטע 7

61. ובאמרנו למלאכים, סגדו לאדם, והם סגדו, רק אבליס³ אמר, האם אסגד לאשר בראת מטין?
62. ואמר אבליס (לרבונו), הראית את זה (אדם), אשר כבדת יותר ממני, אם תתן לי ארצה עד יום תחית המתים, אשתלט על זרעו ואתנה אותם אלא מעטים מהם?
63. אללה אמר, לך והשתדל! אתה וכל אלה שילכו אחריך תקבלו את ענשכם המלא בגיהנם.
64. נסה להסית מהם כמה שתוכל בקולך, והזעק עליהם את פרישך וחילך,⁴ והשתתף אתם ברכושם ובילדיהם,⁵ ותן להם הבטחות, השטן לא יבטיח להם דבר אלא השליות.⁶
65. ואולם עבדי לא תהיה לך כל שליטה עליהם. כי רבונך דיו כמגן עליהם נגד השטן ותחבולותיו.

1. ר' סורת הוד 11: 101; סורת אנ-נחל 16: 118; סורת אז-זוח'רוף 43: 76; וסורת אט-טלאק 65: 8.
 2. העץ הארוך: עץ הזקום הנמצא בגיהנם. ראה סורת אצ-צאפאת 37: 62; סורת אד-דוח'אן 44: 43 - 46; וסורת אל-ואקעה 56: 52 - 53.
 3. ר' סורת אל-בקרה 2: 34.
 4. ר' סורת מרים 19: 83.
 5. ינחה אותם להרויח את הונם באמצעים בלתי חוקיים ולהוציא אותו בדרכי הפשע, גם הילדים שלהם יגדלו כפושעים.
 6. ר' סורת אנ-נסא' 4: 120; וסורת אבראהים 14: 22.

66. רבונכם הוא המשיט לכם את האניות בים, למען תבקשו מחסדו. כי רחום הוא עליכם.
67. אם תפגע בכם צרה בים, אתם תשכחו את כל אלה שעבדתם זולתו, ורק נזכרתם באללה לבדו להציל אתכם. אך כאשר הציל אתכם והביאכם אל היבשה, מיד רחקתם מעליו. האדם הוא כופר משבע.
68. האם בטוחים אתם כי אללה לא יבקע בכם את האדמה, או לא ימטיר עליכם אבני חץ, מבלי שתמצאו לכם מגן?
69. או מה הבטחון אשר בטחתם כי לא יחזיר אתכם אל הים, וישלח עליכם רוח סערה ויטביע אתכם כי כפרתם, מבלי להיות לכם סבה להתלונן נגדנו?
70. אכן כבר כבדנו את בני האדם, ונשאנו אותם ביבשה ובים, ופרנסנו אותם מן המטעמים, ורוממנו אותם מעל רבים מאשר יצרנו.

קטע 8

71. ביום (יום הדיון) אשר נקרא לכל קהלה עם המונהיג שלה,¹ וכל אלה אשר פנקס הרשום של מעשיהם ימסר להם ביד ימין,² יקראו ממנו שמחים למעשיהם הטובים. ולא יקפחו אפלו בשעור של פתיל.³
72. וכל אשר היה לבו עור בעולם הזה, יהיה לבו עור בעולם הבא ותועה בדרך גם בעולם הבא.
73. ואם היה ביכלתם להדיח ממה שהשרינו אליה למען תבדה עלינו דבר אחר ממנו (הקוראן), אז לקחו אותה להם לידיד.
74. ולולא חזקנו אותה, הרי כמעט נטית אליהם קצת,
75. אז היינו מטעימים אותה בפלים של עגש בחייד וכפלים במותה, ולא תזכה בעזרה נגדנו,
76. הם (הכופרים) הפריעו לה מאוד וכמעט הוציאו אותה מן הארץ (מכה), אך הם לא היו נשאים אחריה אלא זמן קצר (בלי שיקבלו את הענש).
77. כך היא דרכנו עם השליחים אשר שלחנו לפניך, ולא תמצא כל שנוי בנהג שכלנו.

1. ר' סורת יונס 10 : 47 ; וסורת אנ-נחל 16 : 84.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 19.

3. ר' סורת אנ-נאסא' 4 : 49.

קטע 9

78. קִים אֶת הַתַּפֶּלֶה מִהַתְנַחֲלֵת נְטוֹת הַשָּׁמֶשׁ עַד חֲשֹׁךְ הַלַּיְלָה. וְקִים תַּפְּלֵת הַשָּׁחַר. כִּי לַתַּפֶּלֶת הַשָּׁחַר עֲדִים רַבִּים (מִבֵּין הַמִּלֶּאכִים),
79. וּבַלַּיְלָה קוּם לַתַּפֶּלֶה, תּוֹסַפֶּת הִיא לָךְ. אוֹלֵי יְקִימְךָ רַבּוֹנָךְ בַּמָּקוֹם (מַעֲמָד) מִהֶלֶל (בַּיּוֹם הַדִּין),
80. וְאָמַר: רַבּוֹנִי! הֲכֵנֶס אוֹתִי לְמָה שֶׁהוּא טוֹב לִי בְּצוּרָה הוֹגֶנֶת, וְהוֹצֵא אוֹתִי מִמָּה שֶׁהוּא רָע לִי בְּצוּרָה הוֹגֶנֶת. וְתֵן לִי מֵאֲתָךְ סִמְכוֹת אֵיתָנָה שְׁתֵּתֵן לִי נֶצְחוֹן עַל כָּל אֱלֹה הַמִּתְנַגְּדִים לִי.
81. וְאָמַר, הוֹפִיעָה הָאֲמֶת (דֵּת הָאִסְלָאם), וְהַשְׁקֵר (הַכְפִּירָה) כָּלָה, אָכֵן הַשְׁקֵר יִכָּלָה.¹
82. אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים פְּסוּקִים מִן הַקּוּרְאָן הַנּוֹשָׁאִים מִרְפָּא וְרַחֲמִים לַמַּאֲמִינִים, אֵךְ לְכּוֹפְרִים הוּא יוֹסִיף רַק אֲבָדוֹן.²
83. כְּשֶׁאֲנַחְנוּ נוֹטִים חֹסֵד לְאָדָם הוּא מִשְׁתַּכְּמֵט וְאֵינוּ מְכִיר תּוֹדָה,³ אֵךְ בְּפִגּוּעַ בּוֹ רָעָה, הוּא מִתְיַאֵשׁ מִרַחֲמֵי רַבּוֹנוֹ.⁴
84. אָמַר, כָּל אֶחָד פּוֹעֵל לְפִי הַטָּבַע שְׁלוֹ, אֵךְ רַבּוֹנְכֶם יוֹדֵעַ מִי הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.⁵
85. יִשְׁאַלּוּךְ עַל הָרוּחַ. אָמַר, הָרוּחַ הִיא סוּד אֱלֹהִי, וְאַתֶּם קוֹבְּלֶתֶם אֵךְ מַעֲט מְאוּד מִן הַיָּדַע.

קטע 10

86. אִם נִרְצָה, נוּכַל לְמַחֵק אֶת אֲשֶׁר הַשְּׁרִינוּ לָךְ מִן הַקּוּרְאָן, וְלֹא תִמָּצָא לָךְ מִגֵּן מִבְּלַעַדִּינוּ,
87. אֲלֹא כָאוֹת רַחֲמִים מִרַבּוֹנְךָ, כִּי רַב חֲסִדוֹ עֲלֶיךָ.
88. אָמַר, אִם בְּנֵי הָאֱנוֹשׁ וְהַגִּ' הַסְּכִימוּ בִּינֵיהֶם לְהַבִּיא סֵפֶר דּוֹמָה לְקוּרְאָן הַזֶּה, לֹא יָבִיאוּ כְמוֹהוּ, וְלוֹ גַם יִסְעֵנוּ זֶה לָזֶה.
89. הַבֵּאנוּ לְבְנֵי אָדָם כָּל מִינֵי מִשְׁלִים בְּקוּרְאָן הַזֶּה, וְאוֹלָם מִרְבֵּיתֶם בְּחֵרוֹ בְּכִפְיָהּ,

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 18.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 124 - 125 ; וסורת פוצלת 41 : 44.

3. ר' סורת ינוס 10 : 12 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 67.

4. ר' סורת הוד 11 : 9 - 11.

5. ר' סורת הוד 11 : 121 ; וסורת אז-זומר 39 : 39.

90. והם אמרו, לא נאמין לך עד אם תבקע לנו מן הארץ מבויע (מעין) מים,
 91. או עד שיהיה לך גן של דקלים וגפנים ותבקע בתוכו נהרות,
 92. או תפיל השמים עלינו כאשר אמרת פסות, או תביא את אלה
 והמלאכים פנים אל פנים,
 93. או עד שיהיה לך בית מזהב, או שתעלה השמימה, ולא נאמין כי עליה
 עד אם תוריד לנו משם ספר ונקרא בו. אמר, ישתבש רבונ! אינני אלא
 שליח בשר ודם.

קטע 11

94. ואין דבר אשר ימנע מבני אדם להאמין כאשר באה להם ההדרכה, אלא
 שהם אמרו, האם שלח אלה בן אנוש כשליח?¹
 95. אמר, אלו היו מלאכים מתהלכים בארץ בטוהים, היינו מורידים להם
 מן השמים מלאך שליח.
 96. אמר, די באלה לעד ביני וביניכם, כי הוא רואה ובקיא בעבדיו.
 97. את מי שאלה מדריך הוא המדרך, וכל אשר יתעה, לא תמצא להם
 מדריך זולתו, וביום תחית המתים נאסף אותם (הכופרים) כשהם
 נגזרים על פניהם, עזרים, אלמים, וחרשים, ומעונם יהיה בגיהנם, ובכל
 פעם שהאש תכבה נוסף עוד אש ולהבה.
 98. זה יהיה ענשם על אשר כפרו באותותינו באומרים, האם אחרי היותנו
 לעצמות ואבק, נוקם לתחייה כבריאה חדשה?
 99. הלא יראו, כי אלה אשר ברא את השמים ואת הארץ, יכל גם לברא
 כדגמתי? והוא קבע להם מועד אין ספק בו, אף הכופרים בחרו בכפירה.
 100. אמר, לו היו אוצרות רחמי רבונ בידיכם, כי אז החזקתם בהם,
 מפחדים להוציאם, כי קמצן הוא האדם.

קטע 12

101. וכבר נתנו למוסא תשעה אותות ברורים. שאל את בני ישראל כאשר בא
 אליהם (אל פרעה ואנשיו). ופרעה אמר לו, מוסא! חושב אני כי מכשף
 אתה.
 102. אמר (מוסא), הן יודע אתה, כי לא הוריד את האותות האלה אלא
 רבון השמים והארץ כהוכחות גלויות לעין. ורואה אני, פרעה, כי סופך
 לאבדון.

1. ר' סורת ינוס 10: 2; סורת אבראהים 14: 10; סורת אל-מואמנון 23: 47; וסורת את-תעיאבון 64: 6.

103. (ויפרעה) רָצָה לְהַתְּגָרוֹת בָּהֶם וּלְהוֹצִיאֵם מִן הָאָרֶץ, וְנִטְבֵּיעַ אוֹתוֹ וְאֶת אֲשֶׁר אֵתוּ יַחְדּוֹ.
104. וְאַחֲרֵי הַשְּׁמִדָּה (פרעה) אָמְרָנוּ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל, שָׁבוּ בְּאֶרֶץ, וּבִיּוֹם הָאֶחָדוֹן נָבִיא אֶת כָּלְכֶם יַחְדּוֹ (לדיון).
105. וְהוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם בְּאַמָּת, וּבְאַמָּת גֵּד. וְאוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) שָׁלַחְנוּ כְּמִבְשָׁר וּכְמִזְהִיר.¹
106. וְקוֹרְאָן חֲלַקְנוּ אוֹתוֹ פְּרָקִים פְּרָקִים, לְמַעַן תִּקְרָא אוֹתוֹ לְאַנְשֵׁים בְּהַדְרָגָה, וְהוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ חֲלָק אַחֲרֵי חֲלָק.
107. אָמַר, תֵּאֲמִינוּ בּוֹ אוֹ לֹא תֵאֲמִינוּ, הִנֵּה אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדְּעַת לְפָנָיו (הַקּוֹרְאָן), כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים אוֹתוֹ בְּפָנֵיהֶם יִפְּלוּ עַל פָּנֵיהֶם מִשְׁתַּחֲוִיִּים (מִתוֹךְ הוֹקְרָה לְאֵלֶּה וְהַפְּרַת טוֹבָה),
108. יֹאמְרוּ, יִשְׁתַּבַּח רַבּוֹנֵנוּ! הִנֵּה נִתְקִימָה הַבְּטַחַת רַבּוֹנֵנוּ,
109. וְנִפְּלוּ עַל פָּנֵיהֶם וּבָכוּ, וְהוֹסִיף לָהֶם הַכְּנָעָה.
110. אָמַר, קִרְאוּ לְאֵלֶּה, אוֹ קִרְאוּ לְרַחֲמֹן, אוֹ בְּאִיזָה שֵׁם שֶׁתִּרְצוּ לִקְרֹא לוֹ, כִּי לוֹ שְׂיָכִים הַשְּׁמוֹת הַיָּפִים בְּיוֹתֵר. וְאַל תִּרְיִם אֶת קוֹלְךָ בַּתְּפִלָּה וְאַל תִּסְתִּירוּ אֶלֶּא בְּקוֹל מְאֹזָן בִּינֵיהֶם,
111. וְאָמַר, הִשָּׁבַח לְאֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא הוֹלִיד וְלָד, וְאֵין לוֹ שִׁתְּף בְּמַלּוּכָה, וְאֵין לוֹ צֶרֶךְ בְּמִגּוֹן בְּפָנֵי הַשְּׁפִלָּה, וְהִלָּל אוֹתוֹ תִּהְלָה.

18

סִוֵּרַת אֶל-כֹּהֵן

הַמִּעֲרָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-כֹּהֵן, הַמִּעֲרָה» משום שזכר בה ספורם המלא של «אצחאב אל-כהן, בעלי המערה». הספור הזה מדהים ומראה את גדולתו ויכולתו של אללה לעשות נסים שאין ביכולת בני האדם לעשות. ומראה גם את נכונות הצעירים המאמינים באללה להקריב את חיי הנועם והרווחה כדי לשמור על אמונתם באללה ולחיות בשלום. סורה זו הורדה במכה אחרי סורת אל-ע'אשיה 88, ופסוקיה מאה ועשרה. קיבלה את שמה «הַמִּעֲרָה» מפסוק תשעה.

סורת אל-כהן 18

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֵן וְהַרְחִים

קטע 1

1. הִשְׁבַּח לְאֱלֹהֵה אֲשֶׁר הוֹרִיד לְעַבְדּוֹ (מוֹחֲמַד) מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) בְּלִי עָקוֹם,
2. יַצִּיב וְקִים, וְכִדִּי שִׁינְהִיר מִפְּנֵי עֲנֹשׁ קָשָׁה שֶׁיָּבֹא מֵאֵתוֹ (אֱלֹהֵה) לְכּוֹפְרִים, וּלְבָשָׁר לְמַאֲמִינִים הַעוֹשִׂים הַיָּשָׁר כִּי לָהֶם שָׂכָר טוֹב (בְּגֵן עֵדֶן),
3. שָׁבוּ וְשִׁאֲרוּ לְנֶצַח,
4. וְכִדִּי שִׁינְהִיר אֶת הַטּוֹעֲנִים כִּי אֱלֹהֵה הוֹלִיד וְלָד,¹
5. אַף עַל פִּי שֶׁאֵין לָהֶם וְלֹא הָיָה לְאַבּוֹתֵיהֶם כָּל יְדִיעָה עַל כֵּךְ. מִה נּוֹרָאָה הִיא הַמְּלָכָה הַיּוֹצֵאת מִפִּיהֶם. רַק שָׁקָר הֵם אוֹמְרִים.
6. וְאִמְנָם אוֹלִי אֵתָהּ (מוֹחֲמַד) הוֹרֵג אֶת עַצְמָךְ מִצַּעַר מִשׁוּם שֶׁלֹּא הָאֱמִינִי בְּקוּרְאָן הַזֶּה?²
7. הִנֵּה אֲנִי עוֹשִׂינִי אֶת כָּל אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ כְּקִשׁוּט לָהּ, לְמַעַן נִסּוּתֶם מִי מֵהֶם מַעֲשֵׂיו טוֹבִים יוֹתֵר.³
8. אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל אֲשֶׁר עָלֶיָּה עֶפֶר שׁוֹמֵם.
9. וְהֵאֵם חֲשַׁבְתָּ כִּי אֲנֹשִׁי הַמַּעֲרָה וְאֶרֶץ-רִקִּים הִיוּ מֵאוֹתוֹתַי לְפֶלֶא? (בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ יוֹתֵר נִפְלְאָה).
10. כְּאֲשֶׁר הִנְעָרִים מִצֵּאוֹ מִקְלֵט בְּמַעֲרָה, אֲמָרוּ, רַבּוֹנֵנוּ! רַחֵם עָלֵינוּ, וְהַדְרִיכֵנוּ אֶל הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁרָה.
11. וּלְאַחֵר הַפְּלָנוּ עָלֵיהֶם תַּרְדֵּמָה עֲמֻקָּה בְּמַעֲרָה שְׁנִים רַבּוֹת,
12. וְאַחֵר כֵּךְ הִעֲרָנוּ אוֹתָם מִתַּרְדֵּמָתָם לְמַעַן יָדַע מִי מִשְׁנֵי הַמַּחְנוֹת יָדַע אֶת זְמַן שְׁהוֹתָם בְּמַעֲרָה.

קטע 2

13. אֲנַחְנוּ נִסְפָּר לָךְ עַל עֲנִינֵם בְּאֶמֶת. אֲכֹן הֵם נְעָרִים אֲשֶׁר הָאֱמִינִי בְּרַבּוֹנֵם, וְאֲנַחְנוּ הוֹסַפְנוּ לָהֶם הַדֶּרֶכָה,⁴

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 116.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 127; סורת אש-שוערא' 26: 3; סורת אנ-נמל 27: 70; וסורת פאטר 35: 8.

3. ר' סורת הוד 11: 9.

4. ר' סורת את-תובה 9: 124; סורת מוחמד 47: 17; וסורת אל-פתח 48: 4.

14. וחזקנו את לבותיהם (באמונה), עד שהתיצבו (לפני המלך הכופר) ואמרו, רבוננו הוא רבון השמים והארץ, ולא נתפלל לאל זולתו, כי אם נצהיר אחרת יהיה זה שקר רחוק מן האמת.
15. אלה בני עמנו אשר לקחו להם מבלעדי אלים, לו היה ביכלתם להביא הוכחה ברורה לאמתותם! ומי חוטא יותר מזה אשר בדה כזב על אלה!
16. (ונאמר להם), כשתפרדו מהם (בני עמכם הכופרים) ואת אשר יעבדו זולת אלה, מצאו מקלט במערה, ואז יפרש עליכם רבונכם את רחמיו, ויספק את כל צרכיכם.
17. (ואחרי שעשו זאת), כל היית לראות שהשמש בעליתה היתה פונה מן המערה מינה, ובשקיעתה היתה פונה שמאלה, ואת הנערים שוכבים בפרצה בתוך המערה. זהו אות מאותות אלה. מי שאלה מדריך הוא מדריך, ומי שיתעה, לא תמצא לו מגן ומדריך.

קטע 3

18. אתה חושב כי ערים הם, אך הם רדומים. ואנחנו היינו מהפכים אותם פעם לצד זמין ופעם לצד שמאל, וכלבם פושט את רגליו במפתן. לו ראית אותם היית נס מהם בבקהלה ופחד.
19. לאחר זמן מה הערנו אותם כדי שיבררו ביניהם את זמן שהותם במערה. אמר האחד, כמה זמן עבר עליכם כאן? אמרו, שהינו רק יום אחד או מקצת היום. אמרו אחרים, רבונכם יודע יותר טוב מכם כמה זמן שהיתם. שלחו אחד מכם עם מטבעות הכסף אל העיר שיבחר לכם את המזון (האכל) הטהור ביותר אשר בה ויביא לכם פרנסה ממנו, אך עליו להתנהג בזהירות שלא ירגישו בכם,
20. אם יגלו אתכם ירגמו אתכם באבנים, או יחזירו אתכם לאמונתם, אז לעולם לא תצליחו.
21. כמו כן נתנו לאנשים למצא אותם, למען ידעו כי הבטחת אלה אמת, ושעת הדין אין ספק בה. האנשים (בעיר) נחלקו בענינם ואמרו, בנו עליהם בנין, רבונם יודע מי הם, אך אלה שבגידם החחלקה אמרו, נעשה לנו עליהם מסגד.
22. ויש כאלה שיאמרו, היו שלושה והרביעי היה כלבם. ויש אחרים שאמרו, היו חמשה והששי היה כלבם. כל אלה נחושים בעלמא. ואחרים אמרו, היו שבעה והשמיני היה כלבם. אמר, רבוני יודע את מספרם, ורק מעטים יודעים את מספרם הנכון. לכן אל תתוכם בענינם אלא באפן גלוי וברור, ואל תשאל איש את דעתו עליהם.

קטע 4

23. אל תאמר לדבר, הנני עושה זאת מחר,
24. (אלא אם תוסיף), אם ירצה אלקה. וזכר את רבוֹנָדָאם תשפֹּחַ. ואמר, אולי ידריך אותי רבוֹנִי לתשובה הקרובה יותר לאמת.
25. והם נשָׂארוּ במערתם שלוש מאות שנה נוסף תשע.
26. אמר, אלקה יודע כמה זמן שהו במערה. כי לו תעלומות השמים והארץ, ואין שומע ורואה כמוהו. להם אין מגן זולתו, והוא לא ישתף אף אחד בשלטונו.
27. וקרא מה השָׁרָה לך מספר רבוֹנָדָא (הקוראן), דבריו לעולם לא ישתנו, ולא תמצא מבִּלְעָדִיו מעוֹ.
28. שֶׁב־בְּסִבְלָנוֹת עִם אֱלֹהֵי הַקּוֹרְאִים וּמִתְפַּלְלִים אֶל רְבוֹנָם, בִּקְרָא וְעָרַב בְּבִקְשָׁם אֶת פְּנֵיו, וְאֵל תִּשָּׂא עֵינֶיךָ אֶל אֲשֶׁר מַעֲבֵר לָהֶם (אֶל הַכּוֹפְרִים הַעֲשִׂירִים) כְּדִי יִהְיֶנּוּ מְטוֹבֹת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,¹ וְאֵל תִּשְׁמַע לְאִישׁ אֲשֶׁר הִשְׁמִטְנוּ אֶת זִכְרֵנוּ מִלְּבֹ, וְהוּא רִדָּף אַחֲרֵי תַאֲוָתוֹ וְכָלֹ הַפְּקָרוֹת.
29. אמר, האמת היא מרבוֹנָכֶם. לכן הרוצה בה נאמין והרוצה יכפר.² אֲנַחְנוּ הִכְנוּ לְכּוֹפְרִים אֵשׁ אֲשֶׁר הַחוּמָה שְׁלָה עוֹטָה אוֹתָם. וְאִם יִבְקְשׁוּ מִים לְשִׁתּוֹת, יוֹשְׁקוּ רַק מִים לוֹהֲטִים כְּזִית מִרְתַּח צוֹלָה אֶת הַפְּנִים. כְּמָה רַע הוּא הַמִּשְׁשָׁקָה, וְכְמָה רַע הוּא מְקוֹם מְנוּחָתָם.
30. אֶת אֱלֹהֵי שְׁהֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לֹא נִקְפַּח אֶת גְּמוּלָם שֶׁל אֱלֹהֵי שְׁעָשׂוּ טוֹב.
31. כִּי לָהֶם מִיַּעֲדִים גְּנִי עֵדֶן, וְנִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחֲתָם, וְהֵם יִהְיוּ מְקַשְּׁטִים בְּצִמְדֵי זָהָב, וְלִבְבוּשֵׁים בְּגָדִים יִרְקִים מִמָּשִׁי וְקִטְפָה, וְשִׁכּוּבִים עַל סִפּוֹת מְגַבְּהוֹת. כְּמָה טוֹב הוּא הַשְׁכָּר וְכְמָה טוֹב הוּא מְקוֹם מְנוּחָתָם.³

קטע 5

32. מִשָּׁל לָהֶם מִשָּׁל: שְׁנֵי אֲנָשִׁים⁴ אֲשֶׁר לְאַחַד מֵהֶם (הַכּוֹפֵר) נָתַנוּ שְׁנֵי גְנֵי עֲנָבִים, וְעָצִי תָמַר סָבִיב לָהֶם, וְהִצְמִחְנוּ כָּל מִיַּי זָרְעִים בִּיְהִיָּהֶם,

1. ר' סורת טא. הא 20 : 131.

2. המובן מן הפסוק הוא התראה.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 65 - 66, ופ' 75 - 76.

4. שני אנשים : אחד מהם מאמין וחשני אינו מאמין. אלה נתן לכופר מהם שני גנים כדי להעמיד אותו במבחן.

33. כָּל אֶחָד מִשְׁנֵי הַגָּנִים נָתַן אָכְלוֹ וְלֹא חָסַר דָּבָר מִמֶּנּוּ, וְהִבְקָעְנוּ בֵּינֵיהֶם נָהָר,
34. וְהָיָה לוֹ פְּרִי רֵב, וְהוּא אָמַר לְרַעְהוּ בִּיהִירוֹת, יֵשׁ לִי כְּכוֹשׁ וְעוֹזְרִים יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לְךָ,
35. וְנִכְנַס אֶל גִּנָּתוֹ, חוּטֵא לְנִפְשׁוֹ (בְּכוֹפְרוֹ אֶת חֹסְדֵי רַבּוֹנוֹ), וְאָמַר, אֵינִי סָבוּר שֶׁהַגָּנָה הַזֹּאת תִּחְרַב אִי פַעַם,
36. וְאִין אֲנִי חוֹשֵׁשׁ לְשַׁעַת הַדִּין שֶׁתִּבּוֹא, אֲדָּא אִם אוֹחֲזֵר אֶל רַבּוֹנִי אֲמַצָּא לִי שָׁם מְקוֹם עוֹד יוֹתֵר טוֹב מִזֶּה.¹
37. אוֹלָם רַעְהוּ אָמַר לוֹ, הַכּוֹפֵר אֶתְּהָ בְּאֲשֶׁר בָּרָא אוֹתְךָ מֵעַפָּר, וְאִזּוּ מִטְּפָה, וְאִזּוּ עָשָׂה אוֹתְךָ לְאִישׁ?²
38. וְאֲשֶׁר לִי, אֲלֵלָה הוּא רַבּוֹנִי, וְלֹא אֲשַׁתַּף לְרַבּוֹנִי אֶחָד.
39. וְלוֹ בְּהַכְנִסְךָ אֶל גִּנָּךְ אֲמַרְתָּ, אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה אֲלֵלָה יִהְיֶה, אִין עוֹ אֲלֵא בְּאֲלֵלָה? אִם אֶתְּהָ רוּאָה אוֹתִי שְׁיֵשׁ לִי פָחוֹת עֲשֶׂר וִילָדִים מִמֶּךָ,
40. יִתְּבוּ וְיִתְּנוּ לִי רַבּוֹנִי גִנָּה יוֹתֵר טוֹבָה מִגִּנָּתְךָ, וְעַל גִּנָּתְךָ יִשְׁלַח עֵלְשׁ (אֵשׁ) מִן הַשָּׁמַיִם וְתִהְיֶיךָ לְאֵדְמָה שְׁמָמָה,
41. אוֹ יִגְרַם שְׁמִימִיָּהּ יִשְׁקַעוּ בְּאֵדְמָה וְלֹא תוֹכַל לְמַצָּאָם.³
42. וְקָרָה שְׁפָרְיוֹ הַשְּׁמַד, וְהַחֵל סוֹפֵק אֶת כַּפְּיוֹ עַל כָּל אֲשֶׁר הוֹצִיא עַל גִּנָּתוֹ שֶׁהִפְכָּה לְשְׁמָמָה. וְאָמַר, הֲלוֹאִי וְלֹא שֶׁתִּפְתִּי מִיִּשְׁהוּ עִם רַבּוֹנִי.
43. לֹא הָיָה מִי שֶׁיַּעֲזֹר לוֹ מִפְּנֵי אֲלֵלָה, וְהוּא נִשְׁאַר מְחֹסֵר מְגוֹ וְעִזְרָה.
44. בְּמַצָּב כֵּזֶה, אֲלֵלָה אֲשֶׁר הוּא הָאֱמֶת, הוּא הַשּׁוֹלֵט, הוּא הַטּוֹב בְּגוֹמְלִים וְהַעוֹזֵר הַחֹזֵק בְּיוֹתֵר.

קטע 6

45. וּמִשָּׁל לָהֶם מִשָּׁל עַל חֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהֵם כְּמִים אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם, כְּתוּצָאָה הַצָּמַח שֶׁל הָאֶרֶץ צֶמַח וְהָיָה יָרֵק, אֲדָּא מִיָּד הוּא מִתְנַבֵּשׁ וְהָרוּחַ מִפְּגַרְת אוֹתוֹ לְכָל הָרוּחוֹת. אֲלֵלָה כָּל לַעֲשׂוֹת כָּל דָּבָר.⁴
46. הַכְּכוֹשׁ וְהַבְּנִים הֵם תִּפְאָרֶת הָעוֹלָם הַזֶּה,⁵ אֲדָּא הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים נִשְׁאָרִים קִזְמִים וְעוֹמְדִים, שְׂכָרָם רֵב יוֹתֵר אֲצֵל רַבּוֹנֵךְ וְתִקְוָתְךָ גְּדוֹלָה יוֹתֵר.

1. ר' סורת מרים 19 : 77 ; וסורת פוצלת 41 : 50.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 28.

3. ר' סורת אל-מולכ 67 : 30.

4. ר' סורת יונס 10 : 24 ; סורת אז-זומר 39 : 21 ; וסורת אל-חדיד 57 : 20.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 14 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 28.

47. בַּיּוֹם (הַדִּין) נַעֲתִיק אֶת הַהָרִים מִמְּקוֹמָם, וַתִּרְאֶה אֶת הָאָרֶץ חֲשׁוּפָה, ¹ אִזּוּ נֶאֱסַף אוֹתָם וְלֹא נִשְׁאִיר מֵהֶם אֶחָד.
48. וְהֵם זָעֲמָדוּ בִּפְנֵי רִבּוֹנָךְ שׁוֹרוֹת שׁוֹרוֹת, יֹאמַר, הִנֵּה בָאתֶם אֵלֵינוּ כְּאִשָּׁר בָּרָאנוּ אֶתְכֶם בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה (עֲרוּמִּים), ² אָכֵן אַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם, כִּי לֹא קִבַּעְנוּ לָכֶם מוֹעֵד (לְהַחְיֹתְכֶם לַחֲשָׁבוֹן).
49. וּפְנִקֶס רָשׁוּם הַמַּעֲשִׂים שֶׁל כָּל אָדָם נִתֵּן לוֹ, ³ וְאִזּוּ תִרְאֶה אֶת הַכּוֹפְרִים חֲרָדִים מִמָּה שֶׁרָשׁוּם בּוֹ, אוֹמְרִים, אוֹי לָנוּ! מַה לוֹ לַפְּנִקֶס הַרְשׁוּם הַזֶּה אֵינּוּ מַעֲלִים אוֹ מַזְנִיחַ דְּבַר קָטָן אוֹ גָּדוֹל בְּלִי לְרֹשֶׁם אוֹתוֹ! וּמִצָּאוּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם לַפְּנִיָּה, ⁴ וְרִבּוֹנָךְ לֹא יַעֲשֶׂק אֶף אֶחָד. ⁵

קטע 7

50. וְכַאֲשֶׁר אָמַרְנוּ לַמְּלָאכִים, סִגְדוּ לְאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, רַק אֲבֵלִיס' הִזָּה מִן הַגֹּ', לֹא צִיַּת לְצוֹ רִבּוֹנוֹ. הִתְקַחוּ אוֹתוֹ וְאֶת צֶאֱצָאָיו לְמַגְנִים לְמִינֵיהֶם לָכֶם מִבְּלַעַד? בְּעוֹדֶם אוֹיְבִים לָכֶם? אָכֵן, תְּמוֹרָה רָעָה הִיא לַכּוֹפְרִים.
51. אֲנִי לֹא הָרַאִיתִי לָהֶם אֶת בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא אֶת בְּרִיאַתָם הֵם, וְלֹא הִיִּיתִי לוֹקַח אֶת הַמַּתְעִים לְהִיּוֹת לִי כְּעוֹזְרִים.
52. וּבַיּוֹם (יוֹם הַדִּין) יֹאמַר (אֱלֹהֵה לַכּוֹפְרִים), קָרָאוּ אֶת שְׁתַּפִּי אֲשֶׁר טַעַנְתָּם כִּי שְׁתַּפִּי הֵם. וַיִּקְרָאוּ אֵלֵיהֶם, אֵדָה הֵם לֹא יַעֲנוּ לָהֶם. וְאַנְחָנוּ נָשִׁים מְחַצָּה בִּינֵיהֶם. ⁷
53. הַכּוֹפְרִים יָרְאוּ אֶת הָאֵשׁ וַיִּחְשְׁבוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לְבִטָּח לִפְלֵא תוֹכָהּ, וְלֹא יִמְצָאוּ מִפְּלֹט מִמֶּנָּה.

קטע 8

54. בְּקוֹרְאָן זֶה הִבֵּאנוּ לְבְנֵי הָאָדָם מְשָׁלִים שׁוֹנִים. אֲמַנָּם הָאָדָם חוֹלֵק עַל כָּל דְּבַר.
55. וּמַה שֶּׁמֶנַע מִבְּנֵי אָדָם לְהֶאֱמִין כְּשֶׁבָּאָה אֵלֵיהֶם הַהֲדָרָה, וְלִשְׁאֹל אֶת סְלִיחוֹת רִבּוֹנָם, אֲלֹא הִתְנַגְּדוּתָם לְנִבְיָא וּבִקְשָׁתָם שְׁיִקְרָה לָהֶם אֶת אֲשֶׁר קָרָה לְקַדְמוֹנִים מִן הָעָנֶשׁ, אוֹ שְׁבִיבֹא אֵלֵיהֶם עֲנֹשָׁם מִיָּד. ⁸

1. ר' סורת טא. הא 20 : 105 - 107 ; סורת אנ-נמל 27 : 88 ; וסורת אט-טור 52 : 9 - 10.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 94.

3. ר' סורת אז-זומר 39 : 69.

4. ר' סורת אאל עמרוא 3 : 30 ; סורת אל-קיאמה 75 : 13 ; וסורת אט-טארק 86 : 9.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 40 ; סורת אל-אנביא' 21 : 47 ; וסורת לוקמאן 31 : 16.

6. ר' סורת אל-בקרָה 2 : 34.

7. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 94 ; סורת מרים 19 : 81 ; וסורת אל-קצצ 28 : 64.

8. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32 ; סורת אל-אסרא' 17 : 92 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 187.

56. איננו שולחים את השליחים אלא כמבשרים וכמזהירים, אך הפוֹרִים רוצים לבטל את האמת בטענות שוא, ואת אותותי ואזהרות שהזירו בהן שמים ללעג.
57. ומי חוטא יותר מזה אשר אם יזכירו לו את אותות רבונו, יפנה להם ערף וישכח את אשר עשו נדיו זה כִּבְר? אֲנַחְנוּ אֲטַמְנוּ אֶת לְבוֹתֵיהֶם לִכֵּן לֹא הִבִּינוּ אוֹתוֹ (הקוראן), וגם הכבדנו את אֲזַנֵּיהֶם, וְלִכֵּן אִם תִּזְמִין אוֹתָם לִלְכֵּת בְּדֶרֶךְ הַיִּשְׁרָה לֹא יִדְרֹכוּ לְעוֹלָם.
58. אך רבונך הסולח ובעל הרחמים, לו רצה לעשותם אחראים למעשיהם הִזָּה מִמָּהֵר לְהַעֲנִישָׁם, ואולם להם מועד ולא יוכלו למצא מַפְלֵט מִמֶּנּוּ.¹
59. ואֵלֶּה הָעֲרִים הַשְּׂמַדְנוּ כְּאֲשֶׁר כָּפְרוּ, וְלֹהֲשִׁמְדָתָן קִבְּעֵנוּ מוֹעֵד.
- קטע 9**
60. וכאשר אמר מוסא לנערו, לא אפסיק בדרכי עד שאגיע אל מפגש שְׁנִי הַיָּמִים, גם אם תִּפְשֹׁךְ דְּרָכִי זֶמַן רַב,
61. וכאשר הגיעו למקום מפגש שְׁנִי הַיָּמִים, הם שכחו את הדג אשר הביאו אִתָּם (לִפְרִנְסָתָם), והוא עשה דרכו אל הים והתחמק מהם,
62. וכאשר עברו שְׁנִיֵּיהֶם מִן הַמָּקוֹם הַמְּסִיס, אמר מוסא לנערו, הֲבֵא לָנוּ אֶת אֲרוֹחַתָּנוּ, כִּי מְאוֹד הִתְעַיֵּפְנוּ מִן הַמִּסָּע הַזֶּה,
63. אֲמַר (הנער), הֲאִם אֵתָּה זֹכֵר, כְּאֲשֶׁר נִחַנוּ לִיד הַסֵּלַע, שִׁכַּחְתִּי אֶת הַדָּג, מִשּׁוּם שֶׁהִשְׁטֹן גָּרַם שֶׁלֹּא אֲזַכְּרֶהוּ, והוא עשה דרכו אל הים בארץ פֶּלֶא.
64. ואֲמַר (מוסא), זֶה מַה שֶּׁרָצִינוּ, וְשָׁבוּ עַל עֲקֹבוֹתֵיהֶם בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר בָּאוּ בָּהּ.
65. אִזּוּ מִצָּאוּ עֶבֶד מַעֲבָדִינוּ, שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לוֹ רַחֲמִים מֵאֲתָנוּ וְלִמְדָנוּ אוֹתוֹ דַּעַת מִקְרָבֵנוּ.
66. אֲמַר לוֹ מוֹסֵא, הַאוֹכֵל לְהַצְטִיר אֱלִיד לְמַעַן תִּלְמַדְנִי בִּינָה מֵאֲשֶׁר לְמִדָּתִי?
67. אֲמַר הָאִישׁ, לֹא תוֹכֵל לִסְבֹּל לַהֲיוֹת בְּחִבְרָתִי.
68. וְאִיד תִּסְבֹּל אֶת מַה שֶּׁאִין לָךְ בּוֹ יְדִיעָה?
69. ואֲמַר מוֹסֵא, תִּמְצָאֵנִי אִם יִרְצֶה אֱלֹהָהּ בַּעַל סִבְלָנוֹת, וְאִנִּי מוֹכֵן לְצִית לָךְ פְּקֻדוֹתֶיךָ.
70. אֲמַר הָאִישׁ, אִם תִּלְוֶה אוֹתִי אֶל תִּשְׁאַלְנִי דָּבָר, לִפְנֵי שֶׁאִנִּי בַּעֲצָמִי אֲמַר לָךְ עָלָיו.

קטע 10

71. וַיֵּצְאוּ לְדִרְכָּם עַד שְׁעָלוּ לְסָפִינָה, וְהָעֶבֶד שֶׁל אֱלֹהָ נָקַב בָּהּ חוּר. אָמַר (מוֹסֵא), הַנִּקְבֶּת בָּהּ חוּר לְמַעַן תִּטְבִּיעַ אֶת נוֹסְעֶיהָ? כָּבֵד עֲשִׂיתָ מַעֲשֶׂה לֹא מִקְבָּל.
72. אָמַר (הָעֶבֶד שֶׁל אֱלֹהָ), הֲאִם לֹא אָמַרְתִּי שֶׁלֹּא תִהְיֶה לָּךְ סִבְלָנוּת אִתִּי?
73. אָמַר (מוֹסֵא), אֵל תִּגְנֶנָּה אוֹתִי עַל אֲשֶׁר שָׁכַחְתִּי זֹאת, וְאֵל תִּקְשֶׁה עָלַי.
74. וְהִמְשִׁיכוּ בְּדִרְכָּם עַד שֶׁפָּגְשׁוּ עֲלֵם, וְהוּא הָרַג אוֹתוֹ. אָמַר (מוֹסֵא), הֲאִם הִרְגֶּתָּ נָפֶשׁ זָכָה עַל אֵף שֶׁהִיא חֹפָה מִפְּשָׁעִי, כָּבֵד עֲשִׂיתָ מַעֲשֶׂה נוֹרָא וְאִים.

חלק 16

75. אָמַר (הָעֶבֶד שֶׁל אֱלֹהָ), הֲאִם לֹא אָמַרְתִּי שֶׁלֹּא תִהְיֶה לָּךְ סִבְלָנוּת אִתִּי?
76. אָמַר (מוֹסֵא), אִם שׁוֹב אוֹסִיף לְשָׂאֵל אוֹתְךָ עַל דָּבָר, אַתָּה צוֹדֵק אִם לֹא תִתֵּן לִי לְהוֹסִיף לְלוֹוֹתְךָ,
77. וְהִמְשִׁיכוּ בְּדִרְכָּם וְהִגִּיעוּ אֶל כָּפָר, וּבִקְשׁוּ אֶכֶל מֵאֲנָשִׁיהָ, אוֹלָם הִם סָרְבוּ לְאַרְחָם. אִזּוּ מֵצְאוּ בּוֹ גֹּדֶר שְׁעוֹמְדָת לְהִתְמוֹטֵט, וְהוּא (הָעֶבֶד שֶׁל אֱלֹהָ) הִקִּים וְתָקַן אוֹתָהּ. אָמַר (מוֹסֵא), לֹא רָצִיתָ, לְקַחַת שָׂכָר עַל כָּךְ.
78. אָמַר (הָעֶבֶד שֶׁל אֱלֹהָ), הִגִּיעָה שְׁעַת הַפְּרִדָּה בֵּינִי לְבִינְךָ. וְעַתָּה אֲבָאָר לָּךְ אֶת פֶּשֶׁר הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא יָכַלְתָּ לְסַבֵּל אוֹתָם.
79. בְּאֲשֶׁר לְסָפִינָה, הִיָּתָה שִׁיכָת לְמִסְכָּנִים עוֹבְדֵי יָם, וְרָצִיתִי לְחַבֵּל בָּהּ, כִּי הִיָּה לְפָנֶיהֶם מִלֶּךְ הַשּׁוּיָדָד כֹּל סָפִינָה בְּמַצָּב טוֹב.
80. וּבְאֲשֶׁר לְעֵלָם שֶׁהִרְגִיתִי, הוֹרִיו הָיוּ מֵאֲמִינִים, וְחֲשִׁשְׁנוּ (אִם לֹא נִהְרַג אוֹתוֹ) שֶׁיִּכְפֹּה עֲלֵיהֶם תַּעֲזִיחַ וּכְפִירָה,
81. וְרָצִינוּ כִּי יִתֵּן לָהֶם רְבוּנָם בְּמִקוֹמוֹ בֶּן זִכָּאִי וְטָהוֹר יוֹתֵר מִמֶּנּוּ.
82. וּבְאֲשֶׁר לְגֹדֶר שֶׁתִּקְנִיתִי, בַּעֲלִיָּה הִם שְׁנֵי נְעָרִים וְתוֹמִים מִבְּנֵי הַכָּפָר, וְתַחְתִּיתָה טְמוּן אוֹצָר הַשִּׁיף לָהֶם, וְאַבְיָהֶם הִיָּה אִישׁ יִשְׂרָאֵל, עַל כֵּן רָצָה רְבוּנָךְ כִּי הָאוֹצָר יִהְיֶה שְׁמוֹר לְנְעָרִים שְׁיוֹצִיאֻהוּ כְּאֲשֶׁר יִתְבַּגְּרוּ בְּרַחֲמֶיךָ מִרְבוּנְךָ. לֹא עֲשִׂיתִי כָּל זֹאת עַל דַּעַת עֲצָמִי, זֶהוּ פְּרוֹשׁ הַמַּעֲשִׂים שֶׁלֹּא יָכַלְתָּ לְסַבֵּל אוֹתָם.

קטע 11

83. יִשְׁאָלוּ אוֹתְךָ עַל ד'ו אל-קֶרְנִין. אָמַר, אֲנִי אֶסְפָּר לָכֶם דְּבָרִים עָלָיו.
84. אֲכֹן אֲנַחֲנוּ חִזְקֵנוּ אוֹתוֹ וּפְתַחְנוּ בְּפָנָיו שְׂבִילִים רַבִּים לְכָל קַצּוֹת הָעוֹלָם,

85. והוא יצא לדָרֶךְ.
86. (פָּנָה מַעֲרָבָה), וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר בּוֹ כְּנִרְאָה שׁוֹקֵעַת הַשָּׁמַשׁ, וְרָאָה אוֹתָהּ שׁוֹקֵעַת אֲצֶל מַעַן מִיָּם וּבֶזֶץ שָׁחַר, וּמִצָּא שֵׁם אִמָּה (שְׁאִינָה עוֹבְדַת אֱלֹלָה וְהַשְׁתַּלֵּט עָלֶיהָ). אֲמַרְנוּ, הוּא ד'וֹ אֶל-קֶרְנֶיךָ! הַבְּרָרָה בִּידָד לְהַעֲנִישׁ בְּגִלָּל כְּפִירָתָם בְּאֱלֹלָה אוֹ לְהַתִּיחַס אֲלֵיהֶם בַּעֲדֵינוּת.
87. הוּא אָמַר, כָּל הַכּוֹפֵר וְהַחוּטָא נַעֲנִישׁ אוֹתוֹ בַּחַיִּים, וְאַחַר יוֹחֵזֵר אֶל רְבוֹנוֹ, וְהוּא גַם יַעֲנִישׁ אוֹתוֹ עֲנֵשׁ נוֹרָא,
88. וְאַמְנָם מִי שֶׁמֶאֱמִין וְעוֹשֶׂה טוֹב מֵגִיעַ לוֹ שָׂכָר טוֹב וְנִתְיַחַס אֵלָיו בַּהֲגִינוּת.
89. וְלֵאחֶר כֶּךָ הוּא הִלָּךְ בַּעֲקֻבוֹת שְׁבִיל אַחֵר (פָּנָה מִזְרָחָה),
90. עַד שֶׁהִגִּיעַ לַמָּקוֹם זְרִיחַת הַשָּׁמַשׁ, וּמִצָּא אוֹתָהּ זוֹרַחַת עַל אִמָּה אֲשֶׁר לֹא נָתַנוּ לָהֶם מִסְתָּוֹר מִפְּנֵי הַשָּׁמַשׁ,
91. וְכִבֵּר יָדְעָנוּ אֶת כָּל סוּדוֹתָיו וּמַעֲשָׂיו.
92. וְאַחֶר כֶּךָ הוּא הִלָּךְ בַּעֲקֻבוֹת שְׁבִיל אַחֵר (אֲשֶׁר הָרְאִינוּ לוֹ),
93. עַד שֶׁהִגִּיעַ אֶל מָקוֹם בֵּין שְׁנֵי רִכְסֵי הָרִים, וּמִצָּא שֵׁם בְּנֵי עַם שֶׁכֻּמַּעַט לֹא מִבְּיָנִים שָׁפָה אַחֲרָת מִלְבָּד שִׁפְתָם,
94. וְהֵם אָמְרוּ, הוּא ד'וֹ אֶל-קֶרְנֶיךָ! בְּנֵי גוֹג וּמִגּוֹג מְרַבִּים שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצָךְ. הֵאֵם תִּסָּכִים שְׁנִשְׁלֵם לָךְ שָׂכָר לְמַעַן תִּבְנֶה גֵדֵר בֵּינֵינוּ לְבֵינָם?
95. הוּא אָמַר, מִה שְׁרִבּוֹנִי הָעֵנִיק לִי מִהַכּוֹחַ וְהַמְקָנָה טוֹב יוֹתֵר מִמָּה שֶׁאַתָּם עוֹמְדִים לְשֵׁלֵם לִי. לָכֵן עֲזְרוּ לִי בַּעֲצֵם יַדְכֶם, וְאַקִּים גֵּדֵר בֵּינֵיכֶם לְבֵינָם.
96. הִבִּיאוּ לִי גוֹשֵׁי בְרָזָל, וְכַאֲשֶׁר מִלֵּא אֶת רִכְסֵי הָהָרִים, אָמַר, נִפְחִי! וְכַאֲשֶׁר לָהֵט הַבְּרָזָל כְּאֵשׁ, אָמַר, הִבִּיאוּ לִי נְחֹשֶׁת מִתְּכַת לְשִׁפָּךְ עָלָיו,
97. אֲזִי לֹא יִכְלוּ לַעֲלוֹת עַל (הַגֵּדֵר) אוֹ לְנַקְבָּהּ.
98. אָמַר, (הַגֵּדֵר הַזֶּה) הִיא רַחֲמָנוּת מִרְבוֹנִי, וְאוֹלָם כַּאֲשֶׁר תִּתְקַסֵּם הַבְּטָחַת רְבוֹנִי (בְּצִאֲתָם), אֲזִי יִפּוֹרֵר רְבוֹנִי אֶת הַגֵּדֵר, הֵן הַבְּטָחַת רְבוֹנִי אֶמֶת הִיא.
99. בְּיוֹם הַהוּא נִיחַ לָהֶם (גּוֹג וּמִגּוֹג וּבְנֵי אָדָם אֲחֵרִים) לְהִסְתַּעֵר זֶה עַל זֶה כְּמוֹ גְּלִי הַיָּם, וְיִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְנִאָּסַף אֶת כָּלָם יַחַדּוֹ לְדִין.
100. בְּיוֹם הַהוּא נַעֲרָךְ אֶת גִּיהֶנָם בְּפְנֵי הַכּוֹפְרִים,
101. אֲשֶׁר הָיוּ כְּעוֹנְרִים וְלֹא רָאוּ אֶת אוֹתוֹת זְכָרִי, וְלֹא יִכְלוּ לְשַׁמֵּעַ אֶת הַקְּרִיאָה לְאַמּוֹנָה.

קטע 12

102. החשבו הכופרים כי יקחו להם את עובדי זולתי למגנים? אנחנו הכנו את גיהנם לכופרים במקום מרבה.
103. אמר, האגיד לכם מי הם אלה אשר ילך כל עמלם לאבדון?
104. אלה הם אשר מאמציהם בעולם הזה יהיו לשוא, אפלו שהם חושבים כי הם ייטיבו לעשות,
105. והם הכופרים באותות רבונם ובפגישה עמו, מעשיהם הם בטלים, וביום תחית המתים לא ניחס להם כל משקל.
106. זה ענשם, גיהנם, באשר כפרו, ושמו את אותותי ואת שליחי ללעג.
107. אך המאמינים עושי הטוב בגן עדן¹ אשר יהיה מקום מנוחתם,
108. ובו ישארו לנצח ולא יבקשו תחליף.
109. אמר, אלו היה הים דיו (לכתב) דברי רבוני, כי אז הים אזל בטנם יאזלו דברי רבוני, ולו גם הביאו עוד ימים כמוהו (כדיו).
110. אמר, אני רק בן אדם כמותכם, אלא שהשירה אלי, שהאלה שלכם הוא אלה אחד, ולכן כל המבקש פגישה עם רבונו, חב לעשות את הטוב ולעבד את רבונו בלא לצרף לו כל שתף.

19

סִוֵּרַת מְרִיָּם

מְרִיָּם

סורה זו קיבלה את שמה «מְרִיָּם, מְרִיָּם» מן הספור
המענין של מְרִיָּם בנת עמראן מלפני שנולדה עד היום
שהיא בעצמה הולידה בן בלי אב ברצונו של אללה. ר'
הפסוקים 16 - 36. מענין מאוד לקרוא את הפסוקים
האלה.

הורדה במכה אחרי סורת פאטר 35, ופסוקיה תשעים
ושמונה. קיבלה את שמה «מְרִיָּם» מפסוק ששה-עשר.

סורת מרים 19

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כ. ה. י. ע. צ.¹
2. זהו זכר רחמי רבונך לעבדו זכריא,²
3. באשר קרא אל רבונך בצנעה,
4. והוא אמר, רבוני! כבר נחלשו עצמותי (כוחי אזל), וראשי הלבין משיבה, ומעולם לא התאכזבתי מפנותי אליך,
5. וירא אני מפני הקרובים אלה שירשו אותי אחרי, (שלא יעבדו אותך כראוי), כי אשתי עקרה. על כן הענק לי מלפניך (בן) יורש,
6. אשר יירש אותי ואת בית יעקוב (יעקב) (יירש הנבואה). ועשה אותו רבוני מקבל (אליך) ואל עבדיך!
7. (רבונך אמר לו), הוי זכריא! הנה אנחנו מבשרים לך בבו, ויהיה שמו, יחיא (יוחנן), שלא היה לו דומה מלפניו.³
8. והוא אמר, רבוני! איך יהיה לי בן ואשתי עקרה, ואני באתי בגימס?⁴
9. ונאמר לו, כה אמר רבונך, זה קל מאוד לי. וכבר בראתיך מלפניו,
- בהיותך לא כלום.⁵
10. אמר (זכריא), רבוני! עשה לי אות (שאשתי תכנס להריון), ויאמר, האות שלך יהיה שלא תדבר אל האנשים שלושה לילות רצופים בהיותך בריא.⁶
11. אז יצא מבית תפלתו אל בני עמו ואותת להם לשבח את אללה בקר ויערב.
12. הוי יחיא! למד הספר⁷ ברצינות. והענקנו לו מילדותו חכמה,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: כאף. הא, יא, עין. צאד.

2. זכריא: אביו של יחיא (יוחנן המטביל). ר' סורת אאל עמראן 3: 38 - 41.

3. ר' סורת אאל עמראן 3: 38 - 39.

4. ר' סורת אאל עמראן 3: 38 - 41.

5. ר' סורת אל-אנסאן 76: 1.

6. ר' סורת אאל עמראן 3: 41.

7. הספר: התורה.

13. וְהַעֲנִקְנוּ לוֹ רַחֲמָנוּת, וְאַהֲבָה, וְטֹהַר מֵאַתְנָנוּ. הוּא הָיָה יָרָא אֶלְלָה,

14. וְהָיָה מְסוּר וּמְכַבֵּד אֶת שְׁנֵי הוֹרָיו, וְלֹא הָיָה עָרִיץ סָרְבּוֹ,

15. שְׁלוֹם עָלָיו יוֹם הַלְדָּתוֹ יוֹם מוֹתוֹ יוֹם שְׁיָקוּם לְחַיִּים.

קטע 2

16. הַזֵּכֶר בְּסִפֵּר (הַקּוֹרְאָן) אֶת מְרִים (מְרִים), אֲשֶׁר הִתְרַחֲקָה מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתָּהּ
וּפְנִיתָה מִזִּרְחָה,

17. וְהִסְתַּתְּרָה מֵהֶם, אֲזִי שָׁלַחְנִי אֵלֶיהָ אֶת רוּחִנִּי, וְהוּא הוֹפִיעַ לִפְנֶיהָ כְּגִבֹּר
מִשְׁלָם.

18. וְהִיא אָמְרָה, אֲבָקֵשׁ מִהִרְחָמֹן מִחֶסֶד מִמֶּנּוּ, אִם יָרָא אֶלְלָה הַנֶּדֶד!

19. וְאִזּוּ הוּא אָמַר, אֲנִי שְׁלִיחַ רְבוּנָה לְתֵת לָךְ בּוֹ טֹהוֹר.

20. הִיא אָמְרָה, כִּי־צַד יִהְיֶה לִּי בּוֹ, וְאִישׁ לֹא נָגַע בִּי,¹ וְאֲנִי אֵינְנִי פְרוּצָה.

21. הוּא אָמַר, זֶה נָכוֹן. אֲבָל רְבוּנָה אָמַר, זֶה קָל מְאוּד לִי. נַעֲשֶׂה אוֹתוֹ (הַבּוֹ)
אוֹת לְבָנֵי הָאָדָם, וְרַחֲמִים מֵאַתְנָנוּ. וְכָלָה וְנַחֲרָץ הַעֲנָן.

22. וְהִרְתָּה בּוֹ, וּפְרָשָׁה עִמּוֹ אֶל מְקוֹם רְחוֹק מִבְּנֵי אָדָם.

23. חֲבִלִי לָדָה אֲחֻזָּה אֲצֵל גִּזַּע שֶׁל דֶּקֶל, וְאִזּוּ אָמְרָה, הַלֵּוֹאִי הֵייתִי מֵתָה לִפְנֵי
זֶה וְלַעוֹלָם נִשְׁפַּחַת.

24. וְקָרָא לָהּ (קוֹל) מִתַּחְתֶּיהָ,² אֵל תִּצְטַעֲרִי! רְבוּנָה עָשָׂה לָךְ מִתַּחַת לְרִגְלֶיךָ
נַחַל זֹרֵם,

25. וְאֶת גִּזַּע הַדֶּקֶל הִנִּיעִי כְּלַפֵּיךָ וַיִּפְּלוּ מִמֶּנּוּ תְּמָרִים בְּשָׁלִים וְטָרִיִּים,

26. אֲכָלִי וּשְׁתִּי וְהִרְגָעִי, וּבִרְאוּתָךְ אֶחָד מִבְּנֵי הָאָדָם, אָמְרִי, נִדְרָתִי צוּם
לְרַחֲמֹן, וְלָכֵן לֹא אֲדַבֵּר עִם אָדָם הַיּוֹם.

27. וּתְבִיאָהּ (הַתִּינוֹק) אֶל בְּנֵי עַמָּה, וְהִיא נוֹשֶׂאת אוֹתוֹ. וְהֵם אָמְרוּ, הוּי
מְרִים (מְרִים)! כִּבֶּר עֲשִׂית מַעֲשֶׂה מְגַנָּה.

28. הוּי אֲחוֹת הָאֲרוֹן!³ אֲבָא שְׁלָךְ לֹא הָיָה נוֹאֵף, וְאֲמָא שְׁלָךְ לֹא הִיָּתָה פְרוּצָה.

29. הִיא הִצְבִּיעָה עָלָיו, וְאוֹלָם הֵם אָמְרוּ, אֵיךְ נִדְבַר עִם תִּינוֹק בְּעָרִיסָה?

30. אָמַר (הַתִּינוֹק), הִנֵּה אֲנִי עֹבֵד אֶלְלָה, נָתַן לִי אֶת הַסִּפֵּר וְעָשָׂה אוֹתִי נְבִיא,

1. ואיש לא נגע בי: היא עדיין לא הייתה נשואה.

2. הפרשנים טוענים שהקורא הוא גיבריל (גבריאל) או התינוק עצמו.

3. הכינוי «אחות של הארון» למרים אמו של עיסא, הוא רק תואר למעמדה בתור כהנת בת למעמד הכהנים שהארון היה בו הכהן הגדול הראשון.

31. וַעֲשֵׂה אוֹתִי מִבְּרָךְ בְּכָל מְקוֹם שְׁאֵהָיָה, וַיִּצְוֵנִי עַל הַתַּפְּלָה וְעַל הַצְּדָקָה כָּל עוֹדֵי בְּחַיִּים,¹
32. וּלְכַבֵּד אֶת אָמִי, וְלֹא עָשָׂה אוֹתִי עָרִץ פּוֹרֵק חֶק,
33. שְׁלוֹם עָלַי בְּיוֹם הַלְדָּתִי, וּבְיוֹם מוֹתִי, וּבְיוֹם שְׁאָקוֹם לַתַּחֲיָה.²
34. זֶהוּ עִיסָא בֶּן מָרְס, דְּבַר הָאֵמֶת אֲשֶׁר הֵם מְטִילִים בּוֹ סַפֵּק.
35. אֱלֹהָהּ בְּכָלֵל לֹא הוֹלִיד בּוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ! אִם יִרְצָה דְּבַר מָה, רַק יֹאמַר לוֹ, «הָיָה!» וְהָיָה.
36. (וְעִיסָא אָמַר לְבְּנֵי עַמּוֹ), וְאָכַן אֱלֹהָהּ הוּא רַבּוֹנִי וְרַבּוֹנְכֶם, עֲבָדוּ אוֹתוֹ, כִּי זֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.³
37. נַחֲלִקוּ הַסִּיעוֹת (הַנוֹצְרִים וְהַיְהוּדִים) בִּינִיָּהוּ (אֲדוֹת עִיסָא בֶּן מָרְס). אוֹי לְכּוֹפְרִים מִפְּגִישַׁת יוֹם (יוֹם הַדִּין) הֶעֱלֵשׁ שְׁלוֹ מְאֹד נוֹרָא.
38. וְאִין שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה כְּמוֹהֶם בְּאוֹתוֹ יוֹם שְׁבֹו יְבוֹאוּ אֵלֵינוּ,⁴ וְאוֹלֵם הַחוּטָאִים בְּתַעֲיָה בְּרוּרָה.
39. וְהִזְהַר אוֹתָם מִפְּנֵי יוֹם הַגָּנוּן (יוֹם הַדִּין) בְּהַחֲרָץ הַדְּבַר. אֵד הֵם לֹא יִשְׁימוּ לֵב וְלֹא יִצְמִינוּ.
40. אָכַן אָנוּ נִירֵשׁ אֶת הָאֶרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, וְאֵלֵינוּ יוֹחֲזֵרוּ.⁵

קטע 3

41. הַזְכֵּר בִּסְפָר (הַקּוֹרְאָן) אֶת אֲבֵרָאֵהִים. אָכַן הָיָה צָדִיק וְנָבִיא,
42. בְּאוֹמְרוֹ לְאֲבִיו, אָבִי! לָמָּה תַעֲבֹד אֶת מָה שְׁאִינוּ שׁוֹמֵעַ וְאִינוּ רוֹאֶה, וְלֹא יוֹעִיל לָךְ בְּדַבָּר כָּל שְׁהוּא?
43. אָבִי! אֱלֹהָהּ הֶעֱנִיֵק לִי מִן הַדַּעַת מָה שֶׁלֹּא הֶעֱנִיֵק לָךְ, עַל כֵּן לָךְ אַחֲרִי וְאֲדָרִיד אוֹתָךְ בְּדֶרֶךְ הַיְשָׁר,
44. אָבִי! אֵל תַּעֲבֹד אֶת הַשֵּׁטָן, כִּי הַשֵּׁטָן מִתְמַרְדֵּן נֶגֶד הַרְחָמֹו,
45. אָבִי! אָכַן יֵרָא אָנִי כֹן יַעַבְדְּ עֵנֶשׁ מִן הַרְחָמֹו, וְאִזִּי תִהְיֶה רַע לַשֵּׁטָן (בְּגִיחָנֶם).

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 43.

2. ביום הדין. ר' פסוק 15 לעיל.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 51.

4. ר' סורת אל-כהן 18 : 26.

5. כלומר אללה יהיה אחרי ככלות הכל היחיד החי והקיים. هو الأول والآخر، הוא הראשון והאחרון.

46. אולם אֲבִיו אָמַר, הַמּוֹאֵס אֶתְּהָ אֶת אֱלֹהֵי, אֲבִירָהִים? אֲכֹן אִם לֹא תִּתְחַדֵּל אָרְגָם אוֹתָךְ בְּאַבְנִים. הִתְרַחַק מִמֶּנִּי לְזֶמֶן רַב.
47. אֲבִירָהִים אָמַר, שְׁלוֹם עָלֶיךָ. אֲנִי אֲבַקֵּשׁ מִרְבוּנִי לְסֹלַח לָךְ, כִּי הוּא רַב-חֶסֶד אֵלִי,¹
48. וְאִתְרַחַק מִכֶּם וּמִמָּה שֶׁאַתֶּם עוֹבְדִים, וְאִתְפַּלֵּל אֶל רְבוּנִי, וְאֲנִי מְקוֹה שֶׁהוּא יַעֲנֶה לְתַפִּלָּתִי.
49. וְאַחַר שֶׁהִתְרַחַק מֵהֶם וּמֵאֲלִילֵיהֶם אֲשֶׁר עָבְדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ, הִעֲנִקְנוּ לוֹ אֶת אֶסְחָאק (יִצְחָק) וְאֶת יַעֲקֹב (יַעֲקֹב), וְעָשִׂינוּ אֶת שְׁנֵיהֶם לְנָבִיאִים,
50. וְהִעֲנִקְנוּ לָהֶם מִרְחֻמֵּינוּ, לְשׁוֹן צֶדֶק מְרֻמָּם.

קִטְעַ 4

51. הִזְכָּר בְּסִפְר (הַקּוֹרְאָן) אֶת מוֹסָא, הוּא הָיָה נִבְחָר וְהָיָה שְׁלִיחַ וְנָבִיא.²
52. קָרָאנוּ אֵלָיו מִצִּדּוֹ הִמְנִי שֶׁל חַר הַטּוֹר, וְקִרְבָּנוֹהוּ לְדַבֵּר אֵלֵינוּ בְּאִפְסָן פְּרָטִי,
53. וְהִעֲנִקְנוּ לוֹ מִרְחֻמָּנוּ אֶת אֲחִיו הָאֲרוֹן כְּנָבִיא (לַעֲזֹר לוֹ).³
54. הִזְכָּר בְּסִפְר (הַקּוֹרְאָן) אֶת אֶסְמָאֵעִיל (יִשְׁמָעֵאל), וְהָיָה שְׁלִיחַ וְנָבִיא,
55. וְהָיָה מִצְוָה אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ עַל הַתְּפִלָּה וְעַל הַצִּדָּקָה, וְהָיָה מְקַבֵּל אֶצֶל רְבוּנוֹ.⁴
56. הִזְכָּר בְּסִפְר (הַקּוֹרְאָן) אֶת אֲדָרִיס, שֶׁהָיָה צָדִיק וְנָבִיא,
57. וְהִעֲלִינוּ אוֹתוֹ אֶל מְקוֹם עֲלִיוֹן.
58. אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר נָטָה לָהֶם אֱלֹהָ חֶסֶד מִן הַנְּבִיאִים מִצְּאִצְאֵי אָדָם, וּמֵאֵלֶּה אֲשֶׁר נִשְׁאָנוּ עִם נוֹחַ (נֹחַ) (בְּתִבָּה), וּמִצְּאִצְאֵי אֲבִירָהִים וְאֶסְרָאֵיל (יִשְׂרָאֵל),⁵ וּמֵאֵלֶּה אֲשֶׁר הִדְרָכְנוּ וּבִחְרָנוּ,⁶ בְּהַקְרָא לְפָנֵיהֶם אוֹתוֹת הַרְחֻקָּן (פְּסוּקֵי הַקּוֹרְאָן) נִפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם מִשְׁתַּחֲוִים וּבּוֹכִים,

1. ר' סורת אבראהים 14 : 41.

2. ר' סורת אבראהים 14 : 5.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 144.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 13 ; וסורת אל-קצצ 28 : 34.

5. הנביאים משושלת יעקוב (ישראל) הנזכרים בקוראן : יוסוף, מוסא, הארון, דאוד (דוד), סולימאן

(שלמה), זכריא, יחיא, ועיסא בן מרים.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 83 - 90 ; וסורת ע'אפר 40 : 78.

59. וקמו אחריהם דורות אחרים אשר לא שמרו את התפלה, והלכו אחרי התאוות וסופם אבדון (בגיהנם),
60. פרט למי שחזר בתשובה והאמין ועשה את הטוב, אלה יכנסו אל הגן ולא יקפחו במאומה,¹
61. גני עדן אשר הבטיח הרחמן לעבדיו בנסתר, והבטחתו תתקיים בלי ספק,
62. ושם לא ישמעו לשון הרע אלא רק אמרי שלום,² ומזונם יהיה צרוף בקר וערב,
63. זהו הגן אשר נעניק לעבדינו היראים.³
64. (מלאך ג' בריל) אמר, אין אנחנו יורדים אל הארץ מן השמים אלא בפקדת רבונך, כי הוא שולט על כל אשר לפנינו ועל כל אשר מעבר לנו, וכל אשר בין זה לזה, ורבונך אינו שוכח דבר.
65. רבון השמים והארץ וכל אשר ביניהם, עבדו אפוא, והתמד בעבודתו, התנדע מישהו שיזדמה או ישנה לו?

קטע 5

66. האדם (הלא מאמין) אומר, האם אחר שאמות אקום לתחייה?
67. האם אינו זוכר כי אנחנו בראנו אותו מלפנים כאשר לא היה כלום?
68. חי רבונך! כי נאסף אותם ואת השטנים, ואז נציגם סביב גיהנם על ברפיהם.
69. אחר כך נמשך מכל קבוצה את אלה שהרבו למרד כנגד הרחמן.
70. הן אנחנו יודעים טוב מי ראוי מכלם להצלות בגיהנם.
71. אין אחד מהם שלא יבוא אל גיהנם (כאשר יעבר על הסראט),⁴ כי זה הקרח נחרץ מרבונך.
72. אך את היראים נציל, ואת החוטאים נשאיר בו נופלים על ברפיהם.
73. כאשר יקראו בפניהם את אותותינו הברורים, יאמרו הכופרים למאמינים, מי משתי הקבוצות משפנותיו נאים יותר, ועמדתו גבוהה יותר?

1. ר' סורת אל-פורקאן 25: 68 - 70.

2. ר' סורת אל-ואקעה 26.

3. ר' סורת אל-מואמן 23: 1 - 11.

4. הסראט הוא, גשר דק מאוד מושט על פני גיהנם. כל בני האדם יעברו עליו ביום הדין.

74. כִּמָּה דוֹרוֹת אֲנַחְנוּ הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם שֶׁהָיוּ יוֹתֵר עֲשִׂירִים וְיוֹתֵר נָאִים?
75. אָמֹר, לַתּוֹעִים יִתֵּן הֶרְחָמָן אֲרָכָה עַד שִׁירָאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ הַמֵּילֵעַד לָהֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה), אוֹ יֵרָאוּ בְּבֹא שַׁעַת הַדִּין. יִדְעוּ אַזּ מִי מְקוֹמוֹ הוּא הָרַע יוֹתֵר, וּמִי כוֹחוֹ וְעוֹזְרָיו הֵם הַחֲלָשִׁים יוֹתֵר.
76. אֵד לְמַדְרָכִים יוֹסִיף אֵלֶּלָה הַדְרָכָה,¹ וְלַמַּעֲשִׂים הַקְּזָמִים הַטּוֹבִים גָּמוּל טוֹב וְתוֹצְאוֹת טוֹבוֹת יוֹתֵר אֶצֶל רְבוּנָד.²
77. הֲרֵאִיתָ אֶת הַכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹתֵינוּ,³ בְּאוֹמְרוֹ (בְּשַׁחְצָנוֹת), אֲנִי בְּטוֹחַ שִׁיְהִיָּה לִי עוֹד רְכוּשׁ רַב וְיִהְיֶה לִי עוֹד בְּנִים (בְּעוֹלָם הַבָּא).
78. הָאֵם רָאָה הוּא אֶת הַנִּסְתֵּר? אוֹ קִבֵּל הַתְּחִיבוֹת עַל כֶּךָ מִן הֶרְחָמָן?
79. בּוֹדָאִי שְׁלֹא! אֲנַחְנוּ נִרְשָׁם אֶת דְּבָרָיו, וְנִגְדִּיל לוֹ אֶת הָעֹנֶשׁ (בְּיוֹם הַדִּין), וְנִירֵשׁ מִמֶּנּוּ אֶת כָּל מַה שֶּׁהוּא מִתְפָּאֵר בּוֹ, וְאֵלֵינוּ יָבֹא יַחֲדִיד.
80. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לִקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעַדִּי אֵלֶּלָה אֱלִילִים, לְהִיּוֹת לָהֶם לְמַעַז.
82. בּוֹדָאִי שְׁלֹא! כִּי בְּסוֹפָם יִתְכַחֲשׁוּ לָהֶם הָאֱלִילִים הָאֵלֶּה וְיִהְיוּ לְמַתְנַגְּדֵיהֶם.

קִטְעַ 6

83. הֲלֹא רָאִיתָ כִּי שָׁלַחְנוּ אֶת הַשְּׁטָנִים אֶל הַכּוֹפְרִים לְהַסִּיתָם הַסְתָּה (לְהַרְחִיקָם מִן הָאֱמוּנָה אֶל הַכְפִּירָה)?
84. לָכוֹ אֵל תִּבְקֹשׁ לְהַחֲשִׁי פַעֲלָה נִגְדָם, כִּי אֲנַחְנוּ סוֹפְרִים לָהֶם אֶת יְמֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם.
85. וּבְיוֹם הַהוּא נֶאֱסָף אֶת הִירָאִים וְנִשְׁלַח אוֹתָם אֶל הֶרְחָמָן בְּכַבֹּד,
86. וְנוֹבִיל אֶת הַחוּטָאִים צְמָאִים אֶל גִּיהֶנֶם,
87. וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מְלִיץ אֶלָּא בְּרִשּׁוֹתוֹ שֶׁל הֶרְחָמָן.
88. הֵם (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, הוֹלִיד הֶרְחָמָן בָּנוּ,
89. אָכֹן, נוֹרָא הַדְּבָר אֲשֶׁר אָמַרְתָּם,
90. הַשְּׁמִים כִּמְעַט בִּקְעוּ מִדְּבוּר זֶה, הָאָרֶץ כִּמְעַט נִבְקָעָה, וְהַהָרִים כִּמְעַט הִתְמוּטְטוּ,
91. עַל אֲשֶׁר יַחֲסוּ לְרַחֲמָן בָּנוּ,

1. ר' סורת את-תובה 9: 124 - 125.

2. ר' סורת אל-כהן 18: 46.

3. רבים מבין מפרשי הקוראן גורסים שהאיש הזה הוא אל-עאצא אבן ואאיל אחד המנהיגים החזקים ביותר במכה.

92. לא יתכן ולא יעלה על הדעת שהרחמן יהיה לו בן.
93. סוף כל שוכני השמים (המלאכים) והארץ (בני האדם והג'ן) לבוא אל הרחמן בעבדיו.
94. הוא מונה וסופר את כלם.
95. ביום תחית המתים יבואו כל אחד בעצמו ולבדו (בלי כלים),
96. ואולם אלה שהאמינו ועשו את הטוב, הרחמן יכניס את אהבתם (ללבבות עבדיו).
97. את הקוראן גלינו בלשונך (מוחמד) להקל עליך לבשר טוב למאמינים ולהזהיר אנשים משבעים בכפירה.
98. מה רבים הדורות אשר השמידנו לפניהם. האם תבחין באחד מהם או תשמע להם זכר?

20

סִוֵּרַת טָא. הָא.

טָא. הָא.

סורה זו קיבלה את שמה משתי האותיות «ט. ה.» המופיעות בהתחלת הסורה. המוסלמים משתמשים בשתי האותיות האלה כשם פרטי לאנשים, «طه, טאהא, משום שהם חושבים שזה שם משמות הנביא מוחמד, כמו, «יא. סין» ו «מוסטפא».

הורדה במכה אחרי סורת מרים 19, ופסוקיה מאה שלושים וחמישה. קיבלה את שמה «טא. הא.» מפסוק אחד.

סורת טא. הא. 20

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ט. ה.¹
2. לא הורדנו מן השמים אליך את הקוראן למען תתניסר,
3. אלא רק להזכרת היראים,
4. הורדה ממי שברא את הארץ ואת השמים העליונים,
5. הרחמן עליה על כס המלכות,
6. לו כל אשר בשמים וכל אשר בארץ, וכל אשר ביניהם, וכל אשר מתחת האדמה.
7. אם תשא את קולך (או תסתיר אותו),² הוא יודע את הסוד ואף את הנסתר מכל.
8. אללה, אין אללה מבלעדיו, בעל השמות היפים ביותר.³
9. האם הגיע אליך ספורו של מוסא?
10. בראותו אש, ואמר אל משפחתו, השארו כאן, כי הבחנתי באש, ואולי אביא לכם להבה ממנה, או אמצא ליד האש מי שיזריח אותנו לדרך.⁴
11. בבואו אליה קרא אליו (אללה), הוי מוסא!
12. אני רבונך! של נעליך, כי אתה נמצא בנאדי המקדש, טווא.
13. ואני בחרתי בך, על כן הקשב למה שיאמרה (ממני),
14. אני אללה, אין אללה מבלעדי, על כן עבדני אפוא, וקיים את התפלה לזכרי.
15. אכן שעת הדין באה, שאני מסתיר בואה, כדי שכל נפש תקבל את גמולה לפי מעשיה.
16. לכן אל נטה אותך ממנה מי שאינו מאמין בה, ההולך אחרי יצריו, למען לא תאבד.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. הא.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 110.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 180; וסורת אל-אסרא' 17: 110.

4. ר' סורת אל-קצצ 28: 29 וכו'.

17. מה זֶה בִּימִינְךָ, מוֹסֵא?
18. אָמַר מוֹסֵא, זֶה הַמָּטָה שְׁלִי שֶׁעָלִיו אָנִי נֹשֶׁעַן, וְבוֹ אָנִי מְכֶה אֶת הָעֲצִים (לְהַפִּיל אֶת הָעֲלִים) לְהַאֲכִיל אֶת צִאֲנִי, וְכֵן אָנִי מְשַׁתְּמֵשׁ בּוֹ גַּם לְצָרְכִים אֲחֵרִים.
19. אָמַר אֱלֹהָהּ, הִשְׁלַךְ אוֹתוֹ, מוֹסֵא!
20. הוּא הִשְׁלִיךְ אוֹתוֹ, וְהִנֵּה הוּא נָחֵשׁ זֹחֵל.
21. אֱלֹהָהּ אָמַר, אַחֲזוּ בּוֹ וְאַל תִּפְחַד, כִּי נָשִׁיב אוֹתוֹ אֶל מִצְבוֹ הָרִאשׁוֹן.
22. וְאַסֹּף יָדָד אֶל חִיקָד (בֵּית הַשְּׁחִי), וְהִיא תֵצֵא לְבָנָה בְּלִי צָרַעַת. זֶה אוֹת נוֹסֵף,
23. לְמַעַן לְהִרְאוֹת לָךְ מֵאוֹתוֹתֵינוּ הַגְּדוֹלִים.
24. לָךְ אֶל פְּרָעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שְׁמִים.

קטע 2

25. אָמַר מוֹסֵא, רְבוּנִי! הָאֵר אֶת לְבִי (בְּאוֹר הָאֱמוּנָה וְהַנְּבוּאָה),
26. וְהַקֵּל עָלַי אֶת תִּפְקִידִי,
27. וְהַתֵּר כְּבִדּוֹת לְשׁוֹנִי,
28. לְמַעַן יָבִינוּ אֶת דְּבָרִי,
29. וְתֵן לִי מִשְׁנֶה מִמִּשְׁפַּחְתִּי,
30. הָאֲרוֹן אָחִי,
31. חִזֵּק אוֹתִי בּוֹ,
32. וְשִׁתֵּף אוֹתוֹ בְּשִׁלְיחוֹתִי,
33. לְמַעַן נִרְבֶּה לְשִׁבְחָךְ,
34. וְנִרְבֶּה לְזִכְרְךָ,
35. כִּי אֶתָּה הַמִּשְׁקִיף עָלֵינוּ וְרוֹאֶה אוֹתֵנוּ.
36. אָמַר אֱלֹהָהּ, הִנֵּה קִבַּלְתָּ אֶת כָּל מַה שֶּׁשְּׁאַלְתָּ, מוֹסֵא!
37. וּכְבֹר גְּמַלְנוּ לָךְ חֶסֶד בְּפֶעַם אַחֲרִית,
38. כְּאֲשֶׁר הִשְׁרִינוּ לְאַמֵּד מַה שֶּׁהִשְׁרִינוּ לָהּ,
39. שִׁימִי אוֹתוֹ (בְּנֵד) בְּתִבָּה, וְהִשְׁלִיכִי אוֹתוֹ לַיָּם, וְהִים יְטִיל אוֹתוֹ לַחוּף, וְיִסַּח אוֹתוֹ (פְּרָעָה) אוֹיְבִי וְאוֹיְבוֹ. וְהַעֲנִקְתִּי לָךְ מֵאַהֲבָתִי, לְמַעַן תִּגְדֹּל תַּחַת הַשְּׁנִיחָתִי.

40. (וְכַאֲשֶׁר אֲנִשִּׁי פְרָעָה מֵצֵאוֹ אוֹתָדָה), אַחוּתָדָה הִלְכָה וְאַמְרָה, הָאֵם אַרְאָה לָכֶם בְּנֵי מִשְׁפָּחָה אֲשֶׁר יִטְפְּלוּ בּוֹ? וְכֵן הִחְזַרְנוּ אוֹתָדָה אֶל אִמָּךְ, לְמַעַן תִּרְגַּע וְלֹא תִצְטָעֵר. אַחֲרֵי שֶׁגִּדְלַת הָרִגְתָּ נֶפֶשׁ, וְהִצַּלְנוּ אוֹתָדָה מִן הַצָּרָה, וְהִעֲמַדְנוּ אוֹתָדָה בְּנִסְיוֹן, וְשִׁהִיתָ מִסְפָּר שָׁנִים בְּמִדָּן. אַחֵר כֵּן בָּאתָ לְפִי גִזְרָה מִשְׁמַיִם מוֹסָא (לְנִבּוּאָה וְלִשְׁלוּחָה).
41. אֲנִי בְּחִרְתִּי אוֹתָדָה לְעֶצְמִי.
42. עַל כֵּן לָךְ אֶתָּה וְאַחִידָה, עִם אוֹתוֹתִי,¹ וְאֵל תִּחְדְּלוּ לְהִזְכְּרִנִּי.
43. לָכוּ שְׁנֵיכֶם אֶל פְּרָעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שְׁמַיִם,
44. אֵד נִסּוּ לְדַבֵּר אֵלָיו בְּעֲדִינוּת, אוֹלִי יִזְכֵּר אוֹ יִירָא (אֵלָה).
45. אֲמָרוּ שְׁנֵיהֶם, רְבוּנֵנוּ! פְּחִידִים אֲנִיחֵנוּ פֶּן יִפְגַּע בְּנוּ לְרָעָה אוֹ שִׁיתְפָּרַע יוֹתֵר.
46. אֲמַר אֵלָה, אֵל תִּפְחָדוּ, כִּי אֲנִי אֶהְיֶה עִמָּכֶם אֲשַׁמַּע וְאַרְאָה הַכֹּל,
47. לָכוּ אֵלָיו שְׁנֵיכֶם וְאַמְרוּ, אֲנִיחֵנוּ שְׁלִיחֵי רְבוּנָדָה, עַל כֵּן שָׁלַח אֶתָּנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֵל תַּעֲנִישׁ אוֹתָם. הִנֵּה בָּאנוּ אֵלֶיךָ בָּאוֹת מֵאֵת רְבוּנָדָה. וְשָׁלוֹם עַל כָּל אֲשֶׁר הִלָּךְ בְּאֵרֶחַ מִישְׁרִים.
48. (וְרְבוּנָדָה הִשְׁרָה לָנוּ), כִּי הִעָנַשׁ יָחוּל עַל כָּל אֲשֶׁר כִּחַשׁ (אֶת אוֹתוֹתֵינוּ) וּפָנָה עֲרָף.
49. אֲמַר פְּרָעָה, מִי הוּא רְבוּנָכֶם, מוֹסָא?
50. אֲמַר מוֹסָא, רְבוּנֵנוּ הוּא הַנּוֹתֵן חַיִּים לְכָל בְּרִיּוֹתָיו וְאַחֵר כֵּן הוּא מְדַרְיָכֶם.
51. אֲמַר פְּרָעָה, וּמָה הוּא גּוֹרֵל הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים שֶׁקָּדְמוּ (לְהִזְדַּרְכָּה)?
52. אֲמַר מוֹסָא, זֶה רָשׁוּם אֲצֵל רְבוּנִי בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי. וְרְבוּנִי לֹא יִתְעָה וְלֹא יִשְׁכַּח,
53. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הָאֶרֶץ מוֹשֵׁב לָכֶם, וּפִתַּח לָכֶם שְׁבִילִים עַל פָּנֶיהָ, וְהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם, וּבִהֶם הִצְמַחְנוּ צִמְחִים מִכָּל מִין.
54. אֲכָלוּ וּרְעוּ אֶת מִקְנֵיכֶם, בְּכָל אֵלָה אוֹתוֹת לְבַעֲלֵי תִבּוּנָה.

קטע 3

55. מִמָּנָה (הָאֲדָמָה) בָּרָאנוּ אֶתְכֶם, וְאֵלֶיהָ נַחְזִירְכֶם, וּמִמָּנָה נּוֹצִיאְכֶם פַּעַם אַחֲרָת.

56. הָרָאנוּ (לְפָרְעָה) אוֹתוֹתֵינוּ כָּלֶם, וְאוֹלָם הוּא כַחַשׁ וְסָרַב (לְקַבֵּל אֶת הָאֱמֶת).
 57. וְאָמַר (לְמוֹסָא), הִבָּאת אֵלֵינוּ לְמַעַן תּוֹצִיאֵנוּ מֵאַרְצֵנוּ בְּכַשְׁפֶּיךָ, מוֹסָא?
 58. גַּם אָנוּ נָבִיא לָךְ כְּשָׁפִים כְּמוֹהֶם. קָבַע אֶפּוֹא בִּינֵינוּ לְבִינְךָ מוֹעֵד לֹא נִפְרָנוּ
 לֹא אֲנַחְנוּ וְלֹא אַתָּה, בְּמָקוֹם מִתָּאִים לְכָלָנוּ.
 59. אָמַר מוֹסָא, הַמוֹעֵד הוּא יוֹם הַחֹג, וְבוֹ יֵאָסְפוּ הָאֲנָשִׁים בְּשָׁעוֹת שְׁלֹפְנֵי
 הַצִּהְרִים.
 60. וַיִּצְוֶה פְּרָעָה לֵאסֹף אֶת מְכַשְׁפָּיו כָּלֶם לְמָקוֹם הַפְּגִישָׁה.
 61. מוֹסָא אָמַר לָהֶם, אוֹי לָכֶם! אֵל תִּבְדּוּ שֶׁקֶר עַל אֱלֹהָ לְבַל יִשְׁמִידְכֶם
 בַּעֲנֹשׁוֹ. כִּי כָּל הַבּוֹדָה שֶׁקֶר עַל אֱלֹהָ סוֹפוֹ שְׂיֵאבֵד.
 62. אַזְ הִתְיַעְצוּ הַמְכַשְׁפִּים וְנוֹעְצוּ חֶרֶשׁ בִּינֵיהֶם.
 63. וְאָמְרוּ, שְׁנֵי אֱלֹהִים הֵם מְכַשְׁפִּים הָרוֹצִים לְהוֹצִיאְכֶם בְּכַשְׁפֵּיהֶם מֵאַרְצְכֶם,
 וְלָשִׁים קוֹץ לְאַרְחוֹת חַיֵּיכֶם הַמְּשַׁלְמִים.
 64. לָכֵן, הִתְאַזְרוּ בְּכָל תַּחְבּוּלוֹתֵיכֶם וְהִתְיַצְבוּ שָׁכֶם אַחַד כִּי הַיּוֹם יֵאָשֶׁר מִי
 שְׂיִנְצֵחַ.
 65. אָמְרוּ הַמְכַשְׁפִּים, מוֹסָא! הִתְשַׁלִּיךְ אַתָּה, אוֹ שְׁנֵהֲיָה אֲנַחְנוּ רִאשׁוֹנִים
 לְהִשְׁלִיךְ.
 66. אָמַר מוֹסָא, הִשְׁלִיכוּ אֹתָם. וְבַהֲשַׁלִּיכֶם, נִדְּמָה לוֹ חֲבָלֵיהֶם וּמִטּוֹתֵיהֶם
 כְּמִתְרוֹצְצִים, בְּשֵׁל הַכֶּשֶׁף שֶׁלָּהֶם.
 67. אַזְ הִרְגִישׁ מוֹסָא פַחַד בְּלִבּוֹ.
 68. אָמְרָנוּ לוֹ, אֵל תִּירָא! הֵן יִדָּךְ עַל הָעֲלִיזָה,
 69. הִשְׁלַךְ אֶת אֲשֶׁר בִּימִינְךָ וַיִּבְלַע אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, מֶה שֶׁעָשׂוּ הוּא רַק תִּכְסִּיס
 שֶׁל מְכַשֵּׁף, וְהַמְכַשֵּׁף לְעוֹלָם לֹא יִצְלִיחַ לָאֵן שְׂיִפְנֶה.
 70. (וְהִשְׁלִיךְ מוֹסָא אֶת מִטָּהוּ וַיִּבְלַע אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ), אַזְ סִגְדוּ הַמְכַשְׁפִּים
 וְאָמְרוּ, מֵאַמִּינִים אֲנַחְנוּ בְּרַבּוֹנָם שֶׁל הָאֲרוֹן וּמוֹסָא.
 71. אָמַר (פְּרָעָה), הֲאֵמֶנָם הֵאֱמַנְתָּם לוֹ בְּלֹא רְשׁוּתִי? כִּנְרָאָה, אֲדוֹנְכֶם הוּא
 (מוֹסָא) שֶׁלְמִיד אֶתְכֶם כְּשׁוֹפִים. לָכֵן אֶקְטַע אֶת יְדֵיכֶם וְרִגְלֵיכֶם מִנְּגֵד,
 וְאֶצְלַב אֶתְכֶם עַל גִּזְעֵי הַדְּקָלִים, לְמַעַן תִּדְּעוּ מִי קִשָּׁה וּמִתְמִיד בַּעֲנֹשׁוֹ.
 72. אָמְרוּ, לֹא נַעֲדִיף אוֹתְךָ עַל פְּנֵי הַהוֹכָחוֹת הַבְּרוּרוֹת שֶׁהִגִּיעוּ אֵלֵינוּ, (וְלֹא
 נִקְבַּל אוֹתְךָ כְּאֲדוֹן בְּמָקוֹם) זֶה אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתָנוּ. גָּזַר עָלֵינוּ מֶה שֶׁתִּגְזֹר, כִּי
 סִמְכוּתְךָ מְגַבֵּלֶת רַק בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,

73. וַאֲנַחֲנוּ מֵאֲמִינִים בְּרַבּוֹנָנוּ כְּדִי שְׂיִסְלַח לָנוּ עַל חֲטָאֵינוּ, וְעַל הַכְּשָׁפִים אֲשֶׁר הִכְרַחֲתָ אוֹתָנוּ לְבַצֵּעַ (נִגְדַּד מוֹסָא). כִּי (נִמּוּלוּ שָׁל) אֶלְלָה טוֹב יוֹתֵר וְקִנָּם לְעוֹלָם.
74. מִי שְׂבִיבֹא אֶל רַבּוֹנוֹ כְּחוּטֹא, הִנֵּה לוֹ גִּיהֶזֶם. לֹא זְמוּת בּוֹ וְלֹא יִחְיֶה כְּרֹאוי.
75. אִדּוּ מִי שְׂבִיבֹא כְּמֵאֲמִין שְׁעֲשֵׂה אֶת הַטּוֹב, הִנֵּה אֵלֶּה לָּהֶם הַדְּרָגוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת,
76. בְּגִי עֵדוֹן אֲשֶׁר נִהְרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, וּבָהֶם יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח, כִּי זֶה שְׁכָרָם שָׁל הַמְּטַהֲרִים.

קטע 4

77. וְהִשְׁרִינוּ לְמוֹסָא, הוֹצֵא אֶת עֲבָדֵי בְּלִילָה וּפְתַח לָהֶם בַּיִם דְּרָדָּ וּבִשָּׁה, וְלֹא תִירָא מִפְּנֵי הַרֹדְפִים, וְאַל תִּפְחַד (מִפְּרָעָה וְחִלְיוֹ).
78. פְּרָעָה וְחִלְיוֹ רָדְפוּ אוֹתָם, וְאוֹלָם הַיָּם כָּסָה אוֹתָם,
79. פְּרָעָה הִתְעָה אֶת בְּנֵי עַמּוֹ וְלֹא הִדְרִיכָם.
80. הוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! כִּבְר הַצִּלָּנוּ אֶתְכֶם מֵאִיּוֹבְכֶם, וְנִתְּנוּ לָכֶם מוֹעֵד לְצִדּוֹ הַיָּמִי שָׁל הַר הַטּוֹר,¹ וְהוֹרְדְּנוּ לָכֶם אֶת הַמָּן וְאֶת הַשֶּׁלֶו.
81. אֲכָלוּ מִן הַטּוֹב שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָכֶם, וְאַל תִּגְזִימוּ וּתַעֲשִׂקוּ אֶת הַשִּׁנִּי לְמַעַן לֹא יִחּוּל עֲלֵיכֶם רָגִזִי, וּמִי יִחּוּל עָלָיו רָגִזִי יִלָּד לְאִבּוֹד,
82. אוֹלָם אֲנִי סוֹלַח לַחוּזָר בְּתִשּׁוּבָה וּלְמֵאֲמִין הַעוֹשֶׂה טוֹב, וְהַלָּד בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר.
83. (וְאַמְרָנוּ לְמוֹסָא), מוֹסָא! מַה הָאִיץ אוֹתָדָּ לַעֲזוֹב אֶת בְּנֵי עַמָּדָּ?
84. אָמַר מוֹסָא, הִנֵּה הֵם בָּאִים בְּעִקְבוֹתַי, וְאַנִּי מִהֲרַתִּי אֶלֶיָּד כְּדִי שְׁתִּשְׁמַח מִמֶּנִּי רַבּוֹנִי.
85. אָמַר (אֶלְלָה), אֲנַחֲנוּ נִסִּינוּ אֶת בְּנֵי עַמָּדָּ בְּהַעֲדָרָדָּ, וְהִסָּאמְרִי² (שׁוּמְרוֹנִי) הִתְעָה אוֹתָם.
86. אִז חֲזַר מוֹסָא אֶל בְּנֵי עַמּוֹ כּוֹעֵס וְזוֹעֵף,³ וְאַמְרָּ, בְּנֵי עַמִּי! הֲאֵם לֹא הִבְטִיחַ לָכֶם רַבּוֹנְכֶם הַבְּטָחָה טוֹבָה? הֲאֵם אָרְדָּ לָכֶם הַזָּמָן? הַרֹצִים אֶתְם שְׂיִחּוּל עֲלֵיכֶם רָגִז מִרַבּוֹנְכֶם, וְלָכֵן הִפְרַתְם אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתֶּם לִּי?

1. ר' סורת מרים 19 : 52.

2. הסאמרי, בעברית «שומרוני» לפי המסורת העברית, הוא שהחטיא את בני ישראל ועשה להם העגל. (ר' ריבלין).

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 150.

87. אָמרו, לאַ הפָּרנוּ אֶת הַבְּרִית מִרְצוֹנֵנוּ, אַךְ הִינּוּ עֲמוּסִים בְּקִשּׁוּטֵי אִנְשֵׁי פָרַעַה אֲשֶׁר לָקְחוּ מֵהֶם, וְהִשְׁלַכְנוּ אוֹתָם בָּאֵשׁ, כִּי כֹן עָשָׂה הַסָּאמָרִי, וְהוֹצִיא (הַסָּאמָרִי) לָהֶם עֵגֶל בַּעַל גּוֹף גּוֹעָה, וְאַחֲדִים מֵהֶם אָמְרוּ, זֶה אֱלֹהֵיכֶם וְאַלֹהֵי מוֹסָא,¹ וְאוּלָם הוּא שָׂכַח (אוֹתוֹ).
88. הָאֵם לֹא רָאוּ שְׂאִינוֹ יָכוֹל (הַעֲגֹל) לַעֲנוֹת לָהֶם, וְכִי אֵין בְּכוּחוֹ לְהִרַע אוֹ לְהוֹעִיל לָהֶם?

קטע 5

90. האַרונן פֿבֿר הִזְהִיר אוֹתָם מִקֹּדֶם, בְּגִי עֲמִי! (הַעֲגֹל) אֵינוֹ אֵלָא מִבְּחֹן לָכֶם, וְרַבּוֹנֶכֶם הוּא הִרְחֻמֹּן, עַל כֵּן לָכוּ אַחֲרֵי וְצִיתוֹ לְהוֹרְאוֹתִי.
91. הֵם אָמְרוּ, לֹא נִפְסִיק מִלְעַבֵּד אוֹתוֹ (הַעֲגֹל) עַד שְׁיַחֲזֹר אֵלֵינוּ מוֹסָא.
92. (וּכְשֶׁחֲזַר מוֹסָא) אָמַר, הָאֲרוֹן! מַה מָּנַע מִמֶּךָ בְּרִאוּתְךָ אוֹתָם תּוֹעִים,
93. שְׁלֹא לְבוֹא אַחֲרַי?² הָאֵם פִּרְקַתְּ עַל הַפְּקֻדוֹת שְׁלִי? (וְהִנֵּה מוֹסָא אָחִז בְּרֹאשׁוֹ וּזְקֵנוֹ שֶׁל הָאֲרוֹן וְהִתְחִיל לְמַשֵּׁךְ אֵלָיו).
94. אָמַר (הָאֲרוֹן) לְמוֹסָא בְּתַחֲנוּנִים, בֶּן אֲמִי! אַל תִּמְשֹׁךְ בְּזִקְנִי וְלֹא בְּרֹאשִׁי, כִּי יִרְאֵתִי פֶן תִּאֲמַר, הַפְּרַדְתָּ בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא מִלֵּאתָ אֶת דְּבָרִי.
95. אָמַר (מוֹסָא), מַה אֲתָךְ סָאמָרִי?
96. אָמַר, אֲנִי רִאֲיִיתִי מַה שֶּׁהֵם לֹא רָאוּ, וְלִקְחִיתִי חֶפֶן מִעֵקְבוֹת הַשְּׁלִיחַ (גְּבִרְיָאֵל) וְהִטְלִיתִי אוֹתוֹ (עַל הַתְּכַשִּׁיטִים שֶׁעָשִׂיתִי מֵהֶם אֶת הַעֲגֹל), וְזֶה מַה שֶּׁנִּפְשִׁי הַשִּׁיאַה אוֹתִי לַעֲשׂוֹת.
97. אָמַר (מוֹסָא), הִסְתַּלַּק! כָּל יָמֵי חַיֶּיךָ חִיב תִּהְיֶה לֵאמֹר, אֵין לַעֲזַת בִּי! וְעִנְשֶׁךָ (בְּיוֹם הַדִּין) קָבִיעַ וְלֹא תִּשְׁנוֹתוֹ. הִסְתַּכַּל עַל (הַעֲגֹל) אֶלְהָךְ אֲשֶׁר הִיִּית עוֹבֵד אוֹתוֹ כִּי אֲנַחְנוּ נִשְׁרָף אוֹתוֹ וְאַחֵר כֶּךָ נִפְזַר אוֹתוֹ בָּזִם.
98. אַכֵּן אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֵלֶּלָה, אֲשֶׁר אֵין אֱלֹהַ מִבְּלַעֲדֵיו, וְהִקִּיף הַכֹּל בְּדַעְתּוֹ.
99. כֶּךָ נִסְפָּר לָךְ (מוֹחַמַד) דְּבָרֵי הָעֶבֶר, וּכְבֶּר נִתְּנוּ לָךְ מֵאַתְּנֵנוּ זִכָּר (הַקּוֹרְאָן),
100. וּמִי פָנָה לוֹ עֶרֶף, הִנֵּה יִשָּׂא בְּיוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים מִשָּׂא (חֲטָא) עֲצוּם,
101. לְעוֹלָמִים יִשָּׂאוּ אוֹתוֹ (בְּגִיָּהֵם), וְרַע יִהְיֶה לָהֶם הַנֶּטֶל בְּיוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים,
102. בְּיוֹם כַּאֲשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְנִאָּסַף אֶת הַכּוֹפְרִים כְּשֶׁעִינְיָהֶם כְּהוֹת וְעוֹרָם כְּחַל (מִחֲמַת הַפַּחַד),

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 148 וכו'. שם כל הענין.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 142.

103. וְהִם מִתְלַחֲשִׁים בֵּינֵיהֶם, שֶׁהֵיטָב בְּעוֹלָם רַק עֲשָׂרָה יָמִים בְּלִבָּד.

104. אֲדָּא אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים הֵיטֵב אֶת אֲשֶׁר נִגִּידוּ, כִּי בַעַל הַדַּעַת וְהַתְּבוּנָה שָׁבָהּ יֵאמֹר, שֶׁהֵיטָב רַק יוֹם אֶחָד.

קטע 6

105. יִשְׁאַלּוּךָ עַל דְּבַר הַהָרִים (בַּיּוֹם הַדִּין), אָמֹר, רַבּוּנִי נִפְזָר אוֹתָם כְּאַבְק פּוֹרַח בְּאֵוִיר,

106. וַיִּהְיֶה אוֹתָם לְאַדְמָה חֲרוּכָה,

107. אֲשֶׁר לֹא תִרְאֶה בָּהּ עֵקֶם וְלֹא קִמּוֹר.

108. בַּיּוֹם הַהוּא (כָּל הַבְּרִיּוֹת) יֵלְכוּ אַחֲרֵי קוֹל הַקּוֹרָא לָהֶם, אֵין מָנוֹס מִמֶּנּוּ, וְכָל הַקּוֹלוֹת יִנְמָכוּ מִירְאַת הַרְחָמָן וְלֹא תִשְׁמַע אֶלָּא לַחֹשׁ.

109. בַּיּוֹם הַהוּא לֹא תוֹעִיל כָּל הַמְלָכָה אֶלָּא אִם הַרְחָמָן יִרְשֶׁה לְמַמְלִיץ וְהִיָּה מַרְצָה מִן הַמְּמַלֵּץ עָלָיו.¹

110. הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְאוֹלָם יְדִיעָתָם (שֶׁל בְּנֵי אָדָם) אֵינָה יְכוּלָה לְהַקִּיף אוֹתוֹ (הַרְחָמָן),²

111. הַפְּנִים (שֶׁל כָּל הַבְּרִיּוֹת) יִשְׁפְּלוּ בְּפָנָיו (אֱלֹלָה) הַחַי וְהַקַּיִם, וְכָל הַחוּטָאִים יִתְאַכְזְבוּ,

112. וְאוֹלָם הַעוֹשֶׂה אֶת הַטוֹב וְהוּא מַאֲמִין, לֹא יִהְיֶה לוֹ כָּל חֲשֵׁשׁ מִקְפוּיָם וְעֵשֶׁק.

113. וְאָכֹן הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם קוֹרְאָן עֲרָבִי,³ וַיִּפְרְטֵנוּ בּוֹ מִן הַהִתְרָאוֹת לְמַעַן יִירָאוּ וַיּוֹזְהֲרוּ.

114. אָכֹן יִתְעַלֶּה אֱלֹלָה, הַמְּלִיךְ, הַאֲמֵת. וְאֵל תִּמְהַר (מוֹחַמֵּד) בְּקִרְיַת הַקּוֹרְאָן בְּטָרִם יִתֵּם לְהַתְּגַלּוֹת לָךְ,⁴ וְאָמֹר, רַבּוּנִי! הוֹסֵף לִי דַעַת.

115. כְּבָר מִקֵּדָם הִזְהַרְנוּ אֶת אָדָם (מִהַשָּׁטָן), וְאוֹלָם הוּא שָׁכַח, וְלֹא מִצָּאֵנוּ בּוֹ רְצוֹן אִיתָן.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 255 ; סורת אל-אנביא' 21 : 28 ; סורת סבא' 34 : 23 ; סורת אנ-נבי' 53 : 26 ; וסורת אנ-נבא' 78 : 38.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 255.

3. ר' סורת יוסוף 12 : 2.

4. ר' סורת אל-קיאמה 75 : 19.

קטע 7

116. וּכְאֲשֶׁר אָמַרְנוּ לְמַלְאָכִים, סִגְדוּ לְאָדָם, וְסִגְדוּ, וְרַק אֲבָלִים מֵאֵן,¹
117. אֲזִי אָמַרְנוּ, הוּא אָדָם! זֶהוּ (אֲבָלִים) אוֹיֵב לָךְ וּלְאִשְׁתְּךָ, וְהִזְהָרוּ שֶׁלֹּא יוֹצִיאָכֶם מִן הַגֶּן וְתִהְיוּ אֲמֻלִּים.
118. מִבְּטָח לָךְ בְּגֵן שֶׁלֹּא תִרְעַב, וְלֹא תִהְיֶה עָרִם,
119. וְלֹא תִצָּמָא, וְלֹא תִכָּה אוֹתְךָ הַשֶּׁמֶשׁ.
120. אֲדָהּ הַשֶּׁטֶן לַחֵשׁ לוֹ, וְאָמַר, אָדָם! בּוֹא וְאֲנִי אֶרְאֶה לָךְ אֶת עֵץ חַיֵּי הַנֶּצֶחַ, וּמַלְכוּת נְצִיחִית בְּלִתי חוֹלֶפֶת.
121. שְׁנִיָּהּ (אָדָם וְאִשְׁתּוֹ) אָכְלוּ מִמֶּנּוּ וְאֲזִי נִגְלוּ לָהֶם מַעֲרְמֵיהֶם, וְהִתְחִילוּ לְהִתְכַּסּוֹת בַּעֲלִים מִן הַגֶּן.² כֵּן לֹא צִיַּת אָדָם לְרִבּוֹנוֹ וְסִטָּה,
122. אוֹלָם רִבּוֹנוֹ בָּחַר בּוֹ וְקִבֵּל אֶת חֲזָרְתּוֹ בְּתִשּׁוּבָה וְהִדְרִיף אוֹתוֹ.
123. וְאָמַר (אֵלֶּלֶה), רְדוּ מִמֶּנּוּ כָּלְכֶם, אוֹיֵב יִהְיֶה הָאֶחָד מִכֶּם לְאַחֵר, וְאוֹלָם אִם תִּבּוֹא לָכֶם בַּעֲתִיד הַדְּרָכָה מִמֶּנִּי, וּמִי שֶׁיִּנְהַג עַל פִּיהָ לֹא יִתְעַה וְלֹא יִסָּבֵל.
124. אֲדָהּ מִי שֶׁיִּסְטָה מֵאֲזִהְרָתִי יִחְיֶה חַיֵּי מְצוּקָה וְצָמְצוּם. וּבִיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים נִאָּסֵף אוֹתוֹ עוֹר.³
125. אֲזִי וְשָׂאֵל, רִבּוֹנִי! לָמָּה אֶסְפֶּת אוֹתִי עוֹר? הֵן הִיִּיתִי (בְּעוֹלָם) פְּקֻחַ.
126. וְיֹאמַר (אֵלֶּלֶה), כֵּן הוּא! כְּשֶׁאוֹתוֹתֵינוּ הִגִּיעוּ אֵלַיְךְ, שִׁכַּחַת אוֹתָם, לָכֵן תִּשְׁכַּח חַיּוֹם.
127. כֵּן נַעֲנִישׁ אֶת הַמִּפְרִיז בַּכִּפְרִיָּה וְלֹא הֶאֱמִין בְּאוֹתוֹת רִבּוֹנוֹ, אָכֵן הֶעֱלֵשׁ שֶׁל הַעוֹלָם הִבֵּא קֶשֶׁה וּמִתְמִיד יוֹתֵר.
128. הָאִם לֹא לָמַדוּ (אֲנָשֵׁי מִכָּה) מִהַשְׁמָדָתָם שֶׁל הַדּוֹרוֹת שֶׁקִּדְּמוּ לָהֶם שֶׁעַל חֲרִבוֹת בְּתִיָּהֶם הֵם עוֹבְרִים כִּיּוֹם? בְּזֶה יִשָּׁנֶם אוֹתוֹת לְאֲנָשֵׁי תִבּוּנָה.

קטע 8

129. לוֹ לֹא הָיָה קִנְיָן צוֹ קוֹדֵם שֶׁל רִבּוֹנוֹךְ עִם מוֹעֵד קְבוּעַ (שֶׁלֹּא יַעֲנִישׁ אוֹתָם), הָיָה עֲנִשָּׁם מִגִּשָּׁם מְזֻמָּן,

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 34.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 22.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 97.

130. לכו הִיָּה סִבְלֹן כָּלִפִּי מֵה שֶׁהֵם אוֹמְרִים, וְשִׁבַּח אֶת רְבוּנְךָ לִפְנֵי עֲלוֹת
הַשָּׁמֶשׁ וְלִפְנֵי שְׁקִיעָתָהּ, וְשִׁבַּח אוֹתוֹ בְּמִשְׁשׁ הַלַּיְלָה וּבִקְצוֹתָיו שֶׁל הַיּוֹם,
לְמַעַן תִּהְיֶה שְׁמִיחַ,
131. אֵל תֵּשָׂא עֵינֶיךָ אֶל מֵה שֶׁהֶעֱנֵקְנוּ מִתַּעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה לְבָנֵי אָדָם שׁוֹנִים
לְנִסּוֹתָם בָּהֶם, כִּי מַעֲנֵק רְבוּנְךָ טוֹב וְנֹצֵחַ מִכָּל אֵלֶּה.
132. צִוָּה אֶת בְּנֵי בֵּיתְךָ עַל הַתַּפְלָה, וְהִתְמַד בָּהּ. אִין אֲנַחְנוּ שׁוֹאֲלִים מִמֶּךָ
פִּרְנָסָה, אֲנַחְנוּ נִפְרִינס אוֹתְךָ, כִּי הַגְּמוּל שְׁמוֹר לִיִּרְאִים.
133. אָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), לָמָּה אֵינוּ מֵבִיא לָנוּ אוֹת מִרְבוּנוֹ (לְחֹזֶק הַיּוֹתוֹ נְבִיא)?
הֵאֵם לֹא הֵבִיא לָהֶם (הַקּוֹרְאֵן) אֲשׁוּר מֵה שֶׁנִּזְכָּר בְּסִפְרֵים (הַקְדוּשִׁים)
הַקּוֹדְמִים?
134. אֵלוּ הֵיָּינוּ מַעֲנִישִׁים אוֹתָם לִפְנֵי בּוֹאוֹ (שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד), הִיוּ אוֹמְרִים,
רְבוּנֵנוּ! לוֹ הִיָּית שׁוֹלַח אֵלֵינוּ שְׁלִיחַ לְמַעַן גִּלְדֵּךְ אַחֲרֵי אוֹתוֹתֶיךָ לִפְנֵי שֶׁהֵיָּינוּ
מִשְׁפָּלִים וּבְזוּיִים בְּעֵינֶיךָ.
135. אָמַר (לַכּוֹפְרִים), כָּלְנוּ מְחַכִּים, וְחָכּוּ גַם אַתֶּם, אֵךְ לְבִסּוֹף תִּדְעוּ מִי הֵם
הַהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ הַיֵּשֶׁר וּמִי הֵם הַמְדַּרְכִּים.

21

סִוְרַת אֶל-אַנְבִּיָּא

הַנְּבִיָּאִים

סורה זו קבלה את שמה «אֶל-אַנְבִּיָּא», הַנְּבִיָּאִים, משום שזכר בה מרבית הנביאים ומאבקם עם העמים הכופרים שלהם. נזכר בה שמות של 16 נביאים בנוסף למרים. סורה זו הורדה במכה אחרי סורת אבראהים 14, ופסוקיה מאה ושנים-עשר. קיבלה את שמה «הנביאים» מהפסוקים 51 - 92 איפה שמות הנביאים מאבראהים עד עיסא נזכרים.

סורת אל-אנביא' 21

חלק 17

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הִתְקַרֵּב יוֹם הַחֲשָׁבוֹן לִבְנֵי הָאָדָם, וְאוֹלָם הֵם (הַכּוֹפְּרִים) פּוֹנִים עֲלֶיךָ (לְאֻמָּת זֶה) בְּאִדִּישׁוֹת,
2. וְשׁוֹמְעִים פְּסוּקֵי הַקּוּרְאָן אֲשֶׁר בָּאִים מֵאֵת רַבּוֹנָם בְּצַחוּק וְלַעַג,
3. מְסִיחִים אֶת דְּעֻתָם מִמֶּנּוּ, וְהַכּוֹפְּרִים מְתַלַּחֲשִׁים, הָאֵם אֵין הוּא (מוֹחִמַד) אֵלָּא אָדָם כְּמוֹכֶם! הִתְקַבְּלוּ הַכְּשָׁפִים בְּעֵינִים פְּתוּחוֹת?
4. אָמַר (הַנְּבִיא), רַבּוֹנִי יוֹדַע אֶת אֲשֶׁר יִדְבֵּר בְּשִׁמְסִי וּבְאֶרְצִי,¹ וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
5. אֵדָּה הֵם אָמְרוּ, (הַקּוּרְאָן הוּא) חִלּוּמוֹת שְׁוֹא,² יִתֵּר עַל כֵּן, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ, יִתֵּר עַל כֵּן, הוּא מְשׁוֹרֵר, שְׂנִיבִיא לָנוּ נֶס כְּפִי שֶׁהִבִּיאוּ הַשְּׁלִיחִים הָרִאשׁוֹנִים.³
6. כְּמָה עָרִים לִפְנֵיהֶם לֹא הֶאֱמִינוּ (כְּשֶׁרָאוּ אֶת הַנֶּס), לָכֵן הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָן. הִנְאֲמִינוּ הֵם (אֲנָשִׁי מִכָּה)?⁴
7. לִפְנֵיךְ שָׁלַחְנוּ רַק אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִשְׁרִינוּ לָהֶם. שִׁאֲלוּ אֶת אֵלָּה הַיּוֹדְעִים (אֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים אֲשֶׁר קָדְמוּ לַקּוּרְאָן) אִם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.⁵
8. וְלֹא עָשִׂינוּ אוֹתָם גּוֹף שְׂאִינָם אוֹכְלִים אֶת הַמַּאֲכָל, וְלֹא חִיו לְעוֹלָם.⁶
9. תִּמְיֵד קִיַּמְנוּ אֶת הַבְּטָחָתֵנוּ וְהַצֵּלְנוּ אוֹתָם (הַשְּׁלִיחִים) וְאֶת אֵלָּה שֶׁרָצִינוּ (מִן הַמַּאֲמִנִּים לָהֶם), וְהִשְׁמַדְנוּ אֶת אֵלָּה שֶׁהִרְחִיקוּ לָכֵת בְּכַפִּירָתָם.
10. כְּבָר הוֹרְדְנוּ אֵלֵיכֶם מִן הַשְּׁמִים סֶפֶר (הַקּוּרְאָן) וְבוֹ הַזִּכָּרָה לָכֶם. הָאֵם לֹא תִשְׁכַּחְלוּ?⁷

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 6.

2. ר' סורת יוסוף 12 : 44.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 48.

4. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

5. ר' סורת יוסוף 12 : 109 ; סורת אנ-נחל 16 : 43 ; וסורת אל-אחקאף 40 : 9 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 20.

7. ר' סורת אז-זוחירוף 43 : 44.

קטע 2

11. וְכַמָּה עָרִים כּוֹפְרוֹת הִרְסָנוּ וַיִּשְׁבְּנוּ אוֹתָן בְּעַמִּים אַחֲרִים.
12. כְּשֶׁהֲרִישׁוּ בְּעִנְשָׁנוּ נָסוּ לְבָרִחַ בְּמַהֲרֵי רֶבֶה.
13. אֶל תִּבְרָחוּ, תִּזְכְּלוּ לָשׁוּב אֶל חַיֵּי הָרוּחָה בְּבִתְיָכֶם, מִשּׁוּם שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים לַעֲמֹד בְּדִין.
14. הֵם אָמְרוּ, אֹזִי לָנוּ! כִּי חוֹטְאִים אָנוּ.
15. וְלֹא הִפְסִיקוּ לִקְרֹא כֵךְ, עַד שֶׁעָשִׂינוּ אוֹתָם כְּחָצִיר קָצוּר וְיָבֵשׁ.
16. לֹא בָרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם סֵתָם לְמַשְׁחָק.
17. כִּי לֹו רָצִינוּ לְשַׁחֵק הָיִינוּ עוֹשִׂים זֹאת מֵאַצְלָנוּ, אִם אָכֹן הָיִינוּ עוֹשִׂים.
18. כִּי אִם נִשְׁלִיד אֶת הָאֱמֶת עַל הַהֶבֶל, וְהִיא תִרְסַק אוֹתוֹ.¹ וְאֹזִי לָכֶם מִמָּה שֶׁאַתֶּם מִיַּחֲסִים לְאַלְלָהָ.
19. לוֹ כָּל מָה שֶׁבִּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְכָל הַקְּרוֹבִים אֵלָיו (הַמְּלָאכִים) אֵינָם מִתְנַשְּׂאִים מִכְּדִי לְעוֹבְדוֹ, וְאֵינָם מִתְעַיְּפִים,
20. מִשִּׁבְחִים אוֹתוֹ בְּלֵי הַפֶּסֶק יוֹמָם וְלַיְלָה.
21. הֵאֵם עָשׂוּ לַעֲצָמָם אֱלִים מִן הָאָרֶץ אֲשֶׁר יוֹכְלוּ לַהֲחִיּוֹת מֵתִים?
22. אֵד לֹו הָיוּ בָהֶם אֱלִים מִבְּלַעַדִּי אֲלֵלָה, כִּי אֲזִי נִשְׁחַתּוּ שְׁנֵיהֶם (הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ). אֲלֵלָה יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ, רַבּוֹן פֶּס הַמַּלְכוּת, וַיִּתְעַלָּה מֵעַל הַתְּאָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם יִתְאָרוּהוּ,²
23. לֹא שׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ (אֲלֵלָה) עַל מַעֲשָׂיו, וְאֵלּוּ אוֹתָם יִשְׁאָלוּ (עַל מַעֲשֵׂיהֶם).³
24. הֵאֲמַנְם לִקְחוֹ לָהֶם אֱלִים מִבְּלַעַדִּיו? אָמַר, הִבִּיאוּ הוֹכְחוֹתֵיכֶם! הִנֵּה בִּסְפָר זֶה (הַקּוֹרְאָן) זָכַר אֱלֹה אֲשֶׁר אֲתִי, וְזָכַר אֱלֹה שֶׁהָיוּ לִפְנֵי, וְאוֹלָם מִרְבִּיתָם אֵינָם יוֹדְעִים אֶת הָאֱמֶת, וְהֵם מִתְרַחֲקִים מִמֶּנָּה.
25. וְלֹא שְׁלַחְנוּ לִפְנֵיךְ כָּל שְׁלִיחַ בְּלִי שְׁגָלִינוּ לוֹ לֵאמֹר, אֵין אֱלֹה זֹלָתִי, עֲבֹדוּנִי אִפְּוֹא.
26. אֵד הֵם (הַפְּגָנִיִּים) אוֹמְרִים, הִרְחַמְנוּ הוֹלִיד בּוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ! (גַּם הֵם טָעְנוּ שֶׁהַמְּלָאכִים הֵם הַבְּנוֹת שֶׁל אֲלֵלָה). הֵם (הַמְּלָאכִים) רַק עֲבָדִים מְכַבְּדִים שֶׁל אֲלֵלָה,⁴

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 81.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 100.

3. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 92 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 88.

4. הערבים לפני האסלאם האמינו שהמלאכים הם בנות אללה. ר' סורת אנ-נחל 16 : 57 ; סורת אצ-

צאפאת 37 : 149, ופ' 153 ; סורת אז-זוח'רוף 43 : 16 ; וסורת אט-טור 52 : 39.

27. שְׁאִינִם מִקְדִּימִים אוֹתוֹ בַּדְּבוּר, וּפּוֹעֲלִים לִפִּי פְקָדָתוֹ,
 28. הוּא יוֹדֵעַ אֵת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֵת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְלֹא יוּכְלוּ לְהַמְלִיץ עַל
 מִישָׁהוּ בְּלִי רְצוֹנוֹ, וּמִיָּרְאָתוֹ יִמָּלְאוּ פֶחֶד.
 29. וּמִי יִטְעֹן מֵהֶם וַיֹּאמֶר, אֲנִי הִנְנִי אֵלֶּה מִבְּלָעָדִיו, עֲנֹשׁוּ יְהִיָּה גִיהֶנֶם. כִּךְ
 נַעֲנִישׁ אֵת הַכּוֹפְרִים.

קטע 3

30. הֲאֵם לֹא יֵרְאוּ הַכּוֹפְרִים כִּי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ הֵיוּ מִרְתָּקִים יַחַד, וְאַנְחָנוּ
 פֶּרְקָנוּ אוֹתָם, וְנִצְרָנוּ מִן הַמַּיִם כָּל דָּבָר חִי? הַאִינִם מֵאַמִּינִים?
 31. וְקִבְּעֵנוּ עַל הָאָרֶץ הָרִים נְטוּעִים עֲמֻק לְבַל תִּנּוּעַ בָּהֶם, וּבָהּ מַעֲבָרִים
 וּשְׁבִילִים לְהִנְחוֹתָם.
 32. וְאֵת הַשָּׁמַיִם יַצְבֵּנוּ כְּגַג אֵיתָן, וְאַף הֵם פּוֹנִים עָרֶף לְאוֹתוֹתֵיהֶם (שֶׁל
 הַשָּׁמַיִם).¹
 33. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֵת הַלֵּילָה וְאֵת הַיּוֹם, וְאֵת הַשָּׁמֶשׁ וְאֵת הַיָּרֵחַ, כָּל אֶחָד
 סָבֵב בְּמַסְלָלוֹ (אֲשֶׁר נִקְבַּע בְּשִׁבְלֹו).
 34. לֹא נִתְּנוּ לְאִישׁ לִפְנִידָה נִצָּחִיּוֹת, וְאִם אַתָּה תִּמּוֹת הַיְּחִיּוֹ הֵם לְנֶצַח?²
 35. כָּל נֶפֶשׁ תִּטְעֵם אֵת הַמָּוֶת,³ וְנַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹנוֹת הָרַע וְהַטּוֹב, וְאַלִּינוּ
 תּוֹשְׁבוֹ.
 36. כְּאֲשֶׁר רוֹאִים אוֹתָךְ הַכּוֹפְרִים הֵם לוֹעֲגִים לָךְ, הֲאֵם זֶה הָאִישׁ אֲשֶׁר יִדְבֹּר
 רָעָה עַל אֱלֹהֵיהֶם?⁴ הֵם אוֹמְרִים זֹאת, בָּעֵת שֶׁהֵם כּוֹפְרִים בְּזִכֹּר הָרַחֲמָן.
 37. הָאָדָם נִבְרָא נָחָפִז. אֲנִי אֲרַאֶה לָכֶם אֵת עֲנֹשִׁי, לָכֵן אֵל תִּשְׁאַלּוּ אוֹתִי לְמַהֲרָ
 בּוֹ.
 38. אוּלָם הֵם אוֹמְרִים, מִתִּי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוֹם הַזֶּה, אִם בְּאַמֶּת אַתֶּם צוֹדִיקִים?
 39. לוֹ רַק יִדְעוּ הַכּוֹפְרִים מַה יִּקְרָה לָהֶם בַּיּוֹם שֶׁבּוֹ לֹא יוּכְלוּ לְהִגֵּן עַל פְּנֵיהֶם
 וְעַל גְּבִיֵּיהֶם מִלְּהֶבֶת הָאֵשׁ, וְלֹא יְהִיָּה לָהֶם עוֹזָר.
 40. שְׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא עֲלֵיהֶם לִפְתָּע וְתִדְהִימֶם מִבְּלִי שְׁיֻכְלוּ לִמְנַע אוֹתָהּ אוֹ
 שְׁיִקְבְּלוּ אַרְכָּהּ.

1. ר' סורת יוסוף 12 : 105.

2. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 26.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 185.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 41 - 42.

41. כִּבֵּר הוֹשְׁמוּ לָלַעַג שְׁלִיחִים לְפָנֶיךָ, אוֹלָם אַךְ רַק בְּלוֹעָגִים פָּגַע הָעֵשׂ שֶׁהָיוּ מִתְלוֹצְצִים עָלָיו.

קטע 4

42. אָמַר לָהֶם (מוֹחֲמַד), מִי יִגֵּן עֲלֵיכֶם בְּלִילָה וּבִיּוֹם מַעֲנִשׁוֹ שֶׁל הָרַחֲמָן? וְאוֹלָם הֵם יִרְחֲקוּ מִזְכָּר רְבוֹנָם.

43. הָאֵם יֵשׁ אֵלִים לָהֶם אֲשֶׁר יִגְנוּ עֲלֵיהֶם מִבְּלַעַדֵינוּ? הֵן לֹא יוֹכְלוּ לַעֲזֹר לְנַפְשָׁם, וְהֵם לֹא יִמְצְאוּ מִי שְׂיַעֲזֹר לָהֶם מִפְּנֵינוּ.

44. אָמְנָם הָעֵנְקָנוּ לְאֵלָה (הַכּוֹפְרִים) וְלֹאֲבוֹתֵיהֶם הִנָּאָה זְמִנִּית וְאָרְכוּ חַיֵּיהֶם (וְלֹא הָאָמִינוּ). הָאֵם לֹא יָרְאוּ כִּי נְבוֹא אֶל הָאֶרֶץ, וּמִפְחִיתִים אוֹתָהּ מִקְצוֹתֶיהָ? ¹ הָאֵם הֵם יִהְיוּ הַמִּנְצָחִים?

45. אָמַר, אֲנִי רַק אֲזַהִירְכֶם בְּאֲשֶׁר נִגְלָה לִי. אַךְ הַחֲרָשִׁים לֹא יִשְׁמְעוּ אֶת הַקְרִיָּאָה בְּאֲשֶׁר יוֹזְהֵרוּ.

46. אַךְ בְּאֲשֶׁר יֵאָחֵז בָּהֶם לֹא חֶלֶק מֵאוֹד קָטָן מִן הָעֵשׂ שֶׁל רְבוֹנָךְ, יֹאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי הִיִּינוּ חוֹטְאִים.

47. וּבִיּוֹם תִּחְיִית הַמֵּתִים נָקִים אֶת מֵאֲזֵנִי הַצֶּדֶק, וְלֹא תַעֲשֶׂק נַפְשׁ בְּמֵאוּמָה. אֲפֹלוּ אִם יִהְיֶה מַעֲשֶׂה כְּמִשְׁקַל שֶׁל גֶּרְגִּיר הַחֲרָדֵל נְבִיא אוֹתוֹ, כִּי אֲנַחְנוּ עוֹשֵׂי הַחֲשָׁבוֹן הַטּוֹבִים בְּיוֹתֵר.

48. וְאָכֹן, נִתְּנוּ לְמוֹסָא וְהָאֲרוֹן אֶת הַתּוֹרָה עִם אוֹר וְהַזְכָּרָה לְיִרְאִים,

49. אֲשֶׁר יִירְאוּ אֶת רְבוֹנָם בְּסִתֵּר, וְהֵם מִלֵּאִים פֶּחַד מִשְׁעַת הַדִּין,

50. וְזֶה זָכָר (קוֹרְאָן) מִבְּרַךְ אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם (בְּאֲזַכְרָה), הָאֵם תִּכְחָשׁוּ אֲפֹא לֹא?

קטע 5

51. וְלֹאֲבִירָאֵהִים נִתְּנוּ בִּינָה מִלְּפָנִים, כִּי הִכְרַנוּ שֶׁהוּא מְסַגֵּל לְשִׁלְיחוֹת,

52. בְּאֲשֶׁר אָמַר לְאֲבָיו וּלְבָנָיו עֲמוֹ, מִה הַפְּסָלִים הָאֵלָה שְׂאֵתֶם עוֹבְדִים לָהֶם?

53. וְאָמְרוּ, מַצְאָנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹבְדִים לָהֶם.

54. אָמַר, אָכֹן הִיִּיתֶם אֲתֶם וְאֲבוֹתֵיכֶם בְּתַעֲזָה גְמוּרָה,

55. אָמְרוּ, הִבָּאת אֱלֵינוּ עִם הָאֲמֶת, אוֹ אֶתָּה לּוֹעַג לָנוּ?

56. אָמַר, אֲדַרְבֶּה! רְבוֹנְכֶם הוּא רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ שֶׁהוּא יִצְרֵם, וְאֲנִי מִן הַמַּעֲשִׂידִים עַל זֶה,

57. בִּאלֹלָה! אֲנִי אַעֲשֶׂה מִשְׁהוֹ נֶגֶד הָאֱלִילִים שְׁלָכֶם אַחֲרֵי שְׂתַעֲזָבוּ אוֹתָם.
58. אֲזִי שֹׁבֵר אֶת הַפְּסָלִים לְרִסְיָסִים, חוּץ מִן הַגְּדוֹל שֶׁבָּהֶם, לְמַעַן יוֹכְלוּ לִפְנוֹת אֵלָיו.
59. אֲמָרוּ, מִי עָשָׂה זֹאת לָאֱלִים שְׁלָנוּ? בְּאַמֶּת הוּא אֶחָד מִבֵּין הַחוֹטָאִים.
60. אַחֲדִים מֵהֶם אֲמָרוּ, שְׁמַעְנוּ נַעַר אֶחָד מִדְּבַר רָעָה נִגְדָם, וּשְׁמוֹ אֶבְרָאֵהִים.
61. אֲמָרוּ, הִבִּיאוּהוּ לְעֵינֵי כָל הָאֲנָשִׁים לְמַעַן יִהְיוּ עֲדִים נִגְדוֹ.
62. אֲמָרוּ, אֶבְרָאֵהִים! הֲאִם אַתָּה עֹשֶׂית זֹאת לָאֱלִים שְׁלָנוּ?
63. אֲמַר, הַגְּדוֹל שֶׁבָּהֶם עָשָׂה זֹאת. שְׁאָלוּ אוֹתָם, אִם יוֹכְלוּ לַעֲנוֹת לָכֶם!
64. וְהֵם הָיוּ חֹסְרֵי אוֹנִים, אֲמָנָם הֵם אֲמָרוּ, אַתֶּם הַנֶּכֶם הַחוֹטָאִים,
65. אֲזִי הוֹדוּ בְּהִרְכִּינָם רָאשֵׁיהֶם, הִנֵּד כָּבֹד יוֹדַע שְׁאִין הֵם מִדְּבָרִים.
66. אֲמַר, הִתְעַבְדוּ בְּמָקוֹם אֶלְלָה מַה שֶּׁלֹּא יוֹעִיל וְלֹא יִזִּיק לָכֶם בְּמֵאוֹמָה?
67. «אוֹף» לָכֶם וּלְמָה שְׂאַתֶּם עוֹבְדִים בְּמָקוֹם אֶלְלָה! הֲאִם לֹא תִבְּנוּ?
68. אֲמָרוּ, שִׁרְפוּ אוֹתוֹ וְעֲזְרוּ לָאֱלִיכֶם, אִם בְּאַמֶּת אַתֶּם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מִשְׁהוֹ?
69. אֲמָרְנוּ, הוּא הָאֵשׁ! הִיא קָרָה, וְשָׁלוֹם עַל אֶבְרָאֵהִים.
70. הֵם זָמְמוּ לְהִזִּיק לוֹ, אֵךְ אֲנַחְנוּ הַכְּשָׁלְנוּ אוֹתָם.
71. וְאֲנַחְנוּ הִצַּלְנוּ אוֹתוֹ בְּיַחַד עִם לוֹט וְהַבְּאֵנוּ אוֹתָם אֶל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר בִּרְכָנוּ לְכָל בְּנֵי הָאָדָם,
72. וְנָתַנוּ לוֹ אֶת אֶסְחָאק (יִצְחָק), וְאֶת יַעֲקֹב וְתוֹסַפֶּת, וְאֶת שְׁנֵיהֶם עֲשִׂינוּ תַּמִּימֵי דָרֶךְ,
73. וְעֲשִׂינוּ אוֹתָם מִנְּהִיגִים יְשָׁרִים וּמִדְרִיכִים אֶת הָאֲנָשִׁים בְּפִקְדָתֵנוּ, וְהוֹרְנוּ לָהֶם לַעֲשׂוֹת אֶת הַטוֹב, לָקִים אֶת הַתְּפִלוֹת, לְתַרֵם אֶת הַצְדָּקָה, וְנַעֲבְדוּ אוֹתָנוּ.
74. וְגַם לְלוֹט הֶעֱנַקְנוּ חֻכְמָה וְדַעַת, וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ מִן הָעִיר שְׂאֲנָשִׂיהָ עָשׂוּ תוֹעֵבָה. הֵם הָיוּ אֲנָשֵׁי רָשָׁע מִשְׁחָתִים.
75. וְהִכְנַסְנוּ אוֹתוֹ תַּחַת רַחֲמֵינוּ, וְהוּא מִן הַיְּשָׁרִים.

קטע 6

76. וְנוּחַ כְּשֶׁהוּא קָרָא (אֶל רַבּוֹנוֹ) לִפְנֵי כֵן, וְאֲנַחְנוּ נַעֲנִינוּ לוֹ, וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ מִן הַצָּעַר הַגְּדוֹל,
77. וְעֲזָרְנוּ לוֹ נֶגֶד הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, הֵם הָיוּ אֲנָשֵׁי רָשָׁע, עַל כֵּן הִטְבַּעְנוּ אֶת כָּלָם.

78. וְדַאוּד וְסוּלַיְמָאן אֲשֶׁר פָּסְקוּ בְּדָבָר הַשְׁדָּה שֶׁנִּשְׁחַת עַל יְדֵי צֶאֱן (בְּמִשְׁךְ הַלְיָלָה) שֶׁל אֲנָשִׁים אֲחֵרִים. אֲנַחְנוּ הֵינּוּ עֲדִים לְפָסֶק דִּינָם.
79. וְהִבְהֲרֵנוּ אוֹתָהּ לְסוּלַיְמָאן, וּלְכָל אֶחָד מֵהֶם הֶעֱנֵקְנוּ חֲכָמָה וְדַעַת. וְהִכְפִּכְנוּ אֶת הַהָרִים לְרִצּוֹנוֹ שֶׁל דַּאוּד, וְאֶת הָעוֹפּוֹת שֶׁיִּשְׁבְּחוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהֵהּ. וְכָךְ עָשִׂינוּ.
80. וְלִמְדָנוּ אוֹתוֹ (דַּאוּד) לַעֲשׂוֹת לָכֶם מִגֵּן לְהִגֵּן עֲלֵיכֶם בְּמִלְחָמוֹתֵיכֶם. הֲלֹא תִכְרִירוּ טוֹבָה?
81. וְלִרְשׁוֹת סוּלַיְמָאן הֶעֱמַדְנוּ הָרוּחַ הַסּוֹעֶרֶת לְהַעֲבִיר פְּקוּדוֹתָיו בְּאַרְץ אֲשֶׁר בָּרַכְנוּ אוֹתָהּ. וְאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כָּל דָּבָר.¹
82. וּבִין הַשָּׁטָנִים הָיוּ צוֹלְלִים בִּיָּם וּמִמְלָאִים תִּפְקִידִים אֲחֵרִים בְּשָׂבִילוֹ, וְאֲנַחְנוּ הֵינּוּ מְרַסְּנִים אוֹתָם.
83. וְאִיּוֹב כַּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ, פָּגַעָה בִּי הַפְּגִיעָה, וְאֵתָה הִרְחוּם שֶׁבִּרְחֻמֵּינִים, וְעֵינָיו לוֹ, וְהִסְרָנוּ אֶת הַפְּגִיעָה מֵעָלָיו, וְהַחֲזַרְנוּ לוֹ אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ בְּמִסְפָּר כָּפוּל, בְּרַחֲמֵינוּ וּכְאוֹת הַזִּכָּרָה לְעוֹבְדִים אוֹתָנוּ.
85. וְאִסְמָאֲעִיל, וְאַדְרִיס, וְדָוִד אֶל-כָּפֹל, כָּלֵם מִבְּעָלֵי הַסִּבְלָנוֹת, וְהִכְנַסְנוּ אוֹתָם תַּחַת רַחֲמֵינוּ, וְהֵם בְּתַמִּימֵי דָרָךְ.
87. וְדָוִד אֶבְרָהָם (וְיֹנָה)² אֲשֶׁר בָּרַח מִרְגֵּז וְחָשַׁב שֶׁלֹּא נוֹכַל לוֹ, לְבַסּוֹף קָרָא מִהֶאֱפִילָה (שֶׁבִּבְטָן הַלּוֹיִתָּהּ), אִין אֵלֶּה זִוְלָתָךְ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ, וְאִנִּי הֵייתִי בְּחוֹטָאִים,
88. וְנַעֲגִינוּ לוֹ וְהַצַּלְנוּ אוֹתוֹ מִן הַצָּרָה, וְכָךְ נִצַּל אֶת הַמַּאֲמִינִים.
89. וְזָכְרָא כַּאֲשֶׁר קָרָא לְרַבּוֹנוֹ, רַבּוֹנִי! אֵל תִּשְׁאֲרֵנִי יָחִיד בְּלִי יוֹרֵשׁ, וְאֵתָה הַטּוֹב בְּיוֹרֵשִׁים,
90. וְנַעֲגִינוּ לוֹ וְהֶעֱנֵקְנוּ לוֹ אֶת יַחֲזָא, וְעָשִׂינוּ לוֹ אֵשֶׁתוֹ אִשָּׁה טוֹבָה וּבְרִיאָה (שֶׁתּוֹכַל לְהַכְנִס לְהַרְיוֹן). הֵם הָיוּ זְרִיזִים בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וּמִתְפַּלְלִים אֵלֵינוּ בְּרִצּוֹן וּבִירְאָה, וְהָיוּ נִכְנָעִים לָנוּ.
91. וְזוֹ (מִרְיָם) אֲשֶׁר שָׁמְרָה עַל טְהֻרַת הָרֶחֱם שְׁלָהּ, וְנִפְחָנוּ בָּהּ מִרוּחֵנוּ, וְעָשִׂינוּ אוֹתָהּ וְאֵת בְּנָהּ אוֹת לְכָל בְּנֵי הָאָדָם.

1. ר' סורת סבא' 34 : 12 ; וסורת צאד 38 : 36.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 139 - 148 ; וסורת אל-קלם 88 : 48.

92. אתם בני אמה אחת (מסלמים) ואני רבונכם על כן עבדוני.¹
 93. ואולם הם (בני הדתות האחרים) התפלגו ביניהם, אך לבסוף ישובו אלינו כלם.

קטע 7

94. העושה את הטוב והוא מאמין, אלה יקבל ויפיר את מעשיו ונרשם אותם לזכותו.
 95. כל עיר אשר השמדנו, תושביה לא יחזרו אליה.
 96. כאשר ישחררו (מן הגדר) בני גוג ומגוג, הם יבואו במהירות מן הרמות,
 97. אז הבטחת האמת (יום הדיו) תתקרב, והנה הכופרים מביטים בבקהלה ויאמרו, אזי לנו! כי הזנחנו חובותינו והיינו חוטאים.
 98. אתם ואלה אשר אתם עבדתם מבלעדי אלה, תשמשו חפץ של הגיהנם שאליו כלכם נכנסים.
 99. אלו היו הם אלים אמתיים, לא היו נכנסים אליו, וכלם ישארו בו לנצח.
 100. ויהיה להם בתוכו נשיפה, אמנם הם אינם שומעים דבר (מעצמת הענש).
 101. לא כן אלה אשר הבטחנו להם את כל הטוב. הם יהיו רחוקים מאוד מהגיהנם,
 102. ולא ישמעו כל רחש מתוכו, וישכנו לנצח בנן עם כל מה שחשקה נפשם בו.
 103. החרדה הגדולה מיום הדיו לא תעיק להם, כי המלאכים יקבלו את פניהם ויאמרו, זהו יומכם שהבטח לכם.
 104. ביום ההוא נקפל את השמים כפי שמקפלים את המגלות. וכשם שבבראנו לראשונה כן נברא בשנית, כאשר הבטחנו, כך נעשה.
 105. כבר כתבנו בזבזבור (ספרי הקדש) לאחר שנקתב בלוח השמימי² עבדי הצדיקים יירשו הארץ,³
 106. הנה בנה הודעה לבני אדם עובדים (את אלה).
 107. לא שלחנו אותך (מוחמד) אלא רחמים לעולמים.

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 52.

2. בערבית, אל-לוח אל-מחפוט', הלוח השמור בשמים, הכולל כל מה שגלוי וידוע לפני אלה.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 128 ; וסורת אנ-נור 24 : 55.

108. אָמַר, כָּבֹד הַתְּגָלָה אֵלַי, אֱלֹהֵיכֶם הוּא רַק אֱלֹהִי אֶחָד. הַמִּתְמַסְרִים אֲתֶם לוֹ?
109. וְאִם לֹא יִסְכְּימוּ, אָמַר, אֲנִי הִזְהַרְתִּי אֶת כָּלְכֶם בְּמַדָּה שְׁוָה, אֲדָּא אֲנִי יוֹדֵעַ אִם הַצָּפוּי לָכֶם, קָרוֹב הוּא אוֹ רְחוֹק.
110. (אֱלֹלָה) הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנֶּאֱמָר בְּגִלּוּי וְאֶת אֲשֶׁר תִּסְתִּירוּ.
111. אֵין אֲנִי יוֹדֵעַ אִם הַצָּפוּי לָכֶם הוּא מִבְּחוֹן אוֹ הַנָּאָה זְמַנִּית.
112. אָמַר, רְבוּנִי! שְׁפֹט בֵּינֵינוּ בְּצִדִּיק. רְבוּנֵנוּ הוּא הַרְחָמֵנוּ, וְהוּא הָעוֹזֵר נֶגֶד כָּל מֶה שְׁאַתֶּם בּוֹדִים וּמִיֶּחֱסִים לוֹ.

22

סִוְרַת אַל-חֶגְג' הָעֵלִיָּה לְרִגְל

סורה זו נקראת «אל-חג'», הָעֵלִיָּה לְרִגְל» משום שקריאת אברהמים לחג' נזכרה בה, ר' פ' 27 וכו', נוסף לפולחני החג'. סורת אל-חג' הסורה היחידה שיש בה שני סוג'וד תלאוה, השתחוויות קריאת הקוראן (אחרי קריאת פסוקים מסוימים מן הקוראן על הקורא לסגוד לאללה), ר' פ' 18 ופ' 77.

הורדה במדינה אחרי סורת אנ-נור 24, ופסוקיה שבעים ושמונה. קיבלה את שמה «הָעֵלִיָּה לְרִגְל» מפסוק עשרים ושבעה.

סורת אל-חג' 22

בשם אללה הרחמן והרחים

קטע 1

1. הוּי בְּנִי אָדָם! יִרְאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם, כִּי רָעִידַת שְׁעַת הַדִּין הִיא דָּבָר עָצוּם,
2. בְּיוֹם אֲשֶׁר תִּרְאוּ בוֹ כָּל אִם מִיְנִיקָה תִּבְהַל וְתִשְׁכַּח אֶת תִּינוּקָהּ אֲשֶׁר תִּינִיק, וְכָל אִשָּׁה תִּהְרָה תִּפֹּל אֶת עֶבְרָהּ, וְתִרְאֶה אֶת בְּנֵי הָאָדָם שְׂפּוֹרִים, וְאִין הֵם שְׂפּוֹרִים (מִיָּנוּ). כִּי הֵעֵשׂ שָׁל אֱלֹלָה קֶשֶׁה מְאֹד.
3. יֵשׁ אֲנָשִׁים הַמֵּתוּנִפְחִים אוֹדוֹת אֱלֹלָה בְּלִי דַעַת, וְהוֹלְכִים אַחֲרֵי כָּל שְׁטָן מוֹרֵד,¹
4. עָלֵיו (הַשְּׁטָן) נִגְזַר כִּי כָּל מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּעַקְבוֹתָיו, הוּא יִתַּעַה אוֹתוֹ וְיִוְבִילוּ אֵל עֵנֶשׁ הַקֶּלֶבָה.
5. הוּי בְּנִי אָדָם! אִם יֵשׁ לָכֶם סִפְקוֹת בְּדִבְרֵי תַחֲתֵי הַמֵּתִים, הִנֵּה אֲנִיחֶנּוּ בְּרֵאוֹנוּ אֶתְכֶם מַעֲפָר, אַחֵר מַטְפָּה, אַחֵר מִדָּם קְרוֹשׁ, אַחֵר מַפְסַת בָּשָׂר, בֵּין אִם מְגֻמְרֵת וּבֵין אִם לֹא, כֹּךְ לְהַבְהִיר לָכֶם (אֶת יְכַלְתָּנוּ לִיצֵר). נִשְׁאִיר בְּרַחֵם אֶת כָּל מַה שֶׁנִּרְצָה עַד לְמוֹעֵד קְבוּעַ. אַחֵר כֹּךְ אֲנִיחֶנּוּ מוֹצִיאִים אֶתְכֶם תִּינוּקוֹת, וְאַתֶּם גְּדֹלִים וּמִתְבַּגְּרִים וְחַיִּים עַד שְׁתִּמּוֹתוֹ (אַחֲרֵי זְמַן מִסֵּס), וְחִלַּק מְגִיעַ לְגִיל הָאֲמָלָל אֲשֶׁר בוֹ לֹא יָדַע דָּבָר אַחֲרֵי דַעַת. וְאַתָּה רוֹאֶה אֶת הָאָדָמָה בְּלִי סִימָן חַיִּים, אֵךְ כְּשֶׁנּוֹרִיד עָלֶיהָ מִים הִיא מִתְחִילָה לְנוּעַ וּלְגִדֵּל וּתַצְמִיחַ סוּגֵי צָמְחִים מִשְׁמַחֵי עֵינֵינוּ.
6. זֶה (הָאוֹת), כִּי אֱלֹלָה הוּא הָאֲמָת, וְכִי הוּא אֲמָנֶם יַחֲיָה הַמֵּתִים, וְכִי הוּא הַכֹּל-יָכֹל,
7. אִין כָּל סִפֵּק שֶׁשַּׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא, וְאַלְלָה יַחֲיָה אֶת אֵלָה אֲשֶׁר בִּקְבָרִים.
8. יֵשׁ בֵּין הָאֲנָשִׁים מִי שֶׁמִּתְנַפֵּחַ עַל אֱלֹלָה בְּלִי דַעַת, בְּלִי הִדְרָכָה, וּבְלִי סִפֵּר הַמַּאֲוִיר לוֹ אֶת הַדְרָךְ,
9. וְהוּא פּוֹנֶה אֶת כְּתִפּוֹ בְּגֻאָה (וּמִתְרַחֵק מִן הָאֲמָת) לְהַתְעוֹת אַחֲרִים מִשְׁבִּיל אֱלֹלָה.² לָאָדָם כָּזֶה צָפוּי בּוֹשָׁה וְחִרְפָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תַּחֲתֵי הַמֵּתִים נִטְעִים אוֹתוֹ אֶת עֵנֶשׁ הַבְּעֵרָה,

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 117.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 61 ; סורת לוקמאן 31 : 7 ; סורת אד'אריאט 51 : 38 - 39 ; וסורת אל-מונאפקון

10. זאת על (הרע) אשר קדמו ידיד לעשות. ואללה לא יעשק את עבדיו.

קטע 2

11. ויש מן האנשים העובד את אלה בספקות, אם ישיגהו טוב, הוא בוטח בו, אך אם יעמד בנסיון, הוא נוטש את אמונתו. הוא יאבד את העולם הזה ואת העולם הבא, וזהו האבדן הגלוי.

12. הוא קורא במקום אל אלה, למה שלא יועיל לו ולא יזיק לו. תענה זו מרחיקה לכת.

13. הוא קורא אל אשר רעתו קרובה מתועלתו, אכן רע הוא המגן ורע החבר.

14. אלה יכניס את המאמינים עושי הטוב אל גנים שנהרות זורמים מתחתיהם. אלה עושה מה שהוא רוצה.

15. כל מי שחושב שאלה לא יעזר לו (לנביא מוחמד) בעולם הזה ובעולם הבא, יוכל לנסות לעלות אליו בכבל אל השמים, וינסה למנע אלה מלעזר לו (לנביא), ויראה אם מאמצו יעביר את חרון אפיו?¹

16. כך הורדנו אותו (הקוראן) מן השמים אותות ברורים. ואללה ידריך את מי שירצה.

17. המאמינים (המסלמים), והיהודים, והצאבאים, והנוצרים, והאמגושים, והפגניים. אלה ישפט ביניהם ביום תחית המתים. כי אלה עד לכל דבר.²

18. האינד רואה כי לאללה סוגד כל מה שבשמים ובארץ, והשמש, והירח, והכוכבים, וההרים, והעצים, והחיות, ורבים מבני האדם. לכן רבים מבני האדם ראויים ובצדק להענשה, וכל אשר אלה מביש, אין לו מכבד. כי אלה יעשה את מה שירצה.

19. הנה שני יריבים (המסלמים והכופרים) רבו ביניהם בדבר רבונם: ואולם אלה אשר כפרו, יגזרו להם בגדי אש, ועל ראשם ישפכו מים רותחים,

20. אשר ימים את אשר בבטנם והעורות,

21. והוכנו למענם פטישי ברזל כבדים,

22. כל אשר ינסו לצאת ממנה מחמת הצער, יוחזרו אל תוכה. (ויאמר להם), טעמו ענש הבערה.³

1. ר' סורת עיאפר 40: 51 - 52.

2. ר' סורת אל-בקה 2: 62; ר' סורת אל-מאידה 5: 69.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8: 50; וסורת אס-סגידה 32: 20.

קטע 3

23. אַלְלָה יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם. שֶׁם יִקְשְׁטוּ בַצְּמִידִים שֶׁל זָהָב וּפְנִינִים וּלְבוּשָׁם בְּתוֹכָם מָשִׁי, וְשָׁם יֵדְרְכוּ אֶל הַטּוֹב מִן הַדְּבֹר, וְהֵדְרְכוּ אֶל הָאֲרֶחַ שֶׁל אַלְלָה רַב-הַתְּפָאֶרֶת.
24. אֵד אַלָּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלְּלַכֵּת בְּשָׂבִיל אַלְלָה וּמִלְּבַקֵּר בַּמַּסָּד הַקְדוֹשׁ (הַכַּעֲבָה) אֲשֶׁר עָשִׂינוּ אוֹתוֹ מְקוֹם עֲבֹדָה לִבְנֵי אָדָם לְשׁוֹכְנִים בּוֹ וּלְעוֹבְרֵי דֶרֶךְ. וְאֵת כָּל מִי שֶׁמַּחֲלֵל אוֹתוֹ בְּמַעֲשֵׂי כְּפִירָה בְּגִרְמוֹ פֶּשַׁע בְּגִבּוּלוֹתָיו, אֲנַחְנוּ נִטְעִים אוֹתוֹ עֵנֶשׁ מְכָאִיב.
25. (וְזָכַר) כְּאֲשֶׁר הָרָאנוּ לְאַבְרָאֵהִים אֶת מְקוֹם הַבַּיִת (הַקְדוֹשׁ), (כְּדִי לִבְנוֹת אוֹתוֹ). וְצוּינוּ אוֹתוֹ, אֶל תִּשְׁתַּף לִי דָבָר, וְטַהַר אֶת בֵּיתִי לְמִקִּיפִים אוֹתוֹ, וְלַעֲוִמָּדִים בַּתְּפִלָּה, וְלַכּוֹרְעִים, וְלַסּוֹגְדִים,
26. וְקִרָא לְכָל הָאֲנָשִׁים לְעַלְיָה לְרָגֵל, וְהֵם יָבֹאוּ אֵלַי בְּהַלִּיכָה וּבִרְכִיבָה עַל כָּל בְּהֵמָה רְזָה, מִכָּל קַצְוֹת אֶרֶץ,¹
27. לְמַעַן וְיִיקֻוּ תוֹעֲלֶת,² וְזָכְרוּ אֶת שֵׁם אַלְלָה בְּיָמִים קָבוּעִים³ בְּהַקְרִיבָם בְּהִמּוֹת מִקְנֶה⁴ מִמָּה שֶׁהֶעֱנֵקְנוּ לָהֶם. אֲכָלוּ מִבְּשָׂרָם וְהֶאֱכִילוּ אֶת הָעֲנִי הָאֵמֶל,
28. אַחֵר כֶּךָ יִתְעַסְקוּ בְּנִקְיוֹן גּוֹפֶם, וַיִּמְלְאוּ נְדָרָם, וְיִקְיִפוּ אֶת הַבַּיִת הָעֵתִיק,
29. כְּכָה (צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת), וְכָל הַמְּכַבֵּד אֶת קְדוּשַׁי אַלְלָה, יֵיטֵב לוֹ אֶצֶל רַבּוֹנוֹ. כָּל הַמִּקְנֶה מֵתֵר לָכֶם לְאַכִּילָה, חוּץ מִמָּה שֶׁנִּקְרָא בְּפָנֶיכֶם (בְּקוֹרְאָן).⁵
30. הַתִּרְחָקוּ מִתּוֹעֲבַת הַפִּסְלִים, וְהִמָּנְעוּ מִשְׁקֵר.
31. כְּחִנּוּפִים לְשֵׁם אַלְלָה וְלֹא מִשְׁתַּפִּים אֲלִילִים עִם אַלְלָה, כִּי מִי שֶׁמִּשְׁתַּף אֵלָּה אַחֵר עִם אַלְלָה דּוֹמָה הוּא לְמִי שֶׁנוֹפֵל מִן הַשָּׁמַיִם כְּשֶׁעוֹפּוֹת חוֹטְפִים אוֹתוֹ, אוֹ נִשְׁאָה אוֹתוֹ הָרוּחַ לְמִקְוֶה רְחוֹק מְאֹד.

1. ר' סורת אבראהים 14 : 37.

2. העולים לרגל נהגו לבוא חודש לפני מועד עונת החג' לעשות כל מיני עסקים כדי לעשות כסף לכסות הוצאות הנסיעה למכה וחזרה. ובימינו, אני ראיני עולים לרגל ממקומות שונים עם סחורה מתוצרת ארצם מוכרים אותה בגידה בשנת 1992 כאשר הייתי בעליה לרגל.

3. הימים הקבועים לחג' הם עשרת הימים הראשונים של חודש ד' אל-חג'ה. ר' סורת אל-בקרה 2 : 196.

4. בהימנות ההקרבה בחג' : גמלים, בקר, כבשים, ועזים.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 1.

32. וְאוֹלָם כָּל הַמִּפְאָר אֶת מִנְהַגֵּי אֱלֹהָ הַקְדוּשִׁים¹ מִחֲזֹק אֶת יְרֵאת אֱלֹהָ בִלְבָבוֹת,

33. יֵשׁ לָכֶם תּוֹעֵלֶת (מִבְּהֶמֶת הַזֶּבַח) רַק לְזִמּוֹן מִסִּים, עַד שֶׁתִּגִּיעַ לְמִקּוֹם הַקֶּרְבָּנָה אֲצֶל הַבַּיִת הָעֵתִיק.

קטע 4

34. קִבְּעֵנוּ לְכָל אִמָּה טְקוּסֵי פֶלְחוֹן לְמַעַן יִזְכְּרוּ שֵׁם אֱלֹהָ עַל הַקֶּרְבָּנוֹת מִבְּהֶמֶת הַמִּקְנֶה שֶׁהֶעֱנָקוּ לָהֶם, אֲכֹן אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי אֶחָד, לָכֵן הִתְמַסְרוּ לוֹ. בָּשָׂר טוֹבוֹת לְצִנוּעִים,

35. אֲשֶׁר בְּהִזְכֵּר אֱלֹהָ לַפְּנִיָּהֶם, פָּחְדוּ מִעֲנָשׁוֹ, וְהִנּוּשָׂאִים בְּסִבְלָנוֹת כָּל צָרָה שֶׁפּוֹגַעַת בָּהֶם, וְהַמְקִימִים אֶת הַתְּפִלוֹת, וְהַמוֹצִיאִים (בַּצִּדָּקָה) מִמָּה שֶׁהֶעֱנָקוּ לָהֶם.

36. וְעֲשִׂינוּ לָכֶם (הַקֶּרְבָּנִת) הַגְּמִלִים מִמִּנְהַגֵּי אֱלֹהָ הַקְדוּשִׁים. לָכֶם בָּהֶם תּוֹעֵלֶת, וְזִכְרָתָם אֶת שֵׁם אֱלֹהָ עֲלֵיהֶם לַעֲת שְׁחִיטָתָם, בְּעַמֻּדָם עַל שְׁלוֹשׁ רִגְלִים וְהִרְגֵּל הָרְבִיעִית עֲקוּדָה, וְכֹאֲשֶׁר יָפְלוּ עַל צִדָּם מִתִּים, אֲכָלוּ מִבָּשָׂרָם וְהֶאֱכִילוּ אֶת הָעֲנִי וְאֶת הַקֶּבֶץ. כִּי הַכֶּפֶץנו אוֹתָם (הַגְּמִלִים וְהַבְּהֶמֶת) לָכֶם, לְמַעַן תּוֹדוּ.²

37. בָּשָׂרָם וְדָמָם לֹא נִגְיעוּ אֶל אֱלֹהָ, וְרַק יְרֵאתָם הִיא שֶׁתִּגִּיעַ אֵלָיו. כִּי הַכֶּפֶץ אוֹתָם לָכֶם לְמַעַן תִּשְׁבְּחוּ אֶת אֱלֹהָ עַל כִּי הִדְרִיךְ אֶתְכֶם. בָּשָׂר אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

38. אֱלֹהָ מִגֵּן עַל הַמֵּאֲמִינִים, כִּי לֹא יֵאָהֵב אֱלֹהָ כָּל בּוֹגֵד וְכוֹפֵר.

קטע 5

39. מִתֵּר לְמֵאֲמִינִים נִרְדָּפִים וְעֲשׂוּקִים לְהִגֵּן עַל עֲצָמָם וְלִהְלָחֵם נֶגֶד רֹדְפֵיהֶם. אֱלֹהָ יָכֹל לַעֲזֹר לָהֶם,

40. אֵלָה אֲשֶׁר גִּרְשׁוּ מִבְּתֵיהֶם בְּלֹא צֶדֶק, רַק עַל אוֹמְרָם, רְבוּנוֹנוּ הוּא אֱלֹהָ. לֹאֵל עֲצָר אֱלֹהָ בְּאֲנָשִׁים, אֵלָה בְּיַד אֵלָה, נֶהֱרָסוּ מִנְּזִירִים, וְכִנְסוּת, וּבְתֵי פְנִסִּת, וּמִסְגָּדִים יִזְכְּרוּ בָהֶם אֶת שֵׁם אֱלֹהָ הַרְבֵּה. אֱלֹהָ יַעֲזֹר לְאֵלָה הַעוֹזְרִים לְדָתוֹ, כִּי אֱלֹהָ חֲזָק וְעִזּוֹ,

1. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 2.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 71 - 73.

41. הם אלה, אשר לאחר שאנחנו מחזקים אותם בארץ, הם מקימים את התפלה, וישלמו זכאת, מצוים לעשות את המקבל ואוסרים את המגנה. סוף כל דבר לחזר אל אלה.
42. אם יתפחשו לך (מוחמד), הרי לפניכם התפחשו גם עמי נוח, עאד, ת'מוד,
43. ובני עמו של אבראהים, ובני עמו של לוט,
44. ואנשי מדן, וגם למוסא התפחשו, אך אני נתתי שהות לכופרים, ואולם לבסוף הענשתי אותם, וקשה היה ענשי.
45. וכמה ערים חוטאות החרבנו, והנה הן עומדות שממות, וכמה בארות וארמונות גבוהים שהם מונחים.
46. האם לא נסעו (הכופרים) בארץ, והיו להם לבבות להבין, או אוננים לשמע? ואכן לא העינים עורות, ואולם עוירים הלבבות אשר בחזות.
47. הם (הכופרים) מאיצים בד להחיש בוא הענש. אלה לא זפר דברו, ואכן יום אחד אצל רבונד כאלף שנה מאשר אתם סופרים.
48. וכמה מן הערים הנחתי להן והן חוטאות. ולבסוף פגעתי בהן. וכלם יחזרו אלי.

קטע 6

49. אמר (מוחמד), הוי בני אדם! אכן אני מזהיר ברור הנני לכם,
50. ולא לה שיהמינו ועשו את הטוב מחילה ופרנסה ביד נדיבה לעד (בגן עדן).¹
51. אך אלה אשר השקיעו כל מאמץ בהתנגדותם לאותותינו, הם שוכני גיהנם לעד.
52. לא היה שליח או נביא ששלחנו לפניך, בעת שהוא קורא את דברי אלה לא הטיל השטן (דבריו) בקריאתו. אך אלה מבטל את (הדברים) שהטיל השטן,² ומשליט את אותותיו.³ כי אלה יודע וחכם,
53. כדי שיעשה את אשר השטן הגניב מבחו לאלה שיש מחלה בלבבותיהם, ואלה אשר לבותיהם קשים. אכן החוטאים הם במחלקת גדולה.

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 4, ופ' 74.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 102.

3. ר' סורת הוד 11 : 1.

54. לַמַּעַן יִדְעוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת, כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) הָאֵמֶת מֵאֵת רְבוּנָד, וְלָכֵן יֵאֱמִינוּ בּוֹ, וְיִכְנְעוּ לוֹ לְבוֹתֵיהֶם, וְאָכֵן אֵלֶּה מִדְּרִיךְ אֵת הַמֵּאֱמִינִים בּוֹ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר (דֵּת הָאִסְלָאם).
55. אֵךְ הַכּוֹפְרִים לֹא יִפְסִיקוּ לְהִטִּיל בּוֹ (בַּקּוֹרְאָן) סֶפֶק עַד אֲשֶׁר יִבּוֹאֲם שְׁעַת הַדִּין פְּתָאוֹם, אִזּוּ יְבוֹאֲם עָנְשׁוֹ שֶׁל יוֹם חֹסֶר תִּקְוָה (יוֹם הַדִּין).
56. הַמְּלוֹכָה בַּיּוֹם הַהוּא לְאֵלֶּה, וְהוּא יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב יִהְיוּ בְּגִנֵּי נַעַם,
57. אֵךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְכַחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, לָהֶם עָנֵשׁ מִשְׁפִּיל בְּגִיהֶם.

קטע 7

58. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הִגְרוּ (מִמַּכָּה לְמִדִּינָה) בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֵלֶּה, וְאַחֵר נִהְרְגוּ וּמָתוּ, לָהֶם יַעֲנִיק אֵלֶּה (בְּעוֹלָם הַבָּא) מַעֲנֶק טוֹב, וְאָכֵן אֵלֶּה הוּא הַטּוֹב שֶׁבְּמַעֲנִיקִים,
59. הוּא יִכְנִיס אוֹתָם אֶל מְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁבִּיעַ אֵת רְצוֹנָם (גֵּן עֵדֶן), כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ וּמֵתוֹן.¹
60. כִּי יִהְיֶה, הַתֵּר לְכָל מַאֲמִין שֶׁהִתְקַף וְנִעֲשָׂה לוֹ אִי צֶדֶק לְהַעֲנִישׁ אֵת תּוֹקְפָיו בְּאוֹתָהּ מִדָּה. אֵךְ אִם אוֹיְבָיו שָׁבִים וּמִתְקִיפִים אוֹתוֹ, אֵלֶּה יַעֲזֹר לוֹ, כִּי אֵלֶּה חֲנוּן וְסוֹלָח.
61. זֹאת כִּי אֵלֶּה מַחְדִּיר אֵת הַלֵּילָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם, וּמַחְדִּיר אֵת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלֵּילָה, וְאֵלֶּה שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה,²
62. רַק אֵלֶּה הוּא הָאֵמֶת, וְאֵלֹה אֲשֶׁר הֵם קוֹרְאִים אֵלֵיהֶם זוֹלָתוֹ הֵם הַבֵּל, כִּי אֵלֶּה הוּא הָעֲלִיוֹן וְהַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר.
63. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּה מוֹרִיד מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם, וְהַאֲרִץ נַעֲשִׂית יִרְקָה? אֵלֶּה מִמַּחֶה וּבִקִּיא.
64. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְהוּא אֵינוֹ זָקוּק לְשׁוֹם דָּבָר וּרְב־תַּפְאָרֶת.

קטע 8

65. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּה הַכְּפִיף לָכֶם אֵת אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְאֵת הַסְּפִינוֹת הַשָּׁטוֹת בַּיָּם בְּפִקְדָתוֹ, כֵּן הוּא מַחְזִיק בְּשָׁמַיִם לְבַל יִפְּלוּ עַל הָאָרֶץ,³ בְּלִי רְשׁוּתוֹ? אֵלֶּה חוֹמֵל וְרוֹחוֹם.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 31.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 27.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 32.

66. והוא אשר העניק לכם חיים, והוא אשר ימית אתכם, ושוב יחיה אתכם. ואולם האדם הוא כופר.¹
67. קבענו לכל אמה סדרי עבודת אלה שלה לפיהם הם נוהגים, ולכן אל תרשה להם להתנכח בעינינו אלה, והמשך לקרא להם לעבד את רבונך, כי אתה הולך בדרך מישרים.²
68. ואם יתנכחו אתך, אמר, אלה הודע את אשר תעשו.³
69. אלה ישפט ביניכם (בין המסלמים והכופרים) יום תחית המתים בכל אשר נחלקים בו.⁴
70. הלא תדע כי אלה יודע את כל אשר בשמים ובארץ. כל זה רשום בלוח השמימי! אכן נקל הוא לאלה.
71. ובכל זאת עובדים הכופרים מבלעדי אלה אשר הוא לא הוריד להם כל סמכות,⁵ ואת אשר אין להם דעת בו. ואולם אין מושיע לכופרים.
72. כאשר קוראים לפניהם את אותותינו באפן גלוי, תכיר בפניהם את התנכרותם והם כמעט מתנפלים על הקוראים. אמר להם, האם אגלה לכם מה שגורע ממעשיכם? זוהי אש הגיהנם שהועיד אלה לכופרים וביש יהיה סופכם.

קטע 9

73. הוי בני אדם! נמשל לכם משל. על כן הקשיבו לו. הנה אלה (האלילים) אשר אתם תקראו אליהם במקום אלה, לא יבראו אפלו זבוב, ואם יתאספו כלם לשם כך. ואם זבוב אחד ישלל מהם דבר מה לא יוכלו להצילו ממנו. אכן חלש הוא הדורש והנדרש.
74. הם לא העריכו את אלה כראוי לו,⁶ ואולם אלה חזק ועזוז.
75. אלה יבחר לו מן המלאכים שליחים, ומבני האדם. אלה שומע ורואה.
76. הוא יודע את אשר לפניהם ואת אשר אחריהם, ואף אלה חוזרים הדברים.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 28 ; סורת ע'אפר 40 : 11 ; וסורת אל-ג'אתיה 45 : 26.

2. ר' סורת אל-קצצ 25 : 87.

3. ר' סורת יונס 10 : 41.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 15.

5. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 117.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 91.

77. הוֹי הַמַּאֲמִינִים! כָּרְעוּ וְסִגְדוּ וְעִבְדוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם וַעֲשׂוּ הַטּוֹב לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
78. וְקוּמוּ לְהֶאֱבֹק לְשֵׁם אֱלֹהָהּ כְּרָאוּי לוֹ. כִּי הוּא בָּחַר בָּכֶם וְלֹא הִטִּיל עֲלֵיכֶם כָּל קִשְׁי בִּדְתוֹ,¹ דָּתוֹ שֶׁל אֲבִירָא הֵימֶם אֲבִיכֶם. כָּבֹר הוּא (אֱלֹהָהּ) קָרָא לָכֶם מִסְלָמִים מְלֻפְּנִים, וְגַם בִּזְיָה (הַקּוֹרְאָן), לְמַעַן יִהְיֶה הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) עַד עֲלֵיכֶם, וְאַתֶּם תַּעֲבִידוּ עַל בְּנֵי הָאָדָם.² לָכֵן קִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה וּתְנוּ זָכָאת, וּבְקִשׁוֹ מַחְסֶה בְּאֱלֹהָהּ. הוּא מְגַנָּכֶם. כִּמָּה טוֹב הַמְּגִן וְכִמָּה טוֹב הַמּוֹשִׁיעַ.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 6.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 143.

23

סִוְרַת אֶל-מוֹאֲמִינוּן הַמֻּאֲמִינִים

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹאֲמִינוּן, הַמֻּאֲמִינִים» משום שהיא פותחת בהצלחת המאמינים, ותיאורם ושכרם בעולם הבא. ר' פ' 1 - 11, וגם ר' פ' 57 - 67.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אנביא' 21, ופסוקיה מאה ושתונה-עשר. קיבלה את שמה «הַמֻּאֲמִינִים» מפסוק אחד.

סורת אל-מואמנון 23

חלק 18

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְךָ וְהִרְחֹם

קטע 1

1. כְּבֹר הַצְלִיחוּ הַמַּאֲמִינִים,
2. אֲשֶׁר הֵם צָנוּעִים בְּתַפְלָתָם,
3. וְאֲשֶׁר הֵם מִתְרַחֲקִים מִכָּל דְּבָרֵי הֶבֶל,¹
4. וְאֲשֶׁר הֵם נֹתְנִים זָכָאת (צָדָקָה),
5. וְאֲשֶׁר הֵם לֹא מְקִימִים יַחְסִי מִן,
6. אֲלֹא עִם בְּנוֹת זִוְגָם, אוֹ עִם שְׁפָחוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר בְּבַעְלוֹתָם, וְעַל כֵּן לֹא יִאָּשְׁמוּ,
7. אֲבָל הַחוֹשְׁקִים מֵעֶבֶר לָזֶה, כָּל אֵלֶּה הֵם הָעוֹבְרִים חֹק,²
8. וְהַשּׁוֹמְרִים עַל פְּקֻדּוֹנוֹת וְהַבְּטָחוֹת,
9. וְהַמְקַפִּידִים עַל מוֹעֲדֵי הַתְּפִלוֹת,
10. הֵם הַיּוֹרְשִׁים,
11. אֲשֶׁר יִירְשׁוּ אֶת הַפְּרִדּוֹס,³ וְשֵׁם יִשְׁאֲרוּ לְנֶצַח.⁴
12. וּבִרְאֵנוּ אֶת הָאָדָם מִשּׁוֹשְׁלֵת שֶׁל טִין (שֶׁנִּלְקַח מִכָּל הָאָרֶץ),⁵
13. וְאִזּוּ הַמְרָנוּ אוֹתוֹ לְטַפַּת זָרַע אֲשֶׁר שָׁמְרָנוּ בְּמִקּוֹם בְּטוֹחַ,⁶
14. וְאִזּוּ הַמְרָנוּ אֶת הַטֶּפֶח לָדָם קְרוֹיֵשׁ, וְאַחֵר כֵּן לְעֶבֶר עִם עֲצָמוֹת, וְאִזּוּ כְּסִינוּ אֶת הָעֲצָמוֹת בְּשׂוֹר. וְכֵן נֹצְרָה בְּרִיָּה חַדְשָׁה. יִתְבָּרַךְ אֱלֹהֵה הַבּוֹרָא הַטּוֹב בְּיוֹתֵר,

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 72.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 25.

3. פרדוס, משמעות גן עדן. ר' סורת אל-כהף 18 : 107.

4. ר' סורת מרים 19 : 63; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 72.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 20.

6. ר' סורת אס-סג'דה 32 : 7 - 8; וסורת אל-מורסלאת 77 : 21.

15. וּלְבַסּוֹף תָּמוּתוֹ,¹
16. אוֹלָם בְּיוֹם תִּנְחִית הַמֵּתִים תִּוְקְמוּ וּתִתְחַיֶּה.
17. בָּרְאֵנוּ מֵעַל לָכֶם שְׂבָעָה רְקִיעִים, וְאִין אֲנַחְנוּ נוֹטְשִׁים אֶת מַה שִּׁבְרָאֵנוּ.
18. וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם בְּמַדָּה קְצוּבָה, וְאֲגַרְנוּ אוֹתָם בְּתוֹכֵי הָאֲדָמָה, אֵד אֲנַחְנוּ נוֹכַח לְגִרְם לָהֶם לָלֶכֶת לְאֲבוֹד.
19. וְנִצְמִיחַ לָכֶם בָּהֶם גְּנוֹת עֲצֵי תִמָּר וְעֵבְדִים אֲשֶׁר לָכֶם בָּהֶם פְּרוֹת רַבִּים, וּמֵהֶם תֵּאָכְלוּ.
20. וְגַם עֵץ (עֵץ הַזַּיִת) הַגָּדֹל עַל הַר סִינִי, הַנוֹתֵן שֶׁמֶן לְמַשִּׁיחָה וְלֹאֲכִילָה.²
21. וְאָכְנוּ בְּמִקְנָה לָכֶם לֶחֶם, נִשְׁקָה אֶתְכֶם מֵאֲשֶׁר בְּבִטְנֶם,³ וְלָכֶם בּוֹ תוֹעֵלֶת רַבָּה, וּמִמֶּנּוּ תֵאָכְלוּ,⁴
22. וְעַלְיוֹ וְעַל הָאֲנִיּוֹת תִּנְשָׂאוּ.⁵

קטע 2

23. אֶת נוֹחַ שִׁלַּחְנוּ לְבָנֵי עֵמוֹ, וְהוּא אָמַר, הוּא בְּנֵי עַמִּי! עֲבָדוּ אֶת אֱלֹהֵי, אִין לָכֶם כָּל אֱלֹהִי זולָתוֹ, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אִפּוֹא אוֹתוֹ?
24. אֵד מִנְהִיגֵי בְנֵי עֵמוֹ אֲשֶׁר כָּפְרוּ אִמְרוּ, אִין זֶה אֱלֹהֵי אִישׁ כְּמוֹכֶם הָרוֹצֶה לְהַתְנַשֵּׂא עֲלֵיכֶם. וְלוֹ רָצָה אֱלֹהֵי, הוֹרִיד מַלְאָכִים מִן הַשָּׁמַיִם. לֹא שָׁמַעְנוּ עַל אוֹדוֹת זֶה בְּקֶרֶב אֲבוֹתֵינוּ הָרִאשׁוֹנִים.
25. אִין הוּא אֱלֹהֵי אִישׁ שֶׁנִּטְרָפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ, עַל כֵּן סָבְלוּ אוֹתוֹ זְמַן מָה (עַד שֶׁתִּנּוּחַ וְתִתְנַשֵּׂב עָלָיו דַּעְתּוֹ, אוֹ שְׂיָמוּת).
26. אָמַר, רַבּוֹנִי! עֲזֹר לִי נֶגֶד הַמִּתְכַּחֲשִׁים לִי,
27. אֵז הִשְׁרִינוּ לוֹ, עֲשֵׂה אֶת הַתִּבָּה בְּהִשְׁגָּחַתְנוּ וּלְפִי הִשְׁרָאָתְנוּ, וְכֹאֲשֶׁר תִּבּוֹא פִקְדֻתְנוּ, וְיִתְפָּרְצוּ הַמִּים הַגּוֹעֲשִׁים מִן הַתִּנּוּר תִּכְנִיס אֶל הַתִּבָּה שְׁנַיִם שְׁנַיִם (זָכָר וְנִקְבָּה) מִכָּל סוּגֵי הַחַי בְּיַחַד עִם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, חוּץ מִהַכּוֹפְרִים שֶׁנִּזְרְנוּ עֲלֵיהֶם טְבִיעָה, וְאַל תִּדְבֹּר אֵלֶי עַל אוֹדוֹת הַכּוֹפְרִים, כִּי טוֹבְעִים הֵם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44 ; סורת סבא' 34 : 2 ; סורת אל-חדיד 57 : 4 ; סורת אט-טלאק 65 : 12 ; וסורת אנ-נבא' 78 : 12.

2. ר' סורת את-תין 95 : 1 - 2.

3. חלב.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 5 - 6.

5. ר' סורת אנ-נחל 16 : 7 ; וסורת יא. סין 36 : 71 - 73.

28. וְכַאֲשֶׁר תֵּשֵׁב לְבֶטֶחַ בִּתְּבָה, אֶתְּהָ וְאֶשֶׁר עִמָּךְ, אֹמֵר, הִשָּׁבַח לְאֱלֹהֵהָ אֲשֶׁר הִצִּילָנוּ מִן הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים,
29. וְאֹמֵר, רְבוּנִי! הוֹשִׁיבֵנִי מוֹשֵׁב מְבָרָךְ (בְּאַרְצְךָ), כִּי אֶתְּהָ הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּמוֹשִׁיבִים.
30. הִנֵּה בָּזָה אוֹתוֹת, וְאַנְחָנוּ הִיּוּנוֹ בּוֹחֲנִים.
31. אַחֲרֵיהֶם הִקִּימוּנוֹ דוֹר אַחֵר,¹
32. וְשִׁלְחָנוּ אֲלֵיהֶם שְׁלִיחִים מִקֶּרְבָּם² לֵאמֹר, עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהֵהָ, כִּי אֵין לָכֶם כָּל אֱלֹהִים זֹלָתוֹ, הֵאֵם לֹא תִירָאוּ?

קטע 3

33. אֵד מְנַהֲגִי בְּנִי עִמּוֹ אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִכְחִישׁוּ אֶת קִיּוּמוֹ שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא, וְאֲשֶׁר הִעֲנִקְנוּ לָהֶם רְחוּמָה בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֹמְרוּ, אֵין זֶה אֱלֹהִים אִישׁ כְּמוֹתְכֶם, הָאוֹכֵל וְשׁוֹתָה כְּמוֹכֶם,
34. וְאִם תִּשְׁמְעוּ לֵאדָם כְּמוֹתְכֶם תִּהְיוּ אִתָּם הַמִּפְסִידִים,
35. הֵאֵם יִבְהִיל אִתְּכֶם, כִּי אַחֲרֵי שְׁתֵּמּוּתוֹ וְתִהְיוּ עֹפֵר וְעֻצְמוֹת אִתָּם מוֹצְאִים חַיִּים (מִקְבְּרֵיהֶם)?
36. דְּבַר כְּזֶה מְאֹד רְחוּק מִלְּהַתְגַּשֵּׁם!
37. אֵין חַיִּים מִחוּץ לְחַיֵּינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי אֲנַחְנוּ חַיִּים וּמֵתִים רַק פְּעַם אַחַת וְלֹא נֶקוּם לְתַחֲיָה,
38. אֵין הוּא אֱלֹהִים אֲדָם בָּדָה עַל אֱלֹהֵה שְׁקָרִים, וְאֵין אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים לוֹ.
39. אֹמֵר (הַשְּׁלִיחַ שֶׁלָּהֶם), רְבוּנִי! עֲזֹר לִי נֶגֶד הַמִּתְכַּחֲשִׁים לִי.
40. אֹמֵר (אֱלֹהֵה), עוֹד מַעֵט יִתְחַרְטוּ.
41. וְאֵז פָּגַע בָּהֶם וּבִצְדָק עֲנֵשׁ הַצֹּחָה, וְעָשִׂינוּ אוֹתָם כְּקֶצֶף עַל פְּנֵי הַמַּיִם, שֶׁיִּלְכוּ הַכּוֹפְרִים לְגִיהֶנֶם.
42. וּבְרָאנוּ אַחֲרֵיהֶם דּוֹרוֹת אַחֲרִים.
43. אֵד שׁוּם אִמָּה לֹא תִקְדִּים וְלֹא תֵאָחֵר אֶת מוֹעֶדָה הַקְּבוּעָה.³

1. הם בני עאד.

2. השליח הוא הוד.

3. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 5.

44. אחרי כן שלחנו את שליחינו זה אחר זה, וכל אשר בא שליח אל אחת האמות, היו מתכחשים לו,¹ לכן הענשנו אותן והעברנו אותן מן העולם זו אחר זו, ושמונו אותן לשיחה.² שילכו הכופרים לגיהנם.
45. אחר שלחנו את מוסא ואת הארון אחיו עם אותותינו, ובשלטון גלוי,
46. אל פרעה ונכבדיו, ואולם הם התנשאו, והיו שחצנים.
47. והם אמרו, האם נאמין לשני אנשים כמונו, ובני עמם עבדים לנו?
48. והם התכחשו לשניהם, על כן השמדו (טבעו בים).
49. וכבר נתנו למוסא את הספר (התורה) למען ידרכו (בני עמו אל האמת).
50. ועשינו מעיסא בן מרים ואמו לאות, ונתנו להם מקלט על גבעה בעלת דשא ומים זורמים.

קטע 4

51. הוי השליחים! אכלו מן המטעמים המתירים, ועשו מעשים טובים, כי יודע אני על מעשיכם.
52. והדת שלכם היא דת אחת, ואני הוא רבונכם, על כן יראו אותי.
53. ואולם (חסידיו הנביאים) התפלגו לסיעות, וכל סיעה מחזיקה בידעויתה ומרצה ממה שיש לה.
54. לכן השאירם בטעותם עד שיגיע זמן (ענשם).
55. החושבים הכופרים שלטובתם אנחנו מעניקים להם רכוש ובנים,
56. ממהרים אנחנו להעניק להם רב טובה? לא, אמןם אין הם מרגישים בזה.
57. אולם, אלה הרועדים מיראת רבונם,
58. והמאמינים באותות רבונם,
59. ואינם מצרפים שתפים לרבונם,
60. הנותנים מה שהם נותנים (ממעשים טובים) ולבבותיהם מלאים יראה (שמעשיהם לא יתקבלו) באשר יחזרו אל רבונם ביום הדין.
61. כל אלה ממהרים ומתחרים לעשות את הטוב.
62. אנו לא נטיל על נפש משא אלא לפי יכולתה לשאת, ואתנו פנקס רשום דובר אמת, והם לא יעשקו,

1. ר' סורת יא. סין 36 : 30.

2. כלומר, השמדנו אותם לגמרי.

63. אָבֵל לְבוֹתֵיהֶם שְׁקוּעִים עִמָּךְ בְּתַעֲבִיחַ וְאֵינָם מֵאַמִּינִים בְּקוֹרְאָן, כִּי מַעֲשֵׂיהֶם אֵינָם כְּמַעֲשֵׂי הַיְּרָאִים,
64. אוֹלָם כְּאֲשֶׁר נִפְגַּע בְּאֵלֶּה מֵהֶם הַחַיִּים בְּרוּחָהּ, וְהֵם יִצְעָקוּ אֵלֵינוּ בְּצַר לָהֶם.¹
65. אֵל תִּצְעָקוּ, הַיּוֹם לֹא תַעֲזְרוּ עַל גִּידְנוּ,
66. מִשּׁוּם שֶׁכְּאֲשֶׁר אוֹתוֹתַי נִקְרְאוּ בְּפָנֵיכֶם, אַף שִׁבְתֶּם עַל עֲקוֹבוֹתֵיכֶם,
67. בִּיהִירוֹת וּמַבְלִים אֶת גִּילוֹתֵיכֶם בְּשִׁיחוֹת בְּטָלוֹת.
68. וְכִי לֹא חֲשַׁבּוּ עַל הַקּוֹרְאָן, אוֹ אוֹלֵי בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ וְסִפֵּר שֶׁלֹּא בָּא אֶל אֲבוֹתֵיהֶם הָרְאשׁוֹנִים?
69. אוֹ אוֹלֵי הַשְּׁלִיחַ אֲשֶׁר בָּא אֲלֵיהֶם אֵינוֹ יָדוּעַ לָהֶם, לָכֵן הֵם מִתְנַכְּרִים לוֹ?
70. אוֹ אוֹלֵי אוֹמְרִים הֵם, שֶׁתִּקְפוּ שְׁגֵעוֹן! זֶה שֶׁקָּר מַחֲלֹט! לֹא כִּי אִם הוּא הִבִּיא לָהֶם אֶת הָאֱמֶת, וְאוֹלָם מְרִבִּיתֶם שׁוֹנָאִים אֶת הָאֱמֶת.
71. אֱלוֹ הָאֱמֶת (אֵלֶּלֶה) הַתִּנְהֵג לִפִּי יִצְרִיהֶם, הָיוּ נִחְרְבִים הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וּמְלוּאִם. אֲנַחְנוּ הִבְאֵנוּ לָהֶם אֶת הָאֵזְהָרָה הַמְּלִיעֶדֶת לָהֶם (הַקּוֹרְאָן), אַף הֵם מִתְעַלְמִים מִמֶּנָּה.
72. הֵאֵם דּוֹרֵשׁ אֶתֶּה מֵהֶם שֶׁכָּר? הֲלֹא שֶׁכָּר רַבּוֹנָךְ טוֹב יוֹתֵר? כִּי הוּא הַמִּפְרָנִס הַטּוֹב בְּיוֹתֵר.²
73. אֶתֶּה רַק קוֹרֵא לָהֶם אֶל דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר (דֶּרֶךְ הָאִסְלָאם),
74. וְאוֹלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא סוֹטִים מִן הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁרָה.
75. אֱלוֹ אִם נִרְחַם עֲלֵיהֶם וְנִסִּיר מַעֲלִיָּהֶם צָרָה שֶׁהֵם נְתוּנִים בָּהּ, יִמְשִׁיכוּ בְּתַעֲבִיחַת הַמַּעֲוֶרֶת אוֹתָם.³
76. וְכִבֵּר מִקִּדָּם פִּגְעָנוּ בָּהֶם בְּעֵנֶשׁ, אַף הֵם לֹא נִכְנְעוּ לְרַבּוֹנָם וְלֹא הִשְׁפִּילוּ עַצְמָם לִפְנֵיו.⁴
77. וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר נִפְתַּח עֲלֵיהֶם אֶת שַׁעַר הָעֵנֶשׁ הַקָּשָׁה (בְּיוֹם הַדִּין), אִזּוֹ יָבוֹאוּ לִידֵי יָאוֹשׁ.

1. ר' סורת צאד 38 : 3 ; וסורת אל-מוזמל 73 : 11 - 13.

2. ר' סורת יונס 10 : 72 ; סורת צאד 38 : 86 ; וסורת אש-שורא 64 : 21.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 30 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 23.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 43.

קטע 5

78. הוא אֲשֶׁר הֶעֱנִיק לָכֶם חוֹשׁ הַשֹּׁמֶעַ, וְחוֹשׁ הָרְאִיָּה, וְהֵלֵב לְהַבִּין, אֲדָּ מַעֲט
הוא שְׁתוּדוֹ (לְאֵלֶּלָה).
79. וְהוא אֲשֶׁר הִפִּיץ אֶתְכֶם בְּאֶרֶץ וְאֲשֶׁר אֱלֹו תִּאֲסֹפוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
80. וְהוא הַמַּחֲיָה וְהַמְּמִית, וְלוֹ חֲלוּף הַלִּילָה וְהַיּוֹם, הָאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ?
81. וְאוֹלָם הֵם אָמְרוּ אֶת אֲשֶׁר אָמְרוּ הָרִאשׁוֹנִים.
82. אָמְרוּ, הָאֵם לֹא־חַר שְׁנֵמוֹת וְנִהְיָה לְעֹפֹר וְעֲצָמוֹת, הָאֵם נָקוּם לְתַחֲיָה?¹
83. הַבְּטָחוֹת כְּאֵלֶּה כָּבֹר שְׁמַעְנוּ, אֲנַחְנוּ וְאַבּוֹתֵינוּ מִקֶּדֶם, וְאִין הוּ אֵלָּא אֲגֻדּוֹת
הַקְּדָמוֹנִים.
84. אָמַר, לְמִי הָאֶרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם?
85. הֵם יֹאמְרוּ, לְאֵלֶּלָה. אָמַר, הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
86. אָמַר, מִי הוּא רִבּוֹן שְׁבַעַת הַשָּׁמַיִם, וְרִבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת הָעֲצוֹם?
87. יֹאמְרוּ, לְאֵלֶּלָה הֵם. אָמַר, הָאֵם לֹא תִירָאוּ (מִן הָעֲנֵשׁ שֶׁלוֹ אִם לֹא תִאֲמִינוּ
בו)?
88. אָמַר, בְּיַד מִי מַלְכוּת כָּל דָּבָר, וּמִי נוֹתֵן חֲסוֹת לְמִי שֶׁיִּבְקֹשׁ אֶת חֲסוֹתוֹ,
אִם יוֹדְעִים אַתֶּם?
89. הֵם יֹאמְרוּ, לְאֵלֶּלָה הֵם. אָמַר, אִם כֹּן כִּיצַד אַתֶּם מְכַשְּׁפִים?
90. כָּבֹר הִבְאֵנוּ לָהֶם אֶת הָאֵמֶת (הַקּוֹרְאָן), אוֹלָם הֵם כּוֹפְרִים וְכוֹזְבִים.
91. אֵלֶּלָה לֹא עָשָׂה לְעַצְמוֹ כָּל וָלֵד, וְאִין כָּל אֵלֶּה אֵתוֹ. אֵלוּ זֶה הִיָּה נָכוֹן, כִּי
אֵז הִיָּה כָּל אֵלֶּה הוֹלֵךְ לוֹ עִם אֲשֶׁר בָּרָא, וְהָיוּ מִתְחַרְרִים בֵּינֵיהֶם. וְשִׁתְּבַח
שֵׁם אֵלֶּלָה וְיִתְעַלֶּה מַעַל מַה שֶּׁהֵם מִיַּחֲסִים לוֹ.
92. הוּא יוֹדֵעַ הַנִּסְתָּר וְהַנִּגְלָה, הַנֶּעְלָה מַעַל לְכָל מַה שֶּׁהֵם מְשִׁתְּפִים לוֹ.

קטע 6

93. אָמַר, רִבּוֹנִי אִם אֲמַנֵם תִּרְאֵנִי אֶת (הָעֲנֵשׁ) אֲשֶׁר הַבְּטַח לָהֶם,
94. רִבּוֹנִי, כִּי אֵז אֵל תַּשִּׁים אוֹתִי בֵּין קַהֵל הַכּוֹפְרִים.
95. אֲכֹן אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהִרְאוֹת לָךְ אֶת (הָעֲנֵשׁ) אֲשֶׁר הַבְּטַחְנוּ לָהֶם.
96. שְׁלֵם טוֹבָה תַּחַת רַעְיָה.² אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב אֶת אֲשֶׁר יֹאמְרוּ.
97. אָמַר, רִבּוֹנִי! בְּדָ אַחֲסָה מַלְחָשׁוּשֵׁי הַשָּׁטָנִים,³

1. ר' סורת יא. סין 36: 77 - 79; וסורת אנ-נאזעאת 79: 14.

2. ר' סורת אר-רעד 13: 22.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 200 - 201.

98. רבוני! שמרני מפני שיהיו אתי.
99. ובבוא המות אל אחד מהם (הכופרים), יאמר, רבוני! השיבוני (לחיים בארץ),¹
100. למען אעשה הישר אשר נטשתי. לא ולא! אלה רק מלים אשר הוא אומר. ישנה מאחוריהם מחצה שתשאירם שם עד יום תחית המתים.
101. ואז באשר יתקע בשופר יפסקו קשרי המשפחה, ולא ידאגו אחד לשני.
102. ומי שמאזניו כבדים יהיו,² אלה יהיו הזוכים בגן.
103. ומי שמאזניו קלים יהיו, אלה יאבדו את נפשותיהם לנצח בגיהנם,
104. האש תשרף את פניהם עד שיתקדדו.
105. האם לא נקראו בפניכם אותותי, ואתם התכחשתם להם?
106. אמרו, רבונו! האמללות שלנו גברה עלינו, והיינו אנשים תועים.
107. רבונו! הוציאנו מכאן ואם נשוב לתעות, נהיה פושעים.
108. אמר, השארו מנדים בתוכה ואל תדברו אלי.
109. היה חלק מעבדי שהתפלל, רבונו! האמנו, סלח לנו ורחם עלינו, כי אתה הטוב ברחמנים,
110. ואולם אתם לעגתם להם, עד כי השפחיתם זכרי, וצחקתם מהם,
111. היום גמלתי להם על סבלנותם והם המצליחים.
112. אמר, כמה שנים שהייתם בארץ?
113. אמרו, שהיינו רק יום או חלק ממנו. שאל את המונים.
114. אמר, אכן שהייתם זמן קצר, לו רק ידעתם.
115. האמנם חשבתם כי בראנו אתכם לשוא, וכי לא תחזרו אלינו?
116. אלה יתעלה הוא המלך האמיתי שאין אלה זולתו, רבון כס המלכות המפאר.
117. כל המתפלל אל אלה אחר זולת אלה, בלי כל הוכחה על כך, חשבונו הוא עם רבונו, כי הכופרים לא יצליחו.
118. אמר, רבוני! סלח ורחם, כי אתה הטוב שברחמנים.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 53.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 8 - 9.

24

סִוְרַת אֶן-נּוֹר הָאֵזֶר

סורה זו נקראת «אֶן-נּוֹר, הָאֵזֶר», משום שהשם «אֶן-נּוֹר, הָאֵזֶר» נזכר בה שבע פעמים בפסוק 35. מדובר בסורה זו על המקור של האור הקדוש, האור של אללה שהוא בעצם האור של השמים והארץ. נוסף לזה, הסורה מדברת על האשמת הכזב נגד עאאִישה, אשתו של הנביא, ודינם של אלה שמוציאים דיבתם של נשים חפות מפשע. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חשר 59, ופסוקיה ששים וארבעה. קיבלה את שמה «הָאֵזֶר» מפסוק שלושים וחמישה.

סורת אנ-נור 24

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. זו סורה אשר הורדנו משמים, וצוינו עליכם לבצע את פקודותיה, ובה הורדנו אותות בהירים, למען תזכרו.
2. את האשה הזונה והאיש הזונה, הלכו כל אחד מהם מאה מלקות, ואל תהיה בלבכם חמלה עליהם שלא לבצע את חק אללה, אם מאמינים אתם באללה וביום האחרון. בנוכחותם של קהל מאמינים.
3. איש זונה לא ישא לאשה בלתי אם זונה או פגנית, ואשה זונה לא תנשא בלתי אם לאיש זונה או לפגני. ואסור הוא למאמינים.
4. המוציאים דבה על נשים צנועות ואינם מוכיחים דבתם בארבעה עדים, יענשו בשמונים מלקות, ויהיו פסולים לעדות לעולם, כי משחתים הם.
5. בלעדי אלה אשר חזרו בתשובה לאחר מכן, ועשו את הטוב, כי אללה סולח ורחום.
6. הבעלים המאשימים את נשותיהם בבגידה בהם, ואין להם עדים מלבד עצמם. העדות של אחד מהם היא שישבע באללה ארבע פעמים כי הוא צודק,
7. והשבועה החמישית כי קללת אללה תחול עליו אם הוא משקר,
8. למען לסלק הענש מעליה, תשבע באללה ארבע פעמים כי הוא משקר,
9. והשבועה החמישית כי קללת אללה תחול עליה אם הוא מדבר אמת.
10. לולא חסדו של אללה וברכתו שהעניק לכם (הייתם נענשים). אללה מקבל חוזרים בתשובה ורחם.

קטע 2

11. אלה אשר הוציאו את הכזב (על עאאישא, אשתו של הנביא) הם קבוצה קטנה מביניכם. אל תחשבו כי הדבר הזה רע לכם, כי רק לטוב לכם הוא. לכל אחד מהם ידיו מה שעשה מן החטא. האשם העקרי צפוי לענש חמור.¹

1. הכונה היא לעבד-אללה אבן אבי סלול, הראש של הצבועים במדינה, אשר חתר נגד הנביא, וניסה לגרום לו בעיות כל הזמן.

12. הלא כַּאֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם אֶת הַדְּבָר הַזֶּה, חֲשַׁבּוּ הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת טוֹב בְּלִבָּם (עַל אַחֵיהֶם), וְאָמְרוּ, כָּזָב גָּלוּי הוּא זֶה!
13. לָמָּה לֹא הִבִּיאוּ (מוֹצִיאֵי הַכֶּזֶב) אֲרֻבָּעָה עֲדִים עַל הַדְּבָר הַזֶּה? כִּיֹּן שֶׁלֹּא הִבִּיאוּ עֲדִים, מִשְׁקָרִים הֵם בְּעֵינֵי אֱלֹהָ.
14. לוֹיֵלָא חֶסֶד אֱלֹהָ וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, הִנֵּה פּוֹגֵעַ בְּכֶם עֹנֶשׁ עָצוּם בְּגִלְל עֲלִילַתְכֶם,
15. הִנֵּה קִבְּלַתֶּם אוֹתוֹ אִישׁ מִלְּשׁוֹן רַעְהוּ, וְאָמַרְתֶּם בְּפִיּוֹתֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא הִיְתָה לָכֶם כָּל יְדִיעָה. אַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם כִּי עֲנִין קַל הוּא, אֲדָּ בְּעֵינֵי אֱלֹהָ הוּא עָצוּם.
16. וּמִדּוּעַ, לֹא אָמַרְתֶּם כַּאֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם עַל כָּךְ, אֲסוּר לָנוּ אֲפֹלוּ לְדַבֵּר עַל זֶה. יִשְׁתַּבַּח שְׁמִד! זוֹהִי עֲלִילַת שָׁוְא עֲצוּמָה.
17. אֱלֹהָ מִזְהִיר אֶתְכֶם לְבַל תַּחֲזִרוּ עַל מַעֲשֵׂה כָּזָה לְעוֹלָם, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.
18. וְהוּא מִבְּהִיר לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
19. אֵלָּה הַמִּשְׁתַּוְּקָקִים כִּי שְׁמוּעַת הַתּוֹעֵבָה הַתִּפְשֵׁט בֵּין הַמַּאֲמִינִים, לָהֶם צָפוּי עֹנֶשׁ מִכְּאִיב בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שְּׁאִינְכֶם יוֹדְעִים.
20. לוֹיֵלָא חֶסֶד אֱלֹהָ עֲלֵיכֶם וְרַחֲמָיו (הֵייתֶם נֶעְנָשִׁים), כִּי אֱלֹהָ הוּא חַנוּן וְרַחוּם.

קטע 3

21. הִי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּלְכוּ בְּעַקְבוֹת הַשָּׁטָן. כִּי כָּל הַהוֹלָךְ בְּעַקְבוֹת הַשָּׁטָן, הִנֵּה מִצְוָה הוּא עַל תּוֹעֵבָה וּמַעֲשִׂים רָאוּיִים לְגִנָּא. לוֹיֵלָא חֶסְדֵי אֱלֹהָ וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם לֹא הִנֵּה אִף אֶחָד מִכֶּם נִשְׁאַר טָהוֹר, אוֹיֵלם אֱלֹהָ מִטְהַר אֶת מִי שִׁירָצָה. וְאֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
22. וְלֹא יִשְׁבְּעוּ בְּעֵלֵי הַנְּדִיבוֹת וְהָאֲמָצְעִים הָרַבִּים (מִבֵּין הַמַּאֲמִינִים),¹ לְהַפְסִיק בְּמִיתָן עֲזָרָה לְקְרוֹבֵי הַמִּשְׁפָּחָה, וּלְנִזְקָקִים, וּלְמַהֲגָרִים, לְמַעַן אֱלֹהָ. כִּי מוֹטָב לִשְׁכַּח וְלִסְלַח לָהֶם. הָאִם אֵין אַתֶּם רוֹצִים, שְׁאֲלָה יִסְלַח לָכֶם? כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

1. המדובר באבו-בכר הצדיק, אביה של עאאישא, אשר נשבע להפסיק לתמוך בקרוב משפחה עני בשם מסטח, אשר היה בין מפיצי הכזב על בתו עאאישא. אבו-בכר נשמע לאללה והמשיך לתמוך במסטח.

23. המוציאים דָּבָה על נשים טהורות, תמימות, ומאמינות, יקללו בעולם הזה ובעולם הבא, ויענשו עֲנֵשׁ עָצוּם,
24. ביום שלשונותיהם, ידיהם, ורגליהם יעידו על אֲשֶׁר (אָמְרוּ) וַעֲשׂוּ,
25. ביום ההוא ימלא להם אֵלֶּה בָּאֵמֶת את המגיע להם, וְאִזּוּ יָדְעוּ כִּי אֵלֶּה הוּא הָאֵמֶת הַגָּלוּיָהּ.
26. נשים משחתות תנשאנה רק לאנשים משחתים, ואנשים משחתים ינשאו רק לנשים משחתות. והטובות לטובים, והטובים לטובות. אֵלֶּה נְקִיִּים מִמָּה שֶׁיִּדְבְּרוּ עֲלֵיהֶם, לָהֶם סְלִיחָה וּפְרִנָּה בְּיַד נְדִיבָה (בְּגֵן עֵדוֹ).¹
- קטע 4**
27. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּכְנְסוּ אֶל בְּתִים זולת בתיכם לִפְנֵי שֶׁתִּקְבְּלוּ רְשׁוֹת, וְתִדְרְשׁוּ בְּשָׁלוֹם תּוֹשְׁבֵיהֶם, זֶה טוֹב יוֹתֵר לָכֶם לִמְעַן תִּזְכְּרוּ.
28. וְאִם לֹא תִמְצְאוּ בָהֶם אִישׁ, אֵל תִּכְנְסוּ אֲלֵיהֶם עַד אֲשֶׁר יִתֵּר לָכֶם. וְאִם יֹאמְרוּ לָכֶם לַחֲזֹר, עֲשׂוּ כֵן, זֶה מוֹסְרִי וְטוֹב יוֹתֵר לָכֶם, כִּי אֵלֶּה יוֹדְעֵי אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
29. אֲבָל לֹא יִחַשְׁבּוּ לָכֶם לַחֲטֹא אִם תִּכְנְסוּ אֶל בְּתִים בְּלִתי מִיֹּשְׁבִים, שֶׁאַתֶּם שׂוֹמְרִים כְּכוֹשׁ שְׁלָכֶם, כִּי אֵלֶּה יוֹדְעֵי מַה שֶׁתִּגְלוּ וּמַה שֶׁתִּסְתִּירוּ.
30. אָמֵר לַמֵּאֲמִינִים שֶׁיִּשְׁפִּילוּ אֶת עֵינֵיהֶם, וְיִשְׁמְרוּ עֲרוֹתָם, מִשּׁוּם שֶׁזֶה יוֹתֵר טָהוֹר לָהֶם, כִּי אֵלֶּה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיהֶם.
31. אָמֵר לַמֵּאֲמִינֹת שֶׁתִּשְׁפֹּלְנָה אֶת עֵינֵיהֶן, וְתִשְׁמְרְנָה עֲרוֹתָן, וְלֹא תִחַשְׁפְּנָה אֶת קְשׁוּטֵיהֶן מִלְּבַד הַגָּלָה מֵהֶם, וְתַעֲטֹפְנָה אֶת חֲזוֹתֵיהֶן בַּצַּעֲפִיָּה. וְלֹא תִחַשְׁפְּנָה אֶת קְשׁוּטֵיהֶן אֶלָּא בְּפָנֵי בַּעֲלֵיהֶן, אוֹ אֲבוֹתֵיהֶן, אוֹ אֲבוֹת בַּעֲלֵיהֶן, אוֹ בְּנֵיהֶן, אוֹ בְּנֵי בַּעֲלֵיהֶן, אוֹ אֲחֵיהֶן, אוֹ בְּנֵי אֲחֵיהֶן, אוֹ עַבְדֵּיהֶן (הַזִּקְנִים) הַמְּחַסְרִים כּוֹחַ גְּבֵרָא, אוֹ לָדִים שְׂאֵינָם מִבְּחִינִים בְּעִנְיֵי מִין, וְאֵל לָהֶן לַחֲבַט בְּרַגְלֵיהֶן עַל הָאֲדָמָה לִמְעַן יוֹדְעֵי מַה שֶׁהֵן מְסִתִּירוֹת מִקְשׁוּטֵיהֶן. חֲזֹרוּ בְּלָכֶם בְּתִשׁוּבָה אֶל אֵלֶּה, אֲתֶם הַמֵּאֲמִינִים, לִמְעַן תִּהְיוּ מַצְלִיחִים.
32. הִשְׂיֵאוּ אֶת הַבְּלָתִי נְשׂוּאִים מִכֶּם, וְאֶת הַיִּשְׁרִים מִבֵּין עַבְדֵיכֶם וְשִׁפְחוֹתֵיכֶם.² אִם עֲנִיִּים הֵם, יַעֲשִׂירוּ אֵלֶּה מִחֲסָדוֹ. כִּי אֵלֶּה רַב-חֲסָד וְיוֹדֵעַ.

1. ר' סורת אל-חגי' 22 : 50.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 25.

33. אֵלֶּה מִכֶּם אֲשֶׁר אֵין לָהֶם כָּל אֲמָצְעִים לְהַנָּשָׂא, עָלֵיהֶם לִכְבֹּשׁ אֶת יֶצְרָם
עַד שְׁנַעְנִיק לָהֶם אֵלֶּה בְּחִסְדּוֹ אֲמָצְעִים. הַעֲבָדִים אֲשֶׁר בְּבַעֲלוֹתֵכֶם, אִם
יִרְצוּ לְשַׁחֲרֹר אֶת עַצְמָם, כְּתַבוּ לָהֶם אֶת תְּנָאֵי הַשְּׁחָרִיר, אִם יוֹדְעִים
אֲתֶם כִּי הֵם יִשְׂרָאֵל. הַעֲנִיקוּ לָהֶם מֵהוֹן אֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם. אֵל תֵּאֲלָצוּ
שִׁפְחוֹתֵיכֶם לָזֵנוֹת, אִם יִרְצוּ לְהִשָּׂא צְנוּעוֹת, בְּבִקְשְׁכֶם שְׂכָר הָעוֹלָם הַזֶּה.
אֲדָּא אִם הוּא הִכְרָחוּ לַעֲסֹק בְּזֵנוֹת, אֵלֶּה יִסְלַח לָהֶן (וְלֹא לַאֲדוֹנֵיהֶן) אֲשֶׁר
כָּפוּ עָלֵיהֶן אֶת הַזֵּנוֹת), כִּי הוּא סוֹלַח וְרַחוּם.
34. אַכֵּן הוֹרְדְנוּ לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וּבְהֶם לָקַח מֵאֵלֶּה שִׁקְדָמוֹ
לָכֶם וְהִזְהָרָה לִיִּרְאִים.¹

קטע 5

35. אֵלֶּה הוּא הָאוֹר שֶׁל הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אוֹרוֹ נִמְשַׁל לְגִמְחָה² אֲשֶׁר בָּהּ
מְנוֹרָה, הַמְּנוֹרָה בְּתוֹךְ כְּלֵי זְכוּכִית, וְהַזְכוּכִית כְּכוֹכֵב מְזַהֵר, וְדוֹלֶקֶת
בְּשֶׁמֶן עֵץ הַזֵּית הַמְּבֻרָךְ, הָעֵץ אֵינוֹ נוֹטָה מִזְרָחָה וְלֹא מַעֲרָבָה. הִנֵּה שְׁמִנּוּ
יְאִיר וְלוֹ לֹא תִגַּע בּוֹ אֵשׁ. אוֹר עַל אוֹר. יִנָּחֶה אֵלֶּה אֶל אוֹרוֹ אֶת מִי
שִׁיִּרְצָה, וְכֹךְ אֵלֶּה מִמְשִׁיל מְשָׁלִים לְבְנֵי אָדָם, כִּי הוּא יוֹדֵעַ כָּל.
36. (הַנִּחֲתֵת בְּנֵי אָדָם אֶל הָאוֹר שֶׁל אֵלֶּה הִיא) בְּבִתִּים אֲשֶׁר נָתַן אֵלֶּה
לְהַקִּים וּלְהַזְכִּיר בָּהֶם אֶת שְׁמוֹ, וְשֵׁם יִשְׁבַּחוּהוּ בְּבִקְרָא וּבְעֶרְבָא,³
37. אֲנָשִׁים אֲשֶׁר מִסְחָר וּמִמְכָּר אֵינָם מְסִיחִים דַּעְתָּם מִלְּהַזְכִּיר אֶת שֵׁם
אֵלֶּה, וּמְלַקְּיִם אֶת הַתְּפִלָּה, וּמְלַשְׁלִם זָכָאִת.⁴ וְחֹרְדִּים הֵם מִפְּנֵי הַיּוֹם
(יּוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר יִתְהַפְּכוּ בּוֹ הַלְּבָבוֹת וְהַעֲיִינִים (מִפְּחָד),⁵
38. לְמַעַן יִגְמַל לָהֶם אֵלֶּה עַל כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְיִוְסִיף לָהֶם מִחִסְדּוֹ.
אֵלֶּה יִפְרִינֵם אֶת מִי שִׁיִּרְצָה בְּלֹא חֶשְׁבוֹן.⁶
39. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, מַעֲשֵׂיהֶם כְּמִרְאֵה תַעֲתוּעִים בְּמִדְבָּר, יַחֲשִׁבְנוּ הַצִּמָּא
לְמִים, וְאוֹלָם בְּהִגְיעוֹ אֵלָיו, לֹא יִמְצְאוּהוּ מְאוּמָה, אֲמָנָם הוּא יִמְצָא (בְּיּוֹם
הַדִּין) אֵלֶּה אֲצִלוֹ, וְיִשְׁלַם לוֹ אֶת מְלֹא חֶשְׁבוֹנוֹ, כִּי אֵלֶּה מְהִיר חֶשְׁבוֹן.

1. ר' סורת אז-זוח'רופ 43 : 56.

2. גומחה = שקע בקיר לשים בו מנורה.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 29, ופי' 31 ; וסורת אל-גין 72 : 18.

4. ר' סורת אל-גיומועה 62 : 9 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 9.

5. ר' סורת אבראהים 14 : 42 ; סורת ע'אפר 40 : 18 ; וסורת אל-אנסאן 76 : 8 - 12.

6. ר' סורת אל-בקהר 2 : 245, ופי' 261 ; סורת אנ-נא' 4 : 40 ; סורת אל-אנעאם 6 : 160 ; סורת את-

תובה 9 : 121 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 7.

40. או כְּחֶשֶׁכָה בַּיָּם מְאוֹד עֵמֶק אֲשֶׁר הַגִּלִּים מַעֲלִיּו גְבוּהִים, גֵּל מַעֲלִיּו גֵּל, וּמַעֲלִיָּהֶם עֲנָנִים, שְׁכָבוֹת מְחֻשָּׁכִים זֶה עַל גִּבֵּי זֶה, אֲשֶׁר אִם יוֹשִׁיט אָדָם אֶת יָדוֹ לֹא יוּכַל לָרְאוֹתָהּ. וּמִי שֶׁלֹּא יִתֵּן לוֹ אֱלֹהָהּ אוֹר, אֵין לוֹ כָּל אוֹר.

קִטְעַ 6

41. הָאֵם לֹא תִרְאֶה כִּי אֱלֹהָהּ יִשְׁבְּחוּ אוֹתוֹ כָּל שׁוֹכְנֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְגַם הַצִּפּוֹרִים פּוֹרְשֵׁי הַכֶּנֶף, וְכָל אֶחָד יוֹדֵעַ אֶת תַּפְּלָתוֹ וְתִשְׁבַּחְתּוֹ? אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.¹

42. לְאֱלֹהָהּ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵל אֱלֹהָהּ יָשׁוּב הַכֹּל (בַּיּוֹם הַדִּין).

43. הָאֵם לֹא תִרְאֶה כִּי אֱלֹהָהּ יוֹלִיד עֲנָנִים, אַחֲרֵי כֵן יִחַבְּרֵם יַחַד, וְיַעֲשֶׂה אוֹתָם עֲרָמָה, וְהִנֵּה תִרְאֶה אֶת הַגִּשָּׁם יוֹצֵא מִמֶּנָּה, וְיוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מִתּוֹךְ הַרְרֵי הָעֵנָן בְּרָד, וּמִשְׁקָה בּוֹ אֶת מִי שְׁיִרְצָה, אוֹ מוֹנֵעַ אוֹתוֹ מִמִּי שְׁיִרְצָה, כְּמַעֲט יַחֲטֹף נִגְה בְּרָקוֹ אֶת הָרָאוֹת.

44. יִהְיֶה אֱלֹהָהּ אֶת הַלִּילָה וְאֶת הַיּוֹם. אַכֵּן בִּזְהָ לָקַח לְאַנְשֵׁי רָאוֹת.²

45. וְאֱלֹהָהּ בָּרָא כָּל חַיָּה רוֹמֶשֶׁת מִן הַמַּיִם. יֵשׁ בָּהֶם הַזּוֹחֲלִים עַל גִּחוֹנָם, וּמִהֶן הַזּוֹלָז עַל שְׁתֵּי רַגְלִים, וּמִהֶן הַזּוֹלָז עַל אַרְבַּע רַגְלִים, כִּי אֱלֹהָהּ בּוֹרָא מֶה שֶׁהוּא רוֹצֶה. כִּי אֱלֹהָהּ הַכֹּל יָכֹל.

46. אֲנַחְנוּ הוֹרְדֵנוּ (בְּקוֹרְאָן) אוֹתוֹת בְּרוּרִים מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֱלֹהָהּ יְדִרִיד אֶת מִי שְׁיִרְצָה בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר (הָאִסְלָאם).

47. יֵשׁ (הַצְּבוּעִים) הָאוֹמְרִים, אֲנַחְנוּ מֵאַמִּינִים בְּאֱלֹהָהּ וּבִשְׁלִיחַ (מוֹחַמַד) וְאַנְחָנוּ מְצִיתִים לָהֶם, וְאוֹלָם אַחֵר כִּדְּ סוּטָה חֶלֶק מֵהֶם מְשׁוּם שְׁאִין הֵם מֵאַמִּינִים.

48. כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים לָהֶם לַפְּנוֹת אֵל אֱלֹהָהּ וּשְׁלִיחוֹ (מוֹחַמַד) לְשִׁפֹּט בִּינִיָּהֶם, גַּם אִזְ סוּטָה חֶלֶק מֵהֶם,

49. אִדְּ לוֹ הָיָה הַצִּדֵּק אִתָּם, הֵם בָּאִים כְּאֵלוֹ בְּהַכְנָעָה אֵל הַשְּׁלִיחַ,

50. הָאֵם יֵשׁ מַחְלָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אוֹ הִטִּילוּ סִפֵּק, אוֹ פָּחַדוּ פֶּן אֱלֹהָהּ וּשְׁלִיחוֹ יַעֲשִׂקוּ אוֹתָם? הֵם עֲצָמָם חוֹטְאִים.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 190.

קטע 7

51. ואולם אם המאמינים נקראים אל אלה ושליחו לשפט ביניהם, עליהם לאמר, שמענו ועשינו. ואכן אלה הם המצליחים.
52. ואשר ישמע לאלה ולשליחו וחושיש מפני אלה ונרא אותו, אלה הם הזוכים.
53. הם (הצובעים) נשבעו לך (הנביא) שבועת אמונים חזקה בשם אלה, כי אם תצוה עליהם, יצאו (אתך למלחמה באויב). אמר, אל תשבעו, הציות שלכם כבר ידוע (רק בלשונו), כי אלה בקיא במעשיכם.¹
54. אמר, צייתו לאלה וצייתו לשליח (מוחמד), ואם תסו, הרי הוא אחראי רק למה שהוטל עליו (להזמין אתכם להאמין באלה), ואתם אחראים למה שהוטל עליכם (לציית לו ולהאמין). אולם אם תצייתו לו תהיו מודרכים. כי על השליח הוטל רק להודיע לכם ברורות.
55. אלה הבטיח את אלה שהאמינו ועשו את הטוב מכס, שהם ישלטו בארץ כאשר שלטו בה אלה שקדמו להם. ויבסס להם את הדת (אסלאם) שבחר בשבילם, ויעניק להם בטחון במקום פחד. יעבדו אותי, ולא ישתפו לי דבר. ומי שקפר אחרי כן, אלה הם המשחתים.
56. קימו את התפלה, ושלמו את הזכאת, וצייתו לשליח למען תתרחמו.
57. אל תחשב כי הכופרים יכולים לעמד מול אלה בארץ, אדרבה, מעונם הקבוע יהיה גיהנם, שם יהיה סופם הרע.

קטע 8

58. הוי המאמינים! על אלה שבבעלותכם מהעבדים ועל הילדים שלא בגרו לבקש רשות להכנס אליכם שלוש פעמים (לחדריכם הפרטיים): לפני תפלת השחר, בשעת הצהרים בהסירכם את בגדיכם לשעת המנוחה, ולאחר תפלת הלילה. בשלושת זמנים אלה שבהם אינכם לבושים. אך אין בזה חטא אם יפנסו אליכם בלי בקשת רשות בשעות אחרות. ותפנסו זה אל זה. כך יבהיר לכם אלה את אותותיו, ואללה יודע וחקם.
59. על התינוקות אשר בגרו לבקש רשות כאשר עשו המבגרים מלפניהם. כך יבאר לכם אלה את אותותיו, ואללה יודע וחקם.

1. ר' סורת את-תובה 9 : 96 ; סורת אל-חשר 59 : 11 - 12 ; וסורת אל-מנאפון 63 : 2.

60. ובאֲשֶׁר לְנָשִׁים זְכוּנוֹת וְאֲשֶׁר תִּצְאוּן לְמִשְׁכַּב חֻלְפָּה, אֵין עֲלֵיהֶן חֹטֵא אִם יִסִּירוּ אֶת בְּגָדֵיהֶן מִבְּלִי לְהַבְלִיט אֶת קִשּׁוּטֵיהֶן, וְאוֹלָם כָּכָל שֶׁיִּצְנִיעוּ לְכַת כּוֹ יֵיטֵב לָהֶן, וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.
61. אֵין עֲבָרָה עַל הָעוֹר, וְעַל הַפֶּסֶחַ, וְעַל הַחוּלָה, וְאִף לֹא עֲלֵיכֶם אֲתֶם, כִּי תֵאָכְלוּ מִבְּתֵיכֶם אוֹ מִבְּתֵי אֲבוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אִמּוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אֲחֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אֲחֵיותֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי דֹדֵיכֶם (מִצַּד הָאֵב), אוֹ מִבְּתֵי דֹדוֹתֵיכֶם (מִצַּד הָאֵב), אוֹ מִבְּתֵי דֹדוֹתֵיכֶם (מִצַּד הָאֵם), אוֹ בְּבָתִּים אֲשֶׁר מִפְּתִחוֹתֵיהֶם הִפְקְדוּ בִידֵיכֶם, אוֹ מִבֵּית דִּידֵיכֶם. אֵין עֲבָרָה עֲלֵיכֶם בֵּין אִם תֵּאָכְלוּ יַחְדָּו אוֹ לְבַד. אִךְ בְּהִכְנָסְכֶם לְבָתִּים (מִיֹּשְׁבִים בָּרוּךְ לְשָׁלוֹם אֶת הַתּוֹשְׁבִים),¹ אָמְנָם אִם תִּכְנְסוּ לְבָתִּים בְּלֵתֵי מִיֹּשְׁבִים בָּרוּךְ אֶת עֲצֻמְכֶם,² שְׂאֵלַת שְׁלוֹם מֵאֵת אֲלָלָה, מִבְּרִכַּת וְטוֹבָה. כִּזֹּאת וְכֵן אֲלָלָה אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.
62. אָכֹן הַמֵּאֲמִינִים הֵם אֵלָה אֲשֶׁר הֵאֱמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ, הַמְשִׁתֵּתִפִּים אֹתוֹ בְּאַסְפָּה בְּעֵנֶן צְבוּרִי, לֹא יִלְכוּ בְּלִי לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ רְשָׁיוֹ. אָכֹן אֵלָה אֲשֶׁר יִבְקָשׁוּ מֵאַתָּה רְשָׁיוֹן אֵלָה הֵם אֲשֶׁר יֵאֱמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ. אִם יִבְקָשׁוּ רְשׁוֹת מִמֶּךָ (הַשְּׁלִיחַ מוֹחֲמֵד) לְלָקֵחַ לְכָל עֵינָן הַנוֹגֵעַ לָהֶם, הַרְשָׁה לְאַשֶׁר תִּתְּרָצָה, וּבִקְשׁ לְמַעַנָם אֶת סְלִיחַת אֲלָלָה, כִּי אֲלָלָה סוֹלַח וְרוּחוֹם.
63. אֵל תִּקְרָאוּ אֶל הַשְּׁלִיחַ כְּשֶׁם שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, אֲלָלָה יוֹדֵעַ מִי מִכֶּם מִתְּנַגֵּב לְצִאת בְּסִתֵּר בְּלִי רְשׁוֹתוֹ שֶׁל הַשְּׁלִיחַ. יִזְהָרוּ הַמִּתְנַגְּדִים לְדַבְּרוֹ כּוֹ יַעֲמְדוּ בְּנִסְיוֹן קָשָׁה, אוֹ יִפְגַּע בָּהֶם עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
64. אָכֹן לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בְּשִׁמְיִם וּבְאַרְצָה. הוּא יוֹדֵעַ אֶת מִצְבָּכֶם וְאֶת הַיּוֹם שֶׁבוֹ יוֹחֲזְרוּ הַבְּרִיּוֹת אֵלָיו, וְאִזּוֹ יוֹדֵיעַ לָהֶם מַה צְפוּי לָהֶם בְּעֵד מַעֲשֵׂיהֶם. אֲלָלָה יוֹדֵעַ כָּל דְּבָר.

1. באומרכם : אס-סלאמו עליכום : שלום עליכם.

2. באומרכם : שלום עלינו ועל עבדי אללה הטובים.

25

סִוֵּרַת אֶל-פּוֹרְקָאן הַקּוֹרְאָן (הַמַּבְחִין בֵּין אֶמֶת וְשָׁקֶר)

סורה זו נקראת «אֶל-פּוֹרְקָאן» משום ששם זה מופיע בפתיחתה. «אֶל-פּוֹרְקָאן» אחד מתיאורי הקוראן, המבחין בין אמת ושקר. השם הזה «אֶל-פּוֹרְקָאן» נזכר בקוראן שש פעמים: סורת אל-בקרה 2 : 53, ופ' 185 ; סורת אאל עמרן 3 : 4 ; סורת אל-אנפאל 8 : 41 ; וסורת אל- אנביא' 21 : 48.

הורדה במכה אחרי סורת יא. סין 36. ופסוקיה שבעים ושבעה. קיבלה את שמה «אֶל-פּוֹרְקָאן», הקוראן המבחיין בין אֶמֶת וְשָׁקֶר» מפסוק אחד.

סורת אל-פורקאן 25

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. יתברך (אללה) אשר הוריד מן השמים את הפורקאן (הקוראן המבחין בין אמת ושקר) אל עבדו (מוחמד)¹ למען יהיה מזכיר לשוכני העולמים, אשר לו מלכות השמים והארץ,² ולא הוליד זלד, ואין לו שתף במלוכה,³ וברא כל דבר והשלים אותו לפי מדה מדויקת.
2. ויִקְחוּ (הפגניים) להם מבלעדי אלים אחרים, לא יבראו דבר, והם עצמם נבראו,⁴ שאין בכוהם להרע או להועיל אפלו לעצמם. ולא ישלטו במות ולא בחיים, ואינם יכולים להחיות מתים.⁵
3. והכופרים אמרו, אין זה (הקוראן) אלא שקר שבדה אותו בעזרת אנשים אחרים.⁶ והם כפרו ובדו שקר.
4. והם אמרו, אין (הקוראן) אלא לקט אגדות קדמוניות שהוא רשם מפי מישהו אשר הכתיב לו אותו, בקר וערב.
5. אמר, הוריד אותו מן השמים הידע את סודות השמים והארץ, והוא סולח ורחום.
6. אמרו, מה לו לשליח זה יאכל המאכל ויתהלך בשווקים (כשאר בני האדם)? למה לא הורד אליו מלאך מן השמים להיות מזכיר אתו?
7. או ישלח אליו אוצר (מן השמים),⁷ או יהיה לו גן אשר יאכל ממנו?⁸ אמרו הכופרים, אתם הולכים אחרי איש מכשף.⁹

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 1 ; סורת אל-גין 72 : 19 ; וסורת פוצלת 41 : 42.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 158.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 111.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 20.

5. ר' סורת לוקמאן 31 : 28 ; סורת אל-קמור 54 : 50 ; סורת אנ-נאזעאת 79 : 13 - 14 ; סורת אצ-צאפאת

37 : 19 ; וסורת יא. סין 36 : 53.

6. ר' סורת אנ-נחל 16 : 103 - 105.

7. ר' סורת הוד 11 : 12.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 91.

9. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 47, ופי' 101.

9. רֹאה לְמָה הֵם מְדַמִּים אוֹתָךְ, כִּי תַעֲוֶה וְלֹא יוּכְלוּ לְמַצֵּא אֶת הַשְּׂבִיל הַזֶּשֶׁר.¹

קטע 2

10. יִתְבַּרַךְ (אֱלֹהִים) אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה יִתֵּן לְךָ טוֹב מְזֵה, גְּנוֹת שְׁמִתְחַתֵּן זֹרְמִים נְהוֹרוֹת, וְגַם אֲרֻמוֹנוֹת יַעֲשֶׂה לְךָ.
11. וְאוֹלָם הֵם (הַכּוֹפְרִים) כִּחְשׁוּ בַשַּׁעַת הַדִּין, וְלִמְכָּחִישׁ אֶת שַׁעַת הַדִּין הוֹעֲדֵנוּ אֵשׁ בּוֹעֶרֶת.
12. בְּרִאוּתָהּ אוֹתָם מִמָּקוֹם רְחוֹק יִשְׁמְעוּ אֶת נְהִמַת זַעֲמָה וַיִּנְשִׁיכֶתָּהּ,
13. וְכֹאֲשֶׁר יִשְׁלְכוּ כְּבוֹלִים אֶל מָקוֹם דְּחוּק וְצָר בְּגִיהֶנֶם,² וְשֵׁם יָקוּוּ לַעֲצָמָם אֶת הַמּוֹת (כְּדִי שְׂיִהְיֶה קוֹץ לַיִּסּוּרִים).
14. אִזּוֹ נֹאמַר לָהֶם, אֵל תִּבְקְשׁוּ הַיּוֹם לְמוֹת פֶּעַם אַחַת אֲלֵא הִרְבֵּה פְעָמִים.
15. אֹמַר לָהֶם, הָאֵם מָקוֹם זֶה טוֹב יוֹתֵר, אוּן עַדן אֲשֶׁר הִבְטַח לִירָאִים? הוּא יִהְיֶה לָהֶם לְגִמּוּל וּמִשְׁכָּן לְעוֹלָמִים,
16. וְשֵׁם יִנְתֵּן לָהֶם כָּל אֲשֶׁר יִרְצוּ לִנְצַח. זֶה הִבְטַחַת רַבּוֹנְךָ שֶׁהוּא הִבְטִיחַ.
17. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵאָסֹף אוֹתָם וְאֵת (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר עֲבָדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהִים, וַיֹּאמֶר, תֵּאֱתָם הַתַּעֲיִתֶם עֲבָדֵי אֱלֹהִים, אוּן הֵם תַּעֲוֶה מִן הַדֶּרֶךְ?³
18. וְהֵם יֹאמְרוּ, לָךְ הַשֶּׁבַח! אֵין לָנוּ סִמְכוֹת לְקַחַת לָנוּ מִגְנִים מִבְּלַעֲדֶיךָ. אוֹלָם אַתָּה נִתַּת לָאֱלֹהִים (הַכּוֹפְרִים) וְלֹאבּוֹתֵיהֶם לַחֲיוֹת חַיִּי רְחוּמָה עַד אֲשֶׁר שָׁכְחוּ לְזַכֵּר אוֹתָךְ, כִּי אֲבוֹדִים הִיוּ.⁴
19. הֲרִי הֵם (הָאֱלִילִים שֶׁעֲבַדְתָּם) כִּחְשׁוּ אֶת דְּבָרֵיכֶם, וַאֲיִנְכֶם יְכוֹלִים לְמוֹנֵעַ אֶת עֲנִשְׁכֶּם וְלֹא לַעֲזוֹר לַעֲצֹמְכֶם בְּמֵאוּמָה. וְכָל חוּטֵא מִכֶּם, נִתֵּן לוֹ לַחוּשׁ עֹנֵשׁ עֲצוֹם.
20. וְלֹא שָׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ מִן הַשְּׁלִיחִים אֶלֵּא הֵיוּ אוֹכְלִים הַמֵּאֶכֶל וּמְהַלְכִים בַּשָּׁוְקִים. כִּדְ אֲנַחְנוּ מַעֲמִידִים אֶתְכֶם בְּנִסְיוֹן לְרֹאוֹת אִם תִּהְיוּ בְּעֲלִי סִבְלָנוֹת, כִּי רַבּוֹנְךָ רוֹאֶה.⁵

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 48.

2. ר' סורת אבראהים 14 : 49 ; וסורת צאד 38 : 38.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 116.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 44.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; סורת יוסוף 12 : 109 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 8.

חלק 19

קטע 3

21. אֱלֹהִים (עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר אֵינָם מְצֻפִּים לְפָגִישָׁתָנוּ אוֹמְרִים, לוֹ הוֹרְדוּ אֵלֵינוּ הַמַּלְאָכִים מִן הַשָּׁמַיִם, אוֹ נִרְאָה אֶת רַבּוֹנֵנוּ? ¹ אַכֵּן הִתְנַשְּׂאוּ בְּנַפְשָׁם, וְהֵם עָבְרוּ כָּל גְּבוּל בִּיהִירוֹתָם.
22. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הַמַּלְאָכִים, לֹא יִהְיֶה יוֹם בְּשׁוֹרָה טוֹבָה לְחוֹטְאִים, כִּי הַמַּלְאָכִים יֹאמְרוּ לָהֶם, אֲלֵלָה אֲסֹר עֲלֵיכֶם לְהַכְנִס לְגֹן עֵדֶן.
23. אִזּוֹ נִפְנָה אֶל כָּל מַעֲשֵׂה אֲשֶׁר עָשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְנַעֲשֶׂה אוֹתוֹ אֶבֶק פֹּרֶחַ. ²
24. אוֹלָם בְּעָלִי גֹן עֵדֶן יִמְצְאוּ בְּיוֹם הַהוּא מַעֲוֹן וּמִקּוֹם מְנוּחָה טוֹב בְּיוֹתֵר. ³
25. וּבְיוֹם שָׁבוּ בְּקִעוּ הַשָּׁמַיִם עִם הָעֲנָנִים וְהַמַּלְאָכִים יִרְדּוּ יַרְדּוּ,
26. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה הַשְּׁלֹטוֹן הָאֱמִתִּי לְרַחֲמֹן, וְיִהְיֶה זֶה יוֹם מַצּוּקָה לְכוֹפְרִים. ⁴
27. אוֹתוֹ יוֹם יִשָּׁף הַכוֹפֵר אֶת כְּפוֹת יָדָיו וַיֹּאמֶר, לוֹ רַק הִלְכֵתִי בְּדַרְכּוֹ שֶׁל הַשְּׁלִיחַ,
28. אוֹי לִי! לוֹ רַק לֹא לִקְחֹתִי אֶת פְּלוֹנִי (הַכוֹפֵר) לְיָדִיד לִי, ⁵
29. הוּא הִתְעַנִּי מִן הַקּוֹרְאָן שֶׁבָּא אֵלַי. מֵאִזּוֹ וּמִתְמִיד הִפְקִיר הַשָּׁטָן אֶת הָאָדָם.
30. אָמַר הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד), רַבּוֹנִי! בְּנִי עָמִי נָטְשׁוּ אֶת הַקּוֹרְאָן הַזֶּה. ⁶
31. כִּף הַקִּמְנוֹ לְכָל נְבִיא לְפָנָיִךְ אוֹיֵב מִבֵּין פּוֹשְׁעֵי בְּנֵי עַמּוֹ, אוֹלָם רַבּוֹנֶךָ דִּיּוֹ לָךְ כְּמִדְרִיךְ וְתוֹמֶךָ.
32. אָמְרוּ הַכוֹפְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹהֵי הַקּוֹרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם בִּבְת אַחַת? הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ כִּף בְּהִדְרָגָה לְמַעַן נַחֲזֹק אֶת לְבָדְךָ. וְעַשִּׂינוּ אוֹתוֹ בָּרוּר וְנִקְרָאֵהוּ מֶלֶךְ בְּמַלְכָּה. ⁷
33. עַל כָּל טַעֲנָה אֲשֶׁר הַכוֹפְרִים יָבִיאוּ לָךְ, נְבִיא לָךְ בְּאוּרֵי אֶמֶת מִפְּרִשִׁים הֵיטֵב.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 92.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 264 ; וסורת אבראהים 14 : 18.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 103.

4. ר' סורת עיאפר 40 : 16 ; וסורת אל-מודת' 74 : 9 - 10.

5. ר' סורת אל-אחוזאב 33 : 66 - 68.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 112 ; וסורת פוצלת 41 : 26.

7. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 106.

34. אֲדָהּ הַכּוֹפְרִים יִגְרְרוּ עַל פְּנֵיהֶם אֶל הַגִּיהָנִם, הֵם הָרָעִים בְּיוֹתֵר מִכָּל הָאֲנָשִׁים, וְהֵם הַתּוֹעִים בְּיוֹתֵר מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר.

קטע 4

35. נִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), וְעָשִׂינוּ אֶת הָאֲרוֹן אַחִיו כְּעוֹזֵר לוֹ.

36. וְאִמְרָנוּ לָהֶם, לִכּוּ שְׁנֵיכֶם אֶל הָעָם אֲשֶׁר כָּחַשׁ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, אַחֲרֵי שֶׁהַכְּחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַשְּׂמִיד הַשְּׂמִדָנוּ אוֹתָם.

37. וְאֵת בְּנֵי עָם נוּחַ (נֹחַ) אֲשֶׁר הִתְכַּחְשׂוּ לְשָׁלִיחִים הַטְּבַעְנוּ אוֹתָם (בַּמַּבּוּל), וְעָשִׂינוּ אוֹתָם אוֹת לְבְנֵי אָדָם, וְהִכְנוּ עֹנֶשׁ מִכְּאִיב לְכּוֹפְרִים.

38. וְאֵת בְּנֵי עָאד וּבְנֵי תִי־מוֹד וּבַעֲלִי אֶךְ-רִס¹ וְדוֹרוֹת רַבִּים בֵּינֵיהֶם,

39. לְכֻלָּם הִבֵּאֵנוּ מִשְׁלִים (אִסְמַכְתָּאוֹת וְהוֹכַחֹת), וְאֵת כָּל־הַשְּׂמִיד הַשְּׂמִדָנוּ.

40. הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה) עוֹבְרִים עַל יַד הָעִיר שֶׁהִמְטִירָה הַמָּטָר הָרַע בְּיוֹתֵר,² הֲלֹא רָאוּ אוֹתָהּ? אָבֵל הֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בַּתַּחִּית הַמֵּתִים.

41. בְּרֵאוֹת הַכּוֹפְרִים אוֹתָהּ הֵם לוֹעֲגִים לָהּ, הִזָּה הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶלְלָהּ לְשָׁלִיחַ?³

42. הוּא כִּמְעֵט הִתְעָה אוֹתָנוּ מֵעַל אֱלֹהֵינוּ, לוֹלֵא הִחְזַקְנוּ בָּהֶם, אֲדָהּ סוֹפֹם שִׁידְעוּ, כְּאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ, מִי הַתּוֹעָה מִכָּל בִּדְרָךְ.

43. הֲרֵאִיתָ אֶת זֶה הַלּוֹקַח לוֹ אֶת תַּאֲוָתוֹ לֵאלֹ? הַתּוֹכַל לִהְיוֹת אַחֲרָיו לוֹ?⁴

44. הֲאֵם אֵתָה סְבוּר כִּי מִרְבִּיתָם שְׁמָעוּ אוֹ יִבִּינוּ? לֹא! הֵם רַק כְּבִהְמוֹת, אֶפְלוּ תוֹעִים יוֹתֵר מִן הַדֶּרֶךְ.

קטע 5

45. הֲאֵם לֹא רָאִיתָ אִיךָ רְבוּנָךְ פּוֹשֵׁט אֶת הַצֵּל, וְלוֹ רָצָה הָיָה מִפְּסִיק אֶת תְּנוּעָתוֹ,⁵ וְאוֹלָם צִוִּינוּ אֶת הַשְּׂמִשׁ לְהִרְאוֹתוֹ.

46. וְאַחֵר כִּךְ אֲנַחְנוּ מוֹשְׁכִים אֶת הַצֵּל בַּחֲזָרָה אֵלֵינוּ לֵאמֹר לֵאט לֵאט.

1. ר' סורת קאף 50 : 12.

2. העיר היא סדום.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 32.

4. ר' סורת פאטר 35 : 8.

5. ר' סורת אל-קצצ 28 : 71 - 72.

47. הוא אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלֵּילָה כְּלָבוּשׁ,¹ וְאֶת הַשָּׁנָה לְמִנוּחָהּ, וְעָשָׂה אֶת הַיּוֹם לְהַשְׁיֵג מַחְיָה.²
48. וְהוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת הָרוּחוֹת בְּשׁוֹרָה טוֹבָה מִלִּפְנֵי רַחֲמָיו, וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם טְהוֹרִים,
49. לְמַעַן לְחַיּוֹת בָּהֶם אֲדָמָה שֶׁהִיְתָה מֵתָה³ וּלְהַשְׁקוֹת הַמּוֹן אָדָם וּבְהֵמָה מִמָּה שֶׁבָּרָאנוּ.⁴
50. וְהַפְצָנוּ אוֹתָם (הַמִּיָּם) בֵּינֵיהֶם לְמַעַן יִזְכְּרוּ, וְאוֹלֵם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים סָרְבוּ לְהִזְכֹּר וּכְפָרוּ.
51. וְלוֹ רָצִינוּ, שְׁלַחְנוּ בְּכָל עִיר מְזִהִיר,⁵
52. לָכוֹ אֶל תַּשְׁמַע לְכוֹפְרִים, וְהִלָּחֵם בָּהֶם מִלְחָמָה גְּדוֹלָה (בַּעֲזַרַת הַקּוֹרְאָן הַזֶּה).⁶
53. אֲלֵלָה הוּא זֶה אֲשֶׁר עָרַבב אֶת שְׁנֵי הַיָּמִים, הָאֶחָד שְׁמִימִיּוֹ מִתּוֹקִים וְעָרַבִּים, וְהַשְׁנִי שְׁמִימִיּוֹ מְלוּחִים וּמָרִים, וְשֵׁם מִצָּר בֵּינֵיהֶם וּמִחְסוֹם סָגוֹר וּמִסְגָּר.⁷
54. וְהוּא אֲשֶׁר בָּרָא מִן הַמִּיָּם אָדָם, וְנָתַן לוֹ יַחְסִי מִשְׁפָּחָה קְרוֹבִים וּרְחוּקִים, כִּי רְבוּנָדָה הַכֹּל יָכֹל.
55. וּבְכָל זֹאת עוֹבְדִים הַכוֹפְרִים, בְּמָקוֹם אֲלֵלָה, אֱלִילִים אֲשֶׁר לֹא יוֹכְלוּ לְהוֹעִיל אוֹ לְהִזְיֵק לָהֶם, וְכֵן לָחֵם הַכוֹפֵר נֶגֶד רְבוּנוֹ.⁸
56. אוֹלֵם אוֹתָדָה (מוֹחֲמָד) שְׁלַחְנוּ כְּמַבְשָׁר וּמְזִהִיר.
57. אָמַר לָהֶם, אֵינִי מְבַקֵּשׁ מִכֶּם שָׂכָר עַל זֶה, אֲנִי רַק עוֹזֵר לָכֶם וּלְכָל מִי שִׁירָצָה לְמַצָּא שְׂבִיל אֶל רְבוּנוֹ.⁹
58. סָמָד עַל הַחֵי אֲשֶׁר לֹא יָמוּת (אֲלֵלָה), וְשִׁבַּח אֶת תִּהְלָתוֹ,¹⁰ כִּי הוּא הַבָּקִיא הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּחִטָּאֵי עֶבְדָיו.

1. ר' סורת אש-שמש 91 : 4.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 73.

3. ר' סורת אל-חגי' 22 : 5.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 28 ; וסורת אר-רום 30 : 50.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 19, ופ' 92 ; סורת הוד 11 : 17 ; וסורת אל-אעראף 7 : 158.

6. ר' סורת את-תובה 9 : 73.

7. ר' סורת אנ-נמל 27 : 61 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 19 - 21.

8. ר' סורת יא. סין 36 : 74 - 75.

9. ר' סורת את-תכויר 81 : 28.

10. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 67 ; סורת הוד 11 : 23 ; סורת אל-חדיד 57 : 3 ; סורת אל-מולכ 57 : 6 ;

וסורת אל-מוזמל 73 : 9.

59. הוא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, וְאַחֵר כָּךְ עָלָה עַל כֶּסֶם הַמַּלְכוּת, הוּא הָרַחֲמָן. אִם יֵשׁ לָךְ סִפְּקוֹת שָׂאֵל עָלָיו אֶת (הַשְּׁלִיחַ) הַבָּקִיָּא בְּגִדְלָתוֹ.
60. וְאִם אוֹמְרִים לָהֶם, סִגְדוּ לְרַחֲמָן! הֵם אוֹמְרִים, מִי הוּא הָרַחֲמָן? הֲאֵם נִסְגֵּד לְמִי שְׁאַתָּה תַּצְנֶה לָנוּ? וְזֶה הוֹסִיף לִסְטִיָּתָם וְהִתְרַחֲקוּתָם מִן הָאֱמוּנָה.

קטע 6

61. יִתְבָּרַךְ מִי שֶׁשָּׂם בְּשָׁמַיִם מַעֲרָכוֹת כּוֹכָבִים עִם מְנוֹרָה (הַשֶּׁמֶשׁ) וְיָרַח מְאִיר.
62. וְהוּא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הַלֵּילָה וְאֶת הַיּוֹם חֲלִיפוֹת זֶה לָזֶה, לְמַעַן כָּל אֲשֶׁר יִרְצֶה לְזַכֵּר אוֹ לְהַכִּיר טוֹבָה.
63. עוֹבְדֵי הָרַחֲמָן הַמְהַלְכִים בָּאָרֶץ בַּעֲדֵינִי, וּבִדְבָרָם אַתֶּם הַנִּבְעָרִים בְּגִסּוֹת, יֵאָמְרוּ, «שָׁלוֹם»¹,
64. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר מִבֵּלִים לִילוּתֵיהֶם מִתְפַּלְלִים אֶל רַבּוֹנָם בַּסִּגִּידָה וּבַעֲמִידָה,²
65. וְהֵם אֲשֶׁר מִתְפַּלְלִים לְרַבּוֹנָם, רַבּוֹנֵנוּ! הֲרַחֵם מֵאֲתָנוּ אֶת עֲנֹשׁ גִּיהֶנָּם, כִּי עָנֹשׁוֹ נָחִי,
66. מֶה רַע לִשְׁכֵּן וְלַחֲיוֹת בּוֹ.
67. וְכַאֲשֶׁר הֵם תּוֹרְמִים (מַהוֹנֵם), אֵינָם מִפְּזָרִים וְאֵינָם מְקַמְצִים, כִּי אִם יִשְׁמְרוּ עַל דֶּרֶךְ בֵּינֵנִם,³
68. וְהֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם קוֹרְאִים וּמִתְפַּלְלִים לְאֵל אַחֵר זֹלַת אֵלֶּה, וְלֹא יִהְיֶה אֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר אָסַר אֵלֶּה בְּלִי צְדוּקָה, וְלֹא יִזְנוּ. וְאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה זֹאת יָבוֹא עָלָיו עֲנֹשׁוֹ,
69. וּבִיּוֹם תַּחֲתִית הַמָּתִים יִכְפַּל עֲנֹשׁוֹ, וְיִשְׁאָר מְלֵא חֲרָפָה בְּגִיהֶנָּם לְנֶצַח,
70. אוּלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר חֲזְרוּ בְּתִשּׁוּבָה וְהִאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, לָהֶם יַחֲלִיף אֵלֶּה אֶת הָרְעוֹת בְּטוֹבוֹת, כִּי אֵלֶּה סוֹלַח וְרוּחוֹם.
71. הַחוֹזְרִים בְּתִשּׁוּבָה וְהַעוֹשִׂים אֶת הַטוֹב וְחוֹזְרִים מִתְחַרְטִים אֶל אֵלֶּה,
72. וְאֵלֶּה שְׁאֵינָם מְעִידִים עֲדוֹת שֶׁקֶר, וּבְעוֹבְרָם עַל יַד דּוֹבְרֵי הַבֵּל, יִמְשִׁיכוּ בְּדִרְכָם בְּכַבּוֹד,

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 55.

2. ר' סורת אס-סיגידה 32 : 16 ; סורת אז-זומר 39 : 9 ; וסורת אד'-ד'אריאת 51 : 17 - 18.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 29.

73. וְהִם אֲשֶׁר אִם יִזְכְּרוּ לָהֶם אֶת אוֹתוֹת רְבוּנִם, אֵינָם שׁוֹמְעִים אוֹתָם בְּחַרְשׁוֹת וְעִוְרוֹן (אֵלֶּא מִקְשִׁיבִים אֲלֵיהֶם בְּעֵין וּבְאָזָן פְּתוּחָה),
74. וְהִם הָאוֹמְרִים, רְבוּנֵנוּ! תֵּן לָנוּ קוֹרַת עֵין (נַחַת) בְּנִשְׁוֹתֵינוּ וְיִלְדֵינוּ, וְעֵשָׂה אוֹתָנוּ דְגָמַת מוֹפֵת לִירָאִים,
75. כָּל אֵלֶּה יִקְבְּלוּ כְּגִמּוּל עַל סִבְלָנוּתָם הַחֲדָר הָעֲלִיוֹן (בְּגוֹן עֵדוֹן), וְשֵׁם יִתְקַבְּלוּ בְּבִרְכָּה וּדְרִישַׁת שְׁלוֹם,
76. וְשֵׁם יִשְׁכְּנוּ לְנֶצַח, זָכָה הוּא לְמִכּוֹן וּלְמִקּוֹם.
77. אָמֵר, לֹא הָיָה רְבוּנִי שֵׁם יָב אֲלֵיכֶם לוֹלֵא קְרִיאַתְכֶם. וְאוּלַם אַתֶּם הַכַּחֲשֵׁתֶם, וְלָכֵן אֵין לָכֶם מְנוּס מִהָעֶנֶשׁ.

26

סִוְרַת אֶשְׁ-שׁוּעַרָא הַמְשׁוֹרְרִים

סורה זו קבלה את שמה «אֶשְׁ-שׁוּעַרָא», הַמְשׁוֹרְרִים» משום ששם זה ברבוי נזכר בה פעם אחת בלבד. (ר' פ' 224). אללה גינה את המשוררים בגלל שרבים מהם משקרים ואומרים מה שאינם עושים. אומנם הביטוי «שאער» ביחיד הופיע כמה פעמים, ר' סורת אל-אנביא' 21 : 5 ; אצ-צאפאת 37 : 36 ; אט-טור 52 : 30 ; ואל-חאקה 69 : 41. הכוונה מהזכרת המשוררים בסורה זו היא להשוות בין המשוררים המשקרים והנביאים הצודקים. הורדה במכה אחרי סורת אל-ואקעה 56, ופסוקיה מאתיים עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «הַמְשׁוֹרְרִים» מפסוק מאתיים עשרים וארבעה.

סורת אש-שוערא' 26

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ט. ס. מ¹
2. אלה אותות הספר הגלוי.²
3. האם אתה מתפקע מפעס בגלל (שאנשי מכה הכופרים) אינם מאמינים?³
4. אם נרצה נוריד אליהם גס מן השמים שיהיו צנאריהם כפופים לו בהכנעה.⁴
5. בכל פעם שבאה אליהם אזרה חדשה מן הרחמן, הם פונים לה ערף,⁵
6. ומתפחשים לה, אולם עוד יבוא אליהם הענש שהיו לועגים לו.⁶
7. האם אינם רואים את האדמה, כמה הצמחנו בה מכל סוג מפאר?
8. בזה יש אות, אך רבם אינם מאמינים.
9. רבונד הוא העוזז והרחום.

קטע 2

10. זכר בפשר קרא רבונד אל מוסא, יך אל העם הכופר,
11. העם של פרעה, (ואמר להם), האם לא יראו (הענש של אללה)?
12. אמר, רבונד! חושש אני שלא יאמינו לדברי,
13. וארגיש אי נוחיות,⁷ ולשוני לא ידבר בהיטות,⁸ לכן שלח (הנבואה) אל הארון,
14. גם יש להם תביעה נגדי, ומפחד אני פן יהרגוני.⁹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין. מים.
 2. פתיחה זו נמצאת בראש סורות שונות, כמו: סורת יוסוף 12; סורת אל-קצצ 28; וסורת צאד 38.
 3. ר' סורת אל-כהף 18: 6; וסורת פאטר 35: 8.
 4. ר' סורת יונוס 10: 99; וסורת הוד 11: 118 - 119.
 5. ר' סורת יוסוף 12: 102; וסורת יא. סין 36: 30.
 6. ר' סורת אל-מואמנון 23: 44.
 7. ר' סורת הוד 11: 12; וסורת אל-חגיר 15: 97.
 8. ר' סורת טא. הא 20: 27 - 28.
 9. ר' סורת טא. הא 20: 45.

15. (אַלְלָה) אָמַר, לֹא וְלֹא! לָכוּ שְׁנֵיכֶם עִם אוֹתוֹתֵינוּ, וְאֵנוּ אֶתְכֶם מְקַשִּׁיבִים,¹
16. לָכוּ אֶל פְּרָעָה וְהִגִּידוּ לוֹ, אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
17. שְׁלַח אֶתְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
18. אָמַר (פְּרָעָה אֶל מוֹסֵא), הֲאִם לֹא גִדְלָנוּ אוֹתְךָ בְּבֵיתְנוּ מִיְלֻדוֹתְךָ וְנִשְׁאַרְתָּ עִמָּנוּ מִסִּפֵּר שָׁנִים מִחַיֶּיךָ,
19. וְעִשִּׂיתָ מָה שְׁעִשִּׂיתָ, וְהִנֵּךְ לֹא מִכִּיר לִי טוֹבָה?
20. אָמַר (מוֹסֵא), מָה שְׁעִשִּׂיתִי אִזּוֹ הִנֵּה מִתּוֹךְ תַּעֲזִיחַ,
21. וּבְרַחֲתִי מִפִּחְדֵי מָכֶם, וְהִעֲנִיק לִי רַבּוֹנִי חֲכָמָה וְעָשָׂה אוֹתִי כְּשָׁלִיחַ,
22. (וְאֵתָה חוֹשֵׁב שֶׁגִּדְלָת אוֹתִי בְּבֵיתְךָ) חֶסֶד שְׁעִשִּׂיתָ לִי בְּזֶמֶן שֶׁשְׁעַבְדָּתָ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל?
23. וְאָמַר פְּרָעָה, וּמִי הוּא רַבּוֹן הָעוֹלָמִים?²
24. וְאָמַר (מוֹסֵא), הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, אִם בְּטוֹחִים בָּזָה אַתֶּם, עַל כֵּן הָאֲמִינוּ?
25. וְאָמַר (פְּרָעָה) לְאַלֶּה שֶׁהִיוּ מִסְבִּיב לוֹ, הֲלֹא שְׁמַעְתֶּם?
26. (וּמוֹסֵא) הוֹסִיף, וְהוּא רַבּוֹנְכֶם וְרַבּוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרִאשׁוֹנִים,
27. וְאָמַר (פְּרָעָה), אָכֵן שְׁלִיחְכֶם אֲשֶׁר נִשְׁלַח אֲלֵיכֶם מִשְׁגָּע,³
28. הוֹסִיף (מוֹסֵא), רַבּוֹן הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב, וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, אִם מִשְׁכִּילִים אַתֶּם,⁴
29. אָמַר (פְּרָעָה), אָכֵן אִם תִּקַּח לָךְ אֱלֹהִי זִילְתִּי, אֲשִׁימָךְ בַּמַּעַצָּר,
30. אָמַר (מוֹסֵא), אֲפֹלוּ אִם אֲבֹא אֵלֶיךָ בְּהוֹכָחָה חוֹתְכָתָ?
31. וְאָמַר (פְּרָעָה), הֲבֵא אוֹתָהּ אִם בְּאַמֶּת אֵתָה צוֹדֵק,⁵
32. אִזּוֹ הַשְׁלִיד מוֹסֵא אֶת מִטְהוֹ וַיְהִיָּה לְנַחֵשׁ אֲמַתִּי,
33. וַיּוֹצֵא אֶת יָדוֹ (מִחִיקוֹ), וַיַּחֲנֶה לְבִנָּה הִיא לְרֹאאִים (בְּלִי צָרַעַת).⁶

1. ר' סורת טא. הא 20 : 46 ; וסורת אל-קצצ 28 : 35.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 18 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 54.

3. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 6.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 258.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 106.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 107 - 108.

קטע 3

34. ואמר (פרעה) למנהיגים אשר סביבותי, אכן זה הוא מכשף אמן,
 35. רוצה הוא לנשלכם מארצכם בכשפיו. מה עצתכם?
 36. אמרו, עקב אותו ואת אחיו לזמן מה, ושלח בערים מאספים,
 37. וביאו לך כל מכשף אמן.¹
 38. והמכשפים בנסו למועד יום קבוע.²
 39. ונאמר לאנשים, האם אתם מתאספים?
 40. אולי גלד אחרי המכשפים אם הם מנצחים.
 41. וכאשר באו המכשפים אמרו לפרעה, האם נקבל פרס אם ננצח?
 42. והוא ענה, אמנם כן, וגם תהיו מן המקרבים לנו.³
 43. אז אמר מוסא למכשפים, השליכו מה שבצונכם להשליך,
 44. והם השליכו חבליהם ומטותיהם בהשבעם, בעז פרעה אנו מנצחים.
 45. והנה מוסא השליך את מטהו, והוא בלע את אחיזת העיניים שלהם,⁴
 46. ונפלו המכשפים משתחווים,
 47. ואמרו, כבר האמנו ברבון העולמים,
 48. רבון מוסא והארון.
 49. ואמר (פרעה), התאמינו לו לפני שהרשיתי לכם? אכן, כנראה שהוא
 הגדול שבכם שלמד אתכם את הכשוף! סופכם לדעת כי אקטע את
 ידיכם ורגליכם חליפות, ואחר כך אצלב אתכם יחדו,⁵
 50. אמרו, אין רע. אכן אנחנו חוזרים אל רבוננו,⁶
 51. ואנחנו מקוים שבהיותנו מראשוני המאמינים (מבני עמד) יסלח לנו
 רבוננו על חטאינו (אשר עשינו לפני שהאמנו).⁷

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 111 - 112.

2. ר' סורת טא. הא 20: 59.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 113 - 114.

4. ר' סורת טא. הא 20: 118.

5. חליפות, יד ימין ורגל שמאל, ויד שמאל ורגל ימין. ר' סורת אל-אעראף 7: 124.

6. ר' סורת אל-אעראף 7: 125.

7. ר' סורת טא. הא 20: 73.

קטע 4

52. אחר כִּךְ הִשְׁרִינוּ לְמוֹסָא, צָא עִם עֶבְדִּי בְּלִילָה, כִּי רוֹדְפִים אֲחֲרֵיכֶם.
53. וְשָׁלַח פְּרָעָה בְּעָרִים מְאֻסָּפִים (לְאַסֹּף חִילִים).
54. (וְאָמַר פְּרָעָה), אֵלֶּה הֵם יַעֲדָה קִטְנָה,
55. אֲשֶׁר הִרְגִּיזוּ אוֹתָנוּ.
56. וְאַנְחָנוּ כָּלֵנוּ מוֹכְנִים וְעוֹמְדִים עַל הַמִּשְׁמֶר.
57. וְנוֹצִיא אוֹתָם (פְּרָעָה וְאַנְשֵׁיו) מְגִנִּים וּמַעֲיִנוֹת,
58. וּמֵאוֹצְרוֹת וּמִקּוֹם מִפְּאָר,
59. כִּךְ עָשִׂינוּ, וְהוֹרֵשְׁנוּ כָּל אֵלֶּה (הָאוֹצְרוֹת) לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל,¹
60. וְרָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם בְּבִקָּר (עִם זְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ),²
61. וְכֹאשֶׁר רָאוּ שְׁנֵי הַמִּתְנֹת זֶה אֶת זֶה, אָמְרוּ אֲנָשֵׁי מוֹסָא, הֵם עוֹמְדִים לְהַשִּׁיג אוֹתָנוּ.
62. אָמַר (מוֹסָא), לֹא וְלֹא, כִּי רְבוּנִי עִמִּי וְהוּא יִנְחָנִי מִיִּשְׁרָיִם.
63. אֲזִי הִשְׁרִינוּ לְמוֹסָא, הִכָּה בְּמִטָּף אֶת הַיָּם, וְהָיָה נִקְרַע, וְכָל חֵלֶק (מִן הַיָּם) כָּהָר עָצוֹם הִנָּשָׂא.³
64. וְנִמְשָׁף שָׁמָּה (אֶל תוֹךְ הַיָּם) אֶת הָאֲחֵרִים (פְּרָעָה וְאַנְשֵׁיו),
65. וְהִצְלָנוּ אֶת מוֹסָא וְאֶת אֲשֶׁר אִתּוֹ יַחְדּוֹ,
66. וְהִטְבַּעְנוּ אֶת הָאֲחֵרִים (פְּרָעָה וְאַנְשֵׁיו).
67. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵךְ מִרְבִּיתָם לֹא יֵאֱמִינוּ.
68. רְבוּנָךְ הוּא הַעֲזִיז וְהִרְחֹס.

קטע 5

69. וּקְרָא לְפָנֵיהֶם עַל דְּבַר אֲבָרָהִים,
70. בְּאוֹמְרוֹ אֶל אָבִיו וּבְנֵי עֲמוֹ, מַה זֶה אַתֶּם עוֹבְדִים?
71. אָמְרוּ, אָנוּ עוֹבְדִים פִּסְלִים וְנִשְׁאָר מְסוּרִים לָהֶם.⁴
72. וְאָמַר, הִישָׁמְעוּ אֶתְכֶם כֹּאשֶׁר תִּקְרָאוּ אֲלֵיהֶם לְעִזָּרָה?

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 137; סורת אל-קצצ 28: 5 - 6; וסורת אד-דוח'אן 44: 23 - 28.

2. ר' סורת טא. הא 20: 77.

3. ר' סורת טא. הא 20: 78.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 52.

73. או שָׁמָא יוֹעִילוּ לָכֶם אוּ יִזְקוּ?
 74. וְאָמְרוּ, (לֹא), כִּי מִצָּאנִי אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׁים כֵּן,¹
 75. אָמַר. רְאוּ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ,
 76. אַתֶּם וְאֲבוֹתֵיכֶם הָרָאשׁוֹנִים,
 77. הֵם (הַפְּסִילִים) אוֹיְבִים לִי, בְּלַעֲדֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,²
 78. אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתִי. הוּא יִנְחֵנִי לְמִישָׁרִים,
 79. וְהוּא אֲשֶׁר יֶאֱכִילֵנִי וַיִּשְׁקֵנִי,
 80. וּבְמַחֲלָתִי הוּא אֲשֶׁר יִרְפְּאֵנִי,
 81. וְהוּא אֲשֶׁר יְמִיתֵנִי, אַחֵר יַחֲיֵנִי,
 82. וְהוּא אֲשֶׁר אֶקְוֶה כִּי יִסְלַח לִי חַטָּאתִי בְּיוֹם הַדִּין.
 83. רַבּוֹנִי! תֵּן לִי חֶקְמָה וְצָרְכִנִּי אֶל הַצְּדִיקִים,
 84. וְתֵן לִי שֵׁם טוֹב לְדוֹרוֹת הַבָּאִים,³
 85. וּקְבַע אוֹתִי בֵּין אֵלֶּה שְׁיִירְשׁוּ גִּנַּת הַנֶּעֱם,
 86. וְסִלַּח לְאָבִי, כִּי הָיָה מִן הַתּוֹעִים,⁴
 87. וְאַל תִּבְיָשְׁנִי בְּיוֹם תַּחֲנִית הַמָּתִים,
 88. בְּיוֹם שֶׁלֹּא יוֹעִילוּ נְכָסִים וּבָנִים,
 89. אֶלָּא מִי שֶׁבָּא אֶל אֱלֹהָ בְּלֵב שָׁלֵם.
 90. וַיִּקְרַב גּוֹן יַעֲדוֹן לִירָאִים,
 91. וַנִּגְלַתָּה גִּיהֶנָּם לְשׁוֹגִים,
 92. וְנֶאֱמַר אֲלֵיהֶם, אֵיפָּה הֵם (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הֵייתֶם עוֹבְדִים,
 93. מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהִים? הַיּוֹכְלוּ לְהִגּוֹן עֲלֵיכֶם, אוּ לְהִגּוֹן עַל עֲצָמָם?
 94. וְהוֹטְלוּ אֶל תּוֹכָהּ (גִּיהֶנָּם) הֵם וְהַתּוֹעִים,
 95. וּגְדוּדֵי אֲבָלִים (הַשָּׁטָן) גַּם יַחַד.
 96. וְאָמְרוּ, וְהֵם רַבִּים בִּיגִיָּהֶם בְּתוֹכָהּ,

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 53.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 81 ; סורת יונוס 10 : 71 ; סורת הוד 11 : 54 - 56 ; סורת אז-זוח'רוף 43 : 26 - 28 ; סורת אל-מומתחנה 60 : 4.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 122 ; סורת אל-ענכבות 29 : 27 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 108 - 110.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 41 ; סורת את-תובה 9 : 114 ; וסורת אל-מומתחנה 60 : 4.

97. חי אֱלֹהִים! כִּי הָיִינוּ בְּתַעֲזִיבָה בְּרוּרָה,
98. בְּהַשְׁוִיתָנוּ אֶתְכֶם אֶל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
99. הַפּוֹשְׁעִים, הֵם אֲשֶׁר הִתְעוּ אוֹתָנוּ,
100. אֵין לָנוּ עֲתָה מְלִיצִים,
101. וְלֹא יָדִיד חֵם,
102. לוֹ רַק נִתֵּן לָנוּ לָשׁוּב (לְעוֹלָם), הָיִינוּ מִן הַמַּאֲמִינִים.
103. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵד מִרְבִּיתְךָ לֹא נֶאֱמִינוּ,
104. וְרַבּוֹנְךָ הוּא הָעֶזְרִי וְהַרְחוּם.

קִטְעַן 6

105. וּבָגִי עִם נוֹחַ גַּם הֵם הִתְפַּכְּשׁוּ לְשָׁלִיחִים,
106. בְּאֶמּוֹר לָהֶם אַחִיהֶם נוֹחַ, הֲאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהִים?
107. שְׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם,
108. יִרְאוּ אִפּוֹא אֶת אֱלֹהִים וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
109. וְלֹא אֶשְׁאַל מִכֶּם כָּל שְׂכָר עַל הַדָּבָר הַזֶּה, כִּי כָּל שְׂכָרִי עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
110. יִרְאוּ אִפּוֹא אֶת אֱלֹהִים וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי .
111. אֶמְרוּ, כִּי־צַד נֶאֱמָן לָךְ, וְרַק הַבְּזוּיִים הִלְכוּ אַחֲרֶיךָ?
112. אֶמַר (נוֹחַ), לֹא מִשְׁנָה בְּשִׁבְלִי מִהֶם עוֹשִׂים.
113. כִּי הֵם אַחֲרָאִים בְּפָנַי רַבּוֹנִי בְּלִבְדָּה, לוֹ תַחֲוִשׁוּ,
114. וְלֹא אֶגְרֹשׁ מֵעַל פָּנַי אֶת הַמַּאֲמִינִים,
115. אֵין אֲנִי אֶלָּא מְזַהֵר גְּלוּי.
116. אֶמְרוּ, נוֹחַ! אִם לֹא תִפְסִיק אֶת זֶה, תִּהְיֶה בֵּין הַנֶּרְנָמִים.
117. אֶמַר, רַבּוֹנִי! בָּנִי עָמִי מִכְחִישִׁים לִי,
118. שֹׁפֵט אֶתְּהָ בֵּינִי לְבֵינֶם, וְהִצַּל אוֹתִי וְאֶת הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר אֵתִי.
119. וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֲשֶׁר אֵתוֹ בְּתִבְהָ הָעֲמוּסָה,
120. וְהִטְבַּעְנוּ אַחֲרָי כֹּן אֶת הַנִּשְׁאָרִים (הַכּוֹפְרִים),
121. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵד מִרְבִּיתְךָ לֹא נֶאֱמִינוּ,
122. וְרַבּוֹנְךָ הוּא הָעֶזְרִי וְהַרְחוּם.

קטע 7

123. גַם אַנְשֵׁי עַד הִתְכַּחְשׁוּ לְשָׁלִיחִים (וּבְמִיָּחַד לְשָׁלִיחִים הַיּוֹד),
 124. בְּאִמּוֹר לָהֶם אַחִיהֶם הַיּוֹד, הֲלֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהֵי!
 125. שְׁלִיחַ נִאָּמַר אֲנִי לָכֶם,
 126. יִרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 127. וְלֹא אֲשָׁאֵל מִכֶּם כָּל שְׂכָר עַל הַדָּבָר הַזֶּה, כִּי כָּל שְׂכָרִי מִרְבוֹן הָעוֹלָמִים,
 128. הִתְבַּנּוּ לָכֶם עַל כָּל מְקוֹם גְּבוּהָ בְּנִינִים מִפְּאָרִים לְשַׁעֲשׁוּעִים?
 129. וְתִקְיֵמוּ מִבְּצָרִים, כְּאֵלֹו תַּחֲיוּ לְנֶצַח?
 130. וּבְתִקְפְּכֶם (אֲנָשִׁים) תִּתְקַפּוּ (אוֹתָם) כְּעָרִיצִים.
 131. יִרְאוּ אִפּוֹא אֱלֹהֵי וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 132. וְיִרְאוּ אֶת זֶה אֲשֶׁר הֵעֲנִיק לָכֶם אֶת אֲשֶׁר תִּדְּעוּ,
 133. הֵעֲנִיק לָכֶם מִקְנֶה, וּבָנִים,
 134. וְגִנּוֹת, וּמַעֲיָנוֹת.
 135. אַכּוֹ מִפֶּחַד אֲנִי פֶן יָבוֹא עֲלֵיכֶם עֲנֹשׁ יוֹם עֲצוֹם.
 136. אֲמַרְוּ, אַחַת הִיא לָנוּ אִם תִּזְהִיר אוֹ לֹא תִזְהִיר אוֹתָנוּ,¹
 137. אֵין זֶה (מִה שֶׁאֲנַחְנוּ עוֹשִׂים) אֵלָּא מִנְּהַג הָרָאשׁוֹנִים,
 138. וְאֲנַחְנוּ אֵינָנו נִעֲנָשִׁים.
 139. הֵם הִתְכַּחְשׁוּ לוֹ, וְאֲנַחְנוּ הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם. אַכּוֹ בְּזֶה אוֹת, אֲדָּ מִרְבִּיתָם לֹא
 יִאֲמִינוּ,²
 140. רְבוּנָדָּ הוּא הָעֲזִיז וְהָרַחוּם.

קטע 8

141. בְּנֵי תִ' מוֹד הַכְּחִישׁוּ לְשָׁלִיחִים,
 142. בְּאִמּוֹר אַחִיהֶם צֹאֲלָח, הֲאִם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהֵי?
 143. אֲנִי שְׁלִיחַ נִאָּמַר לָכֶם,
 144. יִרְאוּ אִפּוֹא אֶת אֱלֹהֵי וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 145. אֵין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שְׂכָר, כִּי שְׂכָרִי עַל רְבוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 6; סורת ינוס 10: 96 - 97; וסורת הוד 11: 53.
 2. ר' סורת פוצלת 41: 15; סורת אל-אחקאף 46: 25; סורת אנ-נעים 53: 50; סורת אל-חאקה 60: 7;
 וסורת אל-פג'ר 89: 6 - 7.

146. החושבים אתם כי תשארו כאן בטוחים,
 147. בגנות ומענות,
 148. וישדות תבואה ועצי תמרים בשלים,
 149. ותחצבו בתיים בהרים בכשרון,
 150. וראו אפוא את אלה ושמעו בקולי,
 151. ואל תציתו לדברי המשחיתים,
 152. אשר ישחיתו על הארץ ולא יעשו הישר.
 153. הם אמרו, אכן, אתה מן המכשפים,
 154. אין אתה בלתי אם אדם כמונו, הבא אפוא אות אם אתה צודק.
 155. אמר, הנה נאקה (גמלה), לה משקה ולכם משקה יום קבוע,
 156. ולא תגעו בה לרעה, פן יאחז בכם ענש יום עצום,
 157. ואולם הם הרגו אותה, אך למחרת התחרטו,¹
 158. משום שבא עליהם הענש. אכן בזה אות, אך מרביתם לא יאמינו.
 159. רבונד הוא העוזז והרחום.

קטע 9

160. גם בני עם לוי התכחשו לשליחים,
 161. אמר להם אחיהם לוי, הלא תיראו את אלה?
 162. אכן אני שליח נאמן לכם,
 163. וראו אפוא אלה ושמעו בקולי,
 164. אין אני דורש מכם שחר, כי שכרי על רבון העולמים.
 165. התבואו אל הזכרים בתאווה מבני אדם,
 166. ומזניחים את נשותיכם שפרא אלה עבורכם? אכן, אנשים עוברים חק
 אתם.
 167. אמרו, לוי! אם לא תפסיק, תהיה מן המוצאים (מן העיר שלנו).²
 168. אמר, אני שונא מה שאתם עושים,
 169. רבונני! הצל אותי עם בני ביתי מאשר יעשו.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 77 ; וסורת הוד 11 : 65.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 82.

170. וְאִמְנַם הַצִּלְנוּ אוֹתוֹ יַחַד עִם בְּנֵי בֵּיתוֹ,
171. חוּץ מֵאִשָּׁה זִקְנָה שֶׁהִתְעַכְּבָה.¹
172. אַחֵר הָרְסָנוּ אֶת הָאֲחֵרִים,
173. וְהִמָּטְרָנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר (שֶׁל אֲבָנִים). וְמָה רַע וְנוֹרָא הַמָּטָר שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.
174. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אַךְ מִרְבִּיתֶם לֹא יֵאֱמִינוּ.
175. רְבוּנָד הוּא הָעִזּוֹז וְהָרְחוּם.
- קטע 10**
176. אֲנִשִּׁי אֶל-אִיכָה (הִיעַר שֶׁל מִדִּין)² הִתְכַּחֲשׁוּ לְשִׁלְיָחִים.
177. אֲמַר לָהֶם שׁוּעִיב, הֲלֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהִי?
178. אֲכֹן שְׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם,
179. יִרְאוּ אִפּוּא אֱלֹהִי וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
180. אִין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שָׁכָר, כִּי שָׁכָרִי עַל רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
181. תִּנּוּ אֶת הַמִּדָּה שְׁלֵמָה, וְאַל תַּחֲיוּ מִן הַמַּחֲסִירִים,
182. וְשִׁקְלוּ בְּמִשְׁקַל צֶדֶק,
183. וְלֹא תַחֲסִירוּ מֵאוּמָה מִמָּה שֶׁמִּגִּיעַ לָאֲנָשִׁים, וְאַל תִּרְבּוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ,³
184. וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהִי אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים.
185. אֲמַרְוּ, הִנֵּה מִן הַמְכַשְׁפִּים אֲתָה,
186. וְאִינָד אֵלֶּא אָדָם כְּמוֹנוֹ, וְאַנְחֵנוּ חוֹשְׁבִים כִּי אֲתָה אִישׁ שִׁקְרוֹ,
187. הִפֵּל עָלֵינוּ פְּסוֹת רָקִיעַ אִם אֲתָה צוֹדֵק.⁴
188. אֲמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
189. הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לוֹ, וְיֹאחֲזִים עֲנֵשׁ יוֹם הַצֵּל (הָעֲנָנִים הַשְּׁחֹרִים).⁵ אֲכֹן הוּא הָיָה עֲנֵשׁ יוֹם עֲצוֹם.
190. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אַךְ מִרְבִּיתֶם לֹא יֵאֱמִינוּ.
191. רְבוּנָד הוּא הָעִזּוֹז וְהָרְחוּם.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 75.

2. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 78.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 86. האשה הזו היתה אשתו של לוט.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 92.

5. יום הצל : באותו יום בא ענן עבה שנפרש עליהם כצל והמטיר אותם מטר של אש ששרפה אותם כליל.

קטע 11

192. וְאָכַן הוּא (הַקּוֹרְאָן) הוֹרֵד מֵאֵת רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
 193. יֵרֵד בּוֹ (מִן הַשָּׁמַיִם) הָרוּחַ הַנֶּאֱמָן (ג' בְּרִיל),
 194. עַל לִבָּד לְמַעַן תִּהְיֶה מִן הַמְזִהִירִים,¹
 195. בְּלִשׁוֹן עֲרַבִית בְּרוּרָה,
 196. וְהוּא מְזַכֵּר בְּכַתּוּבִים שְׂקֻדָּמוֹ.²
 197. הָאֵם אֵין בָּזָה אוֹת בְּשִׁבְלֵם (אֲנֹשִׁי מִכָּה) כִּי יִדְעוּהוּ חֲכָמִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
 198. לוֹ הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ לָזֶר, לֹא עֲרַבִי,
 199. וְהִיא קוֹרָא אוֹתוֹ לָהֶם, לֹא הָיוּ מֵאֲמִינִים בּוֹ,³
 200. וְכֵן אֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים אוֹתָהּ (הַכְפִּירָה בְּאֵלֶּהָ) אֶל יָב הַכּוֹפְרִים,⁴
 201. לֹא יֵאֱמִינוּ בּוֹ עַד אֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת הָעֲנֵשׁ הַמְכָאִיב,
 202. אֲשֶׁר יָבוֹא עֲלֵיהֶם פְּתָאוֹם וְהֵם לֹא יַחוּשׁוּ,
 203. וַיֹּאמְרוּ, אֲפֹשֶׁר לָתֵת לָנוּ אֲרֻכָּה?⁵
 204. הָרוֹצִים הֵם לְהַחִישׁ אֶת עֲנִשְׁנוֹ?⁶
 205. הֲרָאִיתִי! אִם נֶאֱרִידִי יִמִּיהֶם בְּנִעִימוֹת לְמִשְׁךְ שָׁנִים,
 206. וְאַחַר כֵּן בָּא עֲלֵיהֶם מַה שֶּׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ,
 207. לֹא יוֹעִיל לָהֶם הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם.⁷
 208. וְלֹא הִשְׁמַדְנוּ כָּל עִיר מִבְּלִי (שֶׁשְׁלַחְנוּ) לָהּ מְזִהִירִים,⁸
 209. לְהִזְהִיר, וְלֹא עָשִׂקְנוּ אוֹתָם.
 210. וְלֹא הוֹרִידוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם הַשְּׁטָנִים,
 211. מִשּׁוֹם שֶׁזָּה אֵינוֹ מִתֵּר לָהֶם, וְלֹא יוֹכְלוּ,⁹
 212. כִּי הֵם מִרְחָקִים מִלְּהֻאֲזִין.¹⁰

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 97.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 157 ; וסורת אצ-צף 61 : 6.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 111 ; סורת יונוס 10 : 96 - 97 ; וסורת אל-חגיר 15 : 14 - 15.

4. ר' סורת אל-חגיר 15 : 12.

5. ר' סורת יונוס 10 : 88 - 90, ופי' 90 - 91 ; סורת אבראהים 14 : 44 ; וסורת עי'אפר 40 : 84 - 85.

6. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 29, ופי' 53.

7. ר' סורת אל-בקרה 2 : 96 ; סורת אנ-נאזעאת 79 : 46 ; וסורת אל-ליל 92 : 11.

8. ר' סורת אל-אסראי' 17 : 15 ; וסורת אל-קצצ 28 : 59.

9. ר' סורת אל-חשר 59 : 21.

10. ר' סורת אל-גין 72 : 8 - 10.

213. אל תעבד אפוא עם אלה אלה אחר, פן תהיה מן הנענשים,
214. והזהר את בני משפחתך הקרובים אליך,
215. והטה כנףך לאשר הלכו אחריך מן המאמינים.¹
216. ואולם אם לא ישמעו לך, אמר, איני אחראי למעשיכם,
217. וסמך על העויו והרחום,
218. הרואה אותך בקומך לתפלה,²
219. והתנועות שלך (עומד וכורע וסוגד) עם המתפללים לאלה,
220. כי הוא השומע והיודע.³
221. האגיד לכם למי משרים השטנים?
222. הם משרים לכל דובר שקרים פושע,
223. ומוסרים הדברים אשר שמעו, ואולם מרביתם מכזבים.
224. והמשוררים, ילכו אחריהם היתועים (השוגים),
225. האם לא תראה, כי הם בכל אפניות השירה ישוטטו (לפעמים משבחים ולפעמים מגנים),
226. וכי יאמרו את אשר לא יעשו,
227. לא כן אלה אשר האמינו ועשו את הטוב והרבו להזכיר את אלה, כי הם ינצחו את עושיהם שירגישו במהרה את תהפוכות גורלם.

1. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 88.

2. ר' סורת אט-טור 52 : 48.

3. ר' סורת יונס 10 : 61.

27

סִוֵּרַת אֶן-נֶמֶל הַנְּמָלִים

סורה זו נקראת «אֶן-נֶמֶל, הַנְּמָלִים» משום שהספור של הנמלים ופגישתם עם סולימאן (שלומה) וגדודיו, ונמלה אחת הזהירה שאר הנמלים להכנס לביתהן לפני שהחיילים של סולימאן ירסקו אותן. ר' פ' 18 - 19. השם «אֶן-נֶמֶל» אינו נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אש-שוערא' 26, ופסוקיה תשעים ושלושה. קיבלה את שמה «הַנְּמָלִים» מפסוק שמונה-עשר.

סורת אנ-נמל 27

בִּשְׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. ט. ס.¹
אֵלֶּה אוֹתוֹת הַקּוֹרְאָן, הַסֵּפֶר הַגָּלוּי.²
2. הַמְדַּרִּיךְ וּמִבְשָׁר טוֹבוֹת לְמַאֲמִינִים,
3. הַמְקִימִים אֶת הַתִּפְלָה וְהַנוֹתְנִים זָכָאת (צִדְקָה), וְהֵם בְּטוֹחִים בְּאַחֲרִית.³
4. אוֹלֵם אֵלֶּה שְׁאֵינֶם מַאֲמִינִים בְּעוֹלָם הַבָּא, קִשְׁטָנוּ בְּעִינֵיהֶם מַעֲשֵׂיהֶם,
וְאֵינֶם יוֹדְעִים אֶת דֶּרֶכָם,⁴
5. לָהֶם נוֹעַד הָעֶנֶשׁ הַכִּי רַע, וּבְעוֹלָם הַבָּא הֵם הַאוֹבְדִים.
6. וְאָכֹן אַתָּה מְקַבֵּל אֶת הַקּוֹרְאָן מֵעַם (אֱלֹהֵה) הַחֲכָם וְהַיּוֹדֵעַ.⁵
7. וְכַאֲשֶׁר מוֹסֵא אָמַר לְבָנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ, רְאִיתִי אֵשׁ אֲשֶׁר עַל פִּיהָ אָבִיא לָכֶם
הַיּוֹדְעָה, אוֹ אָבִיא לָכֶם אוֹד בּוֹעֵר, לְמַעַן תִּתַּחֲמָמוּ,
8. כַּאֲשֶׁר בָּא אֵלֵיהֶם,⁶ וַיִּקְרָא אֵלָיו, יִבְרַךְ זֶה אֲשֶׁר בָּאֵשׁ וְזֶה אֲשֶׁר סָבִיב לָהּ,
וַיִּשְׁתַּבַּח אֱלֹהֵה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
9. הוּא מוֹסֵא! אֲנִי אֱלֹהֵה הָעִזּוֹז וְהַחֲכָם.
10. הִשְׁלַךְ אֶת מִטָּה! כַּאֲשֶׁר רָאָהוּ כְּמוֹ נַחֵשׁ נוֹדֵד, בָּרַח מִן הַמָּקוֹם, וְלֹא שָׁב
אֵלָיו. (קָרָא לוֹ אֱלֹהֵה לְהַרְגִיעַ אוֹתוֹ), הוּא מוֹסֵא! אַל תִּפְחַד, כִּי לֹא יִפְחַדוּ
אֶתִּי הַשְּׁלִיחִים.
11. (הַפְּחַד הוּא רַק עַל) אֵלֶּה אֲשֶׁר גָּרְמוּ עוֹל, אֵד אִם יַחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה וַיַּעֲשׂוּ
הַטּוֹב בְּמָקוֹם הָרַע, הִנֵּה אֲנִי סוֹלֵחַ וְרַחוּם.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין.

2. ר' סורת אל-חג'ר 15: 1; ושם כתוב: «אלה אותות הספר וקוראן גלוי».

3. ר' סורת מרים 19: 97; וסורת פוצלת 41: 44.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 110.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 114; וסורת הוד 11: 1.

6. ר' סורת טא. הא 20: 11 וכו'.

7. ר' סורת אנ-נסא' 4: 110; וסורת טא. הא 20: 102.

12. וְהִכְנִס אֶת יָדָךְ אֶל חִיקְךָ, וְהָיָא תִצָּא לִבְנָה מִבְּלִי צָרַעַת.¹ זֶה אֶחָד מִתְשַׁעֲהָ אוֹתוֹת אֲשֶׁר תִּבְיֵאם אֶל פְּרָעָה וּבְנֵי עַמּוֹ, כִּי מִשְׁחָתִים הֵם.²
13. וַיְהִי בְּבוֹא אֱלֵיהֶם (אֶל פְּרָעָה וְאֶנְשָׁיו) אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, אָמְרוּ, זֶהוּ כְשׁוּף גָּלוּי,
14. וַיִּכְחָשׁוּ בָהֶם, וְאוּלָם בָּלָבָם יָדְעוּ כִּי אָמַת הֵם, כִּי הֵיוּ חוֹטְאִים וַיְהִירִים. וַיֵּרָאָה מָה הָיָה סוֹף הַמִּשְׁחִיתִים הָאֵלֶּה.

קטע 2

15. וּלְדַאוּד וּלְסוּלִימָאן (שְׁלֹמֹה) הָעֲנִקְנוּ דָּעַת, וְהֵם אָמְרוּ, הִשְׁבַּח לְאֵלֶּלֶה אֲשֶׁר הָעֲדִיף אוֹתָנוּ בְּהִעֲנֻקַת הַיָּדַע לָנוּ עַל רַבִּים מַעֲוִבָדִיו הַמֵּאֲמִינִים.
16. וַיֵּרֶשׁ סוּלִימָאן אֶת דַּאוּד, וְאָמַר, הוּא בְּנֵי הָאָדָם! (אֵלֶּלֶה) לִמַּד אוֹתָנוּ שִׁיחַת הָעוֹפּוֹת, וְנִתֵּן לָנוּ מִכָּל דָּבָר, אַכּוֹן זֶהוּ הַחֹסֵד הַגָּלוּי.
17. וְנֶאֱסַפּוּ לְסוּלִימָאן כָּל גְּדוּדָיו, מִן הַשָּׂדִים וּבְנֵי הָאָדָם וְהָעוֹף, וְהֵם מְצִיִּתִים לְפָקְדוֹת מִפְּקֻדֵיהֶם.
18. בְּהִגִּיעַם לְאֹדֵי הַנְּמָלִים, אָמְרָה נְמָלָה, הוּא הַנְּמָלִים! הַכְּנִסוּ אֶל בְּתִיכֹן³ לְבַל יִרְסְקוּ אֶתְכֹן סוּלִימָאן וּגְדוּדָיו בְּלִי שְׂיַחוּשׁוֹ.
19. וַיַּחֲק סוּלִימָאן לְשִׁמְעַת דְּבָרֶיהָ, וְאָמַר, רְבוּנִי! לִמַּד אוֹתִי מְלוֹת תּוֹדָה עַל הַחֹסֵד שֶׁהִעֲנִיקָתָ לִי וְלַחֹרִי, וְלַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר שֶׁתִּרְצָנִי, וְהַבִּיאֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ בְּתוֹךְ עוֹבְדֶיךָ הַיָּשָׁרִים.
20. אַחֵר כִּךְ הוּא עָרַךְ מִפְּקֵד לְגִדּוּד הָעוֹפּוֹת וְאָמַר, לָמָּה אֵינִי רוֹאֶה אֶת הַדּוֹכִיפַת? אוֹ הִיא מִן הַנְּעֻדָּרִים?
21. אַעֲנִישָׁה קֹשָׁה אוֹ אֶזְבְּחָנָה אִם לֹא תִבִּיא לִי הַצִּטְדָּקוֹת בְּרוּרָה,
22. לֹא עֶבֶר זְמַן רַב עַד שֶׁהוֹפִיעָה הַדּוֹכִיפַת וְאָמְרָה (לְסוּלִימָאן), לְמַדְתִּי לְדַעַת דְּבָר שְׂאֵתָה לֹא יָדַעְתָּ, וְהַבֵּאתִי לָךְ יָדִיעָה מִהִימָנָה מֵאַרְצָךְ שָׂבָא.
23. מִצֵּאתִי אִשָּׁה מוֹלֶכֶת עֲלֵיהֶם, שֶׁהִעֲנִיקָ לָהּ מִכָּל דְּבָר וְלָהּ כֶּסֶם מְלָכוֹת מִפָּאָר.
24. מִצֵּאתִי אוֹתָהּ וְאֵת בְּנֵי עַמָּהּ סוֹגְדִים לְשִׁמְשׁ וְלֹא לְאֵלֶּלֶה, וְהִשְׁטָן הָרָאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם כְּנִפִּים בְּעֵינֵיהֶם, וַיִּסְיֶרֶם מִן הַדָּרָךְ הַיָּשָׁרָה, אֵין הֵם מִדְּרָכִים,⁴

1. ר' סורת טא. הא 20 : 22.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 101.

3. בתיחן, החורים שלהן בתוך האדמה.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 37.

25. ולא יסגדו לאללה המוציא את החבוי בפשמים ובאָרץ, ויודע מה שמסתירים ומה שמגלים,¹
26. אלקה, אין אלה זולתו, רבון כס המלכות המפאָר.
27. ואמר סולימאן, עוד נראה, אם אמת או שקר דברת.
28. הולכי מכתבי זה והטילי אותו אליהם, ואחר רחקי מהם וראי מה יעשו.
29. (המלכה) אמרה, הוי הנכבדים! הגיע אלי מכתב נכבד.
30. מסולימאן הוא. והוא, בשם אלקה הרחמן והרחום,
31. אל תתנשאו עלי, ובואו אלי מתמסרים לאללה.

קטע 3

32. (המלכה) אמרה, הוי נכבדים! אבקש את עצתכם בעניני זה, איני מחליטה בלי שאתייעץ עמכם ותהיו עדים להחלטתי.
33. אמרו, אנחנו אנשי כוח ואנשי חיל רב, אך בידך ההחלטה וראי מה תצוי לנו.
34. אמרה, הנה המלכים בבואם אל עיר יחריבו אותה וישפילו את נכבדיה, כי כך מנהגם,
35. והנה אני שולחת להם מתנה, ואחכה לאשר יחזרו השליחים.
36. כאשר בא (שליח המלכה) אל סולימאן, ואמר (סולימאן), הברצונכם להוסיף לי הון? אשר נתן לי אלקה טוב מאשר נתן לכם, לא כי אתם תשמחו במתנה אשר תקבלו ממני שהוא.
37. חזר אליהם (שולחיה), ואנחנו נתקף אותם בצבאות אשר לא יוכלו לעמד בפניהם ונגרשם מארצם נכנעים ומשפלים.
38. אחר כך פנה סולימאן אל שריו ואמר, מי מכם יביא אלי את כס מלכותה לפני שובאו אלי מתמסרים?
39. ואמר שד² מהג'ו, אני אביא אותו אליך עוד לפני שתקום ממקומך. יש בכוחי להביאו, ונאמן אני לעשותו.

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 10.

2. בערבית, עפרית.

40. אִזְ אָמַר הָאִישׁ אֲשֶׁר אָתּוּ דַּעַת מִן הַסֵּפֶר, אֲנִי אָבִיאֲנִי אֵלַיִךְ בְּהֶרֶף עֵין. וְכֹאֲשֶׁר רָאָה אוֹתוֹ (סוֹלִימָאן) עוֹמֵד אֶצְלוֹ, אָמַר, זֶה מִחֲסָדִי שֶׁל רְבוּנִי, לְנִסּוֹתַי, הַאוֹדָה חֲסָדִי אוֹ אֲכַחֵשׁ, וּמִי יוֹדֶה, רַק לְנַפְשׁוֹ יוֹדֶה, וּמִי יִכַּחֵשׁ, הִנֵּה רְבוּנִי עָשִׂיר וְנָדִיב.¹
41. וְאָמַר, נִכְרוּ לְעֵינֶיךָ אֶת כֶּסֶם מַלְכוּתֶךָ, וְנִרְאָה אִם הִיא יִכּוֹלָה לְזַהוֹתוֹ אוֹ שְׂאֵינָה יִכּוֹלָה.
42. וְכֹאֲשֶׁר בָּאָה אָמְרוּ לָהּ, הֲכֵזָה הוּא כֶּסֶם מַלְכוּתֶךָ? אָמְרָה, דּוֹמָה לוֹ. (אֶז אָמַר סוֹלִימָאן), לָנוּ נִתְּנָה הַדַּעַת לְפָנֶיךָ כִּי הֵינּוּ מִסּוּרִים לְאֵלֶּךָ.
43. וְאוֹלָם מַה שְׁעֵבְדָה מְבַלְעָדִי אֵלֶּכָּה מְנַע מִמֶּנָּה (מַלְעֵבֵד אֶת אֵלֶּכָּה) הִיִּיתָה מַעַם כּוֹפְרִים.
44. אָמְרוּ לָהּ, הַכְּנִסִּי אֶל הָאֲרָמוֹן, וְכֹאֲשֶׁר רָאִתָּה אֶת (הַחֲצֵר הַפְּנִימִית שֶׁל) הָאֲרָמוֹן חֲשֵׁבָה אוֹתָהּ לְמִצּוֹלוֹת יָם, עַל כֵּן חֲשָׁפָה אֶת שׁוֹקֶיהָ. אָמַר (סוֹלִימָאן), זֶה חֲצֵר רְצוּפָה מִזְכּוּכִית מְלֻטָּשֶׁת. אָמְרָה, רְבוּנִי! נִרְמַתִּי עוֹל לַעֲצָמִי (בְּהִיּוֹתִי כּוֹפֶרֶת), וְעַתָּה הִשְׁלַמְתִּי עִם סוֹלִימָאן לְאֵלֶּכָּה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.

קטע 4

45. וְשַׁלַּחְנוּ אֶל בְּנֵי עַם תְּמוֹד אֶת אַחֵיהֶם צֹאֲלָה, לֵאמֹר, עֲבֹדוּ אֶת אֵלֶּכָּה, וְהִנֵּה הֵם נִחְלָקוּ לְשֵׁתֵי קְבוּצוֹת רְבוֹת בִּינְיָהוּ.²
46. וְאָמַר, הוּא עִמִּי! לָמָּה זֶה תִּבְקָשׁוּ לְהַחִישׁ בּוֹא הָרָעָה לְפָנֵי הַטּוֹבָה? וְלָמָּה לֹא תִבְקָשׁוּ אֶת סְלִיחַת אֵלֶּכָּה לְמַעַן תִּרְחֲמוּ?
47. אָמְרוּ, אֲנַחְנוּ רוֹאִים שְׂבָאָה עָלֵינוּ הָרָעָה בְּגִלְגָּל וּבְגִלְגָּל אֵלֶּכָּה אֲשֶׁר אֵתָּךְ.³ וְהוּא אָמַר, גּוֹרְלָכֶם אִם רַע אוֹ טוֹב עִם אֵלֶּכָּה. כִּי נִתּוּנִים אַתֶּם בְּמִבְחָן.
48. וְהָיוּ בְּעִיר⁴ חִבּוּרָה מִתְשַׁעָּה אֲנָשִׁים יִשְׁחִיתוּ בְּאֶרֶץ וְלֹא יַעֲשׂוּ הִיָּשֵׁר.⁵
49. (וְהִתְשַׁעָּה) אָמְרוּ, הִשְׁבָּעוּ אִישׁ לְאָחִיו בְּאֵלֶּכָּה, כִּי נְבוֹא בְּאִישׁוֹן לִילָה וְנִהְרַג אוֹתוֹ וְנִבְנִי בֵּיתוֹ, אַחֲרֵי כֵן נִגִּיד לְגוֹאֵל דָּמוֹ, לֹא הִשְׁתַּתְּפֵנוּ בְּהִרְגַת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ, וְאֲנַחְנוּ צוֹדֻקִים.

1. ר' סורת אברהם 14: 8; סורת אר-רום 30: 44; וסורת פוצלת 41: 46.

2. שתי קבוצות של מאמינים וכופרים. ר' סורת אל-אעראף 7: 75 - 76.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4: 78; סורת אל-אעראף 7: 131; וסורת יא. סין 36: 18 - 19.

4. העיר היא אל-חג'יר בצפון-מערב החג'אז בחצי האי ערב.

5. ר' סורת אל-קמר 54: 29; וסורת אש-שמס 91: 12.

50. וְזָמְמוּ מִזְמָה, וְזָמְמוּ מִזְמָה וְהֵם לֹא יָחוּשׁוּ.
51. וְרָאָה אִפּוֹא אִידָּה הִיתָה אַחֲרִית מִזְמָתָם. הִנֵּה אֲנַחְנוּ הִרְסָנוּ אוֹתָם וְאֵת בְּנֵי עַמָּם כָּלָם.
52. הִנֵּה אֵלֶּה בְּתִיָּהֶם שׁוֹמְמִים בְּאֶשֶׁר פָּשְׁעוּ. אָכֵן בָּזָה אוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.
53. וְהִצְלָנוּ אֶת אֶשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָהּ.
54. (וְזָכַר אֶת) לוֹט, אֶשֶׁר אָמַר אֶל בְּנֵי עֲמוֹ, הִתְעַשּׂוּ אֶת הַתּוֹעֵבָה וְאַתֶּם יוֹדְעִים כִּי תוֹעֵבָה הִיא?
55. הִתְבּוֹאוּ אֶל הַגִּבֹּרִים בְּתַאֲוָה בַּעֲזָבְכֶם הַנָּשִׁים, אָכֵן אֲנָשִׁים בּוֹרִים אֶתָּם.

חלק 20

56. וּתְשׁוּבוּת בְּנֵי עֲמוֹ הִיתָה רַק, גָּרְשׁוּ אֶת מִשְׁפַּחַת לוֹט מֵעִירְכֶם כִּי אֲנָשִׁים מִטְּהָרִים הֵם.
57. וְהִצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת מִשְׁפַּחְתּוֹ מִלְּבַד אֲשֶׁר גָּזְרְנוּ עָלֶיהָ, כִּי תִהְיֶה בֵּין הַמִּשְׁמָדִים.
58. וְהִמָּטְרְנוּ עָלֵיהֶם מָטָר אֲבָנִים,¹ וְיָמָה רַע הִיָּה הַמָּטָר אֲשֶׁר הִמָּטְרוּ הַמּוֹזְהָרִים (אֲשֶׁר פָּנוּ עֶרְף לְאִזְהָרוֹת)!

קטע 5

59. אָמַר (מוֹחַמַד), הִשָּׁבַח לְאֱלֹהָהּ, וְשָׁלוֹם מִמֶּנּוּ עַל עֲבָדָיו אֲשֶׁר בָּחַר.² הָאֵם אֱלֹהָהּ טוֹב יוֹתֵר אוֹ אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ?
60. הָאֵם לֹא הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּמֹרִיד לָכֶם מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם וְעַל יְדֵיהֶם צוּמְחִים גִּנִּים מִפְּאֲרִים עִם עֲצִים שְׂאֵתָם לְבִדְכֶם לֹא יִכְלָתֶם לְגַדֵּל?³ הִיֵּשׁ עוֹד אֵלֶּה עִם אֱלֹהָהּ?⁴ אִידָּה הֵם מַדְמִים אוֹתוֹ לְאַחֲרִים.
61. הָאֵם לֹא הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הָאָרֶץ מְקוֹם מְנוּחַ לָכֶם וְקָבַע בְּתוֹכָהּ נְהָרוֹת, וְנָתַן בָּהּ הָרִים נְטוּעִים אִיתָן,⁵ וְשֵׁם חִיץ בֵּין שְׁנֵי הַיָּמִים?⁶ וְכִי יֵשׁ אֵלֶּה מִלְּבַד אֱלֹהָהּ? וְאוּלַם מִרְבִּיתָם אֵינָם יוֹדְעִים.

1. ר' סורת הוד 11 : 82.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 180 - 182.

3. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 63 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 87.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 17.

5. ר' סורת ע'אפר 60 : 64.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 53.

62. האם לא הוא אשר יענה לאדם צועק לעזרה בקוראו אליו ויעביר את הרעה¹ ומוריש לך את הארץ?² הֲיֵשׁ עוֹד אֵלֶּה עִם אֵלֶּה? מַעַט הוּא אֲשֶׁר תִּזְכְּרוּ.
63. האם לא הוא אשר ידריך אתכם בחשכת היבשה והים, ואשר ישלח את הרוחות בשורה טובה לפני רחמיו (הגשם)? הֲיֵשׁ עוֹד אֵלֶּה עִם אֵלֶּה? יתעלה אלה על אשר ישתפו לו.
64. האם לא הוא אשר ברא את הבריאה בראשית, ואחר יברא אותה בשנית (ביום הדין)?³ ומי יתן לכם פרנסה מן השמים ומן הארץ?⁴ הֲיֵשׁ אֵלֶּה עִם אֵלֶּה? אֹמַר, הִבִּיאוּ הוֹכְחוֹתֵיכֶם אִם צוֹדִקִּים אַתֶּם.⁵
65. אֹמַר, אֵין מִי שְׂבִשְׁמִים וּבְאָרֶץ אֲשֶׁר יֵדַע אֶת הַנִּסְתֵּר, מִבְּלַעֲדֵי אֵלֶּה.⁶ וְאֵינֶם יוֹדְעִים מִתִּי יוֹקְמוּ לַתְּחִיָּה,⁷
66. דַּעֲתֶם לֹא יִכְלֶה לְהַשְׁיֵג אֶת הָאֲחֵרִית, וְגַם הֵם מְטִילִים בָּהּ סֶפֶק, יֵתֵר עַל כֵּן, הֵם לֹא יִכּוֹלִים לַחֲשֹׁב עָלֶיהָ.

קטע 6

67. וְהַכּוֹפְרִים טוֹעִנִים, הָאֵם לְאַחַר שְׁנֵהִיָּה לַעֲפֹר וְגַם אֲבוֹתֵינוּ, נוֹצֵא (חַיִּים מִקְבְּרֵינוּ)?
68. אֲכֹן כָּבֵר הִבְטַח לָנוּ וְלְאַבּוֹתֵינוּ כָּזָה לְפָנֵינוּ, אֵין זֶה אֶלָּא אַגְדוֹת הַקִּדְמוֹנִים.
69. אֹמַר, הִתְהַלְכוּ בְּאָרֶץ, וִירְאוּ אֵיךְ הָיָה סוּפָם שֶׁל הַפּוֹשְׁעִים,
70. וְלֹא תַעֲצֵב בְּגִלְלָם וְלֹא נֹצַר לָךְ עַל הַדְּבָר אֲשֶׁר זָמְמוּ.
71. הֵם אוֹמְרִים, מִתִּי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוֹם הַזֶּה, אִם בְּאַמַּת אַתֶּם צוֹדִקִּים?
72. אֹמַר, יִתְכּוֹן כִּי כָבֵד הִתְקַרֵּב אֵלֵיכֶם חֶלֶק מֵאֲשֶׁר בִּקְשַׁתֶּם לְהַחִישׁ.⁸
73. אֲמַנֶם, רְבוּנָךְ הוּא רֶב-חֶסֶד לְבִנֵי אָדָם, וְאוֹלָם מְרִבֵּיתָם לֹא יוֹדוּ לוֹ.

1. ר' סורת אנ-נחל 16 : 53 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 67.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 30 ; וסורת אל-אנעאם 6 : 165.

3. ר' סורת אר-רום 30 : 23 ; וסורת אל-בורוג' 85 : 12 - 13.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 54 ; סורת אל-חדיד 57 : 4 ; וסורת אט-טארק 86 : 11 - 12.

5. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 117.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 59.

7. ר' סורת לוקמאן 31 : 34 ; וסורת אל-אעראף 7 : 187.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 51 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 54.

74. אֵךְ רְבוּנֶךָ יוֹדֵעַ מַה שֶׁתִּסְתִּיר לְבוֹתֵיהֶם וּמַה שֶׁיִּגְלוּ.¹
75. אֵין דָּבָר נִסְתֵּר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא נִרְשָׁם בְּפִנְקֹס רְשׁוּם גְּלוּי.²
76. הִנֵּה הַקּוֹרְאֵן הִזָּה יִסְפֹּר אֶת הָאֱמֶת לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל מַרְבִּית הַדְּבָרִים אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בָּהֶם,
77. וְאָכֵן הוּא הַדֶּרֶךְ וְרַחֲמִים לַמַּאֲמִינִים בּוֹ.
78. רְבוּנֶךָ יִשְׁפֹּט בִּיגִיָּהֶם בְּמִשְׁפָּטוֹ, וְהוּא הָעֶזְזוֹ וְהַיּוֹדֵעַ.
79. לָכֵן הַסֵּמֶךְ עַל אֱלֹהָהּ, כִּי אַתָּה עַל (דֶּרֶךְ) הָאֱמֶת הַגְּלוּיָהּ.
80. אֵין בִּיכְלָתֶךָ לַעֲשׂוֹת אֶת הַמַּעֲשִׂים לְשִׁמְעַ, וְלֹא תַעֲשֶׂה אֶת הַחֲרָשִׁים לְשִׁמְעַ אֶת הַקּוֹרְיָאָה כְּאֲשֶׁר יִבְרָחוּ וַיִּפְּנוּ לָךְ עֶרְף,
81. וְלֹא תִוָּכַל לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים מִתַּעֲיָתָם. רַק בְּאַזְנֵי הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ תִּוָּכַל לְהַשְׁמִיעַ אֶת דְּבָרֶיךָ, שֶׁהֵרִי מִסְלָמִים הֵם.
82. בְּיוֹם שֶׁיִּכְרַע דִּינָם, נֹוצִיא לָהֶם חַיָּה מִן הָאֲדָמָה, תִּדְבֹּר אֲלֵיהֶם, כִּי הָאֲנָשִׁים לֹא בְטָחוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ.

קטע 7

83. יוֹם (הַדִּין) נֶאֱסָף מִכָּל אֶמָּה חֲבוּרָה מֵאֵלָה אֲשֶׁר זָכְחוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְנַעֲרֹךְ אוֹתָם לְדִין,³
84. וְכַאֲשֶׁר יְבוֹאוּ, יֹאמַר (אֱלֹהָהּ), הִכְחִשְׁתֶּם בְּאוֹתוֹתַי (וְאִם גַּם) לֹא הִבַּנְתֶּם אוֹתָם? אוּ מָה הַדָּבָר אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם?⁴
85. אֲזִי יוֹטֵל עֲלֵיהֶם פֶּסֶק דִּינָם אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶם, בְּאֲשֶׁר פָּשְׁעוּ, וְהֵם לֹא יִדְבְּרוּ.
86. הָאֵם לֹא יִרְאוּ, כִּי אֲנַחְנוּ עֹשִׂינוּ הַלְלִילָה לְמִנוּחָהּ בּוֹ, וְאֶת הַיּוֹם לַפֶּעֱלָה? הִנֵּה בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מַאֲמִינִים.
87. וּבְיוֹם אֲשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְחָרַד כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, בְּלֻעֲדֵי אֲשֶׁר רָצָה אֱלֹהָהּ, וְהַכָּל יְבוֹאוּ אֵלָיו נִכְנָעִים.
88. וְתִרְאֶה אֶת הַהָרִים תִּחְשָׁב כִּי קְפוּאִים הֵם עַל מְקוֹמָם, אֵךְ הֵם יִחְלְפוּ כַחֲלוֹף הָעֲנָנִים,⁵ מַעֲשֶׂה אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר תִּקַּן כָּל דָּבָר, כִּי הוּא בָקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת הוד 11: 5; סורת אר-רעד 13: 10; וסורת טא. הא 20: 7.

2. ר' סורת אל-חגי' 22: 70.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37: 22; וסורת את-תכור 81: 7.

4. ר' סורת אל-מורסלאת 77: 35 - 37.

5. ר' סורת אל-כהף 18: 47; סורת טא. הא 20: 105 - 107; וסורת אט-טור 52: 9 - 10.

89. אֲשֶׁר גִּבֵּי־אֵל מַעֲשֵׂה טוֹב, לוֹ (גִּמּוּל) טוֹב מִמֶּנּוּ (מִן הַמַּעֲשֵׂה), וַיְהִי בְטוֹחִים בְּאוֹתוֹ יוֹם מִיָּגוֹן וּפֶחַד.
90. וְאֲשֶׁר גִּבֵּי־אֵל מַעֲשֵׂה רָע, יוֹטְלוּ עַל פְּנֵיהֶם אֶל הָאֵשׁ. יִשְׁלַם לָכֶם כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
91. אַכֵּן צִוִּיתִי לַעֲבֹד רַבּוֹן הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) אֲשֶׁר אוֹתָהּ (אֱלֹהָה) קִדַּשׁ, וְלוֹ כָּל דָּבָר. וְצִוִּיתִי לַהֲיוֹת מִן הַמְּסַלְמִים,¹
92. וְלִקְרֹא אֶת הַקִּינָאן. כָּל הַמְּקַבֵּל הַדֶּרֶךְ, מִדֶּרֶךְ רַק לְטוֹבַת עַצְמוֹ, וְלִכְל הַתּוֹעָה אָמַר, אֲנִי רַק מְזַהֵר מִן הַמְּזַהֲרִים.²
93. וְאָמַר, הִשָּׁבַח לְאֱלֹהָ. הוּא יִרְאֶה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתַי, וְתִכְּרִי אוֹתָם. וְלֹא נַעֲלָמוּ מִרְבוֹנָךְ מַעֲשֵׂיכֶם.³

1. ר' סורת יונוס 10 : 104 ; וסורת קוריש 106 : 3 - 4.

2. ר' סורת הוד 11 : 12 ; וסורת אר-רעד 13 : 40.

3. ר' סורת פוצלת 41 : 53.

28

סִוֵּרַת אֶל-קַצֵּץ

הַסְּפֹר

סורה זו נקראת «אֶל-קַצֵּץ, הַסְּפֹר» משום שהמונח הזה הופיע בה. ר' פ' 25. הַסְּפֹר שהופיע בסורה הוא הַסְּפֹר שספר מוסא לאיש הצדיק במדין שנתן אחת מבנותיו לאשה למוסא אשר שרת אותו עשר שנים. אחר כך חזר למצרים להאבק בפרעה ולשחרר בני ישראל מן השעבוד במצרים.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נמל 27, ופסוקיה שמונים ושמונה. קיבלה את שמה «הַסְּפֹר» מפסוק עשרים וחמשה.

סורת אל-קצצ 28

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ט. ס. מ.¹
2. אלה הם אותות הספר הברור.²
3. אנו נספר לך מן הספור של מוסא ופרעה באמת לאנשים מאמינים (בקוראן הזה).
4. הנה פרעה התנשא בארץ ועשה את תושביה שכבות, והשפיל שכבה אחת בהם (בני ישראל), את בנייהם שחט ואת נשותיהם חיה, כי היה מן המושחיתים.
5. אך אנחנו החלטנו להטות חסד לחלשים ולעשותם למנהיגים ויורשים,
6. ולכוון אותם בארץ, ולהראות את פרעה ואת האמאן (המן) ואת גדודיהם על ידם את כל אשר חששו פן יקרה להם.
7. והשרינו אל אמו של מוסא, הניקי אותו (מוסא), אך אם את דואגת לחייו, השליכי אותו לים, ואל תפחדי ואל תצטערי. כי אנחנו נחזירנה אליך ונעשה אותו כאחד השליחים.
8. אחדים מבני משפחת פרעה משו אותו למען יהיה אויב להם ולהביא עליהם אבדון, משום שפרעה והאמאן (המן) עם צבאותיהם היו חוטאים.
9. ואמרה אשת פרעה, נחת רוח הוא לי ולך, אל תהרגוהו, ואולי יועיל לנו, או נאמצהו לבן לנו. והם לא חוששו (שסופם יהיה על ידי).
10. ולבה של אמו של מוסא נעשה חלל בקרבה,³ וכמעט שגלתה את סודו, לולא חזקנו את לבה, למען תהיה מן המאמינים.
11. אז אמרה לאחותו, לכי אחריי. ותבט בו מן הצד, והם לא חוששו.
12. ואסרנו עליו את המיניקות לפני (שהחזרנו אותו לאמו), על כן אמרה (אחות מוסא), האם אראה לך בןי בית אשר יהיו אומנים לו למענכם ויטפלו בו באהבה.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין. מים.

2. ר' סורת יוסוף 12: 1; וסורת אש-שוערא' 26: 2.

3. לבה של אמו של מוסא נהיה ריק מכל דבר רק מעניינו של מוסא.

13. כִּדְ הַחֲזַרְנוּ אוֹתוֹ אֶל אִמּוֹ, לְמַעַן תִּנּוּחַ דְּעֵתָהּ וְלֹא תַעֲצֹב, וּלְמַעַן תִּדְעַה, כִּי הַבְּטָחָתוֹ שֶׁל אֱלֹהֵי אֱמֶת הִיא. וְאוֹלָם מִבְּיַתָּם לֹא יִדְעוּ.¹

קטע 2

14. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ (מוֹסָא) לְבִגְרוּתוֹ וְהָיָה לְאִישׁ חָזָק, הִעֲנִקְנוּ לוֹ חֻכְמָה וְדַעַת, כִּדְ אֲנַחְנוּ גּוֹמְלִים לְעוֹשֵׁי הַיֶּשֶׁר.

15. וּבָא אֶל הָעִיר בְּעֵת לֹא יוֹשְׁבֶיהָ לֵב,² וּמִצָּא בָּהּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִתְּקוּטָטִים, אֶחָד מִבְּנֵי יַעֲקֹב וְהַשֵּׁנִי מִבְּנֵי הָעֵדָה הָאוֹיְבִית, וּבֶן יַעֲקֹב בִּקֵּשׁ אֶת עֲזָרָתוֹ, אִזְ הִכָּה מוֹסָא אֶת הָאִישׁ מִבְּנֵי הָעֵדָה הָאוֹיְבִית וְהָרַג אוֹתוֹ. וְאָמַר (מוֹסָא), אֲכֹן, זֶהוּ מַעֲשֵׂה הַשָּׁטָן, כִּי אוֹיֵב וּמִתְּנֶה גְלוּי הוּא.

16. וְאָמַר (עוֹד), רְבוּנִי! חֲטָאתִי לְנַפְשִׁי, סָלַח לִי אֲפּוֹא, וְהוּא סָלַח לוֹ, כִּי אֱלֹהֵי הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

17. וְאָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! בְּגִלְל הַחֲסֵד אֲשֶׁר גִּמְלַתָּ עִמִּי, כִּי לְעוֹלָם לֹא אֶעְזֹר לְפּוֹשְׁעִים.

18. אֵד (מוֹסָא) נִשְׁאָר בְּעִיר פּוֹחַד וְדוֹאֵג, וְהִנֵּה הָאִישׁ שֶׁאִמְשׁ קָרָא לְעֲזָרָה, וְשׁוּב בִּקֵּשׁ אֶת עֲזָרָתוֹ, וְאִזְ אָמַר לוֹ מוֹסָא, אֲכֹן, שׁוּנָה גְמוּר הִנֵּד,

19. וּכְאֲשֶׁר רָצָה (מוֹסָא) לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר הוּא אוֹיֵב לְשִׁנִּיהֶם, אָמַר (הָאִישׁ), הוּי מוֹסָא! הָרוּצָה אֶתָּה לְהָרַג אוֹתִי כְּאֲשֶׁר הָרַגְתָּ נֶפֶשׁ אֶתְמוּל? אִין רוּצָה אֶתָּה אֲלֹא לְהֵיּוֹת עָרִיץ בְּאַרְצְךָ, וְלֹא עוֹשֶׂה שְׁלוֹם?

20. אַחֵר בָּא אִישׁ מִקְצָה הָעִיר מִמַּהֵּר, וְאָמַר, הוּי מוֹסָא! הִנֵּה נִכְבְּדִי הָעִיר הַחֲלִיטוּ לְהוֹרִגְדָּה, צֹא אֲפּוֹא כִּי יוֹעֵץ טוֹב אֲנִי לָדָה,

21. וְנִצָּא מוֹסָא מִן הָעִיר בְּפֶתַח וְזִהִירוֹת, וְאָמַר, רְבוּנִי! הִצִּילֵנִי מִן הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים.

קטע 3

22. וּכְאֲשֶׁר פָּנָה אֶל עֶבֶר מִדְּבָר, אָמַר, אוֹלִי יִנְחֵנִי רְבוּנִי בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר.

23. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל מִי מִדְּבָר, מִצָּא שָׁם קָהָל אֲנָשִׁים מְשֻׁקִּים (אֶת עֲדְרִיהֶם) וְעַל יָדָם שְׁתֵּי נָשִׁים הָעוֹצְרוֹת בְּעַד עֲדָרָן. אָמַר, מָה אֶתְכֹן? אָמְרוּ, לֹא נִשְׁקָה עַד אִם הָרוּעִים יִגְמְרוּ לְהִשְׁקוֹת (אֶת עֲדְרִיהֶם). וְאֲבִינוּ זָקֹן מָאֵד.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 216; וסורת אנ-נסא 4: 19.

2. לא ישימו לב לנעשה ברחובות, והוא באמצע היום בשעת הצהרים והאנשים נחים בבתיהם מן החום.

24. וְהִשְׁקָה לָהֶן (אֶת עֶדְרֹן), אַחֵר כִּד פָּנָה לָנוּחַ בַּצֵּל, וְאָמַר, רְבוּנִי! זָקוּק אֲנִי כָּעֵת לְחִסְדָּךְ,

25. אִזּוּ בָּאָה אֵלָיו אַחַת מֵהַשְּׁתִּימִים נְבוּכָה וְהוֹלָכֶת בְּבִישָׁנוֹת, וְאָמְרָה, אָבִי מִזְמִין אוֹתָךְ אֵלָיו כְּדִי לְגַמֵּל לָךְ עֲבוֹר הַשְּׁקָאֵת (עֶדְרֹנו) בְּשִׁבְלֵנוּ. וְכִשְׁבָּא אֵלָיו, וְסִפֵּר לוֹ אֶת הַסִּפּוּר (שֶׁלּוֹ עִם פְּרָעָה וְאֲנָשָׁיו). אָמַר (הָאֵב), אֵל תִּירָא! כִּבֵּר נִצְלָתָ מִן הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים.

26. אִזּוּ אָמְרָה אַחַת מִשְׁתִּיָּהוּ, אָבִי! שָׂכַר אוֹתוֹ, כִּי הֵטוֹב בְּאֶשֶׁר שָׂכַרְתָּ הוּא, הַחֲזֹק וְהַנָּאֵמָן.

27. וְאָמַר (הָאֵב), הִנֵּה רוּצָה אֲנִי לָתֵת לָךְ לְאִשָּׁה אַחַת מִשְׁתִּי בְּנוֹתֵי אֶלְהָ, בִּתְנָאִי שֶׁתַּעֲבֹד בְּשִׁבְלִי שְׁמוֹנָה שָׁנִים, וְאִם בְּרָצוֹנָךְ לְהַשְׁלִים עֶשֶׂר שָׁנִים, כִּי לֹא אֶרְצָה לְהַכְבִּיד עָלֶיךָ. אִם יִרְצָה אֶלְלָהָ, תִּמְצָא אוֹתִי מַעֲוֹשֵׁי הַיָּשָׁר.

28. אָמַר (מוֹסָא), דָּבָר זֶה יִהְיֶה בֵּינִי וּבֵינְךָ, וְאִיזָה מִשְׁנֵי הַזְּמַנִּים אֲשֶׁר אֶמְלֹא לֹא תִהְיֶה אִיבָה עָלַי, וְאֶלְלָהָ עָרַב לְדַבְּרִינוּ.

קטע 4

29. כְּאֲשֶׁר מְלֹא מוֹסָא אֶת תְּקוּפַת שְׁרוּתוֹ (עֶשֶׂר שָׁנִים) וְלָקַח עִמּוֹ אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ, הִבְחִין בְּאֵשׁ לְצַד הַהָר. אָמַר לְבְנֵי בֵּיתוֹ, חֲכוּ פֹה. כִּבֵּר רְאִיתִי אֵשׁ אֲשֶׁר עַל פִּיָּה אֶבְיֹא לָכֶם הוֹדָעָה, אוֹ אֶבְיֹא לָכֶם אוֹד בּוֹעֵר, לְמַעַן תִּתְחַמְּמוּ,

30. כְּאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֵלָיָה, קָרָא אֵלָיו קוֹל מִגִּדַּת הָעֵמֶק הַיְּמִנִית, בְּבִקְעָה הַמְּבֻרַכֶּת מִן הָעֵץ, וְאָמַר, הוּי מוֹסָא! אֲנִי אֶלְלָהָ רְבוֹן הַעוֹלָמִים.

31. הִשְׁלִיךְ אֶת מַטְּוֶה! כְּאֲשֶׁר רָאָהוּ כְּמוֹ נַחֵשׁ נוֹדֵד, בָּרַח מִן הַמִּקּוֹם, וְלֹא שָׁב אֵלָיו. (קָרָא לוֹ אֶלְלָהָ לְהַרְגִּיעַ אוֹתוֹ), הוּי מוֹסָא! חֹזֵר, וְאֵל תִּפְחַד כִּי אֶתָּה מִן הַבְּטוּחִים.

32. הִכְנֵס יָדְךָ אֶל חִיקָךְ, וְהִיא תִצָּא לְבִנָּה מִבְּלִי פָּגַע. וְאֶסֶף אֵלֶיךָ כְּנֶפֶךְ (וְזוֹרְעָה) וְכִד לֹא תִפְחַד. אֶלְהָ שְׁנֵי אוֹתוֹת מֵאֵת רְבוּנָךְ אֵל פְּרָעָה וְנִכְבְּדִיו, כִּי הֵם אֲנָשִׁים מִשְׁחָתִים.

33. אָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! הִנֵּה אֲנִי הִרְגִּיתִי מֵהֶם נָפֶשׁ, וְיָרָא אֲנִי לְבַל יִהְרֹגוּנִי,

34. וְהִאֲרוּ אַחִי, צַח מִמֶּנִּי לְשֹׁשׁ, עַל כֵּן שָׁלַחְהוּ אֹתִי לְתַמּוּד בִּי, לְמַעַן יִקְיִם אֶת דְּבָרִי, כִּי יָרָא אֲנִי פֶן יִכְחִישׁוּ אֶת דְּבָרִי.

35. אָמַר (אֶלְלָהָ), נִחַזֵּק אֶת זְרוּעֶךָ בְּאַחִיד, וְנִתֵּן לְשִׁנְיָכֶם שְׁלֹטוֹן, אֲשֶׁר לֹא יִגְיֵעוּ אֵלֶיכֶם, עַל יְדֵי אוֹתוֹתֵינוּ. אַתֶּם וְהַהוֹלָכִים אַחֲרֵיכֶם תִּהְיוּ הַמְּנַצְחִים.

36. אוֹלָם כְּאֶשֶׁר בָּא מוֹסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים אֲלֵיהֶם. אָמְרוּ, אֵין אֵלָה כִּי אִם כְּשָׁפִים בְּדוּיִים, וְלֹא שְׁמַעְנוּ עַל זֶה שְׁאַתָּה מִזְמִין אוֹתָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ בֵּין אֲבוֹתֵינוּ הָרַאשׁוֹנִים.
37. וְאָמַר מוֹסָא, רַבּוּנִי יוֹדַע טוֹב מִי הוּא אֲשֶׁר הֵבִיא הַהֲדָרָכָה מֵאֲתוֹ וּמִי סוֹפּוֹ לְהִגִּיעַ אֶל הַגּוֹ (בְּעוֹלָם הַבָּא). אָכֵן לֹא יִצְלִיחוּ הַפּוֹשְׁעִים.
38. וְאָמַר פְּרַעֲה, הִזֵּי נִכְבָּדִים! לֹא אֲדַע לָכֶם אֵלָה מִבִּלְעָדִי. הֲאֵמָּאן! הֵכֵן לְבָנִים שְׂרוּפוֹת וּבְנָה לִי מְגִדָּל, לְמַעַן אֶרְאֶה אֶת אֱלֹהֵיו שֶׁל מוֹסָא. חוֹשֵׁב אֲנִי כִּי הוּא מִשְׁקָר.
39. הוּא (פְּרַעֲה) וַחֲזָלּוֹ הָיוּ יְחִירִים בְּאַרְצָא בְּלֹא צָדֵק בְּהֶאֱמִינָם שֶׁלֹּא יוֹחֲזְרוּ אֲלֵינוּ.
40. וְלִקְחָנוּ אוֹתוֹ וַחֲזָלּוֹ וְהִשְׁלַכְנוּ אוֹתָם לַיָּם, רָאָה אֲפּוֹא, אֵיךְ הִנֵּתָ אַחֲרִית הַפּוֹשְׁעִים.
41. וְעִשִּׂינוּ מֵהֶם דָּגְמָא לְאֵלָה אֲשֶׁר יִקְרָאוּ לְבוֹא אֶל הָאֵשׁ. בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים לֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזֵר.
42. כְּבָר שְׁלַחְנוּ אַחֲרֵיהֶם קָלָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִהְיוּ מִן הַמְּשַׁפְּלִים וְהַבְּזוּיִים בְּיוֹתֵר.

קִטְעַ 5

43. כְּבָר נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) אַחֲרֵי שֶׁהִשְׁמַדְנוּ אֶת הַדּוֹרוֹת הָרַאשׁוֹנִים, אוֹתוֹת גְּלוּיִים לְבָנֵי אָדָם, וְיָבִיא הַדָּרָכָה וְרַחֲמִים וּלְמַעַן יִזְכְּרוּ.
44. וְלֹא הָיִיתָ (מוֹחֲמָד) בְּצַד הַמַּעֲרָבִי (שֶׁל הַהָר) כְּאֶשֶׁר מְסַרְנוּ לְמוֹסָא אֶת הַהוֹרָאוֹת, וְלֹא הָיִיתָ מִן הַמַּעֲרָבִים לְכָף.
45. כִּי אַחֵר כָּף הַקִּימוֹנוּ דּוֹרוֹת רַבִּים אֲשֶׁר הֶאֱרִיכוּ יָמִים. וְלֹא גִרְתָּ בְּתוֹךְ בְּנֵי מִדְּנָן אֲשֶׁר תִּקְרָא לְפָנֵיהֶם אוֹתוֹתֵינוּ, וְאוֹלָם הִשְׁרִינוּ אֲלֵיךְ אֶת קוֹרוֹתֵיהֶם.
46. וְלֹא הָיִיתָ בְּצַד הַר הַטּוֹר בְּקוֹרְאָנוּ (אֶל מוֹסָא),¹ וְאוֹלָם (שֶׁלַּחְנוּ אוֹתָךְ) רַחֲמִים מֵאֵת רַבּוֹנְךָ, לְמַעַן תִּזְהִיר עִם² לֹא בָּא אֲלֵיהֶם כָּל מִזְהִיר מִלְּפָנֶיךָ, אוֹלִי יִזְכְּרוּ.

1. ר' סורת מרים 19 : 52 ; סורת אש-שוערא' 26 : 10 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 16.

2. הערבים של מכה וחצי האי ערב.

47. וְשָׁלַחְנוּ אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) כְּדִי אִם יִפְגַּע בָּהֶם עֲנִשְׁנוּ עַל חֲטֵאֵיהֶם, כְּדִי שֶׁלֹּא יֵאמְרוּ אֵז, רְבוּנֵנוּ! לָמָּה לֹא שָׁלַחְתָּ אֵלֵינוּ שְׁלִיחַ לְמַעַן גִּלְדֹּת אַחֲרֵי אוֹתוֹתֶיךָ וְנִהְיֶה מִן הַמַּאֲמִינִים?¹
48. וְכַעַת כַּאֲשֶׁר הִגִּיעָה אֲלֵיהֶם הָאָמֶת (הַנִּבְיָא וְהַקּוֹרְאָן), אָמְרוּ, לָמָּה לֹא נָתַן לּוֹ כָּפִי שֶׁנָּתַן לְמוֹסָא? הֲאִם לֹא הִכְחִישׁוּ אֶת אֲשֶׁר נָתַן אֶל מוֹסָא מִלְּפָנִים? וְאָמְרוּ, שְׁנֵי כְּשׁוּפִים עוֹזְרִים הָאֶחָד לַשֵּׁנִי (הַתּוֹרָה וְהַקּוֹרְאָן). וְאָמְרוּ, אַכֵּן אֲנַחְנוּ כּוֹפְרִים בְּכָל.
49. אָמַר (מוֹחֲמַד), הִבֵּיאוּ סֵפֶר מֵאֵת אֱלֹהָה אֲשֶׁר הוּא מְדַרְיָךְ טוֹב מִשְׁנִיהֶם (הַקּוֹרְאָן וְהַתּוֹרָה), וְאֵז אֵלֶיךָ בְּדֶרֶכּוֹ, אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים.
50. אֵךְ אִם לֹא יַעֲנֶנּוּ לָךְ, דַּע כִּי רַק אַחֲרֵי בְּדִיּוֹתֵיהֶם וַיִּצְרִיהֶם הָרָעִים הֵם הוֹלְכִים, וְאֵין תּוֹעָה יוֹתֵר מִזֶּה הַחֹלֶל אַחֲרֵי יִצְרָיו הָרָעִים בְּלִי הַדִּרְכָּה מֵאֵת אֱלֹהִים? וְאֱלֹהָה לֹא יְדַרְיָךְ אֶת קֹהֶל הַחוֹטְאִים.

קטע 6

51. וּכְבֹר הַבִּאֵנוּ לָהֶם אֶת חֻלְקֵי הַקּוֹרְאָן הַשּׁוֹנִים בְּזֶה אַחֵר זֶה לְמַעַן יִזְכְּרוּ.
52. וְאֱלֹהָה אֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר לְפָנָיו (הַקּוֹרְאָן), מַאֲמִינִים בּוֹ,²
53. וְכַאֲשֶׁר קוֹרְאִים אוֹתוֹ בְּפָנֵיהֶם, יֵאמְרוּ, הָאֲמֵנוּ בּוֹ. אַכֵּן הוּא הָאָמֶת מֵאֵת רְבוּנֵנוּ, וּכְבֹר לְפָנָיו הֵייוֹ מִסְלָמִים.
54. אֵלֶּה יִנָּתֶן לָהֶם שְׂכָרָם פַּעַמִּים עַל סִבְלָנוּתָם, וַיִּשְׁבּוּ בַטּוֹבָה אֶת הָרָעָה, וְעַל תְּרוּמָתָם מִמֶּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם.
55. וּבְשׁוּמָעָם לַחֲגִי הֶבֶל יִתְרַחֲקוּ (מֵהֶם),³ וַיֵּאמְרוּ, לָנוּ מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, אֵין אֲנַחְנוּ מִבְּקָשִׁים אֶת חֲבֵרְתָם שֶׁל פְּרָאִי אָדָם.
56. אַתָּה אֵינְךָ זָכוֹל לְהַדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁתִּרְצֶה, אֲבָל אֱלֹהָה יְדַרְיָךְ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה, וְהוּא מִכִּיר אֶת הַמְדַּרְכִּים.⁴
57. וְאָמְרוּ,⁵ אִם גִּלְדֹּת אֶתְךָ לְפִי הַדִּרְכָּתְךָ, נִגְשֵׁל מֵאַרְצֵנוּ, הֲאִם לֹא קִבְעֵנוּ לָהֶם מַחֲזִי קְדוֹשׁ וּבִטּוֹחַ שְׁאֵלָיו מוֹבָאִים פִּרוֹת מִכָּל סוּג כְּאִסְפָּקָה מַצְדָּנוּ? אֵךְ רַבִּם אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 165; סורת אל-מאאידה 5: 19; וסורת אל-אנעאם 6: 156 - 157.
 2. ר' סורת אל-בקרה 2: 121; סורת אל-עמראן 3: 199; סורת אל-מאאידה 5: 82 - 83; וסורת אל-אסרא' 17: 107 - 108.
 3. ר' סורת אל-פורקאן 25: 72.
 4. ר' סורת אל-בקרה 2: 272; וסורת יוסוף 12: 103.
 5. מנהיגי מכה הכופרים.

58. וְכַמָּה עָרִים הִשְׁמַדְנוּ אֲשֶׁר הִתְעַנְּנוּ עַל רֹב מַחֲזִיתָן, הִנֵּה אֵלֶּה מִשְׁכָּנוֹתֵיהֶם לֹא יָשְׁבוּ אַחֲרֵיהֶם, בְּלִתִּי אִם מָעוּט, וְאַנְחָנוּ הָיִינוּ יוֹרְשֵׁיהֶן.

59. רְבוּנָד לֹא הָיָה מִשְׁמִיד אֶת הָעָרִים לִפְנֵי שֶׁהָיָה שׁוֹלַח שְׁלִיחַ אֶל הָרָאשִׁית שְׁבָהָן, לִקְרֹא לִפְנֵיהֶן אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וְלַעוֹלָם לֹא הָיִינוּ מִשְׁמִידִים אֶת הָעָרִים אִם לֹא הָיוּ תוֹשְׁבֵיהֶן חוֹטְאִים.

60. כָּל אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם אֵינוֹ אֵלָּא תַעֲנוּג וְקִשׁוּט חוֹלָף שֶׁל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאוֹלָם כָּל הַשָּׁמַיִם אֵצֶל אֵלֶּה טוֹב יוֹתֵר וְנֶאֱחָי. הָאִם לֹא תִשְׁכַּחְלוּ?

קטע 7

61. הָאִם דּוֹמָה מִי שֶׁנִּתְּנוּ לוֹ הַבְּטָחָה טוֹבָה שֶׁיִּזְכֶּה לְרָאוֹת בְּקִיּוּמָהּ, לָמִי שֶׁנִּהְיָה זְמַנִּית מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבִיּוֹם תַּחֲתִית הַמָּתִים יִהְיֶה אַחַד מֵאֵלֶּה שֶׁיִּתְּנוּ אֶת הַדִּין?

62. בִּיּוֹם הַהוּא יִקְרָא (אֵלֶּלֶה) אֲלֵיהֶם, וַיֹּאמֶר, הִכֵּן שֶׁתִּפִּי אֲשֶׁר בְּדִיתָ?¹

63. וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִחְרַץ עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק הָעֶנֶשׁ, רְבוּנָנוּ! אֵלֹהֵי שֶׁהִתְעַנְּנוּ, הִתְעוּ עַל יָדֵינוּ, כִּפִּי שֶׁאַנְחָנוּ עֲצָמֵינוּ הִתְעִינוּ, בְּזֹאת אֲנַחְנוּ מַצְהִירִים בְּפִגְדָּה כִּי אֵין אֲנַחְנוּ מַחֲזִיבִים לַעֲזֹר לָהֶם, וְלֹא אוֹתָנוּ עֲבָדוּ (אֲמָנָם עֲבָדוּ אֶת הַשָּׁטָנִים).

64. אֲזִי וַאֲמַר, קִרְאוּ לַשִּׁתְּפִים אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם זֹלַת אֵלֶּלֶה! וְהֵם יִקְרְאוּ וְלֹא יַעֲנוּ וַיִּרְאוּ רַק אֶת הָעֶנֶשׁ, וַיֹּאמְרוּ, הֲלוֹאִי וְהָיִינוּ מַדְרִכִּים.

65. בִּיּוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא (אֵלֶּלֶה) אֲלֵיהֶם, וַיֹּאמֶר, מַה זֶּה עָנִיתָם לַשִּׁלְיָחִים?

66. בִּיּוֹם הַהוּא יִתְעַרְּפוּ הַדְּבָרִים עֲלֵיהֶם, וְאִף לֹא יִשְׁאַלוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ.

67. וְאוֹלָם מִי שֶׁחֲזַר בְּתִשׁוּבָה מִבִּינֵיהֶם וְהִאֲמִין וְעָשָׂה אֶת הַטּוֹב יִהְיֶה מִן הַמַּצְלִיחִים.

68. וְרְבוּנָד יִבְרָא אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה וַיִּבְחַר, וְאֵין לָהֶם בְּחִירָה.² יִשְׁתַּבַּח אֵלֶּלֶה וַיִּתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ.

69. וְרְבוּנָד יוֹדֵעַ מַה יִּסְתִּירוּ בְּלִבָּם וּמַה יִּגְלוּ.

70. וְהוּא אֵלֶּלֶה, אֵין אֵלֶּה זֹלַתוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְלוֹ הַמִּשְׁפָּט וְאֵלֹהֵי תַחֲזָרוּ (בִּיּוֹם הַדִּין).

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 166 - 167; סורת אל-אנעאם 6: 94; סורת אל-כהן 18: 52 - 53; סורת מרים 19: 81 - 82; סורת אל-ענכבות 29: 25; וסורת אל-אחקאף 46: 5 - 6.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33: 36.

71. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל זֶה, שְׂאֵם אֶלְלָה יִטִּיל עֲלֵיכֶם חֲשֶׁכֶת עוֹלָמִים עַל יָדִי לִילָה אַרְבֵּי עַד יוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים, אֵיזָה אֶלְלָה זֹלָתוֹ יוּכַל לְהַבִּיא לָכֶם אוֹר? הָאֵם לֹא תִשְׁמְעוּ?
72. וְהַחֲשַׁבְתֶּם עַל זֶה, שְׂאֵם אֶלְלָה יִטִּיל עֲלֵיכֶם יוֹם אַרְבֵּי עַד יוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים, אֵיזָה אֶלְלָה זֹלָתוֹ יוּכַל לְהַבִּיא לָכֶם אֶת הַלֵּילָה לְמַעַן תִּנּוּחוּ בּוֹ? הָאֵם לֹא תִרְאוּ?
73. וּמִרְחֲמֵי נֶתָן לָכֶם אֶת הַלֵּילָה וְאֶת הַיּוֹם לְמַעַן תִּנּוּחוּ בּוֹ וּלְמַעַן תִּבְקְשׁוּ (לָכֶם פִּרְנָסָה) מִחֲסִדּוֹ, וּלְמַעַן תִּכְרִירוּ לוֹ טוֹבָה.¹
74. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא אֲלֵיהֶם, יֹאמַר, אֵיפֹה שְׂתִפִּי אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם?
75. וְנוֹצִיא מִכָּל אִמָּה עַד (הַנְּבִיא שְׁלֵהֶם) וְנֹאמַר, הִבִּיאוּ אֶת הַזְּכוּתֵיכֶם! אֲזִי יִדְעוּ כִּי הַזְּכוּתָהּ הָאֲמִתִּית הִיא לֹאֲלָלָה, וְתַעֲהָ מֵהֶם (הַדְּבָר) אֲשֶׁר בָּדוּ בְּלִבָּם.

קטע 8

76. קִאֲרוּן² הָיָה מִבְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל מוֹסַא, אֲמָנָם הוּא הִצִּיק לָהֶם. הֶעֱנִקְנוּ לוֹ אוֹצְרוֹת אֲשֶׁר מִפְּתֻחוֹתֵיהֶם הָיוּ כְּבָדִים מִנְּשֹׂא לְקַבּוּצַת אֲנָשִׁים חֲזָקִים. אָמְרוּ לוֹ בְּנֵי עַמּוֹ, אַל תִּשְׁמַח בְּגֵאוֹן, כִּי אֶלְלָה אֵינּוּ אוֹהֵב אֶת הַשְּׂמִיחִים בְּגֵאוֹן.
77. וּבִקֵּשׁ בְּמֵה שְׁנָתוֹ לָךְ אֶלְלָה אֶת מַעוֹן הָאֲחֵרִית, וְאַל תִּשְׁפַּח אֶת חִלְקֶךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וַעֲשֵׂה טוֹב כְּשֶׁם שְׁהִיטִיב עִמָּךְ אֶלְלָה, וְאַל תִּבְקֶשׁ לְהִשְׁחִית בְּאַרְץ, כִּי לֹא יֹאֲהֵב אֶלְלָה אֶת הַמִּשְׁחִיתִים.
78. אָמַר (קִאֲרוֹן), אָכֵן אֲךָ בִּדְעָתִי נֶתָן לִי זֶה. הָאֵם אֵינּוּ יוֹדֵעַ כִּי כָּבֵד הַשְּׂמִיד אֶלְלָה לְפָנָיו דּוֹרוֹת רַבִּים שֶׁהָיוּ חֲזָקִים וְעָשִׂירִים מִמֶּנּוּ? הַחוּטָאִים לֹא יִשְׁאַלּוּ עַל חֲטָאֵיהֶם.
79. אֲזִי נֹצֵא אֶל בְּנֵי עַמּוֹ מִקֶּשֶׁט בִּתְכֵשִׁיטִים, וְאָמְרוּ אֵלָּה אֲשֶׁר חִפְצוֹ בְּחִי הַעוֹלָם הַזֶּה, הַלְּנוֹאִי וְהֵינּוּ זֹכִים בְּאֲשֶׁר קִבֵּל קִאֲרוֹן. אָכֵן בַּעַל מִזֵּל גָּדוֹל הוּא.
80. וְאָמְרוּ אֵלָּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם דַּעַת, אוֹי לָכֶם! גָּמוּל אֶלְלָה טוֹב יוֹתֵר לְמֵאֲמִין עוֹשֶׂה אֶת הַטּוֹב, אוֹלָם יִשְׁגִּיחוּ רַק בַּעֲלֵי סִבְלָנוֹת.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 62.

2. קִאֲרוֹן : קִרַּח בֶּן יִזְהָר, ר' במדבר טז ואילך.

81. אֲזִי הִשְׁקַעְנוּ אוֹתוֹ אֶת בֵּיתוֹ בְּאֶדְמָה, וְלֹא יָכְלוּ בְּנֵי עֲדָתוֹ לַעְזֹר לוֹ מִפְּנֵי אֱלֹלָהּ, וְלֹא יָכַל הָיָה לַעְזֹר לַעֲצָמוֹ.
82. אֲזִי אָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר עוֹד יוֹם לִפְנֵי זֶה הִשְׁתַּוְּקָקוּ לְהִיּוֹת בְּמִקְוָמוֹ, אָכֵן, אֱלֹלָהּ מֵרְחִיב וּמִצְמִצִּים אֶת פְּרִנְסָתוֹ שֶׁל מִי שִׁירְצָה מִעֲבָדָיו, וְלוֹלֵא חֲסֵד אֱלֹלָהּ עָלֵינוּ הֵינּוּ גַם אֲנַחְנוּ שׁוֹקְעִים בְּאֶדְמָה. דּוֹמָה כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יִצְלִיחוּ.

קטע 9

83. מַעֲוֹן הָעוֹלָם הִבָּא אֲנַחְנוּ קוֹבְעִים רַק לְאֵלֶּה שְׁאֵינָם רוֹצִים לְהִתְנַשֵּׂא עַל פְּנֵי אֲחֵרִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא לְהִשְׁחִית, וְהָאֲחֵרִית לִירְאֵי אֱלֹלָהּ.
84. אֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה טוֹב, לוֹ (גְּמוּלָה) טוֹב מִמֶּנּוּ, וְאֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה רַע, הֵנָּה לֹא יִשְׁלָמוּ עוֹשֵׂי הַרְעוֹת בְּלִתִּי אִם אֲשֶׁר עָשׂוֹ.¹
85. הֵנָּה אֲשֶׁר הִטִּיל עָלֶיךָ לְמַסֵּר אֶת הַקּוֹרְאֵן וְשִׁיבְךָ הֵשֵׁב (יַחְזִירְךָ אֶל מִכָּה).² אָמֹר, רַבּוֹנִי יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הַמְדָּרְךָ וּמִי נָתַן בְּתַעֲיָה גְמוּרָה.
86. אֲתָה לֹא קוֹיֵת שֶׁהַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאֵן) יִנָּתֶן עַל יָדְךָ וְרַק רַחֲמָנוּת מִרַבּוֹנְךָ. עַל כֵּן אֵל תִּסְיַע בְּיַד הַכּוֹפְרִים.
87. וּבֵל יִרְחִיקוּךָ (הַכּוֹפְרִים) מֵעַל אוֹתוֹת אֱלֹלָהּ לְאַחַר שֶׁהִירָדוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם. וּקְרָא אֶל רַבּוֹנְךָ, וְאֵל תִּהְיֶה מִן הַמְּשִׁתָּפִים (לוֹ),
88. וְאֵל תִּפְנֹה בְּתַפְלָה לְאֵלֶּה אַחֵר זוֹלָתוֹ, כִּי אֵין אֵלֶּה זוֹלָתוֹ. כָּל דָּבָר יַחְלֹף מִבְּלָעָדִי פָּנָיו. כִּי רַק לוֹ הַשְׁלָטוֹן וְאֵלָיו תַּחֲזֹרוּ.

1. ר' סורת אנ-נמל 27 : 90.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 109 ; סורת אל-אעראף 7 : 6 ; וסורת אז-זומר 39 : 69.

29

סִוְרַת אֶל-עֲנַקְבוּת

הַעֲכָבִישׁ

סורה זו נקראת «אֶל-עֲנַקְבוּת, הַעֲכָבִישׁ» משום השם «אֶל-עֲנַקְבוּת» נזכר בה בפעם ראשונה ויחידה. אללה השתמש בקורי העכביש כמשל של חולשה להראות לאלה מבין המוסלמים הלוקחים בני ברית מבין הכופרים להגן עליהם מלבד אללה. ר' פ' 41.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רום 30, ופסוקיה ששים ותשעה. קיבלה את שמה «הַעֲכָבִישׁ» מפסוק ארבעים ואחד.

סורת אל-ענכבות 29

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵן וְהַרְחִים

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. האם חושבים בְּנֵי הָאָדָם כִּי יַעֲזֹבוּ לֵאמֹר, הָאֱמֵנוּ, מִבְּלִי שְׁיַעֲמְדוּ בְּמִכְחָ? ²
3. הָרִי כָּבֵד נָסִינוּ אֶת אֱלֹה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם, וְאֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִי הֵם הַצֹּדִיקִים וּמִי הֵם הַכּוֹזְבִים.
4. האם חושבים עוֹשֵׂי הָרָעוֹת כִּי יוֹכְלוּ לַעֲבֹר אוֹתָנוּ, הָרִי לְקוֹי כּוֹחַ שְׁפוּטָם.
5. מִי שֶׁמָּקוֹה לְהַפְגֵּשׁ עִם אֱלֹהָ, הִנֵּה עַת מוֹעֵד אֱלֹהָ בּוֹא יָבוֹא, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
6. מִי שֶׁמִּשְׁקִיעַ מֵאֲמָץ עֲלָאִי, הוּא עוֹשֶׂה זֹאת לְמַעַן עֲצֹמוֹ, ³ כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ זָקוּק לְבְנֵי אָדָם.
7. וְאֱלֹה שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַיָּשָׁר, לָהֶם נִכְפָּר עַל חַטָּאֵיהֶם וְנִגְמַל לָהֶם עַל הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ. ⁴
8. אֲמָנָם צִוִּינוּ עַל הָאָדָם לְהִתְנַהֵג בְּנֹעַם וְחֶסֶד עִם הוֹרָיו. ⁵ אֵךְ אִם יִתְאַבְּקוּ אֶתְדָּ לְצַרְף לִי שִׁתְּפִים אֲשֶׁר אֵינָם מְכִיר, אֵל תִּשְׁמַע לָהֶם. אֲלֵי שׁוֹבְכֶם, וְאוֹדִיעֶכֶם אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
9. אֵךְ אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב, אוֹתָם נִכְנִיס (לְגֹן) עִם הַיָּשָׁרִים.
10. בֵּין בְּנֵי הָאָדָם יֵשׁ הָאוֹמְרִים, הָאֱמֵנוּ בְּאֱלֹהָ, אֵךְ אִם הֵם נִפְגְּעִים בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָ, יְשִׁימוּ פְּגִיעַת בְּנֵי הָאָדָם כְּעֹנֶשׁ אֱלֹהָ. ⁶ וְאוֹלָם בָּבוֹא נִצְחוֹן (לְמַאֲמִינִים) מֵעַם רְבוּנָה, יֹאמְרוּ, עִמָּכֶם הֵיינוּ. הַאִין אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֲשֶׁר בְּלִבּוֹת בְּנֵי הָאָדָם? ⁷
11. אָכֵן, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִי הֵם הַמַּאֲמִינִים, וְהוּא יוֹדֵעַ מִי הֵם הַצְּבוּעִים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 142, ופ' 214; וסורת בראאה (את-תובה) 9: 16.

3. ר' סורת אל-גיאיתיה 45: 15.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17: 23 - 24.

6. ר' סורת אל-חג' 22: 11.

7. ר' סורת אאל עמראן 3: 179; סורת אנ-נסא' 4: 141; וסורת אל-מאאידה 5: 52.

12. וַיֹּאמְרוּ הַכּוֹפְרִים אֶל הַמַּאֲמִינִים, לָכוּ בְּדִרְכָּנוּ, וְאַנְחֵנוּ נִשָּׂא אֶת חֲטָאֵיכֶם. אֵדָה הֵם לֹא יִשְׂאוּ מִחֲטָאֵיהֶם בְּדִבְרִי, וְהֵם רַק מְשַׁקְרִים.¹
13. הֵם יִשְׂאוּ אֶת מִשְׁאֵה הַחֲטָאִים שֶׁל עַצְמָם עִם מִשְׁאוֹת נּוֹסְפִים, וּבִיּוֹם תִּחְיֶית הַמֵּתִים יִשְׁאָלוּ עַל אֲשֶׁר בָּדוּ.²

קטע 2

14. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ אֶת נּוֹחַ אֶל עֲמוֹ, וְהוּא שָׁהָה בִּיְנֵיהֶם אֶלְף שָׁנִים פָּחוֹת חֲמִשִּׁים שָׁנָה. וַיֹּאחֲזֶם הַמַּבּוּל עַל הַיּוֹתֶם כּוֹפְרִים.³
15. וְהִצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֲנָשֵׁי הַתֵּבָה וְעַשְׂיָנו אוֹתָהּ לְאוֹת לְבְנֵי הָאָדָם.⁴
16. וְאֶת אַבְרָהָהִים כְּאֲשֶׁר אָמַר אֶל בְּנֵי עֲמוֹ, עֲבָדוּ אֱלֹהָ וַיְרְאוּהוּ, זֶה טוֹב לָכֶם יוֹתֵר אִם יִדְעֶתֶם.
17. אָכֵן אֲשֶׁר תַּעֲבָדוּ מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהָ אֱלִילִים הֵם, וְאַתֶּם יוֹצְרִים כְּזָב. הָאֱלִילִים אֲשֶׁר תַּעֲבָדוּ מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהָ אֵין בְּכוֹחַם לִפְרֹנֵס אֶתְכֶם, וְלָכוּ בִקְשׁוּ אֶת פְּרִנְסַתְכֶם מֵאֱלֹהָ וְעֲבָדוּ אוֹתוֹ וְהוֹדוּ לוֹ. כִּי אֱלֹוֵי תוֹחֲזָרוּ (בִּיּוֹם תִּחְיֶית הַמֵּתִים).
18. (הוּא הַכּוֹפְרִים) אִם תִּכְחִישׁוּ (אֶת הַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד), הִנֵּה כְּבֹר הַכְּחִישׁוֹ אֲמוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיכֶם. עַל הַשְּׁלִיחִים רַק לְמַסֵּר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.
19. הֲלֹא יֵרָאוּ כִּי־צַד יִבְרָא אֱלֹהָ אֶת הַבְּרִיאָה בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה, אַחֵר יִחְזִיר אוֹתָהּ (לַחַיִּים אַחֲרֵי מוֹתָהּ). אָכֵן נֶקֶל הוּא לְאֱלֹהָ.⁵
20. אָמַר, עֲבָרוּ בְּאֶרֶץ וַיְרֹאוּ אֵידָד צַר אֶת הַבְּרִיאָה וְכִי־צַד בּוֹרָא אֱלֹהָ וּמַצְמִיחַ הַכֵּל מִחֲדָשׁ, הֵן אֱלֹהָ הוּא הַכֵּל-יָכֵל.⁶
21. וְהוּא מַעֲנִישׁ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה וַיִּרְחַם עַל אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְאֱלֹוֵי תִחְזָרוּ (בִּיּוֹם הַדִּין).
22. אֵין בִּיכְלַתְכֶם לְבָרִחַ מֵאֱלֹהָ, לֹא בְּאֶרֶץ וְלֹא בַּשָּׁמַיִם, וְאַיִן לָכֶם מִגֵּן וּמוֹשִׁיעַ זֹלַת אֱלֹהָ.

1. ר' סורת פאטר 35 : 18 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 10 - 11.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 25.

3. ר' סורת יונס 10 : 96 - 97.

4. ר' סורת יא. סין 36 : 41 - 44 ; וסורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 27.

6. ר' סורת פוצלת 41 : 53 ; וסורת אט-טור 52 : 35 - 36.

קטע 3

23. הכופרים באותות אלה ובפגישתו (ביום הדין), אלה נואשו מרחמי וצפוי להם ענש מכאיב.
24. ולא היה מענה בני עמו (של אברהם), אלא הרגוהו או שרפוהו. אולם אלה הציל אותו מן האש.¹ אכן בזה אות לבני העם שהאמינו.
25. ואמר (אברהם לבני עמו), לקחתם לכם פסילים מבלעדי אלה, עבודתם יצרה אהבה וידידות ביניכם בחיי העולם הזה, אחרי כן ביום תחית המתים יתכחש איש מקם לרעהו, ויקלל איש מקם את רעהו, וגיהנם יהיה למעון לכם, ולא יהיה לכם עוזר.
26. ולוט האמין בו. ואמר (אברהם), מהגר אני (מארצכם) אל רבוני. הוא העזיז והחכם.
27. ונתנו לו את אסחאק (יצחק) ואת יעקוב, ונתנו לצאצאיו את הנבואה ואת הספר, ונתנו לו את שכו בעולם הזה, ואכן באחרית הימים הוא בין הישרים.
28. (וזכר) את לוט כשאמר לבני עמו, אתם עושים תועבות גדולות אשר לא עשה כמותן איש בעולם לפניכם.
29. כי אתם מקזמים יחסי מין עם הגברים, ואתם שודדי דרכים, ותעשו מעשים מגנים במקומות האספה שלכם. ותשובת בני עמו היתה, הבא עלינו את הענש של אלה, אם אתה צודק,
30. ואז הוא אמר, רבוני! עזר לי נגד האנשים המשחיתים.

קטע 4

31. לאחר ששליחינו (המלאכים) הביאו את הבשורה הטובה לאברהם.² הם אמרו, הננו משמידים את תושבי העיר הזאת, כי חוטאים הם.
32. אמר (אברהם), אבל לוט חי בה. אמרו, אנחנו יודעים היטב מי חי בה, נציל אותו ואת משפחתו, חוץ מאשתו שהיא בין המשמידים.
33. בבוא שליחינו (המלאכים) אל לוט,³ רע בעיניו בואם והפריע לו. אולם הם אמרו, אל תפחד ואל תצטער, אנחנו מצילים אותך ואת בני משפחתך, חוץ מאשתך היא תשמד.

1. ר' סורת אצ-צאפאת 37: 97 - 98.

2. הבשורה: על הולדת הבן אסחאק (יצחק).

3. הם באו כאנשים צעירים מקסימים.

34. הנה אנחנו מורידים על יושבי העיר הזאת ענש מן השמים על מעשה השחיתות שעשו.
35. וכבר השארנו ממנה אות גלוי למען ישכילו.¹
36. ואל בני מדין (שלחננו) את אחיהם שועיב, והוא אמר, הוי בני עמי! עבדו אללה, וצפו ליום האחרון, ואל תשחתו את דרככם בארץ.
37. אך הם התפחשו לו, ואז באה עליהם הרעידה החזקה, ולאחריה פרעו ונפלו מתים בבתיהם.
38. (וכבר השמדנו את) בני עאד ות' מוד, הרי ברור לכם מחרבות משפנותיהם מה שקרה להם. וקשט להם השטן בעיניהם את מעשיהם (הרעים), והסיר אותם מן הדרך הישרה. אמנם הם חשבו שהם עושים את הנכון.
39. (וכך השמדנו גם את) קארון ואת פרעה ואת האמאן, כאשר מוסא בא אליהם עם האותות הבהירים, אולם הם התנהגו ביהירות בארץ, אך לא יכלו להמלט מן הענש.
40. את כל העמים שקדמו לכם הענשנו בגלל חטאיהם. ויש מהם אשר שלחנו עליו סופת אבנים, ומהם אשר אחז אותו הרעש, ומהם אשר בקענו תחתיו את האדמה, ויש מהם אשר הטבענו, ואללה לא עשקם, אלא הם את נפשותיהם עשקו.
41. אלה הלוקחים להם מגנים זולת אללה דומים לעכביש האורג לעצמו בית. בית העכביש הוא הבית הרופף ביותר, לו רק היו יודעים.
42. אולם אללה יודע כל דבר על האלילים שהם קוראים אליהם זולתו, כי הוא העזוז והחכם.
43. מן המשלים האלה שאנחנו נותנים לבני אדם, לומדים לקח רק בני דעת.
44. אללה ברא את השמים ואת הארץ והקימם על אמת וצדק, ובזאת אות למאמינים.

קטע 5

45. קרא את אשר השירה אליך מן הספר (הקוראן), ונסים את התפלה, כי התפלה מונעת התועבה והרעה. ואכן זכר אלה גדול יותר, ואללה יודע את אשר תעשו.

חלק 21

46. אל תתנכחו עם בעלי הספר (היהודים והנוצרים), אלא בצורה הוגנת,¹ פרט לחוטאים שבהם. אמרו, אנחנו מאמינים באשר הורד אלינו מן השמים ובאשר הורד אליכם, כי אלהינו ואלהיכם הוא אחד ולו אנחנו מסלמים.
47. וכזאת הורדנו אליך את הספר (הקוראן) מן השמים. ואכן אלה אשר נתנו להם את הספר (התורה והאנג'יל) יאמינו בו, ומאלה (אנשי מכה) יש אשר יאמינו בו. ולא יכחשו באותותיו אלא הכופרים.
48. (ואתה מוחמד) לא היית קורא לפניו (הקוראן) כל ספר, ולא כתבת אפלו אות אחת בימינך. כי לולא כן חשדו המבטלים.²
49. אבל הוא אותות ברורים בלבבות אלה אשר נתנה להם הדעת. רק החוטאים מתכחשים לאותותינו.³
50. ואמרו, למה זה לא הורדו אליו אותות (נסים) מרבונו? אמר, אכן האותות (הנסים) עם אלה הם, ואני הנני רק מזכיר ברור.⁴
51. האם לא מספיק להם אשר הורדנו אליך מן השמים את הספר (הקוראן) למען יקרא לפניהם? אכן בזה רחמים והזכרה לעם מאמין.⁵

קטע 6

52. אמר, אני מסתפק באללה כעד ביני לביניכם, והוא יודע מה שבשמים ובארץ. ואלה אשר האמינו בהבל וכפרו באללה, הם יהיו המפסידים.
53. (הכופרים) דורשים ממך להחיש את ענשם,⁶ אך לולא היה קבוע למועד מסים, היה כבר בא עליהם הענש, ואולם הוא גבול עליהם פתאום והם לא יחושו.
54. יבקשוך להחיש בוא הענש, ואכן גיהנם מקיף בכופרים,

1. ר' סורת אנ-חל 16 : 125 ; וסורת טא. הא 20 : 44.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 157.

3. ר' סורת יונס 10 : 96 - 97.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 272 ; אל-אסרא' 17 : 59 ; וסורת אל-כהף 18 : 17.

5. ר' סורת טא. הא 20 : 133.

6. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.

55. בְּיוֹם אֲשֶׁר יַעֲטֹף אוֹתָם הָעָנָשׁ מֵעֲלֵיהֶם וּמִתַּחַת רַגְלֵיהֶם, אִזּוֹ יֹאמֶר לָהֶם, טַעֲמוּ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.¹
56. הוּי עֲבָדֵי הַמַּאֲמִינִים! אֲרָצִי רַחֲבָה הִיא,² עֲבְדוּ אֶפְרָא אוֹתִי.
57. כָּל נֶפֶשׁ תִּטָּעֵם אֶת הַמָּוֶת, וְאֵלֵינוּ תוֹשָׁבוּ.
58. אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, אֵלֶּה נִשְׁכָּנִים בְּחִדְרִים מְגוֹן עֵדֶן. זִוְרָמִים מִתַּחְתֵּיהֶם הַנְּהָרוֹת. וּבָהֶם לִנְצַח יַחֲיוּ. מִה טוֹב שְׂכָר הָעֲמָלִים,
59. אֲשֶׁר הִתְאָזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וּסְמָכוּ עַל רְבוֹנָם.
60. מִה רַבִּים הַיְּצוּרִים, שֶׁאֵינָם מְסַגְּלִים לַפְּרִינָס עֲצָמָם, אֵלֶּה יַפְרִינָס אוֹתָם וְאֶתְכֶם, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
61. אִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי בָרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְהָעֵמִיד אֶת הַשָּׁמַשׁ וְהַיָּרֵחַ לְשֵׁרוּתְכֶם? יֹאמְרוּ, אֵלֶּה. אִם כֵּן, כִּיצַד הֵם סוֹטִים (מַעֲבֹדֵת אֵלֶּה)?
62. אֵלֶּה מְרַחֲבִים וּמַגְבִּילִים אֶת פְּרִינָסוֹ שֶׁל מִי שֶׁיִּרְצֶה מֵעֲבָדָיו, כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
63. וְאִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם וּבָהֶם הִחִיָּה הָאֲדָמָה אַחֲרֵי הַיּוֹתֵה כְּמֵתָה? יֹאמְרוּ, אֵלֶּה. אֱמֹר, הַשֶּׁבַח לְאֵלֶּה. וְאוֹלָם מְרִבֵּיתָם לֹא יִשְׁכָּלוּ.

קטע 7

64. חֲיֵי הָעוֹלָם הִזָּה הֵם רַק שַׁעֲשׁוּעֵי שְׁוֹא וּמִשְׁחָק, רַק בְּעוֹלָם הַבָּא הֵם הַחַיִּים הָאֲמִתִּיִּים. לוֹ רַק יִדְעוּ זֹאת.
65. בְּרִכִּיבֵתָם (הַכּוֹפְרִים) עַל סְפִינָה הֵם מִתְפַּלְּלִים אֶל אֵלֶּה בְּמִסִּירוֹת וּמַאֲמִינִים בּוֹ, אִךְ לְאַחֵר שֶׁהוּא מַצִּילָם וּמַעֲלָה אוֹתָם אֶל הַיְּבֵשֶׁת, יִצְרָפוּ לוֹ שִׁתְפִּים,
66. וְיִשׁוּבוּ לַכֹּפֶר בְּאֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם וּלְמַעַן יִהְיוּ זְמִנִּית, אִךְ לְבִסּוֹף יִדְעוּ.
67. הָאִם לֹא יָרְאוּ, כִּי עָשִׂינוּ לָהֶם מִקְדָּשׁ בְּטוֹחַ, בְּעוֹד הָאֲנָשִׁים סְבִיבָם מְגֻרָשִׁים מִמְּקוֹמוֹתֵיהֶם? הָאִם רַק בְּהֶבֶל נֶאֱמִינוּ וּבַחֲסֵד אֵלֶּה יִכְפְּרוּ?
68. וּמִי חוֹטֵא יוֹתֵר מִזֶּה אֲשֶׁר בּוֹדֶה כָּזָב עַל אֵלֶּה, אוּ מִזֶּה אֲשֶׁר מִתְכַּחֵשׁ לְאֶמֶת שֶׁבָּאָה אֵלָיו? הַאִין בְּגִיהָנָם מוֹשֵׁב לְכוֹפְרִים?
69. אֵלֶּה אֲשֶׁר נֶאֱבָקוּ (בְּכוֹחוֹת הַשֵּׁטֶן) בְּשִׁבְלֵנוּ, נִנְחָה אוֹתָם בְּדַרְכֵינוּ, וְאָכֹן אֵלֶּה הוּא עִם הָעוֹשִׂים טוֹב.

1. ר' סורת אט-טור 52: 13 - 16.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4: 97.

30

סִוְרַת אֶךְ-רוֹם הָרוֹמִים

סורה זו קיבלה את שמה «אך-רום, הרומים, או הביזנטים» משום שהיא פותחת בהודיעה על תבוסת הרומים הנוצרים על ידי הפרסים הכופרים בסוריה ובפלסטין בין השנים 613 - 614. תבוסה זו גרמה לצער למוסלמים במכה ושמחה את הכופרים בני קוריש, שראו את עצמם בני בריתה של פרס הכופרת. לאחר תבוסתם ינצחו: זו נבואה על השתנות המצב לטובת הרומים הנוצרים, שהביסו את הפרסים בין השנים 622 - 626. הורדה במכה אחרי סורת אל-אנשקאק 84, ופסוקיה ששים. קיבלה את שמה «הרומים» מפסוק שניים.

סורת אר-רום 30

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. הרומים נִצְחוּ,
3. בְּאֶרֶץ הַקְּרוּבָה בְּיוֹתֵר,² אוֹלָם לְאַחַר שֶׁנִּצְחוּ הֵם וְנִצְחוּ,
4. בְּעוֹד שָׁנִים אֲחָדוֹת, הָעֵנָן שֶׁיָּד לְאֱלֹהֵי מִלְפָּנֵי וּמֵאַחֲרֵי (נִצְחוֹן הַרומים). וּבִיּוֹם הַהוּא יִשְׁמְחוּ הַמֵּאֲמִינִים,
5. בְּנִצְחוֹן אֱלֹהֵי. הוּא עוֹזֵר בְּנִצְחוֹנוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, כִּי הוּא הָעֹזֵר וְהַרְחוּם.
6. זֶה הַבְּטָחָתוֹ שֶׁל אֱלֹהֵי, וְאֱלֹהֵי לֹא יִפְרֹ הַבְּטָחָתוֹ, וְאוֹלָם מְרַבֵּית בְּגִי הָאָדָם אֵינֶם יוֹדְעִים.
7. יוֹדְעִים הֵם רַק אֵת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַנִּרְאִים לְעֵין, וּמִסִּיחִים דְּעֵתָם מִן הָעוֹלָם הַבָּא.
8. הָאֵם לֹא חָשְׁבוּ עַל עֲצָמָם, אֵיךְ אֱלֹהֵי בָּרָא אוֹתָם? אוֹלָם אֱלֹהֵי בָּרָא בְּאֵמֶת וְלִזְמַן קָצוּב (יוֹם הַדִּין) אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאֶרֶץ וְאֵת אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, מְרַבֵּית בְּגִי הָאָדָם כּוֹפְרִים בְּפִגְשֵׁת רְבוּנָם.
9. הָאֵם (הַכּוֹפְרִים) אֵינֶם מְסִירִים בְּאֶרֶץ וְרוּאִים מֶה הִיָּה הַסּוֹף שֶׁל קוֹדְמֵיהֶם, שֶׁהָיוּ יוֹתֵר חֲזָקִים מֵהֶם, וְעָבְדוּ וּפָתְחוּ אֵת הָאֶרֶץ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר פָּתְחוּהָ הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה). וְשָׁלַחֵיהֶם הוֹפִיעוּ אֵלֵיהֶם עִם הוֹכָחוֹת? לָכֵן אֱלֹהֵי מַעוֹלָם לֹא עָשָׂק אוֹתָם, כִּי הֵם עָשְׂקוּ אֵת עֲצָמָם.
10. וְסוֹפָם אֵלֶּה אֲשֶׁר הִרְעוּ תְהִיָּה הִרְעָה בְּיוֹתֵר, כִּי הִכְחִישוּ אֵת אוֹתוֹת אֱלֹהֵי וְלָעָגוּ לָהֶם.

קטע 2

11. אֱלֹהֵי אֲשֶׁר יִבְרָא אֵת הַבְּרִיאָה בְּרֵאשִׁית, וְהוּא אֲשֶׁר יִבְרָא אוֹתָהּ בְּשֵׁנִית, וְאֵתָם תַּחֲזִרוּ אֵלָיו.
12. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר תִּקְוֶם שַׁעַת הַדִּין יִתְנַאֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. בארצות פלסטין וסוריה הקרובות ביותר למכה.

13. ולא יהיה להם מן השתפים אשר שתפו לאללה מתעריבים לטובתם, ואז יכפרו בשתפיהם שצרכו לאללה,
14. וביום אשר תקום שעת הדין, ביום ההוא יפרדו (המאמינים והכופרים).
15. אלה אשר האמינו ועשו הטוב, הנה הם שמחים ומאשרים בגן.
16. אך באשר לכופרים ומכחשים באותותינו ובפגישת האחרית, הנה אלה יובאו לענש.
17. ושבחו אפוא לאללה בעת תעריבו ובעת תשכימו.
18. לו השבח בשמים ובארץ, ובעת שיחשיך היום ובשעת הצהרים.
19. מוציא את החי מן המית, ומוציא את המת מן החי, ומחיה את הארץ אחרי מותה, וכזאת אתם מוצאים (מן הקברות ביום תחית המתים).¹

קטע 3

20. ומאותותיו, אשר ברא אתכם מעפר, והנה אתם בני אדם מתרבים ונפוצים על פני הארץ,
21. ומאותותיו שיצר בשבילכם בנות זוג מנפשותיכם, למען תשכנו עמהן וקבע ביניכם רגשות אהבה ורחמים. אכן בזה אותות לבני אדם חושבים.²
22. ומאותותיו בריאת השמים והארץ והבדלי לשונותיכם וצבעיכם. בזה אותות לאנשי דעת.
23. ומאותותיו שנתתם בלילה וביום, ובקשכם מחסדו (ביום). בזאת אותות לאנשים שומעים.
24. ומאותותיו שהוא מראה לכם את הברק שמעלה בלבבותיכם פחד ותקנה, והוא מוריד מים מן השמים, ויחיה בהם את הארץ אחרי מותה. אכן בזה אותות לאנשים ישפילו.
25. ומאותותיו, שהשמים והארץ מתקיימים בפקדתו.³ אחרי כן בקוראו אליכם קריאה, תצאו מן האדמה (הקברים).⁴
26. ולו כל אשר בשמים ובארץ, וכלם נכנעים לו.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 57; סורת אל-חג' 22: 5 - 7; וסורת יא. סין 36: 33 - 34.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 189.

3. ר' סורת אל-חג' 22: 65; וסורת פאטר 35: 41.

4. הכוונה לתחית המתים ביום הדין. ר' סורת אל-אסרא' 17: 52; סורת יא. סין 36: 53; וסורת אנ-

27. והוא אשר ברא בראשית והוא אשר יברא בשנית, וקל הוא לו, ולו המַשֵּׁל הנֶעֱלָה בַּשָּׁמַיִם ובָּאָרֶץ, והוא הַעֲזִיז והַחֲכָם.

קטע 4

28. והוא מַשֵּׁל לָכֶם מַשֵּׁל מִנְפָשְׁכֶם, האם עבדיכם שְׂתַפִּיּוּ לָכֶם בְּמַה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָכֶם? וְאַתֶּם שְׂוִים לָהֶם בְּזִכְיוֹתֵיכֶם? או הִתִּירָאוּ אוֹתָם כִּי־אַתֶּם אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ? כְּזֹאת נִפְרַשׁ אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מְבִינִים.

29. אָבֵל הַחוּטָאִים הִלְכוּ אַחֲרֵי תַאֲוֹתֵיהֶם מִבְּלִי דַעַת. וּמִי הוּא אֲשֶׁר יִדְרִיךְ אֶת זֶה שֶׁאֵלָּה גִזֵּר שִׁישָׁאָר בַּתַּעֲנָה? לְאֵלָּה לֹא יִהְיוּ עוֹזְרִים.

30. שֶׁאֵת פְּנִידָה לְדַת (הַהֶסְלָאָה) כְּחִנִּיף.¹ בְּרִיאַת אֵלָּה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת בְּנֵי הָאָדָם עָלֶיהָ. אֵין לְשֹׁנוֹת אֶת בְּרִיאַת אֵלָּה. זוֹהִי הַדַּת הָאֱמִתִּית, וְאוֹלָם מְרִבִּית הָאֲנָשִׁים אֵינָם יוֹדְעִים.

31. שׁוּבוּ אֵלָיו וִירְאוּהוּ וְקִיֵּמוּ אֶת הַתַּפִּלָּה, וְאַל תִּהְיוּ מִן הַפְּגָנִים,

32. וְלֹא מֵאֵלָּה שֶׁנִּתְפַּלְגוּ בְּאַמוֹנָתָם לְסִיעוֹת וְכָל סִיעָה מִהֵן שֶׁמַּחָה בְּשָׁלָה.

33. אִם תִּפְגַּע בְּבְנֵי הָאָדָם צָרָה, הֵם מִתְפַּלְלִים אֶל רַבּוֹנָם, וְחוֹזְרִים אֵלָיו בַּתְּשׁוּבָה. וְאוֹלָם כְּשִׁיטְעִים אוֹתָם מִרַחֲמָיו, וְהֵנָּה חֵלֶק מֵהֶם מְצַרְפִּים שְׂתַפִּיּוּ לְרַבּוֹנָם,

34. וְהֵם כּוֹפְרִים בְּחֶסֶד אֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לָהֶם. הִתְעַנְּגוּ זְמַנִּית, לְבִסּוֹף תִּדְעוּ.

35. הָאֵם הוֹרְדָנוּ לָהֶם הוֹכָחָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר הִיא תִּדְבֵּר בְּעַד הַשְּׂתַפִּיּוּ אֲשֶׁר צָרְפוּ לוֹ?

36. אִם מַעֲנִיקִים אֲנַחְנוּ לְבְנֵי אָדָם חֶסֶד, הֵם מְקַבְּלִים אוֹתוֹ בְּשִׂמְחָה, אֵדָּא אִם תִּפְגַּע בָּהֶם צָרָה בְּשָׁל כָּל שֶׁהִקְדִּימוּ יְדֵיהֶם הֵם מִתְנַאֲשִׁים.

37. הָאֵם אֵינָם רוֹאִים כִּי אֵלָּה מִרְחִיב אוֹ מְגַבִּיל אֶת הַפְּרָסָה לְמִי שִׁיַּרְצָה? אָכֵן בְּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מַאֲמִינִים.

38. תֵּן לְקֹרֹב מִשְׁפָּחָה אֶת הַחֵלֶק הַמְּגִיעַ לוֹ (מִן הַצִּדְקָה), וְגַם לְמִסְכָּן וּלְנֶעַם וְנָד. זֶה טוֹב יוֹתֵר לְאֵלָּה הַמְּבַקְשִׁים פְּנֵי אֵלָּה. וְאַלָּה הֵם הַמְּצַלִּיחִים.

39. כָּל אֲשֶׁר תִּלְווּ בְּרַבִּית לְהַגְדִּילַת הוֹנָם מִרְכּוּשׁ אַחֲרִים, לֹא יוֹסִיף לָכֶם דָּבָר אֲצֵל אֵלָּה, וְרַק הַצִּדְקָה שֶׁאַתֶּם תּוֹרְמִים לְרַצּוֹת פְּנֵי אֵלָּה הִיא שֶׁתְּכַפִּיל אֶת גְּמוּלָכֶם.

40. אֱלֹלָה הוּא אֲשֶׁר בְּרָאֲכֶם וַיִּפְרֹנֶס אֶתְכֶם, וּלְאַחַר מָכַן יְמִיתְכֶם, וְאַחַר יַחֲיֶה אֶתְכֶם, הִיֵּשׁ מִשְׁתַּכִּיכֶם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכָּל זֶה דְּבַר? יִשְׁתַּבַּח וַיִּתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ.

קטע 5

41. הוֹפִיעָה הַשְּׁחִיתוֹת בַּיָּפְשָׁה וּבִיָּם עֶקֶב מַעֲשֵׂה יְדֵי בְּנֵי הָאָדָם, לְמַעַן יִטְעֲמוּ מִפְּרִי מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וְאוֹלֵי יַחְזָרוּ בָּהֶם.¹
42. אָמַר, עֲבְרוּ בְּאֶרֶץ וּרְאוּ אֵיךְ הָיְתָה אַחֲרִית אֱלֹה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵינִים. מִרְבִּיתָם הָיוּ פְּגָנִים.
43. הִטָּה פָּנָיִךְ אֶל הַדָּת הָאֲמִתִּית (הָאִסְלָאם) בְּטָרֵם יְבוֹא יוֹם מֵאֱלֹלָה אֲשֶׁר אֵין לַעֲכָבוֹ. בְּיוֹם הַחֹהָא יִפְלְגוּ.
44. מִי שֶׁכֹּפֵר יַעֲנֹשׁ עַל כְּפִירְתּוֹ, וְאֱלֹה שָׁעֲשׂוֹ אֶת הַיָּשָׁר, הַצִּיעוּ לַעֲצָמָם יָצוּעַ טוֹב (בְּגוֹ עֲדוּ),
45. כִּד יִגְמַל מִחֲסָדוֹ לַמַּאֲמִינִים הַעוֹשִׂים אֶת הַטוֹב. אֵין הוּא אוֹהֵב אֶת הַכּוֹפְרִים.
46. וּמֵאוֹתוֹתָיו, שֶׁהוּא שׁוֹלַח אֶת הָרוּחוֹת כְּמִבְשָׁרוֹת טוֹב, וְלַמַּעַן יִטְעִימְכֶם מִרַחֲמָיו, וְלַמַּעַן יִשׁוּטוּ הָאֲנִיּוֹת בְּכַקְדָּתוֹ, וְלַמַּעַן תִּבְקָשׁוּ מִחֲסָדוֹ, וְלַמַּעַן תִּזְדּוּ לוֹ.
47. כִּבֵּר לִפְנֵיךְ שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים אֶל בְּנֵי עַמָּם, וּבָאוּ אֲלֵיהֶם בְּהוֹכָחוֹת בְּהִירוֹת, וְנִקְמְנוּ בְּחוֹטָאִים, וְחוֹבָה עָלֵינוּ לְהוֹשִׁיעַ אֶת הַמַּאֲמִינִים.
48. אֱלֹלָה הוּא שׁוֹלַח אֶת הָרוּחוֹת לְהַעֲלוֹת עֲנָנִים, שֶׁהוּא מִכִּיץ עַל פְּנֵי הַשָּׁמַיִם אֵיךְ שֶׁהוּא רוֹצֶה,² וַיַּעֲשֶׂה אוֹתָם קָטָעִים קָטָעִים, וְאֵז אֶתָּה רוֹאֶה אֶת הַגֶּשֶׁם יוֹצֵא מִתּוֹכָם, וּבְהִגִּיעוֹ לְאֶדְמָתוֹ שֶׁל מִי שֶׁיִּרְצֶה מִעֲבָדָיו,³ וְהִרְיָה מֵאֲשֶׁר,
49. לְאַחַר שֶׁהָיוּ מִיֵּאֲשִׁים לִפְנֵי שִׁירַד עֲלֵיהֶם (הַגֶּשֶׁם).
50. הַתְּבוֹנֵן אִפּוֹא אֶל עֲקֻבוֹת רַחֲמֵי אֱלֹלָה, כִּיֵּצַד יַחֲיֶה אֶת הָאֲדָמָה לְאַחַר שֶׁהִיְתָה כְּמִתָּה. אֲכֹן כָּכָה הוּא מַחֲיֶה אֶת הַמֵּתִים, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 168.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 57.

3. ר' סורת אנ-נור 24 : 43.

51. וְאוֹלָם אִם נִשְׁלַח רוּחַ (יִבְשֶׁה עַל זֶרְעָם), וַיֵּרְאוּ הָאֲנָשִׁים כִּי תִבּוֹאָתָם מִצְהִיבָה, יִשְׁאָרוּ כּוֹפְרִים אַחֲרֵי זֶה.¹
52. וְאִכּוּ אֶתָּה לֹא תִּוְכַל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַמֵּתִים, וְלֹא תִּוְכַל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים אֶת הַקְּרִיאָה כְּאִשֶּׁר הֵם פּוֹנִים עֲרָף.
53. כֵּן לֹא תִּוְכַל לְהַדְרִיךְ עֲרֻרִים מִתַּעֲיָתָם, כִּי רַק אֵלֶּה הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתַיִנוּ תִּוְכַל לְהִשְׁמִיעַ קוֹלָד, מִשּׁוּם שֶׁהֵם מְסַלְּמִים.²

קטע 6

54. אֵלֶּלֶה הוּא אִשֶּׁר בָּרָא אֶתְכֶם מִחֹמֶר חֲלָשׁ (זֶרַע הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה), אַחֵר הַחֲלָשָׁה נָתַן כּוֹחַ, אַחֵר נָתַן רַפְיוֹן וְשִׁיבָה לְאַחֵר הַכּוֹחַ. הוּא בּוֹרֵא אֶת אִשֶּׁר יִרְצָה, וְהוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַיּוֹכֹל.
55. וּבָיִים אִשֶּׁר תִּקּוּם שַׁעַת הַדִּין יִשְׁבְּעוּ הַכּוֹפְרִים, כִּי נִשְׁאָרוּ (בְּקִבְרֵיהֶם) רַק שְׁעָה קְלָה. כִּכָּה הָיוּ מְשַׁקְרִים מִקֶּדֶם.
56. אִזּוֹ יֵאמְרוּ אֵלֶּה אִשֶּׁר נָתַנוּ לָהֶם הַיָּדֵעַ וְהָאֲמוּנָה, נִשְׁאַרְתֶּם בְּהִתְאֵם לַלוּחַ הַשְּׁמִימִי שֶׁל אֵלֶּלֶה, (מִיּוֹם פְּטִירְתְּכֶם) עַד יוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים. וְהִנֵּה הוּא יוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים, אוֹלָם אַתֶּם לֹא יִדְעֶתֶם.
57. בְּיוֹם הַהוּא לֹא תוֹעִיל לַכּוֹפְרִים הַתִּנְאָלוּתָם, וְלֹא יִרְשָׁה לָהֶם לְבַקֵּשׁ חֲנִינָה.
58. וּכְבֹּר מִשְׁלָנוּ לְבַנֵּי אָדָם בְּקוֹרְאוֹן הַזֶּה מִכָּל מְשָׁל. אִכּוּ אִם תִּבְּיֵא אֲלֵיהֶם אוֹת, יֵאמְרוּ הַכּוֹפְרִים, אֵינְכֶם אֵלָּא שִׁקְרָנִים.
59. כִּדּוֹ חוֹתֶם אֵלֶּלֶה אֶת לְבוֹת אֵלֶּה אִשֶּׁר אֵינֶם יוֹדְעִים.
60. לָכֵן הִתְאָזַר בְּסִבְלָנוּת כִּי הַבְּטַחַת אֵלֶּלֶה הִיא הַבְּטַחַת אֲמֹת שִׁתְקָנִים. אֵל יַחֲלִישׁוּ אוֹתָד אֵלֶּה אִשֶּׁר אֵינֶם מְשַׁכְּנָעִים.

1. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 63 - 67.

2. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

31

סִוֵּרַת לִוְקָמָאן לִוְקָמָאן

סורה זו נקראת «לוקמאן» משום שהשם «לוקמאן» מופיע בה, ולא בשום מקום אחר בקוראן. «לוקמאן» היה איש חכם שהטיף לבנו חוכמה והתנהגות פרטית וחברתית מעולה.

הורדה במכה אחרי סורת אצ-צאפאת 37, ופסוקיה שלושים וארבעה. קיבלה את שמה «לוקמאן» מפסוק שנים-עשר.

סורת לוקמאן 31

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. אללה אותות הספר החכם,²
3. שהם הדרך והרחמים לעושי הטוב,
4. המקיימים את התפלה והנותנים זכאת (צדקה) ומאמינים בעולם הבא,
5. והם המדרכים מרבונם והמצליחים.
6. ויש מבני האדם אשר יקנה התולי הספורים, כדי להתענות מדרך אללה מבלי דעת ויהתל בה, לאלה צפוי ענש משפיל (בגיהנם).
7. כאשר קוראים לפניו את אותותינו, יפנה ערף מתנשא, כמו מעולם לא שמע אותם, כאלו היה חרש. לפיכך בשר לו ענש מכאיב.³
8. אך אלה אשר האמינו ועשו טוב, להם גנות הנעם,
9. לנצח יהיו בהם. זאת הבטחת האמת של אללה, והוא העוז והחכם.
10. והוא ברא את השמים בלי עמודים שנראים לעין, וקבע בארץ הרים רמים ונטועים איתן לבל תנוע בכם, והפיץ על פניה מכל רמש. והורדנו מים מן השמים, והצמחנו כל זוג תאנה לעינים.
11. כל אלה הם בריאה של אללה, הראוי מה בראו האחרים זולתו. ואולם הפגניים שרואים בתעיה גלויה וברורה.

קטע 2

12. וכבר נתנו ללוקמאן את החכמה, (ואמרנו לו), הודה לאללה, כי כל המודה, רק לנפשו יודה, ומי שאינו מכיר תודה הרי אללה אינו זקוק לתודתו, כי הוא בעצמו רב-תהלה.
13. ו(זכר) באמור לוקמאן לבנו והוא מטיף לו מוסר, בני! אל תשתף לאללה שתפים, כי אכן השתוף (לאללה) הוא עול עצום.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת ינוס 10: 1.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 82; וסורת פוצלת 41: 44.

14. אַמֶּנֶס צײַנו על האַדס לַכַּבֵּד אֶת הוֹרִיו.¹ כִּי אִמּוֹ נִשְׁאַה אוֹתוֹ (בְּרַחֲמָה) בְּעָמֶל וּכְאֹב וְטַפְלָה בּוֹ שְׁנָתִים² עַד שֶׁנִּמְלָה אוֹתוֹ. לָכֵן תִּכְרִי טוֹבָה לִי (לְאַלְלָה) וּלְהוֹרִיד.³ אֱלִי הַדֶּרֶךְ.
15. אַךְ אִם יִתְאַמְצוּ (הוֹרִיד) לְאַלֵּץ אוֹתָךְ לְשִׁתֵּף אֵלֵי שְׁתַּפִּים אֲשֶׁר אֵינְךָ יוֹדֵעַ עֲלֵיהֶם דָּבָר, אֵל תִּשְׁמַע לְקוֹלָם, וְהַתְּחַבֵּר אֲלֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּהִיגוּת. וְאוֹלָם לָךְ בְּנִתִיב שֶׁל מִי שֶׁחוֹזֵר אֵלֵי בְּתִשׁוּבָה, אַחֵר אֱלִי חֲזַרְתְּכֶם, וְאִזּוֹ אוֹדִיעֶכֶם אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה).
16. (לוקמאן הַמְּשִׁיךְ לְהִטִּיף לִבְנוֹ), בְּנִי! גַּם אִם (הַטוֹבָה אוֹ הַרְעָה) תִּהְיֶה כְּמִשְׁקַל גֶּרָעִין שֶׁל חֶרֶדֶל, בְּתוֹךְ סֵלַע, אוֹ בְּשָׂמִים אוֹ בְּאַרְץ, וְבִיאָנָה אֲלֵהָ (בְּיוֹם הַדִּין).⁴ כִּי אֲלֵהָ מִמָּחָה וּבִקְיָה בְּמַעֲשֵׂי עֲבָדָיו.
17. בְּנִי! קִיִּם אֶת הַתְּפִלָּה, וְצוּהָ אֶת הַטוֹבָה, וְאַסֵּר אֶת הַרְעָה, וְשֵׂא בְּסִבְלָנוּת אֶת כָּל מָה שֶׁיִּפְגַּע בָּךְ, כִּי אֵלֶּה הֵן הַמַּצּוּת הַחֲשׁוּבוֹת בְּיוֹתֵר (אֲשֶׁר אֲלֵהָ צִנָּה).
18. וְאַל תִּפְגַּח אֶת פְּנִידָה בְּבוֹז לִבְנֵי הָאָדָם, וְאַל תִּתְּהַלֵּךְ בְּגִאָוָה עָלֶי אֲדָמָה, כִּי אֲלֵהָ אֵינִי אוֹהֵב כָּל יַחִיר וּמִתְהַלֵּל.
19. הֲצַנֵּעַ לָכֵת וְהַנְמִיד קוֹלְךָ, כִּי אִם הַמְּגַנָּה בְּקוֹלוֹת הוּא קוֹלָם שֶׁל הַחֲמוּזִים.

קִטְעַן 3

20. הָאֵם אֵינְכֶם רוֹאִים כִּי אֲלֵהָ הַעֲמִיד אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וּבְאַרְץ לְשִׁרְתְּכֶם, וְהַעֲנִיךְ לָכֶם מְטוֹבוֹ בְּגִלּוֹי וּבִסְתֵּר? אַךְ יֵשׁ בְּנֵי אָדָם הַמִּתְנוֹכְחִים בְּדִבְרֵי אֲלֵהָ בְּלִי דַעַת וּבְלִי הַדֶּרֶךְ וּבְלִי סֵפֶר מֵאִיר.
21. וְאִם אוֹמְרִים לָהֶם, נִהְיָה בְּהִתְאַם לָמָּה שֶׁאֲלֵהָ הוֹרִיד (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׂמִים, יִגִּידוּ, לֹא! כִּי נִנְהַג לָפִי מָה שֶׁמִּצְאָנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹחֲגִים. וְלוֹ גַּם הַשֵּׁטָן יִקְרָא לָהֶם לְבוֹא אֶל עֵנֶשָּׁה שֶׁל שְׁלֵהֶבֶת גִּיהֶנֶם.⁵
22. וְכָל אֲשֶׁר יִתְמַסֵּר אֶל אֲלֵהָ, וְהוּא עוֹשֶׂה טוֹב, מִחֲזִיק בְּקִשְׁרֵי הָאֱמִיץ הַבִּלְתִּי מִנֶּתֶק. סוּף כֵּן דָּבָר לְשׁוֹב אֶל אֲלֵהָ.
23. וּמִי שֶׁכִּפֵּר, אֵל תִּצְטָעֵר עַל כְּפִירָתוֹ. כִּי כָלֵם יוֹחֲזְרוּ אֵלֵינוּ, וְאִזּוֹ נוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, כִּי אֲלֵהָ יוֹדֵעַ מָה שֶׁבִּלְבָבוֹת.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 23.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 233; וסורת אל-אחקאף 46 : 15.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 24.

4. ר' סורת אז-זלולה 99 : 7 - 8.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 170.

24. לאחר שנתנו להם להתענג לזמן קצר (בעולם הזה) נטיל עליהם ענש קשה.¹
25. אם תשאלם, מי ברא את השמים ואת הארץ? יגידו, אלה. אמר, השבב לאלה, אך רבם אינם יודעים,
26. כי לאלה כל אשר בשמים ובארץ, אלה אינו זקוק לבריותיו, והוא רב-תפארת.
27. אלו היו כל עצי הארץ לעצים, והים לדיו, ועוד שבעה ימים מספקים לו דיו (לכתב את דברי אלה), לא יאזלו דברי אלה, כי אלה עוזו וחכם.²
28. אין בריאתכם ואין תקומתכם (ביום הדין) אלא כנפש אחת, כי אלה שומע ורואה.³
29. האינך רואה כיצד אלה יחדיר את הלילה לתוך היום ויחדיר את היום לתוך הלילה? והוא הכפוף לפקודו את השמש ואת הירח, כל אחד מהם ינוע במסלולו עד עת מועד. כי אלה בקיא במעשיכם.⁴
30. זאת כי אלה הוא האמת, ואלה אשר קוראים אליהם מבליעו שקר הם, ואלה הוא העליון והכביר.

קטע 4

31. האם לא תראה, כי האניות ירוצו בים בחסד אלה, למען יראה להם מאותותיו? בזה אות לכל בעל סבלנות ומכיר טובה.
32. ואם יכסו אותם גלים גבוהים (כהרים) וקודרים פעננים, מתפללים (הנוסעים הכופרים) אל אלה תמימים עמו בתפלה. אך כאשר יצילם אל היבשה, וכבר יש בהם מתמהמהים באמונתם. אולם אין מי שכופר באותותינו חוץ מבוגד כופר.⁵
33. בני אדם! יראו את רבונכם, והרתעו מיום (יום הדין) בו לא יועיל אב לבנו, ובו לא יועיל לאביו במאומה. אכן הבטחת אלה אמת. ואל יתעו אתכם חיי העולם הזה, ואל יתעה אתכם (השטן) המתעה מדרך אלה.⁶
34. אכן אלה רק אצלו ידיעת מועד שעת הדין, והוא מוריד את הגשם מן העננים, ויודע מה שברחם (כל נקבה), ולא תדע נפש את אשר תרכש לה מחר, ולא תדע נפש באיזו ארץ תמות. כי אלה יודע וביקיא.

1. ר' סורת יונס 10 : 70.

2. ר' סורת אל-כהף 18 : 109.

3. ר' סורת יא. סין 17 : 82 ; סורת אל-קמר 54 : 55 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 12 - 13.

4. ר' סורת אל-חג' 22 : 70 ; וסורת אט-טלאק 65 : 12.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67 ; סורת אל-ענכבות 29 : 65 ; וסורת פאטר 35 : 32.

6. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 120.

32

סִוֵּרַת אֶס-סַגְגִּידָה

הַסְגִּידָה

סורה זו נקראת «אֶס-סַגְגִּידָה, הַסְגִּידָה» בגלל מה שנוכר בה מאופי המאמינים הסוגדים לאללה ומשבחים אותו כשהם שומעים אותות הקוראן נקראים לפניהם. ר' פ' 15.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מואמנון 23, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «הַסְגִּידָה» מפסוק חמשה-עשר.

סורת אס-סג'דה 32

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. אֵין כָּל סֶפֶק שֶׁהוֹרֶדֶת הַסֶּפֶר הַזֶּה (הַקּוּרְאָן) הִיא מְרֻבּוֹן הָעוֹלָמִים.
3. אוֹלָם (הַפְּגָנִיִּים) אוֹמְרִים, הַמְצִיא אוֹתוֹ (הַנְּבִיא) מִלְּבּוֹ.² אַדְרָבָה, הוּא (הַקּוּרְאָן) הָאֵמֶת מֵאֵת רְבוּנָד, כְּדִי שֶׁתִּזְהִיר עִם שְׁלֵא בָּא אֵלֵיהֶם כָּל מִזְהִיר לְפָנֶיךָ לְמַעַן יִדְרְכוּ.
4. אֱלֹהֵה הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם בְּשֵׁשֶׁה יָמִים. וְאֵז עָלָה עַל פֶּס הַמַּלְכוּת. וְאֵין לָכֶם מִבְּלַעֲדֵיו כָּל מִגּוֹ וְלֹא מִמְּלִיץ. הָאֵם לֹא תִזְהָרוּ?³
5. הוּא מְנַהִיג אֶת כָּל הָעֻנְיָנִים מִן הַשָּׁמַיִם לָאָרֶץ, וְהַכֹּל יַעֲלוּ אֵלָיו בְּיוֹם אֶחָד שֶׁעָרְכוּ כְּאֵלֶּף שָׁנָה מֵאֲשֶׁר תִּסְפְּרוּ,⁴
6. הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנִּסְתָּר וְאֶת הַגָּלוּי, וְהוּא הַעֲזִיז וְהֶרְחִימוּ,
7. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה בְּצוּרָה יָפָה כָּל דָּבָר אֲשֶׁר בָּרָא, וּבְרֵאשִׁית בָּרָא אֶת הָאָדָם מִטִּין,
8. וְאֵז יָצַר אֶת זֶרְעוֹ מִמֵּיִם מְאוּסִים,
9. וּלְאַחֵר שֶׁהִשְׁלִימוּ וְנִפְחַ בּוֹ מְרוּחוֹ, וְנָתַן לָכֶם אֶת חַיֵּשׁ הַשְּׂמִיעָה, וְהִרְאִיָּה, וְהִלָּב לְהַבִּין, אֵד מַעֲט הוּא אֲשֶׁר תּוֹדוּ לוֹ.⁵
10. וַיֹּאמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), הָאֵם אַחֲרֵי הַיּוֹתֵנּוּ טְמוּנִים בְּאַדְמָה, נִחְזֹר לְבְרִיאָהּ חֲדָשָׁה? וְהֵם כּוֹפְרִים בַּפְּגִישָׁה עִם רְבוּנָם.⁶
11. אָמַר, יֵאֻסְפְּכֶם מִלְּאֵד הַמָּוֶת אֲשֶׁר הִפְקֵד עֲלֵיכֶם. אַחֲרֵי כֵן תִּחְזְרוּ אֶל רְבוּנְכֶם.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת יונוס 10 : 37 - 38 ; סורת הוד 11 : 13, ופי' 35 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 8.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54 ; סורת יונוס 10 : 3 ; סורת הוד 11 : 7 ; סורת אר-רעד 13 : 2 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 59.

4. ר' סורת אט-טלאק 65 : 12.

5. ר' סורת אנ-נחל 16 : 78 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 78.

6. ר' סורת אר-רעד 13 : 5.

7. ר' סורת אבראהים 14 : 27.

קטע 2

12. לו תרָאָה אֶת הַכּוֹפְרִים (בְּיוֹם הַדִּין) כְּשֶׁהֵם מִרְכִּיזִים רֹאשׁם בְּפָנֵי רַבּוֹנָם,¹ וְיִגִּדּוּ, רַבּוֹנָנוּ! רְאִינוּ וְשָׁמְעוּ.² הִחֲזַר אוֹתָנוּ (לַחַיִּים) נַעֲשֵׂה אֶת הַטּוֹב, כִּי כַּעַת אֲנַחְנוּ מְשַׁכְנָעִים.
13. אֱלוֹ רִצְיָנוּ, הִינּוּ מְדִרִיכִים כָּל נֶפֶשׁ, וְאוֹלָם בְּצֶדֶק גְּזָרְתִּי, לְמַלֵּא אֶת גִּיהֶנֶם מִן הַגֹּ'ן וְהָאֵדָם (הַכּוֹפְרִים) יַחַד.³
14. (בְּיוֹם הַדִּין יֵאָמֶר לַכּוֹפְרִים), טַעְמוּ אֲפֹא (אֶת הָעֵנֶשׁ), בְּאֲשֶׁר שְׁכַחְתֶּם פְּגִישַׁת יוֹמְכֶם זֶה. הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁכַחְנוּ אֶתְכֶם,⁴ וְטַעְמוּ עֵנֶשׁ הַנֶּחֱצַח בָּמָה שְׁעִשִּׁיתֶם.⁵
15. הַמֵּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם רַק אֵלֶּה, אֲשֶׁר בְּהִזְכִּירָם בָּהֶם, יִסְגְּדוּ לְרַבּוֹנָם בְּצָנִיעוּת, וְיִשְׁבַּחוּ אֶת רַבּוֹנָם, וְאֵינָם מִתְנַשְּׂאִים.
16. יְקוּמוּ מִשְׁנָתְכֶם, יִקְרְאוּ אֶל רַבּוֹנָם בִּירָאָה וְתַקְוָה, וְתוֹרְמִים מִמֶּה שֶׁהֵעֵנְקוּ לָהֶם.
17. וְכִי אֵין נֶפֶשׁ יוֹדַעַת אֶת הַגְּמוּל הַטּוֹב הַמִּצְפָּה לָהֶם עַל מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים.
18. הֵאֵם שׁוּה מֵאֲמִין לַכּוֹפֵר? לֹא! אֵין הֵם שׁוֹיִם הָאֶחָד לַשֵּׁנִי.⁶
19. אֲשֶׁר לִמְאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב לָהֶם גְּנוֹת הַמַּעוֹן לְמִשְׁכָּן (לְנִצָּח) עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ,
20. וְאוֹלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר סָרְבוּ לְהֵאֲמִין מַעֲוֹנָם הָאֵשׁ (הַגִּיהֶנֶם). כָּכָל אֲשֶׁר יִנְסוּ לְצַאֵת מִתּוֹכָהּ, וְיִחַזְּרוּ אֶל תּוֹכָהּ,⁷ וְיֵאָמֶר לָהֶם, טַעְמוּ עֵנֶשׁ הָאֵשׁ אֲשֶׁר כִּחְשַׁתְּם בּוֹ.
21. אוֹלָם לְפָנֵי הָעֵנֶשׁ הַגָּדוֹל (בְּיוֹם הַדִּין) נִטְעִימָם עֵנֶשׁ קַל יוֹתֵר (בְּעוֹלָם הַזֶּה), וְאוֹלֵי יַחַזְּרוּ בְּתִשׁוּבָה.
22. הִנֵּשׁ חוֹטֵא גָדוֹל מִזֶּה אֲשֶׁר הִזְהַר בְּאוֹתוֹת רַבּוֹנוֹ, וְהוּא סָטָה מֵהֶם? אָנוּ נִנָּקִים בְּכּוֹפְרִים.

1. בטוי זה «نَاكِسُوا رُؤُوسَهُمْ» נמצא במובן אחר «نَكَسُوا عَلَى رُؤُوسِهِمْ» ר' סורת אל-אנביא' 21 : 65.

2. ר' סורת מרים 19 : 38 ; וסורת אל-מולכ 67 : 10.

3. ר' סורת הוד 11 : 119.

4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 51.

5. ר' סורת יונס 10 : 52.

6. ר' סורת אל-ג'את'יה 45 : 21 ; סורת צאד 38 : 28 ; וסורת אל-חשר 59 : 20.

7. ר' סורת אל-חג' 22 : 22.

קטע 3

23. וְאַכּוּ, נִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), לָכֵן אֵל תִּהְיֶה (מוֹחֲמַד) בְּסֶפֶק
בְּדִבֶּר פְּגִישָׁתוֹ¹ כִּי עָשִׂינוּ אוֹתוֹ (הַסֵּפֶר) מְקוֹר הַדֶּרֶךְ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל.
24. וְהִקְמֵנוּ בָּהֶם נְגִידִים, וְדָרִיכוּ בְּפִקְדָּתֵנוּ כְּאִשֶּׁר הֵם עֲמָדוֹ בְּסִבְלָנוֹת
וְהֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ.
25. אָכֵן רְבוּנָד הוּא יִשְׁפֹּט בִּינִיָּהֶם (בֵּין הַכּוֹפְרִים וְהַמֵּאֲמִינִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאַחֵרִים) בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים בְּאִשֶּׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.
26. הֲאֵם לֹא הִגִּיעַ הַזְּמַן שְׂעִיבֵנו כְּמָה הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם מִן הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הֵם
מִתְּהַלְכִּים בְּמִשְׁכָּנֹתֵיהֶם? אָכֵן בָּזָה אוֹתוֹת. הֲאֵם לֹא יִשְׁמְעוּ אִפּוּא?
27. הֲלֹא יִרְאוּ כִּי־צַד נוֹבִיל מִים אֶל אֲדָמָה יִבְשָׁה, וְנוֹצִיא בָּהֶם (בַּמַּיִם) זֶרַע
שְׂיֵאֲכְלוּ מִמֶּנּוּ הֵם וּמִקְנֵיהֶם? הֲאֵם לֹא יִתְבוֹנְנוּ?²
28. הֵם אוֹמְרִים, מִתִּי יָבוֹא הַמִּשְׁפָּט הַזֶּה (בְּהִעָנְשָׁתָם), אִם אַתֶּם צוֹדֻקִּים?
29. אָמֵר, בְּיוֹם הַמִּשְׁפָּט לֹא תוֹעִיל לַכּוֹפְרִים אֱמוּנָתָם, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם אַרְכָּה.
30. לָכֵן סוֹר מֵהֶם וְחַכֵּה בְּסִבְלָנוֹת, גַּם הֵם מִחְכִּים.

1. לפגוש אותו בליל המעראג', כלומר, בזמן עליית הנביא מוחמד לשמים. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 1 ;
ור' «את-תפסיר אל-מויסר», ע' 417.

2. ר' סורת יא. סין. 17 : 33 - 35 ; וסורת עבס 80 : 24 - 31.

33

סִוֵּרַת אֶל-אַחְזָאב

הַקּוֹנְפְּדֵרְצָה שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים

סורה זו נקראת «אֶל-אַחְזָאב», הקונפֶּדֶרְצָה שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים, משום שכמה שבטים ערביים בהנהגת קוריש של מכה התאגדו והתקיפו את מדינה לחסל את דת האסלאם. השבטים האלה בעזרת השבט היהודי, בנו קוריט'ה שמו מצור על מדינה למשך חודש. אבל הם נכשלו והסירו את המצור ונסוגו. בסוף, דת האסלאם והמוסלמים התגברו על כל השבטים ובמיוחד אנשי קוריש שנכנעו והתאסלמו. ר' פ' 9 וכו'.

הורדה במדינה אחרי סורת אאל עמראן 3, ופסוקיה שבעים ושלושה. קיבלה את שמה «הקונפֶּדֶרְצָה ...» מפסוק עשרים.

סורת אל-אחזאב 33

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הוּי הַנְּבִיא! יָרָא אֶת אֱלֹהָ, וְאֵל תִּשְׁמַע לְכּוֹפְרִים וְלַצְּבּוּעִים. כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
2. וַיְהִי לְפִי מַה שֶּׁהִשְׁרָה אֵלַיךְ מֵרְבוּנְךָ, כִּי אֱלֹהָ בָקִיא בְּמַה שֶּׁתַּעֲשֹׂו, וְהִשְׁעָן עַל אֱלֹהָ. דִּי לָךְ בְּאֱלֹהָ לְמִשְׁעָן.
3. לֹא עָשָׂה אֱלֹהָ לְאִישׁ שְׂנִי לְבָבוֹת בְּחֻזְהוּ, וְלֹא עָשָׂה נְשׁוּתִיכֶם שְׁאֲתֶם עוֹמְדִים לְגִרֵּשׁ פְּאֻמָּהוֹת לָכֶם,¹ וְכֵן אֵין בְּנִים מְאֻמָּצִים נְחֻשְׁבִּים בְּבָנִים טְבָעִים.² זֶה הוּא (רַק) דְּבָרִיכֶם בְּפִיכֶם, וְאֱלֹהָ מְדַבֵּר הָאֲמֹת, וְהוּא מוֹרָה אֶת הַדָּרָךְ הַנִּכְוֶנָה.
4. קָרָאוּ אוֹתָם (הַבְּנִים הַמְאֻמָּצִים) עַל שֵׁם אֲבוֹתֵיכֶם, כִּי זֶה צוּדֵק יוֹתֵר בְּעִינֵי אֱלֹהָ. אוּלָם אִם אֵין אַתֶּם יוֹדְעִים מִי אֲבוֹתֵיכֶם, אַחֲיִיכֶם בְּדַתְּהֶם, אוֹ יְדִידֵיכֶם. וְאוּלָם לֹא יִחַשֵׁב לָכֶם לְחֻטָּא אִם תִּטְעוּ בְּזֹאת,³ וְאוּלָם (לְחֻטָּא הוּא) אִם הִתְפַּוְנַתֶּם לְכָךְ בְּלִבְכֶם, כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
5. הַנְּבִיא אַתְרָאֵי יוֹתֵר לְמַאֲמִינִים מֵאַתְרֵיכֶם לְעַצְמָם,⁴ וַיְנַשְׁתִּי אִמָּהוֹת לָהֶם. וְקִרְוִי דָם יִהְיֶה רֵאשׁוֹנִים לְרֶשֶׁת זֶה אֶת זֶה לְפִי סֵפֶר אֱלֹהָ (הַלּוּחַ הַשְּׂמִימִי) לְפָנֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַמְהַגְרִים (שֶׁל מִכָּה), אֶלָּא אִם תִּבְחָרוּ לַעֲשׂוֹת טוֹבָה עִם בְּעָלֵי בְרִיתְכֶם וְיְדִידֵיכֶם, בְּזֹאת נִכְתָּב בְּלוּחַ הַשְּׂמִימִי.⁵
6. (הוּי הַנְּבִיא זָכַר) שְׁאֲנַחְנוּ כָּבֶר כְּרַתְנוּ בְּרִית עִם הַנְּבִיאִים, וְאַתְּךָ (מוֹחֲמַד), וְעַם נוֹחַ וְאַבְרָהָם וְמוֹסֵא וְעֵיסָא בֶן מֶרְיָם, כְּרַתְנוּ עִמָּם בְּרִית תִּקְיָפָה.

1. ולא עשה נשותיכם...: ביטול לנוהג פרי-אסלאמי, מכונה בערבית: «ظهار ט'האר» שעל פיו, בעל שרצה לגרש את אשתו היה מכריז: «את אסורה עלי כמו, ט'הר, הגב של אמי». ר' גם סורת אל-מוג'אדלה 2: 58 - 4.

2. בנים מאומצים: הסיבה לחקיקה זו של ביטול האימוץ הוא, זיד אבן חארת'ה, הבן המאומץ של הנביא מוחמד. ר' גם פ' 36 - 40.

3. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2: 286.

4. לעצמם: הנביא דורש טובתם ומדריך אותם בדרך הישר. והוא דואג לשלומם יותר מקרוביהם שארי בשרם. הנביא למוסלמים כאב אמיתי. ר' סורת אנ-נסא' 4: 80; וסורת אל-מאאידה 5: 81.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17: 58.

8. למען ישאל (אללה) את דוברי האמת על האמת אשר אתם, ¹ ויכין לכופרים ענש מכאיב.

קטע 2

9. הוי המאמינים! זכרו את החסד אשר עשה אללה אתכם בבוא אליכם גדודים, ² ונשלח עליהם רוח וגדודים אשר לא ראיתם אותם, ³ ויראה אללה את מעשיכם,

10. את הסתערו נגדכם, מלמעלה ומלמטה, כאשר העינים כחו, והגיעו להקבות עד הגרון (מפחד), ותחשבו על אללה מחשבות שליליות,

11. אז העמדו המאמינים בנסיון ונבהלו מאוד,

12. והצבועים ואלה שחולי בלבבותיהם אמרו, אללה ושליו לא הבטיחו לנו אלא הבטחת שוא.

13. וקבוצה מהם אמרו, הוי אנשי ית' רב! בשביל מה אתם עומדים כאן (על יד החפירה) חזרו (אל בתיכם בתוך העיר). ואמנם בקש חלק מהם רשות מן הנביא לסגת, באמתלה, בתינו חשופים ללא מגן, ואולם הם אינם חשופים, רק לברח הם מבקשים.

14. אולם גם אם היו האויבים נכנסים אל העיר (מדינה), מפל עברה ופנותיה, ומציעים להם (לצבועים) להתמרד נגדו ולחזור מהאסלאם, היו נענים לזאת, ולא היו מתמהמהים אלא לזמן קצר.

15. אף כי פרתו ברית עם אללה אשר לא יסוג אחור, על הברית עם אללה יש לתת את הדיון.

16. אמר, הבריתה מן המנות או ההרג במלחמה לא תועיל לכם, וגם אז לא תתענגו כי אם מעט.⁵

17. אמר, מי זה אשר יהיה לכם מחסה בפני אללה, כי ירצה להרע לכם או כי ירצה לרחמכם? ולא ימצאו להם בלעדי אללה לא מגן ולא מושיע.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 143; סורת אל-מאאידה 5: 109; וסורת אנ-נחל 16: 89.

2. גדודים מקוריש ושבת ע'טפאן ושבתים אחרים התקשרו עם שבטי אנ-נצ'יר וקוריט'ה היהודיים במדינה, והיו יחד שנים-עשר אלף איש ושמו מצור על מדינה. מלחמה זו נקראה בשם «מלחמת החפירה, אל-ח'נדק», והיתה בשנה החמישית להגירה. על פי עצת סלמאן הפרסי צווה הנביא מוחמד לחפור חפירות, כעין חפירות הגנה מסביב חלקים מסוימים של העיר. אולם מחנות עובדי האלילים נכשלו לכבוש את מדינה, ואחר מצור של כחודש נסוגו.

3. מלאכים שאלה שלח מן השמים לעזרת המוסלמים.

4. ית'רב, שמה של העיר מדינה לפני ההגירה של הנביא אליה.

5. ר' סורת אנ-נאסא' 4: 72.

18. אֵלֶּלָה מִפִּיר אֶת אֵלֶּה הַמַּעֲכָבִים אֶת אַחֵיהֶם מִצֵּאת לִקְרָב, בְּהִזְמִינָם אוֹתָם אֲלֵיהֶם, מִשּׁוּם שֶׁהֵם עֲצָמָם אֵינָם מִשְׁתַּתְּפִים בְּקִרְבוֹת אֶלָּא מַעֵט.
19. וּמִקְמָצִים בְּסִוְיָע לָכֶם. בַּעַת סִכְנָה תִּרְאֶה אוֹתָם מִבֵּיטִים אֶלֶּיךָ בְּעֵינֵיךָ שֶׁל אָדָם גּוֹסֵס מִפְּחַד הַמָּוֶת. אוּלָם כִּאֲשֶׁר חוֹלֶפֶת הַסִּכְנָה יָכוּ אֶתְכֶם בְּלִשׁוֹן חֲדָה בְּצַר עֵינִים בְּכֶם בְּגִלְל הַטּוֹב. אֵלֶּה לֹא הֶאֱמִינוּ. וְאֵלֶּה יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם. אֵין קֵל מִזֶּה לְאֵלֶּלָה.
20. הֵם חוֹשְׁבִים כִּי מַחֲנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים לֹא עֲזָבוּ, וְלוּ בָּאוּ מַחֲנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים (שְׁנִית), רוֹצִים הָיוּ לְהִיּוֹת הֶרְחָק בְּמַדְבָּר עִם הַבְּדוּיִם, וְשֶׁם לִשְׁאֹל מִה קָרָה לָכֶם. אֲפֹלוּ הָיוּ נִשְׁאָרִים עִמָּכֶם, לֹא הָיוּ נִלְחָמִים אֶלָּא מַעֵט.
21. (הוּא הַמַּאֲמִינִים!) יֵשׁ לָכֶם בְּשִׁלְיָח שֶׁל אֵלֶּלָה דִּגְמָא טוֹבָה לְאֲשֶׁר תֵּלֶה אֶת תְּקוּוֹתֶיךָ בְּאֵלֶּלָה וְהֶאֱמִין בַּיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וּמִזְכִּיר אֶת שֵׁם אֵלֶּלָה הַרְבֵּה.

קטע 3

22. וְכִאֲשֶׁר רָאוּ הַמַּאֲמִינִים אֶת מַחֲנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים אֲמָרוּ, זֶה הוּא אֲשֶׁר הִבְטִיחָנוּ אֵלֶּלָה וּשְׁלִיחוֹ, אֵלֶּלָה וּשְׁלִיחוֹ יִדְבְּרוּ אִמָּת. וְהַדְּבָר הוֹסִיף לָהֶם אֲמוּנָה וּמִסִּירָה.
23. וְאָכֵן יֵשׁ בֵּין הַמַּאֲמִינִים כֹּאֵלֶה אֲשֶׁר הִקִּימוּ אֶת הַתַּחֲבִּוּתָם כְּלִפִּי אֵלֶּלָה, כִּמְהָ מֶהֱם קִיְּמוּ אֶת נְדָרָם וְנִפְּלוּ חֲלָלִים בְּקִרְבָּ לְמַעַן אֵלֶּלָה.¹ וְכִמְהָ מֶהֱם עוֹדִם מִמֵּתִינִים, וְלֹא שָׁנוּ מֵאוּמָה מֵאֲשֶׁר הִתְחַבְּבוּ לְאֵלֶּלָה.
24. לְמַעַן יִגְמַל אֵלֶּלָה לְאִנְשֵׁי הָאִמָּת עַל הָאִמָּת אֲשֶׁר בִּפְיָהֶם, וְיַעֲנִישׁ אֶת הַצְּבוּעִים אִם יִרְצֶה, אוֹ יִקַּבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתָם, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.²
25. וְאֵלֶּלָה הִדָּף אֶת הַכּוֹפְרִים עִם רִגְזָם עַל אֲשֶׁר לֹא הִשִּׁיגוּ טוֹב לַעֲצָמָם, וְאֵלֶּלָה חִסֵּד לַמַּאֲמִינִים אֶת הַלְחִימָה, כִּי אֵלֶּלָה הוּא הַחֲזָק וְהַעֲזִז.
26. וְהוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד מִמִּבְצָרֵיהֶם אֶת אֵלֶּה מִבְּעַלֵּי הַסֶּפֶר (יְהוּדֵי בְּנֵי קוֹרִיטָ'ה) אֲשֶׁר עֲזָרוּ לַכּוֹפְרִים וְהַכְּנִיס מוֹרָא בְּלִבּוֹתֵיהֶם, חֶלֶק מֶהֱם הִרְגָתָם, וְחֶלֶק שְׁבִיתָם,
27. וְהוֹרִישׁ לָכֶם אֶת אֲדָמָתָם וְאֶת בְּתִיָּהֶם וְאֶת נְכִסֵּיהֶם, וְגַם אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא דָרְכָה בָּהּ רִגְלֵיכֶם, כִּי אֵלֶּלָה הַכֹּל-יָכֹל.

1. הֵיוּ חִיילִים בַּצָּבָא הַנְּבִיא וְנִפְּלוּ חֲלָלִים בְּקִרְבָּ עִם הָאוֹיֵב.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 179 ; וסורת מוחמד 47 : 31.

קטע 4

28. הוּי הַנְּבִיא! אָמַר לְנִשְׁוֹתַיִךְ, אִם רוֹצוֹת אַתָּן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל הַנְּאוֹתַי, בֹּאנָה וְאַעֲנִיךְ לָכֵן רְכוּשׁ וְאַשְׁלַחְכֶּן בְּשִׁלוּחֵי הוֹגְגִים, וְאוֹלָם אִם בּוֹחֲרוֹת אַתָּן בְּאַלְלָה וּבְשִׁלְיָחוֹ וּבְעוֹלָם הַבָּא, הִנֵּה הַכִּין אֶלְלָה לְמִיִּטִּיבוֹת מִכּוֹן שָׂכָר כְּבִיר.¹
30. הוּי נְשׁוֹת הַנְּבִיא! אִם יוֹכַח שְׁאֶחָת מִכּוֹן עֲבָרָה עֲבָרָה, עֲנִשָּׁה יִכְפַּל. וְנִקַּל זֶה לְאַלְלָה.

חלק 22

31. אָבֵל אִם יוֹכַח שֶׁהִיא מְסוּרָה לְאַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ וְעוֹשָׂה אֶת הַטּוֹב, שְׂכָרָה יִהְיֶה כְּפוּל בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהַכִּינוּנוּ לָהּ מַחֲיָה מְכַבֶּדֶת (בְּגוֹן עֲדוֹ).
32. הוּי נְשׁוֹת הַנְּבִיא! אִין אַתָּן כְּשֶׂאֶר הַנְּשִׁים, אִם אֶת אֶלְלָה אַתָּן יִרְאוֹת, אֵל תִּדְבָּרְנָה בְּקִלּוֹת דַּעַת, לְכָל יִתְעוֹרֵר חֲשָׁקוֹ שֶׁל זֶה אֲשֶׁר חוֹלִי בְּלִבּוֹ, וְדִבְרָנָה בְּצוּרָה נְאוֹתָה וּמְקַבֶּלֶת,
33. וּשְׂבִנָּה בְּבִתִּיכֶן, וְאֵל תִּתֶּהֱדַרְנָה כְּהִתְהַדְרוֹת יָמֵי הַבְּעָרוֹת הַקְּדוּמָה. קִימְנָה אֶת הַתְּפִלָּה וְשִׁלְמָנָה זְכָאֵת, וְצִיִּתְנָה לְאַלְלָה וּלְשִׁלְיָחוֹ, כִּי אֶלְלָה רוֹצָה לְהַעֲבִיר מַעֲלִיכֶן אֶת הַטְּמֵאָה, (אִתָּן) בְּנֵי הַבֵּית (מִשְׁפַּחַת הַנְּבִיא) וּלְטַהֲרֶכֶן טָהוֹר,
34. וּזְכַרְנָה אֶת אוֹתוֹת אֶלְלָה (הַקּוֹרְאָן) וְהַחֲכֵמָה (הַמְּסַרֶּת שֶׁל הַנְּבִיא) בְּהַקְרָאָם בְּבִתִּיכֶן, כִּי אֶלְלָה מְמַחָה וּבִקִּיא.

קטע 5

35. הִנֵּה הַמְּסַלְמִים וְהַמְּסַלְמִיּוֹת, וְהַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינּוֹת,² וְהָאֲדוּקִים וְהָאֲדוּקוֹת,³ וְהַדּוֹבְרִים אֶמֶת וְהַדּוֹבְרוֹת אֶמֶת, וּבְעַלִּי הַסְּבָלָנוֹת וּבְעָלוֹת הַסְּבָלָנוֹת, וְהָעֲנוּיִם וְהָעֲנוּיוֹת, וְהַנּוֹתָנִים צִדְקָה וְהַנּוֹתָנוֹת צִדְקָה, וְהַצָּמִים וְהַצָּמוֹת, הַשּׁוֹמְרִים עַל טְהָרַת עֲרוֹתָם וְהַשּׁוֹמְרוֹת עַל טְהָרַת עֲרוֹתָן,⁴ וְהַמְרַבִּים לְהַזְכִּיר אֶת אֶלְלָה וְהַמְרַבּוֹת לְהַזְכִּיר אֶת אֶלְלָה,⁵ לְכֻלָּם הַכִּין אֶלְלָה סְלִיחָה וְשָׂכָר רַב וְעָצוּם.

1. הן בחרו באללה והשליחו והעולם הבא, ונשארו אצל הנביא עד סוף ימיו. כתוצאה ממעשיהן הנכבד הזה, אללה העניק להן תואר הכבוד הנעלה ביותר «אמהות המאמינים». ר' פ' 6 לעל.

2. ר' סורת אל-חוג'וראת 49: 14 - 15.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 238; סורת אאל עמראן 3: 43; סורת אר-רום 30: 26; וסורת אז-זומר 39: 9.

4. ר' סורת אל-מואמנון 23: 5 - 7.

5. ר' סורת אל-אחזאב 33: 41 - 42.

36. כְּאֶשֶׁר אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ פּוֹסְקִים בְּכָל עֵנָן שֶׁהוּא, אֵין לֵאמֹר מֵאֲמִין אוֹ מֵאֲמִינָה הַבְּרָרָה לְהַחְלִיט בְּעֵינֵינוּ. כָּל מִי שֶׁמִּתְנַגֵּד לְפֶסֶק דִּינוֹ שֶׁל אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ הָרִיחוּ תוֹעָה תַּעֲיָה בְּרוּרָה.¹
37. וּכְשֶׁאֲמַרְתָּ (לְזִיד)² אֲשֶׁר אֱלֹהָ נָטָה לוֹ חֶסֶד (הָאֶסְלָא), וְאֲשֶׁר אֵף אֶתָּה נָטִיתָ לוֹ חֶסֶד (שְׁחֲרוּר מַעֲבָדוֹת), «הַחֲזֹק בְּאֶשְׁתָּךְ וִירָא אֶת אֱלֹהָ».³ וְאֶתָּה (הַנְּבִיא) מִסְתִּיר בְּלִבָּךְ אֶת אֲשֶׁר הָיָה אֱלֹהָ מְגֵלָה,⁴ וְחוֹשֵׁשׁ מִפְּנֵי הַבְּרִיּוֹת, אֲבָל אֱלֹהָ הוּא אֲשֶׁר רָאוּ הָיָה יוֹתֵר כִּי תַחֲשֹׁשׁ מִפְּנֵיו. כְּאֶשֶׁר זִיד גָּרַשׁ אוֹתָהּ, הִשְׁאֲנוּ אוֹתָהּ לָךְ, לְמַעַן יִהְיֶה בְּרוּר שֶׁלֹּא יַחֲשֹׁב לַחֲטָא לְמֵאֲמִינִים אִם הֵם נוֹשְׂאִים אֶת הַגְּרוּשׁוֹת שֶׁל בְּנֵיהֶם הַמֵּאֲמָצִים. וְכָךְ נִתְקַיֵּם מֵה שֶׁגָּזַר אֱלֹהָ.
38. לֹא יַחֲשֹׁב לַחֲטָא לְנְבִיא אִם הוּא מְקַיֵּם אֶת צִוֵּי אֱלֹהָ, זֶה מְנַהֵג אֱלֹהָ בְּתוֹךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר חִלְפוּ לְפָנָיו. אֵין לְשִׁנוֹת אֶת הַמִּשְׁפָּט שֶׁל אֱלֹהָ.
39. אֵלֶּה אֲשֶׁר יוֹדִיעוּ אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁלַח אֱלֹהָ (בְּיָדָם), וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ וְלֹא יִירָאוּ אֶחָד בַּלְעָדִי אֱלֹהָ. אֵין עוֹשֶׂה חֲשָׁבוֹן כְּאֱלֹהָ.
40. לֹא הָיָה מוֹחֲמֵד אֲבִי אִישׁ מֵאֲנָשִׁיכֶם, וְאוֹלָם שְׁלִיחַ אֱלֹהָ הוּא וְחוֹתָם (אַחֲרוֹן) הַנְּבִיאִים. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
- קִטְעַ 6**
41. הִזֵּי הַמֵּאֲמִינִים! זְכְרוּ אֶת אֱלֹהָ זְכֹר רַב,
42. וְשִׁבְחוּהוּ בְּקֹר וְעָרַב,⁵
43. הוּא אֲשֶׁר יְבָרַךְ אֶתְכֶם, וּמִלְאָכֵיו מִתְפַּלְלִים לְמַעַנְכֶם, לְמַעַן שִׁיּוּצִיא אֶתְכֶם מִחֲשֹׁךְ הַתַּעֲיָה לְאוֹר הָאֶסְלָא, וְרַחוּם הוּא לְמֵאֲמִינִים.⁶
44. בְּרַכְתֶּם בָּיּוֹם אֲשֶׁר יִפְגְּשׁוּהוּ, «שְׁלוֹם»,⁷ וְהוּא הִכִּין לָהֶם גָּמוּל נִכְבֵּד.
45. הִזֵּי הַנְּבִיאִ! הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ לָעֵד וְלִמְבַשֵּׁר טוֹב וְלִמְזַהֵר,
46. וְלִקְרֹא אֶל אֱלֹהָ בְּרִצּוֹנוֹ, וְלְאוֹר מְאִיר,
47. וּבִשְׁר לְמֵאֲמִינִים, כִּי לָהֶם חֶסֶד רַב מֵאֵת אֱלֹהָ,

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 65 ; וסורת אנ-נור 24 : 63.

2. זיד בן חארת'ה : הבן המאומץ של הנביא.

3. אשתו של זיד היתה זִינָב בת ג'חש. היא היתה בת דודה של הנביא מצד אביו.

4. מה שֶׁאֱלֹהָ צָנָה עָלֶיךָ לְהַנְשֵׂא לְזִינָב.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 17 - 18.

6. ר' סורת אל-בקה 2 : 151 - 152.

7. ר' סורת יונס 10 : 10 ; וסורת יא. סין 36 : 58.

48. וְאֵל תִּשְׁמַע בְּקוֹל הַכּוֹפְרִים וְהַצְבוּעִים, וְהַתַּעֲלִים מִפְּגִיעֶתֶם, וְהַשְׁעוּן עַל אֱלֹהָ. דִּי לָךְ בְּאֵלְלָה לְמִשְׁעוֹן.
49. הוּי הַמֶּאֱמִינִים! אִם נוֹשָׂאִים אִתָּם נָשִׁים מֵאֲמִינוֹת, וְאַחַר מִתְגַּרְשִׁים מֵהֶן לִפְנֵי הַתְּאֻחָדוֹת, אֵל לָכֶם לְהִטִּיל עֲלֵיהֶן תְּקוּפַת הַמִּתְנָה אֲשֶׁר אֶת יָמֶיהָ תִּתְּרֶשׁוּ לְמִנּוֹת,¹ וְלָכֵן תִּנּוּ לָהֶן מִתְנָה² וְשִׁלְחוּ אוֹתָן בְּהִגִּינוֹת.
50. הוּי הַנְּבִיא! הִנֵּה הַתִּרְנוּ לָךְ אֶת נְשׁוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נָתַתְּ לָהֶן מִהֶרָ, וְהַשְׁפָּחוֹת, שְׂאֵלְלָה נְתָן לָךְ מִשְׁלַל הַמִּלְחָמוֹת, וְכֵן אֶת בְּנוֹת דִּוְדִּיךָ וְדוֹדוֹתֶיךָ מִצַּד הָאֵב וְהָאֵם שֶׁהִגְרוּ אִתְּךָ (מִמַּפָּח לְמַדִּינָה), וְאִשָּׁה מֵאֲמִינָה הַתְּמַסְרָה לְנְבִיא בְּרָצוֹן. אִם יִרְצָה הַנְּבִיא לְשֹׂאֲתָהּ. זְכוּת זוֹ לָךְ לְבִדְךָ לֹא לְמֵאֲמִינִים שֶׁאֵת זְכוּתֵיהֶם בְּיַחַס לְנְשׁוֹתֵיהֶם וּלְשִׁפְחוֹתֵיהֶם כָּבֹר קִבְּעֵנוּ לָהֶם,³ כְּדִי שֶׁלֹּא יָבֹאוּ מִיִּשְׁהוּ אֱלִיד בְּטַעֲנוֹת. כִּי אֱלֹהָ הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
51. תִּדְחָה מֵעֲלִיד מִי שֶׁתִּרְצָה מֵהֶן (מִהַנְּשִׁים), וְתִקְרַב אֱלִיד מִי שֶׁתִּרְצָה מֵהֶן, וְכֵן לֹא יִחָשֵׁב לָךְ לְחֻטָּא אִם תִּבְקֹשׁ אֶת קִרְבָּתָהּ שֶׁל אַחַת שְׂדִיחִית מִקִּדְם. כָּל זֶה יִכְנִיס שְׁלוֹם וְשִׁלּוֹה בִּינֵיהֶן וְלֹא יִגְרַם לָהֶן צֶעַר, וְכֵלָן תִּשְׁפַּעֲנָה רָצוֹן בְּאֲשֶׁר תַּחֲלֹק לָהֶן. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שֶׁיִּבְלָבוּתֵיכֶם כִּי הוּא יוֹדֵעַ וּמִתּוֹן.
52. אֵין נָשִׁים אַחֲרוֹת מִתְּרוֹת לָךְ אַחֲרֵי זֶה, וְלֹא תוּכַל לְהַחֲלִיף בָּהֶן אִשָּׁה מִנְּשׁוֹתֶיךָ אֲפֹלוּ אִם יִפְּנוּ מִצָּא חוֹ בְּעֵינֶיךָ, פָּרִט לְשִׁפְחוֹת אֲשֶׁר בְּבַעֲלוּתֶךָ. כִּי אֱלֹהָ מִשְׁגִּיחַ עַל כָּל דְּבָר.
53. הוּי הַמֶּאֱמִינִים! אֲסוּר לָכֶם לְהַכְנִס אֶל בֵּיתִי הַנְּבִיא, אֲלֵא אִם הִזְמַנְתֶּם לְסַעֲוִדָה, וְאֵל תִּבְאוּ לִפְנֵי הַמוֹעֵד לְמַעַן לֹא תִחַכּוּ. רַק כְּשֶׁתִּקְרְאוּ וּתִכְנְסוּ, וְאַחַר שֶׁתִּסְעַדּוּ הַתִּפְאָרוֹ מִבְּלִי לְהַתְמַהֵמָה לְשֵׁם שִׂיחָה. אֲכֹן זֶה יִצִּיק לְנְבִיא, אֲךָ הוּא מִתְבַּיֵּשׁ מִפְּנֵיכֶם (לֹאמַר לָכֶם אֶת זֶה). אֲךָ אֱלֹהָ אֵינוֹ מִתְבַּיֵּשׁ (לֹאמַר אֶת) הָאֻמָּת. וּבִשְׂאֵלְכֶם (מִנְּשׁוֹת הַנְּבִיא) חִפְּץ כָּלְשָׁהוּ, עֲשׂוּ זֹאת מֵאַחֲרֵי מִסָּד, זֶה יוֹתֵר טְהוֹר לְלִבּוֹתֵיכֶם וּלְלִבּוֹתֵיהֶן. אֲסוּר לָכֶם לְהִצִּיק לְשִׁלִּיחַ אֱלֹהָ, וְאֵל לָכֶם לְשֹׂאֲתָהּ אֶת נְשׁוֹתֵי אַחֲרֵיו, כִּי זֶה חֻטָּא גָדוֹל אֲצֵל אֱלֹהָ.

1. לפי סורת אל-בקרה 2: 228 אסור לגרושות להנשא לאיש לפני המתנתן שלוש וסתות, כדי שיתברר שאינן הרות לבעליהן הקודמים. כאן אללה מרשה לאישה גרושה שנתגרשה לפני שמומשו הנישואין להנשא מיד בלי לחכות.

2. הסכום והערך של המתנה אינם מוגדרים. כל אחד יתן לפי יכולתו.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4: 3, ופ' 24 - 25.

קטע 7

54. אם תגלו דבר מה או תסתירוהו, הנה אלה יודע כל דבר.
55. לא יחשב להן (נשות הנביא) לחטא (להראות את פניהן לפני) אבותיהן ובניהן, ואחיהן ובני אחיהן ובני אחיותיהן, או נשים (מאמינות) ולשפחות אשר בבעלותן. ויראנה את אלה, כי אלה עד בכל.
56. אלה ומלאכיו מברכים את הנביא. הוי המאמינים! התפללו בעדו וברכו אותו בשלום.¹
57. אכן אלה הפוגעים באללה ושליחו, אלה יקלל אותם בעולם הזה ובעולם הבא. ובעולם הבא צפוי להם ענש משפיל.
58. ואלה הפוגעים במאמינים ובמאמינות בלי כל הצדקה, ישאו (עוון) מוציא שם רע ואשמה גלויה.²

קטע 8

59. הוי הנביא! אמר לנשותיך ולבנותיך ולנשות המאמינים, כי עליהן לעטף עצמן בגלימותיהן (בצאתן מבתיהן). בזה תכרנה (פנשים צנועות הן) יותר ולא תפגענה. אלה סולח ורחום.
60. אכן אם לא יחדלו הצבועים ואלה אשר חולי בלבם ומפיצי השמועות (הפזבוזות) במדינה מפעשיהם נעויד אותך לפגע בהם. ואז לא ישארו בשכונתך אלא זמן מועט,
61. מקללים יהיו, ובכל מקום שימצאו, יתפסו ויהרגו,
62. זה נהג אלה בתוך אלה שקדמו להם, ולנהג של אלה אין שנוי.
63. ישאלוך בני האדם על מועד שעת הדיון, אמר, רק אלה יודע אותו.³ מי יודע, אולי קרוב הוא.
64. אלה קלל את הפופרים והכין להם להבה,
65. שבה ישארו לנצח ולא ימצאו לא מגן ולא עוזר.
66. ביום אשר יהפכו פניהם באש (הגיהנם), יאמרו, הלואי וציתנו לאללה וציתנו לשליח (מוחמד).

1. על יסוד הפסוק הזה, על כל מוסלם בהזכירו את שם הנביא מוחמד להוסיף, «יתפלל עליו אלה וישם לו שלום», או «תפילת אלה ושלומו עליו».

2. ר' סורת-אנ-נסא' 4 : 112.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 187.

67. ויאמרו, רבוֹנֵנוּ! אֲנַחְנוּ הִלְכְנוּ שׁוֹלָל אַחֲרֵי אֲדוֹנֵינוּ וּמִנְהִיגֵינוּ וְהֵם הִתְעוּ אוֹתָנוּ מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר,

68. רבוֹנֵנוּ! אָנָּה הִכְפֵּל אֶת עֲנָשָׁם וְקָלַל אוֹתָם קָלָה נִמְרָצָה.

קטע 9

69. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּהְיוּ כְּאֵלָה אֲשֶׁר הִצִּיקוּ לְמוֹסָא, וַיִּנְקְהוּ אֵלָלָה מֵאֲשֶׁר דִּבְרוּ. הוּא הָיָה נִכְבָּד אֲצֶל אֵלָלָה.

70. הוּא הַמַּאֲמִינִים! יֵרָאוּ אֶת אֵלָלָה וְדִבְרוּ דְּבָרִים אֲמִתִּיִּים,

71. וְאִזּוּ יִצְלִיחַ לָכֶם אֵלָלָה מַעֲשֵׂיכֶם, וַיִּסְלַח לָכֶם עַל חַטָּאֵיכֶם. כִּי מִי שֶׁמִּצִּית לְאֵלָלָה וְלִשְׁלִיחוֹ יִזְכֶּה זְכִיָּה עֲצוּמָה.

72. הִצַּעְנוּ אֶת הָאֱמוּנָה¹ לְשִׁמִּים, לְאֶרֶץ, וּלְהָרִים, אֲדָּהֶם סָרְבוּ לְקַבֵּלָה וּלְשִׁאת בְּחוּבוֹתֶיהָ, וְנִשְׁמְרוּ מִמָּנָה. וְרַק הָאָדָם קִבְּלָה עַל עֲצָמוֹ, אֲכֹן הוּא הִבִּיא עוֹל לְעֲצָמוֹ מִתּוֹךְ בְּעָרוֹת,

73. עַל כֵּן יַעֲנִישׁ אֵלָלָה אֶת הַצְּבוּעִים וְהַצְּבוּעוֹת וְאֶת הַפְּגָנִיִּים וְהַפְּגָנוּיִת, וּמִקְבֵּל תְּשׁוּבַת הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת, כִּי אֵלָלָה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.

1. האמונה, היכולת להבחין בין הטוב ובין הרע. ולעמוד באחריות לפני אלה.

34

סִוֵּרַת סָבְא'

שָׁבְא

סורה זו נקראת «סָבְא», שָׁבְא» משום שהסיפור של אנשי סָבְא' נזכר בה. ר' פ' 15 וכו'. ביחס לסיפור של סולימאן ומלכת סָבְא', ר' סורת אנ-נמל 27 : 20 - 44.
הורדה במכה אחרי סורת לוקמאן 31, ופסוקיה חמישים וארבעה. קיבלה את שמה «שָׁבְא» מפסוק חמשה-עשר.

סורת סבא' 34

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. השבח לאללה אשר לו כל אשר בשמים וכל אשר בארץ, ¹ ולו השבח בעולם הבא, והוא החכם והבקיא,
2. הוא יודע מה שחודר אל תוך האדמה ומה שיוצא מתוכה, ² ואת אשר ירד מן השמים ואת אשר יעלה אליהם, ³ והוא הרחום והסולח.
3. הכופרים אמרו, לא תבואנו שעת הדין. אמר, אכן חי רבוני! כי בוא תבואכם. ⁴ הוא יודע בנעלם, דבר לא נסתר ממנו, אפלו כמשקל גרעין ממה שבשמים ובארץ, או קטן או גדול ממנו, כי הכל רשום בפרוש בפנקס רשום (הלוח השמימי),
4. למען יגמל למאמינים עושי הטוב. אלה להם סליחה ופרנסה בשפע.
5. אך לאלה אשר הסיתו, וערכו התנגדות לאותותינו, מחכה הענש המכאיב ביותר. ⁵
6. ואף אלה אשר נתנה להם הדיעת יודעים כי הדבר (הקוראן) אשר הורד אליה מן השמים מרבונך הוא האמת, ומדריךך אל דרכו של העזוז והמשבח. ⁶
7. אמרו הכופרים (בלעג), בואו ונראה לכם אדם (הפונה לגביא מוחמד) אשר יגיד, כי לאחר שתתפוררו לעפר, תקומו לתחייה מחדש. ⁷
8. הבודה הוא כזבים בשם אללה או מטורף הוא? אדרבה, אלה אשר לא יאמינו באחרית יבואו על ענשם (בעולם הבא), והם נמצאים בתעיה רחוקה (בעולם הזה).

1. ר' סורת אל-ליל 92 : 13.

2. חודר באדמה : הגשם, או המתים.

3. יעלה אל השמים : מעשה בני האדם והמלאכים.

4. ר' סורת ינוס 10 : 35 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 7.

5. ר' סורת אל-חשר 59 : 20 ; וסורת צאד 38 : 28.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 43 ; וסורת אר-רום 30 : 56.

7. ר' סורת אר-רעד 13 : 5 ; וסורת אס-סגידה 32 : 10.

9. האם אינם מסתפקלים ורואים את השמים ואת הארץ מלפניהם ומאחוריהם? הלא אם נרצה, נבקע תחתיהם את האדמה, או נפיל עליהם קטעים מן השמים. בזאת יש אות לכל עבד של אלה אשר חזר בתשובה.

קטע 2

10. וכבר נתנו לדאוויד חסד מאתנו, הוי הרים, שבחו עמו (את אלה), וגם העופות,² ונרקד לו את הברזל,
11. עשה לבושי שריון, וחתקו היטב את חבורי טבעותיהם,³ ועשו (אתה ומשפחתך) את הטוב, כי רוצה אני את מעשיכם.
12. ולסוללמאן העמדנו את הרוח שהיתה ממחרת עם פקדויותיו מהלך חדש ימים בבקר ומהלך חדש ימים בערב, והזרמנו לו מעין של נחשת מתכת, ואת השדים העמדנו לפקדו לשרת אותו לפי צוי רבונו, ואלה מהם שהיו משתמטים או מסרבים, היו טועמים את ענש הלהבה.
13. ועשו לו כל אשר חפץ מטירות וצלמים, וקערות כברכות, וקדרות קבועות על מכוניו. עשו משפחת דאוויד הטוב כתודה לאלה. אך מעט מעבדי הם המודים.
14. וכאשר גזרנו עליו למות, לא העיד דבר על מותו זולת הטרימית אשר אכלה את משענתו. וכאשר נפל ארצה, התברר לג'ן אשר לו ידעו הנסתר, לא היו ממשיכים לשאת הענש המשפיל.
15. וכבר היה לשבא⁴ במשפכם אות: שתי גנות מימין ומשמאל. אכלו מפרנסת רבונכם, והודו לו, ארץ טובה ורבוני סולח.
16. אך הם סטו מדרכי הישר ואז שלחנו עליהם נחשול מים אדיר (שהחריב את הסכר).⁵ ובמקום שתי הגנות נתנו להם שתי גנות נותנות פרי מר למאכל, ועצי אשל, ומקצת מעצי הלוט.
17. כך הענשנו אותם כי כפרו. כי אנחנו מענישים רק את הכופרים.

1. ר' סורת אד-ד' אריאת 51 : 47 – 48.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 79.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 80.

4. שבא, שם של ממלכה קדמונית בדרום מערב של חצי האי ערב. תימן של היום.

5. סכר מארב בתימן.

18. וְקִבְעֵנוּ בֵּינָם לְבֵין הָעָרִים אֲשֶׁר בִּרְכָנוּ,¹ עָרִים אַחֲרוֹת הַנִּרְאוֹת לָעֵין, בְּתַחֲנוֹת בֵּינֵים, לְהִקָּל עַל הַשִּׁירוֹת אֶת הַנִּסְיָעָה בֵּינֵיהֶן : עָבְרוּ בֵּינֵיהֶן לִילּוֹת וְיָמִים בְּטוֹחִים.
19. וְאוֹלָם הֵם אָמְרוּ, רְבוּנָנוּ! הַגִּדֵּל הַמֶּרְחָק בֵּין תַּחֲנוֹת מִסְעֵינוּ. כִּךְ חָטְאוּ לַנֶּפֶשׁ, וְנָשִׁימָם לַשִּׁיחָה, וְהַפְּצָנוּ אוֹתָם לְכָל רוּחַ וְקָרוֹעַ קָרַעְנוּ אוֹתָם. בְּזֹאת יֵשׁ אוֹתוֹת וְלִקְחָ לְכָל בַּעַל סִבְלָנוֹת מִפִּיר תוֹדָה.
20. אָכֵן מָצָא אֲבָלִים אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ עֲלֵיהֶם אָמַת, וְהִלְכוּ אַחֲרָיו, פָּרַט לַחֲבוּרָת מַאֲמֵינִים.
21. וְלֹא הָיָה לוֹ עֲלֵיהֶם כָּל שְׁלֹטוֹן, כִּי לְמַעַן גִּדַּע בֵּין הַמַּאֲמִין בְּאַחֲרִית לֹאֲשֶׁר הוּא מְטִיל בָּהֶם סִפְק. רְבוּנָךְ מִשְׁגִּיחַ עַל כָּל דָּבָר.

קטע 3

22. אָמַר, קְרָאוּ אֶל אֵלָה אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם לְקִיּוּמָם זוֹלַת אֵלָלָה, אֲשֶׁר אֵינָם שׁוֹלֵטִים אֲפֹלוּ עַל דָּבָר שֶׁמִּשְׁקָלוֹ כְּגִרְעִין, לֹא בְּשָׂמִים וְלֹא בְּאָרֶץ, וְאִין לָהֶם כָּל חֵלֶק בָּהֶם,² וְאִין לֵאלֹלָה מֶהֶם כָּל עוֹזֵר.
23. (בְּיוֹם הַדִּין) לֹא תוֹעִיל כָּל הַמְלָצָה בְּלִי רְשׁוֹת אֵלָלָה.³ וְעַם חִלּוֹף הַפֶּחַד מִלִּבָּם, יֹאמְרוּ, מָה אָמַר רְבוּנָכֶם? יַעֲנֵנו, הָאָמַת, וְהוּא הַעֲלִיּוֹן וְהַפֶּבֶר.
24. אָמַר, מִי יִפְרֹנְסְכֶם מִן הַשָּׂמִים וְהָאָרֶץ? אָמַר, אֵלָלָה. לָכֵן בְּרוּר שְׁאֲנַחֲנוּ מִדְּרָכִים בְּדֶרֶךְ הַנִּכְוֶנָה, וְאַתֶּם נִמְצָאִים בַּתַּעֲזִיָּה בְּרוּרָה.
25. אָמַר, אַתֶּם לֹא תִשְׁאָלוּ עַל חֲטָאֵינוּ, וְאַנְחֵנוּ לֹא נִשְׁאָל עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
26. אָמַר, רְבוּנָנוּ יִאֲסֹף אוֹתָנוּ וְיִשְׁפֹּט בֵּינֵינוּ בְּצֶדֶק, וְהוּא הַשׁוֹפֵט וְהַיּוֹדֵעַ.
27. אָמַר, הָרָאוּ לִי אֶת אֵלָה שֶׁצָּרַפְתֶּם אֵלָיו כְּשֶׁתַּפִּים. לְעוֹלָם לֹא תוּכְלוּ לַעֲשׂוֹת זֹאת, כִּי אֵלָלָה הוּא הָעוֹזֵז וְהַחֲכָם.
28. אוֹתָךְ (הַתְּנִבְיָא), שְׁלַחֲנוּ רַק כַּמִּבְשָׁר וּמִזְהִיר לְכָל בְּנֵי הָאָדָם, אִךְ רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם יוֹדְעִים,
29. הֵם (הַפְּגָנִיִּים) אוֹמְרִים, מְתֵי יָקוֹם הָאִיּוֹם הַזֶּה, אִם אַתֶּם צוֹדֵקִים?⁴
30. אָמַר, לָכֵם מוֹעֵד יוֹם לֹא תֵאָחֲרוּ אוֹתוֹ אֶף בְּשָׁעָה וְלֹא תִקְדִּימוּ אוֹתוֹ.⁵

1. הערים אשר אללה ברח הן : מכה ואל-קודס (ירושלים).

2. ר' סורת פאטר 35 : 13.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 255 ; סורת אל-אנביא' 21 : 28 ; וסורת אנ-נג'ים 53 : 26.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 18.

5. ר' סורת הוד 11 : 104 - 105 ; וסורת נוח 71 : 4.

קטע 4

31. וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, לֹא נֶאֱמִינוּ בְּקוֹרְאָן הַזֶּה, וְלֹא בְּאִשְׁרֵי לְפָנָיו (מִן הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים), וְאוּלַם לּוֹ תִּרְאֶה כְּאִשְׁרֵי נַעֲמְדוּ הַכּוֹפְרִים לְפָנֵי רַבּוֹנָם, וְנִשְׁיב אִישׁ מֵהֶם אֶל רֵעֵהוּ הַדְּבוּר (מִתּוֹכָחִים בִּינֵיהֶם). וְהַחֲלָשִׁים יֹאמְרוּ לַמִּתְיָהָרִים, לֹא אַתֶּם, הֵינּוּ מֵאֲמִינִים.
32. וְהַמִּתְיָהָרִים יֹאמְרוּ לַחֲלָשִׁים, הֵאֵם אֲנַחְנוּ מְנַעְנוּ מִכֶּם לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר כְּאִשְׁרֵי הִרְאֵתָה לָכֶם? לֹא וְלֹא! אַתֶּם הֵייתֶם כּוֹפְרִים.
33. הַחֲלָשִׁים יֹאמְרוּ לַמִּתְיָהָרִים, אֲדַרְבֵּה! מְזֻמָּת לִילָה וְיוֹם, וְצוּיִתֶם אוֹתָנוּ לְכַחַשׁ בְּאַלְלָה וּלְעֲשׂוֹת לוֹ יְרִיבִים. וְכְּאִשְׁרֵי יִרְאוּ אֶת הָעֵנֶשׁ יִסְתִּירוּ אֶת הַחֲרָטָה,¹ כְּאִשְׁרֵי נָשִׁים מְסֻגְרוֹת בְּצוּאָרֵי הַכּוֹפְרִים.² הִתְגַּמְלוּ אִם לֹא כְּמַעֲשֵׂיהֶם?³
34. בְּכָל פַּעַם שֶׁהֵינּוּ שׁוֹלְחִים מִזֶּהִיר אֶל עִיר, הָיוּ תּוֹשְׁבֵיהָ הַעֲשִׂירִים שְׁטוּפִי הַשֹּׁפֵעַ אוֹמְרִים, אָכֵן אֲנַחְנוּ מְכַחֲשִׁים בְּדֶבֶר אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתָּם בּוֹ.⁴
35. וְאָמְרוּ, יֵשׁ לָנוּ הִרְבֵּה רְכוּשׁ וּבָנִים, וְאֲנַחְנוּ לֹא נַעֲנֵשִׁים.⁵
36. אָמַר, רַבּוּנִי יָכוֹל לְהַרְחִיב אוֹ לְצַמֵּצֵם אֶת הַפְּרִנָּסָה לְמִי שִׁירָצָה.⁶ אַךְ רַב בְּנֵי הָאָדָם לֹא יָדְעוּ.

קטע 5

37. וְלֹא הוֹנֵקֶם וְלֹא בְּנִיכֶם הֵם אֲשֶׁר יִקְרְבוּכֶם אֶצְלָנוּ, וְכִי רַק לְמַאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, לָהֶם יִשְׁלַם כְּפָלִים כְּמַעֲשֵׂיהֶם, וְיִשְׁבּוּ לְבִטַח בְּמִקּוֹם נִכְבָּד בְּחֻדְרֵי הָעֲלִיּוֹנִים (בְּגוֹ עֵדוּ).
38. אַךְ אֶת אֵלֶּה הַמִּתְאַמְצִים לַעֲוֹר הַתִּנְגְּדוֹת לְאוֹתוֹתֵינוּ, אֵלֶּה יֵאָגוּ לַעֲנֵשׁ.
39. וְאָמַר, רַבּוּנִי יָכוֹל לְהַרְחִיב אוֹ לְצַמֵּצֵם אֶת פְּרִנָּסָתָם לְמִי שִׁירָצָה מֵעַבְדּוֹ.⁷ וְכָל דָּבָר אֲשֶׁר תִּתְּרֻמוּ לְצִדְקָה, יִתֵּן לָכֶם הוּא תְּמוּרָתוֹ, וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּמִפְרָסִים.

1. ר' סורת יונס 10 : 54.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 5.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 147.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 9.

5. ר' סורת את-תובה 9 : 55 ; סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56 ; סורת אש-שוערא' 26 : 138 ; וסורת אל-

מודתיר 74 : 11 - 17.

6. ר' סורת אר-רום 30 : 37.

7. ר' לעל פסוק 36.

40. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵאָסְפִים (אֵלֶּלָה) כָּלָם, יֹאמַר לְמַלְאָכִים, הֲאֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר הָיוּ עוֹבְדִים אֹתְכֶם?
41. וְהֵם יֹאמְרוּ, לָךְ הִשְׁבַּח! אֶתָּה הֲאָדוֹן שֶׁלָּנוּ וְלֹא אֲנִי לָהֶם. לֹא כִּי הֵם הָיוּ עוֹבְדִים אֶת הַגֹּ'ן. מִרְבִּיתָם הֶאֱמִינוּ בָּהֶם.
42. הַיּוֹם לֹא יוֹכְלוּ עוֹד לְהוֹעִיל אוֹ לְהִזְיֵק אִישׁ לְרַעְהוֹ, וְנֹאמַר לְכוּפְרִים, טַעֲמוּ אֶת עֹנֶשׁ הָאֵשׁ שֶׁהֵייתֶם מְכַחֲשִׁים אֶת קִיוֹמוֹ.¹
43. כְּאֲשֶׁר הָיוּ קוֹרְאִים בְּפִנְיָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, הָיוּ אוֹמְרִים, אֵין הוּא אֵלָּא בֶן אָדָם הַרוּצָה שֶׁתִּזְנִיחוּ אֶת הָאֱלִילִים שֶׁאֲבוֹתֵיכֶם הָיוּ עוֹבְדִים. וְכֵן אָמְרוּ, אֵין זֶה (הַקּוֹרְאָן) אֵלָּא שֶׁקֶר בְּדוּי. אָמְרוּ הַכוּפְרִים עַל הָאֱמֻת שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם, שֶׁהִיא כְּשׁוּף בְּרוּר.
44. וְלֹא נִתְּנוּ לָהֶם (לְעַרְבִים) כָּל סֵפֶר אֲשֶׁר יִלְמְדוּ מִמֶּנּוּ, וְלֹא שֶׁלַּחְנוּ אֲלֵיהֶם לְכַנִּיד כָּל מִזְהִיר.
45. אוֹלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם גַּם הֵם הַכַּחֲשׂוֹ, וְאוֹלָם אֵלֶּה לֹא הִשְׁיִגוּ עֲשִׁירִית מִכָּל אֲשֶׁר נִתְּנוּ לְקוֹדְמֵיהֶם,² הֵם הַתְּכַחֲשׁוּ לְשִׁלְיָחִי, וּמֵה נֹרָא הִזָּה עֲנֹשִׁי.

קטע 6

46. אָמַר, רַק אַחַת אֲטִיף לָכֶם: הַתִּיַצְבוּ בְּפָנֵי אֵלֶּלָה, שְׁנִים שְׁנִים וְאַחַד אַחַד, וְתַחֲשְׁבוּ, כִּי אֵין בְּאִישׁ שְׁלָכֶם (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כָּל רוּחַ שְׁגֵעוֹן, אֵלָּא שְׁלִיחַ שֶׁבָּא לְהַזְהִירְכֶם מִפְּנֵי הָעֹנֶשׁ הַכָּבֵד.
47. אָמַר, כָּל שֶׁקֶר שֶׁשְׁאִלְתִּי מִכֶּם תּוֹכְלוּ לְשֹׁמֵר אוֹתוֹ לְעַצְמְכֶם, כִּי שֶׁכָּרִי הוּא אֲצֵל אֵלֶּלָה שֶׁהוּא עַד לְכָל דְּבָר.
48. אָמַר, רַבּוֹנִי מִתְקוֹמִים בְּאֱמֻת (נֶגֶד הַשֶּׁקֶר), וְהוּא יוֹדֵעַ הַתַּעֲלוּמוֹת.
49. אָמַר, הָאֱמֻת בָּאָה, כִּי הַשֶּׁקֶר אֵין לוֹ יְסוֹד וְאֵינוּ יָכוֹל לְהַחֲלִיט דְּבָר.³
50. אָמַר, אִם אֶתְעָה, אֶתְעָה רַק לְנִפְשִׁי. וְאִם אֶדְרֹךְ, הֲרִי הַדְּרַכְתִּי עַל יָדִי הַשְׂרָאָה מִרְבּוֹנִי, הוּא שׁוֹמֵעַ וְקָרוֹב.
51. לוֹ יָכַל הָיִיתָ לְרֹאוֹתָם כְּאֲשֶׁר יִבְהִלּוּ, אֲזִי לֹא יִמְצְאוּ מִפְּלֹט וְנִלְקָחוּ מִמְּקוֹם קָרוֹב.

1. ר' סורת אס-סגידה 32 : 20.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 82 ; וסורת אל-אחאקאף 46 : 26.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 8 ; וסורת ע'אפר 40 : 15.

52. וְאָז יֹאמְרוּ, הִנֵּה אֲנַחְנוּ מֵאַמִּינִים בּוֹ (בְּאַלְלָה וּסְפָרִיו וּשְׁלִיחָיו).¹ אֵךְ אֵיכָה יִשְׁיִגּוּ (אֶת הָאֱמוּנָה) מִמָּקוֹם רְחוֹק?
53. הֵן כָּפְרוּ בּוֹ זֶה כָּבֵר, וְיִטִּילוּ דָפִי בְּתַעְלוּמָה מִמָּקוֹם רְחוֹק.
54. וְהוּקַם חֵץ בִּינֵיהֶם וּבֵין הַדָּבָר אֲשֶׁר יִשְׁתַּוְּקוּ לוֹ, כְּאֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לְתוֹמְכֵיהֶם זֶה כָּבֵר. כִּי הָיוּ בְּסֻפֶּק עֲמֻקָּה.²

1. ר' סורת אס-סג'דה 32 : 12.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

35

סִוֵּרַת פֶּאטֶר הַבּוֹרָא

סורה זו נקראת «פֶּאטֶר, הַבּוֹרָא», משום שהתחילה
בתיאור זה לאללה אשר ברא את השמים ואת הארץ.
התיאור הזה בא רק בפתיחת סורה זו. ר' פ' 1. אומנם
הביטוי «פֶּאטֶר» נזכר שש פעמים בקוראן. ר' סורת
אל-אנעאם 6 : 14 ; סורת יוסוף 12 : 101 ; סורת אבראהים
14 : 10 ; סורת פֶּאטֶר 35 : 1 ; סורת אז-זומר 39 : 46 ;
וסורת אש-שורא 42 : 11.
הורדה במכה אחרי סורת אל-פורקאן 25. ופסוקיה
ארבעים וחמשה. קיבלה את שמה «הַבּוֹרָא» מפסוק אחד.

סורת פאטר 35

בשם אללה הרחמן והרחים

קטע 1

1. השבח לאללה בורא השמים והארץ, והעושה את המלאכים שליחים בעלי כנפים: שמים, שלוש, וארבע. יוסיף בבריאה את אשר ירצה,¹ כי אללה הכל-יכל.
2. הרחמים אשר יפתח אללה לבני אדם, אין עוצר להם, ואת אשר יעצר הוא, אין שולח אותם אחרי, והוא העוזז והחכם.
3. הוי בני אדם! זכרו את חסדי אללה לכם. היש בורא זולת אללה, אשר יפרנסכם מן השמים ומן הארץ? אין אלה בלעדיו, ואיך יתרחקו מן האמת?
4. אם יתכחשו לך (הכופרים), הרי הכחשו גם שליחים לפניך, ואל אללה יושבו הדברים.
5. הוי בני אדם! אכן דבר אללה אמת. אל ישלו אתכם חיי העולם הזה, ואל יתעה אתכם בדבר אללה המתעה (השטן),
6. אכן השטן אויב לכם, על כן התייחסו אליו כאויב, כי אכן יקרא את הנשמצים לו להיות מבני הלקהבה (גיהנם).
7. אשר כפרו, להם ענש כבד, ואשר האמינו ועשו את הטוב, להם סליחה ושכר גדול (נן עדן).

קטע 2

8. האם יהיה אפוא זה אשר מעשיו הרעים נראים לו כטובים (כמו מי שהוא מאמין ועושה מעשים טובים)? אכן אללה יתעה את אשר ירצה, ואת אשר ירצה ידריך. לכן אל תצטער עליהם. כי יודע אללה את אשר יעשו.
9. אללה הוא אשר ישלח את הרוחות ויגלו ענן,² ונוליד אותו אל ארץ מתה, ונחיה בו את הארץ אחרי מותה, כזאת התקומה.³

1. ר' סורת אד'-ד'אריאת 51 : 47.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 48.

3. ר' סורת אל-חג' 22 : 5 - 7 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 48 - 49.

10. הרוצה בעז, הנה העז כלו לאללה.¹ אליו יעלה הדבור היפה, והמעשה הטוב ירימנו על. והזממים רעות, להם ענש כבד וכשלו וזממיהם.

11. אללה יצר אתכם מעפר, אחרי כן מטפה, אחרי כן עשה אתכם זוגות (זכר ונקבה), אין נקבה הרה או יולדת כי אם בדעתו.² וחי אדם לא יארכו ולא יקצרו אלא כבר החלט מקדם ונשמר בלוח השמימי.³ אכן נקל הוא לאללה.

12. שני הימים אינם שונים זה לזה, כי האחד מימיו טעמים, מתוקים ונגימים לשתייה, והשני מימיו מלוחים ומרים. אך משניהם תאכלו בשר טרי (פל מיני דגים), ותוציאו לכם תכשיטים אשר תענדו,⁴ ותראה את האניות מפליגות בהם לחפש פרנסה בחסדו, ולמען תכירו טובה.

13. אללה מחדיר את הלילה בתוך היום ומחדיר את היום בתוך הלילה. והוא הכפיף לפקודו את השמש ואת הירח, כל אחד מהם ננוע במסלתו עד עת מועד.⁵ זה אללה רבונכם, לו המלכות, ואולם אלה שאתם קוראים אליהם, במקום אללה אין להם שלטון, אפלו על קלפה של גלעין תמר.

14. אם תקראו להם לא ישמעו את קריאתכם, ולו היו שומעים לא היו יכולים לענות לכם. וביום תחית המתים נכחישו את קשריהם אתכם. ולא יודיע לך כמו בקיא.⁶

קטע 3

15. הוי בני אדם! אתם העניים הזקוקים לאללה, ואללה הוא העשיר והמשבח.

16. אם ירצה יעבירכם מן העולם ויביא במקומכם בריאה חדשה.⁷

17. לא יקשה על אללה לעשות כן.⁸

18. ולא תשא נפש נושאת משא נפש אחרת, ואם תקרא נפש עמוסה (לאחרים) לשאת את משאה, לא ישאו אתה ממנו מאומה ולו היה קרוב משפחה. אכן תזהיר רק את היראים את רבונם בסתר ואת המקימים את התפללה. ואשר יזכה, לנפשו יזכה. ואל אללה הדרך.

1. ר' סורת אנ-נא' 4 : 139 ; סורת ינוס 10 : 95 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 8.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 59 ; וסורת אר-רעד 13 : 8 - 9.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 39.

4. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 22 - 23.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 2.

6. כלומר, אללה הבקיא והיודע כל דבר. ר' סורת מרים 19 : 81 - 82 ; וסורת אל-אחקהא 46 : 5 - 6.

7. ר' סורת אבראהים 14 : 19.

8. ר' סורת אבראהים 14 : 20.

19. ולא יִשְׁוּוּ הָעוֹר וְהַפֶּקַח,¹
20. ולא הַחֲשָׁד וְהָאוֹר,
21. ולא הַצֵּל וְהָרוּחַ הַחֲמָה (הַשְׂרָבִית),²
22. ולא יִשְׁוּוּ הַמֵּתִים וְהַחַיִּים. אֵלֶּלָהּ כָּל לְהַשְׁמִיעַ דְּבָרוֹ לְמִי שִׁירָצָה, וְאוֹלָם אֶתָּה לֹא תוּכַל לְהַשְׁמִיעַ דְּבָר לְאֵלָה שֶׁבְּקַבְּרֵיהֶם,
23. אִין אֶתָּה אֶלָּא מְזִהִיר.
24. אֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ עִם הָאֲמָת כַּמְבָּשָׁר וּמְזִהִיר. אִין אֶמָּה שְׁלֹא הוֹפִיעַ מִקְרָבָה שְׁלִיחַ מְזִהִיר.³
25. וְאִם יִתְכַחֲשׁוּ לָךְ, הָרִי גַם הַתְּכַחֲשׁוּ קוֹדְמֵיהֶם לְשְׁלִיחִים שֶׁבָּאוּ אֵלֵיהֶם עִם אוֹתוֹת בְּהִירִים וּכְתָבִים וְסֵפֶר מֵאִיר.⁴
26. אֲזִי הֶעֱנֵשְׁתִּי אֶת הַכּוֹפְרִים, וַיְמָה נֹרָא הָיָה עֲנִשִּׁי!

קטע 4

27. הָאִם לֹא רָאִיתָ שְׂאֵלָה מוֹרִיד מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם וְנוֹצִיא בָּהֶם כָּל מִינֵי פְרוֹת,⁵ וּמִן הַהָרִים מַשְׁעוֹלִים לְבָנוֹת וְאֲדָמוֹת צְבָעֵיהֶם שׁוֹנִים, וּשְׁחָרִים כְּעוֹרֵב?
28. וּמִן הָאָדָם, וְהַחַיּוֹת וְהַמִּקְנֶה לְסוּגֵיהֶם וְצְבָעֵיהֶם הַשׁוֹנִים?⁶ אֲמַנָּם הַמְּלַמְדִּים הֵם הַיִּרְאִים אֶת אֵלֶּלָהּ מִבֵּין עֲבָדָיו. אֵלֶּלָהּ הוּא עֲזוֹז וְסוֹלָח.
29. אָכֵן, אֵלָה הַקּוֹרְאִים בְּסֵפֶר אֵלֶּלָהּ (הַקּוֹרְאָן), וְהַמְקִימִים אֶת הַתְּפִלָּה, וְתוֹרְמִים מִמָּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם בְּסֵתֶר אוֹ בְּגִלּוֹי, וְצִפּוֹ לִקְנֹן לֹא יִתְפַּלֵּה,
30. אֲשֶׁר יִשְׁלַם לָהֶם (אֵלֶּלָהּ) שְׂכָרָם וְיוֹסִיף לָהֶם מִחֲסָדוֹ, כִּי הוּא סוֹלָח וּמְכִיר תוֹדָה.
31. הַסֵּפֶר אֲשֶׁר גָּלִינוּ לָךְ הוּא הָאֲמָת, וּמֵאֲשֶׁר אֶת מַה שֶּׁקָּדַם לוֹ (מִן הַסִּפְרִים), כִּי אֵלֶּלָהּ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂה עֲבָדָיו וּמַשְׁקִיף עֲלֵיהֶם.
32. אַחֲרֵי כֵן הוֹרְשָׁנוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) לְאֵלָה אֲשֶׁר בְּחִרְנוּ מֵעוֹבְדֵינוּ. אֲךָ יֵשׁ בָּהֶם הַעוֹשֵׁק אֶת נַפְשׁוֹ, וּבָהֶם הַנוֹחַג בְּדָרְךָ בִּינוּנִית, וּבָהֶם רֵאשׁוֹנִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּרִשׁוֹת אֵלֶּלָהּ, זֶה הוּא הַחֲסֵד הַגָּדוֹל.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 121 ; וסורת הוד 11 : 24.

2. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 43 - 44.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 7.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 26.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 4.

6. ר' סורת אר-רום 30 : 22.

33. גְּנִי עֵדוֹן יָבוֹאוּ בְּתוֹכָם, וְשֵׁם יִקְשְׁטוּ בְּצַמִּידִים שֶׁל זָהָב וּבַפְּנִינִים וּלְבוּשִׁם בְּתוֹכָם מְשִׁי,¹
34. וַיֹּאמְרוּ, הִשְׁבַּח לְאַלְלָה אֲשֶׁר הֶעֱבִיר מֵעֲלֵינוּ אֶת הַיָּגוֹן, אַכֵּן רְבוּנוֹ סוֹלַח וּמְכִיר תוֹדָה,
35. אֲשֶׁר הֵנִיחַ לָנוּ בְּמִשְׁכָּן שְׁהָקִים (לְעַד) מִחֲסָדּוֹ. לֹא יִגִּיעַ אֵלֵינוּ עֶמֶל בְּתוֹכוֹ, וְלֹא תִגִּיעַ אֵלֵינוּ תִלְאָה.²
36. אֲדָּהּ הַכּוֹפְרִים לָהֶם אֵשׁ גִּיהֶנֶם. לֹא יִגְזֹר עֲלֵיהֶם אֲשֶׁר לָמוּת, וְגַם לֹא יוֹקֵל מֵעֲלֵיהֶם עֲנִשָּׁה. כִּדּוֹ נִגְמַל לְכָל כּוֹפֵר,
37. וְהֵם יִצְעֲקוּ בְּתוֹכָהּ, רְבוּנוֹ! הוֹצִיאֵנוּ מִתּוֹכָהּ, וְאַזּוֹ נַעֲשֶׂה הַטּוֹב אַחֲרֶיהָ מֵאֲשֶׁר הָיִינוּ עוֹשִׂים. הָאֵם לֹא הֶאֱרַכְנוּ אֶת חַיִּיכֶם דִּי לָמִי שְׂרוּצָה לְהַזְכֵּר שֶׁיִּכָּל לְהַזְכֵּר! וְגַם בָּא אֲלֵיכֶם הַמְזִהִיר! לָכֵן טַעְמוֹ (הַעֲנֵשׁ)! אִין מוֹשִׁיעַ לְכוֹפְרִים.
38. אַלְלָה יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אַכֵּן יוֹדֵעַ הוּא מַה שֶׁיִּבְלָבְבוּת,
39. הוּא אֲשֶׁר הָקִים אֶתְכֶם דּוֹר אַחֲרֵי דּוֹר לְמִשְׁלַב בְּאָרֶץ. עַל הַכּוֹפֵר בּוֹ לְשֵׁאת בְּאַחֲרִיּוֹת לְכַפִּירְתּוֹ הַמוֹסִיפָה לוֹ שְׁנֵאָה וְאַבְדּוֹן מִיַּד רְבוּנוֹ.
40. אָמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל הָאֵלִילִים שְׂאֵתֶם קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם בְּמָקוֹם אֶל אַלְלָה? הָרֵאוּנִי מַה הוּא אֲשֶׁר בָּרָאוּ מִן הָאָרֶץ, אוֹ לָהֶם שְׁתַּפּוֹת בְּשָׁמַיִם, אוֹ אוּלֵי נִתְּנוּ לָהֶם סֵפֶר, וְהֵם מַחְזִיקִים בּוֹ כְּרֵאִיָּה? לֹא כִי לֹא יִבְטִיחוּ הַכּוֹפְרִים וּמַעֲנִיקִים אִישׁ לִרְעֻהוֹ רַק שֶׁקֶר וּרְמִיָּה.
41. אַלְלָה מַחְזִיק בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ לְבַל יַחְדְּלוּ מְלַהֲתָקִים,³ וְאִם יַחְדְּלוּ מְלַהֲתָקִים, לֹא יַחְזִיק בָּהֶם אֶחָד מֵאַחֲרָיו. אַכֵּן מֵתוֹן הוּא וְסוֹלַח.
42. הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה) נִשְׁבָּעוּ שֶׁבּוּעָה חֲמוּרָה בְּאַלְלָה, כִּי אִם יָבוֹא אֲלֵיהֶם מְזִהִיר יִשְׁרִירוּ לְכַתּוּב מֵאֲשֶׁר אֲמוֹת אַחֲרוֹת.⁴ וְאוּלָם בָּבוֹא אֲלֵיהֶם מְזִהִיר, גְּבָרָה הִתְנַגְּדוּתָם וַיִּהְיוּתָם.
43. זֹאת כִּי הָיוּ אֲנָשִׁי שֹׁחֵץ בְּאָרֶץ וְזָמְמוּ לִרְעָה, אֲדָּהּ לֹא תִקְרִי הַמְזִמָּה הָרָעָה אֲלָא בְּבַעֲלֶיהָ. הַיּוֹכֵל לְצַפּוֹת שְׁנִינְהָ בָּהֶם אַחֲרֵי מֵאֲשֶׁר נִהְגּוּ עִם קוֹדְמֵיהֶם! אַלְלָה לֹא יַחְלִיף וְלֹא יִמִּיר לְעוֹלָם אֶת נִהְגּוֹ.

1. ר' סורת אל-חג' 22 : 23.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 24.

3. ר' סורת אל-חג' 22 : 65 ; וסורת אר-רום 30 : 25.

4. הכוונה היא ליהודים ולנוצרים. ר' סורת אאל עמראן 3 : 156 - 157 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 167 - 170.

44. האם לא סירו בְּאֶרֶץ וְרָאוּ מָה הָיָה גּוֹרְלָם שֶׁל הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר קִדְּמוּ לָהֶם? הֵם הָיוּ חֲזָקִים מֵהֶם, וְאוּלָם אֵין דָּבָר שְׂאֵלָה לֹא יָכֹל לְהַתְגַּבֵּר עָלָיו, לֹא בְּשָׂמִים וְלֹא בְּאֶרֶץ. הוּא יוֹדֵעַ וְהַכֹּל-יָכוֹל.

45. לוֹ הָיָה אֵלֶּלָה מַעֲנִישׁ אֶת בְּנֵי הָאָדָם לְפִי פֶּעֶלָם, לֹא הָיָה מִשְׁאִיר כָּל בְּרִיָּה עַל פְּנֵי הָאָדָמָה, אֲךָ הוּא דּוֹחָה אֶת עֲנָשָׁם עַד לְמוֹעֵד קְבוּעַ, אוּלָם כַּאֲשֶׁר יִגִּיעַ הַמוֹעֵד הַקְּבוּעַ לָהֶם, הִנֵּה אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ אֶת מַעֲשֵׂי עַבְדָּיו.

36

סִוֵּרַת יָא. סִין.

יָא. סִין.

סורה זו נקראת «יא. סין» משום שאללה פתח אותה בשתי האותיות «י. ס.» יש בקוראן כמה סורות הנקראות אחרי אות או אותיות שפתחו את הסורה. ר' סורת «ט. ה. 20»; סורת «צ 38»; סורת «ק 50»; וסורת «נ 64». הורדה במכה אחרי סורת אל-ג'ן 72, ופסוקיה שמונים ושלושה. המוסלמים משתמשים בשתי האותיות האלה «יאסין», «יאסין» כשם פרטי לאנשים. קיבלה את שמה «יא. סין» מפסוק אחד.

סורת יא. סין. 36

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמָן וְהַרְחִים

קטע 1

1. י. ס.¹
2. וְהַקּוֹרְאֵן הַחֲכָם!²
3. כִּי אָכֹן אֶתָּה (מוֹחֲמֵד) מִן הַשְּׁלִיחִים,³
4. בְּאַרְח מִיִּשְׁרָאִים.
5. הוּא (הַקּוֹרְאֵן) הוֹרֵד מֵעַם הָעֶזְזוֹ וְהַרְחִים,⁴
6. לְמַעַן תִּזְהִיר בּוֹ בְּנֵי עַם, לֹא הִזְהָרוּ אֲבוֹתֵיהֶם, וְהֵם אֵינֶם שְׂמִים לָב,
7. וְכִבֵּר נַחֲרָץ הַדָּבָר עַל מַרְבִּיתָם בְּצִדֵּק, אֲדָּהֵם לֹא יֵאֱמִינוּ.
8. וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׂמִנוּ בְּצִוְאֲרֵיהֶם מִסְּגֻרוֹת⁵ עַד הִזְקוּ גִיעִיו, עַל כֵּן רָאשֵׁיהֶם מוֹרְמִים,
9. וְשִׁמְנוּ מִלְּפָנֵיהֶם חֵץ, וּמֵאַחֲרֵיהֶם חֵץ, וְעִנְרָנוּ אֶת עֵינֵיהֶם וְהֵם לֹא יִרְאוּ.
10. לָכֵן אַחַת הִיא לָהֶם אִם תִּזְהִירוּ אוֹ לֹא תִזְהִירוּ, כִּי הֵם לֹא יֵאֱמִינוּ.⁶
11. אֶתָּה תַּצְלִיחַ לְהִזְהִיר רַק אֶת אֲשֶׁר הִלָּךְ אַחֲרֵי הַהִזְהָרָה, וְיִירָא אֶת הַרְחֵמָן בְּסִתֵּר, בְּשֵׁר לֹא אִפּוֹא בְּסִלִּיחָה וְשִׁכָּר נִכְבֵּד (גֹּן עֵדוֹ).⁷
12. אָכֹן אֲנַחְנוּ נַחֲיָה אֶת הַמֵּתִים, וְנִכְתֵּב אֶת הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר קָדְמוּ, וְאֶת אֲשֶׁר הִשְׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם. וְכָל דָּבָר מְנִינוּ בַּלּוּחַ הַשְּׁמִימִי.⁸

קטע 2

13. וּמִשָּׁל לָהֶם מִשָּׁל עַל תּוֹשָׁבֵי הָעִיר כְּאֲשֶׁר בָּאוּ אֲלֵיהֶם הַשְּׁלִיחִים,
14. בְּשָׁלְחָנוּ אֲלֵיהֶם שְׂנִים וְהִתְכַּחֲשׂוּ לָהֶם, אֲזַ חִזְקָנוּ אוֹתָם בְּשָׁלִישִׁי, וְהֵם אָמְרוּ, הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁלוּחִים אֲלֵיכֶם.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: יא. סין.

2. כלומר, אשבע בקוראן המלא חכמה.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 252.

4. ר' סורת אש-שורא 42: 52 - 53.

5. ר' סורת אל-אעראף 7: 157; סורת אר-רעד 13: 5; וסורת סבא' 34: 33.

6. ר' סורת אל-בקרה 2: 6; וסורת ינוס 10: 96 - 97.

7. ר' סורת אל-מולכ 67: 12.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 71; סורת אל-כהף 18: 46; וסורת אז-זומר 39: 69.

15. אָמְרוּ (תּוֹשְׁבֵי הָעִיר), אֵינְכֶם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם כְּמוֹתֵנוּ, וְהִרְחַמְנוּ לֹא הוֹרִיד דָּבָר מִן הַשָּׁמַיִם, אֵין אַתֶּם בְּלִתֵּי אִם מַדְבָּרִים שֶׁקָּר.
16. אָמְרוּ (הַשְּׁלִיחִים), רְבוּנֵנוּ יוֹדֵעַ, כִּי אָכֹן שְׁלוּחִים אֲנַחְנוּ אֵלֵיכֶם,
17. וְעָלִינוּ רַק לְהִזְחִיר בְּגָלוּי.
18. אָמְרוּ (אֲנָשֵׁי הָעִיר), אַתֶּם הִבֵּאתֶם לָנוּ מִזֶּל רַע. אָכֹן אִם לֹא תִפְסִיקוּ, נִרְגָּם אַתְּכֶם וְיִפְגַּע בְּכֶם מֵאֲתָנוּ עֹנֶשׁ מִכְּאִיב.
19. אָמְרוּ (הַשְּׁלִיחִים), מִזֶּלְכֶם הִרַע אַתְּכֶם הוּא. אִם הִזְכַּרְתֶּם (תִּכְבָּעוּ וּתְאַיְמוּ עָלֵינוּ?)¹ כִּי עִם מִשְׁחִיתִים אַתֶּם.
20. וְיָבוֹא אִישׁ מִקְצֵה הָעִיר מִמֶּהָר, וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! לָכוּ אַחֲרֵי הַשְּׁלִיחִים,
21. לָכוּ אַחֲרֵי אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יִשְׁאַלוּ מִכֶּם שָׁכָר, וְהֵם מְדַרְכִּים.
22. וְכִי מַדּוּעַ לֹא אֶעֱבֹד אֶת אֲשֶׁר בָּרָאֲנִי, וְאֵלֹו תוֹשְׁבוּ?
23. הֶאֱקַח לִי מִבְּלַעֲדֵי אֱלִילִים אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה הִרְחַמְנוּ לְהִרַע לִי, לֹא תוֹעִיל לִי הַמְּלָצְתָם בְּמֵאוּמָה, כִּי הֵם לֹא יַצִּילוּ אוֹתִי,
24. אִם זֹאת אֲנִי אַעֲשֶׂה, אֶהְיֶה בְּתַעֲיָה גְמוּרָה.
25. אָכֹן מֵאֲמִין אֲנִי בְּרְבוּנְכֶם, שְׁמְעוּ אִפּוּא לִי.²
26. וְאָמַר (אֶלְלָה) אֵלֹו, הַכֵּנֶס אֶל הַגֹּן. וְהוּא אָמַר, לוֹ רַק יָדְעוּ בְּנֵי עַמִּי,
27. אֲשֶׁר סָלַח לִי רְבוּנִי וְקָבַע אֶת מְקוֹמִי בֵּין הַמְּכַבְּדִים בְּגוֹן עֵדוֹן.

חלק 23

28. אֲנַחְנוּ לֹא הוֹרִדְנוּ עַל עַמּוֹ צָבָא מִן הַשָּׁמַיִם אַחֲרֵי שֶׁהֲרָגוּ אוֹתוֹ, וְלֹא נִאֲלָצְנוּ לְהוֹרִיד.
29. לֹא הִיָּתָה כִּי אִם צָעָקָה אַחַת, וְהִנֵּה הָיוּ כָּלָם מִתִּים.³
30. מֶה חֲבַל עַל בְּנֵי הָאָדָם! בְּכָל פַּעַם שֶׁבָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ לְעֹגוֹ לוֹ,
31. הֲלֹא יֵרָא בְּמָה דּוֹרוֹת הַשְּׁמַדְנוּ לְפָנֵיהֶם?⁴ וְהֵם לֹא יִשׁוּבוּ אֵלֵיהֶם.
32. סוֹפֶם שְׁיִוְבָאוּ אֵלֵינוּ כָּלָם (בְּיוֹם הַדִּין).⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 131; סורת אנ-נמל 27: 47; וסורת אנ-נסא' 4: 78.

2. אך הם לא שמעו לו, ורגמו אותו, והמיתוהו, ואללה הכניס אותו לגן עדן.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21: 15.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 6.

5. ר' סורת הוד 11: 111.

קטע 3

33. ואות הוא להם, הארץ המתה החיינו אותה ונוציא ממנה דגנים אשר מהם יאכלו,
34. ונטענו בה גנות תמר וענב, והבקענו בתוכה מעינות,
35. למען יאכלו מפריה, אף כי לא ידיהם עשו זאת. האם לא יפירו תודה?
36. השבח לאללה אשר ברא את כל המינים מאשר תצמיח הארץ, ומהם עצמם (ברא זכרים ונקבות), ומאשר לא ידעו.¹
37. ואות הוא להם הלילה, נפריד ממנו אור היום, והנה חשוכים הם.²
38. והשמש היא נעה במסלולה עד מקום אשר נקבע לה, לפי קביעת העוזר היוצא.³
39. לירח קצבנו תחנות, עד שהוא חוזר ונראה כענף דקל נושן.⁴
40. השמש לא תוכל להדביק את הירח, ולא הלילה עובר את היום, כי כל אחד מהם מהלך במסלולו הקבוע.⁵
41. ואות להם אשר נשאנו את צאצאיהם על הספינה העמוסה,⁶
42. יצרנו להם עוד כדגמיתה למען ירפבו עליה,⁷
43. ואם נרצה נטביעם ואין עוזר להם והם לא ינצלו,
44. אלא ברחמים מאתנו ונתנו להם להתענג לזמן קצר.
45. ואם יאמר להם (לכופרים), יראו את אשר לפניכם ואשר מאחוריכם,⁸ למען תרוחמו. (הם פונים ערף).
46. ואכן לא בא אליהם אות מאותות רבונם, ופנו לו ערף.
47. ואם יאמר להם, תרמו (לנצרכים) ממה שהעניק לכם אללה. הכופרים יאמרו למאמינים, האם נאכיל את מי שאללה יכל להאכיל אם ירצה? אכן, רק אתם (המאמינים) נתונים בתעיה ברוחה (לשאל מאתנו לעשות כדבר זה).

1. ר' סורת אד' - ד'אריאת 51 : 49.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 189; סורת ינוס 10 : 5; וסורת אל-אסרא' 17 : 12.

5. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 33.

6. הכוונה היא לתבת נוח.

7. ר' סורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

8. עונש העולם הזה והעולם הבא.

48. וְאָמְרוּ, מָתִי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוֹם הַזֶּה אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים?¹
 49. לֹא יֵרָאוּ בְּלִתִּי אִם צָעָקָה אַחַת אֲשֶׁר תֹּאחֲזֶם בְּעוֹדָם מִתּוֹכָחִים.
 50. וְלֹא יוֹכְלוּ אֶפְלוּ לְצוּת לֹאף אֶחָד, אוֹ לָשׁוּב אֶל מִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם.

קטע 4

51. וַיִּתְקַע בְּשׁוּפָר, וַהֲנִיָּה הֵם מִן הַקְּבָרוֹת אֶל רְבוֹנָם וַיִּמָּהְרוּ.
 52. וַיֹּאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! מִי הַקִּים אוֹתָנוּ מִמָּקוֹם מְנוּחָתָנוּ? (נַעֲנוּ), זֶה הוּא אֲשֶׁר הִבְטִיחַ הַרְחָמֹן, וְצָדִיקוֹ הַשְּׁלִיחִים.²
 53. וְלֹא הִיָּתָה אֵלָּא צָעָקָה אַחַת, וַהֲנִיָּה הֵם כָּלָם יוֹבָאוּ אֵלֵינוּ.³
 54. הַיּוֹם לֹא תִקְרַח נֶפֶשׁ בְּמָאוֹם, וְלֹא תִגְמְלוּ בְּלִתִּי אִם כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
 55. אוֹלָם בְּעָלֵי הַגֹּן, נְהַנִּים הַיּוֹם מִהַתְעַנּוּגוֹת,
 56. הֵם וַיִּשְׁוֹתֵיהֶם בְּצִלְלִים נָחִים עַל עֲרֻשׁוֹת,
 57. לָהֶם בְּתוֹכּוֹ כָּל מִינֵי הַפְּרִי, וְלָהֶם כָּל אֲשֶׁר תִּשְׁאַל נֶפֶשׁ,
 58. וַאֲמָרִי שְׁלוֹם מֵאֵת רַבּוֹן רַחוּם,⁴
 59. וַהֲבִדְלוּ וַהֲתִרְחָקוּ (מִן הַמַּעֲמִינִים) הַיּוֹם אַתֶּם הַכּוֹפְרִים.⁵
 60. בְּנֵי אָדָם! הֵאֵם לֹא צוִיתִי אֶתְכֶם, אֶל תַּעֲבֹדוּ אֶת הַשֵּׁטָן. כִּי אוֹיֵב גָּלוּי הוּא לָכֶם,
 61. וְכִי תַעֲבֹדוּנִי אָנִי? כִּי זֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.⁶
 62. אָכֵן, כְּבָר הִתְעָה מִכֶּם הַמּוֹן רַב. הֵאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ אִפּוּא?
 63. זֶה גִּיהֶנֶם אֲשֶׁר הִבְטַח לָכֶם,
 64. הִצְלוּ בּוֹ הַיּוֹם, בְּאֲשֶׁר כִּפְרִיתֶם.⁷
 65. הַיּוֹם נִחַתוֹם אֶת פִּיּוֹתֵיהֶם, וְרַק יְדֵיהֶם יִדְּבְרוּ אֵלֵינוּ, וְרַגְלֵיהֶם יַעֲיִדוּ אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ (מִן הָרַע וְהָאָסוּר).
 66. אִם נִרְצָה נַעֲוֹר אֶת עֵינֵיהֶם, וַיִּתְּחָרוּ אִישׁ אֶת רַעְהוֹ לְמַצָּא אֶת הַדֶּרֶךְ. אֵךְ כִּיצַד יֵרָאוּ?

1. ר' סורת אש-שורא 42 : 18.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 55 - 56 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 20 - 21.

3. ר' סורת אנ-נאזעאת 79 : 13 - 14 ; סורת אנ-נחל 16 : 77 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 52.

4. ר' סורת אל-אחוזאב 33 : 44.

5. ר' סורת יונוס 10 : 28 ; סורת אר-רום 30 : 14 ; ופ' 43 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 22 - 23.

6. בשביל הברית הזו, ר' סורת אל-אעראף 7 : 172.

7. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 15.

67. וְלוֹ רָצִינוּ, שְׁנִינוּ אֶת צוּרְתָם עַל מְקוֹמוֹתֵיהֶם, וְלֹא יָכְלוּ אֶז לֹא לְהִתְקַדֵּם וְלֹא לְחֹזֵר.

קטע 5

68. כָּל אֲשֶׁר נָתַן לוֹ חַיִּים אַרְבִּים, נָבִיא עָלָיו שִׁיבָה רָעָה וְנִפְגַּע בְּבְרִיאוֹתָיו הַגּוֹפְנִית וְהַשְׁכָּלִית. הָאֵם לֹא יִשְׁכִּילוּ אִפּוּא¹
69. לֹא לְמַדְנוּ אוֹתוֹ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) שִׁירָה, וְאֵין זֶה מִתְאִים לוֹ, אֵין הוּא בְּלִתִּי אִם הִזְהִירָה וְקוֹרְאָן בְּרוּר,
70. לְהִזְהִיר אֶת אֲשֶׁר הוּא חַי (בְּעַל תְּבוּנָה), וְנִחְרָץ הַדָּבָר (הַעֲנֵשׁ) בְּצִדֵּק עַל הַכּוֹפְרִים.
71. הֲלֹא יָרָאוּ כִּי אֲנַחְנוּ יִצְרָנוּ לְמַעַנָם מֵאֲשֶׁר עָשׂוּ יָדֵינוּ אֶת הַמִּקְנָה, וְהֵם אֲדוֹנִים לוֹ?
72. וְשֶׁבַדְנוּ אוֹתוֹ לָהֶם, מִהֶם לְרִכִּיבָה, וּמִהֶם לְאֲכִילָה,²
73. וְלָהֶם בּוֹ תוֹעֲלֵת וּמִשְׁקָה, הָאֵם לֹא נִפְּרוּ תוֹדָה?
74. אֲבָל הֵם לָקְחוּ לָהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָה אוֹלִי יַעֲזֹרוּ (לָהֶם).
75. אֲדָּ לֹא יוֹכְלוּ הוֹשִׁיעֵם וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) לָהֶם (לְאֱלִילֵיהֶם) חֲלִילִים. הֵם וְאֱלִילֵיהֶם מִצְגִים לַעֲנֵשׁ בַּיּוֹם הַדִּין.
76. אֵל יַעֲצִיבוּד אִפּוּא דְבְרִיהֶם, כִּי אַכֵּן אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אֶת אֲשֶׁר יִסְתִּירוּ וְאֶת אֲשֶׁר יוֹדִיעוּ בְּגִלּוֹי.
77. הָאֵם לֹא יִרְאֶה הָאָדָם כִּי אֲנַחְנוּ בָּרָאנוּ אוֹתוֹ מִטֶּפֶה, וְהִנֵּה הוּא זָרִיב גָּלוּי (לָנוּ).
78. הוּא שָׁכַח בְּרִיאָתוֹ עֲצָמוֹ, וְהִבִּיא לָנוּ מִשָּׁל בְּאוֹמְרוֹ, מִי יוֹכֵל לְהַחֲיוֹת אֶת הָעֲצָמוֹת הָרְקוּבוֹת?
79. אָמַר, יַחֲיָה אוֹתָן מִי שֶׁבָּרָא אוֹתָן לְרֵאשׁוֹנָה וְהוּא בָקִיא בְּכָל הַנְּבָרָא,
80. וְהוּא הַחֹפֵד עַץ זֶרֶק לְלִהְבֵּת אֵשׁ דּוֹלֶקֶת, וְהִנֵּה אַתֶּם מְדַלִּיקִים מִמֶּנּוּ.
81. הָאֵם אֵין בְּכוֹחוֹ שֶׁל זֶה שֶׁבָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ לְבָרָא בְּנֵי אָדָם דּוֹמִים לָהֶם? וְדַאי שָׁכֵן! כִּי הוּא הַבּוֹרָא הַיּוֹדֵעַ,
82. אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה דָּבָר הוּא רַק מִצְוָה לֵאמֹר, «הִיָּה!» וְהִיָּה,
83. הַשֶּׁבַח לְאֱלֹהָה אֲשֶׁר בִּידוֹ מַלְכוּת כָּל דָּבָר וְאֵלָיו תּוֹשְׁבוּ.

1. ר' סורת אר-רום 30 : 54 ; וסורת אנ-נחל 16 : 70.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 5 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 21.

37

סִוְרַת אֶץ-צַאפָּאֵת הַמְּלָאכִים הָעֲרוּכִים בְּשׁוּרֹת

סורה זו נקראת «אֶץ-צַאפָּאֵת» משום שפתחה בשבועת
אללה ב«אֶץ-צַאפָּאֵת, המלאכים העומדים בשורות
משבחים את אללה».
הורדה במכה אחרי סורת אל-אנעאם 6, ופסוקיה מאה
שמונים ושניים. קיבלה את שמה «המלאכים הערוכים
בשורות» מפסוק אחד.

סורת אצ-צאפאת 37

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. אשבע (במלאכים) הערוכים שורות שורות (בעבודת אללה),
2. (ובמלאכים) המזהירים את בני האדם לא לעשות מעשים רעים,
3. והקוראים דברי אללה,
4. אלהיכם הוא אחד ויחיד,
5. הוא רבון השמים והארץ ואשר ביניהם, והוא רבון זריחות (השמש).¹
6. קשטנו את הרקיע הראשון בכוכבים מאירים,²
7. ומשמר בפני כל שטן מורד,
8. לבל יקשיב בסתר לסודות הפנס העליון של המלאכים, הם (השטנים) יתקפו מכל עבר,
9. כדי לגרשם מכל צד וכיוון, וצפוי להם ענש כואב נצחי,
10. בלעדי זה אשר חטף חטף, מיד ישיגנו כוכב שביט יוקד.³
11. שאל את (הכופרים), לפי דעתם, מה קשה יותר לברא, האם אותם או את כל אשר בראנו?⁴ הן בראנו אותם מטין דביק.
12. אכן, אתה מתפלא עליהם והם לועגים לך,
13. ובהזכיר אותם, לא יזכרו,
14. ובראותם אות, ילעגו לו,
15. ויאמרו, כי אין זה אלא כשוף גלוי.
16. האם אחרי אשר מתנו והיינו עפר ועצמות, קום נקום לתחייה,
17. וגם אבותינו הראשונים?
18. אמר, אמנם כן! ואתם משפלים.

1. ר' סורת אל-מעארג' 70 : 40.

2. ר' סורת אל-מולכ 67 : 5 ; וסורת אל-חגיר 15 : 16 - 18.

3. ר' סורת אל-גין 72 : 8 - 10.

4. ר' סורת עיאפר 40 : 57.

19. וְאָכַן רַק תְּרוּעָה אַחַת וְעִינֵיהֶם יִרְאוּ.

20. וַיֹּאמְרוּ, אֹי לָנוּ! זֶה הוּא יוֹם הַדִּין.

21. זֶה יוֹם הַפְּסִיקָה אֲשֶׁר הִכְחָשְׁתָּם.

קטע 2

22. אִסְפוּ אֶת הַחוּטָאִים וְאֶת בְּנֵי זִוְגָם, וְאֶת (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הָיוּ עוֹבְדִים,

23. מִבְּלָעַדִּי אֶלְלָה, וְהַדְרִיכוּ אוֹתָם בַּדֶּרֶךְ הַמּוֹבִילָה שְׂאוּלָה,¹

24. הַעֲמִידוּ אוֹתָם (לִפְנֵי שְׁיִגְעוּ אֶל הַשְּׂאוּל) לְמַעַן יִתְּנוּ אֶת הַדִּין.

25. (וַיֹּאמְרוּ לָהֶם בְּלַעַג), מַה לָּכֶם אֲשֶׁר לֹא תַעֲזְרוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ?

26. אָכֵן, הַיּוֹם הֵם נִכְנָעִים.

27. אִזּוּ פָּנוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְשָׂאֲלוּ זֶה אֶת זֶה.²

28. וַיֹּאמְרוּ, הִנֵּה אַתָּם בָּאתֶם אֵלֵינוּ מִיָּמִין.

29. וַיֹּאמְרוּ (הַנֶּעֱבָדִים), לֹא כִי לֹא הָיִיתֶם מֵאֲמִינִים,

30. לֹא הִיָּה לָנוּ עֲלֵיכֶם שְׁלֹטוֹן, כִּי אֲנִישִׁים פּוֹרְקֵי עַל הָיִיתֶם.

31. וַיָּבֹאוּ בְּצֶדֶק עֲלֵינוּ מִשְׁפַּט רְבוּבִינוּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ טוֹעֲמִים (אֶת הָעֶנֶשׁ).

32. הַתְּעִינוּ אֶתְכֶם כִּי אֲנַחְנוּ עֲצָמָנוּ הָיִינוּ תוֹעִים.

33. אוֹתוֹ יוֹם יִשְׁתַּפּוּ בְּעֶנֶשׁ (עַם כָּל שְׂאֵר הַכּוֹפְרִים).

34. אֲמַנִם כָּכָה נַעֲשֶׂה בְּפוֹשְׁעִים.

35. כִּי כַּאֲשֶׁר נֹאמַר לָהֶם, אִין אֶלְלָה מִבְּלָעַדִּי אֶלְלָה, הֵם הָיוּ סוֹטִים בִּיהִירוֹת,

36. וַאֲמָרוּ, הָאֵם נַעֲזֹב אֶת אֱלֹהֵינוּ בְּגִלָּל מְשׁוֹרֵר מְטָרָף?³

37. אֲדַרְבָּא, כִּי הוּא הִבִּיא אֶת הָאֲמָת, וְאֲשֶׁר אֶת דְּבָרֵי הַשְּׁלִיחִים (אֲשֶׁר בָּאוּ

לִפְנֵינוּ).⁴

38. הִנֵּה אַתָּם טוֹעֲמִים הָעֶנֶשׁ הַמְּכַאִיב.

39. רַק כְּמַעֲשֵׂיכֶם יִשְׁלַם לָכֶם.

40. פָּרַט לְעוֹבְדֵי אֶלְלָה הַתְּמִימִים,⁵

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97.

2. ר' סורת עיאפר 40 : 47 - 48.

3. המשורר המשווגע : הכוונה לבניא מוחמד.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 43.

5. ר' סורת מרים 19 : 71 - 72 ; סורת אל-עצר 103 : 1 - 3 ; וסורת את-תין 95 : 4 - 6.

41. אֱלֹהִים יִקְצֹב לָהֶם מְוֹנָם בְּשָׁפֶע.
42. פְּרוֹת וְהֵם מְכַבְּדִים,
43. בְּגִנוֹת הַנֶּעֱם,
44. נָחִים עַל סָפוֹת, זֶה לַעֲמֵת זֶה,
45. וַיִּגִּשּׁוּ לָהֶם גְּבִיעִים מִמַּעַן,
46. עִם מִשְׁקָה לָבֹן תַּעֲנוּג לַשּׁוֹתִים,
47. לֹא יִתְעַרְפֵּל רֹאשָׁם מִמֶּנּוּ וְלֹא יִקְרַה לָהֶם נֶזֶק גּוֹפְנִי אוֹ שְׁכָלִי,¹
48. וְאַתֶּם תִּהְיֶינָה נָשִׁים צְנוּעוֹת מִבֶּטֶט² וּבַעֲלוֹת עֵינִים גְּדוֹלוֹת וְנִפּוֹת,
49. כָּמוֹ הָיוּ בִּיצִים מְכֻסּוֹת.
50. וַנִּגְשׁוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְשָׁאֲלוּ זֶה אֶת זֶה.
51. וַיִּגִּיד אֶחָד מֵהֶם, הִנֵּה לִי פֶעַם עָמִית,
52. אֲשֶׁר נָהָג לּוֹמֵר, הָאֵם אַתָּה מֵאֲמִין,
53. כִּי לְאַחַר שְׁנֵמוֹת וְנִהְיָה לְעֶכָר וְעֲצָמוֹת נֶעֱמָד לְדִין?
54. וַיֹּאמֶר, הָאֵם אַתֶּם מִבִּיטִים לְמִטָּה?
55. וְהִבִּיט לְמִטָּה וְרָאָהוּ בְּאֶמְצַע שְׂאוֹל.
56. וַיֹּאמֶר, חַי אֱלֹהִים! כָּמַעַט אֲבָדְתִּנִּי.
57. וְלֹא חֶסֶד רְבוּנִי הִיִּיתִי מִן הַמּוֹבָאִים (לְגִיהֶם).
58. וַיֹּאמֶר, אָכֵן, כָּאֵן לֹא נָמוֹת שׁוֹב,
59. אֲלֹא הַמָּוֶת הָרָאשׁוֹן, וְאִין אֲנַחְנוּ נַעֲנָשִׁים.
60. אָכֵן, זֶה הוּא הָאֲשֶׁר הֶעֱצוֹם,
61. וּלְגוֹרֵל כְּזֶה יַעֲמְלוּ הָעַמִּלִּים.
62. הָאֵם זֶה טוֹב יוֹתֵר כְּקִבְלַת פָּנִים אוֹ עַץ הַזָּקוּם?³
63. שְׁמֵנוּ אוֹתוֹ לְהִיּוֹת מִבְּחֹן לְכוֹפְרִים.⁴
64. וְהוּא עַץ הָעוֹלָה מִמַּעַמְקֵי הַשְּׂאוֹל,
65. אֲשֶׁכּוֹלוּתָיו כָּאֵלוּ הֵם רֹאשֵׁי הַשְּׁטָנִים.

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 56 : וסורת אל-ואקעה 56 : 19.

2. ר' סורת צאד 38 : 52.

3. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 43 - 46 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 52 - 53.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 60.

66. וְאָכַן הֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹכְלִים מִמֶּנּוּ וַיִּמְלְאוּ מִמֶּנּוּ הַבֶּטֶן.
 67. אַחֵר כֶּךָּ לָהֶם מִשְׁקָה מְגָל מִמֵּים רוֹתְחִים,
 68. אַחֲרֵי כֵן תִּשְׁוֹבְתֶם אֶל הַשָּׂאוֹל.
 69. כִּי אָכַן מִצְאוּ אֶת אֲבוֹתֵיהֶם תּוֹעִים,
 70. וּמִהָרֹךְ לָלֶכֶת בְּעִקְבוֹתֵיהֶם.
 71. אוֹלָם לִפְנֵיהֶם תַּעֲוֶה מִרְבִּית הַקּוֹדֵמִים,
 72. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ בְּתוֹכָם מִזֵּהִירִים.
 73. וְרָאָה מָה הִיָּה סוֹפָם שֶׁל הַמּוֹזְהִירִים,
 74. פָּרֵט לְעוֹבְדֵי אֱלֹלָה הַמְּסוּרִים.

קטע 3

75. וּכְבֹר נּוֹחַ קָרָא אֵלֵינוּ (לְעֹזֵר לוֹ), וַיִּמָּה טוֹבִים הָיִינוּ כְּמַשִּׁיבִים,
 76. וְאִמְנָם הִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנֵי בֵיתוֹ מִן הַיָּגוֹן הָעָצוּם,
 77. וְאֶת זֶרְעוֹ הִשְׁאֲרָנוּ בְּחַיִּים,
 78. וְהִשְׁאֲרָנוּ לוֹ זֶכֶר (טוֹב) בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
 79. שְׁלוֹם עַל נּוֹחַ בֵּין בְּנֵי הָאָדָם.
 80. כֶּךָ נִגְמַל לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב.
 81. כִּי הוּא מַעֲבִידֵנוּ הַמַּאֲמִינִים.
 82. אַחֲרֵי כֵן הִטְבַּעְנוּ אֶת הָאֲחֵרִים.
 83. וּמִסִּיעָתוֹ (שֶׁל נּוֹחַ) הִיָּה גַם אֲבִירָאִים,
 84. כְּאֶשֶׁר פָּנָה אֶל רַבּוֹנוֹ בְּלֵב שָׁלֵם.
 85. וְאָמַר לְאֲבִיו וּבְנֵי עַמּוֹ, מָה זֶה תַּעֲבֹדוּ?
 86. הֵאֵם אֱלֹהֵי שָׁקֶר מִבְּלַעַדִּי אֱלֹלָה אַתֶּם רוֹצִים לַעֲבֹד?
 87. וַיִּמָּה תַּחֲשָׁבוּ עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים?
 88. אִזּוֹ הִבִּית בְּכּוֹכְבִּים (כָּאֵלוֹ שֶׁהוּא מְתִיעֵץ עִם הַכּוֹכְבִּים לְפִי מִנְהָגָם),
 89. וְאָמַר, הִנְנִי חוֹלָה.
 90. אִזּוֹ פָּנּוּ עֲרֹף וְהִתְרַחֲקוּ מִמֶּנּוּ.
 91. וְהוּא מִהָרָא אֶל הָאֱלִילִים, וְאָמַר לָהֶם, מִדּוּעַ אֵינְכֶם אוֹכְלִים?

92. ומה לָכֶם כִּי לֹא תִדְבְּרוּ?
93. וּבְמַהֲרָה הוּא הַתְּנַפֵּל עֲלֵיהֶם וּשְׁבָרָם.¹
94. וַיְבֹאוּ אֵלָיו (בְּנֵי עֲמוֹ) כּוֹעֲסִים.
95. אָבֵל הוּא אָמַר לָהֶם, הִתְעַבְדוּ אֶת אֲשֶׁר תַּחְרֹתוּ,
96. אֵף כִּי אֵלֶּלָה בְּרָא אֶתְכֶם וְאֵת מֶה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים?
97. אָמְרוּ, בְּנוֹ לֹו בְּנִין (כְּבָשׁוֹן) וְהִשְׁלִיכוּהוּ בְּשָׂאוֹל.
98. וְרָצוּ לְהִתְנַפֵּל לוֹ, אָבֵל אוֹתָם הִשְׁפִּלְנוּ.
99. וְהוּא אָמַר, הִנְנִי הוֹלֵךְ אֶל רְבוּנִי וְהוּא יְדַרִּיךְ אוֹתִי.
100. (וְהוּא קָרָא), רְבוּנִי! הֲעֵנֶק לִי בֶן מִצְלַח וַיִּשָּׁר.
101. אִזּוּ בְּשָׁרְנוּ לוֹ עַל בֶּן מָתוֹן.²
102. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ הַבֶּן לְגִיל שָׁל יְשׁוּבַת הַדַּעַת, אָמַר (לוֹ אָבִיו), הוּי בְּנִי! רְאִיתִי בְּשָׁנָתִי כִּי עָלִי לְזַבַּח אוֹתָךְ (קָרְבָּן), רְאֵה אִפּוֹא מֶה דַּעְתָּךְ? אָמַר, הוּי אָבִי! עֲשֵׂה אֲשֶׁר צִוִּיתִי, תִּמְצָא אוֹתִי בְּרָצוֹן אֵלֶּלָה מִבְּעָלֵי הַסְּבָלָנוֹת.³
103. וּכְאֲשֶׁר שָׁנִיחֶם הִתְמַסְרוּ לְאֵלֶּלָה, וְהִנִּיחַ אוֹתוֹ עָרוֹךְ עַל צַד פָּנָיו,
104. קָרְאוּ אֵלָיו, הוּי אֲבִירָהִים!
105. כִּבְרָ קִימָתְךָ אֶת הַחֲזוֹן. כֶּךָ נִגְמַל לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב.
106. זֶהוּ הַנִּסְיוֹן הַקָּשָׁה.
107. וּפְדִינוּ אוֹתוֹ עַל יְדֵי זָבַח גְּדוֹל (כְּבֶשֶׂת שֶׁשָּׁלַח אֵלֶּלָה מִן הַשָּׁמַיִם).
108. וְהִנְצַחְנוּ אֶת שְׁמוֹ לְדוֹרוֹת הַבָּאִים,
109. בְּבִרְכַּת «שְׁלוֹם עַל אֲבִירָהִים».
110. כֶּךָ נִגְמַל לִישָׁרִים.
111. כִּי הוּא מַעֲוִבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
112. כֵּן בְּשָׁרְנוּ לוֹ עַל אֶסְחָאק, אֲשֶׁר יִהְיֶה נָבִיא מַעֲוִשֵׁי הַטּוֹב,
113. וּבִרְכָנוּ אוֹתוֹ וְאֵת אֶסְחָאק, וּמִצְאָצְאֵיהֶם יָצְאוּ מִיִּטְבִּיבִים לְעֶצְמָם, וְחוֹטָאִים לְנַפְשָׁם בְּאֶפֶן גְּלוּי.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 51 - 73.

2. הבן המתון בערבית חלימ, חלים, הוא איסמאעיל (ישמעאל).

3. ר' סורת מרים 19 : 54 - 55.

קטע 4

114. וגם למוסא וְהָאֲרוֹן נָטִינוּ חֶסֶד,
115. וְהַצַּלְנוּ אֶת שְׁנֵיהֶם וְאֶת בְּנֵי עַמָּם מִן הַצַּעַר הַגָּדוֹל,
116. כִּי חֲשָׁנוּ לַעֲזָרְתָם, וְכָךְ הָיוּ הֵם הַמִּנְצָחִים,
117. וְנָתַנוּ לַשְׁנֵיהֶם אֶת הַסֶּפֶר הַמִּבְאָר,¹
118. וְהִדְרַכְנוּ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר,
119. וְהוֹתַרְנוּ לַשְׁנֵיהֶם זָכָר בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
120. שְׁלוֹם עַל מוֹסֵא וְהָאֲרוֹן,
121. כֹּךְ נִגְמַל לִישָׁרִים.
122. כִּי שְׁנֵיהֶם מְעוֹבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
123. וְהִנֵּה אֱלִיאָס (אֱלֹהֵהוּ הַנִּבִּיא) מִן הַשְּׁלִיחִים,
124. וְהוּא אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, הֲאִם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהֵי?
125. הַתַּעֲבָדוּ אֶת הַבַּעַל² וְתִטְשׁוּ אֶת הַטּוֹב בְּיֹצְרִים,
126. אֱלֹהֵי, רַבּוֹנְכֶם וְרַבּוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרָאשׁוֹנִים?
127. וְאָמַנְם הֵם הַתִּכְפְּשׁוּ לוֹ, וְאָכְנוּ הִנֵּה הֵם מַצְגִּים (לְדִין),
128. מִבְּלָעֲדֵי עוֹבְדֵי אֱלֹהֵי הַתְּמִימִים.
129. וְהוֹתַרְנוּ לוֹ זָכָר בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
130. שְׁלוֹם עַל אֱלִיאָסִין,
131. כֹּךְ נִגְמַל לִישָׁרִים.
132. כִּי הוּא מְעוֹבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
133. וְהִנֵּה לוֹט מִן הַשְּׁלִיחִים,
134. הַצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנֵי בֵיתוֹ יַחְדָּו,
135. מִבְּלָעֲדֵי אִשָּׁה זָקְנָה אֲשֶׁר נִשְׁאַרָה מֵאֲחֹר.
136. אַחֲרֵי כֵן הִרְסָנוּ אֶת הָאֲחֵרִים,
137. אֵתֶם עוֹבְרִים עֲלֵיהֶם מִשְׁכִּימִים,
138. וּבִלְיָלָה, הֲאִם לֹא תִשְׁכִּילוּ אִפּוּא?³

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 48.

2. הבעל, הוא האליל הראשי של הקדמונים באזור סוריה רבתי. הוא היה אל הגשם.

3. אנשי מכה היו עוברים הלך וחזור בערים של סדום וגמורה בדרכם למסחר בערי סוריה וחזרה למכה.

קטע 5

139. וְהִנֵּה יוֹנוֹס (יוֹנָה) מִן הַשְּׁלִיחִים,¹
140. הוּא בָּרַח (מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים) אֶל הַסְּפִינָה הָעֲמוּסָה,
141. וְהִפִּילוּ גּוֹרֵל, וְהָיָה בַּמִּפְסִידִים, (וְהִשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ אֶל הַיָּם),
142. וּבָלְעוּ דָג גָּדוֹל, כִּי אָשֵׁם הָיָה,
143. וְלֹאֵל הָיָה מִן הַמִּשְׁבָּחִים (לְאֱלֹהִים),
144. כִּי אִזּוֹ נִשְׁאַר בְּבֶטֶנוֹ עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמָּתִים,
145. (וְלֵאחֶר שֶׁהָדָג הִקְיָא אוֹתוֹ), הִשְׁלַכְנוּ אוֹתוֹ אֶל חוּף שׁוּמִם כְּשֶׁהוּא חָלָשׁ,
146. וְהִצְמַחְנוּ מֵעָלָיו עֵץ דָּלְעַת.
147. וְאַחֵר כִּדּוּ שְׁלַחְנוּ אוֹתוֹ לְהַזְהִיר עִיר בְּעֶלְת יוֹתֵר מִמָּאָה אֶלֶף תּוֹשָׁבִים,
148. וְהֵם הִיאֲמִינוּ, לָכֵן נִתְּנוּ לָהֶם טוֹב עַד מוֹעֵד.²
149. שָׁאַל אִפּוֹא אֶת (הַכּוֹפְרִים שֶׁל מִכָּה), הֲאִם לְרִבּוֹנָה הַבְּנוֹת וְלָהֶם הַבָּנִים?³
150. הֲאִם בְּרָאנוּ אֶת הַמַּלְאָכִים נִקְבּוֹת וְהֵם הָיוּ עֲדִים?⁴
151. הֲלֹא הֵם כְּתוּצָאָה מִשְׁקָרָם אוֹמְרִים,
152. יָלַד אֱלֹהִים, וְהֵם שִׁקְרָנִים בְּטַעֲנָתָם זֹ.
153. הֲאִם אֱלֹהִים הֵעֲדִיף אֶת הַבְּנוֹת עַל פְּנֵי הַבָּנִים?⁵
154. מַה לָּכֶם אֵיךְ תִּשְׁפָּטוּ?
155. הֲאִם לֹא תִזְכְּרוּ?
156. אוֹ הֲאִם לָכֶם שְׁלִטוֹן גָּלוּי?
157. הִבִּיאוּ אֶת סִפְרָכֶם אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים.
158. הֵם (הַכּוֹפְרִים) עָשׂוּ קֶשֶׁר מִשְׁפָּחָה בֵּין אֱלֹהִים וְהַשְּׂדִים, אֵךְ הַשְּׂדִים יוֹדְעִים שִׁיּוּבָאוּ לַדִּין (בְּפָנֵי אֱלֹהִים).
159. יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהִים וְיִתְעַלָּה מַעַל לְמָה שֶׁמִּיחֲסִים לוֹ הַכּוֹפְרִים,
160. אֵךְ לֹא כֹן עֲבָדֵי אֱלֹהִים הַנֶּאֱמָנִים.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 87 - 88.

2. ר' סורת יונס : 98.

3. ר' סורת אנ-נחל : 16 ; 58 ; וסורת אנ-נג'ים : 21 - 22.

4. ר' סורת אז-זוחירוף : 43 : 19.

5. ר' סורת אל-אסרא' : 17 : 40.

161. אַתֶּם וְהָאֱלִילִים אֲשֶׁר אוֹתֶם עוֹבְדִים,
162. לֹא תוֹכְלוּ לְהִתְעוֹת אֶף אֶחָד,
163. רַק אֵת זֶה אֲשֶׁר עֲתִיד לְהַצִּלוֹת בְּאֵשׁ הַשָּׂאוֹל.¹
164. (הַמְלָאָכִים אוֹמְרִים), לְכָל אֶחָד מֵאַתְּנוּ מְקוֹם קָצוּב,
165. וְאַנְחֲנוּ מִתְנַצְּבִים בְּשׁוּרוֹת שׁוּרוֹת,
166. וְאָכַן אֲנַחְנוּ הַמִּשְׁבָּחִים (לְאֵלֶּהָ).²
167. (כּוֹפְרֵי מִכָּה) נִהְגוּ לוֹמַר (לִפְנֵי בּוֹא הַנְּבִיא מוֹחֲמַד),
168. לוֹ הִיִּתְחָה אֲתָנוּ הִזְהָרָה מִן הָרָשׁוּנִים,³
169. כִּי אִזּוֹ הָיִינוּ עוֹבְדֵי אֱלֹהָה הַתְּמִימִים.⁴
170. (אָבֵל כְּאֲשֶׁר קִבְּלוּ אוֹתוֹ) הֵם כִּפְּרוּ בּוֹ, וּלְבִסּוֹף יָדְעוּ.
171. כִּבְּרָ יָצָא דְבָרֵנוּ לִפְנֵים אֵל עֲבָדֵינוּ הַשְּׁלִיחִים,
172. כִּי הֵם יִהְיוּ הַמְּנַצְּחִים,
173. וְכִי גִדּוּדֵינוּ יִהְיוּ הַגּוֹבְרִים (עַל אוֹיְבֵיהֶם).
174. לָכֵן הִתְרַחַק מֵהֶם לְזִמּוֹן מָה,
175. וְחִפָּה בְּסִבְלָנוֹת וְסוֹפֶם שְׂיִרְאוּ גַם הֵם (מִה שְׂיִקְרָה לָהֶם).
176. הִיבְקִשׁוּ אַפּוֹא לְהַחִישׁ בּוֹא עֲנִשְׁנוּ?
177. הֵן אִם יָרַד עַל הַחֹצֵר שְׁלֵהֶם, רַע וְמָר יִהְיֶה יוֹמָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.
178. לָכֵן הִתְרַחַק מֵהֶם לְזִמּוֹן מָה,
179. וְחִפָּה בְּסִבְלָנוֹת וְסוֹפֶם שְׂיִרְאוּ גַם הֵם.
180. הַשִּׁבְחָ לְרִבּוֹנָדָּה רַבּוֹן הָעֹז, הַנִּצְעָלָה מֵעַל לְכָל מָה שֶׁהֵם מִיַּחְסִים לוֹ,
181. וְשָׁלוֹם עַל הַשְּׁלִיחִים,
182. וְהַשִּׁבְחָ לְאֵלֶּהָ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 197; וסורת אד'ד-אריאת 51: 8 - 9.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21: 26 - 29.

3. ר' סורת פאטר 35: 42.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 156 - 157.

38

סִוְרַת «צ»

«צ»

סורה זו נקראת «צ» משום שפתחה באות «צ». וזו הפעם היחידה שהאות הזו הופיעה בפתחת סורה מן הקוראן. והיא אחת משלוש הסורות שפתחו באות אחת: צ. 38 ; ק. 50 ; נ. 68.

הורדה במכה אחרי סורת אל-קמר 54, ופסוקיה שמונים ושישה. קיבלה את שמה «צאד» מפסוק אחד.

סורת «צ» 38

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. «צ».¹
אֲשַׁבֵּעַ בְּקוֹרְאָן בַּעַל הַהִזְהָרָה.
2. כִּי הַכּוֹפְרִים מִמְּשִׁיכִים בַּעֲקֻשְׁנוֹת רַבָּה וּבִמְחֻלָּתָה.
3. כִּמָּה דוֹרוֹת לִפְנֵיהֶם הִשְׁמַדְנוּ מֵאֵלֶּה שֶׁקְּרָאוּ אֵלֵינוּ רַק לְאַחַר שֶׁלֹּא הָיָה לָהֶם מוֹצֵא אַחֵר.²
4. וְהֵם תַּנְמְחוּ שָׂבָא אֲלֵיהֶם מִזְחִיר מִקְרָבָם, וְאַמְרוּ הַכּוֹפְרִים, זֶה מְכַשֵּׁף שֶׁקְּרוּ,³
5. הַעוֹשֶׂה מִכָּל הָאֱלִים אֶלֶּה אֶחָד. אָכֵן מוֹזֵר הַדָּבָר.
6. וַיֵּצְאוּ מִנְהִיגֵיהֶם וְאַמְרוּ, הַמְּשִׁיכּוֹ לְהַחֲזִיק בְּאַלְהֵיהֶם כִּי דָּבָר כְּוָנָה הוּא,
7. לֹא שֶׁמַּעֲנֵנוּ כְּזֹאת בְּדַת הָאֲחֵרוֹנָה, וְאִין זֶה אֶלָּא הַמַּצָּאָה.
8. הַהוֹרְדָה אֵלָיו הַהִזְהָרָה (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשְּׂמִים מִבִּינֵינוּ? לֹא כִּי בִסְפֶק הֵם בְּדָבָר הַזֶּהרְתִּי, לֹא כִּי טָרָם טָעְמוֹ אֶת עֲנָשִׁי,
9. אוֹ אִם אֵתֶם אוֹצְרוֹת רַחֲמֵי רַבּוֹנְךָ הַעֲזִיזוּ וְהַפְּעִנִיק,⁴
10. אוֹ אִם לָהֶם מַלְכוּת הַשְּׂמִים וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם? אִם כֵּן, יַעֲלוּ אִפְּוֹא בַּמִּדְרָגוֹת הַשְּׂמִימָה.⁵
11. גְּדוּד הוּא מַעוֹבְדֵי הָאֱלִילִים מוֹבֵס שְׂמָה (כְּמוֹ גְּדוּדֵי הָעַמִּים הַכּוֹפְרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ).
12. וַיִּכָּבֶר קֶדְמוֹ לָהֶם בַּכְּפִירָה בְּנִי עֲמוֹ שֶׁל נוֹחַ, וּבְנֵי עָאֵד, וּפְרַעַה בַּעַל הַכּוֹחַ הָעֲצוּסִים,

1. האות הזו נקראת בערבית: צאד.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 12 - 13.

3. ר' סורת ינוס 2 : 10. מעניין לדעת שאנשי מכה קראו לנביא מוחמד כל הזמן «אל-אמין: הנאמן, הצודק». אבל אחרי שקבל את הנבואה קראו לו: «כדי'אב: שקרן». ובסוף חזרו בהם והכירו בו כנביא צודק.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 53 - 55 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 100.

5. ר' סורת עי'אפר 40 : 36 - 37.

13. וּבְנֵי תִמְנָד, וּבְנֵי עֲמוֹ שֶׁל לוֹט, וְאֲנָשֵׁי אֶל-אֵיכָה¹. אֵלֶּה עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים.

14. כָּל אֵלֶּה הִכְחִישׁוּ אֶת הַשְּׁלִיחִים, וַיָּבֹאוּ עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק עֲנָשִׁי.

קטע 2

15. לֹא נוֹתַר לְאֵלֶּה אֵלֶּה לְצַפּוֹת לְצוֹחָה יַחֲידָה שְׂאִין לָהּ דְּחִיָּה².

16. וַיֹּאמְרוּ, רְבוּנֵנוּ! הֲחַשׁ לָנוּ אֶת חֻלְקָנוּ מִהֶעֱנֵשׁ בְּעוֹלָם הִזָּה לְפָנֵי יוֹם הַחֲשָׁבוֹן³.

17. קִבֵּל בְּסִבְלָנוֹת אֶת דְּבָרֵיהֶם, וַיִּזְכֹּר אֶת עֲבֹדָתוֹ דָּאוּוד אִישׁ הַחִיל וּבַעַל הַתְּשׁוּבָה.

18. הִנֵּה אֲנַחְנוּ הַכּפִּפְנוּ אֶת הַהָרִים לְשֹׁבַח אֹתוֹ בְּעָרֵב וְעַם זְרִיחַת הַשָּׁמֶשׁ⁴.

19. וְהַעוֹף אֲסוּפִים, וְכֻלָּם נִשְׁמָעִים לוֹ.

20. וְאֵת מַלְכוּתוֹ חִזְקוּ, וְנִתְּנוּ לוֹ אֶת הַחֲכָמָה, וְאֵת כְּשָׁרוֹן הַפְּסִיקָה הַהִבְחָנָה וְהַשְּׁפוּט בְּדִין.

21. הָאֵם שִׁמְעֶתָ עַל מִקְרָה שְׁנֵי הִירִיבִים שֶׁטִּפְסוּ מֵעַל גִּדָּר מְקוֹם עֲבוֹדָתוֹ (שֶׁל דָּאוּוד).

22. וְנִכְנְסוּ אֶל דָּאוּוד, וְהוּא נִבְחַל מֵהֶם. אָמְרוּ, אֵל תִּירָא! שְׁנֵי יָרִיבִים אֲנַחְנוּ, אֶחָד מֵאֲתָנוּ עֲשָׂק אֶת רַעְהוּ. שִׁפְט בִּינֵינוּ בְּצֶדֶק וְאֵל תִּסְטָה מִן הַצֶּדֶק, וְהִדְרִיכֵנוּ בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר.

23. הִנֵּה זֶה אַחִי לוֹ תִשְׁעִים וְתִשְׁעַת כְּבָשׂוֹת וְלִי כְּבָשָׂה אַחַת, וְהוּא אָמַר לִי, אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתֵּתֶנּוּ לִי אוֹתָהּ. וְלַחֵץ אוֹתִי מְאוֹד.

24. אָמַר דָּאוּוד, אָכֵן הוּא עָשָׂק אוֹתָךְ בִּבְקִשׁוֹ כְּבָשֶׁתְּךָ עַל כְּבָשׂוֹתָיו. שִׁתְּפִים מְרִבִּים לְהִתְנַכֵּל זֶה לָזֶה, אֵךְ לֹא הִמָּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, וְאוֹלָם הֵם מְעֻטִּים. לְבִסּוֹף הִבִּין דָּאוּוד כִּי רַק הָעֲמִידָנוּ אוֹתוֹ בַּמִּבְחָן. אִזּוּ בִקֵּשׁ אֶת סְלִיחַת רְבוּנוֹ, וְסָגַד, וְחָזַר בַּתְּשׁוּבָה.

25. לָכֵן סָלַחְנוּ לוֹ זֹאת, וְהוּא כָּעַת מִקְרָב לָנוּ, וְחָזַר חֲזָרָה טוֹבָה אֵלֵינוּ⁵.

1. הם יושבי מדין, בני עמו של שועיב. ופירוש אל-איכה, היערה.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 49.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.

4. ר' סורת סבא' 34 : 10.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 14 ; וסורת אר-רעד 13 : 29.

26. הוּי דְאוּד! עֲשִׂינוּ אוֹתָךְ מוֹשֵׁל בְּאַרְץ. שְׁפֹט בֵּין בְּנֵי הָאָדָם בְּאַמֶּת,¹ וְלֹא תִלְךְ אַחֲרֵי תְשׁוּקָתְךָ, כֹּן תִּתְעָה אוֹתָךְ מִן הַשְּׂבִיל שֶׁל אֱלֹהִים, כִּי אֵלֶּה הַתּוֹעִים מִן הַשְּׂבִיל שֶׁל אֱלֹהִים לָהֶם עֵנֶשׁ כְּבֵד מִשׁוּם שֶׁהֵם שָׁכְחוּ אֶת יוֹם הַחֲשָׁבוֹן.

קטע 3

27. לֹא לִתְהוּ בְּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם. זֹאת מִחֲשַׁבְתְּ הַכּוֹפְרִים, אוֹי לְכּוֹפְרִים מַעֲנֵשׁ הָאֵשׁ (שֶׁל הַגִּיהֶנֶם).

28. הֵאֵם נִשְׁוּה אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב לְמִשְׁחִיתִים בְּאַרְץ? אוֹ אֶת הַיִּרְאִים לְמִשְׁחִיתִים?

29. זֶהוּ סִפֵּר (הַקּוֹרְאֵן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ אֶלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם, מִבְּרֶךְ, לְמַעַן יִתְבּוֹנְנוּ בְּאוֹתוֹתַי וְאֲנִשׁ יִתְבּוֹנֶה וַיִּזְהָרוּ.

30. וְהַעֲנִקְנוּ לְדְאוּד אֶת סוֹלֵימָאן, מֶה טוֹב הוּא כְּעֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהִים),² הַחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.

31. לְפָנוֹת עֶרֶב הֲצִיגוּ לוֹ אֲצִילֵי הַסּוֹסִים הָאֲבִירִים.

32. וְאָמַר, אֲכֹן אֶהְבֵּתִי הַטוֹב (הַסּוֹסִים) כְּתוֹצָאָה מֵאֶהְבֵּתִי לְזָכֹר רַבּוֹנִי עַד אֲשֶׁר הִסְתַּתֵּרָה הַשָּׁמֶשׁ בְּמִסָּד.

33. וְהוּא אָמַר, הִשִּׁיבוּ אוֹתָם אֵלַי, וְהִתְחִיל לְלִטֹּף אֶת צִנְאִרֵיהֶם וְאֶת שׁוֹקֵיהֶם.

34. וּכְבֶּר הָעֵמֶדְנוּ סוֹלֵימָאן בְּנִסְיוֹן, בְּהוֹשִׁיבֵנוּ עַל כֶּסֶּאֱ גוֹף אַחֵר דּוֹמָה לוֹ (וְהוּא הִבִּין אֶת הַרְמֵז),³ אַחֲרֵי כֹן שָׁב בְּתִשׁוּבָה.

35. אָמַר, רַבּוֹנִי! סִלַּח לִי וְתֵן לִי מְלוּכָה אֲשֶׁר לֹא תִהְיֶה (כְּמוֹתָ) לְאִישׁ אַחֲרִי. כִּי אֵתָה הַמַּעֲנִיק רַב-חֶסֶד.

36. וְאִזּוּ הָעֵמֶדְנוּ לְרִשׁוּתוֹ אֶת הָרוּחַ לְמַהֵר בְּפִקְדָתוֹ בְּקָלוֹת לְכָל אֲשֶׁר יִצְוֶה,

37. וְאֶת הַשָּׁטָנִים בְּנָאִים וְצוֹלְלִים,

38. וְאַחֲרֵים אֲסוּרִים בְּאֲזָקִים.

39. זֹאת מִתְנַתְּנוּ. עֲשֵׂה חֶסֶד אוֹ מְנַע בְּלִי חֲשָׁבוֹן.

40. אֲכֹן מְבִטַּחַת לוֹ קִרְבָּתְנוּ, וְחִזְרָה טוֹבָה אֵלֵינוּ.⁴

1. בערבית: بالحق: באל-חק. זאת אומרת, תן לכל אדם מה שמגיע לו מן הזכויות, ואל תקפח אף בן-אדם.

2. הכוונה לסולימאן.

3. יש חלוקי דעות בין מפרשי הקוראן על מהות הגוף הזה.

4. ראה לעל פסוק 25 והערה.

קטע 4

41. הִזְכַּר אֶת עֲבֹדְתוֹ אִיּוֹב (אִיּוֹב), בְּאֶשֶׁר קָרָא אֶל רִבּוֹנוֹ, וְאָמַר, הֲשִׁטָּן פָּגַע בִּי בַעֲיָפוֹת וְעָנִי.¹
42. (וְנִעְנָה), הִכָּה (אֶת הָאֲדָמָה) בְּרִגְלָהּ, הִנֵּה מִיַּם קָרִים לְרַחֲצָהּ וּלְשִׁתָּהּ.
43. וְהַחֲזִרְנוּ לוֹ אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ וְהַכְּפִלְנוּ אֶת מִסְפָּרָם כְּחֹסֶד מֵאֲתָנוּ וּכְלַקַּח לְאִנְשֵׁי בִינָה.
44. קַח בְּיָדְךָ חֲבִילֹת עֲשָׂבִים טְרִיִּים וְהִכָּה (אֶת אֲשֶׁתְּךָ) בָּהּ,² וְאַל תַּחֲלֵל אֶת שְׁבוּעֶתְךָ. וּמֵצֵאנוּ אוֹתוֹ נוֹשֵׂא הַתְּלָאוֹת בְּסִבְלָנוֹת, מִה טוֹב הָעֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהִים), הוּא חֲזָר בְּתִשְׁבּוּבָה.
45. הִזְכַּר אֶת עֲבֹדְתוֹ, אֲבִרָאִהִים, אֲסַחָאק, וְיַעֲקֹב, בְּעָלֵי הַכּוֹחַ וְהָרָאִיָּה הָעֲמֻקָּה (בְּעִבּוּדֵי אֱלֹהִים),
46. אַכֵּן אֲנַחְנוּ טַהֲרָנוּ אוֹתָם עַל זִכְרָם הַמִּתְמִיד לְעוֹלָם הַבָּא,
47. וְאֵכֵן הֵם אֲתָנוּ מִן הַבְּחִירִים הַטּוֹבִים.
48. וְהִזְכַּר אֶת אֲסַמְאֲעִיל, אֶת אֶלְיָסֵעַ, וְאֶת דָּוִי אֶל-כְּפֹל, כֻּלָּם מִן הַטּוֹבִים,
49. (הַקּוֹרְאֵן) הִנֵּה הוּא הַזֶּה הַחֲזָרָה וְכִבּוֹד (לְךָ וּלְבְנֵי עַמְּךָ), וְאֵכֵן לִירָאִי אֱלֹהִים הַחֲזָרָה הַטּוֹבָה,
50. אֶל גַּנִּי עֵדֶן, פְּתוּחוֹת לַפְּנִיָּהם הַדִּלְתוֹת,
51. נָחִים בְּתוֹכָם, וְשׁוֹאֲלִים פְּרוֹת רַבִּים וּמִשְׁקָה,
52. כְּשֶׁלְּצֹדֵם עֲלָמוֹת צְנוּעוֹת מִבֶּט וּבְנוֹת גִּיל אֶחָד.
53. כָּל זֶה מִבְּטָח לָהֶם לְאַחַר יוֹם הַחֲשָׁבוֹן.
54. הִנֵּה זֹאת פְּרִנְסָתָנוּ לֹא תִּחְדָּל לְעוֹלָם.³
55. זֶה הוּא, וְאוֹלָם לְכּוֹפְרִים הַשִּׁיבָה הָרָעָה,
56. בְּגִיהָסָם בּוֹ יִצְלוּ. מִה רַע הִיצוּעִי!
57. אֶת זֹאת וְיִטְעֲמוּ אִפּוֹא מִשְׁקָה רוֹתְחִים וְלַחָה,
58. (וְעִנְשָׁם) אַחֲרֵים כְּמוֹהוּ מִיָּנִים שׁוֹנִים.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 83.

2. להכות את אשתו. כאשר היה איוב חולה, אשתו הרגיזה אותו, אז הוא נשבע, אם יחלים ממחלתו יתן לה מאה מלקות. מתוך רחמנות על האשה, אלהה הנחה איוב איך יתן לה מאה המלקות בלי לגרום לה נזק גופני.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 96 ; סורת הוד 11 : 108 ; סורת פוצלת 41 : 8 ; וסורת אר-רעד 13 : 35.

59. הִנֵּה חֵבֶר מֵאַנְשֵׁי הָאֵשׁ מִנְסָה לְבֹא עִמָּכֶם, לֹא יִבְרְכוּ אוֹתָם לְשָׁלוֹם, גַּם הֵם יִצְלוּ בְּאֵשׁ.
60. (הַבָּאִים יַגִּידוּ), אַתֶּם אֵינְכֶם בְּרוּכִים, כִּי אַתֶּם הִבֵּאתֶם אוֹתוֹ (הַעֲנֵשׁ) לָנוּ. רַע אִפּוֹא הַמִּשְׁכָּן.
61. וַיֹּאמְרוּ, רְבוּנָנוּ! אֵלֶּה אֲשֶׁר הִבִּיאוּ לָנוּ אֶת זֶה, הִכְפֵּל אֶת עֲנִשָּׁם בְּאֵשׁ.
62. וַיֹּאמְרוּ (שׁוֹכְנֵי גֵיהֶנֶם), מַה לָּנוּ, לֹא נִרְאָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר חֲשַׁבְנוּ אוֹתָם לְרִשְׁעִים?
63. הֵאֵם הִשְׁפַּלְתֵּנוּ לָהֶם, אוֹ נַעֲלָמוּ מִן הָעֵינִים?¹
64. אַכֹּן אָמַת הִיא, כִּף יִתְנַפְּחוּ בַּעֲלֵי הָאֵשׁ.

קטע 5

65. אָמַר, אֲנִי רַק מְזִהִיר, אֵין אֵלֶּה מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ, הָאֶחָד, הַמִּנְצָח,
66. רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, הַעֲזִיז וְהַסּוֹלֵחַ.
67. אָמַר, (הַקּוֹרְאֵן הַזֶּה) דְּבַר עֲצוֹם הוּא (לָכֶם בְּלָכֶם),²
68. אֵד אַתֶּם פּוֹנִים לוֹ עֶרְף.
69. אֵין לִי כָל יָדִיעוֹת עַל דִּיוְנֵי הַיְשִׁיבָה שֶׁל מַעֲלָה (אִוֹדוֹת אָדָם וּבְרִיאָתוֹ),
70. כִּי אֲנִי רַק מְזִהִיר וּמַטִּיף לְפִי מַה שֶׁנִּגְלָה לִּי.
71. בְּאִמּוֹר רְבוּנָד לַמִּלְאָכִים, הִנֵּה אֲנִי יוֹצֵר אָדָם מִטֵּיִן.³
72. וְהִנֵּה בַּעֲשׂוֹתֵי אוֹתוֹ וְנִפְחָתֵי בּוֹ מְרוּחִי, (כַּבְּדוּהוּ) וְסִגְדוּ לוֹ.
73. וְכָל הַמִּלְאָכִים יִחַדּוּ סִגְדוּ,
74. חוּץ מֵאַבְלִיס שֶׁהִתְנַהֵר וְהִנֵּה בְּכּוֹפְרִים.
75. אָמַר (אֱלֹהָ), הוּא אַבְלִיס! מַה עָצַר אוֹתָד לִסְגֹּד לְאֲשֶׁר יַצְרֵתִי בְּיָדִי?
- הַתְנַשְּׂאֵת, אוֹ מִן הָעֲלִיּוֹנִים אֶתָּה?
76. וְאָמַר אַבְלִיס, טוֹב אֲנִי מִמֶּנּוּ, אוֹתִי יַצְרֵת מֵאֵשׁ, וְאוֹתוֹ יַצְרֵת מִטֵּיִן.
77. אָמַר (אֱלֹהָ), צֵא מִמֶּנּוּ (מִן הַגֶּן)! כִּי אֶרּוּר אֶתָּה.
78. וְעָלִיד קִלְלָתִי עַד יוֹם הַדִּין.

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 110.

2. ר' סורת אנ-נבא' 78 : 2. (النبأ العظيم : אנ-נבא' אל-עצים = הדבר העצום, הקוראן).

3. הבטוי בערבית «بشر» שווה לו בעברית «בשר». ספור בריאת אדם הראשון נזכר בסורת אל-בקה

2 : 30 - 39 ; סורת אל-אעראף 7 : 11 - 25 ; סורת אל-חג'ר 15 : 26 - 43 ; סורת אל-כהף 18 : 50 ; סורת

אל-אסרא' 17 : 61 - 65 ; וסורת טא. הא 20 : 116 - 123.

79. אָמַר (אַבְלִיס), רַבּוֹנִי! תֵּן לִי אֶרְכָּה עַד יוֹם קוּמָם לַתַּחֲיָה.
80. אָמַר (אַלְלָה), הִנֵּה אַתָּה בֵּין אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם אֶרְכָּה,
81. עַד יוֹם הַמוֹעֵד הַיָּדוּעַ (יוֹם הַדִּין).
82. אָמַר (אַבְלִיס), (אֲשַׁבֵּעַ) בְּעֶזְדִּי! כִּי אֲתַעֶה אֶת כָּל בְּנֵי אָדָם,
83. מִלְבַּד עַבְדֶּיךָ הַנֶּאֱמָנִים מִבִּינֵיהֶם.
84. אָמַר (אַלְלָה), הָאֱמֶת הִיא מִמּוֹנִי, וְאֵת הָאֱמֶת אֶגִּיד,
85. וּבָךְ וּבְכָל אֵלֶּה הַהוֹלָכִים אֲחַרֶּיךָ מִבִּינֵיהֶם אֲמַלֵּא אֶת גִּיהֶנֶם.
86. אָמַר (מוֹחַמַד), לֹא אֲשַׁאֲל מִכֶּם עָלָיו (עַל הַקּוּרְאָן) שְׂכָר, וְאִינִי
בְּמוֹתֵימָרִים,
87. אֵין הוּא (הַקּוּרְאָן) אֶלָּא אֲזַהְרָה לְבְנֵי הָעוֹלָם (בְּנֵי הָאָדָם וְהַגִּ'וּ),¹
88. וּבְעוֹד מוֹעֵד תִּקְבְּלוּ יְדִיעָה עַל מָה מוֹדִיעַ הוּא.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 19 ; וסורת הוד 11 : 17.

39

סִוֵּרַת אֶץ-זוּמֵר הַחֲבוּרוֹת

סורה זו נקראת «אֶץ-זוּמֵר, הַחֲבוּרוֹת» משום שאללה מזכיר בה חבורות המאושרים מאנשי הגן, ר' פ' 73, כמו כן מזכיר חבורות האומללים מאנשי האש, ר' פ' 71. הורדה במכה אחרי סורת סבא' 34, ופסוקיה שבעים וחמשה. קיבלה את שמה «הַחֲבוּרוֹת» מפסוק שבעים ואחד.

סורת אז-זומר 39

בשם אללה הרחמן והרחים

קטע 1

1. הורדת הספר (הקוראן) מן השמים היא מאת אללה העזיז והחכם.¹
2. הורדנו את הספר מן השמים אליך (מוחמד) באמת, על כן עבד את אללה והתמסר לו בכל אמונתך.
3. הלא לאללה הדת הצרופה? אכן אלה אשר לקחו להם מבלעדי מוגנים, (טוענים), אגנחו עובדים אותם רק למען יקרבו אותנו יותר אל אללה. אללה ישפט ביניהם במה שנקלקו בו, אולם אללה לא ידריך כל כוזב כופר.
4. אלו רצה אללה לקחת לו נדד, כי אז בחר לו מאשר יברא את אשר ירצה. לו השבח! הוא אללה האחד והיחיד והמנצח.
5. הוא ברא את השמים ואת הארץ באמת, והוא מגלגל את אור היום בחשכת הלילה, ומגלגל את חשכת הלילה באור היום,² ומשעבד את השמש ואת הירח. כל אחד מהם נע במסלתו עד לעת מועד.³ הלא הוא העזיז והסולח?
6. בראכם מנפש אחת ועשה ממנה בת זוגה,⁴ והזריד לכם מקנה, זכר ונקבה, שמונה.⁵ הוא בורא אתכם בבטן אמכם, שלב אחרי שלב, בחשכה משלשת.⁶ זהו אללה רבונכם ולו המלכות ואין אלה זולתו. וכיצד אפוא אתם סוטים מהדרך הישרה?⁷
7. אם תכפרי, הנה אללה אינו נזקק לכם,⁸ ולא ירצה אללה לעבדיו את הכפירה, ואם תודו (לו) יהיה זה לטובתכם. אף נפש לא תשא משא נפש

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 192 - 195 ; סורת ע'אפר 2 : 40 ; וסורת פוצלת 41 : 42.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 2 ; וסורת פאטר 35 : 13.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 1.

5. שמונה : מדובר בזכר ונקבה מארבעת סוגי מקנה : גמלים, בקר, כבשים, ועוים. ר' סורת אל-אנעאם

6 : 143.

6. ר' סורת אל-חג' 22 : 5.

7. ר' סורת יונס 10 : 32.

8. ר' סורת אאל עמראן 3 : 97.

אחֲרֵי, כִּי בְּסוּפְכֶם אֶל רְבוֹנְכֶם תִּחְזְרוּ, וְאִזּוּ יוֹדִיעְכֶם אֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם. כִּי הוּא יוֹדֵעַ חֲבִיוֹנֵי הַלֵּב.

8. כְּאֲשֶׁר תִּפְגַּע בְּאָדָם צָרָה, הוּא יִקְרָא אֶל רְבוֹנוֹ וְשֵׁב אֵלָיו,¹ אֲדָּ כְּאֲשֶׁר אֱלֹהָ מַעֲבִירָה בְּחִסְדּוֹ מִמֶּנּוּ, הוּא שׁוֹכֵחַ שֶׁקְרָא אֵלָיו לִפְנֵי כֹן,² וּמִצָּרָף לְאֱלֹהָ אֱלִילִים לְמַעַן הַתְּעוֹת מִדְּרָכּוֹ. אָמֹר, הַתְּעַנְג לֵךְ מָעַט עַל כְּפִירְתְּךָ, כִּי אֵתָּה בֵּין אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ.³

9. (הַדּוֹמָה כּוֹפֵר כְּזֶה) לָמִי שְׁשׁוּמִיר עַל מוֹעֲדֵי הַתְּפִלָּה בְּמִשְׁדֹּחַ הַלִּילָה, בְּסָגִידָה אוֹ בְּעִמִּידָה, וְנִזְהָר מִפְּנֵי הָעוֹלָם הַבָּּא וּמִקְוֶה לְרַחֲמֵי רְבוֹנוֹ? אָמֹר, הָאֵם דּוֹמִים בְּעָלֵי דַעַת לַחֲסָרֵי דַעַת? רַק אֲנָשֵׁי בִינָה יוֹדְעֵת יִזְכְּרוּ.

קטע 2

10. אָמֹר, הוּא עוֹבְדֵי (עוֹבְדֵי אֱלֹהָ) אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ! יִרְאוּ אֶת רְבוֹנְכֶם. לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשׂוּ הַטּוֹב בְּעוֹלָם הַזֶּה יִקְבְּלוּ טוֹבָה (בְּעוֹלָם הַבָּּא).⁴ וְאֶרֶץ אֱלֹהָ רַחֲבָה הִיא,⁵ וּלְבַעֲלֵי הַסִּבְלָנוֹת יִשְׁלַם שְׂכָרָם בְּלֵי חֲשָׁבוֹן.

11. אָמֹר, נִצְטוּיֵתִי לַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ, תָּמִים עִמּוֹ בְּדָתִי,

12. וְנִצְטוּיֵתִי לַהֲיוֹת רֹאשׁוֹן הַמִּסְלָמִים.⁶

13. אָמֹר, יִרְאֵ אֲנִי מַעֲנֵשׁ יוֹם עָצוֹם אִם לֹא אֲצִיֵּת לְרְבוֹנִי.⁷

14. אָמֹר, אֶת אֱלֹהָ אֶעֱבֹד תָּמִים עִמּוֹ בְּדָתִי,

15. עֲבָדוֹ אֶפְּוֹא אֶת אֲשֶׁר רָצִיתָם מִבְּלָעָדִיו. אָמֹר, הָאוֹבְדִים הֵם אֱלֹהָ אֲשֶׁר אֶבְדּוּ נִפְשׁוֹתֵיהֶם וּבְגֵי מִשְׁפָּחוֹתֵיהֶם יוֹם הַתִּקּוּמָה. בְּאַמֶּת זֶה הוּא הָאֶבְדּוֹן הַגָּלוּי.⁸

16. לָהֶם מַעֲלִיָּהם צָלָלִים שֶׁל הָאֵשׁ וּמִתְחַתֶּם צָלָלִים. זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר בּוֹ יִפְחִיד אֱלֹהָ אֶת עֲבָדָיו. הוּא עֲבָדִי! עַל כֵּן יִרְאוּנִי.

17. וְאֱלֹהָ שֶׁהִתְרַחֲקוּ מִן הַטֹּאעַ וְיִנְמְנֵנוּ מִלַּעֲבֹד אוֹתָהּ, וְיִשׁוּבוּ אֶל אֱלֹהָ, לָהֶם הַבְּשׂוּרָה הַטּוֹבָה. עַל כֵּן בְּשֶׁר טוֹבוֹת לְעוֹבְדֵי,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67.

2. ר' סורת יונוס 10 : 12.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 30 ; וסורת לוקמאן 31 : 24.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 30.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 56.

6. ר' סורת אנ-נמל 27 : 91.

7. ר' סורת יונוס 10 : 15.

8. ר' סורת אל-חג' 22 : 11.

9. «טאעיות» שם כולל לאלילים אשר הערבים עבדו לפני האסלאם. ר' סורת אנ-נחל 16 : 36.

18. אֲשֶׁר יִקְשִׁיבוּ לְדַבֵּר, וַיִּלְכוּ אַחֲרֵי הַטּוֹב אֲשֶׁר בּוֹ (דְּבָרֵי הַקּוֹרְאָן), אֵלֶּה הֵם
אֲשֶׁר הִדְרִיךְ אֵלֶּה וְאֵלֶּה הֵם הַנְּבוֹנִים.
19. הָאֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּא עֲלֵיהֶם בְּצִדֵּק דָּבָר הַעֲנֵשׁ, הַאֲתָה תַצִּיל אֶת אֲשֶׁר בָּאֵשׁ
(גִּיחֶם)?
20. אָבֵל הִיִּרְאִים אֶת רַבּוֹנָם, שְׁמוּרִים לָהֶם חֲדָרִים עֲלִיוֹנִים בְּנוֹיִים עֲלֵיהֶם
חֲדָרִים בְּנוֹיִים, וְתַחֲתֵם זֹרְמִים נְהָרוֹת. זוֹהִי הַבְּטָחַת אֵלֶּה שְׂאִינוֹ מִפֶּר
הַבְּטָחָה.
21. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּה מוֹרִיד מִים מִן הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁחִיל אוֹתָם בְּתוֹךְ
הָאֲדָמָה וְחוֹסֵד אוֹתָם בְּמַעְיָנוֹת.¹ וְאַחֵר כֶּךָ יוֹצִיא בָהֶם צֶמַח מְסוּגִים
שׁוֹנִים הַמְתִּיבֵשׁ וּמַצְהִיב, וְאִזּוֹ יִהְיֶה אוֹתוֹ לְרִסְיָסִים.² בְּזֹאת יֵשׁ אֲזִיחָה
לְאִנְשֵׁי בִינָה.
- קִטְעַ 3**
22. הָאֵם זֶה אֲשֶׁר הָאִיר אֵלֶּה אֶת לְבוֹ בָּאוֹר הָאֶסְלָאם, וְהוּא הוֹלֵךְ בָּאוֹר
רַבּוֹנוֹ (כְּמוֹ הַפּוֹשְׁעִים)?³ אַכֵּן אוֹי לָהֶם לְאֲשֶׁר קָשׁוּ לְבוֹתֵיהֶם מִזְכּוֹר אֵלֶּה.
בַּתְּעִנָּה גְלוּיָהּ הֵם.
23. אֵלֶּה הוֹרִיד (מִן הַשָּׁמַיִם) הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּדְבָרִים, סֶפֶר (הַקּוֹרְאָן) שֶׁכֵּל
חֲלָקָיו תּוֹאֲמִים, חוֹזֵר וְנִשְׁנָה. עוֹרֵם שֶׁל הִיִּרְאִים אֶת רַבּוֹנָם יַעֲשֶׂה חֲדוּדִים
חֲדוּדִים, אוֹלָם אַחֵר כֶּךָ גִּבְיָאוֹ הַרְגָּעָה לְעוֹרֵם וּלְלִבּוֹתֵיהֶם עַל יְדֵי הַזְכָּרַת
שֵׁם אֵלֶּה.⁴ זוֹהִי הַהִדְרָכָה שֶׁבָּהּ יִדְרִיךְ אֵלֶּה אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה, כָּל אֲשֶׁר
יִתְעַהוּ אֵלֶּה, אֵין לוֹ מִדְרִיךְ.
24. הָאֵם זֶה אֲשֶׁר יִגַּן עַל נַפְשׁוֹ בְּפָנָיו מִפְּנֵי הַעֲנֵשׁ הָאֶכְזָרִי בְּיוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים,
(בְּגִלְל שְׂיִדּוֹ אֶסּוּרוֹת, כְּמֵאֲמִין אֲשֶׁר יִכְנֵס לְגֹן יַעֲדוֹ?)⁵ וַיֹּאמֶר לְכּוֹפְרִים,
טַעְמוּ אֶת (גִּמּוּל) מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים.
25. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לַפְּגִיחָה (הַכּוֹפְרִים שֶׁל מִכָּה) הַכְחִישׁוּ אֶת שְׁלִיחֵיהֶם, וַיָּבֹא
עֲלֵיהֶם הַעֲנֵשׁ מִמָּקוֹם שֶׁלֹּא יָחוּשׁוּ,⁶
26. לָכוּ אֵלֶּה נָתַן לָהֶם לַחוּשׁ אֶת הַקְּלוֹן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵכֵן עֲנֵשׁ הָעוֹלָם
הַבָּא גָדוֹל מִזֶּה, לוֹ יִדְעוּ.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 48.

2. ר' סורת אל-כהף 18 : 45.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 122.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 2 - 4 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 73.

5. ר' סורת אל-מולכ 67 : 22 ; וסורת אל-קמר 54 : 48.

6. ר' סורת אנ-נחל 16 : 26.

27. הבאנו לבני האדם משלים שונים (מהאמות הקודמות) בקוראן הזה למען יזכרו,¹
28. והוא קוראן ערבי ברור בלא כל עקמות, למען יראו אלה.
29. משל אלה משל, אדם (עבד) שיך למספר שתפים והם תמיד רבים ביניהם, ואדם (עבד) אשר נתון בלו לאיש אחד. הידמה האחד לחברו? השבח לאלה, ואולם מרביתם לא יודעים.²
30. אכן אתה (מוחמד) מת והם מתים,³
31. אחרי כן ביום תחית המתים תתדינו בפני רבונכם.

חלק 24

קטע 4

32. ומי כופר יותר מזה שדבר כזב על אלה וכחש באמת שהגיעה אליו? האין בגיהנם משכן לכופרים?
33. אבל זה אשר הביא את האמת (מן הנביאים) וזה אשר האמין בה, אלה הם יראי אלה,
34. להם כל אשר יחפצו אצל אלה. זה שכר עושי הטוב,
35. כדי שיכפר להם אלה מן הרעות אשר עשו (לפני שהאמינו בו) וישלם להם את שכרם על מעשיהם הטובים.⁴
36. האם אין באלה מספיק מגן לעבדו (מוחמד)? הם מפחידים אותך באלה (האלילים) מבלעדי אלה. ומי שיתעה אותו אלה אין לו מדריך,
37. ואשר ידריך אותו אלה, אין לו כל מתעה. האין אלה עזוז ובעל נקמות?
38. ואכן אם תשאל אותם, מי ברא את השמים ואת הארץ? יאמרו, אלה. אמר, מה תחשבו, אלה אשר תקראו אליהם מבלעדי אלה, אם ירצה אלה לפגע בי, האם הם יכולים להעביר את פגיעתו (מעלי)? או אם ירצה לרחם עלי, האם הם יכולים למנוע רחמיו (ממני)? אמר, דיני באלה, ועליו יסמכו הסומכים.⁵

1. ר' סורת אר-רום 30 : 28 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 43.

2. ר' סורת הוד 11 : 24.

3. זה הפסוק אשר אבו-בכר, החליף הראשון אחרי מות הנביא מוחמד קרא לפני המוסלמים במדינה אחרי מותו של הנביא כדי להרגיע אותם. ר' סורת אאל עמראן 3 : 144.

4. ר' סורת אל-אחקהאף 46 : 16.

5. ר' סורת הוד 11 : 54 - 56.

39. אָמַר, הוּא בְּנֵי עַמִּי! הִתְנַהֲגוּ לְפִי בְּדִיּוֹתֵיכֶם, וְאֲנִי אֶנְהַג לְפִי אֲמוֹנָתִי
בְּאַלְלָהּ, בְּעֵתִיד תִּדְעוּ,

40. עַל מִי יַחֲוֹל עֲנֵשׁ מִשְׁפִּיל, וְעַל מִי יַחֲוֹל עֲנֵשׁ נֶצְחִי.

41. הוֹרְדֵנוּ אֵלָיֶךָ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) אֶל בְּנֵי אָדָם בְּאַמָּת. מִי
שֶׁיִּקְבֹּל אֶת הַחֲדָרְכָה יִיטִיב לְעַצְמוֹ, וּמִי שֶׁיִּתְעַה הִרְיָהוּ מִתְעָה רַק אֶת
עַצְמוֹ, וְאִין אֶתָּה אַתְּרָאִי לָהֶם.¹

קטע 5

42. אֲלֵלָה יֶאֱסֹף אֶת הַנְּשָׁמוֹת בְּעֵת מוֹתָן, וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא תִמְתְּנָה בְּעֵת
שְׁנִתָּן. וְיַחֲזִיק אֹתוֹ אֶת אֲשֶׁר נִגְזַר עָלֶיהֶן הַמָּוֶת, וְיִשְׁלַח אֶת הָאַחֲרוֹת עַד
לְעֵת מוֹעֵד. אָכֵן בָּזָה אוֹתוֹת לְאַנְשִׁים חוֹשְׁבִים.²

43. הָאֵם לָקַחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֵלֶּה מְלִיצִים? אָמַר (מוֹחֲמַד), אֲפֹלוּ אִם לֹא
יִשְׁלְטוּ בְּמֵאוֹמָה, וְלֹא יִבְיִנוּ דָּבָר מִמָּה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים?

44. אָמַר (מוֹחֲמַד), לְאַלְלָה שְׂיִכֵּת הַהִמְלָצָה כֻּלָּה,³ בְּעַל מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם
וְהָאָרֶץ, וְאֵלָיו תִּחֲזְרוּ (בְּיוֹם הַדִּין).

45. וּבְהִזְכֵּר אֵלֶּה לְבַדּוֹ, סָלְדוּ מִזֶּה לְבוֹתֵיהֶם שֶׁל אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יִאֲמִינוּ
בְּעוֹלָם הַבָּא,⁴ וְאוּלָם אִם יִזְכְּרוּ אֶת הָאֱלִים הָאַחֲרִים זוּלָתוֹ, יִשְׁמְחוּ.

46. אָמַר, הוּא אֵלֶּה! בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אֶתָּה הִיּוֹדֵעַ אֶת הַנְּעֻלָּם וְהַגְּלוּי,
אֶתָּה תִּשְׁפֹּט בֵּין עַבְדֶּיךָ בְּאֲשֶׁר נִחְלְקוּ בוֹ.

47. לוֹ הִזָּה לְכוֹפְרִים כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וּמִשְׁנָה כְּמוֹהוּ, הֵיוּ נוֹתְנִים אוֹתוֹ לְפָדוֹת
אֶת עַצְמָם מִרַע הָעֲנֵשׁ בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים. וְנִגְלָה לָהֶם מֵאֵלֶּה הַדָּבָר
אֲשֶׁר לֹא צָפוּ לוֹ,

48. וְנִגְלוּ לָהֶם הָרַעוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְהָעֲנֵשׁ אֲשֶׁר לָעָגוּ לוֹ יִקִּיפּוּ.

49. כְּאֲשֶׁר פּוֹגַעַת צָרָה בְּאָדָם הוּא קוֹרֵא אֶלְנֵינוּ. אֵד כְּאֲשֶׁר אֶנְחֵנוּ מַעֲנִיקִים לוֹ
חֶסֶד מֵאֲתָנוּ, הוּא אוֹמֵר, בְּדַעַת (אֵלֶּה) שֶׁאֲנִי רֹאוי לָזָה) נָתַן לִי זֶה. אֲמָנָם!
רַק מִבְּחֵן הוּא, וְאוּלָם מִרְבִּיתֶם אֵינֶם יוֹדְעִים.

50. גַּם אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם אָמְרוּ כְּדִבְרֵיהֶם אֵלֶּה, וְאוּלָם לֹא הוֹעִיל לָהֶם
מָה אֲשֶׁר רָכְשׁוּ,

1. ר' סורת יונס 10 : 108 ; סורת הוד 11 : 12 ; וסורת אר-רעד 13 : 40.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 60 - 61.

3. ר' סורת אל-בקה 2 : 255.

4. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 35.

51. ופגע בהם הענש שהיו ראויים לו, ואלה אשר כפרו יפגעו בענש גם הם על מעשיהם הרעים שצברו, מבלי שיוכלו לברח מפני אלה וענשו.¹
52. האינם יודעים, כי אלה מרחיב ומצמצם את הפרנסה למי שירצה? ויש בזה לקח לאנשים מאמינים.

קטע 6

53. אמר (מוחמד לאנשים, שאלה אומר), הוי עבדי! אשר הפרזו בעשית מעשים מגנים, אל תתאשו מרחמי אלה. כי אלה יסלח על כל החטאים.² הן הוא סולח ורחום.
54. וחזרו בתשובה אל רבונכם,³ והיו תמימים אתו לפני שפגע בכם הענש, ואז לא תעזרו,
55. ולכן אחרי הטוב (הקוראן) שהורד אליכם מאת רבונכם, לפני שגבא אליכם הענש פתאום, ואתם לא תחישו.
56. ותאמר (אז) נפש, אוי לי כי הזנחתי את חובותי כלפי אלה,⁴ והייתי מן הלעגנים.
57. או תאמר, לו הדריד אותי אלה, הייתי ביראים,
58. או תאמר למראה הענש, לו היה ביכלתי לחזור לחיים, כי אז הייתי במקיבים.⁵
59. אולם באו אליך אותותי, ואתה הכחשתי אותם ביהירות, והיית מן הכופרים.
60. ביום תחית המתים תראה את אלה אשר דברו שקר על אלה כשפניהם קודרות, האין בגיהנם משכן לשחצנים?
61. ואולם את היראים יציל אלה בגלל יראתם את אלה ומעשיהם הטובים, שלא תגע בהם כל צרה ויגון.
62. אלה הוא בורא כל דבר, והוא ממנה על הכל,

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 76 - 78 ; וסורת סבא' 34 : 35.

2. ר' סורת מרים 19 : 60.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 145 ; סורת אל-מאידה 5 : 73 - 74 ; סורת את-תובה 9 : 104 ; סורת אל-בורוג' 10 : 85.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 31.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 28.

63. וּבִידּוֹ מִפְתָּחוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאַלֶּה שֶׁהִתְפַּחְשׁוּ לְאוֹתוֹת אֱלֹלָה יְהוֹי הַמִּפְסִידִים.

קטע 7

64. אָמַר, הָאֵם תִּצְווּ עָלַי לַעֲבֹד מִי שֶׁהוּא אַחֵר זוֹלַת אֱלֹלָה, אַתֶּם הַנִּבְעָרִים?

65. כָּבֵר נִגְלָה לָךְ (מוֹחֲמֵד) וְלֹאֶלֶה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֶיךָ, אִם תִּשְׁתַּף מִיִּשְׁחָו עִם אֱלֹלָה, עֲמִלְךָ יִהְיֶה לְשׂוֹא וְתִהְיֶה מִן הַמִּפְסִידִים,

66. וְלָכֵן, עֲבֹד רַק אֶת אֱלֹלָה וְהָיָה בְּמוֹדִים.

67. הֵם לֹא הִעָרִיכוּ אֶת אֱלֹלָה כְּרָאוּי לוֹ. בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִחְזִיק אֶת כָּל הָאָרֶץ בְּכַף יָדוֹ, וְאֶת הַשָּׁמַיִם מְקַפְּלִים בְּיָמִינוֹ. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ.

68. וְיִתְקַע בְּשׁוֹפָר וְכָל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ יָמוּתוּ בָּהֶם בְּמָקוֹם, פָּרַט לֹאֶלֶה שֶׁאֱלֹלָה יִמְנַע זֹאת מֵהֶם. וְאַחֵר כֵּךְ יִתְקַע שׁוֹב בְּשׁוֹפָר וְאֵז יָקוּמוּ וְיִבִּיטוּ.

69. אֵז תֹּאִיר הָאָרֶץ בְּאוֹר רְבוּנָה, וְיוֹשֵׁם פְּנִקֵּס הָרָשׁוּם לִפְנֵיהֶם,¹ וְיֻבְּאוּ הַנִּבְיָאִים וְהָעֲדִים, וְיִשְׁפְּטוּ בִּינֵיהֶם בְּצֶדֶק וְלֹא יִקְפְּחוּ,²

70. לְכָל נֶפֶשׁ יִשְׁלַם מְלֹא שְׂכָרָה עַל מַעֲשֶׂיהָ, וְהוּא יוֹדֵעַ טוֹב אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ.

קטע 8

71. וְהוֹבְלוּ הַכּוֹפְרִים אֶל גִּיהֶנֶם חֲבוּרוֹת,³ וּבִבּוֹאֵם אֵלָיו, וְנִפְתָּחוּ שְׁעָרָיו, וְאָמְרוּ אֲלֵיהֶם שׁוֹמְרֵינוּ (מִן הַמִּלֵּאכִים), הָאֵם לֹא בָאוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחִים מִקִּרְבְּכֶם, וְקָרְאוּ לִפְנֵיכֶם אוֹתוֹת רְבוּנְכֶם, וְהִזְהִירוּ אֶתְכֶם, כִּי תִפְגְּשׁוּ אֶת יוֹמְכֶם זֶה?⁴ וְיֹאמְרוּ, אֲמַנָּם כֵּן. אוּלַם יָבוֹא בְּצֶדֶק הָעֹנֵשׁ עַל הַכּוֹפְרִים.

72. וְיֹאמַר, הַכֶּנְסוּ בְּשַׁעְרֵי גִיהֶנֶם שְׁבוּ תִשְׁאַרוּ לִנְצַח.⁵ כִּמָּה נוֹרָא הוּא מַעֲוֹן הַכּוֹפְרִים הִיִּהְיִרִים.

73. וְהוֹבְלוּ אֵלֶיהָ אֲשֶׁר יָרְאוּ אֶת רְבוּנָם אֶל כָּל עֵדֶן חֲבוּרוֹת, בִּבּוֹאֵם אֵלָיו, יִפְתָּחוּ שְׁעָרָיו, וְיֹאמְרוּ אֲלֵיהֶם שׁוֹמְרֵינוּ, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, טוֹבִים אַתֶּם. הַכֶּנְסוּ וְהִשְׁאַרוּ כָּאֵן לִנְצַח.

1. ר' סורת אל-כהן 18: 49.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40; וסורת אל-אנביא' 21: 47.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 97; סורת מרים 19: 85 - 86; וסורת אט-טור 52: 13.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 130; וסורת אל-מולכ 67: 8 - 10.

5. ר' סורת אל-חג'ר 15: 44.

74. וַיֹּאמְרוּ, הֲשִׁבַּח לְאֱלֹהֵי אֲשֶׁר קִיַּם אֶת הַבְּטָחוֹתֵינוּ וְהוֹרִישׁ לָנוּ אֶת אֲדָמַת (הַגֹּן),¹ נִשְׁכֹּן בְּגוֹן עֵדֶן בְּאֲשֶׁר נִחְפָּץ. אָכֵן מֶה טוֹב שְׂכַר הַעֲמָלִים לַעֲשׂוֹת טוֹב.²

75. אִזְ תִּרְאֶה אֶת הַמַּלְאָכִים סוֹבְבִים אֶת כִּסֵּי הַמַּלְכוּת, מְשַׁבְּחִים וּמְחַלְלִים אֶת רַבּוֹנָם. וְנִחְרָץ הַדָּבָר בִּיגִייהֶם בְּצֶדֶק, וַיֹּאמֶר, הֲשִׁבַּח לְאֱלֹהֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 194.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 136.

40

סִוֵּרַת עֵ'אֶפֶר הַסֵּלְחָן

סורה זו נקראת גם «אלמואמן, המאמין». ר' פ' 28.
סורה זו נקראת «ע'אֶפֶר, הַסֵּלְחָן» משום שאללה פתח
את הסורה בתואר מתוארי הכבוד שלו, והוא «ע'אֶפֶר».
ר' פ' 3.

הורדה במכה אחרי סורת אז-זומר 39, ופסוקיה שמונים
וחמשה, קיבלה את שמה «הַסֵּלְחָן» מפסוק שלושה.

סורת ע'אפר 40

בשם אללה הרחמן והרחים

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. הספר הזה (הקוראן) הורד (אל הנביא מוחמד) מן השמים מאת אללה העזיז והיודע,
3. הסלחן לחטאים, ומקבל התשובה, והעונש קשות,² ובעל האמצעים הרבים,³ אין אלה בלעדיו, וסוף כלם לחזר אליו.
4. רק הכופרים מתנכחים על אותות אללה,⁴ לא ישלה אותם (מוחמד) אפוא הסתובבותם בארצות למסחר ועסק.⁵
5. כפרו לפנייהם בני עם נוח ועובדי אלילים אחרים.⁶ כל אמה התכונה לפגע בשליח שלה. הם התנכחו בשוא כדי להפריך בו את האמת, ואולם אני הענשתי אותם, ומה קשה היה ענשי.
6. וכך נתאמתו דברי רבונך כי הכופרים סופם האש.
7. אלה (המלאכים) הנושאים את כס המלכות, ואלה אשר סביבותיו, ישבחו ויהללו את רבונם ויגמינו בו, ויבקשו סליחתו למאמינים, רבוננו! אתה מקיף כל דבר ברחמים וידעת,⁷ סלח אפוא לאשר שבו וילכו בדרךך, ושמר עליהם מענש שאול.⁸
8. רבוננו! הכנס אותם אל גני עדן אשר הבטחת להם, ואת אשר עשה הטוב מאבותיהם ונשותיהם וצאצאיהם, כי אתה העזיז והחכם,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים. שתי האותיות האלו הופיעו בפתיחת שבע סורות: ע'אפר 40; פוצלת 41; אש-שורא 42; אז-זוח'רוף 43; אד-דוח'אן 44; אל-ג'אתיה 45; אל-אחקאף 46.

2. ר' סורת אל-חג'ר 15: 49 - 50.

3. ר' סורת אבראהים 14: 34.

4. הכוונה פה היא לאנשי מכה שנסעו לכל מקום בשביל המסחר והעסק שלהם. ר' סורת קוריש 106.

5. ר' סורת אאל עמראן 3: 196 - 197; וסורת לוקמאן 31: 24.

6. ר' סורת הוד 11: 17.

7. ר' סורת אל-אנעסם 6: 80; סורת אל-אעראף 7: 89; וסורת טא. הא 20: 98.

8. ר' סורת אל-בקרה 2: 201; וסורת אאל עמראן 3: 16.

9. וְשֹׁמֵר אוֹתָם מִן הַרְעוֹת, וְאֲשֶׁר תִּשְׁמַר אוֹתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) מִן הַרְעוֹת, הִנֵּה רַחֲמֵתִי, וְזוֹהִי הַזְכִּיחַ הָעֲצוּמָה .

קטע 2

10. יִקְרָאוּ אֶל הַכּוֹפְרִים (בַּגִּיהָנָם), שֶׁנֶּאֱתָו שֶׁל אֱלֹהָ כְּלַפֵּיכֶם גְּדוֹלָה מִשְׁנֵאתְכֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם בְּהַקְרָאָכֶם לְהֶאֱמִין וּכְפָרְתֶם.

11. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, רְבוּנֵנוּ! הִמָּת אוֹתֵנוּ פְּעָמִים, וְהַחֲיִית אוֹתֵנוּ פְּעָמִים, וְנִנְחֲנוּ מוֹדִים בְּחַטָּאֵינוּ. הָאֵם יֵשׁ דֶּרֶךְ לְצִאת מִכָּאן (מִן הָעֲנֶשׂ הַזֶּה)?¹

12. (וְאֵז יֹאמֶר לָהֶם, לֹא!) הָעֲנֶשׂ הַזֶּה לָכֶם, כִּי כַּאֲשֶׁר נִקְרָא אֱלֹהָ לְבַדּוֹ, כְּפָרְתֶם, וְאוּלָם כַּאֲשֶׁר צָרְפוּ לוֹ שְׂתָפִים הָאֲמֻנָתִם (בָּהֶם), אַכּוֹן מִמִּשְׁפָּט לְאֱלֹהָ הָעֲלִיוֹן וְהַכְּבִיר,

13. הוּא הַמְרָאָה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתַי, וְהַמּוֹרִיד לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם מְזוֹן, אֲדָךְ רַק הַחוֹזֵר בְּתִשּׁוּבָה יִזְכֹּר (אוֹתוֹת וְחֻסֵּד רְבוּנוֹ).

14. קִרְאוּ רַק אֶל אֱלֹהָ וְהִיוּ מְסוּרִים בְּאֲמוּנַתְכֶם רַק לוֹ, וְגַם אִם מֵאִסוֹ הַכּוֹפְרִים.

15. מְרוֹם הַמַּעֲלוֹת רְבוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת, הַשּׁוֹלֵחַ אֶת הָרוּחַ (הַהִשְׁרָאָה) בְּפִקּוּדוֹ לְמִי שֶׁיִּצְרָח מֵעַבְדּוֹ לְמַעַן יִזְהִיר מִפְּנֵי יוֹם הַמִּפְגֵּשׁ (יוֹם הַדִּין),

16. בַּיּוֹם הַהוּא, כְּשִׁיּוּפִיעוּ כָּלֶם לִפְנֵי, לֹא יִסְתִּירוּ דָּבָר מֵאֱלֹהָ. לְמִי הַמְּלוּכָה הַיּוֹם? לְאֱלֹהָ הָאֶחָד הַמִּנְצָח.

17. הַיּוֹם יִשְׁלַם לְכָל נֶפֶשׁ עַל מַעֲשֶׂיהָ, אֵין כָּל עֹשֶׂק הַיּוֹם, כִּי אֱלֹהָ מְהִיר חֲשָׁבוֹן.

18. וְהִזְהַר אוֹתָם מִפְּנֵי יוֹם יִקְרַב פְּתָאוֹם (יוֹם הַדִּין), כַּאֲשֶׁר הִלְבָּבוֹת עַד לְגֶרוֹן יִגִּיעוּ,² וְהֵם נִחְנָקִים מִפֶּחַד. אֵין לַכּוֹפְרִים כָּל קְרוֹב רַחוּם, וְלֹא מִלִּץ יִשָּׁר אֲשֶׁר דִּבְרִיו נִשְׁמָעִים,

19. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִמַּבֵּט עֵינֵיהֶם לָמָּה הֵם מִתְכַּוְּנִים לַעֲשׂוֹת וּמָה שֶׁנִּסְתַּר בְּלִבָּבוֹת,

20. וְאֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בְּאֶמֶת, וְאוּלָם אֵלָה (הַשְּׂתָפִים) אֲשֶׁר יִקְרָאוּ אֵלֵיהֶם מִבְּלָעָדִיו, לֹא יִשְׁפֹּטוּ בְּמֵאוֹמָה. אַכּוֹן אֱלֹהָ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרְאָה.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 10.

קטע 3

21. האם לא זעברו באַרץ וַיִּראוּ אִיךָ הִיְתָה הָאַחֲרִית שֶׁל אֱלֹהִים אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם? הֵם הָיוּ חֲזָקִים וּמַבְסָסִים יוֹתֵר מֵהֶם בְּאַרְצָא¹. וְאוּלַם אֱלֹלָה הִכָּה בָּהֶם כִּי חֲטָאוּ, וְלֹא הָיָה לָהֶם מָגֵן מִפְּנֵי אֱלֹלָה,
22. מִשּׁוּם שֶׁשְׁלִיחֵיהֶם הִבִּיאוּ אֵלֵיהֶם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וְהֵם כָּפְרוּ, לָכֵן אֱלֹלָה הִעֲנִישָׁם, כִּי הוּא חֲזָק וְעֲנִשׁוֹ קָשָׁה.
23. וּכְבָר שָׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ וְעִם סִמְכוֹת בְּרוּרָה,
24. אֶל פְּרָעָה, הָאֵמָן, וְקָאֲרוֹן, אִיךָ הֵם אָמְרוּ, מִכֶּשֶׁף כּוֹזֵב².
25. וְכַאֲשֶׁר בָּא אֵלֵיהֶם בְּאַמַּת מֵאֲתָנוּ, אָמְרוּ, הִמִּיתוּ אֶת בְּנֵי אֱלֹהִים שֶׁהָאֱמִינוּ בּוֹ וְתִשְׁאַירוּ אֶת נְשׁוֹתֵיהֶם בַּחַיִּים (כַּעֲבָדִים לָכֶם). אִיךָ אֵין תַּחֲבוּלוֹת הַכּוֹפְרִים וְזִמְמֵיהֶם מִצְּלִיחִים.
26. וְאָמַר פְּרָעָה, הִנֵּיחוּ לִי וְאַהֲרָג אֶת מוֹסָא, וַיִּקְרָא אֶל רַבּוֹנוֹ (לְהַגֵּן עָלָיו), כִּי יֵרָא אֲנִי פָּן יִמֵּר דִּתְכֶם, אוֹ יִשְׁחִית אֶת הָאָרֶץ.
27. וְאָמַר מוֹסָא, אֲנִי מִבְּקֵשׁ מָגֵן וּמִחֲסֵה אֲצֵל רַבּוֹנִי וְרַבּוֹנְכֶם, מִפְּנֵי כָּל יָהִיר שְׂאִינוּ מֵאֲמִין בְּיוֹם הַחֲשָׁבוֹן.

קטע 4

28. אַז אָמַר אִישׁ מֵאֲמִין מִמִּשְׁפַּחַת פְּרָעָה, אֲשֶׁר הִסְתִּיר אֶת אֱמוּנָתוֹ, הָאֵם תִּהְיֶה אֲדָם מִשּׁוּם שֶׁהוּא אוֹמֵר, אֱלֹלָה הוּא רַבּוֹנִי? וּכְבָר בָּא אֵלֵיכֶם בַּחוֹכְחוֹת מִרַבּוֹנְכֶם? אִם הוּא כּוֹזֵב, עָלָיו יָחוּל הָעֲנֵשׁ בְּעַד כְּזָבּוֹ, אִיךָ אִם אָמַת יִדְבֵּר, הֲרִי יָחוּל עָלֵיכֶם חֶלֶק מִהָעֲנִשִּׁים שֶׁהוּא מֵאִים עָלֵיכֶם, כִּי אֱלֹלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁהוּא מִשְׁחַת וְשֹׁקֵר.
29. (וְהוּא הַמְּשִׁיךְ לְהִטִּיף), הוּי בְּנֵי עַמִּי! הַיּוֹם בְּיַדְכֶם הַמַּלְכוּת, וְאַתֶּם הַשּׁוֹלֵטִים בְּאַרְצָא, אִיךָ מִי יִצִּילֵנוּ מִפְּגִיעָתוֹ שֶׁל אֱלֹלָה כַּאֲשֶׁר תִּבּוֹא? אַז אָמַר פְּרָעָה, לֹא מִרְאָה לָכֶם אֵלָּא מֵה שְׂאֲנִי רוֹאֶה כְּנֹכוֹ, וְלֹא אֲדִרְיָא אֶתְכֶם אֵלָּא בְּדִרְיָא הַנִּכְוָנָה³.
30. אַז אָמַר הַמֵּאֲמִין, הוּי בְּנֵי עַמִּי! אֲנִי יֵרָא פָּן יָבֹא עָלֵיכֶם יוֹם כִּיֹּם אֲשֶׁר בָּא עַל מַחֲנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים (אֲשֶׁר הִתְנַגְּדוּ לְנְבִיאֵיהֶם),

1. ר' סורת אר-רום 30 : 10.

2. ר' סורת אד-ד'אריאת 51 : 52 - 53.

3. ר' סורת טא. הא 20 : 79.

31. כְּמִנְהֶג עִם נוֹחַ וְעָאֵד וְת' מוֹד, וְאַלֶּה אֲשֶׁר מֵאַחֲרֵיהֶם.¹ אֵלֶּה אֵינֻ רוֹצָה לְגַרֵם עוֹל לְעַבְדִּי.
32. הוּי בְּנֵי עַמִּי! יֵרָא אֲנִי לְגוֹרְלָכֶם בְּיוֹם הַקְּרִיאוֹת (יוֹם הַדִּין),
33. יוֹם בּוֹ תִּנְסוּ לְבָרִחַ (מִהֶעֱנֹשׁ), אָבֵל לֹא יִהְיֶה לָכֶם מְגוֹן מִפְּנֵי אֵלֶּה, וּמִי שְׂיִתְעָה (אוֹתוֹ) אֵלֶּה אֵין לוֹ מִדְּרִיךְ.
34. וּכְבֹר בָּא אֲלֵיכֶם יוֹסוּף מִלְפָּנִים בְּאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אֲדָ אֲתֶם לֹא הִפְסַקְתֶּם לְהִטִּיל סֶפֶק בְּאֲשֶׁר הִבִּיא, וְכֹאֲשֶׁר מֵת אֲמַרְתֶּם, אֵלֶּה לֹא יִשְׁלַח אַחֲרָיו שְׁלִיחַ. כִּד מִתְעָה אֵלֶּה אֶת כָּל מִשְׁחִית וּמִפְקָפֵק.
35. אֵלֶה אֲשֶׁר יִתְנַכְחוּ בְּדַבַּר אוֹתוֹת אֵלֶּה בְּלֹא הוֹכַחָה שְׂבָאָה אֲלֵיהֶם, הַתְּנַהּגוֹת כְּזוֹ מְאוֹד שְׂנוּאָה עַל אֵלֶּה וְהַמֵּאֲמִינִים, וְכִד יַחֲתֹם אֵלֶּה לְבוֹ שֶׁל כָּל שֹׁחֵץ וְעָרִץ.
36. וְאָמַר פְּרָעָה, הָאֲמָאן (הַמֶּן)! בְּנֵה לִי מִגְדָּל לְמַעַן אֶגִּיעַ אֶל הַשְּׁעָרִים,²
37. שְׁעָרֵי הַשָּׁמַיִם, וְאַעֲלֶה אֶל רְבוּזוֹ שֶׁל מוֹסָא, וְאֲנִי חוֹשֵׁב אוֹתוֹ לְשַׁקְרֹן. וְכִד קִשְׁטוּ בְּעֵינֵי פְרָעָה רַע מַעֲשָׂיו, וְהִרְחַק מִן הַנְּתִיב שֶׁל אֵלֶּה, אֲדָ הַמְזֻמָּה שְׁלוֹ הִבִּיאָה לוֹ רַק אֲבִדוֹן.

קטע 5

38. אֲזִי אָמַר הַמֵּאֲמָן, הוּי בְּנֵי עַמִּי! לְכוּ אַחֲרֵי וְאֲדָרִיךְ אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ הַנִּכְוָנָה.
39. הוּי בְּנֵי עַמִּי! חֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הֵם רַק הַנָּאָה זְמַנִּית, אֲדָ הָעוֹלָם הַבָּא הוּא מְעוֹן הַנֶּצַח.
40. עוֹשֶׂה הָרָעָה יִקְבֹּל רָעָה כְּרָעָתוֹ, וְעוֹשֶׂה הַטוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה וְהוּא מֵאֲמָן, אֵלֶה יִכְנָסוּ אֶל הַגֶּן יִפְרָנְסוּ בּוֹ בְּלִי חֲשָׁבוֹן.
41. הוּי בְּנֵי עַמִּי! מַה לִּי, אֲשֶׁר אֲזַמִּין אֶתְכֶם לְבוֹא אֶל הַיְּשׁוּעָה, וְאֵלוֹ אֲתֶם תִּזְמִינוּ אוֹתִי אֶל הָאֵשׁ?
42. אֲתֶם מְזַמִּינִים אוֹתִי לְכַפֵּר בְּאַלֶּה וּלְשַׁתֵּף בּוֹ אֶת אֲשֶׁר אֵין לִי דַעַת בּוֹ, וְאֲנִי מְזַמִּין אֶתְכֶם אֶל הָעוֹזֵז וְהַסּוֹלֵחַ.
43. אֵין סֶפֶק כִּי זֶה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתִי אֵלָיו (עֲבוֹדַת הָאֱלִילִים) אֵינֻ רְאוּי שְׂיִקְרְאוּ לוֹ לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא,³ וְרַק אֶל אֵלֶּה סוֹפְנוֹ לְשׁוּב, וְכִי הַמִּשְׁחִיתִים הֵם בְּעֵלֵי הָאֵשׁ.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 11 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 54.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 38.

3. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6 ; וסורת פאטר 35 : 14.

44. וְאָכַן עוֹד תִּזְכְּרוּ אֶת אֲשֶׁר אֲמַרְתִּי לָכֶם, וְאֲנִי מִפְקִיד אֶת גּוֹרְלִי בְיָדִי אֱלֹהָהּ, כִּי אֱלֹלָה רוּחָהּ טוֹב אֶת עַבְדִּיו,
45. וְאָכַן הִצִּיל אוֹתוֹ אֱלֹהָהּ מִהַתְּחַבּוּלוֹת שֶׁזָּמְמוּ עָלָיו, וְאֲנִשִּׁי פָרְעָה נִעְנָשׁוּ קָשׁוֹת,
46. הֵם יֵצְגוּ עַל הָאֵשׁ בְּקָר וְעָרֵב,¹ וּבִיּוֹם אֲשֶׁר תִּקּוּם שְׁעַת הַדִּין יֹאמְרוּ, הִכְנִיסוּ אֶת בֵּית פָּרְעָה אֶל הָעֶנֶשׁ הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר.
47. וְכֹאשֶׁר יִתְנַפְּחוּ בְּאֵשׁ, יֹאמְרוּ הַחֲלָשִׁים אֶל אֱלֹהָהּ שֶׁהִתְנַשְּׂאוּ עֲלֵיהֶם, בְּחֵינּוּ הֵינּוּ הוֹלָכִים אַחֲרֵיכֶם, אוּלַי תִּסְרִירוּ מֵעֲלֵינוּ חֶלֶק מִן הָעֶנֶשׁ?
48. וְיֹאמְרוּ אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר הִתְנַשְּׂאוּ, אָכֵן אֲנַחְנוּ כָּלְנוּ בְּתוֹכָהּ, כִּי אֱלֹלָה כָּבֵד שִׁפְט בֵּין הָעַבְדִּים שָׁלוּ.
49. שׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ יֹאמְרוּ לְשׁוֹמְרֵי גֵיהֶנֶם, קְרָאוּ אֶל רַבּוֹנֵכֶם וְיִקַּל מֵעֲלֵינוּ רֶכֶס לְיוֹם אֶחָד אֶת הָעֶנֶשׁ.
50. וְיֹאמְרוּ (הַמַּלְאָכִים הַשּׁוֹמְרִים), הָאֵם לֹא הָיוּ בָּאִים אֲלֵיכֶם שְׁלִיחֵיכֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים? וְיֹאמְרוּ, אֲמַנָּם כֵּן, וְיֹאמְרוּ, קְרָאוּ (אֵתֶם) אֶפְרָא לְאֱלֹהָהּ, אֵד אֵין קְרִיאַת הַכּוֹפְרִים אֵלָּא לְשָׂא.
- קִטְעַ 6**
51. אָכֵן אֲנַחְנוּ נוֹשִׁיעַ אֶת שְׁלִיחֵינוּ וְאֵת אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר הֵאֱמִינוּ בְּחֵי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבִיּוֹם שְׁיִקּוּמוֹ בּוֹ הָעֲדִים (יוֹם הַדִּין),
52. בִּיּוֹם לֹא תוֹעִיל לַכּוֹפְרִים כָּל הַצִּטְדָּקוֹת, וְהַקְלָלָה תִּהְיֶה מִנֵּת חֶלְקָם, וְיִקְבְּלוּ אֶת הַמַּעֲוֹן הַגָּרוֹעַ בְּיוֹתֵר.
53. אֲנַחְנוּ הַעֲנִקְנוּ לְמוֹסַא הַדֶּרֶכָה וְהוֹרְשָׁנוּ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֶּפֶר (הַתּוֹרָה),
54. כְּמִקּוֹר הַדֶּרֶכָה וְאוֹת הַזִּפְרָה לְבַעֲלֵי הַבִּינָה.
55. וְאֵתָה (הַנְּבִיאָה) הַתְּאֹזֵר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי הַבְּטָחַת אֱלֹהָהּ אֵמֶת הִיא,² בְּקֶשׁ סְלִיחָה עַל חֲטָאָד, וְשִׁבְחַ וְהִלָּל אֶת רַבּוֹנָד עָרֵב וּבִקָּר.
56. אָכֵן אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר יִתְנַפְּחוּ בְּדִבְרֵי אוֹתוֹת אֱלֹהָהּ בְּלֹא סִמְכוּת, אֵינָם רוֹצִים אֵלָּא לְהַשִּׁיג לַעֲצָמָם גְּדֻלָּה, שֶׁלְּעוֹלָם לֹא יִשְׁיֹגוּהָ. וּבְקֶשׁ מַחֲסֶה בְּאֱלֹהָהּ, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרּוֹאֶה.

1. המקום הזה נקרא «אל-ברזח» והוא מעין מחיצה בין העולם הזה והעולם הבא.

2. ההבטחה לנביא היא, שהוא יצא על כל אויביו, ודת האסלאם תתפשט בכל העולם. כל זה התגשם כבר.

57. אֲכֹן בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ גְּדוֹלָה יוֹתֵר מִבְּרִיאַת הָאָדָם,¹ וְאוֹלָם מִרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם לֹא יֵדְעוּ.
58. וְלֹא יִשְׁווּ הָעוֹר וְהַפֶּקֶחַ, וְלֹא אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב לְעוֹשֵׁי הָרָעָה. מַעֲט מְאוֹד אֲתֵם שָׁמַיִם לֵב לֹאזְהָרָה.
59. שְׁעַת הַדִּין תָּבוֹא לֵלֵא כָּל סֶפֶק, אֲבָל רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם מַאֲמִינִים בָּזֶה.
60. רְבוּנְכֶם אוֹמֵר, קִרְאוּ לִי וְאֶעֱנֶה לָכֶם, אֲךָ הַשְׁחָצְנִים הָרָאִים עֲצָמָם גְּדוֹלִים וְחֲשׂוֹבִים מְדִי לַעֲבֹד אוֹתִי, יִכְנָסוּ מִשְׁפָּלִים לְגִיהֶנָּם.

קטע 7

61. אֲלֵלָה אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלִּילָה לְמְנוּחַתְכֶם וְאֶת הַיּוֹם לְרִאֲיָה, כִּי הוּא נוֹטֶה חֶסֶד לְבְנֵי הָאָדָם, אֲךָ רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם מוֹדִים לוֹ,
62. זֶה אֲלֵלָה רְבוּנְכֶם בּוֹרֵא כָּל דָּבָר, אִין אֵלֶּה מִבְּלַעְדִּיו. כִּיצַד אַפּוֹא תִסָּטוּ מִן הָאֱמוּנָה בּוֹ?
63. וְאִמְנָם רַק הַמִּתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹת אֲלֵלָה סוֹטִים הֵם.
64. אֲלֵלָה אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הָאָרֶץ לְמִשְׁכָּן וְאֶת הַשָּׁמַיִם כְּתִקְרָה, וְיִצֵּר אֲתֶכֶם בְּצוּרוֹת וּדְמִיּוֹת יְפוֹת, וְהֶעֱנִיק לָכֶם מִכָּל טוֹב (לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת).² זֶהוּ אֲלֵלָה רְבוּנְכֶם, יִתְבָּרַךְ אֲלֵלָה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
65. הוּא הַחַי, וְאִין אֵלֶּה זוֹלָתוֹ. קִרְאוּ אֵלָיו בְּמִסִּירוֹת לְאֱמוּנָתוֹ. הַשִּׁבַּח לְאֲלֵלָה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
66. אָמֵר, נֶאֱסַר עָלִי לַעֲבֹד אֶת אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֵלֵיהֶם בְּמָקוֹם אֲלֵלָה, לְאַחֵר שִׁבְּאוּ אֵלֵי הָאוֹתוֹת הַבְּרוּרִים מֵאֵת רְבוּנִי, וְצוּיִתִּי לְהִתְמַסֵּר לְרְבוֹן הָעוֹלָמִים.
67. הוּא אֲשֶׁר יָצַר אֶתְכֶם מֵעָפָר, וְאַחֲרֵי כֵן מִטֶּפֶחַ, וְאַחֲרֵי כֵן מִדָּם מַעֲבָה, אַחֲרֵי כֵן יוֹצִיאְכֶם כְּתִינּוּקוֹת עַד שֶׁתִּתְּבַגְּרוּ, וְאַחֲרֵי כֵן תִּזְדַּקְנוּ, וְגִישׁ מִכֶּם אֲשֶׁר יָמוּת לִפְנֵי כֵן, וְיַעֲשֶׂה שְׁתִּגִּיעוּ לְגִיל מְסִיָּם, וְלִמְעַן תִּשְׁכִּילוּ.³
68. הוּא הַמַּחְיָה וְהַמָּמִית, וְאִם יַחְלִיט לְבָרֵא דָבָר, יֹאמֵר לוֹ, «הִיָּה!»⁴ וְהִיָּה.

1. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 33.

2. ר' סורת אל-בקרה 20 : 21.

3. ר' סורת אל-חג' 22 : 5.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 117 ; סורת אאל עמראן 3 : 47 ; וסורת מרים 19 : 35.

קטע 8

69. האם אינך רואה את המתנפחים בדבר אותות אלה כיצד יסטי (מן האמת)?¹
70. אלה שפחשו בספר (הקוראן) ובאשר שלחנו את שליחינו, סופם שייכרו בטעותם.
71. כאשר הפבלים בצואריהם והשלשלאות (ברגליהם), אז יגרו, ואל תוד המים הרותחים, ובאש ישרפו,
72. אז יאמר להם, איפה הם אשר הייתם משתפים
73. לאלה? הם יאמרו, תעו מאתנו,² אך אנחנו לא קראנו לפני כן אל דבר, כזאת יתעה אלה את הכופרים.
74. זה לכם עקב אשר חטאתם והייתם שמחים בארץ בלי צדק, ועקב אשר הייתם גאים במעשיכם.
75. הכנסו משערי גיהנם להשאר בו לנצח. אכן רע מושב השחצנים.
76. (ואתה הנביא) התאזר בסבלנות כי הבטחת אלה אמת היא. בין אם נראה לך חלק מהענש שהבטחנו להם, או נחזיר אותך אלינו (תמות לפני בואו), סופם שכלם יוחזרו אלינו.
77. לפניך שלחנו שליחים, מהם אשר ספרנו לך, ומהם לא ספרנו לך. ואין לו לשליח להביא אות אלא ברשות אלה. לכן, כאשר תבוא פקדת אלה, יתקיים משפט צדק, ועובדי השוא יהיו המפסידים.

קטע 9

78. אלה הוא אשר נתן לכם את המקנים, מהם אשר תרכבו (עליהם) ומהם אשר תאכלו,³
79. וכן לצרכים אחרים כחפץ לבכם, ולמען תגיעו עליהם אל חפץ אשר בלבבותיכם. ועליהם ועל האניות תסעו.
80. כך מראה לכם אלה את אותותיו, לאיזה מאותות אלה תכחשו?

1. ר' סורת יונס 10 : 32 ; וסורת אז-זומר 39 : 6.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 37.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 72.

82. האם לא נסעו (הכופרים) בארץ וראו מה היה סופם של אלה אשר היו לפנייהם? הם היו רבים וחזקים מהם ומבססים בארץ יותר מהם,¹ ולא הועיל להם אשר רכשו.
83. וכאשר באו אליהם שליחיהם באותות בהירים שמחו במה שבבשרויתם מן הדעת, אך לבסוף הקיף אותם הענש אשר לעגו לו.
84. כאשר ראו את ענשנו, אמרו, אנחנו מאמינים באללה לבדו, וכופרים במה שהיינו משתפים עמו.
85. אך לא תועיל להם אמונתם כאשר ראו את הענש שלנו, דרכו של אללה בעבדיו בצדק, לכו הכופרים הם המפסידים.

1. רבים יותר מאנשי מכה.

41

סִוְרַת פּוֹצְלַת הָאוֹתוֹת הַמְבַאֲרִים

סורה זו נקראת «פּוֹצְלַת», הָאוֹתוֹת הַמְבַאֲרִים» משום שהמונח «פּוֹצְלַת» בא בהתחלתה כתיאור לפסוקי הקוראן. אותו מונח מוזכר פעם אחרת בפסוק 44 באותו מובן. המונח הזה נזכר בהתחלת סורת הוד 11 : 1.
הורדה במכה אחרי סורת ע'אפר 40, ופסוקיה חמישים וארבעה. קיבלה את שמה «הָאוֹתוֹת הַמְבַאֲרִים» מפסוק שלושה.

סורת פוצלת 41

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. (הקוראן הזה) הורד מן השמים מאת הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחִים,²
3. (הוא) סֶפֶר שֶׁבִּאָרוֹ אוֹתוֹתָיו מִפְּרָשִׁים, קוֹרֵאן עֲרָבִי לְבִנֵי אָדָם יוֹדְעִים,³
4. מְבַשֵּׁר וּמְזַהֵר, אֲבָל מְרַבִּיתָם פָּנוּ עֵרְף וְלֹא רָצוּ לִשְׁמַע לוֹ.
5. וְאָמְרוּ, לְבוֹתֵינוּ מְכַסִּים בְּכֹסֵי עֶבֶה אֲשֶׁר מוֹנֵעַ אוֹתָנוּ לְהִבִּין אֶת אֲשֶׁר
אֵתָהּ מִזְמִין אוֹתָנוּ אֵלָיו, וְאֵזְנֵינוּ כְּבִדּוֹת מִשְׁמוֹעַ אֲשֶׁר אֵתָהּ אוֹמֵר,⁴ וּבִינָנוּ
וּבִינְךָ יֵשׁ מְחִיצָה. עֲשֵׂה אִפּוֹא, וְנֵאף אֲנַחְנוּ עוֹשִׂים.
6. אָמַר, אֲכֹן אֲנִי אָדָם וְאֲנִי כְמוֹכָם, אֵד מִן הַשְּׁמַיִם הוֹשֵׁרָה לִי כִי אֱלֹהָ הוּא
אֱלֹהָ אֶחָד,⁵ הֵיוּ אִפּוֹא נְכוֹנִים עִמּוֹ וּבִקְשׁוּ אֶת סְלִיחָתוֹ. אוֹי לְפָגְנִיִּים,
7. אֲשֶׁר אֵינָם נוֹתְנִים אֶת הַצִּדְקָה, וּבַעוֹלָם הֵבֵא הֵם כּוֹפְרִים.⁶
8. אֵלָה אֲשֶׁר הֵאֱמִינוּ וַיַּעֲשׂוּ הַטּוֹב לָהֶם שָׂכָר בְּלִתי מִגָּבַל.

קטע 2

9. אָמַר, הֲאֵם אַתֶּם כּוֹפְרִים בּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הָאָרֶץ בְּיוֹמִים,⁷ וַתַּעֲשׂוּ לוֹ
שְׁוִים? (תַּבְּרִיא) הִזָּה הוּא רְבוֹן הָעוֹלָמִים,
10. וְקָבַע בָּהּ הָרִים יְצִיבִים,⁸ וּבִרְדָּ אוֹתָהּ, וְקָצַב בָּהּ מְזוֹנוֹתֶיהָ בְּאַרְבָּעָה יָמִים,
לְמִי שֶׁבִּרְצוֹנוֹ לְלַמּוֹד עַל כָּךְ.⁹
11. אַחֲרֵי כֵן הִתְנַשָּׂא אֶל הַשְּׁמַיִם, וְהֵם עָשׂוּ, וְאָמַר אֲלֵיהֶם וְאֶל הָאָרֶץ, בּוֹאוּ
בְּרָצוֹן אוֹ בְּהִכָּרַח, אָמְרוּ, נְבוֹא מְרִצּוֹנֵנוּ הַטּוֹב.¹⁰

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 102; וסורת אש-שוערא' 26: 192 - 194.

3. ר' סורת הוד 11: 1.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 25; סורת אל-אסרא' 17: 46; וסורת אל-כהף 18: 57.

5. ר' סורת אל-כהף 18: 110.

6. ר' סורת הוד 11: 19; וסורת יוסוף 12: 37.

7. ארבעת הימים: מספר הכולל בריאת האדמה והקצבת המזון.

8. ר' סורת אנ-נחל 16: 15.

9. ר' סורת אבראהים 14: 34.

10. ר' סורת אאל עמראן 3: 83.

12. אִזְּ הוּא יִצַּר אֶת שְׁבַעַת הָרְקִיעִים תוֹדִי שְׁנֵי יָמִים.¹ וְכָל רְקִיעַ קִבַּע אֶת עַנְיָנוּ הַמִּיָּחֵד, וְאֶת רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם הַתְּחִתּוֹנִים קִשֵּׁט בְּמֵאוֹרוֹת וּבְמִשְׁמֶר, לְפִי פְקֻדָּתוֹ שֶׁל הָעֶזְזוֹ וְהַיּוֹדֵעַ.
13. אִם יִסּוּרוֹ (הַכּוֹפְרִים), אָמַר לָהֶם, בְּזֹאת הַזְּהִרְתִּי אֶתְכֶם מִפְּנֵי סַעַר, כְּמוֹ הַסַּעַר שֶׁל בְּנֵי עֲאֵד וְתִ' מוֹד,
14. כְּאֲשֶׁר בָּאוּ אֲלֵיהֶם הַשְּׁלִיחִים, הָאֶחָד אַחֲרֵי הַשְּׁנִי, וְאָמְרוּ לָהֶם, עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהֵי לְבָדוֹ, וְהֵם אָמְרוּ, לֹא רָצָה רְבוּנֵנוּ, הִנֵּה שׁוֹלֵחַ מַלְאָכִים מִן הַשָּׁמַיִם, לְכוּ אֲנַחְנוּ לֹא מֵאַמִּינִים בַּדָּבָר אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתֶּם בּוֹ.
15. אֲשֶׁר לְבְנֵי עֲאֵד, הֵם הַתְּנַשָּׂאוֹ בְּאַרְץ בְּלֹא צֶדֶק, וְאָמְרוּ, הֵיטֵב מִי שֶׁהוּא יוֹתֵר חָזָק מֵאֲמַתְנוּ? הֵאֵם לֹא רָאוּ כִּי אֱלֹהֵי אֲשֶׁר יִצַּר אוֹתָם יוֹתֵר חָזָק מֵהֶם? וַיְהִיו מִכְחָשִׁים בְּאוֹתוֹתֵינוּ.
16. אִזְּ שִׁלְחָנוּ בָּהֶם רוּחַ רַעֲשִׁיט עֲזָה² בְּיָמִים שֶׁל קָלְלָה,³ לְמַעַן יִטְעֲמוּ מַעֲנֵשׁ הַחֲשָׁפָה עוֹד בְּעוֹלָם הַזֶּה, אִךְ הָעֲנֵשׁ בְּעוֹלָם הַבָּא הוּא מִשְׁפִּיל יוֹתֵר, וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מוֹשִׁיעַ.
17. וְאִזְּ לְבְנֵי עֵם תִּ' מוֹד הִדְרָכְנוּ אוֹתָם, וְהֵם בָּחֲרוּ בַּעֲרוֹן בְּמָקוֹם הַדְרָכָה, וְתֵאחֲזֹם סַעֲרַת הָעֲנֵשׁ הַמִּשְׁפִּיל בְּאֲשֶׁר עָשׂוּ.
18. וְהַצִּלְנוּ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֲמִינוּ וַיִּירְאוּ אֶת אֱלֹהֵי.

קטע 3

19. וּבִיּוֹם שְׂאוֹיָבִי אֱלֹהֵי יִקְבְּצוּ וַיַּעֲרְכוּ לִקְרֹאת הָאֵשׁ,⁴
20. וּבְהִגִּיעַם אֲלֵיהֶם יַעֲיִדוּ נִגְדֵם עֵינֵיהֶם וְאֲזַנֵּיהֶם וְעוֹרוֹתֵיהֶם בְּאֲשֶׁר עָשׂוּ.
21. אִזְּ יֹאמְרוּ לְעוֹרוֹתֵיהֶם, לָמָּה הַעֲיַדְתֶּם נִגְדָנוּ? יֹאמְרוּ, אֱלֹהֵי הַמִּדְרִיד כָּל דָּבָר הוֹרָה לָנוּ לְהַעֲיִד, כִּי הוּא בָּרָא אֶתְכֶם בְּרֵאשׁוֹנָה וְאֵלֵינוּ תִּתְחַזְרוּ,
22. וְלֹא הֵייתֶם מְסַתֵּתִירִים אֲשֶׁר לֹא יַעֲיִדוּ נִגְדָכֶם אֲזַנֵּיכֶם וְעֵינֵיכֶם וְעוֹרוֹתֵיכֶם, וְאִילָם חֲשַׁבְתֶּם כִּי אֱלֹהֵי לֹא יָדַע הִרְבָּה מֵאֲשֶׁר אַתֶּם עוֹשִׂים?
23. מִחֲשָׁבָה זֹאת חֲשַׁבְתֶּם עַל רְבוּנְכֶם הִרְסָה אֶתְכֶם וַהֲיִיתֶם מִן הַמִּפְסִידִים.

1. יום אצל הערבים הקדמונים אינו תקופה זמנית מוגדרת במובנים של זמננו אשר היום מוגדר ב 24 שעות.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 6.

3. ר' סורת אל-חאקה 69 : 7 ; וסורת אל-קמר 54 : 19.

4. ר' סורת מרים 19 : 86 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 17.

24. אם יתאזרו בסבלנות, תהיה האש מעון להם, ואם יבקשו חסד לא יהיו מן הנענים,
25. וצרפנו להם בגי ליה את השטנים שקשטו להם את מעשיהם הרעים אשר לפניהם ואת אשר מאחוריהם. בצדק נגזור דינם יחד עם אמות של שדים ובני אנוש אשר קדמו להם. הם היו נפסדים.

קטע 4

26. הכופרים אמרו, אל תקשיבו לקוראן הזה, הקימו רעש תוך כדי קריאתו, אזלי תגברו (על הקורא ולא ישמעו דבריו).
27. (על דברם זה) נטעים את הכופרים ענש כבד, ונעניש אותם על מעשיהם הרעים,
28. זה הוא ענש אויבי אלקה, האש. להם בזה מגורי נצח. זה ענשם על התכחשותם לאותותינו.
29. והכופרים לאמרו, רבוננו! הראה לנו את השדים ובני האנוש אשר התעו אותנו, למען נשים אותם תחת רגלינו ונשפילם.
30. אולם אלה אשר תמיד אמרו, כי אלקה הוא רבוננו, והיו ישרים, אליהם ירדו המלאכים (בשעת מותם) ויאמרו להם, אל תיראו ואל תתעצבו והתבשרו בגן שהבטח לכם,
31. אנחנו המגנים שלכם בעולם הזה, ובעולם הבא. ובגן יהיה לכם כל מה שתאווה נפשותיכם וכל מה שתירצו,
32. קבלת פנים וכבוד מאת הסולח והרחום.

קטע 5

33. ומה טוב יותר מדבריו של אדם המזמין אחרים אל אלקה ועושה טוב ואומר, אני מן המסלמים.
34. לא ישוו הטובה והרעה, שלם טובה תחת רעה,¹ ואז יהפך אויבך ל ידיד מקורב לך ואיש אמונים.
35. אולם אין מדה זאת משגת אלא על ידי בעלי סבלנות וערך גדול,
36. ואם יתקף אותך פתוי מן השטן (לא לעשות את הדברים הטובים האלה)? בקש מחסה באלקה, כי הוא השומע והיודע.²

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 96.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 199 - 200 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 97 - 98.

37. ומאותותיו, הלילה והיום והשמש והירח. אל תסגדו לא לשמש ולא לירח וסגדו לאללה אשר יצר אותם. אם אתם עובדים אותו.
38. ואם יתנשאו (מעבדו), הנה אלה (המלאכים) אשר את רבונך משבחים אותו לילה ויום ולא ימאסו.
39. ומאותותיו, הנך רואה את האדמה צחיחה. וכאשר נוריד עליה את המים היא חיה ומתפתחת (ומצמיחה גדולים). אלה המצחה אדמה כזו יחיה גם את המתים כי הוא הכל-יכול.
40. אכן אלה אשר יכפרו באותותינו לא יעלמו מעינינו. מי יותר טוב? זה אשר ישלך אל האש, או זה אשר יבוא בבטחה ביום תחית המתים? עשו כרצונכם כי הוא רואה את מעשיכם.
41. אכן אלה אשר כחשו לאזהרה (הקוראן) כאשר באה אליהם (יענשו ביום הדין). ואכן הוא ספר רב-עצמה,
42. לא יבוא בו השקר לא מלפניו ולא מאחוריו, הוא הורד מן השמים מאת החכם ורב-תפארת.
43. כל אשר יאמרו לך, כבר נאמר לשליחים אשר היו לפניך, רבונך הוא אמנם רב-סליחה ואולם גם רב-ענש מכאיב.
44. לו הורדנו את הקוראן בשפה זרה,¹ היו אומרים, למה לא פורשו אותותיו (בערבית)? (ספר) בשפה זרה (ונביא) ערבי? אמר, למאמינים הוא הדרך ומרפא, ואלה אשר לא יאמינו כבדו אַזְנִיהֶם משמוע, עורוֹן הוא עליהם.² אלה כמי שקוראים אליהם ממקום רחוק.

קטע 6

45. כבר נתנו את הספר (התורה) למוסא, ואולם נחלקו בו. ולולא החלקה קודמת מרבונך היה כבר פוסק בחלוקי הדעות שביניהם. הם אכן מעוררים בו (בקוראן) ספקות.
46. העושה טוב מיטיב לעצמו והעושה רע מזיק לעצמו, ואין רבונך מקפח את עבדיו.

1. ר' סורת אנ-חל 16: 103; וסורת אש-שוערא' 26: 198 - 199.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 171; וסורת אל-אסרא' 17: 82.

חלק 25

47. אֱלֹו תִּשׁוּב דַּעַת «שַׁעַת הַדִּין». ¹ אֵין פְּרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מֵעֲטִיפִיו, ² וְאֵין נִקְבָּה הָרָה אוֹ יוֹלְדֶת אִם לֹא בְּדַעְתּוֹ. ³ בְּיוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא (מַלְלָה) אֱלֹהִים (לַפָּנִינִים), «הֵיכָן שְׁתַּפִּיז» יֹאמְרוּ, «מוֹדִיעִים אֲנַחְנוּ אוֹתְךָ, אֵין בִּינֵינוּ מִי שְׂיַעִיד».
48. וְזָנְחוּ אוֹתָם (הַאֱלִילִים) אֲשֶׁר הָיוּ קוֹרְאִים אֱלֹהִים לִפְנֵי כֵן, וְרָאוּ כִי אֵין לָהֶם מַפְלָט.
49. אֵין בֶּן אָדָם מִתְעַיֵף לְבַקֵּשׁ טוֹב לַעֲצֻמוֹ, אֶדְ כְּשִׁפּוֹנֶעַת בּוֹ רָעָה הוּא מִמָּהָר לַהֲתִנָּאֵשׁ וּלְאַבֵּד תִּקְוָה.
50. וְאִם נִטְעִים אוֹתוֹ מִרְחֻמֵּינוּ אַחֲרֵי שְׁפָגְעָה בּוֹ צָרָה, יֹאמֶר, זֶו לִי, וְאֵינִי חוֹשֵׁב כִּי «שַׁעַת הַדִּין» תִּקּוֹם, אִם אֲנִי אֲשׁוּב אֶל רְבוּזִי, תִּהְיֶה לִי אֶצְלוֹ הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר. אֶדְ אֲנַחְנוּ נוֹדִיעַ לְכוֹפְרִים עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְנִטְעִים אוֹתָם עֲנֵשׁ קָשָׁה.
51. כְּשֶׁאֲנַחְנוּ נוֹטִים חֶסֶד לְאָדָם הוּא סוֹטָה, אֶדְ כְּשֶׁהֲצָרָה פּוֹנֶעַת בּוֹ הוּא בַּעַל תִּפְלָה רַבָּה. ⁴
52. אֲמֹר, הַחֲשַׁבְתָּם עַל זֶה שָׂאֵם הַקּוֹרְאָן הוּא מַאֲלָלָה וְאַתֶּם כּוֹפְרֶתֶם בּוֹ, הֵיטֵשׁ תּוֹעָה גְּדוֹל יוֹתֵר מִן הַמַּפְלִיגִים בַּמַּחְלֻקָּת?
53. אֲנִי נִרְאָה לְכוֹפְרִים אֶת אוֹתוֹתֵינוּ בְּכָל פְּנוֹת הָאָרֶץ וּבִהֶם עֲצָמָם, עַד שֶׁתִּתְבַּרֵּר לָהֶם הָאֱמֶת. הֵאֵם לֹא מִסְפִּיק לָהֶם שְׂאֵלָה עַד לְכָל דָּבָר? ⁵
54. הֵם מִטִּילִים סֶפֶק בַּפְּגִישָׁה עִם רְבוּזָם, אֶדְ הוּא מִקִּיף (שׁוֹלֵט) בְּכָל דָּבָר.

1. שעת הדין מתי תבוא.
 2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 59.
 3. ר' סורת אר-רעד 13 : 8.
 4. ר' סורת יונס 10 : 12.
 5. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 166.

42

סִוְרַת אֶשְׁ-שׁוּרָא הַהֲתִיעָצוֹת בֵּין הַמוֹסְלָמִים

סורה זו נקראת «אֶשְׁ-שׁוּרָא, הַהֲתִיעָצוֹת» משום שאללה תאר את המאמינים בתוארי כבוד מעולים, מביניהם «אֶשְׁ-שׁוּרָא, הַהֲתִיעָצוֹת» בכל עניניהם הצבוריים. ר' פ' 38. זו הפעם היחידה שהמונח «שׁוּרָא» נזכר בקוראן, אבל הפועל «ושאורהום פי אל-אמר, והתיעץ אתם בעניין», נזכר בסורת אאל עמראן 3 : 159. והביטוי «תשאור, התייעצות» נזכר בסורת אל-בקה 2 : 233. הורדה במכה אחרי סורת פוצלת 41, ופסוקיה חמישים ושלושה. קיבלה את שמה «הַהֲתִיעָצוֹת» מפסוק שלושים ושמונה.

סורת אש-שורא 42

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּסִים

קטע 1

1. ח. מ.
2. ע. ס. ק.¹
3. כְּפִי שְׁאֵלָה הָעִיזוּ וְהִחַכְסֵם הוֹרִיד אֱלִיד (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, הוּא הוֹרִיד (סִפְרִים וּמַגִּלּוֹת) לְנִבְיָאִים שֶׁקִּדְמוּ לָךְ.
4. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וְהוּא הָעֲלִינוּ וְהָעֲצוּם.
5. כְּמַעַט יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם מַעְלֵיהֶם (מַעְצָמַת אֱלֹהִים), וְהַמְלָאכִים יִשְׁבְּחוּ בַתְּהִלַּת אֱלֹהִים וּמִבְקָשִׁים סְלִיחָה עַל כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ. אָכֵן אֱלֹהִים סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
6. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר לָקַחוּ לָהֶם מִגִּנִּים מִבְּלַעֲדִיו, אֱלֹהִים מִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם. וְלֹא עָלִיד לְשֹׁמֵר עֲלֵיהֶם.
7. וְכֵן גָּלִינוּ לָךְ קוֹרְאָן עֲרַבִי, כְּדִי שֶׁתִּזְהַר אֶת אֵם הָעָרִים (מִכָּה) וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר מִסְבִּיב לָהּ, וְתִזְהַר מִפְּנֵי יוֹם הָאִסְפָּה (יוֹם הַדִּין) שֶׁאֵין סֶפֶק בּוֹ. חֵלֶק בְּגוֹן וְחֵלֶק בְּאֵשׁ הַתְּבַעֲרָה.
8. וְלוֹ רָצָה אֱלֹהִים הִיָּה עוֹשֶׂה אוֹתָם אִמָּה אַחַת,² וְאוֹלָם הוּא מְכַנֵּס לְרַחֲמָיו אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה, וְהַכּוֹפְרִים אֵין לָהֶם כָּל מִגוֹן וְכָל מוֹשִׁיעַ.

קטע 2

9. אוֹ לָקַחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדִיו מִגִּנִּים? הֵן אֱלֹהִים הוּא הַמִּגּוֹן, וְהוּא הַמַּחֲיָה אֶת הַמֵּתִים, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
10. וְכָל דָּבָר אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ, הִנֵּה דִינוֹ לְאֱלֹהִים. זֶה אֱלֹהִים רַבּוֹנִי, עָלָיו סִמְכֵתִי וְאֵלָיו אֲשׁוּב (בְּכָל עֲנִינֵי חַיִּי),
11. בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, הוּא עֹשֶׂה לָכֶם בְּנוֹת זֹג מִנְפָּשׁוֹתֵיכֶם, וּמִן הַמִּקְנֶה זִוְגוֹת (זָכָר וּנְקֵבָה). יִרְבֶּה אֶתְכֶם עַל יְדֵי (הַזְדֻּגּוֹת אֶתְּךָ). אֵין כְּמוֹהוּ דָּבָר, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרּוֹאֶה,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים. עין. סין. קאף.

2. ר' סורת אל-מאידה 5: 48; וסורת הוד 11: 118.

12. אֲשֶׁר בִּידוֹ מִפְתָּחוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא יִתֵּן פְּרִנְסָה בְּשֹׁפֵעַ אוֹ בְּהִגְבָּלָהּ לְאֲשֶׁר יִרְצָה.¹ וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
13. חֲקַק לָכֶם לְדַת לְפִי מַה שְּׁצָוָה לְנוֹחַ (נֹחַ), וּמַה שְּׁגָלִינוּ לָךְ, וְאֵת אֲשֶׁר צִוִּינוּ אֶת אֲבְרָאָהִים וְאֵת מוֹסָא וְאֵת עֵיסָא. לֵאמֹר, קִיְּמוּ אֶת הַדָּת וְלֹא תִחְלְקוּ בָּהּ, לַפְּגָנִיִּים קֹשֶׁה לְקַבֵּל אֶת מַה שְּׁאַתָּה מַצִּיעַ לָהֶם. אֲלֵלָהּ יִבְחַר לְקַרֵּב אֵלָיו אֶת מִי שְׁיִרְצָה מִעֲבָדָיו, וּמִדָּרִיךְ אֵלָיו אֶת הַחוֹזֵר בְּתִשּׁוּבָה.
14. וְלֹא תִחְלְקוּ (הַפְּגָנִיִּים) אֶלֶּא כְּאֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם הַדָּעַת מִתּוֹךְ קִנְיָא בִּינֵיהֶם,² וְלֹאֵל הַחֲלָטָה קוֹדְמַת מִרְבוּנָךְ עַל מוֹעֵד מַסִּים, כְּבָר הִיָּה פוֹסֵק בִּינֵיהֶם, אֲבָל אֵלָה שְׁיִרְשׁוּ אֶת הַסֶּפֶר³ מֵאַחֲזִירֵיהֶם קִנְמוֹת סִפְקוֹת וְחִשּׁוֹת בְּיַחַס אֵלָיו (הָאִסְלָאִם).
15. וּלְזֹאת קָרָא אִפּוֹא (לַעֲבֹדֶת אֲלֵלָה) וְעַמִּד הֶכֶן כְּאֲשֶׁר צִוִּיתָ,⁴ וְאַל תִּלְךְ אַחֲרֵי נְטִיּוֹתֵיהֶם. וְאֹמֵר, מֵאַמִּין אֲנִי בְּכָל סֶפֶר אֲשֶׁר הוֹרִיד אֲלֵלָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְנִצְטִיּוֹתִי לְנֶהֱג בְּצֶדֶק בִּינֵיכֶם. אֲלֵלָה רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם, לָנוּ מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם.⁵ וְאִין כָּל תּוֹכְחוֹת בִּינֵינוּ וּבִינֵיכֶם. אֲלֵלָה יֶאֱסֹף אוֹתָנוּ יַחַד, כִּי סוֹף כֻּלָּם לָשׁוּב אֵלָיו.
16. וְאַלָּה אֲשֶׁר יִתְּנָחוּ בְּדַבֵּר אֲלֵלָה אַחֲרֵי שְׁנַעְנוּ לוֹ, טַעֲנָתָם בְּטִלָּה אֲצֶל רְבוּנָם. עֲלֵיהֶם הַזֵּעַם שֶׁל אֲלֵלָה, וְצָפוּי לָהֶם עֲנֹשׁ כָּבֵד.
17. אֲלֵלָה הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַסֶּפֶר (הַקִּיְרָאִין) מִן הַשָּׁמַיִם בְּאַמְתָּ, וְהוֹרִיד אֶת הַמַּאֲזָנִים,⁶ וּמִנִּין לָךְ לַדָּעַת שְׁשַׁעַת הַדִּין קְרוּבָה?
18. אֵלָה אֲשֶׁר לֹא מֵאַמִּינִים בָּהּ (שַׁעַת הַדִּין) יִבְקָשׁוּ לְהַחִישָׁהּ, וְאוֹלָם הַמַּאֲמִינִים בָּהּ מְלֵאִים פֶּחַד מִמֶּנָּה וַיּוֹדְעִים כִּי הִיא אֱמֶת. אֲבָל אֵלָה הַמִּתְּנַפְּחִים בְּדַבֵּר שַׁעַת הַדִּין אֲכֹן הֵם בְּתַעֲיָה רְחוּקָה מְאֹד (מִן הָאֱמֶת).

קטע 3

19. אֲלֵלָה רַב-חֶסֶד לַעֲבָדָיו וְהוּא מִפְרִינֵס אֶת מִי שְׁיִרְצָה וְהוּא הַחֹזֵק וְהַעֲזִיז.
20. כָּל הַחֶפֶץ בְּזָרַע שֶׁל הָעוֹלָם הֵבֵא, נִרְבָּה לוֹ אֶת זִרְעוֹ, וְכָל הַחֶפֶץ בְּזָרַע הָעוֹלָם הִזָּה, נִתֵּן לוֹ אוֹתוֹ, וְאִין לוֹ חֶלֶק בְּעוֹלָם הֵבֵא.

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 52.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 19.

3. הכוונה היא ליהודים ולנוצרים.

4. ר' סורת הוד 11 : 112.

5. ר' סורת אל-בקהר 2 : 139.

6. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 5 - 7 ; וסורת אל-חדיד 57 : 25.

21. האַמְנָם יֵשׁ לָהֶם שְׂתַפִּים אֲשֶׁר חִקְּקוּ לָהֶם מִן הַדָּת מִה שֶׁלֹּא הִרְשָׁה אֱלֹלָה; לֹא דָבַר הַפְּסִיקָה (שִׁפְסַק אֱלֹלָה לְדַחוֹת אֶת עֲנִשָּׁם), אַז הָיָה נִחְרָץ הַדָּבָר בִּינֵיהֶם, וְהַכּוֹפְרִים מִחֻכָּה לָהֶם עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.
22. עוֹד תִּרְאֶה אֶת הַכּוֹפְרִים מְלֵאִים פֶּחַד מִפְּנֵי מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, בָּבוֹא הָעֲנֵשׁ עֲלֵיהֶם, וְהוּא יִפֹּל עֲלֵיהֶם. אֲבָל הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב בְּגִי עֶדְו, כָּל מִה שִׁיִּרְצוּ שְׁמור לָהֶם אֲצֵל רְבוֹנָם. זֶה הַחֲסֵד הַגָּדוֹל.
23. זֶה הוּא אֲשֶׁר יִבְשֹׁר בּוֹ אֱלֹלָה לְעוֹבְדָיו אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב. אָמֹר, לֹא אֲשָׂאֵל מֵאֲתָכֶם שְׂכָר עַל זֶה, אֲלֵא יַחֲסִי יְדִידוֹת שֶׁל קִרְבַּת מִשְׁפָּחָה. וּמִי שֶׁיַּעֲשֶׂה מַעֲשֵׂה טוֹב נִכְפִּיל לוֹ אוֹתוֹ. כִּי אֱלֹלָה סוֹלַח וּמְכִיר לְעַבְדָּיו טוֹבָה.
24. הָאֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, הוּא מִמְצִיא שְׂקָרִים עַל אֱלֹלָה; אִם יִרְצֶה אֱלֹלָה, יַחֲוֶם עַל לִבָּהּ. אֱלֹלָה מוֹחָה אֶת הַשְּׂקָר וּמְקַיֵּם אֶת הָאֱמֶת בְּדַבְּרִיו, כִּי הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּלִבָּבוֹת,
25. וְהוּא מְקַבֵּל אֶת הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה מֵעַבְדָּיו וְסוֹלַח עַל הַמַּעֲשִׂים הָרָעִים, יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ,
- קִטֵּעַ 4**
26. וְהוּא נִעְנֶה לְבִקְשׁוֹת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב וַיַּעֲנִיק לָהֶם מַחֲסָדוֹ, וְאוֹלָם לְכּוֹפְרִים צָפוּי עֲנֵשׁ קָשָׁה.
27. אֵלּוּ הָיָה אֱלֹלָה מִפְּרִנֵּס אֶת עַבְדָּיו בְּשִׁפְעָה, אַז הָיוּ נוֹהֲגִים בְּעִזּוֹת בְּאַרְץ וְעוֹשְׂקִים זֶה אֶת זֶה, וְאוֹלָם יוֹרִיד בְּמִדָּה קְצוּבָה אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה, כִּי הוּא בָקִיא וּמִבְחִין בְּעַבְדָּיו.
28. וְהוּא הַמּוֹרִיד גִּשְׁמֵי בְּרָכָה אַחֲרֵי שֶׁהֵם נוֹאֲשׂוּ, וּמִפִּיץ אֶת רַחֲמָיו, וְהוּא הַמִּגֵּן וְרֵב-הַתִּפְאָרֶת.
29. וּמֵאוֹתוֹתָיו בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהַיְצוּרִים אֲשֶׁר הִפִּיץ בָּהֶם מִכָּל חַי. וְהוּא יָכֹל לְאוֹסְפָם כָּלָם אֵלָיו אִם יִרְצֶה.
30. כָּל אִסּוֹן אֲשֶׁר יִפְגַּע בָּכֶם, הוּא כְּתוּצָאָה מִמַּעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, וַיִּסְלַח עַל מַעֲשִׂים רָבִים.
31. אֵין בְּכוֹחְכֶם לְהַתְנַגֵּד (לְאֱלֹלָה) בְּאַרְץ, וְאֵין לָכֶם זוֹלָתוֹ מִגֵּן אוֹ עוֹזָר.
32. וּמֵאוֹתוֹתָיו הָאֲנִיוֹת הַשָּׁטוֹת בָּיִם כְּהָרִים,

קטע 5

33. אם ירצה, ישפית את הרוח ואז תשארה בלא תנועה על פני הים, ובזה לקח לבעלי סבלנות מכירי תודה.
34. אז יטביע אותן עקב מעשי בעליהם (הרעים) ויסלח לרבים.
35. למען ידעו המתנבחים נגד אותותינו כי אין להם מפלט.
36. כל מה שהענק לכם הוא תענוג מחיי העולם הזה, אך מה שאצל אללה הוא טוב ונצחי למאמינים הסומכים על רבונם,
37. ואת אלה אשר יתרחקו מן החטאים הגדולים והתועבות, ואשר בכעסם יסלחו,
38. ואשר נענים לרבונם, ומקמים את התפלה, ומחליטים על עניניהם לפי התיעצות ביניהם ומוציאים ממה שהענקנו להם (כצדקה),
39. ואלה אשר אם פוגעים בהם לרעה, יושיעו לעצמם,
40. וגמול רעה רעה כמוה¹. אך מי שישלח וישלים, שפרו על אללה, כי הוא אינו אוהב את העושקים.
41. אך מי שמושיע לנפשו בכוח נגד עושקו אין אחריות עליו,
42. אכן האחריות רק על אלה אשר יעשקו את בני האדם וישחיתו על הארץ בלי צדק, אלה צפוי להם ענש מכאיב,
43. ומי שיתאזר בסבלנות ויסלח על פגיעה בו, אכן זה הוא מן המעשים המעלים והמקבלים אצל אללה.
44. כל מי שיתענה אללה, לא יהיה לו מושיע. ותראה את הפושעים כאשר יראו את הענש יאמרו, האם יש דרך כל שהיא לשוב (לעולם הזה)?²

קטע 6

45. ותראה אותם מצגים לקראת (הגיהנם), והם נכנעים מן ההשפלה ומביטים אליה מן הצד בסתר. אך המאמינים אומרים, אלה הם המפסידים שאבדו את נפשותיהם ומשפחותיהם ביום תחית המתים. הכופרים יהיו נתונים בענש נצחי.
46. ולא יקומו להם מגנים אשר יסיעו להם מפני אללה. ואשר יתענה אללה אין לו כל שבייל (להגיע אל האמת בעולם הזה).

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 160.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 28.

47. (הזי הכופרים), הענו לרבונכם לפני שיבוא יום מאת אלה שאי אפשר למנע בואו. אין לכם כל מקלט ביום ההוא, ולא תוכלו להסתתר.¹
48. ואם יפנו ערף, הנה לא שלחנו אותך לשמר עליהם.² אין עליך אלא להזהיר אותם.³ ככל שנטעים את האדם מרחמינו, כן ישמח, אך אם אחר כך תפגע בהם רעה באשר קדמו ידיהם לעשות, אז האדם כופר בו.
49. לאלה מלכות השמים והארץ, יברא את אשר ירצה, ומעניק למי שיירצה נקבות, ומעניק למי שיירצה זכרים,
50. או יתן להם משגי המינים, זכרים ונקבות, ויעקר את אשר ירצה, כי הוא יודע ויכול.
51. אלה לא ידבר לאדם אלא בהתגלות או מאחורי מסך, או ישלח שליח (מלאך כמו ג'בריל) יגלה ברשותו של אלה (את מה שאלה רוצה לגלות), כי הוא עליון וחכם.
52. כך גלינו לך רוח מאתנו (הקוראן). לא היית יודע (לפני כן) מה הוא הספר ומה היא האמונה, ואולם עשינו אותו לאור אשר בו נדריך את אשר נרצה מבין עבדינו, ואתה תדריך בו בדרך הישר,
53. דרכו של אלה אשר לו כל מה שבשמים ובארץ. ואל אלה חוזרים כל הדברים.

1. ר' סורת אל-קיאמה 75 : 10 - 12.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 272.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 40.

43

סִינַת אֶזְ-זוּחִ'רוּף הַקְּשׁוּטִים

סורה זו נקראת «אֶזְ-זוּחִ'רוּף, הַקְּשׁוּטִים» משום שמונח זה נזכר בה. ר' פי' 35. אומנם המונח הזה נזכר בעוד סורות.

ר' למשל סורת אל-אנעאם 6 : 112, וסורת ינוס 10 : 24, וסורת אל-אסרא' 17 : 93. הסיבה היא, המושג «זוּחִ'רוּף» בסורה זו בא כדי להשוות בין קישוטי חיי העולם הזה הארעיים וקישוטי העולם הבא הנצחיים. הורדה במכה אחרי סורת אש-שורא 42, ופסוקיה שמונים ותשעה. קיבלה את שמה «הַקְּשׁוּטִים» מפסוק שלושים וחמשה.

סורת אַז-זוח'רוף 43

בִּשְׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֵן וְהַרְחֹסִים

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. אַשְׁבַּע בְּסִפְרִי (הַקּוּרְאָן) הַגְּלוּי!
3. אַכֵּן הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם קוּרְאָן עַרְבִי לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ,²
4. וְאַכֵּן הוּא בָּאֵם הַסִּפְרִי³ אַצְלָנוּ עֲלִיוֹן וְחָכֵם (כָּלּוּ חֲכָמָה).
5. הָאֵם תַּחֲשֹׁבוּ שְׁנַפְסִיק לְהוֹרִיד אֶת הַחֲזָהְרָה (הַקּוּרְאָן) עֲלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם, וְנִמְנַע מִכֶּם, כּוּוֹן הָיִיתֶכֶם עִם מְגִזִּימִים (בָּאֵי אֲמוּנָה)?
6. וְכַמָּה רַבִּים הִנְבִּיאִים שְׁשַׁלְּחָנוּ אֶל (הָעַמִּים) הָרָאשׁוֹנִים,
7. אֲדָּ לֹא בָּא אֲלֵיהֶם נְבִיא אֶלָּא שְׁלַעְגוּ לוֹ,
8. וְלָכֵן הַשְׁמַדְנוּ עַמִּים חֲזָקִים מֵהֶם (מֵאַנְשֵׁי מִכָּה), וְכָבֵר עֲבַר מִשְׁלָם שָׁל הָרָאשׁוֹנִים.
9. וְאִם תִּשְׁאָל אוֹתָם, מִי בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ? יֹאמְרוּ, בָּרָא אוֹתָם הָעִזִּז וְהַיּוֹדֵעַ,
10. אֲשֶׁר בָּרָא לָכֶם אֶת הָאָרֶץ לְמִשְׁכָּן, וְסָלַל לָכֶם בָּהּ מִסְלּוֹת לְמַעַן תִּלְכּוּ בְּדֶרֶךְ נְכוֹנָה,⁴
11. וְהוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַמַּיִם מִן הַשָּׁמַיִם בְּמַדָּה קְצוּבָה וְנִחְיָה בָּהֶם אֲדָמָה מֵתָה, כְּזֹאת תּוֹצְאוּ (מִן הַקְּבָרִים) בְּיוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים),
12. וְהוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַמַּיִנִּים כָּלָם, וְעָשָׂה לָכֶם מִן הָאֵינִיּוֹת וְהַבְּהֵמוֹת אֲשֶׁר תִּרְכְּבוּ עֲלֵיהֶם,
13. כְּדִי שֶׁתִּרְכְּבוּ עֲלֵיהֶם וְתִזְכְּרוּ אֶת חֶסֶד רַבּוֹנְכֶם בְּשַׁעַה שֶׁתִּרְכְּבוּ עֲלֵיהֶם וְתֹאמְרוּ, הַשִּׁבַּח לְאֱלֹהֵי אֲשֶׁר הִכְנִיעַ לָנוּ אֶת זֶה, כִּי אֲנַחְנוּ לֹא הָיִינוּ מִצְּלִיחִים בְּזֶה (בְּכוֹחֵנוּ),

1. האותיות האלו נקראות בערבית : חא. מים.

2. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 195.

3. אום אל-כתאב = אם הספר שבשמים. ר' סורת אר-רעד 13 : 39.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 53.

14. וְאָכֹן אֲנַחְנוּ נָשׁוּב אֶל רְבוּנֵנוּ.¹
 15. הֵם (הַכּוֹפְרִים) עָשׂוּ לוֹ מַעֲבָדִי חֶלֶק (בְּאוֹמְרָם שֶׁהַמִּלֻּאכִים הֵם בְּנוֹת אֱלֹהִים), אָכֹן הָאָדָם כּוֹפֵר גָּלוּי.²

קטע 2

16. הָאֵם לָקַח לוֹ מַאֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַבְּנוֹת, וַיִּבְרָךְ אֶתְכֶם בְּבָנִים.³
 17. וְאָכֹן בְּהַתְּבַשֵּׁר אִישׁ מֵהֶם בָּזָה אֲשֶׁר טָעְנוּ לְרַחֲמָן (הַבְּנוֹת), קוֹדְרוֹת פָּנָיו וְהַתְּמַלָּא בְּכַעַס.⁴
 18. מִהַסּוֹג שֶׁמִּגְדִּילִים אוֹתָן בַּקִּשּׁוּטִים בַּעֲדֵינוּ שְׂאִינָה מוֹעִילָה לְעַצְמָהּ בָּרִיב.
 19. הֵם טָעְנוּ שֶׁהַמִּלֻּאכִים עוֹבְדֵי הַרְחָמָן הֵם נִקְבוֹת. הָאֵם הָיוּ עַדִי רֹאִיָּה בְּבָרִיאָתָם? עֲדוֹתָם תִּרְשָׁם, וְהֵם עוֹד יִשְׁאַלּוּ (עַל זֶה בְּיוֹם הַדִּין).
 20. וְעוֹד הֵם אוֹמְרִים, לוֹ רָצָה הַרְחָמָן לֹא עֲבָדְנוּ אוֹתָם (הָאֱלִילִים). אוּלָם אֵין לָהֶם כָּל דַּעַת בַּדְּבָר הַזֶּה, וְהֵם רַק מְנַחֲשִׁים.
 21. הָאֵם נִתְּנוּ לָהֶם לִפְנֵי כֵן סִפֵּר אֲשֶׁר בּוֹ הֵם מַחֲזִיקִים?
 22. אֲדַרְבָּא, כִּי הֵם אָמְרוּ, מַצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים לִפְנֵי מְנַהֵג מִסֵּים וְאֲנַחְנוּ נוֹהֲגִים בַּעֲקֻבוֹתֵיהֶם.
 23. אָכֹן לֹא שָׁלַחְנוּ לִפְנֵיהֶם כָּל מוֹזְהִיר בְּעִיר, אֲלָא אָמְרוּ מְנַהֲיָנָה, מַצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים לִפְנֵי מְנַהֵג מִסֵּים וְאֲנַחְנוּ הוֹלְכִים בַּעֲקֻבוֹתֵיהֶם.
 24. אָמְרוּ, וְאִפְלוּ אִם אָבִיא לָכֶם (מִרְבוּנְכֶם) דָּרָךְ יִשְׁרָה מִדְּרָךְ אֲבוֹתֵיכֶם?
 25. אָמְרוּ, כּוֹפְרִים אֲנַחְנוּ בְּאֲשֶׁר נִשְׁלַחְתָּם בּוֹ.
 25. לָכֵן, הִתְנַסַּמְנוּ בָּהֶם, וַיִּרְאֵה מָה הָיָה סוֹף הַמִּתְכַּחֲשִׁים.

קטע 3

26. בְּאֵמֹר אֲבִירָהִים לְאֲבִיו וּבְנֵי עַמּוֹ, אֲנִי מִתְנַעֵר וּפְטוֹר מִמָּה שֶׁאַתֶּם עוֹבְדִים,
 27. (אֲנִי עוֹבֵד) רַק אֶת זֶה אֲשֶׁר בָּרָאִנִי וְהוּא יְדִרִיכֵנִי.
 28. וְהַשְׁאִיר זֹאת (אֲבִירָהִים) כְּאִמְרָה קִיַּמְתָּ בְּתוֹךְ צִאֲצָאִיו לְמַעַן יִשְׁוּבוּ (אֶל עֲבוֹדַת רְבוּנָם).
 29. אֲנִי הֶעֱנַקְתִּי לָהֶם וְלֹאֲבוֹתֵיהֶם הַנָּאִה מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, עַד שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם הָאָמֶת (דַּת הָאִסְלָאם) וְשָׁלַיִם (מוֹחֲמַד) גָּלוּי.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 125; וסורת אש-שוערא' 26: 50.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 57. הכופרים מבין הערבים טענו שהמלאכים הם הבנות של אללה.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 40.

4. ר' סורת אנ-נחל 16: 58.

30. וּכְאֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם הָאֻמָּת, אָמְרוּ, זֶהוּ כְּשׁוּף וְאֶנְחֵנוּ כּוֹפְרִים בּוֹ.
31. וְאָמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד הַקּוֹרְאָן הַזֶּה מִן הַשָּׁמַיִם אֶל אִישׁ נִכְבָּד מִשְׁתִּי הָעָרִים?¹
32. הֵאֵם הֵם יִחְלְקוּ רַחֲמֵי רַבּוֹנָךְ (הַנְּבוּאָה)? אֶנְחֵנוּ חִלְקֵנוּ בִּינֵיהֶם אֶת מַחֲיָתָם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְרוֹמְמָנוּ אַחָדִים מֵהֶם בְּמַעֲלוֹת עַל זִוְלָתָם,² כְּדִי שִׁיקְבֵּל כָּל אֶחָד אֶת הַשְּׁרוּת שֶׁל הָאֲחֵרִים, וְאוֹלַם רַחֲמֵי רַבּוֹנָךְ טוֹבִים יוֹתֵר מִכָּל אֲשֶׁר יֵאֻסְפוּ.
33. וְלֹא שֶׁיְהִיוּ בְּנֵי הָאָדָם לְאֻמָּה אַחַת (כָּלָם כּוֹפְרִים), הֵינּוּ עוֹשִׂים לְמַכְחָשִׁים בְּרַחֲמֵן גִּגּוֹת כֶּסֶף לְבַתִּיהֶם, וְסִלְמוֹת יַעֲלוּ בָּהֶם,
34. וּלְבַתִּיהֶם שְׁעָרִים, וְסִפּוֹת לְנוֹחִיּוֹתֵיהֶם,
35. וְהַכֵּל עִם קְשׁוּטֵי זָהָב, לְהַנָּאָה זְמַנִּית בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲךָ הָעוֹלָם הַבָּא אֶצֶל רַבּוֹנָךְ לִירְאִים (אוֹתוֹ).

קטע 4

36. לְכָל הַמִּתְעַלֵּם מִזְכְּרוֹ שֶׁל הַרְחָמֵן, נִצְמִיד שְׁטוֹן,
37. הֵם (הַשְּׁטָנִים) מְרַחֲקִים אוֹתָם מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה וְיִחְשְׁבוּ כִּי הֵם מְדַרְכִּים.
38. אוֹלָם כְּאֲשֶׁר נִגִּיעַ אֲלֵינוּ נִגִּיד (הַכּוֹפֵר) לְשָׁטוֹן הַצָּמוּד לוֹ, הַלּוֹאִי וְהַזֶּה הַמְּרַחֵק בִּינִי לְבִינֶךָ כְּמֶרְחַק מִזְרַח מִמַּעֲרָב, כִּי חֵבֶר בִּישׁ וְרַע הֵייתָ לִּי.
39. וְלֹא יוֹעִיל לָכֶם הַיּוֹם בְּאֲשֶׁר כִּפַּרְתֶּם, כִּי שְׁתַּפִּים אַתֶּם בְּעֵנֶשׁ.
40. הֵאֵם תּוּכַל לְהַשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים, אוֹ לְהַדְרִיף אֶת הָעוֹרִים, וְאֵת זֶה הַשּׁוֹקֵעַ בַּתַּעֲיָה מַחֲלָטָה?
41. אֲפֹלוּ אִם נֶאֱסַף אוֹתָךְ אֲלֵינוּ (מוֹתָמֵד), אֶנְחֵנוּ נִנָּקֵם מֵהֶם (מִן הַכּוֹפְרִים),
42. אוֹ נִרְאָה לָךְ בְּחַיִּים אֶת (הָעֵנֶשׁ) אֲשֶׁר הוֹעֵדְנוּ לָהֶם כִּי חֲזָקִים אֶנְחֵנוּ מֵהֶם.
43. לָכוּ הַחֲזֹק בְּאֲשֶׁר נִגְלָה לָךְ, כִּי אַתָּה הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיְשָׁר,
44. וְאָכֹן הַזְהָרָה טוֹבָה הוּא (הַקּוֹרְאָן) לָךְ וּלְבְנֵי עַמְּךָ, וְעַתִּידִים אַתֶּם לְהִשָּׁאֵל (אִיךָ הַתִּינַחֲסֶתֶם אֲלָיו?)
45. תִּבְדֹּק בְּקוֹרוֹת הַשְּׁלִיחִים שֶׁשְּׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ, הֵאֵם עָשִׂינוּ אֱלִים אֲשֶׁר מֵתָר לְעוֹבְדָם מִבְּלַעֲדֵי הַרְחָמֵן?

1. שְׁתֵּי הָעָרִים: מִכָּה וְאֵת-טֶאֱאִיף. וְאִישׁ נִכְבָּד, הַכוּוֹנָה הִיא לֹא-וּלִיד בֶּן אֶל-מוֹעִירָה מִנִּכְבְּדֵי מִכָּה, אוֹ עֶרְוָה בֶּן מִסְעוּד הַתִּיקָפִי, מִנִּכְבְּדֵי אֶת-טֶאֱאִיף.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 165.

קטע 5

46. וכבר שלחנו את מוסא עם אותותינו אל פרעה ונכבדיו, והוא אמר, הנה אני שליח רבון העולמים.
47. וכאשר בא אליהם באותותינו, והנה הם צוחקים עליהם.
48. אך כל אות שהראינו להם היה גדול יותר מקודמו, והענישנו אותם (במכות) למען יחזרו מפירתם באללה.
49. ואמרו, הוי מכשף! קרא לנו אל רבונך בבירת אשר פרת אתך, כי הנה אנחנו רוצים להאמין.
50. ואולם כאשר הסרנו מעליהם את הענש, הכרו את הבטחתם.¹
51. וקרא פרעה בתוך עמו, הוי בני עמי! האם לא לי המלכות של מצרים, והנהרות האלה יזרמו מתחתיי? האם לא תראו?²
52. האין אני טוב יותר מאדם עלוב זה (מוסא) אשר גם לדבר ברורות לא יכל?
53. מדוע לא קשט בצמיד זזהב מן השמים, ולא באו עמו המלאכים (להעיד לו שהוא שליח)?
54. וכך הוא זלזל בבני עמו וישמעו לקולו כי היו משחתים.
55. וכאשר הרגיוזו אותנו, נקמנו בהם, והטבענו את כלם,
56. ועשינו אותם למשל ולקח לדורות הבאים.

קטע 6

57. וכאשר הובא (עיסא) בן מרים כמשל, פנו בני עמך³ ערף,
58. ואמרו, האם אלילינו יותר טובים או הוא? לא נתנו אותו כמשל לך אלא להתנפח. אכן עם של מתנפחים הם.
59. אין הוא אלא עבד אשר גמלנו לו חסד, ועשינו אותו משל לבני ישראל.
60. כי לו רצינו, היינו שמים במקומכם מלאכים אשר ימשיכו לחיות על פני האדמה.
61. אכן הוא (חזרת עיסא בן מרים לארץ) אות לידיעת זמן שעת הדין.⁴ אל תפקפקו אפוא בה ולכו אחרי בדרך הישרה,

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 133 - 135.

2. ר' סורת אנ-נאזעאת 79: 23 - 25.

3. בני עמך: בני עמו של הנביא מוחמד, אנשי מכה.

4. משום שהוא יחזור לארץ לפני יום הדין. ר' סורת אנ-נסא' 4: 159.

62. ולא ימנע אתכם השטן (לצית לי) הן הוא אויב גלוי לכם.
63. וכאשר בא עיסא באותות הבהירים, אמר, הבאתי אליכם את החכמה, ולמען אברר לכם את אשר נחלקתם בו. לכן יראו את אללה וציתו לי.
64. כי אללה הוא רבוני ורבונכם לכן עבדוהו כי זוהי הדרך הישרה.
65. ונחלקו הסיעות השונות ביניהן. אזי לכופרים אלה מיום הענש המכאיב.
66. המחכים הם כי שעת הדין תבוא עליהם לפתע מבלי שראו נגישו זאת?
67. האהובים יהיו ביום ההוא זה לזה כאוֹיִבִים, חוץ מן היראים.

קטע 7

68. הוי עובדי! לא פחד עליכם היום ולא גגון,
69. אלה אשר האמינו באותותינו והיו מסלמים.
70. הכנסו לגן עדן, אתם ובנות זוגכם, מאשרים תהיו.
71. נגישו להם פלים וגביעים של זהב, ובהם כל אשר תתאווה הנפשות וכל אשר יתענגו העינים עליו, שם תשארו לנצח.
72. זהו הגן אשר נחלתם בזכות מעשיכם.
73. לכם בתוכו פרי רב אשר ממנו תאכלו.
74. אולם הכופרים יהיו בענש בגיהנם לנצח,
75. ולא יוקל (הענש) מעליהם ויהיו אמללים ומיאשים לעולמים.
76. לא קפחנו אותם, כי הם קפחו את עצמם.
77. ויקראו, הוי מאלכ!¹ שישים רבונך קץ לנו. יאמר, אכן אתם נשארים (לנצח ביסורים).
78. כבר הבאנו לכם את האמת, ואולם רבכם היו שונאי אמת.
79. אם הם חרצו דבר (רע נגדך)? הנה אנחנו חורצים (מכינים להם ענש).
80. או אם הם חושבים שלא נשמע את סודם ודברי לחישתם? לא כן, ושלחינו (המלאכים) נצבים לידם ורושמים.
81. אמר, אלו היה לרחמן בן, הייתי אני ראשון העובדים (אותו),
82. ישתבח שמו, רבון השמים והארץ, רבון כס המלכות, הוא נעלה מעל למה שהם מיחסים לו.

1. מאלכ, שמו של המלאך העומד בראש המלאכים השומרים גהינם.

83. הִנֵּחַ לָהֶם אֲפֹא לְהִשִּׁיחַ וּלְשַׁחַק עַד אֲשֶׁר יִפְגְּשׁוּ אֶת יוֹמָם אֲשֶׁר הִבָּטַח לָהֶם.

84. הוּא הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם, וְהָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ (אֲשֶׁר עוֹבְדִים אוֹתוֹ), וְהוּא הַחֲכָם וְהַיּוֹדֵעַ.

85. וַיִּתְּבַרֵּךְ אֱלֹהִים אֲשֶׁר לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, וְלוֹ רַק יָדִיעַת שְׁעַת הַדִּין וְאֱלֹהֵי תַחֲזָרוּ.

86. אֱלֹהִים (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר אֱלֵיהֶם יִתְפַּלְּלוּ מִבִּלְעָדָיו לֹא יוֹכְלוּ לְהִמָּלֵץ לִפְנֵי אֱלֹהִים, רַק הַמַּעֲיִדִים עַל הָאֶמֶת בְּיֹדָעִיו.

87. אִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי בָּרָא אוֹתָם? יֹאמְרוּ, אֱלֹהִים. וְלָמָּה אֲפֹא הֵם סוֹטִים?

88. וְאֹמְרוּ (שֶׁל הַנְּבִיא), רְבוּנִי! אֱלֹהִים עִם אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ,

89. סוֹר מֵהֶם אֲפֹא וְאָמַר, שְׁלוֹם, לְבִסוּף יִדְעוּ אֶת הָאֶמֶת.

44

סִוֵּרַת אֶדְ-דִּוְחַ'אן

הָעֶשְׂוֵן

סורה זו נקראת «אֶדְ-דִּוְחַ'אן, הָעֶשְׂוֵן» משום שמונח זה מוזכר בה בצורת איום על הכופרים של מכה בגלל התנגדותם לנביא מוחמד ושליחותו. ר' פ' 10. המונח «דִּוְחַ'אן, עֶשְׂוֵן» נזכר בסורת פוצלת 41 : 11. הורדה במכה אחרי סורת אז-זוח'רוף 43, ופסוקיה חמישים ותשעה. קיבלה את שמה «הָעֶשְׂוֵן» מפסוק עשרה.

סורת אד-דוח'אן 44

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמָן וְהַרְחִים

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. אַשְׁבַּע בַּסֶּפֶר הַבְּרוּר (הַקּוּרְאָן)!
3. הוֹרְדְנוּ אוֹתוֹ מִשְׁמֵים בְּלִילָה הַמְּבֻרָדָה², כִּי אָמַנְם הָיִינוּ מִזְּחִירִים.
4. בּוֹ (בְּאוֹתוֹ לִילָה) מַעֲבִירִים מֵהַלּוּחַ הַשְּׁמִימִי לַמַּלְאָכִים לְבַצֵּעַ כָּל עֲנָן אֲשֶׁר נִגְזַר,
5. צוֹ מֵאֲתָנוּ, מֵאֲזוֹ וּמִתְמִיד שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים,
6. בְּרַחֲמִים מְרֻבֵּנָד, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ,
7. רַבּוֹן הַשְּׁמִים וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, אִם בְּטוֹחִים בְּאַמוּנַתְכֶם אַתֶּם.
8. אִין אֱלֹהֵי זִוְלָתוֹ, הַמַּחֲיָה וְהַמְמִית, וְהוּא רַבּוֹנְכֶם וְרַבּוֹן אַבּוֹתֵיכֶם הָרַאשׁוֹנִים³.
9. וְאוֹלָם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מִשְׁתַּעֲשָׁעִים בְּהִטְלַת סִפְּךָ בְּאַמָּת.
10. לָכֵן חֲכָה לַיּוֹם בּוֹ יָבִיאוּ הַשְּׁמִים עָשָׁן גָּלוּי,
11. יִכְסֶה אֶת בְּנֵי הָאָדָם. זֶה עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.
12. רַבּוֹנֵנוּ! הִסֵּר מֵעֲלֵינוּ אֶת הָעֲנֵשׁ, כִּי מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ.
13. אוֹלָם בַּיּוֹם הַהוּא לֹא יוֹעִיל לָהֶם, אִם הֵם יִזְכְּרוּ לְאַחַר שְׁכָבָר בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ (מוֹחֲמִד) שֶׁהִזְהִיר בְּרוּרוֹת,
14. אָבֵל הֵם פָּנוּ לוֹ עֶרְף וְאַמְרוּ, מִלְּמַד (מִיִּשְׁהוּ לַמֶּד אוֹתוֹ) וְהוּא מִשְׁגָּע.
15. אוֹלָם אִם יִדְחָה הָעֲנֵשׁ לְזִמּוֹן מָה, אַתֶּם תַּחֲזִירוּ לַכְּפִירָה.
16. בַּיּוֹם (הַהוּא) וְנַעֲנִישׁ (אֶת כָּל הַכּוֹפְרִים) אֶת הָעֲנֵשׁ הַגָּדוֹל, כִּי אֲנַחְנוּ נּוֹקְמִים בָּהֶם.
17. וּכְבָר נִסִּינוּ לַפְּנִיָּה (אֲנָשִׁי מִכָּה) אֶת בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל פְּרָעָה, כְּאֲשֶׁר בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ נִכְבָּד (מוֹסָא),

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. לילת אל-קדר, לילה הנופל בעשרת הלילות האחרונים בחודש רמצ'אן. ראה סורה 97: 1.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 158.

18. כְּשֶׁאָמַר לָהֶם, מִסְרוּ לִי עֲבָדֵי אֱלֹהָה (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל), כִּי שְׁלִיחַ נִאָּמַן אֲנִי לָכֶם.
19. וְאַל תִּתְּנֶשְׂאוּ עַל אֱלֹהָה, כִּי הִנֵּה בָאתִי אֲלֵיכֶם בְּהוֹכָחָה בְּרוּרָה.
20. וְאֲנִי בִקְשָׁתִי מִחֶסֶה אֲצֵל רַבּוֹנִי וְרַבּוֹנְכֶם שְׁלֹא תִרְגְּמוּ אוֹתִי בְּאַבְנִים,
21. וְאִם אֵינְכֶם מֵאַמִּינִים לִי, הִרְפוּ מִמֶּנִּי.
22. אֲזִי קָרָא אֶל רַבּוֹנִי, אֱלֹהָה עִם שָׁל כּוֹפְרִים.
23. (וְהִשְׁרָה לוֹ רַבּוֹנוֹ), הוֹצֵא אֶת עֲבָדֵי בְּלִילָה, כִּי רוֹדְפִים אֲחֵרִיכֶם,
24. וְעֵבֶר אֶת הַיָּם כְּשֶׁהוּא קְרוּעַ וּפְתוּחַ, כִּי הֵם גְּדוּדִים טוֹבְעִים.
25. הֵם הִשְׁאִירוּ אֲחֵרֵיהֶם הִרְבֵּה גָּנִים וּמַעֲנִינֹת,
26. שְׂדוֹת תִּבּוּאָה וּמִקּוֹם נִכְבָּד,
27. וְחַיֵּי רִוְחָה אֲשֶׁר הָיוּ מִתְעַנְּגִים בָּהֶם,
28. כִּדָּהָה, וְאַנְחָנוּ הוֹרְשָׁנוּ כָּל זֹאת לַעֲמִים אֲחֵרִים.
29. וְלֹא בָכוּ עֲלֵיהֶם הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא נִתְּנָה לָהֶם אֶרֶץ (לִפְנֵי הָעֶנֶשׁ).

קִטְעַן 2

30. וּכְבָּר הִצַּלְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעֶנֶשׁ מִשְׁפִּיל,
31. מִיַּדִּי פָרְעָה כִּי הִזָּה גָּאָה וּמִן הַמִּשְׁחִיתִים.¹
32. וּכְבָּר בְּחֵרְנוּ בָּהֶם מִדַּעַת מִבֵּין כָּל הָעַמִּים (בְּנֵי זְמַנִּם),
33. וְנִתְּנוּ לָהֶם מִן הָאוֹתוֹת אֲשֶׁר מִבְּחוֹן בְּרוּר בּוֹ לָהֶם.
34. הִנֵּה אֱלֹהָה (בְּנֵי עַמָּד) אוֹמְרִים,
35. אֲנַחְנוּ נִמּוּת פַּעַם אַחַת וְלֹא נָקוּם לְתַחִיָּה,
36. הִבִּיאוּ נָא אֶת אֲבוֹתֵינוּ (שֶׁכְּבָר מֵתוּ מִזְמַן) אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים.
37. הָאֵם טוֹבִים הֵם מִבְּנֵי עַם תּוֹבֵעַ,² אוֹ מֵאֱלֹהָה אֲשֶׁר הָיוּ מִלְּפָנֵיהֶם, אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם כִּי הָיוּ כּוֹפְרִים?
38. לֹא בָרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם לְשֵׁם מִשְׁחָקִים,³
39. לֹא בָרָאנוּ אוֹתָם אֶלָּא בְּאַמֶּת וְאוֹלָם מִרְבִּיתָם לֹא יִדְעוּ.
40. יוֹם הַדִּין הוּא הַמוֹעֵד לְכֻלָּם.

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 4.

2. תּוֹבֵעַ: תּוֹאֵר שֶׁל מַלְכֵי חִמִּיר הַקְדוּמִים בְּתִימָן.

3. ר' סורת צאד 38 : 27 ; וסורת אל-מואמנון 115 : 116.

41. יום לא יועיל בו איש לרעהו במאומה, ¹ והם לא יוכלו להנצל,

42. אלא מי שיירחם עליו אללה, כי הוא העזוז והרחום.

קטע 3

43. הגה עץ הזקום, ²

44. מאכל לכופר,

45. רותח בבטנו של הכופר כמתכת צוקה,

46. כרתיחת המים החמים מאוד.

47. קחו אותו ואל אמצע גיהנם השליכוהו,

48. אחר שפכו על ראשו את ענש המים הרותחים.

49. טעם (את הענש), הן אתה העזוז והנכבד. ³

50. הגה זה הוא אשר הטלתם ספק בו. ⁴

51. אף יראי אללה יהיו במקום מבטחים,

52. בגנות ומענות,

53. ילבשו משי וקטיפה (נחים) זה מול זה,

54. נוסף לכל זה, נשיא אותם עלמות צחורות עור ויפות עין, ⁵

55. ויזמינו בהן (בגנות עדן) כל מיני פרות, והם בטוחים.

56. לא יטעמו בהן את המנות מלבד המנות הראשון, והוא ישמר אותם מפני

ענש השאול,

57. כחסד מרבונד, וזוהי הזכה העצומה.

58. אכן הורדנו אליך (מוחמד) אותו (הקוראן בלשונך בערבית), כדי שיזכרו.

59. לכן המתן כי הם ממתינים. ⁶

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 101 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 10 - 11.

2. עץ הצומח בגיהנום ופריו מר מאוד והוא המאכל של הכופרים והחוטאים. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 62 - 66.

3. לשון לעג לכופרים.

4. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 15.

5. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 56, ופ' 58, ופ' 60.

6. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 21 ; וסורת ע'אפר 40 : 51 - 52.

45

סִוְרַת אֶל-גִּ'אֶתְ'יָה הַפּוֹרְעִים בְּרָדָּה

סורה זו נקראת «אֶל-גִּ'אֶתְ'יָה, הַפּוֹרְעִים בְּרָדָּה», בגלל שהאנשים ביום הדין יכרעו על ברכיהם מעוצמת הפחד של היום ההוא. ר' פ' 28.

הביטוי «גִּ'אֶתְ'יָה» לא נזכר בסורה אחרת. אמנם הביטוי «גִּ'אֶתְ'יָה» נזכר בשני מקומות, בסורת מרים 19 : 68, ופ' 72. הורדה במכה אחרי סורת אד-דוח'אן 44, ופסוקיה שלושים ושבעה. קיבלה את שמה «הַפּוֹרְעִים בְּרָדָּה» מפסוק עשרים ושמונה.

סורת אל-ג'את'יה 45

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵנוּ וְהַרְחִים

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. זְהוּ סִפֵּר (הַקּוּרְאָן) הוּרַד מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת אֱלֹהָ הָעֶזְיוּ וְהַחֲכָם.
3. אָכֵן בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ אוֹתוֹת לְמַאֲמִינִים,
4. וּבִבְרִיאָתְכֶם וְכָל אֲשֶׁר הִפִּיץ אֱלֹהָ מִן הַחִיָּה הָרוֹמֶסֶת עַל הָאָרֶץ אוֹתוֹת לְמַאֲמִינִים.
5. וּבְחִלְפֹת הַלֵּילָה וְחִיוֹם וְהַגֶּשֶׁם אֲשֶׁר מוֹרִיד אֱלֹהָ מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יַחֲיָה בּוֹ הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ, וּבִכְוֹן מִשָּׁב הָרוּחוֹת, אוֹתוֹת לְעַם מִשְׁכִּיל.
6. אֵלֶּה אוֹתוֹת אֱלֹהָ נִקְרָא אוֹתָם לְפָנֶיךָ בְּאֵמֶת אָכֵן בְּאֵיזָה דְּבוּר אַחֲרֵי אֱלֹהָ וְאוֹתוֹתָיו יֵאֲמִינוּ.
7. אוֹי לְכָל כּוֹזֵב מְרִבָּה חֲטָא,
8. הַשּׁוֹמֵעַ אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהָ נִקְרָאִים בְּפָנָיו וּמִמְשִׁיךְ בִּיהִירוֹתוֹ כְּאֵלוֹ לֹא שָׁמַע אוֹתָם, בִּשְׁר לֹא עָלָה עֵנֶשׁ מִכְּאִיב.
9. כְּאֲשֶׁר נִזְדַּע לֹא דְּבַר מָה מֵאוֹתוֹתֵינוּ, הוּא שֵׁם אוֹתָם לְלַעַג. אֵלֶּה לָּהֶם עֵנֶשׁ מִחֲפִיר.
10. מֵאַחֲרֵיהֶם גִּיהֶם, וְלֹא יוֹעִילוּ לָהֶם מַעֲשֵׂיהֶם בְּמֵאוֹמָהּ, וְאֵף לֹא הַאֲלִילִים אֲשֶׁר עֲבָדוּ זֹלַת אֱלֹהָ. צָפוּי לָהֶם עֵנֶשׁ עֲצוֹם.
11. זְהוּ (הַקּוּרְאָן) מְדִרִיךְ מִן הַתַּעֲזִיָּה, אֲבָל הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת רַבּוֹנָם יַעֲנִשׁוּ עֵנֶשׁ מִכְּאִיב מִן הַשָּׁמַיִם.

קטע 2

12. אֱלֹהָ הוּא אֲשֶׁר הַכְּפִיף לָכֶם אֶת הַיָּם, לְמַעַן יִשְׁוּטוּ בּוֹ הַסְּפִינוֹת עַל פִּי פִקְדָתוֹ, וּלְמַעַן תִּבְקְשׁוּ לָכֶם פְּרִנְסָה בְּחִסְדּוֹ, וּלְמַעַן תִּזְדּוּ לוֹ,
13. וְהוּא אֲשֶׁר הַכְּפִיף לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ כְּחֶסֶד מִמֶּנּוּ, וּבִזָּה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

14. אָמַר (מוֹחֲמַד) לְמַאֲמִינִים לְסַלַּח לְאַלֶּה שְׁאִינֶם מֵאֲמִינִים בְּיוֹם הַדִּין שְׂבוּ יִגְמַל אֶלְלָה לְאַנְשֵׁים כָּרְאוּי לָהֶם.
15. הָעוֹשָׂה טוֹב מִיֵּטִיב לְעַצְמוֹ, וְהָעוֹשָׂה רַע מְזִיק לְעַצְמוֹ, וּבִסּוּף כֻּלְּכֶם אֶל רְבוֹנְכֶם תִּחְזְרוּ.
16. וּכְבֹּר נִתְּנוּ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) וְהַחֲכָמָה וְהַנְּבוּאָה, וּפְרָנְסוּ אוֹתָם מִן הַמִּטְעָמִים הַטּוֹבִים, וְרוֹמְמֵנוּ אוֹתָם עַל פְּנֵי הָעַמִּים (בְּנֵי זִמְנֶם).
17. כֵּן נִתְּנוּ לָהֶם הַבְּהָרוֹת עַל כָּל דָּבָר, וְלֹא נִחְלְקוּ בִּיְנֵיהֶם אֶלָּא לְאַחַר שְׁהֻעֲנָקָה לָהֶם הַדַּעַת מִתּוֹךְ קִנְאָה זֶה בָּזָה. אָכֵן רְבוּנֶךָ יִשְׁפֹּט בִּיְנֵיהֶם בְּיוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים בְּאֶשֶׁר נִחְלְקוּ בוֹ.
18. אֲנַחְנוּ קִבְּעֵנוּ לָךְ (מוֹחֲמַד) דָּרְךָ יִשְׁרָה בְּאַמּוּנָה, נִהַג עַל פִּיהָ וְאֶל תִּטָּה אַחֵר תַּאֲוֹת אֶלְהָ אֲשֶׁר אֵינֶם יוֹדְעִים,
19. כִּי הֵם לֹא יוֹעִילוּ לָךְ בְּפָנֶי אֶלְלָה מְאוּמָה, וְאָכֵן הַכּוֹפְרִים הֵם מְגַנִּים זֶה לָזֶה, וְאַלְלָה הוּא מְגֹן הַיִּרְאִים.
20. (הַקּוֹרְאֹן) הִזָּה, הוּא אוֹר לְבְנֵי אָדָם וְהַדְּרָכָה וְרַחֲמִים לְאַנְשֵׁים הַבְּטוּחִים בְּאַמּוּנָתָם.
21. הָאֵם חוֹשְׁבִים אֶלְהָ שֶׁבָּחָרוּ בְּכַפִּירָה, כִּי דִינָם אֲצֻלְנוּ כְּדִין הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב? כִּי בְּחֵייהֶם וּבְמוֹתָם יִהְיוּ שְׁוִים זֶה לָזֶה? הֲרִי מָה רַע מִשְׁפָּטָם.

קטע 3

22. וְאַלְלָה בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּאַמָּת, וּבְכַדִּי שִׁישְׁלִם לְכָל נֶפֶשׁ כְּמַעֲשִׂיהָ, וְהֵם (בְּנֵי הָאָדָם) לֹא יִקְפְּחוּ.
23. הָרְאִיתָ אֶת זֶה אֲשֶׁר לָקַח לוֹ לְאַלְהֵיוּ אֶת תַּאֲוֹתָיו? הִתְעָהוּ אֶלְלָה בְּיוֹדְעִין וְיַחֲתֵם אֶת אֲזָנָיו וְלִבּוֹ, וְעָשָׂה עַל עֵינָיו כְּסוּת. מִי יוּכַל לְהַדְרִיךְ אוֹתוֹ אֶל דָּרְךְ הַיִּשָּׁר אַחֲרֵי אֶלְלָה? הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
24. הֵם (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, אֵין חַיִּים אֶלָּא הַחַיִּים שֶׁלָּנוּ בַּעוֹלָם הַזֶּה, נִמּוֹת וְנִחְיָה בְּחַיִּים אֶלְהָ, וְרַק הַזִּמְן הוּא אֲשֶׁר יָמִית אוֹתָנוּ. אֵין הֵם יוֹדְעִים דָּבָר עַל זֹאת, וְהֵם רַק מִשְׁעָרִים.
25. כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים בְּפָנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּהִירִים, טַעַנְתֶּם הִיא, הָשִׁיבוּ אֲבוֹתֵינוּ הַמֵּתִים לְתַחֲיָה, אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים.
26. אָמַר, אֶלְלָה יַחְיָה אֶתְכֶם, אַחֵר כֶּף יְמִיתְכֶם, אַחֵר יֶאֱסַפְכֶם בְּיוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים אֵין סֶפֶק בוֹ, וְאוּלַם מְרַבִּית בְּנֵי הָאָדָם לֹא יוֹדְעִים.

27. וּלְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבִיּוֹם אֲשֶׁר תִּקְוִים שְׁעַת הַדִּין, הַמִּתְכַּחֲשִׁים יִהְיוּ מִפְּסִידִים.
28. אִז תִּרְאֶה וְהִנֵּה כָּל אִמָּה כּוֹרַעַת, וְכָל אִמָּה תִזְמֹן אֶל פִּנְקֶס הָרְשׁוּם שְׁלָהּ, לֵאמֹר, הַיּוֹם תִּגְמְלוּ כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
29. זֶה פִּנְקֶס הָרְשׁוּם שְׁלָנוּ יַעֲיֵד נִגְדְּכֶם בְּאַמַּת, כִּי אֲנַחְנוּ הִינֵנוּ רוֹשְׁמִים אֶת כָּל מַעֲשֵׂיכֶם.
30. וְאוּלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ טוֹב, יִכְנִיס אוֹתָם רְבוּזָם (אֶל גֶּן עֵדֶן) בְּרַחֲמָיו, זֶה הַזְכִּיָּה הַמְּבַהֶקֶת.
31. בְּאֲשֶׁר לְכוֹפְרִים יִשְׁאַלּוּ, הֲאֵם לֹא נִקְרָאוּ בְּפִנְיֶכֶם אוֹתוֹתַי? אוּלָם אַתֶּם הַתִּנְשְׂאֶתֶם וְהִיִּיתֶם כּוֹפְרִים.
32. וְכַאֲשֶׁר אָמְרוּ לָכֶם, שֶׁהִבְטַחְתָּ אֵלֶּלֶה תִקְוִים, וְאִין סִפֵּק בְּבוֹא שְׁעַת הַדִּין. אֲמַרְתֶּם, אִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מָה הִיא שְׁעַת הַדִּין, כִּי לִפִּי דַעְתָּנוּ הִיא רַק דְּמִיוֹן שׁוֹא וְאִין אֲנוּ מֵאַמְיִנִים בְּבוֹאָהּ.
33. וְאִז נִתְגַּלּוּ לָהֶם מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וַיִּקְיֹף אוֹתָם הָעֶנֶשׂ שֶׁהָיוּ לוֹעֲגִים לוֹ.
34. אִז נֶאֱמַר לָהֶם, הַיּוֹם נִשְׁכַּח אֶתְכֶם כְּשֶׁם שְׁאַתֶּם שִׁכַּחְתֶּם אֶת הַפְּגִישָׁה שֶׁל הַיּוֹם הַזֶּה. לָכֵן מַעֲוֹנְכֶם יִהְיֶה גִיהֶנֶם וְאִין מִי שִׁיַּעְזֹר לָכֶם,
35. מִשׁוּם שֶׁשְׁמַתֶּם אוֹתוֹת אֵלֶּלֶה לְלַעַג, וְחַיִּי הָעוֹלָם הַזֶּה הִתְעוּ אֶתְכֶם. הַיּוֹם לֹא יוֹצֵאוּ מִן הַגִּיהֶנֶם לְעוֹלָם וְלֹא יִתֵּר לָהֶם לְבַקֵּשׁ חֲנִינָה.
36. עַל כֵּן הִשְׁבַּח לְאַלְלָה רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְרַבּוֹן הָאָרֶץ, רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
37. לוֹ הַהִתְנַשְּׂאוֹת בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הָעוֹזֵז וְהַחֲכָם.

46

סִוְרַת אֶל-אַחְקָאף גִּבְעוֹת הַחוֹל

סורה זו נקראת «אֶל-אַחְקָאף, גִּבְעוֹת הַחוֹל» משום שביטוי זה מוזכר בה, ואינו מוזכר במקום אחר בקוראן. «אֶל-אַחְקָאף» היה מקום מגורם של בני עַאד אשר אללה הכחיד אותם בגלל כפירתם וחטאיהם הרבים. הורדה במכה אחרי סורת אל-ג'את' 45, ופסוקיה שלושים וחמשה. קיבלה את שמה «גִּבְעוֹת הַחוֹל» מפסוק עשרים ואחד.

סורת אל-אחקאף 46

חלק 26

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. הספר הזה (הקוראן) הורד מן השמים מעם אללה העזוז והחכם.²
3. לא בראנו את השמים ואת הארץ ואת כל אשר ביניהם כי אם באמת ולמועד מסים,³ אך הכופרים מתעלמים ממה שהזהירו ממנו (מן הענש של יום הדין).
4. אמר, החשבתם על אלה אשר תקראו אליהם מבלעדי אללה? הראו לי מה הוא אשר בראו מן הארץ? או אולי יש להם שתפות בשמים? הביאו לי ספר לפני זה (הקוראן),⁴ או שארית מדעת, אם אתם צודקים.
5. ומי תועה יותר מאדם אשר במקום אללה קורא אל אשר לא יענה לו עד יום תחית המתים, והם (האלילים) לא שמים לב אל הקוראים אליהם?
6. וכאשר יאספו בני האדם (ביום הדין) יהיו (האלילים) להם לאויבים, ויכחישו בעבודתם.
7. כאשר קוראים בפניהם את אותותינו הברורים, אמרו הכופרים לאמת בבואה אליהם, זהו כשוף ברור,⁵
8. או לאמרו, הוא בדה אותו (הקוראן). אמר, אם אמנם בדיתי אותו, לא תוכלו להגן עלי בפני אללה במאומה. הוא היודע במה אתם מרחיבים הדבור. אין כמוהו עד ביני וביניכם, הוא תסולח ורחום.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אל-ג'אתיה 45: 2.

3. ר' סורת אל-חג'ר 15: 85; ר' סורת אר-רום 30: 8.

4. ספר אשר נגלה מן אללה שיעיד על אמיתות האלילים ושותפותם לאללה. בטוח, ספר כזה לא נמצא. ר' סורת פאטר 35: 40.

5. ר' סורת סבא' 34: 43.

9. אָמַר, אֵינֶנִּי הָרָאוּשׁוֹן שֶׁנִּשְׁלַח כְּשָׁלִיחַ, וְאִין אֲנִי יוֹדֵעַ מַה יַּעֲשֶׂה בִּי וְלֹא בְכֶם. אִין אֲנִי הוֹלֵךְ אֶלָּא אַחֲרֵי הַדְּבָר אֲשֶׁר יִגְלֶה אֵלַי, ¹ וְאִין אֲנִי אֶלָּא מִזְּהִיר גָּלוּי.

10. אָמַר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, אִם מֵאַלְלָה הוּא (הַקּוֹרְאָן) וְאַתֶּם תִּכְחֲשׁוּ בוֹ, וַיִּבְרַר לָכֶם עַל יְדֵי עֲדוּת אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַמֵּאֲמִין בְּאַמְתוּתוֹ וְאַתֶּם כּוֹפְרִים בוֹ בִּיהִירוּתְכֶם? אֶלְלָה אֵינוֹ מְדַרִּיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.

קטע 2

11. וְאַמְרוּ הַכּוֹפְרִים לַמֵּאֲמִינִים, לוֹ הִנֵּה טוֹב (בְּאַמּוֹנָה בְּקוֹרְאָן), לֹא הָיוּ מְקַדִּימִים אוֹתָנוּ לְהֵאֲמִין בוֹ, מִכֵּיּוֹן שֶׁהֵם לֹא הִדְרִיכוּ בוֹ, הֲרִיחֵם אוֹמְרִים שֶׁהוּא שֶׁקֶר שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים.

12. לִפְנֵי הִנֵּה סִפְרוּ שֶׁל מוֹסָא מוֹרֶה דָּרָךְ וְרוֹחֲמִים, וְסִפֵּר זֶה (הַקּוֹרְאָן) מִצְדִּיק אוֹתוֹ בַּשִּׁפָּה הָעֲרִבִית כְּדִי לְהַזְהִיר אֶת הַכּוֹפְרִים וּבִשְׂוֹרָה טוֹבָה לַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

13. אָכֵן אֵלָּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, רְבוּנָנוּ הוּא אֶלְלָה, וְדָבְקוּ בְּאַמּוֹנָתָם בְּאַלְלָה, ² לֹא עָלִיהֶם פֶּחַד וְלֹא עָלִיהֶם נִגּוֹן,

14. אֶלָּה הֵם שׁוֹכְנֵי גֶן עֵדֶן יִהְיוּ בְּתוֹכוֹ לְנִצָּחַת, גָּמוּל עַל מַה שֶׁעָשׂוּ.

15. אֲנַחְנוּ צוּיְנוּ עַל הָאָדָם לְהִיטִיב לְהוֹרִיו, אָמּוּ נִשְׁאַה אוֹתוֹ בְּעֶצֶב וְלִלְדָה אוֹתוֹ בְּעֶצֶב. תִּקּוּפַת הָרִיוָנוּ וּגְמִילָתוֹ הִיא שְׁלוֹשִׁים חֳדָשִׁים. וּבִהֲגִיעוֹ לִפְרָקוֹ וּבִמְלִיאַת לוֹ אַרְבָּעִים שָׁנָה אָמַר, רְבוּנִי! לְמַדְנִי וְהַדְרִיךְ אוֹתִי לְמַעַן אוֹדָה לָךְ עַל הַחֲסָדִים שֶׁגִּמְלָתָ לִי וּלְהוֹרִי, ³ וּמַעֲשִׂים טוֹבִים אֲשֶׁר יִהְיוּ לְרִצּוֹן לָךְ. וּבִרְכָנִי בְּאֲשֶׁר לְצִאֲצָאִי, כִּי שִׁבְתִּי אֵלַיִךְ וְאֲנִי מִן הַמִּתְמַסְרִים לָךְ (הַמִּסְלָמִים).

16. מֵאַלָּה נִקְבַּל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים וְנִסְלַח עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים. בְּתוֹךְ שׁוֹכְנֵי גֶן עֵדֶן הֵם, הַבְּטַחַת הָאֱמֶת אֲשֶׁר הִבְטַחָה לָהֶם.

17. (לֹא כֵן) הָאִישׁ אֲשֶׁר אָמַר לְהוֹרִיו, אוֹי לָכֶם! ⁴ כִּיצַד אַתֶּם מִפְחִידִים אוֹתִי שְׂאָקוֹם (מִקְבָּרִי) עִם כָּל הַדּוֹרוֹת שֶׁחָלְפוּ לִפְנֵי (וְלֹא קִם אִישׁ לְתַחֲיָה)? וְהֵם מִבְּקָשִׁים עֲזָרָה מֵאַלְלָה, אוֹי לָךְ! הֲאֵמֶן! הֵן הַבְּטַחַת אֶלְלָה אֱמֶת הִיא. אֵךְ הוּא אוֹמֵר, אִין זֶה אֶלָּא מַעֲשִׂוֹת שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 50; ר' סורת אל-אעראף 7: 203; ר' סורת יונוס 10: 15.

2. ר' סורת פוצלת 41: 30.

3. ר' סורת אנ-נמל 27: 18; וסורת לוקמאן 31: 14.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17: 23; וסורת אל-אנביא' 21: 67.

18. אלה הם אשר בצדק נחרץ עליהם הדבר יחד עם אמות מן הג'ו והאדם אשר חלפו לפנייהם, הם היו מן המפסידים.¹
19. ולכל דרגות לפי מעשיהם,² (ואללה) ישלם להם את שכר מעשיהם, והם לא יעשקו.
20. וביום אשר יצגו הפופרים על האש. (אז יאמר להם), פליתם טובכם בחיי העולם הזה והתענגתם בו, והנה היום תשלמו בענש מחפיר על התנשאיותכם בארץ בלי צדק, ועל פשעכם.

קטע 3

21. וזכר את אחי עאד³ בהזהירו את עמו באל-אחקאף.⁴ וכבר חלפו המזהירים לפניו ואחריו, לאמר, עבדו רק את אללה, כי ירא אני (פן יבוא) עליכם ענש יום גדול.
22. ואמרו, האם באת להעבירנו מעבודת אלהינו? הבא עלינו את הענש שאתה מפחידנו בו, אם אתה צודק.
23. ואז אמר להם, רק אללה יודע זאת, ואני רק מוסר לכם את הדבר אשר נשלחתי בו,⁵ אולם רואה אני כי אנשים נבגרים אתם.
24. כאשר ראו אותו (הענש ששאלו הוד להביא עליהם) כעננת מטר מתקרבת ופונה אל עמקיהם, אמרו, זהו ענן מטר שמביא לנו גשם. ולא הוא! זהו הדבר אשר בקשתם להחישו, רוח הנושאת ענש מכאיב,
25. שהשמידה כל דבר לפי פקדת רבוזה, ולא נראה מהם עוד דבר זולת משפנותיהם (השוממים). כך נגמל לעם הפושעים.
26. וכבר בססנו אותם בצורה שלא בססנו אתכם כמותם, ונתנו להם אונים לשמע, ועינים לראות, ולבבות להבין. אך אזניהם ועיניהם ולבבותיהם לא הועילו להם במאומה, כי הם הכחישו את אותות אללה, ואז הקיפם הענש שלעגו לו.

1. ר' סורת פוצלת 41: 25.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 132.

3. הכוונה היא לנביא הוד.

4. אל-אחקאף: גבעות החול. המונח אל-אחקאף השתרש כשם המקום בתימן שבו שכנו בני עאד.

5. ר' סורת אל-אעראף 7: 68.

קטע 4

27. וכבר השמִדְנוּ אֶת אֲשֶׁר סְבִיבְכֶם מִן הָעָרִים (כְּמוֹ עֵאד וְת' מוֹד וּבְנֵי עֵם לוֹט), וּנְבָאֵר (לָהֶם) הָאוֹתוֹת בְּתִקְוָה שְׁיִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה.
28. וְלָמָּה לֹא עָזְרוּ לָהֶם הָאֱלִילִים אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעַדִּי אֶלְלָה לְמַעַן יִקְרְבוּ אוֹתָם לְאֶלְלָה? לֹא, כִּי זָנְחוּ אוֹתָם. זֶה הַשָּׁקָר אֲשֶׁר שָׁגוּ בוֹ וְאֲשֶׁר בָּדוּ אוֹתוֹ.
29. כְּאֲשֶׁר שָׁלַחְנוּ אֵלֶיךָ חֲבוּרָה מִן הַגִּ'ן (הַשָּׂדִים), לְהַקְשִׁיב לְקוֹרְאָן. וְכֹאֲשֶׁר בָּאוּהוּ, אָמְרוּ, הַקְשִׁיבוּ בְּהִתְרַכְּזוֹת. וְכֹאֲשֶׁר תִּמָּה קִרְיָאתוֹ, פָּנוּ וְהָלְכוּ אֶל בְּנֵי עַמָּם מִזֵּה־יָרִים אוֹתָם.¹
30. אָמְרוּ, הִיזֵּי בְנֵי עַמָּנוּ! הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׂמַעְנוּ סִפְרָא אֲשֶׁר הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם אַחֲרֵי מוֹסָא מִצְדִּיק אֶת אֲשֶׁר לִפְנָיו, וּמִדְרִיךְ אֶל הָאֲמָת וְאֶל הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה.
31. הִיזֵּי בְנֵי עַמָּנוּ! הָעֵנּוּ לְקוֹרָא אֶל אֶלְלָה (מוֹחֲמִיד) וְהֶאֱמִינוּ בוֹ, כְּדִי שְׁיִסְלַח לָכֶם עַל חֲטֵאֵיכֶם וְיָגוּ עֲלֵיכֶם מִפְּנֵי עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
32. וְאֲשֶׁר לֹא יַעֲנֶה לְקוֹרָא אֶל אֶלְלָה, לֹא יַעֲלֶה בִּידוֹ לְחִמֶּק בְּאַרְצָא, וְאִין לוֹ מִבְּלַעַדִּיו מְגִנִּים. אֵלָּה הֵם בְּתַעֲזָה בְּרוּרָה.
33. הָאֵם לֹא יֵרָאוּ כִּי אֶלְלָה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְלֹא הִתְעַיֵּף בִּבְרִיאתָם, יָכֹל לְהַחֲיוֹת אֶת הַמֵּתִים? אָכֵן הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
34. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר יֵצְגוּ הַכּוֹפְרִים עַל הָאֵשׁ, (יֹאמְרוּ לָהֶם), הֲאִין זֹאת אֲמָת? וְיֹאמְרוּ, אָמֵנָם כֵּן, חֵי רְבוּנֵנוּ. וְיֹאמְרוּ, טַעֲמוּ אַפּוֹא אֶת הָעֵנֶשׁ, עֲקֹב אֲשֶׁר כִּפְרִיתָם.²
35. לָכֵן, הִמָּתֵן בְּסִבְלָנוֹת כְּאֲשֶׁר הִמָּתִינוּ הַשְּׁלִיחִים הַיִּצְיָבִים בְּרוּחַם, וְאֶל תִּבְקֶשׁ לְהַחֲיֵשׁ לָהֶם (לְכּוֹפְרִים הָעֵנֶשׁ), כִּי בִיּוֹם שְׁיִרָאוּ מֶה שְׁנוּעַד לָהֶם (מִהָעֵנֶשׁ), יִחְשְׁבוּ כִּי נִשְׁאָרוּ בַחַיִּים רַק שְׁעָה אַחַת מִן הַיּוֹם. כִּי בְּסוֹפוֹ שֶׁל דְּבָר! לֹא יִשְׁמְדוּ אַפּוֹא (זוֹ הַזִּהְרָה לָהֶם) אֶלָּא הַמְשַׁחֲתִים.

1. ר' סורת אל-גין 72: 1 - 16.

2. ר' סורת אאל עמראן 3: 106; וסורת אל-אנפאל 8: 35.

47

סִוְרַת מוֹחַמַּד

מוֹחַמַּד

סורה זו נקראת «מוֹחַמַּד» משום ששם הנביא מוזכר בה בפסוק 2. השם «מוֹחַמַּד» מוזכר ארבע פעמים בקוראן. ר' סורת אאל עמראן 3 : 144 ; סורת אל-אחזאב 33 : 40 ; סורת מוחמד 47 : 2 ; וסורת אל-פתח 48 : 29. ופעם אחת מוזכר בשם «אחמד», ר' סורת אצ-צף 61 : 6. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חדיד 57, ופסוקיה שלושים ושמונה. קיבלה את שמה «מוֹחַמַּד» מפסוק שניים.

סורת מוחמד 47

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. אלה אשר כפרו והרחיקו (אנשים) מן השביל של אללה, הוא הכשיל את מעשיהם.¹
2. אך אלה אשר האמינו ועשו הטוב, והאמינו באשר הורד אל מוחמד מן השמים שהוא האמת מאת רבוֹנָם, וכפר להם מרעותיהם ויטיב להם. אך הכופרים הולכים אחרי השקר, והמאמינים הולכים אחרי האמת מאת רבוֹנָם. ככה ימשל אללה לבני אדם את משליהם.
3. בפגושכם בקרב אלה אשר כפרו, הכו בהם על כל צואר² עד שתגברו עליהם ושמרו היטב על השבויים,³ ואולם אחרי כן תשחררו אותם מתוך חנינה או תמורת פדיון עד אשר תפסיק המלחמה. כזאת, ולו רצה אללה היה בעצמו מכניע אותם, אך הוא רצה להעמידכם במבחן זה מול זה. ואלה אשר נפלו במלחמה בשביל של אללה, הוא לא יכשיל את מעשיהם.
4. כי הוא ידריך אותם וישפר את מצבם (בעולם הבא),
5. ויכניס אותם לגן עדן, אשר הוא כבר הודיע להם עליו.
6. הוי המאמינים! אם תעזרו לדת של אללה הוא יעזר לכם ויתן לכם כוח בקרב (נצחון).
7. אך הכופרים כליון להם, והוא יכשיל את מעשיהם.
8. זאת באשר מאסו את אשר הוריד אללה (הקוראן) מן השמים, לכן הכשיל את מעשיהם.
9. האם לא סירו בארץ וראו מה היתה אחרית קודמיהם? אללה השמיד אותם, כך תהיה גם אחרית הכופרים,
10. משום שאללה מגן על המאמינים, ובאשר לכופרים אין כל מגן להם.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 167 ; וסורת אנ-נחל : 88.

2. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 12.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 67.

קטע 2

12. אַלְלָה יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב לַגִּנוּת זֹרָכִים מִתַּחְתִּיהֶם הַנִּהְרֹת. אֲדָּה הַכּוֹפְרִים יִתְעַנְּגוּ וַיֹּאכְלוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) כְּמוֹ שְׂאוֹכְלוֹת הַבְּהֵמוֹת, (וּבְעוֹלָם הַבָּא) הָאֵשׁ תִּהְיֶה מְשָׁכָן לָהֶם.
13. וְכַמָּה עָרִים חֲזָקוֹת יוֹתֵר מֵעִירָךְ (מִכָּה) שֶׁהוֹצִיָּאָה אוֹתָךְ הַשְׂמָדָנוּ וְלֹא הָיָה לָהֶם כָּל עוֹזֵר.
14. הַדּוֹמָה מִי שֶׁבָּגְדוּ הוֹכְחָה מִרְבוּנוּ לָזֶה שֶׁמַּעֲשִׂיו יָפִים וְטוֹבִים רַק בְּעֵינֵי עַצְמוֹ וְהוּא הִלָּךְ רַק אַחֲרֵי יִצְרָיו?
15. הַמִּשְׁלָּה שֶׁל הַגֵּן אֲשֶׁר הִבְטַח לִיְרֵאִים,¹ תּוֹכּוּ נִהְרֹת שֶׁל מִים אֲשֶׁר לֹא יִסְרִיחוּ, וְנִהְרֹת חֶלֶב אֲשֶׁר לֹא שׁוֹנֶה טַעְמוֹ, וְנִהְרֹת יַיִן נְעִים לַשּׁוֹתִים, וְנִהְרֹת דָּבֶשׁ מִזְכָּד. וְלָהֶם בְּתוֹכּוֹ מִכָּל פְּרִי, וְסִלִּיחָה מֵאֵת רְבוּנָם. הֲאֵם זֶה דּוֹמָה לַאֲלָה הַשּׁוֹהִים לְנֶצַח בְּאֵשׁ, וְאֲשֶׁר יִשְׁקוּ בָּהּ מִים רוֹתְחִים אֲשֶׁר יִכְרְתוּ מְעִיהֶם?
16. וַיֵּשׁ בָּהֶם אֲשֶׁר יֵאָזִין אֵלֶיךָ, וְאוֹלָם בְּצִאתָם מֵאֶצְלֶךָ, יֹאמְרוּ אֶל מִי שֶׁנִּתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת, מַה זֶּה אָמַר זֶה עָתִיד? הֵם אֵלָה אֲשֶׁר אֵטֵם אֶלְלָה אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְהֵם הוֹלְכִים אַחֲרֵי יִצְרֵיהֶם.
17. אֲדָּה אֵלָה אֲשֶׁר קִבְּלוּ אֶת הַהִדְרָכָה, אוֹתָם יוֹסִיף אֶלְלָה לְהַדְרִיךְ וַיִּתֵּן יְרֵאָתָם אֶת אֶלְלָה.
18. הַמַּחֲכִים הֵם לַשַּׁעַת הַדִּין שֶׁתְּבוֹא עֲלֵיהֶם לְפָתַע? הֲלֹא כָּבֹר בָּאוּ סִימָנֶיהָ, וַיִּמָּה יוֹעִיל לָהֶם אִם תְּבוֹא לְהַזְכֵּר?
19. (הוּא הַנְּבִיא!) דַּע כִּי אֵין אֵל זולַת אֶלְלָה, וּבִקֵּשׁ סִלִּיחָה עַל חַטָּאִיךָ וְחַטָּאֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת, אֶלְלָה יוֹדֵעַ אֶת כָּל הַסִּתּוּבְבוּתְכֶם בְּצִאתְכֶם בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם וּבְבוֹאְכֶם בְּלִילָה.

קטע 3

20. הַמַּאֲמִינִים אוֹמְרִים, הֲלֹאִי וְהוֹרְדָה סוּרָה מִן הַשְּׁמַיִם (הַמַּצְנָה לְהַלְחֵם בַּכּוֹפְרִים)! וְכֹאֲשֶׁר הוֹרְדָה סוּרָה בְּרוּרָה וְנִזְכָּר בָּהּ דְּבַר הַמִּלְחָמָה, תִּרְאָה אֵלָה אֲשֶׁר יֵשׁ מִחֻלָּה בְּלְבוֹתֵיהֶם מִבִּיטִים עֲלֶיךָ כְּמַתְעַלְפִּים מִפֶּתַח הַמָּוֶת.² הֵן רֹאִי יוֹתֵר הָיָה לָהֶם,

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 35.

2. ר' סורת את-תובה 8 : 86.

21. לְצִיַּת וּלְדַבֵּר בְּכַנּוּת, וְכַאֲשֶׁר נִתְּרַץ הַדִּבֵּר וְעָלִיָּהֶם לְצִאָת לְמַלְחָמָה, לֹא הָיוּ כִּנִּים עִם אֱלֹהָ, הָיָה טוֹב יוֹתֵר לָהֶם.
22. הִיִּתְּכוּ כִּי כָּל פַּעַם שֶׁפָּנִיתֶם עָרֶף תִּשְׁחִיתוּ בְּאַרְץ וְתִתְּנֶנְכוּ לִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה שְׁלֵכֶם?
23. אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר קָלַל אוֹתָם אֱלֹהָ, וַיַּעֲשֵׂם חֲרָשִׁים, וַיַּעֲזֹר עֵינֵיהֶם.
24. לָמָּה לֹא יַעֲמִיקוּ הַבְּנֵה בְּקוֹרְאָן? אוֹ הֲאִם נְעוּלִים לְבוֹתֵיהֶם?
25. אֵלֶּה שֶׁנִּטְשׁוּ אֶת הַהִדְרָכָה וְהָאֲמוּנָה לְאַחַר שֶׁכָּבַר הַתְּבַרְרָה לָהֶם הַהִדְרָכָה, הַשָּׁטָן הוּא שֶׁהִסִּיתָם וְעוֹדִדָם,
26. זֹאת בְּגִלָּל שְׁאֲמָרוּ (הַכּוֹפְרִים) לְאֱלֹהָ שֶׁשָּׁנְאוּ אֶת מֶה שֶׁהוֹרִיד אֱלֹהָ (הַיְּהוּדִים), נִשְׁמַע לָכֶם בְּמִקְצַת הַדְּבָרִים, וְאוֹלַם אֱלֹהָ יוֹדֵעַ סוּדוֹתֵיהֶם.
27. אִיךָ יִהְיֶה הַמַּצָּב שֶׁלָּהֶם כַּאֲשֶׁר יוֹצִיאוּ הַמַּלְאָכִים אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם וַיָּכּוּ עַל פְּנֵיהֶם וְאַחֲרֵיהֶם?
28. מִשּׁוּם שֶׁהָלְכוּ אַחֲרֵי מֶה שֶׁמְרָגִיז אֶת אֱלֹהָ וְדָחוּ אֶת מֶה שֶׁמִּשְׁבִּיעַ אֶת רְצוֹנוֹ, וְלָכוּ וַתִּבְטַל עִמָּלֶם.
29. הֲאִם חֲשַׁבְנוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר חָלִי בְּלִבְבוֹתֵיהֶם, שֶׁלֹּא יִגְלֶה אֱלֹהָ אֶת מִשְׁטֶמֶתָם?

קטע 4

30. לֹא רָצִינוּ הָרְאִינוּ אוֹתָם לָד, וְהִיִּית מִפִּיר אוֹתָם בְּאוֹתוֹתֵיהֶם וּבְנִימַת דְּבוּרָם הַמִּיִּחֶדֶת. כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַעֲשֵׂיכֶם.
31. אֲנַחְנוּ נִבְחַן אֶתְכֶם לְמַעַן גִּדַּע הַמוֹג' אֶהְדִּין (הַנִּנְאָבָקִים) בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ) מִכֶּם וְאֶת הַמִּתְאָזְרִים בְּסִבְלָנוֹת וְנִבְחַן אֶת דְּבָרְכֶם.
32. אָכֵן, אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ אַחֲרֵים מִלְּלֶכֶת בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, וְהַתְּנַגְדוּ לְשָׁלִיחַ לְאַחַר שֶׁהִדְרָכוּ, לֹא יִזְיָקוּ לְאֱלֹהָ בְּמֵאוּמָה, וְהוּא יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
33. הוּי הַמַּאֲמִנִים! צִיַּת לְאֱלֹהָ וְצִיַּת לְשָׁלִיחַ (מוֹחַמַד), וְאַל תִּבְטְלוּ אֶת (גְּמוּל) מַעֲשֵׂיכֶם (בְּכַפִּירָה).
34. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִרְחִיקוּ אַחֲרֵים מֵעַל הַשָּׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ וּמָתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, לֹא יִסְלַח לָהֶם אֱלֹהָ.
35. לֹא תִשְׁפִּילוּ אֶת עַצְמְכֶם, וְאַל תִּזְמִינוּ אֶת הָאוֹיֵב לְשָׁלוֹם (לְהַפְסֶקֶת הַמַּלְחָמָה), כִּי אֵתֶם הָעֲלִיּוֹנִים (הַמִּנְאָחִים), וְאֱלֹהָ עִמָּכֶם וְלֹא נִפְחִית אֶת שִׁכְר מַעֲשֵׂיכֶם.

36. אָבֹן חֲזִי הָעוֹלָם הִזָּה רַק מִשְׁחָק וְשִׁעְשׁוּעֵי שָׂוָא.¹ אִם תִּצְמִינּוּ וְתִירָאוּ אֶת אֱלֹהָהּ, יִתֵּן לָכֶם אֶת שְׂכָרְכֶם וְלֹא יִשְׁאֵל מִכֶּם הוֹנָכֶם.
37. אָבֹן אִם יִשְׁאֲלֶכֶם אוֹתוֹ וְיִלְחֹץ אֶתְכֶם, הִיִּיתֶם מִקְמָצִים וַיִּגְלֶה מִשְׁטֵמַתְכֶם.
38. הִנֵּה אַתֶּם נִקְרָאִים לְהוֹצִיא הוֹנָכֶם בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָהּ, וְאוֹלָם יֵשׁ בְּכֶם מִקְמָצִים. כָּל הַמְקַמֵּץ, מִקְמָץ רַק עַל עֲצָמוֹ. אֱלֹהָהּ הוּא הַעֲשִׂיר וְאַתֶּם הָעֲנִיִּים. אִם תִּפְּנוּ עֶרְף וּמִירְכָם בְּאַחֲרִים וְהֵם לֹא יִהְיוּ כְמוֹכֶם.

48

סִוֵּרַת אֶלְ-פֶּתַחַ הַנֶּצְחוֹן הַמְזִהִיר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּתַחַ, הַנֶּצְחוֹן הַמְזִהִיר» משום שהיא פותחת בבשורה טובה למאמינים בנצחון מזהיר בכיבוש ח'יבר ושחרור מכה מן הכופרים והחזרתה אל חיק האסלאם לעולם. הורדה במדינה אחרי החזרה מאל-חודיביה, ואחרי סורת אל-ג'ומועה 62, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «אֶל-פֶּתַחַ» מפסוק אחד.

סורת אל-פתח 48

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵן וְהַרְחִים

קטע 1

1. אֲנַחְנוּ הַנִּחַלְנוּ לָךְ (מוֹחַמַד) נֶצְחוֹן מִזְהִיר,¹
2. לְמַעַן יִסְלַח לָךְ אֱלֹהָ לְרֹאשׁוֹנִים מִרְעוּתֶיךָ וּלְאַחֲרוֹנִים, וַיִּשְׁלִים אֶת חֲסִדוֹ עֲלֶיךָ, וַיְדַרִּיךְ אוֹתְךָ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר,
3. וְהוּא יַעֲנִיךָ לָךְ נֶצְחוֹן אֵיתָן.
4. הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַשְׂכִּינָה בְּלִבּוֹת הַמֶּאֱמִינִים,² לְמַעַן יוֹסִיפוּ אֱמוּנָה עִם אֱמוּנָתָם. לְאֱלֹהָ גְדוּדֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכָם.
5. לְמַעַן יִכְנִים אֶת הַמֶּאֱמִינִים וְהַמֶּאֱמִינוֹת אֶל גְּנוֹת זֹרָמִים תַּחְתִּיהֶן הַנִּהְרֹת, לְעוֹלָמִים יִשְׁאַרוּ בָּהֶן, וַיִּכְפֹּר לָהֶם מִרְעוּתֵיהֶם. וְזוֹהִי זְכָיָה עֲצוּמָה אֲצֵל אֱלֹהָ.
6. וְהוּא יַעֲנִישׁ אֶת הַצְבוּעִים וְאֶת הַצְבוּעוֹת, וְאֶת הַפְּגָנִיִּים וְאֶת הַפְּגָנוֹת הַחוֹשְׁבִּים עַל אֱלֹהָ מַחְשְׁבָה רָעָה, וַיִּשְׁיב רָעָתָם בְּרֹאשָׁם. אֱלֹהָ כָּעַס עֲלֵיהֶם וְקָלַל אוֹתָם, וַחֲכִין לָהֶם אֶת גִּיהֶנֶם, הַמַּעֲוֹן הַגְּרוּעַ בְּיוֹתֵר.
7. לְאֱלֹהָ גְדוּדֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָ עֲזִזוֹ וְחָכָם.
8. (הוּי הַנְּבִיא) אֲנַחְנוּ שָׁלַחְנוּ אוֹתְךָ לְעַד, וְלִמְבַשֵּׁר, וְלִמְזַהֵר,³
9. לְמַעַן תִּאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבְשִׁלְחוֹ וּתַעֲזְרוּ לוֹ וּתוֹקִירוּ אוֹתוֹ, וּתִשְׁבְּחוּ אוֹתוֹ (אֱלֹהָ) בְּקוֹר וְעָרַב.
10. הַנִּשְׁבָּעִים לָךְ אֱמוּנִים, אָכֵן לְאֱלֹהָ יִשְׁבָּעוּ אֱמוּנִים. יָד אֱלֹהָ עֲלִינוּהָ עַל יְדֵיהֶם. כָּל הַמִּפְרֵי הַתַּחֲבִּיבוֹתוֹ לְאֱלֹהָ בְּעֶצֶם עוֹשֶׂה זֹאת לְרַעַת עֲצָמוֹ. וְכָל הַמִּקְדָּשִׁים אֶת אֲשֶׁר הַתַּחֲבִּיב לְאֱלֹהָ, יִתֵּן לוֹ שָׂכָר עֲצוֹם.

קטע 2

11. הַשְּׁבָטִים שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר שֶׁנִּשְׁאַרוּ בְּבִתְיָהֶם וְלֹא הִצְטַרְפוּ אֵלֶיךָ (בְּצִאֲתְךָ לְמַעַרְכָּה) יֹאמְרוּ לָךְ, עֲסוּקִים הָיִינוּ בְּרִכּוּשֵׁנוּ וּבְמִשְׁפָּחוֹתֵינוּ, לָכֵן בִּקְשׁ סְלִיחָה עֲבוּרֵנוּ, הֵם אוֹמְרִים בְּפִיהֶם אֶת אֲשֶׁר אֵין בְּלִבּוֹתֵיהֶם. אָמַר, לְמִי

1. הנצחון המזהיר, הוא חוזה חודיביה שנערך בשנת 628 / 6, בין הנביא מוחמד וכופרי קוריש.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 248 ; וסורת את-תובה 9 : 26, ופ' 40.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 45.

תעמדם זכות למענכם אצל אללה, אם ירצה להזיק לכם או ירצה להועיל לכם? אכן, אללה בקיא במעשיכם.

12. חשבתם כי השליח והמאמינים לא יחזרו אל בני ביתם לעולם, ויהיה הדבר קצה בלבותיכם. ותחשבו מחשבה רעה ותהיו עם אבוד.¹

13. לכל מי שאינו מאמין באללה ובשליחו, הנה הועדנו לפופרים להבה.

14. לאללה מלכות השמים והארץ, סולח לאשר ירצה, ומעניש את אשר ירצה, כי אללה סולח ורחום.²

15. כאשר תצאו לקראת שלל, יגידו הנשואים בבתיכם, הרשו לנו להצטרף אליכם. הם רוצים לשנות את הבטחת אללה לכם. אמר להם, לא תצטרפו אלינו כי כך אמר אללה מקדם. והם יאמרו, לא כי מקנאים אתם בנו (שנשחח חלק מן השלל). כי מעט הוא אשר יבינו (מהחלטות אללה).

16. אמר לשבטים שוכני המדבר שנשואי בבתיכם ולא הצטרפו לקרב (במקרים קודמים), אתם תקראו להלחם באנשי עז חזקים,³ אלא אם יקבלו דת האסלאם בלי מלחמה. אם תציתו ותלחמו למען אללה, הוא יעניק לכם שכר טוב, ואם תפנו ערף כמו שפניתם ערף לפניכם, יענישכם ענש מכאיב.

17. אין על העור חטא, ואין על הפסח חטא, ואין על החולה חטא⁴ (אם לא יצאו למלחמה). ומי שמצית לאללה ולשליחו אותו יכניס אללה לגנים שמתחתם נהרות זורמים. אמנם, האדם הבריא המשתמט הוא יעניש אותו בענש מכאיב.

קטע 3

18. אללה מרצה מהמאמינים אשר נשבעו לה (מוחמד) שבועת אמונים תחת העץ,⁵ והוא ידע את אשר בלבבותיהם והוריד את השכינה עליהם⁶ וגמל להם בנצחון מהיר (קרוב),

19. ובלקייחת שלל רב, כי אללה הוא עזוז וחכם.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 18.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 284 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 40.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 5 ; וסורת אנ-נמל 27 : 33.

4. ר' סורת אנ-נור 24 : 61.

5. המוסלמים נשבעו לנביא תחת העץ באל-חודיביה להילחם נגד קוריש במכה. השבועה הזו לנביא נקראת «שבועת שביעות הרצון».

6. ראה לעל פסוק 4 והערה שם.

20. אֱלֹהֵי הַבְּטִיחַ לָכֶם כִּי תִקְבְּלוּ שָׁלָל רַב, וְהַחִישׁ לָכֶם אֶת זֶה,¹ וְעָצַר בְּעַד הָאֲנָשִׁים לְהִלָּחֵם בָּכֶם. זֹאת כָּאוֹת לַמַּאֲמִינִים, וּלְמַעַן יִדְרִיף אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
21. (וְזִכְיָה) אַחֲרֵת אֲשֶׁר לֹא יִכְלָתֶם לְהַשִּׁיג אוֹתָהּ, הַשִּׁיג אוֹתָהּ אֱלֹהֵי (לָכֶם). וְאֱלֹהֵי הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
22. אֱלוֹי נִלְחַמּוּ בָכֶם הַכּוֹפְרִים (וּתּוֹשְׁבֵי מִכָּה) הָיוּ מִפְּסִידִים וּבּוֹרְחִים, וְלֹא הָיוּ מוֹצְאִים כָּל מִגֵּן אוֹ עוֹזָר.
23. כִּדּוּ הָיָה מֵאֵז וּמִתְמִיד מִנְהֲגוֹ שֶׁל אֱלֹהֵי, וְאֵין לְשִׁנוֹת אֶת מִנְהֲגוֹ שֶׁל אֱלֹהֵי.²
24. וְהוּא אֲשֶׁר הִשְׁעָה אוֹתָם מִכֶּם וְהִשְׁעָה אֶתְכֶם מֵהֶם בְּעֶמְק מִכָּה,³ לְאַחֵר שֶׁהִגְבִּיר אֶתְכֶם, כִּי אֱלֹהֵי רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
25. הֵם אֲשֶׁר כִּפְּרוּ וּמָנְעוּ מִכֶּם לְהִגִּיעַ אֶל הַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ (הַכַּעֲבָה), וְעָצְרוּ אֶת הַקֶּרֶן וּמָנְעוּ מִמֶּנּוּ לְהִגִּיעַ אֶל מְקוֹם הַקְּרָבָתוֹ (בְּמִסְגָּד הַקְּדוֹשׁ), וְלֹא אֲנָשִׁים מַאֲמִינִים וְנָשִׁים מַאֲמִינוֹת (בְּמִכָּה) לֹא יִדְעֶתֶם אוֹתָם, וְהִיִּיתֶם עֲלוּלִים לִפְלֹעַ בָּהֶם, וְעַל יְדֵי כִדּוּ לְהִבִּיאַ עַל עַצְמְכֶם אֲשֶׁמָּה בְּלִי שְׂתִדְעוּ, לְמַעַן יִכְנִיס אֱלֹהֵי מִי שִׁירָצָה תַּחַת רַחֲמָיו, וְלֹא הַמַּאֲמִינִים הָאֵלֶּה הַבְּחִינוּ אֶת עַצְמָם מֵהַכּוֹפְרִים, אֲזִי הָיִינוּ מַעֲנִישִׁים קְשׁוֹת אֶת הַכּוֹפְרִים.
26. הַכּוֹפְרִים מָלְאוּ אֶת לְבָבוֹתֵיהֶם הַתִּלְהָבוֹת, הַתִּלְהָבוֹת שֶׁל הַגִּ' אֶהְיֶה,⁴ וְאֲזִי הוֹרִיד אֱלֹהֵי אֶת הַשְׂכִּינָה⁵ שֶׁלּוֹ עַל שְׁלִיחוֹ וְעַל הַמַּאֲמִינִים, וְהִטִּיל עֲלֵיהֶם אֶת חוֹבַת הַיִּרְאָה שֶׁהֵם זִכָּאִים וְרֹאשִׁים לָהּ בְּיוֹתֵר, כִּי אֱלֹהֵי יוֹדֵעַ כָּל דֶּבֶר.

קטע 4

27. אֲכֹן מִלֵּא אֱלֹהֵי לְשְׁלִיחוֹ אֶת הַחֲזוֹן בְּאַמֶּת, לֹאמֹר, עוֹד תִּכְנָסוּ לַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ, אִם יִרְצָה אֱלֹהֵי, בְּבִטְחוֹן, מִגְּלָחִים רֹאשִׁיכֶם אוֹ גּוֹזִים,⁶ וְלֹא פֶחַד. הוּא יָדַע אֶת אֲשֶׁר לֹא יִדְעֶתֶם, וַיַּעֲבֵר לִזְמַן נָתַן לָכֶם נֶאֱחָן קְרוֹב וּמִכְרִיעַ.⁷

1. השלל של חיבר.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 62.

3. בעמק מכה : המדובר הוא בחודיביה הנמצאת במבואות מכה. שם נחתם החוזה שמנע את המוסלמים ואנשי קוריש מפגוע אלה באלה, וזאת אחרי שרבים מבני קוריש נפלו כשבויים בידי המוסלמים.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 154.

5. ראה לעל פי 4, ופי 18 והערה שם.

6. מגולח או גוזז : העולים לרגל למכה נוהגים לגלח או לקצר את שער ראשם.

7. נצחון קרוב ומכריע : כיבוש חיבר ושחרור מכה מן הכופרים.

28. הוא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ עִם הַהֲדַרְכָּה וְעִם הַדַּת הָאֱמִתִּית (הָאֶסְלָאם) לְמַעַן יִשְׁלִיטוּהָ עַל כָּל הַדִּתּוֹת,¹ וְאַלְלָה מִסְפִּיק בְּעֵד (כִּי מוֹחֲמַד הוּא שְׁלִיחַ אֱלֹהִים).

29. מוֹחֲמַד הַשְּׁלִיחַ שֶׁל אֱלֹהִים וְאַלֹהֵי אֲשֶׁר אֵתוּ קְשׁוּיִים כְּנֶגֶד הַכּוֹפְרִים, אֵד רְחוּמִים בִּינֵיהֶם לְבִין עַצְמָם, תִּרְאֶה אוֹתָם כּוֹרְעִים וְסוֹגְדִים מִבְּקָשִׁים חֲסֵד מֵאֱלֹהִים וְרִצּוֹן. סִימְנֵיהֶם בְּפָנֵיהֶם מִרְשָׁמֵי הַסְּגִידָה. לְזֹאת נִמְשְׁלוּ בַתּוֹרָה וּמִשְׁלָם בְּאַנְג'יל כְּזֹרַע אֲשֶׁר הוּצִיא גִבְעוּלוֹ וּמִתְחַזֵּק עַד שֶׁהוּא מִשְׁלָם וְנִשָּׂא עַל קִנְהוֹ וְהַפְּלִיא אֶת הַזּוֹרְעִים, לְהַרְגִּיז אֶת הַכּוֹפְרִים עַל יָדָם. אֱלֹהִים הַבְּטִיחַ לְמַאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב סְלִיחָה וְשָׂכָר רַב.

1. ר' סורת את-תובה 9 : 33.

49

סִוֵּרַת אֶל-חֹוג'וֹרָאָתַּ הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים

סורה זו נקראת «אל-חוג'וראת, החדרים הפרטיים» של נשות הנביא. החדרים האלה מוזכרים בהקשר של אנשי בני שבט תמים שבאו מאחורי החדרים והתחילו לקרוא אל הנביא בקול רם ובאופן גס לצאת אליהם מביעים חוסר כבוד לנביא.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-מוג'אדלה 58, ופסוקיה שמונה-עשר. קיבלה את שמה «החדרים הפרטיים» מפסוק ארבעה.

סורת אל-חוג'וראת 49

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. **הוי המאמינים! אל תמהרו להחליט בענין שהתחלטה בו היא רק בידי אללה ושליחו, ויראו את אללה, כי הוא שומע ויודע.**
2. **הוי המאמינים! אל תרימו קולכם מעל קולו של הנביא (מוחמד), ואל תדברו אליו בקול רם כהרמתכם קולכם איש אל רעהו, פן יבטלו מעשיכם מבלי שתרגישו.**
3. **אכן, אלה המנמיכים את קולותיהם בפני שליח אללה הם אלה אשר בחרו אללה את לבותיהם ביראתו, להם סליחה ושכר עצום.**
4. **הנה אלה הקוראים אליך מאחורי החדרים רבם חסרי בינה הם.**
5. **לו היו מחכים בסבלנות עד שתצא אליהם היה טוב להם יותר, אף אללה הוא סולח ורחום.**
6. **הוי המאמינים! בבוא אליכם אדם משחת למסור לכם ידיעה על מישהו, עליכם לחקור היטב את אמתותה לבל תפגעו בשוגג באנשים חפים מפשע, ותתחרטו על כל שעשיתם.**
7. **ודעו כי שליח אללה (מוחמד) בקרבכם, ולו נשמע לכם במרבית העניינים, הייתם סובלים הרבה. אללה חבב עליכם את האמונה, ועשה אותה יקרה ללבבותיכם והמאוס עליכם את הכפירה ואת השחיתות ואת המרי. ואלה הם המדרכים.**
8. **(והטוב שזכו בו הוא) חסד מאללה וברכה. אללה יודע וחכם.**
9. **וכי גריבו שתי קבוצות מן המאמינים עשו שלום ביניהם, ואם תתנכל האחת לאחרת, קימו עליה לחץ עד שתסכים לצאת למשפט של אללה, וכאשר תסכים, פיסו ביניהן בישר ועשו צדק. אללה אוהב את השומרים צדק.**
10. **המאמינים אחים הם, על כן השלימו אפוא בין אחיכם, ויראו את אללה כדי שינחם עליכם.**

קטע 2

11. **הוּי הַמַּאֲמִינִים! אַל יִלְעְגוּ אֲנָשִׁים לְאֲנָשִׁים, כִּי אוֹלֵי טוֹבִים הָאֲחֵרִים מֵהֶם. וְלֹא נָשִׁים לְנָשִׁים, כִּי אוֹלֵי טוֹבוֹת הָאֲחֵרוֹת מֵהֶן. וְאַל תּוֹצִיאוּ דְבַר אִישׁ עַל רֵעֵהוּ, וְלֹא תִכְנוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ בְּשִׁמוֹת גְּנָאִי. מָה רַע לְקַרֵּא מִשְׁחָת לְאָדָם מֵאֲמִין. אֲשֶׁר לֹא יִחְזְרוּ בַּתְּשׁוּבָה הֵם הָעוֹשִׂים עֹל לְעַצְמָם.**
12. **הוּי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּרְבוּ לְחַשֵּׁד, כִּי מִקְצַת חֲשָׁדְנוֹת הִיא חֲטָא. אַל תִּרְגְּלוּ וְאַל תִּשְׁמְצוּ בְּסִתֵּר אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ. הָאִם אוֹהֵב אִישׁ מִכֶּם לְאָכֹל אֶת בָּשָׂר אָחִיו הַמֵּת? הֵן תִּמְאָסוּ זֹאת. וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָה, כִּי אֱלֹהָה מִקְבֵּל שָׂבִים בַּתְּשׁוּבָה וְרוֹחוֹם.**
13. **הוּי בְּנֵי הָאָדָם! בָּרְאוּ אֶתְכֶם מִזְכָּר וּנְקִבָה וְעָשִׂינוּ אֶתְכֶם לְאֻמוֹת וּשְׁבָטִים לְמַעַן תִּכְרִיזוּ אֶדָם אֶת רֵעֵהוּ. אוֹלָם הִנֵּכֶד בְּיוֹתֵר מִבְּינֵיכֶם בְּעֵינֵי אֱלֹהָה, הוּא הִירָא אֱלֹהָה בְּיוֹתֵר, כִּי אֱלֹהָה יוֹדֵעַ וּבָקִיא.**
14. **שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר אָמְרוּ, כִּבְּרַ הָאֱמָנוּ. אָמַר לָהֶם, עוֹד לֹא הָאֱמִנְתֶּם, אָמְנָם אָמְרוּ, הִתְאֲסַלְמְנוּ, מִשּׁוּם שֶׁהָאֱמוּנָה לֹא חָדְרָה אֵל לְבוֹתֵיכֶם, אִין אִם תִּצְיָתוּ לְאֱלֹהָה וְלִשְׁלִיחוֹ, לֹא יִקְפַח אֱלֹהָה אֶת הַגְּמוּל עֲבוּר עֲמֻלְכֶם, כִּי הוּא סוֹלַח וְרוֹחוֹם.**
15. **אֲכֹ הַמַּאֲמִינִים הֵם רַק אֵלֶּה שֶׁהָאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָה וּבִשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד) וְלֹא יִפְקְפוּ, וְחִמּוּכָנִים לְהַאֲבִק בְּהַקְרִיבָם אֶת הוֹנֵם וְאֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם לְמַעַן אֱלֹהָה. אֵלֶּה הֵם הַמִּדְבָּרִים אֲמַת.**
16. **אָמַר (לְשׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר), הִתְלַמְדוּ אֶת אֱלֹהָה בְּדִבֵּר דִּתְכֶם! הֵן אֱלֹהָה יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשִׁמְמִים וּבְאֶרֶץ, אֱלֹהָה יוֹדֵעַ כָּל.**
17. **הֵם מִתְנַהֲגִים כְּאֵלוּ עָשׂוּ לָךְ חֶסֶד שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הָאֲסָלָא. אָמַר, אִין אַתֶּם עוֹשִׂים לִי חֶסֶד שֶׁקִּבְּלֶתֶם אֶת הָאֲסָלָא, אֲלֹא אֱלֹהָה הוּא שֶׁעָשָׂה חֶסֶד עִמָּכֶם בְּהַדְרִיכוֹ אֶתְכֶם לְאֱמוּנָה, אִם הֵייתֶם מַאֲמִינִים בְּאֲמַת.**
18. **אֲכֹ אֱלֹהָה יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הַשְּׁמִים וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.**

50

סִוֵּרַת «ק»

«ק»

סורה זו קיבלה את שמה מן האות «ק» שפתחה בה. והיא אחת מהסורות הנקראות אחרי האותיות שפתחו בהן. כמו: טא. הא 20, צאד 38, יא. סין 36, נ 68. והיא אחת משלוש הסורות שפתחו באות אחת: צ. 38, ק. 50, נ. 68.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מורסלאת 77, ופסוקיה ארבעים וחמשה. קיבלה את שמה «ק» מפסוק אחד.

סורת «ק» 50

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהִרְחוּם

קטע 1

1. «ק».¹
אֲשַׁבַּע בְּקוֹרְאָן הַנֶּעֱרָץ²
2. אֲכֹן תִּמְהוּ בְּבֹא אֱלֵיהֶם מִזְהִיר מִקֶּרְבָּם, וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, הוּא דִּבֶּר פֶּלֶא
הוא,³
3. שְׁנַחֲזֹר לַחַיִּים לְאַחַר שְׁמִתְנוּ וְהֵינּוּ לְעַפְרָ?⁴ (נָשׁוּב לַתַּחֲיָה?) זֹאת שִׁיבָה
רְחוּקָה!
4. כָּבֹר יִדְעֵנוּ כִּמָּה תַּפְחִית מֵהֶם הָאֶרֶץ. וְאוּלָם אֲתֵנוּ פִּנְקֵס רְשׁוּם מִדִּיק,
הַכֹּל רְשׁוּם בּוֹ.
5. אֲדָּהּ הֵם כִּחְשׁוּ בְּאַמֶּת בְּבֹאָה אֱלֵיהֶם, הֵם אוֹבְדֵי עֲצוֹת וּנְבוֹכִים.
6. הֵאֵינָם רֹאִים אֶת הַשָּׁמַיִם אֵיךְ בָּנִינוּ אוֹתָם מִמַּעַל לָהֶם וְקִשְׁטֵנוּ אוֹתָם,
וְאֵין בָּהֶם בְּקִיעִים?
7. וְאֵת הָאֶרֶץ שְׁטַחְנוּ וְקִבְעֵנוּ בָּהּ הָרִים וְגִדְלָנוּ בָּהּ צִמְחִים מִכָּל זֹוג תַּאֲוָה
לְעִינֵינוּ,
8. לְהַתְּבֹוֹן וּלְזַכְרוֹן לְכָל עֶבֶד (בְּוֹ אֲדָם) שֶׁב בְּתִשׁוּבָה.
9. וְהוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם לַבְּרָכָה, וְהִצְמַחְנוּ בָּהֶם גִּנִּים וְגִרְעֵינִי הַקָּצִיר,
10. עִם עֲצֵי תִמְרָה גִּבּוֹהִים עֲמוּסֵי אֲשָׁכּוּלוֹת שֶׁל תִּמְרָה,
11. כְּמִזֹּון לְעַבְדֵי אֱלֹהֵה, וְהִחַיֵּינוּ בְּאַמְצָעוֹתֵם אֲדָמָה מִתָּה,⁵ כְּזֹאת הִיִּצְיָאָה
(מִן הַקִּבְרוֹת בַּיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים).

1. אות זו נקראת בערבית: קאף.

2. בשביל תוארי הכבוד של הקוראן, ר' סורת אל-בורוג' 85: 21 «بل هو قرآن مجيد في لوح محفوظ»; סורת
יא. סין 36: 2, «والقرآن الحكيم»; וסורת צאד 38: 2 «والقرآن ذي الذكر»; וסורת אל-ואקעה 56: 77,
«إنه لقرآن كريم».

3. ר' סורת צאד 38: 5.

4. ר' סורת אל-מואמנון 23: 82.

5. ר' סורת אל-פורקאן 25: 48.

12. לפניהם¹ כָּבֵר לֹא הָאֱמִינוּ בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל נֹחַ (נח), בְּעָלִי אֶרֶץ-רֵס (הבאר), עִם תְּמוֹד²,
 13. עִם עֲאֵד³, פְּרָעָה וּבְנֵי עֲמוֹ, בְּנֵי עִם לוֹט,
 14. שׁוֹכְנֵי הַחֲרָשׁוֹת (אַל-אַיָּקָה)⁴, וּבְנֵי עִם תּוֹבֵעַ⁵. כָּלָם הִתְכַּחֲשׁוּ לְשָׁלִיחִים, וַיָּבֹאוּ בְּצֶדֶק עֲנָשִׁי שֶׁהִזְהִרְתִּי אוֹתָם מִמֶּנּוּ.
 15. הָאֵם הִתְעִיפְנוּ מִן הַבְּרִיאָה הָרִאשׁוֹנָה? וְלָמָּה הֵם מְפַקְּקִים אִם נוֹכַל לְבוֹרָאם מִחֲדָשׁ (בְּיוֹם הַדִּין)?

קטע 2

16. אֲנַחְנוּ יִצְרָנוּ אֶת הָאָדָם, וְגִדַע מַה שֶּׁהוּא מְסַתִּיר בְּלָבוֹ, כִּי אָנוּ קְרוֹבִים לוֹ יוֹתֵר מִחֻבֵּל הוֹרִיד⁶,
 17. כְּאֲשֶׁר יִרְשָׁמוּ שְׁנֵי הַמְּלָאכִים הַיּוֹשְׁבִים אֶחָד מִימִינוֹ וְאֶחָד מִשְּׂמָאלוֹ אֶת כָּל מַעֲשָׂיו (הַטּוֹבִים וְהָרָעִים).
 18. לֹא יוֹצֵא הֶגֶה מִבְּלִי אֲשֶׁר יִהְיֶה אֲצִלּוֹ מִשְׁגִּיחַ מוֹכֵן (מְלַאָּךְ מוֹכֵן לְרֶשֶׁם אֶת כָּל דְּבָרָיו).
 19. וּבָא שְׁכָרוֹן הַמּוֹת בְּאֶמֶת: זֶה אֲשֶׁר הֵייתָ מְנַסֶּה לְהַמְלִיט מִפְּנִיו.
 20. וְאִזּוֹ יִתְקַע בְּשׁוֹפָר⁷, זֶה הוּא יוֹם הָאֲזָהָרָה.
 21. וְכָל נֶפֶשׁ תּוֹפִיעַ עִם הַמְּלָאָךְ הַמּוֹבִיל וְהַמְּלָאָךְ הַעֵד,
 22. (וַיֹּאמְרוּ לוֹ), כָּבֵר שְׁכַחְתָּ אֶת כָּל זֶה, אֵךְ הַיּוֹם גָּלִינוּ אֶת עֵינֶיךָ וַיֵּרָא אֶתְּךָ חֲדָה.
 23. וּבֵן לְוִנְתּוֹ יֹאמֶר, זֹהִי הַעֲדוּת שֶׁהִכְנַתִּי נִגְדָּךְ.
 24. (וַיֹּאמֶר לְשְׁנֵי הַמְּלָאכִים), הִטִּילוּ שְׁנֵיכֶם אֶל תוֹךְ גִּיהֶנֶם כָּל כּוֹפֵר קֶשֶׁה עֶרְףְּ,
 25. שֶׁהִיָּה מְסָרֵב לַעֲשׂוֹת טוֹב, תִּקְפֹּן, וּמִפְּקֶק (בְּאֶמּוֹנְתּוֹ בְּאֵלְהָ),
 26. אֲשֶׁר עָשָׂה עִם אֵלְהָ אֱלֹהֵי אַחֵר, הִטִּילוּ אוֹתוֹ אֶל תוֹךְ הָעֶנֶשׁ הַכָּבֵד.

1. לפנייהם: לפני הכופרים של מכה.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 73.

3. עאד: ר' סורת אל-אעראף 7: 65.

4. אל-איכה: ר' סורת אל-חג'ר 15: 78.

5. תובע, ריבוי תבאבעה: זהו כינוי של מלכי תימן הקדומים. מסופר שאחד מהם התאסלם.

6. חבל הוריד, נמצא בצוארו של האדם.

7. התקיעה בשופר: ר' סורת אל-אנעאם 6: 73.

27. וְהִשְׁטֹן בּוֹ לְוִיתוֹ שֶׁל הַכּוֹפֵר יֹאמֶר, רְבוּנִי! אֲנִי לֹא הִתְעֵינִי אוֹתוֹ, וְאוֹלָם הוּא בַּעֲצָמוֹ נָטָה לַתְּעִיָּה מִרְחִיקֶת לָכֶת.

28. וַיֹּאמֶר, אֵל תְּרִיבוּ בֵּינֵיכֶם לִפְנֵי, כִּי אֲנִי הַקּוֹדֵמִתִּי לְהִזְהִירְכֶם בְּעֹנֶשׁ,

29. אֶת אֲשֶׁר אֲמַרְתִּי לֹא יִשְׁתַּנֶּה, אוֹלָם אֵין אֲנִי מְקַפֵּחַ אֶת עַבְדִּי.

קטע 3

30. בַּיּוֹם הַהוּא נֶאֱמַר לְגִיהֶנֶם, הֵאֵם נִמְלֶאתָ וְהוּא יֹאמֶר, הִיֵּשׁ עוֹד?

31. וַיִּקְרַב גּוֹ הַעֲדוֹן לִירְאֵי אֱלֹהָ וְלֹא יִרְחַק מֵהֶם.

32. וַיֹּאמֶר לָהֶם, הִנֵּה אֲשֶׁר הִבְטַח לְכָל הַחוֹזֵר בְּתִשּׁוּבָה וְהַשׁוֹמֵר אֶת גְּבוּלוֹת רְבוּנוֹ,

33. אֲשֶׁר יֵרָא אֶת הַרְחָמֹן בְּסִתֵּר, וַיְבֹא בִּלְבָב שֶׁב בְּתִשּׁוּבָה.

34. הַכְּנִסוּ אֵלָיו בְּשָׁלוֹם. זֶה יוֹם הַנֶּצַח.

35. לָהֶם בְּתוֹכוֹ כָּל אֲשֶׁר יִרְצוּ וַיֹּתֵר מִזֶּה יִהְיֶה שְׁמֹר שָׁם לְמַעַנָם.

36. וְכַמָּה דְּרוֹרוֹת הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם, הָיוּ בְּהִרְבֵּה חֲזָקִים מֵהֶם, שׁוֹטְטוּ בְּאֶרְצוֹת וַרְאוּ אִם מִצְאוּ לָהֶם מִפְּלֹט וּמְנוֹס (מִן הַעֲנֶשׁ).

37. זֶהוּ אוֹת הַזְכָּרָה לְכָל בְּעָלֵי לֵב וְאֵזוֹן שׁוֹמְעֵת וְאֵלֶּה הָרוֹאִים אֶת הַמִּתְרַחֵשׁ סְבִיבָם.

38. בִּרְאוּנוּ אֶת הַשְּׂמִים וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם בְּשִׁשָּׁה יָמִים וְלֹא הִתְעִיפְנוּ מִבְּרִיאתָם.

39. שָׁמַע בְּסִבְלָנוּת אֶת אֲשֶׁר יִדְּבְרוּ הַכּוֹפְרִים, וְשָׁבַח אֶת רְבוּנוֹ לִפְנֵי עֲלוֹת הַשֶּׁמֶשׁ וְלִפְנֵי הַשְּׁקִיעָה,

40. וְשָׁבַח אוֹתוֹ בְּמִשְׁךְ הַלֵּילָה וְאַחֲרֵי הַשְּׁלֶמֶת כָּל הַתְּפִלוֹת.

41. וְהֵאָזוֹן לְיוֹם יִקְרָא הַקּוֹרָא מִמְּקוֹם קְרוֹב,

42. יוֹם יִשְׁמְעוּ הַעֲצָקָה בְּאֶמֶת. זֶה הוּא יוֹם הַיְצִיאתָה (יוֹם תְּחִינַת הַמֵּתִים).

43. הִנֵּה אֲנַחְנוּ נִחִיָּה וְנִמִּית וְאֵלֵינוּ כָּלֵם יָשׁוּבוּ.

44. בַּיּוֹם אֲשֶׁר תִּבָּקַע הָאָרֶץ מֵעֲלִיהֶם, וַיִּמְהָרוּ (לְצֵאת מִקְבְּרֵיהֶם). אֲסַפָּה זֹאת הִיא נִקְלָה עֲלֵינוּ.

45. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב אֶת אֲשֶׁר יֹאמְרוּ, אֵד אֵין זֶה תִּפְקִיד לְהַכְרִיחַם לְהֶאֱמִין. הַזְכֵּר בְּקוֹרְאָן אֶת אֲשֶׁר יֵרָא אֲזִהְרֵתִי.

51

סִוֵּרַת אֶדְ-דְּאָרִיָּאָת הַרוּחוֹת הַמְּפִזֹּרוֹת

סורה זו נקראת בשם «אד-ד'אריאת, הרוחות המפזרות» משום שהיא פותחת בשבועה «ואד-ד'אריאת ד'רוא», אשבע ברוחות המפזרות (כל דבר). ביטוי זה לא נזכר בשום סורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-אחקאף 46, ופסוקיה ששים. קיבלה את שמה «הרוחות המפזרות» מפסוק אחד.

סורת אד' - ד' אריאת 51

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵן וְהַרְחִים

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע¹ בְּרוּחוֹת הַמְּפֹזְרוֹת (אֶת הָעֲנָנִים),
2. הַטְּעוּנִים בְּמִים רַבִּים,
3. (וְהַסְפִּינוֹת) הַשְּׁטוֹת בְּקִלּוֹת עַל פְּנֵי הַמִּים,
4. וּבְ(הַמְּלָאכִים) הַמְּחַלְקִים פְּקָדוֹת.
5. כָּל מָה שֶׁהִזְהַרְתָּם בּוֹ הוּא אִמָּת,
6. וְהִדִּיּוֹ (הַחֲשָׁבוֹן) יִתְקַים.
7. אֲשַׁבַּע בְּשֵׁמִים הַמִּתְכַּנְנִים הַיֵּטֵב.
8. אֲכֹן אַתֶּם נְחָלְקִים בַּדָּבָר (הַקּוֹרְאֵן וְשִׁלְיחוֹת הַנְּבִיא מוֹחֲמֵד),
9. אֲשֶׁר מֵהֶם יִרְחֲקוּ הַמְּרַחֲקִים (מִן הָאֲמוּנָה).
10. הַקִּלְלָה עַל הַכּוֹזְבִים,
11. הַשְּׁקוּעִים בְּמַעֲרַבְלַת הַכְּפִירָה.
12. יִשְׁאַלּוּ, מָתִי יוֹם הַדִּין?
13. יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יַעֲנִשׁוּ בְּאֵשׁ.
14. וַיֹּאמֶר לָהֶם, טַעְמוּ אֶת עֲנִשְׁכֶּם אֲשֶׁר בְּקִשְׁתֶּם לְהַחִישׁ.²
15. אֲדָּה הִירְאִים יִשְׁכְּנוּ בַּגָּנִים עַל יַד מַעֲיָנוֹת מִים,
16. וַיִּקְבְּלוּ מָה שֶׁרְבוּנָם הֶעֱנִיק לָהֶם עַל הַיּוֹתֶם לְפָנִים עוֹשִׂים טוֹב,
17. וַיִּשְׁנוּ רַק מְעַט מִן הַלֵּילָה.³
18. וּבִשְׁחַר הַתַּפְּלָלוֹ לְסִלְיָחָה (מַאֲלָלָה),⁴
19. וְעַל אֲשֶׁר נָתַנוּ זְכוֹת בְּרִכּוּשָׁם לְקַבְּצוֹן וְלִמְחֹסֶר כָּל.

1. אללה פתח כמה סורות בשבועתו באחד מברואיו להראות לבני אדם את חשיבות הברוא הזה.

אומנם אסור לבני אדם להשבע בדבר מה זולת אללה.

2. ר' סורת יונס 10 : 50 - 51.

3. בגלל שהם בלו את החלק הגדול של הלילה מתפללים אל אללה וקוראים הקוראן.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 17.

20. ובאָרץ אוֹתוֹת לְבִטּוּחִים בְּאַמוּנָתְם,
 21. וּבְכֶם בְּעֶצְמָכֶם, הָאֵם לֹא תִתְּבוֹנְנוּ אֲפֹא?
 22. בְּשָׁמִים פֶּרְנִסְתְּכֶם וְכָל אֲשֶׁר הִבְטַח לָכֶם (טוֹב אוֹ רָע).
 23. נִשְׁפָּעֵתִי בְּרִבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ! כִּי אֶכּוּ אֶמֶת הִיא כְּמוֹ זֶה שְׁאַתָּם יְכוּלִים לְדַבֵּר.

קטע 2

24. הָאֵם שְׁמַעְתָּ עַל סִפּוֹר אוֹרְחֵי אֲבְרָאָהִים הַנִּכְבָּדִים?
 25. שָׁבֵאוּ אֵלָיו וְאָמְרוּ לוֹ, «שָׁלוֹם!» אָמַר, «שָׁלוֹם לְאֻנְשֵׁים נִכְרִיִּים».
 26. אִזְ סָר אֶל בְּנֵי בֵיתוֹ וְהִבִּיא עֲגֹל שָׁמֶן וְצִלּוּי,¹
 27. וְהִגִּישׁוּ לָהֶם, וְאָמַר, הָאֵם לֹא תֹאכְלוּ?
 28. אִזְ גָּרָא מִפְּנֵיהֶם. אָמְרוּ, אֵל תִּירָא! וּבִשְׂרוּ לוֹ עַל בּוֹ יִדְעוּ.²
 29. וְתִגַּשׁ אִשְׁתּוֹ בְּצוּחָה, וְתִטַּפֵּחַ עַל פְּנֵיהָ, וְאָמְרָה, זָקְנָה וְעִקְרָה אֲנִי!
 30. אָמְרוּ, כֹּה אָמַר רְבוּנָד, אֶכּוּ הוּא הַחֶכֶם וְהַיּוֹדֵעַ.

חלק 27

31. וְאָמַר (אֲבְרָאָהִים לְמִלְאָכִים), וְמָה אֶתְכֶם, הוּי הַשְּׁלִיחִים?
 32. אָמְרוּ, נִשְׁלַחְנוּ אֶל עַם שֶׁל פּוֹשְׁעִים,
 33. לְמַעַן נִשְׁלַח עֲלֵיהֶם אֲבִי חֶמֶר,
 34. הַמַּיְעִדוֹת עַל יְדֵי רְבוּנָד לְאֵלָה הַעוֹבְרִים כָּל גָּבוּל בְּכַפִּירְתָּם,³
 35. וְנוֹצִיא אֶת הַמַּאֲמִינִים שֶׁהֵם בְּתוֹכָהּ (בְּתוֹדָה הָעִיר),
 36. לֹא מִצָּאֵנוּ בָּהּ אֵלָא מִשְׁפָּחָה אַחַת שֶׁל מִסּוּרִים (מִסְלָמִים),
 37. וְנַעֲזֹב בָּהּ אוֹת לְאֲשֶׁר יִירָאוּ מִפְּנֵי הַעֲנֵשׁ הַמִּכְאִיב.
 38. וַיֵּשׁ בְּמוֹסָא (אוֹת) כְּאֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ אוֹתוֹ אֶל פְּרָעָה עִם סִמְכוֹת בְּרוּרָה,
 39. וְאוּלָם (פְּרָעָה) פָּנָה עֲרָף וְהִתְיַעַץ עִם יוֹעֲצָיו, וְאָמַר, הוּא מִכְשָׁף אוֹ מִשְׁגָּע.
 40. וְנֹאחַז בּוֹ וּבְחִילוֹ וְנִשְׁלִיד אוֹתָם בָּיִם, וְהוּא אִשִּׁם (לְכָל מֶה שֶׁקָּרָה לוֹ וּלְאֻנְשָׁיו).

1. ר' סורת הוד 11: 69 וכו'; וסורת אל-חג'ר 15: 51 וכו'.

2. הבן הוא אסחאק (יצחק).

3. ר' סורת הוד 11: 83.

41. וַיֵּשׁ בְּבִנְי עַד (אוֹת) בְּאֶשֶׁר שָׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם רוּחַ נוֹרָאָה,
  42. אֲשֶׁר שָׁחָקָה אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּאָה עָלָיו.
  43. גַּם לְבִנְי עִם תְּמוֹד נֶאֱמַר אֲלֵיהֶם, הִתְעַנְּנוּ עַד עֵת מוֹעֵד.
  44. וְאוֹלָם הֵם לֹא צִיְתוּ לְצוּ רְבוּזָם, וְתִאֲחָזֵם סוֹפֵת הַבְּרָקִים וְהֵם רוֹאִים,
  45. וְלֹא יָכְלוּ לְקוֹם וּלְבָרַח, וְלֹא יָכְלוּ לַעְזֹר לְנַפְשָׁם.
  46. וְעַם נוּחַ (נֹחַ) לַפְּנִיָּהֶם (הַטְּבַעְנוּ) כִּי הָיוּ עִם שָׁל מִשְׁחָתִים.
- קטע 3**
47. וְאֶת הַשָּׁמַיִם בְּנִינוּ בְּעֹז, וְאֶנְחֵנוּ מִמְּשִׁיכִים לְהַרְחִיב אוֹתָם.
  48. וְאֶת הָאָרֶץ פָּרִשְׁנוּ, וּמֵה טוֹבִים אֶנְחֵנוּ כְּסוּלָלִים.
  49. וּמִכָּל דְּבָר בְּרֵאנוּ זִוּגוֹת שְׁנַיִם, לְמַעַן תִּזְכְּרוּ.
  50. לָכוּ, בְּקִשׁוֹ מַחְסָה אֶצְלֵ אֱלֹהָ, כִּי אֲנִי הִנְנִי מְזַהֵר גְּלוֹי לָכֶם מֵאֲתוֹ.
  51. וְאַל תַּעֲשׂוּ עִם אֱלֹהָ אֲחֵר, כִּי אֲנִי הִנְנִי מְזַהֵר גְּלוֹי לָכֶם מֵאֲתוֹ.
  52. כִּדְ הָיָה תְּמִיד, לֹא בָּא אֶל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הָיוּ לַפְּנִיָּהֶם שְׁלִיחַ, מִבְּלִי שְׁאֲמְרוּ, זֶהוּ מְכַשֵּׁף אוֹ מְשַׁגֵּעַ.
  53. הָאֵם צוּ זֶה לָזָה עַל הַדְּבָר הַזֶּה? אַכֹּן אֲנָשִׁים פּוֹרְקִי עַל שְׁמִים הֵם!
  54. לָכוּ הִתְרַחַק מֵהֶם, וְאִין תִּלְוִינָה עָלֶיךָ.
  55. אֲדָ הוֹסֵף לְהַזְכִּיר, כִּי הָאֲזַכְּרָה תוֹעִיל לְמַאֲמָנִים.
  56. וְלֹא בְּרֵאֲתִי אֶת הַגֹּ' וְאֶת הָאָדָם כִּי אִם לְמַעַן יַעֲבֹדוּ אוֹתִי,
  57. אֲנִי רוֹצֵה מֵהֶם כָּל פְּרִנְסָה, וְאֲנִי רוֹצֵה כִּי יֵאָכְלוּ אוֹתִי.
  58. אַכֹּן אֱלֹהָ הוּא הַמִּפְרִינֵם, בְּעַל הַכּוֹחַ וְהָאֵיִתָּן.
  59. אֲדָ לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר כָּפְרוּ (בַּשְּׁלִיחוּתוֹ שֶׁל מוֹחַמֵד) חֲטָאִים כְּחֲטָאֵי קוֹדֵמֵיהֶם מִהַכּוֹפְרִים, לָכוּ אֵל יֵאִיצוּ בִּי (לְהַחֲיֵשׁ אֶת הָעֵנֶשׁ).
  60. אוֹי לְכוֹפְרִים מִיּוֹם הָעֵנֶשׁ שֶׁהִזְהָרוּ מִמֶּנּוּ.

52

סִוְרַת אֶטְ-טוֹר הַר הַטּוֹר

סורה זו נקראת בשם זה משום שהיא פותחת בשבועה של אללה «וּאֶטְ-טוֹר, אֶשָּׁבַע בְּהַר הַטּוֹר», השם הזה נזכר בכמה סורות בקוראן, אומנם בלי שבועה. ר' סורת אל-בקה 2 : 63, ופ' 93 ; סורת אנ-נסא' 4 : 154 ; סורת מרים 19 : 52 ; סורת טא. הא 20 : 80 ; סורת אל-מואמנון 23 : 20 ; סורת אל-קצצ 28 : 29, ופ' 46 ; וסורת את-תין 95 : 2. הורדה במכה אחרי סורת אס-סג'דה 32, ופסוקיה ארבעים ותשעה. קיבלה את שמה «הַר הַטּוֹר» מפסוק אחד.

סורת אט-טור 52

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בְּהֵר הַטּוֹר,
2. וּבִסְפָּר (הַקּוּרְאָן) הָרְשִׁימ, ¹
3. עַל קֶלֶף פְּרוּשׁ.
4. וּבְבֵית אֲשֶׁר תִּמְיֵד מִבְּקָר. ²
5. וּבְשָׂמִים הַמּוֹרְמִים.
6. וּבָיִם הַגּוֹאֵה.
7. כִּי עֲנֵשׁ רְבוּנָךְ יִקְרָה,
8. וְאִין לִמְנַע אוֹתוֹ.
9. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ הַשָּׁמַיִם יְנוּעוּ וְיִזּוּעוּ,
10. וְהֶהָרִים מוֹט יִתְמוֹטְטוּ.
11. אוֹי לָהֶם בְּיוֹם הַהוּא לְמַכְחִישִׁים,
12. הַמְשַׁתַּעֲשָׁעִים בְּתַקּוֹת שְׁוֹא.
13. בְּיוֹם הַהוּא יִדְחֻפוּ בְּאַכְזָרִיּוֹת אֶל אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם,
14. זֹהִי הָאֵשׁ אֲשֶׁר הֵייתֶם מְכַחֲשִׁים בָּהּ.
15. הֲאֵמָנֶם כְּשֶׁפִּים הֵם אֱלֹהִים? אוֹ אַתֶּם לֹא תִירָאוּ?
16. הֲצִלּוּ בָּהּ. אִם תִּסְבְּלוּ וְאִם לֹא תִסְבְּלוּ אַחַת הִיא לָכֶם. כִּי כֵךְ אַתֶּם נִעְנָשִׁים עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
17. אֲדָּ הִירָאִים בְּגִנִּים וְנָעִם,
18. מִתְעַנְּגִים עַל אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם רְבוּנָם, וְשָׁמַר אוֹתָם רְבוּנָם מִפְּנֵי עֲנֵשׁ הַשָּׂאוֹל.
19. אֲכָלוּ וּשְׁתּוּ לַעֲנָגָה בְּאֲשֶׁר עָשִׂיתֶם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 58 ; וסורת אל-אחזאב 33 : 6.

2. הבית המבוקר, בערבית «البيت المعمور אל-בית אל-מעמור» המבוקר כל הזמן על ידי המלאכים בשמים.

20. נִשְׁעָנִים עַל סִפּוֹת עָרוּכוֹת, וְהִשְׁאֲנוּ אוֹתָם חוֹרִיזוֹת¹ יְפוֹת עֵינֵיָם.
21. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַיֵּלְכוּ צֹאצְאֵיהֶם בְּדֶרֶךְם לְאֱמוּנָה, נִצְרָף אֶת צֹאצְאֵיהֶם אֲלֵיהֶם. וְלֹא נִגְרַע מֵהֶם מִמַּעֲשֵׂיהֶם מְאוּם. וְכָל אָדָם עָרַב לְמַעֲשָׂיו.
22. וַיִּסְפֹּק לָהֶם פְּרוֹת וּבִשָּׁר מֵאֲשֶׁר תִּתְּנָהּ נַפְשָׁם.
23. וּמִגִּישׁ הָאֶחָד לַשֵּׁנִי כּוֹס מִשְׁקָה שְׂאִינוּ מִבֵּיא לְדַבֵּר לְהַג וְחֻטָּא.²
24. וַיִּשְׁרְתוּ אוֹתָם עַלמִים, כְּפָנִינִים חֲבוּיוֹת (בְּצִדְפִּיהֶן).
25. וּפְנוּ זֶה אֶל זֶה וְשָׁאֲלוּ זֶה אֶת זֶה.
26. וְאָמְרוּ, הֵיִינוּ בְּמִשְׁפְּחוֹתֵינוּ מְלֵאִים פֶּחַד,
27. וְהִנֵּה נֹטָה אֵלֶּה חֲסִדּוֹ לָנוּ, וְשֹׁמֵר עֲלֵינוּ מִפְּנֵי עֹנֵשׁ אֵשׁ לוֹהֶטָת.
28. כִּי הֵיִינוּ לִפְנֵי זֶה קוֹרְאִים אֵלָיו, כִּי הוּא הַחוֹמֶל וְהַרְחוּם.

קִטְעַ 2

29. הִזְהַר אוֹתָם אֲפּוֹא, כִּי אֵין אֶתָּה בְּחִסְדִּי רְבוּנָד, לֹא כֵּהוּ וְלֹא מִשְׁגָּע.
30. אוֹ יֹאמְרוּ, מִשְׁוֹרֵר וּמוֹטָב שֶׁנִּחְכָּה לְמוֹתוֹ.
31. אָמַר, חֲכּוּ (לְמוֹתִי), וְגַם אֲנִי מִחֲכָה עִמָּכֶם (לְעֹנֵשׁ אֲשֶׁר יִפְגַּע בָּכֶם).³
32. הֵאֵם הַגִּיּוֹנִם מִצִּנָּה אוֹתָם לֵאמֹר דַּבֵּר בְּלִתִּי הַגִּיּוֹנִי זֶה? אוֹ אֲנָשִׁים חֲסָרֵי הַגִּיּוֹן הֵם?
33. אוֹ יֹאמְרוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקוֹרְאָן). לֹא, כִּי לֹא יֵאֱמִינוּ.
34. יָבִיאוּ דְּבָרִים כְּמוֹהוּ, אִם צוֹדֵקִים הֵם.
35. הֵאֵם נִבְרָאוּ מִלֵּא דְּבָר, אוֹ הֵם הַבוֹרְאִים?
36. הֵאֵם יִצְרוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ? לֹא, כִּי אֵינֶם מֵאֱמִינִים (בְּעֹנֵשׁ שֶׁל אֵלֶּה).
37. הֵאֵם אֵתֶם אוֹצְרוֹת רְבוּנָד, אוֹ הֵם הַשְּׁלִיטִים (עַל הַכָּל)?
38. הֵאֵם יֵשׁ לָהֶם סֵלֶם שֶׁבּוּ הֵם עוֹלִים הַשָּׁמַיְמָה וּמִקְשִׁיבִים בְּסִתֵּר לְיִשִּׁיבוֹת שֶׁל מַעֲלָה? יָבִיאוּ מִקְשִׁיבִם אֶסְמִכְתָּא בְּרוּרָה מִשָּׁם.

1. חוריות: יחיד חוריה או חורא', אישה יפהפיה עם עור צחור ועיניים גדולות ושחורות, נמצאות בגן עדן. מיועדות לצדיקים, ולמאמינים עושי הטוב בחיי העולם הזה.

2. ר' סורת מרים 19: 62.

3. ר' סורת את-תובה 9: 52.

39. האם לו תבנות ולכם תבנים?¹
40. האם דרשת מהם שֶׁכָּר וְנָעֲשׂוּ עֲמוּסֵי חוֹבוֹת?
41. האם אתם סודות הנסתר, והם יכתבו (אותם לבני האדם)?
42. או חורשים הם נגדך מזמות ותחבולות? אז רק הם יפלו בפחים שהם טומנים.
43. או להם אלה מבלעדי אלה? ישתבח שמו, נעלה מעל כל מה שהם משתפים אליו.
44. ואם יראו חלקים מן השמים נופלים עליהם יאמרו, אלה רק עננים מצטברים.
45. עזב אותם אפוא עד אשר יפגשו את יומם אשר יבו בהלם (יום הדין).
46. ביום ההוא לא תועיל להם מזמתם במאומה, ולא ימצאו כל עזרה.
47. ואכן, לכוֹפְרִים צפוי עוד עֲנֹשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֲךֹּ רַבִּים אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת.
48. ואתה (השליח) חכה בסבלנות לגזר הדין של רבונך, אז אתה תחת השגחתנו, ובקומך (מהשנה לתפלה) שבח והלל את רבונך,
49. ושבחחו במשך הלילה, ובשקיעת הכוכבים (עם עלית השחר).

53

סִוְרַת אֶן-נַגְ'ם הַפֹּכֵב

סורה זו נקראת בשם זה משום שהיא פותחת בשבועה של אללה, «ואנ-נג'ם אד'א האוא, אַשְׁבַּע בַּפֹּכֵב בַּשְּׁקִיעָתוֹ!». הביטוי «אֶן-נַגְ'ם» הופיע בלי שבועה בכמה סורות בקוראן, כמו, סורת אנ-נחל 16 : 16 ; סורת אר-רחמאן 55 : 6 ; וסורת אט-טארק 86 : 3. הורדה במכה אחרי סורת אל-אח'לאצ 112, ופסוקיה ששים ושניים. קיבלה את שמה «הפֹכֵב» מפסוק אחד.

סורת אנ-נג'ים 53

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחִים

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בְּכּוֹכַב בְּשִׁקִּיעֲתוֹ!
2. הָאִישׁ שְׁלָכְכֶם (מוֹחֲמֵד) לֹא תַעֲהָ וְלֹא שָׁגָה,¹
3. וְאִין הוּא דוֹבֵר מִתּוֹךְ תְּשׁוּקָה,
4. אִין (דְּבוּרוֹ) אֶלֶּא הַשְׂרָאָה אֲשֶׁר הַשְׂרִתָּה לוֹ,
5. לְמַד אוֹתוֹ אֲמִיץ כּוֹחַ (הַמְלָאךְ גְּבְרִיָּאל),
6. בַּעַל תּוֹבְנוֹת, וְהַתְּגַלָּה (לְנִבְיָא בְּצוּרְתוֹ כְּמִלְאָךְ),
7. וְהוּא בְּאַפְקֵי הָעֲלִיּוֹן,
8. אַחֵר קָרַב וְנִגַּשׁ,
9. עַד שֶׁהִיָּה כְּמֶרְחַק שְׁתֵּי קִשְׁתוֹת² אוֹ קְרוֹב מִזָּה,
10. אֲזִי גֵלָה (אֶלְלָה) לְעַבְדּוֹ מִה שֶׁגֵּלָה.
11. לֹא כָּזַב הַלֵּב אֶת אֲשֶׁר רָאָה.
12. הַתְּתוֹכְחוּ עִמּוֹ בְּאֲשֶׁר רָאָה?
13. הֵן כְּבֵר רָאָהוּ³ בְּפַעַם אַחֲרֵת,⁴
14. אֲצִל עַץ הַשִּׁיזוֹף אֲשֶׁר עוֹמֵד עַל הַגְּבוּל הַסּוּפִי,
15. אֲצִלּוֹ גִּנַּת הַמַּעוֹן,
16. כְּאֲשֶׁר עָטַף אֶת עַץ הַשִּׁיזוֹף אֲשֶׁר עָטַף,
17. לֹא נָטָה הַמִּבְטָה הַצְּדָה וְלֹא סָטָה,
18. אֲכֹן כְּבֵר רָאָה מֵאוֹתוֹת רַבּוֹנוֹ הַגְּדוֹלִים.
19. מִה אַתֶּם חוֹשְׁבִים עַל אֶל-לֹאֵת,⁵ וְאֶל-עוֹזוּזָא,⁶

1. הפניה פה היא לאנשי מכה הכופרים, בני עירו ובני שבטו של הנביא מוחמד שלא האמינו לו ולא קבלו את שליחותו בהתחלה.
 2. הערבים הקדמונים השתמשו בקשת כמידה למרחק הקצר ביותר.
 3. ראה המלאך גבריאל בצורתו המלאכית האמתית.
 4. הפעם האחרת שהנביא ראה גבריאל בצורתו המלאכית היתה במשך המסע השמימי של הנביא «המעראג». ר' סורת את-תכזיר 81: 23.
 5. אל-לאת: אלילה אשר עבדו בני שבט תיקיף באט-טאאיי.
 6. אל-עוזוזא: אלילה אשר עבדו בני שבט ע'טפאן.

20. וּמִנֵּאתִי¹ הַשְּׁלִישִׁית הָאַחֶרֶת?
21. הֲלִכֶם הַזֵּכֶר וְלוֹ (לְאֵלָהָ) הַנִּקְבָּה?
22. זוֹהִי חֲלָקָה בְּלִתי צוֹדֶקֶת.
23. (אִין הָאֵלִילוֹת הָאֵלָה) אֵלָא רַק שְׁמוֹת, שְׁאֲתָם וְאַבּוֹתֵיכֶם בְּדִיתָם בְּלִי כָּל סִמְכוֹת שֶׁהוֹרְדָה מֵאֵלָהָ. אִין הֶם הוֹלְכִים אֵלָא אַחֲרֵי הַשְּׁעָרָה, וְאוֹת נִפְשָׁם. כְּבֵר בָּאָה אֵלֵיהֶם הַמְדַּרְכָּה אֶל דֶּרֶךְ הַיֵּשֶׁר מֵאֵת רְבוּנָם.
24. הֲאִם יִקְבֹּל הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר יִשְׁאַל לְנִפְשׁוֹ (מִהַשְׁתַּדְּלוּת הָאֵלִילִים לְמַעַנּוֹ אֶצֶל אֵלָהָ)?
25. הֵן רַק לְאֵלָהָ הָאַחֶרֶת וְהָרֵאשִׁית.

קטע 2

26. וְכַמָּה מְרַבִּים הַמְּלָאכִים בְּשָׁמַיִם אֲשֶׁר לֹא תוֹעִיל הַמְּלָצָתָם בְּמֵאוּמָה, בְּלִי שְׁאֵלָה יִרְשָׁה זֹאת לְמִי שִׁירָצָה וְיַחְפֹּץ.
27. אֵלָה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא קוֹרְאִים לְמְלָאכִים בְּשְׁמוֹת הַנִּקְבּוֹת.
28. אִךְ אִין לָהֶם כָּל דַּעַת בְּזֹאת, וְנוֹטִים אַחֲרֵי הַשְּׁעָרָה, וְאוֹלָם הַשְּׁעָרָה לֹא תוֹעִיל בְּפָנֵי הָאֱמֶת בְּמֵאוּמָה.
29. הַתִּרְחָק מִמִּי שֶׁסּוֹטָה מֵאַזְהָרְתָנוּ, וְהָרוּצָה רַק בְּחִי הָעוֹלָם הַזֶּה.
30. זֶה כָּל אֲשֶׁר יִדְעוּ, וְאוֹלָם רְבוּנָךְ יוֹדֵעַ מִי תַּעֲה מִשְׁבִּילוֹ, וְהוּא יוֹדֵעַ מִי מִדְּרֹךְ.
31. כִּי לְאֵלָהָ כָּל מִה שֶׁבְּשָׁמַיִם וּמִה שֶׁבְּאַרְץ וְהוּא יִשְׁלֵם לְעוֹשֵׁי הָרָעָה כְּמַעֲשֵׂיהֶם, וְיִגְמֹל לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב כְּטוֹבָתָם,
32. אֵלָה אֲשֶׁר יִרְחֲקוּ מִן הַחֲטָאִים הַגְּדוֹלִים² וְהַתּוֹעֲבוֹת פָּרֵט לְעִבְרוֹת קְלוֹת, הִנֵּה רְבוּנָךְ הוּא רַב-סְלִיחוֹת. הוּא מְכִיר אֶתְכֶם הַיָּטֵב, כִּי הוּא בָּרָא אֶתְכֶם מִן הָאָדָמָה וּבִבְטָן אֲמוֹתֵיכֶם. לָכֵן, אֵל תִּנְסוּ לְזִכּוֹת אֶת עַצְמְכֶם, כִּי הוּא יוֹדֵעַ מִי הִירָא אוֹתוֹ.

קטע 3

33. מִה אֶתָּה חוֹשֵׁב עַל זֶה הַפּוֹנָה עֶרְף,
34. אֲשֶׁר נָתַן מַעַט אֶבֶל הוּא הַפְּסִיק מִלֵּתָת?
35. הִיּוֹדֵעַ וְרוֹאֶה הוּא בְּנַעֲלָם?

1. מנאת: אליה אשר עבדו בני שבט חיזואעה והודיל. אל-לאת ואל-עוזא ומנאת: שלוש אלילות שחשבו אותן עובדי האלילים בערב לשלוש בנות אללה. עובדי האלילים האמינו שהן כעין מלאכים, ושיש ביכולתן להתערב אצל אללה למען הסוגדים להן.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 152 - 153.

36. האם לא נודע לו על הכתוב במגלות מוסא,
37. ושל אברהם אֲשֶׁר מלא את כל מה שאלָה הטיל עליו לעשות?
38. שלא תשא נפש משא נפש אחרת,
39. והאדם לא יקבל שום תגמול אלא לפי עמלו,
40. ולבסוף עמלו יראה (ביום הדין),
41. ואז יקבל עליו גמול מלא,
42. וכי אל רבונך הקץ של כלם,
43. וכי הוא אֲשֶׁר הצחיק ובכה,
44. וכי הוא אֲשֶׁר המית והחיה,
45. וכי הוא אֲשֶׁר ברא שני המינים את הזכר ואת הנקבה,
46. מטפה של זרע נפלטה,
47. וכי הוא האחראי לתחית המתים (ביום הדין).
48. וכי הוא אֲשֶׁר העשיר והקנה.
49. וכי הוא רבונך של אברק (כוכב הקלב).¹
50. וכי הוא השמיד את בני עאד הראשונים,
51. ובני ת' מוד לא השאיר,
52. ועם נוח (נח) מלפנים, כי כלם היו מן החוטאים והממרים ביותר.
53. ואת הערים ההפוכות (העם של לוי) הפך מן היסוד,
54. וכסה אותן במה שִׁכְסָה.
55. באיזה מחסדי רבונך אתה כופר אפוא?
56. זה הוא (מוחמד) מזְהִיר מן המזְהִירים הראשונים.
57. קרוב יום הדין,
58. רק אלה יכל לגלות את מועדו.
59. האם תתפלאו על הדבר הזה (הקוראן)?
60. ותצחקו ולא תבכו?
61. העודכם מתלוצצים?
62. סגדו לאלה ועבדוהו.

1. אברק: בערבית אש-שערא, ובלטינית סיריוס, כוכב בהיר מאוד בקבוצת הדוב הגדול. הערבים לפני האסלאם נהגו לסגוד לו.

54

סִוֵּרַת אֶל-קָמַר

הַקָּמַר

סורה זו נקראת «אֶל-קָמַר, הַקָּמַר» משום שהיא פותחת בדיבור על «בקיעת הירח» וזה אחד מהנסים אשר אללה בצע כהוכחה וכדי לשכנע כופרי מכה באמיתות שליחותו של הנביא מוחמד.

הורדה במכה אחרי סורת אט-טארק 86, ופסוקיה חמישים וחמשה. קיבלה את שמה «הַקָּמַר» מפסוק אחד.

סורת אל-קמר 54

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. קרבה שעת הדין ונבקע הירח.
2. וכאשר יראו אות יפנו ערף ויאמרו, כשפים ממשכים,
3. ויכחישו וילכו אחרי תאוותיהם, אף על פי שהכל כבר נקבע,
4. כבר באו אליהם ידיעות (על העמים שקדמו להם) שיש בהן הרתעה.
5. (הקוראן שבא אליהם הוא) חכמה עצומה, אך לא תועיל ההזהרה.
6. לכן עזב אותם, וחכה ליום אשר יקרא הקורא אל דבר איום (החשבון ביום הדין).
7. (תהינינה) עיניהם משפלות, יוצאו מן הקברים פאלו הם ארבה מפזר (עף לכל הרוחות),
8. חשים לבוא אל הקורא. יאמרו הכופרים, זהו יום קשה ונורא.
9. כחשו לפניהם (אנשי מכה) בני עם נוח, התכחשו לעבדנו ואמרו, משגע, ונסו לגרש אותו מעליהם.
10. אז קרא אל רבוננו, הנה הם גוברים עלי, עזרני נא!¹
11. ונפתחו שערי השמים והורדנו גשם חזק בלי הרף,
12. ובקענו את מעינות הארץ ונפגשו המים לפי פקדה אשר נגזרה.
13. ונשאנו אותו (על תבה) בעלת לוחות ומסמרים,
14. אשר שטה בהשגחתנו,² כענש לאלה אשר כפרו, ועזרה לאיש (נוח) אשר לא האמינו לו.
15. וכבר השארנו אותה כאות, אך היש זוכר?
16. ואיך הנה ענשי לאחר הזהרת?
17. והקוראן כבר הבהרנו למען האזהרה,³ אוכלם היש מי שיקבל הזהרה?

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 116 וכו'.

2. ר' סורת הוד 11 : 37 ; וראה הספור המלא של נוח בסורת הוד 11 : 25 - 49.

3. ר' סורת מרים 19 : 97 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 58.

18. בְּנִי עֲאֵד הַכְּחִישׁוּ אֶת הָאֲזָהְרוֹת, וְאַיֵּךְ הָיָה עֲנָשִׁי וְהִזְהַרְתִּי?
 19. וּכְבֹּר שְׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם רוּחַ קָרָה עֲזָה בְּלִי הָרַף בְּיוֹם שְׁאִין בּוֹ טוֹב,
 20. שְׁתַּלְשֵׁה אֶת בְּנֵי הָאָדָם מִמְּקוֹמוֹתֵיהֶם (וְהַשְׁלִיכָה אוֹתָם עַל הָאָדָמָה
 מִתַּיִם) כְּגִזְעֵי דְקָלִים עֲקוּרִים.
 21. וְאַיֵּךְ הָיָה עֲנָשִׁי וְהִזְהַרְתִּי?
 22. וְהַקּוּרְאָן כְּבֹר הִבְהִרְנוּ לְמַעַן הָאֲזָהְרָה, אוֹלָם הָיִשׁ מִי שֶׁיִּקְבֹּל הִזְהַרָה?

קטע 2

23. בְּנִי תִ' מוֹד הַכְּחִישׁוּ אֶת הָאֲזָהְרוֹת,
 24. וְאַמְרוּ, הָאֵם גִּלְדָּ אַחֲרֵי אִישׁ אֶחָד מֵאַתְנֹו: ¹ זֹו תַעֲבִיה וְשִׁגְעוֹן.
 25. הָאֵם רַק לוֹ מִבְּיַנֵּנוּ שֶׁהִוִּירְדָה עָלָיו הַהִשְׁרָאָה? לֹא כִי שֶׁקָּרָו וְעָרִיץ הוּא.
 26. בְּקָרוֹב יִנְדַע לָהֶם מִי הַשִּׁקְרוֹ וְהָעָרִיץ.
 27. כִּי אֲנַחְנוּ שׁוֹלְחִים אֲלֵיהֶם אֶת הַנְּאָקָה ² כְּמִבְחָן לָהֶם, וְאַתָּה (צֹאֲלָח), חֲכָה
 (לְמָה שֶׁיִּקְרָה לָהֶם) וְהַמֶּתֶן.
 28. וְהִגַּד אֲלֵיהֶם, כִּי הַמַּיִם חֵלֶק כְּחֵלֶק בְּיָנֵיהֶם, יוֹם לְנֹאקָה וְיוֹם לָהֶם
 לְשִׁתוֹת.
 29. אֵךְ הֵם קָרְאוּ לְאִישׁ שְׁלָהֶם (לְהַרְגָה), וְהוּא אָחִז בָּהּ וַעֲקָרָה.
 30. וְאַיֵּךְ הָיָה עֲנָשִׁי וְהִזְהַרְתִּי?
 31. וְלָכֵן הִטְלָנוּ עֲלֵיהֶם זַעֲקָה גְדוֹלָה אַחַת, וּמִיָּד הָיוּ כְּקֶשׁ יָבֵשׁ אֲשֶׁר נֶאֱכַל
 בְּתוֹךְ הַמִּכְלָאָה.
 32. וְהַקּוּרְאָן כְּבֹר הִבְהִרְנוּ לְמַעַן הָאֲזָהְרָה, אוֹלָם הָיִשׁ מִי שֶׁיִּקְבֹּל הִזְהַרָה?
 33. בְּנִי עֲמוֹ שֶׁל לוֹט הַתִּכְפָּחְשׁוּ לְאֲזָהְרוֹת.
 34. וְלָכֵן שְׁלַחְנוּ לָהֶם סוּפַת חֶצֶץ (שֶׁהִשְׁמִידָה אוֹתָם) וְרַק אֶת מִשְׁפַּחַת לוֹט
 הִצֵּלְנוּ עִם שַׁחַר.
 35. חֶסֶד מֵאַתְנֹו. כְּזֹאת נִגְמַל לְמַכִּיר תוֹדָה.
 36. וּכְבֹּר הִזְהִיר אוֹתָם (לוֹט) מִפְּנֵי הַתִּקְפָּתְנוּ, אֵךְ הֵם הִטִּילוּ סֶפֶק בְּאֲזָהְרָתוֹ.
 37. וְשִׁדְּלוּ אוֹתוֹ לְמִסֵּר לָהֶם אֶת אוֹרְחָיו (לְבַצֵּעַ אֶת זִמְמָם בָּהֶם), וְאַנּוּ כְּבִינוּ
 אֶת מֵאוֹר עֵינֵיהֶם, וְנֵאמַר לָהֶם, טַעְמוּ אִפּוֹא עֲנָשִׁי וְהִזְהַרְתִּי.

1. היינו השליח צאלח אשר שלח להם.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 73.

38. עַם בָּקָר, פָּקַד אוֹתָם עֲנֵשׁ מִמֶּשֶׁךְ,
 39. טַעְמוֹ אִפּוֹא עֲנֵשִׁי וְהִזְהַרְתִּי.
 40. וְהִקְוִיָּאן כָּבֵר הִבְהִרְנוּ לְמַעַן הָאֲזַהֲרָה, אוֹלָם הִישׁ מִי שִׁיקְבֵּל הִזְהַרָה?
קטע 3
 41. וּכְבֵּר בָּאוּ אֶל בֵּית פְּרַעַה הָאֲזַהֲרוֹת.
 42. וְאוֹלָם הֵם כָּחֲשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְאָז פָּגַעְנוּ בָּהֶם בְּמַכּוֹתָיו שֶׁל הָעֶזּוֹז הַכֹּל-
 יָכֹל.
 43. הָאֵם הַכּוֹפְרִים שֶׁלָּכֶם (אֲנָשֵׁי מִכָּה) טוֹבִים מֵאֵלָה (שֶׁקִּדְמוּ), אוֹ שֶׁמָּא יֵשׁ
 לָכֶם פֶּטוֹר מִן הַזִּיבוּר?¹
 44. וְאוֹלֵי יָאמְרוּ, אֲנַחְנוּ קָהֵל בְּלִתִּי מִנְצָח.
 45. אוֹלָם, בְּקִרְוֹב יִתְקַפּוּ וְהֵם יִבְרָחוּ.
 46. לֹא כִי שְׁעַת הַדִּין מוֹעֵד, וְשְׁעַת הַדִּין קִשָּׁה יוֹתֵר וּמָרָה יוֹתֵר.
 47. אָכֵן הַפּוֹשְׁעִים שְׂרוּיִים בְּתַעֲיָה וְשִׁגְעוֹן,
 48. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִגְרְרוּ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ (גִּיהֶנֶם) עַל פְּנִיָּהֶם, (וַיֵּאמֶר לָהֶם), טַעְמוֹ מִנֶּעַ
 הָאֵשׁ הַלּוֹהֶטֶת שֶׁל גִּיהֶנֶם.
 49. אָכֵן כָּל דָּבָר בָּרָאנוּ לְפִי חֶק נִחְרָץ.
 50. וְאֲנַחְנוּ מַצִּיִּים רַק פַּעַם אַחַת וְהִצּוּ מִתְגַּשֵּׁם בְּהֶרֶף עֵין.²
 51. וּכְבֵּר הִשְׁמִדְנוּ אֶת הַדּוֹמִים לָכֶם,³ הָאֵם יֵשׁ אֲשֶׁר יִקַּח מוֹסֵר?
 52. כָּל דָּבָר אֲשֶׁר עָשׂוּ מִצּוֹי בְּפִנְקָסִי הָרְשׁוּם (שֶׁכָּתְבוּ הַמְּלָאָכִים).
 53. וְכָל קִטְנָה וּגְדוֹלָה רְשׁוּמָה.
 54. וְאוֹלָם הִיֵּרָאִים (אֶת אֱלֹהָה) בְּגִנּוֹת וּנְהָרוֹת,
 55. בְּמוֹשֵׁב אֲמַת אֶצֶל הַמֶּלֶךְ הַכֹּל-יָכֹל.

1. הכוונה בזיבור היא לכל כתבי הקודש שקדמו לאסלאם ולקוראן.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 117.

3. ר' סורת סבא' 34: 54.

55

סִוְרַת אֶרְ-רַחְמָאן

הֶרַחְמָן

סורה זו נקראת «אֶרְ-רַחְמָאן, הֶרַחְמָן» משום שהיא פותחת בשם זה שהוא אחד השמות היפים של אלה, ובסורה זו מוזכרים הרבה מן המעשים שרק אלה יכול לבצע.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רעד 13, ופסוקיה שבעים ושמונה. קיבלה את שמה «הֶרַחְמָן» מפסוק אחד.

סורת אר-רחמאן 55

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הָרַחֲמָן,
2. הוֹרָה אֶת הַקּוֹרְאָן,
3. וּבָרָא אֶת הָאָדָם,
4. וּלְמַדּוֹ לְהַבְחִין וּלְהַבְיַע עַל מַה שֶּׁבָּלְבוּ.
5. הַשְׁמֵשׁ וְהַיָּרֵחַ נָעִים לְפִי חֲשָׁבוֹן מְאֹד מְדִיק.¹
6. וְהַצֶּמַח וְהָעֵץ סוֹגְדִים (לְאֱלֹהֵה).²
7. וְאֵת הַשְּׂמִים הָרִים,³ וְיִצַּב אֶת הַמַּאֲזָנִים (הַצֶּדֶק),
8. כְּדִי שֶׁלֹּא תִפָּרְקוּ עַל שְׂמִים בְּנוֹגַע לַמַּאֲזָנִים,⁴
9. שִׁקְלוֹ בְּצֶדֶק, וְאַל תִּפְחִיתוּ בַּמִּשְׁקָל.
10. אֶת הָאֶרֶץ קִבַּע לְמִשְׁכַּן הַבְּרִיּוֹת,
11. וּבָהּ פְּרוֹת שׁוֹנִים וּדְקָלִים בְּעֵלֵי עֲטִיפִים שֶׁל תִּמָּר,
12. וּתְבוֹאוֹת בְּקִלְפוֹת וְגַם עֲשָׂבֵי בָשָׂם.
13. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?⁵
14. בָּרָא אֶת אָדָם הָרִאשׁוֹן מִטֵּין יָבֵשׁ כְּחָרָס,⁶
15. וּבָרָא אֶת הַגֹּ'ן מִתַּעֲרָבֶת שֶׁל לַהֲבֵת אֵשׁ.⁷
16. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 15.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 2.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; וסורת הוד 11 : 84 - 85.

5. פסוק זה נזכר 21 פעמים בסורה זו. הפניה במקור הערבי היא לזוגי «فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَان» משום שהפניה היא לבני האדם ולגן (השדים). ר' פסוק 33 לעל.

6. ר' סורת אל-חגיר 15 : 26, ופי' 28, ופי' 33.

7. ר' סורת אל-חגיר 15 : 27.

17. רבון שְׁנֵי המְזַרְחִים וְרַבּוֹן שְׁנֵי המַעֲרָבִים.¹
  18. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
  19. הוּא הַפְּגִישׁ אֶת שְׁנֵי הַיָּמִים (הַמֵּר וְהַמְּתוֹק),²
  20. וְשֵׁם בִּינִיהֶם מִצָּר, לֹא יַעֲבְרוּ גְבוּלָם (וּמִימִיָּהֶם לֹא יִתְעַרְבּוּ).
  21. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
  22. וּמִתּוֹךְ שְׁנֵיהֶם יֵצְאוּ הַפְּגִינִים וְהָאֱלֻמָּגִים.
  23. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
  24. לְפִי פִקְדָּתוֹ (שֶׁל אֱלֹהָה) הַסְּפִינוֹת שְׁטוֹת בֵּינָם, כְּהָרִים נִשְׂאִים.
  25. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
- קִטְעַת 2**
26. כָּל אֲשֶׁר עָלֶיהָ (הָאֶרֶץ) עוֹבֵר וְחוֹלֵף,
  27. וַיִּשְׁאַרוּ רַק פְּגִי רַבּוֹנָךְ בַּעַל הַהוּד וְהַכְּבוֹד הָרַב.
  28. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
  29. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ קוֹרְאִים אֵלָיו לְעֶזְרָה, וְהוּא בְּכָל יוֹם מִבְּצֵעַ עֲנָיו.
  30. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
  31. עוֹד נִתְּפָנָה אֱלֵיכֶם, הוּא אֶתֶם שְׁתֵּי הַבְּרִיּוֹת (הַגִּ' וּבְנֵי הָאֲנוּשׁ).
  32. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
  33. הוּי חִבְרַת הַגִּ' וּבְנֵי הָאֲנוּשׁ! אִם יְכוֹלִים אַתֶּם לְהִתְחַמֵּק מִשְׁלֹטוֹן אֱלֹהָה בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, חֲמָקוֹ אַפּוֹא. אֵךְ לֹא תִתְחַמְּקוּ בְּלִי רְשׁוֹת (מֵאֱלֹהָה).
  34. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
  35. יִשְׁלָחוּ עַל שְׁנֵיכֶם לְהַבּוֹת אֵשׁ וּנְחֹשֶׁת נִתְּכַת, וְלֹא תִוְּכְלוּ לַעְזֹר הָאֶחָד לַשֵּׁנִי.
  36. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
  37. וְכֹאֲשֶׁר יִבְקְעוּ הַשָּׁמַיִם וַיְהִיו אֲדָמִים כְּנֹרֵד.
  38. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
  39. בַּיּוֹם הַהוּא לֹא יִשְׁאָל עַל חֲטָאוֹ לֹא הָאָדָם וְלֹא הַגִּ'.

1. שְׁתֵּי הַזְרִיחוֹת וּשְׁתֵּי הַשְּׁקִיעוֹת: שְׁנֵי הַמְּקוֹמוֹת הַמִּשְׁתַּנֵּי שֶׁל הַזְרִיחָה וְהַשְּׁקִיעָה בְּקִיץ וּבַחֹרֶף. ר' סוֹרַת אֶצ-צֶאֱמַת 37 : 5.

2. ר' סוֹרַת אֶל-פּוֹרְקָאן 25 : 53.

40. באיזה מחסדי רבונכם תכחשו?
41. הפושעים יִכְרוּ בְּסִמְנֵיהֶם וַיִּגְרְרוּ אוֹתָם בְּצִיצִיּוֹת רְאִישֵׁיהֶם וּבְרָגְלֵיהֶם (וַיִּשְׁלְכוּ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ).
42. באיזה מחסדי רבונכם תכחשו?
43. זֶה גִּיהֶנֶם אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּקִיּוּמוֹ הַפּוֹשְׁעִים,
44. יִשׁוּטְטוּ בֵּינוּ לְבֵין הַמַּיִם הַרוֹתְחִים.
45. באיזה מחסדי רבונכם תכחשו?

קטע 3

46. ואולם לֹאֲשֶׁר יֵרָא מְקוֹם רְבוּנוֹ מֵיַעֲדִים שְׁנֵי גַנִּים.
47. באיזה מחסדי רבונכם תכחשו?
48. (שְׁנֵי הַגַּנִּים הֵם) בְּעָלֵי עֲצִים עֲנָפִים.
49. באיזה מחסדי רבונכם תכחשו?
50. וּבָהֶם שְׁנֵי מַעֲיֵנוֹת זֹרְמִים.
51. באיזה מחסדי רבונכם תכחשו?
52. וּבָהֶם מִכָּל הַפְּרוֹת שְׁנֵי מִיָּנִים.¹
53. באיזה מחסדי רבונכם תכחשו?
54. נִשְׁעָנִים עַל יְצוּעִים מְרֻפָּדִים רִקְמָה, וּפָרִי שְׁנֵי הַגַּנִּים נִמּוֹד (קַל לְקַטֹּף).
55. באיזה מחסדי רבונכם תכחשו?
56. תּוֹכֶם עֲלָמוֹת קַצְרוֹת מִבֶּט, ² שְׁלֹא נִגַע בָּהֶן עֲדִין אָדָם אוֹ גֵ'ן.
57. באיזה מחסדי רבונכם תכחשו?
58. דְּוִמוֹת כְּמוֹ הָיוּ אֲבִי חֵן וְאַלְמָגִים.
59. באיזה מחסדי רבונכם תכחשו?
60. הֲלֹא גָמוּל הַטּוֹב אֵינָנו אֵלָא הַטּוֹב?
61. באיזה מחסדי רבונכם תכחשו?
62. וְנוֹסֵף לְשְׁנֵי הַגַּנִּים עוֹד שְׁנֵי גַנִּים.
63. באיזה מחסדי רבונכם תכחשו?

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 25.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 48.

64. שְׁנִיָּהֶם יִרְקִים כְּהִים.
65. בְּאִיָּה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
66. וּבָהֶם שְׁנֵי מַעֲיָנוֹת שׁוֹפְעִים מִים.
67. בְּאִיָּה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
68. בְּשִׁנְיָהֶם פְּרוֹת וּדְקָלִים וְרִמּוֹנִים.
69. בְּאִיָּה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
70. בָּהֶם בְּנוֹת זֹוג מְנַמְסוֹת וְיָפוֹת.
71. בְּאִיָּה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
72. בְּעֻלוֹת עֵינִים יָפוֹת חֲבוּיוֹת בְּאֵהָלִים.
73. בְּאִיָּה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
74. שְׁלֹא נָגַע בָּהֶן לִפְנֵיהֶם אָדָם אוֹ גֵּן.
75. בְּאִיָּה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
76. נִשְׁעָנִים עַל כָּרִים יִרְקִים וּשְׁטִיחִים מִפְּאָרִים.
77. בְּאִיָּה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
78. יִתְבָּרַךְ שֵׁם רְבוּנְךָ בְּעַל הַהוּד וְהַכְּבוֹד הָרַב.

56

סִוֵּרַת אֶלְ-וָאקֶעָה הַמְּאוֹרֶעַ (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-וָאקֶעָה, הַמְּאוֹרֶעַ (יוֹם הַדִּין)» משום שהיא פותחת בבוא יום הדין והארועים שיקרו באותו יום אשר יעלו את מעמדו של המאמין וישפילו את מעמדו של הכופר.

הורדה במכה אחרי סורת טא. הא 20, ופסוקיה תשעים וששה. קיבלה את שמה «הַמְּאוֹרֶעַ (יוֹם הַדִּין)» מפסוק אחד.

סורת אל-ואקעה 56

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּס

קטע 1

1. כְּאֶשֶׁר יֵאָרֶע הַמֶּאֲרָע (יום הדין),¹
2. שְׁאִין סִפֵּק שְׁיֵאָרֶע,
3. הוּא יִשְׁפִּיל (אֶת הַכּוֹפְרִים) וִירוֹמֵם (אֶת הַמַּאֲמִינִים).
4. וְכֹאשֶׁר הָאָרֶץ בּוֹעֵזוּעַ תְּזוּעַ,
5. וּבִהֲנֹפֶץ הַהָרִים,
6. כְּאֶשֶׁר יִהְיוּ כְּאֶבֶק מִפְּזָר.
7. אִזּוּ שְׁלוּשׁ שְׁכָבוֹת תִּתְּהִיו,
8. בַּעֲלֵי הַיָּמִין כְּמָה (מֵאֲשָׁרִים) בַּעֲלֵי הַיָּמִין!
9. וּבַעֲלֵי הַשְּׂמָאל כְּמָה (אֲמָלִים) בַּעֲלֵי הַשְּׂמָאל!²
10. וְהַמְקַדִּימִים הַמְקַדִּימִים (הַחֲלוּצִים בְּקִבְלַת הָאֱמוּנָה בְּאֱלֹהָ),
11. אֱלֹהָ הֵם הַמְקַרְבִּים,
12. בְּגִנוֹת הַנֶּעֱס.
13. רַבִּים מִן הָרֵאשׁוֹנִים,
14. וּמַעֲטִים מִן הָאַחֲרוֹנִים.
15. עַל עֲרֻשׁוֹת רְקוּמוֹת זָהָב,
16. נִשְׁעָנִים עֲלֵיהֶם זֶה לְעֵמֶת זֶה,³
17. וַיִּשְׁרְתוּ אוֹתָם עַלְמֵי נֶצַח,⁴
18. וַיִּגְשׁוּ לָהֶם בְּסַפְלִים⁵ וְקִנְקְנִים וְכוֹס מִמַּעַן (שֶׁל יַיִן),⁶

1. ר' סורת אד'-ד'אריאת 51 : 6.

2. ביום הדין יעמדו המאמינים לימין המאזנים והכופרים לשמאלו. ואולם גם לאושר ואסון משמשים ימין ושמאל.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 47 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 44 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 53.

4. שאינם מזדקנים או מתים.

5. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 71.

6. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 45.

19. שְׁמַמְנוּ לֹא יִכָּאב רֹאשׁוֹ, וְלֹא יִשְׁתַּכְּרוּ.¹
20. וּפְרוֹת מֵאֶשֶׁר יִבְחָרוּ,
21. וּבֶשֶׁר עוֹפוֹת מֵאֶשֶׁר יִתְּאוּ.
22. וּבָנוֹת זֹוג בַּעֲלוֹת עֵינִים שְׁחֹרוֹת וְנִפּוֹת,²
23. הַדּוֹמוֹת לַפְּנִינִים חֲבוּיוֹת (בְּתוֹךְ צִדְפִּיהֶן),³
24. (כָּל זֶה) כְּגִמּוֹל עַל מַעֲשֵׂיהֶם (הַטּוֹבִים).⁴
25. שֵׁם לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבָרֵי הֶבֶל וְחֹטֵא,⁵
26. אֲלֵא אֲמָרִי, שְׁלוֹם, שְׁלוֹם.
27. וּבַעֲלֵי הַיָּמִין, מִי הֵם בַּעֲלֵי הַיָּמִין?
28. (מִתְעַנְּגִים) תַּחַת עֲצֵי לוֹט שְׂאִין לָהֶם קוֹצִים,
29. וְעֲצֵי מוֹז עֲמוּסִים פָּרִי,
30. בָּצַל מִמֶּשֶׁךְ וְהוֹלֵךְ,
31. וּמִים שׁוֹטְפִים,
32. וּפְרִי רֵב,
33. בְּלֹא הֶפְסֵק וּלְלֹא הַגְּבָלָה,
34. וְעַל סְפוֹת מְשֻׁכָּב מוֹרְמוֹת,
35. אֲנַחְנוּ יִצְרְנוּ אוֹתָן (נִשְׁוֹת הַגֶּן) בְּאֶפֶן מֵיחָד,
36. וְעֲשִׂינוּ אוֹתָן בְּתוֹלוֹת,
37. נְעִימוֹת, בָּנוֹת גִּיל אֶחָד (נְעֻרוֹת),⁶
38. לְבַעֲלֵי הַיָּמִין,

קטע 2

39. חֲבוּרָה גְּדוֹלָה מִן הָרֵאשׁוֹנִים,
40. וְחֲבוּרָה גְּדוֹלָה מִן הָאַחֲרוֹנִים.⁷
41. וּבַעֲלֵי הַשְּׂמָאל. מֶה רַע גּוֹרְלָם שֶׁל בַּעֲלֵי הַשְּׂמָאל.

1. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 48.

2. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 54 ; וסורת אט-טור 52 : 20.

3. ר' סורת אט-טור 52 : 24.

4. ר' סורת אס-סג'דה 32 : 17 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 14.

5. ר' סורת מרים 19 : 62 ; וסורת אט-טור 52 : 23.

6. ר' סורת צאד 38 : 52.

7. ר' לעיל פסוק 13 - 14.

42. (סוֹבְלִים) מְשָׁרֵב לוֹהֵט וּמִים רוֹתְחִים,¹
43. וְיַצֵּל עֶשֶׂן קוֹדֵר,
44. לֹא מִצֵּנוּ וְלֹא מִרְעָנוּ.
45. הֵם הָיוּ לִפְנֵי כֹן מִתְעַנְּגִים עַל כָּל אֲסוּר,²
46. וְהָיוּ מִמְּשִׁיכִים בְּכַפִּירָתָם,
47. וְהָיוּ אוֹמְרִים, הֵאֵם אַחֲרֵי שְׁנֵמוֹת וְנִהְיָה עֶפְרָ וְעֶצְמוֹת, קוֹם נָקוּם לְתַחִיָּה,
48. אֲנַחְנוּ וְגַם אֲבוֹתֵינוּ הָרָאוּשׁוֹנִים?³
49. אָמַר לָהֶם, אֲמַנְם כֹּן! אַתֶּם וְכָל בְּנֵי הָאָדָם הָרָאוּשׁוֹנִים וְהָאֲחֵרוֹנִים,
50. תֵּאֱסָפוּ לַפְּגִישָׁה בְּיוֹם קְבוּעַ (יוֹם הַדִּין),
51. וְאִזְ הִנֵּה אַתֶּם הַתּוֹעִים וְהַמְכַחֲשִׁים,
52. תֵּאֱכְלוּ מֵעֵץ הַזָּקוּם,⁴
53. שָׁבוּ תִמְלְאוּ אֶת בִּטְנֵיכֶם,⁵
54. וְתִשְׁתּוּ עָלָיו מִן הַמִּים הָרוֹתְחִים,⁶
55. וְתִשְׁתּוּ כְּשִׁתִּית הַגְּמֻלִים מִכִּי צָמָא.
56. זֶה קִבְּלַת הַפָּנִים שְׁתוּכֹן לָהֶם בְּיוֹם הַדִּין.
57. אֲנַחְנוּ בָּרָאוּ אֶתְכֶם, וְלָמָּה זֶה לֹא תֵאֱמִינוּ (בַּתְּקוּמָה בְּיוֹם הַדִּין)?
58. הַחֲשַׁבְתֶּם עַל טַפַּת הַזֶּרַע שֶׁאַתֶּם שׁוֹפְכִים?
59. הֲאַתֶּם יִצְרֹתֶם אֶת הָאָדָם מִמֶּנָּה אוֹ אֲנַחְנוּ הַיּוֹצְרִים?
60. אֲנַחְנוּ כָּפִינוּ עֲלֵיכֶם אֶת הַמּוֹת, וְאִין מִי שֶׁיַּעֲצֹר אוֹתָנוּ,
61. מִלֵּהחֲלִיפְכֶם בְּדוֹמִים לָכֶם, אוֹ לִבְרָא אֶתְכֶם מִחֲדָשׁ בַּצּוֹרָה שֶׁאִינָה יְדוּעָה לָכֶם,
62. וּכְבֹר יִדְעֶתֶם אֶת הַבְּרִיאָה הָרָאוּשׁוֹנָה וְלָמָּה לֹא תֵאֱמִינוּ (שֶׁנוֹכַל לִבְרָא אֶתְכֶם מִחֲדָשׁ וְנִבְיָא אֶתְכֶם בְּיוֹם הַדִּין)?

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 44.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 16 ; סורת אל-מואמנון 23 : 64 - 65 ; סורת סבא' 34 : 34 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 23.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 17.

4. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 62 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 43.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 66.

6. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 67.

63. החשבִּתֶּם עַל הַזֶּרַע שֶׁאַתֶּם זֹרְעִים?
64. האַתֶּם מַצְמִיחִים אֶת הַזֶּרְעִים, אוֹ אֲנַחְנוּ הַמַּצְמִיחִים?
65. אִם נִרְצָה, נִשְׁמִיד אוֹתוֹ, וְנִשְׁאַרְתֶּם תּוֹהִים וְאוֹמְרִים,
66. אָכֵן אֲנַחְנוּ מַחֲסָרִים מִכֹּל,
67. וְנִשְׁאַרְנוּ חֲסֵרֵי פְרִנְסָה.
68. הֲרֵאִיתֶם אֶת הַמַּיִם אֲשֶׁר תִּשְׁתּוּ?
69. האַתֶּם הוֹרְדִתֶּם אוֹתָם מִן הָעֲנָנִים, אוֹ אֲנַחְנוּ הַמּוֹרִידִים?
70. לוֹ רָצִינוּ, נִהַפֵּד אוֹתָם לְמַלּוּחִים, וְלָמָּה לֹא תִכְּבִירוּ תוֹדָה?
71. הֲרֵאִיתֶם אֶת הָאֵשׁ אֲשֶׁר אַתֶּם מְדַלִּיקִים?
72. הֲאִם יִצְרַתֶּם אֶת הָעֵצִים לְהַדְלִיקָהּ, אוֹ אֲנַחְנוּ הַיּוֹצְרִים?¹
73. אֲנַחְנוּ עֲשִׂינוּ אוֹתָהּ לְאוֹת הַזִּכָּרָה (עַל אֵשׁ הַגִּיהֶזֶם), וְלִסְפוֹק צָרְכֵי הַנוֹסְעִים.
74. לָכֵן שִׁבַּח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָעֶצוּם.

קטע 3

75. אֲשִׁבַּע בְּמִקּוֹמוֹת הַשְּׁקִיעָה שֶׁל הַכּוֹכָבִים,
76. שֶׁהִיא אִם יוֹדְעִים אַתֶּם שְׁבוּעָה עֲצוּמָה.
77. זֶהוּ קוֹרְאָן מִפְּאֵר,
78. גָּנוּז בַּסֵּפֶר (בַּשְּׁמִים)²,
79. שָׁאִין נוֹגְעִים בּוֹ אֵלָּא הַמְטַהֲרִים (הַמְלַאֲכִים),
80. וְהוּא הוֹרֵד מִן הַשְּׁמַיִם מִרְבּוֹן הָעוֹלָמִים.
81. וְעַם דְּבוּר (קוֹרְאָן) זֶה אַתֶּם נוֹהֲגִים בַּצְּבִיעוֹת?
82. הֲאִם תוֹדוּ לְאַלֵּלָהּ עַל חֲסִדָּיו עַל יְדֵי כְּפִירָה וְהַתַּפְחָשׁוֹת?
83. הֲאִם כְּאֲשֶׁר (נִשְׁמָתוֹ) שֶׁל הָאֶחָד מִכֶּם יוֹצֵאת) וּמַגִּיעָה אֶל הַלַּע (תּוֹכְלוּ לְמַנֵּעַ מִמָּנָה לְצֵאתָ)?
84. וּבְאוֹתוֹ רָגַע אַתֶּם מִבִּיטִים?
85. וְאֲנַחְנוּ (מְלַאֲכֵי הַמָּוֶת) קְרוֹבִים אֵלָיו מִכֶּם, וְאוֹלָם אֵין אַתֶּם רוֹאִים (אוֹתָם).

1. ר' סורת יא. סין 26: 80.

2. הספר השמימי הוא, אל-לוח אל-מחפוט: הלוח השמימי השמור.

86. לָמָּה אִם אֵין זֶה גָּזַר דִּינְכֶם,
87. אֵין אַתֶּם מַחְזִירִים אֶת הַנִּשְׁמָה לְמִקּוֹמָהּ (בַּגּוּף) אִם אַתֶּם צוֹדְקִים?
88. וְאוֹלָם אִם יִהְיֶה (הַמֵּת) מִן הַמְּקֻרָבִים (לְאַלְלָה),
89. צָפוּיִים לוֹ רִוְחָה וְרַחֲמִים וְגִנַּת נֶעֱם.
90. וְאוֹלָם אִם מִבְּעָלֵי הַיָּמִין הוּא,
91. הֵינָה שְׁלוֹם לָךְ מֵאֵת בְּעָלֵי הַיָּמִין.
92. וְאוֹלָם אִם מִן הַמִּתְכַּחֲשִׁים הַתּוֹעִים הוּא,
93. צָפוּיָהּ לוֹ קִבְלַת פָּנִים שֶׁל מַיִם רוֹתְחִים,
94. וְצָלָהּ בְּשָׂאוֹל.
95. אַכֵּן זֹאת הִיא הָאֱמֶת הַנּוֹדְאִית,
96. שֶׁבַח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָעֶצוּם.

57

סִוְרַת אֶל-חֲדִיד הַבְּרִזֵּל

סורה זו נקראת «אֶל-חֲדִיד, הַבְּרִזֵּל» משום המונח הזה נזכר ביחד עם מונחים אחרים, כמו ספרי הקודש והמאזניים כמכשירים לנהול צדק ובצועו בין בני האדם בעולם הזה. ר' פ' 25.

הורדה במדינה אחרי סורת אז-זלזלה 99, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הַבְּרִזֵּל» מפסוק עשרים וחמשה.

סורת אל-חדיד 57

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהָ, וְהוּא הַעֲזִיז וְהַחֲכָם,
2. לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, הוּא יַחִיהַ וְיָמִית וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
3. הוּא הָרֵאשׁוֹן (הוּא נִמְצָא לִפְנֵי כָּל דָּבָר) וְהָאַחֲרוֹן (הוּא יִשָּׂא אַחֲרֵי כָּל דָּבָר), וְהַנִּגְלָה (אֵין דָּבָר שֶׁיִּסְתִּיר אוֹתוֹ), וְהַפְּנִימִי (אֵין דָּבָר נִסְתָּר מִמֶּנּוּ), וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
4. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, אַחֲרֵי כֵן עָלָה עַל כָּס הַמַּלְכוּת, יוֹדֵעַ אֶת מַה שְּׁחוֹדֵר בְּתוֹךְ הָאָרֶץ וְאֶת מַה שְּׁיוֹצֵא מִתּוֹכָהּ, וְאֶת אֲשֶׁר יֵרֵד מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֶת אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֵלֵיהֶם, וְהוּא עֹמֵק בְּכָל מְקוֹם שֶׁתְּהִי, וְאֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
5. לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵל אֱלֹהָ יוֹחֲזֵרוּ כָּל הַעֲנִינִים (שֶׁל בְּנֵי הָאָדָם).
6. הוּא אֲשֶׁר יַחְדִּיר אֶת הַלֵּילָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם, וְיַחְדִּיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלֵּילָה, וְהוּא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבִּלְבָבוֹת.
7. הָאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבְשִׁלְחוֹ (מוֹחֲמַד) וְהוֹצִיאוּ (לַצִּדְקָה) מֵאֲשֶׁר אֱלֹהָ הַפְּקִיד בִּידֵיכֶם. כִּי אֲכֹן אֵלֶּה מִבִּינֵיכֶם אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וְיוֹצִיאוּ (מִהוֹנֵם), לָהֶם שָׂכָר רַב (בְּעוֹלָם הַבָּא).
8. וְלָמָּה לֹא תֵּאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ כְּאֲשֶׁר שְׁלַחוֹ (מוֹחֲמַד) קוֹרָא לָכֶם לְהֵאֱמִין בְּרַבּוֹנְכֶם שְׁעֵמוּ בְּאַתֶּם בְּבִרְיָתִי¹ אִם מֵאֱמִינִים אַתֶּם?
9. הוּא הַמּוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם עַל עַבְדּוֹ (מוֹחֲמַד) אוֹתוֹת בְּרוּרִים, לְהוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֲפֶלֶת הַכְּפִירָה אֶל אוֹר הָאֱמוּנָה,² כִּי אֱלֹהָ אַתְכֶם חֲנוּן וְרַחוּם.
10. וְלָמָּה לֹא תִתְּרָמוּ בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ?³ הֵן לְאֱלֹהָ מוֹרֶשֶׁת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אֵלֶּה מִבִּינֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמּוֹן וְנִלְחַמוּ לִפְנֵי הַשְּׁחֹרֵר (שֶׁל מִכָּה), אֵין שְׁוֶה לָהֶם. הֵם בְּמַעֲלָה רַמָּה יוֹתֵר מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמּוֹן

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 105.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 15 ; וסורת אבראהים 14 : 1.

3. ר' סורת את-תובה 9 : 20 ; וסורת מוחמד 38 : 38.

וְנִלְחַמוּ אַחֲרָיו.¹ וְאוֹלַם אֶלְלָה הִבְטִיחַ אֶת הַטּוֹב (בְּנֵי עֵדֶן) לְשִׁנְיָהֶם. כִּי אֶלְלָה בָקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

קטע 2

11. מִי הוּא אֲשֶׁר יִגְמַל לְאֶלְלָה גְּמִילוֹת חֶסֶד, וְהוּא יִכְפִּיל לוֹ אֶת גְּמוּלוֹ?² וְלוֹ שָׁכַר נָדִיב (בְּעוֹלָם הַבָּא).
12. בְּיוֹם תִּרְאֶה אֶת הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת אוֹרֶם יֵאִיר לְפָנֵיהֶם וְלִימִינֶם (כְּשֵׁיהֶם חוֹצִים אֶת הַצְּרָאט.³ וַיֹּאמֶר לָהֶם), בְּשׁוּרָה טוֹבָה לָכֶם הַיּוֹם, גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים תַּחְתֵּיהֶם. לְנֹצַח תִּהְיוּ בְּתוֹכָם. זֶה הַזְכִּיָּה הַעֲצוּמָה.
13. וּבְיוֹם הַהוּא יֵאֱמָרוּ הַצְּבוּעִים וְהַצְּבוּעוֹת לַמַּאֲמִינִים, הַמְּתִינוּ לָנוּ, וְנֵאִיר לָנוּ מֵאוֹרָכֶם. וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם, שׁוּבוּ לְאַחֲרֵיכֶם וּבְקִשׁוּ לָכֶם אוֹר. וְאַזְ תִּוָּקֶם מְחִיצָה בֵּינֵיהֶם, שֵׁיט לָהּ שַׁעַר. מִתּוֹכָהּ (מִצַּד הַמַּאֲמִינִים) הִרְחַמְתִּים, וּמְחוּצָהּ לָהּ (מִצַּד הַצְּבוּעִים) הִעֲנִשׁ.
14. וְהַצְּבוּעִים יִקְרְאוּ אֶל הַמַּאֲמִינִים, הֲאֵם לֹא הֵייוּ אִתְּכֶם? וְהַמַּאֲמִינִים יֵאֱמָרוּ, אָמֵנָם כֵּן, אֵד לֹא הֵייתֶם צוֹדִקִּים בְּאַמּוּנַתְכֶם, כִּי צִפִּיתֶם (לְאַסּוֹן) אֲשֶׁר יִפְגַע בְּנַבִּיא וּבַמַּאֲמִינִים, וּפְקַפְקַתֶּם, וְהִתְעִיתֶם עַל יְדֵי תַאֲוֹתֵיכֶם עַד בּוֹא יוֹם הַפְּקָדָה שֶׁל אֶלְלָה (הַמָּוֶת). הִתְעָה אֶתְכֶם הַמִּתְעָה (הַשִּׁטָּן) מֵעַל אֶלְלָה.
15. הִנֵּה הַיּוֹם לֹא יִלְקַח מִכֶּם כּוֹפֵר, וְלֹא מַאֲלָה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, מִגּוּרֵיכֶם כְּלָכֶם הָאֵשׁ, וְהִיא מִתְאִימָה לָכֶם, וְשֵׁם יִהְיֶה סוֹפְכֶם הַבֵּישׁ.
16. הֲאֵם לֹא בָּא הַזָּמַן לַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר יִכְנָעוּ לְבוֹתֵיהֶם לְזָכַר אֶלְלָה וּלְאַמַּת שְׁהוֹרְדָה מִן הַשָּׁמַיִם? וְלֹא יִהְיוּ כְּאֶלָּה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֶּפֶר (הַיְּהוּדִים) וְהַנּוֹצְרִים) לְפָנִים, וַיִּצְרְדוּ לָהֶם הַזָּמַן וַיִּקְשׁוּ לְבוֹתֵיהֶם, וְרַבִּים מֵהֶם מִשְׁחָתִים.
17. דַּעוּ כִּי אֶלְלָה יִחְיֶה אֶת הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ. כָּבֵד הִבְהִירוּ לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.
18. אֲכֹן הַנּוֹתָנִים צִדְקָה וְהַנּוֹתָנוֹת וַיִּגְמְלוּ לְאֶלְלָה גְּמִילוֹת חֶסֶד, מִבְּטָח לָהֶם גְּמוּל כָּפוּל, בְּנוֹסֶף לְשָׁכַר נָדִיב (בְּנֵי עֵדֶן).

1. ר' סורת את-תובה 9 : 2.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 245 ; וסורת אנ-נִסָּא' 4 : 40.

3. הַצְּרָאט : גֵּשֶׁר דֶּק מֵאוֹד מוֹנֵחַ עַל פְּנֵי גִיהֶנֶם, וְעַל כָּל בְּנֵי הָאָדָם לַעֲבוֹר עֲלָיו בְּיוֹם הַדִּין. הַכּוֹפֵר יוֹפֵל מֵעַלְיוֹ לַתּוֹךְ גִּיהֶנֶם, וְהַמַּאֲמִין יַעֲבוֹר בְּשָׁלוֹם אֶל גֵּן עֵדֶן.

19. וְאַלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ בְּאַלְלָהּ וּבְשִׁלִּיחָיו, הֵם נִחְשָׁבִים בְּעֵינֵי רְבוֹנָם צְדִיקִים, וְהַחֲלָלִים שֶׁנִּפְּלוּ בִּקְרֹב בְּשִׁבִּיל אֲלָלָה, לָהֶם שְׂכָרָם וְאוֹרָם.¹ אֵךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר כִּפְּרוּ וְהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, הֵם בְּעֵלֵי הַשָּׂאוֹל.

קטע 3

20. דַּעוּ כִּי חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה רַק מִשְׁחָק וְשַׁעֲשׁוּעֵי שָׁוָא הֵם,² וְקִשּׁוּטִים,³ וְהַתְגַּדְלוֹת בִּינִיכָם, וְהַתְהוּלָלוֹת בַּחוּץ הַעֲצוּם וּבִבְנִים, כְּגֵשֶׁם אֲשֶׁר הִפְלִיא אֶת הַזּוֹרְעִים צִמְחוֹ, אַחֲרֵי כֵן יִיבֹשׁ וְתִרְאֶה אוֹתוֹ מְזָהָב, וְאַחֲרֵי כֵן יִהְיֶה רְסִיסִים.⁴ וּבָעוֹלָם הַבָּא צִפּוּי עֲנֹשׁ כָּבֵד (לְכוֹפְרִים), וְסִלִּיחָה מֵעַם אֲלָלָה וְרִצּוֹן (לְמַאֲמִינִים), כִּי אֵין חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה אֶלָּא תַעֲנוּג שֶׁל הַשְּׂלָה.⁵
21. הַזְדַּרְזוּ אִפּוֹא לְזִכּוֹת בְּסִלִּיחָה מִרְבוּנָכֶם, וּבְגֹן רְחֹבָה כְּרַחֵב הַשְּׂמִים וְהָאָרֶץ. הַיּוֹכֵן לְאַלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ בְּאַלְלָהּ וּבְשִׁלִּיחָיו. זֶה הוּא חֶסֶד מֵאַלְלָה, שֶׁהוּא מַעֲנִיק לְמִי שִׁיֶּרְצָה,⁶ כִּי אֲלָלָה רַב-חֶסֶד.⁷
22. לֹא יָכָה אֶתְכֶם כָּל אִסּוֹן לֹא בְּאָרֶץ וְלֹא בְּכֶם בַּעֲצָמְכֶם אֲשֶׁר אֵינְנוּ רְשׁוּם בְּלוּחַ הַשְּׂמִימִי לְפָנַי שֶׁבְּרָאנוּ אֶת הַבְּרִיָּה. אָכֵן קַל הוּא לְאַלְלָה.⁸
23. בְּכַדִּי שֶׁלֹּא תִצְטַעְרוּ עַל אֲשֶׁר לֹא הִשְׁגַּתֶּם (מִחַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה),⁹ וְלֹא תִשְׁמְחוּ בְּאֲשֶׁר הִשְׁגַּתֶּם,¹⁰ כִּי אֲלָלָה אֵינוֹ אוֹהֵב כָּל מִתְנַשֵּׂא וּמִתְנַגֵּא.¹¹
24. וְכֵן אֶת הַקְּמָצָנִים וְאֶת הַמַּצְוִים עַל אַחֲרִים לְקַמֵּץ. כָּל הַפּוֹנֶה לְרֹף, הִנֵּה אֲלָלָה הוּא הָעֲשִׂיר וְרַב-הַשֶּׁבַח.¹²
25. אָכֵן כָּבֵד שְׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים, וְהוֹרְדֵנוּ לָהֶם מִן הַשְּׂמִים אֶת הַסֶּפֶר (הַחֶק) וְאֶת הַמַּאֲזָנִים, לְמַעַן יִבְצְעוּ בְּנֵי הָאָדָם אֶת הַצֶּדֶק, וְהוֹרְדֵנוּ אֶת הַבְּרָזֶל בּוֹ עַז רַב וְתוֹעֵלֶת לְבִנֵּי אָדָם, וְכֵן אֲלָלָה מְגַלָּה מִי עוֹזֵר בְּסִתֵּר לְדָתוֹ וּלְשִׁלִּיחָיו, כִּי אֲלָלָה חֲזָק וְעוֹזֵז.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 74.

2. ר' סורת מוחמד 47 : 36.

3. ר' סורת ינוס 10 : 88 ; סורת הוד 11 : 15 ; וסורת אל-כהף 18 : 28, ופי' 46.

4. ר' סורת אז-זומר 39 : 21.

5. ר' סורת אאל עמרן 3 : 185.

6. ר' סורת אאל עמרן 3 : 72 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 54.

7. ר' סורת אל-בקרה 2 : 105 ; סורת אאל עמרן 3 : 72 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 29.

8. ר' סורת אל-חגי' 22 : 70 ; וסורת פאטר 25 : 11.

9. ר' סורת אאל עמרן 3 : 153.

10. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 44.

11. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 36 ; וסורת לוקמאן 31 : 18.

12. ר' סורת לוקמאן 31 : 26.

קטע 4

26. וכָּבֶד שְׁלַחְנוּ אֶת נֹחַ (נח) וְאֶת אֲבִרָהִים, וְנָתַנוּ לְצִאֲצָאֵיהֶם אֶת הַנְּבוּאָה וְאֶת הַסֵּפֶר, וּמֵהֶם יֵשׁ מְדַרְכִּים, וְאוֹלָם רַבִּים מֵהֶם מְשַׁחֲתִים.
27. אַחֲרֵיהֶם שְׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ, וְשְׁלַחְנוּ עִיסָא בֶן מִרְיָם אַחֲרֵיהֶם, נָתַנוּ לוֹ אֶת הָאֵנֶג' יל, וְנִטְעֵנוּ בְּלִבּוֹת אֱלֹה שְׁהֶאֱמִינוּ בּוֹ חֲמִלָה וְרַחֲמִים. הֵם הִמְצִיאוּ נְזִירוֹת אֲשֶׁר לֹא צִוִּינוּ אוֹתָהּ עֲלֵיהֶם, רַק לְבַקֵּשׁ אֶת חֲסִדּוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָ, וְהֵם לֹא קִיְּמוּ אוֹתָהּ כְּרָאוּי. לְמַאֲמִינִים שְׁבִינִיָּהֶם הֶעֱנִקְנוּ אֶת גְּמוּלָם, אֲדָרְבִּים מֵהֶם מְשַׁחֲתִים.
28. הוּא הַמַּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ וְהֶאֱמִינוּ בְּשִׁלְחוֹ (מוֹחֲמֵד), יִתֵּן לָכֶם כְּפָלִים מִרַחֲמָיו, וְיַעֲשֶׂה לָכֶם אוֹר אֲשֶׁר תִּלְכוּ בּוֹ וְיִסַּלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.
29. לְמַעַן יֵדְעוּ בְּעֲלֵי הַסֵּפֶר כִּי לֹא יִשְׁלְטוּ בְּמֵאוּמָה עַל חֲסִדֵי אֱלֹהָ, וְכִי הַחֲסִד בֶּיַד אֱלֹהָ הוּא, וְאוֹתוֹ יַעֲנִיק לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, כִּי אֱלֹהָ בַּעַל הַחֲסִד הָרַב.

58

סִוֵּרַת אֶל-מוֹג' אַדְלָה הַמִּתְנַכַּחַת (עִם הַנְּבִיא)

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹג' אַדְלָה, הַמִּתְנַכַּחַת (עִם הַנְּבִיא)» אחרי מקרה שקרה עם אשה במדינה אשר בעלה אסר על עצמו להתקרב אליה, והיא באה בתלונה נגד בעלה אל הנביא. ואחרי דיון בינה לבין הנביא, אללה חש לעזרתה כנגד בעלה ושמר לה את זכויותיה. העמדה האיתנה של אשה זו הביאה לשחרור כל הנשים מן הקפריזות של האנשים לעד.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-מונאפקון 63, ופסוקיה עשרים ושניים. קיבלה את שמה «הַמִּתְנַכַּחַת (עִם הַנְּבִיא)» מפסוק אחד.

סורת אל-מוג'אדלה 58

חלק 28

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כָּבֵר שָׁמַע אֱלֹהָ אֶת דְּבָרֵי הָאִשָּׁה¹ אֲשֶׁר הִתְנַפְּחָה אֶתֶּד (הַנְּבִיא) נֶגֶד בַּעֲלָהּ, בְּהַגִּישָׁה תִּלְוִנְתָּה אֶל אֱלֹהָ. אֱלֹהָ כָּבֵר שָׁמַע אֶת חֲלוּפֵי הַדְּבָרִים בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
2. אֵלֶּה מִכֶּם הַמִּגְרָשִׁים אֶת נְשׁוֹתֵיהֶם בְּאֶמְרָם לָהּ, «הֲרִי אֶת אֲסוּרָה עָלֶי כִּגְבִי אֲמִי», אֵין הֵן אִמְהוּתֵיהֶם, כִּי אִמְהוּתֵיהֶם² הֵן רַק אֵלֶּי שְׁיָלְדוּ אוֹתָם, הֵם אוֹמְרִים אִמְרָה נִרְאָה וְדָבַר שֶׁקֶר, וְאוֹלַם אֱלֹהָ חֲנוּן וְסוֹלֵחַ.
3. הָאוֹמְרִים לְנְשׁוֹתֵיהֶם כִּי גוֹפֵן אֲסוּר עֲלֵיהֶם כִּגְבִי אִמְהוּתֵיהֶם, וְאַחַר יַחְזִירוּ עַל דְּבָרֵיהֶם שֵׁנִית, חִיבִים לְשַׁחֲרַר עֶבֶד לִפְנֵי שְׁיָגְעוּ זֶה בָּזוּ. זֹאת (הַמַּצָּוָה) לְהַזְהִיר אֶתְכֶם בָּהּ³. וְאֱלֹהָ בָקִיא בְּמַעֲשֵׁיכֶם.
4. אֶדְ מִי שְׁאִינוּ יָכוֹל לְשַׁחֲרַר עֶבֶד, עָלָיו לָצוּם שְׁנֵי חֳדָשִׁים רְצוּפִים⁴ בְּטָרָם יָגְעוּ זֶה בָּזוּ, וְאִם אֵינוּ יָכוֹל לָקִים גַּם זֹאת, עָלָיו לְהַאֲכִיל שְׁשִׁים מִסְכָּנִים⁵. זֶה לְמַעַן תִּאֲמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד). אֵלֶּה חֻקּוֹת אֱלֹהָ, וְלִפְּוֹרִים עֹנֵשׁ מִכְּאִיב.
5. אֵלֶּה אֲשֶׁר יִתְנַגְּדוּ לְאֱלֹהָ וּלְשְׁלִיחוֹ, יִשְׁפְּלוּ כַּאֲשֶׁר הִשְׁפִּלוּ קוֹדְמֵיהֶם⁶. וְכָבֵר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וְלִפְּוֹרִים עֹנֵשׁ מִשְׁפִּיל.
6. בְּיוֹם שֶׁאֱלֹהָ יָקִים אֶת כָּלָם לְתַחִיָּה, וְיוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, אֱלֹהָ רָשָׁם אוֹתוֹ אֶדְ הֵם שְׁכַחוּהוּ⁷, וְאֱלֹהָ עַד לְכָל דְּבָר.

1. האשה היא: ח'ילה בנת ת'עלבה. ובעלה הוא: אוס בן אצ-צאמת.

2. זה היה נוהג ישן טרום אסלאמי, והידוע בשם «ט'האר», הבעל המגרש את אשתו היה מכריז: «אנתי חראמון עלי כטיהר אומי, את אסורה עלי כמו הגב של אמי». אלה אסר ובטל את המנהג הזה. ר' סורת אל-אחזאב 33: 4.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 231.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 92.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5: 89, ופי' 95.

6. ר' סורת את-תובה 9: 63.

7. ר' סורת אל-כהף 18: 48, ופי' 57.

קטע 2

7. האינך רואה שאללה יודע את אשר בשמים ואת אשר בארץ, ולא ישיחו שלושה סוד בלי שיהיה הוא רביעי עמם, ולא חמשה בלי שיהיה הוא ששי עמם, ולא מעט מזה ולא רב מזה בלי שהוא עמם (בידיעתו) בכל אשר היו. אחר כך יודיע להם ביום תחית המתים את אשר עשו, כי אללה יודע כל דבר.
8. האין אתה רואה את אלה שנגאסר עליהם להסתודד, שהם חוזרים אל אשר נאסר עליהם, ומסתודדים כדי לפשע ולהתנכל ולהמרות את השלח (מוחמד). אך בבואם אליך הם מברכים אותך, לא כפי שאללה צנה לברכך, ובלבם הם חושבים, האם אללה יענישנו על הדבר אשר נגיד? אולם עגש הגיהנם יספיק להם ובו יצלו וסופם יהיה ביש.
9. הוי המאמינים! כאשר תשיחו בסודכם אל תשיחו בסודכם ברשע ובאיבה והפרת דבר השלח (מוחמד). אולם, כשתשוחחו בסודכם, שוחחו בצדק וביראת אללה, ויראו את אללה אשר אליו תאספו.
10. אכן שיח הסתר מן השטן הוא, כדי להעציב את המאמינים, אך הוא לא יזיק להם במאומה בלי רשות מאללה.¹ על אללה יסמכו המאמינים.
11. הוי המאמינים! כאשר יבקשו מכם (בישיבות עם הנביא), לתת מרחב (לאחרים לשבת), הרחיבו מקום. ואללה ירחיב לכם (מקום בגן עדן). ואם יבקשו מכם לקום, קומו, ואללה ירים את המאמינים מכם ואת אלה אשר נתנה להם הדעת במעלות, כי אללה בקיא במעשיכם.
12. הוי המאמינים! אם ברצונכם לשוחח באפן פרטי עם השלח, הקדימו במתן צדקה לפני הפגישת, כי זה טוב וטהור יותר בשבילכם. ואם לא תשיג ידכם, הנה אללה סולח ורחום.
13. ואם חוששים אתם שתתרוששו אם תקדימו במתן צדקה לפני השיחה הפרטית עם הנביא? יסלח לכם אללה אם תקפידו לקיים את התפלה, ושלמו את הנפאת, וצייתו לאללה ולשלחו, כי אללה בקיא במעשיכם.

קטע 3

14. הלא ראית את אלה (הצבועים) שפךרתו ברית עם אנשים שפגעס אלה עליהם (היהודים),¹ אין הם לא מכס ולא מהם,² וישבעו שקר (שהם מסלמים) והם יודעים (שהם משקרים).
15. אלה הכין להם ענש כבד, כי רע הוא המעשה שהם עושים.
16. לקחו להם את שבועתם למחסה, ויסירו אנשים מן השביל של אלה, לכו להם ענש משפיל.
17. לא יועיל להם לא הונם ולא ילדיהם במאומה בפני אלה. בעלי האש הם ולנצח יהיו בה.
18. ביום אשר יחיה אלה את כלם, ישבעו לו (הצבועים) כפי שהם נשבעים לכם, ויחשבו שהשיגו דבר מה, הלא משקרים הם.
19. השטן גבר עליהם והשפיתם את זכר אלה, אלה הם מפלגת השטן. הלא מפלגת השטן הם המפסידים?
20. המתנגדים לאלה ולשליחו הם העלובים (פעולם הזה ובעולם הבא).
21. אלה גזר, הן אני ושליחי נהיה המנצחים, כי אלה חזק ועזוז.
22. ולכן לא תמצא בין המאמינים באלה וביום האחרון כאלה שמתנגדים עם המתנגדים לאלה ולשליחו, ולו גם יהיו אלה אבותיהם או בניהם או אחיהם או בני שבטם. אלה פסס בלבם את האמונה, וסיע להם ברוח מאתו. הוא זכניס אותם אל גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, ולעולמים יהיו בהם. אלה מרצה מהם והם מרצים מחסדיו. אלה הם מפלגת אלה.³ הלא מפלגת אלה היא המצליחה!

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 58 - 59 ; וסורת אאל עמראן 3 : 112.

2. היינו הערבים הצבועים במדינה אשר היו מעין גיס חמישי.

3. הכוונה פה לא ל«חזב אללה» אשר בדרום לבנון, אנשי איראן וחסן נצר-אללה. הכוונה היא לכל המאמינים באללה.

59

סִוֵּרַת אֶל-חֶשֶׁךְ הַגָּלוּת

סורה זו קבלה את שמה מן הבטוי «אֶל-חֶשֶׁךְ, הַגָּלוּת». הגלית בני אֶל-נַצִּיר, אחד השבטים היהודים החזקים והעשירים ביותר במדינה שהכריזו מלחמה נגד הנביא מאז בואו למדינה ממכה. בסוף הנביא התגבר עליהם והגלה אותם מן העיר מדינה. הסכסוך בין בני אֶל-נַצִּיר לבין הנביא היה סכסוך פוליטי כלכלי ולא דתי. הורדה במדינה אחרי סורת אל-ביינה 98, ופסוקיה עשרים וארבעה. קיבלה את שמה «הַגָּלוּת» מפסוק שניים.

סורת אל-חשר 59

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֵן וְהַרְחִים

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמִים וּבָאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהֵה, כִּי הוּא הָעֹזֵז וְהַחֲכָם.¹
2. הוּא אֲשֶׁר הוֹצִיא אֶלֶה שְׁכָפְרוּ מִבְּעָלֵי הַסֶּפֶר² מִבְּתִיָּהֶם, בְּהִגְלִיָּה הָרִאשׁוֹנָה. אַתֶּם לֹא חֲשַׁבְתֶּם כִּי יֵצְאוּ, וְהֵם חָשְׁבוּ כִּי יִגְנוּ עֲלֵיהֶם מִבְּצָרֵיהֶם נֶגֶד אֱלֹהֵה. אֲדָּהּ הוּא בָּא אֲלֵיהֶם מֵאֲשֶׁר לֹא חָשְׁבוּ כִּי יָבוֹא, וְהִטִּיל פָּחַד בְּלִבּוֹתֵיהֶם³ עַד שֶׁחָרִיבוּ אֶת בְּתִיָּהֶם בִּידֵיהֶם וּבִידֵי הַמַּאֲמִינִים. הוּי בְּעָלֵי בִינָה! לִמְדוּ לָקַח.
3. כִּי לֹוֵלֵא הִטִּיל אֱלֹהֵה עֲלֵיהֶם גְּלוּת הִיָּה מַעֲנִישָׁם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְעוֹלָם הַבָּא מִחֻכָּה לָהֶם עֲנֵשׁ הָאֵשׁ,
4. מִשּׁוּם שֶׁהִתְנַגְּדוּ לְאֱלֹהֵה וּלְשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמֵד), וְאֱלֹהֵה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת אֶת הַמִּתְנַגְּדִים לוֹ.
5. כָּל עֵץ תָּמַר אֲשֶׁר כָּרְתֶם אוֹ הִשְׁאַרְתֶּם אוֹתוֹ עוֹמֵד עַל גִּזְעוֹ בְּרָצוֹן אֱלֹהֵה הוּא, וּלְמַעַן יָמִיט בּוֹשָׁה עַל הַמְּשַׁחֲתִים.
6. כָּל אֲשֶׁר הֶעֱנִיק אֱלֹהֵה לְשְׁלִיחוֹ מְרוֹכָשִׁים, אַתֶּם לֹא שְׁלַחְתֶּם אֵלָיו לֹא סוּסִים וְלֹא גְמָלִים. אֱלֹהֵה הוּא הַמְּשַׁלֵּיט אֶת שְׁלִיחוֹ עַל אֲשֶׁר יִרְצֶה. אֱלֹהֵה הַכֹּל-יָכֹל.
7. כָּל אֲשֶׁר הֶעֱנִיק אֱלֹהֵה לְשְׁלִיחוֹ מְרוֹכָשִׁים, הוּא לְאֱלֹהֵה, וּלְשְׁלִיחוֹ, וְלִקְרוֹבִים (שֶׁל הַשְּׁלִיחוֹ), וְיִתּוּמִים, וְעֲנָוִים, וְלַנְּעִים וְנָדִים, לְמַעַן לֹא יִהְיֶה לְמַחְזוֹר בֵּין הַעֲשִׁירִים בָּכֶם. כָּל אֲשֶׁר יִתֵּן לָכֶם הַשְּׁלִיחוֹ, קַחוּ אוֹתוֹ, וְאַשֶׁר יִמְנַע אֶתְכֶם מִמֶּנּוּ תִמְנְעוּ. וְיָרְאוּ אֶת אֱלֹהֵה, כִּי עֲנֵשׁ אֱלֹהֵה קָשָׁה מְאֹד.
8. (הַשְּׁלֵל גַּם מִלֵּעַד) לַעֲנָוִים הַמִּהְגָּרִים (מִמֻּכָּה) אֲשֶׁר גָּרְשׁוּ מִבְּתִיָּהֶם וְנִשְׁלוּ מְרוֹכָשִׁים, הַמְּבַקְשִׁים אֶת חֲסִדוֹ וְרִצּוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה, וְהַעוֹזְרִים לְדַת שֶׁל אֱלֹהֵה וּלְשְׁלִיחוֹ. אֱלֹהֵה הֵם הַצּוֹדֵקִים.

1. ר' סורת אצ-צף 61 : 1.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 101, ו' 105.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 26. המדובר פה על שבט בְּנֵי אֶן-נְצִיר.

9. וְאֶשֶׁר לְאֵלֶּה שָׁגְרוּ בְּמַדִּינָה וּרְכָשׁוֹ הָאֻמוֹנָה לִפְנֵי הַגִּירָתָם (שֶׁל אֲנָשִׁי מִכָּה), הָאוֹהֲבִים אֶת אֵלֶּה שֶׁהִגְרוּ אֲלֵיהֶם וְאֵינָם חֲשִׁים צָרָה בְּלִבָּם לְקַבֵּל (מִן הַשָּׁלָל) אֶת אֶשֶׁר קִבְּלוּ (הַמְהַגְרִים), וַיַּעֲדִיפוּ אוֹתָם עַל עַצְמָם אֲף עַל פִּי שֶׁהֵם עַצְמָם נִצְרָכִים. וּמִי שִׁישֹׁמֵר אֶת נַפְשׁוֹ מִקְּמָצוֹנִיתָהּ, אֵלֶּה הֵם הַמַּצְלִיחִים.
10. וְאֵלֶּה אֶשֶׁר בָּאוּ אַחֲרֵיהֶם יֹאמְרוּ, רְבוּנָנוּ! סֶלַח לָנוּ וּלְאֲחֵינוּ אֶשֶׁר קָדְמוּ לָנוּ לְאֻמוֹנָה, וְאַל תִּשֵּׁם טִינָה בְּלִבָּנוּ נֶגֶד הַמַּאֲמִינִים. רְבוּנָנוּ! אֵתָּה חֲנוּן וְרַחוּם.

קטע 2

11. הָאֵם לֹא רָאִיתָ אֶת הַצְבוּעִים הָאוֹמְרִים לְאֲחֵיהֶם הַכּוֹפְרִים מִבְּעַלֵּי הַסֶּפֶר, אִם תִּגְלוּ נִצְטָרֶף אֲלֵיכֶם וּלְעוֹלָם לֹא נִשְׁמַע לְאִישׁ בְּאֶשֶׁר לָכֶם. וְאִם תִּתְקַפוּ נַעֲזֹר לָכֶם. אֵלֶּה עַד שֶׁהֵם כּוֹזְבִים,
12. כִּי אִם יִגְלוּ (הַכּוֹפְרִים מִהִיּוּדִים), הֵם (הַצְבוּעִים) לֹא יִצְטָרְפוּ אֲלֵיהֶם, וְאִם יִתְקַפוּ הֵם לֹא יַעֲזְרוּ לָהֶם. גַּם אִם הֵיוּ רוֹצִים לַעֲזֹר לָהֶם בְּקִרְבּוֹת הֵיוּ פּוֹנִים עָרֶף וַעֲזָרָתָם הִיָּתָה בְּטִלָּה.¹
13. הִירָאָה בְּלִבָּם (שֶׁל כּוֹפְרֵי הִיּוּדִים וְהַצְבוּעִים) מִפְּנֵיכֶם גְּדוֹלָה מִירָאָתָם אֶת אֵלֶּה, כִּי הֵם אֲנָשִׁים חֲסָרֵי בִינָה.
14. אֵינָם נִלְחָמִים בְּמֵאחָד וּבְגָלוֹי נִגְדָּכֶם אֵלָּא רַק בְּתוֹךְ מִבְּצָרִים אוֹ מֵאַחֲרֵי חוֹמוֹת. הָאֵיבָה בִּינֵיהֶם לְבִין עַצְמָם מְאוּד חֲזָקָה, הֵם נִרְאִים לָךְ מֵאַחֲדִים, אֲךָ לְבוֹתֵיהֶם מִפְּזָרִים, כִּי הֵם אֲנָשִׁים שְׂאִינָם מְבִינִים.
15. הֵם דּוֹמִים לְאֵלֶּה אֶשֶׁר לִפְנֵיהֶם² אֶשֶׁר טַעְמוֹ אֶת כֶּבֶד הַעֲנֹשׁ עַל מַעֲשֵׂיהֶם (נֶגֶד אֵלֶּה וּשְׁלִיחוֹ). וְלָהֶם עֲנֹשׁ מִכָּאִיב (בְּיוֹם הַדִּין).
16. (מִשְׁלֵם שֶׁל הַצְבוּעִים) כָּמוֹ הַשָּׁטָן בְּאוֹמְרוֹ לְבֵן הָאָדָם, כָּפָר! וְכֹאֶשֶׁר (הָאָדָם) כָּפָר, אָמַר, אֵינֶנִּי אַחֲרָאִי לָמָּה שָׁעֲשִׂיתָ, כִּי גָרָא אֲנִי אֶת אֵלֶּה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
17. וְתִהְיֶה אַחֲרֵית שְׁנֵיהֶם לְנֶצַח בָּאֵשׁ. זֶה עֲנֹשָׁם שֶׁל הַחוֹטְאִים.
18. הוּא הַמַּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֵלֶּה! עַל כֹּל נֶפֶשׁ לְבָחוּן וּלְבִדָּק מִה הַקְדִּימָה לַעֲתִיד שָׁלָה (יוֹם הַדִּין), וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּה (בְּכָל אֶשֶׁר תַּעֲשֶׂהוּ), כִּי אֵלֶּה בְּקִיָּא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 111.

2. אשר היו לפניהם, הכונה לכופרי מכה שנלחמו נגד הנביא והובסו בקרב בדר לא רחוק ממה שקרה לבני אנ-נצ'יר.

19. וְאֵל תִּהְיוּ כְּאֵלֶּהָ אֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֶת אֱלֹהָ וַיִּשְׁפִּיחַם אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם, אֵלֶּה
הֵם הַמִּשְׁחָתִים.
20. בַּעֲלֵי הָאֵשׁ וּבַעֲלֵי הַגֶּן אֵינָם שְׂוִים אֵלֶּה לְאֵלֶּה. בַּעֲלֵי הַגֶּן הֵם הַמַּצְלִיחִים.
21. לוֹ הוֹרְדָנוּ אֶת הַקּוֹרְאָן הַזֶּה מִן הַשָּׁמַיִם עַל הַר, הִיִּית רֹאֶה אוֹתוֹ נִכְנַע
וְנִבְקַע לְרִסְיָסִים מִיִּרְאַת אֱלֹהָ. וְאֵת הַמְּשָׁלִים הָאֵלֶּה נִמְשַׁל לְבָנֵי אָדָם,
לְמַעַן יִחְשְׁבוּ.
22. הוּא אֱלֹהָ אֲשֶׁר אֵין אֵלֶּהָ אֵלָּא הוּא, הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנֶּעְלָם וְהַנִּגְלָה, הוּא
הַרְחֵמוֹ וְהַרְחוּם,
23. הוּא אֱלֹהָ אֲשֶׁר אֵין אֵלֶּהָ אֵלָּא הוּא, הַמְּלִיךְ, הַקְּדוֹשׁ, הַשָּׁלוֹם, הַנֶּאֱמָן,
הַמְּהִימָן, הָעֶזִּיז, הַגִּבּוֹר, וְהַנֶּעְלָה. יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהָ וַיִּתְּנָשָׂא מֵעַל הַשְּׁתַּפִּים
אֲשֶׁר יִשְׁתַּפוּ לוֹ,
24. הוּא אֱלֹהָ הַיּוֹצֵר, וְהַבּוֹרָא, וְנוֹתֵן הַצּוֹרָה, לוֹ הַיָּפִים בְּשִׁמוֹת, יִשְׁבַּח אוֹתוֹ
כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הָעֶזִּיז וְהַחֲקֵם.

60

סִוֵּרַת אֶל-מוֹמְתַחֲנָה הַנִּבְחָנֶת

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹמְתַחֲנָה, הַנִּבְחָנֶת» משום שאללה צווה על המוסלמים במדינה לא להחזיר נשים מאמינות שהיגרו ממכה אל מדינה להצטרף אל הנביא ושאר המוסלמים בלי האישור של משפחותיהן. ולפני שיקבלו אותן כמוסלמיות על המוסלמים לבחון אותן אם באמת הן מוסלמיות או ברחו אל מדינה לסיבה אחרת. ר' פ' 10 וכו'.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-אחזאב 33, ופסוקיה שלושה-עשר, קיבלה את שמה «הַנִּבְחָנֶת» מפסוק עשרה.

סורת אל-מומתחנה 60

בשם אללה הרחמן והרחים

קטע 1

1. הִי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ אֶת אוֹיְבֵי¹ וְאוֹיְבֵיכֶם לִידִידִים מִקְרָבִים לָכֶם, בְּהִרְאוֹתְכֶם לָהֶם יְדִידוֹת.² הֵם כָּבֹר כְּכָר כִּפְרוּ בְּאֶמֶת³ שֶׁבָּאָה אֲלֵיכֶם וְהוֹצִיאוּ אֶת הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) וְאֶתְכֶם (מִמֶּכָּה), בְּגִלְל שֶׁהֶאֱמַנְתֶּם בְּאַלְלָה רְבוֹנְכֶם. (אֲד) כִּי תִחַלְצוּ לְהֶאֱבֹק בְּשִׁבְלִי וּלְבִקֵּשׁ רְצוֹנִי וְהִרְאִיתֶם לָהֶם יְדִידוֹת בְּסֵתֶר, הִנֵּה אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תִּסְתִּירוּ וְאֶת אֲשֶׁר תִּגְלוּ, וְאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה זֹאת מִכֶּם, תַּעֲזֶה מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
2. אִם יִתְפָּשׂוּ אֶתְכֶם יִהְיוּ לָכֶם אוֹיְבִים וְיִשְׁלַחוּ בָכֶם יְדִיָּהֶם וּלְשׁוֹנוֹתֵיהֶם בְּרָעָה, מִשּׁוֹם שֶׁהֵם רוֹצִים שְׁתַּהֲיוּ כּוֹפְרִים.⁴
3. לֹא יוֹעִילוּ לָכֶם שְׂאֲרֵי בְשָׂרְכֶם וְלֹא יִלְדִיכֶם, בְּיוֹם תִּחַיֵּת הַמֵּתִים יִפְרִיד (אֲלָלָה) בֵּינֵיכֶם, כִּי אֲלָלָה רוֹאָה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
4. כָּבֹר הָיָה לָכֶם דְּגֻמָּה טוֹבָה⁵ בְּאַבְרָהָהִים וּבְאַשֶׁר אִתּוֹ, בְּאוֹמְרָם לְבָנִי עֲמֹם, נִקְיִים אֲנַחְנוּ מִכֶּם וּמֵאֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעַדִּי אֲלָלָה, כִּחְשָׁנוּ בָכֶם, וְנִגְלָתָה בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם הָאִיבָה וְהַשְּׁנָאָה לְעוֹלָם, עַד שֶׁתֵּאֱמִינוּ בְּאַלְלָה לְבָדוּ. מִלְּבַד אֲשֶׁר אָמַר אֲבְרָהָהִים לְאַבְיוֹ, אֲנִי אֲנִסָּה לְבִקֵּשׁ מֵאַלְלָה סְלִיחָה לָךְ, אֲדָּ אֵין בְּכוֹחִי לְהַבְטִיחַ לָךְ דָּבָר בְּפָנֵי אֲלָלָה. רְבוֹנֵנוּ! עֲלִיד סִמְכָנוּ וְאַלִיד חֲזָרְנוּ בְּתִשּׁוּבָה וְאַלִיד סוֹפְנוּ לַחֲזוֹר.
5. רְבוֹנֵנוּ! אֵל תִּתֵּן לְכוֹפְרִים לְהַשְׁתַּלֵּט עֲלֵינוּ,⁶ וְסִלַּח לָנוּ רְבוֹנֵנוּ. הֵן אֵתָּה הַעֲזִיז וְהַחֲכָם.

1. המדבר הוא אללה.
2. בגלותכם להם ידידות: הפסוק הזה הורד מן השמים להזהיר את המאמינים החיים במדינה לבל ימסרו לקרובי משפחתם שיש ביניהם יחסי ידידות וקירבה שנשארו במכה ככופרים את פרטי תוכניות המלחמה של הנביא נגדם. הפרשנים מצביעים על אדם מסוים מבין חברי הנביא בשם: חאטב אבן אבי בלתעה, ששלח בסתר אגרת אל ידידים נאמנים שלו שנשארו כופרים במכה, ובה אזהרה מפני התקפת הנביא הקרובה למכה בשנת 8 להגירה. הענין נגלה לנביא והוא מנע מן האגרת להגיע למכה.
3. באמת: בקוראן.
4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 89.
5. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 21.
6. ר' סורת יונוס 10 : 85.

6. אֲכֹן כָּבֵר הָיָה לָכֶם בָּהֶם דְּגָמָה טוֹבָה לְאַלֶּה הַחוֹשְׁבִים עַל אֱלֹהָ וְהַיּוֹם הָאֶחָד.¹ וְכָל הַפּוֹנֶה עָרְף, הִנֵּה אֱלֹהָ הוּא הָעָשִׂיר וְרַב-הַשְּׂבָח.²

קטע 2

7. אוֹלֵי יַעֲשֶׂה אֱלֹהָ יְדִידוֹת בֵּינֵיכֶם לְבֵין אוֹיְבֵיכֶם מִבִּינֵיהֶם (הַקְּרוֹבִים שְׁלָכֶם). הֵן אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכֹל, וְאֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרוֹחוּם.
8. אֵין אֱלֹהָ אוֹסֵר עֲלֵיכֶם לְהַתְנַהֵּג בַּהֲגִינוּת וּבַצֶּדֶק עִם אֱלֹה שֶׁלֹּא נִלְחַמוּ בָכֶם בְּגִלָּל דִּתְכֶם וְלֹא גָרְשוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם. אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת הַנוֹהֲגִים בַּצֶּדֶק.³
9. אֲדָּ אֱלֹהָ אוֹסֵר עֲלֵיכֶם לְהַתִּידַד עִם אֱלֹה שֶׁנִּלְחַמוּ בָכֶם בְּגִלָּל דִּתְכֶם וּגְרָשוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם, אוֹ אֱלֹה אֲשֶׁר תִּמְכּוּ בַּכּוֹפְרִים שֶׁהוֹצִיאוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם, כִּי הַמִּתִּידַד עִם אֱלֹה הוּא מִבֵּין אֱלֹה הַגּוֹרָמִים עוֹל לַעֲצָמָם.
10. הוּי הַמַּאֲמִינִים! בְּבוֹא אֲלֵיכֶם הַמַּאֲמִינוֹת כְּמַהְגְּרוֹת, תִּבְחֲנוּ אוֹתָן. אֱלֹה יוֹדֵעַ טוֹב אֶת אֲמוּנָתָן. וְאִם תִּדְעוּ כִּי מַאֲמִינוֹת הֵן, אַל תַּחְזִירוּ אוֹתָן אֶל הַכּוֹפְרִים. אֵין הֵן מִתְּרוֹת לָהֶם יוֹתֵר (לְנִשְׁוֹאִין), וְאֵין הֵם (הַאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים) מִתְּרִים לָהֶן, וְשִׁלְמוּ לָהֶם (הַבְּעָלִים הַכּוֹפְרִים) אֶת כָּל שֶׁהוֹצִיאוּ (כְּמַהְרֵה), וְלֹא יִהְיֶה כָּל חֶטָּא בָכֶם אִם תִּתְחַתְּנוּ אֹתָן לְאַחֵר שֶׁתִּשְׁלְמוּ אֶת הַמַּגִּיעַ לָהֶן (הַמַּהְרֵה). אַל תִּמְשִׁיכוּ לְהַנְשִׂא לְנִשְׁוֹתֵיכֶם הַכּוֹפְרוֹת, וְדַרְשׁוּ בַּחֲזָרָה אֶת (הַמַּהְרֵה) שֶׁהוֹצִיאתֶם עֲלֵיהֶן, כְּשֶׁם שֶׁהַכּוֹפְרִים זָכָאִים לְדַרְשׁ אֶת הַמַּהְרֵה שֶׁהוֹצִיאוּ עַל נִשְׁוֹתֵיהֶם הַמַּאֲמִינוֹת שֶׁעָזְבוּ אוֹתָם. זֶהוּ מִשְׁפָּט אֱלֹהָ. הוּא יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
11. אִם יִבְרְחוּ אַחֲדוֹת מִנְּשׁוֹתֵיכֶם אֶל הַכּוֹפְרִים, וְאִם תִּנָּצְחוּ אוֹתָם בַּקָּרֵב, שְׁלְמוּ לָכֶל אֱלֹה (מִן הַמִּסְלָמִים) אֲשֶׁר בָּרְחוּ נִשְׁוֹתֵיהֶם (מִן הַשָּׁלָל) אֶת מְלֹא הַסִּכּוּם שֶׁהוֹצִיאוּ (כְּמַהְרֵה). וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בּוֹ אֲתֶם מַאֲמִינִים.

1. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 21.

2. ר' סורת אל-חדיד 57 : 24.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 42.

12. הוּי הַנְּבִיא! כִּי תִבְאֶנָּה אֵלֶיךָ הַמַּאֲמִינוֹת לְהַשְׁבֵּעַ אֵלֶיךָ אֲמוּנִים, כִּי לֹא תִשְׁתַּפְּנָה לְאַלְלָה דָּבָר, וְלֹא תִגְנֹבְנָה, וְלֹא תִנְאַפְּנָה, וְלֹא תִהְרֹגְנָה אֶת יְלָדֶיהֶן, וְלֹא תַעֲשִׂינָה מַעֲשֶׂה תִרְמִית כָּל שֶׁהוּא, וְלֹא תִסְרֹבְנָה לְנֶהֱג בַּנֶּהֱג הַמִּקְבֵּל לָפִי שְׁאַתָּה מִצְוָה אוֹתָן. קִבֵּל אֶת שְׁבוּעַת הָאֲמוּנִים שְׁלָהֶן, וּבִקֵּשׁ מֵאַלְלָה לְסַלַּח לָהֶן, כִּי אֵלֶלָה הוּא סוֹלַח וְרוּחוֹס.
13. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּקְחוּ לָכֶם לְרַעִים אֲנָשִׁים אֲשֶׁר אֵלֶלָה רוֹגֵז עֲלֵיהֶם, הֵם כְּבָר נִוְאָשׁוּ מִן (חֶסֶד אֵלֶלָה) בְּעוֹלָם הַבָּא כְּפִי שֶׁכְּבָר נִוְאָשׁוּ הַכּוֹפְרִים מִחֲזָרַת שׁוֹכְנֵי הַקְּבָרִים.

61

סִוְרַת אֶץ-צֶף

הָעוֹמְדִים בַּשּׁוֹרָה כְּאֵלֹהֵם בְּנִין מִלֶּכֶד

סורה זו נקראת «אץ-צף, הָעוֹמְדִים בַּשּׁוֹרָה», הכוונה בשורה היא שורת הלוחמים בקרב בשביל של אללה. ר' פ' 4.

הורדה במדינה אחרי סורת את-תע' אבון 64, ופסוקיה ארבעה-עשר. קיבלה את שמה «הָעוֹמְדִים בַּשּׁוֹרָה» מפסוק ארבעה.

סורת אצ-צף 61

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהָ, כִּי הוּא הָעֶזּוּז וְהַחֲכָם.¹
2. הוּא הַמַּאֲמִינִים! לָמָּה תֹאמְרוּ אֶת אֲשֶׁר לֹא תַעֲשׂוּ?²
3. אֱלֹהָ שׁוֹנֵא מְאוֹד אֶת הַמַּדְבָּרִים וְלֹא מְקִיָּמִים.
4. אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת הַלּוֹחֲמִים בְּשִׁבְלֹו, וְהֵם עֹמְדִים בַּשּׁוּרָה כְּאֵלוּ הֵם בְּנֵי מִלְכָּד.
5. בְּאֶמּוֹר מוֹסֵא לְבִנֵּי עַמּוֹ, בְּנֵי עַמִּי! לָמָּה תִצְיָקוּ לִי?³ אַתֶּם יוֹדְעִים כִּי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ אֲנִי אֲלִיכֶם. וְכֹאֲשֶׁר סָטוּ, הִטָּה אֱלֹהָ אֶת לְבוֹתֵיהֶם, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ מְדַרִּיךְ אֶת הָאֲנָשִׁים הַמְשֻׁחָתִים.
6. וּבְאֶמּוֹר עִיסָא בֶן מֶרֶס, הוּא בְנֵי יִשְׂרָאֵל! הִנֵּה אֲנִי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ אֲלִיכֶם מֵאֲמִין בַּתּוֹרָה אֲשֶׁר נִגְלְתָה לְפָנַי, וּלְבַשֵּׁר עַל שְׁלִיחַ שְׂיָבוֹא אַחֲרַי וּשְׁמוֹ «אַחְמַד»,⁴ וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר הִבִּיא לָהֶם אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אֶמְרוּ, זֶהוּ כְשׁוֹף בְּרוּר.
7. וּמִי חוֹטֵא יוֹתֵר מִזֶּה הַבּוֹדָה עַל אֱלֹהָ כְּזָבִים בְּהִקְרָאוֹ אֶל דֵּת הָאִסְלָאם? אֲכֹן אֱלֹהָ לֹא יִדְרִיךְ הַכּוֹפְרִים,
8. הֵם רוֹצִים לְכַבּוֹת אֶת אֹר אֱלֹהָ בְּפִיּוֹתֵיהֶם, אֵד אֱלֹהָ מְשָׁלִים אוֹרוֹ וְאֵם גַּם מְאָסוּ הַכּוֹפְרִים.
9. הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ (מוֹחַמַד) עִם הַהִדְרָכָה אֶל דְּרֹךְ הַיֵּשֶׁר (הַקּוֹרְאָן) וְעַם דֵּת הָאִמָּת (הָאִסְלָאם) כְּדִי לְהַשְׁלִיטָה עַל כָּל הַדְּתוֹת, וְאֵם גַּם מְאָסוּ הַפְּגָנִים.⁵

1. ר' סורת אל-חשר 59 : 1.

2. ר' סורת אש-שוערא 26 : 226.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 69.

4. השם «אחמד» מקורו בשורש «חמד» שמובנו להלל, לשבח. «מוחמד» לפי זה פירושו, «המהולל, המשובח», ו«אחמד, מהולל ביותר».

5. ר' סורת את-תובה 9 : 33.

קטע 2

10. הוּי המַאֲמִינִים! הָאֵם אוֹבִילְכֶם אֶל סַחַר אֲשֶׁר יַצִּילְכֶם מֵעֲנֹשׁ מְכַאֲיֵב?
11. תֵּאֲמִינוּ בְּאַלֶּה וּבִשְׁלִיחוֹ, וְקוּמוּ לְהַאֲבִק לְמַעַן אֱלֹהָ, בְּרִכּוּשְׁכֶם וּבִנְפְשׁוֹתֵיכֶם, כִּי זֶהוּ לְטוֹבַתְכֶם אִם רַק יוֹדְעִים אַתֶּם.
12. הוּא יִסְלַח לָכֶם עַל חַטָּאֵיכֶם וְיַכְנִיסְכֶם אֶל גִּנִּים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֶרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, וְאֵל מְשַׁכְּנוֹת נְעִימִים בְּגֶן עֵדֶן, זֹהִי הַהֲצִלָּה הַגְּדוֹלָה.¹
13. וְעוֹד חֹסֵד אֲשֶׁר תֹּאמְרוּ, עֲזָרָה מֵאַלֶּה וְנִצְחוֹן קָרוֹב (עַל אוֹיְבֵיכֶם). בִּשְׁרֹ זֹאת לְמַאֲמִינִים.
14. הוּי המַאֲמִינִים! הֲיִיו עוֹזְרֵי דֵת אֱלֹהָ! כִּפִּי שִׁקְרָא עִיסָא בֶן מְרִים אֶל תִּלְמִידָיו, מִי יִהְיוּ עוֹזְרֵי לְמַעַן אֱלֹהָ? אָמְרוּ הַתִּלְמִידִים, אֲנַחְנוּ נִהְיָה הָעוֹזְרִים לְדֵת אֱלֹהָ.² וְתֵאֲמִין קְבוּצָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִכְפֹּר קְבוּצָה, וְאֲנַחְנוּ עֲזָרְנוּ לְמַאֲמִינִים לְנִצָּחַ אֶת אֱלֹהָ שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ, וְהֵם נִצְחוּ.

1. ר' סורת את-תובה 9 : 72.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 52.

62

סִוֵּרַת אֶל-ג'וֹמְעָה יוֹם הַכְּנוּס

סורה זו נקראת «אל-ג'וֹמְעָה», שפירושו הוא, יום הכְּנוּס, או יום התפילה בציבור», משום השם הזה של יום ששי נזכר בה. ר' פ' 9.

בסורה זו תפילת הצהרים של יום ששי נעשתה למצווה דתית אשר על כל מוסלם מבוגר להשתתף בה. יום ששי אינו שווה ליום שבת של היהודים. הפסקת העבודה ביום ששי רק בזמן התפילה הצבורית בצהרים.

הורדה במדינה אחרי סורת אצ-צף 61, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «יום הכְּנוּס» מפסוק תשעה.

סורת אל-ג'ומועה 62

בשם אללה הרחמן והרחים

קטע 1

1. כל אשר בשמים וכל אשר בארץ משבח את אללה, המלך, הקדוש, העזיז, והחכם.
2. הוא אשר שלח אל (הערבים) הלא קוראים ולא כותבים שליח מקרבם יקרא לפניהם את אותותיו, ויטהר אותם, וילמדם את הספר (הקוראן) ואת החכמה (המסורת של הנביא),¹ אחרי שהיו לפני כן בתעיה גמורה. ואל עמים אחרים שעודם לא באו, כי אללה הוא העזיז והחכם.
3. וזהו חסדו של אללה אשר הוא מעניק למי שירצה, כי אללה רב-חסד עצום.
4. אלה אשר נתנה להם התורה ולא נהגו לפיה, דומים לחמור נושא ספרים. רע הוא משל אלה אשר כחשו באותות אללה, אללה לא ידריך את עם החוטאים.
5. ואמר, הוי המתנהדים! אם טוענים אתם כי רק אתם מכל בני האדם ידידיו של אללה, כי אז ישאפו למות, אם צודקים אתם.
6. אך הם לעולם לא ישאפו לכך, באשר קדמו ידיהם לעשות, ואללה יודע מי הם הפופרים.
7. אמר, הנה הנות אשר תנסו לברח ממנו הוא מחכה לכם. אחרי כן תחזרו אל יודע הנסתרות והנגלות, והוא יודיעכם את אשר עשיתם.

קטע 2

8. הוי המאמינים! באשר יקרא לתפלה ביום הכנוס,² מהרו אל זכר אללה (לתפלה), ועזבו את עסקיכם, זה טוב לכם אם ידיעים אתם.
9. ועם תם התפלה התפזרו בארץ ובקשו את חסד אללה, והרבו לזכר את אללה למען תצליחו.
10. וכאשר יראו (אחדים מן המסלמים) סחר או שעשועים, נפוצו (מעליד) אליהם והשאירו עומד. אמר, זה אשר את אללה טוב יותר מן השעשועים ומן הסחר, כי אללה הוא הטוב במפרנסים.

1. ר' סורת אל-בקה 2: 129, ופ' 151.

2. יום ששי.

63

סִוֵּרַת אֶל-מוֹנָאפֶקוֹן הַצְּבוּעִים

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹנָאפֶקוֹן, הַצְּבוּעִים». משום שמונח זה נזכר בה להזהיר את המאמינים מצביעות ומזימות הצבועים נגד הנביא והמאמינים. ר' פ' 1 וכו'. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חג' 22, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הַצְּבוּעִים» מפסוק אחד.

סורת אל-מונאפקון 63

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחִים

קטע 1

1. כְּאֲשֶׁר בָּאִים אֵלַיְךָ הַצְבוּעִים, הֵם אוֹמְרִים, מְעִידִים אֲנִחנוּ כִּי אַתָּה שְׁלִיחַ אֱלֹהָ. וְאֱלֹהָ יוֹדֵעַ כִּי אָכֹן שְׁלִיחוֹ אַתָּה, וְאֱלֹהָ יַעֲיֵד כִּי הַצְבוּעִים מִשְׁקָרִים.
2. לָקַחוּ לָהֶם אֶת שְׂבוּעַתְכֶם לְמֹנֶה,¹ וְכֹךְ הִרְחִיקוּ אֲנָשִׁים מֵעַל שְׁבִיל אֱלֹהָ. רַע הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהֵם עוֹשִׂים,
3. זֹאת יַעֲקֹב אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ אַחֲרֵי כֵן כִּפְרוּ. אֱלֹהָ אָטֵם אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְחִדְלוּ לְהַבִּין.²
4. בְּרִאיוֹתָ אוֹתָם, יִפְלִאוּ אוֹתָךְ גּוֹפִיָהֶם, וּבִדְבָרָם תִּשְׁמַע לְדְבָרֵיהֶם, וְאוֹלָם הֵם כְּקֹרְשִׁים נִשְׁעָנִים אֶל קִיר.³ יִחְשְׁבוּ כָּל צַעֲקָה נִגְדָם הִיא. הֵם הָאוֹיֵב, הַשֹּׁמֵר אֶפּוֹא מִפְּנֵיהֶם. אֱלֹהָ יִשְׁפִּיל אוֹתָם וְיַגְרֵשׁ אוֹתָם מִרְחֲמָיו, עַד מָתִי הֵם מִתְרַחֲקִים מִן הָאֱמֶת?⁴
5. כְּאֲשֶׁר נֹאמַר לָהֶם, בּוֹאוּ לְמַעַן יִתְפַּלֵּל שְׁלִיחַ אֱלֹהָ כִּי יִסְלַח (אֱלֹהָ) לָכֶם, הֵם מִפְּנִים אֶת רִאשֵׁיהֶם, וְתִרְאֶה אוֹתָם מִתְרַחֲקִים בִּיהִירוֹת.
6. אִין הִבְדֵּל, אִם תִּשְׁאַל אֱלֹהָ לְסִלַּח לָהֶם, אוּ לֹא תִשְׁאַל אוֹתוֹ, אֱלֹהָ לֹא יִסְלַח לָהֶם. כִּי אֵינוּ מִדְרִיךְ אֲנָשִׁים מִשְׁחָתִים.
7. הֵם הָאוֹמְרִים, אֵל תִּסְיָעוּ לְאֱלֹהָ (הַמְהַגְרִים הַנִּזְקָקִים) אֲשֶׁר עִם שְׁלִיחַ אֱלֹהָ, לְמַעַן יַעֲזֹבוּהוּ. הֵן לְאֱלֹהָ אוֹצְרוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אֲבָל הַצְבוּעִים אֵינֶם מִבִּינִים זֹאת.
8. הֵם אוֹמְרִים, כְּאֲשֶׁר נִחְזָר לְמַדִּינָה יוֹצִיא הָעֶזְזוּ אֶת הַשָּׁפֶל מִמֶּנָּה,⁵ הֵן לְאֱלֹהָ הָעֶזְזוּ וְלִשְׁלִיחוֹ וְלִמְאֻמִּינִים, וְאוֹלָם הַצְבוּעִים לֹא יָדְעוּ.

1. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 16.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 87.

3. ריקים מכל תבונה.

4. ר' סורת את-תובה 9 : 30.

5. התנגדות הצבועים לנביא ולמוסלמים התעוררה בצורה בולטת בעת מסע צבאי נגד שבטים כופרים,

שבדרך חזרה אל מדינה פרץ סכסוך בין הצבועים לבין אחדים מן המוסלמים. אז אימו הצבועים בפומבי, שכאשר יגיעו למדינה ינשלו את המוסלמים מנכסיהם ויאלצו אותם לעזוב את העיר.

קטע 2

9. הוּי המַאֲמִינִים! אֵל יְסִיחַ הוֹנֶכֶם וּבְנֵיכֶם אֶת דְּעֹתְכֶם מִזֶּכֶר אֱלֹהָ.¹ אֲשֶׁר
כָּךְ יַעֲשׂוּ, אֵלֶּה הֵם הַמִּפְסִידִים.
10. תִּרְמּוּ מִמָּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָכֶם לִפְנֵי שִׁישִׁיגְכֶם הַמָּוֶת,² לְבַל תֹּאמְרוּ אֲזוֹ, רְבוּנִי!
תֵּן לִי אֲרֶכֶה לְמַעַן אֶתֵּן צֹדֶקָה וְאַהֲיָה מִתְמִימֵי הַדֶּרֶךְ.
11. אוּלַם אֱלֹהָ לֹא יִתֵּן אֲרֶכֶה לְאַף נֶפֶשׁ בְּהִגִּיעַ מוֹעֲדָה (לְמוֹת), כִּי אֱלֹהָ
בִּקְיָא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת אנ-נור 24 : 37.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 195.

64

סִוֵּרַת אֶת-תַּע'אֲבֹן הַרְנוּחַ וְהַקְפִּסַּד (בְּיוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶת-תַּע'אֲבֹן, הַרְנוּחַ וְהַקְפִּסַּד» ביום הדין
היום שבו המאמין ירוויח ויכנס לגן עדן, והכופר יפסיד
ויכנס לגיהנם.

הורדה במדינה אחרי סורת את-תחרים 66, ופסוקיה
שמונה-עשר. קיבלה את שמה «הַרְנוּחַ וְהַקְפִּסַּד» מפסוק
תשעה.

סורת את-תע'אבון 64

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהָ,¹ לוֹ הַמַּלְכוּת וְלוֹ הַשְּׁבַח, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
2. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם. וּמִכֶּם יֵשׁ כּוֹפֵר וּמִכֶּם יֵשׁ מַאֲמִין, וְאֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
3. בָּרָא אֶת הַשָּׂמִים וְאֶת הָאָרֶץ בְּאַמֶּת,² וְצִירְכֶם וְהִיטִיב צוּרְתְכֶם, וְאֵלֵינוּ הַכֹּל יַחְזֹר.
4. הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁבַשְׂמִים וּמַה שְּׁבַאָרֶץ, וְאֶת אֲשֶׁר אַתֶּם מַסְתִּירִים וְאֶת אֲשֶׁר אַתֶּם מְגַלִּים,³ כִּי הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁבַלְבָבוֹת.
5. הֵאֵם לֹא נֹדַע לָכֶם עַל מַה שְּׁקָרָה לְאֱלֹהָ שְׁכַפְּרוּ לְפָנָיו? הֵם טָעְמוּ כָּבֵד מַעֲשֵׂיהֶם, וְלָהֶם עֹנֶשׁ מִכְּאִיב (בְּיוֹם הַדִּין).⁴
6. כְּזֹאת שֶׁהָיוּ שְׁלִיחֵיהֶם מְבִיאִים לָהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְאוֹלָם הֵם אָמְרוּ, הֵאֵם בְּנֵי אָדָם יְדַרְכּוּ אוֹתָנוּ? וְכָפְרוּ וּפְנוּ עָרְף. אַךְ אֵין אֱלֹהָ זָקוּק לְאָדָם, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ זָקוּק לְדָבָר וְהוּא רַב-שְׁבַח.
7. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, כִּי לֹא יוֹקְמוּ לְתַחִיָּה. אָמַר, אֲמַנָּם כֵּן, בְּחַיֵּי רַבּוּנִי! אַתֶּם תִּקְוִמוּ לְתַחִיָּה, וְאִזּוּ יוֹדַע לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם, וְנִקַּל הוּא לְאֱלֹהָ.
8. לָכֵן הֵאֲמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבְשְׁלִיחוֹ וּבְאֹר (הַקּוּרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם. אֱלֹהָ בָקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
9. הַיּוֹם אֲשֶׁר אֱלֹהָ יֵאָסֵף אֶתְכֶם לַיּוֹם הָאֵסוּף יִהְיֶה יוֹם הַרוּחַ וְהַהֶפְסֵד (בֵּין הַכּוֹפְרִים וְהַמַּאֲמִינִים), אֲשֶׁר יֵאֲמִין בְּרַבּוּנוֹ וְיַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, הוּא יִכְפֹּר לוֹ עַל מַעֲשָׂיו הָרָעִים וְיִכְנִיס אוֹתוֹ אֶל גִּנִּים שְׁנֵהֲרוֹת זֶרְמִים מִתַּחֲתֵיהֶם לְהַשְׁאֵר שָׁם לְנֶצַח, וְזוֹהִי הַזִּכְיָה הַעֲצוּמָה.⁵

1. ר' סורת אצ-צף 1: 61; וסורת אל-גיומועה 62: 1.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 3.

3. ר' סורת אנ-נחל 16: 19, ופי' 23.

4. ר' סורת אל-חשר 59: 15.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4: 13.

10. אַךְ אֱלֹהִים שֶׁכִּכְּרוּ וְהִתְכַּחֲשׁוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ הֵם בְּעָלֵי הָאֵשׁ, לְנִצָּחַ יִהְיוּ שָׁם, וְיָמָה רַע הַמְדוֹר.

קטע 2

11. לֹא יִפְגַּע כָּל פֶּגַע אֶלָּא בְּרָצוֹן אֱלֹהִים, וּמִי שֶׁמֵּאַמִּין בְּאֱלֹהִים, הוּא יִדְרִיךְ אֶת לְבוֹ, וְאֱלֹהִים יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

12. צִיְתוֹ לְאֱלֹהִים וְצִיְתוֹ לְשָׁלִיחַ, וְאִם תִּפְּנוּ עֲרָף, עַל שְׁלִיחֵנוּ רַק לְמִסֵּר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.

13. אֱלֹהִים, אֵין אֱלֹהִים אֶלָּא הוּא, וּבְאֱלֹהִים יִבְטְחוּ הַמֵּאַמִּינִים.

14. הוּא הַמֵּאַמִּינִים! הִנֵּה מְנֻשּׁוֹתֵיכֶם וּמִבְּנֵיכֶם אוֹיְבֵיכֶם לָכֶם, הִשְׁמְרוּ אֲפֹא מִפְּנֵיהֶם. אַךְ מוֹטָב שֶׁתִּסָּלְחוּ וּתוֹתְרוּ וּתִמְחִלוּ, כִּי אֱלֹהִים סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

15. אַכֵּן הוֹנֵקֶם וּבִנֵּיכֶם אֵינֶם אֶלָּא מִבְּחֹן לָכֶם, וְאֱלֹהִים אֵתוֹ שְׂכָר עָצוּם.

16. יִרְאוּ אֲפֹא אֶת אֱלֹהִים כָּכָל אֲשֶׁר תּוֹכְלוּ, וְשִׁמְעוּ, וְצִיְתוּ, וְהוֹצִיאוּ מִמּוֹן (לְצִדְקָה) טוֹב לְנַפְשְׁכֶם. וְהַמְצָלִיחִים הֵם אֱלֹהִים הַמִּתְגַּבְּרִים עַל יָצָר הַקְּמָצָנוֹת.

17. אִם תִּגְמְלוּ גְמִילוֹת חֶסֶד לְאֱלֹהִים, יַחְזִיר לָכֶם אֱלֹהִים כְּפָלִים וַיִּסָּלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהִים מְכִיר תוֹדָה וּמִתּוֹן.

18. וְהוּא הַיּוֹדֵעַ בְּנִסְתֵּר וּבְגָלוּי, הַעֲזוּזִי וְהַחֲכָם.

65

סִוְרַת אֶטְ-טֵלַאק הַגְּרוּשִׁין

סורה זו נקראת «אֶטְ-טֵלַאק, הַגְּרוּשִׁין» משום שדיני גירושין נזכרו בה בפירוש. ר' פ' 1 וכו'.
הורדה במדינה אחרי סורת אל-אנסאן 76, ופסוקיה
שנים-עשר. קיבלה את שמה «הַגְּרוּשִׁין» מפסוק אחד.

סורת אט-טלאק 65

בשם אללה הרחמן והרחים

קטע 1

1. **הוי הנביא! אם תגרשו הנשים, גרשו אותן כאשר הן טהורות מן הנסות, דיקו אפוא בחשוב ה"עדה",¹ ויראו את אללה רבונכם. אל תוציאו אותן מבתיהן, ולא יצאו אלא אם תעשינה מעשה זנות ברור. אלה חקות אללה, ואשר יעבר חקות אללה,² יגרם עול לעצמו. לא תדע, אולי אחרי כן יעשה אללה דבר מה.³**
2. **וכאשר ימלאו ימיהן, עליכם להחליט אם להחזיק בהן בחסד או להפרד מהן בחסד,⁴ והקימו שני אנשים ישרים מכס כעדים, וערכו העדות לאללה. על זאת מזהר כל מי שמאמין באללה והיום האחרון.⁵ כל הירא את אללה, יעשה לו אללה מוצא, ויפרנס אותו מבלי שיחשב מאין. כל הבוטח באללה, הנה הוא חלקו. הן אללה מבצע את כל פקדויותיו, ולכל דבר קבע אללה מדה קצובה.**
3. **ואלה מנשותיכם אשר התנאשו מן הנדה, כי תהיו בספק (בנוגע לתקופת המתנתו), תקופת ההמתנה תהיה שלושה חדשים, וגם אלה אשר עוד לא הייתה להן נדה. אך הנשים ההרות תמשך תקופתן עד שתלדנה. ואשר יירא את אללה, הוא יקל עליו את עניניו.**
4. **זהו הדין של אללה אשר הורידו אליכם מן השמים, ואשר יירא את אללה, הוא יכפר לו מעויותיו ויתן לו שכר עצום (ביום הדין).**
5. **(במשך תקופת ההמתנה עליכם) להשפין אותן באשר תשפנו אתם, ופרנסו אותן כפי שיעלה בידיכם, ולא תציקו להן במשכן. ואם הרות הן. עליכם לתת להן דמי מזונות עד אשר תלדנה. אם יניקו את ילדכם, שלמו להן את שכרן לפי הסכם והתיעצות הדדית בצדק, אך בהעדר הסכם כזה תיניק לו (האב) אשה אחרת.**

1. הכוונה היא לא לשלוח אותן חפזיות גם אחרי הגירושין עד אם תעבורנה שלוש וסתות, למען יתברר אם הרות הן מבעליהן. ואז לא תנשאנה עד שתלדנה. אך אם אינן הרות תוכלנה להנשא לאחר מליאתן פרק זמן.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 229.

3. היינו במשך שלושת חודשים אלה ישלימו ביניהם ולא ישלחנה.

4. ר' סורת אל-בקרה 2: 231.

5. ר' סורת אל-בקרה 2: 232.

7. על בעל האמצעים להוציא לפי אמצעיו, ומחסר אמצעים, יוציא מאשר נתן לו אלה. לא יכביד אלה על נפש יותר ממה שנתן לה, ולאחר מצוקה יביא אלה רוחה.

קטע 2

8. כמה ערים אשר הפרו את חקי רבונן ושלחיו, על כן ערכנו חשבון קפדני עמן והענשנו אותן בענשים קשים.
9. הן טעמו את כבד מעשיהן ותהיה אחרית ענינן אבדון.
10. אלה הכין להן (הערים) ענש כבד. לכן יראו את אלה אתם אנשי תבונה אשר האמינו, אלה הוריד אליכם מן השמים אזכרה, שליח אשר יקרא לפניכם אותות אלה גלויים, כדי להוציא את המאמינים עושי הטוב מן האפלה אל האור. אשר יאמין באלה ויעשה את הטוב, יכניס אותו אל גנים אשר נהרות זורמים מתחתיהם. ושם ישאר לנצח, והוא (אלה) יפרנסו בשפע.
12. אלה הוא אשר ברא שבעה רקיעים, ומן הארץ כמוהם. תרד הפקדה ביניהם, למען תדעו כי אלה הכל-יכל, וכי אלה מקיף בדתו כל דבר.

66

סִוֵּרַת אֶת-תְּחָרִים

הָאָסוּר

סורה זו נקראת «את-תחרים, האסור», משום שהנביא אסר על עצמו דברים שהוא אוהב כדי לפייס אחדות מנשותיו.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-חוג'וראת 49, ופסוקיה שנים-עשר. קיבלה את שמה «האסור» מפסוק אחד.

סורת את-תחרים 66

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. **הוי הנביא! למה תאסר (על עצמך) את אשר אללה הרשה לך, בבקשך לפייס את נשותיך? אללה סולח ורחום.**
2. **כבר צנה לכם אללה התרת שביעותיכם, ואללה הוא המגן עליכם, והוא היודע והחכם.**
3. **וכאשר לחש הנביא לאחת מנשותיו דבר סתר, אף היא גלתה אותו (לאשה אחרת מנשות הנביא), ואללה הודיע לו על כך, (הנביא) הודיע לה מקצתו ונמנע מהודיעה מקצתו. וכאשר הגיד לה הדבר, אמרה, מי הגיד לך זאת? והוא אמר, הגיד לי היודע והבקיא בכל דבר.**
4. **אם תחזרו שתיכון בתשובה אל אללה, הן תעו לבותיכן. אף אם תעזרנה אשה את אחותה לקום עליו, הנה אללה הוא מגנו, וג' בריל (גבריאל), והישרים במאמינים, והמלאכים יעזרו לו.**
5. **יתכן שאם יתגרש מכן, יתן לו רבונו במקומכן בנות זוג טובות מכן, מסלמיות, מאמינות, אדוקות, בעלות תשובה, עובדות לאללה, צמות, לא בתולות (גרושות או אלמנות), ובתולות.**
6. **הוי המאמינים! שמרו על נפשכם ועל בני משפחתכם מאש אשר הדלק שלה הם האנשים (הכופרים והחוטאים) והאבנים. מפקדים עליה מלאכים אלימים ואיתנים, אשר לא ימרו את פקדת אללה, ויעשו את אשר יצוו.**
7. **הוי הכופרים! אל תתנצלו היום (יום הדין), אכן יגמל לכם אללה כמעשיכם.**

קטע 2

8. **הוי המאמינים! שובו אל אללה בתשובה כנה, אולי יכפר עליכם רבונכם מרעותיכם ויכניסכם אל גנים שנהרות זורמים מתחתיהם, ביום ההוא (יום הדין) לא יכלים אללה את הנביא ואת אלה אשר האמינו אתו, אולם מאיר לפנייהם ולמינם, ויאמרו, רבוננו! השלם לנו את אורנו וסלח לנו, כי אתה הכל-יכל.**

9. הוֹי הַנְּבִיא! הִלַּחֵם בְּכּוֹפְרִים וּבַצְּבוּעִים וַיְנַהֵג בָּהֶם בְּחֶמְרָה, כִּי מַעֲוֹנִם הִגִּיהֶנּוּ וְסוֹפָם בִּישׁ.
10. אֱלֹהָ נָתַן כְּמִשְׁלַל לְכּוֹפְרִים אֶת אִשְׁתּוֹ נֹחַ (נֹחַ) וְאִשְׁתּוֹ לוֹט, שְׁתֵּי־הֶן הָיוּ נָשִׁים לְשָׁנִים מַעֲבָדֵינוּ הַיִּשְׂרָאִי, אֲדָ הֵן בְּגָדוּ בָהֶם, וְלָכֵן לֹא יָכְלוּ בַּעֲלֵיהֶן לַעֲזֹר לָהֶן בְּמֵאוּמָה אֲצֵל אֱלֹהָ, וּלְבַסּוֹף יֹאמַר לָהֶן, הִכְנָסוּ שְׁתֵּיכֶן אֶל הָאִשׁ עִם הַנְּכֻסִּים אֵלֶיהָ.
11. אוּלָם כְּמִשְׁלַל לַמַּאֲמִינִים הֵבִיא אֱלֹהָ אֶת אִשְׁתּוֹ פְּרָעָה, שְׁאֵמְרָה, רַבּוּנִי! בָּנָה לִי אֶצְלָךְ בֵּית בָּנָן, וְהִצִּילֵנִי מִפְּרָעָה וּמִמַּעֲשָׂיוּ וּמִן הָאֲנָשִׁים הַחוֹטְאִים.
12. וְאֵת מִרְיָם בֵּת עֶמְרָאן אֲשֶׁר שְׁמָרָה טְהֵרַת רַחֲמָה, וְאֶנְחֵנוּ נִפְחָנוּ בּוֹ (בְּרַחֲמָה) מִרוּחֵנוּ,¹ וְהִיא הָאֵמִינָה בְּדַבְרֵי רַבּוּנָה וּבִסְפָּרֵיו וְהִי־תֵה מִן הַמַּצִּיטִּים לְאֱלֹהָ.

67

סִוֵּרַת אֶל-מֶלֶךְ הַמְּלוּכָה

סורה זו נקראת «אֶל-מֶלֶךְ, הַמְּלוּכָה» משום שהיא פותחת בשבחון אללה את עצמו כבעל המלוכה האדיר שביכולתו לעשות ולבצע כל מיני מעשים שאין מישהוא אחר שיוכל לעשות.

הורדה במכה אחרי סורת אט-טור 52, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «הַמְּלוּכָה» מפסוק אחד.

סורת אל-מלך 67

חלק 29

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. יתברך (אללה) אשר בידו המלוכה, והוא הכל-יכל,
2. הוא אשר ברא את המות ואת החיים לנסותכם מי מכם מעשיו טובים יותר מאחרים.¹ הוא העזיז והסולח,
3. אשר ברא שבעה רקיעים דומים בדיוק וערוכים זה מעל זה, ולא תראה בבריאת הרחמן כל חסר שלמות, ולא תמצא בשמים בקיעים, הסתפל עוד ועוד וראה, האם תראה שם כל סדק?
4. הבט שוב ושוב, עיניך ישובו משפלות, תשושות.
5. ואת רקיע השמים התחתון קשטנו במאורות, ועשינו מהם מרגמות כנגד השטנים,² והועדנו להם (לשטנים) את ענש השרפה (בגיהנם).
6. וכן הועדנו את הגיהנם לכופרים ברבונם, ורעה שהיתם שם.
7. כאשר ישלכו אל תוכו ישמעו נעירתו והוא רותח.
8. וכמעט מתפוצץ מועם, ובכל פעם שתשליך אליו קבוצה מן הכופרים, ישאלו אותם שומרי, האם לא בא אליכם שליח מזהיר?
9. יאמרו, אמנם כן, בא אלינו שליח מזהיר, אך אנו הכחשנו, ואמרנו, לא הוריד אללה מאומה מן השמים, אין אתם (השליחים) אלא בתעיה גדולה.³
10. ויאמרו, לו היינו שומעים או מבינים לא היינו מבצעי הלקחה.
11. הם הודו אפוא בחטאייהם, וכך יבוא האבדון על בעלי אש התבערה.
12. היראים את רבונם בסתר, מיעדים להם סליחה ושכר גדול.
13. דברו דבריכם בסתר או דברו בגלוי,⁴ יודע הוא את אשר בלבבות.
14. האם איננו יודע את אשר ברא? והוא הלטוף⁵ והבקי.

1. ר' סורת הוד 11 : 7.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 6 - 10 ; וסורת פוצלת 41 : 12.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 130.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 110.

5. הלטיף; המיטיב ועושה חסד עם מאמיניו; היודע צפונות ומבחין בדקיות. (ר' מלון איילון-שנער).

קטע 2

15. הוא אָשר עָשָׂה מִן הָאָרֶץ מְקוֹם מְנוּחָה לָכֶם, עַל כֵּן הִתְהַלְכוּ בְּמִרְחָבֶיהָ, וְאַכְלוּ מֵאֲשֶׁר יִתֵּן לְפָרְנֶסְתֵּכֶם, וְאֵלֶי תַּחֲזִית הַמֵּתִים (בַּיּוֹם הַדִּין).¹
16. הָאֵם בְּטוּחִים אַתֶּם שְׂאֵלָה שְׁבַשְׁמִים לֹא יִשְׁקַע אֶתְכֶם בְּאֲדָמָה? וְאִז תִּתְחִיל לְהִתְגַּעֵשׁ (עַד שֶׁתָּמוּתוּ בְּלָכֶם).
17. הָאֵם בְּטוּחִים אַתֶּם שְׂאֵלָה שְׁבַשְׁמִים לֹא יִשְׁלַח עֲלֵיכֶם סוּפַת חוֹל? וְאִז תִּבְיֵנוּ אֶת אֲזִהְרָתִי.
18. כָּבֵר הִכְחִישׁוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם, וּמִה קִשָּׁה הָיָה עָנְשִׁי!
19. הָאֵם אֵינֶם רוֹאִים אֶת הָעוֹפּוֹת מַעְלֵיהֶם פּוֹרְשִׁים כְּנָפִים וּמֵאֲסָפִים כְּנָפִים? רַק הִרְחֵמוּ יַחְזִיקֶם (בְּאִוִּיר), כִּי הוּא רוֹאָה כָּל דָּבָר.
20. אוּ מִי זֶה אֲשֶׁר הוּא גָדוּד לָכֶם לַעְזֹר לָכֶם מִפְּנֵי הִרְחָמוֹ? הַכּוֹפְרִים חַיִּים בְּאֲשָׁלָה.
21. וּמִי יִפְרֹס אֶתְכֶם אִם הוּא יִמְנַע מִכֶּם אֶת פְּרִנְסָתוֹ? אוּלַם הֵם מִמְּשִׁיכִים בְּמִרְסֵי וּסְטִיגִים.
22. הָאֵם זֶה הַחֹלֶד מִתְהַפֵּד עַל פָּנָיו מִדְּרָךְ יוֹתֵר מִזֶּה הַחֹלֶד בְּרִיא בְּקוֹמָה זְקוּפָה?
23. אָמֹר, הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְנָתַן לָכֶם אֶת הַשֹּׁמֵעַ וְאֶת הָרְאוּת וְהַלֵּב (לְהִבִּין). אֵד מַעֵט הוּא אֲשֶׁר תוֹדוּ (לוֹ).
24. אָמֹר, הוּא אֲשֶׁר פָּזַרְכֶם בְּאָרֶץ וְאֵלֶי תֵּאֲסָפוּ (בַּיּוֹם הַדִּין).
25. אוּלַם הֵם אֲמָרוּ, מִתִּי יָקוּם הָאִיּוֹם הַזֶּה (יוֹם תַּחֲזִית הַמֵּתִים), אִם אַתֶּם צוֹדָקִים?
26. אָמֹר, הַדַּעַת (בְּקִיּוֹם יוֹם הַדִּין) רַק אֶצֶל אֵלֶּה הִיא, כִּי אֲנִי רַק מְזַהֵר בְּרוּר.
27. וְאוּלַם כְּאֲשֶׁר יִרְאוּהוּ (עֲנֵשׁ אֵלֶּה) קְרוֹב, יִתְקַדְּרוּ פְּנֵי הַכּוֹפְרִים, וְאִז יֵאָמֵר לָהֶם, זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר בִּקְשָׁתֶם (לְהַחִישׁ).
28. אָמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כֹּךְ, בֵּין אִם יָמִית אֵלֶּה אוֹתִי וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר אִתִּי, וּבֵין אִם יִרְחַם עָלֵינוּ, מִי יִגֹּן עַל הַכּוֹפְרִים מַעֲנֵשׁ מְכַאִיב?
29. אָמֹר, הוּא הִרְחָמוֹ, הָאֲמָנוּ בּוֹ וְעֲלֵיו סִמְכָנוּ. עוֹד תִּדְעוּ מִי הוּא בִּתְעִיָּה גְלוּיָה.
30. אָמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כֹּךְ, אִם יִחַלְחַל מִימֵיכֶם בְּאֲדָמָה, מִי (מִלְבַּד אֵלֶּה) יָבִיא לָכֶם מִי מַעֲוֶן (זוֹרְמִים עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה)?

68

סִוֵּרַת אֶל-קֶלֶם

הָעֵט

סורה זו נקראת «אֶל-קֶלֶם, הָעֵט». אללה נשבע בעט ומה שנכתב בו. והיא אחת משלוש הסורות שפותחות רק באות אחת: צ. 38 ; ק. 50 ; נ. 68. הורדה במכה אחרי סורת אל-עלק 96, הפותחת בצו, «אקרא', קרא» אל הנביא מוחמד, ופסוקיה חמישים ושניים. קיבלה את שמה «הָעֵט» מפסוק אחד.

סורת אל-קלם 68

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִים

קטע 1

1. «נ»¹. אֶשְׁבַּע בְּעֵט וּבְאֶשֶׁר הֵם (הַמַּלְאָכִים) כּוֹתְבִים.
2. אֵין אַתָּה (מוֹחֲמֵד), בְּחֶסֶד רְבוּנָד, מְשַׁנֵּעַ,
3. וְאָכַן יֵשׁ לָד שְׂכָר (מֵאֱלֹהֵה) אֶשֶׁר לֹא יִפְסֹק,
4. וְכִי אַתָּה בַּעַל אִפִּי וּתְכוּנוֹת נַעֲלוֹת.
5. תִּרְאֶה אֶפּוֹא, וְיִרְאוּ,
6. מִי הָאֲחוּז בְּחַבְלֵי הַשָּׁטָן?
7. כִּי רְבוּנָד יוֹדֵעַ טוֹב מִי סוּסָה מְשַׁבִּילוֹ, וּמִי הֵם הַמַּדְרִכִּים.
8. לָכֵן אֵל תִּצְיֵת לְמַכְחִישִׁים,
9. הֵם רוֹצִים כִּי תִנְהַג בְּצַבִּיעוֹת, וְהֵם יִנְהֲגוּ בְּצַבִּיעוֹת.
10. אֵד, אֵל תִּצְיֵת לְנִשְׁבָּע לְשׂוֹא, נְבִיָּה,
11. מוֹצִיא דְּבָה וְהוֹלֵךְ רָכִיל,
12. מוֹנֵעַ טוֹבָה וְתוֹקֵפֶן וְחוֹטָא,
13. אֶכְזָרִי וּמַלְבֵּד לְכָל זֶה הוּא, בֶּן בְּלִיעַל,
14. מְשׁוּם שֶׁהוּא בַּעַל הוֹן וְיֵשׁ לוֹ בְּנִים רַבִּים,
15. בְּהִקְרָא לְפָנָיו אוֹתוֹתֵינוּ, אָמַר, אֲגָדוֹת קֶדְמוֹנִים.
16. עַל כֵּךְ עוֹד נִטְבָּיעַ לוֹ סִימֹן הֶכֶר עַל הַחֹסֶם.
17. נִסִּינוּ אוֹתָם (כּוֹפְרֵי מַכָּה) כְּפִי שֶׁנִּסִּינוּ אֶת בַּעֲלֵי הַגֶּן, שֶׁזָּמְמוּ לְאַסֹּף אֶת פְּרוֹתֵינוּ לְפָנוֹת בְּקָר (כְּדִי לְמַנֵּעַ מִהֶעֱנִיִּים אֶת חֲלָקָם בְּלֻקָּט),
18. וְלֹא אָמְרוּ, אִם יִרְצָה אֱלֹהֵה.
19. וְאוֹלָם בְּלִילָה בְּהִיּוֹתָם יִשְׁנִים פְּגָעָה בְּגֶן שְׁלֵהֶם אֵשׁ מֵרְבוּנָד,
20. וְהִפְכָּה אוֹתוֹ לְשִׁמְמָה.
21. וְקִרְאוּ אִישׁ אֶל אָחִיו כְּאֶשֶׁר הִשְׁכִּימוּ בְּבִקָּר,

1. האות הזו נקראת בערבית: נוּן.

22. הִשְׁכִּימוּ אֶל הַגֵּן אִם בְּרִצּוֹנְכֶם לְקִטּוֹף.
23. וַיֵּצְאוּ לְדֶרֶךְם מִתְלַחֲשִׁים בֵּינֵיהֶם,
24. אֶל יְבוּא לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם אֶל תּוֹכוֹ עָנִי,
25. וַיֵּצְאוּ מִקֶּדֶם בְּכֹנֶה קְבוּעָה שֶׁתְּצַלִּיחַ מִזְמָתָם.
26. וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר רָאוּ אוֹתוֹ קָרְאוּ, אֲבַדְנוּ!
27. אֲדַרְבָּהּ, אֲנַחְנוּ מִחֲסָרֵי כָּל!
28. אָמַר הַמֶּתוֹן שֶׁבָּהֶם, הָאִם לֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, לָמָּה לֹא תִשְׁבְּחוּ אֶת אֱלֹהֵי?
29. וְאָמְרוּ, וְשִׁתְּבַח שֵׁם רְבוּנֵנוּ, אַכֵּן חוֹטְאִים הָייְנוּ.
30. אַחֵר כֶּךָ, הוֹכִיחוּ זֶה אֶת זֶה,
31. וְאָמְרוּ, אֲבֹי לָנוּ כִּי הָייְנוּ עָרִיצִים.
32. מִי יִתֵּן וְיִתֵּן לָנוּ רְבוּנֵנוּ טוֹב מִמֶּנּוּ בְּמִקוֹמוֹ. מִרְבוּנֵנוּ אֲנַחְנוּ מִבִּקְשִׁים.
33. כִּזָּה הָיָה הַעֲנֵשׁ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) אִךְ הַעֲנֵשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַבֹּא עוֹד יוֹתֵר גָּדוֹל. לוֹ רַק יִדְעוּ.

קטע 2

34. אַכֵּן, לִירָאִים אֲצֵל רְבוּנֵם גִּנוֹת הַנֶּעֱם.
35. הָאִם אֲפֹשֶׁר לְדַמּוֹת אֶת הַמִּסְלָמִים לְכוֹפְרִים?
36. מַה לָּכֶם, אֵיךְ תִּשְׁפָּטוּ?
37. הָאִם יֵשׁ לָכֶם סֵפֶר (מִן הַשְּׂמִים) אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ אֵתֶם לוֹמְדִים?
38. שִׁיֵּשׁ לָכֶם בּוֹ אֲשֶׁר תִּבְקָשׁוּ?
39. אוֹ שְׂבוּעָה מִפְּלִגֵּת לָכֶם עָלֵינוּ עַד לַיּוֹם תַּחֲזִית הַמֵּתִים, שֶׁלְּפִיָּהּ אֲנַחְנוּ נִקְבֵּל עָלֵינוּ אֶת כָּל מַה שְּׂאֵאתֶם דּוֹרְשִׁים עַל פִּי שְׂפוֹטְכֶם?
40. שְׂאֵל אוֹתֶם, מִי מֵהֶם עָרַב לְכֶךָ?
41. אוֹ שִׁתְּפִים לָהֶם? יָבִיאוּ נָא אֶת שִׁתְּפִיָּהֶם אִם הֵם צוֹדִקִּים?
42. בְּיוֹם אֲשֶׁר תִּחְשֹׁף שׁוֹק וַיִּזְמְנוּ לְסָגֵד וְלֹא יוֹכְלוּ.
43. כְּשֶׁעֲיִנֵּיָּהֶם מִשְׁפָּלוֹת תִּכְסֶּה אוֹתָן כְּנִיעוֹת, הֵן לִפְנֵים (בְּעוֹלָם הַזֶּה) נִקְרְאוּ לְסָגֵד וְהֵם שְׂלָמִים (אֲבָל הֵם סָרְבוּ),
44. הִנֵּחַ לִי אִפּוֹא לְטַפֵּל בְּמִתְכַּחֲשִׁים בְּאַזְהָרָה זֹאת. אֲנַחְנוּ נוֹלִיךְ אוֹתָם שׁוֹלָל בְּלִי שִׁידְעוֹ אֵיךְ נַעֲשֶׂה אֶת זֶה.

45. וְאַתֵּן לָהֶם שְׁחוֹת, כִּי הִתְנַכְּלוּתִי חִזָּקָה.
46. אוֹ תִשָּׂאֵל מֵהֶם שָׂכָר וְהֵם עֲמוּסִים חוֹבוֹת?
47. הֲאֵם מִחִזְקִים הֵם בְּסוּדוֹת הַנִּסְתֵּר, וּמֵהֶם הֵם כּוֹתְבִים?
48. לָכוֹ, חִכָּה בְּסִבְלָנוּת לְמִשְׁפָּט רְבוּנָד, וְאַל תִּהְיֶה כְּבַעַל הַלְוִיָּתָן (יוֹנוֹס, יוֹנָה) בְּקִרְאוֹ (אֶל רְבוּנוֹ) כְּשֶׁהוּא עֶצוּב.
49. וְלוֹלֵא הִשִּׁיג אוֹתוֹ חֶסֶד מֵאֵת רְבוּנוֹ, הִיָּה מוּטָל אֶל הַיַּבֵּשָׁה הַחֲשׂוּפָה וְהוּא מְגִנָּה,
50. וּבַחֲרָ בּוֹ רְבוּנוֹ וַעֲשֵׂה אוֹתוֹ מִן הַיִּשְׂרָיִם.
51. הַכּוֹפְרִים כְּמַעַט שִׁפְּגְעוּ בָּד בְּמַבְטֵיהֶם, כְּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת הַקּוֹרְאָן, וְאֶמְרוּ, הוּא מְשֻׁנָּע,
52. הִנֵּה אֵין הוּא (הַקּוֹרְאָן) אֶלָּא הַזִּהְרָה אֶל הָעוֹלָמִים (מִבְּנֵי הָאָדָם וְהַגִּ'וּ).

69

סִוֵּרַת אֶל-חֶאקָה יוֹם חֻקִּיקַת הָאֶמֶת (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אל-חאקה, יום חקיקת האמת», בגלל שהיא פותחת בשם זה אשר אללה מזכיר אותנו שלוש פעמים.

בעצם זה תואר של יום הדין: היום שבו נחרץ הדין, וכל אדם יקבל את פסק דינו באמת מוחלטת. הורדה במכה אחרי סורת אל-מולכ 67, ופסוקיה חמישים ושניים. קיבלה את שמה «יום חקיקת האמת» מפסוק אחד.

סורת אל-חאקה 69

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחִים

קטע 1

1. יום חקיקת האמת (יום הדין).
2. ומה הוא יום חקיקת האמת?
3. ומה תדע על יום חקיקת האמת?
4. עמי ת'מוד ועמד לא האמינו במהלומה של יום הדין.
5. אך באשר לת'מוד הנה השמדו ברעש (שעבר כל גבול בעצמותו).
6. ובני עמד השמדו ברוח רעשנית עזה ומאוד קרה,
7. ששלח בהם אלה במשך שבועה לילות ושמונה ימים רצופים. וראית אז את בני האדם מוטלים מתים כמו גזעי דקלים עקורים,
8. והאם תראה להם כל שארית?
9. חטאו פרעה ואשר היו לפניו והערים ההפוכות (ערי בני עמו של לוט),
10. הם התנגדו לשליח רבונם! שנשלח להם, והוא (אללה) הכה בהם מכה עצומה.
11. כאשר גאו המים, נשאנו אתכם¹ בתבה השטה,
12. למען תשמש להם הזכרה, ולמען תבין זאת אזן ערגית.
13. ובהתקע בשופר תקיעה אחת,
14. והארץ וההרים ינשאו ויהרסו עד יסוד,
15. אותו יום יארע המארע (יום הדין),
16. ביום ההוא יבקעו השמים ויתרופפו,²
17. והמלאכים על קצותיהם, ונשאו כס המלכות של רבונך מעל לראשיהם ביום ההוא שמונה (מלאכים).
18. ביום ההוא תעמדו (לדין), לא תעלם מכם תעלומה.³

1. הכוונה לצאצאי נוח והמאמינים אתו.

2. ר' סורת אנ-נבא' 78 : 9.

3. כל סודותיכם ותעלומותיכם יהיו גלויים.

19. אֵד בְּאֶשֶׁר לָזָה אֶשֶׁר נָתַן פְּנִקְס הָרְשׁוּם שֶׁל מַעֲשָׂיו בִּימִינוֹ יֹאמֶר, הִנֵּה הוּא! קִרְאוּ אֶת פְּנִקְס הָרְשׁוּם שְׁלִי,
20. כִּי יִדְעֵתִי שְׁעָלִי לְתֵת דִּין וְחִשְׁבוֹן (לָכֵן הִכְנֵתִי אֶת עַצְמִי בְּאֶמּוּנָה וּבַעֲשִׁית הַטּוֹב).
21. וְאָכֵן הוּא יִתְעַנֵּג בְּחַיִּים מִשְׁבִּיעִים רָצוֹן,
22. בְּגֹן הָעֲלִיוֹן,
23. שִׁפְרוֹתָיו מְרֻבִּים וּקְרוֹבִים,
24. וַיֹּאמֶר לָהֶם, אֲכָלוּ וּשְׁתוּ לַעֲנָגָה בְּאֶשֶׁר קִדְמְתֶם לַעֲשׂוֹת טוֹב בְּיָמִים שְׁעָבְרוּ.
25. וְאוֹלָם אֶשֶׁר יִמְסַר לוֹ פְּנִקְס הָרְשׁוּם שְׁלוֹ בִּיד שְׁמַאלוֹ יֹאמֶר, הֲלוֹאִי וְלֹא נָתַן לִי פְּנִקְסִי,
26. וְלֹא הֵייתִי יוֹדֵעַ מֶה הוּא חֲשׁבוֹנִי זֶה,
27. לוֹ רַק הָיָה מוֹתִי גַם סוֹפִי,
28. כִּי רְכוּשִׁי לֹא עֶזֶר לִי,
29. וְאֶבֶד לִי שְׁלֹטוֹנִי.
30. (אֲזַ וַיֹּאמֶר), תִּפְסֹו אוֹתוֹ וְכַבְּלוּ אֶת יָדָיו אֶל צִנְאוֹרוֹ,
31. אַחֵר כֶּךָ בְּשֵׁאוֹל צְלוּהוּ,
32. וְהִכְנִיסוּהוּ בְּשִׁלְשֶׁלֶת שְׁאֲרָכָה שְׁבָעִים אֲמָה.
33. כִּי לֹא הָאֱמִין בְּאַלְלָהָ הָאֲדִיר,
34. וְלֹא הֵאִיץ אַחֲרֵים לְהֶאֱכִיל אֶת הַדָּל וְהַמְסָכֹו,
35. לְפִיכָךְ אֵין לוֹ כָּאֵן הַיּוֹם יָדִיד נֶפֶשׁ (שְׁיַעְזֹר לוֹ).
36. וּמִזֹּנוֹ יִהְיֶה רַק מְגֻלָּה שֶׁל אֲנָשִׁי הָאֵשׁ,
37. שֶׁהִיא הַמַּאֲכָל הַמֵּלֶעֶד לַחוּטָאִים.

קִטְעַ 2

38. אֲשַׁבֵּעַ בְּמָה שְׁאַתֶּם רוֹאִים,
39. וּבְמָה שְׁאֵינְכֶם רוֹאִים,
40. זֶהוּ (הַקּוֹרְאוֹ) דִּבְרוּ שֶׁל שְׁלִיחַ נִכְבָּד,

41. וְלֹא דִבֵּר מְשׁוּרָר.¹ אֵךְ מַעַט הוּא אֲשֶׁר תֵּאַמִּינוּ,
42. וְלֹא דִבֵּר מִגִּיד עֲתִידוֹת.² מֶה מַעַט זֹכְרִים אַתֶּם.
43. (הַקּוּרְאָן הוּא) גְּלוּי אֲמַתִּי מִרְבּוֹן הָעוֹלָמִים.
44. אֱלוֹ הִזָּה (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) בּוֹדָה וְלוֹ דִּבֵּר אֶחָד בְּשִׁמְנוּ,
45. הֵינּוּ אוֹחֲזִים בּוֹ בְּכֹחַ,
46. וְכוֹרְתִים אֶת עוֹרֶק לְבוֹ,
47. לֹא יוּכַל אִישׁ מִכֶּם לְמַנֵּעַ בְּעַדְנוּ מִפְּגוּעַ בּוֹ.
48. זֶהוּ (הַקּוּרְאָן) אוֹת הַזִּכָּרָה לִיִּרְאִים.
49. וַיּוֹדְעִים אֲנַחְנוּ כִּי יֵשׁ בְּכֶם מַכְחִישִׁים.
50. אֵךְ גִּזּוֹן הוּא (הַקּוּרְאָן) לְפוֹפְרִים,
51. וְהוּא הָאֲמַת הַבְּרוּרָה.
52. לְכֹן שִׁבַּח אֶת שֵׁם רַבּוֹנֵךְ הָאֲדִיר.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 5.

2. ר' סורת אט-טור 52 : 29.

70

סִוֵּרַת אֶל-מַעְאָרִג׳ מַעְלֹת הַשָּׁמַיִם

סורה זו נקראת «אֶל-מַעְאָרִג׳», מַעְלֹת הַשָּׁמַיִם», השם בשלמותו הוא «אללה ד׳ו אל-מעארג׳», אללה בעל הכבוד הרם והמעלות ביום הדין באמצעותן המלאכים יעלו אליו ביום הדין».

הורדה במכה אחרי סורת אל-חאקה 69, ופסוקיה ארבעים וארבעה. קיבלה את שמה «מַעְלֹת הַשָּׁמַיִם» מפסוק שלושה.

סורת אל-מעארג' 70

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵנוּ וְהַרְחִים

קטע 1

1. שְׁאַל שׁוֹאֵל עַל דְּבַר הָעֵנֶשׂ הַנוֹפֵל,
2. עַל הַכּוֹפְרִים, וְאִין מִי שֶׁיִּכַּל לִמְנַע נְפִילָתוֹ,
3. מֵאֵת אֱלֹהָ בַּעַל הַמַּעֲלֹת,
4. יַעֲלוּ אֵלָיו הַמַּלְאָכִים וְהַרוּחַ (ג' בְּרִיל, גְּבַרִיאֵל) בְּיוֹם אֲשֶׁר עָרְכוּ חֲמֻשִּׁים
אֶלָּף שָׁנָה (מִשְׁנֹת הָעוֹלָם הַזֶּה).
5. לָכֵן, הִתְאַזָּר בְּסִבְלָנוֹת בְּאִפְּן יָפֵה.
6. הֵם יִרְאוּהוּ (הָעֵנֶשׂ) רַחוּק,
7. וְאֵנְחָנוּ בְּרִאחוֹ קְרוֹב.
8. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיוּ הַשָּׁמַיִם כְּנֹחֶשֶׁת מִתְכַּת,
9. וְהַהָרִים רַכִּים כְּצֶמֶר מְנַפֵּץ.
10. וְלֹא יִשְׁאַל יָדִיד נָפֵשׁ לְשָׁלוֹם יְדִידוֹ,
11. וְיִרְאוּ אִישׁ אֶת אָחִיו, אוֹלָם הַכּוֹפֵר יִבְקֹשׁ לַפְּדוּת עֲצָמוֹ מִן הָעֵנֶשׂ שֶׁל הַיּוֹם
הַהוּא תַּמּוּרַת בְּנָיו,
12. וְאִשְׁתּוֹ וְאָחִיו,
13. וּבְנֵי שִׁבְטוֹ אֲשֶׁר הִשְׁתַּיִּיף אֲלֵיהֶם,
14. וּבָכַל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ יִחַדּוּ לִמְעַן יִנָּצַל,
15. אֲדָּה לֹא וְלֹא! כִּי הִיא אֵשׁ לוֹהֶטֶת,
16. תִּתְלַשׁ בְּכוֹחַ אֶת עוֹר הַקֶּרֶקֶפֶת,
17. תִּקְרָא אֶת אֲשֶׁר נִסּוּג אַחֲזֹר וּפָנָה עֲרֵף,
18. וְצָבֵר (הוֹן) וְאָגַר אוֹתוֹ (וְלֹא נָתַן צִדְקָה מִמֶּנּוּ).
19. אָכֵן, מוֹג לֵב נִבְרָא הָאָדָם,
20. בְּפִגּוּעַ צָרָה הוּא חָרַד,
21. אֲדָּה בְּהִגִּיעַ אֵלָיו טוֹב, הוּא מוֹנֵעַ מֵאֲחֵרִים,

22. אַךְ לֹא כֹן הַמִּתְפַּלְלִים,

23. הַמִּתְמַיִדִים בְּתַפִּלָּתָם,

24. שְׁמִרְכוּשָׁם מִיעַד חֶלֶק יְדוּעַ,

25. לִשְׂבָּצוֹ וְלִנְצָרָד,

קטע 2

26. הַמֵּאֲמִינִים בְּיוֹם הַדִּין,

27. וְאֲשֶׁר הֵם מַעֲנֵשׁ רְבוּנָם מְלֵאִים פֶּחַד,

28. אַכֵּן עֲנֵשׁ רְבוּנָם הַבִּלְתִּי נִמְנָע,

29. וְאֲשֶׁר הֵם לֹא מְקִימִים יַחֲסִי מִיּוֹ,

30. אֲלֹא עִם בְּנוֹת זִוְגָם אוֹ עִם שְׁפָחוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר בִּבְעָלוֹתָם, וְעַל כֵּן לֹא יִגְנוּ.

31. אֲבָל הַחוֹשְׁקִים מַעֲבֵר לְזָה, כֹּל אֵלֶּה הֵם הָעוֹבְרִים חֶק,

32. אֲשֶׁר לִנְאֻמָּנִים לְהַתְחִיבוֹתָם וְלִבְרִיתָם,

33. וְהַמַּעֲיִדִים עֲדוֹת אָמֶת,

34. וְהַשּׁוֹמְרִים עַל תְּפִלוֹתֵיהֶם,

35. כֹּל אֵלֶּה בְּגִנִּים מְכַבְּדִים.

36. מִה קָרָה לְכוֹפְרִים הַמִּמְהָרִים לְקִרְאָתָד,

37. בְּהַמּוֹנִיָּהֶם מִיָּמִיּוֹ וּמִשְׁמָאל?

38. הַמִּשְׁתַּוְּקֵק כֹּל אַחַד מֵהֶם לְהַכְנִס לְגֵן נַעַם?

39. לֹא וְלֹא! הֵם יוֹדְעִים מִמֶּה בָּרָאוּ אוֹתָם.

40. לָכֵן נִשְׁבַּעְתִּי בְּרִבּוֹן הַמְּזֹרֵחַ וְהַמַּעֲרָב,¹ כִּי נוֹכַל,

41. לְהַחֲלִיף אוֹתָם בְּטוֹבִים מֵהֶם, וְהֵם לֹא יִמְלְטוּ מִעַנְשִׁנּוּ,

42. הַנֵּחַ לָהֶם אִפּוֹא לְכַסֵּפֵט וְלַהֲשִׁתַּעֲשֵׂעַ עַד אֲשֶׁר יִפְגְּשׁוּ אֶת יוֹמָם אֲשֶׁר הִבְטַח

לָהֶם,

43. יוֹם יֵצְאוּ מִן הַקְּבָרִים בְּחַפְזוֹ, כִּנְדָחִקִים אֶל אֱלִילֵיהֶם,

44. מִשְׁפָּלוֹת עֵינֵיהֶם, תִּכְסֶּה אוֹתָם הַשְּׁפָלָה. זֶה הוּא הַיּוֹם אֲשֶׁר הִבְטַח לָהֶם.

1. הנה אללה נשבע בעצמו כ«רבוֹן המְזֹרֵחַ והַמַּעֲרָב».

71

סִוֵּרַת נוֹחַ

נח

סורה זו נקראת «נוח», נח» משום שפותחת ומסיימת בספור של נוח ושליחותו אל בני עמו שרובם לא האמינו לו, לכן אללה הטביע אותם עם המבול. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נחל 16, ופסוקיה עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «נח» מפסוק אחד.

סורת נוח 71

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחִיבוּ

קטע 1

1. אֲכֹן שְׁלַחְנוּ אֶת נֹחַ (נח) אֶל בְּנֵי עֵמֹךְ (וְאַמְרָנוּ לוֹ), הִזְהָר אֶת בְּנֵי עֵמֶךְ לִפְנֵי שְׂבִיבֹא עֲלֵיהֶם עֲנָשׁ מִכְּאִיב.
2. וְהוּא אָמַר, הִנֵּה בְנֵי עֵמִי! הִנֵּה מִזְהִיר גְּלוּי לָכֶם,
3. עֲבֹדוּ אֶת אֱלֹהֵה וְיִרְאוּ אוֹתוֹ וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
4. לְמַעַן יִסְלַח לָכֶם מִחֻטְאֵיכֶם וְיִתֵּן לָכֶם אֲרֻכָּה לְמוֹעֵד קְבוּעַ, אוֹלָם כְּאִשֶּׁר מִגִּיעַ הַמוֹעֵד שֶׁל אֱלֹהֵה אֵין הוּא נִדְחָה עוֹד, לוֹ יִדְעֶתֶם.
5. אָמַר, רַבּוֹנִי! אֲנִי קָרָאתִי לְבְנֵי עֵמִי בְּלִילָה וּבִיּוֹם,
6. אֲדָּ קָרִיאתִי רַק הוֹסִיפָה לָהֶם רָצוֹן לְבָרַח מִמֶּנִּי.
7. וְאֲכֹן כָּכָל אִשֶּׁר אֶקְרָא לָהֶם לְמַעַן תִּסְלַח לָהֶם, שְׁמוֹ אֶצְבְּעוֹתֵיהֶם בְּאַזְנֵיהֶם וְהִתְעַטְפוּ בְּבִגְדֵיהֶם וְהִמְשִׁיכוּ בְּסֻטְיָתָם וּמָלְאוּ יְהִירוֹת.
8. וְקָרָאתִי לָהֶם בְּרַבִּים,
9. וְהִזְהִרְתִּי אוֹתָם בְּגְלוּי וּבִסְתֵּר,
10. וְאַמְרָתִי, בְּקִשׁוֹ מִרַבּוֹנָכֶם סְלִיחָה, כִּי הוּא מִרְבָּה לְסַלַּח.
11. וְיִשְׁלַח לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם גְּשָׁמִים בְּשֹׁפַע,
12. וְיַעֲנִיק לָכֶם רְכוּשׁ וּבָנִים עִם גָּנִים וּנְהָרוֹת.
13. לְמָה אֵינְכֶם מוֹקִירִים אֶת אֱלֹהֵה כְּרָאוּי לוֹ,
14. אִשֶּׁר בָּרָא אֶתְכֶם בְּשִׁלְבִים שׁוֹנִים.¹
15. הֲלֹא תִרְאוּ כִּי צַד בָּרָא אֱלֹהֵה שְׁבַעַה שְׁמִים, עֲרוּכִים זֶה מַעַל לָזֶה (בְּלִי עֲמוּדִים בֵּינֵיהֶם)?²
16. וְעִשָּׂה בָהֶם אֶת הַיָּרֵחַ לְהָאִיר וְאֶת הַשֶּׁמֶשׁ כְּמִקְוֹר לְאוֹר?
17. וְאֱלֹהֵה יֵצֵר אֶתְכֶם מִן הָאֲדָמָה כְּצֶמַח,
18. וְאֵלֶיהָ יִחְזְרוּ, וְאֵז יוֹצִיאְכֶם שׁוֹב מִמֶּנָּה.

1. בשביל השלבים האלה, ר' סורת אל-מואמנון 23 : 12 - 14.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 2 ; וסורת לוקמאן 31 : 10.

19. וְאַלְלָהָ פֶּרֶשׁ לָכֶם אֶת הָאָרֶץ כְּשִׂטִּים,

20. לְמַעַן תַּעֲבֹרוּ בָּהּ בַּשָּׁבִילִים רְחִיבִים.

קטע 2

21. וְאָמַר נֹחַ (נח), רְבוּנִי! הֵם לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי, וְהִלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹה שְׁרִכּוּשָׁם וּבְגִייהֶם הוֹסִיפוּ רַק עַל אֲבֻדָּתָם.

22. וְזָמְמוּ מְזֻמָּה עֲצוּמָה,

23. וְאָמְרוּ, אֵל תַּעֲזֹבוּ אֶת אֱלֹהֵיכֶם, וְאֵל תַּעֲזֹבוּ אֶת «נֹד» וְלֹא אֶת «סֹנְאֵעַ» וְלֹא אֶת «יַע'וֹת» וְלֹא אֶת «יַעֲוֹק» וְלֹא אֶת «נֶסֶר»,¹

24. הֵם הִתְעוּ רַבִּים, אֵל תּוֹסִיף לַכּוֹפְרִים אֱלֹה תַעֲיֶיחַ.

25. וּמִפְּנֵי חֲטֵאֵיהֶם הִטְבַּעוּ, וּבִסּוּף יִכְנָסוּ אֶל הָאֵשׁ, וְלֹא יִמָּצְאוּ לָהֶם עוֹזָרִים כִּנְגֵד אֱלֹהָ.

26. וְאָמַר נֹחַ, רְבוּנִי! אֵל תִּשְׁאִיר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה אֶפְלוּ אֶחָד מִן הַכּוֹפְרִים הָאֵלֶּה.

27. כִּי אִם תִּשְׁאִירֵם, יִתְּעוּ אֶת עַבְדֶּיךָ וְלֹא יוֹלִידוּ אֱלֹה מִשְׁחַת וְכוֹפֵר.

28. רְבוּנִי! סֶלַח לִי וּלְהוֹרֵי וּלְכָל אֲשֶׁר בָּא אֶל בֵּיתִי וְהוּא מֵאֲמִין, וְלִמְאֻמִּינִים וְלִמְאֻמִּינוֹת, אֲדָּ לַכּוֹפְרִים אֵל תּוֹסִיף אֱלֹה כְּלִיָּהּ.

1. וד, סואע, יעו'ות, יעוק, ונסר: חמישה אלילים מתקופת נוח, אבל שבטי ערב המשיכו לעבוד אותם בתקופה שלפני האסלאם.

72

סִוֵּרַת אֶל-גִּ'ן הַשְּׁדִים

סורה זו קיבלה את שמה מן הספור של «אֶל-גִּ'ן, הַשְּׁדִים» אשר שמעו את הקוראן והתפלאו מאוד ממנו לדרגה גבוהה עד כדי כך שהאמינו בו. גם מדובר בסורה זו על היחס בין הג'ן לבין בני אנוש. הורדה במכה אחרי סורת אל-אעראף 7, ופסוקיה עשרים ושמונה, קיבלה את שמה «הַשְּׁדִים» מפסוק אחד.

סורת אל-ג'ין 72

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחִים

קטע 1

1. (הוּי מוֹחֲמַד) אָמַר, נִתְגַּלָּה לִי שְׂקִיבֻצַּת שְׂדִים הָאֵזִינָה (לְקוֹרִיאַתִי הַקּוֹרְאָן) וְאָמְרוּ, אָכֵן שְׁמַעְנוּ קוֹרְאָן מִפְּלֵא,
2. הַמְדִּירֶךְ אֶל דֶּרֶךְ הַיֶּשֶׁר וְהָאֱמֶת, וְאַנְחֵנוּ הָאֱמֵנוּ בּוּ, מַעֲתָה לֹא נִשְׁתַּף אִף אֶחָד עִם רְבוּנָנוּ,
3. וְאָכֵן הוּא יִתְעַלֶּה הוּד אֱלֹהֵינוּ לֹא לְקַח לוֹ אִשָּׁה וְלֹא וָלֶד.
4. הָאֵוִיל שְׂבִינֵינוּ (אֶבְלִיס) אוֹמֵר דְּבָרִים לֹא אֱמֶתִיִּים עַל אֱלֹהֵה.
5. וְאָכֵן חֲשַׁבְנוּ שֶׁלֹא יִדְבְּרוּ אֲנָשִׁים וְשְׂדִים כְּזָבִים עַל אֱלֹהֵה.
6. אֶחָדִים מִבְּנֵי אָנוּשׁ הָיוּ מִחִפְּשִׁים עֲזָרָה מֵאֶחָדִים מִן הַשְּׂדִים, וְכֵךְ הֵם הוֹסִיפוּ לָהֶם חֲטָאִים,
7. גַּם הֵם חֲשָׁבוּ כְּמוֹתְכֶם כִּי אֱלֹהֵה לְעוֹלָם לֹא יָקִים לְתַחֲיָה אִף אֶחָד.
8. וְאָכֵן גִּשְׁשָׁנוּ בְּשָׂמִים וְהִנֵּה הֵם מְלֵאִים שׁוֹמְרִים עֲזִים וְשִׁלְהָבוֹת,
9. וְאָכֵן הָיִינוּ יוֹשְׁבִים עַל מוֹשְׁבִים בָּהֶם לְשִׁמְעָה. אִךְ מִי שֶׁיִּבְקֹשׁ לְשִׁמְעָה עֲתָה יִמָּצֵא לוֹ שִׁלְהָבַת אוֹרְבַת,
10. לָכֵן, אִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אִם רַע לִנְגַד אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בְּאַרְצָה, אוֹ אוֹלֵי רוּצָה רְבוּנָם לְהַדְרִיכֶם אֶל הַיֶּשֶׁר.
11. כִּי גַם בִּינֵינוּ יֵשׁ יִשְׂרָאֵל וְיֵשׁ גַּם פְּחוּתִים מֵהֶם, כִּי כָּבֵד הִתְפַּלְּגְנוּ לְכַתּוֹת שׁוֹנוֹת.
12. אוֹלָם בְּזֹאת בְּטוּחִים אֲנַחְנוּ כִּי לֹא נוּכַל לְהִתְנַגֵּד לְאֱלֹהֵה בְּאַרְצָה, וְלֹא נוּכַל לְבָרֵחַ מִמֶּנּוּ,
13. לָכֵן, כְּאֲשֶׁר שְׁמַעְנוּ אֶת הַהִדְרָכָה (מִן הַקּוֹרְאָן) הָאֱמֵנוּ בָּהּ, כִּי הַמַּאֲמִין בְּרְבוּנוֹ אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ מִקְפוּחַ וּמַעֲשֶׂק.
14. אֲמָנָם יֵשׁ בִּינֵינוּ כְּאֱלֹהֵה הַמְסֻלָּמִים, וְאֱלֹהֵה הַמְשֻׁחָתִים, הַמְסֻלָּמִים הֵלְכוּ בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁרָה,
15. אִךְ הַסּוֹטִים וְשִׁמְשׁוּ חֹמֶר הַסָּקָה לְגִיחָהֶם,
16. אֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים) הֵלְכוּ בְּנִתִּיב הַיֶּשֶׁר, הָיִינוּ מִמְטִירִים לָהֶם מִיָּם בְּשִׁפְעָה,

17. לַנְּסוּתָם בְּזֹאת, וְכָל מִי שִׁירַחַק מֵהַזְכָּרַת רְבוּנוֹ, הוּא יוֹלִיכוֹ אֶל עֵנֶשׁ חֲזָק וְקָשָׁה.
18. הַמְּסַגְּדִים מִיַּעֲדִים רַק לַעֲבֹדֶת אֱלֹהָה. אֵל תִּקְרָאוּ עִם אֱלֹהָ אֲחֵר.
19. כְּאֲשֶׁר קָם עֶבֶד אֱלֹהָ (מוֹחֲמֵד) וּפָנָה אֶל רְבוּנוֹ בַּתְּפִלָּה, כְּמַעַט הַצִּטּוּפִּי עָלָיו.

קטע 2

20. אָמַר, אֲנִי אֶקְרָא רַק אֶל רְבוּנִי וְלֹא אֲשַׁתֵּף בּוֹ אֲחֵר.
21. אָמַר, אֲנִי בַּעֲצָמִי אֵין בְּכוּחִי לְהַזִּיק אוֹ לְהוֹעִיל לָכֶם.
22. אָמַר, לֹא יִגַּן עָלַי אִישׁ מִפְּנֵי עֲנִשׁוֹ שֶׁל אֱלֹהָה, וְלֹא אֶמְצָא מַחְסֵה מִפְּנֵיו, לֹא אוֹכַל אֶלֶּא לְהוֹדִיעַ אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהָה וְאֶת שְׁלִיחוֹתוֹ שֶׁהֵטִיל עָלַי. וּמִי שֶׁאֵינוֹ מַצִּיֵּת לְאֱלֹהָה וּשְׁלִיחוֹ, הִנֵּה לוֹ אֵשׁ גִּיהֶנֶם, וַיְהִיָּה בָּהּ לְנֹצָח.
24. כְּאֲשֶׁר יָרְאוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטִיחַ לָהֶם (מִן הָעֵנֶשׁ), יִדְּעוּ אֲזַי מִי הוּא הַחֲלָשׁ לַעֲזֹר, וּמִי הוּא הַמַּעֲט לְמַסְפָּר.
25. אָמַר, אֵינִי יוֹדֵעַ אִם הָעֵנֶשׁ שְׁנוּעֵד לְכוֹפְרִים קְרוֹב הוּא, אוֹ שֶׁרְבוּנִי יִתֵּן לְכוֹפְרִים אַרְכָּה?
26. הוּא יוֹדֵעַ הַנִּסְתֵּר, וְלֹא יִגְלֶה סוּדוֹתָיו הַנִּסְתָּרִים לְאִף אֶחָד,
27. אֶלֶּא לְמִי שֶׁרָצָה בּוֹ כְּשִׁלַּח, אֲשֶׁר יִפְקִיד עָלָיו שׁוֹמְרִים (מְלֹאכִים) מִלְּפָנָיו וּמֵאַחֲרָיו,
28. לְמַעַן יֵדַע כִּי הוֹדִיעוּ אֶת שְׁלִיחוֹת רְבוּנָם. וְהוּא הַקִּיף אֶת אֲשֶׁר בְּרִשׁוּתָם, וְהוּא הַקִּיף וַיֵּדַע אֶת מַסְפָּרָם שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים.

73

סִוֵּרַת אֶל-מוֹזְמַל הַמִּתְעַטֵּף

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹזְמַל, הַמִּתְעַטֵּף» בגלל התיאור של הנביא שקרא לו בו אללה אחרי שקבל את הפסוקים הראשונים של הקוראן במערת חרא', אחרי כן הנביא חזר הביתה והתעטף במעילו והלך לישון, אז אללה קרא לו לקום ולהתפלל.
הורדה במכה אחרי סורת אל-קלם 68, ופסוקיה עשרים.
קיבלה את שמה «הַמִּתְעַטֵּף» מפסוק אחד.

סורת אל-מוזמל 73

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחִיבֵנוּ

קטע 1

1. הוּי הַמִּתְעַטֵּף!¹
2. עֲמַד בְּתַפְלָה בְּלִילָה מִבִּלְתִּי מַעֵט,
3. אֹז חֲצִיו אֹז פְּחוֹת מִמָּנֹו קָצַת,
4. אֹז הוֹסֵף עָלָיו, וְקָרָא אֶת הַקּוּרְאָן בְּרוּר מֶלֶה בְּמֶלֶה,
5. הֵן אֲנַחְנוּ נָטִיל עָלֶיךָ דְּבוּר עֲצוּם (הַקּוּרְאָן).
6. הַעֲבוּדָה הַמִּתְקִימָת בְּאַמְצַע הַלִּילָה מִשְׁפִּיעָה יוֹתֵר עַל הַלֵּב, וְהַקְרִיאָה יוֹתֵר בְּרוּרָה.
7. אוּלָם בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם אַתָּה מְאוּד עָסוּק בְּכָל מִינֵי עֲסָקִים,
8. וְזֵכֶר אֶת שֵׁם רְבוּנְךָ, וְהַתְמַסֵּר לְעִבּוּדָתוֹ, וְסִמְךָ עָלָיו.
9. כִּי הוּא רְבוֹן הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב, וְאֵין אֵלָה זֹולָתוֹ, קַח אוֹתוֹ אֶפּוֹא לְךָ לְמִשְׁעָן.
10. הַתִּיַחֵס לְדַבְרֵי הַכּוֹפְרִים בְּסִבְלָנוּת, וְהַתְרַחֵק מֵהֶם בְּצוּרָה נְאוּתָה,
11. הַנִּיחֵנִי וְאֶת הַמְכַחֲשִׁים, עַתִּירֵי הַנִּכְסִים, וְתֵן לָהֶם אֶרְכָּה קֶצֶרָה.
12. כִּי אֲצַלְנוּ יֵשׁ לָהֶם שְׁלֹשְׁלָאוֹת כְּבִדּוֹת וְאֵשׁ הַשְּׂאוֹל,
13. וּמֵאַכַל מִחֲנֹק בּוֹ וְעֹנֵשׁ מִכְּאִיב.
14. בְּיוֹם שֶׁתִּרְעֵד הָאָרֶץ וְהַהָרִים, וְהַהָרִים יִהְיוּ רַפִּים כְּעֶרְמַת חוֹל.
15. אֲכֹן שְׁלַחְנוּ אֵלֵיכֶם (אֲנָשִׁי מִכָּה) שְׁלִיחַ אֲשֶׁר יַעֲיֵד עֲלֵיכֶם, כְּאֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ אֶל פֶּרְעָה שְׁלִיחַ,
16. אוּלָם פֶּרְעָה הִתְנַגֵּד לְשְׁלִיחַ, וְאֲנַחְנוּ הַשְּׂמַדְנוּ אוֹתוֹ הַשְּׂמַדָּה מוֹחֶצֶת.
17. וְאַיֶּךְ תִּבְטָחוּ אֶפּוֹא, וְכִבֵּר כְּפָרְתֶם, מִפְּנֵי יוֹם שֶׁיַּעֲשֶׂה אֶת הַיִּלְדִּים לְשִׁיבָה (יוֹם הַדִּין),
18. הַשְּׂמִים נִבְקָעִים בּוֹ, וְיִתְגַּשֵּׁם אִיוֹמוֹ (שֶׁל אֱלֹהָ)?
19. אֲכֹן זֹאת הִיא הַזְּהִרָה, הַחֲפֹץ לְהַזְהִיר יִסַּח לוֹ שְׁבִיל אֶל רְבוּנוֹ.

1. הוּי הַמִּתְעַטֵּף: קְרִיאָה מְכוּוֹנֶת לְנִבְיָא מוֹחַמַד.

קטע 2

20. אָבן רבוֹנָד יוֹדַע כִּי אַתָּה קָם לַתְּפִלָּה קְרוֹב לְשָׁנִי שְׁלִישִׁי הַלֵּילָה וְחֻצִּי וְשְׁלִישׁוֹ, עִם קְבוּצָה מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה. וְאַלְלָה הוּא הָעוֹרֵף מִדַּת הַלֵּילָה וְהַיּוֹם. יוֹדַע הוּא כִּי לֹא תוּכְלוּ לְמִנּוּתוֹ, וְלָכֵן הוּא הַקֵּל עֲלֵיכֶם, עַל כֵּן קָרָאוּ בְּקוֹרְאָן כָּכָל שְׁתוּכְלוּ. יוֹדַע הוּא כִּי יִהְיוּ מִכֶּם חוֹלִים, וְאַחֲרֵים הַמִּתְהַלְכִּים בְּאַרְץ לְהַשִּׁיג פְּרִנְסָה מִחֶסֶד אֵלֶּה, וְאַחֲרֵים הַלּוֹחֲמִים בְּשָׂבִיל שָׁל אֵלֶּה. עַל כֵּן קָרָאוּ בּוֹ (הַקּוֹרְאָן) כָּכָל שְׁתוּכְלוּ, וְקִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה וְתִנּוּ זָפֶאת (צִדְקָה),¹ וְתִגְמְלוּ לְאַלְלָה גְּמִילוּת חֶסֶד,² וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תִּקְדִּימוּ לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם תִּמְצְאוּ אֶצֶל אֵלֶּה טוֹב יוֹתֵר מִמֶּנּוּ בְּתוֹסַפֶּת שְׂכָר עֲצוֹם. בְּקִשׁוֹ אִפּוּא אֶת סְלִיחַת אֵלֶּה. כִּי הוּא סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 43.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 245.

74

סִוֵּרַת אֶל-מוֹדֵת'ר הַמִּתְכַּסֶּה

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹדֵת'ר, הַמִּתְכַּסֶּה» בגלל התיאור של הנביא שקרא לו בו אללה אחרי שקבל את הפסוקים הראשונים של הקוראן. בסורה זו אללה מאיץ בנביא מוחמד לקום ולהזהיר, משום שדיו לישון ולהרגיש חולשה.

והנביא קם והזהיר והצליח הצלחה שאין כמותה בהסטוריה של האנושות.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מוזמל 73, ופסוקיה חמישים וששה. קיבלה את שמה «הַמִּתְכַּסֶּה» מפסוק אחד.

סורת אל-מודת'ר 74

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵן וְהַרְחִים

קטע 1

1. הוּי הַמִּתְכַּסֶּה!
2. קוּם וְהִזְהַר,
3. וְאֵת שֵׁם רְבוּנְךָ רוּמִם,
4. וְאֵת בְּגָדֶיךָ טָהוֹר,
5. וּמִן עֲבֹדַת הָאֱלִילִים לְעוֹלָם הַרְחֵק,
6. וְאַל תִּרְבֶּה לְהִתְלוֹנֵן מִחֹסֶר אוֹן,¹
7. וְחִפְּהָ בְּסִבְלָנוּת לְשֵׁם רְבוּנְךָ.
8. וְכֹאשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר (בְּיוֹם הַדִּין),²
9. הִנֵּה הַיּוֹם הַהוּא יוֹם חֲמוּר,
10. לְכוּפְרִים לֹא קֵל.
11. עֲזַב אוֹתִי עִם זֶה אֲשֶׁר בָּרָאתִי יַחְדּוֹ (עָרוֹם וּבְלִי כְלוּם),³
12. וְהִעַנְקָתִי לוֹ רְכוּשׁ רַב,
13. וּבָנִים הַמְלֹאִים אוֹתוֹ כָּל הַזְּמַן,
14. וְאֵת דְּרָכָיו יִשְׁרָתִי,
15. וְהוּא מִשְׁתוֹקֵק שְׂאוּסִיף לוֹ יוֹתֵר.
16. לֹא וְלֹא! הוּא הַתִּנְגַּד לְאוֹתוֹתַיִנוּ,⁴
17. לְכוֹ אַכְבִּיד עֲנָשׁוּ עָלָיו,
18. הוּא חֹשֵׁב וְתִכְנֵן (הַתִּנְגְּדוֹתוֹ לְנִבְיָא),
19. אֲרוּר הוּא אֵידֶךָ תִּכְנֵן,

1. אבן כתייר, תפסיר אל-קוראן אל-עטיים, תפסיר סורת אל-מודת'ר 74 : 6, כרך 8, ע. 290.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 73.

3. הכוונה היא לאל-וליד אבן אל-מועיררה, אחד מנכבדי ומנהיגי מכה אשר התנגד באכזריות לנביא ולשליחותו.

4. סורת אל-בקרה 2 : 39.

20. וְשׁוּב אֲרוּר הוּא אִידָּ תִכְנֹן,
21. אַחֲרֵי כֵן הוּא הִתְבּוֹנֵן (בְּאֲשֶׁר הוּא תִכְנֹן),
22. וְקִמַּט מִצְחוֹ וְזָעַף פָּנָיו,
23. פָּנָה עֶרְף וְנִמְלָא יְהִירוֹת,
24. וְאָז אָמַר, זֶהוּ רַק הַכְּשׁוּף שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים,
25. וְאִין דְּבָרָיו (שֶׁל הַנְּבִיא) אֵלָּא דְּבָרֵי אָדָם (אֲשֶׁר הוּא לְמַד).
26. וְעַל כֵּן צָלַה אֲצִלָּה אוֹתוֹ אֵשׁ לוֹהֶטֶת (סִקֵּר),
27. הַתִּדְעַ מַה הִיא הָאֵשׁ הַלוֹהֶטֶת (סִקֵּר)?
28. מִכְלָה אֶת הַכֹּל,
29. חוֹרֶקֶת הַבָּשָׂר,
30. מִפְּקָדִים עָלֶיהָ תִּשְׁעָה-עָשָׂר (מִלְּאָכִים חֲזָקִים).
31. אֶת מִסְפָּרָם קִבְּעֵנוּ לְמַעַן נִבְחַן אֶת הַכּוֹפְרִים, וְלִמְעַן יִשְׁמַשׁ הוֹכְחָה לְאֲנָשִׁי
בְּעָלֵי הַסֵּפֶר וְתִגְבֹּר אֱמוּנָתָם שֶׁל הַמַּאֲמִינִים (הַמְּסַלְּמִים) וְלֹא יִפְקְדוּ. וְכֵן
לְמַעַן יֵאמְרוּ אֵלֶּה שְׁחָלִי בְּלִבָּם וְהַכּוֹפְרִים,¹ מַה רָצָה אֵלֶּה לְמַשֵּׁל מִשָּׁל
כִּזֶּה? כֵּן יִתְעָה אֵלֶּה אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה וְיִדְרִיד אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה. רַק הוּא
(אֵלֶּה) מְפִיר אֶת גְּדוּדֵי רִבּוֹנָד, רַק אוֹת הַכְּרָה הוּא לְבִנֵּי אָדָם.

קטע 2

32. אֲכֹן אֲשַׁבַּע בְּיָרַח,
33. וּבִלְיָלָה עֵת יְסוֹג,
34. וּבִבְקָר עֵת יִפְצִיעַ,
35. כִּי הִיא (הָאֵשׁ הַלוֹהֶטֶת) אַחַת מֵהָאֲסוּנוֹת הַגְּדוֹלִים,
36. וְהִיא אֲזַהֲרָה לְבִנֵּי הָאָדָם,
37. לְכָל אֶחָד מִכֵּם אֲשֶׁר יִרְצָה לְהִתְקַרֵּב (מִרְבוּנוֹ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים) אוֹ
לְהִתְרַחֵק (מִרְבוּנוֹ בְּעֲשִׂיַת מַעֲשִׂים רָעִים).
38. כָּל נֶפֶשׁ תִּלְוִיָּה בְּפִעֲלָה.
39. אֲבָל לֹא בְּעָלֵי הַיָּמִין,
40. הֵם בְּגִנִּים יִשְׁאַלּוּ זֶה אֶת זֶה,

41. בְּדָבַר הַכּוֹפְרִים,
42. מֶה הוֹבִילְכֶם לְתוֹךְ אֵשׁ לֹהֶטֶת?
43. (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, לֹא הֵיינוּ מִן הַמִּתְפַּלְלִים,
44. וְלֹא הֵיינוּ מֵאֲכִילִים אֶת הַמֶּסֶכֶן,
45. וְהֵיינוּ עוֹסְקִים בְּדָבָרִים בְּטָלִים,
46. וְהֵיינוּ מִכְחִישִׁים בְּיוֹם הַדִּין,
47. עַד אֲשֶׁר בָּא עָלֵינוּ הַמָּוֶת.
48. לֹאֵלֶּה לֹא תוֹעִיל הַמְלָצַת הַמְּלִיצִים,
49. מֶה לָּהֶם אִפּוֹא מִתַּרְחֻקִּים מִן הַהִזְכָּרָה (הַקּוֹרְאָן),
50. כָּאֵלוּ הֵם עֲרוּדִים בְּהוֹלִים,
51. אֲשֶׁר בָּרְחוּ מִפְּנֵי אֲרִיָּה.
52. אֲבָל כָּל אֶחָד מֵהֶם (הַכּוֹפְרִים) רוֹצֶה כִּי תִנָּתֵן לוֹ מְגֻלוֹת פְּרוֹשׁוֹת (מִן הַשְּׂמִימִים כְּמוֹ שֶׁנִּתֵּן לְמוֹחַמֵּד).
53. אָמֵת הַדָּבָר הַיָּא, הֵם (הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מִפְּחָדִים מִן הָעֶנֶשׁ בְּעוֹלָם הַבָּא (מִשּׁוּם שֶׁהֵם אֵינָם מֵאֲמִינִים בְּקִיּוּמוֹ).
54. לֹא וְלֹא! הוּא (הַקּוֹרְאָן) אוֹת אֲזַהְרָה,
55. וּמִי שִׁירְצָה יִזְכְּרֵנוּ,
56. אֲדָּה לֹא יִזְכְּרוּ אֶלָּא אִם יִרְצָה אֱלֹהִים. כִּי רַק הוּא רָאוּי לִירְאָה וְרַק הוּא בַּעַל הַסְּלִיחָה.

75

סִוֵּרַת אֶל-קִיָּאָמָה תְּחִיַּת הַמֵּתִים

סורה זו נקראת «אֶל-קִיָּאָמָה, תְּחִיַּת הַמֵּתִים» משום שהיא פותחת בשבועת אללה ב«יֹם אֶל-קִיָּאָמָה», ויכולת אללה לאסוף את העצמות של האדם ולהחיותו פעם שניה ולהביאו לדין על כל מה שעשה בחיי העולם הזה. הורדה במכה אחרי סורת אל-קארעה 101, ופסוקיה ארבעים. קיבלה את שמה «תְּחִיַּת הַמֵּתִים» מפסוק אחד.

סורת אל-קיאמה 75

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהִרְחוּם

קטע 1

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים!
2. וְאֲשַׁבֵּעַ בְּנֶפֶשׁ הַמֵּי־סֶרֶת אֶת עֲצָמָה!
3. הָאֵם הָאָדָם חוֹשֵׁב כִּי לֹא נוֹכַל לְאַסֹּף אֶת עֲצָמוֹתָיו (וְנִחִיָּה אוֹתָן)?
4. אָכֵן כֹּן! יְכוּלִים אֲנַחְנוּ לְעַצֵּב מִחֲדָשׁ אֶת פְּרָקֵי אֲצָבָעוֹתָיו.
5. וְאוֹלָם הָאָדָם מִתְעַקֵּשׁ וּמִמְשִׁיךְ לְכַפֹּר,
6. וְשׂוֹאֵל, מִתִּי יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים?
7. אֵד בְּאֶשֶׁר יִתְמָה הַמִּבֵּט וַיִּדְהֶם (מִמָּה שֶׁיִּרְאֶה בְּיוֹם הַדִּין),
8. וַיִּלְקֶה הִירָח,
9. וַיֹּאסֶפוּ הַשָּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ יַחְדָּו,
10. וַיֹּאמֶר הָאָדָם בְּיוֹם הַהוּא, אֵיפֹה הַמִּפְלֵט?
11. לֹא וְלֹא! אֵין כָּל מִקְלֵט,
12. כִּי רַק אֶצֶל רְבוּנָד בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה הַמַּעֲוֹן הַקְּבוֹעַ.
13. וַיֹּאמֶר לְאָדָם בְּיוֹם הַהוּא אֶת מַה שֶׁהִקְדִּים לַעֲשׂוֹת וְאֶת מַה שֶׁאַחֵר לַעֲשׂוֹת.
14. אָכֵן הָאָדָם יִהְיֶה בְּיוֹם הַהוּא עֲדוּת בּוֹ בְּעֲצָמוֹ,
15. וְלוֹ גַם יָבִיא כָּל תְּרוּץ שֶׁיִּכַּל.
16. (הוּא הַנְּבִיא!) אֵל תִּנְיֵעַ אֶת לְשׁוֹנָד לְקַרֵּא אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן בְּזִמְן הַתְּגִלוֹתוֹ לָד), לְמַעַן מַהֵר בּוֹ,¹
17. אָכֵן עָלִינוּ אֶסְפָּתוֹ (בְּלִבָּד) וְקִרְיָאָתוֹ (בְּלִשׁוֹנָד),
18. אֵד בְּקוֹרְאָנוּ אוֹתוֹ (לְפָנֶיךָ בְּאִמְצָעוֹת הַמִּלְאָד ג' יִבְרִיל), עֵקֶב אַחֵר קִרְיָאָתוֹ (מֵאֲתָנּוּ),
19. אַחֲרֵי כֵן עָלִינוּ בְּאוֹרוֹ.

1. ההוראה הזו מכוונת לנביא מוחמד.

20. אֶכּוּ, אוֹהֲבִים אַתֶּם אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְקִשּׁוּטֵיהֶם,
21. וְתִנְיחוּ אֶת הָעוֹלָם הַבָּא.
22. (וּבִיּוֹם הַדִּין) יִהְיוּ פָנִים מְזֻהָרוֹת,
23. מִבִּטּוֹת אֶל רְבוּנָן,
24. וּפָנִים קוֹדְרוֹת,
25. חוֹשָׁשׁוֹת מִמְּהֻלּוּמָה אֲשֶׁר תִּשְׁבֵּר לָהֶן אֶת עֲמוּד הַשְּׂדֵרָה.
26. לֹא וְלֹא! כֹּאֲשֶׁר תִּגְיַע הַנִּשְׁמָה עַד הַגֶּרוֹן,
27. וַיֹּאמֶר, הִישׁ רֹפֵא?
28. ו(הַגּוֹסֵס) הִנֵּה בָטוּחַ כִּי זֶה הוּא הַפְּרוּד (מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה),
29. וְשׁוֹק אֶל שׁוֹק תִּלְפָּת, (מִצּוֹקֶת סוֹף חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַתִּקְשָׁרָה עִם מִצּוֹקֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא).
30. אֶל רְבוּנָךְ בַּיּוֹם הַהוּא הַהוֹבָלָה.

קטע 2

31. הֵן (הַכּוֹפֵר) לֹא הָאֱמִין וְלֹא הַתְּפִלָּל,
32. רַק הַכְּחִישׁ וּפָנָה עֵרֶף,
33. וַיַּחְזֵר אֶל בְּנֵי בֵיתוֹ מִתִּיהָר.
34. עֲנֹשָׁךְ בָּא וְהַתְּקַרֵּב,
35. וְשׁוּב, עֲנֹשָׁךְ בָּא וְהַתְּקַרֵּב.
36. הַחֹשֵׁב הָאָדָם כִּי יַעֲזֹב חִפְשִׁי לְנִפְשׁוֹ?
37. הֲלֹא הִנֵּה רַק טֶפֶחַ מִזֶּרַע אֲשֶׁר נִפְלַט,
38. וְאַחֵר כֹּךְ הִנֵּה דָם מַעֲבָה, וְכֹךְ בָּרָאוּ אֱלֹהִים וְעָצְבוּ,
39. וַיַּעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים הַזָּכָר וְהַנְּקֵבָה.
40. הֲאֵם אֵין הָעוֹשֶׂה אֶת כָּל זֶה יָכֹל לַהֲחִיּוֹת הַמֵּתִים?

76

סִוְרַת אֱלֹ-אִנְשָׁאן

הָאָדָם

סורה זו נקראת «אֱלֹ-אִנְשָׁאן, הָאָדָם» משום שמונח זה מוזכר בפתיחתה. בסורה זו אללה מודיע לנו על בריאת האדם והדרכתו לדרך הטוב ודרך הרע, ואחריות האדם ללכת באזו דרך הוא יבחר.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רחמאן 55, ופסוקיה שלושים ואחד. קיבלה את שמה «הָאָדָם» מפסוק אחד.

סורת אל-אנסאן 76

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. כְּבֹר עֲבַר פֶּרֶק זְמַן עַל הָאָדָם אֲשֶׁר בּוֹ אֵין הוּא עֲדִין דְּבַר רָאוּי לְצִיּוֹן.
2. אֲנַחְנוּ יִצְרָנוּ אֶת הָאָדָם מִטֶּפֶה מְעַרְבֶת, וְלִמְעַן נִסּוּתוֹ, עָשִׂינוּ אוֹתוֹ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
3. אָכֵן אֲנַחְנוּ הִדְרַכְנוּ אוֹתוֹ לְדֶרֶךְ הַחַיִּים, אִם יִהְיֶה (מֵאֲמִין) מְכִיר טוֹבָה אוֹ כּוֹפֵר (כְּפוּי טוֹבָה).
4. לְכוּפְרִים הוֹעֲדָנוּ שְׂרָשְׁרָאוֹת עִם אֲזִיקִים וְאֵשׁ הִגִּיהֵנָם.
5. אֵד תְּמִימֵי הַדֶּרֶךְ יִשְׁתּוּ מִכּוֹס (נִין) אֲשֶׁר נִמְהָלָה בְּקִמְפוֹר,
6. מִמַּעֲיָן אֲשֶׁר מִמְּנוּ יִשְׁתּוּ עוֹבְדֵי אֱלֹהָ, וְפִלְגוּהוּ לְפִלְגִים (כְּרִצּוֹנָם),
7. הֵם מְקַזְּמִים אֶת הַנֶּדֶר וִירָאִים מִפְּנֵי יוֹם שְׁעֲנִשׁוּ מִקִּיף,
8. וְהֶאֱכִילוּ אֶת הַמֶּאֱכָל לְמִרוֹת אֶהְבֵּתָם לוֹ, לְעֵנִי, לִיתּוֹם, וּלְאֶסִיר,
9. בְּאוֹמְרָם, הִנֵּה אֲנַחְנוּ מֵאֲכִילִים אֶתְכֶם לֶשֶׁם אֱלֹהָ. לֹא נִרְצָה מִכֶּם גְּמוּלָה וְלֹא תוֹדוֹת,
10. כִּי אָכֵן יִרָאִים אֲנַחְנוּ מֵאֵת רְבוּנֵינוּ יוֹם עֲצוּב הָרָה אֶסוֹן.
11. אֱלֹהָ יִשְׁמֹר אוֹתָם מִפְּנֵי רַעַת הַיּוֹם הַהוּא וְיִתֵּן לָהֶם יָפִי וְאוֹר בְּפִגְיָהֶם, וְאֲשֶׁר וְשִׁמְחָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם,
12. וְיִגְמַל לָהֶם גּוֹן עֵדוֹן וּמָשִׁי עַל סִבְלָנוּתָם.
13. וְשֵׁם יִהְיוּ מְסֻבִּים עַל סִפּוֹת מְגֻבְּהוֹת, וְלֹא יִסְבְּלוּ מִלַּחַט הַשְּׁמֵשׁ וְלֹא מִקָּר מִקְפִּיא,
14. וְקִרְוִבִים עֲלֵיהֶם צִלְלִיו, וְאֲשַׁכּוּלוּתֵיו הֵם בְּהִשָּׁג הַיָּד,
15. וְיִסְתּוּבּוּ בִּינֵיהֶם בְּפִלִּים מְכֻסָּף וּבְגִבֵּיעֵי זְכוּכִית,
16. זְכוּכִית מְכֻסָּף עֲשׂוּיָה לְפִי מִדָּה,
17. שְׁמִמְנָה יִשְׁתּוּ מִשְׁקָה נִמְהַל עִם זִנְגִבִּיל,

18. מִמַּעַן הַזֹּרֵם שֵׁם וְשִׁמוֹ «סֶלְסִיבִיל».¹
19. וְיִסְתַּבְּבוּ בֵּינֵיהֶם נְעָרִים עַלְמֵי עַד, בְּרִאוּתָּךְ אוֹתָם תִּחְשָׁבֻם פְּנִינִים מְפִזֹּרוֹת.
20. וְכֹאשֶׁר תִּתְּבוֹנוּ תִּרְאֶה נְעִימוֹת וּמַלְכוּת גְּדוֹלָה.
21. עֲלֵיהֶם בְּגִדֵי מָשִׁי יִרְקִים וְקִטִּיפָה, וּמִקְשָׁטִים בְּצִמְדֵי כָסֶף, וְיִשְׁקָה אוֹתָם רְבוֹנָם מִשְׁקָה טָהוֹר.
22. זֶה יִהְיֶה גִּמּוּלָּכֶם, וּמַעֲשֵׂיכֶם יִהְיוּ מִקְבָּלִים.
- קטע 2**
23. הֵן אֲנַחְנוּ הוֹרְדֵנוּ אֵלֶיךָ מִשְׁמִים אֶת הַקּוֹרְאָן בְּהַמְשָׁךְ,
24. וְלָכֵן חִפָּה בְּסִבְלָנוֹת לְמִשְׁפָּט רְבוֹנָךְ, וְאַל תִּשְׁמַע לְשׁוֹם חוֹטֵא מֵהֶם אוֹ כּוֹפֵר.
25. וְזָכַר אֶת שֵׁם רְבוֹנָךְ הַשֶּׁכֶם וְהָעֶרֶב,
26. וּמִן הַלֵּילָה סָגַד לוֹ, וְשִׁבְּחָהּוּ לְאַרְךָ הַלֵּילָה.
27. אֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים) אוֹהֲבִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַמְּמַהֲרִים לַחֲלוֹף, וּמִתְעַלְמִים מִיּוֹם כָּבֵד (יוֹם הַדִּין).
28. אֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אוֹתָם, וְחִזַּקְנוּ אוֹתָם. אִם נִרְצָה, נוֹכַל לְהַחֲלִיפָם בְּאַחֲרִים שֶׁכְּמוֹתָם.
29. זֹהִי אֲזַכְּרָה! הַחֶפֶץ אִפּוּא, יִקַּח לוֹ אֶל רְבוֹנוֹ שְׂבִיל.
30. אֵד לֹא תִחַפְּצוּ אֶלָּא אִם יִחַפֵּץ אֲלֶיהָ. כִּי אֲלֶיהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
31. יִכְנִיס תַּחַת רַחֲמָיו אֶת מִי שֶׁיִּרְצָה, אֵד לְכּוֹפְרִים הוֹעִיד עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.

1. סלסביל: משקה ערב; מים זכים וערבים (מתוקים). (ר' מלון שגיב).

77

סִוְרַת אֶל-מוֹרְסָלַת הַרוּחוֹת הַנִּשְׁלָחוֹת

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-מוֹרְסָלַת», הרוחות הנשלחות» או «המלאכים הנשלחים מן השמים אל הארץ נושאים את פקודות אללה לבני האדם». הורדה במכה אחרי סורת אל-הומזה 104, ופסוקיה חמישים. קיבלה את שמה «הרוחות הנשלחות» מפסוק אחד.

סורת אל-מורסאלאת 77

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. אֶשְׁבַּע בְּרוּחוֹת הַנִּשְׁלָחוֹת זֶה אַחֲרֵי זֶה,
2. וּבִסְעֵרוֹת סְעוֹר,
3. וּבִמְפִיצוֹת הַפֶּחַךְ,
4. וּבִמְפְרִידוֹת הַפֶּרֶד,
5. (וּבִמְלָאכִים) הַמוֹדִיעִים הַהוֹפְכָה,
6. לְהַצְדִּיק אֶת הַעֲנֹשׁ אוֹ לְהוֹדִיר מִמֶּנּוּ.
7. כִּי אֵת אֲשֶׁר הִזְהַרְתָּם מִמֶּנּוּ (יוֹם הַדִּין) בּוֹא גָבֹא.
8. וְכֹאֲשֶׁר יִכְבֶּה אוֹר הַכּוֹכָבִים,
9. וְהַשְּׁמַיִם מִתְבַּקְעִים,
10. וְהַהָרִים נִהָרָסִים,
11. וְלִשְׁלִיחִים נִקְבַּע מוֹעֵד.
12. עַד לְאַיִזָּה יוֹם אַחֵר הַמוֹעֵד?
13. אֶל יוֹם הַפְּסִיקָה (הַדִּין),
14. הַתִּדְעַ מַה יוֹם הַפְּסִיקָה?
15. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
16. הֵאֵם לֹא הִשְׁמַדְנוּ אֶת הָרְאוּשׁוֹנִים?
17. אַחֲרֵי כֵן נִשְׁלַח אַחֲרֵיהֶם אֶת הָאַחֲרוֹנִים?
18. כִּי כֵךְ אֲנַחְנוּ מַעֲנִישִׁים אֶת הַכּוֹפְרִים.
19. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
20. הֵאֵם לֹא בְּרָאנוּ אֶתְכֶם מִמֵּי עֲלוֹבִים?
21. וְשִׁמְרָנוּ אוֹתְכֶם בְּמִקּוֹם בְּטוֹחַ וּמוֹגֵן,
22. עַד לְמוֹעֵד קָבִיעַ.
23. וְנִכְלְנוּ לְבָרָא אוֹתוֹ (לְאָדָם), וּמַה טוֹב הוּא הַיְכוֹל (אֱלֹהָ).

24. אוי נאבוי באותו יום למתכחשים.
25. האם לא עשינו את הארץ כמיכל,
26. מכילה חיים ומתים.
27. והצבנו עליה הרים גבוהים, והשקינו אתכם מים מתוקים.
28. אוי באותו יום למתכחשים.
29. לכו אל זה (הענש) אשר הייתם מכחשים בו.
30. לכו אל צל בעל שלושה סעיפים,
31. שאינו מצל ואינו מגן מלהבה.
32. כי אם יירו נצים כמגדלים,
33. כמו היו גמלים צהבים.
34. אוי באותו יום למתכחשים.
35. ביום הזה לא יוכלו לדבר,
36. ולא ירשו להצטדק.
37. אוי באותו יום למתכחשים.
38. זהו יום הפסיקה, עם הראשונים נאסף אתכם.
39. ואם בידכם תחבולה נגדי, נסוה.
40. אוי באותו יום למתכחשים.

קטע 2

41. אך יראי אלה בצללים ומעננות,
42. ופרות להם כרצונם.
43. אכלו ושתו והתענגו כגמול על מעשיכם,
44. כי כך נגמל לעושי הטוב.
45. אוי באותו יום למתכחשים.
46. אכלו והתענגו מעט, כי כופרים אתם.
47. אוי באותו יום למתכחשים.
48. ובהאמר להם, כרעו בתפלה, לא יכרעו.
49. אוי באותו יום למתכחשים.
50. לאיזה אמר אחרי זה (הקוראן) נאמינו?

78

סִוֵּרַת אֶן-נָבֵא

הָאֵרוּעַ הָעָצוּם

סורה זו נקראת «אֶן-נָבֵא», הָאֵרוּעַ הָעָצוּם». הארוע העצום הוא שאנשי מכה שאלו זה את זה מה הוא «הקוראן» המודיע על יום הדין אשר הם לא האמינו בבואו.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מעארג' 70, ופסוקיה ארבעים וחמישה. קיבלה את שמה «הָאֵרוּעַ הָעָצוּם» מפסוק שניים.

סורת אנ-נבא' 78

חלק 30

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמוֹן וְהַרְחוּם

קִטְעַן 1

1. אֹדוֹת מַה הֵם (הַכּוֹפְרִים) מִתּוֹכָהֶם?
2. אֹדוֹת הָאֲרוּעַ הָעֶצוּם,¹
3. אֲשֶׁר אֹדוֹתָיו הֵם רַבִּים.
4. לֹא וְלֹא! מִהֵר יֵנָדַע לָהֶם.
5. וְשׁוּב, לֹא וְלֹא! עוֹד יֵנָדַע לָהֶם.
6. הֵאֵם לֹא עָשִׂינוּ אֶת הָאֶרֶץ מְקוֹם מְנוּחָה?
7. וְאֵת הַהָרִים כִּיתְדוֹת?²
8. וּבָרָאנוּ אֶתְכֶם זִוְגוֹת (זָכָר וּנְקֵבָה),³
9. וְעָשִׂינוּ אֶת שְׁנֵתְכֶם לְמִנוּחָה,⁴
10. וְעָשִׂינוּ אֶת הַלֵּילָה כְּלְבוּשׁ הַמְּכֶסֶה אֶתְכֶם,
11. וְעָשִׂינוּ אֶת הַיּוֹם לְמַחִיָּה,
12. וּבְנִינוּ מַעְלִיכֶם שְׂבָעָה (רְקִיעִים) מוֹצָקִים,⁵
13. וְנִצְרָנוּ (בָּהֶם) מְנוּרָה נוֹצָצַת (הַשֶּׁמֶשׁ).
14. וְהוֹרְדָנוּ מִן הָעֲנָנִים מִים בְּשִׁפְעוֹ,⁶
15. לְהַצְמִיחַ בָּהֶם תְּבוּאוֹת וְכָל סוּגֵי צִמְחִים,
16. וְגִנּוֹת צְפוּפוֹת.⁷

1. הארוע העצום: הקוראן המפואר שהודיע להם על בואו של יום הדין אשר אנשי מכה לא האמינו בשניהם.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 15.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 1 ; סורת אל-אעראף 7 : 119 ; סורת אר-רום 30 : 31 ; וסורת אז-זומר 39 : 6.

4. ר' סורת אל-פורקאן 35 : 47.

5. ר' סורת אש-שמש 91 : 5.

6. ר' סורת אנ-נור 24 : 43 ; וסורת אר-רום 30 : 48.

7. ר' סורת אר-רעד 13 : 4.

17. אֲכֹן, יוֹם גָּזַר הַדִּין הוּא הַמוֹעֵד,
18. הוּא יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יִתְקַע בַּשּׁוֹפָר, וְתִבְאוּ בְּקִבּוּצוֹת,¹
19. וְלִשְׁמִים יִפְתָּחוּ שְׁעָרִים רַבִּים,
20. וְהַהָרִים יִפְצְצוּ וַיְהִיו כְּמִקְסֵם שְׂוֹא.²
21. גִּיהֲנָם תִּהְיֶה מֵאָרֶב,
22. אֶלֶיָּה יָשׁוּבוּ הַכּוֹפְרִים,
23. שָׁם יִשְׁאַרוּ לְדוֹרוֹת רַבִּים,
24. לֹא יִטְעֲמוּ בָּהּ קָרִירוֹת וְלֹא מִשְׁקָה צָחוּת,
25. אֲלֹא מִיָּם רוֹתְחִים וְלַחַח,³
26. כְּתִגְמוֹל מִתְאִים לָהֶם.
27. מִשּׁוֹם שֶׁהֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בְּיוֹם הַדִּין,
28. וְכִחַשׁ כְּחֹשׁ בְּאוֹתוֹתָיו,
29. וְאוֹלָם אֲנַחְנוּ רִשְׁמָנוּ כֹּל דָּבָר בְּפִנְקֵס מַעֲשֵׂיהֶם.
30. טַעֲמוּ מֵעֲנֹשׁ זֶה וְאַנְחָנוּ נוֹסִיף לָכֶם עוֹד עֲנָשִׁים.⁴

קטע 2

31. אוֹלָם לַיִּרְאִים יֵשׁ זִכְיָה,
32. גִּנִּים וְכִרְמֵי עֲנָבִים,
33. וּבָנוֹת זֹוג צְעִירוֹת חֲטוּבוֹת שְׂדִים,⁵
34. וּגְבִיעִים מְלֵאִים מִשְׁקָה טָעִים,
35. וְשֵׁם לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבָרֵי הַבֵּל וְרִיק.
36. זֶה הִגְמוֹל מִרְבוּנְךָ, וּמִתַּת לְפִי מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים,
37. מִרְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, הִרְחָמוּ, שְׂאִין לְדָבָר אֱלֹוֹ אֲלֹא בְּרִשּׁוֹתוֹ.⁶

1. ר' סורת אנ-נמל 27 : 87.

2. ר' סורת אנ-נמל 27 : 88 ; סורת טא. הא 20 : 105 – 107 ; וסורת אל-קארה 101 : 5.

3. ר' סורת «צ» 38 : 57.

4. ר' סורת «צ» 38 : 58.

5. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 54 ; סורת אט-טור 52 : 20 ; וסורת אל-ואקה 56 : 35 - 37.

6. ר' סורת אל-בקה 2 : 255 ; וסורת הוד 11 : 105.

38. בְּיוֹם אֲשֶׁר יָקוּמוּ הָרוּחַ (ג' בְּרִיל)¹ וְהַמְלָאָכִים שׁוֹרוֹת שׁוֹרוֹת. אֵף אֶחָד לֹא יוּכַל לְדַבֵּר זֵוֹלֶת מִי שִׁינְרָשָׁה לֹא הִרְחֵמוּ,² וְאֲשֶׁר יְדַבֵּר אֶת הָאֱמֶת, וְזֶה יִהְיֶה יוֹם הַצֶּדֶק, וְכָל מִי שִׁינְרָצָה לָשׁוּב אֶל רַבּוֹנוֹ יִמָּצָא לֹא שָׁבִיל.
39. בְּזֹאת הַזֶּהֲרֵנוּ אֶתְכֶם מִפְּנֵי עֲנֹשׁ קָרוֹב, יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יֵרָאֶה הָאָדָם אֶת כָּל מֶה שֶׁעָשָׂה (בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה), אִזּוּ הַכּוֹפֵר יֹאמַר (בְּגִלוֹן), הֲלוֹאִי וְנִשְׁאַרְתִּי עֹפֵר.

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 193 - 194.

2. ר' סורת חוד 11 : 105.

79

סִוֵּרַת אֶן-נָאזְעָאֵת מִלְאֲכֵי הַמָּוֶת

סורה זו נקראת «אֶן-נָאזְעָאֵת, מִלְאֲכֵי הַמָּוֶת», משום שאללה נשבע בהם ובמלאכים המפרידים (נשמות המאמינים) בעדינות. הביטוי הזה אינו נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נבא' 78, ופסוקיה ארבעים וששה. קיבלה את שמה «מִלְאֲכֵי הַמָּוֶת» מפסוק אחד.

סורת אנ-נאזעאת 79

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אֲשָׁבַע בְּמִלָּאכִים הַמוֹשְׁכִים נְשָׁמוֹת הַכּוֹפְרִים בְּאוֹן,
2. וּבַמִּפְרִידִים (נְשָׁמוֹת הַמֵּאֲמִינִים) בְּעֵדִינּוֹת,
3. וּבַמִּלָּאכִים הַמְּחִישִׁים לְרֵדֶת מִן הַשָּׁמַיִם אֶל הָאָרֶץ,
4. הַמְּמַהֲרִים לְמַלֵּא פְקֻדּוֹת רַבּוֹנָם,
5. וְהַמְּכַוְּנִים אֶת הָעֲנִינִים.
6. בְּיוֹם אֲשֶׁר תִּרְעַד הָאֲדָמָה,¹
7. וְעוֹד רְעִידָה אַחֲרֶיהָ.
8. לְכַבּוֹת (הַכּוֹפְרִים) בְּיוֹם הַהוּא רוֹטְטִים,
9. וּמִבְּטִיהֶם מְשַׁפְּלִים.
10. (הַכּוֹפְרִים) יֵאמְרוּ, הָאֵם שְׁבִים אֲנַחְנוּ לַחַיִּים כְּאֲשֶׁר הָיִינוּ?
11. הָאֵם אַחֲרֵי שֶׁהָיִינוּ עֲצָמוֹת נִרְקָבוֹת?
12. וְהוֹסִיפוּ (בְּיָגוֹן), זֶה חֲזָרָה לְאֲבִדוֹן.
13. וְאוֹלַם צְנוּחָה אַחַת הִיא,²
14. וְהִנֵּה הֵם עֲרִים עַל פְּנֵי הָאָרֶץ.³
15. הָאֵם בָּא אֵלֶיךָ סִפּוּרוֹ שֶׁל מוֹסֵא?
16. כְּאֲשֶׁר קָרָא אֱלֹיו רַבּוֹנוּ בְּעֶמֶק הַמִּקְדָּשׁ טוֹא,⁴
17. לֵךְ אֶל פְּרַעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שָׁמַיִם.
18. וְאָמַר לוֹ, הָאֵם אַתָּה מוֹכֵן לְהַזְדַּכֵּד?
19. וְאֲדַרִּיךְ אוֹתָךְ אֶל רַבּוֹנְךָ וְתִירָא אוֹתוֹ.

1. ר' סורת אל-חאקה 69 : 14 ; סורת אל-מוזמל 73 : 14 ; וסורת אל-פגיר 89 : 21.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 77 ; סורת אל-אסרא' 17 : 52 ; וסורת אל-קמר 54 : 50.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 21, ופי' 48 ; סורת אל-כהף 18 : 47 ; וסורת טא. הא 20 : 105.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 12.

20. אַז הָרָאָה לוֹ (מוֹסֵא) אֶת הָאוֹת הַגְּדוֹל,¹
21. אֲדָּ הוּא פָּחַשׁ וְהִמָּרָה.
22. וּמָהָר לַפְּנוֹת עָרְף,
23. הוּא אָסַף אֶת בְּנֵי עַמּוֹ, וְהִכְרִיז,
24. בְּאוֹמְרוֹ לָהֶם, אֲנִי רְבוּנְכֶם הָעֲלִיּוֹן!²
25. אַז הִכָּה אוֹתוֹ אֶלְלָה בְּעֵנֶשׁ קָשָׁה בְּעוֹלָם הִזָּה וּבְעֵנֶשִׁים כְּבָדִּים בְּעוֹלָם הַבָּא,³
26. וּבִזָּה מָשָׁל וּמוֹסָר לְיִרְאִים.
- קטע 2**
27. הָאֵם קָשִׁים אַתֶּם לְבְרִיָּאָה מִחֻדָּשׁ יוֹתֵר מִן הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר אֶלְלָה בְּנָה?⁴
28. וְאַתְּ רִקְעִיָּהֶם רוּמָם וְאַזְוֹ?
29. אֶת לַיְלָם הַחֲשִׁידָּ וְאַתְּ יוֹמָם הָאִיר?
30. וְאַחֲרֵי כֵן שָׁטַח אֶת הָאָרֶץ,
31. הוֹצִיא מִתּוֹכָהּ מִיָּמֶיהָ וּמִרְעִיָּה?
32. וְאַתְּ הִהָרִים הוּא יֵצֵב,
33. לְחִנְאוֹתְכֶם וְהִנָּאת מִקְנִיָּכֶם.
34. כְּאֲשֶׁר יָבּוּא הָאָסוֹן הַכָּבֵד (יוֹם הַדִּין),⁵
35. יוֹם בּוֹ יִזְכָּר הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר עָמַל,⁶
36. וְנִגְלָתָה שְׂאוֹל לְכָל אֲשֶׁר יִרְאָה.
37. וְאַזּ מִי שֶׁפָּרַק עַל שָׁמַיִם,
38. וּבָחַר בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה,
39. הִנֵּה שְׂאוֹל הִיא הַמָּעוֹן.
40. וְאוֹלָם לְמִי אֲשֶׁר יֵרָא לַעֲמֹד בְּפָנָי רְבוּנוֹ לְדִין, וּמִנֵּעַ מִנִּפְשׁוֹ אֶת תְּאוֹוֹתֶיהָ,
41. גֵּן עֵדֶן יִהְיֶה הַמָּעוֹן.

1. רבים מבין מפרשי הקוראן גורסים שמוסא הראה לו את המטה אשר נהפך לנחש.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 38.

3. ר' סורת הוד 11 : 99 ; וסורת אל-קצצ 28 : 41.

4. ר' סורת יא. סין 36 : 81 ; וסורת ע'אפר 40 : 57.

5. ר' סורת אל-קמר 54 : 46.

6. ר' סורת אל-פג'ר 89 : 23.

42. יִשְׁאַלְוּךָ עַל שְׁעַת הַדִּין, מְתִי עַת בּוֹאָה?
43. מָה אַתָּה יוֹדֵעַ עָלֶיהָ?
44. רַק רְבוּנְךָ יוֹדֵעַ אֶת מוֹעֲדָהּ.¹
45. וְאַתָּה רַק מְזַהֵר אֶת הַיָּרֵא מִפְּנֵיהָ.
46. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִרְאוּהָ, יַחֲשֹׁבוּ כְּאֵלוּ נִשְׁאַרוּ בַּחַיִּים רַק עָרֵב אוֹ בִּקְרָה.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 187.

80

סִוֵּרַת עֵבֶס

קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ

סורה זו נקראת «עֵבֶס», קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ, משום שהיא פותחת בפועל זה אשר אללה תאר בו את התנהגות נביאו כאשר בא אליו עבד-אללה אבן אם מכתום, האיש העוור, ושאל אותו להדריך אותו בזמן שהנביא היה עסוק עם נכבדי קוריש קורא אותם אל האסלאם. הנביא לא אהב מה שעשה אבן אם מכתום וקמט את מצחו ופנה לו את גבו. אללה לא אשר את התנהגות הנביא, לכן הטיף לו שלא לעשות מה שעשה פעם אחרת.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נִג'ם 53, ופסוקיה ארבעים ושניים. קיבלה את שמה «קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ» מפסוק אחד.

סורת עבס 80

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחִים

1. קִמַּט אֶת מִצְחוֹ וּפָנָה עָרְף,
2. בָּבֹא אֵלָיו הָעוֹר,¹
3. וּמִי יוֹדֵעַ, אוֹלֵי יוֹדְכָד?
4. אוֹ לְהִזְכֵּר, וְהִזְכְּרוֹן יוֹעִיל לוֹ.²
5. וְאוֹלָם אֶת אֲשֶׁר הִתְעַשֵּׂר,
6. אֶתָּה מִתְפַּנֶּה לוֹ.
7. וְאַיִן אֶתָּה אַחֲרָאִי אִם לֹא יוֹדְכָד.
8. וְאוֹלָם זֶה אֲשֶׁר מָהֵר לְבֹא אֵלָיִךְ,
9. וְהוּא יִרְאֵה אֶת אֱלֹהֵה,
10. אֵינְךָ שֵׁם לֵב אֵלָיו.
11. לֹא וְלֹא! זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) אוֹת הִזְכָּרָה,
12. כָּל הָרוֹצֶה יִזְכֵּר,
13. בְּמַגְלוֹת נִכְבְּדוֹת,
14. נִעְלוֹת וּמִטְהָרוֹת (שֶׁל הַקּוֹרְאָן),
15. בְּיַדִּי סוֹפְרִים (מִלְאָכִים),
16. נִכְבְּדִים וַיִּשְׁרִים.
17. אֲבַדְיוֹן לֹאֲדָם! כִּמָּה שֶׁהוּא כּוֹפֵר!
18. מִמָּה בָּרָא אוֹתוֹ אֱלֹהֵה?
19. בָּרָא אוֹתוֹ מִטַּפַּת זָרַע לְפִי תִּכְנִית וּמַדָּה,

1. האיש העוור הוא עבד-אללה אבן אם מכתום שבא אל הנביא ללמדו קוראן ואסלאם, ובשל עוורונו לא ראה שהנביא היה עסוק בהטפה לנכבדי קוריש. הנביא לא מצא לנכון להתפנות אליו, והחליט להמשיך להטיף לנכבדי קוריש בתקוה להביאם אל האסלאם. הפסוקים האלה נועדו להזכיר לנביא ולמוסלמים על חשיבותו של כל בן אדם על אף מעמדו החברתי. אחרי המקרה הזה היה הנביא מוחמד נוהג בכבוד רב באותו עוור, באמרו: «ברוך הבא, אתה האיש אשר בגללו הוכיח אותי ריבוני». ופעם כשהנביא נסע מן אל-מדינה לזמן ארוך מנה אותו למושל של אל-מדינה.
2. בארבעת הפסוקים האלה, אללה מדגיש את חשיבותו של האדם על אף מעמדו החברתי. ר' סורת אל-כהף 18: 28.

20. וְהִרְאָה לוֹ אֶת שְׂבִיל הַטּוֹב וְהִרְעָה,¹
21. אַחֵר הַמִּיתוֹ וְקִבֵּר אוֹתוֹ,
22. וְשׁוּב יְקִימֵהוּ (אֱלֹלָה) לְתַחִיָּה אִם יִרְצֶה.²
23. וְאוֹלַם הָאָדָם אֵינוֹ מִתְּנַהֵג לְפִי מִצְוֹת רַבּוֹנוֹ.
24. שְׂתִיבּוּנוֹ הָאָדָם אֶל מֶאֱכָלוֹ.
25. וְאַנְחֵנוּ מוֹרִידִים מִים מִן הַשָּׁמַיִם בְּשֶׁטֶף,
26. אַחֲרֵי כֵן בְּקוֹעַ נִבְקַע אֶת הָאָרֶץ,
27. וְנִצְמִיחַ בָּהּ גִּרְעִיו,
28. וְעֲנָבִים וְתִלְתָּן,
29. וְעֲצֵי זֵיתִים וְדִקְלִים,
30. וְגִנִּים עֲבֹתִים,
31. וּפְרֵי וּמִרְעָה,
32. לְהִנְאֻתְכֶם וְלְהִנְאֻת מְקִנֵּיכֶם.
33. וְכֹאשֶׁר יָבוֹא קוֹל הַשָּׁאוֹן,
34. יוֹם בּוֹ יִבְרַח הָאָדָם מֵאַחִיו,
35. וּמֵאִמּוֹ וּמֵאָבִיו,
36. וּמֵאִשְׁתּוֹ וּמִבָּנָיו,
37. אִזּוֹ יִהְיֶה כֹל אֶחָד דּוֹאֵג לְהַצִּלַּת נַפְשׁוֹ.
38. בַּיּוֹם הַהוּא פָּנִים מְאִירוֹת,
39. צוֹחֲקוֹת שְׂמֵחוֹת
40. וַיֵּשׁ פָּנִים עֲלֵיהֶן אֶבֶק,
41. תִּכְסֶּה אוֹתָן אַפְלָה,
42. אֵלֶּה הֵם הַכּוֹפְרִים הַמְּשַׁחֲתִים.

1. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 3.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 259 ; וסורת אר-רום 30 : 20.

81

סִוְרַת אֶת-תְּכֻיִּין הָאֶפְלֶת הַשָּׁמַיִם

סורה זו נקראת «את-תְּכֻיִּין, הָאֶפְלֶת הַשָּׁמַיִם» משום שפותחת בבטוי זה המתאר האפלת השמש ביום הדין. הביטוי הזה לא מופיע בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-מסד 111, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הָאֶפְלֶת הַשָּׁמַיִם» מפסוק אחד.

סורת את-תכויר 81

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. כְּאֶשֶׁר הִשְׁמַשׁ תִּקְפֹּל וְתִאָּפֵל,
2. וְכְאֶשֶׁר יִשְׁרוּ הַכּוֹכָבִים,¹
3. וְהַהָרִים יַעֲשׂוּ לְאֶבֶק,
4. וְכְאֶשֶׁר תִּנְטֹשׁנָה הַנְּאֻקוֹת בְּחֹדֶשׁ הָעִשְׂרִי לַהֲרִיזֹן,²
5. וְתִאֲסַפְנָה חֵיּוֹת הַבַּר (נְמוּתוֹ),³
6. וַיַּעֲלוּ מִי הַיָּמִים בָּאֵשׁ,⁴
7. וְהִנְפְּשׁוֹת לְסוּגִים תִּחְלַקְנָה (הַמֵּאֲמִין עִם הַמִּכְפָּר עִם הַכּוֹפֵר),⁵
8. וְכְאֶשֶׁר תִּלְדֶּה שְׁנֹקֶבְרָה בְּחַיִּים תִּשְׁאֵל,
9. בְּאֵיזָה חֹטָא הוּמָתָה?⁶
10. וְכְאֶשֶׁר הַמְּגִלּוֹת תִּפְרֹשְׁנָה,
11. וְכְאֶשֶׁר הַשָּׁמַיִם יִחְשְׁפוּ,
12. וְכְאֶשֶׁר הַשָּׂאוֹל תִּדְּלַק,
13. וְגו' עַד וְקָרַב (לְמֵאֲמִינִים),
14. אֲזִי תִדַּע כָּל נֶפֶשׁ אֶת אֶשֶׁר הִבִּיֵּא אֶתָּה.⁷
15. אָכֵן אֶשְׁבַּע בְּכּוֹכָבִים הַנִּחְבָּאִים,
16. הַנְּעִים וּמִסֵּתֶתְרִים,
17. וּבִלְיָלָה כְּשֶׁהוּא מִחְשִׁיד,

1. ר' סורת אל-אנפטאר 82 : 2.

2. הנאקות בחודש העשירי בהריון נזכרות כאן, בגלל חשיבותן הגדולה לבעליהן. אלה מודיע לנו כי ביום הדין, בן אדם יהיה מוכן לותר על כל מה שהוא חשוב ויקר לו כדי להציל את עצמו.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 38.

4. ר' סורת אט-טור 52 : 9.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 7 - 10.

6. רמז למנהג בין אחדים מהשבטים הערביים בתקופה שקדמה לאיסלאם להמית ילדות סטנות בעתות מצוקה ורעב. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 137 ; וסורת אנ-נחל 16 : 58 - 59.

7. ר' סורת אאל עמראן 3 : 30 ; וסורת אל-קיאמה 73 : 13.

18. ובבִּקְרָה בָּעֵת יָאִיר,¹
19. כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) דָּבָר (שֶׁנִּמְסַר לַנְּבִיא מוֹחֲמַד) עַל יְדֵי שְׁלִיחַ נִכְבָּד (מִלְאֵד גְּבָרִיל),
20. בַּעַל כּוֹחַ מְכַבֵּד² אֶצֶל רַבּוֹן כֶּסֶם הַמַּלְכוּת,
21. (הַמַּלְאָכִים) יִשְׁמְעוּ לְקוֹלוֹ, וְהוּא נֶאֱמָן.
22. אִין הָאִישׁ שְׁלָכְס (מוֹחֲמַד) מְשַׁנֵּעַ,
23. וְכִבֵּר רָאָהוּ (הַמַּלְאָךְ גְּבַרְיָאל בְּצוּרָתוֹ הַמַּלְאָכִית הָאֲמִתִּית בְּפֶעַם אַחֲרָת), בְּאַפְקֵי הַבְּהִיר,³
24. וְלֹא צָר עֵינָן מַלְגּוּלוֹת לְכֶסֶם אֶת הַהִתְגַּלּוּת שֶׁהוּא מְקַבֵּל מִשְׁמַיִם.
25. וְאִין הוּא (הַקּוֹרְאָן) דְּבָרֵי שְׁטוֹן אֲרוּר.
26. לֹאֵן אֶפּוֹא אַתֶּם הוֹלְכִים?
27. אִין הוּא (הַקּוֹרְאָן) אֵלֶּא הַזְּהִרָה לְבִנֵּי אָדָם,
28. אֵל אֵלֶּה מִכֶּם הַרְצִים לְהִישִׁיר דְּרָכְס (לְפִי הַדְּרָכַת אֵלֶּה).
29. וְאוּלָם לֹא תִרְצוּ אֵלֶּא אִם יִרְצָה אֵלֶּה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.⁴

1. ר' סורת אל-ליל 92 : 1 - 2 ; סורת אצי-ציוחא 93 : 1 - 2 ; וסורת אל-אנעאם 96 :

2. ר' סורת אנ-נגים 53 : 5 - 6 .

3. ר' סורת אנ-נגים 53 : 6 - 10 .

4. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 30 ; וסורת את-תכויר 81 : 29 .

82

סִוֵּרַת אֶלְ-אַנְפִּטָּאָר הַהִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם

סורה זו נקראת «אֶל-אַנְפִּטָּאָר, הַהִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם» משום פתיחתה בבטוי זה המתאר הַבְקָעוֹת הַשָּׁמַיִם ביום הדין.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נאזעאת 79, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «הַהִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם» מפסוק אחד.

סורת אל-אנפטאר 82

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵן וְהַרְחִים

1. כְּאֶשֶׁר הַשָּׁמַיִם יִתְבַּקְּעוּ,¹
2. וְכְאֶשֶׁר הַכּוֹכָבִים יִפְּזְרוּ,
3. וְכְאֶשֶׁר הַיָּמִים יִתְפָּרְצוּ,
4. וְכְאֶשֶׁר הַקְּבָרִים יִהְיֶכּוּ,
5. אִזְ תִּדְעַ עַל נַפֶּשׁ אֶת אֶשֶׁר הִקְדִּימָהּ (מִן הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים וְהָרָעִים) וּמָה אַחֲרָה.
6. הִזֵּי בֶן אָדָם! מַה הִתְעָה אוֹתְךָ בְּנוֹגֵעַ לְרִבּוֹן הַנְּדִיב,
7. אֶשֶׁר בָּרָא אוֹתְךָ וַיִּצַּר אוֹתְךָ לְפִי מִדָּה,
8. וּבְכָל צוּרָה אֶשֶׁר רָצָה הִרְכִּיבְךָ.
9. לֹא וְלֹא! אַתָּם תִּכְחֲשׂוּ בְיוֹם הַדִּין,
10. וְאַמְנָם שׁוֹמְרִים מִמְּקַדִּים עֲלֵיכֶם,
11. נִכְבְּדִים כּוֹתְבִים,
12. וְהֵם יוֹדְעִים אֶת אֶשֶׁר תַּעֲשׂוּ.
13. אֲכֹן הַיִּשְׁרִים בְּנַעֲיֻמוֹת (בְּגֵן עֵדֶן),
14. וְאוֹלָם הַכּוֹפְרִים בְּגִיחָם,
15. יִצְלוּ בָּהּ בְּיוֹם הַדִּין,
16. וְהֵם אֵינָם נִעְדָּרִים מִן הָעֶנֶשׁ.
17. וּמִנֵּיִן לָךְ לְדַעַת אֶת עֲצֻמַּת יוֹם הַדִּין?
18. וְשׁוּב מִנֵּיִן לָךְ לְדַעַת אֶת עֲצֻמַּת יוֹם הַדִּין?
19. זֶהוּ הַיּוֹם בּוֹ לֹא תִהְיֶה לְנַפֶּשׁ אַחַת כָּל הַשָּׁפָעָה שֶׁהִיא לְטוֹבַת נַפֶּשׁ אַחֲרֵת, וְהַחֲלָטָה תִּהְיֶה אוֹתוֹ יוֹם לְאֱלֹהָ.²

1. ר' סורת אל-מוזמל 73 : 18.

2. ר' סורת אל-פאתחה 1 : 4 ; סורת אל-פורקאן 25 : 16 ; וסורת ע'אפר 40 : 16.

83

סִוְרַת אֶל-מוּטַפִּפִּין הַמַּחְסִירִים בַּמַּשְׁקֶל וּבַמִּדָּה

סורה זו נקראת «אֶל-מוּטַפִּפִּין, הַמַּחְסִירִים בַּמַּשְׁקֶל וּבַמִּדָּה» משום היא פותחת באיום מן אללה בעונש קשה לאלה שמחסרים במשקל. הביטוי «אֶל-מוּטַפִּפִּין» לא נזכר בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-ענכבות 29, ופסוקיה שלושים ותשעה. קיבלה את שמה «הַמַּחְסִירִים בַּמַּשְׁקֶל וּבַמִּדָּה» מפסוק אחד.

סורת אל-מוטפפין 83

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵן וְהַרְחִים

1. אוֹי לַמַּחְסִירִים בְּמִשְׁקַל וּבְמִדָּה,
2. הַנוֹטְלִים לְעֶצְמָם בְּקִנּוּתָם מֵאַחֲרִים מִדָּה מְלֵאָה,
3. וְאוֹלָם בְּמוֹכָרָם לָהֶם, יַחְסִירוּ בְּמִשְׁקַל וּבְמִדָּה,¹
4. הָאֵם לֹא יִחְשְׁבוּ כִּי יָקוּמוּ לְתַחֲיָהּ,
5. לְיוֹם עֲצוֹם (יוֹם הַדִּין),
6. יוֹם נַעֲמָדוֹ בְּנֵי הָאָדָם לִפְנֵי רַבּוֹן הַעוֹלָמִים?
7. לֹא וְלֹא! אוֹלָם פְּנִקְס הָרְשׁוּם שֶׁל הָרִשְׁעִים הוּא בְּ«סֶג' ין»,²
8. הַתִּדַּע מֵהוּ «סֶג' ין»?
9. זֶהוּ פְּנִקְס רְשׁוּם מִשְׁלָם.
10. אוֹי בְּיוֹם הַהוּא לַמַּכְחִישִׁים,
11. אֲשֶׁר יִכְחֹשׁוּ בְּיוֹם הַדִּין,
12. וְאֵין כּוֹפֵר בּוֹ אֶלָּא עוֹשֶׂק וּפּוֹשֵׁעַ.
13. אֲשֶׁר בִּהְקֵרָא לִפְנֵי אוֹתוֹתֵינוּ, יֹאמֶר, אֶגְדּוֹת הָרֵאשׁוּנִים.
14. לֹא וְלֹא! מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים שֶׁצָּבְרוּ הֵעֲכִירוּ אֶת לְבוֹתֵיהֶם.
15. לֹא וְלֹא! בְּיוֹם הַהוּא יִמְנְעוּ (הַכּוֹפְרִים) מִ(רֵאוּת) רַבּוֹנָם,
16. וּבְגִיחָם יִצְלוּ.
17. אִזּוֹ יֹאמֶר לָהֶם, זֶהוּ הַעֲנֵשׁ שֶׁבּוֹ כָּפַרְתֶּם.
18. לֹא וְלֹא! אָכּוּ פְּנִקְס הָרְשׁוּם שֶׁל הַיִּשְׁרִים הוּא בְּ«עֲלִיוֹן»,
19. הַתִּדַּע מֵהוּ «עֲלִיוֹן»?
20. זֶהוּ פְּנִקְס רְשׁוּם מִשְׁלָם,
21. רַק הַמְּקַרְבִּים (מִבֵּין הַמְּלֵאכִים) יִרְאוּהוּ.
22. אָכּוּ הַיִּשְׁרִים בְּתוֹךְ נְעִימוֹת,

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; סורת אל-אסרא' 17 : 35 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 9.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 13.

23. על הכרסות יושבים ומביטים (לראות את רבונם),
24. תכיר בפניהם זהר הנעימות,
25. והם ישקו יין צלול משמר וחתום,
26. בחותם מושק. ולזה ישתוקקו הפשתוקקים.
27. אשר נמהל במי «תסנים»¹
28. מעין ישתו ממנו המקרבים (לאלה).
29. אכן אלה אשר פשעו היו צוחקים על המאמינים,
30. ובעוברים על פניהם היו רומזים איש לרעהו,
31. והם היו מתלוצצים עליהם בחוזרם לבתיהם,
32. ובראותם אמרו, אלה הם התועים.
33. ואולם הם לא נשלחו לשומרים עליהם.²
34. ואמנם היום יצחקו אלה אשר האמינו על הכופרים.
35. מעל הכרסות הם מביטים,
36. לראות האם שלם לכופרים כאשר היו עושים?

1. משקה עדנים; מי גן עדן.

2. ר' סורת אל-מואמנון 23: 108 - 111.

84

סִוְרַת אֶל-אַנְשַׁקַּאק קְרִיעַת הָרָקִיעַ

סורה זו נקראת «אֶל-אַנְשַׁקַּאק, קְרִיעַת הָרָקִיעַ» משום שהיא פותחת בבטוי «פֶּאֶשֶׁר יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם» ביום הדין. באותו יום האדם יקבל את פנקס רישומו מן אללה על כל מה שעשה בחיי העולם הזה. הורדה במכה אחרי סורת אל-אנפטאר 82, ופסוקיה עשרים וחמשה. קיבלה את שמה «קְרִיעַת הָרָקִיעַ» מפסוק אחד.

סורת אל-אנשקאק 84

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֵן וְהַרְחִים

1. כְּאֶשֶׁר יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם (בַּיּוֹם הַדִּין),
2. וְלִרְבוּנָם יִצְיָתוּ כָּפִי שְׂאֵוִי לַעֲשׂוֹת,
3. וְהָאֶרֶץ תִּשְׁטַח,
4. וְתוֹצִיא אֶת אֲשֶׁר בְּקֶרְבָּהּ וְתִתְרוֹקֶן,
5. וְלִרְבוּנָהּ תִּצְיָת כָּפִי שְׂאֵוֹתָהּ לַעֲשׂוֹת.
6. הִי בֶן הָאָדָם! אַתָּה עוֹבֵד קֶשֶׁה לְהַגִּיעַ אֶל רְבוּנָדָּהּ, וְאַמְנָם תִּפְגֹּשׁ אוֹתוֹ (בַּיּוֹם הַדִּין).
7. כָּל אָדָם אֲשֶׁר יִמְסַר לוֹ פְּנִקְס רְשׁוּם מַעֲשָׂיו בְּיַד יְמִינוֹ,
8. יִחְשְׁבוּ עִמּוֹ חֲשָׁבוֹן קָל,
9. וְיִחְזֹר אֶל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ שְׁמֵחַ.
10. וְכָל אָדָם אֲשֶׁר יִמְסַר לוֹ פְּנִקְס רְשׁוּם מַעֲשָׂיו מֵאַחֲרֵי גְבוּ,
11. יִקְרָא (בַּיְגוֹן), טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי,
12. וּבְאֵשׁ גִּיהֶנָּם יִצְלָה,
13. כִּי (בְּהִיּוֹתוֹ בְּחַיִּים) הוּא הָיָה שְׁמֵחַ בְּבֵיתוֹ,
14. וְהָיָה בְּטוֹחַ שֶׁהוּא לֹא יִחְזֹר אֶל רְבוּנוֹ לְחֲשָׁבוֹן.
15. אוּלַם רְבוּנוֹ יָדַע הַכֹּל עָלָיו.
16. אֲשַׁבַּע בְּאוֹר בֵּין הָעֶרְבִים,
17. וּבְלִילָה וּבְכָל אֲשֶׁר יִסְתִּיר (מִן הַיָּצוֹר),
18. וּבִיָּרֵחַ הַמָּלֵא,
19. הֵן אַתָּם תַּעֲבְרוּ מִשְׁלָב לְשֻׁלָּב,
20. אִזּוֹ מַה לָּהֶם, לֹא יֵאֱמִינוּ,
21. וּבְהַקְרָא הַקּוֹרְאָן לִפְנֵיהֶם לֹא יִסְגְּדוּ?
22. אֲבָל אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ יִכְחֲשׁוּ.
23. אֲדָּ אֵלֶּלֶה יוֹדַע הַיָּטֵב מַה שֶּׁהֵם מִסְתִּירִים,
24. לָכוֹ, בְּשׂוֹר לָהֶם עַל עֲנֵשׁ מִכְּאִיב,
25. בְּלַעֲדֵי אֵלֶּה אֲשֶׁר הֵאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב אֲשֶׁר לָהֶם שְׂכָר בְּלִיתִי מִגְּבָל.¹

85

סִוְרַת אֶל-בּוּרֻוג

תַּחֲנוֹת הַשֶּׁמֶשׁ, הַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכָבִים

סורה זו נקראת «אל-בורוג», תַּחֲנוֹת הַכּוֹכָבִים, משום שאללה נשבע בשמים בעלי התחנות שבהם השמש והירח והכוכבים עוברים.
הורדה במכה אחרי סורת אש-שמש 91, ופסוקיה עשרים ושניים. קיבלה את שמה « תַּחֲנוֹת הַכּוֹכָבִים » מפסוק אחד.

סורת אל-בורוג' 85

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵן וְהַרְחֹם

1. אֲשַׁבַּע בְּשָׁמִים הַמְלָאִים תַּחֲנוּת כּוֹכְבִּים,¹
2. וּבִיּוֹם הָעֵתִיד לְבּוֹא (יוֹם הַדִּין),
3. וּבְעֵד יָעִיד (בִּיּוֹם הַדִּין) בְּמָה שֶׁרָאָה,²
4. קָלָלָה עַל בְּעָלֵי הַחֲפִירָה,³
5. אֲשֶׁר הִדְלִיקוּ אֵשׁ עִם הַרְבֵּה דָּלָק,
6. כְּאֲשֶׁר הֵם יָשְׁבוּ סְבִיבָה,
7. וְהֵם יַעֲדִים בְּאֲשֶׁר עָשׂוּ בַּמֶּאֱמִינִים.
8. הֵם הִתְרַגְּזוּ עָלֵיהֶם בְּגִלּוֹל שֶׁהֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ הָעֶזּוּז וְרַב-הַתְּהִלָּה,
9. אֲשֶׁר לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָ עֵד בְּכָל.
10. לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר רָדְפוּ הַמֶּאֱמִינִים וְהַמֶּאֱמִינוֹת וְלֹא חָזְרוּ בָּהֶם בְּתִשׁוּבָה, לָהֶם נֹעֵד הָעֶנֶשׁ שֶׁל הַגִּיּוֹהֶם וְלָהֶם עֶנֶשׁ הַשְּׂרָפָה.
11. אוֹלָם לַמֶּאֱמִינִים עוֹשֵׂי חַטּוֹב מִלֵּעַד גֵּן עֵדֶן שֶׁמִּתְחַתִּיו זֹרְקִים תְּנִהְרוֹת. זֶה הוּא הָאֲשֶׁר הַכְּבִיר.
12. תּוֹקֵף רַבּוֹנָד חֲזָק.
13. הוּא אֲשֶׁר יִבְרָא (וְיָמִית), וְיָשִׁיב לַתַּחֲיָה (בִּיּוֹם הַדִּין).
14. וְהוּא הַסּוֹלֵחַ וְהָאוֹהֵב,
15. רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת וְהַמְּהַלֵּל.
16. וְהוּא יַעֲשֶׂה אֶת כָּל אֲשֶׁר יִרְצֶה.
17. הָאֵם הַגִּיעַ אֶלִּיד סִפּוֹר הַגְּדוּדִים?
18. (גְּדוּדִי) פֶּרְעָה וְתִ' מוֹד.

1. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 16 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 61.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 41 ; סורת אנ-נחל 16 : 89 ; וסורת אל-חג' 22 : 78.

3. בעלי החפירה : הם יוסוף דיו נוואס, המלך היהודי בתימן, הוא ואנשיו רדפו את הנוצרים בני נג'ראן והוציאוהם להורג בשרפה בחפירה.

19. אַדְּ הַפּוֹפְרִים מִמְּשִׁיכִים לְהַכְחִישׁ.
20. אַדְּ אֱלֵלָה מִקִּיף בָּהֶם.
21. זָחוּ קוּרְאָן מִהֶלֶל,
22. שְׁמוֹר בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי.

86

סִוְרַת אֶטְ-טָאֲרִיק הַכּוֹכֵב הַנוֹצֵץ

סורה זו נקראת «אֶטְ-טָאֲרִיק, הַכּוֹכֵב הַנוֹצֵץ» משום שאללה נשבע בו בפתחת הסורה. המונח הזה לא נזכר בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-בלד 90, ופסוקיה שבעה-עשר. קיבלה את שמה «הַכּוֹכֵב הַנוֹצֵץ» מפסוק אחד.

סורת אט-טארק 86

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחִים

1. אֲשַׁבַּע בְּשָׁמִים וּבְאֵט-טֹאֲרֵק!
2. הִתְדַּע מֵהוּ אֵט-טֹאֲרֵק?
3. הוּא הַכּוֹכֵב הַנוֹצֵץ.
4. עַל כָּל נֶפֶשׁ יֵשׁ מְשֻׁגָּח.¹
5. לָכֵן עַל הָאֲדָם לִזְכּוֹר מִמֶּה שֶׁנִּבְרָא.
6. נִבְרָא מִמִּים נִשְׁפָּכִים בְּרָחִים,
7. הַיּוֹצְאִים מִבֵּין הַחֲלָצִים וְעֲצָמוֹת הַחֲזָה.
8. וְ(אֱלֹהֵי) יָכַל לְהַשִּׁיבוֹ (הָאֲדָם לַחִיִּים),²
9. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִבְחֲנוּ הַנִּסְתָּרוֹת (יוֹם הַדִּין),
10. וְלֹא יִהְיֶה לוֹ (לָאֲדָם) כּוֹחַ וְלֹא עוֹזֵר.
11. אֲשַׁבַּע בְּשָׁמִים וּבְגִשְׁמֵיהֶם הָעוֹבְרִים וְהַחוֹזְרִים,
12. וְהָאֲרֵץ הַנִּבְקָעֶת.
13. זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) דְּבוּר הַמְּכַרֵּעַ בֵּין אָמֶת וְהַבֵּל,
14. וְאֵין הוּא מִהֲתִלּוֹת.
15. אָכֵן הֵם (הַכּוֹפְרִים) חוֹרְשִׁים מְזֻמּוֹת,
16. וְאֵנִי אֶזְמַם מְזֻמּוֹת.
17. תּוֹ אֲרַכֶּה לַכּוֹפְרִים, הָאֲרֵדָה לָהֶם אֶת הַזְּמַן קָצֵת.³

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 11.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 27.

3. ר' סורת לוקמאן 31 : 24.

87

סִוְרַת אֶל-אֶעְלָא אֶלְלָה הָעֶלְיוֹן

סורה זו נקראת «אֶל-אֶעְלָא, אֶלְלָה הָעֶלְיוֹן» משום שפתחה בצוו מן אללה לאדם לשבח את רבונו העליון ביותר, אשר ברא את הבריות ותקן את בריאתן. הורדה במכה אחרי סורת את-תכויר 81, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «אֶלְלָה הָעֶלְיוֹן» מפסוק אחד.

סורת אל-אעלא 87

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוֹן וְהַרְחוּם

1. שִׁבְחֵם אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הַעֲלִיּוֹן,
2. אֲשֶׁר בָּרָא וְהַשְׁלִים,
3. חֲרָץ וְהַדְרִיד,¹
4. וְאֲשֶׁר הוֹצִיא הָעֶשֶׂב הַיָּרֵק,
5. וְאַחֵר עָשָׂהוּ קֶשֶׁת יָבֵשׁ כְּהֶה.
6. אֲנַחְנוּ נִקְרִיא אוֹתְךָ (מוֹחֲמַד) וְלֹא תִשָּׁפַח,
7. אֵלָּא מִה שֶׁאֱלֹהָ יִרְצֶה, כִּי הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַנִּגְלָה וְהַנִּסְתָּר.
8. וְנַעֲשֶׂה לְךָ כָּל עֲנִיָּיד קִלִּים.
9. הִזְהַר אִפּוֹא כִּי הָאֲזַהְרָה תוֹעִיל,
10. רַק הִירָא יִזְכֵּר,
11. אֵד הָאִמְלָל מִכָּל יִתְרַחֵק מִמֶּנָּה,
12. אֲשֶׁר יִצְלָה בְּאֵשׁ הַגְדוֹלָה מִכָּל,
13. שֶׁבָּהּ לֹא יָמוּת וְלֹא יִחְיֶה.²
14. הִנֵּה הַצְלִיחַ זֶה אֲשֶׁר יִטְהַר אֶת נַפְשׁוֹ,
15. וְיִזְכֹּר אֶת שֵׁם רַבּוֹנוֹ וְיִתְפַּלֵּל.
16. וְאוּלָם אַתֶּם מַעֲדִיפִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,
17. אֵד הָעוֹלָם הַבָּא טוֹב יוֹתֵר וְנִצָּחִי.
18. כֶּד רְשׁוּם בְּמַגְלוֹת הַקְדָּמוֹנִיּוֹת,
19. מַגְלוֹת שֶׁל אֲבִרָאֵהִים וּמוֹסָא.³

1. ר' סורת טא. הא 20 : 50.

2. ר' סורת אז-זוחירוף 43 : 77 ; וסורת פאטר 35 : 36.

3. ר' סורת אנ-נגים 53 : 36 - 42.

88

סִוֵּרַת אֶל-ע' אִשְׁיָה יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף

סורה זו נקראת «אֶל-ע' אִשְׁיָה, יום הַדִּין הָאוֹפֵף» את הבריות בפחד עצום, משום פתיחתה במונח זה. המונח, «ע' אִשְׁיָה» נזכר בסורת יוסוף 12 : 107. הורדה במכה אחרי סורת אד'-ד' אריאת 51, ופסוקיה עשרים וששה. קיבלה את שמה «יום הַדִּין הָאוֹפֵף» מפסוק אחד.

סורת אל-ע'אשיה 88

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוֹ וְהַרְחוּם

1. הָאֵם הִגִּיעַ אֵלַיךָ דְּבַר יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף?

2. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיוּ הַפְּנִים (שֶׁל הַכּוֹפְרִים) מְשֻׁפָּלִים,

3. עֲמָלִים מְתַעֲפִים,

4. יִצְלוּ בְּאֵשׁ לוֹהֶטֶת,

5. יִשְׁקוּ מִמַּעַן רוֹתֵחַ,¹

6. וְאִין לָהֶם מֵאֵכָל אֶלָּא מִן הַקּוֹץ,

7. לֹא יִשְׁמִין וְלֹא יוֹעִיל בְּפָנֶי רָעַב.

8. אוֹלָם אוֹתוֹ יוֹם יִהְיוּ פָּנִים מְתַעֲנָגִים,

9. מְרַצִּים מִמָּה שֶׁהֵם עוֹשִׂים,

10. בְּגֹן נֶעְלָה,

11. וּבֹו לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבָרֵי הַבֵּל וְרִיק,²

12. בְּתוֹכוֹ מַעַן שׁוֹטֵף,

13. עִם עֲרִשׁוֹת מוֹרְמוֹת,

14. וּגְבִיעִים מְלֵאִים וּמוֹכְנִים לְשִׁתְיָהּ,

15. וְכָרִים עָרוּכִים,

16. וּשְׁטִיחִים פְּרוּשִׁים.

17. הָאֵם לֹא יִבִּיטוּ אֶל הַגְּמָלִים אֵידָּ בְּבִרְאוֹ?

18. וְאֶל הַשָּׁמַיִם אֵידָּ הוֹרְמוֹ?³

19. וְאֶל הַהָרִים אֵידָּ הִצְבוּ?

20. וְאֶל הָאֶרֶץ אֵידָּ שִׁטְחָהּ?

21. הִזְהַר אִפּוֹא כִּי אֶתָּה מִזְהִיר הַנֶּדָּ.

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 44.

2. ר' סורת מרים 19 : 62 ; סורת אט-טור 52 : 23 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 25 - 26.

3. ר' סורת קאף 50 : 6.

22. אֵין אַתָּה שְׁלִיט עֲלֵיהֶם,¹
23. וְאַשֶׁר לְאַלֶּה שִׁפְּנוּ עֶרְף וְכָפְרוּ,²
24. אוֹתָם יַעֲנִישׁ אֱלֹהָ בְּעֹנֶשׁ הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר,
25. אֲכֹן אֵלֵינוּ תִּשׁוּבָתָם,
26. וְאִזּוּ נַעֲשֶׂה לָהֶם אֶת חֲשִׁבוֹנָם, (וּנְשַׁלֵּם לָהֶם אֶת הַמַּגִּיעַ לָהֶם).

1. ר' סורת קאף 50 : 45.

2. ר' סורת אל-קיאמה 75 : 31 - 32.

89

סִוְרַת אֶל-פֶּגֶז׳ עֲמוּד הַשָּׁחַר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּגֶז׳», עמוד השחר», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בעמוד השחר. הביטוי «אל-פג'ר» נזכר בסורת אל-בקה 2 : 187 ; סורת אל-אסרא' 17 : 78 פעמיים ; סורת אנ-נור 24 : 58 ; וסורת אל-קדר 97 : 5. הורדה במכה אחרי סורת אל-ליל 92, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «עמוד השחר» מפסוק אחד.

סורת אל-פג'ר 89

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהִרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּעַמּוּד הַשְּׁחַר,
2. וּבַעֲשָׂרַת הַלֵּילוֹת,¹
3. וּבִכְפָּל וּבִיחִיד,²
4. וּבְלִילָה כְּאֶשֶׁר יַחֲשִׂיד!
5. הָאֵם אֵין בְּכָל זֶה שְׂבוּעָה לְבַעַל תְּבוּנָה?
6. הָאֵם לֹא רָאִיתָ אֵיךְ עָשָׂה רְבוּנְךָ בְּבִנִי עֵאד,³
7. וּבְאֶרֶם בַּעֲלַת הָעַמּוּדִים,⁴
8. אֶשֶׁר לֹא נִבְנָה בְּאֶרֶץ כְּמוֹהָ.
9. וּבְבִנִי תִּמּוּד אֶשֶׁר חָצְבוּ בְּסַלְעִים בְּעֶמְק,⁵
10. וּפָרַעַה בַּעַל הַיְּתֵדוֹת (הַגְּדוּדִים).
11. אֶשֶׁר פָּרְקוּ עַל שָׁמַיִם בְּאֶרֶץ,
12. וּמִלְאוּהָ שְׁחִיתוֹת,
13. וְהִשְׁלִיט עָלֵיהֶם רְבוּנְךָ שׁוֹט שֶׁל עֲנָשׁ.
14. כִּי רְבוּנְךָ עוֹמֵד עַל הַמִּשְׁכָּם תִּמִּיד.
15. אֶשֶׁר לָבֹן אָדָם, אֵם יִנְסָה אוֹתוֹ רְבוּנוֹ וְכִבֵּד אוֹתוֹ וְנִסָּה לוֹ חֶסֶד, יֹאמֶר,
רְבוּנִי כִּבֵּד אוֹתִי,⁶
16. אֵד אֵם יִנְסָה אוֹתוֹ רְבוּנוֹ וְחֶסֶד מְמַנּוּ מְזוֹנוֹ, הוּא יֹאמֶר, רְבוּנִי הַשְׁפִּיל אוֹתִי.

1. אלה עשרת הימים הראשונים של החודש ד' אל-חג'ה, עונת העליה לרגל למכה. ישנה גירסה

האומרת, הם עשרת הימים האחרונים בחודש רמצי'אן.

2. הכפל והיחיד, היחיד הוא יום ערפה התשיעי של ד' אל-חג'ה, והכפל הוא יום הקרבת הקורבנות

העשירי של ד' אל-חג'ה. ר' סורת אל-בקה 2 : 203.

3. עאד : ר' סורת אל-אעראף 7 : 65.

4. יש שגורסים כי «אָבָם» הוא שבת מבני עאד, ואולם אחרים חושבים כי זה שם עיר בחצ'רמות. ר'

סורת אל-חאקה 69 : 7 - 10 ; סורת אל-אעראף 7 : 69 ; וסורת פוצלת 41 : 15.

5. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 149.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56.

17. לֹא וְלֹא! וְאוֹלָם אַתֶּם לֹא תִכְבְּדוּ אֶת הַיְתוֹם,
18. וְלֹא תִחַרְדּוּ לְהַאֲכִיל אֶת הַמָּסֶכֶן,
19. וְתֹאכְלוּ אֶת הַיֶּרֶשָׁה לֹלֵא גָבוּל,
20. וְתֹאחֲבוּ אֶת הַחֹן אֲחֵבָה עֲזָה,
21. לֹא וְלֹא! כְּאִשֶּׁר הָאֶרֶץ תִּהְרָס עַד הַיָּסוֹד,
22. וַיָּבֹא רְבוֹנָד וְהַמְלָאָכִים עוֹמְדִים שׁוֹרוֹת שׁוֹרוֹת (כְּדִי לְשַׁפֵּט בֵּין בְּנֵי אָנוּשׁ),
23. וַיּוֹכֵא בַּיּוֹם הַהוּא גִּיהֶנָם, וַיְבִיִּים הַהוּא יִלְמַד הָאָדָם לָקַח, וַיִּנָּסֶה לַחֲזוֹר בְּתִשְׁבָּחָה, אֲדָּ כָּל זֶה לֹא יוֹעִיל לוֹ.
24. אֲזִי יֹאמֶר, מִי יִתֵּן וְהִקְדַּמְתִּי מַעֲשִׂים טוֹבִים לְחַיִּי (בַּעוֹלָם הַבָּא).
25. אַכֵּן, אוֹתוֹ יוֹם לֹא יִהְיֶה עֹנֶשׁ קָשָׁה כְּעֹנֶשׁוֹ (שֶׁל אֱלֹהִים),
26. וְלֹא יוּכַל אִישׁ לְאַסֹּר בַּכְּבָּלִים כְּפִי שֶׁהוּא כּוֹבֵל.
27. הִוֵּי הַנֶּפֶשׁ הַשְּׁלִיחָה!
28. שׁוּבִי אֶל רְבוֹנָד שְׂבַעַת רָצוֹן וּרְצוּיָה (לְאֱלֹהִים),
29. וְהִצְטַרְפִּי אֶל עוֹבְדֵי,
30. וְהִכְנַסִּי אֶל גְּנִי.

90

סִוְרַת אֶל-בִּלָּד הָעִיר (מִכָּה)

סורה זו נקראת «אֶל-בִּלָּד, הָעִיר (מִכָּה)», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בעיר הקודש מכה. הביטוי «אֶל-בִּלָּד» נזכר בסורת אל-בַּקְרָה 2 : 126 ; סורת אבראהים 14 : 35 ; סורת אנ-נמל 27 : 91 ; וסורת את-תין 95 : 3 . הורדה במכה אחרי סורת קאף 50 , ופסוקיה עשרים . קיבלה את שמה «הָעִיר» מפסוק אחד .

סורת אל-בלד 90

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחִים

1. אֲשָׁבַע בְּעִיר הַזֶּה (מִכָּה),
2. וּכְשֶׁאֶתָּה (מוֹחַמֵּד) תִּהְיֶה חֲפָשִׁי לַעֲשׂוֹת כְּאֵנוֹת נִפְשָׁךְ בְּעִיר זֶה.¹
3. וּבִמְוֹלִיד וְהַנּוֹלֵד.²
4. וּכְבֹּר בְּרָאנוּ אֶת הָאָדָם בְּעֶמֶל (וְלֶעֱמֹל).
5. הַחוֹשֵׁב הוּא שְׁלֹא יוּכַל לוֹ אֶף אֶחָד.
6. הוּא אוֹמֵר, כְּבֹר הוֹצֵאתִי הוֹן רַב.
7. הַחוֹשֵׁב הוּא שְׁלֹא רָאָה אוֹתוֹ אֶף אֶחָד?
8. הָאֵם לֹא עָשִׂינוּ לוֹ עֵינִים,
9. וְלִשׁוֹן וּשְׁפָתַיִם,
10. וְהִנַּחֲנוּ אוֹתוֹ לְשֹׁנֵי הַשְּׂבִילִים? (שְׂבִיל הַטּוֹב וּשְׂבִיל הָרָע).³
11. וְאוֹלָם הוּא לֹא הִתְאַמֵּץ לַעֲבֹר אֶת הַמִּכְשׁוֹל,
12. הַתִּדְעַ מַה הוּא הַמִּכְשׁוֹל?
13. שְׁחֹרִיר עֶבֶד,
14. אוֹ הָאֵכְלָה בְּזִמְנוֹ שֶׁל רָעַב,
15. יָתוֹם בְּעַל קֶרֶבָה,
16. אוֹ מִסְכֵּן שֶׁאֵין לוֹ כְּלוּם.
17. נוֹסֵף לְכָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים הָאֵלֶּה, הִיָּה מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר הָאָמִינוּ וַיַּעֲצוּ אָדָם לַרְעָהוּ סִבְלָנוּת וְרַחֲמִים,⁴
18. וְאֵלֶּה הֵם אֲנָשֵׁי הַיָּמִין (בְּרִי מִזֵּל אֲשֶׁר יִכְנָסוּ אֶל הַגֶּן),
19. וְאֵלוֹ אֲשֶׁר כָּפְרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם אֲנָשֵׁי הַשְּׂמָאל (רְעִי מִזֵּל),
20. (עֲנֹשֶׁם יְהִיָּה) אִשׁ נְעוּלָה עֲלֵיהֶם.

1. אללה עשה ממכה עיר קדושה ומובטחת. אומנם הפסוק מבשר שאללה יתיר לנביא מוחמד להוציא להורג כמה מאויביו בתחומי מכה הקדושה כאשר ישחרר אותה בעתיד. השחרור קרה בשנת 630 ו8.

2. הכוונה לאדם והבנים שלו.

3. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 2 - 3.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 19 ; וסורת אנ-נחל 16 : 97.

91

סִוֵּרַת אֶשׁ-שֶׁמֶס

הַשֶּׁמֶשׁ

סורה זו נקראת «אֶשׁ-שֶׁמֶס, הַשֶּׁמֶשׁ», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בשמש והאור שלה בשעות הבוקר הבהירות והירח המופיע אחרי שקיעת השמש. הורדה במכה אחרי סורת אל-קדר 97, ופסוקיה חמשה-עשר. קיבלה את שמה «הַשֶּׁמֶשׁ» מפסוק אחד.

סורת אש-שמש 91

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשֵׁם וְאוֹרָה בְּשַׁעַת הַבִּקְרָה הַמְּאַחֲרֶת,
2. וּבִיָּרֵחַ כְּאֲשֶׁר יָבוֹא בְּעַקְבוֹתֶיהָ,
3. וּבִיּוֹם בְּגִלּוֹתוֹ אוֹתָהּ,
4. וּבִלְיָלָה בְּכִסּוֹתוֹ אוֹתָהּ.
5. וּבְשָׁמִים וּבוֹרָאם,¹
6. וּבְאַרְצַי וּשְׁוֹטְחָהּ,
7. וּבְנִפְשׁ וּבְמִי שֶׁהַשָּׁלִים אֶת בְּרִיאָתָהּ,²
8. וְגִלָּה לָהּ אֶת שְׁבִיל הַכְּפִירָה וְאֶת שְׁבִיל הָאֱמוּנָה!
9. אֲכֹן הַצְּלִיחַ זֶה אֲשֶׁר זָכָה אוֹתָהּ,³
10. וְכָשֶׁל זֶה אֲשֶׁר הִשְׁחִית אוֹתָהּ.
11. כְּחֹשׁוֹ בְּנֵי עַם תְּמוֹד וְהָיוּ מְאוּד רְשָׁעִים,
12. כְּאֲשֶׁר קָם מִתּוֹכָם הָאֱמֶלֶל בְּיוֹתֵר.⁴
13. אֲזִי אֶמַר לָהֶם שְׁלִיחַ אֱלֹהֵי (צֶאֱלַח), הִנִּיחוּ לְנֶאֱקָה שֶׁל אֱלֹהֵי לְשִׁתּוֹת אֶת מִנְתַּי חֻלְקָהּ.
14. אֲדָּהֵם לֹא צִיְתוּ לוֹ וְעִקְרוּהָ. רְבוּנָם כָּעַס עֲלֵיהֶם וְהִמִּיט עֲנָשׁוֹ עֲלֵיהֶם כִּי חֲטְאוּ, וְהִשְׁמִיד אֶת כָּלָם.
15. לֹלֵא דְאָגָה לְאַחֲרֵיתָם.

1. ר' סורת אד'ד'אריאת 51 : 47 - 48.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 30.

3. ר' סורת אל-אעלא 87 : 14 - 15.

4. ר' סורת אל-קמר 54 : 29.

92

סִוְרַת אֶל-לַיְל הַלַּיְלָה

סורה זו נקראת «אֶל-לַיְל, הַלַּיְלָה», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בלילה כשהוא מכסה את העולם מסביב. הורדה במכה אחרי סורת אל-אעלא 87, ופסוקיה עשרים ואחד. קיבלה את שמה « הַלַּיְלָה » מפסוק אחד.

סורת אל-ליל 92

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵן וְהַרְחִים

1. אֲשָׁבַע בְּחֻשְׁךָ הַלֵּילָה כְּאֲשֶׁר יִכְסֶה אֶת הָעוֹלָם,
2. וּבְאֹר הַיּוֹם כְּאֲשֶׁר יֹאִיר אֶת הָעוֹלָם,
3. וּבְבוֹרָא אֶת הַזָּכָר וְאֶת הַנְּקֵבָה.¹
4. כִּי אָכֵן שׁוֹנִים מֵאַמְצִיכֶם.
5. אֲשֶׁר לְמִי שְׁתוּרִם וְיִרָא אֶת אֱלֹהָ,
6. וּמֵאַמִּין בְּיַחּוּד אֱלֹהָ וְהַשְׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד,
7. נִדְרִיךְ אוֹתוֹ לְשָׁבִיל הַטּוֹב שֶׁל גֵּן הָעֵדֶן.
8. אֵד לְעֲשִׂיר הַקְּמָצוֹ,
9. וְהַמְכַחֵשׁ בְּיַחּוּד אֱלֹהָ וְהַשְׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד,
10. נִדְרִיךְ אוֹתוֹ לְשָׁבִיל הַרְעָה שֶׁל הָאֵשׁ.²
11. וְלֹא יוֹעִיל לוֹ הוֹנֹו כְּאֲשֶׁר יִשְׁלַךְ לְגִיהֶנֶם.
12. אָכֵן עָלִינוּ הַתְּדַרְכָּה (לְדַרְךָ הַיֵּשֶׁר).³
13. כִּי לָנוּ הָעוֹלָם הַבָּא וְהָעוֹלָם הַזֶּה.
14. הַנְּנִי מִזְהִיר אֶתְכֶם אִפּוֹא מִפְּנֵי אֵשׁ לוֹהֶטֶת,
15. יִצְלָה בָּהּ רַק הָאֱמָלָל מִכָּל,
16. אֲשֶׁר הַכְּחִישׁ וּפָנָה עָרְף,
17. אוֹלָם יִרְחַק מִמֶּנָּה יִרָא אֱלֹהָ,
18. אֲשֶׁר יִתֵּן הוֹנֹו לְמַעַן יִזְדַּכֵּךְ,
19. לֹא כְּגַמְלִיוֹת חֶסֶד לְמִי שֶׁהוּא עֹשֶׂה לוֹ חֶסֶד מִקֶּדֶם,
20. רַק לְמַעַן בְּקִשׁוֹ פָּנֵי אֱלֹהָ הָעֲלִיוֹן,
21. לְבִסּוֹף יִשְׁבַּע רְצוֹן.⁴

1. ר' סורת אד' - ד' אריאת 51 : 49 ; וסורת אנ-נבא' 78 : 8.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 110.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 9.

4. הפסוקים 17 - 21 הורדו בגלל אבו-בקר אצ-צדיק אשר הוציא הונו העצום למען שחרור העבדים שקבלו את האסלאם במכה, אמנם סבלו מאוד על ידי אדוניהם הכופרים, וגם לפרנסת עניי המוסלמים. הוא עשה כל זה ועוד יותר לשם שמים.

93

סִוְרַת אֶצְ-צ'וּחָא שְׁעַת הַבִּקֹּר הַמְּאַחֶרֶת

סורה זו נקראת «אֶצְ-צ'וּחָא, שְׁעַת הַבִּקֹּר הַמְּאַחֶרֶת», משום היא פותחת בשבועת אללה ב«אֶצְ-צ'וּחָא». הורדה במכה אחרי סורת אל-פג'ר 89, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «שְׁעַת הַבִּקֹּר הַמְּאַחֶרֶת» מפסוק אחד.

סורת אצי-צ'וחא 93

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשַׁעַת הַבִּקְרָה הַמֵּאֲחֶרֶת,
2. וּבְלִילָה אֲשֶׁר יַחֲשִׁיד וַיִּשְׁקֹט.¹
3. כִּי רְבוּנְךָ לֹא זָנַח אוֹתְךָ (מוֹחֲמֵד) וְלֹא שָׁנָא אוֹתְךָ,
4. וְהָאֲחֵרִית תִּיטִיב לָךְ מִהֲרָאשִׁית,²
5. וְרְבוּנְךָ יַעֲנִיק לָךְ עַד שְׁתַּהֲיָה מְרֻצָּה.³
6. הֲלֹא מִצָּאָךְ יָתוֹם וְהִחֲסָה אוֹתְךָ?⁴
7. וּמָצָא אוֹתְךָ שְׁאֵינְךָ יוֹדֵעַ אֶת הַקּוֹרְאֵן וְהָאֲמוּנָה בְּאֵלֶּה וְהַדְרִיךְ אוֹתְךָ אֵלֵיהֶם?⁵
8. וּמָצָא אוֹתְךָ עֲנִי וְהֶעֱשִׂירְךָ?
9. לָכֵן אֶת הַיָּתוֹם אֵל תִּדְכֵּא,
10. וְאֶת הַקְּבָצֹן אֵל תִּגְרֹשׁ,
11. וְאֲשֶׁר לַחֲסִדֵי רְבוּנְךָ הַרְבֵּה לְדַבֵּר.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96 ; וסורת אל-ליל 92 : 1 - 2.

2. בעולם הבא ייטב לך מאשר בעולם הזה. ר' סורת אל-ליל 92 : 13.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 79.

4. אביו של הנביא נפטר כחודשים לפני שהנביא נולד, ואמו נפטרה כשהוא היה בן שש שנים. ובסוף אסף אותו אל בני משפחתו הדוד שלו, אבו טאלב.

5. ר' סורת אש-שורא 42 : 52.

94

סִוְרַת אֶשְׁ-שֶׁרַח הָאֶרֶת הַלֵּב

סורה זו נקראת «אֶשְׁ-שֶׁרַח», או «שרח אצ-צדר, הָאֶרֶת הַלֵּב» של הנביא באור האמונה והאסלאם. אללה פותח את הסורה בהזכירו לנביאו מוחמד חסדי אללה אשר נטה לו. החסד החשוב ביותר הוא הארת לבו של הנביא באור האמונה והאסלאם.

הורדה במכה אחרי סורת אצ-צ'וחא 93, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הָאֶרֶת הַלֵּב» מפסוק אחד.

סורת אש-שרח 94

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הלא האֲרֵנוּ¹ לָךְ אֶת לִבִּי²,
2. וְנִסֵּר מֵעֲלִיד אֶת מַעֲמָסִתְךָ,
3. אֲשֶׁר הָעֲמִיסָה לַעֲגִיפָה עַל גִּבִּי,
4. וְהַעֲלִינוּ לָךְ אֶת זִכְרֶךְ?
5. אֲכֹן עִם הַכֶּבֶד יָבוֹא הַקֵּל.
6. אֲכֹן עִם הַכֶּבֶד יָבוֹא הַקֵּל.
7. וְכִאֲשֶׁר תִּתְּפֹנֶה נָצַב לַעֲבַד רְבוֹנֶךְ,
8. וְאֵל רְבוֹנֶךְ תִּתְּפֹנֶה.

1. אללה מלא את לבו של הנביא, אימונה, נבואה, חוכמה, וידע.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 125.

95

סִוְרַת אֶת-תֵּין הַתְּאִנִּים

סורה זו נקראת «אֶת-תֵּין, הַתְּאִנִּים», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בתאנים ובזיתים נוסף לשני מקומות קדושים: ליהודים «טור סינין» ולמוסלמים «עֵיר מִבְטָחִים מִכָּה».

הורדה במכה אחרי סורת אל-בורוג' 85, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הַתְּאִנִּים» מפסוק אחד.

סורת את-תין 95

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֲשָׁבַע (בְּאַרְצָ) הַתְּאָנִים וְהַזִּיתִים,¹
2. ו(בְּהַר) טוֹר סִינִין,²
3. וּבְעִיר מְבִטְחִים זֹו (מִכָּה),³
4. כְּבֹר בְּרָאנוּ אֶת הָאָדָם בְּצוּרָה מְשֻׁלָּמֶת,
5. אֲדָ נוֹכַל לְהוֹפֵכּוֹ לְדֶרְגָה הַנְּחוּיָה בְּיוֹתֵר (לְשִׁלַּח אוֹתוֹ לְגִיחָם בְּגִלָּל כְּפִירָתוֹ בְּאַלְלָה),
6. בְּלֻעְדֵי אֱלֹהָ אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים, לָהֶם שְׁמוֹר שְׁכָר בְּלִתִּי מִגִּבֹּל.
7. מָה עוֹד יִנְיַעַד לְכַחַשׁ בְּדִין?
8. הָאֵם אֵין אֱלֹהָ הַשּׁוֹפֵט בְּשׁוֹפָטִים?

1. ארץ התאנים והזיתים, היא ארץ פלסטין ובית אל-מקדס שבה נולד המסיח עיסא בן מרים (המשיח הנוצרי) והורד אליו האנגיל.
 2. טור סינין הוא המקום אשר בו אללה הוריד התורה אל מוסא (משה).
 3. הכוונה היא לעיר מכה, שכל באי שעריה יהיו בטוחים גם מפני אויב שלא יגע בהם בהיותה עיר המקדש הערבי. ומעל לכל זה היא עיר המולדת של הנביא מוחמד והאסלאם, והמקום שבו הורד הקוראן מן השמים אל הנביא מוחמד. בשלושת הפסוקים האלה, אללה מראה את הקשר הרוחני בין שלוש הדתות שגלה לאנושות כולה. היינו, היהדות, הנצרות, והאסלאם.

96

סִוֵּרַת אֶלְ-עֶלֶק

טִפַּת הַדָּם

סורה זו נקראת «אֶל-עֶלֶק, טִפַּת הַדָּם» משום שאללה הודיע לנו על החומר שממנו ברא את האדם. נוסף לזאת הסורה פותחת בצוו לנביאו מוחמד לקרוא בשם ריבונו. לקרוא קוראן ולקרוא לאנשים לקבל את האסלאם. חמשת הפסוקים הראשונים הורדו אל הנביא מוחמד מן השמים במערת הר חרא' בקרבת מכה. הורדה במכה, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «טִפַּת הַדָּם» מפסוק שניים.

סורת אל-עלק 96

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֶן וְהַרְחִים

1. קְרֵא בְּשֵׁם רְבוּנְךָ אֲשֶׁר בָּרָא!
2. בָּרָא אֶת הָאָדָם מִטֶּפֶת דָּם קְרוּשׁ.¹
3. קְרֵא! וְרְבוּנְךָ הוּא הַנָּדִיב מְכֹל.
4. אֲשֶׁר לָמַד (אֶת הָאָדָם) לְכָתֵב בְּעֵט.
5. לָמַד אֶת הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר מַעֲוֹלָם לֹא יָדַע.
6. לֹא וְלֹא! הָאָדָם יִפְרָק עַל שְׁמִים,
7. בִּרְאוּתוֹ כִּי הוּא מְאוּד עָשִׂיר.
8. אָכֹן אֵל רְבוּנְךָ הַשִּׁיבָה (בְּיוֹם הַדִּין).
9. מֶה דַּעְתְּךָ עַל הָאִישׁ הַמוֹנֵעַ,²
10. עֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהֵה) מִלְּהַתְפַּלֵּל.
11. אוֹ אִם הוּא מְזַמֵּן אַחֲרִים לְאַרְח מִיִּשְׁרָאֵל,
12. אוֹ אִם צָנָה עַל יְרֵאת אֱלֹהֵה?
13. מֶה תַּחֲשֹׁב אִם (הַמוֹנֵעַ) הוּא כּוֹזֵב וְסוֹטָה?
14. הֲאֵינוּ יוֹדְעִים כִּי אֱלֹהֵה רוֹאֶה?
15. אָכֹן, אִם לֹא יִפְסִיק, נִתְפַּשׂ אוֹתוֹ בְּצִיצִית רֹאשׁוֹ,
16. צִיצִית רֹאשׁ כּוֹזֶבֶת וְחוֹטָאת.
17. וְאִזּוֹ יוּכַל לְהַזְעִיק לְעֲזָרְתוֹ אֶת אֲנָשָׁיו,
18. נִזְעִיק אֲנִי אֶת מַלְאָכֵי הַחֲבָלָה (שׁוֹעֲרֵי גִיהֶנֶם).
19. לֹא וְלֹא! אֵל תִּשְׁמַע לְקוֹלוֹ וְסָגַד וְהִתְקַרֵּב (אֶל רְבוּנְךָ).

1. ר' סורת אל-חגי' 22 : 5.

2. הפסוקים מפה ועד סוף הסורה הם התראה ונויפה באבו ג'הל, האויב המובהק של הנביא מוחמד. אבו ג'הל נהרג בקרב בדר בשנה שנים להגירה אל מדינה.

97

סִוֵּרַת אֶל-קֶדֶר לֵיל הַקְּבֻדָּה

סורה זו נקראת «אֶל-קֶדֶר, הַקְּבֻדָּה», משום שהיא פותחת בבטוי זה שמופיע שלוש פעמים בקוראן. הלילה הזה נחשב ללילת כבוד משום שהקוראן הורד מן השמים אל הנביא מוחמד באותו לילה. הביטוי הזה במובן «הַקְּבֻדָּה» נזכר שלוש פעמים בקוראן. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 91, סורת אל-חג' 22 : 74, וסורת אז-זומר 39 : 67. הורדה במכה אחרי סורת עבס 80, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «לֵיל הַקְּבֻדָּה» מפסוק אחד.

סורת אל-קדר 97

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵן וְהַרְחִים

1. אָנוּ הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ (הַקוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם בְּלִילַת אֶל-קֶדֶר (לֵיל הַכְּבוֹד),¹
2. וְכֵּן אֵתָהּ יוֹדֵעַ עַל לִילַת אֶל-קֶדֶר?
3. לִילַת אֶל-קֶדֶר יוֹתֵר טוֹב מֵאֶלֶף חֲדָשִׁים, (וְהַמַּעֲשָׂה הַטוֹב בְּאוֹתוֹ לִילָה יוֹתֵר טוֹב מֵעֲבוֹדַת אֶלֶף חֲדָשִׁים בְּלֵי לִילַת אֶל-קֶדֶר).
4. הַמְּלָאָכִים וְהַרוּחַ (מִלְאָךְ ג' בְּרִיל) יוֹרְדִים בּוֹ מִן הַשָּׁמַיִם בְּרָשׁוֹת רַבּוֹנָם לְכָל פְּקָדָה.
5. שְׁלוֹם הוּא עַד עֲלוֹת הַשַּׁחַר.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 185, וסורת אד-דוח'אן 44 : 3.

98

סִוְרַת אֶל-בַּיְנָה הַהוֹכְחָה

סורה זו נקראת «אֶל-בַּיְנָה, הַהוֹכְחָה» משום שהיא פותחת בביטוי זה בפסוק אחד.
הורדה במדינה אחרי סורת אט-טלאק 65, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הַהוֹכְחָה» מפסוק אחד.

סורת אל-ביינה 98

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחִים

1. הכּוֹפְרִים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר וְהַפְּגָנִים אֵינָם נוֹטְשִׁים אֶת כְּפִירָתָם עַד בּוֹא אֲלֵיהֶם הַהוֹכָחָה,¹
2. (ההוֹכָחָה היא), שְׁלִיחַ מַעַם אֱלֹהָ יִקְרָא לְפָנֵיהֶם מַגְלוֹת מִטְהָרוֹת (הַקּוֹרְאָן),
3. וּבָהֶן כְּתָבִים נְכוּחִים.
4. וְלֹא נִחְלְקוּ אֵלָה אֲשֶׁר נִתַּן לָהֶם הַסֵּפֶר² אֶלָּא אַחֲרֵי בּוֹא הַהוֹכָחָה (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) אֲלֵיהֶם.
5. אוּלָם הֵם נִצְטְוּ רַק לַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ בְּמִסִּירוֹת שְׁלֵמָה כְּחַנִּיפִים,³ וְלִקְיָם אֶת הַתַּפְלָה וְלִתֵּת זָכָאת (צִדְקָה).⁴ זֹאת הִיא הַדֵּת הָאֱמִתִּית (דֵּת הָאִסְלָאם).
6. אַכֵּן אֵלָה אֲשֶׁר כָּפְרוּ מִבְּעָלֵי הַסֵּפֶר וְהַפְּגָנִים בְּאֵשׁ גִּיהֶנֶם. הֵם יִשְׁאַרוּ בְּתוֹכָהּ לְנֶצַח, כִּי הֵם הָרָעִים שֶׁבְּבָרִיאָה.
7. אֲדָּהּ הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב הֵם הַטּוֹבִים שֶׁבְּבָרִיאָה,
8. גְּמוּלָם אֲצֵל רַבּוֹנָם גָּנִי עֵדוֹן אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, שֶׁם יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח. אֱלֹהָ מְרַצָּה מֵהֶם, וְהֵם שְׂמִיחִים אִתּוֹ. זֶה (הַגְּמוּל הַיָּפָה) לִירָא אֶת רַבּוֹנוֹ.

1. ר' סורת אאל עמרן 3 : 105 ; וסורת עבס 80 : 13 - 16.

2. התורה והאנגייל.

3. חניפים : ראה סורת אל-בקרה 2 : 135.

4. זכאת : ראה סורת אל-בקרה 2 : 43.

99

סִוֵּרַת אֶזְ-זִלְזֵלָה רְעִידַת הָאֲדָמָה

סורה זו נקראת «אֶזְ-זִלְזֵלָה», רְעִידַת הָאֲדָמָה» משום שהיא פותחת בהודעה על רעידת אדמה שתקרה לפני יום תחיית המתים.

הביטוי «אֶזְ-זִלְזֵלָה» נזכר בסורת אל-חג' 22 : 1. הורדה במדינה אחרי סורת אנ-נסא' 4, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «רְעִידַת הָאֲדָמָה» מפסוק אחד.

סורת אז-זלזלה 99

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵן וְהַרְחִים

1. כְּאֲשֶׁר תִּרְעַד הָאֲדָמָה אֶת רְעִידָתָהּ (בְּיוֹם הַדִּין),¹
2. וְתוֹצִיא הָאֲדָמָה אֶת נֶטֶל מִשְׁאֵיהָ,²
3. וַיֹּאמֶר הָאָדָם, מַה קָּרָה לָּהּ?
4. בְּיוֹם הַהוּא הִיא (הָאֲדָמָה) תוֹדִיעַ עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּנֵי הָאָדָם עָלֶיהָ,
5. כִּי כָּד הוֹרָה לָהּ רְבוֹנָד.³
6. בְּיוֹם הַהוּא יַעֲרֹכוּ בְּנֵי הָאָדָם לְפִי סוּגִים שׁוֹנִים, לְמַעַן יֵרְאוּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
7. וְכָל מִי שֶׁיַּעֲשֶׂה טוֹב אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין יֵרָאֵנוּ,
8. וְכָל מִי שֶׁיַּעֲשֶׂה רַע אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין יֵרָאֵנוּ.

1. ר' סורת אל-חג' 22 : 1 ; וסורת אל-אנשקאק 84 : 3 - 4.

2. נטל משאיה : המתים אשר נקברים בתוכה.

3. ר' סורת אל-ע'אשיה 84 : 5.

100

סִוֵּרַת אֶל-עֶאדִיאַת הַסּוֹסִיִּים הַשּׁוֹעֵטִים

סורה זו נקראת «אֶל-עֶאדִיאַת, הַסּוֹסִיִּים הַשּׁוֹעֵטִים» משום אלה נשבע בסוסים השועטים במלחמה נגד הכופרים.

הביטוי הזה לא הופיע במקום אחר בקוראן.

הורדה במכה אחרי סורת אל-עצר 103, ופסוקיה אחד-

עשר. קיבלה את שמה «הַסּוֹסִיִּים הַשּׁוֹעֵטִים» מפסוק אחד.

סורת אל-עאדיאת 100

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵן וְהַרְחִים

1. אֲשָׁבַע בְּסוּסִים הַשּׁוֹעֲטִים וְהַנּוֹשְׁמִים קֶשֶׁה,
2. הַקּוֹדְחִים אֵשׁ בְּדֹחֶרֶם,
3. הַמַּתְקִיפִים בַּבֶּקֶר,
4. מַעֲלִים (בְּשַׁעֲטָתָם) אֶבֶק,
5. וּפּוֹרְצִים אֶל אֶמְצַע גְּדוּד (הַאֲוִיב).
6. אֲכֹן הָאָדָם כּוֹפֵר בְּחֶסֶד רְבוֹנוֹ,
7. וְאֲכֹן הוּא עֲצָמוֹ יַעֲיד עַל זֹאת,
8. וְאֲכֹן הוּא אוֹהֵב אֶהְבָּה גְּדוֹלָה אֶת הַטּוֹב (שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה).
9. הָאֵם לֹא יָדַע, כֹּאֲשֶׁר יוֹצִיא אֱלֹהָ אֶת אֲשֶׁר בְּקַבְרִים,
10. וְיִתְגַּלֶּה מֶה שֶׁבִּלְבָבוֹת,
11. כִּי רְבוֹנָם בַּיּוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) בְּקִיא בָהֶם וּבְכָל מַעֲשֵׂיהֶם.

101

סִוְרַת אֶל-קָאֲרֻעָה הַהוֹלָמָת (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-קָאֲרֻעָה, הַהוֹלָמָת» משום שהיא פותחת באחד משמות שעת הדין שנזכר שלוש פעמים להפחיד את הכופרים. הביטוי «אֶל-קָאֲרֻעָה» נזכר בסורת אל-חאקה 69 : 4 ; וסורת אר-רעד 13 : 31.
הורדה במכה אחרי סורת קוריש 106, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הַהוֹלָמָת (יוֹם הַדִּין)» מפסוק אחד.

סורת אל-קארעה 101

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחִים

1. הַהוֹלָמַת!
2. מַה הִיא הַהוֹלָמַת?
3. הָאֵם אֶתָּה יוֹדֵעַ מַהִי הַהוֹלָמַת?
4. יוֹם אֲשֶׁר יִהְיוּ בְּנֵי אָנוּשׁ כְּפָרְפָּרִים מְפֹזְרִים לְכָל עֵבֶר,¹
5. וְהַהָרִים יִהְיוּ כַצֶּמֶר הַסְּרוּק.
6. כָּל אֲשֶׁר יִהְיוּ מֵאֲזִנֵּי כְּבָדִים (מַמְעֵשִׁים טוֹבִים),
7. הוּא יִתְעַנֵּג בְּחַיֵּי נֶעֱם (בְּגֶן עֵדֶן).
8. וְכָל אֲשֶׁר יִהְיוּ מֵאֲזִנֵּי קִלִּים (מַמְעֵשִׁים טוֹבִים),
9. תִּתְהַוֶּה מִנֶּת חֶלְקוֹ,
10. הִידְעָתָּ מַה הִיא (תִּתְהַוֶּה)?
11. הִיא אֵשׁ מְאֹד לֹחֶטֶת (בְּגִיהָנָם).

102

סִוְרַת אֶת-תְּכַאֲת'וֹר הַהִתְעַצְמוֹת בְּגֹדֶל הַהוֹן

סורה זו נקראת «אֶת-תְּכַאֲת'וֹר», ההתעצמות בגודל ההון», משום הבטוי המופיע בתחילת הסורה בצורת גנאי לאנשים האוגרים הון לעצמם ונמנעים מלעשות מעשים טובים עם ההון הזה.

הורדה במכה אחרי סורת אל-כֹּת'ר 108, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «ההתעצמות בגודל ההון» מפסוק אחד.

סורת את-תכאת'ור 102

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחִים

1. הַהֲתַעֲצָמוֹת בְּגֹדֶל הַהוֹן הַסִּיחָה אֶת דַּעְתְּכֶם (מִלְעַבֵּד אֶת אֱלֹהֵי וּלְצִיַּת לוֹ),
2. עַד שְׂיִרְדְּתֶם אֶל הַקְּבָרִים,
3. אֶדְ סוּפְכֶם שְׂתִדְעוּ,
4. וְשׁוּב, סוּפְכֶם שְׂתִדְעוּ.
5. לֹא וְלֹא! לוֹ יִדְעֶתֶם הַיְדִיעָה הַבְּרוּרָה (לֹא הַתִּנְחָגֶתֶם בְּצוּרָה זוֹ),
6. (וּלְבִסּוּף) תִּרְאוּ אֶת גִּיהֶנֶם,
7. וְשׁוּב, בְּמוֹ עֵינֵיכֶם תִּרְאוּהָ!
8. וְאַז תִּשְׁאַלּוּ אוֹתוֹ יוֹם עַל הַתַּעֲנוּגוֹת (אֲשֶׁר רָדַפְתֶּם אַחֲרֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה).

103

סִוֵּרַת אֶל-עֶצֶר

הַזִּמְן

סורה זו נקראת «אֶל-עֶצֶר, הַזִּמְן» משום שאללה נשבע בזמן בפתירת הסורה. הביטוי «אֶל-עֶצֶר» לא הופיע במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת אש-שרח 94, ופסוקיה שלושה.
קיבלה את שמה «הַזִּמְן» מפסוק אחד.

סורת אל-עצר 103

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחִים

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּזִמְנִי,
2. אֲכֹן הָאָדָם סוֹפוֹ לְאַבְדּוֹן,
3. חוּץ מֵאַלֶּה אֲשֶׁר יִאֲמִינוּ וַיַּעֲשׂוּ הַטּוֹב, וַיִּצְווּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ עַל הָאָמֶת,
וַיִּצְווּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ עַל הַסְבָּלָנוֹת.

104

סִוֵּרַת אֶלְ-הוּמְזָה הַמְשָׁמִיץ

סורה זו נקראת «אֶל-הוּמְזָה, הַמְשָׁמִיץ» משום שאללה איים על «אֶל-הוּמְזָה» בעונש קשה. הביטוי «המאז» נזכר בסורת אל-קלם 68 : 11. הורדה במכה אחרי סורת אל-קיאמה 75, ופסוקיה תשעה. קיבלה את שמה «הַמְשָׁמִיץ» מפסוק אחד.

סורת אל-הומזה 104

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחִים

1. אוי לכל מְשִׁמִּיץ וְעוֹקְצָנִי,¹
2. אֲשֶׁר צָבַר הוֹן וְאָגַר אוֹתוֹ.²
3. נִחְשָׁב כִּי הוֹנּוּ נִיחָיו לְעוֹלָם.
4. לֹא וְלֹא! הוּא יִשְׁלַךְ לְתוֹךְ אֶל-חֲטָמָה (הַמְרַסֶּקֶת וּמִמְעֶכֶת),
5. וְכִי מָה אֶתָּה יוֹדֵעַ עַל אֶל-חֲטָמָה?
6. הִיא תֵּאָשׁ שֶׁל אֱלֹהָ הַבּוֹעֵרֶת,
7. אֲשֶׁר תִּכְנֵס אֶל הַלְבָבוֹת,
8. עֲלֵיהֶם (עַל הַכּוֹפְרִים) הִיא נְעוּלָה,
9. בְּעֻמּוֹדִים וְשִׁלְשָׁלוֹת מִתְמַשְׁכִּים וְהוֹלְכִים (כְּדִי שֶׁלֹא יוּכְלוּ לְצִאת מִמֶּנָּה).

1. ר' סורת אל-קלם 68 : 11.

2. ר' סורת אל-מעארג' 70 : 18.

105

סִוְרַת אֶל-פִּיל הַפִּיל

סורה זו נקראת «אֶל-פִּיל, הַפִּיל» משום שאללה הודיע
בה לנביאיו על מה שעשה באנשי הפיל שהובילו צבא אדיר
עם פילים להרוס את הכעבה, אומנם אללה הביס הצבא
עם הפילים שלו והציל את הכעבה. הביטוי «אֶל-פִּיל» לא
נזכר במקום אחר בקוראן.

הורדה במכה אחרי סורת אל-כאפרון 109, ופסוקיה
חמשה. קיבלה את שמה «הַפִּיל» מפסוק אחד.

סורת אל-פיל 105

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחִים

1. הָאֵם לֹא רָאִיתָ כִּיצַד טָפַל רְבוּנָדָּה בְּבַעְלֵי הַפִּיל?¹
2. הָאֵם לֹא הִכְשִׁיל אֶת מְזֻמָּתָם (לְהַרִּס אֶת הַכַּעֲבָה)?
3. בְּשׁוֹלְחוֹ נִגְדָּם לְהַקּוֹת עוֹף,
4. יָדוֹ עָלֵיהֶם אֲבָגִי חֶמֶר שְׁרוּפוֹת,
5. וְעָשָׂה אוֹתָם כְּמוֹץ אָכּוּל.

1. בעלי הפיל: צבאו של אברהם, המצביא החבשי שעלה מתימן להתקיף את מכה כדי להרוס את הכעבה בסיוע פילים בשנת 570, כדי להעביר את החגי' מן הכעבה לכניסיה שהוא בנה בצנעא' בירת תימן. באותה שנה נולד הנביא מוחמד במכה.

106

סִוֵּרַת קוֹרֵיֶשׁ

קוֹרֵיֶשׁ

סורה זו נקראת «קוריֶשׁ» משום אללה מודיע לשליחו מוחמד על הסכם בטחון מעבר ששבט קוריֶשׁ כרת עם השבטים השוכנים על דרך שיירות המסחר של קוריֶשׁ בין מכה וארץ אש-שאם (סוריה רבתי) ובין מכה וימן (תימן). הורדה במכה אחרי סורת את-תין 95, ופסוקיה ארבעה. קיבלה את שמה «קוריֶשׁ» מפסוק אחד.

סורת קוריש 106

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֶן וְהַרְחִים

1. בְּשֵׁל הֶסְכֶם בְּטַחֹן מַעְבֵּר הַמִּסְחָר שֶׁל שַׁבַּט קוֹרִישׁ,¹
2. הַבְּטָחָתָם הַמִּסָּע בַּחֲרֹף וּבַקֵּץ,²
3. בְּשֵׁל כֶּךָ עֲלֵיהֶם לַעֲבֹד לְרִבּוֹן הַבַּיִת הַזֶּה (הַפְּעֵבָה),³
4. אֲשֶׁר הָאֲכִילָם מִרְעָב, וְהַבְּטִיחָם מִפָּנֵי כָּל אִיּוֹם.⁴

1. הסכם בטחון : בערבית : אילאף, הסדר שאפשר לשבט קוריש לכוון מערכת בריתות עם שבטי ערב לנהל בבטחה מסעות מסחר סדירים שהביאו להם שגשוג וכבוד. לפי סורה זו, האילאף הוא חסד של אלה שהעניק לשבט קוריש.

2. מסע החורף והקיץ : מסעות המסחר של קוריש : בקיץ לסוריה ובחורף לתימן. כל זה בגלל הגמלים (ספינות המדבר) שהובילו את הסחורה ממכה ואלה, משום שהגמלים אינם יכולים ללכת באופן יציב בטיף ובשלג. מזג האוויר בסוריה יבש בקיץ, ומזג האוויר יבש בחורף בתימן.

3. ר' סורת אנ-נמל 27 : 91.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 112 - 113 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 67.

107

סִוֵּרַת אֶלְ-מָאֻעוֹן כְּלִי הַפִּיט

סורה זו נקראת «אֶל-מָאֻעוֹן, כְּלִי הַפִּיט» בגלל הופעת
מונח זה בסופה, ר' פ' 7. המונח «אֶל-מָאֻעוֹן» לא נזכר
במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת את-תכאת'ור 102, ופסוקיה
שבעה. קיבלה את שמה «כְּלִי הַפִּיט» מפסוק שבעה.

סורת אל-מאעון 107

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵן וְהַרְחִים

1. הֲרֵאִיתָ אֶת הַכּוֹפֵר בְּדִין?
2. הַדּוֹחָה מֵעָלָיו (בְּאַכְזָרִיוֹת) אֶת הַיָּתוֹם,¹
3. וְלֹא הָאִיץ אֶת הָאֲנָשִׁים לְהַאֲכִלַת הַמֶּסֶכָּן.
4. אוֹי לָהֶם לַמֵּתִפְלָלִים,
5. אֲשֶׁר הֵם לַתְּכַלְתָּם מִתְרַשָּׁלִים,
6. אֲשֶׁר הֵם עוֹשִׂים מַעֲשֵׂי טוֹב רַק לְהִרְאוֹת לְבָנֵי אָדָם,²
7. וּמוֹנְעִים מִהִנְזַקְקִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּמִכְשֵׁירֵיהֶם וּבְכָלֵי בֵיתָם.³

1. ר' סורת אל-פג'ר 89 : 17 - 18.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 142.

3. ובהתנהגותם המגונה זאת, הם לא עבדו ריבונם טוב ולא התייחסו בצורה הוגנת לעבדיו הנזקקים לעזרתם.

108

סִוְרַת אֶל-כָּפִירָה נְהַר אֶל-כָּפִירָה בְּגִן עֵדֶן

סורה זו נקראת «אֶל-כָּפִירָה», נְהַר אֶל-כָּפִירָה בְּגִן עֵדֶן» בגלל הופעת המונח הזה בפתיחתה. יש לאֶל-כָּפִירָה בְּגִן עֵדֶן מובן אחר, והוא: השפע הרב שניתן לנביא בעולם הזה ובעולם הבא. המונח הזה לא נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עאדיאת 100, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «אֶל-כָּפִירָה ר» מפסוק אחד.

סורת אל-כַּוּת'ר 108

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵן וְהַרְחִים

1. אֶכּוּ נִתְּנוּ לָךְ אֶת (נְהַר) אֶל-כַּוּת'ר (בְּגֵן עֵדֶן),

2. לְכֹן הִתְפַּלֵּל לְרַבּוֹנְךָ וְהִקְרַב לוֹ זֶבַח,¹

3. אֶכּוּ, שׁוֹנֵאֵד יִהְיֶה מִבְּתֵר וְנִכְרַת מִזֶּרַע²

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 161 - 162.

2. הכוונה פה היא לאל-עאצ בן ואאיל. אשר לעג לנביא מוחמד משום שלא היה לו בנים זכרים להמשיך את זכרו. אל-עאצ זה היו לו שבעה-עשר בנים. לכן הוא חשב שזכרו ימשיך לעד, וזכר הנביא מוחמד ימות במותו. כמה הוא היה טועה, כי מוחמד אחד האנשים החשובים והידועים ביותר בעולם.

109

סִוְרַת אֶל-כַּאפְרוֹן הַכּוֹפְרִים

סורה זו נקראת «אֶל-כַּאפְרוֹן, הַכּוֹפְרִים» בגלל הופעת המונח הזה בתחילת הסורה. אללה מנחה את שליחו מוחמד איך להתיחס אל הכופרים של מכה. הורדה במכה אחרי סורת אל-מאעון 107, ופסוקיה ששה. קיבלה את שמה «הַכּוֹפְרִים» מפסוק אחד.

סורת אל-כאפרון 109

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחִיבְנוּ

1. אָמֵר, הוּא הַכּוֹפְרִים!
2. לֹא אֶעֱבֹד אֶת אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ,
3. וְלֹא אֶתֶם עוֹבְדִים אֶת אֲשֶׁר אֶעֱבֹד,
4. וְלֹא אֲנִי עוֹבֵד אֶת אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם,
5. וְלֹא אֶתֶם¹ עוֹבְדִים אֶת אֲשֶׁר אֶעֱבֹד.
6. לָכֵן דַּתְכֶם וְלִי דַתִּי.²

1. ולא אתם: הכוונה היא לאנשים מסויימים שאללה ידע כי הם בכלל לא יאמינו, והם נהרגו בבדר, או מתו ככופרים.
 2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 139 ; סורת ינוס 10 : 44 ; סורת אל-קצצ 28 : 55 ; וסורת אש-שורא 42 : 15.

110

סִוֵּרַת אֵן-נַצֵּךְ הַנֶּצְחֹן

סורה זו נקראת «אֵן-נַצֵּךְ, הַנֶּצְחֹן» בגלל הופעת מונח זה בתחילת הסורה שמבשר לנביא מוחמד על נצחון מבהיק על אויבי האסלאם, ועל שחרור מכה מן הכופרים והחזרתה אל חיק האסלאם לעד.
הורדה במדינה אחרי סורת את-תובה 9, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «הַנֶּצְחֹן» מפסוק אחד.

סורת אנ-נצר 110

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵן וְהַרְחִים

1. כְּאֶשֶׁר יָבוֹא הַנִּצָּחֹן מֵעַם אֱלֹהָ וְהַשְׁחָרִיר (שֶׁל מִכָּה מִן הַכּוֹפְרִים),
2. וְרֵאִיתָ אֶת בְּנֵי הָאֱנוֹשׁ וְכִנְסִים בְּהַמוֹנֵיהֶם בְּדַתּוֹ שֶׁל אֱלֹהָ (אִסְלָאם),
3. אֲזִי שֶׁבַח וְהַלֵּל אֶת רְבוּזָךְ וּבִקֵּשׁ אֶת סְלִיחָתוֹ, כִּי הוּא מְקַבֵּל חוֹזְרִים בְּתַשׁוּבָה.¹

1. הכוונה פה לנביא מוחמד שאללה הכין אותו למוות באומרו לו: «אֲזִי שֶׁבַח וְהַלֵּל אֶת רְבוּזָךְ וּבִקֵּשׁ אֶת סְלִיחָתוֹ». זמן קצר אחרי ירידת סורה זו מן השמים, הנביא שבק חיים לכל חי.

111

סִוֵּרַת אֶל־מָסַד סִיבִי הַדְּקָל

סורה זו נקראת «אֶל־מָסַד, סִיבִי הַדְּקָל» בגלל הופעת
מונח זה בסופה, ר' פ' 5. המונח «אֶל־מָסַד» לא נזכר
במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת אל-פאתחה 1, ופסוקיה חמשה.
קיבלה את שמה «סִיבִי הַדְּקָל» מפסוק חמשה.

סורת אל-מסד 111

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחִים

1. תִּכְרַתְנָה יְדִי¹ אֲבִי לְהַבִּי² וְיִלְדִי הוּא לְעִזְאֵזִל,
2. לֹא יוֹעִיל לוֹ הוֹנֹו וְכָל אֲשֶׁר רָכַשׁ,
3. וְהוּא יִצְלָה בְּאֵשׁ לְהַבָּה,
4. וְאִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר נִשְׁאַה עָצִי הַקּוֹץ (וְהַשְׁלִיכָה אוֹתָם בְּדֶרְכוֹ שֶׁל הַנְּבִיא),
5. בְּצִנְאָרָה יִהְיֶה חֶבֶל מְסִיבִי תִדְקֵל (בְּגִיהָנָם).

1. יד, סמל של כוח ועושר.

2. אבו להב היה הדוד מצד האב של הנביא מוחמד. והוא היה האויב מספר אחד של הנביא. הוא לא האמין בנביא מוחמד ומת ככופר.

112

סִוְרַת אֶל-אֶחְ'לָאֶצַּ טְהֶרַת הָאִמּוֹנָה

סורה זו נקראת «אֶל-אֶחְ'לָאֶצַּ, טְהֶרַת הָאִמּוֹנָה» משום שהיא דנה בתוארי הכבוד של האלוה האחד, אללה, שלא נולד ולא הוליד.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נאס 114, ופסוקיה ארבעה, קיבלה את שמה «טְהֶרַת הָאִמּוֹנָה» מפסוק אחד.

סורת אל-אח'לאצ 112

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אָמֹר, הוּא אֱלֹהָ אֶחָד,

2. אֱלֹהָ הוּא בַּעַל הַתְּאָרִים הַיְּפִים הַנִּצְחִיִּים,

3. הוּא לֹא הוֹלִיד וְלֹא נוֹלַד,

4. וְאֵין שׁוּה לּוֹ אֶף לֹא אֶחָד.

113

סִוֵּרַת אֶל-פֶּלֶק

הַבְּקָר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּלֶק, הַבְּקָר» בגלל הופעת מונח זה בתחילתה. בסורה זו אללה מנחה את שליחו מוחמד והמאמינים לשאול את חסותו נגד כוחות הרע. הורדה במכה אחרי סורת אל-פיל 105, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «הַבְּקָר» מפסוק אחד.

סורת אל-פלך 113

בְּשֵׁם אֱלֹהָהּ הַרְחֵמוֹן וְהַרְחִים

1. אָמֹר, אֲבִקֵּשׁ מִחֲסֵה בְּרִבּוֹן הַבָּקָר,
2. מִפְּנֵי רָעָתָם שֶׁל כָּל אֲשֶׁר בָּרָא,
3. מִהִסְכָּנָה שֶׁבַחֲשָׁךְ בְּהַחֲשִׁיכוֹ,
4. וּמִפְּנֵי הָרַע שֶׁל הַמְכַשְּׁפוֹת הַנוֹפְחוֹת בְּקִשְׁרִים,
5. וּמִפְּנֵי רָעָתוֹ שֶׁל קִנְאִי בְּקִנְאוֹ.

114

סִוֵּרַת אֶן-נָאֵס בְּנֵי אָנוּשׁ

סורה זו נקראת «אֶן-נָאֵס, בְּנֵי אָנוּשׁ» בגלל הופעת מונח זה בהתחלתה. בפסוק זה אלה מנחה את שליחו מוחמד והמאמינים לשאול את חסותו נגד כוחות הרע. הורדה במכה אחרי סורת אל-פלך 113, ופסוקיה ששה. קיבלה את שמה «בְּנֵי אָנוּשׁ» מפסוק אחד.

סורת אנ-נאס 114

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֲמִים

1. אָמַר, אֲבִקֵּשׁ מַחְסֵה בְּרַבּוֹן בְּנִי אָנוּשׁ,

2. מֶלֶךְ בְּנִי אָנוּשׁ,

3. אֱלֹהָ בְּנִי אָנוּשׁ,

4. מִפְּנֵי רָעָתוֹ שֶׁל הַמֶּלֶחֶשׁ וְנִסּוֹג לְאַחֹר,

5. הַלּוֹחֵשׁ בְּלִבּוֹת בְּנִי אָנוּשׁ,

6. מִן הַשִּׂדִּים וּבְנֵי אָנוּשׁ.¹

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 112.

תעתיק עברי לאותיות הערביות כפי שהופיעו בתרגום

יש בשפה הערבית 28 אותיות. שמונה מהן אין להן מקביל בעברית. לכן עשינו תעתיק מיוחד לאותיות אלו. להלן רשימה באותיות הערביות עם המקביל להן בעברית:

כ	ك	צ'	ض	ד	د	א	ا
ל	ل	ט	ط	ד'	ذ	ב	ب
מ	م	ט'	ظ	ר	ر	ת	ت
נ	ن	ע	ع	ז	ز	ת'	ث
ה	ه	ע'	غ	ס	س	ג'	ج
ו	و	פ	ف	ש	ش	ח	ح
י	ي	ק	ق	צ	ص	ח'	خ

שמות הנביאים והשליחים בקוראן לפי סדר אלפא-ביתי ערבי

השם בערבית	השם בעברית
אברהם	אברהם
אדרס	אדרס
אדם	אדם
אסחאק	יצחק
אסמאעיל	ישמעאל
אליאס	אליהו
אליסע	אלישע
איוב	איוב
דאווד	דוד
דיו אל-כפל	----
דיו אנ-נון (ר' יונס)	----
זכריא	זכריה
סולימאן	שלמה
שועיב	יתרו
צאלח	----
עוזיר	עזרא
עיסא אל-מסיח	יהושוע המשיח
לוט	לוט
מוסא	משה
נוח	נח
הארוון	אהרן
חוד	----
יחיא	יוחנן
יעקוב	יעקוב
יוסוף	יוסף
יונס	יונה

חוזר בתשובה וזוכה במחילה 2 : 37 ; 20 : 122

אדמה, ארץ, אללה ייסד ופרש אותה 2: 22 ;
 15: 19 ; 20: 53 ; 27: 61 ; 31: 3 ; 40: 64 ; 43: 10 ;
 51: 7 ; 50: 48
 שבע אדמות 65: 12 ; שטוחה 88: 20
אד'אן, ר' קריאה לתפילה
ארבה 7: 54 ; 133: 7
ארם 89: 7

אשחאק (יצחק) 2: 133, 140 ; 6: 84 ; 11: 71 ;
 14: 39 ; 19: 49 ; 21: 72 ; 29: 27 ; 37: 112
אסלאם 2: 112, 127, 128, 135, 140, 141, 155,
 156, 208, 221 ; 3: 19, 67, 84, 85, 118, 125 ;
 4: 125 ; 5: 3 ; 11: 117, 116 ; 13: 22 ; 18: 23 ;
 21: 93, 92 ; 22: 39 ; 30: 30 ; 78: 22 ; 33: 41 ;
 42: 13 ; 61: 9 ; 98: 5 ; 110: 1 - 3
אסמאעיל (ישמעאל) 2: 125, 127, 133, 140 ;
 4: 163 ; 6: 86 ; 14: 39 ; 19: 54 - 55 ; 21: 85 ;
 38: 48
אליאס (הנביא אליהו) 6: 85 ; 37: 123, 130 - 132
אנג'יל (הברית החדשה), אללה למדו לעיסא בן
 מרים 3: 48 ; 5: 110 ; 57: 27 ;
 מאשר את התורה 5: 46 ;
 מעיד על אמינות נבואת מוחמד 11: 17 ; 48: 29 ;
 מקור הדרכה 3: 3 - 4 ; 5: 46 ;
 הורד לאחר אבראהים 3: 65

אנשים (גברים) 2: 213, 72 ; 4: 1, 28 ; 6: 98 ;
 7: 189, 29 ; 10: 19 ; 15: 21, 26, 27, 29 - 35 ;
 16: 4 - 18, 65 - 67, 78, 80, 81 ; 17: 11, 67 - 69 ;
 70, 83 ; 18: 54 ; 20: 123 ; 21: 37 ; 22: 11, 5 ;
 23: 12 - 14 ; 27: 62 ; 29: 65 ; 30: 36, 41, 54 ;
 32: 7 - 9 ; 33: 72 ; 35: 11, 12, 13, 15, 27, 28
אנצאר, ר' העוזרים של מדינה
אהרן ר' הארון
אוחד, קרב 3: 121, 122, 125, 139 - 140, 143
אור, נור 3: 106, 107 ; 10: 26 ; 13: 16 ; 33: 43 ;
 35: 20 ; 57: 9, 12, 13 ; 65: 11 ; 66: 8 ; 75: 22 ;
 76: 11 ; 80: 38 ; 83: 24
 מאיר על מצח המתפללים 48: 29 ;

ב

בחירה (נאקה) 5: 103
בדר, קרב 3: 13, 121, 122, 124 - 127 ; 8: 7 - 12,
 19, 42 - 44, שבויי בדר 67 - 71
בדוים 9: 97 - 99, 101, 120 ; 22: 11 ; 33: 20 ;
 48: 11, 15 - 16 ; 49: 14

המאמינים הולכים בו 2: 257 ; 57: 28 ;
 סמל לאללה 9: 32 ; 24: 35 ; 39: 69 ; 61: 8 ;
 סמל לאנג'יל 5: 46 ;
 סמל למוחמד 33: 46 ;
 סמל לקוראן 4: 174 ; 7: 157 ; 8: 22 ; 42: 52 ;
 64: 8 ;
 סמל לתורה 21: 48 ;
 פסוק האור 24: 35

אומה

אומת המאמינים ומעלותיה 2: 143 ; 3: 110 ;
 7: 181
 בני האדם חדלו להיות אומה אחת 5: 48 ; 11: 118 ;
 16: 93 ; 21: 92 - 93 ; 23: 52 - 53
 בני האדם נבראו כאומה אחת 2: 213 ; 10: 19
 בני האדם נוטים להיות אומה אחת 43: 33
 גורל האומות בגיהנום 7: 38 ; 45: 28
 כל אומה הוזרה על ידי שליח 10: 47 ; 13: 30 ;
 16: 36 ; 17: 15 ; 23: 44
 כל אומה וחוקיה ומנהגיה 5: 48 ; 22: 34, 67
 לכל אומה נקצב זמן 7: 34 ; 10: 49 ; 23: 44
אומי (אינו יודע לקרוא ולכתוב) 7: 157, 158 ;
 29: 48 ; 62: 2
אומיין 3: 20, 75 ; 62: 2
איכה, אנשי אל-איכה 15: 78 ; 26: 176 ; 38: 13 ;
 50: 14

אילאף קוריש 106: 1

אימוץ, מעמד המאומצים 33: 4 - 5 ; מעמד נשות
 הבנים המאומצים 33: 37
איוב, 4: 163 ; מזרע אבראהים 6: 48 ; מקבל
 התגלות נבואית 4: 163 ; צרותיו וגאולתו 21: 83 -
 84 ; 38: 41

תורה, הספר 2: 41, 44, 53, 85, 87, 89, 91; **3:** 3;
 48, 50, 65, 70, 93; **5:** 43, 44, 46, 66, 68, 110;
6: 91, 154; **7:** 157; **9:** 111; **11:** 17; **17:** 2, 4;
21: 48; **23:** 49; **28:** 43, 49; **32:** 23; **37:** 117;
40: 53; **41:** 45; **45:** 16; **46:** 12, 30; **48:** 29;
61: 6; **62:** 5

מגלות מוסא 53: 36

תומכים, ר' אנצאר

תימום (הטהרות לתפילה בעפר) 4: 34; **5:** 6

ת'

ת'מוד 9: 70; **14:** 9; **22:** 42; **25:** 38; **41:** 9, 13;
 17; **50:** 12; **51:** 43, 45; **53:** 51; **69:** 4 - 5;
85: 17 - 18; **89:** 9
 הרגו הנאקח **7:** 73 - 77; **11:** 64; **17:** 59; **26:** 155 -
 158; **54:** 27 - 29; **91:** 11 - 15

ג'

ג'אהליה (התקופה לפני האסלאם) 3: 154; **5:** 50;
33: 48; **26:** 33

ג'בריל, מלאך גבריאל 2: 97, 98; **11:** 17; **19:** 17;
 64; **26:** 193; **53:** 7; **65:** 11; **66:** 4; **81:** 19 - 23, 21;
גמלים, נאקות, בריאתם 88: 17; גמל יכנס בקוף
 מחט **7:** 40; מובילים את העולים לרגל **22:** 27;
 נאקות בחודש העשירי להריון **81:** 4; נושאי
 משאות **12:** 65; סוג מקנה **6:** 144

ג'ן (שדים) 11: 119; **15:** 27; **51:** 56; **55:** 15;
 33, 35, 37, 39, 41

גוג ומגוג 18: 94; **21:** 96

ג'ודי, הר 11: 44

גולית, ג'אלות 2: 249 - 251

ג'ומעה (יום ששי, יום הכינוס) 62: 9

ג'ירושין. בני זוג חדשים 4: 130; דיני הגירושין
2: 226 - 233, 241; **65:** 1 - 7

גילוח ראש בחג' 2: 196; **48:** 27

גילוי עריות 4: 22; **58:** 2

ברזך (מחיצה, מצר) 23: 100; **25:** 53; **55:** 20

ברזל, הורד מן השמים 57: 25; בחומת גוג ומגוג
18: 96; רוכב לדוד **34:** 10

בצל 2: 61

בעת, ר' תחיית המתים

בעל (אליל) 37: 125

בכה (שם של עיר מכה) 3: 96

בני ישראל 2: 40, 47 - 52, 62, 75 - 80, 88 - 91,
 93 - 96, 100 - 104, 111, 113, 116, 118, 120,
 122, 135, 140, 146, 159, 174; **3:** 21, 23, 24, 52,
 54, 67, 77, 78, 112, 181 - 184, 199; **4:** 46, 51,
 55 - 60, 105, 107 - 109, 151, 153 - 157, 159,
 161 - 163; **5:** 12, 18, 41 - 45, 51, 62, 64, 68,
 69, 82; **6:** 90, 114, 146; **7:** 156, 159 - 169;
9: 30, 31, 34; **10:** 93; **16:** 118; **19:** 37; **45:** 16,
 17; **62:** 5 - 8

ת

תאנים 95: 1

תחיית המתים ביום הדין (בעת, ק'אמה) 2: 28,
 73, 259, 260; **3:** 107, 106; **6:** 30, 36, 94; **7:** 57;
13: 60; **16:** 38, 39; **17:** 50 - 52, 104; **18:** 21, 52;
19: 70; **20:** 102

תסנים 83: 27

תעלה, בעלי ה- 85: 4

תפילה (צלאת) 2: 37, 43, 45, 46, 115, 142, 143,
 144, 145, 148, 177, 186, 239, 255, 266; **4:** 43,
 101, 102; **5:** 6; **7:** 205, 55; **8:** 3; **11:** 114;
14: 31; **17:** 78, 79, 110, 132, 130; **20:** 7;
22: 41, 35, 34; **23:** 1, 9; **25:** 62 - 64; **29:** 45;
30: 18, 17; **31:** 5; **32:** 15, 16; **33:** 42, 41;
50: 39, 40; **51:** 15 - 18; **52:** 48, 49; **62:** 9, 10;
70: 22, 23, 34; **76:** 25, 26; **107:** 4 - 7

תמר, תמרים 2: 266; **6:** 99, 141; **16:** 11; 67;
18: 32; **23:** 19; **26:** 148; **36:** 34; **50:** 10; **55:**

29: 80; 11

תוחיד, ר' התמסרות לאללה

דבורים 16: 68

דבש 16: 69; 47: 15

דג, דגים 7: 163; 18: 61-63; 37: 142; 68: 48

דם, אסור לאכילה 2: 173; 3: 5; 6: 145; 16: 115

דוכיפת 27: 20-27

דוד, ר' דאוד

דיבה 24: 4, 11-26

דיו 18: 109; 31: 27

ד'

ד'כר, אד'-, ר' קוראן

ד'ו אל-קרניין 18: 83 ואילך

ד'ו אל-כפל 21: 85; 38: 48

ד'ו אנ-נון, יונה הנביא בעל הדג 4: 163; 6: 86;

10: 98; 21: 87; 37: 142; 68: 48

ר

רבנים 3: 64; 5: 44, 63; 9: 31, 34

רס, אר- (באר) 25: 38; 50: 12

רקים, אר- 18: 9

רמצ'אן, ר' צום

רוח הקודש 2: 87, 253; 4: 171; 5: 110; 16: 2;

40: 15; 42: 52

רומים (אר-רום) 30: 2

ריבית 2: 275, 278-279; 3: 130; 4: 161; 30: 39

רימונים 6: 99, 141; 55: 68

ז

זבאניה (שומרי גיהנום) 44: 47-50; 66: 6;

74: 31; 78: 21; 96: 18

זבור (תהילים) 4: 163; 17: 55; 21: 105

זקום, (עץ בגיהנום) 37: 62, 66; 44: 43; 66: 53

זכאת 2: 43, 110, 177, 215, 254, 263-264, 265

267, 272, 273, 274; 3: 92, 134; 4: 38; 7: 156;

8: 3; 9: 67, 80, 99; 13: 22, 23; 14: 31;

17: 28, 34; 22: 41, 35; 23: 1-4; 25: 67; 31: 2;

4-16; 51: 19; 57: 7, 12, 13, 18; 58: 12;

13: 63, 10, 11; 64: 16, 18; 70: 24-25

ג'יהאד, מאבק 2: 190-194, 218, 246; 3: 142;

146-148, 157, 195, 200; 4: 71, 74-77, 84;

89-95, 96, 101-104; 5: 54; 8: 15, 16, 39;

42-44, 45, 60, 61, 66-67; 72-74; 9: 12, 14-16;

19, 20, 22-24, 29-38, 42-46, 47, 53, 73;

82, 86, 88-89, 91-99, 123; 16: 110; 29: 69;

49: 15;

לקיחת חלק בג'יהאד 5: 35; 9: 24, 41, 44;

73, 86; 22: 78; 25: 52; 29: 6; 60: 1; 66: 9;

73: 20

ח

חאמי (גמל) 5: 103

חג', עליה לרגל למכה 2: 158, 189, 196-200,

203; 5: 1, 2, 94-96; 22: 25, 27, 29

חג'ר, אל- 15: 80-83; 27: 48-53

חזרה בתשובה, תובה 2: 160; 3: 86-90, 135;

136; 4: 17, 18, 26, 110; 5: 39, 40; 7: 135;

9: 104, 112; 11: 3-5; 17: 25; 19: 60; 25: 70;

71; 39: 3-5; 43: 25; 66: 8, 4

חטא 2: 209, 286; 4: 31; 6: 120; 11: 59;

23: 118; 40: 2-3, 55; 48: 1-5; 53: 12;

57: 28; 85: 10

חללים, שהידים 2: 154; 3: 104, 157, 169-

172, 195; 4: 69; 9: 111; 33: 23; 47: 4-6

חמור, חמורים 2: 259; 16: 8; 31: 19; 62: 5;

74: 50

חניף 2: 135; 3: 67, 95; 4: 125; 6: 161, 79;

22: 31; 120: 16

חודשים קדושים 2: 194, 217; 5: 2, 97; ארבעה

9: 36, 5

חור עין, יפהפיות של גן עדן 44: 54; 52: 20;

55: 72; 56: 22

חונין, קרב 9: 25-26, 40, 58

חיה מן הארץ (דאבת אל-ארד) 27: 82

ד

דאוד, דוד 2: 251; 4: 163; 5: 78; 6: 48; 17: 55;

21: 78-80; 34: 10, 13; 38: 17-20, 21-25;

27: 15; 34: 10-11

ש

זכריא (זכריה) 3: 37 - 41; 6: 85; 19: 2 - 10; 21: 89

שבא 27: 22 - 44; 34: 15 - 17

שבת 2: 65; 4: 47; 7: 163; 16: 124

זמן 2: 259; 10: 45; 20: 103 - 104; 30: 55; 46: 35; 79: 46

שטן, ר' אבליס

קוצר הזמן בעולם הזה 23: 112 - 114

שפות, לשונות, כל שליח נשלח בלשון בני עמו
14: 4; שלל הלשונות כחסד מאללה לבני האדם
22: 30

יום בעולם הבא שווה לאלף שנים 22: 47; 32: 5
לחמישים אלף שנה 70: 4

זנגביל 76: 17

שכנים 4: 36; 8: 48

זהב 3: 14, 91; 9: 34; 18: 31; 22: 23; 35: 33; 43: 53, 71

שלמה, ר' סולימאן

שלום 2: 224, 228; 4: 35, 114, 128; 8: 1, 12; 49: 10, 61, 47

זית, זיתים 6: 99, 141; 16: 11; 23: 20; 24: 35; 80: 29, 95; 1

שמש 13: 2; 14: 33; 16: 12; 21: 33; 25: 61; 29: 61; 31: 29; 35: 13; 36: 5, 38, 40; 55: 5; 71: 16; 78: 13; 91: 1

זייד (הבן המאומץ של הנביא) 33: 4, 5, 37, 69

זיינב (אשת הנביא) 33: 4, 5, 37, 69

שמן, ר' זית, זיתים

שהידים, ר' חללים

שועיב (יתרו) 7: 85 - 93; 11: 84 - 93; 26: 176 - 189; 29: 36 - 37

סאא'יבה (גמלה) 5: 103

סאמרי 20: 85, 87, 95 - 97

סג'יל 105: 4

שופר, צור 6: 73; 18: 99; 20: 102; 23: 101; 27: 87; 36: 51; 39: 68; 50: 20; 69: 13; 78: 18

סג'ין 83: 7 - 9

שירה, ר' גם משורר 36: 69

סדרת אל-מונתהא (לוטוס) 53: 14; 56: 27

שילוש, תורת ה- 4: 17; 5: 73

סלסביל (מעין בשמים) 76: 18

צ

סואע (אליל) 71: 23

צאבאים 2: 62; 5: 69; 22: 17

סורה (פרק בקוראן) 2: 23; 9: 64, 86, 124, 127; 10: 38; 11: 13; 24: 1; 47: 20

צאלח, ר' גם ת'מוד 7: 73 - 79; 11: 61 - 68; 26: 141 - 159; 27: 45 - 53; 54: 23 - 31

סולימאן (שלמה) 2: 102; 4: 54, 163; 6: 84; 21: 78 - 81; 27: 15, 16; 38: 30, 34

צדק 4: 29, 58, 127, 135; 5: 8, 42; 6: 152; 7: 29; 10: 47, 54; 11: 85; 16: 76, 90; 55: 9

מלכותו 38: 35; מורתו 34: 12 - 14; 38: 31 - 36, 33

צדקה 2: 44, 83, 148, 177, 195, 261 - 264, 267; 3: 15; 12: 88; 51: 19; 57: 10; 70: 24 - 25; 76: 8 - 10, 21

סוסים 3: 14; 8: 60; 16: 8; 100: 1 - 6

סופר (לבלר) 2: 282

צפא (גבעה ליד הכעבה) 2: 158

סיני (הר) 52: 1; 95: 2

צלאת, ר' תפילה

עזרא, אל- (אלילה) 53: 19

צור, ר' שופר

עזייר (עזרא הסופר) 9: 30; 18: 102; 25: 17

צום 2: 183 - 187, 196; 4: 92; 5: 89, 95; 33: 35; 58: 4

עומרה, ר' גם חג' 2: 196, 158

עירבון 2: 283

עזים 6: 143

עיסא בן מרים (יהושוע, המשיח) 3: 39, 45 - 52, 54 - 55, 59 - 61; 4: 157 - 159, 171; 5: 17, 72, 77, 78, 116 - 118; 6: 58; 9: 30, 31; 19: 19 - 21, 34; 42: 13; 43: 61 - 64; 61: 14, 6

פ

פרדים 16: 8

פרעה 28: 38; 38: 12; 40: 26, 36, 45 - 46; 66: 11; 89: 10

אשת פרעה 28: 9

מוכה מכות בידי אללה 3: 11; 7: 130 - 135, 137; 8: 52; 22: 44; 25: 35; 27: 14 - 12; 29: 39; 43: 48; 50: 13; 54: 41 - 42; 69: 9 - 10; 73: 15 - 16; 85: 17 - 18

פרפרים 101: 4

פרה, פרות 2: 67 - 72; 12: 43 - 46

פנינים (תכשיטים) 16: 14; 22: 23; 35: 33, 12; 52: 24; 55: 22; 56: 23; 76: 19

פורקאן, כינוי לקוראן 2: 185; 3: 4; 25: 1; (יום אל-פורקן) ניצחון בבדר 8: 41; ניתן למוסא 2: 53; 21: 48

פיל, בעלי ה- 105: 1

ק

קארון (קורח) 28: 76 - 82; 29: 39; 40: 24

קבלה (כוון תפילה) 2: 115, 142 - 145, 148 - 150, 177

קריאה לתפילה (אד'אן) 5: 58; 9: 3; 62: 9

קלם, אקלאם, ר' עט

קמפור 76: 5

ט

טאעיות (אלילים, שיקוצים) 2: 256, 257; 4: 51, 60; 5: 76; 16: 36; 39: 17

טאלות (שמואל) 2: 246 - 248

טוא (הואדי הקדוש) 20: 12; 79: 16

טור, הר בסיני 2: 63, 93; 4: 154; 19: 52; 20: 80; 28: 44, 46; 52: 1; 95: 2

ע

עאמישה, אשת הנביא 24: 11, 26; 66: 4

עאד, בני עם 9: 70; 11: 89; 14: 19; 22: 42; 25: 39, 38; 29: 38; 41: 42; 54: 18 - 21; 89: 6, 7

עדשים 2: 61

ערבית (לשון הקוראן) 12: 2; 13: 37; 16: 103; 19: 97; 20: 113; 26: 195; 39: 28; 41: 3; 42: 7; 43: 3, 44; 58: 44

ערש (כס-המלכות, כס-הכבוד) 7: 54; 9: 129; 10: 3; 11: 7; 13: 2; 17: 42; 20: 5; 21: 22; 23: 75; 25: 59; 27: 26; 32: 4; 39: 75; 40: 7, 15; 43: 82; 57: 4; 69: 17; 81: 20; 85: 15

ערפאת (הר) 2: 198

עט, קלם, אקלאם 3: 44; 31: 27; 68: 1; 96: 4

עכביש 29: 41

עליה לרגל, ר' חג'

עמרם, אשת עמרם 3: 35; בית עמרם 3: 33; מרים בת עמרם 66: 12

ענבים 2: 266; 6: 99; 13: 4; 16: 11, 67; 17: 28; 18: 32; 23: 19; 36: 34; 78: 32; 80: 28

עורב 5: 31

ל

לשון, לשונות, ר' שפות

לוט (הנביא) 6: 86; 7: 80 - 84; 11: 78 - 83;
89; 15: 67 - 73; 21: 71 - 74; 22: 43; 26: 160 -
173; 27: 54 - 58; 29: 26 - 28; 35 - 134;
37: 10; 50: 13; 54: 33 - 38; אשת לוט 66: 10

לוטוס, ר' סדרת אל-מונתהא

לוקמאן 31: 12

לילת אל-קדר (ליל הכבוד) 44: 3; 97: 1 - 5

מ

מאבק, ר' ג'האד

מאזנים 21: 47; 23: 102 - 103; 42: 17; 55: 7;
57: 25; 101: 6 - 9

מאלכ (שוער גיהינום) 43: 77

מג'וס 22: 17

מדיין (עיר של עם שועייב) 7: 85; 9: 70; 11: 84;
20: 40; 22: 44; 28: 22, 23, 45; 29: 36

מרווה (גבעה על-יד הכעבה) 2: 158

מרים (אמו של עיסא) 3: 33 - 37; 42 - 47; 4: 156;
19: 16 - 34; 21: 91; 66: 12

מסג'ד אל-אקצא 17: 1

משחקי מזל, ר' מייסר

משורר, משוררים 21: 5; 26: 224; 27: 36;
52: 30; 69: 41

משי (חריר) 18: 31; 44: 53; 76: 12, 21

מצרים 10: 87; 12: 21, 99; 43: 51

מערה, אנשי ה- 18: 9 - 26

מכה 3: 96; 48: 24

מלאך, מלאכים 2: 30, 31, 34, 98, 102, 161,
177, 210, 248, 285; 3: 18, 39, 42, 45, 80, 87,
124, 125; 4: 97, 166, 172; 6: 8, 9, 50, 61, 92,
93, 111, 158; 7: 11, 20; 8: 9, 12, 50; 11: 12;
13: 11, 24, 23, 31; 15: 7, 8, 28 - 43

קוראן, אל-כתאב 2: 2, 5, 38, 39, 97, 151, 185;
3: 3, 4, 7, 23, 78, 138, 164; 4: 82; 5: 68; 6: 7;
7, 25, 27, 28, 90, 91, 114 - 117, 155 - 157; 7: 2,
5, 204; 9: 124 - 126, 127; 10: 1, 37 - 39, 57,
58; 11: 1, 13; 12: 1, 2, 111; 13: 1, 13; 14: 1, 39;
15: 1, 2, 87; 16: 101 - 103; 17: 9, 41, 45, 46,
82, 88, 105, 106; 18: 1, 6; 19: 64, 98;
20: 2, 5, 114, 113; 21: 5, 8, 10 - 15;
22: 16; 25: 4 - 6, 30; 26: 1, 192 - 212; 27: 6,
123; 28: 1, 2, 48; 29: 47 - 49; 31: 6, 7; 32: 2,
35; 33: 31, 30, 29; 37: 170, 167; 38: 1 - 14, 87;
39: 1 - 3, 23, 27, 28, 40, 41; 41: 2 - 5, 44;
42: 17; 43: 2 - 4, 44; 44: 2 - 5, 58; 45: 2, 20;
46: 2, 7, 12, 29, 31; 47: 2, 4, 7, 12; 48: 2, 38 - 52;
49: 75 - 87; 50: 21; 51: 38; 52: 17; 53: 17;
54: 17; 55: 17; 56: 17; 57: 17; 58: 17; 59: 17;
60: 17; 61: 17; 62: 17; 63: 17; 64: 17; 65: 17;
66: 17; 67: 17; 68: 17; 69: 17; 70: 17; 71: 17;
72: 17; 73: 17; 74: 17; 75: 17; 76: 17; 77: 17;
78: 17; 79: 17; 80: 17; 81: 17; 82: 17; 83: 17;
84: 17; 85: 17; 86: 17; 87: 17; 88: 17; 89: 17;
90: 17; 91: 17; 92: 17; 93: 17; 94: 17; 95: 17;
96: 17; 97: 17; 98: 17; 99: 17; 100: 17

קוריש 8: 30, 43; 9: 17 - 19; 14: 46; 28: 46;
32: 3; 34: 31, 44; 36: 6; 40: 56; 60: 1, 7;
106: 1 - 6

קופים 2: 65; 7: 166

קיאמה, ר' תחיית-המתים

כ

כבשים 6: 143

כתאב, אל-, ר' קוראן

כעבה 2: 125; 3: 97, 96; 5: 97, 95

כלב, כלבים 7: 176; 18: 18, 22

כות'ר אל-, (נהר בגן עדן שניתן לנביא מוחמד)
1: 108

כורסי (כס כבוד) 2: 255

כוכבים 15: 16; 16: 12, 16; 37: 6; 41: 12;
50: 6; 53: 1; 56: 75; 67: 5

כוון התפילה, ר' קבלה

כיבוד הורים 4: 36; 6: 151; 17: 23 - 24; 29: 8;
31: 14 - 15; 46: 15

- מוהאג'רון (המהגרים ממכה לאל-מדונה) 2: 217;
 3: 95; 4: 99, 97; 8: 28, 71, 74, 75; 9: 117, 100;
 118: 16; 41: 110; 22: 24; 29: 57, 60;
 59: 8
- מייסר (משחק מזל) 2: 219; 5: 90, 91
- מיכאיל (מלאך) 2: 98
- נ**
- נביאי שקר 6: 93
- נזירים נוצרים 5: 82; 9: 31, 34; 57: 27
- נסר (אליל) 71: 23
- נשים, נקבות 2: 222, 223, 228, 234, 235, 282;
 3: 195; 4: 1, 25, 32, 34, 127; 6: 151; 13: 23;
 16: 57, 59, 97; 17: 23, 24; 23: 6; 24: 31, 60;
 29: 8; 30: 21; 31: 14; 33: 4, 51, 59; 43: 16;
 46: 17, 15; 47: 19; 48: 6; 57: 18; 58: 1;
 2: 64, 14; 66: 10, 12; 70: 30; 75: 39
- נמלה, נמלים 27: 18
- נוח (נח) 6: 84; 7: 59, 64; 9: 70; 10: 71, 73;
 11: 25, 32, 42, 43, 45, 46; 14: 9; 17: 3;
 21: 76, 77; 22: 42; 23: 23, 29; 25: 37;
 26: 105, 120; 29: 14, 15; 37: 82, 75;
 42: 13, 50; 51: 46; 53: 52; 54: 9, 15;
 66: 10, 71; 1: 28
- נוצרים 2: 62, 11, 62, 111, 112, 116, 120, 135, 140;
 3: 55; 4: 61, 64, 67, 69, 73, 75, 113, 114, 119;
 5: 15, 14; 9: 34, 31, 30; 19: 69, 65, 63, 59, 57, 51, 47, 18, 17;
 10: 27, 57; 65: 43; 5: 2; 30: 37; 19: 69; 10: 27
- ה**
- הארות ומארות (שני מלאכים שהורדו לארץ)
 2: 102
- הארון (אהרן), מזרע אברהמים 6: 48; מקבל
 את הפורקאן 21: 48 מקבל את התורה 37: 117;
 נשלח לסייע למוסא 10: 19; 53: 20; 30: 36;
 23: 45; 25: 35; 26: 13; 28: 34, 35; מוסא
 משאירו כממלא מקומו 7: 142; חטא העגל 7: 150
 - שרידים שהשאירו בני ביתו
 20: 90, 94; 151: 248; 2: 248
- 2: 16; 17: 40, 61, 65, 95; 21: 26, 28; 22: 75;
 25: 7, 32; 33: 43, 56, 43; 34: 40; 41: 32, 30;
 42: 5, 19; 43: 16, 22, 60, 70; 47: 27; 50: 17, 19;
 53: 28, 26; 59: 17; 70: 4; 74: 31, 28;
 78: 38; 86: 4, 22, 23; 89: 4
- מוחמד, הנביא, והשליח 2: 119, 129, 146; 3: 161;
 4: 113; 5: 19, 99; 6: 47, 50, 66, 90, 104, 107;
 135: 7; 188: 10; 2: 10, 15, 108; 11: 12; 13: 40;
 15: 6, 47, 54; 23: 72, 70; 25: 7, 8, 57;
 34: 8, 46, 47; 37: 36; 38: 86; 39: 41; 42: 6;
 23: 48, 58; 52: 29, 30, 40; 68: 2, 46, 4;
 81: 22, 25; אחמד 61: 6
- אללה ומלאכיו מברכים אותו 33: 56
- אינו אב לאיש מן המאמינים 33: 40
- אומי (אינו יודע לקרוא ולכתוב) 7: 157, 158;
 33: 21, 48; 29: 62; 2: 33
- חותם הנביאים 33: 40
- מזו (טלח) 56: 29
- מוסא (משה) 2: 253; 4: 164; 6: 48; 7: 108;
 128 - 129, 143 - 144; 18: 60, 64, 65, 82;
 19: 52; 20: 22, 25, 35, 37, 40; 26: 10, 68;
 27: 12, 7, 13, 15, 28; 42: 13; 43: 52;
 44: 17, 22
- מטהו וגלגוליו 2: 60; 7: 107, 117, 160; 20: 17 -
 21, 26; 27: 10; 28: 31, 45, 63
- מטיף לפרעה ומביס את החרטומים 7: 103 -
 127; 10: 75, 82; 17: 102; 20: 41, 73; 23: 45;
 26: 10, 51; 29: 39
- מכה בסלע ומוציא מים 2: 60; 7: 160
- מקבל האותות 14: 5; 17: 101; 20: 22, 24;
 27: 12; 37: 114, 116; 40: 123; 43: 46;
 51: 38; 79: 15, 20
- והסנה הבוער 19: 52; 20: 9, 36; 27: 7, 12;
 28: 29, 35; 79: 16
- על הבאר במדין 28: 23, 25; והפרה 67: 72 -
 נועד עם אללה ארבעים לילות 2: 51; 7: 142
- משה, ר' מוסא
- מושק 83: 26

ירושלם 4: 6 - 9, 11 - 12, 176; 8: 75; 33: 6

ישראל, ר' בני ישראל

יצחק, ר' אסחאק

יעקוב 2: 132; 4: 140; 6: 84; 11: 71;

12: 4 - 6, 11 - 13, 76, 78, 81 - 87, 93 - 100;

19: 6, 49; 21: 72; 29: 27

יעוק (אליל) 71: 23

יעות' (אליל) 71: 23

ילדים 4: 5, 127; 6: 137, 140, 151; 16: 59;

17: 31; 60: 12; 81: 8 - 9

ים 16: 14; 18: 60; 25: 53; 27: 61; 35: 12;

55: 19 - 20

ים סוף 2: 50; 7: 138; 20: 77; 26: 63 - 68;

44: 23 - 24

יהודים ר' בני ישראל, בעלי הספר

יהושוע המשיח, ר' עיסא בן מרים

יוחנן, ר' יחיא

יוסף 6: 84; 12: 4 - 102; 25: 28, 93, 96; 40: 34

יום ששי, ר' ג'ומועה

יין 2: 219; 5: 90 - 93; 12: 36, 41; 47: 15

האמאן 28: 6, 8, 38; 29: 39; 40: 24, 36

התמסרות לאללה (תוהיד) 7: 29; 39: 2, 11,

14 - 65; 40: 14, 65; 72: 18, 20; 98: 5;

112: 1 - 4

התיעצות (שורא) 2: 233; 3: 259; 42: 36, 38

הגירה 4: 66 - 67, 89, 97, 98 - 99; 8: 5, 30, 72;

9: 40; 17: 80

השראה (וחי) 2: 2, 4, 87, 118, 213; 4: 163 -

165; 6: 7 - 9, 91, 93; 10: 47; 12: 109; 13: 7,

38; 17: 95; 21: 2; 31: 27; 40: 70; 42: 51;

92: 14 - 16

העוזרים של מדינה (אנצאר) 8: 72, 74; 9: 100,

117: 9

המלצה (שפאעה) 2: 255; 4: 85; 10: 18; 26: 101;

33: 65; 40: 18; 43: 86; 69: 35; 78: 38

הוד, הנביא 7: 65 - 72; 11: 50 - 60; 23: 32 - 41;

26: 123 - 140

ו

וחי, ר' השראה

וד (אליל) 71: 31

וצילה (גמלה) 5: 103

ז

יתרו, ר' שועיב

יתוש 2: 26

יתום, יתומים 4: 8, 36, 127; שמירת שלמות

רכושם 2: 220; 4: 2, 6, 10; 6: 152; 17: 34;

89: 19

יתרב, ר' מדינה 33: 13

יחיא (יוחנן) 3: 39 - 41; 6: 85; 19: 7, 12 - 15;

21: 90

ירח 13: 2; 14: 33; 16: 12; 21: 33; 25: 61;

29: 61; 31: 30; 35: 13; 39: 5; 41: 37; 55: 5;

71: 16

לחישוב ימי החודשים 2: 189; 10: 5; 36: 39

فَهْرَسْتِ السُّورَاتِ وَالْآيَاتِ فِي الْقُرْآنِ

רשימת סורות הקוראן ומקום התגלותן

מספר ושם הסורה	העמוד	מקום ההתגלות	העמוד
1 הפותחת – אל-פאתחה	1	במכה	1
2 הפְּרָה – אל-בקרה	2	במדינה	3
3 מִשְׁפַּחַת עֶמְרָן – אאל עמראן	3	במדינה	39
4 הַנְּשִׁים – אנ-נסא'	4	במדינה	59
5 הַסְּעֻדָה מִשְׁמִים – אל-מאאידה	5	במדינה	79
6 הַמִּקְנָה – אל-אנעאם	6	במכה	95
7 הַחוּמָה הַמִּפְרִידָה בֵּין נוּ עֶדוֹ וְגִיהֶנָם – אל-אעראף	7	במכה	113
8 שְׁלַל הַמִּלְחָמָה – אל-אנפאל	8	במדינה	133
9 הַחֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה – את-תובה	9	במדינה	143
10 יוֹנָה – יונוס	10	במכה	159
11 הוֹד – הוד	11	במכה	171
12 יוֹסֵף – יוסוף	12	במכה	185
13 הָרַעַם – אר-רעד	13	במדינה	197
14 אֶבְרָהִים – איברהים	14	במכה	205
15 אֶל-חֲגִ'ר	15	במכה	213
16 הַדְּבּוּרִים – אנ-נחל	16	במכה	219
17 הַמַּשָּׁע הַלִּילִי – אל-אסרא'	17	במכה	233
18 הַמַּעֲרָה – אל-כהף	18	במכה	245
19 מֵרִים – מרים	19	במכה	255
20 ט. ה. – טא. הא	20	במכה	263
21 הַנְּבִיאִים – אל-אנביא'	21	במכה	273
22 הַעֲלָה לְרָגֶל – אל-חג'	22	במדינה	283
23 הַמַּאֲמִינִים – אל-מו'מנון	23	במכה	293
24 הָאוֹר – אנ-נור	24	במדינה	301
25 הַמִּפְרָקָאן – אל-פורקאן	25	במכה	309
26 הַמְּשׁוּרְרִים – אש-שוערא'	26	במכה	317
27 הַנְּמִלִּים – אנ-נמל	27	במכה	329

מספר ושם הסורה	העמוד	מקום ההתגלות	העמוד
28 הספור – אל-קצא	339	במכה	339
29 העקבש – אל-ענקבות	349	במכה	349
30 הרומים – אר-רום	357	במכה	357
31 לוקמאן – לוקמאן	363	במכה	363
32 ההשתחיה – אס-סגידה	367	במכה	367
33 הסונדוריה של עובדי-האלילים – אל-אחזאב	371	במדינה	371
34 שפא – סבא'	381	במכה	381
35 הבוקע, הבזרא – פאטר	389	במכה	389
36 י.ס. – יא.סין	395	במכה	395
37 המלקכים הערוכים בשורות – אצ-צאפאת	401	במכה	401
38 צ. – צאד	411	במכה	411
39 החבורות – אז-זומר	419	במכה	419
40 הסולח – עיאפר	429	במכה	429
41 האותות המבארים – מוצלת	439	במכה	439
42 ההתעצות – אש-שורא	445	במכה	445
43 הקשטים – אז-זוח'רוף	451	במכה	451
44 העשן – אד-דוח'אן	459	במכה	459
45 הכורעים בךך – אל-ג'אתיה	463	במכה	463
46 גבעות החול – אל-אחקאף	467	במכה	467
47 מחמד – מוחמד	473	במדינה	473
48 הנצחון המזהיר – אל-פתח	479	במדינה	479
49 החדרים הפטרניים – אל-חוג'וראת	485	במדינה	485
50 ק. – קאף	489	במכה	489
51 הרוחות המפזרות – אד-ד'אריאת	493	במכה	493
52 הר הטור – אט-טור	497	במכה	497
53 הפקב – אנ-נגים	501	במכה	501
54 הירח – אל-קמר	505	במכה	505
55 הרחקן – אר-רחמאן	509	במדינה	509
56 המארע (יום הדין) – אל-ואקעה	515	במכה	515

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
57 הַבְּרָזֶל – אל-חדיד	سورة الحديد	במדינה	521
58 הַמִּתְנַפֶּחֶת עִם הַנְּבִיא – אל-מוגיאדלה	سورة المجادلة	במדינה	527
59 הַהֶקְלִיעַ – אל-חשר	سورة الحشر	במדינה	531
60 הַנְּבִחָת – אל-מומתחנה	سورة الممتحنة	במדינה	535
61 שׁוּרֹת הַמִּעֲרָכָה – אצ-צף	سورة الصف	במדינה	539
62 יוֹם הַכִּינוּס – אל-גיומועה	سورة الجمعة	במדינה	543
63 הַצְּבוּעִים – אל-מונאפקון	سورة المنافقون	במדינה	545
64 הַרְנוּח וְהַקֶּסֶד (בְּיוֹם הַדִּין) – את-תע'אבון	سورة التغابن	במדינה	549
65 הַגְּרוּשִׁין – אט-טלאק	سورة الطلاق	במדינה	553
66 הַאֲסוּר – את-תחרים	سورة التحريم	במדינה	557
67 הַמְלָכוֹת – אל-מולכ	سورة الملك	במכה	561
68 הָעֵט – אל-קלם	سورة القلم	במכה	565
69 חֲקִיקַת הָאֵמֶת (יוֹם הַדִּין) – אל-חאקה	سورة الحاقة	במכה	569
70 הַמַּעֲלֹז – אל-מעארג'	سورة المعارج	במכה	573
71 נֹחַ – נוח	سورة نوح	במכה	577
72 הַשָּׂדִים – אל-גין	سورة الجن	במכה	581
73 הַמִּתְעַטֵּף – אל-מוזמל	سورة الزمل	במכה	585
74 הַמִּתְפַּסֶּה – אל-מודת'ר	سورة المدثر	במכה	589
75 תַּחֲנִית הַמּוֹתִים – אל-קיאמה	سورة القيامة	במכה	593
76 הָאֲדָם – אל-אנסאן	سورة الإنسان	במדינה	597
77 הַרוּחוֹת הַשְּׁלֹחוֹת – אל-מורסלאת	سورة المرسلات	במכה	601
78 הָאֲרוּעַ הָעֶצוֹם – אנ-נבא'	سورة النبأ	במכה	605
79 מְלֶאכִי הַמָּוֶת – אנ-נאזעאת	سورة النازعات	במכה	609
80 קָמַט אֶת מַצְחוֹ – עבס	سورة عبس	במכה	613
81 אֲפִילַת הַשָּׁמֶשׁ – את-תכויר	سورة التكوير	במכה	617
82 הַהֶבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם – אל-אנפטאר	سورة الانفطار	במכה	621
83 הַמַּחְסִירִים בְּמִשְׁקַל – אל-מוטפפין	سورة المطففين	במכה	623
84 קָרִיעַת הַרְקִיעַ – אל-אנשקאק	سورة الانشقاق	במכה	627
85 תַּחֲנוּת הַשָּׁמֶשׁ, הַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכָבִים – אל-בורוג'	سورة البروج	במכה	629

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
86 הכוכב הנוצץ – אט-טארק	سورة الطارق	במכה	633
87 הקליון (אלקלה) – אל-אעלא	سورة الأعلى	במכה	635
88 יום הדין המקיף – אל-ע'אשיה	سورة الغاشية	במכה	637
89 השחר – אל-פג'ר	سورة الفجر	במכה	641
90 העיר – אל-בלד	سورة البلد	במכה	645
91 השמש – אש-שמש	سورة الشمس	במכה	647
92 הלילה – אל-ליל	سورة الليل	במכה	649
93 שעות הבקר המאחרות – אצ'-צ'וחא	سورة الضحى	במכה	651
94 הארת הלב – אש-שרח	سورة الشرح	במכה	653
95 התאנים – את-תין	سورة التين	במכה	655
96 טפת הדם – אל-עלק	سورة العلق	במכה	657
97 ליל הקבוד – לילת אל-קדר	سورة القدر	במכה	659
98 ההוכחה – אל-ביינה	سورة البينة	במדינה	661
99 רעידת האדמה – אז-ז'ולוה	سورة الزلزلة	במדינה	663
100 השועטים – אל-עאדיאת	سورة العاديات	במכה	665
101 ההולכות (יום-הדין) – אל-קארעה	سورة القارعة	במכה	667
102 ההתעצמות בגדל ההון – את-תכאת'ור	سورة التكاثر	במכה	669
103 הזמן – אל-עצר	سورة العصر	במכה	671
104 המשמיץ – אל-הומזה	سورة الهمة	במכה	673
105 הפיל – אל-פיל	سورة الفيل	במכה	675
106 קוריש – קוריש	سورة قريش	במכה	677
107 כל'י הבית – אל-מאעון	سورة الماعون	במכה	679
108 נהר אל-פתי'ר בגן עדן – אל-כות'ר	سورة الكوثر	במכה	681
109 הכופרים – אל-כאפרון	سورة الكافرون	במכה	683
110 הנצחון – אנ-נצר	سورة النصر	במדינה	685
111 סיבי הדקל – אל-מסד	سورة المسد	במכה	687
112 טהרת האמונה – אל-אח'לאצ	سورة الاخلاص	במכה	689
113 הבקר – אל-פלק	سورة الفلق	במכה	691
114 בני אנוש – אנ-נאס	سورة الناس	במכה	693

لِنَ وَزَارَةِ الشُّؤُونِ الْإِسْلَامِيَّةِ وَاللَّحْوَةِ وَالْإِنشَاءِ

فِي الْمَلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

الْمَشْرِفَةِ عَلَى

مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهْدٍ لِبَطَاعَةِ الْمُصْحَفِ الشَّرِيفِ

فِي الْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ

إِذْ يُسْرُهَُا أَنْ يُصَدِّرَ الْمَجْمَعُ هَذِهِ الطَّبْعَةَ مِنْ

تَرْجَمَةٍ مَعَافِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ

إِلَى اللُّغَةِ الْعَبْرِيَّةِ

تَسْأَلُ اللَّهَ أَنْ يَنْفَعَ بِهَا النَّاسَ

وَأَنْ يَجْزِيَ

خَلَامَةَ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ، الْمَلِكِ سَلْمَانَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ السُّعُودِ

أَحْسَنَ الْجَزَاءِ عَلَى جُهُودِهِ الْعَظِيمَةِ فِي نَشْرِ كِتَابِ اللَّهِ الْكَرِيمِ

وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَوَفِّقِينَ

הַמִּשְׁרָד לְעִנְיַי הָאֶסְלָאם וְהַחֲסִכָּה וְהַכֹּוֹן

בְּמַמְלָכָה הַסְּעוּדִית

הַמִּפְקָח עַל

מִרְכֵּז הַמֶּלֶךְ פֶּהַד לְהַדְפֵּסֶת הַקּוּרְאָן הַמִּפּוּאֵר

בֶּאֱל-מִדִּינָה אֶל-מִנּוּרָה

שֶׁמַּח שֶׁהַמִּרְכֵּז מוֹצִיא לְאוֹר אֶת

תִּרְגוּם מוֹבִנִי הַקּוּרְאָן הַמִּפּוּאֵר

לְשֹׁפֵה הָעִבְרִית.

מִתְפַּלְלִים אֲנִי אֶל אֱלֹהִים שֶׁתִּרְגֹּם זֶה יִבְיֵא תוֹעֵלֶת לְבִנֵי אָנוּשׁ,

וַיִּגְמֹל מַחֲסָדִיו לְשִׁירַת שְׁנֵי הַמִּסְגָּדִים הַקְּדוֹשִׁים,

הַזֶּה מִלְכוּתוֹ הַמְּלִיכִי סֶלְמָאן בֶּן עֲבָד אֶל-עֲזִיז אֶאֱל סוּעוּד

עַל מֵאֲמָצִיו הָאֲדִירִים לְהַפְצֵת סֵפֶר אֱלֹהִים הַמִּפּוּאֵר.

אֱלֹהִים יִבְרַךְ הַצִּלָּחָה.

حُفُوَّةُ الظَّحِّ مَحْفُوظَةٌ
لِجَمْعِ الْمَلِكِ فِيهِ لُطْفُ بَابَةِ الْمَدِينَةِ الْمَدِينَةِ

ص. ب ٦٢٦٢ - المدينة المنورة

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

כל הזכויות שמורות
למרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

ת.ד. 6262 אל-מדינה אל-מונוורה

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

